Број 1 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 2. ЈАНУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 196 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из тарифе од речи 0.50 дин. по повр од речи 1·00 дин. за правосудно од речи по тарифи 2 дин.

За огласе писати се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништу у личном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЗАДАТАК МЛАДЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ

Пас свакоја своје бреме носи;
нове нужде иђу нове силе.
„Горски Вијенац" од Његоша.

Она генерација која је живела у време Карађорђа и Милоша имала је тежак задатак, да извојује народну слободу оборену још на Косову. Није био лак посао дићи народ на оружје, јер треба имати на уму, да је то била раја, која је вековима живела у ропству, а вековно ропство убија човечански понос и ствара ропску психу. Истина, хајдук, гуслар и калуђер, свако на свој начин, чували су народни понос и будили га код раје, истина, и код раје се чувала успомена на славну прошлост, истина, и све већа невоља наговила је рају на крајње мисли, на идеју јединог ослучне борбе „на живот и смрт," али због многих раније неуспелих побуна тешко су се решавали и прваци и народ на буну.

»Ал' се Србља дигнут не смедоше« и поред тога што су биле повољне небеске прилике, каже народни гуслар.

Но било је куражних људи, који су рају дигли на устанак:

„Из мртвијех Срба дозва,
дуну живот српској души.
Даде Србу сталне груди;
од витештва одвикнуте
у њим' лафаска срца буди."

И после много напора, и после много патње, и после силних жртава дело је крунисано успехом, слобода је задобијена. И зато је ова генерација код нас славна, витешка и епска, што је разумела своју историјску дужност и свршила свој историјски задатак.

Идућим генерацијама време је наметало нове дужности. Свака генерација извршила је своју дужност како је знала и могла, нека са више успеха, а нека са мање, што је зависило од бољих или горих прилика и од веће или мање умешности. Али разумевање своје историјске дужности и вољу да се ова до краја испуни показала је свака од ових генерација у довољној мери,

Тако на пр. задатак прве идуће генерације, после оне витешке, био је, да дипломатском вештином утврди и осигура према Турцима ново извојевану слободу. И као што знамо, Милош је разумео свој задатак и свршио га успешно.

После ове генерације дошла је нова, чији је задатак био, да уреди унутра државу, да напише потребне законе, да заведе управу и суд, да постави темеље просвете и привреде да организује народну одбрану и т. д. За овај посао били су спремнији школовани људи из Војводине, но наши из бившег Београдског Пашалука. И наше „Пречани" разумели су своју историјску дужност, похитали у нашу још некултурну средину и своје способности и своје силе утрошили на организовање наше младе државе.

При овом послу можда им је као узор послужила бирократска Аустроугарска, па су поред доброг створили и рђаво, т. ј. завели су доста круту бирократизам, који се нашем народу није допао. Због тога нова генерација ступа у борбу против дворског апсолутизма и чиновничког бирократизма и после дуге и жилаве борбе ова је генерација извојевала унутрашње слободе и довела на престо демократски расположеву династију. И ова је, дакле, генерација разумела свој историски задатак и свршила га као што треба.

Но таман је овај задатак свршен, а време је наметнуло други, много тежи, управо надчовечански тежак. То је био задатак Ослобођења и Уједињења целокупног нашег народа. Наиме, ваљало је ослободити нашу браћу са југа, која су збацала у невољи цвилела, и одбранити се од Аустро-Угарске, која се као каква грдна неман надвила над нашу малу и слободну државу, претећи да је прогута. А затим, ваљало је у згодном моменту зарити нож у срце овој немани и ослободити и скупити цео наш народ.

Генерација којој је био пао у део овај најтежи задатак била је свесна његове тежине, али се ипак мушки спремила на га реши. И скоро никад у целокупној нашој историјској прошлости није се цео наш народ тако живо припремао и све своје силе управио ка остварењу једног циља, као што се то десило после анексије Босне и Херцеговине. И захваљујући надчовечанским напорима целог нашег народа, како вође тако и простог народа, и силним жртвама које су сви примили, а затим и неким срећним околностима, и ово је дело крунисано успехом. Снага је енергија нашег народа истрошена, огромне су жртве и материјалне и у људима даље, пао је цвет нашег народа, али је и огроман посао свршен, посао, који се у вековима једном свршава. И она је генерације, дакле, епска и витешка, и њена слава сваким столећем све више расте. И за њу важе они Његошеви стихови:

„Вале ће се грабит у векове,
да вам вјенце достојне оплету."

Питање је сада шта је историски задатак генерације, која после ове долази, која управо тек има да дође? Шта управо намеће време младој генерацији, која тек има да ступи на позорницу живота.

Њен је задатак јасан и опређен. Њега само време доноси, онога управо намеће. Задатак је тај да се наш непросвећени и културно и економски заостао народ подигне до високе европске културе и европског благостања. Једном речју задатак је ове генерације, да наш народ учини културним, хуманим и богатим.

Ни овај задатак није лак. И он захтева спојене и концентрисане напоре читавог нашег уједињеног народа, а понајвише његових будућих културних синова. Ја ипак ја верујем, да ће ова млада генерација успешно свршити од историје наметнути јој задатак. Кад су све раније генерације своју дужност извршиле, извршиће и ова што долази. Не треба да нас збуњују извесни рђави знаци који се запажају при посматрању данашње омладине. Та од увек су стварији гурбали на млађе. Наш је народ још увек млад и свеж народ, његово расно стабло је још увек јако и будућност нашег народа је лепа, јер је лепо све ово што је младо и у пуној снази. Треба веровати и не треба бити малодушан.

Но пре ће стићи та млада генерација, која ће ући у живот са новим одушевљењем и новим оптимизмом и док се она не прихвати овог великог и мучног посла, мора бити ова ратом изнурена генерација да тај посао обавља. Историја је ту мало немилостива, али се у томе нашта не може изменити. Јесте истина је, да је ова генерација уморна, па чак и преморена, па је исцрпла сву своју енергију, па јој је потребан одмор, који је поштено заслужила, али ко

ће радити док се посао не преда младој и оспособљеној генерацији?!

Да смо сви ми данашњи људи свесни тога што време од нас тражи, показују нам многе појаве и чињенице. Ми· свега Министарство Просвете има читав свој одсек, т. зв. Одсек за Народно Просвећивање и културну пропаганду, чија је сврха у самом имену изражена. Овај одсек подстиче и помаже приватну иницијативу и поклања свакој новооснованој народној читаоници известан број књига.

Могли би се систем рада и практична организација посла у овом одсеку можда и критиковати (особито би се дало замерити избору. књига за народ,) али овога пута то није наш задатак, већ хоћемо са радошћу да подвучемо, како се и горе правилно схвата, који је сада посао најглавнији.

Затим нико мање но сам поглавар наше државе, Његово Величанство Александар I са великом пажњом прати рад на народном просвећивању и из својих средстава обилато помаже овај рад. Постоји и Краљев Фонд, који награђује раднике на послу народног просвећивања.

И наша највиша културна установа- Универзитет у Београду после рата такође врло активно ради на народном просвећивању, отварајући Народне Универзитете у свима местима где за њих има услова. Поједини наши научници, професори универзитета често пута путују по стотине километара, да би бесплатно одржали по које корисно или забавно предавање. И многа удружења, која су до рата имала углавном друге циљеве, осећају ново време и у своје програме уносе као главну тачку народно просвећивање. Тако Народна Одбрана, Соко, Коло Српских Сестара и т. т.

И сва наша пожаревачка покрајинска удружења имају у својим програмима рад на просвећивању народа, на просвећивању села. У доброј вољи и у лепим идејама не оскудева се; само што се ова добра воља још увек не претвара у радњу, у активну вољу, и што се углавном остаје још увек код договарања и разговарања а у село се не одлази. А да се у селу врло мало урадило по сада показаће врло јасно чланци, који ће изаћи целокупан преглед досадашњег рада на народном просвећивању у нашој области. Тим будућим чланцима овај служи као неки увод.

Радивоје С. Пејић
професор

ЈОЗА БАБИЋ

Пошто ће Господин Јоза Бабић, професор историје у Пожаревачкој Гимназији у суботу 8. јануара 1927 год одржати једно предавање на Народном Универзитету у Пожаревцу, то ћемо ради обавештења публике изнети неке биографске податке из живота г. Бабића.

Рођен је 1879 год. у Сремској Митровици од родитеља земљорадника. Гимназију је учио у Загребу. Студирао је Историју и Земљопис на Загребачком Универзитету код професора Ноцила и Шишића. Због антикуеновских демонстрација 1903 год. морао напустити Загреб и један семестар провести у Прагу. Затим у Загребу положио дипломски испит, који је у Аустроугарској једновремено важио и као професорска. Тема му је била *Хрватска, Угарска и Аустријске земље год. 1763*,

За суплента је постављен год. 1904 при поморској академији у Бакру: 3 затим као наставник служио на Сушаку, у Славонској Пожеги, Сему и Земуну, где га је и рат затекао. Оптужен је као напредњак радник и изведен пред прека војна суд у Петроварадину, али је ослобођен одговорности. Затим је интерниран у Мађарску, а 1915 повраћен у Осек, где је преживео до слома Аустроугарске.

Год. 1919 постављен је за наставника Гимназије у Пожаревцу, а затим је премештен у Лозницу и Петровац, Сада је наставник историје у Пожаревачкој Гимназији.

Вести

ФОНД НИКОЛЕ ПАШИЋА. — Народна Женска Заједница у којој су заступљена најстарија Београдска Женска Друштва са свима својим организацијама у земљи донела је 10. пр. м. на својој ванредној седници одлуку, да у знак поштовања захвалности и признања Српских Жена и Мајки успомени Великога и Заслужнога за отаџбину пок. Николе Пашића оснује: ФОНД **Николе Пашића**, из кога ће се помагати сиротна деца и омладина наше земље и који ће бити најлепши споменик заслужном националном раднику.

Моле се сви поштоваоци и пријатељи незумрлог борца за славу и величину наше државе покојног Николе Пашића да у место венца своје прилоге шаљу овом фонду, преко г-ђе М. Трифковић, Јовановој 56. или Пазару Београдског Женског Друштва.

Кредит за мост преко Млаве. — Окружни Одбор округа Пожаревачког одобрио је кредиту од 124.000 динара за подизање једног привременог дрвеног моста преко реке Млаве на путу Рашанац—Орљево код села Рашанца.

Набавка стоке из иностранства. — У Министарству Пољопривреде и Воде образована је специјална комисија која ће отпутовати у Мађарску да из мађарских ергела изабере неколико разних грла и да прегледа и евентуално откупи неколико крава мађарске расе, које би се дале нашим земљорадницима на одгајивање и приплод.

Појачање саобраћаја за време Божића. — Пошто ће за време божићних празника бити повећан превоз путника, Министарство Саобраћаја је наредило, да се на свима главним пругама дода возним композицијама путничких возова по један вагон друге класе и по два или више вагона треће класе. Гарнитуре путничких возова појачаће се на пругама Београд—Загреб, Загреб—Сушак, Загреб—Солит, Загреб—Осек, Загреб—Вараждин, Београд—Сарајево, Београд—Ниш, Београд—Крагујевац, Сарајево—Загреб. Министарство је наредило истовремено железничкој особљу да буде што предусретљивије и омогући удобан превоз путницима.

Страни радници у нашој земљи. — Министарство Социјалне Политике упозорило је преко Министарета Иностраних Дела сва наша посланства и конзулате на страни, да приликом визирања пасоша страним радницима за долазак у нашу земљу, имају у виду решење министарства, по коме се у нашој земљи могу запослити само они страни радници, који имају стручну спрему за оне послове, за које нема довољно наших домаћих радника.

Расподела пољопривредних справа. — Министарство Пољопривреде и Воде донело је одлуку да се све оне пољопривредне справе, које се налазе код пољопривредних школа, или на државним добрима или су у дефекту, поделе земљорадницима с тим да их оправе, послуже се њима на две године без икакве кирије, па затим у исправном стању врате држави или откупе.

Откопавање гроба цара Душана. — Министарство Вера одлучило је да на продуже отпочне с радовима на откопавању гроба Цара Душана, који се налази у околини Скопља. У ту сврху већ је потписан кредит 25.000 динара.

ЈАВНО ПРЕДАВАЊЕ. — Иницијативом Пожаревачког Женског Друштва а уз суделовање црквеног певачког хора „Бранимчево," у недељу 2 јануара 1927 год. у 5 час. по подне, одржаће јавно предавање о „Рођењу Христовом" у сали Окр. Здравља г. Павић секретар Хришћанске Заједнице младих људи, из Београда.

Предавање ће бити пропраћено пројекцијама биоскопским и певањем црквених песама.

Улазница за ово предавање је: 3 дин. за одрасле, а децу и ђаке по 1. дин.

Народни Универзитет у Пожаревцу. — На други дан Божића 8 јануара 1927. године у 4 часа по подне, а у сали Окружног Одбора у Начелству одржаће на Народном Универзитету у Пожаревцу своје предавање Господин Јозо Бабић, професор историје у Пожаревачкој гимназији. Тема предавања биће:

Главне Историске Фазе Хрватске Државе.

Сала ће бити осветљена. Улазна цена за одрасле 2 динара, за ђаке 1 динар. Народни Универзитет

ЗАБАВА. — Наше хумано удружење »Слога« чини велике припреме за своју забаву коју ће одржати другог дана Божића у просторијама »Српске Круне« са одабраним програмом.

Познавајући хуману циљ овог нашег најстаријег друштва у нашем граду мислимо топло препоручујемо нашем грађанству, да што у што већем броју посете и тиме да видна доказа да ово заиста и заслужује обилну посету.

Биоскоп „Оријент"

Још само данас по подне и увече приказиваће се у биоскопу — дупла програм:

ПРОПАЛИ СВЕТ

Сензационални филм са дивовским претпотопским животињама у 7 чинова.

и

ЈУНАК ДАНА

Духовита комедија у 7 чинова. У главној улози ХАРОЛД ЛОЈД

У ГРАНД ХОТЕЛУ
-ПОСЛЕ-
БИОСКОПА
ДАНСИНГ

Стране вести

Ширење беспослице у Пољској Још пре кратког времена беспослица у Пољској престала је, али сада после завршетка енглеског рударског штрајка ситуација је постала врло тешка и беспослица се из дана у дан шири. Последњих дана број незапослених скочио је са 4970 особа, тако да целокупан број незапослених у Пољској достиже цифру 208.700.

Немачки шпијуни у Паризу — Полиција је данас ухапсила Немца г. Страндерса, директора неколико авијатичких предузећа у Берлину, који је оптужен да је у току својих путовања за Париз вршио шпијунажу за рачун Немачке.

Истрагом је утврђено да је ухапшени Страндерс, који је оптужен због шпијунаже за рачун Немачке, бивши енглески официр.

Револуција у Бразилији. — Париз — Јављају из Буенос Аиреса да дист »Ла Носион« објављује да је у Бразилији избио револуционарни покрет. Владине трупе потучене су код Самборха у држави Рио Гранде до Сул.

„Матен" јавља да је у току борбе између 3000 бразилијанских побуњеника и 2000 владиних војника погинуло 60 и рањено две стотине владиних војника и да су владине трупе морале да одступе.

— Повратак руске експедиције из Јужне Америке. —Недавно вратила се у Лењинград научна експедиција која је пре неколико месеци кренула у Јужну Америку. Ова експедиција донела је с ом велику количину семена разних врста житарица, која су непозната у Русији.

Дневнице Румунских парламентараца — Румунска влада поднела је парламенту нов законски предлог, којим ће се регулисати питање дневница румунских парламентараца. Према тој основи чланови румунског парламента имаће сталну месечну плату од 10 хиљада леја и дневницу од сваке одржане седнице по 1000 леја.

ВЕРИДБЕ

Г-ђица **Анђа Станковићева**, сестра г. Радосава — Раје — Станковића трг. из Смедерева и г. **Младен М. Јовић**, трг. овд. члан фирме Илије Белосавић и Син — верени. 2—2

Зиб.

Носим једног дива у себи дубоко,
Очајног и црног као мајдоси рана,
Он по мени рије и кљује ко врана
Кида ми вене и исцрпљује око.

Осећам га данон и сваког часа
Да у мени урла и жеже и боде.
То је оркан који диже воде
Или нека, можда заостала раса.

Носим га гордо, као своје бреме
Недам диву да ми понос скрши
Рвемо се силно ко патња и време
Не дам да ме роби, недам да ме крши.

Пожаревац.

Сг. Антић

Огласи:

СПУШТЕНЕ ЦЕНЕ ДО БОЖИЋА. Мушке чарапе од 7 д. па до 50 са попустом.

Најновије машне »Чарлстон« које се не дају гужвати и т. д.

Са попустом цене важе само до Божића

С поштовањем
Лунгић и Јанковић

2—3

Најлепша најусавршенија и најлукеузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : : **ВЕСТА**

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, веже штикује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкуренције и строго утврђене

С поштовањем
МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар
12 Табачка чаршија број 13.

ПОЗИВ

Управа Дунавског Кола Јахача »Краљ Михајло« за округ Пожаревачки; у недељу 30 јануара 1927 године у 9 часова пре подне у овд. кафани зв. „Берза;" одржаће свој редован годишњи Збор са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне;
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4 Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахача, да означеног дана присуствују овоме збору.

На случај, да се овај збор због недостатка довољног броја чланова неможе одржати, онда ће се у смислу друштвених правила одржати други Збор са истим дневним редом идуће недеље 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у кафани »Берза« са онолико чланова, колико на збору буду присутни.

Децембра 1926 год.
у Пожаревцу.

УПРАВА.

БЕЛО ВИНО првог квалитета, рома одлична, продајем на литре и мање. Молим поштоване муштерије да изволе за наступајуће празнике купити од мене вино. За вино гарантујем

Јован Трајковић
трговац
Брдња мала, Бошкова ул. бр. 5.

ДУЂАН за издавање под кирију, — до кафане „Златан Бокал,"

1— Карамфил Димитријевић.

НА ПРОДАЈУ ЊИВА

са багремом у »Забели« величине 4 данапа.

Упитати
1—2 Јелену Љубе Гајића.

ВИНАРСКА-РАКИЦИЈСКА РАДЊА
СВЕТИСЛАВА Ж. АНТИЋА
у Пожаревцу
ДО РАДЊЕ СВЕТОЗАРА ВРБАНОВИЋА КОД ВЕЛИКОГ БУЛЕВАРА,

За Божићне празнике снабдевена је и то: разног чистог природног црног и белог вина, ракије чисте шљивовице по јачини разне као и луте, комовице старе и нове, клековаче, Ликера, крушковаче, Ванилије, Оранж, Цитронеи, вишњеваче, Пелинковаче, Стомакліје и др.

Има у магацину јабука киселих и слатких разнекао и крушака.

Продаје на више и мање
Цене без конкуренције.

Светислав Ж. Антић.

ВЕЛИКИ ИЗБОР
Кревета и столица
ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА
Кузмана С. Николића и Комп.

ЗАБАВА

У КАФАНИ »ДОБРО ЈУТРО«
приређујем
у очи другог дана Божића
Молим моје пријатеље да ме посете.

С поштовањем
Радојко Јовановић,
1—2 кафеџија.

БАШТА „УРОШЕВАЦ"

Од данас продаје младе љуте паприке
Љубостињска улица

Гвожђарска радња
СЛАВЕ А. ДЕВИЋА
Добила је огромну количину и само продају најбољих „ТОНЕТОВИХ" Столица свију врста и продаваће исте по фабричној цени.

ДВА КОЛАРСКА РАДНИКА

Потребни су коларској радњи

Цветка Пантића
у Пожаревцу (Горња мала)

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА
ДР. КОНСТ. ТЕСТОРИДЕС
ЛЕКАР ОКР. УРЕДА З. О. Р.
у Пожаревцу

Прима болеснике у свом стану де Булевара улица — Карађићева број 6 кућа Кософоса Мантића. 8—10

ВИНОГРАД свој у Варошком брду продајем.

Лепосава М. Данића
2—3 бив. дир. гимназије

Лимарска радња
Ђорђа Кузмановића
потребује шегрта(ученика) 2-4

ПРОДАЈЕМ

5 данаца земље моравске првокласне код Љубичева, један ваш више касарне војне и 1 кућиште плац у горњој мали до Милутина Грујића баштована.

За погодбу обратити се

ЂОРЂУ ПАУНОВИЋУ, обућару.
10—10 Пожаревац.

ПРОДАЈЕМ

1 МАШИНУ за израду соде и крикера.
1 АПАРАТ са пумпом за точење пива.

Марко Павловић
винар
2—3 Пожаревац

ВИНО
бело и црно
Продаје

МАНУФАКТУРНОЈ ГАЛАНТЕРИСКОЈ ТРГОВИНИ

Станојла Стефановића

У ПОЖАРЕВЦУ

Приспела је сва роба за јесењу и зимску сезону

И ТО:

Велики избор ЕНГЛЕСКОГ ШТОФА за мушка одела и женске капуте као и пудер за исте.

Велика количина ЦИПЕЛА мушке, женске и дечије првог квалитета — звани Пенова роба.

Велика количина КАЧКЕТА мушких и дечијих у разним бојама и фасонима.

Велурских и филцаних ШЕШИРА марке Ита из првих светских фабрика.

Леп избор ЧАРАПА кончаних и свилених као и РУКАВИЦА све врсте.

ВЕШ А бело и у боји, крагне; мањши у најјефтиним сортама.

Велики избор ТРИКОТАЖЕ: жакета, џемпера и дечијих хаљиница за наступајуће празнике.

Као и сва остала роба која припада мојој браншки. Изволите доћи и уверити се.

С поштовањем

3—3 **Станојло Стефановић**

НАЈБОЉА НАЈУСАВРШЕНИЈА И НАЈЈЕФТИНИЈА ШИВАЋА МАШИНА

МИЈАБЕЛА

Пласман машина **Ремингтон и Смит**

Премијер малих и великих. Шиваћих машина најбољег немачког фабриката, као и свих осталих делова за све шивање и штрикање машине.

Продаја за готово и на одплату са повољним условима.

Потребујем агенте и дајем стоваришта у комисијон за све вароши и варошице у округу Пожаревачком.

КОЖАРСКО-ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА

Александра С. Панића

Пожаревац. 2—3

ЧАРАПЕ ЖЕНСКЕ СВИЛЕНЕ

Спуштене цене до Божића и то од 30. дин. за 25, 40—35, 60—45, 115—85,

Ове цене важиће само до Божића и после не.

С поштовањем

2—3 Лунгић и Јанковић

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Пожаревац, Војводе Путника 6. 5—17

СТАН за становање од 1 Јануара у Љубичевској улици Бр. 52 са свима удобностима обратити се код

Драгутина Димитријевића Кифте

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Др. Петар И. Јаковљевић

општински лекар

ординира у општинској амбуланти од 8—12 и од 2—6

Стан: Призренска улица Бр. 9. (до окружне станице, куће Лазе Ватољца.) 3—4

Чарапе женске спуштена цена до Божића. Морено вунена 30 дин. мерено ½ вунена 20 филско од 35—32, 30—28, 25—23,

Христал од 45 37 — и т. д.

Ове цене важе само до Божића.

С поштовањем

2—3 Лунгић и Јанковић

ИЗДАЈЕ СЕ

Соба за самца

Упитати Уредништво „Грађанина.

Са болом у души срца родитељског за нашим јединцем сином нашом узданицом

† Луком — Лукицом Радовановићем

коњичким, поручником II. коњичког пука „Цара Душана“

Јављамо свима сродницима, пријатељима и познаницима као и покојниковим друговима да ће мо давати дво-годишњи парастос 10 јануара 1927 год. четврти дан Божића у понедељак у 10 и по часова у старој саборној цркви, молећи их да присуствују овом тужном помену.

Тужни родитељи

Милка и Радомир Радовановић.

СВАКИ ЗЕМЉОРАДНИК

мора настојати да подигне приход својих њива!

Поред добре обраде земље и доброг семена то се постиже најуспешније употребом

ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА.

СУПЕРФОСФАТ

у одличној квалитети наших домаћих фабрика, као и **чилску шалитру калијеву со, кречни азот, те смесу КАС** као и остале смесе, нуди уз најповољније цене:

ФОСФАТ Д. Д.

за промет и трговину вештачким гнојивима

ЗАГРЕБ.

Мажураничев трг. број 4. Телефон 18—39.

Телеграфска адреса: Фосфат Загреб

Све упуте за употребу вештачког ђубрива шаљемо **бесплатно!**

Заступство за Пожаревац и околину: Мита Ст. Станисављевић, апотекар, Пожаревац.

2

ХИГИЈЕНСКИ ПРЕРАЂЕНО ПЕРЈЕ

у разним класама **за јастуке, јоргане, и душеке** имам стално на лагеру које продајем **по невероватно јефтиним ценама почев од 25 динара па навише. вид.**

Фламе (паперје) специјално за јоргане.

Мустре перја могу се видети у радњи

Михајла С. Матића код „Вате“

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венерично болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 27

ЛОЗА

Све америкаиске подлоге, калемови и корењаци, оригинални Телекијеве селекције цијепови на Берландиери »Први југословенски лозњаци Дарувар. — Хрватска Тражите цјеленик!. 2

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ угао Драгашевићеве и Ђурђеве улице

Дескашев адвокат

6—10 н

Број 2 ПОЖАРЕВАЦ, ПЕТАК 7. ЈАНУАРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонди од речи 0.50 дин. на цинкер од речи 1·20 дин. за привезивање од речи на гарнонда 2 дин

За огласе плаћа се напред унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописе и огласе, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Власништво и уредништво „Грађанина," са најлепшим жељама честита свима читаоцима и претплатницима светле празнике Христовог Рођења.

Други живот седморице заспалих

Било је седам Хришћана из Ефеса, који су се звали Максимијан, Малхус, Марцијан, Дионисије, Јован, Ерапион и Константин. Живи закопани у време цара Декија, у једној пећини Целионског Брега, они су ту по вољи Господњој заспали.

Тридесета година Теодосијеве владавине, неки људи отворише пећину, јер им је требало камена, и Седморица заспалих се пробудише, мислећи да су само једну ноћ спавали. Обавесте их па су двеста година спавали и да је за време њиховог сна, Хришћанска вера заменула у целој царевини обожавање лажних Богова.

Једна литија се диже да потражи у њиховој пећини седморицу заспалих који су се пробудили, и да их свечано одведе у Ефес. После двовековног сна, они су имали сасвим своју обичну боју и лице свеже као пре. А њихов дух очувао исти цвет младости.

Док су силазили низ брдске ставе трудили су се да замисле шта ће све сада видети.

Оставили су цркву још малу и гоњену, али која је сјала најсветијим врлинама. Хришћани су тада живели у правичности, сиромаштву, скромности, милошћу и чедности. Сада, кад је црква победила, и кад је сам цар први међу верним, цео свет без сумње има ове врлине; и то мора да је диван призор.

Они су замишљали једно огромно брацко друштво, које се међусобно помаже и има сва добра у заједници; ведро, благо, чисто и раздрагано безазленом веселошћу; расуто по кућицама засађено лепим воћњима, пивном хладовином певајући од јутра до мрака црквене песме; без војске без судова, без полиције; једном речи земаљски нацрт небеског царства.

Ушоше у Ефес на главна врата, над којима блисташе крст, — срамна вешала некад, а сада знак части. Обрадовали су се томе знамењу, чуше звона; видели су са ускићењем пуно великих цркава продавнице се продавху реткости и свете слике, побожне натписе које осветљавају државне зграде, и све ово што је доказивало обезбеђену власту нове религије, вере за коју су они пре два века страдали.

Али заслепљени сјајем свечаности, приглушени клицањем, они нису одмах запазили, да је сиротиња спутава у крају — док им богато окићене жене бацаху цвеће с високих балкона својих двораца, — није могла ни приступити, која је покушавала да се дотакне одела седам безазлених слављеника. Одвели су их у најбогатију ефеску цркву. Наместили су их у позлаћене столове пред олтаром. Епископ, окружен свештенством прослављао је њихову светост. Он објасни да су они били оруђе у рукама Божјим ради једне више намере. Јер, Бог је хтео да јеретике који су се скоро појавили и оспоравали васкрснуће мртвих, победи тиме што је оживео седам мученика.

За овим дође нешто разочарајуће: убрзо заборавише их. И то им је падало врло тешко, ма да су били скромни у срцу.

Осећали су се као туђини ван своје некадање средине, чак и у манастиру, где њихова светост изгледаше старинска и као окамењена.

Једног дана, кад су причали некоме старом свештенику, пуном искуства, своје разочарење и свој бол: што су нашли тако мало разлике између нарави Хришћанске царевине и нарави старога безбожничког друштва, и кад су се очајно запитали: „Зар је Христос узалуд долазио?" Свештеник им одговорио:—Не, не. Не узнемиравајте се! Има ипак промене уверавам вас. Има, у прилог свему, више врлине и благости, пречишћеније свести и богатије моралне осетљивости. Има по свету врло светих душа, са сасвим новим јунаштвом, а каквих пре није било .. Има их што примају истину, чак кад не удешавају своју спољност по њој... Има светлих мученика, за веру отаца својих.., А за утеху и вашу и нашу: Нова вера врши златно добро код варвара; она ублажава њихову грубост, склања их милосрђу, укроћује их надом на ваши живот — небески. Жалите се што се евањелски прописи строго не извршују? — Када би Хришћанство овладало целом земаљском куглом, тада би свакојако другаче било. Али, где је још науци једног намргођеног Буде, Мојсеја „зуб за зуб", Мухамеда који своју науку шири мачем и огњем.,. — Црква је морала да ублажи строгост ових заповести и добро је урадила: Јер ако би се десило једног дана да тадас нехришћани потегне свој мач на неспремне и незаштићене Хришћане у својству оном у коме га ви замишљате — шта би било од Хришћанства?... Велика су дела твоја Господе!..

Христос се роди!

Јов. С. Досимировић
парох. в. причешки

Неколике мисли о овом нашем животу.

Несумњиво да живот представља велики дар човеку; у колико је он дужи и дар је тиме већи. Само то је све узето у смислу одређене дужине трајања, у којој је човек у могућности и снази да тражи, налази и ствара разноврсна, задовољства и пријатна осећања радости у својим радњама и својим делима. Усвојивши већ тиме претпоставку, за наш циљ довољно оправдану, да задовољство човеково лежи у раду, у делању, и да ће га — ако већ покуша на другим странама узалудно тражити, остаје нам оно што нам је овом приликом и намера, да покажемо како треба да проводимо земаљски живот, како и шта да радимо да нам он буде лепши и да нам донесе више радости, више среће. Јер »човеку је дужност да буде срећан; ако је ко несрећан кривица је до њега, јер су људи створени да буду срећни, како нас учи Епиктет.

Ми ћемо одмах да загамаримо песимистично схватање живота и гледања на њега кроз црне наочаре, али ћемо ипак навести као особени пример колико то схватање може ићи далеко и колико његови изражаји могу бити суморни и мрачни: »Ми смо гласови ветра луталице, који јечи за покојем, а покоја никад међу нама неће. Вај! Као ветар такав је живот наш: уздах, напај, лелек, бура, борба.« Но ако је човеку потребно пријатности и добра у овом животу, ако их он жуди, онда ће их достићи. Често пута, људима много доприноси неодољива жеђ за бољим да забораве већ на зло у коме су, а повекад се живи и од наде. Сва могућност

лаког подношења тешких прилика и пребројивања великих удара и јесте у томе да човек има снажну вољу и ватрену жељу да истраје, имајући увек у виду племенит циљ, сматрајући све запреке као најобичније препоне, који га од пића раздвајају и које мора превродити. Уз то не треба никада заборавити ни за моменат, ни у најтежим часовима прегнућа и напора на великику доброту, на велике дарове које му је тако издашно природа пружила. Колика је само благодет имати здравља и снаге, имати могућности за искоришћавање великих доброчинстава природе. Колико задовољство имати руке, ноге; кретати се по вољи, радити по свом нахођењу, слободно трчати по сунчаној даљи зеленим луговима, снажно сапињати у жарко лето веселим водама." Ја имати очи — гледати толике лепоте; ја глава — пуна своја дивљења, казати своје мисли, развити своја осећања! Зар већ и то није довољно, и много, само по себи? Тешко је, немогућно је представити јасно све то у пуној боји и светлости, пренети себе у положај болесна, изгубљена, саката, нема или слепца. Треба за моменат застати и сетити се шта би било са немим да добије глас, шта би чинио болесник на прагу смрти, кад би одмах оздравио, што би био слепац да види малу речицу и ливаду, па цвеће и веселе изворе, и толика друга добра, у којима ми уживамо сваког дана! Није живот „борба, лелек, вапај, бура". У њему има борбе, у њему има трзаја, напора, прегнућа, у њему има кат-кад и бура, некад можда и вапаја. Али толико исто, двојином више мира, спокојства, задовољства, ведрине и радости. Једно без другог не може. И кад би било могућно, имали би смо много једноличности, монотоније. Живот би био досадан. »Задовољство и патња су копче, које везују душу и тело.« У опште није ни могућно увидети сав значај, осетити сва дејство некога добра, ако је човек увек у истим приликама, на истим стазама, увек чистом и глатком, проводио свој век. „Да би се осетила велика добра, треба преживети мало зла."

Може се слободно рећи, човек је управљач свога живота; од њега зависи и ток, и правац, и исход. Не обазирати се на ситне неприлике, не клонути духом у изванредним часовима жалости, снажно подносити тренутне напоре, превазити препоне, а при том увек имати јасно свој циљ и не заборављати благодетне последице његова постигнућа, и успех је ту. Он долази сам по себи. И онда ће се мање осетити свака тешкоћа, што нас на том путу често сусретне, и сачувати више свежине и снаге за дела која нас после очекују. У нашој је могућности највише до наше воље: хоће ли нас зрачити сунце среће, или запљускивати таласи бола. Јер „сваки од нас, путујући путем кроз живот, има на избор по својим делима, или да обрне све гласове природе у песму весеља, или да осуши и угуши њену велику наклоност."

Велико Градиште

Бран. В. Марковић

Стеф. С. Матијевић

КИТАНА

—:—

Ослобођену робиња, од витезова наше племените земље, видео сам те на разбојишту, под Козјаком, на пропланку окићеном са шеснаест свежих гробова палих осветника, чији су се прости, дрвени крстићи, тужно беласали под зрацима хладнога Сунца.

Видео сам те, Китано, у тренутку када си са влажне земље купила разбацано комаће ухваћеног хлеба, који, нашој славом увенчаној војсци, није више био потребан јер је она већ сишла у долину Вардара гонећи пред собом заостале бугарске хорде.

Ти Китано, здрава и лепа, витка као јела уз чије се стабло прислонила, грозничаво си јела комаде тога хлеба, док је на твоме лепом лицу био опртан страх да ти који од војника, не украде задовољство да га се сита најоде.

Гледао сам те, Китано, и жалио, дубоко жалио, што сам те такву видео.

Пошто си задовољила своју страховиту глад, ти си, Китано, отпочела пунити свој џак комаћем тога хлеба, забацила га на своја здрава плећа и кренула пут твога, од топовске ватре попаљеног и у згариште претвореног села.

Кренула си; али те ја задржах, Китано, и упитах:

— Куда са тим хлебом? —

Ти си стала, Китано. Бацила си на мене поглед пун страха, као кривац, спустила си џак на влажну земљу и гледајући у њу, проговорила:

— Земах хлеб.., Мислим: слободно је.. Братови хлеб је.., Да си носим дома.., Мајка ми је болна, а хлеб нема,.. Три године сте, гладујасмо... Тија пцета, Бугари, се земаше.., Ништа не оставише.. Сега и селото изгореше .. —

Твој превелики бол, био је и мој бол, Китано, и ја те поседох код својих војника, који, из твога џака, избацише сав укварени хлеб, да би га напунили двопеком и конзервама; и један од војника, послуже те шољом топлога чаја.

Доцније, када си кренула пут твога села, ја сам, Китано још дуго мислио о теби. Нека пароћита веселост овладала је целим мојим бићем: јер сам у теби, на прагу ослобођеног завичаја, видео прву сестру, трогодишњу робињицу, унесрећену и гладну, али лепу и поносину.

10-IX-1918
Козјак

Из дневника.

— Из приповетке „Из прошлости" —

—:—

...Ми не подижемо своје руке за недостижним стварима изнад нас. Синоћ је био мај: црвени кринови и хиљаду цветова у хиљаду боја нежно су задрхтали и слатко нам се смешили, када смо шетали шареним пољанама. Сунце се на западу заустављало, слало нам блажено пољупце и, као да оклева, неосетно је тонуло за велика брда, док су му зраци треперили зеленим луговима. То не беше грозничаво сунце зиме, или болесно мартовско сунце: као у свету снова и нада, оно је расплело своје златне косе и од њихове се сјајности свечано купала цела природа. Шева је својим крилима трепериła у зраку и сипала на талласасте бразде зелена жита. И славуј нам је певао песме. Очи нам се упијале, груди јаче надизале но обично и тако је почињала повест наших сближених душа.

— — — — — — — — — — — — —

Шетам чаробном ставом ране младости. Јутрос је ваздух био пун росе а очи прскозорја пуне чежње. Сада се сунце скрило; небо је горе светло, а месец пун у пролетњој ноћи. У мојој реци мирују воде као затворено језеро када га земља на својим грудима успава. На њеној површини месечеви зраци изводе мистичну игру ноћи, а у њеним дубинама је чаробна песма њихање. Само из мог срца извире сенка моје жарке чежње и оно нервозно купање знам како ће га умирити!

Пожури се!.. позно је већ,
Бол ће ти излетити из срца као птица на гнездо. И ваздух ће те поздравити свежином. Сешћемо овде, на овај оборени храст: тело ће ти почети да дрхти, очни капци да се склапају, а облаци ће навући завесу на звезде и месец...

29-XII-1925 г.

Бран. В. Марковић.

Вести

Божићни ред богослужења. — На први дан Божића — јутрење с вел. повечерјем у 5. сата из јутра. Свечана служба Архијерејска у 9 сати пре подне. Вечерње у 3 сата по подне.

Други дан Божића — јутрење у 6 сати изјутра,

Св. Служба у 9 сати пре подне.

Трећи дан Божића — дан рођења Њен. Вел. Краљице Марије — јутрење у 6 сати изјутра.

Св. служба у 9 и по сати пре подне.

Благодарење у 11 час. пре подне.

Вечерње у 3 сата по подне.

Народни Универзитет Пожаревцу. — У суботу, на други дан Божића, у 4 часа по подне, а у сали Окружног Одбора у Начелству одржаће своје предавање Господин Јова Бабић професор историје Пожаревачке Гимназије.

Тема предавања биће: Главне историске ф ze Хрватске Државе.

Позната је ствар, да ми често не разумемо нашу браћу Хрвате. То је с тога, што ми не познајемо добро њихове тежње и њихове идеале у прошлости. Господин Бабић добро познаје Хрвате у прошлости, па ће нам их учинити разумљивијим. Кад их будемо разумели, мање ће мо их осуђивати, а више волети.

80.000 пензионера. — У нашо земљи има осамдесет хиљаде пензионера. Како ће се тај број повећавати а држава ће бити у немогућству исте плаћати г. Министар, Финансија решио је да ревидира пензионерској питање: Ко је способан за службу да се реактивира а ко је пензионим и бесправним путем дошао до пензије да се анулира.

Кад се узме у обзир да у овој земљи има права на пензију сваки онај, који прима плату на државној каси, па ма он био служитељ, па и шинтер државни није ни чудо, што се тако нагомилало, па их држава не може плаћати.

Наредба Министра Саобраћаја. — Депешом под 31. децембром 1926 године наређено је шефу станице држав. железница у Пожаревцу, да за месец јануар 1927 године прими од лиферанта угља Мах. Милошевића 57. вагона угља из петровачког рудника за пожарев. станицу; 38 вагона за М. Крсну и тако исто и 28 вагона угља из Кленовничког рудника.

На руднику је цена угљу петровачком 1400 дин. од вагона а кленовничком 1100.

Посредник — лиферант угаљ даје држави петровачки по 2400 динара, повоз државни.

Поред оних наредаба, које је г. Министар саобраћаја ђенерал Свет. Милосављевић, издао своме подручноме особљу, надали смо се, да ће он издати и наредбу да се угаљ за државне железнице не набавља преко посредника, већ да Дирекција Држ. Железница чини набавке угља путем лицитације сходно прописима закона од држ. рачуноводству и то непосредно од сопственика рудника, на тај начин држава би олакшала буџет са 300--500 милиона динара, који се до сад давали посредницима, те није ни чудо што наше железнице у место да дају држави прихода оне имају милијарду динара дефицита.

Хоће ли г. Министар што у своме правцу предузети? Ми имамо вере и наде, да ће садањи Министар једним потезом расчистити са оним расипањем

у набавци угља и спасти државу и народ од ове несретне глобе и арчења.

Две радикалне листе у срезу млавском. — Поред ове вести, које смо донели, да је своју истакнуту листу за избор обласних посланика г. Миливоје М. Вујчић — повуко у срезу млавском извештени смо, да је г. Миливоје М, Вујчић поново остао при својој кандидацији; и тако ће у срезу млавском, приликом обласних избора, бити две радикалне листе; г. Мате Богојевића овд. и г. Миливоја М. Вујчића, трг. из Петровца.

Пуковска слава. — Овдашњи IX пешад. пук прославиће своју славу на дан 29 децембра (11 јануара) као на дан ослобођење Ниша од Турака 1877 године. Увече биће забава код „Српске Круне."

ЗАБАВА »СЛОГЕ«. — Другог дана Божића приређује забаву са играном у Хотел „Српска Круна", певачка дружина »Слога», пож. вап. и радника.

Забава. — Инвалидско Удружење приредиће и ове године забаву са играном у хотелу „Српска Круна" у ноћи Нове Године као и до сада.

Превоз младица за подизање воћњака. — На предлог Министарства Пољопривреде одобрило је Министарство Саобраћаја повлашћену тарифу са 75 посто за превоз свих врста младица, које се преносе на наших воћњака у разна места, а са којима приватна лица желе подићи нове воћњаке. Превоз младица за трговину није обухваћен овом повластицом. Повластица важи за струкове шљива, јабука, крушака и осталог воћа изузев калемова винове лозе, за које је одобрена бесплатна тарифа.

Испит. — Г-ца *Загорка* кћи Драге и Николе Милића, свешт. из Пожаревца и Г-дин Mr. Phr. *Слободан* син Г-ђе Станке Гавриловић из Шапца. испитаће се 8. ов. мес. у 5. часова по подне, код куће —Брабичевска 45.

Игранка од 9 час. у »Хотел Гранд".

Моле се пријатељи и познаници да сматрају ово као позив.

Биоскоп „Оријент"

БОЖИЋНИ ПРОГРАМ

Први дан Божића биће дневне и вечерња представа.

Други дан Божићи — субота — због забаве »Слоге,« биће само дневна представа

„Поноћно Сунце"

Грандиозни филм у 9 чинова.

Као додатак ДВЕ ШАЛЕ по 2 чина — (4 чина).

Трећег дана Божића — недеља — дневна и вечерња — дупли програм:

I. Бржи од муње

у 6 чинова. Првокласни американски филм који надмашује све досадање акробатске филмове.

II Страх и трепет Њујорка

Грандиозна комедија у 6 чинова са децом и животињама.

Овај филм и у најтмурнијем срцу изазива буру смеха од почетка до свршетка.

Са овим програмом Управа биоскопа »Оријент« честита празник Христова Рођења својим посетиоцима и осталој публици.

Честита
ХРИСТОВО РОЂЕЊЕ
свима својим пријатељима и посетиоцима

„Гранд Хотел" Људевит Рац
хотелијер.

„ГРАНД ХОТЕЛ"
СМЕДЕРЕВСКО ВИНО
литар 10 дин.

Стране вести

—:—

Намере похватаних комуниста у Бугарској. — Париз — Листови јављају из Софије да је истрага, која је вођена после хапшења комуниста, показала да је завера имала циљ да се отрују министри, да се запосе Министарства, банке и касарне и да се краљ натера на абдикацију.

Немачка штампа о новом уговору са Италијом. — Берлин. — Поводом потписивања немачко-италијанског уговора о арбитражи, немачка штампа истиче да је то после рата први уговор о арбитражи који је Немачка закључила са великом силом. Листови истичу да између двеју држава не постоје јаке политичке или привредне супротности и зато неки листови сматрају да овај уговор о арбитражи може да послужи за даљи развој немачко-италијанских односа и њихове сарадње.

Троцки амбасадор у Берлину. — Берлин — „Чикато Трибуна« добила је вест из Риге, по којој би г. Троцки дошао у Берлин за совјетског амбасадора, док би г. Крестински отишао за Париз.

Немачко-француски односи. Берлин. — Поводом узнемирености која влада у окупираним крајевима због пресуде у Ландау, комесар у тим крајевима фон Симерн по наредби министра за окупиране крајеве, ступио је са међусавезничком рајнском комисијом у преговоре како би се нашао начин да се у будуће избегну тежи инциденти.

Огласи:

Др. Драг. И. Јанковић
управник болнице

Честита свима својим пријатељима и познаницима Христово Рођење.

Честита Христово рођење
својим пријатељима и посетиоцима

Доне Марковић
каф. код „Хајдук Вељка"

СВОЈУ СЛАВУ
СВ. СТЕВАНА
прославиће у кругу своје породице.

Сима Делић
берберин.

МОЈУ СЛАВУ
СВ. СТЕВАНА
прославиће у кругу своје фамилије

Живадин Стојићевић
трг.

Мануфактурно Галантеријска Трговина
ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА
трговца — Пожаревац

Позива оне своје дужнике који су узели робу а заборавили да требају платити у року од 10 дана.

После овог рока износиће имена оних лица у листу „Грађанин" сваке недеље, те нека свет види а коме треба да се чува ових рђавих платиша њих треба бојкотовати.

ШКОЛА ИГРАЊА
Милорада Димитријевића
дипл. проф. играња.

Отварам школу играња у Пожаревцу за све нове игре, у сали „Гранд хотела". Посетите школу играња, где ћете научити све игре за 6. недеља Упис сваког дана.

НАДМЛИНАР
са великом праксом и исправним документима

тражи посао

Рђаве млинове поправља.

Марко Шомић,
млинарски мајстор
Шумадијска улица
бр. 26. — Пожаревац

МОЈУ БАКАЛСКУ РАДЊУ
као и дућан издајем и продајем одма под кирију пошто сам одпочео рад у мојој ново овидзној кафани. Заинтересовани нека се обрате мени.

Милорад Ж. Милојевић
трг.

Срећке Кл. Лутрије
за I. класу 13. кола
укупни добитци прелазе
82 МИЛИОНА
Дошле су у свима деловима.
Драг. Б. Костића
прод. срећака.

ПОЗИВ

Управа Дунавског Кола Јахача »Краљ Михајло« за округ Пожаревачки; у недељу 30 јануара 1927 године у 9 часова пре подне у овд. кафани зв. „Берза;" одржаће свој редовни годишњи Збор са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне;
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4; Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахача, да означеног дата присуствују овоме збору.

На случај, да се овај збор због недоласка довољног броја чланова неможе одржати, онда ће се у смислу друштвених правила одржати други Збор са истим дневним редом идуће недеље 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у кафани »Берза« са оним колико чланова, колико на збору буду присутна.

Децембра 1926 год.
у Пожаревцу.

УПРАВА.

НА ЗНАЊЕ
за време Божића продаваћу сам кафане вина по 5 дин. литар.

С поштовањем
Радисав Неговановић
кафе. код »Златног Топа«

НОВ ЗИМСКИ КАПУТ
продаје се од финог штофа. Упитати уредништво. 1—1

НА ПРОДАЈУ ЊИВА
са багремом у »Забели« величина 4 јанаца

Упитата
2—2 Јелену Љубе Гајића.

ВИНО
бело и црно

Продаје
Ђорђе Наумовић

ИСКОРИСТИТЕ ПРИЛИКУ!!!

ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА КОД „ШВАЈЦАРЦА“

услед сеобе из Пожаревца продаваће

СВУ РОБУ ИСПОД ЦЕНЕ КОШТАЊА

Највећи избор ваџних сатова, џепних сатова, златних прстења са брилјантима дијаментима и разним камењима, мењуше; ланчића око врат (кође) са разним медаљонима, брошава, златних сатова и ланчева мушких и женски за српску ношњу, табакера (дозне) за дуван и цигарете, мундштука у правом ћилибару са златним каикама.

Гране, мењуше и прстење за српску ношњу у највећем избору у сребру и дијаманту и целокупан накит за веридбе, свадбе, поклоне за Божић и Нову Годину.

Највећи избор наочара, сваке наочаре по тачном броју. Имам апарат за прегледање очију.

Дођите па се уверите док траје избор.

С поштовањем

Марсел Голдштајн

1—

ХИГИЈЕНСКИ ПРЕРАЂЕНО ПЕРЈЕ

у разним квасама **за јастуке, јоргане, и душеке** имам стално на лагеру које продајем **по невероватно јефтиним ценама почев од 25 динара па навише. кил.**

Флама (паперје) специјално за јоргане.

Мустра перја могу се видети у радњи

Михајла С. Матића. код „Вато“

Најлепша најусавршенија и најлукеузанија ШИВАЋА МАШИНА јесте : :

ВЕСТА

Израђује се од најбољег материјала. Годишња парада 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, зеве штикује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкуренције и строго утврђене

С поштовањем

МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар

12 Табачка чаршија број 13.

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

ДР. КОНСТ. ТЕСТОРИДЕС

ЛЕКАР ОКР. УРЕДА З. О. Р.

у Пожаревцу

Прима болеснике у свом стану до Булевара улица — Карађорђева број 6 кућа Ксенофонта Мантића. 9—10

ВИНОГРАД свој у Варошком брду продајем.

Лепосава М. Дикића
6ив. дир. гимназије

3—3

ЛУСТЕРА ЗА САЛОНЕ ТРПЕЗАРИЈЕ СПАВАЋЕ СОБЕ И ЛОКАЛЕ.

Сијалица СВЕ СОРТЕ и ВЕЛИЧИНЕ „ТУНГСРАМ“

Асталске и наткаст

ЛАМПЕ КАО и СВОГ ОСТАЛОГ ЕЛЕКТРИЧНОГ МАТЕРИЈАЛА.

Инстелације ЕЛЕКТРИЧНОГ ОСВЕТЉЕЊА и ЗВОНЦА ВРШИ СА НАЈБОЉИМ МАТЕРИЈАЛОМ ПО НАЈНИЖОЈ ЦЕНИ.

КОЖАРСКО-ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА

Александра С. Панића

3—3 Пожаревац.

Лимарска радња

Ђорђа Кузмановића

потребује шегрта (ученика) 5

БАШТА „УРОШЕВАЦ“

Од данас продаје младе љуте паприке Љубостињска улица

Гвожђарска радња СЛАВЕ А. ДЕВИЋА

Добила је огромну количину и само продају најбољих „ТОНЕТОВИХ“ Столица свију врста и продаваће исте по фабричној цени.

ВИНАРСКА-РАКИЏИЈСКА РАДЊА

СВЕТИСЛАВА Ж. АНТИЋА

у Пожаревцу

ДО РАДЊЕ СВЕТОЗАРА ВРАНОВИЋА КОД ВЕЛИКОГ БУЛЕВАРА,

За Божићне празнике снабдевена је и то: разног чистог природног црног и белог вина, ракије чисте шљивовице по јачини разне као и љуте, комовице старе и нове, клековаче, Ликера, крушковаче, Ванилија, Оранж, Цитронем, вишњеваче, Пелинковаче, Стомаклије и др.

Има у магацину јабука киселих и слатких разнеког и крушака.

Продаје на више и мање

Цене без конкуренције.

Светислав Ж. Антић

ЗАБАВА

У КАФАНИ »ДОБРО ЈУТРО«

приређујем

у очи другог дана Божића

Молим моје пријатеље да ме посете.

С поштовањем

Радојко Јовановић,
кафеџија

2 2

СПУШТЕНЕ ЦЕНЕ ДО БОЖИЋА. Мушке чарапе од 7 д. на до 50 са поџутом.

Најновије машине »Чарлстон« које се не дају гужвати и т. д.

Са поџутом цене важе само до Божића

С поштовањем

3—3 Лунгић и Јанковић

ВЕЛИКИ ИЗБОР

Кревета и столица

ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА

Кузмана С. Николића и Комп.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста парижког медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Пожаревац, Војвода Путник 6. 6—17

Чарапе женске снуштена цена до Божића. Морено вунена 30 ден. мерено ½ вунена 20 филдско од 35—32, 30—28, 25—23,

Христал од 45 - 37 — и т. д.

Ове цене важе само до Божића.

С поштовањем

3—3 Лунгић и Јанковић

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Др. Петар И. Јаковљевић

општински лекар

ординира у општинској амбуланти од 8—12 и од 2—6

Стан: Прилепска улица Бр. 9. (до окружне станице, кућа Лазе Битоља.) 4—4

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ угао Драгашевићеве и Бурђево улице

Дескашев
адвокат

7—10 н

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке обласне болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 28

ЧАРАПЕ ЖЕНСКЕ СВИЛЕНЕ

Снуштене цене до Божића и то од 30. дин. за 25, 40—35, 60—45, 115—85.

Ове цене важиће само до Божића а после не.

С поштовањем

3—3 Лунгић и Јанковић

БЕЛО ВИНО првог квалитета, рома одлична, продајем на веће и мање. Молим поштоване муштерије да због за наступајуће празнике купити од мене вино. За вино гарантујем

Јован Трајковић
трговац

Ердељ маја, Бошкова ул. бр. 5.

Број 3 ПОЖАРЕВАЦ, ПЕТАК 14. ЈАНУАРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата на годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по договору од речи 0.50 дин. за читаву од речи 1·20 дин. за препоручено од речи за гарнитуре 2 дин

За огласе плаћање по новој тарифи

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Власништво и уредништво „Грађанина“ честита својим читаоцима и претплатницима

Нову 1927. Годину.

КРИЗА ДЕМОКРАТИЈЕ

Цена по којој се купује слобода никада није велика. Робеспјер

Дакле Робеспјер, човек који је у француској револуцији играо велику улогу, нарекао је на основу искуства и историског и сопственог, горњу реченицу, којом је несумњиво много казао. Несумњиво је, да је слобода битни услов за несметани развитак човечанства како у културном, тако и у економском погледу. Узев у опште: Историја свију времена и свију нација испуњена је напорима човечанства да се реакционарима одузме монопол слободе, и да слобода буде плод којим се може сваки човек као друштвена јединка користити.

Специјално политичка историја Србије пуна је светлих и тешких борби за политичке и остале грађанске слободе. Нарочито последњих година т. ј. друге половине деветнајестога века. Крути и лични режим пок. краља Милана народ није могао сносити, и народ је спонтано почео да се припрема да тај режим силе и насиља обори, и радикална странка као „нова“ и за народ привлачнија успела је да народном снагом која је била неодољива, коначно 1903 год. сруши насилничку владавину напредњачку, или боље рећи назадњачку, и тиме допринесе повољнијем развитку нашег политичког живота.

После великог светског рата настале су и друге промене у проширеној краљевини. На позорници послератних догађаја јављају се нове идеје, нове потребе и нови људи. Руска револуција је изазвала и допринела у много које чему те су догађаји свуда у свету па и код нас пошли странпутицом, и допринели учвршћивању реакционарног курса. Комунисти занети таласима Руске револуције, мислили су да се и код нас може започети са завођењем диктатуре пролетаријата, и да би то постигли њима је из Москве слат новац за ту сврху. Међутим сви напори комунистичке партије изазвали су се, и у место диктатуре пролетаријата пошла је обзнана и закон о заштити државе који је згодно оружје за владајуће да га противу свију и сваког примене.

Злочин који је учинила комунистичка партија демократији дајући повода за доношење обзнане и реакционарног зак. о заштт. државе не да се поправити нити опростити, а нарочито и с тога што он погађа највише радничку класу која је још неразвијена и слаба те не може да одоли налету реакционарне експлоатације. Много већу и вечиту одговорност за доношење обзнане и увођењем реакционарног курса сноси и демократска странка која је потпомогла доношењу закона о заштт. државе Јер, комунистички и анархистички талас није био толико опасан да је држави претила опасност у толико пре што комунистички покрет није био плод неке добро смишљене акције, нити је тај покрет био здрав, те према томе и да није био закона о заштт. државе он би више него сигурно стицајем самих прилика нестао. Напослетку ако је радикалној, као владајућој странци био потребан закон о заштт. државе да се помоћу њега отресе својих политич. противника, демократска странка није смела да буде мост преко кога ће се донети закон о заштити државе а нарочито не и зато, што јој и назив »демократска» то не допушта... Нема сумње да је се демократска странка надала да и она једнога дана буде у положају владајуће странке, и да се и она користећи казненим законима противу својих противника, те је зато и потпомогла доношењу закона о заштт. државе, који се претворио у закон о заштити корупционаша и т. д. што ничега заједничког са правом демократијом нема!...

Нарочито у последње време, код нас је се почело са практиковањем личног режима; парламентаризам нам још служи као отрцана фраза која пеба на устима владајућих, и још сада можемо рећи да му бог душу опрости, јер мртав је, ако не вечито а оно за дуги низ година. Много ће жртава требати да парламентаризам оживи, а када дође дотле да се жртвама ствара парламентаризам и демократија, онда неће бити добро.

Живојин Тошићевић

Поводом измене закона о средњим школама.

Ових дана била је у Министарству Просвете конференција на којој је с Господином Министром дефинитивно редигован нов пројекат закона о средњим школама.

Према овоме изгледи су, да ће се идућег сазива Народне Скупштине овај закон пред њу и изнети.

Зато би требала и јавност да проговори о новом законском пројекту.

Да не буде опет: »Кога тужиш јесам! Коме га тужиш? — Кадији! — да! Кадији!.....

Жалимо се на рђаву полицију, ф[illegible]ске управе, судство и т. д. А никс[illegible] више, како стојимо са просветом, нај средње-школском?! — Мора да је д[illegible] беспорочна, Или нико не сме да нишоји[illegible] ће не може бити.

Нека је прво или друго, све једно ј[illegible] сада. О томе ћемо други пут. А сада видимо, шта би требало ако то није учињено, унети у нови закон о средњим школама.

Н. пр. Зар не би било добро и корисно унети:

1. Да испити у гимназијама буду јавни и приступачни свакоме, као што је и било у сретно доба.

2. Да напредовање у служби наставничкој зависи од успеха у настави и да за неуспех у своме раду наставник одговора као и сви остали државни службеници. Јер без одговорности за успех у раду ма каквом, успех је, у најбољем случају сумњив, а у већини испод сваке критике. Јер ко зна да за свој рад не одговара — радно или нерадно, успео или не успео, — тај неће радити ни што хоће према деци сем бити само недобар наставник и васпитач.

3. Да се уведе у гимназијама сталан надзор, као што је по основним школама.

О овоме, мислим, треба добро размислити. Можда неће бити по вољи г. г. професорима, али нека знаде. Не може се трпети ни овакво стање, какво је по школама.

Пожаревљани! Чули сте, видели сте, видите и чујете, како је наша гимназија »на гласу.«

Немојте дозволити, да због неких и она „пукне.“

Зато обратимо пажњу наших г. г. народних посланицима и осталим меродавним, да

прокоментаришу са својим бирачима о овоме пројекту законском. Можда ће и поноки хајик бар из искуства рећи неку правтачну и паметну клаузулицу.

До виђења. Д.

Народни Универзитет отпочео рад на селу.

—:—

На други дан Божића, дакле 8/I ове године одржано је прво предавање у селу Драговцу. Предавање је одржано у кафани од 10—11 ½ часова пред публиком од једно стотину људи.

Најпре је г. Р. Пејић, професор изнео укратко циљ доласка, изјавивши да неће бити речи о политици већ о просвети. Затим је казао неколико речи о добрим особинама нашег народа и неколико речи о великим манама његовим.

После њега је Господин Четар Савић, окружни марвени лекар говорио о гајењу стоке и о заразним болестама више од по сата. Подвукао је, да је наука пронашла лек за све заразне болести, и да је крвавица до сељака, ако ове заразне болести буду и даље харале по нашим крајевима. Нарочито се задржао на пушрелу, свињској куги и метиљу. Позвао је на крају сељаке, да сваки случај заразе одмах достављају како би се благовремено предузела борба, и изразио је наду, да ће и будући Окружни Одбор, као што је то био случај са досадањим, вотирати знатне кредите за сврхе против заразних болести.

Затим је одржао своје предавање Господин Јован Николић, окружни економ, које је такође трајало више од по сата.

Говорио је популарним језиком о научном обрађивању земље. Нарочито је подвукао значај дубоког јесењег орања, које чува зимску влагу, те преко лета земљорадник није упућен само на облак. Позвао је још сељаке, да опробају са по једним парчетом земље, које би поделили на две половине, те да се на пракси увере у јачину његовог тврђења.

Ви су саслушали са доста пажње [illegible],

[illegible]о више пажње саслушана су [illegible] у селу Пругову у недељу 9/I [illegible]е. То је с тога што је предавање у школи, а не у кафани, и што [illegible]чки председник г. Драга Станковић [illegible] да ужива особито велики ауторитет [illegible] својих сељака.

Др. [illegible]је најпре госте поздравио и представио [illegible]х слушаоцима. Затим је Г. Пејић [illegible]о само неколико речи о обдарености [illegible]шег народа и богатству наше земље, али о сиротињи нашег народа, који је сиромашан због тога, што се не користи тековинама науке.

Затим је г. срески ветеринар одржао кратак говор о сточној хигијени поучивши сељаке, како да раде при појави заразних болести.

После њега је господин Николић у предавању, које је трајало чатав сат, говорио сељацима о дубоком орању, о плодореду и о ђубрењу.

На крају је г. председник захвалио предавачима.

Народни Универзитет у Пожаревпу

У недељу 16 ов. мца. у 4 часа по подне а у сали Окружног Одбора у Начелству, одржаће своје предавање Сузана Аламерсери, дипломирани професор Normale Superieure и licenciée Сорбоне. Тема њеног предавања биће: *Једна идила из доба Француске револуције.*

Како о Госпођици предавачу, тако и о теми, проговорићемо више у недељном броју.

Вести

Прослава Краљичиног Рођен дана. — На Св. Стевана, трећег дана Божића, као на дан рођења Њ. В. Краљице одржано је благодарење у овд. саборној цркви. На благодарењу је учествовао цео официрски кор са активним и резервним официрима у свечаној униформи. Поред официрског кора, чиновништва, хуманих установа присуствовало је и грађанство у великом броју.

Пуковска слава. — 11 овог месеца као на дан ослобођења Ниша од Турака 1877 године славио је овд. IX. пешад. пук. своју пуковску славу.

Домаћин славе г. пуковник Ђорђе Р. Аранђеловић са пуков. свештеником извршио је резање колача у 10 и по часова уз учествовање официрског кора, резерв. официра, ратника и многобројних гостију — на свечани начин.

После резања колача приступило се частитању славе домаћину; у подне приређен је ручак за г. г. официре и госте. После подне било је војничко весеље у кругу касарне а увече забава са играном у гостионици »Српска Круна,« која је била обилно посећена од стране одабране публике.

Несретни случај. — 11 о. м. Г. Др. Јован Кускутис, лекар Казн. Завода, са г-ђом враћао се из Смедерева, где је био на парастос једном свом пријатељу. Кад је био на самоме уласку гвозденога моста на Морави, код Љубичева, чују писак локомотиве и затим страховит удар. Локомотива, без вагона наишла је великом брзином на мост и ударом у ауто избацила је доктора неколико метара ка гелендеру моста а шофера седам метара. Госпођа је избачена на гелендер и добила страховит удар у трбух са смртоносним повредама. Доктор и шофер лако су повређени Ауто је седамнаест метара гуран од локомотиве на мосту, да је тако потпуно смрвљен и потпуно уништен. Ауто је својина Казненог Завода. Рањене су одмах пренели возом у Пожаревац. Госпођа је исте вечери упућена у Београд, ради стручне помоћи. Повреде су страшне и врло опасно по живот.

Нови подбор удружења резервних официра и ратника. — На дан рођења Њ. В. Краља, 17. децембра т. г. одржан је у Голубцу збор резервних официра и ратника у циљу образовања подбора кога до сада у Голубцу није било. Збор је весма радо прихватио ову идеју и једногласно изабрао следећу управу:

Управни Одбор: Председник г. Стеван С. Матајевић, срески поглавар и резер. капетан II. кл.; Подпредседник г. Анђра Павловић, трговац и резер. капетан I. кл.; Секретар г. Миливоје Тршић, директор банке и резер. поручник.; Благајник г. Станиша Благојевић, трговац и резер. потпоручник.; Члан г. Душан Мишић, трговац и ратник.

Надзорни Одбор: Председник г. Душан Малошенић, срески економ и резер. капетан I. кл. Члан, г. Милан Живковић општин. деловођа и резер. капетан I. кл.; члан, г. Никола Мишић, благајник рудника и резер. поднаредник.

Прве анализе вештачких вина. — Министарство Пољопривреде наредило је огледним и контролним станицама на изврше према правилнику о контроли вина, анализу вина, која се буду увозила или извозила у месецу јануару. Ово ће бити прва стручна хемијско анализирања и контрола свих вина, која се троше у нашој земљи, извозе и увозе.

Осуђени на робију — Пресудом Пожаревачког Првостепеног Суда од 11 јануара ове године, осуђени су на 10 година робије Сава Вељковић и Даринка жена Саве Вељковића, обоје из Пожаревца, због убиства Живане жене пок. Цвеје Вељковића, из Пожаревца.

Вучење лозова Црвеног Крста. — У суботу, 15. ов. мес. биће ново вучење лозова Друштва Црвеног Крста

Спомен пок. Велимиру Теодоровићу. — На најсевернијем месту Новог Гробља подиже се споменик у виду надгробне капеле пок. Велимиру Теодоровићу, сину кнеза Михаила и оснивачу фонда „Велимиријарум“. Овај споменик подиже Државни Савет као руководилац овога фонда. Свечано освећење споменика извршиће се на дан смрти пок. Теодоровића.

Парастос. — Као сваке тако и ове године Удружење »Слога« приређује годишњи ПАРАСТОС својим умрлим чланковима на дан 16 јануара тек. год. у 11 часова пре подне у овд. саборној цркви.

Биоскоп „Оријент“

Свечани програм за Нову Годину. ШАРЛО КАО ВОЈНИК. Једна од најуховитијих комедија у 4 чина.

Додатак симпатичних шала у 2 чина. ШАРЛО У ХАРЕМУ.

Програм за суботу 15 и недељу 16. јануара **Робин Ход** Витешка драма из времена Ричарда Лављега Срца храброг Крсташког војводе у 7 чинова.

У ГРАНД ХОТЕЛУ
-ПОСЛЕ-
БИОСКОПА
ДАНСИНГ

Стране вести

—:—

Повећање руског војног буџета. — Париз, — „Матин“ јавља из Лондона да је тамо стигла вест из Москве да је руски финансијски одбор, разговарајући се на ратоборну пољску политику, повећао војни буџет за 100 милиона рубаља.

Питање мађарског излаза на море. — Будимпешта, — Као што је познато, између мађарске и југословенске владе биле су вођене преговори односно мађарског излаза на море. Пошто би италијанска влада такође била заинтересована за то питање због Ријеке и с обзиром на његову важност, она је указала на могућност да у вези са преговорима, који су у току са југословенском владом, председник мађарске владе отпутује у Рим, да

би тамо осигурао решење питања која су у вези са овим а путем директних преговора са Мусолинијем. Међутим за сада није учињен конкретан пројекат о томе.

Енглеска флота у грчким водама. — Берлин. — У плуву четвртак, енглеска средоземна флота посетиће фалерон, у Грчкој. Грчка влада и шеф енглеске флоте спремају за ту прилику многе свечаности.

Увоз жита у Португалију. — Париз. — Јављају из Лисабона да је португалска влада одобрила увоз 60 милиона килограма жита.

ВЕРИДБЕ

Г-ђа *СЕКА* кћи г-ђе Љ бице и Милана Димитријевића каф. из Жабаре (Пож) и *КОЧА Р. ДИМИТРИЈЕВИЋ*, трг. обл. венца 9. ов. мца. 1—2

Наш пријатељ **Светислав Л. Костић**, трг. овд. венчао се са г-ђицом **Софијом** Ђерком г-ђе Станке и Стевана Матијевића, поглавара среза Голубачког.

Наша срдачна честитања.

Пре десет година

—:—

На јамаку 1916 год (3-XI по старом) народбом, напустисмо ми дунавци положје докле стигосмо кад је Битољ заузет. Нас смењује Моравци, а ми сиђосмо са села, планинских врлети у околини Скочивира. Поравнавшасмо се падинама током Црне реке и одморисмо се неколико дана, где смо пре месец и више дана, имали највеће напоре борбом са непријатељем.

Светог Николу ту проведосмо. Скочивирску цркву посетисмо и припалисмо по једну воштаницу: нами и нашима живима за здравље а друговима почившим ско цркве за покој душе.

12-XII-16 год. дигосмо све наше „кућу и покућанство" на леђима, попрскавани ситном кишицом одазисмо на југ, као дивље гуске. Трогневним готово усиљеним маршом, дивизија цела прошла кроз села: Добровена, Живање, Крушеград, Воштарани, Забрђане, Баниће, Церовац, Екшису, Чифлак, Сотир, Чалџилар и зауставља се крај пута Сорајић — Костур — Кожане. И наша коњичка дивизија стиже у нашој близини.

Кажу на Атаку ићемо!

Наста међ нама поверљив разговор Шта ће мо ми овде, далеко од фронта за читавих 60—70 км.?! Из вести наших и француских листова, као и из поверљивих вести закључисмо, да се по плу налазимо у замитању задњу нашег фронта од новог непријатеља, тада Константинове Грчке, јер се он решио да помогне Немце и Бугаре, нападне нас са леђа те да би се тада централне силе ослободиле савезничке солунске војске. Но до употребе наше за ову акцију није дошло, ј р својом акцијом, наш осведочени пријатељ, Грчки велики патриота и државник Г. Венизелос, са својим триумвиратом у Солуну осујетио је непријатељску намеру

Код нас Срба није све у реду. Почетак је репресалија на акт Пронуканца, са положја командујућих повлаче се и хапсе колоноље »Прве Руке«. Гледасмо спровод В. Вемића.

Остали савезници такође имају невоље. Нешто се десило, са главно командујућим. Солуске савезничке војске Генералом Сарајом На његово место долази Генерал Гијома.

Непријатељске сумарени активније су Морима противу савезничких транспората.

Цела дивизија припрема. Војницима даје се нова обућа, одело вешт и храна боља.

Расформира се 13-ти пешад. пук тада «Краљевића Борђа", његови батаљони попуњују 7, 8 и 9 пук. Застава овог пука, ова нарстетана са овим одликовањима и почасним водом, са музиком на челу, отпраћа се на Сорокачкој Железн. Станици, а одатле даље за Солун.

У изгнанству други Божић 1916 год. дочекасмо у тој околини. Нешто је сретнији овај дан од прошлог 1915 год. у Албанији. У Албанији не имадосмо ничега, а овде бесмо сретнији, сваки шаторима свог „кућног" домаћина. Ујутру се рани, пуцасмо обзнањујући Рожденство Христово и поздрављамо се са „Христос се роди", Предовољство тог дана; дуоли оброк хране, ракије и вина беше па и више од следовања. У оближњим селима нашло је се потребе за Бадње вече: смокава, урме, орија и остало, а за Божић зацикало и по неко прасе по логорима.

Нову 1917 год. дочекасмо такође у тој околини, готови смо већ за фронт, јер се и последња припрема учини, добисмо резервне хране за дане маршовања.

На Богојављење 1917 год. кретосмо из дотадањих логоришта, марпујемо истим правцем за фронт, под теретом и елементарних непогода, јер беше хладно мећарно, ветар са снегом. Конаке проведосмо не може горе бити, нарочита тешка, међ Св. Јовима, без ватре и простирке, све на нас мокро и замрзло. Срж у коскама немирна је. Многи нам осташе уз пут болесни за болнице.

8 I-17 год. у вече већ смо на положајима. Први делови наше дивизије заузимају места првих линија положајима Розовске и Крвавате Косе, увлачећи се између Руске добровољачке дивизије и Дринске дивизије. Остали делови дивизије, артиљерије и резерве, заузимају одређена места Малетином и Даниловом Косом и у околини ових.

Форсирано се ради на зимовнику, како предњих линија тако и позадине. Израђују се земунице, блиндажи и потребне заклоњајнице, срећом беше шуме за грађу поста за све потребе, јер нам „Јелак" близу.

Планински предео, снег велики и хладноћа је велика.

Где смо почетком 1917 год. дошли ту, пакад више некад мање борбом са Бугарима остасмо, све до наше славом увенчане офанзиве почетком септембра 1918 године.

Алек. Николић

Огласи:

Риста Х. Колоњас
Власник Хотела „Српска Круна"
у Пожаревцу
Са најлепшим жељама
ЧЕСТИТА НОВУ 1927. ГОДИНУ
Својим пријатељима и м. муштеријама места и са стране.

Честита
НОВУ 1927 ГОДИНУ
својим посетиоцима и пријатељима.
Антоније — Доне Марковић
каф. вод »Хајдук Вељка«

Својим пријатељима и Муштеријама
Честита
Нову 1927. Годину
Димитрије Новаковић
кафеција код „Уједињења"

Кожарска Трговина
Димитрија Ђ. Димитријевића
Пожаревац
Честита свима нову 1927. годину

Месарско кобасичарска радња
Александра Младеновића
— у Пожаревцу —
Честита својим пријатељима и муштеријама
Нову 1927 Годину.

Својим посетиоцима и пријатељима
Честита
Нову 1927 Годину
„Гранд Хотел" Људевит Рац
хотелијер

ХОТЕЛ ЗЛАТАН ПЛУГ
Честита својим пријатељима и муштеријама
Нову 1927 Годину

О својој слави
СВ. ЈОВАНА
неће примати посете ове године
Влада Вељковић
трг.

О СВОЈОЈ СЛАВИ
Св. Јовану Крститељу
Не могу примати у обичајене посете јер ћу бити на путу
1—2 Живојин Радишић.

ЗАБАВА
Пожаревачка Трговачка Омладина приређује своју свечану забаву на дан 22 јануара т. год. у просторијама Хотела „Српска Круна" у корист своје Трговачке Школе. Почетак у 9 часова у вече.
Добровољни прилог прима са највећом захвалношћу.
Само позвани имају приступа
Управа.

ШКОЛА ИГРАЊА
ДАВАЊЕ СВОЈЕ ЧАСОВЕ
у засебној сали »Српске Круне« први час 17 јануара.
Дајем и приватне часове
Милорад Димитријевић
проф. игре.

КОЈИ ЈЕ ИЗГУБИЛО
гумен уметак нека се обрати подписаном.
Војин Гајић
1—2 Дреер

Ж НАДМЛИНАР Ж
са великом праксом и исправним документима
ТРАЖИ ПОСЛА.
Ради мањих поправља.
Марко Шомина,
млинарски мајстор
Шумадиска ул. бр. 26—Пожаревац

НАЈБЛАГОДАРНИЈЕ ЦВЕЋЕ!
Ниско калемљене руже разне врсте. Тује компасте висине 85—65 50 см.
Разноврсно воће калемљено. Јавори бели калемљени за баште и паркове украс. Медоносно шибље. Лукова цвећа свих бојења и плотсинија у разним бојама. Расад љубичице крупне у разним бојама фергисмајних, Каранфила у разним бојама и други расада.
Рузмарине за сватове у свако доба. У стакленој башти разноврсно цвеће у саксијама, цвикламе цветале у разним бојама,
Иван Илић, Жупска 38.

НА ПРОДАЈУ мој плац који се налази преко пута Железничке станице продајем из слободне руке. Обратити се у кућу на истом плацу.
1—3 Драги уд Васиљевић

ИСКОРИСТИТЕ ПРИЛИКУ!!!

ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА КОД „ШВАЈЦАРЦА“

услед себе из Пожаревца продаваће

СВУ РОБУ ИСПОД ЦЕНЕ КОШТАЊА

Највећи избор ваздних сатова, џепних сатова, златних претења са брилијантима, дијамантима и разним камењима, мењуше; дангубица око врат (колје) са разним медаљонима, брошева, златних сатова и дангубица мушких и женски за српску ношњу, табакера (дозне) за дуван и цигарете, муштикли у правом ћилибару са златним каришма.

Гране, мењуше и протење за српску ношњу у највећем избору у сребру и дијаманту и целокупан накит за веридбе, свадбе, поклоне за Божић и Нову Годину.

Највећи избор часовара, сваке часовне по тачном броју. Имам инарат за прегледање очију.

Дођите да се уверите док траје избор.

С поштовањем

Марсел Голдштајн

2—

Најлепша најусавршенија и најлукеузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : : **ВЕСТА**

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, веже штикује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. **Цене без конкуренције и строго утврђене**

С поштовањем

МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар

Табачка чаршија број 18,

13

ПОЗИВ

Управа Дунавског Кола јахача »Кнез Михајло“ за округ Пожаревачки; у недељу 30 јануара 1927 године у 9 часова пре подне у овд. кафани зв. „Берза“ одржаће свој редован годишњи Збор са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне;
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Поне Управе;
4; Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола јахача, да означеног дата присуствују своме збору.

На случај, да се овај збор због недовољног броја чланова неможе одржати, онда ће се у смислу друштвених правила одржати други Збор са истим дневним редом идуће недеље 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у кафани »Берза“ са оволико чланова, колико на збору буду присутни.

Децембра 1926 год.
у Пожаревцу.

УПРАВА.

НАЈБОЉА НАЈУСАВРШЕНИЈА И НАЈЕФТИНИЈА ШИВАЋА МАШИНА

МИЈАБЕЛА

Писаћих машина **Ремингтон и Смит**

Премијер малих и великих. Штрикаћих машина најбољег немачког фабриката, као и свих осталих делова за све шивање и штрикање машине.

Продаја за готово и на одплату са повољним условима.

Потребујем агенте и најам стоваришта у комисијон за све варошице и варошице у округу Пожаревачком.

КОЖАРСКО-ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА

Александра С. Панића

Пожаревац. 3—3

Мануфактурно Галантеријска Трговина

ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА

трговца — Пожаревац

Позива оне своје дужнике који су узели робу а заборавили да требају платити у року од 10 дана.

После овог рока вписаће имена ових лица у листу „Грађанин“ сваке недеље, те нека свет види а коме треба да се чува ових рђавих платиша њих треба бојкотовати

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста паришког медицинског факултета за кожне и венеричне болести и ковметану, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља европејско прегледање крви, Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војвода Путник 6. 7—17

Гвожђарска радња СЛАВЕ А. ДИВИЋА

Добила је огромну количину и само продају најбољих „ТОНЕТОВИХ“ Столица свију врста и продаваће исте по фабричној цени.

ДЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

ДР. КОНСТ. ТЕСТОРИДЕС

ЛЕКАР ОКР. УРЕДА З. О. Р.

у Пожаревцу

Прима болеснике у свом стану да Булевара улица — Карађорђева број 6 кућа Кесифона Мантића. 9—10

ВЕЛИКИ ИЗБОР 4

Кревета и столица

ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА

Кузмана С. Николића и Комп.

СТАН

за издавање одма у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратити се код

Драгутина Димитријевића Ћевапџије.

Лимарска радња Ђорђа Кузмановића

потребује шегрта(ученика) 6

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ

угао Драгашевићеве и Ђурђеве улице Дескашев адвокат

7—10 н

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричког одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 29

ЛОЗА

Све америчанске подлоге, калемљи и корењаци, оригинални Телекијеве селекције цијепови из Берландијери »Први југословенски лозњаци Дервар. — Хрватска Тражите цијенике. 8

МОЈУ БАКАЛСКУ РАДЊУ

као и дућан издајем и продајем одма под кирију пошто сам одпочео рад у мојој ново оправљеној кафани. Заинтересовани нека се обрате мени:

Милорад Ж. Милојевић
трг.

НОВ ЗИМСКИ КАПУТ

продаје се од финог штофа. Упитати уредништво. 1—1

Нашем добром и непрежаљеном сину, односно брату

†

Димитрију (Мити) Ј. Кукулидису

давамо ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПАРАСТОС у суботу 15 ов. мес. у 10 часова пре подне у овд. старој цркви

Молимо сродника и пријатеље, да изволе присуствовати своме тужном помену.

11. Јануара 1927 год.
Пожаревац

ОЖАЛОШЋЕНИ
Отац *Јанаћко Кукулидис*
са децом.

Сродницима, пријатељима и познаницима јављам да ћу мојој јединици

Драги — Драгици Јевремовић

давати ПОЛУ-ГОДИШЊИ ПОМЕН у суботу 15 ов. мес. у 10 часова пре подне на овд. гробљу.

ОЖАЛОШЋЕНИ
Тужна мајка Љубица Стаин
сапатница и сестрић Жикица

Јелка М. Ђурић са децом, дају ће ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ помен своме добром су руку и оцу

† Михаилу Ђурићу

трг. овд.

у овд. новој цркви 17 о. м. у понедељак, у 10 часова пре подне, о чему извештава сроднике и пријатеље покојников.

Број 4 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 16 ЈАНУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на корицама од реци 0.50 дин. на осталим од речи 1.20 дин. за саопштења од речи по тарифама 2 дин.

За огласе плаћа се напред унапред

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном пакету. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НАШИ ПРОГРАМИ

Историјски пут којим су прошли сви наши политички програми, после свију болних искуства која су се претурала преко главе, несумњиво су изнедрили резултат стварању једне нове групе, којој би пришли сви они здрави елементи, који теже да се уздигну на тесногрудошћу партизанским и његовим личним интересима —истичући опште.

После рата од ослобођења у току ових осам година утврђена је непобитна истина, да сви програми са својим менталитетом, преживели су се; јер метаморфозирајући се из једног истог корена, а налазећи се у декаденцији, на путу су да ликвидирају.

Нова питања, која су постављена после рата не налазе више довољног јемства у програмима за извршење. А та баш питања кристалишу се сада у народу онако како их здрав инстинкат његов захтева: ред, рад, законитост изнад свега; Правда држи земљу и грациозе, праву слободу штампе, збора, договора, избора и коренште реформе, које треба да донесе слободним народом изабрани парламент, које ће донети општи напредак за све сталеже а не само за појединце као што је то до сада било.

Догађаји од 1915. па до краја 1918. који су се одиграли, а који су још свежи у души народној, поред славних, нажалост. има их и сувише болних; па с погледом на све то, ми морамо да савладамо илузије на тих бурних времена и разјаснимо постављена питања без престрасти, еволуирајући их тако, да би избегли тежи пут на коме би и сва та питања могла натоцилати; да створимо једно заједничко схватање тока развитка у вези са свима преживелим искуствима, и да ово заједничко схватање спроведемо кроз један нови заједнички програм.

Сваки други покушај решавања био би рђаво повучени пут, који би матирао.

Решење данашњих питања те жели да доживе револуцију по Бољшевичким очекивањима. Јер, кад само узмемо да детаљишемо сам рат, која нам је још у новој успомени; а нарочито онима који су својим очима гледали како падају и умиру људи у рововима и бојним пољима и, који је једном угледао распадање лешине, тога и у сну страшна страва спопада, — А руска Револуција? — Свака реч која би је описивала дала би блеђу слику, према ужасима и језивим догађајима којих је преживео руски народ... Рат је страшан... Револуција је ужаснија!...

Сања се и о диктатури! — Њен покушај ма у ком облику не би ништа придонео да то, — да ова нерешена питања заоштри и одгоди их на неодређено време све дотле, док се не би опет појавила пред каквим најмањим ветрићем који ће неминовно довео до олује...

Век једног народа, није век једног човека. У времену и у простору, све се дочека....

Јов. Ђ. Десимировић
парох. в. прилички

Бугарски листови о зближењу са нама

Софија, 11 јануара. — Лист „Радикал» говорећи о коментарима београдских листова поводом недавног говора г. Бурова констатује да пријатељство између Југославије и Бугарске зависи искључиво од Београда, а не од Софије, чији чести покушаји у смислу зближења нису дали никакав практичан резултат од обустава непријатељстав. Лист савећује Југославију да се замисли над примером Базмарка који је после аустријског пораза код Садове предлагао политику измирења и савеза са Бечом.

»Слово» бавећи се истим питањем констатује да могућност за зближење између Југославије и Бугарске постоји чак на терену неприкосновености уговора о миру који треба ли буду интегрално поштовани од свију потписника.

Сузана Аламерсери

Сузана Аламерсерије рођена 1903 год. у Saint-Etienne-u (Loire) Матуру је полагала 1917. у Лиону. Као најбољу ученицу Америчка Влада је позвала да изучава: Америчку историју, „Public speaking" Јавна предавања и журналистику на универзитету у Балтимор (Maryland). Ту је приређивала своје прве покушаје књижевне на енглеском језику у „Goucher Kalendz."—

У Паризу је затим положила »lecences« из франц. књижевности и Модерне Историје Затим је имала двогодишњу припрему конкурса „Normale Superieure" (Више проф. школе) где је и добила диплому проф. књижевности.— У Паризу је своје радове приказивала под именом Suzanne Arag. Г-ђица Аламерсери је позвата од стране наше Владе ради изучавања наше земље. До сада је одржала више јавних конференција, увек необично успелих.

Народни Универзитет у Пожаревцу

Са задовољством јављамо да ће 18 ог ов, мес. г-па Сузана Аламерсера дипломирани професор Normale-Superieure-a и licenciée Сорбоне, држати своју прву конференцију код нас, са темом: Једна идила из доба револуције. Лусил и Камиј Демулен љубављу својом представљају нам више од једне стране историје, где се јављају Данстон. Робеспијер и сенка страшне гиљотине. То је тачно и психолошка анализа душе француске жене, јаке колико и нежне, крију ћи под љупкошћу и дражима свога пола енергију и кураж јуначке матроне.

Конференција ће се одржати у 4 сата по подне у сали Окр. Начелства. Преводиће госп. Ранковић.

Господин Бабић ће продужетак свог предавања благовремено објавити.

Вести

Са забаве инвалида. — У очи Нове Године приређена је забава Инвалидског Удружења: уз сулеловање Кола Срп. Сестара и Певачког Друштва „Слога». Забава је приређена у пространој сали »Српске Круне». Посета је била обилна. Све просторије биле су пуне публике. Прилога је било задовољавајућег. Програм забаве извршен је на опште задовољство. »Слога» као и увек и овога пута свој је програм извела прецизно. Њене патриотске песме узбудиле су публику. Испрашај ста

ра и дочек Нове Године ученица Матићева навела је са најлепшим жаљењем на опште задовољство уз пратњу певачког друштва »Слога«

Мило нам је, што се у маси и средњем сталежу и даље гаји родољубље и што је указана пажња према нашим ратним инвалидима, који се жртвовали за добро отаџбине.

Слаби послови. — И Божић и Нова Година прошли су. Промет у свим трговачкам бранжама био је врло слаб. Цена је животних намирница од стране привредника просечно ниска. Народ је у оскудици новчаној. Обнова је престала а трговачки лагери препуни су робе.

За одржавање споменика. — На Богојављење приређује се забава у кафани »Последњи Грош« од стране одбора за подизање споменика у Горњој Мали. Приход са забаве употребиће се ради одржавања споменика у Горњој Мали.

Одбор за улепшавање вароши. — Суд општине пожаревачке на својој одборској седници образовао је одбор од пет лица за улепшавање вароши. Одбору ће бити дужност да поднесе своје мишљење одборској седници, шта се има и треба радити у току године.

Нов Велики Каталог Српско-Хрватске Књижевности и Листова биће за 15 дана готов. Исти садржи на 20 штампаних табака (320 страница) све српске-хрватске књиге и часописе. Каталог се може добити по цени од 8. динара (новац унапред послати) код Издавачке Књижарнице Напредак у Београду.

Стране вести

—:—

Спољна трговина Енглеске. — Париз. — Јављају из Лондона да је увоз у месецу децембру прошле године износио 115 милиона фунти стерлинга, што значи да се за 21 милион смањио у сразмери са увозом у децембру 1925 године.

Извоз представља вредност од 99 милиона фунти стерлинга, што значи да се извоз у томе месецу смањио за 17 милиона фунти стерлинга у сразмери са извозом од децембра 1925 године.

Сукоб на румунско-руској граници. — Букурешт. — Једна група болшевичких војника прешла је ушће Дњестра, у близини места Бугаза, и извршила је напад митраљезима и бомбама на коп румунске пограничне straже. Напад је био потпомогнут и од стране једне наоружане лађе која је рефлекторима осветљавала терен. После жестоке ватре болшевици су одбачени од стране наших пограничних стражара и побегли су у правцу Одесе. један румунски војник је погинуо. Власти су повеле истрагу.

ВЕРИДБЕ

Г-ђа *СЕКА* кћи г ђе Љубице и Милана Димитријевића каф. из Жабаре (Пож.) и *КОЧА Р. ДИМИТРИЈЕВИЋ*, трг. озд. вереци 9. ов. мца. 2—2

Г-ђа Радмила, Радића, Иванa Ж. Марин конобарица овд. — верила се са г. Стојаном Вучковићем бив. чин. фин. управе а сада ђачком држ. пореничке школе.

КАД МИ КАКО ДОЂЕ...

Записи.

6. априла.

Ти не знаш, ја те лудо љубим још од онога дана, када си ме случајно опила једним залуталим погледом, који се неким чудом расплинуо мојим жилама као отров и не слутећи колико је бола засејао у тихим двориштима мојих снова...

Ка..а..ај, драга, од тога сусрета ја осећам како мојим жилама грме запаљене реке, чије чудноватe струје дубоко орају бразде по моме срцу и немилосрдно пригњављују сваки мој осећај, који чежњиво дрхте за твојом душом и ваздухом, који ти издишеш...

Твој је поглед порушио моје мирне ограде. И ја памтим.. Немам простора немам мака да узлетим у висине ка нечим другим, јер само тебе желим, јер само тебе лудо волим, кроз све патње и болове, до у вечност...

9. априла.

У јужњачким ноћима, док мрачан вештра оседеле прашине у бескрајним дубинама и док се нимфе бркају у таласима, топли ветрови певају мору песму о твојој лепоти; а о твоме смеху прича лепа Лаза својим хиљадом далеким бреговима који се румене од тога смеха и китe цвећем и мирисима.. А плаве воде уздигну у тишини за твојим свежим уснама и бацају од себе белу пену, од које су саливена твоја рамена..

Ха..а ај, самоје славуј створен под Сунцем, да пева химне својој драгани, а ја сам поносан и задовољан сам што налазим утехе у теби, иако си ти мој дубок бол и моја тешка патња..

19. априла.

Чујеш, нећу ја да видим неког другог крај тебе, како те забавља и лаже, а коме ти поклањаш своја цркутања, звучне осмехе и сваки покрет свој..

Ја тога страшно мрзим и хоћу да је све то само мени намењено, јер само ја имам право на то: ти си ми га сама поклонила једног предвечерја, баш када је сунце пркосно на западним литицама у хиљаду разнобојних мидаса, стављајући скромно на моје усне, твојим финим и свежим уснама један мекан пољубац, који је имао тананост мириса, што плима покрије цветова, а који ја никада нећу заборавити; твоја је уморна глава спавала на мојим грудима, а твој је глас брујао као поток, када си ми шапутала: »Ти си мој. Никада се нећемо растати..«

Чујеш, ја хоћу да ти само мене љубиш, а све то, нека је само моје и немој никада да заборавиш оне своје речи..

20. априла.

Ја се грдно бојим и никада ти не верујем, јер знам да си као птица: увек тражиш пространо и простора; а кадгод цркућеш, мени се чини да ме неће чекати: зато се лудо радујем, када те знам у загрљају.

Тада осећам твоје крупно тело и примамљиве боре твоје раскошности: моје жиле вирају, у њима шуме водопади, док ти пипаш руке на моме врату и док моји пољупци налећу као пљусак на твоје свеже усне, које се смеше полуотворене; ја те лудо стежем, док ми један од оних твојих залуталих погледа не полети у сусрет и не шапне, да ти хоћеш бескрајну тишину и мир на мојим грудима..

Испод твојих трепавица, које су заклопљене, рађа се поноћ: ти спаваш сном топлих ветрова, док се твоји образи руменe у сну; покрети твојих усана личе на бежање залуталих таласа а смешак, који се крије у њиховим пенушањима, на први смех пролећа са далеких, источних бора; тада се сагињем над твојим лицем окупаним смехом и са мојих усана, валда нехотице, склизне тихо као зрак, један безимени пољубац на твоје полуотворене усне, које и даље дрхте..

Иако тада у мени сва шуми, ја сам ћутом мирам и док се ти уморна одмараш на мојим грудима, бринући једне надаље, пазим да не нарушим твој детињи сан ниједним несташним покретом..

Ти не знаш, колико сам ја тада срећан..

Пожаревац, 14 априла.

Приметио сам један твој смешак, како се залепршао на мојим уснама, а који није био упућен мени.. Наступио је тренутак када сам те из свег срца мрзео..

Слушај, немој ти да се играш самном,.

Ти мене тако и нехотице мучиш.

Твоји кораци могу много да значе за моје осећаје.

Чујеш, ја желим само тебе, али је хоћу да и ти само мене хоћеш.. Хоћу да испуњаваш оно празно у мени, да ме лажеш, али и да ме љубиш; нећу да будеш већита промена..

Иматренутака када те страшно мрзим. Чак и боју твоје жалбине. Али тада је довољан само један од оних твојих лутајућих погледа, па да те поново заволим још већим лудилом. Слушај ја те мрзим, али и када те мрзим, ја осећам далеко у дубини себе, да ћу те вечно љубити..

Имај на уму да сам рођен оних дана, да су у мени сливени пороци и врлине свих векова и да код мене ништа није стално; зато сам ја такав.. Стога пази шта радиш: волим ме, а највише ме лажи, јер ћу ти тада свето веровати..

25. априла.

Хо..о, знам ја даје све што смо ми варљиво и пролазно, знам само једно продужење знам и то, драга, да сио ја и ти случајни непролазни странци поред Сунца; зато иди и живи..

Пази, моја љубав није више непознатост, већ права потреба, коју из корена осећа сваки мој нит..

26. априла.

Ја верујем да ме ти љубиш, али знам и то: ти ме лажеш, јер си жена а лагати, то је једна од наших врлина.. Добро, лажи ме, јер ја волим када ме ти лажеш, само нека су те лажи увек за мене само истина.

Један корак даље...

Авај, драга, прекуће све..

Ја волим загонетке; зато ти увек за мене буди будућност, управо загонетка, само никада садашњост: ако имаш више тајна, знај, више ћу те волети..

27. априла.

Испод наших ногу, које су лудо тукле Земљу, пролетали су мали танки таласи..

..Драга, куда журе они?.

Наши су животи слични њиховом бежању; ми журно хитамо некуда, а не знамо где; ми хоћемо нешто, а незнамо шта. Ми смо још и паметнији, јер свесни хитамо.

..Драга, зашто се не заустављамо мало?.

Немају куда: њих нешто вечито мами и они су радознали; они журе, јер треба други да прођу.. Тако ти је у бескрајност једни пролазе, да би други прошли..

Стиг, 18. маја.

Сада сам далеко од тебе..

Мени је потребно много Сунца, а кажу људи, да га ако у моме сеоцету, ако у Стигу, има и сувише.. Ево оних дана моја плућа упијају неизмерне количине жестоког златног праха. Ја се надам.. Како је слатко мајати се. Када сам те оно чекао међу ружама, да ми поклоним први пољубац, авај, колико сам се патио тих тренутака; а када се ветрић, заједно оружима смејао нашим спојеним уснама, ах, колико среће.. Јер сам се надао..

Ја сам болан и мени је тек сада све јасно. Само једна душа у тако болесном стању може толико волети. Покидајући целога тебе, ја нисам ни мислио на то а нисам ни знао, да је твој живот као мирис цвећа, кога ови удишемо, а кога шире ветрови свуда унаоколо, да опије Боже, још колико ситних душа на земљи. То сам ја убрао да се та само моја.

21. мај.

Драга, ми још нисмо дали један другоме сви треба да дамо; ми се надамо у живот, који у бескрајност пуца пред нама, а коју је као дах свила на промаји. Ја се бојим.. Ако хоћеш да ми даш још штогод, дај ми данас, драга, а не остављај за сутра..

22. мај.

Мој дубоки бол, моја тешка патњо, о, моја љубави...

Пожаревац, 1926.

Мрја

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Намеран сам да оштампам своју радњу

СИНДИКАЛНО ЈЕДИНСТВО

или

КОМУНИСТЕ.
СОЦИЈАЛИСТЕ. СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТЕ.
СИНДИКАТИ

Стога позивам другове на претплату.

Скупљачи претплате добивају 20 посто

Цена је књизи 15 дин. Новац се полаже унапред.

Драгиша Лапчевић
Београд, Дринска 3

Огласи:

СВОЈУ СЛАВУ
СВ. ЈОВАНА
немогу славити ове године.

Илија Гојковић
учитељ у пензији

МОЈУ СЛАВУ
Светог Јована
неће славити ове године.

Света Симић
грађ. инжињер

О својој слави
СВ. ЈОВАНА
неће примати посете ове године

Вида Вељковић
трг.

О СВОЈОЈ СЛАВИ
Св. Јовану Крститељу
Не могу примати у обичајене посете јер ћу бити на путу

1—2 Живојин Радишић.

КАФАНА »Златан Бокал« издаје се од прошога фебруара под кирију.

ПЛАЦ у близини кафане „Жировног Венца," до куће г. Петка баштована, продаје се.

Каранфил Трифуновић и Брат.

ЗБОГ СЕОБЕ

Продајем све своје имање. Укупно или појединачно Врло је подесно за сељака — који се досељава.

Обратити се мени лично
Радојко Антић
виноградар — Брдња мала

1—4

Специјалиста за Бактериологију
Dr. **Радоје Тадић**
Шеф Бактериолошке Лабораторије Војне Болнице, Асистент Медицинског факултета
У БЕОГРАДУ
прима од 2—4, Краља Милана 78, преко пута Општинске Амбуланте. Телефон 44-04.

Врши све прегледе крви, копрање, пљувачке и др. 1—4

НА ПРОДАЈУ мој плац који се налази одмах уз пут Железничке станице продајем на слободне руке. Обратити се у кућу на истом плацу.

2—3 Драги уд. Васиљевић

КОЈИ ЈЕ ИЗГУБИЛО

гуњак мантил нека се обрати поштеном.

Војин Гајић
Дреер

2—3

ЗАБАВА

Пожаревачка Трговачка Омладина приређује своју свечану забаву на дан 22 јануара т. год. у просторијама Хотела „Српска Круна" у корист своје Трговачке Школе. Почетак у 9 часова у вече.

Добровољни прилог прима са најљепшом захвалношћу.

2—3 Управа.

ШКОЛА ИГРАЊА
ДАВАЊЕ СВОЈЕ ЧАСОВЕ

у касној сали »Српске Круне« први час 17 јануара.

Дајем и приватне часове

Милорад Димитријевић
проф. играња.

СТАН за издавање одмах у Љубичевској улици бр. 58 са свима удобностима. Обратити се код

Драгутина Димитријевића
Ћимфе.

Мануфактурно Галантеријска Трговина
ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА
трговца — Пожаревац

Позива оне своје дужнике који су узели робу а заборавили да требају платити у року од 10 дана.

После овог рока износиће имена ових лица у листу „Грађанин" сваке недеље, те нека свет види а коме треба да се чува ових рђавих платиша њих треба бојкотовати

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ уз Драгашевићеве, на Ђурђево улице

Дескашев
адвокат

8—10 к

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста парижког медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. — Петровац, Војвода Путник 6. 8—17

Гвожђарска радња
СЛАВЕ А. ДЕВИЋА

Добила је огромну количину и само продају најбољих „ТОНЕТОВИХ" Столица свију врста и продавање исте по Фабричној цени.

Др. Рафајло Н. Алфандари
СПЕЦИЈАЛИСТА
За Кожне и венеричне болести
Шеф венеричног одељења пожаревачке окружне болнице.

Своје прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 30

Јелка М. Ђурић са децом, дају ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ помен своме добром супругу и оцу

† **Михаилу Ђурићу**

трг. овд.

у овд. новој цркви 17 о. м. у понедељак, у 10 часова пре подне, о чему извештава сроднике и пријатеље покојникове.

Најлепша најусавршенија и најлуксузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : : **ВЕСТА**

Израђује се од најбољег материјала. Годишње израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, веше штикује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкуренције и строго утврђене

С поштовањем
МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар
14 Табачка чаршија број 13.

СВАКИ ЗЕМЉОРАДНИК

мора настојати да подигне приход својих њива!
Поред добре обраде земље и доброг семена то се постиже најуспешније употребом

ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА.

СУПЕРФОСФАТ

у одличној квалитети наших домаћих фабрика, као и **чилеску шалитру калцијеву со, кречни азот, те смеси КАС** као и остале смесе, нуди уз најповољније цене:

ФОСФАТ Д. Д.
за промет и трговину вештим гнојивима
ЗАГРЕБ.
Мажуранићев трг. број 4. Телефон 18—89.
Телеграфска адреса: Фосфат Загреб.

Све упуте за употребу вештачког ђубрива дајемо бесплатно!
Заступство за Пожаревац и околину: Мата Ст. Стаменковић, апотекар, Пожаревац.

8

ЈОШ САМО ВРЛО КРАТКО ВРЕМЕ

Трајаће ниже изложене цене, које су јефтиније него и једна.

РАСПРОДАЈА

СВИЛЕ

јапанска свила мет.	Дин.	20.—
креп марокен „	„	35.—
„ де-шин „	„	45.—
„ »Станлеј« „	„	60.—
„ сатен „	„	80.—
„ бањо „	„	110.—
Брокат „	„	90.—
тил мајин за прекривање хаљина метар	Дин.	90.—
креп жоржет „	„	70.—
кристалин свила за жен. веш, све боје мет.	Дин.	40.—

ШТОФА

памучни штоф мет.	Дин.	20.—
шевијот „	„	25.—
пуплин штоф „	„	45.—
отоман „	„	50.—
Ра го „	„	60.—
марокен „	„	65.—
велур-де-лен у каро све боје шир. 140 см. „	„	65.—

велур-де-лен за капуте све боје метар 80, 100, и 120
мушког штофа за одела од 60, 100, 140, 180 и 200
зубе штоф за капуте све боје метар Динара 125.

ВЕЛИКА МОДА: сомот шнирл за женске хаљине и прелуке-глат мет. 30 и 40. дин. шарени све боје мет. Динара 48.

ПОРХЕТА

домаћи порхет	метар Дин.	10.—
шнирл „	„ „	15.—
бели пик	„ „	15.—
фланелни тежи	„ „	16.—
за хаљине од 10, 12, 16. и		18.—
франц. „Гусар“	метар Динара	23.—

ЗЕФИРА

шарен	метар Динара	10.—
френс	„ „	14.—
батист	„ „	16.—
свиле за веш	метар Динара	28.—

ЦИЦА

у боји	метар Динара	8.—
фарбарски	„ „	11.—

ЦВИЛИХА

за ролетне	метар Динар	20.—
„ „	„ „	25.—
за душеке	„ „	30.—
„ „ жакард	„ „	40.—

ЗАВЕСА ЧИПКАНИХ

100 см.	метар Динара	18.—
150 см.	„ „	25.—

ЗА ВЕШ

80 см. грубо платно	мет. Дин.	8.—
80 см. танке жице	„ „	10.—
80 см. батист. платно	„ „	15.—
80 см. правo „	„	12 и 16.—

ПЛАТНА ЗА ГАЋЕ

80 см. платно	метар Дин.	13.—
80 см. гradл „	„	14.—
80 см. гradл чешки	„	18.—

ЗА КРЕВЕТ. ВЕШ

150 ширина	мет. Динара	18.—
200 „	„ „	28.—
220 „	„ „	35.—

ЗИМСКИ ВЕШ

мушки: шлофајанке	Дин.	35.—
„ унтерцуг	„	35.—
женске: шлофајанке	„	40.—
„ унтерцуг	„	45.—
дечији. вајлена бр. 2 Дин. 25 бр. 4	„	30.—
бр. 8, 10, 12, 14	„	35.—

ЧАРАПЕ

мушке „кључ“ црвени	Дин.	13.—
„ „ плави	„	15.—
„ „ златни	„	17.—
женске: МОДА	„	15.—
„ свилене	„	24.—

МУШКЕ КРАГНЕ БЕЛЕ: меке Дин. 5.— чврсте дупле 10.— комад.
МУШКЕ КОШУЉЕ БЕЛЕ и у боји од 60,—120,— дин. —
КРЕВЕТСКЕ ГАРНИТУРЕ: штофане (3 комада) Дин, 300.— жакард са шиком Дин. 350,—; габлен Дин. 420,—

Ово је једина и најзгоднија прилика, да се потрошачи снабду добром јефтином робом, која се у Пожаревцу и околини неће никада више указати,

Познато је да је моја радња највећи борац противу скупоће и несолидне конкуренције, што је то до сада и доказала.—

ОБРАТИТЕ НАЖЊУ МОЈИМ ИЗЛАЗИМА.

БОЖИДАР ПЕТРОВИЋ

ПРЕЋЕ

ЖАРКО С. ЛАЛКОВИЋ И БРАТ

ПОЖАРЕВАЦ.

Број 5 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 20. ЈАНУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 5 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на тарифама од речи 0.50 дин. на чистом од речи 1·20 дин. за прикривено од речи по тарифама 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном пакету. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НАША ЗЕМЉА И ИТАЛИЈА

Мегаломанија г. Мичићеве политике поводила је често нашу земљу у невољне тешке положаје. Жеља разних наших влада да по сваку цену сачувају пријатељску сарадњу са западним суседом није донела никакву славу. У Риму изгледа наше су рачунали на своје неоснована претензије него да нашу добру вољу виђу као сигурну залогу за потребни општи мир. Као да смо сто у јеку лудога рата фашистичка неразмишљена омладина жари свој дух у знаку непотребних претња и провокација. А пакт са Албанијом као да више документује о акцији, која се прсво Јадрана тајанствено спрема.

Ми још никако не верујемо да је италијанска влада вољна ремстити мир по шаблону некадање Аустро-Угарске Монархије. Мишљење нам је да и сам њен политички диктатор Сињор Мусолини нема никакве везе са алармираним авантурама, која некоји пријатељи му отворено исповедају. Јер свакако је да један народ, као италијански, чија је култура и уметност задивила цео свет, неће ићи трагом Вилемове царевине, која је била војно много јача и много спремнија. Трајно превасходство над светском политици не стиче се више транспутацијама, уверењем на што већи добит без правог ангажовање земље, већ напорним и одлучним радом у финансији, трговини, индустрији и економији, у којима баш поратна срећна Италија много заостаје. Крупне грешке не остају увек без последица и зато ће сам италијански народ морати тај свој садашњи ратни гест каштао строго осудити.

Српски народ не једанпут имао је мучну буру над својим животом. Некада је он био преслаб, испарчан, пун раздојства, гнева и незадовољства. Непријатељи су употребљавали без свакољења сва средства како да нас дотуку. Пет векова и више му. чили смо се у борби за своју и сада нову егзистенцију. Али ми смо се држали на завидној висини, особито када се питало да ли ћемо и своју душу продати непријатељу. Из те наше крваве прошлости могли би и фашисти много научити. Јер када већ патрено говоре о италијанској величини и престижу онда би их баш наша историја могла најлепше научити како се љуби и гине за свој народ и отаџбину. Тада ће умети поштовати и сва туђа права, која су за странца увек неприкосновена. У противном случају је јасни пример шовинизма у Мађарској, која је држава само због тога изгубила од свога предратног простора.

Ми желимо да посматрамо плаво чисто небо на нашем плодном Балкану. Желимо да се од ратних рана излечимо бар у пола, бар у толико у колико можемо бити корисни у нашим потлаченим домовима. Ране смо добијали неограничено борећи се истрајно за право човечје. Слобода нам је била мила и њу смо захтевали и за наше најтврдичавије непријатеље. И зато увећана Италија можда се и због нас нашла срећнија од пре рата. Мучно нам дакле пада, то, када се око нас потучени а довољно већ кажњени непријатељи потпомажу на неки реваншо. Шта ли мисле тиме доказати Гарибалдови праунуци? Или ако им је ситуација повољна да сво ју ратну спрему монетишу у златној валути, неће ли их та шпекулација преварити у рачуну? Данас се више тражи од суседа да покаже своје чисто срце, него лице једног ратничког освајача. Нека је част Риму што је имао славног Јулија Цезара, али није мала вредност држати се и једног стасложеног Цицерона. А напослетку треба се бојати Брута и Касија, чија је љубав за отаџбину још више устојила латинску истрајност на путу знања и уметности.—

Немања Павловић

ПРЕД ИЗБОРЕ ОБЛАСНИХ ПОСЛАНИКА

Досадањи окружни посланици нису имали толики значај и улогу око културног напредовања свога краја, као што се то очекује од нових обласних посланика. Предратни и и поратни окружни посланици, обично су свршавали неке најпотребније административне послове не упуштајући се потањије и потребније у економске, социјалне и културне проблеме свога округа. Полагање школа, железница и друмова претежно је од државе преко народне скупштине.

Вредни ужички народни посланици су успели на великом делу послова око унапређења свога краја превести на државна леђа. Првокласне путеве, железнице и школе добише иницијативом својих посланика од државе.

После рата прилике су се сасвим изменале. Границе су нам се знатно проширале. Добили смо пасивне, оскудне и некултурне крајеве као што је Македонија, Херцеговина и Црна Гора.

Наравно да је најпотребније и најпрече да држава те крајеве подигне помажући им свестрано.

Појмљиво је што је после рата отворено најпре школа у Македонији и што се трасирају и раде нови железнички путеви.

Предпоставља се и по законом је предвиђено да обласне скупштине добију неки делокруг рада. Имаће повећане своје расходе и приходе. Буџетирање области представљаће у минијатури буџетирање једне области. Према томе и задаци једне Обласне Скупштине биће обимнији и одговорнији по једну област но што је то до сада било. Очекује се од обласних посланика да многе невоље своје области укажу да све празнине попуне, да створе нове путеве нове ж е л е з н и ч к е п р у г е и нове школе. Тамо где је престала државна помоћ, ту има да се покаже одмах помоћ од области. Зато су потребни за сваку област спремни посланици са широм

и општим појмовима. Ни у ком случају не треба слати посланике немаготе, партизане и шареметане.

Међу обласним посланицима не сме ни у ком случају да влада партајанска искључивост и неповерење. Ма какав предлог пао и ма са чије стране ради напретка области треба га свесрдно прихватити и једнодушно примити. Особито иступање свију обласних посланика треба да се покаже солидарно и једнодушно када се од државе тражи ма каква материјална помоћ. Не треба да влада оно досадање: »Овај прут или железницу донеће нам само радикали или демократи«. То је опасно опорицање и надање. Док се тим надама ушушкују на једној и другој страни дотле ће пречанске и хрватске области одмицати у своме напредовању и добијати од владе много више и брже, јер ће они иступити сложно са својим захтевима.

Као први неодложан задатак новоизабраних обласних посланика у Пожаревачкој области биће продужење железничког пута од Петровца до Жагубице било из својих сопствених средстава или помоћу државног зајма.

Тај пут није продужен досада из разлога што је то омео рат. Али од рата је прошло 8 година и ниједан километар није урађен до сада.

Од колике је привредне и економске важности Хомоље, види се из тога што се интересују Зајечарци и Друштва из Бара да везу Жагубицу са Зајечаром.

Целокупна трговина извода и увода Хомољског краја дели се на Пожаревац и Зајечар, јер је на средокрађи та два обласна центра.

У интересу је Пожаревца и Пожаревачке области да се сва производња Хомоља упути на Пожаревац односно Београд.

Хомољци са пуно поверења шаљу своје представнике у обласну скупштину и надају се да ће тачна оријентација настати и код осталих обласних посланика и да ће продужењем железнице од Петровца до Жагубице задовољити и локалне интересе Хомоља и опште интересе Пожаревачке области.

Жагубица,

Др. Стеван Л. Живосављевић

РЕЧ У СВОЈЕ ВРЕМЕ

Грађанима вароши Пожаревца

Пожаревац с дана у дан опада у сваком погледу као и његова околина.

За нам Стиг каже се да је богата житница. Он је то некада био. Пре 50 година наша је пшеница давала квалитет 85 и често пшеничино зрно. Данас даје једва квалитет 70, са уродицом 20—30%. Онда су наше речне делине представљале биљним од високе горе и зелене траве. Тада су у Пожаревцу били богати и високи трговци † М. Шапоњац; Браћа Николајевићи Александар и Петрика, Живко Лазаревић и др. Данас је штурост и коров у њиви, штуроет и коров у варошн. Место високе горе иска и крвава врба, крмљана и виски људи. Како у округу, тако и у вароши.

Место Петра Добрњца ко је у своме уво! рему био толико непоколебљив да је и Милош казао: »говорио трупцу или Петру Добрњцу место Миленка Стојковића, место Шапинца, Николајевића, Лазаревића, какви ти нас нема?!, Коров оборио пшеницу, коров покрио интелегенцију и карактере!

Овим сам тео доказати да није сељак врба, већ темељ, да сељак и варошани нису и не могу живати одвојено, већ да су то две руке једнога тела.

Област и варош Пожаревац могу имати много и много бољу будућност. Област и варош имају неоспорно честитих и даровитих људи. Само их треба требити, спасавати од корова, — не траба корову давати већу вредност, јер ће нас све коров угушити.

Добри људи посејали су железницу, да је није коров присвојио, она би до сада, својом снагом допала до Зајечара тукле би Ртањске железнице и Бардарске лађе. Овако под коровом поред што је подвоз на нашој железници 5 пута скупљи но и на Швајцарским где се железнице пењу на планине преко 70 степена, ми их оржавамо приврезом 200%.

Стручни прави економи кажу да нашим њивама и ливадама потребује креча, наша Горњачка Клисура изобилује, да народ пати од камена кречњака. Прави инжињери доказују да се наши путеви могу одржавати у добром стању каменом. Клисура изобилује каменом. Наши грађевинари а и ми видимо да оскудевамо у камену, креч и грађи, а сви знамо да у нашим хомољским шумама.

Кроз нашу Горњачку Клисуру протиче река, која може дати снагу да се камен цепа, пече у креч; дроби за насипање путева, и да превлачи и креч и камен и гору у равнице.

Та наша железница може претворити Пожаревац у велики и богати центар, а села у области у срећне људе. А све то зависи од грађана вароши Пожаревца.

Тако и на нашој железници могу се поново тарифе знатно смањити а железница тако отребљена од корова својом снагом стићи до Зајечара и Свилајенца.

Пожаревац је дужан да да главу — да да човека ко ће хтети, смети и умети све то видети, предузети и извршити.

Наш изборни систем предизборне кандидације, дају великог маха корову на штету честитости. Нечасни људи при кандидацијама некако као сваки коров изађу на површину. За тим се фалују партиском копреном, па ако су људи партизани, та зарад партије гутају живу и каставу жабу.

Избор — гласање треба да је челично и неумитно требило, треба да да на површину само оно зрно које је најздравије. Само у случају једнаких кандита партизани треба да гласају за своје партизане.

Пожаревљани, који живите од своје поштене зараде, гласајте, а и сељанима савећујте да исти гласању у истом реду гласају за способне и честите људе.

Стари Сељак.

Вести

† **Јован Цвијић.** — Наш велики научник Јован Цвијић преминуо је 16. о. м. у 45 часова.

Смрћу Јована Цвијића не само да је изгубила наша држава великог научника, већ велики губитак уопште за науку. Јован Цвијић био је председник Академије Наука и научник светског гласа.

Бог да га прости!

У корову. — Наше гробље налази се у корову и ако постоје неки одбор за одржавање гробља у исправном стању и његовом улепшавању. Ради улепшавања гробља заведена је и већа такса за заузимање места за гробове, да би се тиме образовао фонд из кога ће се гробља одржава, ти у исправном стању. То је учињено још за време прошлих управа. Изабран је одбор, који није ништа радио и тако је гробље остало у корову.

Буђав хлеб. — Има већ месец дана како се у нашој вароши стално продаје хлеб прављен од буђавог брашна. Колико је штетан такав хлеб за исхрану то знају сви наши лекари, али зато нико од надлежних ни до данас није извршио преглед и да се обустави продаја таквог нездравог и по људско здравље штетног хлеба.

Убиство из непажње. — На дан 17. јануара тек. год. у пола два часа после подне. Драга Марковић овд. убио је из револвера Душана Милића, овд.

По причању очевидаца Драга је убио Душана нехотично, јер је револвер уперио био на другог човека за кога се бојећи се склоњио иза стола, те је тако Драга окинуо и како је Душан био поред њега — метак га је ударио у груди и на место убио. Како се сазнаје, наглеђа ни је Драга био напит. Одмах по извршеном убиству Драга је од полиције ухваћен и притворен.

Костим бал. — Друштво »пријатеља Француске« приређује 9. фебруара свој уобичајени **Костим бал** у сали Хотела „Српска Круна».

† **Љубица Вучковићева**, учитељица у Битољу преминула је 18 о. м. у битољској болници. Бог јој прости!

ИЗЈАВА

На канд. листа Милинија М. Вујичића трг. из Петровца, за обласне изборе на дан 23 јануара ове године записан сам без мога знања и одобрења за заменьеника представника — чувара његове кутије.

И ако из дубине душе осуђујем ово цепање Радикалне Странке, и преко оне историјске поруке покојног г. Пашића у очи самог дана његове смрти у клубској седници Радикалних Посланика, говорећи, да окуп Радикалци, Отаџбини је у питању, ја се верач традицијама, јединству и слоге у Радикалној Странци, која ми је од најкаћа на срцу лежала, ове почетне немогу примити, у толико пре, што сам одређен — увет за заменьеника Боки учитељу, који Радикалац никада није био нити је за Радикалце гласао. Радићу и гласаћу за земаљичку радикалну листу којој је на челу г. Мита Богојевић ада,

Молим, да се ово публикује у листу »Грађанину.«

10 јануара 1927 год.
Петровац.

С поштовањем
Милосав Николајевић
из Забрђа.

ИЗЈАВА

До данас сам припадао Демократској странци, и радио за њена начела. —

Како сам увидео да ова странка не иде на добро народа и наше отаџбине, то данас изјављујем: да ступам у редове Народне Радикалне Странке, коју ћу помагати до своје смрти, јер сам уверен у току мога живота, да само она иде на добро како народа тако и наше целе проширене отаџбине.

15 јануар 1927 год.
у Жагубици.

Писмен сам
Мартин Ј. Кекић
тежак из Жагубице.

Биоскоп „Оријент“

Још само данас дневна и вечерња представа.

ДОН Х — ЗОРОВ СИН
Човек са бичем

Раскошни пустоловни филм у 7 чинова.
Режија Доналд Крипс.
У главним улогама: **ДУГЛАС ФЕРБАНКС и МАРИ АСТОР.**

Огласи:

СТАН за издавање под кирију у Рат ковој улици број 11.

1—2 Персида Девић.

ЈАВЉАМ

Поштованом грађанству да сам отворио

РАДИОНИЦУ ЈОРГАНА

Примам на израду по најнижој цени. Из рада добра.

Стан Таковска бр. 20, — Шарамбов.

С поштовањем
МИЈАЈЛО ЂУРИЋ
јорганџија.

1—2.

Пажња грађанству!

Наш бивши мајстор Михајло П. Тодоров, бугарски емигрант, иступио је 15 ов. мца. из наше фабрике цвећа. Скрећемо пажњу да му нико на наш рачун не да ништа, јер све његове дугове како посадање тако исто и будуће што су без нашег одобрења учињени нећемо признати.

15 јануара 1927 год.
Пожаревац

Фабрика „Флора“
Дрег. М. Тошић

ИЗДАЈУ СЕ ОДМА ПОД КИРИЈУ

ДУЋАН у Табачкој чаршији ДУЋАН на Цветном тргу. ДУЋАН у коме држе радњу г.г. Јовановић и Јаношевић од првог маја о. г.

Милоја Златачанин.
1—2 удова.

ПРОДАЈЕ СЕ

Кафана, два дућана, четири стана, два подрума и магаза са свима удобностима.

Обратити се
Пожаревачкој Кредитној
1—3 Банци.

СТАН за издавање одмах у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратити се код

Драгутина Димитријевића
Кифте.

КАФАНА

»Златан Бонал« издаје се од првога фебруара пед кирију

ПЛАЦ у близини кафане „Жировског Венца,“ до куће г. Петка баштована, продаје се.

2 Каранфил Трифуновић и Брат.

ЗБОГ СЕОБЕ

Продајем све своје имање. Укупно или појединачне Врло је подесно за сељака — који се досељава.

Обратити се мени лично
Радојко Антић
2—4 виноградар — Брњак мала

Специјалиста за Бактериологију

Dr. Радоје Тадић

Шеф Бактериолошке Лабораторије Војне Болнице, Асистент Медицинског факултета

У БЕОГРАДУ

прима од 2—4, Краља Милана 78, преко пута Општинске Амбуланте. Телефон 44-04

Врши све прегледе крви, мокраће, пљувачке и др. 2—4

НА ПРОДАЈУ

мој плац који се налази преко пута Железничке станице продајем на слободне руке. Обратити се у кућу на истом плацу.

3—3 Драга уд. Васиљевић

Мануфактурско Галантеријска Трговина

ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА

трговца — Пожаревац

Позива оне своје дужнике који су узели робу а заборавили да требају платити у року од 10 дана.

После овог рока износићу имена ових лица у листу „Грађанин“ сваке недеље, те нека свет види а коме треба да се чува свих рђавих платиша њих треба бојкотовати

АГЕНТИ ИЛИ АГЕНТИЦЕ

марљиве, радне, поуздане особе, траже се за продају једне врсте неопходно потребне живежне намирнице у кућанству уз добру провизију како за градове тако и за села цијеле Србије, Војводине, Срема и остале Славоније и Босне. Понуде и остало на Публицитас д. д. Загреб, Гундулићева 11. под бројем »За-ло. 744.«

МОЈУ БАКАЛСКУ РАДЊУ

као и кућан издајем и продајем одма под кирију пошто сам одпочео рад у мојој ново оправљеној кафани, Заинтересовани нека се обрате мени:

Милорад Ж. Милојевић
трг.

ЗАБАВА

Пожаревачка Трговачка Омладина приредиће своју свечану забаву на дан 22 јануара т. год. у просторијама Хотела „Српска Круна“ у корист своје Трговачке Школе. Почетак у 9 часова у вече.

Добровољни прилог прима са најљепшом захвалношћу.

3—3 Управа.

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ

угао Драгишићева. ке и Бурђева улице

Десканев
8—10 н адвокат

НАЈБЛАГОДАРНИЈЕ ЦВЕЋЕ

Ниско калемљене руже разне врсте. Тује компасте висине 85—65 50 см.

Разноврсно воће калемљено. Јавори бели калемљени за баште и паркове украс. Медоносно шибље. Луковa цвећа најљепше и најбогатије у разним бојама. Расад љубичице крупне у разним бојама фарбисмајнхт, Каранфила у разним бојама и други расада.

Розмарине за сватове у свако доба. У стакленој башти разноврсно цвеће у сексијама, цикламе цветање у разним бојама,

Иван Илић, Жупска 38.

ЛОЗА

Све америчанске подлоге, калучић и корењаци, оригиналне Телекијеве селекције цијепови на Берландиери »Први југословенски лозњаци Дарувар. — Хрватска Тражите цјеник!. 8

ВЕЛИКИ ИЗБОР

Кревета и столица

ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА

Кузмана С. Николића и Комп.

Ко оглашује тај напредује

СВАКИ ЗЕМЉОРАДНИК

мора настојати да подигне принос својих њива!

Поред добре обраде земље и доброг семена то се постиже најуспешније употребом

ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА.

СУПЕРФОСФАТ

у одличној квалитети наших домаћих фабрика, као и **чилеску шалитру калцијеву со, кречни азот, те смесу КАС** као и остале смеше, нуди уз најповољније цене:

ФОСФАТ Д. Д.

за промет и трговину вештачким гнојивима

ЗАГРЕБ.

Мажураничев трг. број 4. Телефон 18—89.

Телеграфска адреса: Фосфат Загреб.

Све упуте за употребу вештачког ђубрива дајемо бесплатно!

Заступство за Пожаревац и околину: Мита Ст. Стаменковић, апотекар, Пожаревац.

3

ОГЛАС

Дирекција Пожарев. Окружних Железница, расписује на основу закона о Држав. Рачуноводству чл. 82—100 (измене и допуне од 27 јуна 1921 год.) другу јавну сфертал-ну лицитацију за набавку:

Разног потрошног материјала за потребу Ложионице и Радионице.

I ГРУПА: разни светлећи и материјал водонијално-бакалске бранше (петролеум, карбид, репично уље, салцигије и др.)

II ГРУПА: материјал за заптивање и чишћење (азбест, клингерит, кудеља, кучина, пупволе и др.)

III ГРУПА: машинско минерално уље за машинску потрошњу.

IV ГРУПА: остале врсте мазива (конзистентне масти, вафте, дој.)

V ГРУПА: угаљ ковачки ливачки.

VI ГРУПА: фарбарски материјал (фирнајз, боје).

VII ГРУПА: разни гвожђарски материјал.

VIII ГРУПА: Специјални технички материјал (бакарни лим, цеви, легуре — композиције.)

IX ГРУПА: борова и чамова грађа.

Право учествовања на лицитацији има сваки ко положи кауцију по чл. 86. зак. о Држав. Рачуноводству на каси Благајне Дирекције П. О. Ж.

Оферте за ову лицитацију примаће одређена комисија у Рачун. Економном одељењу најдаље до 11 часова пре подне на дан 6 фебруара 1927 год. кога ће се дани лицитација и обавити, а по том ће се приступити отварању истих.

Оферти морају бити снабдевени таксеном марком од 100 динара.

Цене оферата морају бити у запечаћеном коверту, на коме мора бити написано: „Понуда са набавку разног потрошног материјала за потребу Радионице и Ложионице." На коверту означити за које се групе материјална понуда подноси.

Понуде могу обухватити испоруку свих или појединих група материјала.

Спискови материјала за ову набавку по врсти и количинама, као и услови, могу се видети и добити у канцеларији Дирекције сваког дана.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачких Окружних Железница Бр. 118. 15. јануара 1927 год. у Пожаревцу.

ПОЗИВ

Управа Дућанског Кола Јахача »Кнез Михајло« за округ Пожаревачки; у недељу 30 јануара 1927 године у 9 часова пре подне у свд. кафани зв. „Берза;" одржаће свој редован годишњи Збор са дневним редом:

1.; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне;
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4; Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахача, да обавченога дата присуствују овоме збору.

На случај, да се овај збор због недоласка довољног броја чланова неможе одржати, онда ће се у смислу друштвених правила одржати други Збор са истим дневним редом идуће недеље 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у кафани »Берза« са онолико чланова, колико на збору буду присутни.

Децембра 1926 год.
у Пожаревцу.

4 УПРАВА.

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

ДР. КОНСТ. ТЕСТОРИДЕС

ЛЕКАР СКР. УРЕДА З. О. Р.

у Пожаревцу

Прима болеснике у свом стану де Вуковара улица — Карађићева број 6 кућа Ковачефова Мантића. 10—10

ХИГИЈЕНСКИ ПРЕРАЂЕНО ПЕРЈЕ

у разним квасама за јастуке, јоргане, и душеке имам стално на магазину које продајем по невероватно јефтиним ценама почев од 25 динара па навише. жид.

Фламa (памперје) специјално за јоргане.
Мустра перја могу се видети у радњи

Михајла С. Матића код „Бате"

Најлепша најусавршенија и најлуксузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : :

ВЕСТА

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, зеше штикује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкуренције и строго утврђене

С поштовањем

МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар

15 Таблачка чаршија број 13.

ИСКОРИСТИТЕ ПРИЛИКУ!!!

ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА КОД „ШВАЈЦАРЦА"

услед своје из Пожаревца продавање

СВУ РОБУ ИСПОД ЦЕНЕ КОШТАЊА

Највећи избор зидних сатова, џепних сатова, златних прстења са брилијантима дијамантима и разним камењима, манжуше; ланчића око врат (колје) са разним медаљама онима, брошева, златних сатова и ланчева мушких и женски за српску ношњу, табакер (дозе) за дуван и цигарете, мундштуке у правом килибару са златним каричама.

Гране, мање и веће и прстење за српску ношњу у највећем избору у сребру и дијаманту и целокупан накит за веридбе, свадбе, поклоне за Божић и Нову Годину.

Највећи избор наочара, сваке наочаре по тачном броју. Имам апарат за преглед вање очију

Дођите да се уверите док траје избор.

3— С поштовањем

Марсел Голдштајн

Часовничарска радња

Мих. — Миће Сергијевића у Пожаревцу

Извештава поштоване муштерије да је добио нов избор дућанских зидних сатова за салоне, хотеле, канцеларијских и кухињских. Велики избор швајцарских железничких сатова марке Лонжин, Етерна, Специјал, Ландрис, Палас и све остале сатове искључиво из Швајцарске фабрике. Тако исто златног прегиба, манжуша, бурме, ланаца златних за око врата са разним фазонима. Разних дубле ствари и сребра. Џепних сатова, наочара свих врста. Разних будилника за поклоне. За сваки железнички сат добија се 10 год. гаранција. У мојој радњи може сваки који год био, да за један комад обвезнице Ратне Штете добије железнички сат марке: Падес, Ландрис, Специјал, са гаранцијом 10 год.

Примам све оправке сатова, наочара и џепкера.

Све наведене ствари дајем јефтиније него ли ма у којој радњи, пошто директно из фатрике набављам. Конкуренције нема. Може се сваки уверити.

Радња се налази до кафане »Брзичево« — Црквена улица

С поштовањем

8 **Мих. — Миша Сергијевић**, часовничар.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медецинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војвода Путних б. 9—17

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке области ске болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 31

Број 6 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 23 ЈАНУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 5 дин. за три месеца 26 динара.

Цена за огласе на петитима од речи 0.50 дин. на петитима од речи 1·00 дин. за понављање од речи на петитима 2 дин.

За огласе полазе се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3.

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

У ОЧЕКИВАЊУ БОЉЕГ САОБРАЋАЈА

Крајњи нерад и неред у нашој железничкој служби навело је надлежне да поведу озбиљно рачуна о овоме и да својим ауторитетом помогну земљи, која иначе преживљава мучну привредну и новчану кризу. Тај акт је био више мудар него политички, више реалан него партијски. Зато су сви родољуби без разлике партије поздравили нову владу највише онда, када су видели у избору новог министра саобраћаја једног стручног, поштеног и енергичног војника.

Персонална питања у овоме министарству носила су узбудљиву атмосферу неког крутог аристократизма и неспремности. У место исправних службеника јачали су се тако успешно чак и антидржавни елементи, чији су радови после рата били увек отворено противу отаџбине. Ту је са једне стране била драконска дисциплина бутања и поверљивости а с друге стране у разним дирекцијама ширила се корупција безгранично. Интересантно је да су често казне над аферашима биле видно спутане, ућуткане тихо. А за којекакве ситнице и нехотичне грешке тумача најразноврснијих правилника биле су тако рећи делати у изрицању казне, док исти ти за крупне и очито теже злоупотребе имали су нарочита милосрђа. Када се пак са неке стране желела чиста корупција онда се је појавила и хука бука, да је то само акција противу партиских људи. Када се после овог заташкавала нечији неопростљиви пород онда се почело говорити, да се то чини у интересу наше земље.

Афере у Загребу и Суботици носе кужан залах шпекулације и неморала. Тамо су царовали обични апаши. Требало је некаке учинити надчовечан скок па да се тајне шпекуланата открију. И онда се нашла крвица у чуду. Но свесно су ипак желели оличити своја недела у неко мартирство партиских интереса. Зато се и није надало да ће истрага поћи нормалним током. Јер персонална политика имала је у овоме министарству увек закулисну а по општим интересима опасну улогу.

Нови министар саобраћаја је генерал. То значи да се желело истаћи у томе ресору дух тачности, реда, рада и државобране акције. Има-ли више потребе ма то него сада? Крајње је време да се једном вољи рачуна и о овоме. Јер овакви неуредни саобраћај кочио је сваки живот у овој земљи.

Нови министар саобраћаја је даље поштен човек. Један важан знак за будућност нашег народа. Тиме се ипак не даје уверење да су му предходници уживали рђав глас. Али њихова попустљивост према парламентарним преставницима није се могла популасати. Зато ће се тек од сада моћи водити више рачуна о интересима трговине и индустрије него ли о партиским пријатељима.

Нови министар саобраћаја је напослетку енергичан и стручан лице. Вапајући глас привредника сада ће се ублажити. Напаћени наш народ може овом приликом миран бити, што ће му железничке пруге свакако постати уредније и корисније по државу. Ту више неће имати утицаја какав сумњиво обогаћени магационер или пак мађарски пријатељ конјуктер. Мораће и ови служити државу тачно без чежње за милионе и антидржавне радове.

Време је ето да у новој поратној епохи угледамо лепе дане. Да дакле наш саобраћај буде срећан и одговоран своме високом позиву. Нека то велико министарство добије свој углед, заслужни за земљу и иностранство. Нека се у областним дирекцијама више виде домаћи него ли страни или антидржавни прелузамачи. Нека се у свима одељењима ради са чистом љубављу без сентименталности, без страха да ли ће какав по државу користан рад изазвати антипатије привилегисованих предпостављених. На послетку неки морал, тај чисти и свети морал овлада наш духом и сувише посрнулих чиновника.

Немања Павловић

О нашој данашњици

У целој повести света мало је примера да је један народ замахом своје снаге, сиинном свог заноса и полета и гестом догађаја спојила тако брзо и толико потпуно постигао свој циљ, остварио свој сан Ослобођење, Уједињење... Вековна дела војничког генија једнога народа, која ће најширо и увек најсјајније испуњати најзначајнији део његове историјске прошлости. И ако за тренутак застанемо у вртлогу садашњице, освежимо успомену на наше блиске и давне прошлости и покушамо да пронађемо узроке томе наглом и великом делу наших отаца, ми ћемо самим тим доћи до онога што нам и сада највише треба, до онога што треба изнаћи и уздићи ако га има, или саградити, створити ако га већ нема. Занимљива је и ретко поучна историја наше младе расе, нашег младог народа. Било је доба стварања, срећивања наше државе; наступила је влада Немањића и обдарени владари младога племена са својим заслужним сарадницима саградили су велику и снажну државу, која са Душаном достиже свој врхунац. Дошла је онда турска инвазија, и постепено али потпуно преплавила све наше земље. Наступило је пет-вековно ропство; и то је наша традиција према пет-вековној западној култури и стварању.

Али ће и кроз пет столећа мучења и ропског живота у оковима светла традиција нашега народа, његова славна прошлост подгревати његову душу, хранити његов дух и припремати га на велико дело коме се тако несвесно и брзо јурило у сусрет. И догађаји су се низали један за другим Први устанак са Карађорђем, „Одзив Србије," Други устанак. И тако редом.. док се није дошло до најозбиљнијег и најтежег задатка. Иза великих напора, учестаних и крупних трзаја настало је кратко време одмора, отпочинка, време освежавања и покоивног силног одушевљавања за остварење великог идеала — нашег потпуног ослобођења и уједињења. Веровало се снажно и без резерве у недогледну и сјајну будућност нашега народа, живело се у оправданоме надању и на »горама одушевљења«. И догађаји који су следовали, показали су колико је у тоже националном жару, и снази, полету српског духа било спонтаности било снаге и јачине На ратови са свима

својим страхотама, са свима својим последицама; на падала германска; ни Албанска Голгота нису сломили челичну вољу и тврду веру нашега народа, нити угушили његову пламену жељу за остварењем свога идеала.

И прошле су тако све буре; трештали су силовито громови и севале муње на мрачном и тужном нашем небу. Али су најзад разбијени, облаци напустили наше небо и указало се младо сунце, сунце слободе.

А данас, када је постигнуто оно што беше завет и света дужност, данас нам треба радити, треба нам снага, треба стварања, у свима правцима, на свима пољима. Историјска заморености, природна последица широких замаха и вечитих дела, физичка изнуреност, економска исцрпеност намећу нам нове задатке, нова старања. У широко размакнутим границама, када су наше браће спола сведене на још један мали део наше браће поч туђином, треба нам сву пажњу да обратимо себи, унутра, нашем националном превирању, економском опорављању, учвршћивању основа, и консолидовању наше простране државе. Браће за њену сигурност споља не треба да апсорбирају све старање за њен живот у унутра, за њено опорављење и снажење, за њено обезбеђење иза великих напора. Размакнуте су границе, пожар нашег душевног заноса сагорео је ропске окове, браћа су уједињена. Али им још више треба разумевања, слоге, јединства мисли, јединства духа; треба нам јединствена, наша словенска култура, која ће да нас истински зближи, споји, сједини; која ће да нас препороди, да нам донесе нове замисли, нове наде, да нам укаже широке хоризонте светлости за нашу словенску будућност. И то је баш место, где треба да престану сва разилажења (бар непотребно!) сви конфликти и судари у нашем унутарњем животу, где треба да изађемо из уобичајених и честих страначких и парламентарних криза, тако некорисних држави и друштву. Треба да нас загрева велика замисао и сан о нашој будућности. Треба нам одушевљења и заноса и сада, онога полета духа који је прекосто сили туђина и који је ујединио створио ово велико дело што данас имамо. Док нам браћа беху поробљена, завет наше и њихове слободе било је упорно над нама „било је трагичног, светог и узвишеног — како једанпут рећи људи наше садашњице — у нашем страдању и нашем чекању; у нашем трпљењу и нашем спремању." И одиста као да је постојало нешто скривено у нама, неки тајновити занос, латентан полет који је давао крила свакој нашој мисли, која је отелотворио наш велики сан.

И као што је повест Косовска и Душанова крепила и снажила духове наших отаца, загревала их за велико дело и чинило да живе у исту о слободи, тако нам и ово трогодишње искуство бода и патњи ради и ослобођења нашега народа треба да послужи као изванредна храна нашег духа, као мисао — водиља на нашу словенску будућност. А то све условљава потребу слоге, заједничког делања, удруженим снагама, потребу великог, оног предратног заноса духа и полета мисли.

В. Градиште. **Бран. В. Марковић**

Вести

Народна Скупштина. Дан састанка Народне Скупштине одређен је за 25. јануар све године.

Није било параде. — На Богојављење није извршено уобичајно ношење лађе и параде, због великог ветра, који је тога дана дувао. Водоосвећење извршено је у цркви. Посета од стране грађанства у пркос ветру била је огромна.

Зашто ће излишни трошкови. — Приликом избора обласних посланика о ређена су председници бирачких одбора, школовани људи. Зашто је извршен тако и распоред председника бирачких одбора, да једно лице из Пожаревца буде послато у Хомоље, срез звишки и голубачки, кад се непрестано и говори и пише да је земља оскудна у новцу и да је државни буџет преоптерећен. Зар се није могло упростити и за свако гласачко место одредити председника бирачког одбора сеоског учитеља или свештеника, јер су и то школовани људи, који су и иначе одређени за председнике бирачких одбора али не у својим селима већ у другим срезовима и областима. Све се је то могло упростити и државу спасти од огромних издатака. Зар то није расипништво са државним новцем!!

Калемарски курсеви. — Министарство привреде организоваће ове године нарочите курсеве за калемљење. На којима ће бити примљени сеоски младићи. Курсеви су десетодневни, који ће бити приређени у свима државним и самоуправним расадницима, а отпочеће у месецу марту.

Св. Савска забава. — Дознајемо да се ове године неће приредити традиционална Св. Савска забава. Разлог је тај, што њено приређивање и резултат овог приређивања, не би данас одговорили циљу. Наиме циљ Св. Савске забаве није никад био, да се професори проведу, јер познато је, да професори махом и не играју нити да се ђаци проведу, јер због великог броја гостију они се често не могу ни пустити унутра, нити да се грађанство прочује, јер ово пана има пуно и других забава. Њен је циљ да се ђаци репрезентују успешним извођењем одабраног програма, и, што је главно, да се прикупи новац, којим би се одевила сиромашна деца сиромашних родитеља, а сада после рата, пре свега деца изгинулих ратника и ратних инвалида.

После рата се овај циљ постизавао приређивањем забава, а ове године због новчане кризе, сматра се, да би се прави циљ промашио. Можда би се од нарежљивог грађанства ипак прикупило 6—8 хиљада динара, али од овог више од половине отишло би за приређивачке трошкове. Веће, па за салу траже 1500 динара, а на је музика кол Круне тражила 700 дин. а вероватно би и државне таксе узеле око 1500 динара, док би се за плакате и позивнице издало минимум 400 динара. А вероватно да би било и других ситнијих трошкова.

Дакле, чинило би се један хуман посао, што би се прибирао новац за сиромашне ђаке, децу изгинулих ратника, али с друге стране нехуман, што би тај новац отишао стварно тамо, куда га нису хумани дароваоци намењили. И то данас када се спуда сеска нешка словенска крвца.

Ипак, Св. Сава прославиће се, како смо извештени, прославом пре подне у Гимназији, ђачком играчком по подне опет у Гимназији и концертом по повне у сали Окружног Одбора у Начелству. Тако никаквих трошкова не ће било, а сви прилози хуманих људи представљали би чист приход, који би се употребио на одело сиромашних а важних ученика.

Нови златници у циркулацији. — Према решењу господина Министра Финансија пустиће се у оптицај од 20 т. м. нови златници са ликом Њ. В. Краља. Ови златници биће замењивани од стране Народне Банке и свију њених филијала у земљи, за друге нумизматске златнике, који се сада налазе у циркулацији уз наплату 2 — динара по комаду на име трошкова ковања.

Прослава Светога Саве у осн. основним школама ове године неће се изводити, услед тога, што велики број ђака нижих разреда болују од епидемичних болести малих богиња и заушака.

Костим бал. — Друштво »Пријатеља Француске« приредиће 19 фебруара свој уобичајни Костим бал у сали Хотела „Српска Круна".

Пољопривредни курсеви за земљораднике. — У Министарству Пољопривреде и Вода спрема се програм за курсеве који ће се одржати за земљораднике од 20. о. м. до марта. Ови курсеви трајаће краће време а одржаваће се по пољопривредним школама и огледним пољопривредним станицама.

Пољопривредне справе и алат за инвалиде. — Министарсто Социјалне Политике одлучило је да изврши набавку разног занатлијског алата и пољопривредних справа које ће поклонити инвалидима — мајсторима.

Надолазак воде у Дунаву. — Министарство Пољопривреде и Вода добило је извештај из Апатина и Вуковара, да је ових дана Дунав почео нагло да надолази. Код Вуковара је Дунав достигао висину од 7 и по метара изнад нормале. Ако надолажење воде буде и даље овако кроз неколико дана, биће већ велика опасност од поплаве.

Исплата трећег купона ратне штете. — У Министарству Финансија већ је готово решење и одобрени потребни кредити за исплату трећег купона обвезница ратне штете, која ће почети 1. фебруара. У Београду ће купони бити исплаћивани на каси Генералне Дирекције Дугова и код Поштанске Штедионице. У унутрашњости исплату ће вршити среске и финансијске управе.

Стране вести

—:—

Преговори око разоружања. — Париз. — »Матен« јавља да су савезничке војне стручњаци једнодушног мишљења да г. Лавалови предлози не могу остати у садашњем облику и да ће Немци вероватно бити позвани да израде нови текст својих предлога. Лист вели да није реч о неком

прекиду преговора и доноси да ће се разговори водити о одредбама уговора о миру.

»Ити Паризијен« јавља да ће стручњаци затражити од г. Павелса да попуни своје предлоге и да ће му се за то дати рок од осам дана.

Америчка спољна трговина. — Париз. — Јављају из Вашингтона да је амерички извоз у 1926 г. пао на 1.810.411.587 долара, а увоз 4.432.541.627 долара, што значи да се извоз смањио за 100 милиона долара према извозу од 1925 године, а увоз да се повећао за 200 милиона.

Жељезн. материјал из Немачке за Румунију. — Генерална дирекција румунских жељезница потписала је са одобрењем министарског савета уговор за набавку жељезничког материјала из Немачке у вредности од 40 мил. златних марака. Наруџбина је извршена на рачун репарација али при том у форми зајма. Наручени материјал главно шине и скретнице испоручиће група немачких индустријалаца на чело са Крупом Вегом и Волфом.

Грађење нових пруга у турској — Ангора, — Једна Немачка група затражила је концесију за грађење жезезничке пруге Кутахија-Ташшанли. Верује се да ће се са овом групом постићи споразум још у току ове недеље.

Друге неке групе траже концесије за грађење железничких пруга у источним и јужним областима Турске.

Чешки лек против шећерне болести. — Чехословачки патентни уред доделио је ових дана патент »Имирин« који има сличне физиолошке особине „Инсулина“, али је прављен од биљног материјала није отрован, не квари се као продукт од животињског материјала и није опасан, наглом снижењу количине шећера у крви. Главна предност имирина лежи у томе што се узима форму таблета а не даје се инјекцијом, која би у рукама лаика могла бити опасна.

ВЕРИДБЕ

Г-ца *Јованка*, кћи Наталије и Душ. на Јауновића, економа овд. и *Милан Марковић* трговац из Петровца — *верени* 20 овог месеца. 1—2 н.

Приложили за попављене

Коло Девојака	1000 дин.
Суд општине Топоничке	110 „
Среска Фин. Управа у Голубцу	244 „
Суд општина Пруговачке	333.50
Удружење пријатеља фран. овд.	200 „
Гимназија пожаревачка	700 „
Гимназија В. Градиштан.	104 „
Варошица Смољинац	116.50
Општина Муруљевачка	137 „
Општина Ћириковачка	321 „
Суд општине Пољанчке	362 „
Срез Голубачки	66.50
Љубомир Тодоровић теж. из Салашовца	100 дин.

Огласи:

КАФЕЦИЈЕ!

Набавите рецепте за вештачко справљање вина и ракија исто тако набавите и мају за горња пића.

Рецепт кошта 30, дин. Новац слати унапред на: „ХЕМИКОС« Заступништво Хемиске робе Рача (Крагујевац) Србија.

ПРОДАЈЕМ Плац са кућом, Косте Бенце, Плац са две куће и великс магазе и ЈЕДАН СТАН под закуп у Светосавској улици

Упитати Ђорђа Димитријевића Моравца.

ДУЂАН по »Два Бела Голуба« издаје се одмах под закуп.

Обратити се Вори Белосавићу.

1—2 Вука Ст. Радовановића

Првокласни глазиран сплендор пиринач

Добио сам већу количину у комисиону и исти продајем, по повољној цени само **АНГРО** у своме магацину Петрикина школа позади Кафане Крива Врба.

ИСАК КАРИЈО

ПОЗИВ

Управа Соколског Друштва у Пожаревцу овиме позива све чланове и чланице Друштва, на главни годишњи збор, који ће се у смислу Правила § 17 одржати **30 о м.** у **10 часова** пре подне у Сали Начелства са овим дневним редом:

1.) Извештај Управе о своме годишњем раду као и о стању благајне.

2.) Извештај надзорног одбора,

3.) Извештај техничког одбора,

4.) Извештај културно просветног одбора.

5.) Избор нове управе и то засебно

а.) Старешину,

б.) подстарешину,

п.) начелника, начелницу

д.) председника културно просветног одбора.

е.) 5 одборника и 3 заменика

ср.) Надзорни одбор

г.) Избор изасланика за Жупску скупштину.

ј.) Предлози и дискусија.

Према члану 16 потребно је да је присутно најмање $^1/_3$ свих чланова, а после $^1/_2$ часа отвориће се збор и без обзира на број чланова.

Како је нарочито овај збор важан због градње дома, то се свакоме члану наглашује, да дође на њ? —

1—2 УПРАВА

Инсталације електричног осветљења

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би олакшила увођење електр. осветљења и грађанству слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

1—10 Управа.

Пожаревачка Трговачка Банка

ДРЖАЋЕ СВОЈУ РЕДОВНУ

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

у своме локалу на дан 6 фебруара ове 1927 године у 9 сати пре подне.

Акционари који желе присуствовати, треба своје акције да депонују код Банке најкасније до 2. фебруара тек: године. 1—3

ТРЕБА МИ 1 КУЋА са плацем у реону Влашке мале до Љубичевског пута и до 5 јутара земље, може бити и поред Мораве.

Обратити се

1—3 Живку Гајићу.

СТАН са 6 одељења, електрично осветљење, шпоретом и свима удобностима у Вранићев. ул. 5. издаје се одма. Упитати у истој кући. 1—2

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у Кнез Михаила улица број 37.

Продавац

Стеван Стокић

1—3 лимар

ТРГОВАЧКИ ПОМОЋНИК потребан је трговини **Владимира Васића у Пожаревцу.**

Ступити може одмах. 1—3

КАФАНА »Златан Бокал« издаје се од првога фебруара под кирију

ПЛАЦ у близини кафане „Жировног Венца,“ до куће г. Петка баштована, продаје се.

3 Каранфил Трифуновић и Брат.

ЗБОГ СЕОБЕ

Продајем сва своја имања. Укупно или појединачно Врло је подесно за сељака — који се досељава.

Обратити се усмено лично

Радојко Антић

3—4 виноградар — Брдиће мала

Специјалиста за Бактериологију

Dr. Радоје Тадић

Шеф Бактериолошке Лабораторије Војне Болнице, Асистент Медицинског факултета

У БЕОГРАДУ

прима од 2—4, Краља Милана 78. преко пута Општинске Амбуланте. Телеф. и 44-04.

Врши све прегледе крви, мокраће, пљувачке и др. 3—4

СТАН за издавање под кирију у Ратковој улици број 11.

2—2 Персида Дозић.

ЈАВЉАМ

Поштованом грађанству да сам отворио

РАДИОНИЦУ ЈОРГАНА

Примам на израду по најнижој цени. Израда добра.

Стан Такозска бр. 20, — Шаран ов.

С поштовањем

МИЈАЈЛО ЂУРИЋ

2—2. јорганција.

ИЗДАЈУ СЕ ОДМА ПОД КИРИЈУ

ДУЋАН у Табачкој чаршији ДУЋАН на Цветном тргу. ДУЋАН у коме држе радњу г.г. Јовановић и Јаношевић од првог маја о. г.

Милева Златичанин.

2 2 удова.

ПРОДАЈЕ СЕ

Кафана, два дућана, четири стана, два подрума и магаза са свима удобностима.

Обратити се

Пожаревачкој Кредитној

2—3 Банци.

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ угао Драгашевићеве и Ђурђеве улице

Дескашев

9—10 н адвокат

НАЈБЛАГОДАРНИЈЕ ЦВЕЋЕ

Ниско калемљење руже разне врсте. Тује компасте висине 85—65 50 см.

Разноврсно воће калемљено. Јавори бели калемљени за баште и парковс украс. Медоносно шибље. Лукови цвећа који бегоније и гладиоле у разним бојама. Расад љубичице крупне у разним бојама фарбасмајних, Каранфила у разним бојама и други расади.

Румарење за сватове у свако доба. У стакленој башти разноврсно цвеће у саксијама, цимпаме цветање у разним бојама.

Иван Иванћ, Жупска 38.

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке обласне болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 32

ОГЛАС

Дирекција Пожаревачких Окружних Железница, расписује на основу закона о Државном Рачуноводству чл. 82—100 (измене и допуне од 27 јуна 1921 год.) другу јавну оферталну лицитацију за набавку:

Разног потрошног материјала за потребу Ложионице и Радионице.

I ГРУПА: разни светлећи и материјал колонијално-бакалске бранше (петролеум, карбид, репично уље, салцигје и др.)

II ГРУПА: материјал за заптивање и чишћење (азбест, клингерит, кудеља, кучина, куцволе и др.)

III ГРУПА: машинско минерално уље за зимску потрошњу.

IV ГРУПА: остале врсте мазива (конзистентне масти, нафте, вој.)

V ГРУПА: угаљ ковачки ливачки.

VI ГРУПА: фарбарени материјал (фирнајз боје).

VII ГРУПА: разни гвожђарски материјал.

VIII ГРУПА: Специјални технички материјал (бакарни лим, цеви, мегуре — композиције.)

IX ГРУПА: борова и чамова грађа.

Право учествовања на лицитацији има сваки ко положи кауцију по чл. 83. зак. о Држав. Рачуноводству на каси Благајне Дирекције П. О. Ж.

Оферте за сву лицитацију примаће одређена комисија у Рачун. Економном одељењу најдаље до 11 часова пре подне на дан 6 фебруара 1927 год. кога ће се дати лицитација и обавити, а по том ће се приступити отварању истих.

Оферти морају бити снабдевени таксеном марком од 100 динара,

Цене оферата морају бити у запечаћеном коверту, на коме мора бити написано: „Понуда за набавку разног потрошног материјала за потребу Радионице и Ложионице." На коверту означити за које се групе материјална понуда подноси.

Понуде могу обухватити испоруку свих или појединих група материјала.

Списокови материјали за ову набавку по врсти и количинама, као и услови, могу се видети и добити у канцеларији Дирекције сваког дана.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачких Окружних Железница Бр. 118. 15. јануара 1927 год. у Пожаревцу. 2

ПОЗИВ

Управа Дунавског Кола Јахача »Краљ Михајло« за округ Пожаревачки; у недељу 30 јануара 1927 године у 9 часова пре подне у овд. кафани зв. „Берза" одржаће свој редован годишњи Збор са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне;
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4; Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахача, да означеног дата присуствују своме збору.

На случај, да се овај збор због недоласка довољног броја чланова неможе одржати онда ће се у смислу друштвених правила одржати други Збор са истим дневним редом идуће недеље 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у кафани »Берза« са околико чланова, колико на збору буду присутни.

Децембра 1926 год.
у Пожаревцу.

5 УПРАВА,

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медецинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви, Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војвода Путник 6. 10—17

СВАКИ ЗЕМЉОРАДНИК

мора настојати да подигне принос својих њива!
Поред добре обраде земље и доброг семена то се постиже најуспешније употребом

ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА.

СУПЕРФОСФАТ

у одличној квалитети наших домаћих фабрика, као и **чилску шалитру калцијеву со, кречни азот, те смесу КАС** као и остала смеса, нуди уз најповољније цене:

ФОСФАТ Д. Д.

за пр мет и трговину вештачким ђубривима

ЗАГРЕБ.

Маршалићев трг број 4. Телефон 18—89.
Телеграфска адреса: Фосфат Загреб.

Сва упутства за употребу вештачког ђубрива дајемо бесплатно!
Заступство за Пожаревац и околину: **Мита Ст. Станисављевић**, апотекар.
Пожаревац.

4

Најлепша најусавршенија и најлукузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : : **ВЕСТА**

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, веже штикује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкуренције и строго утврђене

С поштовањем
МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар
16 Табачка чаршија број 13.

ХИГИЈЕНСКИ ПРЕРАЂЕНО ПЕРЈЕ

у разним класама **за јастуке, јоргане, и душеке** имам стално на лагеру које продајем **по невероватно јефтиним ценама почев од 25 динара па навише. кил.**

Фламa (паперје) специјално за јоргане.
Мустра перја могу се видети у радњи
Михајла С. Матића, код „Вата"

Моравска Задруга за Кредит и Штедњу

одржаће своју редовну **годишњу скупштину акционара** на дан 30 јануара тек. године у 9 часова пре подне у своме локалу у Александровцу Пож.

Позивају се Г. Г. акционари, који желе присуствовати овој скупштини, да пријаве најкасније до 27. тек. месеца депоновати своје акције на задругиној благајни.

Управа

Пажња грађанству!

Наш бивши мајстор Михајло П. Тодоров бугарски емигрант, иступио је 15 ов. мца из наше фабрике цигла. Скрећемо пажњу да му нико за наш рачун не да ништа, јер све његове дугове како досадање тако исто и будуће што су без нашег одобрења учињени нећемо признавати.

15 јануара 1927 год.
Пожаревац

Фабрика „Флора"
Драг. М. Тошић

СТАН за издавање одмах у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратити се код
Драгутина Димитријевића
Ћивџије.

Јавна захвалност

20. о. м. преминуо је наш добри супруг син и зет

† Сретен Ивковић
обућар овд.

о чему извештавамо, сроднике пријатеље и другове наше и покојникове

Не можемо пропустити да овом приликом не изјавимо своју топлу благодарност нашим добрим суседима и суседкама, који покојника у болести стално посећиваше, многим колегама који га корпоративно до гроба испратили, пријатељима и познаницима, који драгог покојника и ако рђаво време у великом броју последњу почаст одадоше.

Пожаревац 1927.

Ожалошћени:
Супруга Костадинка, са осталом породицом.

Нашем непрежаљеном

†

Аци — Александру Г. Јовановићу
механ. овд.

дајемо годишњи ПАРАСТОС 29. о. м. у 3 часа по подне на гробљу. Молимо сроднике и пријатеље да присуствују парастосу.

Ожалошћена породица

Број 7 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 27 ЈАНУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 5 дин. за три месеца 26 динара.

Цене за огласе по петитској реци од реци 0.50 дин. за шестера од реци 1·20 дин. за понављање од реци по петитској 2 дин.

За огласе плаћа се напред унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у планском новцу. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ОБЛАСНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЖЕНСКОГ ПОКРЕТА

ДАВАЋЕ НАШЕМ ВЕЛИКОМ ДРЖАВНИКУ

+

НИКОЛИ ПАШИЋУ

Четрдесето-дневни парастос у недељу 30. јануара у 10 и по часова у старој цркви.

О ПОТРЕБИ НОВЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Ако би смо се у доста замагљеној атмосфери прва према дужностима у нашој данашњици осврнули на страну, на силовати сплет и укрштај разноликих тенденција и интереса наших суседа и других нација, према нама непријатељски или пријатељски расположених; ми бисмо сваккако престали давати маха својим личним прохтевима и амбицији, и спонтано осетили потребу искреног и свесрдног братског зближења, потребу нове политичке груписања и нове оријентације, прилагођену духу и захтевима нашега времена.

У тренутку, када фашистичка Италија, сва у сну о својој славној прошлости, предвођена моћном руком једног диктатора, покушава — врло успешно у осталом — да створи погодне услове за своју економско-националну експанзију и постепено или свишљено и сигурно ступа ногом на чврсто тло Балкана; када Бугарска не могући се помирити са стањем створеним после Светског Рата, чини, покушаје и напоре — и опет успеле — да на сваки начин макар и по цену вечних жртава, поправи свој незавидан положај који је природна последица низа страдања; када тачаки други народи, инспирисани разноликим побудама теже једном циљу — доприношењу општег напретка и изградњи своје боље будућности: ми морамо двојином наше или бар толико исто осетити сав значај таква делања. Јер наши су напори донели наше ујединење у слободи, а сад нам треба нових, толико исто обилних за наше консолидовање и општи прогрес.

У овом нашем времену, у овој садањој атмосфери, пуној запаљивости и електрицитета не може се улуљкивати никаквим успоменама на блиско минуло време, на наше јуначке подвиге, на нашу велику славу. Слава припада историји а нама брига и старање за одржање овога што је скупо стечено. Није све уређено ако браћа живе у слободи. Треба слободу очувати, неповређену, неоскрнављену, кроз све буре, кроз сва времена. Лако је пети се на висине, тешко је на њима остати!

И ако се запитамо шта нам у ту сврху треба чинити могли бисмо добити овакав одговор, непретенциозан и ограђен индивидуалношћу једног схватања.

Треба најпре искључити сваку могућност споразума за заједнички рад и вођење државних послова са странкама (напосе са људима) где не би било довољно гаранције за здрав и солидан рад, који би тако удружене снаге имале предузети. Јер треба знати (о томе нас уче многа туђа и наша искуства), где нема тих предуслова ту може бити само тренутних, формалних успеха. Где се споје струје разних тенденција, где се сурежу снаге које немају јачину и моћну намеру, ту у најбољем случају нема позитивних резултата, нема успеха, а иначе најчешће то води анархији. Треба се овбиљно позабавити тим питањем, па изнаћи једну поларну тачку, једну здраву основу, на којој би се солидарисале све оне парламентарне странке, које су довољно прожете осећајима патриотизма и које би могле имати иницијативе да се спрече последице које нас у сутрашњици неизбежне очекују. Наше државотворне странке, које су највећи део свога века, нема сумње, преживеле, које су без мало испуниле своје страначке програме, не спречава ништа да удруже своје снаге и пруже све своје услуге отаџбини. Оне су највише дедале, највише и учиниле за изградњу и стварање наше младе али велике и моћне државе. И најприродније је да данас, када их позива дужност опет према њој — Отаџбини, пређу преко свитних запрека које им на путу стоје и, ограничивши своје апетите за само влашћем, искрено и предано се заложе за њен опстанак и за њен напредак. И када, тако удружени, са добром вољом у Парламенту, и ван њега, реше економско-привредну кризу и друга актуелна питања, они ће појачати свој ауторитет у земљи, задобити шире поверење народно а тиме сваккако увећати и углед наше Државе споља.

Вршећи на тај начин високу и свету дужност, они не само што ће бити прави пријатељи слободе, прогреса и културе у нашој земљи, већ ће добити коста користи и за себе лично. — Допринеће уништавању разорних снага, које се налазе у њиховим организмима и увећати ће услове свога живота, који данас изгледају много слабији од услова њихова постојања.

19 јануара 1827. г.

Бран. В. Марковић

МРАВИ

Наћи прво себе; постати посматрач и у свакоме чеву тражити узроке, онда се добија прави резултат. Школа те резултате не даје са претераним програмима, који обећавају много а дају мало. Школа је за многе тамница која својим методичким прекљукаковањем мозга, оглупљује га.

Гесло века буде: у природи и са природом! — И из ње вадити очигледности, и предочавати ученицима да створе у својој души појам какви треба да буду друштвени нем мери. Јер треба знати, да је природа тај Немушти Језик који нас је у почетку први учио, и свему научио!... Ентимолошко проучавање открило би нам многа сазнања и уверило: да су сва добра потекла из природних истина, а сва зла свакодневна која нас даве на сваком кораку, створила је људска заблуда и, где год се уметнула, осакатила је природне истине!

Пођите к' мравима. Напустите за који тренутак загађени школски ваздух и нехигијенске школске клупе, које кварже и упропашћују ђачки млади организам; па са ђацима станите пред мравињак, нека виде, и нека се увере, шта су урадили мали мрави, те мале животињице. Показаће им да проуче њих; јер ће тамо наћи праву клицу, какви треба они да буду, и виде тако исто и другу клицу разумног државног уређења.

Мрави најразвитије показују узорни облик друштвене једнинке с' пуно одрицања своје личне саможивости.

Кључањем предметима која су не приступачни свакоме ђаку, постиже се негативни резултат. Нису сви ђачки мозгови подједнаки па се збију и увалуше према прописаним формулама. Пример: не пређа сваки мозак математику коју истичу над свим предметима као камен за способност за даље школовање; и за то није позитиван доказ, да у мозговима, где је врло мали круг ћелија развијених за примање математике — нема критеријума у коме могу да се развију до генијалности и друге способности, можда далеко претежније и ефикасније за друштвени живот: песништво, уметништво, књижевност, специјалност, у каквој грани науке, да недалеко зрачи својим генијалним способностима — до бесмртности!.. Бранко Радичевић, Јуба Ненадовић, Ђура Јакшић, наши бесмртници; а од страних славни Лине Харацеје, Др. Форел закаљали су својим родитељима велике бриге због слабог учења.

Данашњи школски програм који се преживео, треба проглосити за несавремен, по својим досадашњим његовим резултатима. Он, место што гони дете да учи и буба напамет непотребне ствари, треба да развије у њему његову вољу, ум и осећање — јер циљ школовања није за то што ће од сто уписаних ђака једва довршити потпуно школов ње исто двадесет, па и мање. — а оно све остало најурити проглосити неспособним за науку!?

Школа је промашила свој циљ са оваким својим поступцима; а што ће спремити неколико школованих, не може се оправдати за остале недоучене! Школа је света дужност, без обзира на све друго, да превасходно створи човека, па после стручњака; човека, који ће пре свега бити Савчовек, не толико личног добра свога, колико добра општега; да томе, савчовек, циљ живота буде истина, а оружје рад.

Да ђак буде вођен пут мрава, од самог почетка, чим пређе преко школског прага, — одмах га треба по душевним способностима разврстати на категорије онако, као што се то ради (војни стручњаци су то давно упазили) приликом регрутације за сталан кадар и, неоспорно, био би бриљантан успех у школи онако исто као и у војсци — сви спремни не само фразом већ и знањем, да бране своју отаџбину! — Односно, спремни школовани кадар, који би био уткан у народ, бранио би свом снагом стечена народна добра, од узурпатора!

Апсурдно је тврђење да су ђачке оцене главно и једино мерило о способностима за даље школовање. Таленат, и ваше нако!.. све друго је насиље које води у злочин.

Ово тврђење није утопија. Казнена заведења утврђују, као и сва друга друштвена зла, истину, одакле зла потичу.

Јов. С. Десимировић
парох. в. прилепски

ЧИТАОНИЦЕ и КЊИЖНИЦЕ
у срезу пожаревачком

Обећао сам раније у чланку **Задатак младе генерације**, који је излазио у Грађанину од 2/I 927. год., да ћу у неколико чланака изнети преглед целокупног досадањег рада на стварању и одржавању и родних читаоница и књижница, као и на културној пропаганди уопште у нашој области. У овом чланку биће реч само о пожаревачком срезу. Подаци су највећим делом добављени званичним путем добротом Господина Поре Драгомировића, великог жупана Пожаревачке Области, коме овим путем изјављујемо своју захвалност.

Највећу књижницу има у пожаревачком срезу, а истовремено и у целој Пожаревачкој Области, ђачка гимназијска дружина **„Развитак"** која је основана год. 1890. а обновљена 2-II-1919 год.

„Развитак" има управљене књижнице, једну за ђаке нижих разреда, а једну за ђаке виших разреда, а затим још и Читаоницу са часописима. У нижој књижници има **589** књига, од којих 186 из Српске Књижевне Задруге, рачунајући ту и дупликате, и 403 књиге разне садржине, мадом забавне.

У вишој књижници има 1229 књига подељених према садржини у одеске. У научном одеску 348, у забавном прозном 314, у одеску за поезију 177, у одеску стране литературе 106, у одеску Српске Књижевне Задруге 266 и у одеску Стаменковићеве задужбине 17.

У Читаоници Развитка има неколико компетентних часописа као: Дело, Српски Књижевни Гласник, Мисао, Венац, Босанска Вила, а затим бројеви многих других часописа. Часописи су повезани у 187 књига.

Дакле свега Развитак има књига:

нижа књижница	589 к.
виша књижница	1229 к.
читаоница	187 к.
Свега	2005 к.

Све су књиге смештене у седам ормана и скоро све су повезане у тврдом повезу.

Годишње се узме на читање преко 3,000 књига и одржи око 10 седница, на којима се читају радови чланова.

Чланова има око 150, месечни улог је 2 динара, а од готовине у каси има само 10 бона ратне штете. Дуга има 5000 динара, који је настао услед набавке хармонијума за Музички Одсек Развитка.

Целокупна имовина Развитка, заједно са музичким инструментима прелази вредност од 70.000. дин. Председник је Рељ Ненадовић уч. VIII р. г.

Но сада да пређемо на друге књижнице, а о Развитку ћемо говорити у засебном чланку.

После књижнице Развитка по броју књига најјача је Професорска Библиотека у Пожаревачкој Гимназији, која броји 955 књига, међу којима има један број од велике научне вредности. Ова је библиотека само за професорску употребу.

На треће место долази Читаоница чиновничког особља М. Крајиће, која броји 750 књига, а основана је 22/II 925 г. Сада је затворена због редукције чиновничког особља. Чланова је било од 10 — 20, улог месечни 10 динара, а готовина 378·50 дин. Интересовање за књигу код радника било слабо. Предавања нису држана, али је приређено неколико сеја. Кључ је код једног чиновника.

Четврто место заузима Пожаревачка Грађанска Читаоница и Касина, која има преко 400 књига, 25 листова и 30 часописа и илустрација обеју и мушког. Од часописа има: Српски Књижевни Гласник, Мисао, Реч и Слика, Венац, Нова Европа, Весник културе, Пољопривредни Гласник, Привредник, Les annales, Lectures pour tous, Нови Живот, Жена и свет, Вуктић, Народна Одбрана, Здравље, Српско Косово, Гласник Др. црвеног Крста, Весник Српске цркве, и т. д. а од илустрација Илустрација, Илустровани лист, Забавник, Копривс, Viener Bilder Das interessante Blatt.

Чланова има 205, месечни је улог 5 динара, готовина у каси износи преко 5000 дин. Недељно се изда просечно само 20 књига, а ради листова долази дневно у локал Читаонице просечно 50 људи.

Приређује годишње једно село са предавањем и један излет. Дала је иницијативу за оснивање Народног Универзитета чији рад помаже и материјално и у науци.

Основана је пре 60 год. и обновљена 1919 год. Особито лепо развија свој рад од када је обезбедила себи локал од год. 1925. Председник је и најагилнији радник проте Милан Бранковић, књижничар је Радивоје Нејак. Г. Ђорђе Наумовић, домаћин, уступа јој листове, који долазе у замену Грађанину. Секретар је г. Вељ. Кузмановић учитељ.

Пето место заузима по броју својих књига гимназијска трезвеначка дружина »Полет«. Она има 345 књига махом моралне и пропагандистичке садржине, али и са добрим бројем забавних. Чланова има 50, прочита се годишње око 500 књига, одржи годишње 7—8 седница. Основана 1911 године, обновљена 1919 год. Председник Мио р. Стаматовић уч. VII р. гим.

Шесто место припада Драговачкој Књижници и Читаоници, јер она има 280 књига 1-80 дин. готовине и 60 чланова. Она је млада, основана тек 22/VIII 1925; Око њеног оснивања истакли су се својим радом Г. Г. Стојан Демовић, учитељ, Драга Живковић, Андреја Димитријевић, Божидар Новаковић, Стеван Трајковић, Живојин Николић, Чедомир Живковић, Вождар Огњановић и т. д. Овог пролећа намерава да подигне свој дом; први Просветни дом у нашој области. Препоручујемо је нижњи свих хуманих људи.

Одржане је једно предавање и приређено десетак позоришних представа од стране позоришног одсека Драговачке читаонице.

Седмо место заузима Читаоница села Шапина са својих 216 књига, 504 дин. готовине и свега 8 часова Основана је 21./XI 1924. год. од Г. Драгомира Митровића учитеља. Чланарина месечно је 2 дин. Предавања није било али је приређена једна забава о Св. Сави. 1925: Књи-

ге су набављене поклонима Министарства Просвете Г. Данила Јовановића инжињера и Окружног Школског Одбора.

Ова Читаоница за своје напредовање има поглавито да благодари вредном учитељу и неколицини сељака.

— Наставиће се .—

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Обласна Организација Женског Покрета отпочела је рад у својој канцеларији и протекторату који се налазе у згради Окружном Здању.

Протекторату је нарочити задатак да прихвата и да помогне сваку жену која пати и да је заштити у сваком положају

У истој канцеларији председница Обласне Организације госпођица Др. Лешевићева вршиће свакодневно бесплатне лекарске прегледе одојчади, деце и матере и даваће потребне савете о њиној здрави и болесне деце.

Вести

Парастос. — Месни Одбор Радикалне Странке у споразуму са Женским Покретом даваће четрдесето дневни парастос нашем великом државнику **Николи Пашићу**, у овд. саборној цркви, у недељу, 30. о. м. у 10 и по часова пре подне.

Резултат избора у Пожаревцу. — У Пожаревцу су биле истакнуте три листе, приликом избора обласних посланика:

Демократе су добиле	1113 гласова
Радикали	948
Сељачка Странка	68

Изабран је демократа г. Милан Марјановић, адв. из Пожаревца.

У округу резултат је избора овакав: — У срезу пожарев. радикали 3, демократе 2; у ср. рамском: радикала 2 и демократа 1; у голубачком срезу 1 радикал; у Звижду 1 радикал и 1 демократ; у Хомољу 1 радикал и 1 демократ; у Моравском срезу 2 демократа 1 радикал; у Млавском срезу 3 радикала и 2 демократа. Сељачка Странка није добила ни једног посланика. Према овоме резултату радикали су добили 12 а демократи 10 посланика, што чини свега 22 посланика, колико бира област пожаревачка.

Према овакном резултату демократи су изгубили Окружни Одбор који је до сада био у њиховим рукама.

Народни Универзитет. — У Недељу 30 о. мес. у 4 часа по подне, а у сали Окружног Одбора у Начелству продужиће своје предавање Г. Јозо Бабић, професор. Тема предавања: Главне фазе хрватске државе.

Сви који желе да боље разумеју данашње хрватске немире, треба на се упознају са хрватском прошлоћу, коју Г. Бабић одлично познаје.

Концерат. — Данас по подне у 4 сата приређује се ђачки Концерат у сали Окр. Здања, у начелству са програмом од седам тачака:

1., Државна химна;

2., Приношење дарова Њ. В. Престолонаследнику Петру — декламација.

3. Дует из опере: Пикова дама извикое ученица, гам назује

4. Царић од Драгашевића, декламација.

5. Песник и свет, увертира, свира ђачки оркестар.

6. Збор из опере: Вальем Тел, пева меш. хор ученика.

За време концерта биће полагање рачуна о фонду сирот. ученика.

Костим бал. — Друштво »Пријатеља Француске» приредиће 19 фебруара свој уобичајени Костим бал у сали Хотела „Српска Круна".

Биоскоп „Ориџент"

Још само данас по подне и увече, приказује се II епоха великог филма

ОСТРВО БЕЗ ЗАКОНА

криминална драма у 2 дела 24 чинова. Цео у 12 чинова до краја интересантан. У главној улози: Јое Бонамо.

У суботу и недељу велико изненађење — колосално — филм пун љубави, живота и сјаја — филм који ће те са уживањем и нарочитим задовољством гледати.

ШЕШИРОВ ОЛИН

Последњи филм безсмртног **Рудита** — **Рудолфа Валентина** — љубимца целог света. Лепа Вилма Банки је достојна партнерка покојног Рудолфа.

Стране вести

Колико се пропуши у Француској. — Управа француског монопола дувана објавила је недавно статистику, према којој се у Француској лањске године пропушило дувана, цигара и цигарета у вредности од две милијарде и двестотине шездесет и две хиљаде франака. Потрошња дувана стално расте и сада и женске постају вредне и трошачице дувана.

Јапанска интервенција у Кини. — Јапанска влада послала је опет нов транспорт војске у Кину ради одбране и заштите јапанских држављана. У Тијенцин је послато новних петнајест хиљада војника и неколико ратних бродова.

Борба против неморала у Италији. — Берлин. У циљу борбе против неморала, италијански министар унутрашњих дела наредио је да се затворе сви кабарени и сале за играња и одредио је нарочите људе који ће вршити контролу над кафанама.

Студентске организације такође су распуштене и влада трпи једино фашистичке организације.

Молов о односима са нама. — Софија, — Говорећи у Варни, министар финансија г. Молов рекао је између осталог и ово: »Односи између Југославије и Бугарске, који су дуго били у знаку подозрења, управљени су ка пријатељству. Врата за ово отворена су, и ми и они налазимо се на њих Питање је ко ће први да позове другога. Једна сметња брзом остварењу заблежења јесу наши емигранти у Србији, који предлажу федерацију. Начинићемо споразум као независни народи и државе, имајући право једнаког поступања.

ВЕРИДБЕ

Г-ца *Роксанда* кћи поч. Обрена и г-ђе Лепосаве Миловановић обућара из Пожаревца са Г-ном *Светомиром Аврамовићем* трговцем из Петровца.

Наше честитање. 1—2

Г-ђица *РУЖИЦА*, кћи г-ђе Лепосаве и Драг. Настића шефа Окр. Финан. Управе у пензији и г. *Бранислав Ж. Стефановић* чиновник Пожаревачке Трг. Банке — верени.

Огласи:

Св. Танасија 31 ов. мца не могу све године прослављати, услед сиромаштва.

1 2 Ђорђе Симић, Гошећи

Пажња грађанству

Пошто ће Еснаф Хлебарско-Пекарски славити своју славу СВЕТОГ АТАНАСИЈА 31 овог мес. то[се према томе неће тога дана хлеб месити то молимо грађанство да се са хлебом снабду у недељу, за понедељак.

Старешина
Хлебарско-Пекарског Еснафа
1—2 Манасије Зафировић

ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ

ДУЋАН до »Народне Касине" подесан за сваку branжу. Може се уселити одмах.

Продајем и два гвоздена ролетне.

Живко Р. Јовановић
Обратити се Кочи Мандићу, кафеџ.

МОЈУ КАФАНУ у Александровцу (пож.) са одговарајућим просторијама и делом кафанског једнка, од 1 априла тек. год. дајем под закуп.

За услове и погодбу заинтересовани нека ми се јаве лично.

Радоје Вукашиновић
1—6 Александровац (пож.)

ОГЛАС

Управа Државне Ергеле у Љубичеву нуди око 80 литра млека дневно или на мање под условима:

Цена је млеку 3 динара по литру: судове за млеко даје прималац, а У рана кола ма у јутро разноси млеко, а после подне истим колима прима судове.

Усмене или писмене пријаве примају се најдаље до 31 јануара т. г.

Из канцеларије Управе Државне Ергеле у Љубичеву Бр. 157 од 20 јануара 1927 г.

БАКАЛСКА РАДЊА

на живом месту са двадесет-петогодишњом радом, са малим капиталом предаје се, због физичке немоћности.

Пожаревац

Младен М Богдановић,
1—2 бакалин.

ПРОДАЈА МЛИНА

Моју половину парног млина на дубровачком друму продајем. Ради погодбе обратити се мени лично

1—3 Рајта Х. Колоњо

Свилен конац „Сирена"

За штоповање чарапа у свим бојама добија се код

1—3 Лунгуна и Јанковића

У КАФАНИ „УЈЕДИЊЕЊЕ"

потребан је обрт-келнер и куварица, могу ступити одмах. 1—2

ПРОДАЈЕМ

половину вршаћо гарнитуре систем »Марш« налази се код органа ми Жике Динића Љубиње Цена је 28.000 хиљада динара

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон" четворка. Вршаћу целу гарнитуру о систем „Гашсемес" петерца. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4, коња на колица „Симеринг." Један дисер гвоздена конструкција.

Војин Гајић,
Мали Воја
1—10 дрвар.

ОГЛАС

Дирекција Пожарев. Окружних Железница, расписује на основу закона о Држ. Рачуноводству чл. 82—100 (измене и допуо од 27 јуна 1921 год.) другу јавну офертал-ну лицитацију за набавку:

Разног потрошног материјала за потребу Ложионице и Радионице.

I ГРУПА: разни светлећи и материјал кодо-ијално бакалске бранже (петролеум, нарбид, репично уље, салцајс и др.)

II ГРУПА: материјал за заптивање и чи-шћење (азбест, клингерит, кудеља, кучина, куцоле и др.)

III ГРУПА: машинско минерално уље за замеку потрошњу.

IV ГРУПА: остале врсте мазива (конзи-стентне масти, нафте, лој.)

V ГРУПА; угаљ ковачки ливачки.

VI ГРУПА: фарбарски материјал (фирнаја. боје).

VII ГРУПА: разни гвожђарски материјал.

VIII ГРУПА: Специјални технички мате-ријал (бакарни лим, цеви, легуре — компо-зиције.)

IX ГРУПА: борова и чамова грађа.

Право учествовања на лицитацији има свако ко положи кауцију по чл. 85. зак. о Држав. Рачуноводству на каси Благајне Дирекције П. О. Ж.

Оферте за ову лицитацију примаће одре-ђена комисија у Рачун. Економном одел-њу најдаље до 11 часова пре подне на дан 5 фебруара 1927 год. кога ће се дана лицитација и обавити, а по том ће се приступити стварању истих.

Оферти морају бити снабдевени таксеном марком од 100 динара.

Цене сврата морају бити у запечаћеном коверту, на коме мора бити написано: „По-нуда за набавку разног потрошног мате-ријала за потребу Радионице и Ложионице." На коверту означити за које се групе ма-теријална понуда подноси.

Понуде могу обухватити испоруку свих или појединих група материјала.

Списокови материјала за ову набавку по врсти и количинама, као и услови, могу се видети и добити у канцеларији Дирекције сваког дана.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачких Окружних Железница Бр. 113. 15. јануара 1927 год. у Пожаревцу. 3

ПОЗИВ

Управа Дунавског Кола Јахача »Кнез Михајло" за округ Пожаревачки; у недељу 30 јануара 1927 године у 9 часова пре подне у свд. кафани зв. „Берза;" одржаће свој редован годишњи Збор са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне;
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4: Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахача, да означеног дата присуствују овоме збору.

На случај, да се овај збор због недовољног броја чланова неможе одржати онда ће се у смислу друштвених правила одржати други Збор са истим дневним ре-дом идуће недеље 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у кафани »Берза« са околико чланова, колико на збору буду присутни.

Децембра 1926 год.
у Пожаревцу.

6 УПРАВА.

Пожаревачка Кредитна Банка

ДРЖАЋЕ СВОЈУ РЕДОВНУ

ГОДИШЊУ СКУПШТИНА

на дан 6 фебруара ове године у 9 сати пре подне у своме локалу.

Акционари који желе присуствовати, тре-ба своје акције да депонују код Банке најдаље до 2 фебруара тек. год. закључно.

1—3 Управа.

Најлепша најусавршенија и најлукузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : :

ВЕСТА

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, везе штакује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занат-лије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкуренције и строго утврђене

С поштовањем
МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар
17 Табачка чаршија број 18.

ТРЕБА МИ 1 КУЋА са плацем у реону Ви шке мале до Љубичевског пута и до 5 јутара земље, може бити и поред Мораве.

Обратити се
2—3 Жикину Гајићу.

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у Кнез Ми, хаила улица број 37.

Продавац
Стеван Стокић
лимар

2—3

ПОЗИВ

Управа Соколског Друштва у Пожаревцу позива све чланове и чланице Друш-тва, на главни годишњи збор, који ће се у смислу Правила § 17 одржати **30 о м.** у **10 часова** пре подне у Сали Начелства са овим дневним редом:

1.) Извештај Управе о своме годишњем раду као и о стању благајне.
2.) Извештај надзорног одбора,
3.) Извештај техничког одбора,
4.) Извештај културно просветног одбора
5.) Избор нове управе и то засебно
а.) Старешину,
б.) подстарешину,
ц.) начелника, начелницу
д.) председника културно просветног одбора.
е.) 5 одборника и 3 заменика
ср.) Надзорни одбор
г.) Избор изасланика за Жупску скуп штину.
ј.) Предлози и евентуалија.

Према члану 16 потребно је да је при-сутно најмање $^1/_3$ свих чланова, а после $^1/_2$ часа свршиће се збор и без обзира на број чланова.

Како је наречито овај збор важан због градње дома, то се свакоме члану напомињу-је, да дође на њ! —

2—2 УПРАВА

Првокласни глазиран сплендор пиринач

Добио сам већу количину у комисиону и исти продајем, по повољној цени само АНГРО у своме магацину Петрикина шко-ла позади Кафане Криве Врбе.

2—3 ИСАК КАРИЈО

ПРОДАЈЕМ Плац са кућом, Косте Бенце, Плац са две куће и једнке магазе и ЈЕДАН СТАН под закуп у Сле-тосавској улици

Упитати Ђорђа Димитријевића Моравца.

ДУЂАН до »Два Бела Голуба« издаје се одмах под закуп.

Обратити се Бори Белосавићу.

2—2 Вука Ст. Радов. новићка

Инсталације електричног осветљења

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогу-ћила увођење електр. осветљења и грађа-ству слабијег материјалног стања, изнашла-могућ се је са највећим фирмама да мате-ријал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

2—10 Управа.

Моравска Задруга за Кредит и Штедњу

одржаће своју редовну **годишњу скупш-тину акционара** на дан 30 јану ра тек. године у 9 часова п д подне у своме ло-калу у Александровцу Пож.

Позивају се Г. Г. акционари, који желе да суствовати овој скупштини, да изволе најдаље до 27. тек. месеца депоновати сво-је акције на задругиној благајни.

Управа

Пожаревачка Трговачка Банка

ДРЖАЋЕ СВОЈУ РЕДОВНУ

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

у своме локалу на дан 6 фебруара ове 1927 године у 9 сати пре подне.

Акционари који желе присуствовати, тре-ба своје акције да депонују код Банке нај-даље до 2. фебруара тек: године. 2—3

Издаје се под кирију или продаје ка-фана и пекарница код Стрелишта

ПРОДАЈЕ се кућа у Ратковој ули-ци бр 2.

Милош М- Ђурић
трг.

У суботу 29 ов. мца. у 3 часа по подне на гробљу, даваћу ГОДИШЊИ ПОМЕН моме добром мужу

† Љубисаву Радојчићу

бив. кафеџији овд.

Молим пријатеље и познанике да изволе присуствовати овом тужном помену.

27 јануара 1927 год.
Пожаревац

Ожалошћена: супруга;
1- 1 Милица Радојчић

Нашем непрежаљеном

†

Аци — Александру Г. Јовановићу

механ. овд.

завађемо годишњи НАРАСТОС 29. о. м. у 3 часа по подне на гробљу. Молимо сродни-ке и пријатеље да присуствују парастосу.

Ожалошћена породица

У суботу 29 ов. месеца у 10 сати пре подне, чинићемо помен, нашим Јерьма у старој цркви,

† Емилији — Мици

учитељици, четрдесетодневни и

† Даници — Беби

полугодишњи.

Молимо родбину, пријатеље и познанике да присуствују овом тужном помену.

Јануара 1927 год.
Пожаревац.

ОЖАЛОШЋЕНИ
КОСАРА и РАДЕ ВОГДАНОВИЋИ
учитељи у пензији.

Број 8 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 30. ЈАНУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 160 дин. за пола године 8 дин. за три месеца 80 динара.

Цене за огласе по мармокиду од речи 0.80 дин. за петит од речи 1.20 дин. за прилошћено од речи по мармокиду 2 дин.

За огласе плаћа се напред унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НАПОМЕНЕ О ВЛАДИ

Досашња влада почела је живот једним дубоким разочарењем јавности. Када је улазак словеначке Људске странке био већ саршен чин, онда је најезком све покварено. Тако да су сва нелика настојања Крајева, да личним утицајем на странке и људе осигура земљи владу која ће у једном тешком спољном тренутку представљати јединственост нације пред иностранством и моћи да са највећом могућом сабијеношћу у демократији приступи решавању толиких унутарњих питања на дневном реду, остала без успеха. Терет овога неуспеха пада сав на демократију, на борбу странака и личности о власт, борбу која је највиши закон њен. Монархија је само добила још једну потврду да је спас и циље једино у пуној примени њених начела. Кпери кандидат за свој неуспех у влади оптужују председника владе, који није успео да остане на висини Крунина мандатора и упустио се у смицалице паланачког адвоката. И њихове оптужбе нису без извесне убедљивости. У сваком случају, био крив господин Узуновић или господин Корошец, кога оптужују да је радио нескрено и био под утицајем демократске странке, главни, крив је познат: сама установа странака које су природно и неминовно упућене да странчке и личне интересе стављају изнад општих.

После овог нелепог разочарења влада је пре неки дан приредила јавности и јавно немило изненађење, да не употребимо крупнију реч. Њен министар Финансија поклецнуо је. Узет ван парламента, прво као стручњак, па онда као личност која ужива поверење пословнога света, он је допуштао извесне наде; које нисмо били пропустили да изразимо. Али је зато био потребан један битан услов: да господин Богдан Марковић остане што више и што дуже неполитичар Он је међутим на прошлом збору београдских радикала показао да се преко сваког очекивања брзо и лако снашао у новој средини. Његов говор на томе збору представља за једног финансијског стручњака и представника пословнога света читав пад. Изгледа да је господину Марковићу изнад свега стало до пљескања бирача, јер се другојачије не може објаснити да је све жртвовао демагогији. Он је говорио ствари за које зна да су нетачне, предлагао мере за које зна да су неуспешне, изражавао наде за које зна да су нереализиве. То се зове обмањивање бирача, то је битно у занату политичара, то чине сви. Али је изненађење да је господин Марковић тако брзо прихватио тај занат и показао се у њему тако вешт: он је имао услова да учвршћење слога положаја покуша на други начин и најзад, недостајала му је навика.

Други покушај са стручњаком у влади остаје још у неизвесности. Генерал Тиса Милосављевић већ показује извесно кретање. Али је све то још сувише да би се нам шта одређено могло рећи. Његова воља и способност су несумњиве: он долази на једне установе у којој се хоће и зна. Питање је само колико ће имати окрешене руке. Например, треба стубове корупције у министарству изваљати напоље, отпустити читаву војску железничког особља. Али ти стубови корупције имају везе са владином већином, али то непотребно железничко особље има везе са изборним успехом владе. И споменули смо само прве и блаже реформе. Шта ће тек бити с оним другим.? Генерал Милосављевић тражи вове миниарне за свобраћај. То су радили и сви његови предходници. Али се проблем саобраћаја, грађански проблем његов, састоји да он из дефицита пређе у суфицит. За то има само један начин: прелазак саобраћаја из неспособних државних руку у способне приватне. Да ли је генерал Милосављевић спреман да предложи тај начин? Ако остане по старом, јавност још има све разлоге да верује да ће он, баш више него ма који министар из парламента, учинити све појединачно добро које се под општим рђавим условима може учинити.

То су стварне примедбе које се могу учинити влади. Критика пак да је она састављена непарламентарно, вређа се и погађа оне који је чине. Шта је битно начело парламентаризма? Да влада има већину у Скупштини. И ова влада господина Узуновића, као и све раније, има ту већину, и изузетно јаку. Ко не верује нека сачека састанак Скупштине. Да би се јединовремено осигурала та већина и дала земљи што боља влада, зато је криза и трајала тако дуго. Ако су пак несумњиви представници те већине, у њено име, тражили или пристали да се два стручњака пан парламента уђу у владу, онда то само показује одсуство способних људи у парламенту.

Бр. 57. „Политички Гласник"

За словенски блок

—:—

„Газета Варшавска", орган пољске народне националистичке странке, најјаче и најбоље организоване пољске политичке странке, донео је недавно уводни чланак у коме најпре иде у оснивање словенског блока. Немци све више се приближују Енглеској и тиме постаје немачко совјетски уговор илузоран и совјети осећају се сувише усамљени. Даље раде Немци непрестано на томе, да у замену за извесна попуштања на западу добију слободне руке на истоку и разне економске концесије. Тако могу Немци у догледно време поново постати снага, која ће угрожавати не само Пољску, него и Чехословачку па и Југославију због своје тежње да преко Балкана продре у Малу Азију, а најпосле и за Русију. Москва треба да се у свом интересу одрекне уговора са Берлином, који је за њу без икакве користи, и тражи споразум и зближење са Пољском. На тај начин Русија могла би добити знатне користи на Балтику. »Германофилска Финска нас потпуно ништа не интересује, а Москви затвара фински залив." Овај споразум могао би да има велику будућност нарочито ако му се прикључи још и мала антанта. Чехословачка и Југославија већ почињу да сарађују према истоку. „Балкан и блиски исток" солидарно ће тражити ослонац у Москви. На тај појачале би се њене позиције на Балтику и у Турској, а заједничким снагама ма би затворили Немцима пут до Балтичких Држава и до Цариграда. Наступила би потпуна пацификација Русије и то би изазвало жеље америчког капитала да се пласира у Русији, кога сада одбија баш уговор између Русије и Немачке.« — Овај лист додаје, да ове могућности сада нису још актуелне, јер совјети нису још престали да верују Немачкој, Али 1927 година може донети велике преокрете у Москви као и у Варшави.

ЧИТАОНИЦЕ и КЊИЖНИЦЕ
у срезу пожаревачком

— Наставак —

Осмо место иде вредној Читаоници села Трњана. Основана је 1/XI 1924. год. углавном од чланова месне Земљор. Задруге. За њен напредак старају се најбоље: Јован Урошевић, Милутин Миладиновић, Живота Алексић, Иван С. Марјановић, Чедомир Јовић, Александар Нешић и Славко Тасић. Располаже са 202 књиге, 58 дин. готовине и има 28 чланова. Прима Политику, Тежак, Млади Задругар, Пчелар и Рад. Предавања није било.

На деветом месту стоји Читаоница села Брежана, која има 98 књига 599·50 дин. готовине и 25 чланова. Основана је 1923 год. од Аце Поповића, учитеља, Кће Стојковићеве, учитељице и неколико студената из Брежана. Њен је развитак нешто успорен због анимозности која влада између садањег учитеља и председника општине. Ако буде било слоге, имаће лепу будућност.

Предавања није било, приређена је једна позоришна представа.

Десето место припада Читаоници села Бара, која је основана 1/I 926' г. и већ располаже са 96 књига, 674 дин. и 40 чланова, а прима Политику, Време, Новости, Село, Рад, Пољопривредни Гласник, Тежак и Господарске Новине. Око њеног оснивања особито се заузео вредни учитељ Г. Властимир Митровић, свешт. Миливоје Радивојевић, а затим: Милан Кузмановић, Милан Бранковић, Живко Животић, Милош Ивковић, Милош Ж. Стојамировић и други. Одржано је већ неколико предавања и приређене три забаве. Ова Читаоница моли надлежне за увођење у Месне Школске буџете извесне суме у циљу помагања сеоских Читаоница.

Једанаесто место припада Читаоници у селу Кули основаној 28/X 1921, али која је, на жалост, престала да ради фебруара 1924. год. Као разлог наводи се мали број чланова и немање средстава. Међутим у извештају се вели, да располаже са 94 књига и 600 дин. готовине, што је у контрадикцији са горњим разлозима. Свакако кад би се Г. Г. учитељ, свештеник и председник заузели, могла би Читаоница опет да проради.

Дванаесто место припада Читаоници у селу Дубравици, основаној 6/VI 1921 год. од г. Даниљана Рашића т.д. учитеља. Она броји 85 књига и има свега 13 чланова, који плаћају 1 динар месечно улога. У овој Читаоници настао је велики застој и прети опасност да пропадне. Познаваоци прилика овог села веле, да се један део кривице има приписати учитељу и свештенику за овакво стање.

Тринаесто место припада Читаоници у Пругову основаној 1/III 925 г. од Г. Аце Поповића, управ. школ Ова Читаоница располаже са 58 књига 1077 дин. а 29 чланова. Бамо је 6 заједничких читања и једно предавање.

Узевши у обзир трезвеност сељака овог села, а предузимљивост и интелектуалне способности Г. Г. председника, учитеља и свештеника, ова Читаоница има лепе изгледе за напредак.

Четрнаесто место заузима Читаоница села Касинола основана 22/X.1925 г. Располаже са 47 књига а има 39 чл. Из извештаја се види да нешто није у реду у односу између ове Читаонице и Општине.

Основана је марта месеца 1923 год Читаоница у селу Лучици, али је привремено обуставила рад, док се не доврши зидање дома Земљор. Задруге, где ће и Читаоница бити смештена.

Божевац, пак, подноси овакав извештај: Читаоница је постојала, основана у почетку 1923 год., од стране г. Јована ово., а упропашћена је од благајника — књижничара Н. Н. учитеља ово., који се сада налази на издржавању казне у Пожаревцу.

Постојала је год. 1924. и у селу Батуши, па је пропала.

Према покупљеним извештајима могле би се Читаонице основати у следећим селима: Салаковцу, Вубушинцу, Топоници, Смољинцу, Живици у Дрмну.

Село Костолац и Маруљевац подносе само напомену, да у њима никад није било читаонице, нити сада постоји, а не изјашњују се да ли се Читаоница може основати или не.

Остала села јављају да нити је у њима било Читаонице, нити сада постоји, нити има изгледа да се оснује. То су: Петка (са овакном најавом; Свештеник парохије Петничке станује у Пожаревцу, а учитеља мало интересује о овом корисном послу), Велико Село, Батовац, Калиште, Крављи До, Кленовник (са изјавом овакном: у овој општини нема Читаонице, нити је раније постојала, нити пак има ма какав изгледа, да ће се икдиод установити.) **Остреово** (под Мађарима била), **Пољана** (са изјавом: У овој Општини Читаоница никада није постојала, нити се може основати из разлога што општину сачињавају често сељаци. — Земљорадници, који немају времена да се тиме позанимају), Братинац, Велико Црниће, (у овом селу је свештеник Г. Јован Десимировић), Брадарац, Мало Црниће, Набрђе, Ћириковац (са изјавом: немогуће, пошто нема скуп таквих људи, који би настали да се Читаоница установи) и Беране.

Дакле од 36 општина нашег среза у 9 постоје Читаонице (Пожаревац — Грађанска и Сиромашка — **Драговац, Шапине, Трњане, Брежане, Баре. Дубравица. Прогово и Касидол**), у три општине, ускоро ће да се продужи привремено прекинути рад (Лучица, Кула и Божевац) у 1 општини проваво, али се може обновити (Батуша) у 6 се може основати (Салаковац, Бубушинац, Топоница, Смољинац, Живица и Дрмно) 2 се не изјашњавају јасно (Маруљевац и Костолац) и у 15 се не може основати (Петка, Велико село, Батовац, Калиште, Крављи до, Кленовник, Остреово Пољана, Братинац, Велико и мало Црниће, Набрђе. Ћириковац, Брадарац и Беране. Ове нисмо узели у обзир Читаоницу илинског особља у М. Крчмину-

О ретким Књижницама, које ће наћазе при земљорадничким Задругама говорићемо над прикупимо податке.

Свака жалосна и у толико жалоснија што и оно мало књига што се налази по сеоским читаоницама, често пута је од врло мале вредности.

Радивоје С Пејић
професор

Вести

Оставка владе. — **Влада г. Узуновића поднела је и њену оставку.**

Ми смо и раније доказивали, да је рад са овим парламентом немогућ, и сада то тврдимо пражито, да се скупштина распусти и распишу нови слободни избори, јер сваки даљи крпеж очигледна је штета за народ и државу.

Фонд Княгиње Персиде. — На јучерашњој од последњих седница Кола Срп. Сестара, на предлог председнице г-ђе Босе Ст. Павловићке, пао је предлог да се у Пожаревцу оснује Фонд Княгиње Персиде, са задатком да се из тога фонда подигне споменик Краљу Ослободиоцу Петру Карађорђевићу.

Предлог је једногласно примљен од стране свију чланица.

Фонд ће отпочети своју функцију још овога пролећа.

Округ пожаревачки, који је био захваћен сени великог Милоша и поред њега му споменик у Пожаревцу рађа велике захвалности исти народ округа пожаревачког такође ће се одазвати и овој идеји подизања споменика нашем племенитом владаоцу Петру Карађорђевићу, који је под његовом владавином ослободио васколико Србство и обновио Душаново царство, на дику и понос нашег храбре и јуначке нације.

Нека им је сретан започети рад.

Смањивање такса. — **Таксе за оснивање акц. друштава смањују се од 2 и по на 1 и по од сто; а таксе за непокретна добра смањују се од 6 на 4 од сто а за покретна од 2 на 1 од сто.**

Смањивање цене. — **По буџета Мин. Финансија смањиће се цену соли са пола динара од килограма за ову годину.**

Укидање трошарине. — **Трошарина на пиринач, свеће, сурогате кафе и карбит скоро ће се укида.**

Мост код села Рашанца. — **Пожаревачки Окружни Одбор потпрао је кредит од 150.000 динара за грађење привременог моста преко реке Млаве код села Рашанца, на окружном путу Рашанац—Орљево.**

Премештен. — Господин Александар Лазаревић, судија пожар. прв. суда, постављен је за секретара апелационог суда у Скопљу.

Костим бал — Друштво »Пријатеља Француске« приређиће 19 фебруара свој уобичајени Костим бал у сали Хотела „Српска Круна".

Помен. — Породица почин. Павла Кузмановића свештеника из Дубоке срез звишки, даваће му трогодишњи помен у ова. саборној цркви на дан 21/I—3—II—1927 — у чет врак — 11 час. пре. подне.

О чему извештава пријатеље и познанике.

Стране вести

Годишња скупштина лужичкосрпских студената, — 26 децембра пр. г. одржана је скупштина лужичко српских студената, на којој се расправљало о потребама студената и о програму рада за идућу годину. Примљено је и неколико нових чланова,

Војничка настава за жене у Пољској — 18. о м. одржана је у дворани за конференције министарства војног у Варшави под председништвом г. министра војног маршала Пилсудског конференција у којој су учествовале и представнице: престоничког одбора за припремање жена за одбрану земље, кола Пољкиња, пољског белог крста, пољског црвеног крста, удружења. Војничка породица, удружења »Гр ђ нска служба«, пољског скаута и пољског стрељачког савеза. Осим тога конференцији је присуствовао начелник санитетског одељења министарства војног и и челник бироа одбора народне одбране. Ова конференција имала је информациони карактер и расправљано се о начину рада одбора који има за циљ да припрема држави помоћне женске снаге у војничке сврхе и то на пољу санитета, Господарства, просвете, за канцеларијску службу и за одржавање веза. На конференцији г. маршал истакао је важност физичког васпитања жена, покренута су р зна организациона питања о којима ће се касније донети одлука.

Биоскоп „Ориjент"

Стигао је давно жељени филм о коме престоничка штампа не престаје са хвалом Филм који је у Европи заузео видно место и донео славу бесмртном РУДОЛФУ ВАЛЕНТИНИ-У.

Још само данас приказује се у биоскопу »Оријент« дневна и вечерња представа

ШЕЙКОВ СИН

Последње и најуспелије дело Рудолфа Валентина-а у 7 чина.

Продужење романа ШЕЙК од Е. М. Хуга. У главној улози **славни Валентино, Вилма Банки и Агнес Ајрес.**

Долази! **Поноћно Сунце** Долази!

ВЕРИДБЕ

Г-ца *Роксанда* кћи поч. Огњана и г-ђа Лепосаве Милошевић обућара из Пожаревца са Г-ном *Светомиром Аврамовићем* трговцем из Петровца.

Наше честитање. 1—2

Г-ђа *РУЖИЦА*, кћи г-ђе Лепосаве и Драг. Настића шефа Окр. Финан. Управе у пензији и г. *Бранислав Ж. Стефановић* чиновник. Пожаревачке Трг. Банке — верени.

Г-ца *Јованка*, кћи Наталије и Душ. ил Јануновића, економа овд. и *Милан Марковић* трговац из Петровца — *верени* 20 овог месеца. 1—2 н

СТЕВ. С. МАТИЈЕВИЋА

НА БРОДУ ЗА СОЛУН

—

Априла 1916 год. уз 10. и 11. пешадиски пук Шумадиске дивизије, којим је командовао наш познати војсковођа и ј нак пуковник, Војислав Томић, укрцало се и моје одељење у један од већих француских бродова, који нас је имао однести у Солун. Радост са одласка на фронт преко к га је требало ослободити Отаџбину и загрлити миле и драге у Њој, ублажавала је тугу за остављеним депотама на китњастом Крфу, који нас је тако срдачно пригрлио, окрепио, волео.

Када је брод кренуо, у друштву нашег познатог новинара, почив. Пере Савића, остао сам још дуго на палуби посматрајући лепи Крф, његове лимунове и наранџе, његове цветне баште и сиве којима смо, у пријатној шетњи, месецима крепили своју снагу.

— Збогом, лепи Крфу, и до виђења! Јер ћу те, ако Бог да, обићи са женом и децом својом! — Узвикнуо је почив. чика Пера, који необично одушевљен баци своју лулу, на којој је дотле пушио, у море.

— Шта уради човече! Што си бацио лулу? — Упитах га чудећи се.

Почив. чика Пера не одговори на ово моје питање, већ се дурновито окрете од мене и оде пут своје кабине.

Нешто доцније, почив. чика Пера се појави са другом лулом у зубима и седе на једну клупу уза сам салон брода. Пријем му и седнем до њега. Он ме је посматрао са неком нарочитом, само њему својственом гордошћу као да је желео рећи:

— Видиш ли, имам ја још лула и бољих и лепших од оне коју сам у море бацио.—

— Шта ти би те баци лулу у море? — понових своје раније питање.

— Да ти кажем, брате, када си толико знадиво, — одговори чика Пера пљуцкајући. — Ти знаш оног нашега комшију са Крфа, Кир Николаја, оца оне лепе и врголасте Маригуле; е, ето видиш, он је неколико пута тражио да му ону лулу поклоним, ја сам узак одбијао; па сада, на растанку, када је брод кренуо, видех га на обали, махао је мармицом пут нас; мени паде нешто тешко на срце и бацих лулу! — Заврши чика Пера, повијајући ме у салон брода на један виски.

Три пуна дана трајала је ова, доста опасна вожња. Три пуна дана интимних прича, неостварљивих жеља...

Последње вече било је најпријатније; Како је прошла опасност од напада сумарења, командант је дозволио да се у салону, за време вечере; може седети дуже но обично. Официри то искористе, доведу своје војнике са виолинама и једном хармуникон и при чаши доброг талијанског вина, отвори се пријатно весеље.

Међу свима нама у салону брода, најстарији је био један мајор, командант батаљона у 11. пешад пуку. Маркантна појава, пуна лепоте и здравља. Он устаде; подиже чашу и громким гласом наздрави:

— Господо официри, браћо и другови моји! Понижем ову чашу, можда последњу у овако пријатној средини, да Вас поздравим и упозорим на свету дужност која В ма претеже: Ви сте сви свесни куда нас овај брод носи и како в ас* посао тамо на коњу, очекује. Мислим да није потребно то нарочито да подвучем; али као ваш командант батаљона, као ваш старији брат, ја вас овде, на домаку фронта према нашој поробљеној Отаџбини, позивам: да у дане, ни борбе која нам предстоји будете људи, будете јунаци и достојни синови имена која вам је наша мила Србија дала. Не заборавите ни једнога тренутка да се од н с очекује ослобођење миле груде која нас је на својим недрима одгајила, као и спас робова у Њој, који су нам тако мили и драги. Не заборавите да они, свакога дана, шаљу топле молитве Богу за победу нашега оружја, да, свакога дана пред иконом, пружају своје дрхтаве руке овамо пут нас, пут с ојих синова, своје једине наде, својих ослободиоца. Не заборавите на свете дужности према нашем јуначном Краљу, према поробљеној Отаџбини и према скорој прошлости која вас је код целога света овековечала.

Нама предстоји крвава борба и ја вас још овде позивам да се сви закунемо да ћемо, на солунском фронту, бити оно што смо и до сада били, да ћемо се борити као и до сада, да ћемо напрегнути и последњу моћ наше снаге да би ослободили миле земљу, или да сви јуначки изгинемо.

Ја се, господо, као ваш командант, при закључењем да ћу тако радити, —

— Заклињемо се оним што нам је најсветије и најмилије да ћемо и ми исто тако радити! — Зачуло се из грла свију официра.

Живео наш врховни командант, наш мили Краљ! Живела наша поносита Отаџбина! — узвикну одушевљени мајор, куцну се са свима редом и попуби у уста.

Призор дирљив,. Мени навреше сузе на очи; а почив. Пера Савић заплака, устаде са свога места, приђе мајору, рукова се са њим и пољуби у образ.

У зору, брод је ушао у солунско пристаниште.

Доцније, на фронту, слушао сам од официра из 11 пука, да су Бугари добро запамтили батаљон којим је командовао овај мајор, овај најлепши изданак пасмењите земље Србије.

1-V-1916 год.
Солун.

Огласи:

Св. Танасија 31 ов. мца не могу ове године прославити, ус лед слабости. Борђе Симић, Гочеш

ЗЛАТНА СВАДБА

У недељу 30 јануара прославиће педесетогодишњицу свога брачног живота

Персида и Петар Јовановић,
општ. служитель

Инсталације електричног осветљења

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила увођење електр. осветљења и грађанству олакшег материјалног стања, с поразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

3—10 Управа.

БЛАГОДАРНОСТ

—:—

Женском Друштву приложили су и таме уписали за Добротворе и Утемељаче друштва:

Са 300 дин. г-ђа Ана Др. Николић сина † Тихомира Николића.

Са 150 дин. г-ђа Косара и г. Раде Богдановић учитељи њен † Емилију — Мицу Богдановић учитељицу. Г. Димитрије — Мита Младеновић месар овд. супругу † Зору Младеновић.

»Дому Милосрђа« о Божићу приложили су: Њ. Преосвештенство Господ Епископ 100 дин. Г. Милан Бранковић протојереј 100 дин. Пож. Коло Девојака 100 дин. Г-ђа Наталија Пантелић професор 100 дин. Г-ђа Томанија Матић 50 дин. г-ђа Марија Бенца 30 дин. г-ђа Љубица Др. Јанковић 20 дин. и коњиш.

О својој слави Св. Николи г-ђа Роса Павловић 50 дин. О својој слави Св. Јовану Г. Михајло и г-ђа Фанија Стојановић 50 д.

Управа топло благодари приложницима. Самохране старице моле Бога за дуг живот племенитих приложника. Покојницима нека је вечити помен.

26 јануара 1927 год.
Пожаревац.

Управа.

Пажња грађанству

Имаће ће Еснаф Хлебарско-Пекарски славити своју славу СВЕТОГ АТАНАСИЈА 31 овог мес. те се према томе неће тога дана хлеб месити то молимо грађанство да се са хлебом снабду у недељу, за понедељак.

Старешина
Хлебарско-Пекарског Еснафа
2—2 Манасије Зафировић

Од првог маја ове године издајем под кирију моје дућане на тргу Краља Александра, а СТАН и МАГАЦИН у Синђелићевој улици.

За погодбу обратити се Брани Н. Т Јовановићу, трговцу.

Зора Мил Дамјановића, ћемерана

ПОЗИВАМ

моју жену Роксандру да ми се врати у року од три дана по изласку овога огласа, што ако не учини т. ј. не врати се, нећу је признати за жену, нити ћу признати дугове које буде учинила.

Стављам јој до знања ако ми се неби вратила да ћу се оженити другом на начин за који ми законом неможе ништа наудити.

Витомир Вучковић,
земљорадник.

НА ОТПЛАТУ

Врши инсталације Електричног осветљења са најбољим материјалом по најнижој цени

Кожарско-Електро-Техничка Радња
АЛЕКСАНДРА ПАНИЋА
Пожаревац.

ПРОДАЈЕМ

вршаћу гарнитуру комплект систем »Мерша« четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ систем „Рустон" четворка. Вршаћу целу гарнитуру систем „Рансомес" петица. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Симеринг." Један банак гвоздена конструкција.

Војин Гајић,
Мала Воја
2—10 дрвар.

ПРОДАЈА МЛИНА

Моју половину парног млина на дубровачком друму продајем. Рали погодбе, обратити се мени лично

2—5 Риста Х. Колоњас

Свилен конац „Сирена“

За штопованје чарапа у свим бојама добија се код
2—3 Лунгуља и Јанковића

ПОЗИВ

Управа Дунавског Кола Јахача »Кнез Михајло“ за округ Пожаревачки; у недељу 30 јануара 1927 године у 9 часова пре подне у свој. кафани зв. „Бреза;“ одржаће свој редован годишњи Збор са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне;
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4; Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахача, да означеног дата присуствују своме збору.

На случај, да се овај збор због недостатка довољног броја чланова неможе одржати онда ће се у смислу друштвених правила одржати други Збор са истим дневним редом идуће недеље 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у кафани »Бреза« са онолико чланова, колико на збору буду присутни.

Децембра 1926 год.
у Пожаревцу,

7 УПРАВА.

Пожаревачка Кредитна Банка

ДРЖАЋЕ СВОЈУ РЕДОВНУ

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

на дан 6 фебруара ове године у 9 сати пре подне у своме локалу.

Акционари који желе присуствовати, треба своје акције да депонују код Банке најдаље до 2 фебруара тек. год. закључно.

2—3 Управа.

ТРЕБА МИ 1 КУЋА са плацем у реону Влашке мале до Љубичевског пута и до 5 ланаца земље, може бити и поред Мораве.

Обратити се
3—3 Живку Гајићу.

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у Кнез Ми. ханда улица број 37.

Продаваи
Стеван Стокић
2—3 лимар

Првокласни глазиран сплендор пиринач

Добио сам велику количину у комисиону и исти продајем, по повољној цени само АНГРО у своме магацину Петрикина школа поврх Кафане Криве Врбе.

3—3 ИСАК КАРИЈО

ПРОДАЈЕМ Плац са кућом, Косте Бенце. Плац се две куће и велики магазе и ЈЕДАН СТАН под закуп у Светосавској улици

Упитати Ђорђа Димитријевића Моравца.

Пожаревачка Трговачка Банка

ДРЖАЋЕ СВОЈУ РЕДОВНУ

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

у своме локалу на дан 6 фебруара ове 1927 године у 9 сати пре подне.

Акционари који желе присуствовати, треба своје акције да депонују код Банке најдаље до 2. фебруара тек. године. 3—3

ТРГОВАЧКИ ПОМОЋНИК потребан је трговини Владимира Васића у Пожаревцу. Ступити може одмах. 2—3

ПРОДАЈЕ СЕ

Кафана, два дућана, четири стана, пет подрума и магазе са свим удобностима.

Обратити се
Пожаревачкој Кредитној
3—3 Банци.

„TUNGSRAM WESTERN“

Најусавршенији радио апарати добивају се у електротехничкој радњи

БОШКА П. НОВАКОВИЋА

Свако вече бесплатан концерат од 6—11 у вече у посластичарници Карла Јовановића. — преко пута парка.

1—3

Најлепша најусавршенија и најлукснзнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : :

ВЕСТА

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, везе штакује и ради ажур. Имам на стоваришту како за ситнатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкурсиције и строго утврђене

С поштовањем
МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар
18 Табачка чаршија број 13.

СВАКИ ЗЕМЉОРАДНИК

мора настојати да подигне принос својих њива!
Поред добре обраде земље и доброг семена то се постиже најуспешније употребом

ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА.

СУПЕРФОСФАТ

у одличној квалитети наших домаћих фабрика, као и **чилску шалитру калцијеву со, кречни азот, те смесу КАС** као и остале смесе, куди уз најповољније цене:

ФОСФАТ Д. Д.

за промет и трговину минералним гнојевима

ЗАГРЕБ.

Мажураниће в трг број 4. Телефон 18 39.
Телеграфска адреса: Фосфат Загреб.

Сва упутства за употребу вештачког ђубрива дајемо бесплатно!
Заступство за Пожаревац и околину: Мита Сг. Станковљевић, апотекар.
Пожаревац.

5

Издаје се под кирију или продаје кафана и пекарница код Стрелишта

ПРОДАЈЕ се кућа у Ратковој улици бр 2

Милош М. Бурић
трг.

ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ

ДУЋАН до »Народна Касина“ подесан за сваку струку. Може се уселити одмах.

Продајем и два пара ролетне.

Живко Р. Јовановић

Обратити се Коти Манцићу, кф.

МОЈУ КАФАНУ у Александровцу (пож.) са одговарајућим просторијама и делом кафанског јелека, од 1. априла тек. год. дајем под закуп.

За услове и погодбу заинтересовани нека ми се јаве лично.

Радоје Вукашиновић
2—6 Александровац (пож.

У КАФАНИ „УЈЕДИЊЕЊЕ“

потребан је обртконобар и куварица, могу ступити одмах. 2—2

ОГЛАС

Управа Државне Ергеле у Љубичеву нуди око 30 литра млека дневно или на мање под условима:

Цена је млеку 3 динара по литру: супове за млеко даје примаоц, а Управа количину у јутро разноси млеко, а после подне истим колима прима судове.

Уговоре или писмене пријаве примају се најдаље до 31 јануара т. г.

Из канцеларије Управе Државне Ергеле у Љубичеву Бр. 157 од 20 јануара 1927 г.

БАКАЛСКА РАДЊА

на живом месту са двадесет-петогодишњим радом, са малим капиталом продаје се, због физичке немоћности.

Пожаревац

Младен М. Богдановић,
2—2 бакалин.

ЗБОГ СЕОБЕ

Продајем све своје имање. Укупно или појединачно Врло је подесно за сељака — који се досељава.

Обратити се мени лично
Радојко Антић
4—4 вино радар — Брдњи мала

Број 9 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 3. ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXII РОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. на три месеца 25 динара.

Цена за огласе по тарифи од реци 0.50 дин. по милиметру од реци 1·20 дин. за прилепљено од реци на тарифи 2 дин.

За огласе плаћа се унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Љубићевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

КО С ЂАВОЛОМ ТИКВЕ САДИ...

Влада господина Узуновића, за непуних десет месеци, већ пети пут демисионира, због неискрености и бржљивости вође Хрватске Сељачке Странке господина Степана Радића.

Навикли смо на господина Радића, да оно, што је јуче хвалио, да данас куди, што је јуче дизао, да данас обара.

Само пре месец дана, када је обновљена четврта влада господина Узуновића, она је од стране г. Радића, проглашена најбољом и стабилном, а господа Узуновић и Шегрт, најбољим синовима сељачког народа. Данас проглашује г. Узуновића, неспособним и несхватљивим, који говори са штапом у руци, а г. Перића, малим и недораслим за нашњу овбиљну ситуацију.

Да сада је г. Радић у Загребу говорио једно, а у Београду друго, да нас је много подсећао на Флориндора из оперете »Мамзел Нитуш«, који се у позоришту звао Флоридор, а у манастиру Целестин и обратно, како му је кад треба ле.

Овога пута, -- ако се не преварамо — изгледа да је г. Радић, остао доследан; јер је у Београду потврдио ово, што је говорио и писао у Загребу, те је натерао г. Узуновића и на цету демисију, а ујелно отворио очи најсвећим присталицама код радикала за споразум са г. Радићем на увиде, да је сваки рад са њим немогућ.

Свако зло има и своје добро, а добро је у томе, што су бар сада сви политичари уверени у нелојалност и неискреност г. Радића упрао у оно, што је морамо признати једини Прибићевић, пре толико времена вико, тврдо и сада већ показао.

Отуда се и могло десити, да кад г. Радић, објављује: „како данас сва земља врхће од поноса и одушевљења, што су се Хрвати и Словенци са српском опозицијом нашли на једном те истом путу", да баш над то и тако објављује, шаље преко г. Др. Најдорфера позив г. Коромцу на разговор, а овај одбија позив објављујући: Пошто се још не виде контуре будуће владе, и како би се могло догодити да г. Степан Радић, буде у влади, а г. Коромац у опозицији, то г. Коромац сматра да су сваки разговори излишни.

Ово је добра лекција, ако не и заслужена шамар, на чему смо захвални г. Коромцу.

Господин Узуновић и остали радикали, могу се уверити у тачност народне изреке: „Ко с ђаволом тикве сади о главу му се лупају".

RAUL.

После извршених обласних избора

Стара обласна скупштина, која је изабрана још пре рата избачена је из свога седла. Њен рад на побољшању социјалних и економских прилика, у својој области готово је ништаван, ограничен на мале дискусијама и више био посвећен партизанству. Излишно је њен рад критиковати, јер је он толико обима, да се нема шта на критиковати.

Сад је изабрана нова скупштина са овакним идејама. Она је новољна и по једну и другу страну — партијску. Ма да је агитација и једне и друге стране била доста слаба, ипак је народ довољно изашао на биралиште. Види се, да још има наде, ма да је по фактима још давно изгубио поверење.

У предизборном времену народних посланика обећано је становништву среза хомољског од стране кандидата да ће им једна од најглавнија дужност бити, да се свестрано ангажују да се отпочне рад на успостављању железничког саобраћаја Петровац — Жагубица. Међутим од тада па до пре извесног времена када је одржан збор у овдашњој варошици од стране два народна посланика, није ништа урађено. Један је од њих који је члан финансијског одбора, да би одржао толеранцију код овдашњих грађана и својих бирача казао: да је за ту сврху подељено извесну суму новаца али од тога нигде и ништа. Још није ни један „шлепер," постављен од Петровца ка Жагубици, није ни један корак унапред учињен на побољшању стања среза Хомољског.

Овим писмом хтео да се замерим са завишћеним по овој ствари, већ сам хтео на скорашњу новој скупштини а нарочито изабраним посланицима овога среза на неактивност прошле обл. скупштине, као и да на њене овим путем којима је била а досадања.

Увек и на сваком месту треба да им је на уму ЖЕЛЕЗНИЦА у ХОМОЉУ, јер би железница била душа овога краја, храна моранна и материјалним оздрављењем становништву.

Хомоље са земљиштем стоји врло рђаво, народна производа, с обзиром на данашње економске прилике, врло су јефтини, те колико год наш сељак радио, никад немоће довести у морално своје материјално стање, јер сем рада на обрађивању земље нема никаквог рада, да би се колико толико користио и помогао

Успостављање железнице у Хомољу, успоставило би се и морално и материјалне прилике хомољског становништва, јер би се експлоатацијом државних шума, којих овда има у изобиљу, експлоатисала и народна снага уз материјалну помоћ, те неби после свршених пољских радова, овај пети народ чито млађи свет одавао се разним штетним порочима на своју моралну и материјалну пропаст.

Да је досадања обласна скупштина посветила један дан годишње нашој стварн те би за ових шеснаест седамнаест година успела бар нешто, а овако ништа.

Хомоље и даље остаје у пасивну. Тежња и жеља овдашњег становништва остају и даље глас вапијућа у пустињи.

На овој обласној скупштини желим велики успех у сваком њеном малом кораку на побољшању социјалних и економских прилика у Хомољу.

26 јануара 1927 год.
у Жагубици.

Један Хомољац.

Пророчанство за 1927. годину
ОД АСТРОЛОГА ДР. У Л. КРОНСТРЕЖА

—:—

Његов извештај има неколико места која наговештавају замршење општих конфликта, али у јуну показује „конституција да ће »човек са севера« уредити прилике.

Одмах, у почетку године, 3. јануара биће помрачење сунца, које предсказује скупоћу и немање рада (незапосленост) као и

рубитак за пољопривреду. Срећом прелази Јупитер средином месеца у знак рибе, а то ће бити добар утицај за пољопривреду и друге прилике. Пророчито Ирска, Норвешка, Финска и Холандска имаће користи од ове мирољубиве планете, која ће да ублажи оштре противности.

У марту око времена кад су дан и ноћ једнаки, десиће се више смртних случајева у кругу познатих и од утицаја луди, Немирни елементи агитоваће без обзира, за Француску, Италију и Сједињене државе биће ово доба пророчито непријатно.

Изгледи за пољопривреду су рђави, извоз ће престати због штрајкова и производна наших цена.

Жена ће вратити „пророчиту улогу," а односи у кући и држави биће повод многим конфликтима.

Штампа и литература обиловаће новим живцима.

На пољу хемије и радиотехнике направиће се разна открића и усавршавања.

Али функционери држава и заједница осетиће притисак времена и тражиће повећане награде,

Око 11 јуна наилазе врло чудноватe конфигурације на небу и почеће „НОВО ДОБА" са новом поделом животног значаја. Појављује се нов диктаторски тип човек са севера који још неко време остаје у сенци према човеку с југа (Мусулина) који постепено узима вођство у своје руке и спроводи велике реформе. Црква, школе и интелектуални живот биће преорођени. Деца ће се учити сем фудбала и боксовању нечем вишем, а женскиње ће осетити интересовање сем „буби косера и кратких оукања.

Берзе ће бити преображене.

Роба и вредност биће правилним путем мерена и цењена, а појавиће се и нова драмска уметност.

Једно помрачење месеца показује јаке епидемије и кужне болести; земљотресе, пожаре, поплаве и катастрофе у ваздушном и железничком саобраћају. Овај знаци пророчито прете Сједињеним државама. Једно помрачење сунца сиче ово предње погоршава још више и око ће бити рђаво по Енглеску.

Узавреће људске страсти, доћи ће бити атентата, злочина и скандала.

Прелаз Меркура у новембру показује саобраћајне несреће, злочинства и богатме. Страшне буре и вихори бесниће Индиским океаном и тако ће се појавити једно ново сеирно.

Младост ће се наоружати мачем и калашником. Шалите на ту тему.

У децембру друго помрачење сунца предсказује мање болести пророчито плућне и органа за дисање.

Затим многобројне злочине над децом и женама као и многе смртне случајеве у новорашком и берзанском свету. Ово време биће добро за једну велику госпођу.

Помрачење сунца 24 децембра значи рат и побуну.

Управитељ једне државе умреће, а један ће бити протеран.

Многи људски животи биће уништени у једној страшној несрећи, а радници се спремају за велику побуну.

О човеку са севера ни чује се више ништа.

Све скупа дакле године 1927 биће доста бурна, иако живе наште северњака Dr. Kronstrema још сад упозорава.

Са немачког превела Д. П.

Вести

Састав нове владе. — Према указу који је потписан — нова, шеста влада г. Узуновића састављена је овако:

Радикали (сем војске и саобраћаја):

Председник г. Никола Узуновић

Министар спољних послова др. Н. Перић.

Министар финансија др. Б. Марковић.

Министар унутрашњих дела г. Б. Максимовић.

Министар правде др. М. Сршчић.

Министар саобраћаја ђенерал Милосављевић.

Министар војни ђенерал С. Хаџић.

Министар поште М. Вујичић.

Министар народног здравља др. С. Милетић.

Министар вера г. М. Трифуновић.

Министар Конституанте др. В. Јовановић.

Министар шума г. Коста Милетић.

Министар аграрне реформе и заступник министра трговине г. М. Симоновић.

Група г. Љ. Јовановића:

Министар просвете г. Вељa Вукићевић.

Клерикалци:

Министар пољопривреде др. Куловец.

Министар социјалне политике др. А. Госар.

Министар грађевина др, Сернец.

Одмах састављена влада положила је заклетву. Није положио заклетву г. Куловец који се није јуче налазио у Београду, а исто тако нису положили заклетву ни г. г. М. Трифуновић и М. Вујичић.

Другарско вече Официрске Читаонице. — У суботу 5. тек. мца приређује се другарско вече у „Хотел Берза" Почетак у 21, час. — Одело повољно.

Ко од пријатеља Читаоничанака није добио улазницу нека се пријави пуковнику г. Нешићу Команданту Места, или пешад. капетану Драгољубу Илићу домаћину Официрске Читаонице за исте.

Томбола — У недељу 6. ов. м. Коло Срп. Сестара приређује ТОМБОЛУ у сали „Гранд Хотела" у 8 час. вече у корист подизања свога Дома. Моле се чланови и пријатељи ове установе за посету. Управа.

Венчање. — У недељу 6 ов. мца, венчаће се у голубачкој цркви наш пријатељ **Светислав Костић**, трг. овд. са г-ђицом **Софијом — Сонком** — ћерком г-на Стевана Матајевића, поглавара ср. голубачког.

Наша срдачна честитања младенцима и њиховим родитељима.

† **Милан Ж. Николић**, шеф фин. управе у Жабарима, син г. Жарка Николића, управника поште у пензији, која је на опако несрећан начин изгубио сина Влајка у Богатићу, преминуо је 24. јан. ове год. у 29. години живота.

У тешкој жалости нашег пријатеља Жарка узимамо искрена саучешћа а поч. Милана. Бог да га прости!

Костим бал: — Друштво „Пријатеља Француске" приредиће 19 фебруара свој убичајени Костим Бал у сали хотела »Српска Круна."

Биоскоп „Оријент"

Још само данас дневна и вечерња представа:

Крв мајчиног срци

дирљива драма у 6 чинова. Као додатак шала у 1 чину Крвава освета.

Стране вести

—:—

Русија даје Јапанцима шумске концесије. — Недавно завршени су преговори између совјетског главног комесаријата за додељивање концесије и групе јапанских индустријалаца око издавања шумске концесије на далеком истоку. Ова концесија треба само да буде потврђена од стране совјетских народних комесара.

Недостатак саобраћајних средстава у Румунији. — На железничким станицама у Румунији налази се 8040 вагона хране из прошле жетве а која је одређена за извоз. Већи део ове количине опређен је за Немачку и Пољску и извозе се вагонима који су били изнајмљени од ових држава. 1. јануара послала је Пољска 2496 вагона у Румунију, који су били враћени натоварени разним житарицама. Данас стиже из Пољске дневно око 150 вагона. Што се тиче извоза румунске хране преко Констанце и дунавског пристаништа, ово врло слабо.

— Акција немачких монархиста — У последње време почеле су немачке монархисте опет живу акцију. У Дорну око екскајзера Вилхелма стално се врзу његови људи, који затим разносе његова писма по Немачкој. По кретању политичких кругова и према политичкам приликама у Немачкој није искључена могућност, да ће монархисте овде ускоро покушати какав, судбоносију акцију.

Нова петролеумска поља око Познања у Пољској. — Ових дана беше јављено трговачкој комори у Варшави да су у Познањском војводству пронађена нова богата петролеумска поља. Нова налазишта прегледали су стручњаци, који су потврдили да се петролеум може практично експлоатисати.

ВЕРИДБЕ

Г-ђица *РУЖИЦА*, кћи г-ђе Лепосаве и Драг. Наотића шефа Окр. Финан. Управе у пензији и г. *Бранислава Ж. Стефановића* чиновника Пожаревачке Трг. Банке — верени

Г-ђа **Нада**, кћи Анке и Милорада Николића пиарктара Држ. Ергеле Љубичево и господин **Будимир Стефановић**, инжињер из Пожаревца — верени.

ПОСМРТНИ ГОВОР

приликом смрти поч. Милана Ж. Николића, шефа Фин. Управе у Жабарима.

25. јануара 1927 г.

—:—

Тужни збори

Јуче у јутру силовито је ока на смагда наш друг и пријатељ Милан.

Покојник је рођен у Пожаревцу 1897 године. Основну школу учио је у Жабарима. У Жабарима је провео детињство и прво ђаковање. Овде је заиста најмилије успомене из детињства и судба је хтела да у томе месту и постане остави. Гимназију је свршио у Пожаревцу, а по томе студирао је правне науке у Београду.

За време крвавога рата када је српско

племе било на искушењу покојни Милан оптужен да скрива код себе оружје немилосрдно је тучен од Бугара и последица тог варваризма истргла је јуче Милана из загрљаја својих милих и драгих.

У своме животу покојник није имао великих амбиција, већ је свој рад држао свагда на поштеној висини. Целог свог века тихо и стрпљиво је носио тешко чиновничко бреме. Јако болан тешко се решио да тражи боловање. Чак и у тешком стањујему своје болести одазвао је на дужност и раднo. Имајући велику свест ка раду, тешка болест била му је мала препрека да га отклони од текућег рада. Бојао се неће моћи дати оправданог одговора својој савести Одликовао се радом. Искрен, спреман и поуздан у своје знање вредео је много својим младићима чијим су се знањем и искуством они служили. Ми смо сведоци његовог деловања у овдашњој Фин. Управи а чије је послове он упутио правилним путем.

Милан је био борбена природа Није избегавао сукобе, али се није укопавао испред оних који су их желели. У томе је био и истрајан и енергичан и непомирљив. Милан је био ваљан, али ето како свирепа тешка судба може да буде. Нису још залечене ране смрћу његова брата Влајка, а оно долази други страшнији удар да загорчи старе дане његовог оца старог и заслужног српског чиновника.

Два живота, нада и понос родитељска узор чиновника падају до последњег даха на дужности. Ретки примери, али достојни пошта.

Драги покојниче

Ти одлазиш онда када си био најпотребнији и својој породици и држави. Твојим нејаким синовима и супрузи још је била потребна твоја очинска љубав и нега. Шта да кажем за твог поштованог оца како нема да утешим Боже! Благи Боже! Сад је већ твоја воља да се дела људска чувају са земље и пресађују као цвеће твога раја зашто људско срце не створи од камена

Ти ћеш Милане вечито живети у сећању свију оних који су те познавали.

Ја се пратим с тобом у име пријатеља и другова твојих са

Бог да те прости и

Мир нека је његову теби!

УРЕДНИШТВУ „ГРАЂАНИНА“ ПОЖАРЕВАЦ.

Молим да на основи закона штампа у наредном броју листа »Грађанина« на одговарајуће месту одштампате следећу исправку.

У чланку „Читаонице и књижнице“ у срезу пожаревачком одштампаном у 8 броју „Грађанина“ од 30 јануара за Петку поднети извештај од Општинског Суда глеси:

Свештеник парохије »Петничке« станује у Пожаревцу, а учитеља мало интересује о овом корисном послу.

Предњи извештај у колико се односи на мене потпуно је неистинит и тенденциозан.

У Петки постоја Књижница која је основана 4-XII-1925 год. броји 60 књига и 29 чланова готовина 126 динара.

Пошто је улог од 1 дин. месечно недовољан чланови су решили да добровољним прилогом увећају готовину. Поручено је још 29 комада разних књига од Српског Пољопривредног Друштва. У оснивању књижнице помогли су ми: Чедомир Малосављевић, Радивоје Божић, Мутимир Николић и др.

Поштује Вас,
ДРАГОМИР ДИПИЋ
учитељ у Петки.

Огласи

Кафана са целокупним једиком издаје се под закуп одмах.
Обратити се уреднишшву.

Објава.

Објављујем да су ови женици намерни међусобно брак склопити: младожења Милан Филиповић, неожењен, ратар исток православ. вере рођ. 28. марта 1904. у Дубравици станује у Дубравици, ваше и презиме родитеља Никола Филиповић, Катa Тирић невеста Софија Русимир, неудата, домаћица истог пр. восл. вере, рођ 2. јануара 1911 год. у Ковину станује у Ковину, родитељи: Лазар Русимир и Персида Белчица. —

Позивам све оне, који знају да има ког именованим женацима има неки законити препрека или да влада околност, која искључује њихово слободно расподагање, да то непосредно мени или путем општинског представништва, где је објава истакнута, (односно матричару) пријаве. —

Ова објава има да се објави у Ковину и у новинама Политици.

Ковин, 27 јануара 1927.

Ђура Шалинчки
матричар

СОЧИВО ово-год шње са свог имања од 5 к. ма више а по 3 дин, к. гр продаје

Филип Филиповић
кафедија

I—4

ИЗДАЈЕ СЕ
ЛОКАЛ

у згради Д-ра Чечелског од 1 маја 1927 г. у коме је трговина г. Вожидара Петровића.

Обратити се г. г. Жарку С. Лалковићу и Брату Београд, лично или писмено. — I—2

Својој кирајџики

г ђа Вукосава Поповић, наставница откључујем стан од првог маја текуће године

Наталија Ива Поповић,

КУЋУ мању одма издајем Таковска улици број 17.

Деокоава Павловић.

Буковичка кисела вода

КИСЕЛА ПАПРИКА бабура и туршијара ПЕЧЕНА БАБУРА — и барена за пуњење. — Парадаја домаћи у флашама од ½ л. ¾ и 1 литар.

добија се у
ВАКАЛСКОЈ РАДЊИ
1—6 **Ђорђе Ж. Јовичић**

НА ПРОДАЈУ.
ВРШАЋА ГАРНИТУРА

фабрикат »Р. Волф« № 6.

МАШИНА СА ДРЕШОМ у потпуно исправном стању, две године је била у раду. Продаје се врши због других предузећа. Продају врши

Мих А. Стефановић,
1—4 ч лимарски мајстор из Петровца

ШКОЛА ИГРАЊА

Примаће ученике још ове недеље.

За наступајуће Маскем балове дајем на послугу свакојаких костима

Костими се добијају код
Мил. Димитријевића
проф- играња
Хотел Круна

ВИТОМИРУ ВУЧКОВИЋУ

Земљорадинику

Твој оглас прочитала сам у »Грађанину«, и одговарам.

Где си био за шест месеци да ме бонеси гледаш, а сада тражиш да ти се вратим у року од три дана. Што ме тражиш, кад си ме одурио и не примаш у кућу, па зато што тражиш преко огласа да се жени ш тебе ако закон дозвољава ти се жени.

Роксандра Вучковић

Објава

Петровачко Трговачко Удружење за варошицу Петровац и околину а удружено са Кафанско-Механским Еснафом, сходно својим правилима чл. 1. сазива

Редовну Скупштину

својих чланова на дан 20 фебруара 1927 год, у сали хотела »Николића« у 10 часова пре подне са следећим

ДНЕВНИМ РЕДОМ:

1. Отварање скупштине
2. Бирање чланова за оверу записника
3. Читање извештаја Управног и Надзорног Одбора за прошлу годину и прелом истог
4. Бирање два члана за управни одбор и једног члана за надзорни одбор, према чл. 27 својим правилима.

Право на скупштини имају следећи:

Добротвори, почасни чланови, утемељачи, помажујући чланови и редовни чланови.

Добротвори, почасни чланови, утемељачи и помажујући чланови на скупштини имају права саветујућег гласа.

Право решења имају само редовни чланови који су чланске улоге уплатили до конца 1926 год.

31. Јануар 1927 год.
Петровац

Секретар Душан М. Јеремовић — Председник Лука Обрадовић

ПОЖАРЕВАЧКА ЗАДРУГА

За Међусобко Помагање и Штедњу у Пожаревцу

Одржаће 30. редовни збор акционара на дан **15 фебруара 1927 године** (на Сретење) у 9 час. пре подне у својим локалу, са дневним редом објављеним у „Службеним Новинама“.

Акционари за исти збор ми ју дужности своје јављају до закључно 11 фебруара т. г на благајни Задруге.

УПРАВА.

Уље разно бензин и нафта

Упозоравамо сопственике индустријских предузећа, млинских стројева, моторних трактора и вршалица и сваку браћу Аутомобилиста да се искључиво и само код нас могу снабдевати са гарантованим Уљем и бензином за сваку машину и мотор по најсоб ако не желе да своје машине и моторе форсирано упропасте, јер је уље главна чињеница. Магацин Чечелска.

31 јануара 1927
Пожаревац.

Михаило Р шић
1—3 ч Заступник Стандард Оил Компани

Бензин ослобођен царином

Јављамо индустријским предузећима, пољопривредницима који раде моторним трактором и вршалицама и другима да могу преко нас добити бензин у повољним цене.

Моле се заинтересовани да се изјасне у року од 10. дана јавити код нас ради уписа.

31. јануара 1927 год.
у Пожаревцу.

Михаило Рашић
1—2 Заступник Стандард Оил Компани

Свилен конац „Сирена“

За штопавање чарапа у свим бојама добија се код
8—3 Лукића и Јанковића

ПРОДАЈА МЛИНА

Моју половину парног млина на дубровачком друму продајем. Ради погодбе обратити се мени лично

3—5 Рикта Х. Коловас,

✱ ПРОДАЈЕМ ✱

вршећу гарнитуру комплект систем »Маршал« четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон" четворка. Вршећу целу гарнитуру систем „Рансомес" петоро. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Симерлинг." Један бициск гвоздена конструкција.

Војин Гајић,
Мали Воја
дрвар.

3—10

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила увођење електр. осветљења у граћанству слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

4—10 Управа.

Пожаревачка Кредитна Банка

ДРЖАЋЕ СВОЈУ РЕДОВНУ

ГОДИШЊУ СКУПШТИНА

на дан 6 фебруара ове године у 9 сати пре подне у своме локалу.

Акционари који желе присуствовати, треба своје акције да депонују код Банке најдаље до 2 фебруара тек. год. закључно.

3—8 Управа

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у Кнез Ми, ханла улица број 37.

Продавац
Стеван Стокић
димар

3—3

ТРГОВАЧКИ ПОМОЋНИК потребан је трговини Владимира Васића у Пожаревцу. Ступити може одмах.

3—3

МОЈУ КАФАНУ у Алеко надроњу (пож.) са одговарајућим просторијама и целом кафанском једнка, од 1 априла тек. год. дајем под закуп.

За услове и погодбу заинтересовани нека ми се јаве лично.

Радоје Вукашиновић
Александровац (пож.

3—6

Од првог маја ове године издајем под кирију моје дућане на тргу Краља Александра, а СТАН и МАГАЦИН у Синђелићевој улици.

За погодбу обратити се Брани Н. Т. Јовановићу, трговцу.

2 Зора Мил Лазићановића, ћенерали

ЛОЗА

Све америчанске лозове, укључив и корењаци, оригиналне Телекијеве селекције цијепови из Берландијери »Први југословенски расадник Дарувар. — Хрватска Тражите цијеник!

4

Специјалиста за Бактериологију

Др. Радоје Тадић

Шеф Бактериолошке Лабораторије Војне Болнице, Асистент Медицинског факултета

У БЕОГРАДУ

прима од 2—4. Краља Милана 78, преко пута Општинске Амбуланте. Телеф. и 44-04.

Врши све прегледе крви, мокраће, пљувачке и др.

4—4

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке обласне болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића.

33

Најлепша најусавршенија и најлукузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : :

ВЕСТА

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 180000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, веже плетикује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. Цене без конкуренције и строго утврђене

С поштовањем
МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар
19 Табачка чаршија број 13.

„TUNGSRAM WESTERN"

Најусавршенији радио апарати добивају се у електротехничној радњи

БОШКА П. НОВАКОВИЋА

Свако вече бесплатан концерат од 6—11 у вече у посластичарници Карла Јовановића. — преко пута парка.

2—3

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста чаршијског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војводе Путника 6. 11 - 17

ПОЗИВ

Управа Дунавског Кола Јахача »Кнез Михаило« за округ Пожаревачки: у недељу 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у овд. кафани зв. »Берза;" одржаће свој редов ни годишњи збор, са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне:
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4; Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахачи, да означеног дана присуствују овоме збору.

Фебруара 1927 год.
у Пожаревцу

УПРАВА.

НА ЗНАЊЕ

По врло јефтиној цени продаје се једно нађено црног свилењског одела. За пену обратити се Вуади Богојевићу, кројачу.

ВАГОН ПРВОКЛАСНОГ СЕНА

и 40 куб мет. растових дрва

Продаје се по повољној цени. Упитати у кући поч. Ст. Максимовића, адвоката, или у трговини Светозара Вујановића, до Булевара.

1 - 2

У суботу, 5 фебруара о. г. у 10 сати пре подне држаћемо полугодишњи парастос нашој непрежаљеној

† ТОДИ

на овд. гробљу. О чему извештавамо сроднике и пријатеље.

Ожалошћени:
Супруг Павле Пантић, ћурчија
са децом.

Кафана „Европа"

у „цигланској мали" издаје се од 1 м.ја т. г. За услове заинтересовани нека се обрате

Наталија Животић.

Јављамо свима сродницима и пријатељима да је наш мили и драги

† МИЛАН Ж. НИКОЛИЋ

шеф ср. Финан. Управе

преминуо 24. јануара ове год. у 49 години свога живота и сахрањен 25 истог м-ца у Жабарском гробљу.

Овом приликом изјављујемо благодарност свештеницима: Љубомиру Поповићу из Ракинца, Петру Петровићу из Поречких који погребу драгог нам Милана на почасти чинодејствовање а нарочито намеснику г. Димитрију Лазићу који се у цркви са драгим нам Миланом опростио врло дирљивим говором.

Нека је хвала свима грађанима варошице Жабара и околине на пажњи и помоћи коју нам указаше за време болести и свесрдном старању око опреме и сахране пок. нам Милана, особено Др. Слави Радовановићу лекару среском који му је до последњег часа лекарску помоћ указивао.

Нека је хвала свима дужовима пок. Милана и осталом чиновништву које га до вечне куће спроћаше а нарочито г. Божидару Јовановићу, учитељу који се за пок. Миланом и говором опрости њиновши у њему сва покојникова врлина.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга *Милица*; синови: *Миолуб* и *Драгољуб*; отац *Жарко Николић*, пенз.; сестра *Даница*; брат *Михаило*; баба *Милева*; тетка *Калина* и сегала многр. родбина.

У уторак 8 о. м. у овд. старој цркви држаћемо полугодишњи парастос нашем

† Кости — Ћоси

и пок.

† ДРАГИ

супруги Косте Ћоса годишњи парастос у 10 сати пре подне, о чему извештавамо сроднике и пријатеље.

Ожалошћења: Љуба Рабреновић

Млавска Штедионица — Петровац (Србија)

Основана 1887. год.

РАЧУН ГУБИТКА И ДОБИТКА

ГУБИТАК — на дан 31. децембра 1926. год. — ДОБИТАК

Трошкови:			**Камате:**		
Плате, додатак на скупоћу, награде, огрев, осветлење и остали трошкови	219.780 26		по свима пословима		756.333 21
Пореза и прирези	158.530 19		**Разни приходи:**		
Камата улога	666.875 96	1,045.186 41	на провизији, хартијама од вредности, ажији и т. д.		590.055 07
Амортизације:					
Отпис од намештаја и материјала		32.681 20			
Тантијеме:					
Члановима оба одбора и чиновницима		48.192 30			
Дотације:					
а, Особеном резер. фонду	85.508 37				
б, Фонду Штедионич. чиновника	12.200 —	97.708 37			
Отписи:					
Од робног одељења		2.620 —			
Чиста добит:					
Збору акционара на расположење		120.000 —			
		1,346.388 28			1,346 388 28

РАЧУН ИЗРАВНАЊА

АКТИВА — на дан 31. децембра 1926. тод. — ПАСИВА

Благајна у готовини	540.134 61		**Главница**		500.000 —
код Банака	342.041 20	882.175 81	**фондови:**		
Менице:			Стални резервни фонд	375.000 —	
а, у портфељу	4,597.990 -		Особени резервни фонд	166.985 37	
б, код Судова за наплату	2.200 —	4,600.190 —	фонд за разлику на курсу	50.000 —	
Залоге		180.800 —	фонд Штедионичких чиновника	25.000 —	616,985 37
Текући рачуни Дужника		1,539.639 -	**Улози на штедњу**		6,377.724 15
Хартије од Вредности		200.830 60	**Неисплаћена дивиденда**		32,472 —
Непокретно имање		78.453 85	**Остављачи:**		
Вредност резевног фонда		282.467 —	а) по тек. рачунима	2,674 200 —	
Оставе:			б) остава на чување	157.093 —	2,831,293 —
а) по текућим рачунима	2,674.200 —		**Полагачи кауције**		88,000 —
б) на чување	157.093 —	2,831.293 —	„ **Супер-гаранц.**		651,600 —
Намештај и књиге		1 —	**Пошиљаоци наплате**		27.356 40
Кауције		88.000 —	**Преносна камата**		113.750 —
Наплате		21.576 40	**Разни рачуни**		71.426 26
Супер-гаранције		651.600 —	**Тантијема**		48,192 30
Државна Ликвид. Банка		33.108 82	**Добит за изравнање**		120.000 —
Разни рачуни		88.664 —			
		11,478.799 48			11,478.799 48

Петровац 31. децембра 1926. год.

За књиговодство,
Жив. С. Миловановић, с. р.

Управник,
Драг. Д. Селинкић, с. р.

УПРАВНИ ОДБОР:

П. председник,
Живота Јовановић, с. р.

Председник,
Марко Н. Московлић, с. р.

ЧЛАНОВИ:

Лазар Николић, с. р. **Милан Рајковић**, с. р. **Милан Рајић**, с. р. **Драг. Д. Селинкић**, с. р. **Милутин Срећ**, с. р.

Надзорни Одбор прегледао је рачун „Изравнања“ и рачун „Губитка и Добитка“ и упоредио са свима главним и споредним књигама и инвентарима; па је нашао да је све тачно и исправно.

НАДЗОРНИ ОДБОР:

Чланови:
Миливоје Вујичић, с. р. **Јаков Симоновић**, с. р.

Председник,
Влад. Д. Миливојевић, с. р.

Број 10 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 6. ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXVI ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 160 дин. за пола године 5 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по гармонда од речи 0.50 дин. на киссра од речи 1·50 дин. за прилошено од речи по гарнонда 2 дин

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у књижном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

БЕСЕДА

Проте ДУШАНА МИЛАНОВИЋА,

Председника Духовног Суда у Пожаревцу, изговорена 30. јануара 1927. год. у Саборној цркви у Пожаревцу

на парастосу пок. НИКОЛЕ ПАШИЋА

Дивна је љубав живих према живима, али пијетет и љубав живих према мртвима је и дивна и узвишена. Јер док у љубави живих према живима може бити и најчешће има примесе чисто егоистичких елемената, ма у несвесном облику, дотле у љубави живих према мртвима та егоистичка примеса нестаје, а место ње долазе до изражаја особине као што су вера и верност, које међу живима и у односу живих према живима нису баш тако прегусто посејане, па зато ову љубав и после гроба чине узвишеном. Овај тако наш колективни акт пијетета, што га мало час извршисмо према сени великога човека, искреног родољуба, мудрога толикогодишњег државника, па пак при свем томе вазда верног сина своје цркве и побожног исповедника своје вере, који је у целом културном свету па и даље високо чувено име НИКОЛА ПАШИЋ, има своју нарочиту етичку лепоту, која истиче да је епископално нашег, расног карактера, а којом је наш народ, као и неким другим својим лепим особинама и у најтеже дане ратне опасности довољно до дивљења и културне стране, којима је био у подвиру.

Ова лепота, коју сам напоменуо, је у томе, што је Никола Пашић до смрти своје као активна политичка личност био у врхлогу политичке борбе, која је баш у задње време његовог живота била јака, што је као председник јачине политичке партије био обилато нападан од свих, који било о великим политичким потезима, било о дневним политичким питањима нису мислили једнако, као што је мислила и радила странка, којој је он стајао на челу — а одмах, чим је ствари борац иступио из борбеног строја, и скрстио на почивак уморне руке своје, ми видимо сав наш народ, без обзира на политичке странке, где пред његовом великом историском фигуром, с које као да је у часу попут врућина опало све, што је било предметом дневних напада, стоји у ставу мирно, скрушено погнуте и откривене главе као што стојимо и ми данас овде, где смо са иницијативом вредних чланица нашега женскога покрета, сабрала, ма колико да нас иначе деле наша разна политичка уверења, уједињени у пијетету према славном имену, коме и народ и Отаџбина наша много дугују.

Позната је ствар, што је храст већи, то се ветрови више ломе о његове гране. И Пашић, да није био тако велик, био би без сваке сумње поштеђен од многе буре и непријатности у животу. Али величина његова, његова гвоздена снага, његови челични живци и његова пословична хладнокрвност била је вазда уз сва остале елементе у нашем народу потребна Промислу Божјем за велико дело, којим се имало прославити српско име и извршити в е л и к а, историјска заветна мисао целокупног нашег народа сва три народна имена.

Зато нарочито ми т. зв. из прека који смо из туђих крајева изгледали, хоће ли доћи и кад ће доћи час, да своју судбину вежемо са свом осталом истоверном браћом својом на југу, у Србији, Босни, Далмацији и Црној Гори, уздајући се у гоме погледу у Србију, а гледећи на њеном челу Великога Краља Петра и чувеног Пашића, ми смо још у то време коликогод за Краља Петра толико и за Пашића наталожили у души својој толику љубав, да та у бити своји није могла бити дирнута ни у времена најтежих политичких борби. На Пашића се ми могосмо срдити, али га не могосмо у души својој не волети.

А да будем потпуно искрен, дозволите ми да кажем, да је за мене као сасшеника — не због професионалних разлога, него због мојих назора уопште, — који, кад хоћу да за себе оценим моралну и интелектуалну вредност једне личности, полажем много на унутарњи осећајно-верски квалитет односне личности, на квалитет верских осећања, којима та личност располаже, Никола Пашић и у томе погледу био исто тако велик као и Никола Пашић државник. Јер историјску фигуру Николе Пашића ће између осталога без сваке с у м њ е јако карактерисати две ствари: прво, његов конзеквентан словеначки правац у политици, с којега није скретао никад, ни кад је моментани маневр био и сувише велик, и друго, његова позната љубав и оданост према својој цркви и његова побожност, коју он није крио. И зато, кад сам ма смрти његове између многобројних реминисценција на њега прочитао једно од италијанског посланика изнесено сећање на Пашића и врло успелу фотографију његове побожности на гробу Св. Николе у Барију, чији је гроб за време рата посетио и на њему се молио за спас свог народа и своје Отаџбине, ја сам био необично пријатно и дирнут и поносан и морално уздигнут!

Не желећи изрицати судове, који спадају у задаћу историје, држим да се неће ни мало огрешити о објективност, ако већ сад кажем, да је Никола Пашић велик човек, и да у многобројној плејади и знаних и незнаних наших народних великана његова звезда потамнити неће, јер је много од Бога примио, али са много и трудно и много од себе дао.

Ово ме подсећа на ону лепу Христову причу о талантима, у којој се прича о богатом господару, који је

оплакао на њеков пут, па је своје благо поверљиво слугама својима с наредбом да га чувају и управљају њиме и да му положе рачун, кад се врати. Кад се вратио, похвалио и наградио је ове слуге, који су му добавено благо умножили, а прекорео и казнио оне, који су сребро закопали у земљу и без добитка му га вратили. И наш народ и земље у којима живи, у току дугог периода наше историје изгледају, као да их је напустио и некуд далеко отишао господар, који равне њиховом судбином. Али таленат је било на све стране поверљених, а било је и вредних руку, које су добивене таленте на оне добро умножиле, и само тако је могло бити, да се наш народ из гроба своје вековне прошасти заслуженом енергијом искобељава, док није сав уједињен изашао на сунце слободе. Међу вредним послеником, који су извршила велике напоре овога грандиозног дела, био је један од првих Никола Пашић. Зато нека му је и слава и хвала!

Нека је мир пепелу његовоме, а вечни покој нека је његовој души!

Соколство.

—:—

Као дугогодишњи члан Соколског Друштва, а познавајући циљ и задатак истога сувише ми изгледа, да и средину (друштво) у којој се крећем упознам са истим.

Прво Соколско Друштво основано је у Прагу (Ческа) 1862 год. а оснивач му је брат Мирослав Тирш, доктор филозофије и професор Универзитета.

Идеја му је била, да браћу Чехе ослободи угњетачког ига. И брат Тирш је остварио своју идеју кроз соколство. Ослобођен сваких предрасуда, уздигнут високо изнад личних амбиција и себичњачких тежњи, Тирш је свој живот, пун беспрекидног и најупорнијег рада, посветио спасавању своје нације.

Како су у то време из Ческе прогнани Чешки вођи: Хавличек, Шафарик и Палацки, његова једина идеја беше, да свој народ створи физички снажним, морално здравим и национално свесним. Када у томе успе он је извршио свој задатак.

Брат Тирш нетакне није доживео да свој народ види слободним, али Чешки народ има за своју слободу једино да благодари сваке соколству и његовом оснивачу брату Тиршу, који их је кроз соколство груписао — вољно не су били свагда отпорни.

По угледу на браћу Чехе и код нас је на истој основи заснован соколство.

Соколство је у Чехо-Словачкој јако развијено, а код нас је постало, у последње време, чешћим бранм, о коју се развијају сви антидржавни покушаји.

Југословенски Соколски Савез броји 65.150 Сокола, Соколица и Соколића, а има сопствених 55 соколских домова, ступио је у савез са Чехословачким, коме су приступили и Лужички Срби, Пољаци, а данас и Руски Соколи као отаџбине.

Соколски Савез је једна сложена институција, која по своме уређењу има сличности са једним добро уређеним »Бепе-

ралштабом.« Савез има два маркантна одељења која стоје на челу његових послова:

I Технички део, који управља физичким васпитањем и II Просветни део, који управља просветним и васпитним радом. Овима служи као драгоцени помагач Соколска Књижевна Матица.

Јасно се дакле види да је соколство и по својој основној идеји и по својим циљевима узвишено изнад свега.

Соколство нити помаже ову, нити одмаже ону политичку партију, оно ради за целину, за читав народ. Оно подиже народ физички, просветно и морално, те према томе јача економску, одбрамбену и интелектуалну страну народа, па треба и мора бити предмет опште пажње.«

Гледајмо соколство онако, како оно и заслужује, не само својим тежњама, већ и постигнутим резултатима.

Мислим да сам у напред наведеном довољно упознао грађанство са добрим особинама Сокола, па се надам, да ће ми се сви постарати и соколи несоколи, сви којима је на срцу отаџбина, да у доба данашњих разбукталих страсти усадимо у масе народне неке од Тиршових идеја и мисли, које гласе: »У мишици снага, у срцу одважност« као и ову »Да се ни један народ није дохватао туђим трупом, нити је пропао услед туђих погрешака«.

Јануара 1927 г. Пожаревац.

Слоб. Јанковић
књиговођа.

Вести

Са парастоса Пашићу. — У прошлу недељу управа Женског Покрета и радници месне о бор приредили су у овд. саборној цркви парастос пок. Пашићу, на коме су узели учешћа грађани свију редова.

Управа Женског Покрета у овоме акту пијетета према пок. Пашићу, није се руководила партијским побудама, већ чисто заслугама великог покојника за државу, народ, ослобођење и уједињење.

У данашњем броју доносимо говор г. Душана Милановића, пресељника духовног суда, који је одржао на парастосу, а који је говор у толико значајнији, што долази од човека, који не припада, радикалној странци а који се могао узвисити над усковитлацима нашег одратног партизанског живота, који противницима не признаје заслуге, а пријатељима опрашта грехове.

Молимо г. Милановића, да за свој објективан говор прими и нашу захвалност.

Забрана израђивања приватних предмета у државним радионицама. — Министарство Саобраћаја познало је на се у појединим секцијама односно и другим железничким радионицама праве и предмети за приватну употребу службеника. Пошто ово никако није дозвољено јер се тиме штете државни интереси. Министарство Саобраћаја наредило је свима јединицама да строго воде рачуна о томе, да се у железничким радионицама не праве никакви предмети за приватне употребе, и догодили се то, дотична јединица дужна је то одмах поставити надлежном одсеку ради поступка против кривца.

Господа шефови секција и радионица су лично одговорни за извршење овог наређења.

Издржавање бања и њихово уређење. Министарство Народног Здравља унело је у нови финансијски закон једну одредбу, према којој ће се све државне бање у будуће саме издржавати из својих прихода. Бањске управе моћи ће да праве зајмове ради подизања и уређења бања. Иначе ће све ово стајати под контролом Министарства Здравља. На овај начин мисли се, да ће се наше бање моћи брже и лакше да се развијају и модерно уреде.

Рад комисије за откуп инвалидине. — При Министарству Социјалне Политике установљена је комисија за откуп инвалидине, пре предвиђене чланом 86. Инвалидског Закона, од новембра месеца 1925. године.

Ова комисија увелико је отпочела свој рад. Откуп инвалидине врши се једном за свагда и то са овом сразмером: код лакших инвалида откуп се врши 20—40 процената; код тешких инвалида од 50—70 процената, а код пуних инвалида у сразмери од 80 до 100 процената.

Овај откуп инвалидине спроводиће се и код породица умрлих, палих и несталих ратника.

Откуп се није у циљу упражњавања какве трговине, већ ради побољшања самосталног и привређног положаја и спроводи се куповином земљишта, земљорадничких справа и разних алата.

Најскупља пошта на кугли земаљској јесте пошта Југославије. Један пакет од 250 табака канцеларијске хартије за превоз до Петровца стаје четрнаест динара. То је скупље но што је био један рис хартије од пет стотина табака пре рата и то „министарске.“ И поред толиких такса држава је опет у дефициту са преносом поште. Шта је томе узрок?!!

Учитељска забава. — Пожаревачко Учитељско Друштво одржаће у петак у ноћ Три Јерарха, 11 ов. м на ове године своју забаву са одабраним и разноврсним програмом у сали хотела »Српска Круна«.

Костим бал: — Друштво „Пријатеља Француске“ приредиће 19 фебруара свој убичајени Костим Бал, у сали хотела »Српски Круна.“

Томбола. — У недељу 6. ов. м. Коло Срп. Сестара приређује ТОМБОЛУ у сали „Гранд Хотела“ у 8 час. вече у корист подизања свога Дома. Моле се чланови и пријатељи ове установе за посету. Управа.

Биоскоп „Оријент“

У биоскопу „Оријент“ приказује се само данас дневна и вечерња представа изумрлог **Рудолфа Валентина** у комаду

Краљевски берберин

Господин БЕКВАИРЕ

Слике из дворског живота из времена Луја XV и његове милоснице Маркизе Помпадур у 10 чинова.

У главној улози Рудолф Валентино и Беба Даниелс.

Стране вести

—:—

Аустријски католици забранили су модерне игре. — На конференцији аустријских бискупа пало је решење да се забрани аустријским католицима играње модерних игара. Католичким грађанима дозвољава се само играта оне игре које нису еротичне. Као неморалне игре означене су Фокстрот, Танго, Чарастон, Вамстеп, Шими, Блуе Бестон и Блек Вотн.

Избори сеоских совјета — Према већ објављеним централне изборне комисије на изборима за 452 сеоских совјета учествовало је 45 процената бирача. Од изабраних посланика 14 процената су комунисти.

ВЕРИДБЕ

Г-да **Нада**, кћи Анко и Митордја Николића директора Држ. Ергеле Љубичево и господин **Будимир Стефановић**, инжињер из Пожаревца — верени.

Г-ца **Матилда** кћи Маре и Јована Хаџића механ. овд. и **Љубомир Јовановић**, нет., сина Лепосаве и Драгомира Јовановића кафеџије из Ћирићовца, — верени на дан 27 јануара ове год.

Венчања

Г-ђа *НАТАЛИЈА МИШИЋ*, бабица и *ЛУКА СТОЛИЋ*, подпрегледник Фин. Контроле, — венчаће се данас у 11 часова у овд. новој цркви.

Честитања примаће у цркви.

Месни Одбор С. Д. С.

Самостални Демократе — Г. Пријатељевићеве Странке у овој варошн, а у локалу кафане „Велика Србија" одржали су 30 јануара т. год. конференцију свој их својих чланова, на којој су извршили организацију изабравши овај свој месни одбор и то:

За Председника Г. Рад. Н. Поповића учитеља;

За П. председника Г. Дамњана Јеремића, димара;

За Благајника Г. Стевана Ж. Стојановића земљод.

За Секретара: Г. Животу Аксентијевића резерв. п. поручн.

За Чланове управе: г. г. Радисава Арсића, зидара: Драг. Андрејића шпркецију и Радована Стокића трг.

У надзорни одбор:

За Председника Г. Душана Миленовића протојереја и Председника Духовног Суда и за чланове: г. г. Прагољуба С. Глигоријевића пензионера Стевана Сарјановића економа.

Ова организација за сада броји 35. уписаних чланова, и уписе се врши стално и даље.

Сам организације — клуба — налази се у локалу зв. „Велика Србија", коју је држао почив. Серафим Данчевић б. каф. овд.

КОНКУРС БИОСКОПА „ОРИЈЕНТА"

Управа биоскопа примила је пре неки дан писмо од светског режисера Цецила B-De Mila у коме тачно означава љубимце и љубимице светске публике као и какви се филмови најрадије гледају. У вези са тим писмом управа биоскопа решила је да расписше један конкурс са следећим питањем

1 Ког глумца најрадије гледате?
2 Коју глумицу најрадије гледате?
3 Какав филм најрадије гледате?

Ко буде дао најтачнији одговор добиће као награду бесплатно 10 улазница 1 реда за биоскоп »Оријент« за које филмове хоће.

Одговоре за конкурс слати на адресу биоскоп »Оријент« Пожаревац. Одговори ће се примати закључно до 15 фебруара о. г.

Име срећног учасника у овом конкурсу који буде добио награду, биће објављено у овд. листу „Грађанину."

Пододбор Рез. Официра и Ратника у Пожаревцу

У недељу 20 фебруара 1927 год. позивају се чланови да дођу у 10 сати пре подне у кафану »Два Бела Голуба" где ће се одржати редовни годишњи збор са дневним редом:

1. Извештај управе о раду
2. Извештај надзорног одбора
3. Избор нове управе
4. Избор надзорног одбора
5. Поднуда добивене пријаве за легитимације оних чланова Рез. Официра, који нису чиновници ни пензионери.
6. Разни предлози;

Умољавају се сви чланови да оне чијег дана дођу и присуствују збору;

На случај да на збор не дође довољан број чланова те да се не може одржати збор; онда ће се у смислу правила одржати други збор и објавити са истим дневним редом и са оноликим бројем чланова колико дође. Управа.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Обласна Организација Женског Покрета отпочела је рад у својој канцеларији и протекторату који се налазе у згради Окружном Здању.

Протекторату је нарочити задатак да прихвати и да помогне сваку жену која пати и да је каштити у сваком положају.

У истој канцеларији председница Обласне Организације госпођица Др. Љешковићева вршиће свакодневне бесплатне лекарске прегледе одојчади, деце и матере и даваће потребне савете о нези здраве и болесне деце.

Огласи

КУЋА НА ПРОДАЈУ

у В. Градишту: кућа пок. Ђоке Николајевића од тврдог материјала са великом авлијом и баштом, продаје се на слободне руке. За погодбу обратити се Милиј ју Добрићу, трг. или г-ђи Аници Ђ. Николајевић, Скендер — Бегова бр. 7 у Београду

ЗАБАВУ СА ИГРАНКОМ

Приређујем у кафани „Добро Јутро" на Тргу Јерарха, на коју позивам моје пријатеље и познанике. Моли за посету

1—2 Радојко Јовановић, каф.

НАСЛЕДНИЦА иза целим имањем Ђоке Митића из Неготина: Круна, жена Божидара Богосављевића, воскара из Пожаревца. О овоме се извештавају заинтересовани.

Пржпослано

Г-ђа Наталија Животић

ПОЖАРЕВАЦ.

У броју »Грађанина« од 3 фебруара 1927 год. издали сте да дајете вашу кафану „Европу" под кирију од 1 маја 1928 године.

Пошто ја имам са вама а пред сведоцима погодбу до 1 маја 1927 то могу само мојом драгом вољом да уступим локал, а пошто нисам намеран то Вас, као и све заинтересоване упозоравам.

С поштовањем
Душан Јаношевић
кафеџија.

1—1

КУЋУ имају одма напајем Таковска улицом број 17.
Лепосава Павловић.

ЈЕДАН МЛАЂИ ИНТЕЛИГЕНТАН ГУС

бивши српски учитељ, поданик Краљевине С. Х. С, перфектно зна српски, тражи службу за скромну награду.

Обратити се »Уреднишгву.«

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у вече. Суботом до 12 сати ноћи.

1—10 Стерија Аверов.

ЗАСТУПНИКА

за Пожаревац и околину

тражи позната француска творница козметичног сапуна, која је већ уведена у нашој држави и која чини велике рекламе. Месечна зарада Дин. 3.000— до 5 000 — Потребан капитал Динара 8.000.—

Онај који се прими овог заступства, биће још једно заступство француске козметике и парфимерије, за коју не мора унапред давати готовину.

Само озбиљне понуде треба слати на администрацију листа под шифром: ПАЛМОЛИВЕ.

Госп.

Стерији Аверову

Хотелијеру.

Употребио сам ваше парно купатило, задовољан сам уређењем и чистоћом. Чисте савести могу препоручити сваком да што више употреби ваше купатило што ћу и сам чинити. Пред приликама заслужили сте и одликовање за ваш труд и успех.

Божа Ст. Павловић,
вел. жупан у пензији

ПОЖАРЕВАЧКА ЗАДРУГА

За Међусобко Помагање и Штедњу у Пожаревцу

Одржаће 30. редовни збор акционара на дан 15 фебруара 1927 године (на Сретење) у 9. час. пре подне у своме локалу, са дневним редом објављеним у „Службеним Новинама".

Акционари за пети збор имају депоновати своје акције до закључно 11 фебруара т. г. на благајни Задруге.

2 УПРАВА.

Буковичка кисела вода

КИСЕЛА ПАПРИКА бабура и туршијара ПЕЧЕВА БАБУРА — и барена за пушење. — Паприка домаћи у флашама од ½, и. ¼ и 1 литар

добија се у
ВАКАЛСКОЈ РАДЊИ
2—6 **Ђорђе Ж. Јовичић**

СОЧИВО ово-годишње са свог имања од 5 к. на више а по 3 дин. к. гр продаје

Филип Филиповић
2—4 кафеџија

Управи Електричне Централе А.Д.

Пожаревац.

Овим вам отказујем струју коју сам добијао из Електричне Централе А. Д. Браничево.

Узрок моме отказу је: ја просечно палим 3—4 лампе, најдаље од 50 свећа и гору 4—5 сати и зато гориво износи рачун месечно 385—402 динара за светло од 3—4 лампе.

А шта би било да сам увео струју за покрет радионице, — значило би да се неби могао одкупити од вас.

Ово сматрајте за отказ и вашу можете одмах и прекинути, јер сматрам да ћу ја добијати из Америке.

Пожаревац
6 II 1627 год. Војин Гајић
1—2 дреер

✱ ПРОДАЈЕМ ✱

вршаћу гарнитуру комплект систем »Маршал« четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон“ четворка. Вршаћу целу гарнитуру системом „Равномех“ петница. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Симерман.“ Један бакнех гвоздена конструкција.

Војин Гајић,
Мали Воја
4—10 дресер.

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила увођење електр. осветљења и грејалицу слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

5—10 Управа.

МОЈУ КАФАНУ у Александровцу (пож.) са одговарајућим просторијама и целом кафанском једнака, од 1 априла тек. год. дајем под закуп.

За услове и погодбу заинтересовани нека ми се јаве лично.

Радоје Вукашиновић
4—6 Александровац (пож.

Од првог маја ове године наћејем под кирију моје дућане на тргу Краља Александра, а СТАН и МАГАЦИН у Синђелићевој улици.

За погодбу обратите се Врани Н. Т. Јовановићу, трговцу.

3 Зора Мил Дамјановића, ћенерала

ИЗДАЈЕ СЕ

ЛОКАЛ

у згради Д-ра Чачелског од 1 маја 1927 г. у коме је трговина г. Вожидара Петровића.

Обратата се г. г. Жарку С. Лалковићу и Брату Београд, лично или писмено. — 2—2

Кафана „Европа“

у „циганској малу“ издаје се од 1 маја т. г. За услове заинтересовани нека се обрате

Наталији Животић.

Издаје се под кирију или продаје кафана и пекарница код Стрелишта

ПРОДАЈЕ се кућа у Ратковој улици бр. 2.

Милош М. Ђурић
трг.

Кафана са целокупним кућником издаје се под закуп одмах,

Обратити се уреднишшву.

Објава.

Објављујем да су ови женици намерни међусобно брак склопити: младожења Милан Филиповић, неожењен, ратар источ. правосл. вере рођ. 28. марта 1904. у Дубравици станује у Дубравици, име и презиме родитеља Никола Филиповић, Кића Ђирић невеста Соња Русимир, неудата, домаћица ист. правосл. вере, рођ 2. јануара 1911. год. у Ковину станује у Ковину, родитељи: Лазар Русимир и Персида Белесића. —

Позивам све оне, који знају да између именованих женицима има неки законита препрека или да влада околност, која искључује њино слободно располагање, да то непосредно мени или путем општинског представништва, где је објава истакнута, (односно матричару) пријаве. —

Ова објава има да се објави у Ковину и у новинама Политика.

Ковин, 27 јануара 1927.

Бура Шалинчки
матричар

Најлепша најусавршенија и најлукузнија ШИВАЋА МАШИНА јесте : : **ВЕСТА**

Израђује се од најбољег материјала. Годишња израда 130000 комада. Један комад у минуту шије напред и назад, невезује и ради ажур. Имам на стоваришту како за занатлије тако и за домаћу употребу. Продајем ЗА ГОТОВО и НА ОТПЛАТУ. **Цене без конкуренције и строго утврђене**

С поштовањем
МИЛАН МИЛАНОВИЋ, опанчар
20 Табачка чаршија број 15,

„TUNGSRAM WESTERN“

Најусавршенији радио апарати добивају се у електротехничкој радњи

БОШКА П. НОВАКОВИЋА

Свако вече бесплатан концерат од 6—11 у вече у посластичарници Карла Јовановића. — преко пута парка.

3—3

ВАГОН ПРВОКЛАСНОГ СЕНА

и 40 куб. мет. растових дрва

Продаје се по повољној цени. Упитати у кући поч. Ст. Максимовића, адвоката, или у трговини Светозара Врбановића, до Будимара. 2—2

ПОЗИВ

Управа Душанског Кола Јахача »Краљ Михаило« за округ Пожаревачки: у недељу 6. фебруара 1927 године у 9 часова пре подне у овд. кафани зв. »Берза,“ одржаће свој редовни годишњи збор, са дневним редом:

1; Извештај Управе о своме годишњем раду, као и о стању благајне:
2; Извештај Надзорног Одбора;
3; Избор Нове Управе;
4; Избор Надзорног Одбора;
5; Предлози.

Позивају се чланови Кола Јахача, да означеног дана присуствују овоме збору.

Фебруара 1927 год.
у Пожаревцу
2—2 УПРАВА.

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у Кнез Мих. хајла улица број 37.

Продавац
Стеван Стокић
3—3 лимар

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медецинског факултета за кожне и венеричне болести и ковметану, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војвода Путник 6. 12 – 17

НА ОТПЛАТУ

Врши инсталације Електричног осветљења са најбољим материјалом по најнижој цени

Кожарско-Електро-Техничка Радња
АЛЕКСАНДРА ПАНИЋА
Пожаревац. 2

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ угао Драгашевићеве и Ђурђевске улице

Даскалиев
10—10 и адвокат

НА ЗНАЊЕ

По врло јефтиној цени продаје се један пар црног сеоског одела. За цену обратити се Влади Богојевићу, кројачу.

У уторак 8 о. м. у овд. старој цркви даваћемо полугодишњи парастос нашем

† Кости — Ћоси

и поч.

† ДРАГИ

супруги Косте Ћоса годишњи парастос у 10 сати пре подне, о чему извештавамо сроднике и пријатеље.

Ожалошћени: Љуба Рабреновић

Јављамо свима сроденицима и пријатељима да је наш мили и драги

† МИЛАН Ж. НИКОЛИЋ

шеф ср. Финан. Управе

преминуо 24. јануара ове год. у 29 години свога живота и сахрањен 25 истог м-ца у Жабарском гробљу.

Овом приликом изјављујемо благодарност свештеницама: Љубомиру Поповићу из Ракинца, Петру Петровићу из Породина који погребу драгог нам Милана са почастима чиноделствовише а нарочито намеснику г. Димитрију Лазићу који се у цркви са драгим нам Миланом опростн врло дирљивим говорои.

Нека је хвала свима грађанима варошице Жабара и околине на пажњи и помоћи коју нам указаше за време болести и свеопштом старању око опреме и сахране пок. нам Милана, особено Др. Слави Радовановићу лекару српском који му је до последњег часа лекарску помоћ указивао.

Нека је хвала свима друговима пок. Милана и осталом чиновништву који га до вечне куће отпратише а нарочито г. Вожидару Јовановићу, учитељу који се на пок. Миланом и говором опрости вишевши у њему све поноћнике врлине.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга *Милица*; синови: *Миодраг* и *Драгољуб*; отац *Жарко Николић*, пенз.; сестра *Даница*; брат *Михаило*; баба *Милева*; тетка *Калина* и остала многр. родбина.

Број 11 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 10 ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата на годину 160 дин. за пола године 8 дин. за три месеца 45 динара.

Цена за огласе по тарифи од реци 0.50 дин. на кицера од реци 1·20 дин. за непознато од реци по тарифи 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном пошту. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар. Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Главни Одбор Народне Радикалне Странке ставља до знања свима Окружним, Срескам и Месним Одборима решење своје седнице: да се овогодишња прослава Радикалског Дана, 12. фебруара, ограничи у знак жалости због смрти нашег народног вели кана Николе П. Пашића, на предавања о животу, раду и заслугама његовим, и да се половина прихода са тих предавања одвоји и упути Главном Одбору за подизање споменика Николи П Пашићу у Београду.

За Главни Одбор
Народне Радикалне Странке
Потпредседник,
Марко Трифковић
Главни Секретар,
Др Момчило Ивковић

О ПОТРЕБИ НОВЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

II

Албански пакт и његове последице

Окренути смо према обичном и свакодневном животу; материјализам и себичност у пуној су снази. И немамо широких и осветљених хоризоната за нашу будућност. А данас су нам потребни више него икад!

У доба, када се после великих ратова народа и раса, после силног проливања крви и натчовечанских напора, стало на гледиште да све што је било треба да се прегне, остави историји и прошлости; да све то нема никакве везе са нашом данашњицом, све у интересу поправљања стања у које нас је историјска нужност довела; изненадно и неочекивано појављују се нови заплети, нове тешкоће. У времену удружених напора и прегнућа, многих без мало свију сила већих и мањих да се створе савези пријатељства, пактови сигурности, који имају за циљ да допринесу делу општега мира у Европи за њену данашњицу и за њену будућност, откривају се гестови једне државе који прете да поремете све што је до сада у томе правцу урађено. Италија, која је, бар по изгледу, у својству велике силе манифестовала своју жељу за солидарношћу са осталим силама у изградњи мирнога напретка Европе, чини такве кораке који нам доносе разочарења и оправдану бојазан и забринутост за нашу ближу будућност и за мир међу народима.

Било је и до сада доста примера да се открије тежња Италије (која јој изгледа потпуно оправдана и неминовна) да у интересу увећања својих моћи и јачања економских и националних снага закорачи на Балкан. Имали смо случај Зајра, Ријеке и онда разноврсне колоре и везе са нашим суседима, које јасно илуструју њену тенденцију. Али се у последње време догодило нешто што је поколебало свако уверење у искрености италијанских намера и у коректност њеног пријатељства. Оно, о чему се говорило али у шта се није смело склоности да верује ни од стране најповерљивијих и најупућенијих, догодило се, и тако снажно и моћно експлодирало свако копрену и отворило видике и свима са највеће благости и мирноће. После закључења Италo-Албанског Пакта, после његова ратификовања, одмах се начинио, ма поред све окретности талијанске дипломатије, да се покаже нешто друго него сио што Пакт у суштини значи, нешто што би нас могло да умири у нашем разочарењу и огорчености према нашој „Савезници", нешто што би могло поново да пробуди у нама поверење према њој, са фантастичним уверењем да нам ни сада неће бити ништа кад смо до сада остали чигави. Ма колико се трудила талијански дипломати, да овоме пакту приђеду искључиво карактер пријатељстве, они не могу да сакрију тенденције и мотиве којима су се руководили, којима се и данас руководе. Њима је јасно да ма те потезе изванредно добро осећамо и не узбуђује их свеколика пажња, коју је наша јавност посветила последњим догађајима. Њима је јасно да све то и мора тако бити: кад се нешто са једнога тела сече то бива доста и много. Али им није једнако јасно да ми нећемо моћи да то равнодушно сносимо и трпимо, да ће то брзо састављати људе на једном великом делу на делу чувања њихове слободе и да ће они бити присиљени да своме болу дају манифестације. А онда Италија неће моћи да буде равнодушна. Нешто ће се затегнути на силовитој европској мрежи конаца, који се зову пактови о пријатељству и савезу. И шта би све тада наступило, тешко да се може докучити и догледати?!

Ма шта говорила њена дипломатија, после свега овога што је у последње време учињено и што далеко премаша границе коректности и обзира, после расположења многих држава, које није јасно изражено али се могло наслутити, Италија осећа свакако, сву тежину и озбиљност свога корака. Она је, у времену када су њене шансе одлично стајале, када је имала доста других поља за испољење својих намера на један врло неугодан и ретко познат начин покушала да измени стање које је Локарном обезбеђено, да се игра варницама у бласкама луча, и ако то није смела да чини ни у интересу општега мира, ни у интересу свом. Она је само указала јасним непосредним и довољно очигледним начином на потребу нове оријентације наше спољне политике — тамо где су и раније наше многе и оправдане наде биле окренуте,

Ако би Италија и после тога неопходног прекрета нашег наставила у истом духу и правцу као до сада,

онда не ће смела никако сметнути са ума мањулу велику катастрофу, која је витлала светом неколико година и остављала толике тешке последице.

Велико Градиште.

Бран. В. Марковић

Народни Универзитет држи предавања на селу

—:—

У недељу 6. ов. мца одржана су предавања у селима Ћириковцу и Петки.

У Ћириковац су кочијама из Обласне Економије отишли Господин Јован Николић, областни економ, и Господин Чеда Вучићевић дугогодишњи учитељ у селу Ћириковцу. Око свог старог учитеља и око обласног економа искупили су се сви сељаци Ћириковчани, тако да их је на предавању у школи било 117 људи, леп број за ово мало село.

Најпре је Господин Вучићевић народу разумљивим језиком говорио о потреби и значају народног просвећивања и о користи од читања добрих књига, особито оних које говоре о економији, земљорадњи, сточарству, задрузи и т. д. На крају је позвао своје сељаке, да оснују Сеоску Читаоницу у споразуму са својим садашњим учитељем и учитељицом, што су сељаци прихватили.

После је Господин Николић у свом поучном говору на њему својствен популаран начин говорио о научном обрађивању земље. И рочито је подвукао велики значај дубоког јесењег орања, које чува зимску влагу и чини земљиште способнијим за исхрану биљака. Исто тако подвукао је о потреби побољшања квалитета земљишта помоћу правне детелине, коју треба увести у наш плодоред.

У Петку су пошли Господин Калдерон, срески ветеринар, Господин економ из Љубичева и Г. Пејић професор. Добротом Господина Николића управника Љубичева, пошло се љубичевским колима, а на позив Господина Драг. Динића, учитеља из Петке.

Предавање се одржало у лепој — основној школи и било је присутно око 80 сељака.

Најпре је Г. Пејић казао само неколико речи о неким лепим особинама нашег народа и о потреби уношења корисних знања у народ, па је онда Господин Калдерон у поучном говору објаснио сељацима узроке заразних болести и могућности њиховог лечења. Особито се задржао на сточној куги и метилу, од којих болести највише страдају наше свиње и овце.

Предавање је саслушано са необичном пажњом, пошто Г. Калдерон већ познаје нашег сељака и зна се прилагодити средини.

Затим је говорио економ из Љубичева, факултетлија нашег; пољопривредног одсека, научно објаснио сељацима значај лепог плодореда, у који треба неминовно унети луцерку и ради сточне хране, и ради побољшања квалитета земљишта.

Његово предавање трајало је читав сат и са пажњом је саслушано.

На крају је Господин Динић захвалио у име своје и у име сељака предавачима.

Пријатно нам је овде напоменути, да смо се могли својим очима уверити о ауторитету који Г. Динић ужива у селу, и о његовом раду на народном просвећивању.

Вести

Оставка г. Воје Маринковића. — Г. Воја Маринковић, посланик демократске листе нар. посланика у окр. Пожаревачком, члан Главног Одбора Демократске Странке, поднео је оставку на чланство у Главном Одбору, мотивишући је због не слагања са осталим члановима Одбора.

Пожар. — 8. ов. мес. преко ноћи појавио се пожар у трговини Лазара П. Крстића, који је узео велике размере и претила опасност да се пренесе и на околне зграде. Пожар се појавио изнутра, По примљеном пожару алармирано је и успело се да се пожар локализује. Радња је са зградом до темеља изгорела. Околне зграде биле су много оштећене али у извношењу робе, ради спасавања од пожара, нанета је огромна штета рађима; Мих. Михаиловићу, трг. А. Марковића абаџији и Владе Миладиновића трг.

Нова Управа. — Дунавско Коло Јахача за окр. пожаревачки на своме збору одржаном 6. о. м. изабрало је нову управу. За председника, пуковник Рафаило Нешић; за потпредседника г. г. Др. Влад. П. Јовичевић и Милорад Николић, директор Дож. Ергеле, за секретара г. капетан Драг. Инић и за благајника г. Коча Николић, трг.

Кандидате за председнике судова. — за четири упражњена места за председнике првостепених Судова Касациона Суд изабрао за кандидате из нашег првостепеног Суда; судије: г. г. Драг. Ватића и Стеву Живковића

Конкурс за подофиц. школе. — 1, 2 и 4 пешад. подофиц. Школе прима пионире 1 и 4, примају 2 Маја и 2 примаће 1 Маја ове године. Кандидати ко треба да су млађи од 17 ни старији од 21 год. Сва ближа обавештења кандидати ће наћи код својих општина и ма које најближе војне команде.

Сва документа слати преко Команде пожарев. Вој Округа, са назначењем у молби за коју школу жели ступити.

Убиство због љубоморе. — Богољуб Перић, преносилац поште између Костолца и Пожаревца, и ако ожењен, живео је пуне времена у непозвољеним односима са Златом Ђорђевић сеоском удовицом. Све је, иначе лепо текло, док се у ту љубав није умешао и трећи. То је био Јохан Чалковић рударски радник. Док је Богољуб пешачио са поштом по Пожаревца и натраг, удовица Злата сиктрала је за паметно да прекрати време у пријатељском ћаскању са Јованом.

У петак, на пазарни дан у Пожаревцу Богољуб се мало загрејао вином и разнежњен се према љубавници пожурио је да стигне што пре у село. Кад је ушао у њен стан, затекао је неочекивани призор, јер је Злата лежала у Јохановом наручју. Изван себе од љубоморе Богољуб је похитео на Јохана, али се одмах затим оборио на Злату. Убица, Јохан је искористио прилику и побегао.

Богољуб је оборио Злату на земљу и почео је њом несвесним по целом телу. Али, кад му није ни то било доста, извукао је нож и почео је бости где стигне. Сирота жена узалуд га је молила и преклињала. Сва огрезла у крви вриштала се и грчила на поду, док је заслепљени љубавник све више ударао, забадајући нож у тело, натоварио га на леђа и понео па га баци у Млаву. Кад је приметио да му се приближава једна група радника, бацио је леш у јарак.

Међутим, уплашени Јохан отрчао је да тражи помоћ у жандармеријску станицу и вратио се са жандармима Видећи праву и крвави кућу жандарми су потрчали за злочинцем и срели га кад се враћао својој кући, као да се ништа није десило. Богољуб је ухапшен и спроведен у Пожаревац где је над њим поведена истрага.

Виноградарска слава. — Виногрдари вароши Пожаревца и ове године прославиће своју славу Св. Трифуна овде у Пожаревцу.

Посете ће примати у сали Хотела „Српска Круна“ — Раста Колонеза.

Учитељска забава. — Пожаревачко Учитељ. Друштво приређује сутра у петак, у осам Три Јерарха своју забаву у сали Хотела „Српска Круна“ с овим програмом:

1. Јутром — певају ученице IV р. у 2. гласа
2. Утопљеник од Пушкина — рецитује ученица IV р.
3. На Уранку — певају ученице IV. р. у 2. гласа.

Баук од Гетћа — рецитује ученица IV. р.

5. Rossini: „Vilhelm Tell“ — свира на клавиру г-ђа Мандићка.
6. Малим потомцима великог Рама од Војске. Илића — Мајер, рецитује г. К. Богдановић, учит.
7. П. Коњевић: „Аман ђевојко,“ песма из Босне — соло, пева Р. Вујићева, ученица. Прати на клавиру Г-ђа Мандићка.

8 Зиокобна вила, позоришна комад. Извеле ђачке осн. школе.

Изложени програм обећава, да ће и овогодишња Учитељска забава, као и ранијих година, пружити пријатне посетиоцима да се лепо и пријатно проведу, слушајући лепу хорску песму, соло певање уз пратњу клавира, рецитације позоришни комад

Сви они, који случајно нису добили позивницу могу исту добити и од кога овд. учитељица

Томбола. — На захтев публике Кодо Срп. Сестара приређује своје друго Зимско вече са томболом у Грађ. Хотелу у суботу 12 ов. м у 7 сах. вече.

Моле се чланице и пријатељи установе за посету. **Управа.**

Костим Бал. — Друштво „Пријатељ Француске“ приређује 19 фебруара свој уобичајени Костим Бал у сали хотела „Српски Круна.“

Биоскоп „Оријент“

У биоскопу »Оријент« вечерас се даје:

Љубакање у Гарнизону

из живота аустријских официра. У главним улогама: Хари Пилтке, Лилиан Харвеј, Мари Кид и Јуа Кермон.

ВЕРИДБЕ

Г-на **Матила** кћи Маре и Јована Ход - ђа механ. овд. и **Љубомир Јовановић**, дел., син Лепосаве и Драгомира Јовановића кафеџије из Ћириковца, — верени на дан 27 јануара ове год.

Монахова прича

— Р. М. Ненадовић. —

Ја сам одлазио често у њихов манастир и уживао у романтичности предела. Зелена борова шума ми је необично годила, а високе, горостасне планине су ми личиле на огромне Титане, који непомично стоје на једном месту, посматрају све и гледају у далеке видике. Њихове поцрнеле пећине изгледале су ми као несавршена чудовишта, које су под теретом масе раскопљала своје огромне чељусти.

Примали су ме увек лепо и у мени гледали једног образованог младића, који разуме више разних ствари; а и самоме мени њихово друштво је пријало; ја нисам мислио да се покалуђерим, али сам увек волео мир, тишину и скромност. Посећивао сам често њихове заједничке молитве и њихов уздржљив, пркосан глас ми је често испуњавао младићску душу, а када би настајао: »Тебе Бога хвалимо« осећао сам и сам да сам молитвом занесен.

Познавао сам их све. Они су просто били моји другови, ја сам био њихов сабратимак по друштву и ми смо се слагали можда боље, него што су то они сами међу собом чинили. — Многи су дошли у манастир што су волели да се посвете посту и молитви, што су желели да им живот буде подобан животу Сина Божјег; многи су долазили из других разлога, а било је и таквих, који су дошли у манастир, пошто су претрпели тешку судбину живота.

Међу њима је било веома различитих бића готово сваки за себе представљао је засебан свет, живео је у себи самоме и бавио се самим собом. Молитва им је била једина утеха, нарочито онима, који су због ње и кренули у кућу Вечнога Спокојства.

Када сам једном дошао у манастир, затекао сам једног младог сабратимка својих двадесет пет година, необично умиљата лица, блага осмеха, сањалачких очију и веома тиха гласа. Он ми се учинио побожнији него сви остали. Изгледало је, да је његову душу мучила нека тешка тајна нека тешка туга, неки велики бол. Ко зна каква га је несрећа натерала да се повуче у манастир, но зна какав се случај због и натерао га да напусти спољашњи живот.

Њега сам, чини ми се, почео више симпатисати него остале калуђере, а у себи сам предосећао неку тешку трагедију, која се морала одиграти у његовој души. Убрзо сам се упознао с њим, сродио сам се и он ми је поверио своју тајну. Верујте ми, то је заиста болна трагедија, то је заиста несрећа, тешка патња.

„Ја сам већ три године калуђер, говорио је прекидајућим гласом, већ се трећу годину молим богу, већ три године желим смрт, али можда је то судбина моја, те она неће никако к мени. А верујте ми, те би заиста била срећа за мене, то би био час кад бих заиста позвао Бога и његову велику доброту. Али, ко зна када ће она доћи?«

»Било је то скоро пре пет година. Ја сам био у пуној младићској снази, у моме месту није било здравијег и лепшег младића; био сам дружељубив, волео сам шалу, енам пушио и пио, и био сам свуда радо примљен, а када сам се нашао у друштву, готово увек чекала су на мене, ако се повела реч о каквој ствари, шта ћу ја прво рећи.«

„Из тога доба, тога времена датира се оно са чега сам отишао у манастир, започело оно што ме је целог уништило, убило за цео живот, јесте, госпођице, ја сам тада први и последњи пут волео.“

Ах, Војкица је била тако лепа, тако примамљива. Њене катрене очи дубоко су продирале при њеном нежном погледу. Малене црне, правилно усађене, толико су ми се свиђале њој привлачиле и ја сам Војкицу необично волео. Њено плавушасто лице, њене мајушне уставца су биле тако нежна, тако примамљива, да сам ја на њима читаве часове проводио; њен опојан дах ме је често упућивао а Војкичина љубав била је лепа и неодољива, чедна и истинита.«

„Ја сам Војкицу, госпођице необично волео. А, и ко је не би могао волети? То је било створење створено за вољење, за љубав. Она није умела да вређати човека, она није могла да рече ружне речи. Ја сам волео њену душу она је била центар свих врлина, које су красиле ово бићe, она је била срећа и наше љубави, јер, верујте, она потиче баш из ње, па је са тога и морала бити лепа.“

»Ја сам водио дневник своје љубави са Војкицом и забележио сам све најситније догађаје које сам доживео, све најлепше часове које сам провео у њеном друштву. Но све се то заревало, дубоко зарезало и у моме срцу, и неће нигда избрисати ни један траг од те љубави, од те божанске љубави.“

И монах је причао даље, причао је потресеним, скрушеним гласом, сав је био узбуђен а у оку му се блистала једна суза једна сметла суза, љубави.

— Наставиће се. —

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Обласна Организација Женског Покрета отпочела је рад у својој канцеларији и протекторату који се налазе у згради Окружном Здању.

Протекторату је нарочити задатак да прихвати и да помогне сваку жену која пати и да је заштити у сваком положају.

У истој канцеларији председница Обласне Организације госпођица Др. Љешевићева вршиће свакодневне бесплатне лекарске прегледе одојчади, деце и матере и даваће потребне савете о нези здраве и болесне деце. 3

Пододбор Рез. Официра и Ратника у Пожаревцу

У недељу 20 фебруара 1927 год. позивају се чланови да дођу у 10 сати пре подне у кафану »Два Бела Голуба« где ће се одржати редовни годишњи збор са овим редом:

1. Извештај управе о раду
2. Извештај надзорног одбора
3. Избор нове управе
4. Избор надзорног одбора
5. Попуна добивене пријаве за легитимације оних чланова Рез. Официра, који нису чиновници ни пензионери.
6. Разни предлози;

Умољавају се сви чланови на означеног дана дођу и присуствују збору;

На случај да на збор не дође довољан број чланова тј да се не може одржати збор; онда ће се у смислу правила одржати други збор и објавити са истим дневним редом и са оноликим бројем чланова колико дође.

Управа.

Огласи

Изгубљен сат на улици у недељу 6 ов. у вече између кафане „Браничево“ и радње Драг. В. Косића. Ко га буде нашао, моли се да исти понесе уредништву овог листа, где ће добити награду. 1—1

РЂАВЕ ПЛАТИШЕ

Који на тај начин живе да препаре и узму рђу на новце се не сећају за плаћте, износим њихова имена на јавност на коме треба нека се пази и чува ових тица грабљивица. Прво са села па после варошице и варош. Посилац Листе:

Властимир Стојчевић ек. из Брадарци
Лаза Остојић бив. делов. из Топовица
Раја Станковић економ Влашки до.
Божа Тошић економ Бубушница
Александар Јосић економ Бискупље
Јован Стојковић писар Салаковца
Светозар Л. Живановић економ Дрмно
Матеја Лукић писар Дрмно
Драгутин Филиповић Орловица
Дима Алексић економ Велико Село
Драган Мирковић економ Кличевац
Угрин Живојиновић Мандова
У идућем броју следују даља имена.

1—1 Душан Л. Ђорђевић

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

10 КОМ. КОШНИЦА ЂЕРЗОНКЕ

одлеговане и добро снабдевене медом, јаке за опстанак. Обратити се за цене.

Ђорђу Живковићу,
возовођи Пож. Окр. Железница
1—1 Пожаревац.

ПАЖЊА ГРАЂАНСТВУ

ВАРОШИ ПОЖАРЕВЦА И ОКОЛИНЕ

Под данашњим част нам је известити грађанство како овд. нароши тако и околне, да смо нашу радњу која је за извесно време била затворена поново у свом асортименту отворили, па вас стога молимо да нас са вашим потребама изволите посетити, а ми ћемо се трудити да то ваше поверење, на потпуно задовољство оправдамо.

С поштовањем
1—3 Огњановић и Радичић

КРОЈАЧИЦА нуди се за рад по кућама, са машином и без машине.

Обратити се Призренска улица бр. 12 (код поште прве.)

Од првог маја ове године наћи ће се под киријом моје дућане на тргу Краља Александра, а СТАН и МАГАЦИН у Синђелићевој улици.

За погодбу обратити се Брани Н. Т Јовановић у, трговцу.

4 Зора Мил Дамјановића, ћенерала

Свилен конац „Сирена“

За штопавање чарапа у свим бојама добија се код

3—3 Лунгића и Јанковића

ЗАСТУПНИКА

за Пожаревац и околину

тражи позната француска творница „тоалетног сапуна, која је већ уведена у нашој држави и која чини велике рекламе. Месечна зарада Дин. 3.000— до 5.000 — Потребан капитал Динара 8.000.—

Онај који се прима тога заступства, добиће још једно заступство француске козметике и парфимерије, за коју не мора улагати готовину.

Само озбиљне понуде треба слати на администрацију листа под насловом: ПАЛМОЛИВЕ.

ЗАБАВУ СА ИГРАНКОМ

Приређујем у кафани „Добро Јутро“ на Три Јерарха, на коју позивам моје пријатеље и познанике. Моли за посету

1—2 Радојко Јовановић, каф.

Управи Електричне Централе А.Д.

Пожаревац.

Овим вам отказујем струју коју сам добијао из Електричне Централе А. Д. Бранићево.

Узрок моме отказу је: ја просечно палим 3—4 лампе, најмање од 50 свећа и гору 4—5 сати и зато гориво износи рачун месечно 385—402 динара за светло од 3—4 лампе.

А шта би било да сам узео струју за покрет радионице, — значило би да се неби могао одкупити од вас.

Ово сматрајте за отказ и вези можете одмах и прекинути, јер сматрам да уљ ме добијате из Америке.

Пожаревац
6. I 1627 год. Војин Гајић
2—2 дрвар

ПОЖАРЕВАЧКА ЗАДРУГА

За Међусобно Помагање и Штедњу у Пожаревцу

Одржаће 30. редовни збор акционара **на дан 15 фебруара 1927 године (на Сретење)** у 9. час. пре подне у своме локалу, са дневним редом објављеним у „Службеним Новинама“.

Акционари на исти збор имају депоновати своје акције до закључно 11 фебруара т. г. на благајни Задруге.

3 УПРАВА.

Буковичка кисела вода

КИСЕЛА ПАПРИКА бабура и туршијара ПЕЧЕНА БАБУРА — и барена за пуњење. — Парадајз домаћи у флашама од ½ л. ¾ и 1 литар

добија се у
БАКАЛСКОЈ РАДЊИ
3—6 Ђорђе Ж. Јовичић

СОЧИВО

озго-год [illegible] свог имања од 5 л. на више а по 3 дин. к. гр продаје

Филип Филиповић
3—4 кафеџија

Пржиповано

Г-ђи Наталији Животић

ПОЖАРЕВАЦ.

У броју »Грађанина« од 3 фебруара 1927 год. видали сте да дајете вашу кафану „Европу“ под кирају од 1 маја 1927 године.

Пошто ја имам са вама а пред сведоцима погодбу до 1 маја 1928 то могу само мојом драгом вољом да уступим локал, а пошто нисам намерна то Вас, као и све заинтересоване упозоравам.

С поштовањем
Душан Јаношевић
1—1 кафеџија.

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у вече. Суботом до 12 сати ноћи.

2—10 Стерија Аверов.

КУЋА НА ПРОДАЈУ

у В. Градишту: кућа пок. Ђоке Николајевића од тврдог материјала са великом авлијом и баштом, продаје се из слободне руке. За погодбу обратити се Милан Јт Добрићању, трг. или г-ђи Аници Ђ. Николајевић, Скендер — Београд бр. 7 у Београду.

Кафана са целокупним Коједином издаје се под закуп одмах.

Обратити се уреднишгву.

Објава.

Објављујем да су ови момци намерни међусобно брак склопити: младожења Милан Филиповић, неожењен, ратар источ. православ. вере рођ, 28. марта 1904. у Дубравици станује у Дубравици, име и презиме родитеља Никола Филиповић, Катa Ђирић невеста Софија Русимир, несудата, домаћица ист. православ. вере, рођ 2. јануара 1911. год. у Ковину станује у Ковину, родитељи: Лаз р Русимир и Персида Беленица. —

Позивам све ове, који знају да између именованих момцима има пека законита препрека или да влада околност, која искључује њино слободно располагање, да то непосредно мени или путем општинског представништва, где је објава истакнута, (односно матричару) пријаве. —

Ова објава има да се објави у Ковину и у новинама Позитиви.

Ковин, 27 јануара 927.

Ђура Шалиначки
матричар

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ

која постоји у Кнез Ми, хајла ул. ца број 37.

Продаваи
Стеван Стокић
3—3 дамар

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медецинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серопозитивно прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војводе Путника 6. 13 17

НА ОТПЛАТУ

Врши инсталације Електричног осветљења са најбољим материјалом по најнижој цени

Кожарско-Електро-Техничка Радња
АЛЕКСАНДРА ПАНИЋА
Пожаревац. 3

ПРОДАЈЕМ

вршаћу гарнитуру комплект систем »Мар[illegible] шал« четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон“ четворка. Вршаћу целу гарнитуру системом „Рансомес“ петица. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Симеринг.“ Један бансек гвоздени конструкција.

Војин Гајић.
Мали Воја
5—10 дрвар.

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила уношење електр. осветљења и грађанству слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал даду на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

6—10 Управа.

МОЈУ КАФАНУ

у Александровцу (пож.) са одговарајућим просторијама и белом кафанском једељком, од 1 априла тек. год дајем под закуп.

За услове и погодбу заинтересовани нека ми се јаве лично.

Радоје Вукашиновић
5—6 Александровац (пож.

Др Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 34

СТАН

за издавање одмах у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратите се код

Драгутина Димитријевића
1 Трафике.

Уље разно бензин и нафта

Упозоравамо сопственике индустријских предузећа, млинских стројева, моторних трактора и вршалица и свију врста Аутомобила да се искључиво и само код нас могу снабдевати са гарантованим Уљем и бензином за сваку машину и мотор по најсоб ако не желе да своје машине и моторе форсирано упропасте, јер је уље главна чињеница. Магацин Чеченски.

31 јануара 1927
Пожаревац.

Михаило Рашић
2—3 ч Заступник Стандард Оил Компани

НА ПРОДАЈУ

ВРШАЋА ГАРНИТУРА

фабрикат »Р. Волф« № 6.

МАШИНА СА ДРЕШОМ у потпуно исправном стању, две године је била у раду.

Продаја се врши због других предузећа. Продају врши

Мих. А. Стефановић,
2—4 ч. дамар из Петровца

ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ

ДУЋАН до »Народне Касине« поседан за сваку браншу. Можесе уселити одмах.

Продајем и два чара ролетне.

Живко Р. Јовановић
Обратити се Кочи Манашу, каф. 3

Бензин ослобођен царином

Јављамо индустријским предузећима, пољопривредницима који раде моторним тракторима и вршалицама и другима да могу преко нас добити бензин у половини цене.

Може се заинтересовани да се изволе у року од 10 дана јавити код нас ради упуства.

31. јануара 1927 год.
у Пожаревцу.

Михаило Рашић
2—2 Заступник Стандард Оил Компани

ПРОДАЈА МЛИНА

Моју половину парног млина на дубровачком друму продајем. Ради погодбе обратити се мени лично

5—5 Риста Х. Колоњас

ЛОЗА

Све америчанске подлоге, калемови и кореновци, оригиналне Толекијеве селекције о и на Берландијери »Први југословенски расадник Дарувар. — Хрватска Тражите цјеник!. 5

МЛАВСКА ШТЕДИОНИЦА

Петровац — (Србија)

Исплаћује дивидендни купон бр. 5. за 1926 год. са својих акција по дин. 12—(24%)

Дивидендни купон бр. 2 застарева 17. фебруара 1927 год.

Управа.

ПОЖАРЕВАЧКА ШТЕДИОНИЦА

Одржаће XXXVI редовни збор акционара на дан 20 фебруара 1927 год у 9 часова пре подне у своме дому у Пожаревцу са дневним редом објављеним у „Службеним Новинама.“

Акционари за исти збор имају депоновати своје акције закључно до 17 фебруара 1927 год. на благајни Штедионице.

Управа.

Број 12 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 13. ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 160 дин. за пола године 8 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по гармонда од речи 0.50 дин. по милиметра од речи 1·20 дин. за промошкано од речи по тексту 2 дин

За огласе плаћа се напред унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

О ПОТРЕБИ НОВЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

III.

После Светског Рата имамо велике и крупне промене у Европи. Што је од особите важности, Европа је из њега изашла измењена и преиначена а економски и социјални односи у њеним државама основа су поремећени. Да се реше проблеми који су нама се за нас словенске државе важни и актуелни, потребна нам је нова оријентација. А ми нисмо сами (као што нећемо бити ни последњи) који ту потребу осећамо и на њу указујемо. Она је неминовна и неизбежна и до ње мора доћи, само је разлика у времену: пре или после. Само, разумљиво, у толико боље у колико пре. Оно што ми данас износимо, о чему многи други говоре и пишу — неко са више или мање уверења и искрености — све то није ново; о томе је много [illegible] нас говорено; на томе [illegible] радило удружено, искрено [illegible] са много ентузијазма и жара. Све то најпре је била пробуђена машта, велики сан, па онда реч, и најзад реч постала дело. Несцењивим жртвама дошло се до тога да Словенство не буде више химера као некада, у минулом времену, већ стварно организовање и јаке државе. Данас су остварени, на велико изненађење оних који у то нису хтели ни смели да верују, идеали и снови читавог низа словенских нараштаја. Општи словенски покрет који је имао за циљ ослобођење словена испод туђинског ропства, а за основу пуну реалност живота, крунисан је потпуним успехом. Слобода је довека. И томе је права и највећа дужност посвећена.

Остаје сада други део општег задатка који ће у стварној овом тежином пасти на нас, будуће генерације, остаје им остварење словенског савеза који ће ослобођеним словенским народима осигурати мирни и срећни живот. Разуме се да први део тог задатка лежи на онима који данас воде наше друштво и нашу државу и за појединачни успех и зависи од њих пошто су они први на томе путу којим и нама треба ићи. А колико је нама потребно за будући потпуни свесни сплет супротних тежња у европском економско политичком животу и да имамо чисту и правилно схваћену и одређену оријентацију, лако је увидети ако само и један поглед бацимо на садашњу Европу са нашег словенског гледишта. Све наше државе, собзиром на свој положај, на место где се налазе и о обзиром на то да су сасвим млађе и нове, имају много тешкоћа које у свакој прилици могу да загрозе њиховом опстанку и живот. И не сумњиво до данас морају имати више опрезности и обазривости но икада. Сем смо у таквом стању да сваког часа можемо, ако погледамо на страну, да викнемо: „Ханибал пред вратима.«

То нарочито важи за нашу државу, која поред озбиљних проблема унутра, има да преброди многе тешкоће споља. Ми смо доживели да видимо закључење Терапског Пакта, најјасније илустровање и озбиљан почетак остварења талијанских тежња. Ако нам не треба чуђења и правних убеђења јер болесан ће бити увек, као и до сада, позориште где ће бесните таласи разноликих тежња и побуда. Само да би се они могли разбити, да нас неби у даном тренутку преплавила и потопила, потребно је удвајање нашег напора и наше снаге. А то је једино могућно постићи новом оријентацијом, братском, формалним фактичким зближењем словена јер су удружени једино кадри да бране себе.

А кад се једном буду наше све удружене све словенске државе, на чело моћи, са препорођеном и моћном Русијом, на заједничка права и бде над словенским интересима и словенском слободом, онда ће нас мало бацати у бригу потајна борба наших сусела који се можда неће мећи још на намере са новим историјским чињеницама, нити ће нас много узбуђивати латентне намере и планови наше „пријатељице« Италије.

В. Градиште.

Бран. В. Марковић

Кооперација идеја

—:—

Политичких програма имали смо и сувише, који су много обећавали у готовим речима, и вела скоро штура и никаква. Јер, покретачима тих програма није ни на памет падало да оду по грбавог гедже и виле да прво треба обезбедити земљу да би јој се поверило зрно будући ода за обилну жетву. Ти програмски сејачи удесили су тако, да увек пожању пре сејања?.. Место обилати плод да је за све, њега „Мајстори с мора“ већим делом присвојише за се.

Крајње је време да се једном стане пред очи „Мајсторима с мора“ и, да им се рече: Немамо више вере у ваше кићењасте програме, од којих остаје само бесемничка граја и клопот мимо у коме брашна нема.

Стрпљења и скромности доста је било; крајње је време да истински рад замени празна обећања, окончају перифернјума трчимо обмануте!

Да би се једном расчистио овај кркљанац, који нас гуши на [illegible] стране, — прво треба све досадање програме покопати, и више њих ударити глиновину, да се не повампире!

Кад погледамо мисловну слику у „Политици“ бр. 6736: „Преко Тодорових леђа“, ну најречитије објашњује песнички стих: „Браћа се рукују мило; жеље слажу се смерне“. Пожњети пре сејања увек!. А геџа века стигне у окужене руке будак па у крчевину!!!

Само „Кооперација Идеја“, моћи ће и може на све до сад узалудно очекивање на боље, истински навести то: боље!

Нужност која тражи да у једињаца — односно, да у њему сва је стваралачка моћ сваимира, — без сумње сам извор сваке енергије, а не у картографању политичких програма. Јер зашто: да се делање појединаца дотерује и довршује, не политичким зборовима, где једва од присутних 2 или 3% схвата и разуме агитатора шта говори и шта хоће; већ делањем људи, који су познати својом

интелигенцијом и безпрекорним карактером да то очигледно и стварно објасне; даље, да се истински заложе, да то нешто прожме масу по срци и свесно образложе свакоме појединцу; спреме га да буде лично убеђен и готов на сваки отпор и, да са пуно енергије тражи сагласност свију воља да се стопе у духу општег прогреса. — Даље, да свака једноћа, по самој природи ствари, буде стварно независна — несугерирана да буде жива снага: нема запрегарства; без запрега ни баш с тога, не треба допустити јединици да се осили толико ојача да се надвија на целину и ствара друге центре; којима је наше урачуну на запад, поцепају, неограничено владају — па чак и ратове воде!

Прави закон друштвеног бића није луда борба; ни ово што дарвинова теорија једи за опстанак. Не, Удружење за живот! — Самоникност је велика обмана који је постоље на песку и кога може најмањи ветар, о коју и да не говоримо, разјести на све четири стране света: сваки напоја било споља или изнутра буди успавану свест, и скида копрену са дремљивих очију. Није пробитачно о ржавати сви противу свакога, сваки противу свих; тиме се лако може доћи до политичког Ниагара, где се и челична бурад претварају у парам парче!

Најзад, зашто ми у опште живимо уруженим? — Није нађа с тога да се колемо као рчкови, већ да проучавамо наш заједнички живот са убеђењем, да је наш личан живот у толико срећнији и толико свој у колико га повезујемо једном заједничком идеалу кога обухвата један виши живот.

Неоспорно је, да после свега пре живелога истицање „Кооп ер цеја И еја" нису само празне фразе да и оне, једнога дана продухвилирају и стану у ред осталим политичким програмима који су у прогресу, са једном мулом више, у своме резултату.

Неможе се више пренебрегати да има и једног свесног коме већ није пукло пред очима, да се овако више даље не може.

Јов. С. Десимировић
парох. в. црн ћска

Др. Светислав Вој. Вуловић

—:—

Пошто ће Господин Вуловић данас у 4 часа по подне, а у сали Првостепеног Суда у Начелству, одржати једно предавање на Народном Универзитету: то ћемо о њему изнети нешто биографских података ради обавештења наше публике.

Рођен 1899 год. од оца Војислава Н. Вуловића, професора — који је своју каријеру почео као предавач Пожаревачке Гимназије — И мајке Данице рођ. Прокић, унуке по оцу Татар Ресте Прокића.

По завршеној гим. 1920 год. уписао се на Правни Факултет Београдског Универзитета, на коме је тада постављен за асистента, на коме је месту остао све до завршетка факултета 1923 год када је остављено то место и као дипломирани правник прешао у судску службу. Као правник треће године израдио је Сп. Савски темат из кривичног права који је награђен Краљевом наградом.

1926 год. положио докторски испит и предао своју докторску дисертацију „Лишење слободе као кривично дело".

Још као ђак Универзитета одао се нарочито студирању Кривично-правних наука. По завршеном школовању наставља рад на томе и у часописима АРХИВУ ЗБРАНИЧУ, ПОКРЕТУ и др. објављује своје чланке из области кривичног права 1925 год. објављује брошуру »Жена правница и наше правосуђе« а мало доцније једну монографију „Проблем смртне казне".

У току 1925-6 год. одржао је на Београдском Народном Универзитету три јавна предавања.

Када је 1925 год. уз сарадњу свих познатих криминалиста, у Београду основано Криминалистичко Удружење ов постаје I-ви секретар.

Народни Универзитет у Пожаревцу.

—:—

Обавештени о успеху младог предавача на Београдском Нар. Универзитету замолили смо га, да и код нас одржи једно предавање. Господин Вуловић се одазвао радо и данас по подне у 4 часа одржаће своје предавање чија тема гласи: **О суђењу по прописаних закона у Карађорђевој и Милошевој Србији.**

Ово ће бити једно занимљиво предавање о правосуђу код нас за време [illegible] и Милоша. Многи поимен[illegible] рог Пожаревачког Магистр[illegible] уверени, да ће и њима особити интерес за нас пожаревљане.

Предавање ће се одржати у сали Првостепеног Суда, јер се у сали Окружног Одбора врше реновирања и уводи се електрично осветљење.

Улазна цена на одрасле 2 динара, за ђаке 1 динар.

БУРЈАНЦИМА

Данас ће у бурјанској школи одржати предавање Господин Јова Пакетић обавести своном. Тема предавања: Земљорадња и привредна криза.

Предавање ће се одржати у пола три сата по подне.

Сви Бурјанци дођите на предавање.

ИЗ СУДА

Примена § 411 Г. С. Поступка.

(Притвор дужника)

Наш Г. С. Поступак садржи, у § 411, један несумњиво анахроничан пропис. По њему, кад повериоац докаже да његов дужник нема никакве имовине, ни покретне ни непокретне, на које би се могла обезбедити и наплатити његова тражбина, може захтевати од суди притвор овога дужника. Притвор би трајао до завршне судске одлуке по тужби коју повериоац подноси у року од три дана.

Примена овог законског прописа била је врло ретка пре рата. После рата, још ређа, и, с обзиром на наше економске прилике у друштвеном развитку, скоро немогућа. Међутим, дубока економска криза, са празнодушношћу нашег села, учинила је једну нову, карактеристичну појаву у нашем правном сабраћају: велики број дужника, пред немогућношћу да испуне своје обавезе, врлински су фактичне преносе своје непокретне имовине на појединце личности (жене, рођаке, пријатеље, и т. д.) и на тај начин онемогућавали својим повериоцима остварење тражби, И, дуго, повериоци су стајали скоро немоћни пред овом појавом. Мада им је закон дао право на редовну тужбу против оваквих дужника и тражење помоћи за оваквих промена, они нису чинили употребу од овога права, из страха од дуготрајности и непоузданих исхода оваквих спорова.

Најзад, сетили су се овог законског прописа, који, кад је посреди само зла воља дужникова, а дуг није велики, може имати изузетно дејство: дужник Н. ће несумњиво пре напластити на неки начин свој дуг од неколико хиљада динара него претрпети да лежи у притвору једно доста неодређено време.

Један случај примене овог законског прописа десио се ових дана у Пожаревачком Првостепеном Суду.

Светозар Смиљковић, кафеџија из Бубушинца, дуговао је, по меници, 8906 динара Лазару Степановићу, овдашњем трговцу. Рок меници протекао је још јуна 1926 год. И, ту скоро, тражио је од суда забрану на покретност дужника Светозара, за обезбеђу свога дуга. Суд је одобрио забрану, али извршна власт није могла удовољити забрани: Светозар је изјавио да нема никакву своју имовину, а његова жена поднела доказ (писмено о уступљењу још из 1903 године) да је све у кући и око куће, па и сама кућа, њена својина.

Лазар је, тада, молио суд да према Светозару примени § 411 Г. С. Поступка. Суд је, својим решењем од 10 фебруари ове године, ставио дужника Светозара у притвор, наводећи ове разлоге за своје решење

»По § 411 Г. С. Поступка, повериоац који докаже своје потраживање може захтевати да се његов дужник стави у притвор, ако докаже да овај нема никаквог имања.

Пошто је поднетом меницом у оригиналу доказана обавеза дужника Светозара § 277 Г. С. П., а поштени опажањем приписом његовог саслушања код полиц. власти, као и његовом изјавом пред овим судом на протоколу Бр. доказано да он нема никаквог имања којим би могао обезбедити повериоца Лазара, и како је повериоац Лазар изјавио да ће положити суду притворске трошкове за свог дужника, то су тамо испуњени услови из § § 411, 412 и 416 Г. С. П., те се стога дужник Светозар има ставити у притвор.—"

Пракса Касационог Суда у примени овог законског прописа није стална. По једној одлуци из 1904 године, довољно је, за његову примену, доказати да дужник нема никакве имовине. Међутим, по једној одлуци из 1909 године, да би повериоац могао захтевати притвор дужника, потребно је да докаже не само немаштину дужника, него и његову намеру да се крије и тако осујети остварење његове тражбине.

Т. И.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Обласна Организација Женског Покрета извештена је актом Централног Хигијенског Одсека Министарства Народног Здравља Бр. 1870 од 4. II. 1927. г. да су истој организацији поверене ове специјалне медицинске установе.

1. Школска Поликлиника са купатилом.
2. Диспанзер за одојчад и мајке. Обданиште.

Ове установе Пожаревац добија захваљујући Обласној Организацији Женског Покрета и биће смештене у дому Женског Покрета коју је зграду добила од Пожаревачког општинског суда.

Женски Покрет стараће се да обрати велику пажњу и да постигне интензивне успехе у комуналној политици, јер рачуна да ће се само утицајем жена побољшати хигијена и народно здравље, васпитање и заштита деце; тако исто стараће се да смањи узроке беде и да унесе патриотизам у наше домове. Другим речима Женски Покрет стараће се да побољша оне елементе који најконструктивније ути-

ЗЕВАЧКА ЗАДРУГА ЗА МЕЂУСОБНО ОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ.

РАЧУН ИЗРАВНАЊА

АКТИВА — на дан 31. Децембра 1926 год. — ПАСИВА

ИМОВИНА	Дин.	п.	Дин.	п.	ДУГ	Дин.	п.	Дин.	п.
Благајна					**Главница сталних акција**				
Готовина у каси	54184	60			Уплаћено 12500 ком. акција а 100,—			1250000	—
Жиро-рачун Нар. Банке	95524	35			Резервни фонд Главнице сталне	376969	—		
Пошт. Штедионице број 51264	6490	72	156199	67	Резервни фонд за Дом Задруге	175692	50		
Менице у листници	2012e50	—			Резервни фонд за могуће штете	46109	—		
Меница у ресконту	458400	—			Резервни фонд за разлику курса	10250	—	609020	50
Меница на извршењу	63000	—			**Улози на штедњу**				
Меница код Држ. Ликв. Банке	34505	41	2568755	41	Улози на уложне књижице	4438075	65		
Зајам на залоге	227250	—			Улози по текућем рачуну	728197	—	5166272	65
Зајам на непокретности	425620	—	652870	—	Остављачи разних остава	11800	—		
Разне оставе	11800	—			Остављачи Кауција	79000	—		
Кауције	79000	—			Остављачи остава по тек. рачунима	5236000	—	5326800	—
Оставе по тек. рачуну	5236000	—	5326[illegible]0	—	Акцепти			658400	—
Намештај и књига			21[illegible]	—	Разни пасивни рачуни			73119	43
Разни текући рачуни			41657[illegible]0	40	Неподигнута Дивиденда			23686	—
Разни активни рачуни			[illegible]2	—	Тантијема			45083	50
Вредност резервног фонда сталн			40[illegible]214	60	Добит у 1926 год. Скупштини на расположењу			186200	—
			13338582	08				13338582	08

РАЧУН ГУБИТКА И ДОБИТКА

ГУБИТАК — на дан 31. Децембра 1926 год. — ДОБИТАК

ИЗДАТО	Дин.	п.	Дин.	п.	ПРИМЉЕНО	Дин.	п.	Дин.	п.
Порезе и прireза	164717	60			Камата за ма по тек. рачуну	332390	26		
Плате награде и дневнице	181443	26			Камата од меница	200407	—		
Камате на улог	403319	65			Камата на залоге	156714	—		
Стамарине	12000	—			Провизија од свих послова	398453	25	1087964	51
Кадцелар. трошак	25894	—	787374	51					
Бруто добит у 1926 год. Др. 300590.—									
15% Тантијеме	45083	50							
10% Резерв. фонду	30055	—							
5% Резерв. фонду за Дом Задруге	15028	50							
Резерв. фонду за могуће штете	24223								
Изравнање као добит у 1926 год.	186200	—	300590	—					
			1087964	51				1087964	51

Председник,
Стојадин Матић, с. р.
аблиција

Пожаревац 31. Децембра 1926 год.

Директор,
Страхиња Ђ. Пантелић, с. р.

Књиговођа,
Слободан Јанковић, с. р.

П. Председник,
Димитрије Милорадовић, с. р.

ЧЛАНОВИ УПРАВЕ:

Благајник,
Живојин Првуловић, с. р.

Коста Обрадовић, трг. с. р. Димитрије А. Протић, трг. с. р. Михаило Радосављевић, трг. с. р. Јанаћко Н. Кукулидис, трг. с. р. Светислав Стојановић, трг. с. р. Драг. Момировић, воскар с.р.
хиња Ђ. Пантелић, дир. с. р.

Ове смо рачуне прегледали са главним и споредним књигама сравнили и за исправне нашли.

Пожаревац 15 Јануара 1927. године.

чу на сушгину и свесао породице и друштва. Зато ћемо ми жене и показати да смо најподеснији за вођење комуналних потреба, тим пре што их ми посматрамо сигурнам метолом, јер су оне тако блиске нашем женском срцу.

Председница
Обл. Организ. Одбора Женског Покрета
Др. Љешевићева

Вести

Положио судско-адвокатски испит. — Наш млади пријатељ г. Милорад Вељковић, судски писар, син пок. Драгољуба Вељковића, адвоката, положио је судеско адвокатски испит.

Младом г. Вељковићу топло честитамо.

Грип у Пожаревцу. — Грип је у Пожаревцу већ ухватио великог маха која се појавио најпре код деце основних школа. Док није узео већег маха ревни је да спречи пре узме мере против његова суздајања, јер је лакше болест спречити но је лечити.

Исправка. — У прошлом броју донели смо у вести нова управа Кола Јах-ча, да је благајник г. Коча Николић а треба да стоји Војко Денић, гвожђ. трговац, што овим исправљамо.

Костим Бал. — Друштво „Пријатеља Француске» приредиће 19 фебруара свој уобичајени Костим Бал у сала хотела „Српска Круна.“

Лица која нису нису примила позивницу нека се за исту обрате у Фрањи. Шкоцки у »Дому Ратне Сирочади“ од 4 и по до 5 и по часова: 16., 17. и 18. ов. мес.

ВЕРИДБЕ

Госпођица Зора Кончалићева и Душан Павковић благајник — верени.

Пожаревац — фебруара 1927.

Венчања

Г-ђица *КАЈА* кћи Јелене и Чедомира Гачановића рез. п. пуковника и *Др. ИКА ТРАЈКОВИЋ* лекар, сан Катарине и Косте Трајковића хлебара; венчаће се 20 фебруара у 10 часова у овд. Саборној цркви.

Моле се пријатељи и познаници да ово родбинско весеље изволе уважити. Иће ће се колима. Скуп сватова у 9 часова Браничевска 5 и Намањина 18.

Нарочитих позивница неће бити.

Честитања у цркви.

Монахова прича

— Р. М. Ненадовић. —

— Свршетак —

„Али, наш је народ крваво каквог „Дин се добра не могу никда наћи, још мање заслужити,» продужио је даље монах, па је тако било и у овом случају. Једнога дана, када сам био необично весео, предосећајући да ће ми се нешто десити, Војкица ми рече, да ћемо се растаћи, и тај растанак можда ће бити вечити. Ја нисам умео ништа да рекнем. Она је била тужна, њено плавушасто лице није више светлало, већ њега су пале сузе. Њене су ме речи просто убиле и ја сам само ћутао. Био сам сасвим блед, реч ми је била одузета и само сам гледао у Војкицу као да је више никада нећу видети. Тако је и било.

»Пред вече, тога дана отишао сам код ње, код куће њене није било никога и она је тада гласно заплакала на мојим грудима. Ја је нисам могао тешити то сам исто и ја осећао. Њене потпрсњаче од плача очи изгледале су још лепше, имале су некакав молећив изглед и ја сам га разумео. Последњи пут сам их пољубио, последњи пут сам их љубио. — Сутра дан Војкица је отишла.»

»Ја сам остао сломљен љубавном патром уздисао сам за Војкицом, запијао сам као у пустињи и мислио сам да ће се опет једнога дана вратити, Али моје се надања нису испунила. Једнога дана када сам седео у мојој соби за рад и писао јој добијем од ње писмо. Ево, господине, то је оно, погледајте рукопис тај слатки рукопис, погледајте га. Видите ли како је некрекидан, ни говори о љубави која је почела да се гаси.

Узео сам писмо, разгледао га, прочитао и необично ме је потресло. Војкица је писала „Драги мој Дубиславе, зашто смо морали да се раздвојимо кад смо се необично волели, зашто је судбина то учинила. Нисмо далеко па ипак близу, јер ти си уза мном; ја те волим, твоја ме љубав необично потсећа на минуле дане, на минуле часове; ја их не могу ништа преживљавати. О, како бих била срећна да сам са тобом али кад већ нисам, бар да сам у гробу. О, младости, лепа и весела, зашто си ми постала несносна?!? О, смрти, услиши молитву моју, јер је ова некрена, јер она жели оно што треба.»

»И њена молитва је услишена, она већ није међу живима, она је отишла тамо где је желела, њена несрећа је у неколико ублажена. Али ја? — и овде му се скотрљаше две крупне сузе — ја сам још међу живима; када сам чуо за њену смрт помишљао сам на све, али сам најзад пришао овамо где ме видите. Једино што ми је остало од моје миле Војкице то је њена љубав у мојем срцу, ово писмо и њена слика. — И он отвори једну скрињицу, као оне што се држе драгоцености, са врата, коју је носио као какову амајлију и извуче два каша, позлаћена сватом, уоквирена мала фотографија, са женским написом: »Своме Дубиславу, његова Војкица.» Али, и ја нећу дуго, господине, јер ме срце вуче њој, њој мојој Војкици.“

И тек што је монах Димитрије (ово је име добио у калуђерству) завршио своју тужну причу, на маленој обитељи удари звоно за вечеру, а мало затим, шумом и стењем одјекну тиха монашка молитва: Тебе Бога хвалим.

Једина је то молитва када из разорена срдаца у небо лети.

Кр. ј.

Огласи

ПУКОВНИКУ
Рафаилу Р. Нешићу
СЛАВИ СВОЈЕ КРСНО ИМЕ
СВ. СИМЕУНА БОГОПРИМЦА
16. текућег месеца.

СВ. ТРИФУНА

Не могу ове године славити због болести у породици.

Милан Р. Миленковић
трг

Грађанству вароши Пожаревца и путничком свету.

Моји невољални противници, када су видели, да ми и поред њихових сплетака кунатило напредује, изумели су, као последње средство, и протурају крој варош гласове: како моје купатило није за честите породице.

Тим невољницима, ако их само ухватим одговорићу одмах тужбом код суда: и свима честитим и културним људима јављам, да последњих месец и по дана купатилом непрекидно рукују моја жена и моја кћи. Само то довољно је јамство, да је у купатилу искључена свака непријатност, да не помињем и факат, да су преко 70 најчеститијих породица ставиле посетиоци купатила.

Стерија Аверов,
1—3 закупац купатила

Г. ШТЕРИЈУ

Јуче сам био у вашем купатилу. То више није ни малик на оне старо; сва су одељења чиста и загрејана. Воде у изобиљу. Вели примерно чист. И, кад се узме у обзир мала цена 15 дин. за купање у I класу. Чуди ме што није боље посећено.

Ја ћу од сада и децу слати.

С поштовањем.
Петар Савић,
обласни ветеринарски
референт.

ПЛАЦ у Вишњој малу до „Из ложбене Зграде“ продајем на слободне руке.

За услове и погодбу обратити се

Николи Д. Николићу
трг.
Кнез Михајлова 19

МОЈА ЖЕНА ЗАГОРКА

на дан 9 фебруара текуће године када сам ја био у веденици рани млевења браћна истукла је моју мајку Рајну и нанела јој лаку телесну повреду. По томе је напустила моју кућу и одбегла код своје мајке Јеле уд. Милоја Стевића на Топонице.

Како Загорки ово није први пут да моју кућу и пусти и бежи од мене, већ је то радила неколико пута то је овим последњи пут позивам да се у року од пет дана врати код мене на продужење брачног живота; у противном после је неће примити и тражићу развод брака.

У исто време стављам до знања да јој нико и ништа на моје име не даје јер какви дугови што буде учинила неће признати.

11 фебруара 1927 год.
Пожаревац

Драгомир М. Стојадиновић
из Топонице

Моја жена Милена

код које сам дошао пре седам година у кућу, и ја нисмо се сложили, на дан 6 овог месеца напустила је мене и кућу и отишла код свога оца Душана Стојимеровића на Вел. Село, и неће кући да се врати и ако сам је неколико пута позивао.

Овим је позивам да се у року од 5 дана врати код своје куће, и мене на продужење брачног живота противном скидам са себе сваку одговорност ако би јој се што десило а тражићу и развод брака.

11 фебруара 1927 г.
Топоница

Владислава Милутиновић
из Топонице

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у вече. Суботом до 12 сати ноћи.

2—10 Стерија Аверов,

НА ЗНАЊЕ!

НА ЗНАЊЕ! ТРИДЕСЕТО-ГОДИШЊА ОБУЋАРСКА РАДЊА

МИЛАНА ПАНТЕЛИЋА

У ПОЖАРЕВЦУ

у Краљевој улици број 25., у близини хотела „Браничево"

Извештава своје поштоване муштерије и остало поштовано публику да је радња потпуно снабдевена сваковрсном обућарском робом на прве руке.

Перлице и Емајли за обућу по најнижим ценама.

Поруџбине ће израђивати по мери и на уречено време, а у свима фасонима према захтевима пошт. муштерија.

ГОТОВА ОБУЋА СОПСТВЕНЕ ИЗРАДЕ продаје се по знатно сниженој цени.

За тачан и солидан рад јамчи

СОПСТВЕНИК РАДЊЕ
МИЛАН ПАНТЕЛИЋ, обућар.

1

Буковичка кисела вода

КИСЕЛА ПАПРИКА бабура и туршијара
ПЕЧЕНА БАБУРА — и барена за пушење.
— Парадајз домаћи у флашама од 1/2 л. 3/4 и 1 литар

пошиља се у
БАКАЛСКОЈ РАДЊИ
4 - 6 Ђорђе Ж. Јовичић

СОЧИВО ово-год. шиље се сад пијења од 5 к. на више а по 3 дин. к. гр продаје

Филип Федуповић
4—4 кафеџија

КУЋА НА ПРОДАЈУ 3

у В. Грашишту: кућа пок. Боже Николајевића од тврдог материјала са великом авлијом и баштом, продаје се из слободне руке. За погодбу обратити се Милан ју Добрачу, трг. или г-ђи Анеци Ђ Шпасојевић. Скендер — Бегова бр. 7 у Београду.

Кафана са целокупним једиком издаје се под закуп одмах.
Обратити се уреднишшву

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у Кнеза Мих. ханска улица број 37. Продавац

Стеван Стокић
3—3 лимар

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и клиничар, шеф дежурне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагнозу болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војводе Путника 6. 14—17

КРОЈАЧИЦА нуди се за рад по кућама, са машином и без машине.

Обратити се Призренска улица бр 12 (код нове цркве.)

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила увођење електр. осветљења и грађанству слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

7 10 Управа.

СВАКИ ЗЕМЉОРАДНИК

мора настојати да појача принос својих њива!
Поред добре обраде земље и доброг семена то се постиже најуспешније употребом

ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА.

СУПЕРФОСФАТ

у одличној квалитети наших домаћих фабрика, као и **чилску шалитру калцијеву со, кречни азот, те смесу КАС** као и остала ђубрива, нуди уз најповољније цене:

ФОСФАТ Д. Д.

за промет и трговину вештачким ђубривима

ЗАГРЕБ.

Мажураничев трг. број 4. Телефон 18 - 39.
Телеграфска адреса: Фосфат Загреб.

Сва упутства за употребу вештачког ђубрива дајемо бесплатно!
Заступство за Пожаревац и околину: Мита Ст. Станојевићев, апотекар
Пожаревац.

6

МОЈУ КАФАНУ у Александровцу (пож.) са одговарајућим просторијама и делом кафанског једнака, од 1 априла тек. год. дајем под закуп.

За услове и погодбу заинтересовани нека ми се јаве лично.

Радоје Букашиновић.
6—6 Александровац (пож.)

СТАН за становање одмах у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратити се код

Драгутина Димитријевића
2 Трафике.

ПАЖЊА ГРАЂАНСТВУ

ВАРОШИ ПОЖАРЕВЦА И ОКОЛИНЕ

Под данашњим чест нам је известити грађанство како овд. вароши тако и околине, да смо нашу радњу која је за извесно време била затворена поново у свом сортименту отворили, па вас стога молимо да нас са ваш и потребама изволите посетити, а ми ћемо се трудити да те ваше поверење, на потпуно задовољство оправдамо.

С поштовањем
Опљановић и Радишић
2—3

МЛАВСКА ШТЕДИОНИЦА
Петровац — (Србија)

Испаћење дивидендни купон бр. 5. за 1926 год. са својих акција по дин. 12 - (4%)

Дивидендни купон бр. 2 застарела 17. фебруара 1927 год.

—2 Управа.

ПОЖАРЕВАЧКА ШТЕДИОНИЦА

Одржаће XXXVI редовни збор акционара на дан 20 фебруара 1927 год у 9 часова пре подне у своме дому у Пожаревцу са дневним редом објављеним у „Службеним Новинама."

Акционари за исти збор имају депоновати своје акције закључно до 17 фебруара 1927 год. на благајни Штедионице.

3 3 Управа.

У четвртак 17 ов. месеца преминула пок.

†

Ленке Алексе Петровића

бив. пол писара.

даваће четрдесето-дневни помен у 10 час. пре подне у новој цркви.

У суботу, 19 ов. мес. у 3 сата по подне на гробљу даваћу годишњи парастос моме супругу

†

Владимиру Јанковићу

бив. архивару Пож. Прв. Суда

О чему извештавам пријатеље и сроднике.

Ожалошћена:
1 2 Супруга Мица

Број 12 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 17 ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXVI ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 180 дин. за пола године 5 дин. за три месеца 75 динара.

Цене за огласе по гармонди од речи 0.50 дин. на инчера од речи 1·20 дин. за прикачење од речи по гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се један унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ИСТА ПОСЛА

Данас дижемо глас преко јавности против рада разних фабриканата, лифрантата и концесионара, који штете интересе државе, али овај глас остаје глас вапијућих у пустињи, јер је увек иза леђа сваког државног чиновника стајао и стоји по неки народни трибун или „главати господин“ како би га назвао Давид Штрбац из Кочићевог комада „Јазавац пред судом.“

Протекција је болест старијега датума, па зато карактеристике ради доносимо садржину писма пок. Генерала Јована Белимарковића упућеног господину Др. Владану Ђорђевићу, пред. Мин. Савета, у коме се овај заузима за неког фабриканта стакла да им више ни мање него криви директора железница, који је ујсиво важио и као „разбијачки прак“, што је у оно време био нарочити грех.

Београд 10 јануара 1898 год.

Драги мој и љубазни доктоpе!

Данашњи Министарски Савет решава да се издаје фабриканту Јанковићу угаљ из сењског мајдана, јер се друкче фабрика стакла, — коју је држава потпомогла са шесет хиљада динара готова новца — не би могла одржати. Фабрикант је утрошио 40 хиљада динара да уреди своју фабрику нарочито за сењски угаљ, по преходном споразуму и одобрењу владе српске, и сад ето, као ми реноме, по трећи пут директор државних железница, један од радикалских прака добија налог да издаје угаљ фабрици, али он све то не зарезује у ништа, него ево и по други пут обуставља фабрици угаљ и тако је хоће намерно да упропасти.

Ово је један поучан пример: да наш државни апарат ради нелепако, да у њему заповедају регови а не главе, неће требати бољег доказа.

Па откуд те питали би се људи? Овет од партијске области, ја бих им одговорео. Сваки се удаа у одбрану своје партије и сваки рачуна да ће у толико више напредовати, уколико више буде показао противности и дрскости власти, која није из његове партије.

Казао сам ти у почетку кад смо се први пут састали после твога постављања за министра председника „Свеглала пати те те се боји пита те воли, али не мари за то. Учини правда те се боји, па доцније успећеш, ако хоћеш и да те воли.“

Тако и данас мислим, желим ти и помоћи ћу колико год могу да постигнеш успех, али и сад мислим да га можеш постићи, ако учиниш, да се твоје наредбе неизостављено врше. Тресни ногом и покажи свакоме да се твоја наредба мора, па дакако тресни у том случају, кад је твоја реч и много паметнија, како је овде случај.

Г. Јосимовић треба да осети, да је он подчињени орган и да мора да врши нашу волу владе, па нека прибира после дата и чита колико хоће, и нека чини представке какве хоће, али само што му се наповеди па мора да изврши! —

Извини ме што те овом стварчицом толико мучим, али сна је постала, како ето видиш, да буде и поучна. —

С поздравом Твој БЕЛИМАРКОВИЋ

Како је некада било тако је и данас, само са том разликом, што данас вреди протекција сваког партијског ђубрета.

Р а ш.

Ред вожње
на прузи Пожаревац — Петровац

Већ неколико година практикује се ред вожње на линији Пожаревац — Петровац и обратно на овај начин: из Пожаревца за Петровац има воз сваког дана један у 8 часова изјутра други 3 часа по подне. Обратно из Петровца за Пожаревац један у 6 часова изјутра други у 1 час по поднe: Од тих возова један редовно ноћи у Петровцу. Дали је тај ред вожње обзири према петровчанима, — незнам, али да су њиме „заступљене новчане штете“ хомољана то знам.

Између Петровца и Жагубице постоји још од 1919 године полутанско саобраћај, тај је саобраћај регулисан тако: ка пошта из Жагубице полази у 6 часова на јутро у Петровац стиже у 2 часа по подне и обратно из Петровца полази у 6 часова изјутра у Жагубицу стиже у 2 часа по подне.

Но прелазећи се види: да ако ко путује из Жагубице за Пожаревац и обратно, мора преноћити у Петровцу јер и у једном и у другом правцу губи воз и пошту свега за неколико часова.

Овакавим редом вожње обласне железнице не само што се путници излажу великом трошку преноћивањем у Петровцу, већ што морају на у ком правцу путовати; ако њихов посао не трпи одлагање, плаћају 2—3 пута више нерочито кола, него што се плаћа поштанским колима, ако жеље да ухвате везу са возом, зар су хомољци дужни, ако своју железницу морају чекати још „СТО“ година и новине читати три — четири дана доцније од њиховог излажења, само зато диференц је у неколико часова

Пре неколико месеца 30—40 грађана из Жагубице поднели су молбу окружном одбору и њом су јасно молили да се поседашњи ред вожње на прузи Пожаревац Петровац измени у толико да би могао да хармонира са поштанским саобраћајем Петровац Жагубица, бар у једном правцу ако не у оба.

Окружни одбор вратио је молбу са мотивацијом: да им се не може наћи у сусрет из материјалних и техничких разлога, већ да се молбом обрате надлежним поштанским властима за они измене ред вожње.

Између Пожаревца и Петровца ако су ту технички разлози, довољно би било да саобраћа само један воз и то да из Пожаревца полази у 4 часа изјутра а враћа се за Пожаревац у 2 часа по подне, и тиме би било постигнуто све, јер би и у једном и у другом правцу било везе са поштом и возом.

Хомољци би били задовољни, а и требали би бити задовољни њиховом у сусрет и учињеним им колико толико по вољи, јер и Хомоље пресељава један део своје области, и ово је у окружном одбору заступљено у извесним лицима, чија је дужност да заступају интересе хомољаца, јер и хомољци има право учешћа у регулисању реда вожње на прузи Пожаревац — Петровац и обратно.

Не би згорег било кад би се мерадавни са овим мало озбиљније заинтересовали и подједнако заступили интерес целе области, а не појединог краја на рачун другога.

10 фебруара 1927 год.
у Жагубици.

Живко Ружић.

Читаоница села Брежана

—;—

На основи чл. 26 зак. о штампи, молим, донесите ову исправку (В. Грађанин бр. 8 стр. 2 ст. 1.)

Неистина је, да је Читаоница села Брежана »нешто успорена због анимозности која влада између садањег учитеља и председника општин.«

Пре свега развитак ове Читаонице није био само успорен, већ је она једноставно била угасла и то давно пре него је тај садањи учитељ постао Брежанац а овај данашњи председник општине био ускочио у председнике. Читаоница је замрла још с одласком г. Аце Поповића учитеља који је донекле могао одржавати равнотежу између разних струја једне партизанством натрошене средине. Што Читаоница није и формално ликвидирана, има се захвалити околности, да није било у месту учитеља који би процедуру те ликвидације спровео.

Међутим, када се потписати настанио у Брежану, из једног сандука од петролеума је повадио оне бедне читаоничке књижице, већином поклон Министарства Просвете, и покушао обновити Читаоницу. У томе се успело. У Брежану се чита. Само сељаци не читају читаоничке књиге, већ за сада, до набавке бољих књига, читају књиге из школске књижнице, као и моје сопствене књиге. За прву годину требало је упознати укус читалаца, у чему сам успео, рискујући многу своју и школску књигу, да буде уништена.

Председник општине је сам колосека — није члан Читаонице, нити је то био.

Брежане.

Вељо Ј. Маринковић.
члан управе Читаонице.

ИЗ СУДА

—

Једна превара

Александар Стефановић, из Влашког Дола, закључио је 5 јуна 1925 године са Љубом Живковићем, из Лозовика, уговор о купопродаје своје вршалице и осталог потребног прибора. По томе уговору, Љуба се обавезао да своју вршалицу уступи Александру у својину за 2 јанца земље, под Александровом обавезом да на ову земљу пада Љуби уредну таницу у року од 7 дана, када ће постати сопственик купљене вршалице. Међутим, Александар у одређеном року не даде Љуби таницу, него почне да се крије од њега, а купљену вршалицу и сав њен прибор прода Чедомиру Ђорђевићу, из В. Дола, за 51000 динара.

Љуба, због тога, оптужи суду обојицу за дело преваре: Александра зато што је продао, управо препродао вршалицу, иако се уговором обавезао да то не учини пре него изврши пренос таница, а Чедомира зато што је купио вршалицу од Александра, иако је, као присутан закључењу уговора знао да Александар није још постао њен сопственик.

На претресу од 22 новембра 1926 год. суд је нашао да у радњи оптужених не стоји дело преваре, те их је због тога пустио испод суђења. Разлози за ову судску одлуку гласе:

»Суд налази да је за постојање дела преваре битно да је једна од уговорних страна у самоме моменту закључења уговора имала намеру, да другу страну превари и у имању оштети. Изостањем та намера није утврђена т. ј. није утврђено да је опт. Александар закључујући уговор са прив. тужиоцем Љубом имао намеру да овог превари. Напротив утврђено је да је опт. Александар прив. тужиоцу Љуби одмах по закључењу уговора и пријему вршалице уступио имање у месту »Јепурова Вара« у државину, а изостањем није утврђено да је прив. тужиоца Љубу ма ко у државини тога имања узнемиравао, а нема ни доказа да је он — прив. тужилац Љуба — продајом ове вршалице оштећен од стране опт. Александра.

Исто тако, суд налази да у радњи оптуженог Чедомира, што је купио машину са дрешом од оптуженог Александра, не стоји дело преваре, јер опт. Чедомир није био уговарач са прив. тужиоцем Љубом, а тако исто изостањем није утврђено, да је опт. Чедомир купио машину са дрешом у намери да користи опт. Александра а оштети прив. тржиоца Љубу, нити пак да је ма у чему помагао опт. Александра као при склапању уговора тако и доцније.

Приватни тужилац Љуба, ако мисли да је овим претрпео какву штету, има се упутити на грађанску парницу, да тим путем докаже своје право.« Т. И.

Катастрофалан земљотрес у нашој држави

— Извештај сеизмолошке станице на Ташмајдану —

Београд, 15. — Јуче ујутру у 4 сата 44 мин. и 2 сек. осетио се катастрофалан земљотрес у југоисточном делу Херцеговине, особито у срезовима: Столцу, Љубушки и Метковић. Земљотрес је био веома интензиван и навео је велике штете. У срезовима Столац и Метковић има и људских жртава. Детаљи о штети још нису стигли. Потрес је ухватио велики простор и на сеизмолошким станицама у Сарајеву, Загребу и Сплиту игле су искочиле из апарата. Епицентар земљотреса је 277 км. југоисточно од Београду. Ови крајеви показивали су сеизмолошка гибања у месецима новембру и децембру када је било два потреса. Сада је дошао и трећи, најјачи.

Вести

—

Пажња Радикалима. — Као већ месни одбор радикалне странке за варош Пожаревац, не сматра за нужност да обавештава чланове о бирачким списковима, онда им ми овим скрећемо пажњу да ће се закључно по 3 марта ов. год. извршити ревизију бирачких спискова и увођење нових гласача који по сада нису уведени.

Према овоме, нека се сваки радикалац лично уверн, јесли уведен у гласачки списак, и ако није нека увођење тражи.

Реорганизација пољопривредних школа. — У Министарству Пољопривреде донета је начелна одлука, да се у што краћем року приступи реорганизацији постојећих пољопривредних школа. Пре него што план о реорганизацији буде дефинитивно усвојен, одржаће се једна шира конференција којој ће председавати сам министар пољопривреде г. Фрањо Куловец.

Подизање телефона у округу пожаревачком. — Срески Одбор среза моравског у округу пожаревачком одобрио је потребан кредит за подизање телефонске мреже у свом срезу за везу свију општина са среским местом у Жабарима.

Оснивање пољопривредних клубова. — Пре две године Српско Пољопривредно Друштво у Београду отпочело је са акцијом за оснивање пољопривредних клубова по селима. Циљ је ових клубова, да раде на пољопривредном, моралном и друштвеном унапређењу нашег села. До сада је основано 6 оваквих клубова, а у току оснивања је 5. У току ове године Српско Пољопривредно Друштво проширеће своју акцију, како би се основало што више ових клубова и у што већем броју села. Резултати рада постојећих клубова потпуно су задовољавајући и њихов благотворни утицај нарочито се осећа на сеоску омладину.

Помиловање осуђеника. — У Министарству Правде потписана су ових дана неколико указа о помиловању извесних осуђеника.

Инвалидима. — Министарство Социјалне Политике одобрило је неке кредите за лечење инвалида. Из ових кредита ће се инвалиди за време лета бесплатно лечити у бањама и имати бесплатно стан и храну.

Помоћ шегртским школама. — Министарство Трговине и Индустрије предвидело је у своме новом буџету у партији за занатску наставу, кредите из којих ће се помагати оне шегртске школе, које издржавају о своме трошку поједина хумана и стручна удружења. Ове помоћи даваће се на молбе тих друштава.

Пољопривредне изложбе. — Министарство Пољопривреде и Воде у пројекту свог новог буџета за идућу 1927. и 1928. годину предвидело је кредит од 1. милион динара за приређивање изложба из свију пољопривредних грана у свима крајевима наше земље. Из овог кредита даваће се и награде излагачима.

П. С. К. „Викторија" одржаће у недељу 20 ов. мес. у окружној сали Начелства главну годишњу скупштину са следећим дневним редом:

1) Поздравна реч председникова
2) Избор часништва за тек. скуп.
3) Читање записника са прошле ск.
4) Извештаји Управе:
   а) секретара
   б) благајника
   с) економа
5) Извештај Над. Одбора.
6) Варење Нове Управе
7) Бирање новог Над. Одбора
8) Питања и предлози.

Почетак скупштине 9 ано ч. пре подне.

Моле се сви чланови и пријатељи, клуба да у што већем броју присуствују овој скупштини и оцене рад оних којима смо поверење.

Енглески интерес у нашој индустрији шећера. — Наша пробушени шећерне репе стоје са индустријалцима шећера у сталном конфликту и закључила су стога оснивање самосталних творница шећера. Започети су преговори са енглеским финансијерима и јекан се конзорциј изјавио приправним да награди две творнице шећера и да стави на расположење кредит од 25 милијона динара. Како се чује до принципијелног споразума је већ дошло и сада се још воде конкретни преговори.

Костим Бал. — Друштво „Пријатеља Француске" приређује 19 фебруара свој уобичајени Костим Бал у сали хотела „Српска Круна."

Лица која нису нису примила позивницу нека се ве исту обрате у Фрипп. Школи у »Дому Ратне Сирочади" од 4 и по до 5 и по часова: 16., 17. и 18. ов. мес.

---

16. фебруара 1927. године
Пожаревац.

Упућено писмо Г. Милутину Владисављевићу председнику Окружног Одбора округа пожаревачког од Одавне Организације Женског Покрета.

Поштовани Господине,

Организација Женског Покрета сматра за своју пријатну дужност известити Вас, да Вас је уврстила у своје чланове добротворе и у прилогу шаље Вам чланску карту. У исто време изјављује Вам своју најсрдачнију захвалност на њиној свагдашњој прецусретљивости. Ви сте добро схватили узвишени циљ, који је себи ставила наша Организација и обилно сте је морално и материјално помогли.

Женски Покрет никад неће заборавити ову Вашу велику помоћ, коју сте му пружили, нарочито у оним првим, тешким данима рада око организовања. Увек ће се са захвалношћу сећати Ваше помоћи и убрајаће Вас у своје велике добротворе.

У скором времену — кад будемо отворили и своју »Домаћичку Школу" — биће Клеоновић на првом месту а то ће бити у исто време и видан знак наше захвалности.

Са одличним поштовањем
Председница
Др. Љешевићева.

За секретара
Олга Др. Манојловића.

Стране вести

Бријан о европском миру. — Париз. — »Журнал« преноси г. Бријанове изјаве које је дао сарадинку »Газете дез Пеноло." Француски министар иностраних дела изразио је убеђење да европски мир почива на присном споразуму између Енглеске, Немачке, Француске и Италије. Он верује у могућност измирења француских интереса и права са италијанским потребама и тежњама. Г. Бријан изјавио је да је француско јавно мњење искрено расположено за споразум између ових земаља.

Насео румунски брод. — Букурешт — Пароброд »Император Трајан," који припада румунском пловидбеном друштву насео је у близини Костинце. Бура је бацила пароброд на један спруд. Почели су радови за спасавање пароброда.

Експлодирала муниција у Бугарској. — Софија. — Три вагона артиљеријске муниције, која су из Софије послата у Пловдив, експлодирала су на пловдивској железничкој станици. Срећом није било људских жртава. Том приликом такође је уништено осам вагона трговачке робе услед пожара које се појавио после експлозије муниције.

Румунија тражи велики зајам у Немачкој. — Како се чује румунска влада преговара сада са неколико немачких финансијских група око кредита за реорганизацију румунских државних железница. Немачки финансијски кругови нису нимало противни да пруже зајам, али пре свега захтевају да се реши питање тзв. немачких леја у у Румунији. (То је онај леј, који је издала немачка војска за време светског рата у окупи ној Румунији). Поред ових преговора румунска влада преговара и са енглеским финансијерским круговима ради подизања кредита.

Французи купују вино у Далмацији. — Како је ове године у Француској подбацила берба грожђа, то се француски трговци интересују за наше вино. Стигло је наше трговаца који су склопили у њу већ извесне количине вина.

ВЕРИДБЕ

Госпођа Дара и г. Драгомир Цвејић, на весницају пријатеље и познанике да се њихова кћи **Даница** верила са г. **Владисавом Марјановићем**, пешад. капетаном II класе, командиром 5 чете 9 пеш. пука.

Примање 19/20 и 26/27 фебруара — Љубичевска бр. 88. 1—2

Венчања

Г-ђица *КАЈА* кћи Јелене и Чедомира Гачановића рођ. п. пуковника и *Др. ИВА ТРАЈКОВИЋ* лекар, син Катарине и Косте Трајковића хлебороба; венчаће се 20 фебруара у 10 часова у овд. Саборној цркви.

Моле се пријатељи и познаници да ово родитељско весеље изволе уважити. Ићи ће се колима. Окуп сватова у 9 часова Брничевска 5 и Немањина 18.

Нарочитих позивница неће бити.

Честитање у цркви.

СПОРТ

Заједничка Градска Управа.

Уредништво „Грађанин-а" поклонило је још 1925 год. нашим спортистима пехар, за који се имају сваке године одигравати утакмице и исти припасти најбољем спортском клубу за протекућу годину. Пехар је за 1925 г. задобио „Хајдук," а за 1926 г. »Викторија.«

Међутим те нису утакмице биле могле задовољити и то из следећих разлога: што су за исти играли само два наша клуба „Хајдук" и »Викторија," док се на „Славију" намерно заборављало, друго што се утакмице за исти нису одигравале по неком утврђеном плану већ више по вољи једног од горњих клубова и најзад при одигравању утакмица организација је била више но млерна.

Да се и у будуће не би поновиле сличне ствари предлажем да се оснује Заједничка Градска Управа, којој би се поред осталога ставило у дужност, да организује и изради преднозиције за одигравање тих утакмица у којима би учествовали сви наши клубови.

Заједничка Градска Управа, од које би временом постала Заједничка Спортска Управа Браничевске Жупе Б. Л. П-а биће би у прво време састављена од 9-девет чланова у коју би из сваког клуба (»Викторија," »Хајдук« и „Славија") ушла по три члана.

Драг. Ј. Стачисављевић,
студ. грађ. техн.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Одавна Организација Женског Покрета отпочела је рад у својој канцеларији и протекторату која се налазе у згради „Окружног Здања.

Протекторату је нарочити задатак да прихвати и да помогне свакој жени која пати и да је заштити у сваком положају.

У истој канцеларији председница Одавне Организације госпођица Др. Љешевићева примаће свакодневно бесплатне лекарске прегледе одојчади, деце и матере и даваће потребне савете о њиној здрави и болесне деце.

ИЗЈАВА

Ма колико да ми је непријатно ово што чиним, али немајући другога средства оповргнути распростране клеветничке и апсолутно неистините вести, да се случај са вађењем зуба г Милосава Живковића — извадила десно у моме кабинету, — изјављујем, — да ни тај, нити томе сличан случај није се никада десно под мене.

В. Аџиатова,
Дентиста.

Огласи

СТАН са три одељења и шпајзом. Издаје се од 1. марта о. г. под кирију. Упитати у Брничевској бр. 5. 1—3

ПРОДАЈЕМ ГРАЂУ

1. СТАНА од три одељења ВРАТА, ПРОЗОРИ, ПАТОС и т. д. целокупан материјал. За цену упитати.

Изу (Стругара)
1—2 Љубичевска бр. 7.

Нова обућарска радња СТАНИМИРА М. ЖИВАНОВИЋА

Извештавам поштовано грађанство вароши Пожаревца и околине, а и све моје пријатеље и другове, да сам отворио обућарску радњу у овд. вароши, у згради господина Јочке Јовановића, спрам парка, у бившим одд. канцеларије г. Ике Николића

Молим их, да се за своје потребе, поруџбине и оправке, изволе обратити мојој радњи. Ја ћу се старати, да сваког муштерију, израдом задовољним и такве оправдам са радом и брзом услугом поклоњено ми поверење.

С поштовањем
Станимир М. Живанов ић
1—2 обућар.

КРОЈАЧИЦА нуди се за рад по кућама, са машином и без машине.

Обратити се Призренска улица бр. 12 (код нове цркве.)

Буковичка кисела вода

КИСЕЛА ПАПРИКА бабура и туршијара **ПЕЧЕНА БАБУРА** — у бареним за пужење. — Парадаја домаћи у флашама од ½ л. ¾ и 1 литар.

добија се у
БАКАЛСКОЈ РАДЊИ
5—6 **Ђорђе Ж. Јовичић**

ПОЖАРЕВАЧКА ШТЕДИОНИЦА

Одржаће XXXVI редовни збор акционара на дан 20 фебруара 1927 год у 9 часова пре подне у своме дому у Пожаревцу са дневним редом објављеним у „Службеним Новинама".

Акционари на исти збор имају депоновати своје акције закључно до 17 фебруара 1927 год. на благајни Штедионице.

Управа.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медецинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагност ку болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војвода Путник 6. 15 17

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила увођење електр. осветљења и грађанству слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

8—10 Управа.

СТАН за становање одмах у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратити се код

Драгутина Димитријевића
3 Бакалина.

ПАЖЊА ГРАЂАНСТВУ

ВАРОШИ ПОЖАРЕВЦА И ОКОЛИНЕ

Под данашњим част нам је известити грађанство како овд. вароши тако и околине, да смо нашу радњу која је за извесно време била затворена посово у свом асортименту отворили, на вас стога молимо да нас са вашим потребама заведате посетити, а ми ћемо се трудити да те ваше поверење, на потпуно задовољство оправдамо.

С поштовањем
8—3 Огњановић и Радишић

МЛАВСКА ШТЕДИОНИЦА

Петровац — (Србија)

Исплаћује дивидендни купон бр. 5. за 1926 год. са својих акција по дин. 12 — (24%)

Дивидендни купон бр. 2 застарева 17. фебруара 1927 год.

—3 Управа.

✱ ПРОДАЈЕМ ✱

вршаћу гарнитуру комплект системом »Мар[illegible] шал« четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон" четворка. Вршаћу целу гарнитуру системом „Рансомес" петпца. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Симерлинг." Један балеск гвоздена зочет[illegible] цуница.

Војин Гајић,
Мали Воја
6—10 дрвар.

Кафана са целокупним бједиком издаје се под закуп одмах.
Обратити се уреднишгву

РУКОТВОРНИЦА
ТАМБУРА
И. ВАРДИАН

СИСАК ХРВ. 71.

препоручује као стара радња своје најбоље ТАМБУРЕ.

Ценовник на захтев бадава.

Уље разно бензин и нафта

Упозоравамо сопственике индустријских предузећа, млинских стројева, моторних трактора и вршалица и свију врста Аутомобила да се искључиво и само код нас могу снабдевати са гарантованим Уљем и бензином за сваку машину и мотор по најсоб ако не жале да своје машине и моторе форсирано упропасте, јер је уље главна чињеница. Магацин Чеченска.

31 јануара 1927
Пожаревац.

Михаило Рашић
3—3 ч Заступник Стандард Оил Компаније

НА ПРОДАЈУ
ВРШАЋА ГАРНИТУРА

фабрикат »Р. Волф« № 6.

МАШИНА СА ДРЕШОМ у потпуно исправном стању, две године је била у раду, Продаја се врши због других предузећа. Продају врши

Мих. А. Стефановић,
3—4 ч. лимар из Петровца

ЛОЗА

Све америчанске подлоге, калучења и коренаци, оригиналне Телекијеве селекције цијепови из Берландијери »Први југословенски расадник Дарувар. — Хрватска Тражите цијенник!. 6

Грађанству вароши Пожаревца и путничком овету.

Моја непријатељи противници, када су видели, да ми и поред њихових сплетака кућатило напредује, изумели су, као последње средство, и протурају кроз народ гласове: како моје купатило није за честите породице.

Тим непријатељима, ако их само умиљатим одговорићу одмах тужбом код суда: а свима честитим и културним људима јављам, да последњих месец и по дана купатилом непрекидно рукују моја жена и моја кћи. Само то довољно је јемство, да је у купатилу искључена свака непријатност, да не помињем и факат, да су преко 70 најчеститијих породица сталних посетиоца купатила.

Стерија Аверов,
2—8 власник купатила

ПЛАЦ у Влашкој мали до „Изложбене Зграде" продајем на слободне руке.

За услове и погодбу обратите се

Николи Д. Николићу
трг.
Кнез Михајлова 19

КУЋА НА ПРОДАЈУ 4

у В. Градишту: кућа пок. Ђоке Николајевића од тврдог материјала са великом авлијом и баштом, продаје се из слободне руке. За погодбу обратити се Милићу Добрићу, трг. или г-ђи Аници Ђ. Николајевић. Скендер — Бегова бр. 7 у Београду.

Моја жена Милен[illegible]

код које сам дошао пре седам година у њ[illegible]ну кућу и венчао се са истом, на дан[illegible] овог месеца напустила је мене и кућу [illegible] отишла код свога зета Душана Стојмир[illegible]вића на Вел. Села, и неће кућу да се вр[illegible]ти и ако сам је неколико пута молио.

Овим је позивам да се у року од 8 дан[illegible] врати код своје куће, и неко на продуж[illegible]ење брачног живота у противном скидам [illegible] себе сваку одговорност ако ће јој се шт[illegible] десило и тражићу и развод брака.

11 фебруара 1927 г.
Топоница]

Владимир Малутинови[illegible]
из Топонице

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у в[illegible]че. Суботом до 12 сати ноћи.

6—10 Стерија Аверо[illegible]

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА
За Кожне и венеричне болести
Шеф венеричког одељења пожаревачке обла[illegible]сне болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 35

Од првог маја ове године издајем под закупом моје дућане на тргу Краља Александра, а СТАН и МАГАЦИН у Синђелићевој улици.

За погодбу обратите се Брани Н. Јовановићу, трговцу.

5 Зора Мих Дамјановића. ћенерала

Ко оглашује тај напредује

У суботу 19 фебруара по новом даћемо годишњи парастос своме оцу, односно мужу и оцу

† Михајлу (Мини) Цветковићу

бив. члан Штедионице.

У овдашњој старој цркви у 11 сати пре подне. Јављамо рођацима и пријатељима да присуствују

ПОП ВЛАДА, са сином
и унучићима.

Јован Николић овд. економ са децом и осталом родбином даћемо својој милој и непрежаљеној супрузи

† Маргити

полугодишњи помен 19 ов. мца у 10 часова пре подне у овд. новој цркви.

У суботу, 19 ов. мес. у 3 сата по подне на гробљу даћемо годишњи парастос моме супругу

†
Владимиру Јанковићу

бив. архивару Пож. Прв. Суда

О чему извештавам пријатеље и сроднике.

Ожалошћена:
2 2 Супруга Мица

Број 14 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 20. ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 5 дин. на три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на динара од речи 1·20 дин. за прилошхано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се један унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у назначеном виду. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Р. М. Немадовић

ВАСПИТНИ КАРАКТЕР СОКОЛСТВА

Нема те земље на земаљској кугли која неће знати, спроводити до могућности и стриктно се држати свега онога што је добро, што нама лепој и сјајној будућности и што ће уопште користити целом нашем културеу. Отуда у државама много разних културних, политичких, патриотских и др. друштава. Сва она имају свој правац којим се крећу и средства којим делују својој мети. Често пута ће се наћи на једне, која се по своме програму веома разликују, са запатком другачијим и завођењем другачијим; док ће мо се на другом месту срести са друштвима која су у суштини свога програма сасвим иста, и т. д.

Једно што је апсолутно наше, што је словенско до последњег атома, што цело биће само словенским духом — јесте соколство. Соколство је оно што је повоо једног словенског народа, соколство је оно што је најсуштаственије у једном словенском народу. У њему се види његова душа, његове мисли, његова осећања, једном речи, што је најкарактеристичније, најпохвалније и најбитније у једној словенској средини. Нећу да идем далеко и да кажем да је у соколству све и сва једнога народа, али, да ће народ у коме је оно дубоко продрло, поћи до свега и свачега, преко њега то је апсолутно. Страховита је грешка оних који мисле да је „Сокоо“ само гимнастичко друштво, ме, гимнастика, вежба је у „соколу“ само једно средство којим он долази до својих узвишенијих идеја и мета. Гајењем братства и другољубља »Соко« већ чини једну велику услугу друштву, он га чини мање неуглађеним, мање егоистичним него што је. Упражњавањем телесног, моралног националног, демократског и прогресивног васпитања „Соко“ је постао једна од најомиљенијих наших установа и у исто време једна државна потреба.

Телесно васпитање у соколу постиже се искључиво тешким вежбама и у колико су оне компликованије у толико су оне наживље. Не могу се вежба изводити механично, инстинктивно и ту мора мисао да има свога удела. Вежба која није лепо изведена — није вежба. Макар била и најлепша — вештачка. Где се не огледа гипкост тела, ритмика покрета — нема прве лепоте. »Уверена да нам је тело лепо и добро развијено, које нам права да будемо поносити и јуначни,« каже један наш брат. Јуначни. Да, у ово веома нестално доба када су духови још разбараженији, када се порез на Добром Пољу не може још заборавити и када прекоморска хала већ закорачује на Балкан, добра и јака мишица никада није на одмету. Ко ће му дати? — само један одговор: »Соко.« А „Соко“ је оно где је једно тело и једна душа и где се само словенским духом дише. Тамо је наше место.

Гајећи у „Соколу“ своје тело, вежбајући дух свој — ми постајемо телесно и духовно необично јаки, увек сигурни да одолемо свакој навали, увек убеђени да ћемо учињену нам неправду увек на најдостојнији начин отклањати. „Бити истрајан, значи бити решен на успех,“ у „Соколу“ се то побија. Бити истрајан, бити борбан, љубити домовину, борити се за њу па и погинути јесу све особине које једног доброг Сокола красе. Можеш ли малодушан успети? Не, јер његов посао још у зачетку умире. Можеш ли човек слабе мишице и слабог духа борити против силе? Не, јер је његов посао узалудан. У „Соколу“ партије нема, зато он и није ситничарска установа.; у „Соколу нема сепаратизма, „све се ради за опште добро, за целину,“ а то је баш једна од његових најлепших моралних особина. Док се с једне стране у „Соколу“ лобије с друге се не сме узалуд трошити, отуда су сва његова грана васпитања у сагласности једна с другом, „Што будеш некада вежбањем задобио, то ћеш морати моралом и умереношћу донека сачувати“ — не је реч Сокопима упутио оснивач „Сокола“ Д р. Мирослав Тирш.

Али, једна грана соколског васпитања коју до сада нисмо спомињали а која је, како изгледа, најдостојнија његовог имена јесте грана националног васпитања. Бити добро национално образован у доба када је национализам и сходно потребби значи веома много. Уземимо наше јунаке из наших народних песама, па ћемо се уверити о томе високом националноме. Зар приволевање цаук Лазара царству небеском у тренутку када Турци падају на Мазгитт и на Косово, није био само један манифест српске душе који је гранио борбу? У садање пак време највише националног васпитања може дати „Соко“, сви слетови и сва такмичења јесу само испитивања духа за борбу која буде настала. Сви они јасно сведоче о једној сигурној снази која ће се увек појавити, када то буде потребно. Сада је национализам веома потребан, а потребан је на више веома оправданих народа. Са соколских слетова носило се увек више слања, више полета за будући рад, а сваки тај будући рад треба да је нарочито појачан, јер најскорији догађаји то захтевају, захтевају да „Соко“ буде у приправности и онда, кад буде требало, да набаци стотине својих мишица за непобројан зид, који ће бити брана отаџбине „Соко“ мора да „буде једно од најмоћнијих средстава за народно упознавање и зближење, па тиме и за јединство“, он то и јесте, а у томе једна тежња његовог националног васпитања. — Васпитни карактер соколства је веома компликован компликованим стварима које су неопходне за једног сокопца. У „Соколу« су сви чланови међу собом једнаки, општи назив је „брат“ и „сестра“ а то је већ демократизам. Ово демократско и засебно васпитање је веома значајно у целој организацији, као и оно да „Соко“, као целина, не припада ни једној политичкој организацији. Замислимо да је то обратно, — зашта не би било смешније органи-

заџије. Ту би се сукобили различити утицаји и цела установа би пропала. Овако пак она је увек прогресивна, јер свака њена вежбаоница је у послу а њен члан на раду. Докле год буде свести у народу ова заједница неће пропасти, несме пропасти. Треба за њу још мало више интересовања, јер то је наша тековина и ми је морамо чувати; она постоји још и рани нас и због тога је морамо и волети.

„Соко“ мора да буде наша дика, „Соко“ мора да буде наш понос а из његових редова мора одјекнути Јакшићевски глас у доба највеће од кога ће уздрхтати непријатељ, бестидни непријатељ:

„Отаџбина је ово Србина“

ТАЛИЈАНСКА ВОЈСКА

(историска бележка)

—:—

Затегнутост односа између Италије и Турске, задирање Италијом Француске, продирање Италије у Абисинију и нарочито у Анбавију — све то задаје не мало бриге Друштву Народа и особито владама држава суседних са Италијом.

Аспетати војске талијанских фашиста врло су велики.

Нису мали од Мусолинијевих аспетата били аспетати немачког цара Вилема II. Немачка под вођством Вилема II. прошла је прилично рђаво, и иако је имала несумњиво изванредно добро организовану војску врло високог квалитета.

Може се са сигурношћу рећи да ће Италија проћи много горе од Немачке, у случају да се буде бацила у војну авантуру. Доказа за то даје нам историја талијанске војске за последњих 100—150 година.

Рекли смо да Мусолини обраћа велику пажњу на Абисинију; — али поносни заборавне је сигурно сравнити пораз Талијана пре 30 год. у Адуанској Битци, када су их потукли војници абисинског негуса.

Према статистичким подацима талијанска војска за последњих 150 година од сваких десет битака добивала је само три и губила седам!

Али Талијани су имали другу срећу: да добијају ме од победа, него од., пораза.

Аустрија је потукла сардинску војску 1848—9. год. али Француска забринута напредовањем Аустријанаца, принудила је Аустрију да остави северну Италију.

Покушај Талијана да се освоји Венеција и Тирол свршио је се поразом њихове војске код Кустоце и Лиси, али Немци победом код Кениграца принудили су Аустрију да попусти.

Демарш Гарибалда к Риму завршио се је поразом код Ментона, али победа Немаца над Француима код Седана пружала могућност Виктору Емануелу заузети Рим.

Талијанска војска као и војска других латинских народа, показала је у Великом Рату (против Француске) врло рђав квалитет.

Пораз код Капорета 1917 год. коштао је Талијане 130.000 убијених и рањених 385.000 Талијана бише ју заробљено заједно са 3000 топова.

Тај се пораз доводно сада у везу са смањивањем рацијона хране талијанског војника са 3485 калорија до 3036 кал.

Немајући у опште храме српска војска гладна није знала за такве поразе.

Победа савезника 1918. донела добит и Италији.

У своме изјављењу талијанска војске чувени шведски научник Кјелен вели:

»Италија је постала великом државом захваљујући својим поразима и победама својих савезника!“

»Н. Г.« Вас. Г—довски.

Класна борба у Совјетској Русији.

—

Избори за месне совјете, који се сада у совјетској Русији врше, проузроковали су нову класну борбу, подигао се један интересантан елеменат у совјетском политичком животу отпочела је класна борба.

Војни комунизам нанео је на површину живота у Совјетској Русији комунистичко расељаштво. Ово подизање било је неприродно и стога је одмах почела борба против њега. Нова економска политика омогућила је сељаштву и малој буржоазији (занатлије и мали трговци) да скоncентришу своје силе. Данашњи избори у Русији указали су да све концентрације сила има успеха. Још никада није учествовало сељаштво тако активно, као приликом данашњих избора. То исто може се казати и за малу буржоазију, која је ове године веома енергично тражила право гласа.

Класна борба је у Русији илегална, Али ово им мало не уништава темпо борбе, већ на против оно убрзава и чини је рискантнијом. Данашњи избора указују да комунистичка странка почиње да се боји својих тајних класних непријатеља много више него што се бојала за време грађанског рата од спољних непријатеља. Овај политички значај класне борбе основа се на откривању нових политичких сила, које за сада немају одређених форми, али чије откриће слути да ће најближа историја Русије поћи у правцу појачане класне борбе. Једној страници није пошло за руком да постане у току десет година господар прилике.

»Застава.“

Вести

—

Обласна Скупштина. — 23 о. м. састаће се новоизабрана Обласна Скупштина, на којој ће се завршити конституисање Обласног Одбора.

Одузета од Женског Покрета. — Радним одобрењем општинског Одбора уступљена је „Крстина“ кућа Женском Покрету за оснивање домаћичке школе и дечије за оснивањем јачије клинике. Последњим решењем Одбора одузима се »Крстина“ кућа од Женског Покрета са мотивацијом што до данас није ништа Покрет предузео на овим установама.

Катастар. — Од овога пролећа отпочеће рад на катастру (премеравању земљишта) у срезу пожаревачком. Поводом тога општински Одбор донео је одлуку да се за смештај канцеларија и особља уступи кућа у којој је био смештен Дом Ратне Сирочади.

Редукција у Мин. Финансија. — Министарство Финансија приступиће ових дана редукцији непотребног особља, како би се издаци свели на праву меру. Приликом ове редукције обратиће се нарочита пажња на квалификације прописане законом, и на народност.

Грип. — И иако немамо никаквих званичних података о епидемији грипа у Пожаревцу, по приватним обавештењима да се констатовати, да оболења у Пожаревцу од грипа нису ретка, но срећом лаког су облика и без компликација.

Ђаци основних школа и гимназије распуштени су.

Нов правилник. — Министар Шума и Рудника ускоро ће потписати нов Правилник о поступковању при сечи и голети за које су радове у новом буџету Министарства Шума и Рудника предвиђени нарочити кредити. Ти радови треба да почну одмах на пролеће. Једна комисија стручњака израдила је нацрт но коме реку ће се ти радови извршити. Правилник ће имати за задатак да шихово извршење учини што бржим и правилнијим.

За друмове у Словенији. — Министарство Грађевина одобриће из партије за оправку друмова, предвиђене у новом буџету, већи кредит за оправку државних друмова у Словенији. Као што је познато Словенија у целој нашој држави имала је најбоље и најочуваније путове, али су они у последње време, нарочито за време непогода и поплава прошле године, доста оштећени, па им је потребна оправка. Радовима ће се приступати на пролеће.

Повластице за изложбу. — Управа италијанских железница тражиће од нашег Министарства Саобраћаја повлашћицу за можну заинтересованих лица која ће посетити велики сајам узорака на Ријеци. Овај сајам припрема се сада и дан отварања биће свечано утврђен.

Помагање друштава. Министарство Народног Здравља унело је у свој нови буџет један кредит из кога ће изазивати мање новчане помоћи појединим спортским и другим друштвима и омладинским организацијама које раде на развијању културе тела и народног здравља.

П. С. Н. Викторија због непредвиђених смотња одлаже своју годишњу скупштину заказану за данас, одложена је за наредну недељу.

20. фебруара 1927 год.

Управа.

Отказана му служби. Суд општине Вел. Градиштанске отказао је

службу општинском лекару Др. Дунарису. Отказ је извршен према уговору на шест месеци.

Нушићево Вече. — Наш познати водевиљски уметник Михаило Д. Спасић, са својом трупом приређује сутра код »Српске Круне« **Нушићево Вече**.

Пожаревачким грађанима, пријатељима позоришне уметности скрећемо пажњу на посете ово вече, које им пружа прилику, да се за час-два ослободе од свакодневних брига и уживају у духовитим позоришним комадима нашег одличног књижевника Бранислава Нушића, а које је комаде одлична трупа г. Спасића, приказивала и у Прагу.

Стране вести

—:—

Америка спрема храну за извоз — У целој Америци врло је велики резерва хране. Стога се америчка влада спрема да сувишак житарице, како би омогућила што већи извоз своје хране. Америка рачуна на европске пијаце, са којима хоће да поведе озбиљну и опасну конкуренцију.

Борба против просјачења у Москви. — Борба против просјачења у последње време у Москви јако напредује. Комисија за сузбијање просјачења је набројала од 18 маја до првог децембра прошле године укупно 4000 особа. Од онога јавило се добровољно пред комисијом нешто од половине а једном проценат задржала је комисија. Просјаци већином су у старости од 21 до 50 година. У току прошле године послало се 675 просјака у скретничке домове, 2250 послано је својим кућама а око 8 стотина особа добија помоћ.

— Насељавање Сибира. Текуће године комесаријат земљорадње РСФСР спремио је земље за насељавање Сибира за 102 хиљаде људи из околини Волге преселиће се 50.000 са Урала 45.000 за Далеки Исток 41.000 људи.

Беспослича у Бечу. — Беспослича у Бечу нагло расте. Крајем јануара месеца ове године било је у Аустрији забележено 270.000 незапослених особа, што је за њу један жалостан рекорд. Децембра месеца прошле године почела је беспослича да се шири а у другој половини месеца јануара скочила је са 112.000 особа. У самом Бечу број незапослених је 99.500

Енглези заваљају учење патриотизма. — Према изјави лорда Еустахија Перцина, министра просвете, помишљају Енглези да реформирају уџбенике историје и да у овоме погледу посвете већу пажњу енглеском империјализму. Енглески листови добијају из јавности захвална писма што су предузете мере у овоме правцу.

»Они који верују — пише један читалац „Тарса« — да је Британска царевина најмоћнија заштитница тврђава против антихришћанске пропаганде у Русији, — са радошћу читаће о овим корацима, учињеним у погледу учења патриотизма у школама.

ВЕРИДБЕ

Госпођа Дара и г. Драгомир Цвејић, извештавају пријатеље и познанике да се њихова кћи **Даница** верила са г. **Владиславом Марјановићем**, пешад. капетаном II класе, командиром 5 чете 9 пеш. пука.

Примаће 19/20 и 26/27 фебруара — Љубичевска бр. 23. 2—2

Венчања

У недељу, 20 фебруара по новом календ. у општ. саборној цркви у 11 часова пре подне — венчаће се наша кћи **Роксанда** са господ. **Светомиром Јерамошићем**, трговцем из Петровца.

Скуп сватова у 10 часова, Љубичевска ул. 24.

Ићи ће се колима.

Како нарочитих позивница неће бити, молимо пријатеље и познанике, нека ово приме за позив.

Лепосава, удова поч. **Огњана Михаиловића**, обућара овд.

Г-ђица *КАЈА* кћи Јелене и Чедомира Гачановића рез. ц. пуковника и *Др. ИКА ТРАЈКОВИЋ* лекар, син Катарине и Косте Трајковића хлебара; венчаће се 20 фебруара у 10 часова у општ. Саборној цркви.

Моле се пријатељи и познаници да ово родитељско весеље немоле увеличају. Ићи ће се колима. Скуп сватова у 9 часова Брничевска 5 и Немањина 12.

Нарочитих позивница неће бити.

Честитања у цркви.

БИОСКОПИ

ДАНАС СЕ ДАЈЕ:

Код »Српске Круне« — Биоскоп »Оријент« — „ЂРНИ РАЈ“ — драма у 6 великих чинова. У главним улогама Мадне Балами, Елмумд Лове и Лесме Фантон.

Дневна и вечерња представа.

—

Код »Златног Плуга« — Биоскоп Шухарт — ЗЛАТНИ КРЕВЕТ — велика циркуска драма у 6 чинова. У главним улогама: Рок Ла Рок и Лилијан Раш.

Само вечерња представа.

—

Код Штерија „Вранчево« — Народни биоскоп — САВЈАСТ (ФАНТОМ) ПАРИСКЕ ОПЕРЕ — по роману Гастона-Леру-а Монументални велики филм у 8 чинова, израђен у бојама. У главним улогама: Лон Шанеј, Мари Филбин и Норман Керу.

Дневна и вечерња представа

Јавна Захвалност

—:—

Господ.

Д-р Милутину Борићу,

лекару

Вашим савесним и марљивим залагањем спасли сте моје унуче од тешког запаљења плућа, које је скоро једва осмомесечно.

Не могу, а на овом приликом не изјавим Вама своју топлу благодарност на пруженом, којом сте помоћу Божјом и Вашом лекареком спремом успели да ми унуче оздрави и један млад живот очувате на срећу родитеља и мене.

Фебруара 1927 год.

Петровац.

Поштује вас,

Сава Ј. Петровић

пензионатор Мин. Штед.

Огласи

СТАН са три одељења и шпајзом. Издаје се од 1. марта о. г. под кирију. Упитати у Брничевској бр. 5. 2—2

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Обласна Организација Женског Покрета отворила је рад у својој канцеларији и протекторату који се налази у згради Окружног Здања.

Протекторату је поверити задатак да пружати и да помогне свакој жени која пати и да је заштити у сваком положају.

У истој канцеларији председница Обласне Организације госпођица Др. Љешевићева врши свакодневно бесплатно лекарске прегледе одојчади, деце и мајке и даваће потребне савете о нези здраве и болесне деце 5

ПОЗИВАМ

Моју жену Аницу која се је одавна скитње мене и куће напустила пре 7 месеци да ми се врати у року од три дана по изласку овога огласа, што ако не учини, неће је признати за жену, нити ће признати њене дугове које буде учинила.

Стављам јој до знања ако ми се неби вратила, да ће се оженити другом на чији ће закон моћи ништа наудити.

10. фебруара 1927 г.

Лесково.

Јанко Ромић

земљорадник.

ПОЖАРЕВАЧКА ЗАДРУГА

За међ. пом. и штедњу у Пожаревцу.

Исплаћује Дивидендни купон бр. 7 за 1926 год. на својих акција и то: I. издања по броја 10.000 са Дп. 16. — II. издања до броја 10·001—12500 са Дп. 10—по списковима од 21 фебруара т. г. — Дивидендни купон бр. 2 од 1921 год. застарева 27 фебруара 1927 год. по члану 71 друштвеним правила.

18 фебруара 1927 г.

Пожаревац.

Управа

УСЛЕД ОПРАВКЕ КУЋЕ

продајем 2 нова кревета, са мадрацима 2 патоса и умиваоник.

Боса Ст. Павловића.

НА ЗНАЊЕ ГРАЂАНСТВУ

да ћу од 20 овог месеца продавати

1. килограм прног хлеба Дин. 8·50
2 килограма „ „ „ 7.—

С поштовањем

МИХАЈЛО М. ЖИВКОВИЋ

пекар

1—2 — Горња мала. —

Издаје се од 1 марта

Стан са 4 одељења и подрумом у Љубичевској улици. За усмене упитати Лепосаву Веселиновић, удову — Косанчићева бр. 7.

1—2

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у

Кнеза Михаила улица број 37.

Продаваи

Слободан Стокић

пимар

ПРОДАЈЕМ ГРАЂУ

1. СТАНА од три одељења ВРАТА, ПРОЗОРИ, НАТОС и т. д. исконуван материјал. За цену упитати.

Иду (Стругара)

2—2 Љубичевска бр. 7.

Од првог маја

ове године издајем под кирију моје дућане на тргу Краља Александра, и СТАН и МАГАЦИН у Синђелићевој улици.

За погодбу обратити се Брани Н. Т. Јовановићу, трговцу.

5 Зора Мил. Дамјановића, ђенерала

Нова обућарска радња СТАНИМИРА М. ЖИВАНОВИЋА

Извештавам п штоване грађанство вароши Пожаревца и околине, а и све моје пријатеље и другове, да сам отворио обућарску радњу у овд. вароши, у згради симова Јонке Јовановића, спроћу парка, у бившим вад канцеларије г. Ив. Николића.

Молим их да се за своје потребе, поруџбине и оправке, уводе обратити мојој радњи. Ја ћу се старати, да сваког мушторију, израдом задовољим и тиме оправдам са радом и брзом услугом поклоњено ми поверење.

С поштовањем
Станимир М. Живановић
обућар.

2—2

ПАРНО КУПАТИЛО

ради свиког дана од 7 у јутру до 10 у вече. Суботом до 12 сати ноћи.

5—10 Стерија Аверов

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 36

Грађанству вароши Пожаревца и путничном свету.

Моји невољали противници, када су видели, да ми и поред њихових спletака купатило напредује, изумели су, као последње средство, и протурају кроз варош гласове: како моје купатило није за честите породице.

Тим невољницима, ако их само ухватим одговорићу одмах пуцњем ноћ куда; а свима честитим и културним људима јављам, да последњих месец и по дана купатилом непрекидно рукују моја жена и моја кћи. Само то довољно је јемство, да је у купатилу искључена свака непријатност, да не поменем и факат, да су преко 70 најчеститијих породица стални посетиоци купатила.

Стерија Аверов,
закупац купатила

3—3

РУКОТВОРНИЦА ТАМБУРА И. ВАРДИАН

СИСАК ХРВ. 71.

препоручује као стара радња своје најбоље ТАМБУРЕ.

Цјеновник на захтев бесплатно.

НА ПРОДАЈУ ВРШАЋА ГАРНИТУРА

фабрикат »Р. Волф« № 6.

МАШИНА СА ДРЕЊОМ у потпуно исправном стању, две године је била у раду. Продаја се врши због других предузећа. Продају врши

Мих. А. Стефановић,
димар из Петровца

3—4 ч

СТАН за издавање одмах у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратити се код

Драгутина Димитријевића
Тесте.

3

СВАКИ ЗЕМЉОРАДНИК

мора настојати да поцигне приход својих њива!

Поред **добре** обраде земље и доброг семена то се постиже најуспешније употребом

ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА.

СУПЕРФОСФАТ

у одличној квалитети наших домаћих фабрика, као и **чилску шалитру калијеву со, кречни азот, те смесу КАС** као и остале смесе, нуди уз најповољније цене:

ФОСФАТ Д. Д.

за промет и трговину вештачким гнојивима

ЗАГРЕБ.

Маџураничева трг број 4. Телефон 18—39.

Телеграфска адреса: Фосфат Загреб.

Све **упуте за употребу** вештачког ђубрива дајемо **бесплатно!**

Заступство за Пожаревац и околину: Мита Ст. Станисављевић, апотекар. Пожаревац.

6

МЛАВСКА ШТЕДИОНИЦА

Петровац — (Србија)

Исплаћује дивидендни купон бр. 5. за 1926 год. са својих акција по дин. 12—(4%)

Дивидендни купон бр. 2 достарева 17. фебруара 1927 год.

—4 Управа.

✱ ПРОДАЈЕМ ✱

врло добру гарнитуру комплект системе »Мар« шест четворка.

ВРШИЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон" четворка. Вршићу целу гарнитуру системом „Рансомес" петорка. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Симеринг." Један балонх гвоздена вочестручица.

Војин Гајић,
Мали Воја
дрвар.

7—10

Кафана са целокупним једиком издаје се под закуп одмах.

Обратити се уреднишшву.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста париског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата на дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војводе Путних 6. 16 17

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила увођење електр. осветљења и грађанству слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

9—10 Управа.

ЛОЗА

Све америчанске подлоге, калемови и корењаци, оригинални Телекијеве селекције цијепови на Берландијери »Први југословенски расадник Дарувар. — Хрватска Тражите цјеник!. 6

ПЛАЦ у Влашкој мали до „Инжењерске Зграде" продајем на слободне руке.

За услове и погодбу обратити се

Никола Д. Николићу
трг.
Кнез Михајлова 19

Буковичка кисела вода

КИСЕЛА ПАПРИКА бабура и туршијара ПЕЧЕНА БАБУРА — и барека за пушење. — Паравија домаћи у флашама од ½ л. ¾ и 1 литар.

добија се у
ВАКАЛСКОЈ РАДЊИ
Ђорђе Ж. Јовичић

6—6

КУЋА НА ПРОДАЈУ

5

у В. Градишту: кућа пок. Ђоке Николајевића од тврдог материјала са великом авлијом и баштом, продаје се из слободне руке. За погодбу обратити се Милан Ј. Добричићу, трг, или г-ђи Аници Т. Николајевић, Скендер — Бегова бр. 7 у Београду.

НА ОТПЛАТУ

Врши инсталације Електричног осветљења са најбољим материјалом по умереној цени

Кожарско-Електро-Техничка Радња
АЛЕКСАНДРА ПАНИЋА
Пожаревац. 3

ЗАСТУПНИКА

за Пожаревац и околину

тражи позната француска творница тоалетног сапуна, која је већ увођена у нашој држави и која чини велике рекламе. Месечна зарада Дин. 3.000— до 5.000 — Потребан капитал Динара 5.000.—

Онај који се прими тога заступства, добиће још једно заступство француске козметике и парфимерије, за коју се мора увек имати готовину.

Само озбиљне понуде треба слати на администрацију листа под насловом: ПАЛМОЛИВЕ.

Ко оглашује тај напредује

У уторак 22. ов. м. држаћемо четрдесетодневни помен на овд. гробљу нашој поч.

† Зорки — Зори.

о чему извештавамо сроднике, пријатеље и познанике.

Ожалошћени супруг
Дим. Мита Младеновић
месар овд.

Број 15 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 24 ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин, за пола године 5 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гарманда од речи 0.50 дин, на цицера од речи 1·20 дин. за прилеслано од речи на гарманда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ОСЕЋАЊЕ ДУЖНОСТИ

Основ осећања дужности лежи у симпатији коју покреће морална симпатија или морална свест. Свако осећање симпатије гони онога, који воли, на радње, које су намењене за увећању благостање љубљене особе. То се на правом кораку види и код животиња: мајка ће хранити младунце, неговаће их и кињаће се себе због њих или јаче да им направи мекано ложиште, а отац ће доносити храну женки и младунцима и бранићи их од непријатеља. Све ове радње, које се чине на корист рада оних личности према којима се осећа симпатија. Отуда она неописана радња која се осећа према испуњеној родитељској дужности, како у материјалном погледу, још далеко више у моралном! — Сад, колико болних осећаја, кајања и разочарења бере у у души онај, који је замишљао да је једина срећа та, да своје симпатизере само што јаче материјално осигура, и у том осигурању, заборавио је на моралну тековину, остављајући их осакаћене... „На лудом месту, на паметном остани."

Људска заједница створена је на основи породице, фамилије, племена и државе. Сад кад пођемо у природу и затражимо основ стварања заједнице код животиња, које се заједнице стварају без икаквих прописа, наређења и закона, просто инстинктивно, од ког инстинкта и човек није далеко умако, — какво чудно сравњење хоћајмо? Прво у браку: код извесних мајмуна напагаја смрт једног од супружника повлачи по одбијање хране и на крају крајева до смрти онога, који је преживио свога друга због своје веће жалости и утучености. Код многих птица, а првенствено код голубова, траје брачна веза кроз цео живот.

Друштвена уређења код чела и мрава, где они са њиховим заједницама тако темељно устројеним и тако узвишено срећеним на основи нагона, од кога такође и човек није далеко умако, — осећање друштвене дужности заменило је сваку појединачну симпатију, — односно егоизам! Један мрав или један чела воли, тако рећи, само скуп својих другова! Они се не жртвују за појединце, него само за заједницу. Код тих животиња јединица се сматра као један број из заједнице, чија је девиза: један за све, сви за једнога.

Нарочито код чела степен симпатија према једном члану — матици, или према једној нарочитој класи, која је опређена на служи у корист опште заједнице — другова; — радилица ће у сиргу или умрле од глади да би само исхранила матицу као општу мајку; док пчеле, другови извршс свој задатак, кад постану неупотребљиви и не корисни за општу заједницу, буду немилосрдно уништени.

Велики мозак, толико моћан и сложан код човека, свакојако у основи својој садржи зачетке нагона природом одређеним за осигурање привенствено породице, рођбине, племена до Отаџбине са заједничким језиком. Али, својим културним развићем, човек је упућен да своје симпатије пренесе и ван граница Отаџбине к човечанству, да у сваком човеку види брата, друга; а из овога ће се развити опште осећање дружељубља (солидарности) и друштвене дужности.

Како би било далеко лепше и далеко боље, кад би и код културног човека много што шта заокруглило се; на пример: борба, која по природи саме ствари мора вечно бити; али не борба само за живот, већ за општи опстанак: човечанство би једног дана славило тријумф над појединачним егоизмом и било би по Евангелском: „један отац на небу, а сва браћа на земљи?!.."

Нажалост, човечанство има још једну страшну ругобу, гору него кугу, — да збрише са лица земље: неписменост, незнање, заблуде и све друге препоне које му сметају да у царству истинске просвећености и културе уђе! Јер човечанство, уплетено у многим и многим замкама није још ни у својој најближој околини стигло да расплете, управо рећи, да расече „Горанјев чвор" — својих недуга, од којих пати. А још мање да унесе масонарски луч код једне врсте људи који милијунима година живе у непријатељским малим масобинама, лишени сваког човечанског осећања; па не само што се узајамно убијају, — нажалост то често чини и културан човек (ратови) — него се међусобно и жваре! —

Јов. С. Дасимировић
парох в. причински.

БУДУЋИ РАТ
с обзиром на данашњу цивилизацију

Уговорени тирански пакт између Италије и Албаније изазвао је у јавности широм целе Европе а нарочито у нашој земљи, чији су интереси најбише и тангирани, велике и озбиљне коментаре и иако тај пакт не заслужује толику пажњу и није вредан толиког коментарисања.

Пакт Италијанско-Албански запљуснуо је толико нашу јавност а нарочито ниже друштвене слојеве, да је тешко разуверити их да тај тирански пакт нема никакве озбиљне последице а још мање рат.

Разуме се да су немачке империјалистичке тежње пре рата биле: почепати се на сваки начин преко Босне, Санџака и Метохије Цариграда. Те су се тежње тада несметано и могле развијати, међутим данас се овако што не би могло дешавати а то не буде непримећено и интервенцијом дипломатским путем осујећено.

На чему би могле базирати Аспирације Италијанског империјализма на Балкану, сигурно „на традицији нек дашње римске империје. »Доцкан се сетила". Тим пактом Италија је ограничила само своје амби-

ционозне материјалне интересе, од осталих суседних држава Албаније.

У осталом да ли ће се тај Италијанско-Албански пакт моћи примењивати у животу, какве ће последице имати и колико ће века бити, показаће нам време?

Од рата се још стрепи, и ако је данашња цивилизација може се рећи, достигла кулминацију. Појам о рату некако не мења свој облик, нити се игде примећује акција за измену тога појма, сем лиге народа, већ тај појам о рату и даље обухвата примитиван начин регулисања и сређивања односа између појединих је не према другој непријатељски расположених земаља и као тај појам регулисања од ос „р х н ра духу данашњег времена.

После рата установљена је Лига Народа чији је рад до сада и ако доста ограничен дао доста лепе резултате.

Зар се и данас неби могла основати једна интернационална институција, слична лиги народа, само са ширим функцијама дипломатским и судским у којој би биле у извесном члановима заступљене све европске државе. Зар неби та институција могла имати свој закон према коме би биле обавезне све државе, као што су државном закону обавезни сви грађани дотичне државе.

Ма ако се после појави која држава са неким тежњама нека тај интернационални суд реши јесу ли те тежње оправдане. Само би на тај начин била обезбеђена и одбрањена егзистенција појединих самосталних држава. У изгледу је да ће се и то остварити с обзиром на разне комисије које постоје, као, комисија за разоружање и др. које дају повода сумњи горњим нашим.

Нисмо први и сами, нити смо последњим са оваким резоновањем о решавању економских, социјалних и политичких односа између појединих земаља, али колико за нас је и коначно да је наш интерес треба активно радити и њих на то да се што пре пост гне примена сваког начина решавања међународних односа, јер би само на тај начин показали да смо достојни културе двадесетог века.

19. фебруара 1927 год.
Жагубица.

Живко В. Ружић

О СПАЈАЊУ ОБЛАСТИ

Законом о областима и административној подели наше земље слободно је областима, да путем слободне воље, могу извршити своје привредније суседној области.

Наша је административна подела на области извршена на брзу руку без дубока размишљања и зато, кад погледате на карти видите онако неправилне области.

Узмимо на пример Област Смедеревску, која се пружила долином Мораве од Марковца, под левом обалом Дунава до Нерља и северно ка Вршцу, Смедеревској области придодати су 5 срезова: Ковин, Ковачица, Алибунар, Вршац и Бела Црква. Каква неприродна подела. Оваква се подела не може мотивисати ни привредним, ни трговинским а још мање националним разлогом. За саму област, која је подељена Дунавом на ова дела, са великом удаљеношћу од центра (Смедерева) врши се везом преко Дунава лошим средством пројектом, које је и скупо и несавремено.

Кад узмемо карту пред се онда имамо сасвим природно спајање срезова: Бела Црква, Ковин, Вршац за област Пожаревачком, јер удаљеност Беле Цркве од главног центра области (Пожаревац) износи и то преко Рама 38 километра. Од Беле Цркве до Вршца возом путује се 75 минута.

Кад би иницијатива Пожаревца била у рукама Пожаревљана, нема сумње, да би неко мислио и радио на томе да се ти делови присаједине Пожаревачкој области. Интереси грађана показаће се у погледу привредном и трговинском а од колике је важности са националног гледишта не треба много објашњења.

Да би се до овога једнога дана дошло и идеја о спајању тих крајева нашој области напрасито, потребно је узајамно упознавање житеља једне и друге области. Маса народа то је учинила или масу, на жалост, интелектуалци. Да се је маса уносила доказ је, што на нашој пијаци виђате привреднике и трговце из Ковачице, Ковина, Алибунара и околине Беле Цркве готово сваког пазарног дана а тако исто и обратно. Кад је пут само маса проврчи ли зашто интелектуалци не раде на томе да се и формално, административно те области не стоје.

Чија је то дужност да се то учини и оствари?! Без сумње представника привреде, трговине и просвете из Пожаревца и окр. пожаревачког.

Ђ.

КАФЕДИЈА ТАЛЕ И ВИЉЕМ

—:—

Четвртог овог месеца сахрањен је у Вел. Градишту уз изванредну пороцину и многобројног грађанства чика Тале кафедија из Вел. Градишта. Умро је у 75 години старости. Породица је у њему изгубила добра оца и деду, грађанство поштену и по срцу добру старину, а радикална странка једног од својих најодданијих и најодушевљенијих чланова.

И ако стар, Тале је ревносно вршио бирачку дужност при многим парламентарским изборима, гласању народних посланика или општинских чланова. Тада се га могао увек видети како са великим бирком на левом рамену и штапом у десној руци полако сам иде средином — падом — чаршије према месту збора. На добацивање пријатеља »браво Тале« корачао је озбиљно на десницу десно и лево, тврдо убеђен да врши партијску дужност. На збору је увек био под бирком и први давао збору сигнал речима „Живео Пашић, живела Радикална Странка," што је збор иницијативно прихватао. По свршеном збору или избору враћао је заставу на своје место пун задовољства, јер му се то увек на лицу видело. Био је радикалац од пете до главе, и нико га није могао у уверењу поколебати, да је радикална странка једина спасавајућа странка у земљи.

До рата 1914 год. обављао је са сином Александром кафедијску радњу у Градишту. Кад је објављена мобилизација војске син му Александар оде на војску, а он са снајом остане сам у кафани све до 17 јуна 1914 год. кога је дана топовима бомбардовање Градишта од аустријанаца са висова преко Дунава. У бризи да сачува породицу од погибије непријатељских граната напусти Градиште, као и остали грађани, и пресели се у Снеготин, село више Голупца, где је раније изграђивао и продавао букур. Тамо је живео све до окупације Србије па се врати у Градиште.

За време окупације каструјан је од бугарских војника. Причао ми, једнако, да му је све то дошло од снаје која је под њега била »једнога дана, вели Тале, бануше ми у кућу два бугарска војника и упиташе ме: „бре стари зашто не пазиш и ри на снају да отвори врата." Рекох им да немам, а и кад бих имао не би јој, као младој жени то довољно и кога да храни? Зар бугарске војнике! Шта ће им рећи сви а њој муж кад се га војске врати.! То их, вели, силно наљутило. Дохваташе ме, оборише на патос, бише, газише, псовађаше ме на чему, и, одоше. Од повреда мали, ја нисам умро. Остадох жив, али шта ми вреди кад сам од убоја остао просут — инвалид, неспособан за рад. Проклета дајо, Бог нека јој за то плати.«

По повратку са војске син му Александар оженио се за ону мајури жену од себе и разведе се. Умрла је пре свекра Талета.

Талета је болела пронаст отарбине, али и у најкритичнијим данима при пробоју непријатељске војске у Србију интересовало га чија војска сада удара на Србију, Аустријанца, која је пре тога два пута избацивана из Србије или немачка он прича:

»једнога дана с јесени 1915 год нас сам са породицом у Снеготину био чујем грмљавину топова горе од Бајаше. Грмело је да се земља тресла. Одмах сам видео да је отпочела борба између наше и непријатељске војске од Градишта па на више. Једнога јутра узмем колица и одем на рудник да донесем кући букур». Кад сам се са рудника враћао спазим четири стране војника на коњима са пушкама коњима где иду путем мени ноб. Признајем да ми није било пријатно кад сам их видео, али, али шта сам могао.! Спустим колица на земљу и станем мирно. Кад су дошли до мене заустављше коње и један ме од њих остоми пакварено српски: »чича, има српска војска.«? Има, има и то много има, и покажем им руком низ пут куда је наша војска одступала. Они се погледаше, проговорише нешто шпански, салутираше и кренуше напред. Ја стао на гледам за њима и у себи мислим: штета што сте тако млади, кући се мајци нећете вратити. Док вас сви наши сваке и дочекају, биће меса и од вас и од наших коња. Котрљаће се главе пуце са глава по путу, и, помешаних, чији ли су ово војници, аустријски или немачки, па подигох руку са капом у вис и викнух им: „Ај Швабе," и дам руком знак да стану Они нагло окренуше коње к, мени и стадоше сви у ред, а ја им довикнем „Фрам,"! »Вољом«! не скидајући очи са њих. Одмах сам видео да су ме разумели шта овим хоћу и одговорише: »Вољем, Вољем.« Насмејаше се, окренуше коње и одоше. Дакле, Немци а не Аустријанци, рекох у себи, сагнем се, дохватим колица и пођем селу. И ако сам био очајан, ипак сам у себи осетио неки понос, кад сам видео, да нас окупира немачка војска, војска једне силне царевине, а не аустријанска усра..ца.«

Бог нека прими у заштиту душу твоју добри чика Тале. Робовао си изванредно вре-

ме као и сви ми, али си доживео и видео пропаст војске »силне немачке царевине« и умро си као слободан грађанин у својој кући у својој ослобођеној и уједињеној отаџбини. Ти и твој »Вељем« остаћете код нас у вечној успомени.

18 фебруара 1927 г.

Вел. Градиште.

Илија Н. Ђорђевић,
адвокат.

Вести

Дејство ђенерала. — У Народној Скупштини чују се многи гласови противу уласка ђенерала у владу и владајућих и опозиционих кругова. Ти напади мотивишу се »добрим парламентарним обичајима«. Специјално ми, Пожаревљани, осетили смо дејство ђенерала на пруги Пожаревац —М. Крсна –Београд. Од када је ђенерал министар саобраћаја возови раде тачно у минуту и нема више закашњења и осталог малтретирања путника са закржавањем у М Крсни.

Дејство ђенерала је изврсно и, корисно и по државу и по саобраћај.

Сад очекујемо да г. ђенерал расчисти са лиферантима угље, који су апсолутно непотребни и штетни по интересе државе. Учинили и ово г. ђенерал, народ ће му бити захвалан, јер ће му учинити уштеду у неколико стотине милиона динара непотребне провизије лиферантима.

Ђавли суседи. — Како нам из Градишта јављају, од како се више отворена граница са Румунијом нашем живљу, који је по несрећи, паришким миром досуђена Румунији, најстрожије је забрањено да сме прелазити Дунав и посећивати наша гранична места. То за време Аустрије није било, чак што више имали су слободу набављати жита тек намернице сва она села мађарска на Локви српским живљем. Данас, кад се граничимо са „пријатељима“ Румунима нема тога. Наш живаљ у тим крајевима преживљује тешке дане. Нема права на школе, које је право имао за време Аустрије. Нема слободу кретања, у опште осећа се у мрачном ропству.

Наши грађани, који се баве рибловом не смеју се приближати ни половини Дунава, јер одмах буду нападнути од Румунских пограничних стражара. Било је већ више случајева, да су на наше грађане пуцали, ранили и у ропство одвели. Пре извесног времена такав се један случај код Градишта обновио.

Како би било, да се клин клином истерује, и да наши гранични стражари учине у таквим случајевима реванш према добро познатим „храбрим“ Румунима.

Опасно средство за превоз. — Из Рама нам пишу: на Дунаву између Рама и Шаланке врши се превоз путника, стоке и робе на једном моторном чаму врло слабе грађе са великом опасношћу по живот путника. Тај истрошени чамац неколико пута при превозу путника од В. Градишта до Шаланке давао се. Мотор се покварио стане на сред Дунава, застар дува и скела, коју за собом вуче у неколико случајева потопили се. Било је и људских жртава и стоке. Тикав се случај десио и ових дана.

Надлежни, који дају повластице, дужни су да спрече у будуће овакве случајеве, прегледавши справе за превоз путника, у противном одговорни су за нетачне случајеве.

Нов председник суда. — За председника градишћанског прзост. суда постављен је г. Драг. Витић, судија пожар. прв. суда.

Честитамо заслужено унапр ђење.

Пензионисан. — Г. Аца Лазаревић, секретар Апелац. Суда у Скопљу, стављен је у пензију.

Редукција особља у Министарству Саобраћаја — У Централи Министарства Саобраћаја, Генералне Дирекције Државних Железница, а такође и по свима Областним Дирекцијама убрзано се ради на спровођењу редукције извесних одељења, а према томе и непотребног особља за које Финансијски Одбор Народне Скупштине смањио личне расходе тог Министарства.

За Техничке Одељење и Саобраћајно Комерцијално Одељење Министарства Саобраћаја већ постоји одлука господина министра, да се та одељења од 1 априла о. г. укидају и употребљено особље стављ на расположење Генералне Дирекције Државних Железница.

Подземне телефонске линије у нашој земљи. — Једна америчанска фирма понудила је Министарству Поште и Телеграфа да спроведе подземне телефонске каблове на свим линијама: Београд—Марибор и Рума —Суботица. По завршетку ових радова спровела би се и подземни телефонски каблови на линији Београд— Бечкерек.

Курсеви за домаћице. — У предлогу буџета Министарства Просвете за идућу 1927—1928. буџетску годину предвиђен је један редован кредит од 500.000 динара, који је опређен специјално за издржавање школа и курсеви за домаћице. Из тог кредита моћи ће се подмирити извесна сума и за оснивање нових домаћичких школа.

Стране вести

—:—

Складиште руске хране у Венецији. — Према вестима из Одесе отпочела су преговарања између хлебарске трговачке коморе „Лојд Трјестино“ и совјетског »Експорт хлеба« о подизању продајне агентуре и складишта руског жита у Венецији.

Подизањем овога складишта има се олакшати лиферовање руског жита у Италију, Баварску, Аустрију и СХС,

Тестамент Пољског политичара. — Недавно умро је у Лавову Давид Абрамовић, који је у своје време пре рата играо знатну политичку улогу као вођа Пољака у Галицији; председник пољског клуба у бечком парламенту и министар за Галицију. У тестаменту наредио је, да се из његовог имања, које постоји из великог пољског добра, неколико кућа у Лавову и знатног капитала, оснује установа из чијег прихода одржава ће се у Лавову завод за настојтање сиротих сиромашних властелина. 72.000 златника завештао је за потпору студената оних родитеља, који су били уништени од бољшевичке револуције. Знатну суму завештао је за обнову краљевског замка Вавелу у Кракову и за куповину слика пољских уметника, које слике ће се чувати у галерији слика на Вавелу. Истој галерији оставио је и своју скупоцену збирку слика, бронзе и гобелина. Овим капиталом располагаће краковска академија уметности.

Попис становништва у Бугарској. — Крајем прошле године извршен је попис становништва у Бугарској. Према резултатима тога пописа имала Бугарска свега 31 дец. 1926 године 5,484.143 становника према попису од 1920 год. када је било 4,864.971 Прираштај је дакле 2 08 посто. Занимљиво је, да у бугарској има више мушких него женских и то 2,747.983 мушких и 2,736.160 женских.

Венчања

У недељу 27 фебруара по новом календару у овдашњој саборној цркви у 10 часова пре подне — венчаће се наша кћи *ЈОВАНКА* са госп. *МИЛАНОМ МАРКОВИЋЕМ*, трг. из Петровца.

Сви сватови нек Милошева кафана пређу пут гимназије.

Ићи ће се колима.

Како нарочитих позивница неће бити, молимо пријатеље и познанике нека ово приме за позив.

Наталија и Душан Паунковић,
економ из Пожаревца.

ЗОРА кћи г-ђе Даре и госп. Младена Марића п.пук. у пенз. и СТОЈАН ЗДРАВКОВИЋ пеш. поручник син г-ђе. Росе Здравковић-Дудове из Крушевца, венчаће се у овдашњој Саборној цркви 27. ов. месеца у 8 часова.

Нарочитих позивница неће бити. Честитаће у цркви. Ићи ће се колима

Скуп сватова »Брашнићевска« 12.

Огласи

Због болести у кући не могу примати уобичајене посете

О СВОЈОЈ СЛАВИ
СВ. АПОСТОЛУ ЋИРИЛУ
27 текућег месеца.

Др. Ст. Вуичевић.

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Летњаковачко Брашно најлепше, најбоље и најрентабилније, добија се свака количина у свако доба. — Цене најумереније — без конкуренције Исто важи и за бакале а домаћице нека захтевају само Летњаковачко брашно, јер је једина најбоље за развијање.

У стоваришту се добија и на мање. Стоваришће се налази у баканској радњи Цветка Јов. Прудовића. 1—6

ВРШАЋА МАШИНА

потпуно исправна са целокупним прибором од 5 коњ. снага, продаје се по врло повољној цени. Обратити се

Спасоју Јовићу
Сираково

Александар Митровић
Трњане.

1—3

УСЛЕД ПРЕСЕЉЕЊА
из Пожаревца

продајем 2 ОРМАНА, 2 КРЕВЕТА, 2 НАХТКАСТНИКА, ЈЕДНУ ЛУСТЕР ЛАМПУ И ДРУГЕ СИТНИЦЕ. Пошто ћу се бавити само до петка то молим ко жели, — да похита. Ради погодбе обратити се у мојој кући.

Лазар Албахари

бив. овд. царински посредник.

Немањина улица између Косте Трајковића фурунџије и Пере Стевчића.

УСЛЕД РЕНОВИРАЊА

целокупног хотела Српска Круна — у Петровцу обустављење се рад за извесно време.

С поштовањем

Браћа Животић,
хотелијери.

НА ЗНАЊЕ ГРАЂАНСТВУ

да ћу од 20 овог месеца продавати

1. килограм прног хлеба Дин. 3·50
2 килограма „ „ „ 7.—

С поштовањем

МИХАЈЛО М. ЖИВКОВИЋ
пекар

1—2 — Горња маала. —

Издаје се од 1 марта

Стан са 4 одељења и подрумом у Љубичевској улици. За услове упитати Пенсију Веселиновић, удовицу — Косанчићева бр. 7.

2—2

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ

која постоји у Кнеза Михаила улица број 37.

Продавац
Стеван Стокић
лимар

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у вече. Суботом до 12 сати ноћи.

6—10 Стерија Аверов

Др. Рафајло Н. Алфандари
СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венерично болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Фанина Пантића. 37

НА ПРОДАЈУ
ВРШАЋА ГАРНИТУРА

фабрикат »Р. Волф« № 6.

МАШИНА СА ДРЕПОМ у потпуно исправном стању, до скоро је била у раду. Продаје се само због других предузећа. Продају врши

Мих А Стефановић,
земљар из Петровца

4—4 ч.

✻ ПРОДАЈЕМ ✻

вршаћу гарнитуру комплект системом »Мајшанка четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон" четворка. Вршаћу целу гарнитуру системом „Пансомес" петница. Један бензин мотор од 6 коњ. на колица. Један бензин мотор од 4. коњ. на колица „Симеринг." Један банкек гвоздена конструкција.

Војин Гајић,
Мали Воја
дрвар.

8—10

СТАН

за издавање одмах у Љубичевској улици бр. 52 са свима удобностима. Обратите се код

Драгутина Димитријевића
Тиоте.

3

ХОТЕЛ и РЕСТОРАН „БРАНИЧЕВО"

После великих материјалних жртава успео сам да за мој ресторан ангажујем једну од најбољих куварица, која својим радом прави сензације. —

Од данас дајем КОСТ за 500 дин. месечно.

Сваки, ко само једном проба моју кујну, неће — — — је никад напустити. — — —

Сем тога точим.

Вајфертово Експорт ПИВО
И
најбоље Смедеревско ВИНО

црно и бело из подрума Задруге.

Моли за посету

Стерија Аверов
хотелијер.

— Часовничарска радња —
Мих. — Мише Сергијевића у Пожаревцу

Извештава поштоване муштерије да је добио леп избор дуварних зидних сатова за салоне, хотеле, канцеларијских и кухињских. Велики избор швајцарских железничких сатова марке Лонжин, Егерна, Специјал, Ландрас, Палас и све остале сатове искључиво из Швајцарске фабрике. Тако исто златног прегиња, минђуша, брме, ланаца златних за окo-врата са разним фигурама. Разних дубле ствари и сребра. Цвекера, наочара свеврсте. Разних будилника за покдоне. За сваки железнички сат добија се 10 год гаранције. У мојој радњи може сваки војн год оће, да за један комад обвезнице Ратне Штеде добије железнички сат марке: Палас, Ландрас, Специјал, са гаранцијом 10 год.

Правим све оправке сатова, наочара и цвекера.

Све наведене ствари дајем јефтиније него ма ко у којој радњи, пошто директно из фабрика набављам. Конкуренцију немам. Може се сваки уверити,

Радња се налази до кафане »Браничево« — Црквена улица

С поштовањем

8 **Мих. — Миша Сергијевић,** часовничар.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста парижког медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. — Петровац. Војвода Путник 6. 17—17

НА ОТПЛАТУ

Управа Електричне Централе да би омогућила увођење електр. осветљења и грађанству слабијег материјалног стања, споразумела се је са извесним фирмама да материјал дају на отплату у месечним ратама.

Ближа обавештења у канцеларији.

10—10 Управа.

ЛОЗА

Све америчке подлоге, кључања и корењаци оригиналне Телекијеве селекције пијеспови на Берландиери »Први југословенски лозњаци Дарувар. — Хрватска Тражите цјеник!. 6

КУЋА НА ПРОДАЈУ 5

у В. Градишту: кућа пок. Ђоке Николајевића од тврдог материјала са великом авлијом и баштом, продаје се из слободне руке. За погодбу обратати се Милинају Доброчићу, трг. или г-ђи Анини Ђ Николајевић, Скендер — Бегова бр. 7 у Београду.

НА ОТПЛАТУ

Врши инсталације Електричног осветљења са најбољим материјалом по најнижој цени

Кожарско-Електро-Техничка Радња
АЛЕКСАНДРА ПАНИЋА
Пожаревац. 3

УСЛЕД СПРАВКЕ КУЋЕ

продајем 2 нова кревета, са мадрацима 2 наткивача и јастуцима.!

Боса Ст. Павловића.

ПРОДАЈЕМ ГРАЂУ

1. СТАНА од три одељења ВРАТА, ПРОЗОРИ, НАТОС и т. д. целокупан материјал. За цену упитати.

Иву (Стругари)
2—2 Љубичевска бр. 7.

Буковичка кисела вода

КИСЕЛА ПАПРИКА бубура и туршијара ПЕЧЕНА БАЊУРА — и барена за пуњење. — Паприја домаћи у флашама од 1/2 л. 3/4 и 1 литар.

добија се у
ВАКАЛСКОЈ РАДЊИ
6—6 **Ђорђе Ж. Јовичић**

Грађанству вароши Пожаревца и путничком свету.

Моја невољали противници, када су видели, да ми и поред њихових сплеткама купатило напредује, изумели су, као последње средство, и протурају кроз варош гласове: како моје купатило није за честите породице.

Тим невољалцима, ако их само ухватим одговорићу одмах тужбом коц суди: а свима честитим и културним људима јављам, да последњих месец и по дана купатилом непрекидно рукују моја жена и моја кћи. Само то довољно је јемство, да је у купатилу искључена свака непријатност, да не помињем и факат, да су преко 70 најчеститијих породица стални посетиоци купатила.

Стерија Аверов,
3—3 закупац купатила

Број 16 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 27. ФЕБРУАРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 5 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на цицера од речи 1'20 дин. за прилошлано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се напред унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Љубичевска ул. бр. 1.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном пакету. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

КРИЗА, КРИЗА И КРИЗА

Криза економско-привредна, криза политичка, криза социјално-морална, па и криза атмосферска, јер је она општа криза културе и саму природу.

Тужи се сељак мало му рођа киша, јављају се привредници на нерентабилност у послу, жале се доктори »мало болесника«, жале се чиновници мали им је плата.

Сви се жале, кукају и наричу, бацајући кривицу један на другога, међутим сви солидарно подржавају и одржавају кризу.

С обзиром на овдашњу околину, кад дође време рада у пољу, ради само жена и старац, млади људи немогу се видети нигде ни од корова, сви се забили по кафанама у лађовину, коцкају се и агитује за рачун појединих паразита.

Никад у овом крају па ни у осталим широм целе државе не обрађује се земља онолико, колико је има, већ известан, мањи део, а остало остаје у парлогу, не засејава се културнијим усевима и не експлоатише рационалнијим начином, негде из економских обзира, негде из незнања, а негде и због техничких немогућности.

Привреда боље не стоји, јер су привредници свој посо сами ограничили ослањајући се на хигијенске и логичне обзире, уподобивши се са привредницима осталих много уређенијих држава. Свој животни посао ограничили, посветивши остали већи део времена на непотребно трошење своје зарађене кору хлеба.

Социјалне кризе било је и биће али у овакој мери — никада. Свуда и на сваком кораку мораш бити резервисан и у говору и у гестовима па и у самом раду. Друштвене солидарности нема ни мало. Сваки појединац има своје амбициозне идеје и ради на остварењу исте, ма по цени коштања десетине честитих душа.

Принцип и логика данашње друштвене генерације изгледа да је: живети не радећи, па макар то било и на рачун појединаца.

Општа дегенерација друштва могло се раније рећи да је последица последица, међутим сада нису више на уређеним инстинкт.

Што се тиче моралне кризе односно моралне кризе може се рећи да је достигла кулминацију. Треба јој метути „тачку“ и чекати да се сама по себи почне спуштати ка моралу.

Оснивају се друштва, оснивају се заводи али сво за оне који морално пропадају на заповедништво, чији је број из дана у дан све већи?

Као прилог овој општој кризи дошла је и природна криза: град уништи усеве; поплаве порушише толике куће и покидаше толики свет па мајдан и земља, немогавши да изврши тежину те опште кризе, поче давати отпуске потресима и све на рачун свог бедног и мизерног човечанства.

Радило се и радиће се против ове опште кризе али сасвим површно, криза се постепено све више и више шири, а човечанство је све мирније и хладнокрвније прихвата, док на крају крајева не буде прешла у обичне прилике.

Сељак се јада: „спасавај брате!“ Привредник се тужи, чиновник се жали, али криза несметано и обазриво се на јад, тугу и жалбе, врши своје.

Надајмо се, имајмо нада и не клонимо духом, све је за време!

20 фебруара 1927 год.
У Жагубици

Живко В. Ружић

ЧИНОВНИЦИ НЕКАДА И САДА

Сећам се, није то давно било, пре рата. Пређеш ли поред једног најнижег чиновника, нешто те штрецне у срцу, осмериш се од главе до пете, да видиш да ли си пристојно обучен и јесу ли ти пристојни покрети. Не можеш тек онако проћи, пред њега, јер је то државни чиновник. Можеш, због најмање ситнице и своје несмотрености стићи у „бајбокану“. Мораш обратити пажњу и на говор и на кретање и на све остало чиме би могао избјати угледа грађанина једне културне земље, јер је чиновник пре рата, поред своје специјалне дужности имао и једну широчину свету мисију, мисију просвету и културу у односу према грађанима.

Чиновници су тада били много и много популарнији, активнији аутократичнији. А били су зато: што је за чиновника постављено лице са законско одговарајућим стручним и моралним квалификацијама; што је његова лична и породична егзистенција материјално била обезбеђена, што му је законом загарантована већа државна служба и што му је дато аутономно право у званичним пословима. Тада у служби није било нити је могло бити посредовања и интервенције незаинтересованих, нити пак у решењима и одлукама пристрасности. У свима односима појединаца са државом поступало се законски, јер су сви пред законом једнаки.

Чиновник је био сматран компетентним по свима питањима, сматран за узор знања и културе.

А напас, изгледа чиновник на „лопту“, са којом има права свако да се дилита с једног краја у други па и они најнижи политички „дрипци“.

Ауторитет чиновнички свео је на најнижи степен поштовања, свако у чиновника гледа материјалну мизерију интелектуалних радника.

Државна плата ограничена на максимум, са којом не може подмирити ни најпотребније и најскромније животне потребе. Зато је мизеран, зато мора бити понижан и трговцу који га појединим артиклама „са зарадом сто насто“ кредитира, и обућару и кројачу, па чак и свима лицима који политички припадају владајућем режиму. Ако уврели трговца, обућара, кројача сам губи кредит, неца

му умиру гола, боса, гладна и жедна, ако вам уведа политичку личност, онда „зна се“, за час по казни ћуће »Маћедонију», опет на државну штету.

Жали се народ нема правде, не поштују се закони, (земљорадник наречито кука на чиновника, велике су им пиће). Како може имати правде, кад се поштују закони? Кад онај бедни „чиновник» који правду дели и законе примењује има према сваком појединцу материјалне или политичке обзире, исте толике обзире као и према својој породици, јер ако ма кога увреди може бити избачен из државне службе, на своју штету у будућности, јер га држава по петнајест година службе није обезбедила ничим.

Ни један од чиновника наречито млађих нисме да законе примени стварно, ни да на то има право, јер је чиновник оличење закона, оличење државе и оличење Краља.

Чиновници, ми са искреним осећањима, не дајмо се, не клонимо духом, радимо јер је у раду највећа радост. Рад је најплеменитије средство којим се ми ка срећи и напретку, на које сви имамо права и дужности. Ми чиновници ми смо стубови државе и народа, ми ћемо дати мародавним временима да регулишу ово стање, ми као тај, па макар нам се под теретом и грбаче поломиле

22. фебруара 1917 г.
у Жагубици

Живко В. Ружић

Обласна Скупштина

Новоизабрани посланици пожаревачке области на дан 23 о. м. састали се у први састанак, у сали окружног здања у присуству великог Жупана г. Петра Ђ. Драгомировића, који је скупштину отворио.

За привременог председника изабран је најстарији по годинама г. Милан Величковић из Кисиљева, који је скупштину отворио и позвао чланове да скупштина изабере часништво.

За председника скупштине изабран је г. Миливоје Добричић, трг. из В. Градишта, за потпредседника г. Станоје Јовановић, предузимач из Жагубице и за секретара г. Драгољуб Илић, из Вел. Лаола.

После конституисања скупштине приступило се избору сталног одбора.

Г. Милан Марјановић, предлагао је да се избор изврши пропорционално који је предлог прошао.

Приступило се гласању и изабрани су за стални одбор: г. г. Дим. Богојевић, адм. из Петровца, Пера Петровић свештеник из Голупца, Милан Величковић, из Кисиљева, Милан Марковић из Куле, Јован Лазић, из Вл. Дола, Јован Јовић из Нересница. Сви прихватили.

У финансијски одбор улазе г. г. Пера Петровић, свешт. из Голупца Јован Лазић, из Вл. Дола и Драг. Илић из В. Градишта.

У одбор за молбе жалбе изабрани су Љуба Машић, из Пољане, Михаило Костић и Милан Шапинац, учитељ.

У одбор за уредбе ушли су г. г. Дим. Богојевић, адв. из Петровца, Драг. Илић из Вел. Лаола и Милан Марјановић адв. из Пожаревца. Скупштина је завршила истога дана рад у 6 часова у вече и заказала седницу за понедељак 28 о. м. у 9 ч. пре подне

За председника сталног Обласног одбора изабран је г. Дим. Богојевић, адв. из Петровца.

Вести

Седница Обласне Скупштине. — Сутра 28. овог месеца продужиће се седница обласне скупштине у сали Окр. Здања.

Распуштена гимназија. — Ученици пожарев. гимназије поново су распуштени на дан 25 о. м. због заразне грипе.

Обнова Пожаревачке стрељачке дружине. — Управни одбор Пожаревачке Стрељачке Дружине сазвао је на су досуђене биле обвезанце ратне штете и стрељачкој дружини на подлози штете коју је стрељачка дружина претрпела за време рата. Умољава се овим путем свако лице које може дати на макар и најмањи податак о поменутим обвезницима, да изволи, или усмено или писмено саопштити овој управи дотичан податак, како би ова дружина могла почети са радом.

Умољава се цењено грађанство да достави тражене податке председнику Пуковнику Госп. Ђорђу Аранђеловићу или Потпуковнику Г. Оскару Савинском као члану управе. Одбор.

Пољопривредна изложба у Београду. — Српско Пољопривредно Друштво намерава да идуће године у Београду приреди једну велику општу пољопривредну изложбу. Та изложба имаће у неколико и међународни карактер, јер ће и суседне државе да на њој узму учешћа, Мађарска, Аустрија, Чехословачка, Грчка, Румунија, а вероватно и Бугарска и Италија.

У интересу морала. — У Бугарској и Мађарској, у интересу морала забрањено је ученицима гимназије да посећују биоскопе, за које не добију позволу од разредних старешина а тако исто најстроже је забрањено ношење кратких сукања и у опште оцепа сабљица. Поред тога забрањено је излажење ученика и ученица у шеталиштима пре од 6 часова у вече женским а по 7 мушким.

А шта ћемо ми са оним кратким сукњицама.

Нови дневни лист. — Политички Гласник, који је као недељни часопис ушао у трећу годину излажења, почео је од 24 фебруара да излази као дневни лист. Политички Гласник излазиће у подне.

П. С. К. „Виктрија“. — **Озрже** данас пре подне у сали Општинског Суда своју главну годишњу скупштину са већ објављеним дневним редом.

Моле се пријатељи и симпатизери клуба као и чланови-це да у што већем броју присуствују овој скупштини на којој ће се решавати многа важна питања по напредак клуба. Управа

Педагошки курсеви за учитеље. — Министарство Просвете одлучило је да за време великог школског распуста отвори попунски педагошке курсеве за учитеље. У ту сврху предвиђена је у новом буџету сума од 80.000 динара.

Скица за Храм Св. Саве. — Главни одбор за подизање храма Светог Саве одлучио је, на једној од својих последњих седница, да се рок за подношење скица, који је истицао 30 априла, помакне за месец дана. Пројектанти ће по условима објављеним у конкурсу моћи према томе подсети своје скице најдаље до 30 маја ове године Тога дана у 18 часова истиче последњи рок.

Лист „Брегалница“ у Штипу. — У Штипу изашао је први број »Брегалнице“ недељног листа за национално нковоиско, политичко и културно подизање Јужне Србије. Уредник листа је г. Димитрије Карадаћ инжињер.

Наши покојници. — 24 о. м. преминула је **Косара — Коса** супруга Ђорђа Кузмановића, лимара овд. а сахрањена 25. уз велико учешћа обојега пола грађанства.

Бог ја је прости!

† **Илија Ж Миленковић — Динић,** земљ. овд. преминуо је 23 о. м. у 76 година. Бог да га прости!

† **Војислав Ђ Јанковић,** абаџија овд. умро је 25 о. м. у 18 година живота, син Ђорђа Јанковића овд.

Бог да га прости!

РЕГРУТИМА НА ЗНАЊЕ

Регрути регрутовани за: артиљерију (свију видова) коњицу, и коњичку гарду, инжињерију, Ваздухопловну Команду, Железничку Команду, Пекарску чету, Занатлијску чету, возаре и пиротехничку учутиће се у кадар 16 марта тек. године.

Регрути регрутовани за пешадију и пешадијску Гарду и партиј за Морнарицу упутиће се у кадар на дан 1 априла тек. године. Регрути Команде Пожаревачког Војног Округа пека ово приме к знању пошто означених дана, треба да предстану Команди Војног Округа у Пожаревцу а ради упута у кадровске јединице.

За оне који не ступе у кадар са својим друговима предвиђене су врло строге казне, зато сви регрути треба да следују позиву. Собом да понесу прибор за јело, сандук и потребну ситницу, као и да буду у топло одело обучени.

Стране вести

—:—

Попис становништва у Сибиру. — У Сибиру је завршен попис становништва извесе неколико удаљених рајона. Констатовано је да у Сибиру данас живи 8,639557 људи, од овога броја припада на села преко 7 милиона душа. Жена у Сибиру има за 160 хиљада више него мушкараца. За време пописа забележено је преко 100 људи старих између сто година.

Елементарне непогоде у Америци. — Париз. — Лондонски листови јављају да је приликом ескорашњег урагана на источној обали Сједињених Америчких Држава погинуло 20 лица.

Удружење младих словена у Пољској. — У Варшави пре две године основано је удружење »Младих Словена« чији чланови рекрутују се међином из академске омладине. Ово друштво поставило је себи за циљ, да обнови свеславенску идеју у модерном духу, пропагира словенску идеју међу Пољацима и учвршћава веће између Пољака и других словенских народа. У последње време ово друштво развија свој живљи рад и оснива подружнице и по другим варошима. У једном свом манифесту наглашава, да треба против паневропске идеје ставити панславенску идеју. Коначни циљ младих Словена треба да буде удружење свих словенских народа.

Румуни за своју поморску трговину. — Букурешт, — У циљу појачања транзита преко пристаништа Костанце, железничка дирекција пристала је да за 20% смањи превозне тарифе за разне пољопривредне производе који иду преко тога пристаништа.

Аустрија електрифицира железнице. — Како је железничка пруга између Фелдкирх Брегенц електрисована, сада је цела железничка пруга Инсбрук-Брегенц отворена за електричне влакове.

Скупоћа у Румунији. — Румунска се дуго време сматрала за земљу, где се може јефтино живети. Али у последње време и у Румунији су почеле да се дижу цене животним намирницама. Највише се дигну цене брашну, 1 кг. стаје 18 леја, говеђе месо 36 леја, масло 120, шећер је скочио од 8 т. ј. данас стоји 40, зејтин 40, бензин 18 леја. Тако исто и цене петролеуму и дрвету скачу. За један м. дрва плаћа се 50 леја. Дешава се често да се плаћа и преко максималних цена. Општине и држава њима за сада ништа предузела да се стане на пут широкој скупоћи.

Венчања

У недељу 27 ов. м. у 11 часова пре подне у саборној цркви венчаће се са г-цом МИЛЕВОМ, ћерком Жике Јовановића.

Извештавам пријатеље другове и познанике и молим да ово сматрају за позивницу, пошто нарочитих позивница неће бити.

Скуп сватова Железничка ул. 34.

С поштовањем
Милосав Јанковић,
члан фирме
Лунгића и Јанковића.

СПОРТ

Признањем наших водећих клубова „Викторије" и »Хајдука« од Југословенског Ногометног Савеза у Загребу може се рећи да је спорт у нашем граду прочно један корак у напред. Заузимљивост и енергично деловање чланова Управе клубова је за сваку похвалу. Ниједре се јака воља за радом, ако су средства минимална. Но успех се

ипак постиже. Предлог г. Д. Ј. Станисављевића о стварању »Заједничке Спортске Управе« није никаква новост. Такав су Управе скоро по свима већим градовима и жупама. Ја сам га такође поднео још 1925. год на скупштини док је на челу »Златорије« био г. К. Лазаридес. Но није отворен, јер је наишао на неслогу клубских Управа које нису осетиле њену потребу и разумеле важност.

Данас пак врло јаки разлози диктују њено хитно оснивање. Хармонија рада клубова је преко потребна. Апсурд би био да се поново опај случај из прошле године да Х. и В. играју на својим игралиштима и оба имају интересантне противнике из ближњих вароши. Симпатизери клубова и љубитеља спорта били су подељени, а играчи су агитовали сваки за свој клуб, чак и један против других. То не иде само на уштрб клубова, већ на уштрб спорта у опште.

Заједничка Спортска Управа би прецизирала дане који су слободни за који клуб; тако док би један играли овде; други да гостују некуд. Слога клубова и акција свију спортиста још је потребнија нарочито у свечаним приредбама. Зар није било лепо видети у августу 1926 г. омладину на дан осећења заставе В. како манифестује своју љубав према спорту. Она би ступила у контакт и са осталим хуманим друштвима овде. Решавала би она питања ширег обима упућивана клубовима који су заступљени у њој.

Поште су већином ученици свд. гимназије активни чланови с. клубова, а ученице секција Хавене, — то би нека Заједничка Сп. Управа мотрила на поштовање и одржавање оне наредбе Министарства Просвете упућене југ. Н. Савезу: да ђаци који имају две и више слабих оцена не могу играти и даље и учествовати на утакмицама док исте не поправе. Тиме би се ока нарања и пребацивања свд. наставника-ца да су спортски већином слаби ђаци разбила. и др. и др.

Не свађам се само са предлагачем да сваки клуб делегира одмах по 3 члана у ту З. С. У. Не може „Славија" са 10—15 чланова и В, са 60—80 да има исти број представника. Тако би још у почетку рада наступило осетој. Мишљења сам да треба овако поступити да: 1.) сваки клуб изабере по једног делегата који би са г. Станисављевићем израдили правила; 2) да се у правилима предвиди да у З. С. У. Улазе представници: а) верификираних клубова на сваких 10 легитимисаних чланова по један; б) неверификираних по 2 у име свог клуба; 3.) израђена правила да се пошаљу клубовима, хуманим друштвима и гимназији до знања.

Таква Управа доцније би се претворила у З. С. У. Браничевске Жупе, што је и Правилима Београдског Лоптачког Подсавеза предвиђено. Она мора да ужива ауторитет највећег спортског форума којој се клубови безусловно покоравају и зато представници морају бити најспособнији чланови дот. клубова. Само тако временом би Пожаревац могао да постане центар трију жупа: Полумавске, Моравске и Пожаревачке.

Ствар је озбиљна и тако је и треба схватити. Приступити одмах пажљиво остварењу горњега значи забележити још један велики прогрес у нашем спорту.

Сарајево. Б. Љ. Живковић.

Ко оглашује тај напредује

ИЗЈАВА

—:—

Стављам до знања јавности да сам од 7 фебруара т. г. када сам положио заклетву: на верност Краљу Александру I. и Отаџбини С. Х. С. а пр. сведочанству **У. Бр 5203** Решење М. У. Д. у Бр. 48244. Постао пуноправни држављанин Краљевине С. Х. С.

Као и пре тако и сада припадам Радикалној Странци и увек ћу гледати и штитити њене интересе.

Славиће: „Ђурђев дан."
25 фебруара 1927 г.

Пожаревац. Јован М. Гргић
бив. кондуктер II, О. Ж.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

—:—

Обласна Организација Женског Покрета отпочела је рад у својој канцеларији а протекторату који се налази у згради Окружног Здања.

Протекторату је нарочити задатак да прихвати и да помогне свакој жени која пати и да је заштити у сваком положају.

У истој канцеларији председница Обласне Организације госпођица Др. Љешевићева примаће свакодневно бесплатне лекарске прегледе одојчади, деце и мајке и даваће потребне савете о нези здраве и болесне деце 6

Огласи

МОЈА ДВА ДУЂАНА
издајем под кирију посебно.
Стојадин Матић
1—6 абација.

НА ПРОДАЈУ

Један део моје имања састојеће се из:
две куће и великог плаца у величини 80 ари
продајем из слободне руке за готов новац Тапија у најкраћем законом року.

Имање је врло згодно за вредног пољопривредника са села који жели да пређе у варош и налази се у Кнез Михајловој улици бр. 34.

За погодбу обратити се
Наталији Тоше Марковића
потпуковника у пенсији
1—4 Немањина ул. бр. 15.

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Летњиковачко Брашно најхемије, најбоље и **најрентабилније**. побија се свака количина у свако доба. — Цене најјефтиније — без конкуренције Исто важи и за бакале а **домаћице** неки захтевају само Летњиковачко брашно, јер је једино најбоље за развијање.

У стоваришту се добија и на мање. Стоваришће се налази у бакалској радњи Цветка Јов. Прпуновића. 2—6

ВРШАЋА МАШИНА

потпуно исправна са целокупним прибором од 5 ком. снага, продаје се по врло повољној цени, Обратити се
Спасоју Јовићу
Сиракево
Александар Митровић
2—3 Трњане.

БАКАЛСКА РАДЊА
Милосава Живковића, инвалида
Продаје дрва
букова суха преокласна за огрев 86 с. м. дугачка **по 130**, са превозом **140 дин.** метар.

НА ЗНАЊЕ!

НА ЗНАЊЕ! ТРИДЕСЕТО-ГОДИШЊА ОБУЋАРСКА РАДЊА

МИЛАНА ПАНТЕЛИЋА

У ПОЖАРЕВЦУ

у Краљевој улици број 25., у близини хотела „Браничево“

Извештава своје поштоване муштерије и остalу поштовану публику да је изнова потпуно снабдевена сваковрсном обућарском робом из прве руке.

Пертле и Емалин за обућу по најнижим ценама.

Поруџбине ће извршавати по мери и на уречено време, а у свима фасонима према захтевима пошт. муштерија.

ГОТОВА ОБУЋА СОПСТВЕНЕ ИЗРАДЕ продаје се по знатно спуштеној цени.

За тачан и солидан рад јамчи

СОПСТВЕНИК РАДЊЕ
МИЛАН ПАНТЕЛИЋ, обућар.

2

ХОТЕЛ и РЕСТОРАН „БРАНИЧЕВО“

После великих материјалних жртава успео сам да за мој ресторан ангажујем једну од најбољих куварица, која својим радом прави сензације. —

Од данас дајем РУЧАК за 500 дин. месечно.

Сваки, ко само једном проба моју кујну, неће — — — је никад напустити. — — —

Сем тога точим.

Вајфертово Експорт пиво
И
најбоље Смедеревско ВИНО
црно и бело из подрума Задруге.

Моли за посету

Стерија Аверов
хотелијер.

Рибарска пијаца

преко пута општине

ФОТОГРАФСКИ АТЕЉЕ ГРАДИМИРА ВУЛОВИЋА

Ради најмодерније фотографије у свима бојама (тоновима).

преко пута општине

Рибарска пијаца

УСЛЕД СПРАВКЕ КУЋЕ

продајем 2 нова кревета, са мадрацима 2 наткасна и умиваоник.

Боса Ст. Павловић.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

специјалиста паришког медецинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф државне амбуланте и одељења болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви. Прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа.— Петровац, Војводе Путника 6. 17—17

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у вече Суботом до 12 сати ноћи.

7—10 Стерија Аверов

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричког одељења пожаревачке области сне болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 38

ПАЖЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ

Од 1 ога марта т. г. отварамо бесплатан курс вештачког веза на шиваћој машини „Вести.“ Примамо и остале на изучавање са другим системима, као и без машине.

Ближа обавештења могу се добити у радним часовима

Пожаревац Љубице Миланковић, модистиње.

1—3

ИЗДАЈЕМ

моју пекарницу са потребним једиком, добро разрађена одмах.

1—3 Љубиша Ж. Спасић.

УСЛЕД РЕНОВИРАЊА

целокупног хотела Српске Круне — у Петровцу обустављење со рад за извесно време.

С поштовањем

Браћа Животић,
хотелијери.

ПРОДАЈЕМ

вршаћу гарнитуру комплект систем »Мар« шал« четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ систем „Рустон“ четворка. Вршаћу целу гарнитуру о систем „Ransomes“ петаца. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Семеринг.“ Један бетонск гвоздена конструкција.

Војин Гајић.
Мали Воја
дрвар.

9—10

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ

која постоји у Кнеза Михаила улица број 37.

Продавац
Стеван Стокић
лимар

Дубоко ожалошћена мајка Сара, деда Милосав, браћа Бернард, Властимир, Чедомир; сестре: Гордана и Видосава и остала родбина са малим прекидом,

†

Бранислава Д. Петровића

из Калишта, учитељски приправник III године у 24 год 19-II у 17 часова испусти намучену душу после дужег боловања. Захваљујемо се свештенику Данилу П повићу који се опростио са покојником изнесши све врлине његове и грађанству оба пола који га као и тиме до вечне куће.

Број 17 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 3. МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гармонда од речи 0.50 дин. из цинера од речи 1·20 дин. за припослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у клапеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРАВО ЖЕНЕ У ДРУШТВУ И „СОКОЛУ“

Веома је деликатна дужност је на жене у друштву, али њено право у истом том друштву је веома мизерно, а у колико се више обзиремо прошлости ово је још мизерније. Не долази то с тога што жена можда није заслужна или достојна тога права, не, него с тога што је жена у току читавих деценија била заузета многим другим стварима, те није имала просто времена да помисли и на саму себе и друго, што је сама њена умна концепција била веома мала или бар сматрана таквом. Али се доказало у пракси, да је жена, када се отргла човековог суверенитета, показала врло много енергије за унапређењем, чак и ваше, по где где, него ли и сами људи. Отуда је често пута погрешно мишљење појединаца да је жена недорасла човеку, да како, да се исто тако пред овим морамо и поклонити, јер је оно неки пут и апсолутно тачно. Да жена има претензија да је доросла човеку, имамо неколико бриљантних примерака у општој и у нашој словенској историји. Непобедиви и сјајни император Октавијан Август умало што није поклекнуо пред лепом божицом Клеопатром, а Антоније, тријумфир после смрти славнога Цезара, прогнат из Рима, са својом разбијеном војском нашао је уточишта код ње, царице Клеопатре. Она га је јединствено искористила, он ј' заборавио и на домовину и постао њен љубавник и слуга. Колико је она владала над њим види се из тога, када је Октавијан дошао пред Египат, она му је нудила самога Антонија. У новом веку, Марија Терезија имала је веома јак утицај на све своје подчињене. Свако негодовање које би избило против Велике Царице при њеној појави нестајало би. Споредно је, да ли је она то чинила својим ауторитетом или лепотом, кажу да је била веома лепа, у главном констатује се факат да је била моћна.

Па не само да су оне, жене имале веома важних послова у политичком животу, оне су активно учествовале и на другим пољима рада. На име, на књижевности, на филозофији, на науци, и т. д. Познато је, да је стара Атина највише културно напредовала за Перикласа, али се зна исто тако да је Периклесу десна рука у извођењу реформа била жена Аспазија. Као бивша хетера она се веома разумевала у уметности и књижевности, те је поред ње и многога мужа на њиховом двору било мноштво људи, који су се бавили поменутим гранама културе. Па није била само Аспазија, која се бавила књижевности и уметности, стари век је као један низ тих умних женских радника; међу књижевницама једно веома лепо место заузимају Сафа, Коринна, и др. Нарочито Сафо, лепа, нежна, љупка, увек насмејана Лезбијанка. Која је необично ценила женски свет, иначе жена, она је о њему најружичастије мислила. Она је дубоко схватила важност образовање жене, те је основала и школу за њено образовање на острву Лезбу. Споредно је говорити на који су се начин све образовале жељкиње у Сафиној школи, али је важно знати, да су ученице Сафине биле веома добре уметнице, певачице и жене које су потпуно схватиле улогу своју у животу и друштву. Сафина поезија, то је поезија богова и богиња, то је најлепша, најкрсташнија поезија старога века — Сафа је с правом названа женским Хомером. У новом веку — жене исто тако учествују, видно учествују у животним борбама. Француска Револуција набројила је неколико веома уочљивих е - земплара, да се наразим мало вулгарно. У нашој пак држави, имамо неколико веома активних жена. На књижевности нарочито: Деница Марковић, Јованка Хранћанин, Јелена Димитријевић, Исидора Секулић, веома објективан критичар; на филозофији: Др. Косанић Атанасијевић, и т. д.

Али, исто онако, као што ни сви људи нису доросли да буду запажени на свима пољима рада и културе, ово се још више може применити на женски свет. Јер, док се је човек изграђивао вековима, дотле је жена тако рећи сванула. Оне што смо рекли, то су били само ретки случаји, ретки као бриљантно зрно у морском песку. Не мислим да овде говорим о женском изостанку у току столећа, али се мора констатовати факат, да док су масе људи прилично увеле у „штос“ јавнога живота, дотле масе жена су прилично необавештене. Нећемо ићи далеко и тражити ко је крив за све ово, о зар и за ово треба тражити кривце, та њих има увек много?, али ћемо рећи само толико да за изградњу жене треба исто толико времена колико је требало за изградњу човека. У осталом то ће се већ у пракси најочигледније показати. Покрети жена јесу веома похвална предузећа; свака је дужна да своје право брани по последњи капи крви своје. Онда, када су се људи уздизали да потраже своја права, њихов гест је цео свет поздрављао, а сада, када се јављају покрети жена, такође за своја права, може ли се томе стати на пут? — не може и не сме, јер је заједничка, међусобна сарадња необично потребна. Ово је само једна хармонијска појава, која, згодно употребљена, вели веома лепој будућности. Једно је, мислим, мало незгодно мишљење, што се иде директно на то, да се добије политичко право гласа, јер се сматра, да ће се тим гестом најпре учинити да жена исплаћа — своју огромну енергију. Добијање овога права гласа је само једна формалност, али, и без ње једна жена може учинити толико стварн, које могу бити од неоцењене користи за друштво. Нема тога који ће оспорити рад једне жене, ако она жели да двадесет других необразованих жена научи писмености и домаћим пословима, који су тако неопходни по свакидашњи живот. Онај који би ово хтео да осуђује на жалост, тај би било без свести. Ако се сваки покрет упути овим правцем једнога дана може се доћи и до жељеног циља. Али, затражити још сада то право гласа и добити га, било

би још веома рано, јер поред свих недаћа које су у овој држави, ова би била још једна више. Иначе равноправност жена и људи, у оно време кад жена буде бар скоро као човек, једноме народу може бити само од користи, јер као што смо рекли, узајамна колаборација је веома потребна.

(Што се пак тиче права жене у „Соколу“ ово је решено на један ефикасан начин. Жена у „Соколу“ има сва права, која има и један човек. Сви чланови и све чланице уживају међу собом равноправност. У самом оном називу „брат“ и »сестра« ово се јасно види. Ала са овом равноправности, жена у „Соколу“ прима и све дужности једнога Сокола. А поред оне, оне имају и једну узвишенију — дужност мајка. Нигде није боље улога жене у друштву схваћена као у „Соколу“, јер се ова овамо сматра једним од »главних фактора за развитак људског рода.« А ово је добро, јер из њега излази оно, да је само васпитаном човеку и васпитаној жени дато, да начине препород друштва. Јер, збиља, откуд може да опстане једно друштво, ако је половина његових чланова таква да може схватити у свако доба тежину задатака, који предстоје, док је друга половина тако рећи необавештена, или незаинтересована? У „Соколу“ су обе стране, и женска и мушка, и заинтересоване, и обавештене, и једновремено се васпитавају и образују за предстојеће радове. Отуда је »Сокол« једино друштво које заступа оба пола у свету, и које је срећно и на задовољство свију решило једно питање, једно чисто социјално питање, које је за будућност неопходно потребно; али дакако, ће је то учиниће онда; кад се достигне и једнаке способности.

Р. М. Ненадовић.

Обласна Скупштина

На дан 28 пр. м-ца одржана је седница обласне скупштине области пожаревачке.

Председавајући Миливоје Добричић, секретар Драг. Илић. Присутно 19 посланика

Председник овлашћује секретара да прочита телеграм Њ. В. Краља, којим се захваљује скупштини на поздраву. По прочитању телеграма посланици кличу: *Живео Краљ.*

Секретар чита записник прошле седнице који скупштина прима без примедбе, а за овим чита се извештај о конституисању обласног одбора.

Председник позива секретара да прочита уредбу обласног буџета, која се састоји из 14 чланова, и прима се без дискусије.

За овим се чита пројекат буџета за 1927 годину, чији расходи износе 14.247.630 динара, а приходи толико исто.

Председник фин. одбора *Петар Петровић*, свештеник, у кратком говору излаже, да финансијски одбор предложеним буџетом није за сада могао показати неки нарочити успех, јер је овај буџет наслеђен од бившег одбора и одобрен од надлежних инстанција, а по коме су већ чињени издаци.

Моли скупштину да предложени буџет прими.

М. Марјановић. — Извињује, да је буџет отседало послова, које одбор предузима.

Важно је да се види и зна, је ли у буџету предвиђено све оно, да економски и привредни интереса области буду заштићени.

Констатује, да су у буџету какав је предложен увели неки непотребни издаци, а многи потребни занемарени. Тако за сузбијање зараве предвиђена је сума од 5000 динара, а за подизање официрског дома даје се 100.000, и за музичке инструменте 40.000 динара.

За проширење болнице предвиђена је сума од 500.000 динара, а у ствари ми немамо зграде за обласну болницу, и ова у којој је болница смештена, то је среска зграда. Позива скупштину да настоји да нам држава подигне болницу, јер је она те дужна учинити области пожаревачкој.

О буџету треба дуже мислати и треба га студирати, те зато предлаже да се буџет умножи и разда посланицима, па да се скупштина после пет дана сазове да о њему дискутује и решава, јер неће само тако добити буџет са уверењем, да се то питање само тако могло и морало решити.

За финансијске неуспехе вели, да су криви они, који су народ преоптеретили и привреду угушили.

П. Петровић. — Одговара, да због краткоће времена и техничких недостатака буџет није умножен. Предлаже да се опозиција даде један примерак за цео клуб ради студирања.

Односно предвиђене суме за болницу, извињује, да она није предвиђена за проширење данашње, већ има служити као фонд за подизање нове болнице.

Предвиђена сума за подизање официрског дома, већ је издата од стране старог одбора.

Дим. Богојевић. — Констатује, да њему као председнику одбора, лежи на срцу финансијска политика области. али сви смо се ми нашли на једном новом послу, за који ће нам требати дуже времена да се у њему снађемо и одговоримо својим дужностима. Не за пет, него ни за 20 дана не може се урадити оно, што предлаже г. Марјановић,

Ми смо прихватили стари буџет који је донет од стране бившег одбора 15 октобра, а одобрен од стране Министра Финансија 29 децембра прошле године, по коме су већ вршени издаци.

Верна слика и огледало финансијске политике, биће буџет који данашњи одбор на јесен буде предложио скупштини.

М. Марјановић. — Остаје при предлогу и неприма изговор о немању времена.

Напослетку на предлог председника скупштине *Добричића* и посланика *Милана Величковића*, скупштина усваја да се седница одложи за 2 март пре подне, са дневним редом: начелна и у појединостима дискусија о буџету за 1927 г.

R.

Вести

Из Суда. — На претресу у Пож. Првост. Суду одржаном 1. марта о. г. пала је пресуда по кривици крађе касе Исаку Кирију трг. овд. да се Лазар Јевчић, његов син и другови казне са три године робије и да плате те на име накнаде штете општинске 4000 динара, ако се нема од осуђених наплатити, да плати општина пожаревачки и праговачка из којих су општина житељи.

Ревизија закона о таксама. — У Министарству Финансија је одлучено да се за сада не приступа потпуној ревизији закона о таксама, већ да се само израде предлози за измену оних такса, чија је ревизија најхитнија. Потпуна ревизија не може се извршити и стога, што се немогу мењати судске таксе, пре него што се пронесу нове грађански и казнени закони. Измени појединих такса у велико се већ ради.

Смањење огласне таксе „Службених Новина“. — Управа Државне штампарије смањила је огласну таксу у за све врсте огласа у »Службеним Новинама“ за просечно око 30 посто. За публикацију огласа прекорачена остала је и даље такса од 250 посто више од тарифе.

Аероплански саобраћај. — Још од овога лета почеће редовни авијонски саобраћај на линији Београд — Загреб, на авијонима једног домаћег конзорцијума.

Нацрт новог трговачког и меничног закона. — У нови пројект буџета Министарства Правде унешена су кредити потребни за рад комисије на израђивању новог трговачког и меничног закона. Ова комисија, састаће се одмах након ступања новог буџета и још једанпут претрести оба закона. Том приликом ће бити израђена и њихова дефинитивна стилизација.

Радио станица у Београду. — У Београду је основано акционарско друштво са задатком да подигне велику радио-станицу за одашиљање радио таласа. Према томе у радио-телеграфији неће више ни наши ни страни заостати, јер ће и из нашег Београда разносити преко ваздушних таласева разне музичке атракције, вести и друго.

Ревизија аграрне реформе. — Нови министар аграрне реформе г. Милан Самоковић тражио је да му се поднесу реферати о раду на колонизацији у прошлој години. Ускоро ће бити опређена једна комисија, која ће прегледати рад појединих аграрних повереништава у Војводини и Јужној Србији. По предлогу те комисије ако она нађе за потребно, у неким местима извршиће се ревизија аграрне реформе.

Нова управа. — На скупштини акционара Пожаревачке Штедионице одржаној 27 пр. м. изабрана је нова Управа од следећих:

Управни Одбор:

1. г. Спаса Девић трг. овд.
2. г. Стева Марковић трг. овд.
3. г. Иван Ж. Стокић трг. овд.
4. г Војислав В. Ђорђевић инжињер - агроном
5. г. Миша Обрадовић

Надзорни одбор

1. г. Љуба Јоцић адв. овд.
2. г. Славко Л Сингер из Београда и
3. г. Милан Марковић из Кличевца.

Наша лањска продукција шећера. — Према тачним подацима, произведене су у г. 1926. наше шећеране укупно 7001 вагон шећера. Од тога отпада на шећеране: Бели Манастир 561 вагон, Београд 547 вагона, Црвенка 1304 вагона, Куприја 579 вагона, Нови Врбас 1399 вагона, Осијек 696 вагона, Ускоп 856 вагона, Велики Бечкерек 1535 вагона.

Заказани концерат у Петровцу Пожар. Црквеног Певачког Друштва „Браничево“, за 5. март ове године неће се одржати услед наглог ширења грипа и одлаже се за доцније

РЕГРУТИМА НА ЗНАЊЕ

Регрути регрутовани за: артиљерију (сиџу надова) коњицу, и коњичку гарду, инжињерију, Ваздухопловну Команду, Жељезничку Команду, Пекарску чету, Заватлијску чету, кожара и пиротехничку радионицу се у кадар 16 марта тек. године.

Регрути регрутовани за пешадију и пешадијску Гарду I партија за Морнарицу упућују се у кадар на дан 1 априла тек. године. Регрути Команде Пожаревачког Војног Округа нека ово приме к знању поводом означених дана, треба да представу Команди Војног Округа у Пожаревцу и ради упућења у кадровске јединице.

За оне који не ступе у кадар са својим друговима предвиђене су врло строге казне, зато сви регрути треба да следују позиву. Собом да понесу прибор за јело, сапун и потребну сатницу, као и да буду у топло одело обучени.

Стране вести

Нова путничка тарифа на румунским жељезницама. — Већ од дужег времена говори се о снижењу подвоза на румунским државним жељезницама. Нова тарифа је израђена и требала је ступити на снагу већ од 1 фебруара. Према новом решењу министарства саобраћаја нова тарифа ступила је на снагу тек 1. марта, јер су учињене велике измене при путовању на средњу даљину.

Број принудбених нагодаба и стечајева у Мађарској — У месецу јануару т. г. одређено је у Мађарској 73 принудних нагода и 39 стечајева, почем је лане у месецу јануару по мађарским судовима одређено 288 принудних нагода и 66 стечајева.

Мађарска храна губи тржишта.— У мађарском извозу хране завладала је у последње време потпуна стагнација. Извоз у Аустрију и Италију био је потпуно обустављен и већ два месеца како се у ове државе ниже ништа извезло. Чехословачкој се продала једна мала, незнатна количина хране, али и овамо ће престати да извози, јер Чехословачка купује много јефтиније храну у Аргентини. Стагнација мађарске хране достигла је кулминациону тачку и дотачни кругови су свесни тога, да ће до пролећа мађарска храна изгубити сва тржишта.

Како се Немачка бори против незапослености. — Немачки рајхски министар рада предложио је немачком парламенту елаборат који указује како се у Немачкој води борба против незапослености. Предузимају се радови свакојаке врсте: конструишу се нове жељезнице, електрифицирају се берлинске жељезнице, копају се и проширују се канали, подижу се нове зграде. Овакиим предузетим мерама снизиће се број незапослених са 400.005 особа у току месеца јула до новембра 1927 год.

Порезно питање у Мађарској. — Земаљски савез мађарских трговаца обратио се опширном споменицом горњој и доњој кући, изношећи у тој споменици жеље трговаца, погледом на порезну политику. Споменица тражи, да се унесе закон о снижењу пореза, нарочито промета на минимум. Траже повећавању реформу акцизног пореза, затим уређење изравних пореза, код којих у будуће не би смеле бити неоправдане пропасти, него би се имали установљавати на темељу пословних књига.

Једна Шпањолка родила чудовиште са пет руку и две главе. — Једна сирота шпањолка сељанка из Сал са у провинцији Барселоне, родила је јелно створење које има две главе и пет руку. Да би се одвратио пороћај, лекар је био примор и да феномену одсече једну руку. Тело чудовишта је послато медицинском факултету у Барселони.

СПОРТ

Заједнички Градска Управа.

Желим да кажем неколико речи о чланку Б. Живановића, старог борца на пољу спорта, који је изишао у прошлом броју „Грађанина“. Али пре свега морам са жаљењем да констатујем да су према томе предмету који је од неоцењене важности по напредак целокупног спорта код нас, остале индиферентне Управе свих овд. клубова, као да се њих то и не тиче. Жалосна појава свакако!

Б. Живановић је у главном објаснио значај и корисност једне овакве Управе као што би била З. Г. У. само је он назива Заједничка Спортска Управа. Међутим таква управа носила би у прво време назив З. Г. У. а тек доцније кад се званично формира Браничевска жупа она би добила назив З. С. У. Браничевске жупе Б. Л. П. и водила надзор, помагала и у потребним случајевима заступала све пријављене клубова са територије Браничевске жупе. Дотле, пак, З. Г. У. имала би то исто право само са ово градским клубовима.

Што се тиче израде правила ја сам предложио да из сваког клуба уђу по три члана који би израдили правила те З. Г. У а чим она буде готова сазвала би се скупштина на којој би се по правилима изабрала прва Управа З. Г. У. Б. Живановић предлаже да из сваког клуба уђе по један делегат који би у споразуму са оном израдили та правила. Ја остајем и даље при свом предлогу и из искуства знам да је боље да правила раде више лица, а не само четири.

Б. Живановић каже да је сличан предлог поднео на скупштини П. О. К. „Викторије“ још 1925 год. то је цела истина и то му нико не оспорава.

Жалосно је само да нас г. Б. Живановић стари спортски ветеран и један од главних оснивача данашње Викторије ни у будуће не заборавља.

1-ог марта 1927 год.

У Пожаревцу

Драг. Ј. Станисављевић
студ. грађ. техн.

ШАЛА

Ласкавац.

Усељеница: — Зар си млад, здрав човек па просиш? Не дам вам ништа.

Просјак: — Ја сам, милостива, изабрао овај занат само зато, што је јавно просјаку допуштено да незнатан разговара са онако дражесном младом, као што сте ви.

Неправда.

Циганин чита на вужинку: „За господу,“ па ће љутито: Кад би барем зна̑ кога писало „за цигане“! С.

Изговор.

— Гладан сам, удели ми коју пару..,— моли просјак.

Гладан си? Што не радиш?.. Онда не би био гладан!..

— Покушао сам, господине, али када радим још више сам гладан...

БЛАГОДАРНОСТ

Женском Друштву приложили су и тиме уписали за добротворе и утемељаче друштва.

Са 300 дин. г-ђа Савета Костић учитељица са браћом своју сестру † Љубицу Вучковић учитељицу. Са 150 дин. г-ђа Христина Димитријевић течу † Петра Новаковића бив. трг. Г-ђа Марија Настић кћер † Драгишу Мишић. г. Борђе Кузмановић лимар, супругу † Косару Кузмановић.

О Св. Сави приложили су „фонду сиромашних ученица по 40 дин. г-ђа Даринка Миловановић и г-ђа Марија Бенца, 30 дин. г-ђа Олга Др. Мамојловић, по 20 дин. г-ђа Зорка Ђорђевић и г-ђа Бранка Николајевић.

„Дому Милосрђа“ приложила је Црквена Управа 100 дин., г-ђа Јелена Гачановић 50 дин. и г-ђа Мица Мирјановић о задушницама 50 дин.

Управа топло благодари приложницима. Покојницима нека је мир и вечан помен.

28-II-1927 год.

Пожаревац.

Управа.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Обласна Организација Женског Покрета отпочела је рад у својој канцеларији и протекторату који се налазе у згради Окружног Здања.

Протекторату је нарочити задатак да прихвати и да помогне сваку жену која пати и да је заштити у сваком положају.

У истој канцеларији председница Обласне Организације госпођица Др. Ђенезићева вршиће свакодневне бесплатне лекарске прегледе одојчади, деце и мајке и даваће потребне савете о нези здраве и болесне деце 7

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Др. Боса Тешић — Будимир, лекар овд. Обласне Болнице, приликом болести наше Кларе а затим и моје; — лечила нас је и својим пожртвованим старањем, у свако доба дана и ноћи, спасла двоје драгих комшијица.

Прија тио ми је, да тај текст једне одличне жене — лекара, нарочито подвучем, и свако јој се јавно и дубоко захвалим.

Даница В. Петровића

Огласи

Пожаревачка Обласна Болница

Одржаће на дан 7 ов. м. од 14—18 часова јавну усмену Лицитацију за набавку хлеба, меса, млека, брашна, бакалских артикала и др. потребно јој за исхрану болесника и особља за време од 1. априла до 31. јула 1927. год.

Кауција за наше 5%, а за стране понуднике 10%. Услови се могу видети у економату управе сваког дана за време радних часова.

Управа.

ПРОДАЈЕМ

Моју ливаду поред Могиле у атару села Тириковца целокупну у величини 9 хектара има на делове Услови за исплату повољни.

Обратити се за услове моме мужу г. Т. Петковићу имп. у пензији или мојој снаји г-ђи Јелици Вл. Максимовић у кући мога оца поч. Ст. Максимовића адвоката.

Лепосава Петковић
улица краља Милана 71.
Београд

У КАФАНИ „ДОБРО ЈУТРО"

ПРИРЕЂУЈЕМ
У НЕДЕЉУ 6 МАРТА У ВЕЧЕ
фамилијарну
ЗАБАВУ СА ИГРАНКОМ

Радојко Јовановић
кафеџија
кафане »Добро Јутро«

1—2

ГРАЂАНСТВУ

Извештавам пошт. грађанство, да ћу и **данас и у будуће одржавати цене**, које данас објављујем и то:

1. кгр.	говеђе месо	Дин.	12
„	теоеће »	„	14
„	свињско »	„	18
„	јагњеће »	„	20
„	масти	„	20
„	суве сланине	„	25
„	свиње бунгуле	„	14

С поштовањем
Љубомир Богићевић,
месар
до кафане »Златан Бокал«
— Горња мала —

ШЛАЈФЕР

Благоје Наумовић, преселио је своју радњу до протерије Саве Мумџића у згради г-ђе Даринке Милошановићке, о чему извештава заинтересоване. 1—3

УСЛЕД ПРЕСЕЉЕЊА

из Пожаревца

продајем 2 ОРМАНА, 2 КРЕВЕТА, 2 НАХТКАСТНИКА, ЈЕДНУ ЛУСТЕР ЛАМПУ И ДРУГЕ СИТНИЦЕ.

Ради погодбе обратити се у мојој кући.

Лазар Албахари
бив. овд. царински посредник.

Нем. њина улица између Косте Трајковића, фурунџије и Пере Стевчића. 1—2

МОЈА ДВА ДУЋАНА

издајем под кирију посебно.

Стојадин Матић.
—6 кафеџија

НА ПРОДАЈУ

Један део мога имања састојеће се из:

две куће и великог плаца у величини 80 ари

продајем из слободне руке за готов новац Тањија у најкраћем законом року.

Имање је веома згодно за вредногог пољопривредника са сеја који жели да пређе у варош и налази се у Кнез Михајловој улици **бр. 34.**

За погодбу обратити се

Наталији Ђоке Марковића
потпуковника у пензији
Немањина ул. бр. 15
3—4

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у

Кнез Михаила улица број 37.

Продавац
Стеван Стокић
лимар

Часовничарска радња

Мих. — Миће Сергијевића у Пожаревцу

Извештава поштоване муштерије да је добио леп избор дуварних зидних сатова за салоне, хотеле, канцеларијских и кухињских. Велики избор швајцарских железничких сатова марка Ломжан, Етерна, Специјал, Лондрес, Палас и све остале сатове искључиво из Швајцарске фабрике. Тако исто златног протеза, минђуша, бурме, лалаца златних за око врата са разним фазонима. Разних дубле ствари и сребра. Џепкера, наочара све врсте. Разних будилника за покондо. **За сваки железнички сат добија се 10 год. гаранције. У мојој радњи може сваки који год био, да за један комад обвезнице Ратне Штете добије железнички сат марке: Палас, Лондрес, Специјал, са гаранцијом 10 год.**

Примам све оправке сатова, наочара и џепкера.

Све наведене ствари дајем јефтиније него ли ма у којој радњи, пошто директно из фатрика набављам. Конкуренције **нема. Може се свако уверити.**

Радња се налази до кафане »Брачићево« — Црквена улица

С поштовањем
Мих. — Миша Сергијевић, часовничар.

9

ИЗДАЈЕМ моју пекарницу са потребним једаком, добро разрађена одмах.

2—3 Љубиша Ж. Спасић.

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Летњиковачко Брашно најјефтиније, најбоље **и најрентабилније**, побија се свака конкурција у свако доба. — Цене најјефтиније — без конкуренције Исто важи и за **бакалне и домаћице** које захтевају само Летњиковачко брашно, јер је одиста најбоље за разношење.

У стоваришту се добија и на мање. Стоваришне се налази у бакалској радњи Цветка Јов. Прпуловића. 3—6

ВРШАЋА МАШИНА

потпуно исправна са целокупним прибором од 5 коњ. снага, продаје се по врло повољној цени. Обратити се

Спасоју Јовићу
Сиракову
или
Александар Матровић
3—3 Трњане.

ПРОДАЈЕМ

вршаћу гарнитуру комплект системом »Марш« четворка.

ВРШАЋУ ЦЕЛУ ГАРНИТУРУ системом „Рустон" четворка. Вршаћу целу гарнитуру системом „Рансомес" петорка. Један бензин мотор од 6 коња на колица. Један бензин мотор од 4. коња на колица „Семеринг." Један бански гвоздени конструкција.

Војин Гајић,
Мали Воја
10—10 дрвар.

ПАЖЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ

Од 1-ога марта т. г. отварамо бесплатан курс вештачког веза на шивећој машини „Веста." Примамо и остале на изучавање са другим системима, као и без машине.

Ближе обавештења могу се добити у радњи

Пожаревац Љубице Миламовић,
2—3 модисканке.

УСЛЕД РЕНОВИРАЊА

целокупног хотела Српске Круне — у Петрочу обустављење се рад за извесно време.

С поштовањем
Браћа Животић,
хотелијери.

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у вече. Суботом до 12 сати ноћи.

8—10 Стерија Аверов

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 3—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 39

Број 18 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 6. МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гармонда од речи 0.50 дин. из цинера од речи 1·20 дин. за приопштено од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарији Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

РАД
Обласне Скупштине
2. марта 1927. године

Председавао
Председник г. М. Добричић
Секретар г. Драг. Љ. Илић.

Скупштина је отпочела рад у 9 часова пре подне.

Председник констатује да је на данашњу седницу дошло довољан број посланика, и зато отвара седницу, јер је њој приступило 21. члан.

Секретар чита записник прошлог састанка, скупштина прима записник без примедбе.

Предаје се на дневни рад: Начелна дебата о уредби буџета.

Г. Шапинац улаже протест пред скупштином што је Обласни Одбор ..... дана отпустио око 50 службеника, противно закону и постојећим уредбама на штету интереса службе и саме Области. Даље говори о буџету у начелу ..... да он није тачна слика о стању обласних финансија, па ће гласати против, с предлогом да се буџет поново врати Финан. Одбору и претресе детаљније, како би се учиниле потребне исправке,

Г. *Љуб. Богдановић* гласаће против буџета јер у њему ништа није предвиђено за награду железничара и путовање у срез Хомољски.

Чедомир Динић гласаће против поднетог буџета јер у њему предвиђени врло незнатна сума за привреду а никаква за исушивање мочвари.

Г. *Марјановић* у другој речи критикује рад већине и странке којој она припада тврдећи: да је тај рад неправилан и партизански и да ће га сви народ осудити. У даљој речи говорећи о начелу о буџету сматрао да је он скроз неправилан и не одговара правом стању ствари како у позицијама прихода тако и у позицијама расхода, позивајући се на поједине унете цифре у буџет које немају свога оправдања и на штету су народа ове Области који је све посланике послао у скупштину да штеде а буџетом за штедња није обухваћена. Гласаће против, јер и он сматра да је отпуштањем толиких службеника довелено стање до тога да се Одбору не може дати буџет и поверење. Сматра и сам да би буџет требало вратити у финан. одбор.

Станоје Јовановић одговара на примедбу посланика Г. Богдановића, и сматра да је своју критику за народ у срезу Хомољском требао упутити својим друговима који су до ових дана управљали Округом а не нама. Пошто је буџет већ одобрен од Министарства нашим да га треба усвојити а за јесен припремаће буџет о правом стању Обласних Финансија, која затреба поднеће предлог Одбору на што пре приступи изради пута Лазница—Јасиково и В. Лоле.

Известилац већине г. *Петар Петровић*, побија тачку по тачку навода Господе говорника из позиције и тврди да је буџет састављен од људи који су добро познавали стање у Округу, па пошто је буџет и одобрен од стране надлежне прихватне власти, јер је по уредби Министарства Финансија само сообразан данашњим приликама предлаже да скупштина буџет прими.

Драгомир Илић у другој речи говори о неправилности избора Обласног Одбора још првог дана и сматрао да је та грешка повукла и другу грешку овако погрешно и нетачно састављен буџет који нема реалне основе. Гласаће против и сам предлаже да се буџет врати Финан. Одбору на поновни претрес.

Известилац г. *Петровић* напомиње да буџет не треба вратити Одбору већ да га треба примити па у току рада видеће се у колико је буџет стваран те према томе вршити исправке.

Г. *Милан Величковић* говори да буџет треба примити с тим да се само смање дневнице а за јесењи састав спремити тачан буџет о правим потребама, јер налази да треба спровести штедњу.

Г. *Марјановић* помоћа говори о неправилном раду већине и да буџет не одговара потребама народним истичући и поједине ставке за такво.

Протествује и он против отпуста чиновника јер је то извршено партизански а не из потребе.

Г. *Богојевић* у дужој речи побија наводе Господе из опозиције на странку којој он припада јер наводи да је она тога о годишњим радом доказала да су јој интереси народа преча од свега и да јој народ за такве увек поклања поверење, јер нико не може порицати да ова држава за више од 40 година постоји готово једино на леђима Радикалне странке, док се опозиција неможе ничим похвалити д[а] би имала права подцењивати рад и заслуге странке којој припада. На протест г. Шапинца одговара да су неки службеници отпуштени у интересу штедње а неки у интересу саме службе и да је Обласка самоуправа једница те они који њоме управљају имају права располагати службеницима по свом нагођењу и како интереси Области захтевају. Односно буџета остаје при ономе што је на прошлој седници у начелу о њему говорио и моли скупштину да буџет прими

Г. *Марјановић* објашњава и побија наводе Г. Богојевића да се не ради партизански јер све што се сада врши, говори да се врши на најодлучнијег партизанства.

Г. *Љуба Мишић*, говори у прилог буџета за који ће гласати и све да се не надамо да идући буџет буде право огледало финансијске Области.

Г. *Шапинац* тврди да г. Богојевић не е имао разлога пребацивању за протест отпусту чиновника јер је тај отпуст извршен по жељи партије а не из стварних потреба.

Г. *Драгомир Илић* поново говори о недостатку стање буџета и тражи да се врати Финансијском Одбору.

Г. *Величковић* у другој речи тврди о потребама народним које буџет треба да обухвати или да овај буџет треба сад примити, но ог се ограђује даће о дневницама говорити кад буџет буде у детаљним претресу.

Пре седнице пита ако ли још ко да говори о буџету у начелу.

Нико се више не јавља за реч.

Приступило је поименичном гласању.

Председник објављује: да је скупштина са 12 против 9 гласова предложену уредбу о буџету примила у начелу.

ТЕЛЕГРАМ
Његовог Величанства Краља.

Пријатно изнуто топлим поздравом пожаревачке обласне скупштине, Њ. В. Краљ благоволео је наредити да се скупштини изјави Његова искрена захвалност и жеља да јој рад буде благотворан по народ.

Министар Двора,
Јанковић.

ЗАЈЕДНИЧКО ОДГАЈИВАЊЕ КОЊА

Прва књига Мојсијева, говорећи о историји Јеврејској (1650 година пре Христа помиње се да добри коњи чине човеку велике услуге. То је без сумње умидео, допире, Соломон, јер је на 1000 година пре Христа, имао у својим коњушницама 40.000 коња за запрегу и 12.000 за јахање.

Добар коњ је, дакле, још од незнаменитих времена највернији сапутник и најпоузданији савезник човека. Свето писмо забележило је то на више места и у циљу да сва поколења непрестано потсећа и упозорава, да човек многе успехе може постићи само помоћу добрих коња. Псалми 45—84—4 Светог писма кажу: „Јуначе, припаши мач уз бедро своје: тако окићен похитај, седи на коња за истину и правду, и десница твоја показаће чудеса.“ А на другом једном месту вели та старославна и света књига: »Врат је коња окићен тремом. Не плаши се он као скакавац: ерзање ноздрва његових страшно је; копа земљу, весео је од снаге, иде на сусрет оружју, смеје се страху и не плаши се, нити узмиче испред мача; над њиме тог и сева коњске и сулице, од нестрпљења и љутине копа земљу, и не може да стоји кад засвира труба. Кад труба затруби он врисне, из далека чује бој, вику војвода и поклич“ (Јев. гл. 39 стр. 19—25.)

Тако је то било од најкада и у животу Српске државе.

Крај сво време српске независности у у средњем веку Срби се махом борио и побеђивао уз помоћ добрих коња. Добри коњи били су му најбољи, најбољи и најпоузданији сарадници. Војска којом је Краљ Милутин тукао Турке и војска коју им је позајмљивао кад је с њима у пријатељству бивао били су коњаници.

И за време Краља Стефана Уроша Дечанског српска је коњица била на гласу.

Сви летописци слажу се у томе да је Србин као коњаник увек побеђивао и задобијао читаве области. Сви историци тврде да су Душанови коњаници ширили границе Царства Српског, и тиме стекли славу и у непријатељу уливали страх и поштовање.

Колико је великом и проницавом Душану велику потребу добра коња у Србима, види се и по томе, што је одмах чим се зацарио, на Ускрс 13 б., установи дворско звање главног надзорника коњарника које је поверио једном од својих љубимаца, Вукашиновом брату Угљеши Мрњавчевићу. А такво је звање доцније и на другом српском двору, двору босанскоме, чим се Босна краљевином проглашила. У једној диплому босанскога краља Дабише од 1894 год. изричком се од стране двора помиње неки дворјанин Остојић Обрадовић, као главни надзорник коњарника.

У овој години 1927. навршиће се 540 година знамените битке Срба и Турака код Плочника на Топлици, ниже данашње Куршумлије. То беше 1387 године.

Турци су раније (1385) освојили Ниш, па су се спремали да ударе и на српску престоницу — Крушевац. Требало их је задржати и сузбити. За то се подузме мачев војвода Мусић Обилић. Са својих 4—5 хиљада коњаника потуче и страшно осакати тешку турску војску код Плочника да је 20.000 Турака само на месту мртво остало.

Есад-ед-ни Коџа ефендија, говорећи о побуни Карамановој од године 1387 вели, »Осим друге војске Тамурташ доведе из Европе још и две хиљ де коњаника Бауре или храбрих јунака из војске Лазареве.

Исти овај Коџа ефендија, причајући како је султан Мурат изашао са сином Бајазитом да рекогносцира српску војску на Косову вели: »погледавши на њурску војску, чинило му се, као да је вид од гвожђа земљу притискао, као да је сва њурска војска све у самом гвожђу, које сама као затрпа.“ И, у бојном реду, које се пре овог рекогносцирања држало, српски коњаници заклањали су главну бригу турским извиђачима. Па како ово сам познатац тако и сам овај факт, што је Бајазит, одмах после битке косовске, захтевао, да пошто пото у услове мира на прво место уђе помоћ српских коњаника у његовим ратовима, биле су, јесу и остаће за навек сваком Србину и Српкињи несумњиви и необорими докази да је и косовска коњица била спремна и вољна да се жртвује за част и спас српског имена, и да би то целом заслепљеном, крвљу закрвављеном телу, само да ју је у борбу увео, вечни заповедник Вук.

Б

— Наставиће се —

ЗАХВАЛНОСТ

Г. Богдан Тодоровић са својом супругом г-ђом Радмилом желео је једно после подне да обиђе околину свога родног места. Излазећи на кола њему се дубоко поклони један сиви високи железничар, кога је као поправног и вредног радника пре поручио за садању службу. Бледоликом необријаном железничару чине јенна крупна суза, када виде свога земљака, кеме чак и његова деца дугују за садање скромно али часним напорима прибављено место. Зато је желео да г. Тодоровић са госпођом му одведе у свој недалеки стан. Но младог јавног радника и новинара није о томе ни чутя хтео.

Једва су се избавили добродушног железничара, када их и један сељак нађе и приближи им се. Мали, мештo и грбави ратар са прљавим рукама пређе и рукова се срдачно са њима И он их је звао к себи. А то му је била као нека врста моралне обавезе, јер се сећао оних дана када ни крив ни дужан лежаше у апсу. Ослобођење га из интервенцију овог младог новинара, личног пријатеља једног члана владе.

Када се и мога избавили тада се г. Тодоровић и госпођа му упутили друмом. Аутомобили и фијакери пролазили су једно за другим, јер је био празник, када сиромашни радо траже лепу прилику и уживање у чистом ваздуху. И из њих се много живо поздрављали са младим пешачким паром.

Уједанпут паде на ум г-ђи Радмили да посете у близини једну школу, чији је управитељ чика Стевке Малић, познати песник и књижевник. Чика Станка су волели сви, јер је то био човек изузимални, дружељубив човек некада и топле очинске душе. У недавном крвавом рату он је био и херој, воћа бујне омладине. Велике заслуге имао је и зато, што је основао разна хумана ђачка друштва, где је соколско младеже на врлине људске.

Али чика Станко нпак има много да захвали г. Тодоровићу. Удес је хтео да се овај стари борац разболи, да материјално пропати и да тако рећи своју племениту душу испусти напуштено, бедно. И тада му се као болесноме јави г. Тодоровић, који га храбрио, тешио у души. То је за чика Станка много значило у време, када су га његови најомиљенији другови заборавили. И би чудо, чика Станко доби енергију и савлада тешку болест реуме.

И г. Тодоровић имао је још једну карактеристичну улогу. Та је била за судбину чика Станка Милића далеко изразитију. Као новинар написао је један опширан чланак о његовој депатној прошлости. Владика чија је баш ова школа, одмах је бацио достојну пажњу на болесног јавног радника. Сам један министар, који га је само именом познавао, тражио је за овог човека за заслужни рад. Чика Станко постане тако интересантан предмет говора у широј јавности. Омладина га се сада сећа и свечано га поздравља.

Тако се чика Станку вратило старо заслужено признање. Убрзо га богоугодни архимандрит прави наименује за управника своје школе. И сада се чика Станку повраћа здравље, стиче славу и обезбеђује се са умереном платом. Та је школа имала своје независно име, којим је руковао чика Станко Милић, једно скроз часно и исправно име.

Сам г. Тодоровић од свега овога није имао никакве личне користи. А њему то и није било потребно. Он је желео да чини добро не из своје сујете, не из преког материјалног обзира. Него једино за то, што је дубоко у души веровао, да је човек дужан чинити добро, јер је то идеја човечанства и његове егзистенције. Без добрих дела човек би се вратио натраг варварству, постао би саможив, дивљи, мрзак, а затим у природа бесциљан. Интелект душе је Богом обдарени разум, а тај разум и чини човека хуманим, паметним, добрим, милим. Зато је и презирао лаж, незналаштво, неверство, крађу, блуд, уживање у алкоходу као и сваки бунтовни покрет. Сенератно у политици обожавао је умерени национализам, јер је такав национализам стабло демократизма као плоду добро уређеној држави.

И г. Тодоровић није желео овом приликом да иде чика Станку, кога је цемио али коме би његова посета била потпуно изненадна. И тек на захтев своје супруге он пристаде и тако једну једином путем између два окна брега у чијој средини била је лепа зелена равница.

Завета школа је била велика са неколико модерних зграда. На томе живописном месту опажа се већ из далека чистоћа и ред. Зато су је и странци посећивали често скоро са десетом. И овом приликом аутомобили и фијакери су тамо јурили, а из далека се види чика Станко, како дочекује разне посетиоце, неке с поштовањем и радошћу, а неке са приметним гађењем.

Млади новинар г. Тодоровић одавно се није видео са њим. И желео је некако само да чује и увери се о његовом здрављу, па да се крене на другу страну шетње. Бунила га непрестано једна помисао да се само не представи овом посетом као неком заслугом заинтересовано лице. И ако је ред био да чика Станко сада врати и задовољи посети младог новинара нпак он то није увидео у обзир, већ на неку потребну дужност. Но чика Станка је видео сама не укрућеног, немоћног, него човека држећег, окретног, енергичног. Тог момента долазили су и друга посетиоци. На први поглед овог младог пара стари национални радник се обрадова, стиска руку госпођи Радмили и новинару, а затим му се јасно видела нека сенка на лицу. А када се појавили и други, неки богати весело расположени гости, који га свакако нису знали онако болесног а тада му је та сенка на лицу добила изразиту боју. Чика Станко нашао је овим начина да млади пар остави у самоћи, па се тако изузимају добре свесрдне гостољубивости.

И тек је доцније увидео овај млади пар да је чика Станко овим коначно завршио своје примање. Из далека се комова видело како му је мила сва посета, која долази у сјају и раскошности, и како му непријатан долазак оних, који га жеље видети здравог, срећног и доброг. Идеал овога живота ето мале променио, али иај зад пар један човек греши у животу.

Млади се пар повукао. Њихова мисли биле су испуне чудноватe. Не једанпут су се сусрели са изјавама топле благодарности. Али овај начин признања нису још доживели. Г. Богдану Тодоровићу паде на памет онај сиви железничар и онај грбави сељак, који су и као непознати и прошлошћу незаслужени далеко искренији биди од чика Станка и који су се међда уверења нашли што их је он имао.

И г. Тодоровић и његова госпођа мислите да су се због овог разочарано вра-

тили? Не, они су били сасвим задовољни собом. Њихов циљ није био да очекују пријатан материјалан несносне захвалности. Они су пошли да уживају у природи, а о њиховој промени имају много више примера у својој материјалистичкој средини.

Немања Павловић

Вести

Отпочеће преговори. — Ових дана отпочеће преговори у Темишвару између наших и Румунских колегата о правима и школама мањине у Војводини. Тако гласи извештаји, у коме се не каже и о нашим мањинама у Бајајшкој клисури, где је по несрећи, остало у вечитом ропству преосетан и шест села насељених овејаним Србима. У њиједном селу нема ни попа ни учитеља Срби. Хоћели се ко за њих заинтересовати — видећемо.

Исплата купона 7% зајма. — Исплату купона 7% прж. зајма отпочеће су све финансијске управе у земљи.

Учитељски стечај. — Министар Просвете потписао је одлуку о објави стечаја за попуњавање празних и привремених непопуњених места. За Пожаревац има два празна места (женска одељења).

Молбе за овај стечај полажу се до 20. марта о. г.

Пред новим изборима. — Како „Словенац" под 2 мартом, као орган странке г. Корошеца, јавља, имаћемо ускоро изборе. У једној вести између осталог каже:

„Ако ће опозиција наставити са својим разорним радом, и поред тешњем новим интужења, што у ствари значи опструкцију, и тиме онемогућава доношење буџета, Скупштина ће бити распуштена и нова влада добиће изборни мандат."

Отпочеће рад у школи. — Од 7. о. м. отпочеће рад у Гимназија који је био прекинут због заразе грипе.

Пожарна дружина — Предратни чланови Добровољне Пожарне Дружине у Пожаревцу воле се мисли да ових дана обнове Дружину, која је још пре рата у Пожаревцу основана и справе за гашење пожара уништене су за време рата и па је општина сваке године уносила у буџет, не више, по 20000 динара за осим година од дана ослобођења по данас био би капитал од 160.000 динара. Тако би дружина још раније била основана која је тако потребна.

Судија. — За судију пожар. прв. суда постављен је г. Момчило Стефановић, судија Ужич. прв. суда.

Анкета о биоскопима. — „Јутарњи лист" извршио је једну анкету о биоскопима у Загребу. Према тој анкети, за биоскопске представе загребчани су прошле године платили око 20 милиона динара. Општина је узела за порез милион и по динара, а држава нешто преко два милиона динара. Било је у току прошле године око две стотине премијера. Биоскопе је посетило у току прошле године око два милиона особља.

Нова емисија таксеник марака. — Г. Министар Финансија одобрио је да се од 1 марта 1927. год., пусти у течај нова емисија таксених марака од 0.10, 0.20, и 0.50 динара.

Марке старе — досадашње емисије остају и даље у течају до утрошка.

Радно време у државним надлештвима. — Новим финансијским законом биће тачно регулисано радно време у државним надлештвима. Радно време у канцеларијама административних надлештава како је то у пројекту тога закона предвиђено трајаће најмање седам сати на дан, а у случају непрекидног рада шест и по сати. Суботом ће се радити шест сати а недељом ће радити шест сати и недељом ће радити само потребан број дежурних чиновника. Министар ће моћи сваке године за највише 60 дана да нареди да радно време траје један или два сата више без нарочите награде.

Стране вести

Извађен сумарен — Париз, — Поводом вести из Цариграда да је старањем турске владе извађен на површину француски сумарен »Маркот,« који је у току рата потопљен у Дарданелима и поводом констатације да у сумарену нису нађени остатци лешева бивше посаде, морнарички кругови изјављују следеће:

Када тог сумарена беше се запленио у мрежу којом је био затворен мореуз и командант, видећи да сумарен не може да се маневрише и да тешко ће ватри са турских утврђења постаје сва јача, одлучио је да потопи брод. Командант Фабр наредио је целој посади да напусти сумарен, а онде, оставши сам на броду, потпалио мину и потопио сумарен. Команданту је такође пошло за руком да се спасе, али је са целом својом посадом заробљен од стране Турака. То је објашњење зашто у сумарену нису нађени никакви лешеви. Командант Фабр умро је предпрошле године.

Утисак совјетског одговора у Лондону. — У Москви је у недељу одржано више радничких зборова, те су прихваћене некодико резолуција, које су оштро демонстрирале прот. в Енглеске. Свештена је хтела да пође пред енглеско посланство, али ју је у томе спречила полиција. Слично демонстрације биле су и у осталим градовима.

Енглеска штампа није задовољна са совјетским одговором, те је том тога одговора изазвало опште незадовољство. »Тајмс« саветује енглеској влади да се не осврће на тај одговор, јер он не садржи ништа осим хвалних оптужба и ниских увераваља о мирољубивости. Али ипак неби било мудро сада заоштравати положај, јер би то могло компликовати међународни положај.

Осујећен комунистички пуч у Мађарској. — Будимпешта. — По признању ухапшених комуниста, Москва је спремала у Мађарској велику завера, сматрајући да крајем месеца марта изазове нереде и туче у Будимпешти и у великим варошима у унутрашњости. Москва је редовно слала велике суме, помажући такође и организацију екстремних социјалиста.

Број ухапшених у Будимпешти износи око 70.

Велики нереди у Индији. — Лондон. — Јављају из Калкуте да су муслимани у пределу Бекаргунга на 200 миља од Калкуте, напали на једну индијску верску процесију и да су се били развили на њој и полицији, али да су се затим вратили и напали саму полицију. По наређењу општинске власти полиција је пуцала и том приликом погинуло је 20 а рањено 40 муслимана.

Грчко - Бугарска комисија. — Преговори између Бугарске и Грчке, — који су отпочети били почетком ове године, — наставиће се у грчко-бугарској мешовитој комисији, која је сазвана за почетак месеца марта. Комисија ће имати веома одговоран задатак — има да побољша везе између оба суседа и да створи на обема странама атмосферску границу узајамног поверења без које се врло тешко напредује у раду на трговачком зближењу, а о политичком зближењу и да се не говори.

РЕГРУТИМА НА ЗНАЊЕ

Регрути регрутовани за: артиљерију (сви ју видова) коњицу, и коњичку гарду, инжињерију, Ваздухопловну Команду, Жељезничку Команду, Пекарску чету, Занатлијску чету, пионире и пиротехничку упућује се у кадар 15 марта тек. године.

Регрути регрутовани за пешадију и пешадијску Гарду I партију за Морнарицу упућује се у кадар на дан 1 априла тек. године. Регрути Команде Пожаревачког Војног Округа нека ово приме к знању па пошто истекну одређених дана, треба да предстану Команди Војног Округа у Пожаревцу а даљи упути у кадровске јединице.

За оне који не ступе у кадар са својим друговима предвиђене су врло строге казне, зато сви регрути треба да следују позиву. Собом да понесу прибор за јело, сандук и потребну сатницу, као и да буду у топло одело обучени.

ЂАЧКИ ФОНД

Да очувају трајан спомен на своје покојнике и да би помогли хумане циљеве фонда сиротних ђака пожарев. осн. школа изволели су уписати за чланове фонда; и то: г. Раде и г-ђа Косара Богдановић, учит. у пензији своју кћер поч. Емилију, учитељицу за члана утемељача с улогом од 100 дин., Г-ђа Војислава, кћи Тасе Кара-Петровића, трг. из Београда своју бабу почив. Персиду С. Ристићку за члана утемељача с улогом од 100 дин. и Г. Ђорђе Кузмановић, намар ових. своју супругу поч. Косару за члана утемељача с улогом од 100 дин.

Пожарев. Саборна Црква, из својих кутија за скупљање прилога за сиротне ђаке поклонила је фонду 64 дин.

Покојницима нека је трајан спомен, а покојницима топла захвалност у име благодарних сиротних ђака.

Управа
Ђачког Фонда.

БЛАГОДАРНОСТ

Господ Михајло Ђ. Илић, винар. трговац овд. да би очувао трајан спомен на свога рано преминулог кумчића поч. Миодрага Р. Томића, учат. из Смољинца и студента права, изволео га је уписати за члана добротвора Пожарев. Ср. Учитељ. Друштва, с улогом од 200. динара.

Нека је мир и вечан покој души поч. Миодрага, а топла захвалност прилагачу Г. Мики Илићу.

Управа
Пожарев. Ср. Учитељ. Друштва.

Огласи

ПОЗИВАМ

Све своје дужнике, који ми дугују да у року од недељу дана измире своје дугове. Ко то од дужника не учини — извешћу му име преко јавности и тражићу наплату судским путем.

Коча Мантић
кафеџија

Пожаревачка Штедионица

Основана 1885. године

Уплаћени капитал Дин. 1.000.000

Обавља све банкарске послове и даје зајмове на подлози ратне штете и других државних хартија од вредности; врши есконтменица и све остало што спада у делокруг банчиног рада под

врло повољним и солидним условима. Управа.

НОВО! 6. овог месеца. НОВО!

Извештавам почт. грађанство вароши Пожаревца и околине, да сам отворио мој ново-овадани хотел у Пожаревцу преко пута Окружне Железничке Станице, — под називом:

„СРПСКИ КРАЉ“

Исти је снабдевен ПРВОКЛАСНИМ ПИЋЕМ А СА ЦЕНОМ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

ОДЛИЧНА ДОМАЋА КУЈНА

Примам абонирце на кост по цени од 450 дин. месечно и на књижице 20%.

Исти хотел има за издавање собе за самце и брачне парове.

Моли за посету

6 марта 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем
Милован Стевић,
предузимач.

Жагубичко Трговачко Удружење

Одржаће своју редовну

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

на дан 27 марта т. г. у 10 часова пре подне у кафани Анте Радосављевића, са овим дневним редом:

1. Избор деловође и три члана за оверу записника;
2. Извештај управног и надзорног одбора о раду и стању библиотеке у прошлој години;
3. Давање разрешнице управном и надзорном одбору за рад и рачуне за 1926 г.
4. Избор једног члана за управни и три члана за надзорни одбор.

Позивају се чланови овог удружења да на скупштину дођу.

2. марта 1927 г.
Жагубица.

Управни Одбор.

Пожаревачка Обласна Болница

Одржаће на дан 7. ов. м. од 14—18 часова јавну усмену Лицитацију за набавку хлеба, меса, млека, брашна, бакалских артикала и др. потребштине за кухињу болесника и особља за време од 1. априла до 31. јула 1927. год.

Кауцаја за мање 5%, а за стране подавике 10%. Услови се могу видети у економату управе сваког дана за време радних часова.

Управа.

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ

која стоји у Кнез Михаиловој улици број 37.

Продавац
Стеван Стокић
лимар

ПРОДАЈЕМ

Моју ливаду поред Могиле у атару села Тираковаца целокупну у величини 9 хектара или на делове. Услови за исплату повољни.

Обратити се за услове моме мужу г. Т. Петковићу или у пекарији или мојој сестри г-ђи Јелици Вл. Макензиновић у кући мога оца поч. Ст. Макензиновића адвоката.

Лепосава Петковић
улица краља Милана 71.
Београд

2—3

У КАФАНИ „ДОБРО ЈУТРО“

ПРИРЕЂУЈЕМ

У НЕДЕЉУ 6 МАРТА У ВЕЧЕ

ФАМИЛИЈАРНУ

ЗАБАВУ СА ИГРАНКОМ

Радојко Јовановић
кафеџија
кафане »Добро Јутра«

2—2

УСЛЕД ПРЕСЕЉЕЊА

из Пожаревца

продајем 2 ОРМАНА, 2 КРЕВЕТА, 2 НАХТКАСТНИКА, ЈЕДНУ ЛУСТЕР ЛАМПУ И ДРУГЕ СИТНИЦЕ.

Ради погодбе обратити се у мојој кући.

Лазар Албахари
бив. овд. царински посредник.

Немањина улица између Косте Трајковића, фурунџије и Пере Стевчића. 2—2

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у вече Суботом до 12 сати ноћи.

9—10 Стерија Аверов

ТРЕБАЛИ ЈОШ?.....

Председник Обласног одбора Госп. Мита Богојевић са госпођом посетио је моје парно купатило и изразио своје свестрано задовољство, обећао да ће стално посећивати а и свакоме најлепше препоручати моје модерно уређено

ПАРНО КУПАТИЛО

које ради сваког дана од 7 до 10 у вече

А за хрђаве гласове које се у злој намери проносе, Г. Богојевић каже да је то срдита немоћ и завист мојих непријатеља који оговарају купатило као једину установу ове врсте у овој вароши, чиме медведу услугу грађанству. Ј молим грађанство да се лично увери о свима добрим странама овога купатила.

Закупац купатила
Стерија Аверов

1—1

ИЗДАЈЕМ

моју пекарницу са потребним једеком, добро разрађена одмах.

Љубиша Ж. Спасић.

3—3

МОЈА ДВА ДУЋАНА

издајем под кирију посебно.

Стојадин Матић
абаџија.

3—6

ШЛАЈФЕР

Благоје Наумовић, пресекао је своју радњу за прекерије Саве Мунџића у згради г-ђе Јарошке Миколајковићке, о чему извештава заинтересоване. 2—3

БЛАГОДАРНОСТ

Поводом смрти моје пребенате и добре супруге,

† КОСАРЕ — КОСЕ

сматрам за особиту дужност овим путем изјавити топлу благодарност и то:

Г-ђи Даници Рогожарској која се за сво време боловања моје добре супруге налазила дан и ноћ, уз постељу и све јој чињаше да јој у неколико бол ублажи као и на дан смрти све опреми,

Не мало дугујем мојој сестри Милеви супруги Анђре Стефановића бравара из Смедерева, који заборави своју кућу и целе зиме лебдише дан и ноћ крај постеље миле ми супруге, а ње с, знаје да јој ублажи тешке болове.

Нарочиту благодарност дугујем г. г. пекарима г. Станојлу Вукчевићу и г. Драг. Јанковићу а особиту г. Петру Јаковљевићу који два месеца долажаше дан и ноћ не би ли моју покојницу отргао од смрти.

Тако исто благодарим мојим кумовима Мари и њеном супругу Војиславу Ђорђевићу сарачу овд, који за све време тешке болести обилажаху покојницу и на дан је смрти спремаше све што за погреб и требо.

Такође благодарим удружењу »Слога« и Певачкој Дружини који своју чланицу по вечне јој куће испратише.

Свом грађанству обојег пола који мојој милој покојници последњу пошту одаше и до вечне је куће испратише.

Тако исто г. г. Трговцима и Занатлијама који при спровоју погреба своје радње затворише у знак поштовања према покојници.

Браћа Костићима лимарима из Смедерева иска је велика хвала на приложеном венцу на одру покојнице.

Свима сродницима и пријатељима који ми путем телеграма и писмима, изјавили њихово саучешће те ми тиме ублажили моју преболну тугу.

марта 1927 г.
Пожаревац

Ожалошћен супруг
Ђорђе Кузмановић
лимар, овд.

Број 19 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 10. МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на тарифа од речи 0.50 дин. ма цистр од речи 1·50 дин. за приопштено од речи на тарифа 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ШТА ХОЋЕ ИТАЛИЈА?

Италија се много хвалише. Она мисли што јој је Енглеска обећала и пружила помоћ, да ће без по муке загосподарити Балканским полуострвом. Италије и њени помагачи заборављају да је Балкан стена о коју су се многе силе разбиле. Исто тако они заборављају да Балкански чвор само Балкански народи могу охрабрити, иначе Италије и њој сличним не. Вилемова Немачка, и пок. Аустро-Угарска су некада замишљале да некажњено баратају по Балкану, али их је то скупо стало. Ло душе Немачка је на челу са Вилемом замишљала да загосподари не само Балканским полуострвом већ — светом, али камила јежи мисли а камилар друго.

Данас је на место Немачке дошла Енглеска са истим жељама, па чак и жељама за нешто више од жеље несхрабљеног Вилема.

Од најскора је Енглеска поверила протекцију Словенске Русије, али догађаји и време су је натерали да се изађе на истој линији на којој је била и Русија 1914—1918. год. на линији која је била супротна освајачким намерама Вилема и компаније. Данас је Енглеска поново пошла путем старим, путем протекцију слободе малих и слабих народа, а у прном реду путем протекцију Словенских народа, а све то у циљу: да себи поврати све изгубљене важније светске тржишта.

Империјалистичке силе, а у првом реду Италија и њени најјачи протектори и помагачи, заборављају да односи економско-политичке у целој Европи нису као што су то пре Европског рата били. Класне супротности које су плод капиталистичког начина производње, нису више у оној благој форми у којој су 1914. године биле; оне су данас много оштрије него икада до сад. Покушавати ратовима да се класне супротности уклоне, исто је што и хтети кулост, а опо је сигурно глупост. У место да се тражи пут и начин да се проблеми као што су: решење питања привредног застоја, беспослице и др. које најпаше задаје бриге државницима — реше на опште добро и срећу човечанства — а опо се тражи на овај страшан који човечанство за 200 година враћа у назад у варварство, јер за „цивилизовање" двадесети век, ратови треба да буду на равној нози са злочином најпиже врсте!

Колико нам је историја до сад позната, при свима великим ратовима између великих сила, мале су народе биле увек те среће: да највише за тућ рачун страдају; и будући ратови ако ће захватити мале народе у дружење, исто ће се тако завршити катастрофално по њих, јер у стварн мали народи и јесу моменат за потпуно уништење великих!.... Наша држава је данас доста у незгодном међународном положају. Италија се свим силама труди и ће се међународни положај Југославије што више погорша, а у томе је Енглеска као што новине јављају свесрдно помаже, али као што пословица каже: „у свакој несрећи има по мало и среће" тако и ми — наша држава, имаћемо среће у толико, у колико будемо научили користи од овога што нам је „пријатељска" Италија приредила, а те користи би могли једино и само тако извући ако би се приближили братској нам Русији, јер макар какви били представници Руског народа, Руски је народ — народ Словенски, и ми морамо са њим, а како ће Руски народ кад своје зуби, и шта ће радити ми у то немамо право да се мешамо, јер када смо могли признати крвави режим који у Бугарској убија сваког Бугарина ко је словенска мисли, онда можемо признати и власт која је сада на управи Русије, и која се не може о-вековечити, исто тако као што се не може овековечити нешто што је са законима природе и историје у супротности.

Није без вредности Италијанском сајзор Мусолинију и његовим протекторима напоменути једно: макар колико да је Југославија у незгодном положају, ипак је рано да се они радују, јер добро треба да упамте: да су Словени чивеница са којом они немају да рачунају, и да ће се у своје време грдно кајати за обо што дадас чине, јер „ко другом јаму копа сам у њу пада".

Живојин Жерјавчевић.

ПОМОЋ

за подизање официрског дома

—:—

Приликом дискусије о буџету на седницама обласне скупштине, опозиција се неред осталога нарочито окомила на позицију од 100.000 дин. намењену као помоћ за подизање официрског дома у Пожаревцу.

Не знамо да ли је опозицију на овај корак нагнала обична демагогија или „обзбиљна" брига о интересима народа области пожаревачке?

Ако је опо друго, онда је опозиција овим поступком, и не размишљајући о њему, баш хтела оштетити интересе грађана области, а специјално варошн Пожаревца.

Да је тако опо доказа.

За дехрану војника, фураж за стоку и остале потребе. IX пук у Пожаревцу троши годишње ШЕСТ МИЛИЈОНА ДИНАРА. Сав овај новац остављао се код грађана варошн Пожаревца и области пожаревачке.

Кад се опако дока обзбиљно настојавање да се у Пожаревцу смести један дивизијон артиљерије и депо за откуп коња, што ће такође д нети велике користи грађанима варошн и области, онда је према овој користи на жртава стварн и жртва, кад свака порезна глава области даде по 0.50 дин. годишње као помоћ за подизање официрског дома, који ће бити украс варошн, а његова сала служиће за забаве и концерте свима хуманим установама, научним предавањима и и зорашњим представама.

Али, опозиција као свака опозиција хоће да диже шаку и да се чује, па чак и онда кад нема места.

Одговор на питање!

Је ли прв. суд стао је на гледиште да приватна тужилац за утврду и кажњиву учињену путем јавности, не може од тужбе одустати и пресуду

задржати од извршења, ако је она извршном постала, јер то није законом о штампи предвиђено.

На наше питање добили смо од једног старог правника и бив. дугогодишњег судца овај одговор:

Кад је законодавац пропустио унети у закон о штампи одредбу о праву приватног тужиоца, онда важи одредба § 216 тач. 2 казненог законика, по коме:

„Тужитељ може у свако доба од тужбе одустати, па и само извршење задржати.

Овај § важи за увреду и клевету извршену путем штампе или којим другим средством јавности".

А кад је по чл. 50 Устава, и самом Владаоцу ограничено право помиловања по делима која се суде на тужбу приватних лица, онда му се само извршење пресуде захтевати и онда, кад приватни тужилац, који је увређен или оклеветан, то не жели, а судиште захтева да се то не чини.

ЗАЈЕДНИЧКО ОДГАЈИВАЊЕ КОЊА

— Наставак —

Неколико година после битке косовске, видимо 28 септембра 1396 како под Никопољем пет хиљада српских коњаника сјајним једним јуришем носе пред собом цвет војске Француске, Немачке и Угарске.

Па после у битци скоро историјског значаја код Ангоре 20 јула 1402. Сва историја те битке — и персијски Шере-фе-дин и турски Нешрија и византијски: Лука и Халкохондил, једнодушно помињу српске коњанике. Халкохондил, на пр. нарочито каже, да је Бајазитово поглавито поуздање било у српске коњанике „као људе, који нехотећи да изгубе своју давно стечену славу, на сваком се месту јуначки држаше; и заиста, српски коњаници „борећи се као лавови одбили су први напад Тамерлановог десног крила под управом Мираншаха и сина му Мирзе Абубакра... »Српски коњаници борише се изврсном храброшћу и несавладљивим јуначтвом« пише Хомер »док се била просекла веза српских коњаника с војском Бајазитовом, кад јуначки вођ српских коњаника Стефан, са својим оклопницима пробије непријатељске редове чинећи им грдне штете и досеже до Бајазита.« Видећи јуначтво тих коњаника Тамерлан питаше: но су ти људи?! И кад му рекоше да су то синови земље Лазареве, силни Кан татарски освајач Азије дивећи се јунацима и њиховим добрим коњима, жељаше крв њихову рече: »Дериши ак тенсир мекердему!« Саромаси, заиста су чинили све што се могло!

А шта су вредели Турци и српској деспотовини, добри коњи, огледа се на борбе коју су српски коњаници извојевали у њему по Божићу 1443 на Куновици. О том одсудном боју, који је тада турска војска од српских витезова претрпела, забележио је наш Михаило из Островице: „На Куновици је тако велики битка била да су Турци до ногу потучени и да су многа велики господа турска погинула, а други опет заробила; и један царев сродник, који је у том боју био, и у војсци турског цара заступао, погинуо је, као што се и данас још налази знамење на његовом гробу, у вароши једној која се зове »Тамаништех.« А, по угарским летописцима, дорао је турски био потпун, да је и сам врховни заповедник оне војска Казим паша, пао у ропство... заробили су га српски коњаници под командом Ђурђа Мркшићевића, која се и у овом боју веома одликовала.«

Године 1476 српска је коњица спасла Мејсудбега на Хлебном пољу у Загланској, те од очевидне пропасти спасла Стевана Боторију под војводом својим Павлом Бакићем.

Године 1526 српска је коњица чуда чинила у битци на Мохачу под војводом Павлом Бакићем кога су Мађари звали оцем коњице.

Али, да прекинемо излагања историјских догађаја. Ових таквих доказа предуг је и у самом Светом писму а још више у историји Србиновој. Немогуће их је све одједном изређати ни у којој другој прилици а још мање кад нам је циљ да пишемо о заједничким напињањима.

Но кад већ изложисмо ма и то мало историјских података, вредно је да напишемо шта кажу и народне песме о доброме коњу и јунаку.

Ђ.

— Наставиће се —

ОТВОРЕНО ПИСМО

(За ствари под овом рубриком уредништво не одговара).

—:—

Да се зна.

Када сам 5. ов. мца око пола 12 час. поћао у трговину Карађића и Јовина Лекића пред Палатом Окружне Банке стајали су на хомету пред радњом Радомира Живковића г. г. Никола Ђурица, проф. и Михаило Крстић, председник општине.

Мој колега г. Ђурица поћао ме је, да ми саопшти неке школске наше ствари, и тада се г. Крстић обратио мени овим речима: »Јеси, шта си ти говорио по зборовима против мене?" На шта сам му је готово у шали одговорио: »Па као што сам и ти против мене и радикала говорио, то је била изборна агитација; у осталом ја ништа нисам против тебе казао, ако налазиш да сам те оклеветао, ти ме тужи Суду,« и почео сам да му цитирам свој говор. — На то ми је он — поред осталих увреда — рекао: „Марш, немањићче један, ја ћу те наћерат улице науларат, ни тужи ти мене!"

Ово ми је пред г. г. Николом Ђурицом, проф. Кочом Николићем и Радомиром Живковићем, трговцима и још 2 сељака, које не познајем — који су се били скупили због живог објашњавања г. Крстића.

На ове његове увреде нисам хтео физички да реагирам, јер ми васпитање не допушта, да се на тај начин и на улици расрачунавам, а ни Суду га нисам хтео тужити, јер је један сведок г. Живковић, пред чијом се то радњом догодило рекао ми на моје питање, да он ништа није чуо, а зна се зашто, и што би он за ову нанесену ми увреду можда био осуђен само неколико дана; али сам једном претставком писмено Пегазара среског о тој његовој претњи, напоменувши, да ћу се оружјем бранити, ако ми он заиста буде пришао и нешто ме или ма ко други — сматрајући да сам његовом иницијативом нападнут — јер ми нико не сада онако јавно није претио осим г. Крстића, на тај начин скидајући са себе сваку одговорност за даље последице услед овакве његове претње.

Напоменимо и то, да ме је и његов брат Лаза Крстић приликом изборне агитације клеветао пред Горњомалцима — простим светом — и омаловажавао говорећи им, како ће ме у најкраћем времену упаснити и ако зна, да сам ја државни чиновник, а не кмезар и сиротиња, па се не могу тако лишавати слободе и апсити а најмање од општинских патролција, којима једино располажу он и његов брат г. Михаило, Председник Општине, на сам ја преко тога прешао и тке насмејавши се само.

Ово износим без икаквих коментара Грађанству, да види, каквим се средствима приликом изборне агитације служио и чиме се разметао — силом — његов брат Лаза, а чиме се разноси и како г. Крстић, Председник Општине, као представник јавне безбедности у овоме месту, општи са једним честитим грађанином и сином ове вароши, једним државним чиновником, а уз то својим другом из детињства — човеком у свему и по школи и по положају у друштву њему равним — и ако је као културан човек, као адвокат могао наћи другог пута и начина, да себи прибави сатисфакцију, ако сматра да сам га приликом агитације по зборовима вређао и клеветао — па нека Грађанство суди о овим поступцима »хероја" Браће Крстића, који су и своју „кра проливали» за ослобођење и проширење оне наше Отаџбине.

7. марта 1917. год.
у Пожаревцу.

Беж. Бранковић,
проф.

Вести

Пензионисан. — Од како је осно-вано засебно Министарство Народног Здравља, а то је од доба ослобођења и уједињења, од тад се са лекарима игра шоркане. У малено предратној Србији лекари су подлегали под Министарством Унутрашњих Дела. У Министарству је ванек био начелник један лекар, кога је препоручивало Лекарско Удружење, односно бива су два кандидата од које једног бира министар. То је практиковано и за време „реакције" и за време извојеваних политичких слобода од стране Радикалне Странке. Поч тим и таквим начелницима, може се рећи, да је била спонтана лекарска непокретљивост. У Пожаревцу је био доживотно окружни физикус поч. Сава Димитријевић, опште љубљени и поштовани лекар. Он је био физикус и за време атентата на Краља Милана од стране Ике Марковић, која је доцније извршавала затвор у Пож. Казн. Заводу, где је наређењу тадањег режима, у затвору удављена од једне осуђенице. Извршио се лекарски преглед, у којој је комисији учествовао и поч. Др. Сава Димитријевић, окр. физикус, који је ни велико запрепашћење тадањег режима као мишљење, да је Ика насилно ум рања, као што је стварно било. Још веће запрепашћење, он је и даље остао на своме положају. А шта би данас са њиме било?

После Др. Саве Димитријевића био је окр физикус наш г. Др. Ст. Вукчевић тридесет година. Ту је дужност вршио и за време »реакције".

Само му се један случај у његовом службовању нежно да буде премештен за Алексинац али је то неправедно.

После рата наступило је ново доба у коме се за осам година променило у нашем округу пет физикуса а у болници нек пет хирурга.

Последњим указом пензионисан је г. др. Пера Ђукић шеф хирушког одељења и акушер. Г. Ђукић је један од наших старих лекара, међу њима од највреднијих и најспремнијих. Дуго година био је наставник у Бабичкој Школи. Пензионисан је, без сумње, из истих разлога, због којих су и његови предходници, па ће тако бити и у будуће.

Интересантно је, да се ова укидања лекара врше од како су министри лекари.

Докле ће тако?

Шеф хир. одељења. — За вршиоца дужности шефа Хирушког одељења пожар, обласне болнице, постављен је г. Др. Говедаровић.

Народни Универзитет. — У недељу 13. марта ове године одржаће на Народном Универзитету у Пожаревцу своје предавање Господин Мирко Сковран, професор физике у Пожар. Гимназији. Тема предавања биће: **О земљотресу поводом трусова у Херцеговини.**

Предавање ће одржати у сали Апелационог Суда у 4 часа по подне.

Улаз за одрасле 2 дин. а за децу 1 дин.

Причешће. — У овд. саборној цркви на Тодорову суботу причешћивање се само ђаци гимназије, основне школе и војници, а у недељу грађанство. Управа Саборне Цркве.

Пожарна Дружина. — У прошлом броју „Грађанина" изнешла је мишљење да се у Пожаревцу обновља пожарна дружина са примедбом да су досадање управе општинске изостале са новчаном помоћи. — Примедбе опажања су тачна с том примедбом да је сваки општ. управа схватајући важност и узвишени циљ пожарне дружине, одмах ставила на расположење дружини 25000 дин. и за овај новац купљен је одмах најнужнији материјал и алат за гашење пожара. Да би се дружина снабдела бар приближно целим прибором за гашење, потребно је да и грађани својим приложима притеку у помоћ, како би дружина у што краћем року била снабдевена за овај узвишени позив.

Пожарник

Пензионисан. — Г. Божидар Ђорђевић, директор пожарев. гимназије пензионисан је.

Решење инвалидских предмета. — Г. Министар Социјалне Политике издао је наређење Инвалидском Одељењу свога Министарства да у најкраћем времену донесе решење по разним инвалидским предметима који у великом броју чекају то решење. Министарство је одлучило да што је више могуће изађе у сусрет молбама ратних инвалида и њихових породица, које су оправдане и заснивају се одредбама Инвалидског Закона и Правилника за његово извршење. Инвалидско Одељење доносиће ова решења брзо, према министровом наређењу.

За храм Светог Саве. — Министарство Вера препоручило је свима нашим црквама и манастирима брошуру »Свети Сава», коју је издао уредник „Српског Косова" г. Станојло Димитријевић, а од које половина прихода иде у корист подизања храма Св. Саве у Београду.

Пошумљавање Јужне Србије. — У споразуму са скопљанском дирекцијом шума, Министарство Шума и Руда радило је велику акцију на пошумљавању огољених крајева Јужне Србије. У исто време одлучено је, да се приватна иницијатива на пошумљавању помогне у колико је могуће више. Потребно стручно образовано особље биће упућено у Јужну Србију.

Закон о аграрној реформи. — Нов пројект закона о аграрној реформи, који је последњих дана израђен у Министарству Аграрне реформе довршен је. Министар Аграрне реформе г. М. Симоновић поднеће тај законски пројект Народној Скупштини чим се сврши буџетска дебата.

Наши покојници. — † Димитрије — Мита О. Илић, бивши месар и мировни трговац овд., преминуо је у суботу у 11 часова ноћи после кратког и тешког боловања у 82 година живота.

Поч. Мита важио је као честит и поштен грађанин наше вароши.

Бог да га прости!

НАРОДНИ БИОСКОП

Хотел „Браничево"

Услед неспособности, новодошли руководилац биоскопа отпуштен је и управу над истим узео сам у своје руке.

Доносићу најбоље и најскупље филмове тако, да ће и публика бити потпуно задовољна.

Програм за суботу и недељу

ТОМ — ТОНИ — ТИГАР

јахач кроз горућу шуму

пустоловна драма у 7 чинова.

Стеријa Аврамов.

Стране вести

—:—

Према писању бечких листова у Бечу се једе дневно милион земичака мање него што се раније јело. Један пекар дао је о теми једне прилично интересантне и проазволне, али занимљиве објашњење.

Он тврди да је потрошња земичака опала због тога што је наступила »модерна линија«. Сви желе да буду витки и познато је да се човек од теста гоји.

Америка за Совјете. — Париз. — Рајтер јавља из Њујорка да је врховни амерички суд одлучио да сва добра руске православне цркве у Сједињеним Америчким Државама, која представљају вредност од више милиона долара, преда митрополиту који представља руску цркву под совјетском влашћу. Суд је одбио тражење епископа царистичког режима који су захтевали да се њима предају та добра.

Руско-румунска комисија. — Букурешт, — Мешовита руска румунска комисија која се састала у Кишињеву, расправља је питање репатрирања бивших руских војника који су у току рата били заробљени у Аустрији и Немачкој и који сада живе у Румунији. Руска делегација изјавила је да су ови заробљеници изгубили руско држављанство, пошто се нису одазвали ранијим наређењима совјетске власти пре 1924 године.

Совјетски пакт са Естонијом. — Париз, — Јављају из Ревла да је тамошњи совјетски посланик саопштио естонској влади неке инструкције које је добио из Москве о закључењу пакта о ненападању. Русија пристаје на арбитражни суд, чији би председник био из неке треће неутралне државе у случају да не успе мирољубива арбитража, али инсистира на контроли обавезе балтичких држава према Друштву Народа и према другим државама.

Реквизиција грађанских аероплана у Италији. — Париз — Алас јавља из Рима да је г. Мусолини поднео парламенту нацрт закона о реквизицији грађанских аероплана у случају мобилизације. Један од парламента да се одређени број којим се министру за ваздухопловство даје право да у случају хитне потребе изврши реквизицију грађанских апарата, који морају бити тако сграђени да се за неколико часова могу претворити у војне апарате.

Енглеско зајам Грчкој. — Један енглески банкарски конзорцијум изјавио је грчкој влади своју спремност, да у Енглеској расписне зајам за стабилизацију грчке драхме.

Упућивање страних радника из Француске. — Према службеним саопштењима листова, француски министарски комитет за исељеничка питања одлучио је, да се у будуће има затражити од сваког радника, који дође у Француску да докаже не само исељеничку књижицу него и сведоџбу о своме здрављу. Страни радници који се сад налазе у Француској биће обавезни да се пријаве властима и покажу своја документа. Изгледа да ова контрола има за циљ, да се протерају сви радници који немају исправна документа.

Ко не дође кајаће се. — Само још 2 дана

БИОСКОП ШУХАРТ — Хотел Лугг

ПРОГРАМ за суботу 12. и недељу 13. марта 1927. године.

ШИШ — МИШ

Весела игра у 5 чинова. По оперети Јохана Штрауса.

У ГЛАВНИМ УЛОГАМА: **Ева Меј, Лиа де Путц и Харри Лидке.**

ДОДАТАК Шала у 2 чина. **Неваљарени пријатељи**

За младеж испод 16 година забрањено

Б. Шухарт.

РЕГРУТИМА НА ЗНАЊЕ

Регрути регрутовани за: артиљерију (свију родова) коњицу, и коњичку гарду, инжињерију, Ваздухопловну Команду, Железничку Команду, Пекарску чету, Занатлијску чету, возаре и пиротехничку упутиће се у кадар 16 марта тек. године.

Регрути регрутовани за пешадију и жандармијску Гарду I партија за Морнарицу у исте се у кадар на дан 1 априла тек. године. Регрути Команде Пожаревачког Војног Округа нека сво приме к знању поштто означених дана, треба да представу Команди Војног Округа у Пожаревцу а ради упута у кадровске јединице.

За све који ће ступе у кадар са својим пртљагом прописане су врло строге казне, зато сви регрути треба да следују поменуто. Сем да поседу прибор за јело, свлаци и потребну сатницу, као и да буду у топло одело обучени.

БЛАГОДАРНОСТ

Г-ђа Мара В. Михаиловићка из Божевца, пошаљу хуману пажњу управљења »Слоге« и да би очувала трајну успомену на њеног племенитог супруга пок. Васе Михаиловића баш ове јесени на Божевцу наменила приложене касе удружења «Слога» 1000 динара и тако га уврстила у ред Великих Добротвора друштвених.

Управ. одбор у име својих чланова срдачно благодари г-ђи Мари на учињеном прилогу према удружењу а друштвеном члану нека Бог подари рајско насеље.

Управа.

Јавна благодарност

Господину

Др. Петру Јаковљевићу

окружном лекару

Овде.

Вашим неуморедним залагањем и изванредним трудом спасли сте ми од претешке смртоносне болести сина Радивоја Живковића ученика IV раз. гимназије, кога сте за месец дана по 4—5 пута дневно обилазили и лечили.

Син ми је оздравио и ја Вам радосно и свесрдно изјављујем своју вечиту благодарност.

8-III.-1927 год.

Пожаревац. Латинка Живковић, удова попадија

ПРОГРАМИ БИОСКОПА

Четвртак 10. марта:

Биоскоп «Орфеум» — код „Српске Круне" — вечерња представа

„Створена за љубав"

Монументални филм у 7 чинова.

Субота 12. и недељу 13. марта.

Биоскоп „Орфеум" — код „Српске Круне" — дневна и вечерња представа

Крстарица Есен

8 чинова помирење туге и радости. У главној улози: Ото Дебир. Режија: Хајнрих Бранд.

Биоскоп Шухарт код »Златног Шупа« — за одрасле испод 16 год. забрањено.

Шиш — Миш

Весела игра у 5 чинова. По оперети Јохана Штрауса.

У главним улогама: Ева Мај, Лиа де Пути и Харри Лидке.

Додатак: **„Насамарени пријатељ"**, шала у 2 чина.

Наредни Биоскоп код хотел »Бранковић«

Том — Тони — Тигар

Јахач кроз горућу шуму

Пустоловна драма у 7 чинова.

У главној улози Том Микс.

У недељу биће по подне и дневна представа.

Огласи

Имам до 140 комада

ИСПЧЕНОГ БАГРЕМА

дужина 7 – 12 метра дебљина од 15—25 см.

Живко Живковић трг. из Кличевца.

За ближа обавештења обратити се

Богдану М. Ивковићу,

1—3 трг.

Пожаревачка Штедионица

Основана 1885. године

Уплаћени капитал Дин. 1.000.000

Обавља сне банкарске послове и даје зајмове на подлози ратне штете и других државних хартија од вредности; врши есконтминица и све остало што спада у делокруг банчиног рада под

врло повољним и солидним условима. Управа.

Скупштина

У недељу 13 марта тек. године Прво Пожарев. Црквено Певачко Друштво „Бранковић" одржаће у 10 и по часова пре подне у сали Пожарев. Привременог Суда своју годишњу скупштину са овим дневним редом:

1. Отварање скупштине.
2. Избор секретара који ће скупштински записник водити.
3. Избор три члана ради оверавања скупштинског записника.
4. Читање извештаја о раду Управног Одбора.
5. „ „ „ стању благајне.
6. Извештај Надзорног Одбора.
7. Бирање new Управе.
8. Питања и предлози појединих чланова ако их буде било.

Управа друштва свим умољава све чланове и пријатеље друштва да ову скупштину што више посете.

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Летњиковачко Брашно најлепше, најбоље и најрентабилније, добија се сваког количина у свако доба. — Цене најумереније — без конкуренције. Исто тражи и за бикала **а домаћице** нека захтевају само Летњиковачко брашно, јер је једино најбоље за развијање.

У стоваришту се добија и на мање. Стоварите се налазим у бакалској радњи Цветка Јов. Прерховића. 4—6

ПАЖЊА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ

Од 1-ога марта т. г. отварамо бесплатан курс вештачког рада на писаћој машини „Вести." Примамо и остале на изучавање од других система, као и без машине.

Ближа обавештења могу се добити у радњи

Пожаревац Љубице Миланковић, модистиње.

3—3

МОЈА ДВА ДУЋАНА

издајем под кирију посебно.

Стојадин Матић

4—6 абаџија.

ПРОДАЈЕМ

Моју киведу поред Мораве у атару села Браковца целокупну у напаћених 9 хектара или на делове. Услови за исплату повољни.

Обратити се за услове моме мужу г. Т. Петковићу или. у пензији или мојој снаји г-ђи Јелици Вл. Максимовић у кући мог оца пок. Ст. Максимовића адвоката.

Лепосава Петковић

улица краља Милана 71.

3—3 Београд

ШЛАЈФЕР

Благоје Јаумовић, преселио је своју радњу са поклоње Саве Мумцића у кући г-ђе Даринке Миловановићки, о чему извештава заинтересоване. 3—3

ГРАЂАНСТВУ

Имам част јавити поштов. грађанству, да ћу од данас и у будуће одржавати цене, које данас објављујем и то:

1. кгр.	говеђе месо	Дин.	12
„	телеће „	„	14
„	свињско „	„	18
„	јагњеће „	„	20
„	маст	„	20
„	суве сланине	„	25
„	сапун бугарски	„	14

С поштовањем

Љубомир Богићевић,

месар

до кафане »Златни Бокал«

— Горња мала —

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у ноће. Суботом до 12 сати ноћи.

10-10 Стерија Аверза.

НА ПРОДАЈУ

Један део мога имања састојећа се из:

две куће и великог плаца у величини 80 ари

продајем из слободне руке за готов новац Тапија у најкраћем законом року.

Имање је веома згодно за вредног газдарственика са села који жели да пређе у варош и налази се у Кнез Михајлово улица бр. 34.

За погодбу обратити се

Наталији Ђоке Марковића

потпуковника у пензији

3—4 Немањина ул. бр. 15

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ која постоји у

Кнез Михаила улица број 37.

Продавац

Стеван Стокић

хамар

УСЛЕД РЕНОВИРАЊА

целокупног хотела Српске Круне — у Петрочу обустављење со рад за извесно време.

С поштовањем

Браћа Животић,

хотелијери.

ИЗДАЈЕМ моју пекарницу

са потребним једаком, добро разрађена одмах.

3—3 Љубиша Ж. Спасић,

Број 20 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 13. МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од реци 0.50 дин' на цицера од реци 1'25 дин. за прилошке од реци на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у клапеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Думавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ТРИ ВРСТЕ НЕПОТРЕБНИХ ДРЖАВНИХ ЧИНОВНИКА.

Наша домовина прежива муч у финансиску и привреду кризу Узроци овоме разни су и зато је тешко решити ово питање без свестраног упознавања свега онога, што кочи наш државни живот. Због тога је много говорило а и писало о зајмничком лечењу ове зле. Нешто се измислило па и учинило, али криза финансије не само што се није смањила него се и јаче развила у народу напаћеном нам. Ми осећамо, без икакве претераности у изношењу једну ретку поратну економску утученост, која нас натера вели ка безизлазном тешком стању.

Не жели се овде изнети сви ти факти, која несе нашем народу тачно прорачунату пропаст. Оне су видне и испадљиве свима нама, који искрено добро овој земљи. Земљотрес, затишкање ратних кривица, цинизам новог и данас противдржавних богаташа, жучна партиска борба око провинцијалних привилегија, кашњење по надлештвима и судовима, неизвођење закона, широка права унутрашњег непријатеља, некада чувене активне утицај користољубивог капитала, гашење исправних Срба, Југословена и родољуба, — све то укупно и сличио носе дирљив запах неодржљивости. Најочитије је пак од свега овога питање наших неисправних чиновника.

Државна администрација је та, која демократску земљу ствара, чува — односно у њој мисли и делује. Све би ово мање било или би сасвим и изчезло, да је ето та администрација у реду. Најјача противнародна и противзаконита појава не би се могла развити, да су нам државни чиновници свуда без разлике неправи. Њихов деликатни позив могао би сваки антидржавни поступак у корен сатрти.

За данашње тешко стање највише у свим крајевима државни чиновници. Крајња је њихова тим одговорнија што на многим местима они су баш ти, који напред у држави стварају и аполиам рад шире. Зато је прва брига крајеве ваља да се о чиновницима нашим почне строго рачунат.

По чину преступа могло би се наше државно чиновништво поделити у три врсте. Прва је врста чиновника антидржавних, који већим делом са славом раде противу наше земље. Они стоје према овоме у служби шпијуна или пак својих закривљених осећања. Раде некада тајно некада о творено противу нашег уједињења. Њих није тешко познати данас, јер су они већ слободнији у својим најкулминалним радовима. Често најважнија места дата су њима, па су за то помоћу својих једномишљеника доста осигурани у положајима. Друга је врста некваліфикованих чиновника, који су нарочито после рата дошли по највише авантуристичким путем до својих положаја. У ову групу падају и они, који су са лажним уверењима или фамилском трком у школовању стекли нарочите повољне услове за чиновнике. Особито важи ова врста за женске, које су без школе често помоћу аустроугарских и бугарских официра упућени у канцеларијски рад, а данас оне уживају свеопште симпатије разних својих несавесних предпостављеника. У трећу врсту падају они чиновници, који шире неморал, коцкарство, пијанство, проневеру поштењаковић и слично. Ови су прилично опасни по друштво и тамо где се овакве неисправности противе закона и јавног морала захтевају тамо је расуло у државној администрацији већ достигло кулминацију своју.

Интересантно је за данашње време то, што се све три врсте оваквих чиновника налазе скоро стално у таквој тесној заједници, да ту суд и дисциплина има свој уочљиви опасни крајњи циљ. Где се ове врсте чиновника најчешће ту они имају свој сопствени систем рада. И тешко је њима прићи са ма које стране. У разним, по њима повољним партиским комбинацијама ови су се чиновници сагњавели у нереду, непоштењу и антидржавном деловању. Они имају трајну везу са разним партиским фактор ма у земљи. Њихова је парола ужасна они њоме заводе нештачки хаос и неодржљивост, да би тако у својим идејама лакше профитирали.

Влада је сада дужна да о овоме строго повede рачуна и на свом скупом настане да се они не само лаше своје дужности него и макусе правену казну за своје преступе. Потребно је пре свега да сама влада донесе једну строгу ма и правремену уредбу по којој би се овакви чиновници окваліфиковали хитно дисциплинским строгим путем. Тада би се држава тек потпуно спасла рђавих чиновника.

Иначе догод се трпи антидржавно, некваліфиковано и неморално чиновништво држи нашој крвљу стеченој отаџбини нема спаса. Само после овог могло би се мирно приступити и ка повишењу чиновничких плата, као и оних нарочитих мера, што би нашу привреду, индустрију и трговину спасло тешке поратне кризе.

Немања Павловић.

ПОМОЋ
за подизање официрског дома

Под овим насловом у бр. 19. „Грађанина," без потписа, истакнуто је: да је се опозиција у Обласној Скупштини „нарочито окомила на повишцију од 100,000 дин. намењену као помоћ за подизање официрског дома у Пожаревцу," наводећи даље да ми зна да ли је то обична демагогија или »озбиљна« брига о интересима народа" и т.д.

Као члан Скупштине и »опозиције« моним да Уредништво као накнаду објасни ово:

Без имена писац нема права да своје напуде приписује обласним посланицима. Ако хоће дискутовиј, нека потпише име. Још мање сме да оцаловажава рад обласних посланика.

Нас ће „опозиције," како нас безимени писац назива, руководила је наша савест и заклетва коју смо на вршење дужности положили, а оно двоје диктовало нам је: да пазимо на потребе народа које се кроз области буде нама у задовоље. Ово, нам, у толико више, што у доба економске кризе, сваког привредног застоја и осиромашења народа када се и може од народа извући 8.816,187 дин. државног прираза, а то ли и речених прираза, који су ГЛАВ ни извор за покривање економско-привредних потреба у области.

Стекоједно је једна пречa дужност Обласне Скупштине да помогне народно здравље на које је у буџету потпрана било само 5000 дин. за суседњака лекара у области, прва је друга била потпрати међу сиру на бесплатне лечења сиротиње, која је у буџету предвиђена само са 2000 динара; трећа је друга била потпрати више а не само 50000 дин. на пољопривреду; пета бар сушно и она на подизање народних читаоница и књижница за шта је одређено за целу област само 5000 дин. и т. д.

Све ово по дубоком уверењу »опозиције« пречи су и хитније потребе од давних 100.000 дин. официрској читаоници па да би и она била »сухра народне« и ма да би се у њиховој сали држале „забаве и концерти."

Нико не сумња да су и овакви домови корисни као што би био користан и дом за убоге и напуштене старце и старице, дом за напуштену и бедну децу чији су родитељи умрли или настрадали и т. д. али, морам рећи, ми данас не живимо у доба старих Вилењака када је народ клицао и тражио од Цезара „хлеб и игру." Данас су нам се измениле друге и себи више брига, те се мора водити рачуна шта је од чега пречe.

Милан Марјановић,
члан обласне скупштине.

Господи народним посланицима из Области Пожаревачке

Читали смо пре кавесног времена да је домаћин Краљевски Двора у свој програм ставили и измене закона о средњим школама.

А у »Правди« од 7. прошлог мес. у угледном чланку „Није ли време", — неког је партизанског једнога г. по сламки прави двојица г. наставника приштинске гимназије.

Замета г.г. посланици, треба метнути руку на срце и рећи што је право: »Гимназија није полиција" и не треба нам да буде, јер је њој задатак васпитање. Она нам је неопходна и образује нашу омладину и створи од ње благородније, племените и одабране чланове друштва и т. д.

Да би гимназија пресекла своме циљу, потребно је је помагати морално и материјално. Сви смо за то! Али.., Али како се дају неке праве морају му се ставити и дужности.

Сад је се нама прилике, да се и у гимназијама побољша стање у погледу в. стручном, научном и материјалном како за наставнике, школу и тако и учење ка. — Да не буде као што каже писац чланка: *„Није ли време"... »А не иде то тако, Замлатиће многи овај дан"!*— и оно што пре рекосмо: *„ми смо ти Суд, ми смо ти Апелација, ми смо ти и Касација"*. Јер се не може тражити ех јекно ни друго, Свакоме право, али и дужности.

Да би се дошло до бољих резултата и успеха напоменимо, да би требало у Народној Скупштини, приликом претреса закона о средњим школама, да наступите и тражите, да се унесу у закон и ове тачке у колико у пројекту нису усвојене:

1. Јавне испите и свакоме приступачне:

2 Прелазна оцена да буде тројка.

3. Повратити старе казалоге за бележење оцена, а не за наставнике оне оцене по својим дневницима и нотесима;

4. Увођење сталног надзора и наставничку стамбеност — као у основним школама;

5. Наставнике чео напредовање у вези с успехом наставе — добар успех, добра и његова оцена, а према њој и плате.

Ову тачку напомињемо што би се свака наставник трудио да напредно гради своје предмете ђацима с разумевањем и вољом и неби био индиферентан, да ли је на његовога предмета у разреду већина ученика са слабом или добром оценама, као нам, да му о: успеху наставе зависе повише службе и стални плате.

Али, како је по гимназијама после рата жагомиканост са ученицима, због чега би се дошло до чиновничког проневерења (а то не стручног) напомињемо да би се могле умети и ове тачке:

6. При упису у гимназију полаже се пријемни испит.

На овај би се начин могла оценити способност хеца, који имају наклоности за даље школовање.

Кад би се и ове напомене уградиле у закон о средњим школама, онда се неби догађали случајеви као што наводи писац чланка: *„Није ли време"...*

Ја рекох, а на нама је да ми *Дело* ово у дело претворимо.

ЗАЈЕДНИЧКО ОДГАЈИВАЊЕ КОЊА

— Наставак —

Наши Срби и Србинке који су те песме читали и да ме њих ма сваком ко руку песу видели, потврдиће тиме што смо напред о потреби доброг коња рекли више но што и доказе о томе, колико је Србин свезано са добрим коњем. Све те песме очито нам показују да је Србин коњу неизмерно волео, па и данас, те су и њени најмањи положаји, па чак и српској пореске крви, за равнину дужност вратити, за собом коње имају, воја и седају... Та шта нам на пример свега јесења и поучнога, и то само у неколике песама, каже песма народна која опева „Сирот мајке Југовића:"

Кад је било ноћи у поноћи
Завриштао Дамјанов вранко,
Шта мајку Дамјанову пита:
Мила снајо љубо Дамјанова,
Шта нам вратиш Дамјанов вранко?
Јели гладан овса бијеркога
Или жедан воде са Звечана?
Проговара љубо Дамјанова:
»Свекрвице мајко Дамјанова!
Нит' је гладан овса бијеркога
Нити жедан воде са Звечана
Већ је мога Дамјан научио
Да по ноћи сигну зов зобници
Од ће ноћи другим путовати
Пак он жали свога господара
Што га није на себи довео!..."

Та неизмерна љубав ка добром коњу као и безмерно уздање у коња витеза огледа се исто тако силно и у непребројним и другим народним песмама. На пример:

Служио је Љутица Богдану,
Служио је војводу Драгињу,
Служио га за девет година;
Не служи га што он блага имаш,
Већ за добра ће потаје дорат

—

Моји добру и меке јунаштву
Сиух су броди где год дођем води

Вишњић Стражила.

—

Одо шаре и сам по хаљину,
А ја идем под чадор Арапину,
Находи се чадору на врата
Ако б' мени до невоље било.

—

Марко шарца и грли и љуби
Па је шарцу лако говорио:
Дивор шаро моје десно крило,

—

Ал говори бољани Дојчина:
Анђелијо моја верна љубо,
Оседлај ми дора од мегдана
Изиђи ми копље убојито,
Љубу седла витеза дорина
И нанеси копље убојито.

—

Кад удари у планине Марко
Што не згуби сабљом окованом
То погоди шарац од мегдана.

И данас се верује да ни једна држава не може без добрих коња. И заиста, она држава која у својој сопственој земљи не може у свако доба да нађе довољно добрих и издржљивих коња та је држава увек у опасности. Имати у својој сопственој земљи добрих и издржљивих коња за коњицу, артиљерију и возове; значи имати спремну одбрамбену снагу. Ђ

— Наставиће се. —

Вести

Исправка. — У протом броју „Гр ђанина" а у чланку „Чланак официрском дому", грешком слагача изашло је да IX пук годишње троши у Пожаревцу и области шест, а треба да стоји ШЕСЕТ МИЛИЈОНА ДИНАРА, што овим исправљамо.

Пут Манастир Горњак—Жагубица. — У Министарству Грађевина одобрен је кредит од 120.000 динара за оправку пута манастир Горњак—Жагубица, на Крепољинском Брду, становницима Крепољинске и Брезничке Реке. Грађевинска секција у Пожаревцу добила је наређење да одмах почетком идућег месеца приступи радовима.

Под стечај. — У току прошлих 15 дана у нашој варошн пало је под стечај пет угледних трговачких радња. Међу палају под стечај радње са мануфактурном робом. Предстоје још много падања под стечај.

Да Пожаревац, један од најбогатијих градова у Србији, у богатеме Ститу и Пожаревац, осети овакву економску кризу поред осталих у врека опште кризе јесте и много ново-отворених варошица у његовој околини.

Дуган недељи. — Дуван од недавно дана нагло мајолази и прети опасност да буде поплава као и прошле године.

Народни Универзитет у Пожаревцу. — Као што је раније јављено, Г. Марко Сковран одржаће своје предавање у 4 часа у сали Првостепеног Суда.

У будуће предавања ће се држати у сали Окружног Одбора.

Предавање. — У недељу 13 ог марта у 3 часа после подне одржаће јавно предавање г. Трајко Ристић учитељ у пензији — у Занатској школи Пожаревачког Женског Друштва. Тема предавања је: **Просвећивање народно кроз школе за „сеоске домаћице".**

Позивају се чланице свих женских удружења, као и пријатељи омладине да изволе присуствовати предавању.

11. марта 1927 год.

Управа Пож. Жен. Друштва.

Са пијаце. — На пожаревачкој пијаци цена је кукурузу до 165 дин. 100 килограма. Дебеле свиње до 14.50 дин. кило жива мера. Цена живини жива мера 15 дин. кило.

Цена је у опште стоци јако поскочила.

Стране вести

—:—

Прогањање католичког свештенства у Русији. — У Совјетској Русији почело је оних дананово прогањање католичког свештенства у масама. Ухапшени су свештенице: Антон Василевски, жупник цркве св. Катарине, Јан Трепка, жупник цркве св. Станислава, Мечислав Савицкиис жупник саборне цркве, доминик Иванов, секретар епархијалне уније, Павао Хомић, жупник цркве св. Казимира. Осим тога у Петрограду ухапшено је 12 католичких свештеника ордена св. Фране и неколико кандидата теологије. Осим тога совјетске власте ухапсиле су на Соловецко острво у северно леденом мору велики број свештеника из разних градова Русије. Цени се да је било ухапшених у целој Русији око 6000 људи. У Петрограду совјетске власти извршиле су ревизију по свим црквама. Исто тако извршиле су ревизију у жупној цркви и у француској капели у Царском Селу.

Енглеска акција против Совјета. — Из Москве јављају да је у недељу започела изборна кампања у Русији, где ће поново бирати Совјете. Радничке масе иду на биралишта са мушком на челу поворка где се одржавају бирачки зборови.

На једном таком зборе одржао је Каменев велики говор, у којем се пос бавио и са енглеском нотом, те указао на то, да Енглеска мобилише целу Европу против совјетског режима. Он вели да не постоји непосредна опасност од рата, али да не ће и Совјети старати да створе јединствен фронт против Енглеске.

Како на Женеве на добро обавештеног избора јављају третирали су Чемберлен, Бријан и Штреземан на својој конфер енцији у понедељак и питање руско-енглеског конфликта. Чемберлен је наводно хтео да приволи Бријана да се упути заједничка нота совјетској влади, али да Бријан тај план наводно не одобрава.

Борба са пацовима. — У Варшави одржан је недавно конференција представника разних институција под председништвом начелника одељења за јавно здравље у варшавској општини др. Богуцког о борби против пацова. Др. Богуцки изнео је у својем реферату резултате борбе против пацова у Лођу, где се ова борба систематски води и то о трошку сопственика непокретности. Изабрана је одмах специјална комисија, којој стоје на чеху председник удружења кућевласника, осим тога у комисији налазе се начелник управе, начелници разних санитетских надлештава и разних удружења.

Ванредне промене времена у Закопанем. — У Закопанем, најлепшем пољском летовишту под високом Татром прошлих дана догодиле су се ванредне промене времена. После врло лепог времена одједном је дошла силна снежна мећава, за њом осетљиви мразеви, који су дошли до 30 степена Целзијуса. Једног дана јануара ујутро достигла је 17 степени Целзијуса испе, подне пала је на 12 степени, око подне почео је да дува топао ветар и било је одмах 3 степена над нулом.

Хапшење 60 комунистичких агитатора. — Крајем прошлог месеца органи безбедности ушли су у траг у Седницама комунистичким агитаторима: који су водили живу пропаганду међу радницима и јеврејима. Приликом су свему комунистичке омладине и окружном комунистичком комитету. У Седницама и околини било је ухапшено око 60 агитатора, а у локалу комитета пронађено је много илегалне литературе. 6 агитатора која с оружали војску предато је војничким властима.

Бркин Гуслар

—:—

Браћо моја, на ум ми је пало,
Да дохватим гусле и гудало,
Да запевам танко гласовито,
Да опевам доба нам ровито,
Доба ове што рађа пигмеје
Доба ово ком се часни смеје,
Доба, кад се сва врлина гања,
Доба шминке и кратких сукања.

Боже мили, а Боже једини,
Од када нас нако ујединн,
Адет нови међу људе дође
Част и морал сунарат нам неће,
На моду се људи сада даше,
И бркове своје обријаше,
А жене нам и девојке наше,
Ко мушкарци косу ошишаше.

По главама незнаш ко је мушко,
Ко је Зора а ко онај Душко,
Свима пудер сија се са коша,
Гвозден Ђока као фрајла Мица,
Женске голе да ти вода шљусне,
Кармином им прекрвање усне,
Са мирисом престо да угуше,
Сауда јавне ко мушкарци пуше.

Па да видиш мој рођени браће,
Какве су им мисли на ум пале,
Све по двоје кад се само шврте,
Па по сами — почну да се врте,
Да то виде наше мајке старе,
Шамијаре им оне фесаре,
Истину вам браћо морам рећи
Морале би са света утећи,

Лети, само онеш ли на плажу
Ту ћеш наћи бруку и блаћажу,
Вртоглавка туна да те ката,
Пага сестра њој пагоји брата,
Купају се без срама и стида,
Сви пред мајком своје гаће скида,
Па крај тога знао је, да беше,
Да се не зна ца п' је род ко коме.

Гусле моје, гусле јазерове,
Како б' било да се Марке зове,
Да потегне тешку топузину,
Па да лупа по оцу и сину.
Да распали по то ново стање,
Да узвикне ме гавте орање?
Али доста, морам да застанем,
Грло тражи да мало одахнем.

»Брка.«

РЕГРУТИМА НА ЗНАЊЕ

Регрути регрутовани за пешадију и пешадијску Гарду I партија за Морнарицу имаће се у казарми на дан 1 априла тек. године Регрути Команде Пожаревачког Војног Округа нека све прими к знању пошто означених дана, треба да представу Команди Војног Округа у Пожаревцу а ради упута у кадровске јединице.

За оне који не ступе у кадар са својим друговима предвиђене су врло строге казне, зато сви регрути треба да следују позиву. С обзиром да понесу прибор за јело, сандук и потребну сатницу, као и да буду у топло одело обучени.

ПРОГРАМИ БИОСКОПА

У недељу 13 марта 1927 године

Биоскоп „Орфеум" — код „Српске Круне" — дневна и вечерња представа

Крстарица Есен

8 чинова поморчеве туге и радости. У главној улози: Ото Дебир. Режија: Хајнрих Брант.

Биоскоп Шуварт код »Златног Плуга« — за младеж испод 16 год. забрањено.

„Шиш — Миш

Весела игра у 5 чинова. По оперети Јохана Штрауса.

У главним улогама: Ина Мај, Лиа де Пути и Харн Лидке.

Додатак: **„Насамарени пријатељ"** — шала у 2 чина.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

Обласна Организација Женског Покрета отпочела је рад у својој канцеларији а протекторату који се налази у згради Окружног Здања.

Протекторату је нарочити задатак да прихвати и да помогне свакој жени која пати и да је заштити у сваком положају.

У истој канцеларији председница Обласне Организације госпођица Др. Љубинковића примаће свакодневно бесплатне лекарске прегледе одојчади, деце и матере и даваће потребне савете о нази здрави и болесне деце 8

Огласи

ДУЋАН СА СОБОМ

у Жупској улици бр. 9. наспрам под закуп од 1. маја

Перка Митровић

ГОСТИОНИЦУ ШУМАДИЈУ

Издајем под закуп.

1–3 Живота Богић.

БАГРЕМ ДУБЕЋИ 35. комада на продају.

Дивна Влад. Вучковића,

1 3 преко пута гимназије.

ДЕЧИЈА КОЛА ДА

у лепом избору препоручује Ковачарска радња

Живке Станковића и Јаковљевића.

ЗАСЕБНА КУЋА са 5. одељења издаје се одмах под кирију, у Кнез Михајла ул. бр. 23.

У истој авлији има за издавање мањи стан соба и кујна.

1—1 Милева Стевчић Стојковић.

БУГАРСКИ ЕМИГРАНТ СВРШИО средњу Пољопривредну Школу, економског виноградар. воћар и пчелар

ТРАЖИ ПОСЛА НА ВЕЛИКОМ ИМАЊУ.

Анђел Стојанов,
економ, учитељ

1—1 Јованова улица број 12

УДРУЖЕЊЕ „СЛОГА“

Пожаревачких Занатлија и Радника

За међусобно помагање у болести и смрти у Пожаревцу.

На основу решења управног одбора од 6 марта тек. год. држаће се дан 27 марта 1927 год. у 9 часова пре подне у сали друштвеној своју

28-му редовну

СКУПШТИНУ

ДНЕВНИ РЕД:

1.) Прозивка чланова.
2.) Избор председника скупштине, секретара и три оверача скупштинског записника
3.) Извештај управног и надзорног одбора о раду удружења у 1926 години.
4.) Давање разрешнице управом и надзорном одбору за рад у 1926 години.
5.) Предлози појединих чланова ако их буде било.
6.) Избор чланова управног и надзорног одбора за 1927 годину (чл. 51 др. пр.)

Марта 1927 године
Пожаревац. Управа.

СКУПШТИНА

Пожаревачко Трговачко Удружење на дан 27 марта тек. год. у 10 часова пре подне у сталну удружења одржаће своју редовну годишњу скупштину за ови дневни редом:

1) Читање извештаја Управног Одбора
2) Читање извештаја благајне удружења
3) Читање извештаја надзорног одбора
4) Решавање о буџету за 1927/8 годину
5) Бирање два члана за управни и три члана за надзорни одбор који према друштвеним правилима иступају и
6) Предлози и молбе ако их буде било.

Позивају се сви чланови удружења да горњег дана неизостално изволе доћи на скупштину.

1—3 Управа

ГОДИШЊИ ЗБОР

Пододбор Удружења рез. официра и ратника у Пожаревцу

одржаће на дан 20 ов. мца у 10 сати пре подне у локалу »Два бела голуба«.

свој Годишњи Збор

Позивају се чланови свог удружења да дођу на овај збор како би се изложене неспршавали сви предмети.

ДНЕВНИ РЕД:

1.) Извештај старе управе у прошлој години
2.) Извештај благајне
3.) Давање разрешнице старој управи и бирање нове управе
4.) Упис нових чланова
5.) Поједини предлози ако би их било
6.) Читање акта Средишње Управе Пов. Бр. 163 који се односи на легитимације за вожњу железницом упола цене.

Још једном се умољавају чланови да дођу на овај збор где ће се разматрати ствари које додирују њих.

Из канцеларије пододбора Удружења рез. официра и ратника у Пожаревцу Број 11.

1—2 Управа.

ЕЛЕКТРИЧНО ДРУШТВО „БРАНИЧЕВО“ А. Д.

ИЗВЕШТАВА ПОТРОШАЧЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ СТРУЈЕ:

да се друштвена канцеларија налази до кафане „Два Бела Голуба,“

да се за сва потребна обавештења треба обраћати дежурном органу у канцеларији,

да се уплата утрошене струје подаже само на благајни уз прописну потврду благајника,

да је друштвени благајник г. Коста Поповић, пензионер,

да је директор друштва г. Васа Ристић, електро-инжењер, а технички руководилац г. Иван Радашић,

да се на случај прекида струје по домовима или на каквог дефекта за време ван канцеларијског времена треба обраћати централи на телефон бр. 56

да се утрошена струја има исплатити најдаље за 8. дана по истеку сваког месеца, после тога рока укида се веза, а за поновно успостављење веже плаћа се 100. динара на име трошкова.

Телефон друштв. канцелар. бр. 74.

1—3 УПРАВА.

Пожаревачка Штедионица

Основана 1885. године

Уплаћени капитал Дин. 1.000.000

Обавља све банкарске послове и даје зајмове на подлози ратне штете и других државних хартија од вредности; врши есконтовање меница и све остало што спада у делокруг банчиног рада под

ВРЛО ПОВОЉНИМ И СОЛИДНИМ УСЛОВИМА. Управа.

Првокласних

МАДРАЦИ ЗА КРЕВЕТЕ

као и поправка старих као и сви плетени радови од жице на разна решета и ограде могу се добити и израдити на захтев поручиоца у свима мустрама и димензијама

код сваштаре

Машинске Фабрике и Ливнице

Жикина Марјика

1—3 Телефон бр. 55

Пожаревачка Штедионица

исплаћује дивиденду на свој кун и бр 5 за 1926 год

1—3 Управа.

НА ПРОДАЈУ

Један део мога имања састојећи се из:

две куће и великог плаца у величини 80 ари

продајем на слободне руке за готов новац Тапија у најкраћем законом року.

Имање је веома згодно за предузеће по занатлијске ствари сем свега који жели да пређе у варош и налази се у Кнез Михајлово улици бр. 34.

За погодбу обратити се

Наталији Боке Марковића
погуховкиња у пензији

4—4 Немањина ул. бр. 15.

Имам до 140 комада

ИСЕЧЕНОГ БАГРЕМА

дужина 7 – 12 метра дебљина од 15—25 см.

Живко Живковић трг. из Ключевца.

За ближа обавештења обратити се Богдану М. Ивковићу,

2—3 трг.

ПАРНО КУПАТИЛО

ради сваког дана од 7 у јутру до 10 у ноће. Суботом до 12 сати ноћи.

10-10 Стерија Аверас.

МОЈА ДВА ДУЋАНА

издајем под кирију посебно.

Стојадин Матић
абациџија.

5—6

ЗАХВАЛНОСТ

Свима својим многобројним пријатељима који су нам изјавили саучешће приликом смрти нашег доброг оца, односно свекра

Димитрија О. Илића

бив. трговца и месара

и овим путем изјављујемо своју дубоку захвалност.

Ожалошћени:

Син Светислав Илић, архитект, снаја Наума.

Број 21 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 17. МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонду од речи 0.50 дин. на петиту од речи 1·20 дин. за прилошено од речи на гармонду 2 дин.

За огласе веће од новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Смето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРОГЛАС

ГЛАВНОГ ОДБОРА ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕНИКА НИКОЛИ П. ПАШИЋУ.

Вредност једног народа цени се по његовим великим људима. Мали грчки народ цењен је и слављен кроз векове због својих великих људи. А мања је народна вредност за народ, који не поштује своје велике људе, не заслужује ни да их има.

За живота тешко се правилно могу заслуге истакнутим јавним радницима и код народа, где је партијска борба мање оштра и мање жучна, но што је то код нас. Тек смрт, која уништава живот и свиру акцију умрлог, ствара могућност да се ода признање његовом раду и заслугама, не само од стране његових политичких него и од стране оних, који су за његова живота били његови противници.

Велики државник Никола Пашић својом смрћу престао је бити партијски борац, вођа једне политичке странке, а Његова дела учинила су га великом историјском личношћу нашега народа.

Дужни, сви наши представници и сви редови грађана без разлике племена вере и партије, указали су му, приликом погреба, највеће поштовање и највеће почасти, које су се могле указати великом сину Отаџбине.

Но, са многих страна једновремено, изражено је да се на том не треба заустављати, да тим не треба да буде завршено народно признање. Овом великану треба подићи знак, материјални, споменик, те да се и на тај начин очува успомена овог заслужног државника. Тај споменик треба да подсећа доцнија поколења, како се служи Отаџбини, како се ни у најтрагичнијим часовима не очајава и не малакшава и како живот има само онда вредност, кад се живи за велике народне идеје.

Уверени, да смо погодили осећања целокупног народа, ми се обраћамо свима синовима и кћерима наше лепе Отаџбине, онима у великим градовима као и онима у најмањим селима, вишњим и сиромашнима, великима и малима, да сваки са своје стране помогне подизање овог споменика.

Главни Одбор за подизање споменика Николи Пашићу сматра да ће се целокупни рад око подизања споменика најбрже и најбоље извести, ако се у сваком месту наше лепе Отаџбине образују пододбори за поменути циљ, који о томе треба одмах да известе Главни Одбор (Краља Милана 65).

Пододбори би, оцењујући сами начине и средства, приступили прикупљању прилога, која би слали са списком прилозника, који ће бити штампан.

Желети би било да овај рад брзо иде, како би споменик што пре био подигнут.

Никола Пашић је цео свој живот посветио своју Отаџбини, па нек би му се она преко својих синова достојно одужила.

Главни Одбор за Подизање Споменика Николи П. Пашићу

Председник:

ДИМИТРИЈЕ

Архиепископ Пећски
Митрополит Београдско-Карловачки
и Патријарх Српски

Секретари:

Мира Јовановић
народни посланик;

Никола Л. Вркић
секретар у Радикалном Посланичком Клубу:

Др. Роко Вуковић
професор;

Хасан Ребац
начелник Министарства Вера;

Шемаја Де Мајо
адвокат;

Др. Здравко Вигеле
адвокатски приправник

Подпредседници:

Марко Н. Трифковић
председник Народне Скупштине

Стеван Карамата
генерални директор
Једнашко-Подунавске Банке;

Радивоје Врховац
председник Управног Одбора
Матице Српске у Новом Саду

Велимир Карић
књижар.

Благајници;

Љуба Стојадиновић Сегединац
народни посланик;

Михаило Лукаревић
трговац;

Тоша Михаиловић
трговац;

Жена и њена еманципација у политици

Многи и многи писали су и писаће о жени и политици и њеном светом социалном позиву у односу према деци.

Неки су их бранили, заступали и одобравали њихове тенденције за ступање у политику и рад у мотеј, раме уз раме са мушкарцима.

Неки су их нападали, спорили и немејавали те њине идеје; мотивишући да је жена јасно створена за кућну, домаћицу и мајку, ослањајући се у већини случајева на пословицу: „У жене дуга коса, а кратка памет."

И једна и друга страна већином су писале — односно у оба писања видела се јасно пристрасност. Први су одобравали без икаквих позитивно основаних чињеница. Други опет из нерасположења према жени не дајући никакву аргументацију њиховом оспоравању и пропичном нападању и прогнози.

Међутим има пуно примера и доказа да су жене у неким приликама показале већу способност и истрајност него појединци мушкарци истог положаја и социјалног ранга. Онда је неоспорно да се жена може и у просветном, социјалном, политичком и другим погледима сналазити са мушкарцем.

Могло би се жени дати пренегласа и пустити је на политичку сарадњу за добро и напредак народа и државе, јер поред тога што би се позељало политичко поље делатности, добили би за представнике душе, које много осећајније схватају кризу ма у ком погледу она била, које би много интензивније радиле на спречавању исте, које са много мањим одушевљењем и резервисаношћу дочекују и учествују у срећи и напретку, задовољавајући се једино у томе што слободно могу да гледају плод свога рада.

Та еманципација жене у односу према мушкарцу, т. ј. право гласа могло би јој се дати, по моме мишљењу у овом случају:

Кад би обим политичке делатности био мањи, упрошћенији него што је данас, кад би били потпуно реконструисани зборови и говори у циљу популарности — појединих политичких вероваца, већ цео политички рад ограничен на дан избора и евентуално на рад посланика, министра и т. д. Тиме би се знатно олакшало тежње жена и без икаквих последица решено социјално-правничко питање односа између жене и човека.

Али у сваком случају овог би сарађивање и учествовање жена у политици било ограничено на известан број — старијих и брачком необавезаних жена, јер у противном случају колико би жена добила у политици толико би држава и народ изгубио у моралном, просветном и васпитном погледу, јер би жена посветивши се политици заборавила свој најсветији позив, позив мајке за васпитање свога детета, позив домаћице за чување и вођење своје куће, који су темељ и основа културе, народа и државе.

6. марта 1927. год.
у Жагубици.

Живка Ружић

ПОМОЋ
за подизање официрског дома

Повод писању „Помоћ за подизање официрског дома," штампаног у 19 броју „Грађанина", које имао намеру да „омаловажава рад обласних посланика," како то г. Михаи Марјановић у своме одговору тврди.

Рад обласних посланика јавни је, и како он тангира интересе народа, то подлежи и јавној критици у границама закона реда и пристојности.

У односном чланку нисмо ни речи рекли, да је опозиција била против позиције унете у буџет за подизање официрског дома, и тај поступак изложио исти критици, без икакве намере, да ма коме подметнем оно што није, а најмање „да своје побуде приписујем обласним посланицима" из опозиције.

Пракса је утврдила да се многа јавна питања у штампи третирају са псеудом или без потписа, па зато је и приговор г. Марјановића у своме погледу неумесан у толико више, што је и њему врло добро познато, да има људи, којима положај забрањује да се појављују у јавности, а често су позвани да то морају чинити.

Овим писам хтео рећи да се и ја налазим у томе положају, већ са уверењем да је споредно ко пише, а да је главно је ли истина оно што пише, писао потписано и именом презимена, и нећу потписати ни овај пасус.

Човек се заустављао пред умним делима великих научника, песника, војсковођа, оратора, писаца, и т. д. па се и ја морам осврнути на одговор г. Марјановића.

Признајући г. Марјановићу, да је у суперлативу одличан говорник, логичар, стилиста и правник, још не значи, да му поред свих тих атрибута, морам признати, да је он увек у праву за оно о чему говори, пише и заступа.

Специјално у овом случају приговори г. Марјановића, на позицију од 100.000 динара за подизање официрског дома, нису оправдани, а нарочито, што их он чини зато, што су у буџету потпирано мале суме за помагање народног здравља, сузбијање заразе и лечење сиротиње.

Да је г. Марјановић ушао дубље у ово питање, дошао би до резултата, да су у буџету Мин. Нар. Здравља предвиђене суме за помагање народног здравља и сузбијање заразе; да постоје изворити лекари епидемичари, који на позив среских и обласних лекара следују о трошку државе да су државни лекари дужни лечити сиротињу бесплатно, и да се у све среске и буџете већих општина предвиђају суме за лечење сиротиње. Према овоме суме за овај циљ предвиђене у буџету обласног одбора, потпуно је довољна.

Кад сам ушао у одбрану поступка обласног одбора у питању потпирање суме за подизање официрског дома, ја сам гледао пред собом интересе народа области пожаревачке, који би кад би се уложило на гласање дао и неколико милијона динара, да ПОЖАРЕВАЦ БУДЕ НЕ ПУКОВСКО, ВЕЋ ДИВИЗИСКО МЕСТО.

Не знам да ли живимо у добу старих Римљана, када је народ хтицао и тражио од Цезара »ХЛЕБ и ИГРУ", али ме држање г. Марјановића у питању обласног буџета много подсећа на ХРОНОСА, који је гутао рођену децу, јер господин Марјановић критикује обласни буџет, који је дало његових рођених партијских пријатеља, који су нарочито позвани за подизање дома створили и остварили, па зато је добро њихова је заслуга, ако је рђаво њихова критика.

Стари Кеплар.

ЗАЈЕДНИЧКО ОДГАЈИВАЊЕ КОЊА

II.

— Наставак — 4

Није једно исто: пасторити зелено покошену траву у коњарницама коњима или ће су на пашњи. Доказано је да је много угоднија и хранљивија, нарочито за приплодна грла, која су на исхрани и храњена у коњарнику, јер трава поједена у кретању и на чистом ваздуху, далеко се боље свари и много боље прија грлима.

Пашњаци, данас, имају јаког утицаја на коњарство, те су према томе главни чиниоци који су потребни за унапређивање коњарства. Али сваки пашњак није подједнако добар. Сасвим ће друкчије успевати грла ако трава која на њима расте садржи у себи снажне хране и ако је површина пашњака чврста, а друкчије онда, ако трава нема у себи доста хранљивих састојака и ако је земљиште меко. Сувише растао хладно влажна и кисела површина пашњака утиче сасвим штетно на добијање снаге. Само чврста, добро неговања и благородним травама обрасла површина пробитачна је за коње.

Потребно је, дакле, да набавимо какви треба да су пашњаци, па да што боље одговоре своме важноме позиву како по дотичне грла која на истима гајимо, тако и по целокупно домаће коњарство, стео.

1) Положај пашњака треба да је такав да му је површина сама од себе доста суха, не сме бити хладно-влажна или подводна јер те врсте земљишта које имају те мане, дају увек само крупну, сасвим мало хранљиву или киселу траву, то јест на њима расте таква трава која има противна својства спој трави која не треба грлима да је штетна, него на против да им здравље потпомаже и да повољно утиче на развиће њиховога појединца.

2) Површина пашњака не сме бити мека, него чврста и обрасла гипком густом травом. У колико која површина пашњака више тих особина има, у толико она погодније утиче на кретање (трчање, скакање, играње) грла и на развиће њихових делова за кретање, десније и очвршћење њих и на њихову снагу и целокупно развиће у опште.

Пашњак, дакле, треба да је погодан за кретање грла, јер кретање потпомаже крвотек, као и дисање. Срце и плућа изазивају се тиме на јачу радњу; одвајање и избацивање непотребних састојака из тела биће уредније; желудац и црева живље се прикупљају на чега услед је добро сварива-ње; у мишиће, који су у кретању, крв јаче

отрући него иначе и тиме они јачају, јер добијају више хране; појединих крема б...ће се прегрева у снегу и цело тело биће освежено и очишћено и припремљено за будуће напорне радове; наглух чист снежак и кожу те се они привикне на ове промене времена.

3) Пешачак не сме бити мали, јер у колико је пешачак већи у толико ће се млади брзо моћи кретати а то обилно кретање и допринеси ономе великом значају, који има пешачак по развијање и снажење тела. Према томе, сваком је појмљиво, да ће користи од пешачка, по развијање жиробади неће кад су наше жиробади заједно, јер се они непрестано међу собом као кавеју те се играју трче и скачу.

— Наставиће се .—

ПОЛ МАСЕ

—:—

Иницијативом Клуба Пријатеља Француске одржаће у недељу 20 ов. мца у часова пре подне једно предавање Господин Пол Масе, лектор за француски језик на филозофском факултету Београдског Универзитета. Да би упознали публику са Господином предавачем изнећемо о њему неке биографске податке.

Рођен је у провинцији Будоке, прву гимназију завршио је у Бордоу, а филозофски факултет у Лилу и Нанси.

Био је 4 год. професор у Француској, а затим 4 год. у Русији у Москви као помоћник директор француског лицеја. Европски рат провео је на француском фронту.

Од 1919—1920 био професор и шеф језичке групе у чувеној школи будућности Des Roches.

Од 1924 год. лектор је за француски језик на Београдском Универзитету.

Оженио се једном ћерком славног професора историје на Сорбони Е. Омана, нашег великог пријатеља. Она је још и унука чувеног историчара и политичара Ракеса, писца великих и капиталних историских дела.

Народни Универзитет у Пожаревцу.

—:—

У недељу 20. марта 1927 г. у 5 часова по подне, а у сали Окружног Одбора у Начелству одржаће на Народном Универзитету своје предавање популарни конференсије Господин Пол Масе, лектор за француски језик на Београдском Универзитету.

Тема предавања биће:

Француски сељак

(у животу и књижевности)

Господин Масе говориће о капиталној улози сељака у народној економији и националним и светским кризама, поред тога што ће се осврнути и на прошлост француску и француског сељака. Затим биће речи о томе како су писци сликали сељака разни француски писци и најзелеку биће речи о обичајима и ношњи француског сељака.

На крају ће говорник повући једну паралелу између француског и српског сељака.

Предавање ће бити на франц. језику.

У сали ће бити осветљење.

Вести

—:—

Нов закон о порезима. — Порески одбор у Народној Скупштини пре неколико дана завршио је рад на новом Закону о порезима. Овај Закон, у коме су учињене знатне измене по предлогу Министра Финансија, биће изнет пред Народну Скупштину о...х недеље будетске седнице.

† **Глигорије Јефтановић.** — 15. в. м. преминуо је у Сарајеву Глигорије Јефтановић, трговац, велики родољуб српски у повесној Босни.

Бог да га прости!

Директор пож. гимназије. — За директора пожаревачке гимназије постављен је г. Михаило Миладиновић директор ћупријске гимназије.

Нови писар. — Наш млади пријатељ г. Душан Љ. Павловић, вршиоц. мирним правима, постављен је за писара српског поглаварства у Вуковару — Сремска Жупанија. Честитамо.

Укидање пореза на пословни промет. — Поред београдске и љубљанске Трговачке Коморе и Загребачке Комора упутила је једну меморандум Министру Финансија и Влади, којим тражи да се што пре приступи укидању пореза на пословни промет ради стабилизовања привредних прилика.

Снижавање каматне стопе. — Управни одбор Државне Хипотекарне Банке одлучио је да се у најкраћем времену приступи снижавању каматне стопе на кредите, које банка да је на испитивању неког рада ради убрзавања привредне кризе о ...а је доста тешка.

Официрска Читаоница приређује у хотелу »Берза« за своје чланове и пријатеље вечеру у суботу 19. марта. Почетак у 9 часова.

Стање пољопривреде. — Народ је скупа обласним пољопривредним референтима да у најкраћем року сачине опширне извештаје о стању пољопривреде у својим областима и да их упуте Министарству Пољопривреде и обласним скупштинама ради упознавања.

Против такса на вина. — Солунска општина молила је председника Народне Скупштине и министра финансија да се у нов финансијски закон унесе одредба о укидању такса на мало-продају вина ...ластитог произвођа у интересу саме производње који од тога живе.

Железничка конференција. — И у...ог месеца одржаће се у Министарству Саобраћаја нова железничка конференције, нарочито питањима унапређења путничког и робног промета на пругама у нашој држави. Поред стручних чиновника Министарства Саобраћаја осо... конференцији присуствоваће и пре...ници појединих приватних корпорација.

Број гимназија и учитељских школа у нашој земљи. — У нови буџет унесен је један принцип којим се број осморазредних гимназија у нашој земљи утврђује на 80, т. ј. да тај број буде максималан а број учитељских школа 33. Која ће гимназија бити укинута решиће се касније на седници Министарског Савета а на предлог Министра Просвете.

Сцране вести

—:—

Немачке школе у пољској Шлезији. — Париз. — Јављају из Женеве да је одбор Савета Друштва Народа, коме је било дато на проучавање питање немачких школа у пољском делу Горње Шлезије, остао неопредељен нагодбу коју ће поднети г. Штреземану на одобрење.

Православље у Пољској. — Варшава. — На руку коју је дао министар просвете и вера у част пољског православног митрополита г. Дионисија, митрополит се захвалио пољској влади на учињеним припремама за пут представника пољске православне цркве у Цариград. Представници пре осталих цркве у Пољској путују за Цариград да изаберу једнодушно цркве са заседањском патријаршијом Митрополит је најавио да намерава посетити приликом путовања православних цркава на Балкану.

4000 побачаја за једну годину. — Само у једном делу Петрограда у Володарском рејону, службено је зарегистрирано у протекој години 4000 побачаја.

Румунија наручује вагоне — Румунска фабрика вагона „Астра" која се налази у Арану а која се у своје време налазила у рукама концерна Кемпла Кантакузина била је принуђена пре неколико месеци да обустави рад услед слабих наруџбина. Како се сада чује, румунска железничка железница наручила је овој један велики број вагона и тако ће она фабрика бити осигурана радом на неколико месеци. Фабрика намерава да умножи и број радника.

Борбе у Трипохису. — Париз. — Рамска „Трибуна" јавља да је на месорашњи Кириначки дошло до борбе између одреда уређеничких стрелаца и једне јаке бунтовничке групе. Бунтовници су напустили поприште остављајући 80 мртвих. Један италијански капетан и четири уређеничка стрелца су рањени.

У Петрограду за један дан нажњено 1007 људи. — У Петрограду је на дан 24 фебруара биле кажњено због руше...а реда и мира по петроградским улицама свега 1007 људи. — Мора да је нап... поредак у Петрограду.

Таксе на радионице у Чешкој. — Због рђаве привредне ситуације, министар Социјалне Политике наредило је да радници на страже морају да плаћају таксу од 20—1.000 ч. к.

ПРОГРАМИ БИОСКОПА

Четвртак 17 марта 1927 год.

Биоскоп »Оријент« код „Српске Круне" — само још вечерас

Пут у Прошлост

Специјалан филмски шлагер у 10 чинова. Режија највећег режисера свога Цецил Б. Де Мила.

Субота 19 и недеља 20 марта 1927.

Биоскоп „Оријент" код „Српске Круне" — дневне и вечерње представе.

Дантеов Пакао

Грандиозан филм по бесмртном делу Данте и најславнијег песника XII века у 6 чинова са предигром.

Биоскоп »Шухарт« код „Златног Плуга" — само вечерње представе

Човек са другог света

Врачка драма из Европског рата у 6 чинова 3.200 м.

Додатак — ДЕЛИНГ ЖУРНАЛ

Огласи

ПРОДАЈЕМ

мој сопствени аутомобил „Форд," потпуно је исправан са целим прибором и златом читаво ков, мало је километара прошо. Ко жели купити може доћи ради прегледа и пробе кад

Вожд — Раде Марковића
у Орсовици окр Пожаревачки

ЗЕМЉА ПОД ЗАКУП

20 овог месеца у недељу даваћу земљу поч. Стевс Малиџе Вировског под кирију за ову годину и то њиве на брду од прилике 2 јутра, друга њива у Мегини од прилике 80 ари и ливада у Мегини од прилике 30 ари.

У кавану Мијајла Тотића овд. поштовано ми Тотићи и остаоци.

ПРОДАЈУ СЕ

добро очуване ствари — спаваћа соба, сахат, два дивана, отоман и остало покућанство.

Увидати у уредништву.

ЗА РЕЗАЊЕ ВИНОГРАДА

првокласни резачи из Орсовице, које су потребни, јављаће се у кафани код Филипа Филиповића.

Стаменя Илићевић,
резач из Орсовице.

1—1

ВИНОГРАДАРИМА

Са свршеном Виноделском школом у Вукову и другом правом као способан за: резање винограда, окопавање исто лозе тако и све врсте воћа и цвећа, као и сађење, прескађивање и т. д. Као такав слободан сам сваком се за гаранцијом препоручити.

Налазим се у кафани Филипа Филиповића —Дворска пијаца.

С поштовањем
Милан Путниковић
из Пожаревца

ГОДИШЊИ ЗБОР

Пододбор Удружења рез. официра и ратника у Пожаревцу

одржаће на дан 20 ов. мца у 10 сати пре подне у локалу »Два бела голуба«.

свој Годишњи Збор

Позивају се чланови овог удружења да дођу на овај збор пошто би се пуноважно неизвршавали ови предмети.

ДНЕВНИ РЕД:

1.) Извештај старе управе у прошлој години
2.) Извештај благајне
3.) Давање разрешнице старој управи и бирање нове управе
4.) Улаз нових чланова
5.) Поједини предлози ако би их било
6.) Читање акта Среског Управе Пов. Бр. 163 који се односи на легитимације за вожњу железницом уместо цене.

Још једном се умољавају чланови да дођу на овај збор где ће се решавати ствари које додирују њих.

Из канцеларије пододбора Удружења рез. официра и ратника у Пожаревцу Број 11,

1—2 Управа.

ГОСТИОНИЦУ ШУМАДИЈУ

Издајем под закуп.

2—3 Живота Богић.

НАЈВЕЋИ ИЗБОР

ПОКЛОН ЗА „МЛАДЕНЦИ"

добићете у радњи

ЖИВОТЕ Ј. РАШИЋА

Сва роба која је за поклон намењена је и набачене цене тако да сваке одмах може сам исту разгледати и уједно и цену сазнати.

1—2

ЕЛЕКТРИЧНО ДРУШТВО „БРАНИЧЕВО" А. Д.

ИЗВЕШТАВА ПОТРОШАЧЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ СТРУЈЕ:

да се друштвена канцеларија налази до кафане „Два Бела Голуба,"

да се за сва потребна обавештења треба обраћати дежурном органу у канцеларији,

да се укидати утрошке струје поднеће само на благајни уз прописану потврду благајника,

да је друштвени благајник г. Коста Поповић, пенсионер,

да је директор друштва г. Васа Ристић, електро-инжињер, а технички помоћник г. Иван Рапајић,

да се на случај прекида струје по домовима или на каквог дефекта за време ван канцеларијског времена треба обраћати централи на телефон бр. 56

да се утрошена струја има исплатити најдаље за 8. дана по истеку сваког месеца, после тога рока укида се њена, а за поновно заспостављање исте плаћа се 100. динара на име трошкова.

Телефон друштв. канцелар. бр. 74.

2—3 УПРАВА

ВИНОГРАД

поч. Мише Јовановића, бив. адо. надајем под закуп или напољицу.

Мидаи Јанковић пенз.
Св. Савска бр. 86.

МОЈА ДВА ДУЋАНА

издајем под кирију посебно.

Стојадин Матић
адвокат

6—6

Пожаревачка Штедионица

исплаћује дивиденду на свој улог бр 5. за 1926 год.

2—3 Управа.

ВАГРИМ ДУБЉАЦ

85 комада на продају.

Давид Влад. Вучковића,
преко пута гимназије.

2—3

Првокласни
МАДРАЦИ ЗА КРЕВЕТЕ

нови и поправка старих као и сва плетења радови од жице за разна решета и остало могу се добити и наручити на захтев поручиоца у свима мустрама и димензијама

код оданога

Машинске Фабрике и Ливнице

Живана Марића

2—3 Телефон бр. 55.

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Летњиковачко Брашно најлепше, најбоље и најрентабилније, добија се свака количина у свако доба. — Цене најумереније — без конкуренције Исто важи и за бакале и домаћице које захтевају само Летњиковачко брашно, јер је једино најбоље за развијање.

У стоваришту се добија и на мање. Стовариште се налази у бакалској радњи Цветка Јов. Прокуловића. 5—6

ДЕЧИЈА КОЛИЦА

у лепом избору примљена су гвожђарској радњи

Живоје Стаиковића и Јаковљевића.

Имам до 140 комада

ИСЕЧЕНОГ ВАГРИМА

дужина 7 12 метра дебљина од 15—25 см.

Живко Живковић трг. на Книћанца.

За ближа обавештења обратити се Богдану М. Илићевићу, трг.

3—3

Ко оглашује тај напредује

ТРАЖИТЕ И НОСИТЕ САМО ГУМЕНЕ ПОТПЕТНИЦЕ ЈЕР ЈЕ НАЈИЗДРЖЉИВИЈА ОД СВАКЕ ДРУГЕ МАРКЕ „РЕКОРД"

Број 12 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 20 МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од реци 0.50 дин. на цицера од реци 1·20 дин. за прилошчено од реци на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИМ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у клиском писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

СОЦИЈАЛНА ДЕМОКРАТИЈА

Социјална демократија, коју су и стекли велики и моћни народи, дошла је у незгодну дилему: или да и даље остане као социјална странка, која се ни за једну јоту не спиже са буржоазијом, и тако се одриче свега практичнога рада у буржоској држави, или да у интересу повећања своје политичке моћи и свога политичког значаја и сама приступи своме практичном раду, у интересу прогреса.

Социјалистичка демократија кретала се дуже време између социјалистичког доктинарства и буржоазне практичности, али се најзад све више и више клони овој другој. Најзад је у редовима социјалне демократије све ништа стало прогурати уверење, да она мора бити јасном практичном демократском странком, и да ради тога мора правити компромис са буржоаским друштвом, признати његове основе у свему, и радити за раденачки бољитак кроз буржоаску државу и општину.

То је уверење најзад добило и теориски израз у виду ревизионизма, који је објавио крсташки рат остацима револуционарног идеалима и доктинарства у социјалној демократији.

Дакле, данас после завршеног светског рата цела основа западно европске социјалне демократије лежи у ревизионистичком правцу, и даје практичан рад социјалне демократије као демократске странке могућ само тад, кад је основан на начелном компромису са буржоаским друштвом.

Да би се овај компромис у интерес радног народа извео у корист добрих страна. Међународна Конференција Рада у Женеви решила је радничке конвенције у корист оправданих захтева од стране радника, и обавезно тражи од сирју влада да их узаконе. Неке од тих конвенција узаконене су, а има их, као што се на захтев г. Албера Томе неуморног председника Међународне Конференције Рада види, за наша влада није је стигла!!! да их предложи на ће узаконе.

Социјализам је наука будућности. А да се и он не би при извођењу у живот претворио у реакцију, као што је то судбина свију странака, за њега треба савладати здраве темеље и прожимати све његове поступке пробуђеном свешћу у томе: да се правилно развија у пуној својој бујности, јер тада ће многи појмови бити пречишћени: шта сме, а шта не сме да се чини; шта сме, а шта не сме постојати. У противном, наступиће тежка борба — јер ће, кроз време, многе пречеге пасти — поље ће бити отворено, да му се неће моћи догледати крај, а данак у крви и костима људским блетаће пред експлозијама, који ће да руше сву тековину људског духа и његове физичке снаге.

Да би се сваки покрет који је племенован еволуирао и да се не би појављивали опасни знаци, који су набили признаком предавања г. А. Томе на Универзитету, — навешћемо мишљење г. предавача: „Ш о Бољшевици нападају Биро Рада у Женеви, то је исто што Биро самболиште за радеички свет једну политику, која је кроз метонска и конструктивна, и која је најсигурније средство да се најефикасније постигне потпуна друштвена правда. И нема сумње да је ово сигуран пут него што је политика револуционарне агитације, која је у својој суштини стрмена и опасна за све.

Међународни Биро Рада у Женеви обухвата велике радничке организације свих држава, и ја се поносим што ужива њихово поверење. Оно што морају имати на уму држане владе, јасно мишљење целога света и индустријалце.

Ја не верујем да комунистички покрет може икоме вршити неки значајни утицај у европском друштву. Што се тога тиче ја држим, да једино политичка чврста метода и несаломљиве истрајности може да има успеха у заштити радеништва и синдикалне слободе".

После овако изјаве г. Албарта томе, свако друго коментарисање може да овај покрет отисне у лево, поме се после неба могао сагледати крај: а још мање резултат.

Јев. С. Десимировић
парох в. крнићски

ЧИНОВНИЦИ И ЗЕМЉОРАДНИЦИ

По писању наших професионалних новинара, изгледа, да све незгоде које у нашој држави долазе, долазе од чиновника и земљорадника. Чиновника воде нашо 18 пута више но у западним државама. Док је тамо по издаштинама све у реду, код нас је све у нереду. Тамо је жетвени принос 2—3 пута већи но код нас, а све те долази отуда, што чиновници по канцеларијама пуше, пију фрајерују се и кибицују се. Земљорадници такође пијанче и лежетвују.

Као лек против тога препоручују, да се чиновници смање, а да се земљорадник преоптерети порезом како би исти морао више радити или од глади умрети.

Кад би писци не би сами себе дементовали, морало би се много пажати и доказивати да немају довољно обавештења.

Али, пошто они куда су у опозицији говоре, да чиновнике и порез треба смањити а кад дођу на власт они повећавају и чиновнике и порезу, тиме доказују да немају обавештења или немају поштења.

За то њихово намерно свађање мрзње између чиновника и земљорадника, да их подсетимо, на рад њихових попова после Косова.

Попови су учили народ да мрзе власнике турке, саветовали да кад год виде Турчине да стегну кубуру јел секиру. Турци су саветовали раји, да кад сусретну попа, да их не сусрећу правих пута. да их не бије баксуз.

Отуда народ је омрзао турке, а не воли ни неке попове.

Куд и камо попови би боље урадили, да су пре Косова саветовали властелу да се

није отимала „на кога ће останути царство.

Ако нису могли никоголу својим примером убедити да вино и ракију у опште није требало пити, а оно да су бар на косовској вечери били трезни.

Необавештеним дајем ово обавештење:

Био сам у више културних држава. Истина је да је тамо мање чиновника и да је тамо већи жетвени принос, али није истина да тамошњи чиновник и земљорадник више раде. На пр. наши и чиновници и земљорадници раде много више.

Нека је тамо баш и 13 пута мање чиновника, тамо је свакако пет стотина пута мање посла, мање спорова, мање мумера мање акта и фасцикула.

Тамо је све уређено тако да се људи рађају, живе и умиру без да су стали пред судове, било као странци било као тужиоци. У целој већини там. општина за 20—30 година није забележен ни један спор. Са истока баш сво дамле пишу, како је у једном округу за годину било свега 8 и словом три спора — 3 суђења.

Упитајте нашу полицију и наше судове дали су у животу имали коју годину да бар 8 дана није било суђења?

Причати како тамошњи путник за један сат пређе сто километара и наш на то време пређе једва 5 к. м. а не казати, да се тамо има посао са вранцима а под нас са магерцима, то није статистика, то је софизам и крајњи цинизам.

Наш чиновнички процената свакако јако погоршан, што чиновничко бројно стање на платном списку и чиновника на послу није једно исто. Као што процената сељака и процената земљорадника код нас није један исти.

Кад нас је по проценту становништва 80% сељака, па се узима да је то и процената земљорадника, што је велика погрешка.

Од наших сељака радујемо се ако имамо бар половину земљорадника, остало је пре све друго само далеко од земљорадника.

Ми смо и млада и млада држава, али између чиновника и земљорадника имамо толико много разних професија, каквих и коликих нема нигде под небом.

Које привређују и луњују 13 пута више но укупно чиновница и земљорадница. Професија свештена, а нарочито у брачним споровима, за један дан доноси више прихода но њива и крава за годину дана. Професија политичара, привређује још више они су у стању да једне ноћи у свађаху баце стотине хиљада динара. О, осталим и многобројним професијама и да не говорим.

Услови, под којима ради наш и тамошњи земљорадник дални су ни од земље до неба. Да наведемо само:

На тамошњим путевима 2 врана вуче 2—3000 килограма, на нашим путевима крава без кола утоне у блато да је морамо мотикама и лопатама одкопавати изо кола широке доске.

Тамо свако село има лекара и по 2—3 болнице, наш округ који има сто могуће божести нема ни једну своју болницу. Тамо нема дана да ветеринар не дође у село. Тамо не угине ни 2 од сто стоке, код нас понекад доноси како осмо од марта говеда и др. стоке угинуло је 60 од сто. Ова није разлика 13 пут тридесет.

Разлика у проценту чиновника и у жетвеном приносу там. држава и нас, доказ са различитих појмова тамошњих научника и наших уображених ученњака. Тамошњи научници кажу: да најмање благостање у народу даје више писмености и просвећености но све школе и сви универзитети. Да најмања слакшица у порези даје већи жетвени принос, но сви економи и пољопривредници универзитете.

Наши лумпер чиновници, предлажу да се сељак преоптерети порезом да би више могао радити!.

Процената жетвеног приноса јесте важна чињеница, али процената умне снаге и карактера код интелигенције много претежнији. Канада има три пута већи жетвени принос од Енглеза и Француза а 8 пута више но ми, па њиховом државом управљају други, а не они.

Наше чиновнике треба учити, како жетвени принос — повећање жетвеног приноса зависи више од њих чиновника но од земљорадника. Земљорадникову физичку снагу може заменити и стоји и стројеви. Умну снагу не могу дати дорате, па ма којој политичкој странци припадали.

Сељаке треба убедити да је наше чиновништво наш цвет. И да они нису крави за ову народну „какво дрво такви клин.“

Не мање се греши што се код нас говори о привредној кризи. А још више грешимо о одклањању те кризе. Зар ми не привређујемо?! Ту ми сви привређујемо и на дај и на вај; и на „зи и на прошле.“

Ми смо у привредној — финансијској кризи, и у кризи штедње.

Нас Италија може позајмити али никад више. Ми се можемо задужити у алкохолу и думу дуванв. Наш је државни дуг испод 15, а на дуван и алкохол трошимо преко 20 милијарди динара годишње.

Поред свију мука и недаћа породица која не пије алкохолна пића, не пуши дувана може још дуго и пристојно живети.

Против чиновника и земљорадника не треба говорити. Против алкохола и дувана треба да говори и пише сваки рођен и поштен човек. Али да има право рећи: „УГЛЕДАЈТЕ СЕ НА МЕНЕ.“

Старац.

ЗАЈЕДНИЧКО ОДГАЈИВАЊЕ КОЊА

— Наставак —

4.) Пашњак одговара своме циљу најбоље, ако је тако ограђен да грла не могу из њега да изађу нити да се повреде о ограду. Најбоља су високе живе ограде а од оних оне које су високе и засађене по горњој ивици бедема оног рова којим је пашњак опточен. Такве ограде не могу грла прескочити нити се кроз њих провући само ако су добро постављене и добро се одржавају, осим тога такве ограде утичу повољно и на сваку траву, јер је заклањају од штетних утицаја хладних ветрова, а грлима дају знатно пријатније, топлије и хладовите ветре. Ова заштита још се повећава ако се пашњак на угловима засади дрвећем. Док те дрвеће не ојача треба га чувати и ограђити, да га грла не повреде, а после ће нам оно служити и као стубови за чешљеве и то је такође корисно, ве с тога на свим пашњацима на којима још нема дрвећа, побрину се наручити стубови да би се заповедила и та потреба грла, јер у колико се ко више стара да је грлима у свему угодно у толико ће и оно боље успевати. Истина је да будем са живом оградом заузећу нешто простор али то довољно накнађује дрвима за гориво која се сваких 6—7 година од те ограде добијају.

5.) Пашњаци треба да имају склоништа (тремове; шупе), где би жребад налазила довољно заштите од времена, и у хладним ноћима. Истина је потребно да грла чорбаџају али о томе не треба претеривати те тражити да она и при дуготрајној киши или при студеним ноћима проводе непрестано на пољу без икакве заштите. Ове ограде за склоништа грла имају и ту добру страну, што се у њима може давати грлима и друге хране, а то храњење неопходно је ако не желимо да нам грла на пашњаку не спадну. Нарочито је то допуњење хране потребно: а) младим грлима који тек су пре била на пашњак и то за све време док се год не види да су се на пашу потпуно навикла и да им паша даје довољно хране за напредак; б) у јесен кад паша спада као и у сушном топлом лету; в) кад су пашњаци мрклина, голи или обрасли рђавим травама, онда је потребно да се храна непрестано додаје, ако нећемо да место напредовања грла, гледамо само њихове коже и кости. Као допунска храна за пашу, најбоља је овас са сечком и сено, а тако и неочишћени сирови овас. Ова се даје у јутру и при заласку сунца. Ови вечерњи оброци треба да су довољно велики да грла засите.

6.) Пашњаци треба да имају изврсну пијаћу воду у довољној количини. Имати и воде за купање грла је то још знатно боље по успевање грла. Прибирању и устројавању и одржавању пашњака, не сме се никако сметнути с ума да ни паша најбоље каквоће, неће грлима пријати, ако она трпе жеђ или ако ову морају да гасе нечистом и поквареном водом. Жеђ је свакоме грлу гора од глади. Ни једе не могу се сварати чврсти хранљиви састојци, а осим тога вода посредује на обављање хранљивих састојака у целом телесном склопу. Нечиста и покварена вода поквари сигурно упропасти слабије тело само што се то изврши неки пут у врло кратком а некад у подужем времену. Чести побољевања која се на пашњацима дешавају, долазе у многим случајевима искључиво од нечисте и рђаве воде.

— Наставиће се. —

Статистика беспослице у Европи

—:—

Није само беспосличарење код нас него је беспосличарења у целом свету, и то у много већем броју. Тако на пример:

У Француској број беспослених радника, који примају помоћ износи 73.692. Број радника, којима би рад сада још није могао да нађе места, али који још нису зачисљени за помоћ у беспосличарењу износи око 97.000.

У Немачкој број беспослених радника у првој половини месеца фебруара износи ни 1,761,000, али он стално расте. У самом Берлину има на 290.000 беспослених.

У Аустрији број беспослених има око 270.000 У самом Бечу број незапослених је 99500. Скоро 100.000. А то је за Беч доста.

У Енглеској број беспослених износи 1,348 700.

Народни Универзитет у Пожаревцу.

—:—

Данас у 5 часова по подне у сали Окружног Одбора одржаће ванредно предавање Господин Пол Масе.

Како се предавање држи иницијативом клуба Пријатеља Француске, то се, поред осталих моле и сви чланови клуба да на предавање дођу.

Вести

——

Стогодишњица „Матице Српске". — На седници Управног и Књижевног Одељења Матице Српске у Н. Саду конесена је коначна одлука, да се стогодишњица Матице Српске одржи на дан православних Духова, 12. и 13 јуна о. г. Први дан биће свечана академија и бинкет, а за други дан израђује се сада детаљан програм. На прославу биће позвана сва удружења и очекује се и долазак Ј. В. Краља.

Одобрени кредит. — У Министарству Грађевина поред осталих одобрених кредита, одобрен је и кредит од 100.000 динара за бојадисање гвозденог моста преко Мораве на путу Жабара — Вел. Плана.

Изношење ђубрета. — Суд општ. пожарев. донео је одлуку: да општини помоћу својих средстава износи ђубре и смеће из приватних домова у калдрмисаним улицама, наплаћујући за то на име таксе: за домове од 5 дин. месечно а за механе, дућанчире, поткивачнице, пекарнице и жичарске радње по 15 дин. За остале радње по 10 дин. месечно.

А за чишћење калдрмисаних улица наплаћиваће се месечно од великих трговачких радња, дућанчира, индустријских и жичарских радња 10 дин. Средње трг. радње по 8 дин. Ситне трговачке по 5, дин., Хотели и механе I реда по 15 дин., Хотели и механе II реда по 10 дин., Кафане по 7 дин. поткивачке радње по 8 дин., остале радње и домови по 5 дин.

Ову је одлуку одобрило Мин. Финансија.

Нови правилник о повластицама на државним железницама. — Ових дана завршује рад комисија, која је имала да изради нови правилник о повластицама и бесплатним картама на државним железницама. Комисија је радила у Генералној Дирекцији Министарства Саобраћаја. После бурне дебате Министар Саобраћаја поднеће тај правилник на претрес пред Министарски Савет.

Снижење путничке тарифе — У Министарству Саобраћаја ових дана завршена је нова тарифа за путнички саобраћај на железницама и речним државним пароводима. По тој новој тарифи знатно се снижују позносне цене за путнички саобраћај. Њоме ће се омогућити реактивизитет прве и друге класе, пошто су до сада због високих цена путници путовали углавном трећом класом.

Са пијаце. — На пожаревачкој пијаци цене су пшенице по 270 дин. 100 кила. Кукуруз 155 дин.

Дебеле свиње по 15 дин. килограм жива мера.

Уређење парка. Према започетим радовима на уређењу градског парка изгледа да ће то општинско шеталиште у овој години бити лепо уређено. Стазе лепо насуте и леје ће изобиловати лепим цвећем, те ће тиме чинити леп утисак на шетаче.

Помоћ беспосленима. — Министарство Социјалне Политике донело је решење, којим се баранма рада даје помоћ у износу од 150.000 дин. за помагање беспосленим радницима. Исти поменути кредит одобрен је осим поменутим општинама где не постоје берзе рада.

Томбола са шаљивим згодицима. — Као Сестара приређује у суботу 26. ов. месеца ТОМБОЛУ СА ШАЉИВИМ ЗГОДИЦИМА у „Грађ Хотелу» у 8 часова вече а у корист својих хуманих циљева.

Премештаји. — Премештени су поручници Пожар. Окр. Фин. Управе господа: Војисав Живковић, у Неготин (Јужна Србија) Милорад Живковић, у Вршац и Лука Михаиловић у Охрид.

Наши покојници. — 17. о. м. преминуо је у Вел. Лошу поп Андра Степановић, у 77. години живота.

У јеку снаге радикалне странке „поп Андра из Вел. Лоша" био је један од њених најбољих бораца и у странци заузимао је видно место.

Бог да га прости!

Преминуо. — Божа В. Савић, пчелњак Мин. Финансија у пензији преминуо је 18. о. м. у Београду, у Молеровој ул. бр. 15. а сахрањен 19. о. м.

Поч. Божа вежао је као је за од врло савесних и спремних наших чиновника: Бог да га прости!

Стране вести

—:—

Потпорни фонд за пољску морнарицу Министарски савет на једној од својих последњих седница донео је решење да се оснује један засебан потпорни фонд за пољску морнарицу. Фонд ће се основати на тај начин, што ће се приликом извожења робе на пољског уљеног пристаништа у Гдањ или у Ичеву железничком пругом, убирати 20 гроша за сваку тону. Ова наређења имају израдити министарство трговине и индустрије са министарством саобраћаја.

Румунија кује Златан новац — Банка Националне у Букурешту склопила је уговор са владом, према коме банка ће имати права да кује златан новац, на којем ће бити слика краља Фердинанда. Како се чује новац ће се ковати у Енглеској

Москва је прекупљена ђацима. — Москва је данас прекупљена са ђацима. У вези са овим комесаријат просвете намерава да скрати број школа, да би их тако прилагодио за посећивање школе у провинцији У Москви биће од 11 радничких факултета затворено два. Раднички факултет при монтанистичкој академији спојиће се са факултетом Института Народне Привреде, који носи име Плеханова. Ликвидација радничких факултета спровешће се после завршетка ове школске године.

Пољска пољопривредна производња. — У нормалним годинама пољопривредна продукција у Пољској покрива домаће потребе и извесан прекостатак може да се извезе. Тај прекостатак за извоз износи просечно 600 000 до милион тона. У будуће треба рачунати тиме, да ће се унутрашња потрошња повећати јер се сразмерно брзо повећава број становништва, па и потребе становника. Али ово повећање потрошње у унутрашњости покриваће се са повећаном производњом због мелиорација.

Година 1926 биће ја у неколико гора од године 1925, разлика није била велика и жетва је била мало над просеком. Година 1926—27 обећава приближно исту жетву као 1925.

Совјетска понуда Букурешту. — Бордо. — Јављају из Букурешта да румунски лист „Индепандас Румен" тврди да су Совјети понудили Румунији признање неких права на Бесарабију. али под условом да се румунска влада одрекне златних долара које је је у току рата послала у Москву да ми би пали у руке Немаца и које су Совјети донекле задржали.

Кријумчари алкохола у Америци. — Лондон, — Јављају из Норфолка у Виргинији да чувари обале тврде да је једноседа лађа која је довезена у Чарлстон у Јужној Каролини, кријумчарила алкохолна пића и да је покушала да некуда једним теретом од 2000 сандука пошошу једне лађице које може да буде склопа и расклапа и која је у стању да плови и испод воде. Чувари обале нашли су ову чудновату лађицу у заливу, напуштену од стране посаде, товар је вредан на 100.000 долара.

Повећана наплата порезе у Француској. — Париз, — Ачас јавља да наплата пореза за фебруар прелази 2474000000 и да показује повећање од 535 милиона према наплати за фебруар 1926 године са вишком од 36 милиона према предрачуну. Порез на пословни обрт достигао је цифру од 707 милиона и највишу цифру предрачуна за 75 милиона.

Снижење царина у Румунији. — Декретом румунске владе снижене су увозне царинске тарифе и то главно за сировине робе; за железничке и трамвајске шине, за скретнице, плугове, моторе и друге машинерије, електроде за електрични цеђ, рибарске мреже, плакна од конопља, импрегнована платна, етаре обруче за аутомобиле и вагоне.

Стање засејане хране у Русији. — Према вестима које је добило руско совјетски комесаријат земљорадње. стање посејане хране је доста рђаво. Ове године жетва ће бити гора од прошле годишње.

ВЕРИДБЕ

Г-ђица *Загорка* кћи Лепосаве и Милосава Марковића трговца овд. и Г. *Михајло Трнчић* пешад. капетан II кл. — Струмица — венчани.

БЛАГОДАРНОСТ

—:—

Поред усмених изјава захвалности налазимо се побуђеним, да и овим путем изјавимо дубоку благодарност г. г. лекарима: г. Др. Јовановићу, који нам је својим великим залагањем спасао живљење од смрти јер га је био повредио аутомобилом Драгослав Бранковић, г. Др. Бесарабићу, који нам је одмах пригекао у помоћ и г. Др. Тукићу, који је извршио операцију.

Вечито захвални родитељи
Алекса и Пол. Шухарт

ПРОГРАМИ БИОСКОПА

Недеља 20 марта 1927.

Биоскоп „Оријент" код „Српске Круне" — дневна и вечерња представа.

Дантеов Пакао

Грандиозан филм по бесмртном делу Данте-а најславнијег песника XIII века у 6 чинова са предигром.

—

Биоскоп »Шухарт» код „Златног Плуга" — само вечерња представа

Човек са другог света

Брачна храма на Еверестом рту у 6 чинова 3.200 м.

Додатак — ДЕЛИНГ ЖУРНАЛ

—

Народни биоскоп код „Бранићева" — дневна и вечерња представа

Гвоздени оклоп

Пустоловина чрпна разнолике напетости, са књигу изненађења у 5 чинова.

Додатак један у 2 чина „*Полако па сигурно.*"

НАЈВЕЋИ ИЗБОР

ПОКЛОН ЗА „МЛАДЕНЦИ"

добићете у радњи

ЖИВОТЕ Ј. РАШИЋА

Сва роба која је за поклон изложена је и избачене цене тако да свако одмах може сам исту распоредити и уједно и цену сазнати. 2—2

Огласи

ВИНОГРАД РОДНИ пок. Дуде Пижа — са кућом у њему и буџаром пијаће се под курију.

Питати Апу Лазаревића Косовска 23

ОГЛАС

Од 1. м-ја ове год. потребан ми је стан у непосредној близини родног округа, са 2 собе, предсобљем, летњом кујном и шупом, по могућству засебан, са месечном киријом до 400 (четири стотине) динара.

Поштд изредник
Милан С. Јосић,
Команда.

1—3

Од 20 ов. месеца почећу рад у

у бив. бајиној КАФАНИ.

код окружне железничке станице.

Коју сам наново реновирао и снабдео одличним пићем и јелом. Услуга брза и тачна, примам и путнике на преноћиште.

Молим за посету

С поштовањем
Б. кића Јовановић
дугогодишњи келнер
код Ксеи фока

1—2

УДОБАН СТАН За мању породицу, потпуно нов, у Бубићевској улици. Изнајмљује се одмах код киријџије. Упитати у уредништву. 1—3

ПРОДАЈЕМ

мој аутомобил „Форд," потпуно је исправан, са целим прибором и алатом читаво ново, мало је километара прошао. Ко жели купити нека дође ради прегледа и пробе код

Вожа — Раде Марковића
у Орловици окр Пожаревачки

ГОСТИОНИЦУ ШУМАДИЈУ
Издајем под закуп.

3—3 Живота Богић.

УДРУЖЕЊЕ „СЛОГА"

Пожаревачких Занатлија и Радника

За међусобно помагање у болести и смрти у Пожаревцу.

На основу решења управног одбора од 6 марта тек. год. држаће се дне 27 марта 1927 год. у 9 часова пре подне у сали друштвеној своју

28му редовну

СКУПШТИНУ

ДНЕВНИ РЕД:

1.) Провера чланова

2.) Избор председника скупштине, секретара и три оверача скупштинског записника

3.) Извештај управног и надзорног одбора о раду удружења у 1926 години.

4.) Давање разрешнице управном и надзорном одбору за рад у 1926 години.

5.) Предлози појединих чланова ако их буде било.

6.) Избор чланова управног и надзорног одбора за 1927 годину (чл. 51 др. пр.)

Марта 1927 године
Пожаревац. Управа.

СКУПШТИНА

Пожаревачко Трговачко Удружење на дан 27 марта тек. год. у 10 часова пре подне у сталу удружења држаће своју редовну годишњу скупштину са овим дневним редом:

1) Читање извештаја Управног Одбора
2) Читање извештаја благајне удружења
3) Читање извештаја надзорног одбора
4) Решавање о буџету за 1927/8 годину
5) Бирање два члана за управни и три члана за надзорни одбор који према друштвеним правилима иступају и
6) Предлози и молбе ако их буде било.

Позивају се сви чланови удружења да горњег дана неизостано дођу на скупштину.

1—3 Управа

НА ПРОДАЈУ

Један део моје имања састојеће се из:

две куће и једног плаца у једносиви 80 ара

продајем из слободне руке за готов новац Тврђа у најкраћем законом року.

Имање је веома згодно за предног пољопривредника са деце који жели да пређе у варош и налази се у Кнез Михајловој улици бр. 34.

За погодбу обратити се

Наталија Ђока Марковића
пословођа у пензији
Немањина ул. бр. 15

ГРАЂАНСТВУ

Изволитама пошт. грађанство, да ће од данас и у будуће одржавати цене, које данас објављујем и то:

1. кгр. говеђе месо	Дин.	12
» телеће месо	»	14
» свињске месо	»	18
» јагњеће	»	20
» масти	»	20
» суве сланине	»	25
» сакуп булгур	»	14

С поштовањем

Љубомир Богићевић,
месар
до кафане »Златни Бокал«
— Горња маала. —

ПРОДАЈУ СЕ

добро очуване ствари — спаваћа соба, сако, два дивана, отоман и остало покућанство.

Упитати у уредништву,

ВИНОГРАДАРИМА Са свршеном Винодолском школом у Букову и другом праксом као способан за: ревање винограда, калемљење како лозе тако и све врсте воћа и шећа, као и сађење, пресађивање и т. д. Као такав слободан сам сваком се за гаранцијом препоручити.

Налазим се у кафани Филипа Филиповића — Дворска пијаца.

С поштовањем
Милан Путниковић
из Пожаревца

ДЕЧИЈА КОЛИЦА

у јаком избору пристигла су Пожарекој радњи

Живоље Станковића и Јаковљевића.

Првокласним

МАДРАЦИ ЗА КРЕВЕТЕ

нови и поправка старих као и сви плетени радови од жице за разна решета и огради могу се добити и израдити на захтев поручиоца у свима мустрама и димензијама

код сваштиће

Машинске Фабрике и Ливнице

Живана Марића

3—3 Телефон бр. 55.

Пожаревачка Штедионица

исплаћује дивиденду на свој купон бр. 5. за 1926 год.

3—3 Управа.

ТРАЖИТЕ И НОСИТЕ САМО ГУМЕНЕ ПОТПЕТНИЦЕ ЈЕР ЈЕ НАЈИЗДРЖЉИВИЈА ОД СВАКЕ ДРУГЕ МАРКЕ „РЕКОРД"

Број 23 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 24 МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за оглаве до петнаест од речи 0.50 дин. за сваку реч преко 1½ дин. за понављање од речи по петнаест 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЈЕДНА ПАРТИЈСКО-ПОЛИТИЧКА ОПТУЖБА

Своју већ давно најављену и много рекламирану оптужбу против Министра Унутрашњих Дела г. Б. Максимовића Демократска Заједница је најзад поднела Народној Скупштини, пошто јој није успело на претњама оптужбом натера Министра Унутрашњих Дела на демисију и пошто то није постигла својим условима приликом ранијех преговора о уласку у владу и пошто је увидела да се плашењем празном пушком не може нико наметан и озбиљан заплашити, она је, да не би испала потпуно смешна, морала изаћи са оптужбом. Демократској Заједници није ништа сметало што је по истим стварима против истог министра недавно била поднета оптужба од стране представника Хрватске Сељачке Странке и што је та оптужба од стране представника Хрватске Сељачке Странке и што је та оптужба од стране Народне Скупштине, после исцрпне дискусије, била одбачена. Она није нашла ништа чега недостојног и у томе што се приликом претреса те недавне оптужбе се целом остатком опозицијом била ангажована и свим силама настојала да се над оптуженим министром отвори кривична истрага. И тако Демократска Заједница врло добро зна да ни ова оптужба, будући испуњена истим аргументима и истим неосновданим наводима не може имати другу судбину но ону коју је имала и ранија оптужба, она је ипак сматрала за опортуно да на претресање једне такве оптужбе одузме Парламенту неколико дана, који би се могли употребити на плодан и позитиван рад, и на решавање врло важних и врло акутних општих проблема.

У суштини између ранијег радикалске и ове садашње демократске оптужбе нема никакве разлике. И у једној и у другој употребљен је такав материјал који не би могао поднужати ни за какву озбиљну интерпелацију а камоли за кривичну оптужбу против једнога члана владе. Као и ранија тако и ова оптужба има чисто партијско-политички карактер. Поднегнута против једнога радикалског представника у влади она има за циљ да Радикалну Странку представи као странку која не ужива истинско поверење народно, чија снага у Парламенту не одговара њеној стварној снази у народу и која је до извота броја у Народном Представништву дошла и долази насилном терором, и незаконитостима. Не могући никако да прежале своје изборне поразе како у 1925 на сеоским изборима тако и приликом последњих општинских и недавних обласних избора, демократе би хтеле да главну кривицу за своје опадање у народу баце на органе управне власти, на шефове жандарске полиције, на методе којима су избори спроведени. Зато су и овога пута нарочито говорили о тобожњим изборним насиљима. Њихов је циљ на дисквалификују данашњу већину у Парламенту, нарочито њен радикални део, како би приликом будућих комбинација, нарочито по евентуалном распуштању Парламента, могли са што више основа претендовати на учешће у спровођењу избора.

Између радикалске и демократске оптужбе нема разлике ни у побудама ни у карактеру ни у крајњем смеру. Једина је разлика у томе што је демократска оптужба много општирнија снабдевена разним случајевима који немају никакве непосредне везе са самом Министром Унутрашњих Дела, који, чак и кад би били тачни, не би могли бити основ кривичне одговорности по прописима Закона о министарској одговорности. Поред тога демократска оптужба је пуна разних тобоже повређених законских уставних и уредбених прописа, натрпаних више ради тога да би нам пресвирали прост свет него што им има места. Очевидно је аутору ове оптужбе г. Темпијевићу било више стало до тога да направи ефекат код простог и необавештеног света него да постигне какви стварни резултат у Народној Скупштини.

У овом делу где се у оптужби говори о тобожњем делу повреде. Устава, оптужба Демократске Заједнице пре личи на какав трактат о грађанским правима него на једну стварну и документовану оптужбу. Ту се на дуго и на широко разлаже положај грађана према државним властима и њихов узајамни однос, уз прилично тврђење да се органи Министарства Унутрашњих Дела у својим односима према грађанима нарочито онима који припадају Демократској Заједници, нису држали правила овога демократског тренутка.

Једино се мора признати на је у једном погледу оптужба радикалска, која није била оптерећена параграфима, са морално-политичког гледишта стајала изнад све оптужбе Демократске Заједнице, Радићевска оптужба дошла је мање више спонтано и ни по чему није имала какав уцењачки или интригантски карактер. За оптужбу Демократске Заједнице то се не може рећи. У ранијим преговорима о своме учешћу у влади, Демократска Заједница је стално постављала услов да данашњи Министар Унутрашњих Дела одступи, истичући да противу њега лично нема ништа већ противу тобоже рђавог система који постоји и за који није тврдила да је његово дело. Како није успела на тај начин манифестује од стране Радикалне Странке уверење да је режим пре уласка муслиманско-демократског у владу био насилнички, она је почела претити оптужбом противу Министра Унутрашњих Дела; мислећи да ће претњом успети да оствари свој циљ. Када и то није помогло она је била принуђена да дође прибегне оптужби. Према томе оптужба Демократске Заједнице — то се по очевидности показало — диктоване је чисто политичким моментима и мотивима. Она је мотивисана искључиво једним партијским циљем и пошло је тек онда када се тај циљ није на који други начин није дао постићи. Да је Министар Унутрашњих Дела по жељи Демократске Заједнице одступио, оптужба би потпуно изостала, без обзира на досадање тобожње раније незаконитости. Очевидан доказ, колико је Демократској Заједници уметнин стало до законитости и обезбеђења правног поретка и колико се искрено за њих залаже!

„Самоуправа"

Вести

Распис Министарства финансија. — На основу решења Министарства Финансија, Генерална Дирекција Пореза издала је распис, којим се одобрава да сви порески дужници од пређашњих година могу свој дуг исплаћивати у ратама у року од 3 до 4 године. Ово ће важити за државне дефетанте и предузимаче и од њих се тражи да одмах исплате свој дуг.

Кредит за обласне самоуправне установе. — Одсек за самоуправне буџете при Генералној Дирекцији Државног Рачуноводства поднео је Министру Финансија на потпис одлуку о отварању првих кредита за обласне самоуправне установе.

Пореске пријаве. — Генерална Дирекција непосредних пореза напомиње да је подносиоцима пријава сви порески обвезници, а нарочито они који имају велико предузеће у најкраћем времену, иначе ће искусити најстрожије казне.

Плави камен биће јефтинији. — Министарски Савет решио је да се укине царина на плави камен. Овим се подижу виноградари, али се убија индустрија плавог камена у Суботици. С тога је једна депутација молила Министарски Савет и Скупштину да нам у заштиту ову индустрију тек нешто ухљебања на 200 процената.

Демант Министарства финансија. — Одсек за обавештајну службу Министарства Финансија саопштава следеће:

У извесним домаћим хипотекарним објављена је вест да је правилник о купо-продаји на отплату обвезница Ратне Штете, потписан од стране Господина Министра Финансија, ступио на снагу и да је на основу истога већ издато неколико одобрења извесним загребачким банкама.

Ова вест је нетачна.

Учитељски стечај за окружне вароши. — Министарство Просвете донело је одлуку да се рок за пријављивање и стечај за попуњавање упражњених мало-бројних учитељских места у окружним варошима у Србији, Јужној Србији, Црној Гори, Банату, Бачкој и Барањи продужи рок до 1 априла.

Обнова стрељачке дружине. — У недељу 27. овог месеца у 10.30 час. (пола 11 по) одржаће се збор стрељачке дружине у великој сали Жупанија.

Ући ће се у претрес: правила стрељачке дружине и одређење се годишњих чланарина.

Овим се позивају сва љубитеља стрељачког спорта, да дођу у што већем броју. Одбор

Скупштина Ож. Чет. Комшија и Каснића одржаће своју редовну скупштину у недељу 27 марта т. г. у 3 сата по подне у својој локалу до Српске Круне са овим дневним редом;

1. Отварање Скупштине
2. Избор два члана за оверавање скупшт. записника.
3. Извештај о раду управе
4. „ о стању благајне
5. „ о „ књижнице
6. Избор нове управе
7. Предлози појединих чланова.

Позивају се чланови и пријатељи ове установе да масовно посетите ову скупштину.

Српско Пољопривредно Друштво. — 53 Редовни Гол. Збор Српског Пољопривредног Друштва одржаће се на основу чл. 36., 37., и 38. друштвених правила 27.-III ов. год. у Друштвеном Дому у Београду.

Посетиоцима збора одобрен је 50 проц. попуст на железницама од 25. до 29. марта.

Удружење резерв. официра и ратника у Пожаревцу.

20 марта т. г. одржало је своју годишњу Скупштину и изабрала нову управу и то:

За председ. г. Лазу Бесарабића рез. сан. п. пуков; за п. пред. г. Петра Савића мар. лекар; за благајника г. Јована Милића бл. ов. банке; за секретара г. Јована Јовановића суд. архивара.

Чланови: Милорад Павићић рез. кап.; Мика Стојановић судија.; Милорад Милојевић рез. наред. трг.; Живан Јовановић рез. наредник.

У НАДЗОРНОМ ОДБОРУ:

Председ. Зденко Крајловић нед.; чланови: Света Кузмановић апотекар в. кап; Григорије Ранковић рез. кап.; Радисав Радовановић р. к. кафеџ. Никола Костић и Милутин Стојановић.

Извештавају се чланови ради знања и управљања. Управа.

Томбола са шаљивим згодицима. — Кеко Сестре приређује у суботу 26. ов. месеца ТОМБОЛУ СА ШАЉИВИМ ЗГОДИЦИМА у „Гранд Хотелу» у 8 часова вече и у корист својих хуманих циљева.

Остране вести

—:—

Руски протест у Риму због Бесарабије. — Рим, Агенција Стефани јавља да је совјетска влада преко свог амбасадора у Риму предала италијанском министарству иностраних дела протестну ноту поводом ратификовања од стране Италије париског уговора од 1920 године који се тиче Бесарабије.

Нацрт за разоружање. — Париз — Јављају из Женеве да је Лорд Сесил објавио да ће 21 о. м. поднети Друштву Народа нацрт за разоружање.

Велики сајам у Будимпешти. — У Будимпешти 25., 26. и 27. марта одржаће се велики годишњи сајам. Посетиоци сајма имаће вожњу у пола цене на државним железницама.

Како у Варшави сузбијају просјачење. — Од фебруара почели су хапсити у Варшави — као што се недавно дешавало у Прагу таме ваљане просјачке банде (измућенки) помоћу којих биће онемогућено издржавање бедника који наводе другојачије се не могу издржавати но само просјачењем. Оваким начином онемогућиће се до извесне мере контрола над просјацима којих има много у Пољској. Као иницијатор по овој ствари јавља се друштво за сузбијање просјачења при општинском надзорништву у Будимпешти. Друштво је почело пропаганду свом становништву пољске републике да почне сузбијати просјачење и да устане против овога заната и искоришћавања добродушних људи.

Заштита Пушкинова гроба. — Пушкин је, као што је познато, сахрањен у Светогорском манастиру, где су данас смештена напуштена деца. Пошто су многе новинске вести да се Пушкинов гроб сачува у потпуном реду, комесар народне просвете Луначарски се обратио на револуционарни војни совјет молбом, да се из Светогорског манастира одстране напуштена деца, јер њихово даље издржавање у манастиру могло би потпуно уништити Пушкинов гроб.

Извоз дивљих животиња из Русије је забрањен. — Комитет за заштиту природе забранио је извоз дивљих животиња из СССР у иностранство. Изузетак се чини само у том случају, ако ће се ове дивље животиње употребити у научну сврху, за што је сваког пута потребна дозвола главног научног комитета.

Утеха.

Малом пријатељу

У данима болова када у себи немаш ни Бога ни закона, мени је потребна твоја љубав, ти сама или део тебе.. Али ми смо добри пријатељи и ја не смем да потражим од тебе утехе ради један пољубац и један загрљај у коме бих заборавио све, јер би наше пријатељство било заувек уништено и ја никада не бих имао среће.. Ипак.. Толико дана ако чујем једину срећу на дубини твојих погледа; толико моћи имао сакријем да је ее врхови твојих усана прихвате један житар пољубац и чио тихо као ерак, на моје чежњиве усне, које вечно помињу тебе; толико пута како замишљам да те имам у једном безумном и дивљачком загрљају, — а никада једног пољупца, никада загрљаја... јер смо добри, стари пријатељи.. Али твоја је душа бескрајно добра и она зна да ја патим, да су моји дани пуни болова и очајања и да ми је потребна утеха.. Ти си ми је послала у облику твоје слике, хвала и буди ти вечито захвалан..

У данима када мрзим, ја узимам твоју одику, пребирајући читаве часове са њом, домаћим прве дане наше среће, давно одбегле и већ толико далеке љубави без пораза и тога тренутка, моја се мржња претвара у бескрајну свеопшту љубав; тада лудо љубим и мазим и Бога и ђавола у себи..

16 марта, 1927. године.
Пожаревац. Маја.

Прича са Ганга

— Р. М. Ненадовић. —

Причао ми је један стари пријатељ, који већ давно није међу живима; причао ми је причу — лепу као мајски дан и заносну као први мирис пролетњег цвећа, који тек што је скренуо са себе паклу росницу и дигао своју крупницу заморену од хладног терета.

Путовали смо лађом која је пловила индијским воцака. Време је било лепо. Сунце је грејало бомарно а бистром азуру није се могао дегледати крај. Нико није заволељивији него путник, коме је лепо време на путу, а ми смо баш ту. Четрнаестог дана упловили смо у велико ушће Свете Реке. Зелене обале Ганга беше су нам пријатељске и ми смо остали на њима неколико дана, уживајући у лепоти предела, у зеленилу шума и у мирису лотоса. Блажена земљо Индије, та ти већ стотинама бана пријатељска деца свима народима!

Неколико месеци живели смо у једном забаченом, али врло лепом пределу, далеко од ове заносне свечаности, која је данима кипчала на обали, да би надобудна Пролећна милост. Како је тај свет занољен и како верује у ове! У каквој близини било је двоје младих људи, права видика чеда. Он — млад, бујан, леп, са необичним ос-

мајком и ватреним погледом, а она нето тако — још бујнија, још дража, још млађа, још ватреније. Млади Тонагупта и млада Лепојанта. И ако су, тако рећи, били заједно ипак су били раздвојени. Он је живео у својој а она сама у својој колеби. Па и преко дана, они су били далеко једно од другог.

Тонагупта је био високог порекла из оног реда који је највише презиран, који је сматран за окужен и који је био овуђен на вечито проклетство. Његово мајчино стадо од неколико овада било му је сва имовина и он је уживао у њему, био му предан, негован са марљиво и био готов да за њега погине.

Лепојанта је била кћи горди и моћних кшатрија, који су створени из Браминових руку и чија је дужност да бране народ Њен се предак, чувени Вијатамо, борио у правој редовној пратњи неверника, његов син Сиатама погинуо је држећи непобедни Индусов барјак, а његов син Анатама, отац наше Лепојанте, био је убијен од непријатеља, јер је пренео бранио свога господара, непобедивог махараџу — Мангупту, што значи кад се преведе, »најдивнији цветак, који се икада створио.«

На умајући никога ближег оца је живела сама старајући се о себи и чувајући углед традиционалног имена Вијатама. Када је падала ноћ, она би улазила у своју колебу, кроз један мали отвор, гледала звезде и често пута уздисала. Када је дан она виђе на тонко сунце, на бистром Гангесу умиље црнокосто лице и почне да бере лотосов цвет, који јој опија душу и натера да мисли на нешто лепо, што загреје срце и натера сузе на очи. А чешће пута је певала:

„Лотосов цвет, најлепша ружо,
„Сладак је мирис твој.
„Ти си ми драгоцена љубавна оружо
„Но кад ће драган мој?!“

У својој пак колеби Тонагупта је чешће пута мислио на Лепојанту. Када би она залазила у велике лишаје у борбу лотоса он ју је посматрао из прикрајка и ужавао у њеним савршеним облицима, напијући из дна душе што не припада реду кшатрија већ дељних, окужених партија. »О, свевишњи Брамо! Те, кад ме сазда од праха с ногу твојих, зашто ме прокле? Зашто ми нареди да се учим, да једујем, кад ћу ја од тога нећети имати користи, а за коју пак неће дозвати ни онај, кога се највише тиче. О, Лепојанто! Срце ми је разбуктало, ватра ми тело сажиже и све ме с чини да је због тебе! Али, вар се ја, једна царија смем усудити да волим тебе. Гангелска вило, тебе најлепши лотосов цвете!“

И Лепојанта је патила. Њено се је срце надимало од туге и она није знала да га утиша. Кад би месец високо загрејао и над њене колибе и кад би се топла јара уздигла на стопу од земље, Лепојанта се сва разнежена превијала на сасушеном палмином лишћу, уздисала, из груди су јој се отрзали крици, набујала јој се медра надимала и ужарене дојке додиривале једна другу И она је желела нешто; она је хтела човека да јој ублажи крв и да му само обисне о врат и слатки пољубац на усне. Али, није смела. Она је знала да он није из реда њених отаца и она није смела да га воли. Али љубав не зна за страх; љубав не зна за препреке. Љубав не зна за опасност, она иде тамо где ће изгинути или скрхати све оно што јој је на сметњи.

— Наставиће се —

Огласи

Машинска Фабрика и Ливница

МИЛАНА МАРИЋА

Телефон 55. Пожаревац.

Потребује четири ученика за изучавање ковачког, машин-браварског, дрварског (струварског) и хемијског занат.

Позив на упис акција и предходни збор акционара Ковнице и Топионице племенитих метала А. Д. у Београду.

Према решењу Господина Министра Трговине и Индустрије VI № 669 од 23 фебруара о. год одобрена су и потврђена правила о оснивању акционарског друштва под именом »Ковница и Топионица Племенитих Метала А. Д.«

Послови и рад друштва

1) Ковање свију метала, споменица и накита, као и свију томе подобних предмета у племенитом и обичном металу, као и ковање јувелирских предмета у истим металима.

2) Топљење, производња и прерада племенитих и обичних метала.

3) Прерађивање злата, сребра, накита као и свих осталих предмета на племенитих и обичних метала.

4) Трговина (куповина и продаја) са горенаименованим производима као и свим уведеним предметима све струке.

5) Трговина са племенитим као и свим осталим металима

6) Оплемењивање полуфабриката горњих метала.

7) Трговина са златарским и осталим сличним производима.

8) Учествовање у истим или сличним предузећима.

9) Уопште сви послови, који су у вези са горенаведеним тачкама.

Главница и акције

Основна главница друштва износи дин. 1,500.000.— и састоји се из 1,500 на име гласећих акција од по дин 1.000 — Акције се имају потпуно уплатити приликом уписа иначе се поред номиналних износа акција има уплатити и по дин. 100.— од акције на име оснивачких трошкова.

Оснивачки Одбор да ову главницу може повећати на дин. 3,000 000. — издавањем нових 1,500 акција од по дин. 1.000.— Ово повећање има се извршити у року од две године од оснивања друштва с тим, да стари акционари имају првенствено право уписа нових акција.

Главница друштвена може се повећати кад то реши збор акционара и одобри Министар Трговине и Индустрије.

Упис и уплата акција одпочиње од 15 марта а завршиће се 25 марта о. г. и извршиће се код Београдске Заложне Банке А. Д. Коларчева бр. 7.

Оснивачки одбор задржава право редукције преузетих акција.

Предпостављајући да ће се од одређеног рока извршити упис акција, оснивачки одбор сазива овим предходни збор акционара за 27 март о. г. у 10 часова пре подне у сали Београдске Заложне Банке, са овим дневним редом:

1) Констатација, да је главница потпуно уплаћена.
2) Избор председника, деловође, три бројача гласова и потписника зборског записника,
3) Извештај оснивачког одбора као и закључак о оснивању друштва;
4) Избор чланова за Управни и Надзорни Одбор;
5) Давање разрешнице оснивачком одбору;
6) Предлози појединих акционара, ако би их било.

Уплатне признанице служе као улазница за предходни збор акционари.

Београд, 3. марта 1927. год.

Оснивачки Одбор

Пр. Фердинанд Грамберг, индустријалац; Шумадијска Кредитна Банка — Илија П. Михаиловић, Драгиша Стефановић; Адолф Минх, индустријалац; Никола Б. Несторовић, архитекта и професор Универзитета; Михајло Л. Ђурић трговац члан фирме Местровић и Павловић, Пента Тадић, трговац; Живојин Златановић, адв. Светислав Стојковљевић, јувелир: Милан М. Стефановић „Смедеревац“, трговац; Влајко Гођевац, трговац; Михајло Радовановић, начелник министарства у пензији; Михајло П. Бошковић, банкар.

ЕЛЕКТРИЧНО ДРУШТВО „БРАНИЧЕВО“ А. Д.

ИЗВЕШТАВА ПОТРОШАЧЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ СТРУЈЕ:

да се друштвена канцеларија налази до кафане „Два Бела Голуба,“

да се за сва потребна обавештења треба обраћати дежурном органу у канцеларији,

да се уплата утрошене струје полаже само на благајни уз прописну потврду благајника,

да је друштвени благајник г. Коста Поповић, пензионер,

да је директор друштва г. Васа Ристић, електро-инжењер, а техничка пословођа г. Иван Ралашић,

да се на случај прекида струје по кућним или ма каквог дефекта за време ван канцеларијског времена треба обраћати централи на телефон бр. 66

да се утрошена струја има исплатити најдаље за 8. дана по истеку сваког месеца, после тога рока укида се веза, а за поновно васпостављење везе плаћа се 100. динара на име трошкова.

Телефон друштв. канцелар. бр. 74.

3—3 УПРАВА.

ИЗДАЈЕ СЕ ДУЋАН ПОД КИРИЈУ

За услове упитати у канцеларији Пожаревачког Окружн. Савеза Земљорадничких Задруга. 1—3

Браварској радњи

ДУШАНА МИЛОРАДОВИЋА

ПОТРЕБНИ СУ **ДВЕ КАЛФИЦЕ**

Одсек Руских Ратних Инвалида у Пожаревцу.

издаје под кирају потпуно исправну

ШТРИКАЋУ МАШИНУ

број 7. у пречнику 70 сантиметра.

За услове обратити се Господину Остроухову председнику Одсека, Светосавска ул бр. 27.

СКУПШТИНА

Пожаревачко Трговачко Удружење на дан 27 марта тек. год. у 10 часова пре подне у згради удружења одржаће своју редовну годишњу скупштину са овим дневним редом:

1) Читање извештаја Управног Одбора
2) Читање извештаја благајне удружења
3) Читање извештаја надзорног одбора
4) Решавање о буџету за 1927/8 годину
5) Бирање два члана за управни и три члана за надзорни одбор који према друштвеним правилима иступају и
6) Предлози и молбе ако их буде било.

Позивају се сви чланови удружења да горњег дана непосредно пред почетак дана на скупштину.

2—3 Управа.

УДРУЖЕЊЕ „СЛОГА“

Пожаревачких Занатлија и Радника

За узајамно помагање у болести и смрти у Пожаревцу.

На основу решења управног одбора од 6 марта тек. год. држаће на дан 27 марта 1927 год. у 9 часова пре подне у сали друштвеној своју

28-му редовну

СКУПШТИНУ

ДНЕВНИ РЕД:

1.) Проглас чланова
2.) Избор председника скупштине, секретара и три оверача скупштинског записника
3.) Извештај управног и надзорног одбора о раду удружења у 1926 години.
4.) Давање разрешнице управном и надзорном одбору за рад у 1926 години
5.) Предлози појединих чланова ако их буде било.
6.) Избор чланова управног и надзорног одбора за 1927 годину (чл. 51 др. пр.)

Марта 1927 године
Пожаревац. Управа.

Са 20 ов. месеца почећу рад у

у бив. бајиној КАФАНИ.

код окружне железничке станице.

Коју сам наново потпуно и свабдео оним јелом и пићем. Услуга брза и тачна, пријем и пуштање на прописаним.

Молим за посету

С поштовањем
Божица Јовановић
дугогодишњи конобар
код Кеси фана
2—2

Пожаревачко Женско Друштво

Приређује у понедељак 28 марта тек. год. у 11 часова пре подне у саборној цркви

ПАРАСТОС

свима умрлим члановима: јегатору, почасним, добротворима и утемељачима.

Моле се чланице умрлих и чланице и пријатељи друштва и његових установа да изволе присуствовати парастосу.

22 марта 1927 год.
Пожаревац, Управа.

ВИНОГРАД РОДНИ пок. Дуде Пајић — са кућом у њему и бунаром издаје се под кирију.

Питати Ану Лазаревића Косовска 33

УДОБАН СТАН За мању породицу, потпуно нов, у Љубичевској улици, Издаје се одмах под кирију. Упитати у уредништву. 1—2

ПРОДАЈУ СЕ

добро очувани ствари — спаваћа соба, салон, два дивана, отоман и остало покућство.

Увитати у уредништву.

НИВИ РОДИТЕЉИ РАДУЈТЕ СЕ

јер је изашао нови богато илустровани каталог (цијеник) највеће трговачке и отпремне куће у држави, који се шаље сваком на дом, захтјев БЕСПЛАТНО. Све што Вам треба добијате, кроз модерни поштанско отпремни одио, ове огромне експортне куће. Лозинка тога модуснога гласи: Модерна, добра и јефтина роба — огроман избор најновије израде. Многе признанице са свију страна државе посвједочују: најкраћу јефтиноћу, најкулантнију послугу и најсавршенија модни укус.

На складишту: Конфекција за даме, госпоју и дјецу, шешири, рубље сагови и завјесе, кратка роба, радио, галантерија, кухиња и кућанске потрепштине, перионица и т. д.

Зато свако купује и наручује

КОД НАЈВЕЋЕ ТРГОВАЧКЕ И ОТПРЕМНЕ КУЋЕ

КАСТНЕР И ОЕХЛЕР

у Загребу.

Специјални радио цијенник на захтјев бесплатно

Наш миле: муж, отац, свекар деда

†

АНДРЕЈА СТЕПАНОВИЋ,

ПАРОХ ВЕЛ. ЛАОЛСКИ И БИВ. НАРОДНИ ПОСЛАНИК,

Умро је у Господу 16 марта тек. год. после дугог и тешког боловања а 17 истог месеца предат је на вечни почивак мајци земљи, у гробљу вел. лаолском.

Извештавајући о овоме тешком губитку своје сродника, пријатеље и познанике, сматрамо за особиту дужност овим путем изјавити благодарност по изјављеном саучешћу од стране Њ. П. Епископа Браничевског Господина Митрофана; Г. Г. Душана Михаиловића, протојереја и пред Дух. Суда и Добр. М. Лучића, протојереја и члана Дух. Суда.

Исто тако захвални смо свештенству Г. Г. Проти Милану С. Радојковићу намеснику ср. млавског; свештенику Петру Поповићу, пароху каменезеком; Сави Добросављевићу, пароху орешковачком, Николају Васиљевском пароху шетоњеком, Кости Поповићу, пароху каменовском, Браниславу Милићу и роху бастричком и Драгољубу С. Поповићу пароху шетоњеском, који су дошли пред износ у Хр. брату, на вечити извршење опело и отпратање покојника до вечне куће.

Нарочиту благодарност дугујемо свештенику Николају В. живковском пароху шетоњеском, који непожалив труда, већ чим је сазнао за смрт, врлог нам покојника, похита да као свештеник и добар пастир пружи прве утехе, поноћ и молитве.

На њему благодарност најзвањујемо младом и врлом свештенику и пароху бистричком г. Браниславу Милићу, који се дирљивим и документованим говором опростио са покојником, изнесећи све његове врлине и тровните стазе кроз које је покојник градио као Христов војник и народни учитељ, кроз буру живота; због чега није могао измоћи ни трогодишње робовање код Бугара која му болест и погоршање а живог успратише.

У исто време захвални смо целокупној нашој родбини, пријатељима, познаницима из Везичева, Шетоња, Крвија, Вел. Лаола, Забрђа, Петровца, који га за време болести обилазише, утехе пружаше и на дан смрти до вечне куће испратише.

Благодаримо Управнику ср. Болнице у Петровцу г. Бараћу који се старао да медецинском науком спасе или бар олакша тешку болку нашег милог покојника.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга **Милка — Албијана**; Синови: **Драгољуб, Богољуб и Властимир**; кћи: **Даринка** снахе: **Љубица, Милка и Милица**; унуци: **Драгана, Радмила Миодраг, Стеван и Велибор.**

Број 24 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 27. МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по тарифи од реци 0.50 дин. на динара од реци 1.— дин. за прилошћено од реци по тарифи 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у влаћском писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Душанска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПИТАЊЕ БУГАРСКО-СРПСКОГ ЗБЛИЖЕЊА

Идеја зближења и уједињења јужних Словена, идеја стварања велике моћне и силне Југославије, нагледа на већ извршена и да је на путу бржег остварења. А кад се сетимо последњих догађаја на наше најближе прошлости и наше данашњице, догађаја који се тако нешто припремају на крају са јасном и очигледном тенденцијом, онда је идеја уједињења на путу толико, можда, блиског остварења колико се данас врло мали мисли мало верује. И поред свију тешкоћа и заплета, који се сваким даном нижу да предухе и да броде, и поред свег раздражења и супротности у схватањима једног још увек великог дела људи (од којих остварење ове замисли највише зависи) поред свега тога она је толико снажно захватила духове највећег дела интелигенције, она је тако одушевљено примљена и прихваћена од интелектуалне омладине да је њено остварење само питање времена. И то можда блиског. Није то више само један идеолошки став, нити утопија; не нагледа то више ни мало фантастично, ни ван круга остварљивости: данас и најмањи скептици увиђају да је то најсолиднија и најздравија основа за напредак Јужних Словена, најсигурнији пут за обнову благостања већ толико напаћених Балканских Народа.

Истина, тај пут није ни много лак нити овако кратак. Треба свакако времена. Има неколико тешкоћа, тако јаких и толико озбиљних да оне данас на пример, у овим приликама, у овој атмосфери, искључују сваку могућност остварења ове високе замисли. Не узимајући у обзир историјске чињенице, до којих се дошло у нашој недавној прошлости, а које би биле највећа запрека, ако небисмо опрастали Бугарском, Народу за фаталну погрешку тадашњег аустрофилског бугарског режима, имамо два велика тешкоће. Режим који данас влада Бугарском, сличан готово оном, који је 1915. отворено пошао на страну Германског Народа и пренебегавао интересе германске интересима словенским — интересима својим, тај режим који у ствари не представља право расположење Бугарског народа и јесте највећа запрека. А затим долази још једна тачка исто важна чињеница: расположења српског народа, створено крвавим искуством неколико братоубилачких ратова општа атмосфера неповерења према бугарском народу, односно према његовим правим потребама. И то су баш главни задаци оних који се данас свим својим снагама залажу за тај идеал: ослобођени Бугарски народ једног анационалног и крвавог режима, и створити у Београду атмосферу поверења према Бугарском народу, како би у датом тренутку братска рука бугарска братски била и прихваћена.

Београд Бран. В. Марковић ст. права

ЈЕДНО ИНТЕРЕСАНТНО ПРЕДАВАЊЕ

Данас је Г. Костов, председник Париске Лиге за зближење и уједињење Јужних Словена, одржао на Народном Универзитету једно значајно и врло темпераментно предавање о питању југословенског уједињења. Предавање са пуно јаких аргумената и чињеница а при том са таквим одушевљењем и жаром да је врло често био прекидан бурним и буриим одобравањем. Важно је при том напоменути да је у пуној сали Универзитета била искупљена најбољи део наше и бугарске интелектуалне омладине. Г. Костов је изнео историју развића идеје Бугарско Српског уједињења од њеног постанка па до данас. Истакао да та идеја није од јуче, ни од јучс, да је она постала много раније, још док је Бугарски Народ био под турским ропством, и да је тада истовремено и код српског и бугарског народа створена ова висока замисао у циљу ослобођења од турског јарма и стварања јаке способне за живот и моћне државе двају братских народа. Ту је изнео један важан историјски документат — протокол споразума Кнеза Мих ила и бугарских револуционара о наоружању ове замисли, у коме се Кнез Михаило признаје врховним вођом и шефом. Шта се после до тога није дошло, Г. Костов налази да је крива Русија и истиче да је она тада начинила једну фаталну погрешу у што је створила великој Бугарској која је имала да претставља руску сферу на Балкану и тако Бугарски Народ повела једним кривим путем. А после се — бивша династија Кобурга и германофилског режима у Бугарској — Бугарски народ све више удаљава са правога пута и све дубље газно у сигурну катастрофу. Али када је после свију страхота које је таква политика проузроковала — Бугарски народ постао свестан да је његова будућност једино у братском и заједничком животу са српским народом, Г. Костов налази да се у Београду требало на поверује у искреност бугарских тежња и да пок. Стамболијски није требао да буде одбијен као је зато к нама показано. А да је то тако и да је политика Стамболијског била заиста политика нашег уједињења најбољи је доказ његова трагична смрт. Он се на крају нада да ће Београд најзад почети да верује бугарском народу и да ћемо у блиској будућности достићи остварење тог великог идеала за који су већ пале многе велике жртве.

Треба још напоменути да је на Београдском Универзитету основана Лига која ће имати исти циљ као и париска: зближење и уједињење Јужних Словена. Такве ће лиге бити одмах основане и на Универзитетима у Загребу и Љубљани. И када сви припремни послови буду завршени, ове ће лиге, окружујући везу са Паризом, пренети своје деловање у народ, пресађивати идеју уједињења у душу народну. Колико је ово озбиљно и једнодушно прихваћено довољан је доказ тај што су се на овоме пољу саставили сви политички клубови на Универзитету, у пркос свима својим идеолошким и програмским разилажењима.

Београд, 21-III 1927.

Бран. В. Марковић

Вести

Конгрес византолога у Београду. — Од 11. до 17. априла одржаће се у Београду конгрес византолога. За овај конгрес чине се велике припреме Учесници ће посетити и Смедерево. где ће разгледати стару тврђаву Ђурђа Смедеревц.

Министарство Саобраћаја одобрило је бесплатну вожњу свима делегатима са тај византолошки конгрес. Ова повластица важиће за екскурзију учесника овога конгреса, који ће ићи у Јужну Србију да обиђу наше манастире. Министар Војске и Морнарице ставио им је на расположење 70 аутомобила за превоз у Јужној Србији.

Смртност од грипа у нашој земљи — Према статистици, коју је прикупио Централни Хигијенски Завод, у Београду, у нашој земљи на 1000 лица оболелих од грипа било је свега по 5 смртних случајева.

Укидање царине на плугове. — Г. Министар Пољопривреде и Вода изјавио је, да ће Министарски Савет у току ове недеље донети решење о укидању царине на плугове. До сада је на име царине наплаћиваано по једноме плугу 40 златних динара, што чини 100 динара. Исто тако ће се ускоро донети и решење о смањивању царине за остало пољопривредне справе.

Обласна штедионица у Смедереву. Неколико обласних посланика области подунавске поднеће предлог, да се у Смедереву оснује обласна штедионице која ће у првом реду снабдевала земљорадничке јефтиним кредитом.

Пример за похвалу. — Господин Димитрије Богојевић, председник обласног одбора изабрао је три питомца за приправнике на обласним жупанијама, и који ће се назначити за репрезентације, који је њему као обласном председнику буџетом одобрена.

Исушивање мочвари. — Министарство Пољопривреде Вода предвидело је у своме на буџету већи кредит за исушивање блата и мочвара, које ће се започети и поливачно извести током буџетске год. 1927—28.

Дечје забавиште. — Рад у Дечјем забавишту почеће у четвртак, 31. ов. мца у општинској школској згради поч. Крста Николајевића, о чему ће обавештавају сви ђачки родитељи који су уписали своју децу у Забавиште.

Скупштине и зборови. — Данас ће одржати своје годишње скупштине и то:

Удружење „Слога“, Пожар. Занати. и Радника у 9 часова пре подне у своме друштвеном дому.

Пожаревачко Трговачко Удружење у 10 часова пре подне у стану удружења.

Читаоница и Касина у 3 сата по подне у своме локалу „Орл. Круне“ и

Пожаревачка Стрељачка Дружина одржаће данас у 10 и по часова пре подне ЗБОР у великој сали Жупаније, на коме ће се узети у претрес правила Стрељачке Дружине и одредиће се чланарина.

Стране вести

Мађарски млинови обуставили рад. — Мађарски млинови били су опет принуђени да скрате рад, јер извоз сваким даном опада а не могу да остваре већу продајну трансакцију. У индустријским круговима се сада указује на то, да закључењем чехословачко-мађарског уговора запечаћена је судбина мађарске млинске индустрије. Уговор ће потпуно уништити мађарску индустрију и неће моћи скоро тако лако подићи. Данас је како веле много лакше продати вагон брашна Енглеској него ли Чехословачкој. Некада Чехословачка тржишта била су најбоља за мађарско брашно. Услед овог трговачког уговора мађарски млинови изгубили су за увек ова тржишта и неће моћи наћи никаке замену.

Порез на младожење. — У добро обавештеним мађарским круговима се говори да мађарска влада намерава да завади, према примеру Мусолинијевом, порез на младожење. Опорезоване биће сви мушки особе од 40 година, који још нису ожењени. Чист добитак употребиће се на потпомагање породица које имају много деце.

Колико се плаћа за шећерну репу у Румунији. — Делегати румунских фабрика шећера и садиоци шећерне репе водили су преговоре ових дана око цена шећерне репе у овогодишњој кампањи. Цена ће бити установљена према цени шећера од прошле године и вероватно ће износити 12.5000 леја за један вагон. Садиоци репа добили су досад залогу од 8000 леја.

Пољски државни суфицит. — Према привременом рачунању благајна пољске државне привреде имала је прошлога месеца леп суфицит. Приходи су превазишли расходе за пуних 17 милиона злата, међутим јануара суфицит је био само 12 милиона злота.

Румунски зајам у Немачној — Преговори око румунског зајма у Немачкој стално напредују. Румунска влада примила је неке услове немачког конзорцијa и пристала је само неколико промене у уговору о зајму. Генерал Авереску, који се врло много интересује за ток ових преговора, убеђен је да ако му пође за руком да изради дозволу од парламента да може дати концесију коју Немци захтевају, биће овда, највећи део питања решен а што је најглавније престаће кампања коју воде у самој држави неке опозиције и њихова штампа.

Колико има у мађарској аутомобила. Према подацима које је недавно објавила мађарска статистика било је на дан 1 јануара у Мађарској свега 6712 особних, 1980 теретних аутомобила, — Аутомобила друге врсте било је 629, мотоцикла 2491.

Најјача радио станица на свету. Дне 9 марта учињени беху први покушаји са новом емисионом радио станицом »Бољшој Комитерн« са таласима од 1450 метара. Нова станица у Москви наизменично ће радити са станицом „Комитерн“ Станица има 40 КВ најјача је на целоч свету. Детектором се може чути чак на Кавказу и у Тефлису. Цело уређење нове станице стало је комесаријат поштa и телеграфа свега 200.000 рубаља.

Прича са Гангеса

— Р. М. Ненадовић. —

Сиршетак

Једнога божанственог дана, када је сунце тек изашло на бистрога Гангеса, када се кроз маглу далеко једва назираху високи брегови Хималаја и Хиндукуша и када су таласи најдаљње шуме Лоцејанту су пробудили из лакога сна једноличне тонове једне песмице. Она није разумела почетак, али је пажљиво слушала Певач је непрестано певао, његов је глас дрхтао — био је нежан чист, звонак; меланхоличан. Кад се приближавао крају у срцу Лоцејанта је осећала неки мали немир, а када је чула речи:

„Ох, ја те волим, најлепша цвеће,
„Утеху срца мог,
„Ал' срце твоје љубав ми неће —
„Вај, то је хтео Бог.“

она је оборила главу и горко заплакала Она је волела, волела што је хтела. Њено је срце хтело љубави и ум му онога који је њу хтео. — Тада је нашла за добре сунце се смешило на њу и било веома високо.

Танагупта је био тај, који је својим гласом очарао младу девојку и која је горко заплакала што га не може имати, што га не сме имати. Његово мало стадо већ је било пред њим, мирно пасло а он није био весео. Он воли као Лоцејанта, можда и више, можда мање, можда страсније, али, она је ипак далеко од њега њих још велика граница вере дели. О, та вера! Колико је само она начинила хаоса у свету и колики је она хаос; све што је у њој све је ружно, све је несношљиво, ене чудновато!

Када је Лоцејанта нашла његово се лице мало разведрило. Добило је нарочиту сјај и Лоцејанта је то видела. Њено је лице било нажарено — и она је хтела њега. Он је тражио начин да јој рече своје мисли, али га није нашао; да јој приђе устручавао се! — Сунце је лагано заваљало у Гангесове ваље, звезде су се почеле лагано појављивати а месец је већ достојанствено шетао чистом азуром и гледао озбиљно на земљу, где се је разлегала неодељена мелодија из Лоцејантових устију,

„У душе љубав најлепша ми лежи,
»Лепа к'о млади Бог;
»Ох, чујме, чујме, од мене не бежи,
„О, друже, срца мог.“

И Тинагупта је разумео речи, »као млади Бог« он је нијкујући кренуо њеном страну. А док су последњи тонови још нешто подрхтавали, док је хармонија обавијала све и док су последњи слогови божанствена брујали пред њеним братима он је још слушао:

„Када росн расипе крилашца своја,
„Кад падне први мрак —
„Тад дођи и љубу усташца моја —
„То нек' ти буде знак.“

И први мрак је обавио бистре Гангесове виле, и роса је својим крилима закрилила мирисне лотосе, и Тинагупта је ушао у колебу Лоцејанте своје.

— Драгано моја, нежни лотосе мој, како те волим. Ох, како је сладак пољубац са устију твојих, та ти си једина за којом сам жудео, толико жудео.

— Драгане мој, о тебе сам читаве ноћи мислила; та ти си ми једина нада био, у тебе сам веровала.

И сва предаја љубавном заносу — она је лежала на његовом крилу — сва зајапурена, уплашена, са затуреном главом и испрсена; кошуља од фине тканине затегнута на грудима брзо се надизала; мале ножице опружене често су подрхтавале. руке се ширила, грлиле, стезале до немоћности; усне су тражиле усне, прилазиле се једна уз другу јако, чврсто, лудачки. А он је био уз њу. осећао топлину

висина тела и тоне у пределе, чије границе није знао да одреди. Она је пак осећала да заједно иде с њим, осећала како ј ј хроз тело нешто струји, како јој се хвата крв, како има нешто заједничко с њим, и жели још од тога заједничког, жели још, све, све, све...

Ноћ је полако клизила и њихово се задовољство приводило крају. Она је још једнако зажарена, још сладострасна, још жудн — а он? већ малаксао, већ уморан тражи мир.

Месец је тек превалио половину азурног свода а Лоцајанта је почивала на палучином лишћу. Вечита небески путник ју је посматрао и као да је хтео рећи: »Девичанство је најлепша драгоценост женска, тешко оној која га изгуби.« Лоцајанта је сањала. Стари Ваитама, Схитама и Ананта су преп њом. Њихови погледи су је прожимали и она је сва дрхтала. Као да су јој хтели рећи: »Несрећна кћери наша сраман је пут којим си пошла.« Лоцајанта се пробудила. Она је била у оној смртничкој натри која сналази смрт на последњем часу. — Је ли само то плата за дело што је учинила? Не не!

Када је грануло сунце — виделе су се две прилике које су журиле Гангесу. Нема тишина владала је међ њима и замало, па се чуо плесак у валове брзе реке. Гангес је јурио и даље и носио собом две тезесне — Лоцајантину и Танагуптину. Он је сматрао за потребно да погине — и погинуо је.

ПРОГРАМИ БИОСКОПА

Недеља 27 марта 1927.

Биоскоп „Оријент" код „Српске Круне" — дневна и вечерња представа.

Пакао Света 1914 – 1918.

Величанствена драма из крвавих година светског рата у 9 чинова.

—:—

Биоскоп „Шухарт" код „Златног Плуга" — само вечерња:

Љубав Принцезе Александре

Отмена друштвена драма у 5 чинова.

Додатак: шала у 2 чина — »Краљ Харолд«

—:—

»Народни биоскоп" код „Браничева" дневна и вечерња

Острво Наде

6 пустоловних чинова са пространог мора и незбераљених острва.

Као додатак **Шала** I чину.

ИЗЈАВА

Нагнан интригама и лажима низких личности, принуђен сам да по други пут дајем ову изјаву:

Отац ми је био међу првим организаторима Радикалне странке у Брежане и то је остао и до данас. Радикал сам и ја Радикали су ми и синови.

Пре неколико година био сам представник једне Радикалне кандидатске листе за избор Народних посланика, и чим је та листа објављена као незванична Радикална онда сам преко листа »Грађанина« одрекао се чувања те кутије и те листе. Зар ово није довољно да сам свагда био Радикал.

Ово дајем јасности ради својим пријатељима и познаницима и као утук на интриге и лажи појединаца и оних који ми на тражење не дају ни чланску карту, јер се боје да ми непретпем превество у странци јер имам огромни број бирача за собом.

17 марта 1927. год.
Брежане.

Председник општине Брежанске
Никола П. Стефановић

Изјава

До сада као млад грађанин нисам активан припадао којој странци али сам с времена на време гласао и помагао Радикале као што је и мој отац Живота помагао у више прилика пок. Милоеава Богдановића прва Радикалног и зато прилазим у Радикалну Странку коју ћу од сада активно радити за њену идеју.

Милош Обрадовић
бив. магационер
Пож. Окр, Железнице.

ЗАХВАЛНОСТ

—:—

Осигурајућем Друштву „Адрија"

Београд.

Мој пок. муж Сретен Ивковић, обућар овдашњи био је осигуран као Вас за Дин. 30.000.— и Ви сте ову суму исплатили мени са такном предусретљивошћу да сам дужна, да Вам и овим путем захвалим и Ваше друштво најтоплије свакоме препоручим.

24 марта 1927 год.
Пожаревац.

Захвална,
Косовадинка уд. Сретена Ивковића.

Огласи

КОНКУРС

Обласном Одбору Области Пожаревачке потребни су чиновници и то:

1.) 1 шеф Обласне Финансиске управе
2.) 2 члана контроле
3.) 1 књиговођа

Плата је предвиђена по буџету и то: за шефа 24.000 дин. годишње за књиговођу 24.000 дин. годишње додатци на скупоћу и по родичини као и државним чиновницима

Плата за два члана контроле по личном споразуму.

Услови: 1.) за шефа финансиске управе исти су као и за шефа државне финан. управе.

2.) За чланове контроле — да су људи рачунске струке и контроле.

3.) За књиговођу — да је свршио Трговачку Академију и био 5 година у служби било кога новчаног завода.

Молбе са свима документима по чл. 12. Зак. о чиновницима за места подносиће се Обл. Одбору закључно до 10 априла т. г.

Из канцеларије Обласног Одбора Области Пожаревачке 24 марта 1927 год. Бр. 325 1–3

Пожаревачка Обласна Болница

Одржаће у својој канцеларији на дан 28 ов. мца од 15 до 17 ч. другу јавну

Усмену лицитацију

за набавку хлеба, бакалских артикала варива и поврћа. 1—1

Управа Државне Ергеле у Љубичеву

продаваће путем јавне лицитације

6 коња — пастува шкартираних

на дан 27 марта т. г. у Љубичеву, 9 часова пре подне.

Управа.

ПОЗИВ

На дан 3. априла 1927. год. у 10 сати пре подне у сали првостепеног суда, у Пожаревцу, одржаће се редовна ГОДИШЊА СКУПШТИНА НАБАВЉАЧКЕ ЗАДРУГЕ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА У ПОЖАРЕВЦУ.

ДНЕВНИ ЈЕ РЕД:

1. Читање год. рачуна губитка и добитка и рачуна изравнања за 1926. г.
2. Читање извештаја Управног и Надзорног Одбора о раду у 1926 год.
3. Давање разрешнице Управ. и Надзорном Одбору за рад у 1926. год.
4. Избор два члана за Управни Одбор.
5. Избор 2 члана за Надзорни Одбор — на место иступ по правилима

Ова Скупштина може одлучивати, ако буде присутна половина и један више од половине.

Ако у одређено време не буде довољан број задругара, — истога дана у 4 часа по подне, на истом месту одржаће се друга Скупштина на истим дневним редом, која одлучује са сваким бројем задругара, колико буде дошло.

15. марта 1927. год.
Пожаревац.

1—3 УПРАВА.

НА ПРОДАЈУ

ЈЕДНА КУЋА у Косовској ул. сваџијачке друм спретна кафане Добро Јутро, место подесно за све врсте радова.

ТРИ КУЋЕ на више Гаревској улици у непосредној близини окружне и државне станице подесне за радничку класу продајем за готово и на отплату.

За услове обратити се сопственику истих

ЛЕД коме треба имати до краја лета се ценом 30 Дн. д. свима потрошачима старим

Драгутин Гајић
кафеџија код Запаса
Гор. Мала

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

ТРИ КУЋЕ у Прњавској улици са плацевима подесне за земљорадника.

КОБИЛУ крвну 5 година стару приплодну има 4 трке

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
1—10 Јованова 10.

ВОСКАРСКО - ЛЕЦЕДЕРСКОЈ РАДЊИ

Боривоја Унгурјановића

у Голупцу

потребан је један

млађи помоћник.

НА ПРОДАЈУ

Један део мога имања састојаће се из:

две куће и великог плаца у величини 80 ари

продајем из слободне руке за готов новац Тражња у најкраћем законом року.

Имање је веома згодно за предузет пољопривредника са свим што жели да прави у парцеле и налази се у Кнез Михајловој улици бр. 34.

За погодбу обратити се

Наталији Ђоке Марковића
пословођкиња у пекари
Немањина ул. бр. 15

НА ЗНАЊЕ!

НА ЗНАЊЕ! ТРИДЕСЕТО-ГОДИШЊА ОБУЋАРСКА РАДЊА

МИЛАНА ПАНТЕЛИЋА

У ПОЖАРЕВЦУ

у Краљевој улици број 25., у близини хотела „Браничево“

Извештава своје поштоване муштерије и остalу поштовану публику да је изнова потпуно снабдевена сваковрсном обућарском робом из прве руке.

Петле и Ємалик за обућу по најнижим цехама.

Поруџбине ће израђивати по мери и на уречено време, а у свима фасонима према захтевима почт. муштерија.

ГОТОВА ОБУЋА СОПСТВЕНЕ ИЗРАДЕ продаје се по знатно спуштеној цени.

За тачан и солидан рад јамчи

СОПСТВЕНИК РАДЊЕ
МИЛАН ПАНТЕЛИЋ, обућар.

3

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Летњиковачко Брашно најлепше, најбоље и **најрентабилније**, добија се свака количина у свако доба. — Цене најефтиније — без конкуренције Исто важи и за бакале а **домаћице** нека захтевају само Летњиковачко брашно, јер је одиста најбоље за сваки ње.

У стоваришту се добија и на **мање**. Стовариште се налази у бакалској радњи Цветка Јов. Прводочића. 6—6

Машинска Фабрика и Ливница

МИЛАНА МАРИЋА

Телефон 55. Пожаревац.

Потребује четири ученика за изучавање ковачког, машин-браварског, дрвеарско-стругарског) и ковачког заната. 2—3

БАГРЕМ ДУБЕЋИ 35. комада на продају. Давна Влад. Вучковића, преко пута гимназије.

8—3

ОГЛАС

Од 1. маја ове год. потребан ми је стан у непосредној близини војног округа, са **2 собе**, предсобљем, летњом кујном и шупом, по могућству засебан, са месечном киријом до 400 (четири стотине) динара.

Сешаљ наредник
Милан С. Јосић,
Команда.

2 8

Браварској радњи

ДУШАНА МИЛОРАДОВИЋА

ПОТРЕБНИ СУ **ДВЕ КАЛФИЦЕ**

Одсек Руских Ратних Инвалида у Пожаревцу.

налаже под кирију потпуно исправну

ШТРИКАЋУ МАШИНУ

број 7. у пречнику 70 сантиметр.

За услове обратити се Господину Остроухову предсе днику Одсека. Светославова ул бр. 27.

ГРАЂАНСТВУ

ГРАДА ПОЖАРЕВЦА и ОКОЛИНЕ

Извештавам п. грађанство, да сам своју

СТОЛАРСКУ РАДЊУ

ПРЕСЕЛИО

у Краљевој улици број 47 до „Народне Касине“ — Коча, — преко пута дућанџаре Вање Р. Димитријевића.

да ћу и у будуће као и до сада израђивати сва столарске потребе: грађевинског тишлерија, собног намештаја, трпезарије, клуб гарнитуре, мртвачких сандука и т. д. са прокламованом израдом у свима стањима.

Стално на стоваришту

ПОТРЕБНИХ ВЕНАЦА, МРТВАЧКИХ САНДУКА

од најјефтинијих до најфинијих. Растових и за транспорт металних сандука.

Мустре за све израде по базару могу се слободно видети у радњи.

Марта 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем
ЂУРА ЖИВОЈИНОВИЋ,
столар.

ИЗДАЈЕ СЕ ДУЋАН ПОД КИРИЈУ

За услове упитати у канцеларији Пожаревачког Окружн. Савеза Земљорадничких Задруга. 2—3

Ђорђе Кузмановић ћимар ову са фамилијом даваће својој доброј и непрежаљеној супрузи

† **Косари — Коси**

ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПАРАСТОС у понедељак 4 априла ове год. у 10 часова пре подне у саборној цркви.

Извештавајући о овоме своје рођаке, пријатеље и познанике, молећи их да изволе овом тужном помену присуствовати.

Марта 1927 год.
у Пожаревцу 1—3

ВИНОГРАД РОДНИ пок. Дуде Пижа — са кућом у њему и бунаром издаје се под кирију.

Питати Ану Јовановића Косовска 33

УДОБАН СТАН За малу породицу, потпуно нов, у Љубичевској улици. Издаје се одмах под кирију. Упитати у уредништву. 1—3

Пожаревачко Женско Друштво

Приређује у понедељак 28 марта тек. год. у 11 часова пре подне у саборној цркви

ПАРАСТОС

својим умрлим члановима: легатору, почасним, добротворима и утемељачима.

Моле се сродници умрлих и чланице и пријатељи друштва и његових установа да изволе присуствовати парастосу.

22 марта 1927 год.
Пожаревац. Управа.

ТРАЖИТЕ И НОСИТЕ САМО ГУМЕНЕ ПОТПЕТНИЦЕ ЈЕР ЈЕ НАЈИЗДРЖЉИВИЈА ОД СВАКЕ ДРУГЕ МАРКЕ „РЕКОРД“

Број 25 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 31. МАРТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на тарифама од речи 0.50 дин. на динара од речи 1·2 дин. за прилошене од речи по тарифи 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишгву у плаћеном пнсму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НАША КРАТКОВИДОСТ

Ни једна грана општег стабла сви-ју раса на овој земљиној кугли није била у толикој мери под ударцима страних завојевача, као што је била јака и снажна Словенска.

Та судбина није мимоишла ни велике и моћне, нашу браћу, Русе, ни Чехе, ни Пољаке, ни ни Бугаре, ни ни нас Србе, Хрвате и Словенце; — а не рачунајући ону нашу браћу која се претопише у друге моћне народе.

Тај јаки завојевачки дух, неспорно имају јак утицај на наш карактер, веру, традицију и у много чему ми смо наследници њихове добре и рђаве стране!... Свакојако, да ми, Хрвати и Словенци, кад смо, пошли онути од Азиских варвара, сашли заједно са карпатских степа, као земљорадничко номадски народ, насељујући се између Дунава и Саве, Драве и других значајних река до Тимока — дошли смо са свима својим племенско-сродничким особинама; са мало или ни мало разлике — једно!.. Али, од нас свију!... Простор овог чланка не допушта да пођем кроз целу нашу историску прошлост. У главном, кроз време, протекла је река куд је текла!... Стицајем историским, ми смо се опет састали, ослободили и ујединили: После овог историског чина, ми смо сви ушли у уједињење, не онаки какви бисмо за време особе наше, — већ овладосмо оно платно скинуто са мотивима кога истекоше сви утицаји наше раздељене историске судбине. — У уједињење унесосмо хетерогену неједнакост; избацисмо на површину наше зле добивене навике и, место, сложног рада и братске заједнице, рад општег добра, место, ја је у нама свима заступила нас духовна снага, која би нас извела из данашњег неслагања а које је уткано до срж кућом утицајем, кога и сад осећамо, — ми смо почели да засебно живимо у куту као на каквом острву ћудљивог океана, који својим бесним таласима заплускује обале нашег уједињења — рушећи ге!... Ми смо сви слепи!... Ми невидимо!... Ми не осећамо какви се проблеми крше око нас, потресајући Исток и Запад!.

— — — — — — — — — — —

»Сува моја мена родитеља,
Надамном је небо затворено,
Не прима ме млаћу ни молитве,
У д м и се свијет претворио,
А ови људи наклети духови,
Црни дане, а црна судбино!
О кукавно Сриство уплашено,
Зла надживјех твоја свакелика,
А с најгорим хоћу да се борим!
Да, кад главу раздробиш тијелу,
У мучењу изићу чланови.
Куго људска, да те Бог убије!
Али ти је мало по свијета,
Те си својом здошћу острвала,
Но си отрел одеке своје душе,
И на овај камен наблувала?
Мала ли је жертва сва Србија
Од Дукина до мора синега?«

— — — — — — — — — — —

Векови су прохујали од онога историскег доба, кад је Св. Сава донео Св. моштн свога оца Симеона Мироточивога из Хиленлара, основаоца Душанове Царевине!.. Пред завађеном браћом, рекао им је:

Мирите се завађени!... Али, ах!!!..

Јов. С. Дссимировић
парох в. црнић

РЕДУКЦИЈА ДРЖАВНИХ ЧИНОВНИКА

Одавно се говори о једној темељној редукцији државних чиновника. Рад на овоме био је увек тешко позрављен од стране наше јавности. Редукција чиновника значила би за ову земљу праву благодет. Само тако би се једном сва надлештва спасла ових излишних и опасних лица, која годинама узалуд примају плате из посне државне касе.

Зна се врло добро да је та редукција чиновника имала и своју усбудљиво гласну епопеју. Певало се данле о њој на свег гласа у ове године поратног нам живота. Нашло се начина да се она огласи и хамном нашег будућег народног благостања. Али како? Питање је по овоме комично и трагично.

Скоро у свима случајевима досадњег рада на овоме правцу дух потребе држане није стојао на лепој достојној висини. Чак се он у свако време истицао најобичнијим себичњаком, који би можда ову земљу продао и за литар вина.. Јер досадање редукције државних чиновника осетили су познајеће они, које је ова држава увек требала. Штићени су били већим делом они, који су познати са афёрама, неморалом, нерадом а нарочито са мржњом против своје увећане отаџбине.

И данас је ето моменат за редукцију чиновника. Наредни државни прерачун предвиђа рационалну штедњу у погледу издржавања својих платежника. Зато се у некојем надлештвима ово спроводи до крајности. Али већ досадања опижања доказују нам, да се рад на овоме не врши правично. Попова се отворено претн онима, који су заслужни по општем интересу.

А зашто је то тако? Одговор даје много јасноће, ако се одмах дубоко погледа у суштину ове ствари. Редукција мора безусловно имати своје моралне обележје. Не могу се стварати свакојаке комисије, у којима су такви, који су и сами заслужили да се избаце са свога положаја. По многим местима ето таквих се реч чује, којима рад на овоме сведочи накосну злобу или рђаву намеру над невиним и добрим чиновницима.

Рачунарење пак могли би најправилније извршити дисциплински судови. Ти су судови предвиђени на основу чиновничких закона. На њихов суд могло би се чекати са пуним поверењем баш због њихове познате енергичности. Ти судови би могли решити ко треба и може да буде у табору државних чиновника. О квалификацији кривица и о моралном понашању појединаца они би могли јавно дискутовати.

А сви закони који су у вези овога питања прецизно обележавају ко може остати у државној служби. По њима неквалификовани, попови, поштмајстори, наставници, фалсификатори, алкохоличари, убојице, зеленаши против државни испадници не могу се сматрати за државне службенике без

заслужне казне. Требали нешто јасније од тога? Но дисциплински судови што не раде то је већ кривица претежна и на њу треба посветити више пажње.

Али шарене комасије из шарених људи по упуству некаквих тамних, лицемерних па чак и против државних правила учиниле би исто ово, што су и досада чиниле — избациле би већим делом лојалне и бедно плаћене чиновнике, а оджачала би оне, који су ситуирани, још томе немарљиви и нерадни. И баш то најјача влада у уставној земљи не може никако пожелити. —

Немања Павловић

ИЗ СУДА

—:—

Један спор о деоби имања.

Мита Ристић и Петар Ристић, браћа, оба из Шапинца, извршили су 1920 године деобу свог задружног имања. Написали су поравнање о извршеној деоби и потврдили га код судије неспорних дела.

Ну, после непуне године дана, Мита утврди да му је извршеном деобом учињена неправда, јер је од имања добио свега једну седмину, а остале шест седмине припале су његовом брату Петру. Због тога је повео спор код Пожаревачког Првостепеног Суда против свога брата Петра и тражио да суд огласи за неважно закључено поравнање, односно пресуди да има места исправци извршене деобе.

Тужени Петар оспорио је ово тражење свога брата Мите. Навео је да закључено поравнање има законску важност и обвезује његовога брата, пошто овај ничим није доказао да је оно закључено путем обмане или превара, нити је доказао да је оштећен извршеном деобом.

Пожаревачки Првостепени Суд, својом пресудом од 28 октобра 1921 године, одбио је тужиоца Миту од тражења.

Ну Апелациони Суд, својим примедбама поништи ову пресуду и упути Првостепени Суд на доношење друге пресуде.

Поступајући по примедбама А. Суда, Првостепени Суд, пресудом од 16 јануара 1926 године, огласи за неважно спорно поравнање и нађе да има места траженој исправци деобе, из ових разлога:

„Пред.ажем обеју парничних страна, по § 180 Г. С. Поступка, утврђује се да су тужилац Мита и тужени Петар синови пок. Ристе Стевановића, из Шапинца, и да као такви, према § § 394—398 Г. Законика, имају право наслеђа на једнаке делове из заоставштине свога оца пок. Ристе.

По § 492 Г. Законика, наследницима стоји на вољу поделити се међу остати у заједници неподељени. Подигнутим поравнањем, потврђеним од стране судије за неспорна дела, као јавном исправом по § § 187—188 Г. С. Поступка, утврђује се да је између тужиоца Мите и туженог Петра извршена деоба у смислу § § 13, 492 и 496 Г. Законика.

Ну, по § § 503—506 Г. Законика, деобничар коме је извршеном деобом учињена неправда или ушкроб, може да се за годину и један дан, од дана извршене деобе, обрати суду и захтева исправку деобе. И, према томе, тражење тужиоца Мите у овоме спору има се ценити с обзиром на поменуте законске прописе, као и на правну важност закљученог поравнања.

По своме правном карактеру, поднето поравнање је јавна исправа састављена по § § 187—188 Г. С. Поступка. Као таква она је само доказ о оном о чему гласи т. ј. о факту извршене деобе између тужиоца и туженога, те стога она, с обзиром на § 12 Закона о устројству првостепених судова, нема извршну снагу ни „ос-

талe правне последице судског поравнања из § § 144—146 Г. С. Поступка, које је у погледу свог правног дејства, равно извршној судској пресуди. И која се протоколи неспорења, по § 246 Г. С. Поступка, утврђује да је тужилац као свој део примио имања чија вредност износи 40.700 динара, а вредност целокупног поделеног имања износи 306.500 динара, — да је тужилац, дакле у много мањини, на коју је као задругар и брат тужиоца имао право, примио тек седми део вредности целокупнога им.ња, онда се тиме утврђује ушкроб учињен овом поделом тужиоцу, те је његово тражење, да се закључено поравнање огласи за неважно, основано на закону — § 505 Г. Законика.

Да се, пак, тужилац у законом року обратио суду својим тражењем, утврђује се тиме што од дана потврде поравнања до дана подизања тужбе није протекло законом рок од године и једног дана — § 506 Г. Законика.»

Апелациони Суд одобри ову пресуду.

Ну Касациони Суд, својим примедбама, поништи пресуду Апелационог Суда. Разлоге на примедбама К Суда гласе:

„По § 496 Грађ Зак, наследници се могу поделити или сами међу собом или пред призваним људима, или пред својим судом или судијом.

Овако извршена деоба може се исправити кад се један од деобничара обрати суду у законом року од године и један дан и докаже, да му је том деобом неправда и штета учињена.

У спорном случају деобничари су сами направили писмени споразум о деоби и потврдили га код месног суђије. По томе писмену, које су деобничари назвали »поравнање», тужилац Мита примио је на део изречито побројана земља, која су деобничари проценили у вредности од 1000 динара, а на ове остале непокретно имање споразум је био да припадне туженике.

Тај део, који је као део добио тужени није изречито индивидуалан. Мита процењиван.»

Т. И.

— Свршиће се —

Народни Универзитет у Пожаревцу.

—:—

У недељу 3. априла 1927 год у 4 часа по подне, а у сали Окружног Одбора у Начелству одржаће Др. Јован Цвијић, предавање са темом:

О нашим Власима.

Господин Цвијић се одавно бави проучавањем порекла балканског народа, а специјално наших Влаха у источној Србији. Резултате својих проучавања штампаће и то ће бити читава књига, а у овом предавању обавестиће нас о главним резултатима до којих је дошао.

Ту ће бити реч о пореклу румунског народа, о постанку језика, о прошлости Румуна, о односу њихову према српској средњевековној држави о досељавању Румуна у Источну Србију, о повлашћивању Срба, о карактеру и менталитету Влаха и о румунским сеоштењацима као наследницима румуштине.

Говорник ће илустровати своје предавање многим примерима из литературе и личног запажања.

Надамо се да ће публику интересовати ово предавање које се односи на нашу најближу околину. Треба имати на уму: да је наша дужност била да поорбимо ове крајеве али ми ту дужност нисмо испунили. Добро ће бити, ако нам се то једног дана не осveти.

Вести

—:—

Друм Жабари — Плана. — Одобрени су планови и потребни кредити за исправку друма Жабари — Велика Плана, који је постао некварен и сметa правилном колском саобраћају. Радови ће отпочети одмах, и завршиће се за месец дана.

Повластица за скупштине. — Министарство Саобраћаја одобрило је железничким дирекцијама да могу давати повластице за вожњу у половину цене члановима појединих културних и патриотских удружења, кад путују на годишње скупштине. Ове повластице предвиђене су Правилником о повлашћеној вожњи.

Пензионисан — Г. Јован Никезић управник сбласне пољопривредне станице, стављен је у пензију.

Пензионисан поглавар. — Драгиша Поповић, поглавар ср. мловског стављен је у пензију.

Убиство у Курјачу.—У прошлу суботу извршено је убиство у селу Курјачу у ср. ремском Милош Ивановић, ов. кф цеја има посиника с којим је он дужег времена у завади. У прошлу суботу биши су обоје у сеоској механи, па реч по реч народи се сећа између њих. Милош потегне нож на посиника, који видевши опасност побегне из механе. Милош се нађа за њим и пред механом одигра се трагедија. Посиник потегне из револвера и Милоша убије на месту.

Милош је раније био осуђиван на 20 година робије,

Пољопривредни курсеви — Ради обуке и практичног усавршавања сеоских младића у калемљењу, пресађивању лозе и воћака Министарство Пољопривреде и Вода отворило је потребне кредите у свим срезовима у земљи за одржавање курсева.

Ови курсеви биће при среским воћњем и државним лозним расадницима или на већим уређеним имањима и трајаће по десет дана за које ће се време младићи потпуно усавршити у калемљењу и сађењу лозе.

Унапређење нашег виноградарства. — За рационално подизање америчке лозе.

У циљу што рационалнијег и правилнијег подизања америчке лозе Министарство Пољопривреде и Вода решило је, да се набави сто апарата — калциметара, Бернардовог система за испитивање земље на садржина кречног карбоната. Од тих апарата раздеље се по један комад свима среским економима и пољопривредним референтима оних срезова у којима се виноградарство у већем обиму гаји.

Издавање ов инвалида: — По решењу Министарског Савета Министар Социјалне Политике решио је, да се свима инвалидима, који нису примили своју инвалиду од 1915 године — изда.

Стране вести

—:—

Совјетски бирократизам. — „Красная Газета" јавља о следећем случају совјетске бирократије: Сељак Димитријев из села Кушкелова у Троцкевом ујезду дуговао је Финансијској управи 80 пошљака пореза (око 20 динара). Финансијски

чиновник који је био послан да убере ову суму, дошао је Димитријеву и уверио га да овај нема никаквог имања само једне кокошке, што је и записано у протокол. Уједна финансијска управа не беше овим задовољна и тражила је да се ова кокошка конфискује и да се прода на дебош, да би се тако финансијским прописима удовољило. Пошто село Кукелово лежи 18 километара од финансијске управе морало се због тога превалити 36 км. при чему само издржавање коња је стајаће 2 рубље. (Око 50 динара).

Борба против неморала и проституције у Мађарској. — Заједно са борбом против неморалности у Мађарској отпочело је и сузбијање проституције. Најпре су затворени били сви ноћни локали а затим се приступило реформи. Све проститутке морају бити регистриране. Досадашња регистрација не важи, треба се поново пријавити и свака жена која хоће да се занима проституцијом мора поднети молбу полицији и затражити дозволу. Молби је потребно приключити домовницу и лечничке уверење.

Минимална цена шећера у Пољској. — Решењем пољског министарског савета издало је министарство финансија наређење према којем се одређује максимална цена оног шећера, који ли̂фрују пољске ф брике домаћим тржиштима, и то са 100 кг. 97.50 зл. (преко 500 динара).

Удружење резер. официра и ратника овд.

—:—

На седници својој одржаној 27 III. т. г. решено је да приликом смртног случаја кога од својих чланова редовне и бесплатно даје за погреб; таквог члана, застави са покровом и осталим потребама. Породица умрлог члана умољава се да одмах смртни случај достави удружењу т. ј. секретару удружења г. Јовану Јовановићу архивару Пожар. пр. суда који ће даље урадити шта треба.

Да би удружење развило свој рад и у што већој мери помогло својим члановима колико у могућности то буде удружењу умољавају се резер. официри а нарочито ратници., да се у што већем броју упишу за члана овог удружења, јер успех не зависити од уписаних чланова и њихове бројности а природно је да већи број чланова ојачава само удружење а што је јаче удружење биће успех већи, јер ће бити у могућности да своја права сигурније и са успехом брани где то буде требало. Зато г. г. ратници немојте избегавати ову установу већ је у што већем броју помогните, да вас помогне.

Најзад се умољавају чланови који нису за 1927 и пр. год. положили улог да то одмах учине, код благ. удружења г. Јована Михића благ. Окружне Банке.

Председник удружења
Др. Лаза Бесарабић
са осталим члановима
управе.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

—:—

Пут к успеху

Изашла је из штампе књига под горњим именом; чији одељци носе ове наслове: Први део; „Васпитање и школовање. Избор позива — занимања. »Привредник«. Пословно учење (ученичтво). Продужно — стручно школовање, Помоћнички (калфенски) испит, Пословна спрема, Оснивање радње, Женидба. Јемство. Удружење — орталук. Радионица, Машине. Дућан, Канцеларија. Снабдевање робом, Оглашавање -- реклама. Служење муштерије. Пословно специјализање, Утакмица — конкуренција, Књиговодство и пословно дописивање (коресподенција). Меница. Рад с Банком. Кредит и кредитно обавештавање. Подношење рачуна, Израчунавање — калкулисање — цене. Биланс и попис имовине. Помоћно особље. Трошак радње и куће Осигурање. Професионална — стручна — удружења. Друга друштва Стручно продужно образовање. Књиге -- новине.

Други део: Трговина Земаљским производима, Радови у паланци и на селу Велика Индустрија, Банке,

Први део књиге израђен је по једном практичном швајцарском делу.

Препоручујемо књигу „Пут к успеху" свима трговцима и занатлијама, великим и малим, свима трговачким и занатлијским помоћницима и ученицима, па и самим родитељима деце која су пред изборм позива. За све њих ова је књига писана. Ту ће родитељи наћи упутства како да децу упуте у свет и живот. Ту ће ученици (шегрти) наћи поуке и упутства како да се владају, а помоћници како да послове и оно што је с њима у вези што боље изуче Напослетку у овој књизи налази све оно што би ваљало да зна сваки трговац и занатлија у вођењу и уређивању своје радње, да би дошли до највећег успеха.

Сваки може поручити за себе и своје пријатеље драгоцену књигу:

Пут к успеху

простом дописницом и полагањем по 10 дин. за сваки примерак код Поштанске Штедионице на наш број 53.007.

»ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД«
Београд, Кр. Александрова ул. 10

Огласи

ВЕЋИ СТАН са 7 одељења за издавање одмах.

Жика Нурић

КОНКУРС

Обласном Одбору Области Пожаревачке потребни су чиновници и то:

1.) 1 шеф Обласне Финансиске управе
2.) 2 члана контроле
3.) 1 књиговођа

Плата је предвиђена по буџету и то: за шефа 24.000 дин. годишње за књиговођу 24.000 дин. годишње додатци на скупоћу и породични као и државним чиновницима

Плата за два члана контроле по личном споразуму.

Услови: 1.) за шефа финансиске управе исти су као и за шефа државне финан. управе.

2.) За чланове контроле -- да су људи рачунске струке и контроле.

3.) За књиговођу — да је свршио Трговачку Академију и био 5 година у служби било мога новчаног завода.

Молбе са свима документима по чл. 12. Зак. о чиновницима за места подносиће се Обл. Одбору закључно до 10 априла т. г.

Из канцеларије Обласног Одбора Области Пожаревачке 24 марта 1927 год. Бр. 325 2—3

ЛИЦИТАЦИЈА

Мушког одела и ћебета одржаће се на дан 3 априла ове год. у 3 сата по подне у магази »Браћа Симићи" на Дунавској пијаци.

Дубоко ожалошћена Ана Др. Николића са децом и осталом родбином дајаће своме никад непрежаљеном сину одн. брату, унуку, сестрићу, братанцу.

† ТИХОМИРУ — БАТИ

ШЕСТО-МЕСЕЧНИ ПОМИН 5 АПРИЛА у 10 и по часова у старој цркви.

ГРАЂАНСТВУ

ГРАДА ПОЖАРЕВЦА и ОКОЛИНЕ

Извештавам п. грађанство, да сам своју

СТОЛАРСКУ РАДЊУ
ПРЕСЕЛИО

у Краљевој улици број 47. до „Народне Касине" — Коча, — преко пута дућана Браће Р. Димитријевића.

да ћу и у будуће као и до сада израђивати све столарске потребе: грађевинског тишлерија, собног намештаја, трпезарије, клуб гарнитуре, мртвачких сандука и т. д. са првокласном израдом у свима стиловима.

Стално на стоваришту

ПОГРЕБНИХ ВЕНАЦА, МРТВАЧКИХ САНДУКА

од најјефтинијих до најфинијих. Растових и за транспорт металних сандука. Мустре за све израде по базару могу се слободно видети у радњи.

Марта 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем
ЂУРА ЖИВОЈИНОВИЋ,
столар.

2—5

КОЖАРСКА ТРГОВИНА
ДИМИТРИЈА Ђ. ДИМИТРИЈЕВИЋА
ПОЖАРЕВАЦ.

Препоручује: поред великог стоваришта разних кожа за обућаре, сараче, опанчаре и ћурчије још и ПАПУЧА штикованих кожних црне и жуте, као и разне мушеме за стелоне, линолеума за патос и т. д.

Продаја на велико и детаљ без конкуренције.

Мануфактурној Галантериској Трговини

Станојла Стефановића

у Пожаревцу

Приспела је велика партија:

Ципела мушких и женских најмодернији шими.

Леп избор дечји ципелица за наступајући празник Врбицу.

Велики избор Енглеског Штофа за мушка одела, и дугер за исто.

Чарапа мушких, женских и дечјих, леп избор као и свилени у свима бојама.

Веша белог и у боји све врсте.

Крагне и машне леп избор, као и свилених марамица у све боје.

Цицева полуделена и батиста у свима бојама и квалитетима.

Штофа вунени и делен у свима квалитетима и разне боје.

Свиле, крепдешина, пуплина, фулара у све квалитете и разним бојама.

Шифона, Довласа у 150 и 200 см. у свима квалитетима.

Препоручујемо велики избор шешира штофани и филцани из првих светских фабрика марка »ИТА«

Леп избор дечји шеширића за Врбицу.

Сунцобрана и кишобрана мушких и женских у свима квалитетима и боје.

Извештавам поштовано грађанство и околину да ми је приспела сва роба за пролетњу и летњу сезону. Коју ћу продавати по знатно опуштеним ценама.

Изволите доћи и уверити се, цене солидне без икакве конкуренције.

С поштовањем

Станојло Стефановић.

1—4

НОВО ОТВОРЕНА

МАНУФАКТУРНО ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА ДО КАФАНЕ КАСИНЕ

БОЖИДАРА Д. ЈАНКОВИЋА

Пожаревац.

Част ми је известити п. грађанство и околину вароши Пожаревца да сам отворио Мануфакт. галантер. радњу, коју је снабдевена врло лепим изборем и коју ћу продавати по знатно опуштеној цени и то: велики избор мушког и женског штофа. Велики избор платна шифона у свима ширинама. Велики избор женских и мушких чарапа, као и сву осталу Мануфактурну и Галантериску робу.

Изволите доћи и уверите се.

С поштовањем

Божидар Д. Јанковић.

1—2

ЗАСЕБАН СТАН са пет одељења у Кнеза Михајловој 21 издајем под кирију од 15 априла.

Ник. Д. Николић, трг.

1—2

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ са четири одељења и шупом, уселити се може одма, Уништи Рајићева бр. 16. 1—3

КИСЕЛО МЛЕКО

у свако доба

Килограм 8 динара

ПРОДАЈЕ

ГЛИША АНТОНОВИЋ

преко пута парка.

ПОЗИВ

На дан 3. априла 1927. год. у 10 сати пре подне у сали просвећеног суда, у Пожаревцу, одржаће се редовна ГОДИШЊА СКУПШТИНА НАБАВЉАЧКЕ ЗАДРУГЕ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА У ПОЖАРЕВЦУ.

ДНЕВНИ ЈЕ РЕД:

1. Читање год. рачуна губитка и добитка и рачуна исправљања за 1926. г.
2. Читање извештаја Управног и Надзорног Одбора о раду у 1926 год.
3. Давање разрешнице Управ. и Надзорном Одбору за рад у 1926. год.
4. Избор два члана за Управни Одбор.
5. Избор 2 члана за Надзорни Одбор — на место иступ. по правилима

Ова Скупштина може одлучивати, ако буде присутна половина и један више од Задругара.

Ако у одређено време не буде дошао довољан број Задругара, — истога дана у 4 часа по подне, на истом месту одржаће се друга Скупштина на истим дневним редом, која одлучује са сваким бројем задругара, колико буде дошло.

15. марта 1927. год.
Пожаревац.

2—3 УПРАВА.

Браварској радњи

ДУШАНА МИЛОРАДОВИЋА

ПОТРЕБНИ СУ **ДВЕ КАЛФИЦЕ**

О Г Л А С

Од 1. маја ове год. потребан ми је стан у непосредној близини војног округа, са 2 собе, предсобљем, летњом кујном и шупом на могућству засебан, са месечном киријом до 400 (четири стотине) динара.

Пешад наредник
Милан С. Јосић,
Команда.

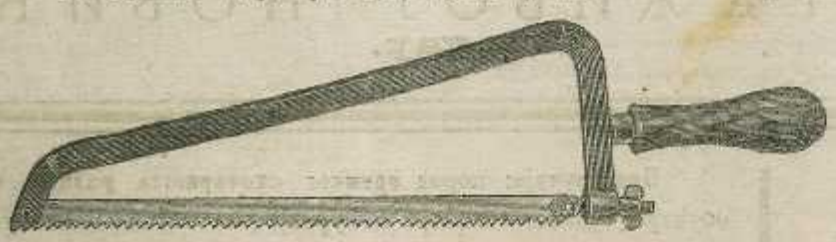
3—3

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА

СТЕВАНА ШАЈИНОВИЋА

ПОЖАРЕВАЦ

Извештава своје муштерије да је добила велики избор воћарског и виноградарског алата и то:

Маказа за поткресивање лозе и воћака. Све врсте **ножева за калемљење**, **тестера** за поткресивање воћа, **маказа** за ограду, **ашова** за рилање, **мотика** и **лопата**.

1—3

Број 26 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 3. АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата на годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на пилера од речи 1·50 дин. за пропаганде од речи на гармонда 2 дин.

За огласе писане од новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Поводом оптужбе Министра Унутрашњих Дела

У борби противу личности Министра Унутрашњих Дела, опозиција је ишла до крајности тако, да се је послужила и најгнуснијим човеком, чиме је тешко погодила не само достојанство парламента, него је у земљи и пред иностранством погодила и самог државу.

Све то није било довољно, те је сада дошла и оптужба демократске заједнице, која говори о бахатству појединих државних органа, изборном терору, и т. д. за све то чини одговорним лично Министра Унутрашњих Дела господина Божидара Максимовића.

Кад се посматрају хистеричне испади опозиције према личности министра унутр. дела, необавештеном би помислио како су ова народна „чада возљубљена, изванци незлобиви."

Ако је реч о изборном терору, онда нека и нама буде допуштено да изнесемо неколико примера демократске толеранције и подвига њихових људи у нашој области, уверени да неможемо бити демантовани:

I.

Приликом општинских избора, радикални кандидат за општину сувоборску и срезу хомољском био је Ђурђе Антић, тежак из Сувог дола. Противници повиковоре неке младиће да Ђурђа убију, што су ови и урадили.

У убиству пок. Ђурђа непосредно су учествовали: Марко Ж. Максимовић, младић од 19 год. Павле Недељковић, стар 24 год. Јеремија син Радојка Стојићевића, демократског кандидата за председника општине и кмет Радован Стевић.

Први је на Ђурђа пуцао Милан Ж. Максимовић, а из револвера; који му је дао Јеремија, син кандидата Радојке.

Окривљени су признали дело и као духовног творца и наговарача означили Доброслава Перића, демократског кандидата за народног посланика.

II.

На дан 18 јула пр. год. Данило Трајковић, тежак из Лесковца општ. петровачке у срезу млавском, враћао се кући у друштву његовог сина Ђорђа, са радикалне конференције одржане тога дана у Петровцу.

У близини њихове куће буду пресретнути и тучени од неколико лица службеника општине петровачке, која је у рукама демократа. Поврђени су најпре у шапцу, и пошто им је указана, а нападачи су били притворени, но суд није одобрио притвор, већ истрага се и даље води.

III.

Драгутин Вагимировић, земљорадник општ. Манастирчк: у ср. млавском, убијен је, које се убиство такође сматра као политичко. На самрти пок. Драгутин означио је као убицу Илију Т. Растића, из Манастирице.

IV.

У кући ср. пожаревачки, радикали су заказали свој збор. Да би овај збор осујетили демократи су извршили напад и том приликом бацањем и стицањем тешко радикале: Огњана Нешића, Ђуру, Милана, Војислава, Михаила и Марка браћу Марковиће, а радикалном кандидату Ђури Марковићу разбили главу.

V.

У општини мелничкој ср. млавском демократски председник Милан Грујић у очи избора напустио је судницу са свима чиновницима, отишао из села, и на тај начин омео гласање, које није ни обављено.

Навели смо ово неколико примера уверени да опозиција није у могућности навести ни један једини пример терора од стране државне власти у области пожаревачкој.

Разуме се да смо ми далеко од помисли да за горе наведене примере кривимо демократску странку као што и њено вођство и праваке, као што и они нису у праву, када за прекорачење границе од стране појединих органа власти, чине одговорним министра унутрашњих дела господина Божу Максимовића, а не користе се правом тужбе суду противу чиновника, који се о закон огреше.

RAUL.

ИЗ СУДА

Један спор о деоби имања.

— Свршетак —

»Такав начин деобе јасно показује вољу тужиоца, да у део очинства узме не подељиву имања, већ извесна у уговору о деоби означена имања, без обзира да ли је то онај део на који би по закону имао право.

По § 13 Грађ. Зак., воља и наредба човечија замењује закон, а по § 211 Грађ Зак. законом је слободно по својој вољи располагати неограничено својом имовином.

Зато и деобар Мита могао је на деобу са својим братом, на којих му драго разлога, престати. А кад оваква његов престанак постоји, као што се из поравнања о деоби види, онда се он сада не може позивати на »неправду« која му је деобом учињена и тражити исправку о деоби по § 505 Грађ. Зак.

Логично је, да неправду може учинити само трећи, који је позван да деобу између задругара извршн.

На ту неправду према себи не може се позивати деобар, који је оваквог пристанак на деобу дао, кад се сами деобари међу собом деле, као што је овде случај Могле би бити реч само, да ли се у њиховој деоби један од деобара преварио т. ј. да ли је био у фактичкој или правној заблуди.

Али кад овде фактичке деобе није било и када је тужилац писменим споразумом делио са рођеним братом очевину, онда је и правна и фактичка заблуда искључена, док се обратно не докаже, на шта је А. Суд с обзиром на напред наложено требао да размисли, да ли се тужилац, који је из споразуму са туженим пристао да узме у део означена имања, може позивати на неправду о којој је реч у § 505 Грађ. Зак. и да по тоне основи онда тражи неправку."

Поступивши по овим примедбама Касационог Суда, Апелациони Суд је донео другу пресуду и тужиоца Мату одбио од тражења. Разлози Апелационог Суда гласе:

„По § 496 Грађ. Зак. наследници се могу поделити или сами међу собом, или пред својим судом или судијом, или пред призваним лицима, и онако извршена деоба може се испитати само тада кад се један од деобинчара обрати суду у законом року предвиђеном у § 506 Грађ. Зак. и докаже да му је овом деобом неправда и штета учињена.

Из акта овога спора види се да су парничари Мита и Нетар сами направили писмени споразум о деоби њиховог задружног имања и тек потврдили ход неспорних дела судије, по коме је споразуму Мита добио на део нарочито побројане земље, које су деобинчари сама проценили а за остале непокретне имања споразумели се да припадне тужеоцу, и тај део нису нарочито проценили.

Овако потврђено поравнање је према §§ 187—183 грађ. суд. пост. јавна исправа и потпун је доказ о ономе о чему гласи т. ј. потпун доказ о дебби паричара и о постигнутој сагласности воља дебиничара при подели њихове очевине.

Према томе, овакав начин дебе јасно показује волу дебиничара т. ј. вољу туженоца Мите да од дела очевине узме не онолико колико му по закону припада, већ само извесан део,

На како по § 18 Грађ. Зак. сила човечија замењује закон, а по § 211 истог Зак. сваком је слободно неограничено располагати својом имовином, то је и дебиничар Мита, према наведеном зак. пропису, могао прећутати на овакав начин дебе са својим братом т. ј. да прими и мањи део свог очинства. Али када такав његов пристанак постоји, онда он не може сада, да се позива на неправду која му је овом дебом учињена, зато што је добио мањи део од туженог и не може тражити исправку ове дебе — поравнања — § 705 Грађ. Зак., јер се на ову дебу не може позивати дебиничар који је овакав пристанак на дебу дао, као што је тужилац Мита.

Према овоме, како су се дебиничари у овој дебби поравнали и о томе поравнању закључили уговор — 354 § Грађ. Зак. да би међу собом ликвидирали постојећи спорни однос, тужилац, да би могао имати успеха у овоме тужбеном тражењу, треба према § 359. Грађ. Зак. да докаже да га је тужена преварно, што у овом спору није ничим доказано.

Према свако утврђеном стању, поменуто поравнање, по коме је извршена дебба очевине између паричара, има се оглашти са снагом, а позивању тужиоца на § 105 Грађ Зак. нема места." Т. И.

ИСПРАВКА на ИСПРАВКУ

Уредништву „Грађанина"

Пожаревац.

На исправку Г. Вође Марјановића учитеља из Брежана у »Грађанину« од 17 фебруара тек. год. којом г. Марјановић ништа не исправља, молим Уредништво, да благоли у наредном броју одштампати ову исправку:

Не зна Брежанска Читаоница само од animoзности која влада између учитеља и председника општинског суда, него од animoзности између учитеља и целог грађанства. Да је ово истина доказ је то: што је Читаоница ове зиме давала једну забаву у корист своје касе, па учитељ није сматрао за потребно, да тој забави присуствује и да као школован човек пружи неки говор у корист читаонице, већ је то остављао сељацима.

Ко ће доћи на скупштинама читаонице, кад је г. учитељ на таквом једном окупу показао баш оснивача читаонице.

Какав однос влада између учитеља и грађанства види се и из саме његове исправке, где ме је као председника Општине вређно на крива на дужна.

Ако је и то васпитање, баш ми је жао што га немам као г. учитељ. Какве веза има са читаоницом ово, што учитељ каже у исправци, »да је председник ван колосека.« Један је од нас двоје баш ван колосека, али те нисам ја. »Нисам члан читаонице«??!!! Па зар смем да будем члан читаонице, па да ме учитељ на некој скупштини замлати, као што је замлатио Чедомира Ивића оснивача читаонице.

Хвала Господине Уреднице на гостопримству.

6. Марта 1927 год.
Брежане.

С поштовањем
Никола Стефановић,
председник суда општине
Брежане.

Вести

Зајмови код Хипотекарне Банке. — Управа Хипотекарне Банке решава ових дана и последње предмете од зајмова од прошле године. Чим се буду сви ови предмети посаршавали Хипотекарна Банка почеће да прима нове пријаве за зајмове, пошто је грађевинска сезона већ свуда у пуном почела.

Питомци. — Председник обласног одбора господин Димитрије Богојевић изабрао је за питомце, који ће се убучавати на обласним женственцама ова лица: Младрага Мијатовића сршеног ђака V. р. гим. из Пожаревца Станисава Милошановића, из Пожаревца и Милосава Животића, сршеног ученика IV. р. гим. из Зибрђа.

Нов правозаступник. — Решењем господина Министра Правде, постављен је за правозаступника при пожар. првост. суду г. Александра Лазаревића, секретара Апелац. Суда у пензији.

Приходи Управе Монопола у прошлој години. — Приходи Управе Државних Монопола од 1. априла 1926. године до 31. јануара ове године извеси су 2.179.972.300 динара, а било је предвиђено 2 004.166.666 динара. Вишак износи 175,805.634 динара.

Рачуноиспитачи за обласне контроле. — Главна Контрола расписала је Конкурс за рачуноиспитаче при обласним контролама. При свакој обласној контроли Главна Контрола поставља по два рачуноиспитача, који се плаћају из обласних буџета, а могу имати квалификације рачуноиспитача Главне Контроле, јер имају и њихов ранг и плату. Кандидати морају поднети своје молбе Главној Контроли најдаље до 10. априла са потребним документима и морају на званичан област на коју рефлектирају.

Исправка. — Белешка о убиству Милоша Илановића, каф. штампана у прошлом броју »Грађанина«, нетачна је у толико, што убајсна није почињено ножем на убицу.

Осуђени на робију. — Драгутин Марковић, из Циганске Мале, пресудом Првостепеног Пожаревачког Суда од 29 марта о. г., осуђен је на 8 година робије због убиства над Душаном Миланом, ов.

Милован Дражиловић, из Брежана осуђен је пресудом од истога дана на 20 година робије у лаком окову због убиства над Радомиром Павловићем, из Брежана.

Стране вести

Међународна изложба кинематографске уметности у Варшави. — Месеца априла одржаће се у Варшави међународна изложба кинематографске уметности, која ће показати свету развитак пољске кинематографске индустрије. Специјалитет пољског павиљона на овој изложби биће први филмови са Полом Негри, које је она сама уступила за домаћи музеум. Поред пољских филмова, од првог почетка до најновијих и најмодернијих, у овом павиљону виђеће се биће све што је у вези са филмском уметношћу.

Исељавање из Аустрије. — Према статистици аустријског исељеничког бироа године 1926 те исселило се из Аустрије преко Океана и у азијску Русију свега 3895 особа, са 739 особе мање него претпрошле године. Најмање се исељавају у Бразилију (906 особа) затим Аргентину (815). Уједињене северо-америчке државе (629), у Канаду (1514). У Азијску Русију иселило се преко Океана и у Азијску Русију свега 47.438 особе и то преко половине у Америке а остали у азијску Русију.

Борба око снижења цена у Русији. — Мимо привредних органа обрађа совјетска прокуратура нарочиту борбу која се води за снижење цена. Сваки дана одржава се у совјетској прокуратури седница на којој се претреса како да се натерају на одговорност они трговци који држе цене животним намирницама. Досад је решено да се сваки преступи имају полицијски казнити и пресуда се има сместе извршити. Ако се један и трговац више пута ухвати на делу, предаће се народном суду, а оне особе које су први пут ухваћене казниваће их само административна комисија.

Пораст штедње у Пољској. — Од половине прошле године стално се повећава улога код пољских штедионица. У 30 највећих банака износили су улози до краја октобра 1926. године око 65 милиона злота, крајем новембра на 68 милиона а крајем децембра већ 72 милиона злота. Такође јануара и фебруара ове године улози се стално увећавају.

Народни Универзитет

Господин Др. Јован Ђокић, одржаће закључено предавање О ВЛАСИМА данас у 4 часа по подне у сали Жупаније. Народни Универзитет постарао се за довољан број седишта. Верујемо да ће поштована публика бити тачна као и до сада.

ЗАХВАЛНОСТ

Осигуравајућем Друштву „Адрија"

Београд.

Мој пок. муж Сретен Ивковић, обућар овдашњи био је осигуран код Вас за Дин. 30.000.— и Ви сте ову суму исплатили мени са таквом предусретљивошћу на сам дужна, да Вам и овим путем захвалим и Ваше друштво најтоплије овако препоручим.

24 марта 1927 год.
Пожаревац.

Захвална,
Костадинка уд. Сретена Ивковића.

Огласи

БАНКАРСКИ ЧИНОВНИК

тражи намештену собу.

Продаје се у Жабарима
(Пожаревачким)

на најзгоднијем месту, угао пијаце и главне чаршије: дућан, кућа и 3 коња са свакадашњим потребним зградама. За цену обратити се у истој згради — Потрошачкој Задрузи.

СТАН се три одељења у Браничевској улици број 5. издаје се одмах. Упитати у истој.

КРОЈАЧКА РАДЊА

Михаила Миленковића

ОМОЉЦА

Добила је леп избор штофова за пролетњу и летњу сезону. Једно мундур од 1100 дин. до 2000 хиљада. Крој модеран израда прве класе.

Пожаревац. 1—8

На продају

КУЋА И ДУЋАН

СА ПЛАЦЕМ на углу Рајићеве и Карађорђеве улице Продаје се из слободне руке: За погодбу обратити се

Драгутину — Драги Стефановићу колару.

1—3

Кафану „Балкан“

из једнога због слабости предајем

Милутин Милошановић
кафеција.

ВИШИ БАНКАРСКИ ЧИНОВНИК

15 годишњи књиговођа биланисста

тражи место у банци или индустријском предузећу од 1 маја о. год. Цењ. свуда администрацији листа под књиговођа. 1—2

КРЕВЕТА ПЛЕХАНИ

сваке врсте примам у радњу са и без материјала УМИВАОНИКЕ, ЧИВИЛУКЕ —КЛАЈДЕР-ШТОКЕ, ЕНГЛЕСКИ ДЕЧЈИХ КРЕВЕТА и сав остали собни намештај, ПО НАЈУМЕРЕНИЈОЈ ЦЕНИ.

Даље, сав испомрени горе наведени намештај примам на поправку са гаранцијом

С поштовањем

Душан Милорадовић
бравар
Јованова ул. број 10.

КОНКУРС

Обласном Одбору Области Пожаревачке потребни су чиновници и то:

1.) 1 шеф Обласне Финансиске управе

2.) 2 члана контроле

3.) 1 књиговођа

Плата је предвиђена по буџету и то: за шефа 24.000 дин. годишње за књиговођу 24.000 дин. годишње додатци на скупоћу и породични као и државним чиновницима

Плата за два члана контрсле по личном споразуму.

Услови: 1.) за шефа финансиске управе исти су као и за шефа државне финан. управе.

2.) За чланове контроле -- да су људи рачунске струке и контроле.

3.) За књиговођу — да је свршио Трговачку Академију и био 8 година у служби било ког новчаног завода.

Молбе са свима документима по чл. 12. Зак. о чиновницима за места подносиће се Обл. Одбору закључно до 10 априла т. г.

Из канцеларије Обласног Одбора Области Пожаревачке 24 марта 1927 год. Бр. 825 3—3

ЛИЦИТАЦИЈА

Мушког одела и ћебета одржаће се на дан 3 априла ове год. у 3 сата по подне у кафани »Браћа Симић« на Дварској пијаци.

ВЕЋИ СТАН са 7 одељења за издавање одмах.

Жика Бурић

ИЗДАЈЕМ 2 КУЋЕ ПОД КИРИЈУ

у Немањиној улици, а у исто и продајем. За погбу упитати г. Богдана М. Ивковића трг. овдашњег.

Добривоје П. Стевчић.
пешад. пуковник
Београд.

1—3

Услед слабости

издајем под кирију моју

КАФАНУ И ДУЋАН

одмах или од првог маја ове год. Ради погодбе обрнти се лично мени

Жика Милошевић
кафеција сад.

1—3

ЗАСЕБАН СТАН

са пет одељења у Кнез Михајловој 21 издајем под кирију од 15 априла.

Ник. Д. Николић,
трг.

2—2

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

са четири одељења и шупом, усељити се може одма. Упитати Рајићева бр. 16. 2—3

КИСЕЛО МЛЕКО

у свако доба

Килограм 8 динара

ПРОДАЈЕ
ГЛИША АНТОНОВИЋ
преко пута парка.

НОВО ОТВОРЕНА

МАНУФАКТУРНО ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА ДО КАФАНЕ КАСИНЕ

БОЖИДАРА Д. ЈАНКОВИЋА

Пожаревац.

Част ми је известити п. грађанство и околину варош Пожаревца да сам отворио Манифакт. галантер. радњу, коју је снабдевена врло лепим избором и коју ће продавати по знатно спуштеној цени и то: велики избор мушког и женског штофа. Велики избор платна шифова у свима ширинама. Велики избор женских и мушких чарапа, као и сву осталу Манифактурну и Галантериску робу.

Изволите доћи и уверите се.

С поштовањем

Божидар Д. Јанковић.

2—2

Манифактурној Галантериској Трговини Станојла Стефановића

у Пожаревцу

Приспела је велика партија:

Ципела мушких и женских најмодернији шари.

Леп избор дечји ципелица за ступајући празник Врбицу.

Велики избор Енглеског Штофа за мушка одела, и џигер за исто.

Чарапа мушких, женских и дечјих. леп избор као и свилени у свима бојама.

Веша белог и у боји сва врсте.

Кратне и машне леп избор, као и свилених мараница у све боје.

Цицева полуделена и батиста у свима бојама и квалитетима.

Штоса вунени и делен у свима квалитетима и разне боје.

Свиле, крепдешина, пуплина, сулара у све квалитете и разних бојама.

Шифона, Довласа у 150 и 200 см. у свима квалитетима.

Препоручујемо велики избор шешира штофани и филцани из врх светских фабрика марка »ИТА«

Леп избор дечји шеширића за Врбицу.

Сунцобрана и кишобрана мушких и женских у свима квалитетима и боје.

Известићавам поштовано гр ђанство и околину да ми је приспела сва роба за пролетњу и летњу сезону. Коју ће продавати по знатно спуштеним ценама

Изволите доћи и уверити се, неће солидне без икакве конкурсенције.

С поштовањем

Станојло Стефановић.

2—4

КОЖАРСКА ТРГОВИНА

ДИМИТРИЈА Ђ. ДИМИТРИЈЕВИЋА

ПОЖАРЕВАЦ

2—3

Препоручује: поред великог стоваришта разних кожа за обућаре, сараче, опанчаре и бурџије још и ПАПУЧА штиковане кожне црне и жуте, као и равне мушаме за столове, линолеума за патос и т. д.

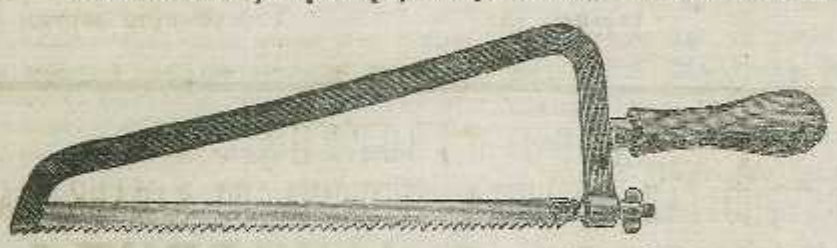
Продаја на велико и детаљ без конкуренције.

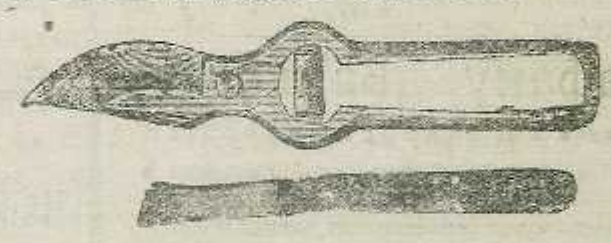
ГВОЖЂАРСКА РАДЊА

СТЕВАНА ШАЈИНОВИЋА

ПОЖАРЕВАЦ

Извештава своје муштерије да је добила велики избор воћарског и виноградарског алата и то:

Маказе за потрешивање лозе и воћака. Све врсте **ножева за калемљење**, **тестера** за потрешивање воћа, **маказе** за ограду, **ашова** за рељање, **мотика** и **лопата**.

2—3

ПОЗИВ

На дан 3. априла 1927. год. у 10 сати пре подне у сали просвећеног суда, у Пожаревцу, одржаће се редовна ГОДИШЊА СКУПШТИНА НАВАЉАЧКЕ ЗАДРУГЕ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА У ПОЖАРЕВЦУ.

ДНЕВНИ ЈЕ РЕД:

1. Читање год. рачуна губитка и добитка и рачуна израчунања за 1926. г.
2. Читање извештаја Управног и Надзорног Одбора о раду у 1926 год.
3. Давање разрешнице Управ. и Надзорном Одбору на рад у 1926. год.
4. Избор два члана за Управни Одбор.
5. Избор 2 члана за Надзорни Одбор на место иступ. по правилима.

Ова Скупштина може одлучивати, ако буде присутна половина и један више од Задругара.

Ако у одређено време не буде дошао довољан број Задругара, — истога дана у 4 часа по подне, на истом месту одржаће се друга Скупштина на истим дневним редом, која одлучује са сразмерним бројем задругара, колико буде дошло.

15. марта 1927. год.
Пожаревац.

3—3 УПРАВА.

КРЕЧ

Јефтиније од пијаче цене на ваше и мање у свако доба.

ТРИ КУЋЕ у Привилској улици са плацевима подесне за земљорадника.

КОБИЛУ крену 5 године стару приплодну има 4 трке

Пожаревац Продаје

Љубомир Живановић
трговац.

2—10 Јованова 10.

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Летњиковачко Брашно најлепше, најбоље и **најрентабилније**, добија се свака количина у свако доба. — Цене најјефтиније — без конкуренције Исто важи и за бакале и **домаћице** нека захтевају само Летњиковачко брашно, јер је одиста најбоље за развијање.

У стоваришту се добија и на **мање**. Стовариште се налази у бакалској радњи Цветка Јов. Првуловића. 1—3

Машинска Фабрика и Ливница

МИЛАНА МАРИЋА

Телефон **55.** Пожаревац.

Потребује четири ученика за научавање **ковачког, машин-браварског, дрворезачко-стругарског)** и **ковачког** заната. 2—3

ИЗДАЈЕ СЕ ДУЋАН ПОД КИРИЈУ

За услове умитати у канцеларији Пожаревачког Окружн. Савеза Земљорадничких Задруга. 3—3

НА ПРОДАЈУ

Један део мога имања састојаће се из: **две куће и великог плаца у величини 80 ари**

продајем из слободне руке за готов новац Тавија у најкраћем законом року.

Имање је веома згодно за предиог мо-ле-пи-ре-ду-зе-ца са леда који жели да пређе у варош и налази се у Кнез Михајловој улици бр. 34.

За могодбу обратити се

Наталији Ђоке Марковића
пољуковница у пензији
Немањина ул. бр. 16

Ђорђе Кузмановић домар овд. са фамилијом даваће својој доброј и непрежаљеној супрузи

† **Косари — Коси**

ЧЕТРДЕСЕТО - ДНЕВНИ ПАРАСТОС у понедељак 4 априла ове год у 10 часова пре подне у саборној цркви.

Извештавајући о овоме своје рођаке, пријатеље и познанике, молећи их да изволе овом тужном помену присуствовати.

Марта 1927 год.
у Пожаревцу 2—2

Својој драгој мајци

† **Јелки С. Дукићки**

даваће годишњи парастос у суботу 9 овог месеца на гробљу у 3 и по часа по подне,

Кћи Даница; зет Божидар.

Дубоко ожалошћена Ана Др. Николића са децом и осталом родбином даваће своме никад непрежаљеном сину оди. брату, унуку, сестрићу, братанцу.

† **ТИХОМИРУ — БАТИ**

ШЕСТО-МЕСЕЧНИ ПОМЕН 5 АПРИЛА у 10 и по часова у старој цркви.

Са дубоким болом у души, јављамо: познаницама, пријатељима и даљим сродницама, да је наш мили, добри и никад не прежаљени, муж, отац, деда, брат, стриц, ујак, таст и девер

†

Радисав Шпирић
абаџија у Петровцу

преминуо напрасно 28 марта ове год. у 55-тој год. живота.

Овим путем изјављујемо дубоку захвалност пријатељима који му се пред нашом кућом, дирљивим говором опростили са покојником Наставници женске радничке школе која са ученицама из почасти присуствоваше. Проти г. Милану Радојковићу и осталом свештенству. Сродницама и пријатељима који нам се најбоље у најтежим тренутцима и својом помоћу нам у неколике туге ублажише и онима који присуствоваше опелу и спроводу. Не мања захвалност припада синовцу Даниду који се својом умешношћу налазио свуда и отупајући нас у једној тешкој тужности.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга: *Видосава*; син: *Драгољуб*; кћери: *Живка, Миланка* и *Стојана*; браћа: *Радосав, Станисав* и *Милија*; сестра: *Босилка*; зет ви: *Младен Јовановић, Владимир Петровић* и *Владимир Тапић*; унучад и остала многобројна фамилија.

Број 27 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 7. АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за возбину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по тарифи од речи 0.50 дин. на цицера од речи 1·00 дин. за прописано од речи по тарифи 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ВЛАДА ВИШЕГ АУТОРИТЕТА

Београдски листови пуне се сва кодневно разним комбинацијама наговештавајући пад владе господина Узуновића, нову владу овога са радићевцима, владу господина Вукићевића са демократском заједницом, владу тако названих пашићеваца на челу са господином Марком Трифковићем, и т. д.

Све ове комбинације произвољне су и резултат су, наштанчи, јер увек потичу од истих људи из истих извора.

По примеру писања некадање „Правде“, и београдска „Политика“ у последње време почела је информације и комбинације о политичкој ситуацији означавати на: „каже нам један од првака радикалног клуба». »Један међу нама Пашићевац рекао је нашем сарадинку“. Од једног члана радикалног центрума обавештени смо“, и т. д. безброј комбинација и информација од личности чија се имена не помињу тако, да на све то може се применити »рекла казала“, или тачније „не прича баба сан како је снила, већ како јој мило.“

Због таковог начина писања узећемо у обзир само „ОДЈЕК“ који у уводнику од 3 априла т. г. бр. 14. поред осталога каже ово:

»Не могући да мимо из круга своје личне политике г. г. Узуновић и Максимовић, старају се једино да у свакој новој комбинацији, па ма каква била, заврше свој доминантни положај. Супротно томе и спољна и унутрашња ситуација налажу да се земља што пре ослободи њиховог режима и да се добије влада вишег ауторитета и већег поверења.

У данашњим приликама таква је влада немогућа без демократске заједнице. А кад се узме да су та господа главна сметња оваковој комбинацији свима је јасно, да се у овом мађувремену има на покаже да ли су пречи интереси земље, или лична политика ових људи»?

Ако усвојимо гледиште „Одјека“ да је данашња политичка ситуација нарочита спољна таква, да императивно налаже потребу, да се добије влада „вишег ауторитета и већег поверења, и да је такова немогућа без демократске заједнице“, неможемо успојити тврђење »Одјека“, да до такове владе надолазимо зато, што господа Узуновић и Максимовић, не могу да изиђу из круга „своје личне политике.“

Кад је свима политичким људима и целокупној јавности познато, да је баш господин Узуновић, водио преговоре са вођама демократске странке о заједничкој сарадњи у влади, и да су се ови разбили због захтева демократске заједнице, који су захтеви били чисто личног карактера онда је свима јасно, **да је лична политика вођака демократске заједнице узрок, што немамо »владу вишег ауторитета и већег поверења“.**

Ако је потребна такова влада какову „Одјек» препоручује, онда је до ње најлакше доћи, ако људима око »Одјека“ буду пречи интереси земље од интереса личних и партиских.

RAUL.

РЕДУКЦИЈА ЧИНОВНИКА

У нашој јавности врло често се говори о редукцији чиновника. Све новине рало поздрављају тај предлог. Сви се слажу у томе да једна огромна сума државног прихода одлази на непотребно и неспремно чиновништво, па према томе сви предлажу редукцију.

Јест, право је учинити једном распоред. Али, да ли се који запитао: шта ћемо са тим људима? Јер и они су наша браћа, синови ове државе. Шта би требало урадити?

Да би се из државне администрације уклонили прво непотребни затим неспремни, треба прво спречити леферовање све више и више нових чиновника. У последње време наши гимназисти, који се не осећају довољно јаки за даље учење, чим заврше четири разр. гимназије, напуштају и одлазе — у чиновнике! Обесе се послушку за гушу и кажу; »Ја сам твој гласач, гледај неко место за чиновника!!! А „јадан сам спремам“?! О томе неће да мисли. И тако се лиферују нови чиновници. Међу овима је највећи број младића са села. Родитељи тих младића хтели би да им син што пре буде „чиновник!“ Јер масле да је тамо само мед и масло. А то је баш тамо у плодним њивама.

Тако држава трпи кризу, тако се чиновништво мучи са малом платом тако њиве плачу за разумним и културним господаром.

Да држава неби трпела кризу, да се исправни и спремни чиновници неби злопатили са малом платом, и да њиве неби плакале за рационалном обрадом, моје је мишљење да би требало урадити овако:

I. Уредити да се младићи са села не могу школовати за чиновнике. Могу завршити, — од најмање па до највеће, — само пољопривредну школу.

II. Отпустити непотребне и неспремне чиновнике.

и III. Повећати (у колико према приликама буде потребно) плату исправним и спремним чиновницима. а заједно са тим повећањем оставити им до знања да озбиљно приступу на посао и буду савесни и исправни државни функционери.

Мил. Ст. Павловић

Састанак мале Антанте у мају

Повољни преговори између Београда, Прага и Букурешта о састанку министара Мала Антанте чехословачки посланик г. Шеба посетио је министра г. др. Шурића.

Колико смо сазнали, у принципу постигнут је споразум, да састанак буде у првој половини маја месеца ако века од држава не буде омешан евентуалним догађајима.

Вести

У ревизији. — Велики Жупан господин Петар Драгомировић, у току ове недеље обишао је срезове: Млавски, Зајечки, Хомољски и Голубачки, ради ревизије у погледу личне и имовне безбедности,

Примио дужност. — Господин Мика Младеновић, директор пожар. гимназије примио је дужност.

Премештен. — Г. Миливоје Синђелић, шеф фин. управе премештен је за шефа у Штип.

Господин Синђелић ужива глас способног и савесног чиновника, те је овај премештај наишао на општу осуду у грађанству.

Тровање паса. — И поред наше раније белешке о нехигијеном начину тровања паса у Пожаревцу, надлежни и даље продужују овакав рад.

Са овим ваља један пут престати, и на основу § 326 каз. законика издати наређење да ће се сопственици паса који се нађу на улици бити кажњени до 300 динара новчане казне или затвором, и самим тим учинити ее, да ее пси на улици невиђају без надзора.

Наш извоз коња. — У последње време стао је наш извоз коња нагло расти, особито за Италију. Тако је 22 о. м. из Босанске Дубице допраћен на Сушак већи број коња и одвезен на Ријеку. Пре неколико дана боравио је у Загребу један велики швајцарски трговац, који је на све стране у наше крајеве разаслао своје људе да купују коње.

Духовни концерат. — Данас у 4 сата по подне у сали окр. одбора приређује наше Црквено Певач. Друштво „Бранимчево" духовни концерат.

Улазница добровољни прилог. Љубитељи црквене песме треба да поседе овај концерат.

Слава. — Данас слави своју славу наше Црквено Певачко Друштво »Бранимчево"

Вовосвећење и рез не колача у 11 сати пре подне у сали грвостепеног суда.

Моле се пријатељи и чланови ове установе да посете славу.

Инвалидима. — У Министарству Социјалне Политике донет је нов Правилник о уношењу лица заштићених Инвалид. Законом. Правилник је г. министар потписао и он је 26. марта т. год. ступио на снагу.

Летовање школске деце. — Министарство Народног Здравља о пучило је да одобри већи кредит за сиромашну децу, коју шаљу на море школске и санитетске власти. Ове године из тога кредита биће се деца на море и у неке бање.

Екскурзија наших учитеља у Чехословачку и Пољску. — Извршни Одбор Удружења учитеља организовао је једну већу екскурзију наших учитеља и учитељица у Чехословачку и Пољску. Из Чехословачке је већ стигао одговор да се тамо наши учитељи жељно очекују и да ће бити радо примљени. Из Пољске још није стигао никакав одговор. Екскурзија ће се обавити у месецу мају. На пут ће поћи најмање 100 чланова, које ће од пријављених изабрати извршни одбор.

Таксе на филмове. — Припрема се нова такса од 3 дин. по метру на сваки филм. Ако се ова такса уведе многи ће биоскопи ликвидирати а велики део публике мора се одрећи биоскопа, јер ће улазнице бити скупе.

Пронађени слојеви сумпора. — Јављају из Вуковара да је на брду „Десна Бара" у непосредној близини Вуковара, пронађена велика количина сумпора. Откриће је било сасвим случајно, јер су неки људи приметили примен од сумпора, који се сам упалио.

Проширење радничког санаторијума у Бањи Ковиљачи. — Окружни Уред за Осигурање Радника у Београду одлучио је да одмах приступи радовима на преправци и проширењу радничког санаторијума »Стражилово" у Бањи Ковиљачи.

Израда учитељског распореда. — Под председништвом г. Глише Елезовића начелника одељења за основну наставу, почела је рад комисија за израду учитељског распореда за вароши у границама бивше Србије, Црне Горе и Војводине. За министров потпис спремљена је већ одлука о распису стечаја за попуњавање упражњених учитељских места по варошицама и варошима, која нису седишта области или округа.

Трговински преговори са Грчком. — Наша делегација за трговинске преговоре са Грчком отпутовала је за Солун. Делегацију председава г. Сава Кукић, директор одељења за спољну трговину у министарству спољних послова а чланови су г.г. Миливоје Пиља, инспектор министарства трговине, М Јаковић инспектор генералне дирекције царина, Драган Миљковић, секретар Централе Индустријских Корпор ција и Сава Обрадовић, секретар наше Трговачке Коморе у Солуну.

Удружење резер. официра и ратника овд.

—:—

На седници својој одржаној 27-III. т. г. решено је да приликом смртног случаја кога од својих чланова редовно и бесплатно даје на погреб, такног члана, заставу са покровом и осталим потребама. Породица умрлог члана умолава се да одмах смртни случај достави удружењу т. ј. секретару удружења г. Јовану Јовановићу архивару Пожар. прв. суда који ће даље урадити шта треба.

Да би удружење развијало свој рад и у што већој мери помогло својим члановима колико у могућности то буде удружењу умољавају се резер. официри а нарочито ратници., да се у што већем броју упишу за члана овог удружења, јер успех ће зависити од уписаних чланова и њихове бројности а природно је да већи број чланова ојачава само удружење а што је јаче удружење биће успех већи, јер ће бити у могућности да своја права сигурније и са успехом брани где то буде требало. Зато г. г. ратници помозите избегавати ову установу већ је у што већем броју помогните, да вас помогне.

Најзад се умољавају чланови који нису за 1927 и пр. год. положили улог да то одмах учине, код благ. удружења г. Јована Малића благ. Окружне Банке.

Председник удружења
Др. Лаза Весарабић
са осталим члановима
управе.

Стране вести

—:—

Шећер у Пољској. — Месеца јануара радило је у Пољској свега 19 творница шећера, које су продуцирале за то време 217.000 тона белог шећера. Укупна продукција за годину 1926/27-му до краја месеца јануара износи 5,145.000 тона белога шећера.

Снижење цена брашну у Мађарској. — Мађарски млинови, који располажу са великим залихама брашна, били су сада присиљени снизити цене брашну просечно за 1 pengo по 100 кг. На мађарском тржишту брашна влада већ неколико недеља стагнација. У круговима млинске индустрије надају се да ће снижење цена тржишта опет оживити.

Прва творница шећера у Сибиру. — Први радови око подизања прве творнице шећера у Новосибирском скоро ће се завршити. — Творница шећера налазиће се на станици Алејској у барнаулском округу, где је било спремљено око 30.000 десетина за сађење шећерне репе (једна десетина је нешто већа од хектара).

Ваздушни саобраћај између Сибира и Монголске. — 22-ог марта отпочео је редован саобраћај са путничким авионима на ваздушној пруза између Верхнеудинског и места Урге у Монголској.

Извоз пољског угља. — Према досадa добивеним подацима, које је добила пољска статистика извоз пољског угља у фебруару износи 881.000 тона. Од овога извезло се по води 274.600 тона дакле мање од месеца јануара, када ће преко пољских пристаништа извезло свега 309.000 тона водом.

Редукција од 50% у Бугарској. — Софија, 4. — Ступањем на снагу новог буџета настаје општа редукција чиновника за 50%.

Слабија жетва лана у Русији. — »Экономическая Жизн» јавља да је у смоленској губернији која је центар руских садница лана, било до 1. марта продуцирано само 815 хиљада пуда лана, и што је са 33 процента мање од прошле године. Топло време које је настало почетком марта месеца доста неповољно је утицало на резултат жетве.

У мирису првих љубичица.

Опорука.

Ја не знам шта ћеш учинити, драга Емо, када ти будем испричао једнога тренутка да сам у теби пронашао пријатеља својих снова.. Ах!... Твоје дивно око, лепука Емо, може ми послати један поглед у коме ће ми можда нарасти рушевине моје религије: срце моје изгледаће као сјесени остављено гнездо, а снови моји као далеки и већ одлетели славуји.. Биће храбар, Емо.. Учини

што год хоћеш, али знај, боле мој, махнита љубави моја, да ћу ти једнога тренутка, када будем потпуно храбар, испричати све..

16. марта.

Минина вода.

Пролеће..
Пуно сунца..
Све клија, мирише вујн.
Вуђење светова, доба умирања..

Безброј пута, лепа Емо, у овоме крају вечнога мира и тишине сањао сам твоје усне, чије су ивице дрхтале чежњом, а које сам звездано кишом пољубаца. Сувда унаоколо милиони тек пробуђених народа певају кроза светло и мирне химне Природи, Небу и Сунцу и све је дивно.. Моје место мира и заборава.. Ја љубим ове брегове по чијим су странама растурени виногради и баште, окупане у светло колибе; ја љубим широки безкрај који се назире одавде ја љубим тај мали народ, храбар, буба мару, лепе плавојке, чије ће убране и насмејане цветове примети као жртву тебе љупка премила Емо, ја љубим овај младенац, који једва живи међ бреговима, а чији хитри и на прховима сребрни таласи једва одишу шумећи:

Пролеће.. Пролеће..

18. марта.

Мој живот.

Ја сам као залутала барка.,

На мојим боковима укрштају се и разбијају буре: свака она односи по део мене.. Немам кормара: духне исток, она заплови западу, где ми је све вашло; духне југ, она хита северу, где су помрли снови моје младости; моја барка лута... Моји пријатељи, мој бол и моја патња, вечни сапутници ја живим са њима, покрај њих, они у мени, и ја никада не могу без њих. Они су моја срећа и највећа радост.. Барка плови, носи све, њој није тешко..

Збр вечној
Где је моја лука?.
Докле?.

20 марта 1927 год.
Пожаревац.

Мија.

РАЗНО

Паметан распоред рада у кући. — Каже се, да је Бог то остављо, да се шест дана ради, а седми дан је остављен одмору и молитви. Ми то тако кажемо али тако не радимо. Особито домаћице тек седмога дана, у недељу напрежу већма, него преко недеље, да накувају и намесе за свечан ручак. У нас се мисли, да је недеља зато дошла, да се човек може што више најести и напити. Не раде тако паметни Енглези, него тога дана, место да се закопају у собу и ту као у тамници да се кукају, они сви од реда извазе у поље, на чистом зраку да се наужинају и нагледају поља и дољине. И то је онда прави одмор и право опорављање. Да би могла у недељу са својима изићи у поље на опорављање, Енглескиња сваке почетке подешавати рад још од среде. Од среде до недеље посвршава она све послове које у нас домаћица оставља за суботу и за недељу, у те дане се и пере и мије и већ и све остало, па се и јело спрема за недељу. У недељу рано са спремљеним јелом крене се свака породица од куће ,да на истом зраку у друштву с пољским пти-цама проведу цео недељни или други који празнични дан. Како се онда преко недеље од све поље ради и жељно очекује недељни дан, да се наужива слободе изван куће и села, где се човеку над главом шири бескрајно небо где га окружава украс и лепота од свакојакога зеленила и шарења. И нама је дато да уживамо то све али не умемо. Место да гледамо у пољу по зеленилу траве просуто шаренило пољског цвећа, ми затворени у соби из чиније грабимо врућу чорбу и пиљимо у батак од печенице.

„Привредник"

КЊИГЕ И НОВИНЕ

„Српско Косово" бр. 7 за 1 април ове године изашао је са овим садржајем: Химна Преманењу, песма; Посвећујем данашњој Бугарској, песма; Барјак Јединства, песма, Добротвор † Милисав Д. Цветковић, слика; Увод у науку о језику; Прокуни га мајко, прича; Поздрав „Српском Косову", песма; Пролеће, песма; Песимизам у Филозофији, расправа, Екскурзија, путопис; „Добро Дошле", прича; Наш Орач, песма; Говор о Светосавској Прослави; Племену Васојевићском, песма; Двије дивне Светосавске Прославе; Како је Краљевић Марко, постао јунак, Влажу З. Княжевићу, песма; Четири Балканска Краља, песма; Књижевност; Библиографија; Прилози; Чатуља; Косовски Поштоноша.

„Српско Косово" је у осмој години. Излази у Скопљу. Цена му је на годину 100, на пола године 50 динара. Претплата и рукописи, шаљу се уредништву Скопље.

Огласи

Услед кратковће времена нисмо могли са сваким од својих знанаца лично да се опростимо и чинимо то овим путем.

Потпуковник
Војкослав Фердербер

Мајор
Михајло Вакић
са породицом.

ВЕЋИ СТАН са 7 одељења за издавање одмах.

Жика Ђурић

Услед слабости

издајем под кирију моју

КАФАНУ И ДУЋАН

одмах или од првог маја ове год. Ради погодбе обратити се лично мени

Жика Миљковић
2—3 кафеџија овд.

МАГАЦИН за смештај хране издаје се за одмах. Ближа обавештења код
1—3 Радомира Живковића.

За издавање

ВЕЋИ ЛОКАЛ

у центру вароши, и СТАН са више одељења. Упитати
1—2 Наталију Ђирковић.

ИЗДАЈЕМ 2 КУЋЕ ПОД КИРИЈУ

у Немањиној улици, а у исто и продајем. За подбу упитати г. Богдана М. Ивковића трг. овдашњег.

Добривоје П. Стевчић,
пешад. пуковник
2—3 Београд.

КРОЈАЧКА РАДЊА
Михаила Миленковића
ОМОЉЦА

добила је леп избор штофова за пролетњу и летњу сезону. Један аншуг од 1100 дин. до 2000 динара. Крој модеран израда прваклсна.

Пожаревац. 2—3

На продају
КУЋА И ДУЋАН

СА ПЛАЦЕМ на углу Рајићеве и Карађићеве улице. Продаје се из слободне руке:

За погодбу обратити се
Драгутину — Драги Станковићу
1—3 колару.

ТРАЖИ СЕ СТАН

Од 3 до 4 собе са осталим припадлежностима у центру вароши.

Услове јавити
1—3 Соломону Карић

ВИШИ БАНКАРСКИ ЧИНОВНИК

15 годишњи књиговођа билансиста

тражи место у банци или индустријском предузећу од 1 маја о. год. Цењ повуде администрацији листа под књиговођа. 2—2

ПЕКАРИМА РАДИ ЗНАЊА

Љутњковачко Брашно најлепше, најбоље и **најрентабилније**. добија се свака количина у свако доба. — Цене најсетније — без конкуренције Исто важи и за бапале а **домаћице** нека захтевају само Љутњковачко брашно, јер је одиста најбоље за развијање.

У стоваришту се добија и **на мање**. Стовариште се налази у бакалској радњи Цветка Јов. Првуловића. 2—3

БАНКАРСКИ ЧИНОВНИК

тражи намештену собу.

Продаје се у Жабарима
(Пожаревачким)

на најживљем месту, угао пијаце и главне чаршије: дућан, кућа и 3 коња са осталим мањим потребним зградама. За цену обратити се у истој згради — Потрошачкој Задрузи.

ЗАСЕБАН СТАН са пет одељења у Кнез Михајловој 21 издајем под кирију од 15 априла.

Ник. Д. Николић,
2—2 трг.

Василија А. Пекића и Цана А. Лазаревића извештавају своје рођаке, пријатеље и познанике, да ће својој непрежаљеној мајци

† Персиди — Дуди,
удови А. Пижла рођ Тамбураш
бив. овд. инжењера.

давати ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН 12 априла т. г. у 10 часова пре подне у овд. Саборној Цркви. 1—2

Својој драгој мајци

† Јелки С. Дукићки

даваће годишњи парастос у суботу 9 овог месеца на гробљу у 3 и по часа по подне.

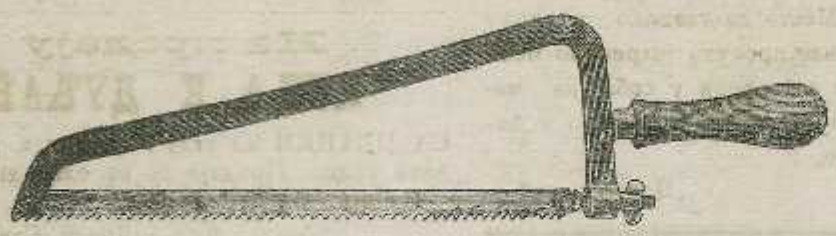
Кћи Даница; зет Божидар.

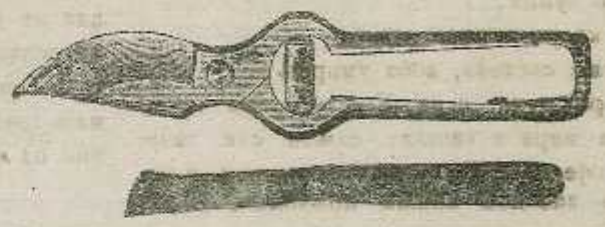
ГВОЖЂАРСКА РАДЊА

СТЕВАНА ШАЈИНОВИЋА

ПОЖАРЕВАЦ

Извештава своје муштерије да је добила велики избор **воћарског и виноградарског алата и то:**

Маказа за поткресивање лозе и воћака. Све врсте **ножева за калемљење**, **тестера** за потресивање воћа, **маказа** за огрању, **ашова** за рилање, **мотика** и **лопата**.

3—3

Рибарска пијаца

преко од општине

ФОТОГРАФСКИ АТЕЉЕ

ГРАДИМИРА ВУЛОВИЋА

Ради најмодерније фотографије у свима бојама (тоховима).

преко од општине

Рибарска пијаца

КОЖАРСКА ТРГОВИНА

ДИМИТРИЈА Ђ. ДИМИТРИЈЕВИЋА

ПОЖАРЕВАЦ

3—3

Препоручује: поље великог стоваришта разних кожа за обућаре, сараче, опанчаре и бурџије још и ПАПУЧА штикованих кожне црне и жуте, као и разне мушеме за сиромашне, линолеума за патос и т. д.

Продаје на велико и детаљ без конкуренције.

КО ОГЛАШУЈЕ ТАЈ НАПРЕДУЈЕ

Мануфактурној Галантериској Трговини

Станојла Стефановића

У Пожаревцу

Приспела је велика партија:

Ципела мушких и женских најмодернији шнем.

Леп избор дечји ципелица за наступајући празни Врбицу.

Велики избор Енглеског Штофа за мушка одела, и џутер за вето.

Чарапа мушких, женских и дечјих, вел избор као и свилена у свима бојама.

Веша белог и у боји све врсте.

Крагне и машне леп избор, као и свилених марамица у с е боје.

Цицева полуделена и батиста у свима бојама и квалитетима.

Штофа вунени и делен у свима квалитетима и разне боје.

Свиле, крепдешина, пуплина, фулара у све квалитете и разним бојама.

Шифона, Довласа у 150 и 200 см. у свима квалитетима.

Препоручујемо велики избор шешира штофани и филцани из првих светских фабрика марка »ИТА«

Леп избор дечји шеширића за Врбицу.

Сунцобрана и кишобрана мушких и женских у свима квалитетима и боје.

Извештавам поштовано гр ђанство и околину да ми је приспела сва роба за пролећну и летњу сезону. Коју ћу продавати по знатно спуштеним ценама

Изволите доћи и уверити се, цене солидне без икакве конкуренције.

С поштовањем

Станојло Стефановић.

3—4

СТАН са три одељења у Брничевској улици број 6. издаје се одмах. Упитати у истој.

Број 28 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 10 АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за године 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по тарифи од речи 0.50 дин. за цицере од речи 1.20 дин. за саопштење од речи по тарифи 2 дин.

За огласе велике се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЖЕНА И БРАК

Циљ жене у заједници са човеком је, да постане мајком. Али, ако су пред тим природним нагоном остварење непремостиве препреке због недотупавних социјалних конвенција, да се постане претходно женом, — онда те препреке по сили природних закона, морају пасти. — Изрази слободне љубави је овде последица, а не узрок!

Мајка, то је највеће величанство с којим се крунише жена! У овом погледу, жена, као мајка, долази у неопређени положај.

Сад наступа једно питање при природном привлачењу: да ли се ти атоми разних полова увек привлаче волећи се узајамно реципрочно, или што није искључена могућност, да може да буде и противно. Ово горе изложено питање треба посматрати са општег социјалног гледишта. Али кад узмемо да посматрамо са гледишта брачног живота, као друштвену установу, онда добијемо другу слику.

Кад уђемо у лавиринт брачног живота и посматрамо га у свој својој замршености добра и зла, истини и лажи, — онда, по последицама његовим, он у суштини својој при самом склапању, више ниже самообмане, него ове узвишености, на којој треба да постоји! — Да наведемо један пример: поред главног основа за склапање бракова, није само љубав, већ треба познавати дужност и одговорност. Ако се само узме љубав и за њом се пође онако као што облак ветар није, онда не једном у браку буде последњи акорд, после скрханог и разочараног брачног живота, без даљег разумевања дужности у њему да се заврши трагично револвером, содом, вешањем и другим оруђима с којима на брз начин живот угасити може. — Ако се уђе у брачни живот без домаћег и друштвеног васпитања, и склапање брачно буде више лагано на вашарски пазар (приликом погодбе мираза) — тај ће брак из своје суштине избацити узајамно мржњу услед тога што ноју у додир обостране сурове не прерађене навике, које се не подударају, већ се сударају и косе у свакој даној прилици; а што је још више, на последњи откуцај свога срца да своју жену изправи срећном; другим речима: да она буде само његова, а он њен!... Али да наведемо и ово: срећних бракова апсолутно нема зато, што су самоникли у бучном мору »разочараних мужева и плачних жена». Заиста тешко је сложити два нејасна појма мужа и жене о браку ако нема компромиса: човек хоће слободу и тежи да жену потчини што више себе; жена опет мора да се служи равним довијањем да колико толико убрани свој потчињени положај. А како се данас склапају бракови више за материјалном збринутошћу и из страха од самоће, које нагоне два бића разног пола у заједницу, онда сплилог оваква буде „срећни брак" се не развлаче, али и несношљиви, да не речемо, несрећни, ретко се развлаче јер их исти узроци одржавају због бриге за материјалном збринутошћу и због страха од самоће."

Јов. С. Десимировић
парох в. пријански.

ОГЛЕДАЛО

На дан 6 овог месеца на трагичан начин — самоубиством — завршио је живот Михаило Церовић, један од маркантни фигура стари, исправних; савесни и родољубивих чиновника.

Карактеристично је и вредно забележити, да у времену опште грабежи; у времену када се идеализам и поштење сматра за заблуду, лудост и тоњију, у времену када скоро истакнути чиновници и политичари подижу палате и пуне уложне књижице храме чопоре свиња у државним просторијама; у томе времену, у једној обичној кућици београдске »Скевлер Бегове" улице, убија се Михаило Церовић, бивши дугогодишњи окружни начелник, управник вароши Београда, гувернер Јужне Србије и Државни саветник у пензији, остављајући за собом писмо у коме завештава супругу, да целокупна његова имовина и уштеђевина износи десет хиљада динара, који се налазе код Пражке Банке.

RAUL.

Р. М. Ненадовић

Дан Трезвености

Већ недељу дана широм ове наше помозине разлежу се звуци трезвењачке химне; већ се недељу дана чине манифестације свега бујног, свега напредног; већ се недељу дана манифестује идеја прогреса. Потреб трезвености у данашње време, више него икада, неопходна је. Свакодневни скандали и преступи показали су само о всемоћи алкокохолног капитала и о потреби једне нове социјалне реорганизације. Идеја трезвености, као нова и врло прогресивна идеја, прва је позвана за ову реорганизацију, њеном делокругу припада лечење болесног друштва и малолушних људи. Све што је ново лепо и корисно прима се. Па и идеја трезвености, као и идеје пре ње наилази на одобрење Добра је ствар што се она баш прима од оних која су најпозванији за реформу — од омладине. Нећемо рећи, ни све, али је једним добар део тога елемента трезван." У овом случају ваља разликовати појам „трезвен" од појма „трезван. У историји је познато како су се тешко развијале нове замисли, нове идеје, па и овај покрет има својих непријатеља. Романтизам је имао својих противника, па је успео; слободњачке идеје Светозара Марковића, врло погодне за своје време и поред све њихове хуманости имале су својих противника, али су опет успеле.

Потребна нам је интензивност да би смо успели Успех нам једино лежи у раду, али уза све то потребна је и једна помоћ — државна помоћ Гаља имати заинтересованије у највишим круговима, ваља их имати тамо где се највише свађају — али се тамо налазе бифе-и. Ако се погледа у један новинарски извештај о потрошњи алкохола у престоници, човек се мора запрепастити пред тим цифрама. Неких 20,000000 (двадесет милиона) литара алкохола сручио је Београд прошле године у своју утробу. А поред овога колико је било злочина из пијанства? По једној статистици — њу је издала Соколска Жупа у Тузли — у Тузланској области потрошило се око 2,500000 (два милиона и пет стотина хиљада) литара алкохолних пића зашто је народ платио неких 44000000 (четрдесет четири милиона) динара., уз ово се још десило неких 1230 (хиљаду двеста тридесет) злочиначких преступа. Ово су све последице пред којима се не сме дуго размишљати за будући рад. Ово су катастрофалне по целокупан живаљ. Често се говори о многобројним кризама: Привредним, материјалним и др., али лежи свих тих лежи у овоме питању, у питању алкохолног капитала, који је загазио масе, и који не допушта да га се отресу. Све модерне и напредне државе решиле су ово питање. Велики људи у великим државама схватили су велику опасност од великог зла и забраниле су га. Америка је прва то учинила. У Европи, финска је једна од најуређенијих држава европских. Али забрана алкохола је увек на сразу, нико и не мисли да га укине. Не истините су вести о тобожњем увозу пића у Америци, Дакако да су били кријумчари, има их и сада, али за њих су прописане велике казне, врло често и робија.

Код нас, племенске трзавице и ситничарења на местима где тога не би смело апсолутно бити, само су узроци за извршење овога тако племенитог покрета. „Будућност припада Трезвенима, снама, који су се ослучили за виши моралнији поглед на свет и начин живота" — рекао је Др. Масарик, тај који је створио Чехословачку. — Покрет трезвењачка ради лагано, не тајно — за њега знају сви али лагано. Једном, он се јавља као манифестант. Приликом дана трезвености. Он је потребан, да се бар тада једном у години, чује жива реч о штетном дејству алкохолизма." И та реч „треба да одјекне широм целе, простране и лепе нам отаџбине. Седмица трезвености од 3. до 10. априла треба да буде наша Трезвењачка Велика Недеља, У њој је и наш трезвењачки Велики Петак. И наш трезвењачки покрет мора да надиђе свој Велики Петак, мора да прође кроз ватру, мора да изнађе тешке муке и велике борбе. Но без Великог Петка нема Васкрса! Без борбе нема победе; без вере у победу идеје, којој служимо, нема будућности. Ступимо сви у борбу за победу идеје трезвености, па ћемо дочекати и своје ослобођење од робовања алкохолу, дочекаћемо прави Васкрс народа свога."

Плате општинских деловођа предвиђене буџетима за 1927 г.

—:—

Општина	Петровачка	30.000 дин.
»	В. Градиштанска	24.000 »
»	Добрићски	18.000 »
»	Дубравачка	18.000 »
»	Божевачка	14.000 »
»	Скобљачка	12.000 »
»	Дрмска	12.000 »
»	Орсовачка	12.000 »
»	Кучевска	12.165 »
»	Породинска	10.800 »
»	Мањачка	10.800 »
»	Шапинска	10.800 »
»	Топовничка	10.200 »
»	Лолушничка	8.400 »
»	Тополовничка	8.400 »
»	Д: Крушевичка	5.400 »
»	Вятовничка	5.000 »

— Наставиће се. —

ЗДРАВЉЕ

—:—

Алкохол и деца. — Испитивало се и то, како алкохол делује на школску децу, која су узимала алкохолна пића и њихов се успех у школи упоређивао са децом која нису пила. Из података што их је изнео један школски управитељ у Чешкој, испитујући децу која никако нису пила и децу која су по мало пила, као и ону која су више, нашао је врло интересантне чињенице. Слабе оцене из владања није било код оних ђака који нису пили, док је код оних који су мало пили била таква оцена у 14% случајева, а код оних који су више пили у 43% случајева. Даље, код деце која су више пила алкохолних пића било је скоро код половине лоша оцена из владања. Слаб успех у школским предметима код оних који нису никако пили показао се само 4% случајева, док код оних који су пили по мало било је 30% који су имали слаб успех, а код оних који су више пили показало је њих 40% слаб напредак у науци.

Учењаци на основу научних испитивања с правом тврде, да у алкохолу лежи узрок изумирању људи уопште. Ако добра желимо своме потомству и своме народу, морамо настојати да се алкохол потпуно искорени из нашега друштва. „Привредник."

Вести

Прослава дана Трезвености. — Целе ове седмице широм наше земље, обављају се прослава Дана Трезвености, на којима омладина уз сарадњу пријатеља и поборника антиалкохолског покрета, манифестује своје хумане и напредне идеје чија примена обећава бољу и сјајнију будућност човечанства.

Наше гимназијско коло „Полет" припрема с тога камас по подне у сали окр. одбора концерат, са играном, на коме ће сем осталих тачака и предавање Г. Ђорђа Стојића познатог радника на ширењу антиалкохолне пропаганде међу омладином.

Родитељско вече. — Ради бољег ђачког успеха у учењу и владању заведена су у многим гимназијама родитељска већа (састанци), на којима су се наставници и ђачки родитељи упознавали, узајамно обавештавали о ђацима и погодбарали се да заједнички и договорно поступају са ђацима да би ови оно време када нису у школи корисно употребили и поправили своје учење и владање, што би неминовно наступило када и школа буду у вези. У нашој гимназији до сада нису држана ова родитељска већа. Чујемо да је нови директор наше гимназије намерен да одржи недељу, на Цвети, после службе у цркви, одржи у гимназији веће (састанак) ђачких родитеља ради горњег циља. Обраћамо пажњу свима ђачким родитељима да дођу на овај састанак који ће имати корисних последица по њихову децу.

Екскурзија пож. Гимназије у Вел. Градиште. — Наша је гимназија приредила екскурзију оркестром и хором до Вел. Град. Том приликом изашли су на сусрет нашим ђацима грађани директор, професори и ђаци Градиштанске Гимназије, на чему некаим је велика хвала.

Зајмови Државне Хипотекарне Банке. — Државна Хипотекарна Банка у Београду почела је да прима нове пријаве за давање зајмова на непокретност.

Отварање Велике Трговачке Школе у Београду. — У члану 136. Финансијског Закона за 1927—28 годину дато је овлашћење Министру Тр-

говине да у Београду створи Велику Трговачку Школу. О уређењу и раду школе Министар Просвете прописаће Уредбу која ће важити све докле се не донесе Закон.

Нови пољопривредни закони. — Социјална комисија министарства пољопривреде претреснће у току овог месеца израђене нове пољопривредне законске пројекте, који ће затим бити поднети Народној Скупштини на решавање. Биће прегледани законски пројекти: о уређењу бујица, о искоришћавању водених снага, о снабдевању водом за пиће, о мелиорационим кредитима и о пољопривредним коморама.

Подизање моста преко реке Пека. — Обласни Одбор Области Пожаревачке потврдио је већ кредит од 238 хиљ. динара за подизање привременог моста преко реке Пека, код села Миљковића на путу Миљковић—Средњево—Бранье.

Правилник о осигурању радника. — У Министарству Социјалне Политике ради се на довршењу новог правилника о осигурању радника.

Стране вести

—:—

Пољски институт у Њујорку. — При колумбијском универзитету у Њујорку основан је поред аналогног француског, талијанског, шпанољског, чехословачког, румунског института и институт пољске културе. На челу овог института налази се познати амерички слависта професор Кларенс А Мајнинг. Задатак института је створити у Сједињеним Северо Америчким Државама пре свега у Њујорку центар за студирање пољског језика, литературе, уметности, историје и културе у опште.

Немци за ново регулисање ратних обавеза. — Према вестима из Берлина немачки парламенат је претресао буџет ратних обавеза. Више говорника је истицало, да те обавезе износе за 4 милијарди више од читавог предратног буџета. Зато су сви тражили, да се то питање регулише на новој бази. Сам агент за репарације ће је признао, да је Дојесов план у ствари само привремена за дефинитивно решење репарацијског питања.

Тражња пољопривредних машинерија у Русији. — Тражња пољопривредних машинерија знатно је скочила у оренбуршком крају. Месне филијале трговачког друштва „Плуготор" склопиле су са 40 пољопривредних задруга уговор о инсерацији пољопривредних машинерија.

Осујећена бољшевичка завера у Енглеској. Париз, — „Дејли Мел" јавља да је изиграна бољшевичка завера којом се хтело да се у Великој Британији изазове објави генерални штрајк руд ра. Власници рудника били су на време обавештени и тако је план пропао.

Француски монополи. — Париз, — Пошто је влада изјавила да не прави питање поверења, парламентарни одбор за финансије одбацио је предлог закона о уступању монопола жижица страном друштву.

Исељавање у Сибир. — Ове године исељавање у Сибир се све више шири. Стално пролази дневно око 1500 исељеника који одлазе на Далеки Исток у Сибир.

Италијанско - мађарски уговор пред пештанским парламентом. — Будимпешта, — Корбоно јавља да ће парламенат отпочети претрес буџета министарства иностраних дела. Том приликом влада ће известити парламенат о питању итало-мађарског уговора о пријатељству.

Милијон незапослених у Енглеској. — Лондон, — Ројтер јавља да је број незапослених лица у Енглеској на дан 28 марта износио 1 милион 81.700, што значи да се за недељу дана повећао за 3170.

Огласи

КОНКУРС

Дирекцији Пожаревачке Обласне Железнице, потребна су **ДВА МАШИНОВОЂЕ** са стручним и законским квалификацијама за самостално руковођење локомотива на пругама у јавном саобраћају.

Молбе ће се примати до 25 Априла, ов. год. Уз молбе поднети документа о стручној способности као и уверења о досадањем службовању код Железничких Установа. Услови пријема у службу, плате и друга припадајућа права као и код Државних Железница.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице. Број. 1.181. 8. Априла, 1927. године, у Пожаревцу.

НА ЗНАЊЕ

Кабабначка Задруга Државних Службеника издаваће од 12 — 30 априла т. г. својим члановима **БРАШНО** по службеној цени; успех настојатељни ускршњих празника.

ПОЖАРЕВАЧКА ТРГОВАЧКА БАНКА

ЕСКОНТУЈЕ

менице са сигурним потписима, државне бонове, купоне ратне штете којима рок исплате није још протекао.

ДАЈЕ ЗАЈМОВЕ НА ЗАЛОГУ

ратне штете и на све остале државне хартије од вредности као и на акције домаћих новчаних завода, трговачку робу, занатлијске израђевине и храну.

ПРИМА УЛОГЕ

на штедњу које враћа и без отказа;

ФИНАНСИРА ТРГОВЦЕ

при извозу хране и стоке. 1—8

НА ЦВЕТНОМ ТРГУ према парку дућан са потпуно новим натосом, згодан за адвокатску канцеларију издаје се под кирају.

1—2 Милева Златичанин.

ПЧЕЛАРИ!

Најсавршеније кошнице, као и остали потребан материјал за ројење пчела: са упутством, може се најповољније добити у пчеларској радионици.

Живка С. Мирковића

1—3 Дубравица—Пожаревац.

ПРОДАЈЕМ

Масено имање поч. Саве Којића и то:

КУЋА у Топлачкој улици бр. 4. са 5 одељења;

ЗИРАТНО ЗЕМЉИШТЕ на »Чачалици« у величини око 6 јутара;

ВИНОГРАД у Цигањском брду као и **КАСУ**.

За услове упитати сопственицу

1—2 Живка Којићка

ДВЕ НОВЕ КУЋЕ у Соколској улици (код Желез. станице) продају се. Упитати доле потписаног.

Потребна ми је **куварица и вешерка**.

Петар Пантовић ресторатер на Окр. Железници.

1—2

КЛАВИР се издаје под закуп. Упитати Љубину Др. Ђорђа.

1—3

КРЕЧ

Јефтиније од највише цене на ваше и моје у свако доба.

ТРИ КУЋЕ у Привисној улици са плацевима подесне за земљорадника.

КОБИЛУ крвну 5 године стару приплодну има 4 ирке

Пожаревац Продаје

Љубомир Живановић трговац.

3—10 Јованова 10.

КРОЈАЧКА РАДЊА

Михаила Миленковића

ОМОЉИЦА

добила је леп избор штофова за пролетњу и летњу сезону. Један аншуг од 1100 дин, до 2000 хиљада. Број модеран израда прва класа.

Пожаревац. 3—8

На продају

КУЋА И ДУЋАН

СА ПЛАЦЕМ на углу Рајићеве и Карађорђеве улице. Продаје се на слободне руке: За погодбу обратити се

Драгутину — Драги Стокићу полару.

3—8

Услед слабости

издајем под кирају моју

КАФАНУ И ДУЋАН

одмах или од првог маја ове год. Ради погодбе обрати се лично мени

Живка Миљковић кафеџија ова.

3—8

ФАБРИЧКО СТОВАРИШТЕ

ТРЕГЕРА

и

БЕТОНСКОГ ГВОЖЂА

продаје најјефтиније

ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА

РАНКА ГОЂЕВЦА

Београд — Сава. 1—6

Мануфактурној Галантеријској Трговини

Станојла Стефановића

у Пожаревцу

Приспела је велика партија:

Ципела мушких и женских најмодернији шпи.

Леп избор дечји ципелица за ступајући празник Врбицу.

Велики избор Енглеског Штофа за мушка одела, и џутер за исто.

Чарапа мушких, женских и дечјих. леп избор као и свилени у свима бојама.

Веша белог и у боји све врсте.

Крагне и машне леп избор, као и свилених марамица у све боје.

Цицева полуделена и батиста у свима бојама и квалитетима.

Штофа вунени и делен у свима квалитетима и разне боје.

Свиле, крепдешина, пуплина, фулара у све квалитете и разним бојама.

Шифона, Довласа у 150 и 200 см. у свима квалитетима.

Препоручујемо велики избор шешира штофане и филцани из прваг светских фабрика марка »ИТА«

Леп избор дечји шеширића за Врбицу.

Сунцобрана и кишобрана мушких и женских у свима квалитетима и боје.

Извештавам поштовано грађанство и околину да ми је приспела сва роба за пролетњу и летњу сезону. Коју ћу продавати по знатно сништеним ценама

Изволите доћи и уверити се, цене солидне без икакве конкуренције.

С поштовањем

4—4 **Станојло Стефановић.**

ЛЕП ИЗБОР

ШЕШИРА
КАЧКЕТА
ТРЕГЕРА

по веома повољним ценама

Добила је трговина

Вукосава Живића

1—3 дрварски пијац.

ВИНОГРАД ПОД ЗАКУП ИЛИ НАПОЛИЦУ

Старац стоцаринске масе Веселина Машића бив. овд. трговца на дан 10 априла т. г. издаће под закуп или на полицу за ову годину виноград поменуте масе у »Варошком брду«. Виноград је познат под именом почив. Петра Настића памукција ова.

Лицитација ће бити у хотелу »Плуг« и почеће у 2 часа по подне. — Позивају се сви који желе рада и користи.

Новац закупни полаже се одмах а наполица по утврђеној пракси.

Старац Масе,
пенсионер:
Радован Вукићевић

Са највећим болом у души извештавамо све наше рођаке, пријатеље и познанике, да је наш милп и непрежаљени

†

Сава М. Мирковић

студент права

преминуо у својој 21 години, 4. ов. м-ца у Новом Марофу — Хрватска, где је био на лечењу.

Неумитна смрт га је покосила у најлепшем цвету његовог младог живота, а нас бацила у бескрајну, неизмерну тугу да за њим јадикујемо.

Његово тело сахрањено је 5. о. м. у Новом Марофу привремено.

8. априла 1927 год.
Пожаревац.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Родитељи *Леносава, Милосав Мирковић* трг. овд.; сестре: *Деванка, Загорка и Љубица*; браћа: *Драгослав М. Мирковић* адв. из Сварунице; *Др. Милан М. Мирковић* лекар у Александровцу — Жупа; *Александар М. Мирковић*, пешад. п. поручник; ујак: *Васа Васић*; тетка: *Ваца*; сестрићина: *Вукица*, синовица: *Верица*; снаја; *Лека*; зетови: *Михајло Трмчић* пешад. капетан и *Милан А. Живановић*, пенсионер, и т. д.

Светислав Илић, архитекта са породицом дају ће ЧЕТРДЕСЕТО ДНЕВНИ ПОМЕН своме оцу

† Димитрију — Мити О. Илићу

бив. трговцу и месару

12 ов. месеца у 11 часова на гробљу.

Василија А Пекића и Цана А. Лазаревић извештавају своје рођаке, пријатеље и познанике, да ће својој непрежаљеној мајци

† Персиди — Дуди,
удови А. Пижла рођ. Тамбураш

бив. овд. инжењера.

давати ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН 12 априла т. г. у 10 часова пре подне у овд. Саборној Цркви. 2—2

ГРАЂАНСТВУ

ГРАДА ПОЖАРЕВЦА и ОКОЛИНЕ

Извештавам п. грађанство, да сам своју

СТОЛАРСКУ РАДЊУ ПРЕСЕЛИО

у Краљевој улици број 47. до „Народне Касине“ — Коча, — преко пута дашчаре Браће Р. Димитријевића.

да ћу и у будуће као и до сада израђивати све столарске потребе: грађевинског тапцирања, есбног намештаја, трпезарије, клуб гарнитуре, мртвачких сандука и т. д. са прокладном израдом у свима стиловима.

Стално на складишту

ПОГРЕБНИХ ВЕНАЦА, МРТВАЧКИХ САНДУКА

од најјефтинијих до најфинијих. Растових и за транспорт металних сандука

Мустре за све израде по базару могу се слободно видети у радњи

Марта 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем

ЂУРА ЖИВОЈИНОВИЋ,
Код Острвица — столар.

3—5

ИЗДАЈЕМ 2 КУЋЕ ПОД КИРИЈУ

у Немањиној улици, а у исто и продајем. За подбу упитати г. Богдана М. Ивковића трг. овдашњег.

Добривоје П. Стевчић.
пешад. пуковник
Београд.

3—3

МАГАЦИН

за смештај робе издаје се за одмах. Ближа обавештења код

2—3 Радомира Живковића.

ТРАЖИ СЕ СТАН

Од 3 до 4 собе са осталим припадностима у центру вароши.

Услове јавити

2—3 Соломону Карију

За издавање

ВЕЋИ ЛОКАЛ

у центру вароши, и СТАН са више одељења. Упитати

2—2 Наталију Тирковић.

Број 29 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 14 АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за водину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по тарифи од речи 0.50 дин, за цинера од речи 1·50 дин. за прописано од речи по тарифи 2 дин.

За огласе полаже се напред унапред

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПОЛОЖАЈ Г. УЗУНОВИЋА

Када су се проницљиви опозиционари о кратковремености данашњег коалиционог кабинета показали као потпуно неосновани и када се у маси случајева приликом буџетске дискусије утврдило, да удружене опозиционе групе нису у стању редовним парламентарним начином срушити данашњу комбинацију, опозиција је одлучила да у својој борби против владе пође другим путем и да прибегне другим средствима. Оно што се показаде немогуће постићи једном отвореном и фронталном парламентарном борбом и прегласавањем, парламентарна мањина уобразила је да ће постићи разним смутњама, интригама, измишљотинама и покушајима стварања забуне у јавности. У том циљу је стављена у покрет цела опозициона штампа, која у своме смутљивачком и тенденциозном писању не зна ни за какве обзире ни границе. Њени ступци су пуни разних измишљотина, интрига, тенденциозних верзија и тобоже аутентичних сазнања, срачунених на слабљење кохезије у радикалским редовима, на подривање основа данашње већине и на минирање положаја кабинета г. Узуновића.

У целој овој беспримерној кампањи, у којој дефетизам, партизанска заслепљеност и трговина највећим националним светињама иду руку под руку, води коло један тобоже неутралан и независан лист, готов да послужи свему и свакоме ко би био против Радикалне Странке и њена јединства, способан да се послужи сваким, што би доприносило повећању његовог тиража. То је овај велики београдски дневни лист, што је 1904. г. налазио да крунисање Краља Петра Великог — Ослободиоца није у интересу земље и народа. То је онај лист што је са поједнаком безобзирношћу покушавао да тргује и патриотизмом и мртвима. То је онај ултрапатриотски лист, који је налазио за национално оportуно да најжешће провоцира пок. Аустро-Угарску управо онда, када је овој провокација са наше стране била најпотребнија, да харангира рат онда, када се Србија протезала до Ристовца и када је њена војска била голорука. То је онај лист који је пре кратког времена покушао правопарати, како је и за малу децу јасно, да би свако провокаторство са наше стране могло компромитовати наш спољни положај и довести у питање наше најживотније интересе. То је онај исти лист, који нема никакве државне ни политичке линије, који се отворено и мушки није данас усудио заложити ни за једну политику, који је исто толико неозбиљан у третирању крупних јавних проблема колико је озбиљан у својим извештајима о конкурсу „Фонамета" и кретању г-це Штеф де Видачић.

Тај и такав лист, чији су ступци са поједнаком предусретљивошћу отворени како опробаним националистима тако и notорним дефетистима, како идеолозима парламентаризма и демократије тако и проповедницима диктатуре, пучева и аграрног бољшевизма, има за сада као своје највеће бриге, да ли ће кабинет г. Узуновића одступити или не и шта ће бити са г. Б. Максимовићем, Министром Унутрашњих Дела. Његови ступци су пуни верзија о демисији данашње владе, о повлачењу Министра Унутрашњих Дела пре претреса оптужбе, о неслози радикалних посланика и о томе како тобоже предстоји цепање Радикалског Посланичког Клуба. Његове четаве стране су испуњене измишљеним изјавама фиктивних т. зв. Пашићеваца и т. зв. Узуновићеваца, изјавама писаним у редакцији тога листа и срачуненим на уношење што веће пометње у наше јавне односе и на стварање што већег неповерења и затрованости у радикалним редовима.

Не треба много памети па да се одмах увиди колико су мало основане вести тога сумњивачког листа о тобожњој демисији данашњег кабинета. Зашто би требало да демисионира г. Узуновић? Је ли се мањи десило што би требало да га одлучи на оставку? Да ли му је изражено неповерење другог уставног фактора. Или је његов кабинет приликом неког гласања у Парламенту остао у мањини? Је ли наступио ма који, са гледишта парламентаризма релеватан догађај, који би диктовао промену владе?

Ништа од свега тога. Између опозиције и данашње већине у току буџетске дебате дошло је толико пута до измеравања снага. У свима тим случајевима, кабинет г. Узуновића добивао је потребно поверење и потребну парламентарну подршку. Последњих дана, данашњи кабинет је од стране Парламента добио нешто више од обичног поверења: то је не само изгласавање буџетског прорачуна, при чему су влади поверени утрошци огромних сума народног новца, већ и изгласавање многобројних крупних и значајних законских овлашћења, којима је кабинету г. Узуновића дата широка власт у предузимању мера за санирање економско-привредних прилика. До душе, сва су та овлашћења дата на тражење данашње владе. Али су она могла бити и ускраћена од стране Народног Представништва, да му ова влада није уливала потребно поверење. А то поверење, које, с обзиром на изузетна овлашћења путем амандмана има нарочити значај, није дато влади у опште већ једној одређеној влади, т. ј данашњем кабинету г. Узуновића.

Из таквог стања ствари излази да не само нема никаквих парламентарних разлога за демисију данашњег кабинета већ да постоји императивна дужност за тај кабинет да са својим председником истраје на своме послу употребљујући рационално кредите

који су му додељени и користећи се нарочитим овлашћењима, које му је Парламентат у интересу економско-привредне санације дозвело. Свака демисија г. Узуновића, која не би била везана каквим парламентарним догађајем, релевантним по опстанак кабинета, била би неозбиљна и некоректна према овој парламентарној већини, која је изгласала буџет и познате амандмане и ставила влади у изгледност за их оживотворење и примену.

У парламентарним земљама, као што је наша, на власт се долази по поверењу Круне и парламентарне већине и на овој се остаје докле год то поверење траје. За опстанак једног кабинета на управи земље потпуно је индиферентно шта ће се по буџетима говорити и пражњикавати и како ће према њему бити расположена комерцијална штампа, која нема никаква одређена правца и која за свој тираж има да захвали више разним Штефанцама и својој порнографији него своме политичком ставу. Кабинет г. Узуновића дао је више него довољно показа да ужива поверење Парламента и да се ослања на солидну парламентарну већину. Отуда његов даљи опстанак може једино зависити од поверења двеју уставних фактора а ви у ком случају од акције разних смутљиваца или интрига и тенденциозних версија опозиционе ил т. зв. неутралне штампе. То треба да се зна и то нарочито не би смели да губе из вида тобожњи поборници истинског парламентаризма и праве демократије. Јер се у име парламентаризма и демократије може много шта тражити само не оставка једне владе која ужива поверење парламентарне већине.

„Самоуправа"

ДР. СТАНОЈЛО ВУКЧЕВИЋ

—:—

Господин Станојло Вукчевић био је целог свог живота међу првима за народном послу И ако стар и слаб један је од прних, који се одазвао на молбу народног универзитета да држи предавања. Не ради старих Пожаревљана већ ради млађих изнећемо неколико биографских података из живота овог, женог Господина Доктора.

Родио се 19 Новембра 1850 год у селу Јасиковици, среза трстеничког, округа крушевачког. Основну школу учио је у месту рођења, гимназију и учитељску школу у Крагујевцу.

По свршеној школи био је неко време учитељ у основној школи. Затим је отишао у Русију да студира медецину. На свршетку друге године избио је први српско турски рат и млади медицинар похитао је у отаџбину, да лечи рањенике. Тада је добио потпоручнички чин. Када је закључен мир вратио се у Русију, да продужи студије али за кратко време је избио други српско—турски рат. Морао је опет прекинути студије и похитао у отаџбину, На служби је био у болницама Ваљевској и Алексиначкој.

По свршетку рату Господин Вукчевић се опет вратио у Русију, а затим оде у Париз, где је студирао пет година медецину дакле све до 1883, као питомац српског трстеничког. 1½ год. и после као државни. Од год. 1884—1887 лекар је у Врњачкој Бањи као српски лекар среза трстеничког са прекидом за време српско—бугарског рата у комедобаја капетанским чином, Такозвани крст петог реда, са мачевима, орден Св. Саве трећег реда.

Од год. 1887 Господин Станојло је лекар у Пожаревцу. Год., 1888 пред изборе за Велику Народну Скупштину био је краљев комесар среза Пожаревачког. Но како је његов срез дао већину радикалима, којима је и сам Др. Станојло припадао, то буде пред Божић те године премештен за Ловницу одакле га идуће 1889. год. врати натрат у Пожаревац радикалска влада образована после абдикације краља Милана. Окружни физикус и управник болнице био је у Пожаревцу све до свршетка европског рата. Исте те 1889 год. изабран је и за народног посланика у Пожаревачком Округу и затим стално биран све до европског. рата. Године 1901 био је сенатор, када је код нас уведен дводомни систем, а сенат га је почаствовао изборном за свога секретара. После мајског преврата 1903 год. као секретар сената утиче и он, да за краља буде изабран Петар Карађорђевић.

Године 1908 изабран је за председника народне скупштине за време коалиције између два радикалска крила због тога, што је био искрен присталица радикала и самосталаца. За време анексије и сарајевског атентата својим зрелим расуђивањем и својим политичким искуством користи у скупштини народу и отаџбини.

Окупацију дочекао је у Пожаревцу. За време окупације многи су Пожаревљани упирати очи у њега као у заштитника, стога га Бугари одведу 1916 у Пловдив.

После рата био је кратко време на челу народне скупштине кратко време помоћник Министра Народног Здравља, а затим стављен у пензију по старом закону. и у мут но после ратно доба потиснут у страну.

Као лекар од свих Пожаревљана високо је цењен. Нека чудна енергија и даље креће на посао свог ветерана од 77 година и он је један од оних који се одазива на позив Народног Универзитета.

За све време свог активног бављења политиком био је сарадник »Грађанина«.

Народни Универзитет у Пожаревцу.

—:—

На Цвети у недељу 17. ов. ица у 4 часа по подне, а у сали Обласног Одбора у Жупанији одржаће своје предавање Господин Др. Станојло Вукчевић Помоћник Министра Народног Здравља у пензији, дугогодишњи физикус и народни посланик Округа Пожаревачког.

Тема предавања биће:

ТУБЕРКУЛОЗА

Господин Вукчевић ће у току најмање једног сата изложити како се добија ова варварна болест, а затим како се лечи и како се од ње може човек сачувати.

Предавање почиње тачно у 4 часа а седиште ће бити довољно.

КАКО СЕ ШТА РАДИ

—:—

Забележи непознато, па гледај после у речник — Нико незна све, нико не може, не мора и не треба да зна све. Али знај и мораш да знаш безусловно свој посао, ако своје с в е с в о ј е, до савршенства. То се разуме, јер је то прво, главно, темељ. Без те своје потпуности постајеш половна, површна, несигурна, нежурна шеврља, без темеља, без одређености.

Осим тога мораш да стечеш и шире, опште образовање, које постижеш сталним читањем, учењем, образовањем, усавршавањем у свему.

Кад ти нешто нека ствар или нека реч чудне, а ти незнаш и неразумеш, а немаш можда кога својског да запиташ, прабележи ту реч часком на папирић, који носиш увек са собом за разне белешке. А кад доспеш увече или ма кад да отидеш у читаоницу, библиотеку и т. д., онда завири у стручну књигу или у речник или у лексикон, па види, прочитај проучи, упознај, докучи, сазнај, објасни што ти треба, па да познаш и разумеш ствари, које ти се појављују чешће. Лексикон је — рецимо — већи, шири речник, опширнији, где се описују разне ствари и појави.

„Привредник."

ИНТРИГАНТИ И ОГОВАРАЧИ

Као год што се измешају карте, тако и живот измешта људе. Али, у овом мешању људи, еродне се душе траже и састављају. Отуда видимо: пијаница тражи пијаницу, коцкар коцкара, лопов лопова оговорач говорача интригант интриганта, и т. д.

Од свих врста људи најгори су оговарачи и интриганти, између којих има разлике; јер док су први обично лењштине и глупаци, потле су други врло често бистри и духовити. Отуда имамо простих и профињених, добро смишљених и духовитих интрига а увек глупих и одвратних оговарања.

Интриганти мисле и смишљају интригу, која изазива сукобе и догађаје у животу, а оговарач скупља уличну ђубре и меће га себи у уста.

За добро смишљену интригу потребан је мозак, а за оговарање глупост и неваспитање.

Интриганти могу волети и мрзети, док оговарачи свакоме завиде и цео свет мрзе.

Душа интриганата може бити велика и имати један зрачак светлости а душа оговарача увек је ситна, прљава, зла и мрачна.

На крај, ма каква разлика постојала између интригавата и оговарача они су толико средни, и по друштво опасни да их ваља избегавати и дубоко презирати.

RAUL.

Тумачење туђих речи из новина.

—:—

БАНКА, управо значи клупа, а данас та реч значи новчани завод Некада су мењачи новца седили од вашара до вашара, ту је сваки од њих седео на својој клупи на којој је мењао новац једне државе за новац друге државе. У то време за мењача се говорило, да држи банку, а то је, да држи клупу. Кад би који од мењача у оно време пропао. њему би клупу његову пребили у знак да је пропао. и онда би се

за њега рекло, да је банкрот, то ће рећи, да је пребијена клупе. Банкрот значи пребијена клупа. Током времена мењачнице повећавале су се у новчане заводе, а стара назива, банка, клупа и банкрот, пребијена клупа, преосташе од старина. Банка се још зове и шаперни новци што га издаје то овлашћена банка.

ФАШИСТЕ- фашина значи сноп прућа, који се снопови онда утврђују на обали, где река одрања обалу, да би се начинила одбрана. По томе је Мусолини назвао своја удружења фашисте, што ће рећи снопови за одбрану.

ВЛАСФЕМИЈА значи хуљење на Бога, онда и срамна псовка.

ИДЕОЛОГИЈА значи тежња за узвишеним. То је његова идеологија, значи то је оно више, за чим он тежи. Још значи и наука о појмовима.

ИДИОТ значи невалица, онда глупак, будала.

МАНИФЕСТ значи проглас; манифестација значи изјава. »Привредник«.

БРОЈНО СТАЊЕ

Осуђеника у казненим заводима:

1. Београдски	казнени завод	393	осуђеника
2. Пожаревачки	» »	1247	»
3. Нишки	» »	873	»
4. Скопски	» »	894	»
5. Подгорички	» »	79	»
6. Лепоглавски	» »	1129	»
7. Митровачки	» »	873	»
8. Ст. Градишки	» »	671	»
9. Мариборски	» »	891	»
10. Зенички	» »	778	»

Свега 7528 осуђеника

Вести

Колико има код нас државних чиновника. — У нашој држави било је августа месеца 1925. године свега 150 хиљада државних чиновника и службеника.

Наша држава има 249 хиљада кв. километара површине, подељене на 33 области, 386 срезова, 6576 општина, састављених из 27 хиљада насељених места, са 2 милиона и 853 хиљаде домаћинстава и са око 13 милиона становника.

Напред споменути број чиновника има да управља са свима тим јединицама и становништвом.

То је много, врло много. Много више него пре рата. Невоља нам даље посао. Сад су отворене на све стране премногe гимназије; све то хоће неба без мотике, да живи добро и лако, т. ј. да постане чиновник.

Порез на нове куће. — Генерална дирекција пореза ослободиће разреза пореза све нове зграде, како у Београду, тако и у унутрашњости. Места преко 50.000 становника, ослободиће се за 30 година, а места са 20.000 становника за 15 година.

Отпуштен. — Поглавар ср. звишког г. Радомир Јовановић, отпуштен је из државне службе.

Нова уредба. — Ових дана изашла је нова уредба о болницама по којој ће се наплаћивати болеснице у три класе. Прва класа плаћаће 100 дин. дневно, друга 78 и трећа 20 дин. Сиротиња и то она сиротиња која нема ништа лечиће се бесплатно. Болнички трошкови плаћају се за осам дана унапред.

Болесници од неизлечаве болести и старци неће се примати у болницу.

Поред плаћања болничких трошкова унапред болесник има плаћати лекару свакодневно за преглед по 40 динара.

Кажњени стечајни дужници. — Пожаревачки Првостепени Суд, својим решењем од 6 априла ове године, казнио је са 2 месеца затвора стечајне дужнике Јована Станисављевића и Цветка Ранковића, обд. трговце, због тога што нису на време пријавили суду престанак својих плаћања.

Трке. — Обд. Коло Јахача „Кнез Михаило“ приређује свој први тркачки састанак 25. априла, Другог Дана Ускрса, ове године на тркалишту код марвене пијаце.

Инвалидска скупштина. — Овогодишње Инвалидско Удружење одржаће своју редовну годишњу скупштину на Цвети 17 априла тек. године у у локалу кафане „Ујединење“. На овој скупштини имају права присуствовати сви чланови инвалиди који су измирили свој члански улог. Почетак скупштине у 10 сати пре подне.

Крађа. — У прошли четвртак извршена је провала дућана Милана Пантелића, обућара ов. у Краљевој улици до „Браничева“. Лопов је провалио дућан и из истог украо три пара плитких нових ципела и 4—5 пари обичне обуће. Ова је провала извршена у најживљем делу вароши.

Статистика исељеника из наше земље у г. 1926 — Према статистичким подацима министарства за социјалну политику у току прошле године емигрирало је из наше земље 18.230 душа. По покрајинама био је следећи број: Из Србије 1240: Војводине 3258; Црне Горе 244, Хрватске и Славоније 5651; Далмације 2923; Словеначке 1598; Босне и Херцеговине 812; што укупно чини наших поданика 15.726 и страних 2504. Од њих је емигрирало у Канаду 4999, у Сједињене Државе 4750, у Аустралију 1109; у Нови Зеланд 359 у Аргентину 3327, у Бразилију 2756, Чиле 243, Уругвај 526, у Француску 2000.

Реорганизација управе монопола. — У Споразуму са управом монопола приступиће министар финансија г. др. Богдан Марковић раду на реорганизацији ове велике државне установе. Тај посао, а нарочито претходни чисто технички радови, биће поверени једној специјалној комисији, у коју ћеући и представници управе монопола. Реорганизација ће у главном обухватити привредну политику управе монопола и омогући ће извесне новине у раду. Нарочита пажња биће обраћена на што боље и успешније пласирање нашег дувана у иностранству.

Пожаревачко „Коло Девојака“ слави на Цвети 17 ов. мес. своје Крсно Име у Дому Пож. Женског Друштва.

Извештавајући пријатеље и чланове друштва позива их да га тога дана посете.

Водосвећење и резање колача у 11 час. пре под. у дому. По подне игранка. Управа.

ВЕРИДБЕ

Наша деца; — Г-ца Косара кћи г. Ђе Цуре и г. Стевана Јанковића економа из Брежана, и г. Александар Васић опанчар син уд. Даринке поч. Станимира Васића бив. колара овд. — Верени.

БЛАГОДАРНОСТ

—:—

На дан 7. априла тек. године, приликом прославе своје славе „Св. Благовести“ Управа Државно — Повлашћеног друштва »Браничево« примила је од

г. Др. Станоја Вукићевића
г. Др. Јована Ђокића
г. Бориса Мајдељ
г-ђе Лидије Мајдељ и
г-ђе Анке Милосављевићке

по 100 — сто динара на име утемељачког улога и уписала их у ред својих чланова утемељача.

Осећајући се, колико и теријално толико и морално потпомогнута овим прилогом Управа друштва улагачима и овим путем изјављује своју дубоку захвалност.

УПРАВА

Огласи

КОНКУРС

Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице, потребна су **ДВА МАШИНОВОЂЕ** са стручним и законским квалификацијама за самостално руковођење локомотива на пругама у јавном саобраћају.

Молбе ће се примати до 25 Априла, ов. год. Уз молбе поднети документа о стручној способности као и уверења о досадањем службовању код Железничких Установа. Услови пријема у службу, плате и друге припадлежности као и код Државних Железница.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице. Број. 1.181. 8. Априла, 1927. године, у Пожаревцу. 2—3

СКУПШТИНА

Пожаревачка Трговачка Омладина на основу чл. 41 својих правила на д и 1 маја ов. год. одржаће своју редовну годишњу СКУПШТИНУ у 10 часова пре подне у стану Омладине са овим дневним редом:

1. Извештај Управног Одбора о раду у минулој години.
2. Извештај благајне о друштвеном стању.
3. Извештај Надзорног Одбора.
4. Давање разрешнице Управном и Надзорном Одбору.
5. Решавање о буџету за идућу годину.
6. Бирање четири члана за управни и три за Надзорни Одбор.
7. Предлози, молбе и жалбе ако их буде било које се поднесе писмено осим дана рачије Управном Одбору.

Позивају се сви чланови Омладине, да одређеног дана неизостано изволе доћи на скупштину.

1—3 Управа.

КЛОБУК

мушки шешира

моде најновије Сомбор Бодерос и т. д.

Добија се у радњи.

1—3 Лунгић и Јанковић.

ЖЕНСКЕ ЧАРАПЕ

са попустом од 12—10, 18—15, 20—18, 25—22, 30—28, 35—3[illegible], 38 35, динара.

У свима моде бојама Ове цене важе само до празника.

С поштовањем

1—3 Лунгић и Јанковић.

ЗА

„Гранд Хотел"

НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА

хотелијер

Људевит Фаи.

МУШКЕ ЧАРАПЕ

са попустум 7, од 10—8, 16—14, 18—16 25—20, 30—25, 35—30, 45—40.

Користите куповину 3 пута годишње пред Ускрс Тројцу и Божић.

С поштовањем

1—3 Лунгић и Јанковић.

ПОРТАЛ добро очуван продаје трговина

1—3 Илија Белосавић и Син.

ПОЖАРЕВАЧКА ТРГОВАЧКА БАНКА

ЕСКОНТУЈЕ

менице са сигурним потписима, државне зајмове, купоне ратне штете којима рок исплате није још протекао.

ДАЈЕ ЗАЈМОВЕ НА ЗАЛОГУ

ратне штете и на све остале државне хартије од вредности као и на акције дом ћих новчаних завода, трговачку робу, занатлијске израђевине и храну.

ПРИМА УЛОГЕ

на штедњу које врати и без отказа,

ФИНАНСИРА ТРГОВЦЕ

при извозу хране и стоке.

ВРШИ ИСПЛАТЕ

у иностранству и земљи писменим и телеграфским путем уз солидну провизију.

2—3

Говеђина 1 кгр. 12. — дин.
Сапун Бунгур 1 кгр. 14. — дин

У месарској радњи

Љубомира Богићевића

до кафане »Златни Вокал«

— Горња Мала —

ПРОДАЈЕМ

Масено имање поч. Саве Којића и т.:

КУЋА у Топличиној улици бр. 4. са 5 одељења;

ЗИРАТНО ЗЕМЉИШТЕ на »Чачалина« у непосредној близини око 6 јутара;

ВИНОГРАД у Цигањском брду као и **КАСУ**.

За услове упитати сопственицу

2—2 Живка Којића

ПЧЕЛАРИ!

Најсавршеније кошнице, као и остали потребан материјал за ројење пчела: са упутствима, може се најповољније добити у пчеларској радионици.

Живка С. Марковића

2—3 Дубравица—Пожаревац

КЛАВИР се издаје под закуп. Упитати Љубицу Др. Ђорића.

2—3

ЛЕТЊИКОВАЧКО БРАШНО

За наступајући велики празник Х. В, стоваришће оријана

нарочито је спустило цену брашну

те се дје могућности грађанству, да се снабде са најбољим и најјефтинијим брашном.

Стоваришће се налази

У КОЛОНИЈАЛНО - ДЕЛИКАТЕСНОЈ РАДЊИ

ЦВЕТКА ЈОВ. ПРВУЛОВИЋА. 1—3

ВИНО! КОМОВИЦА!

ЗА УСКРШЊЕ ПРАЗНИКЕ

Опште признато као најбоље и природно вино из мог винограда — пређе г. Мих. Ст. Павловића — берба из 1925 и 1926 год. као: Смедеревка, Ружица, Ризлинг, Хамбург, Малага и др. вреће пуштам од данас у продају на веће и мање количине.

Цене почев од 6 дин. на више. Кафецијама нарочите цене.

22 Кнез Лазарева 22
9. Југ Богданова 9.

ЈОВАН М. НИКОЛИЋ,
свештеник.

КОМОВИЦА! 1—5 ВИНО!

ЖЕНСКЕ ЧАРАПЕ СВИЛЕНЕ

са попустом оригинала без дефекта од 25—24, 35—30, 45—40, 80—60, и т. д. Џемпера, пуловера, сингера, свилени и вунени, са попустом цене само до празника.

С поштовањем

1—3 Лунгић и Јанковић

НА ЗНАЊЕ

Жабарачка Задруга Државних Службеника издаваће од 12—30 априла т. г. својим члановима **БРАШНО** по сниженој цени, услед наступајућих ускршњих празника.

ЛЕП ИЗБОР

ШЕШИРА
КАЧКЕТА
ТРЕГЕРА

по веома повољним ценама

Добила је трговина

Вукосава Живића

2—3 дворски пијац

НА ЦВЕТНОМ ТРГУ према парку дућан са потпуно новим летосом, погодан за адвокатску канцеларију издаје се под киријом.

2—2 Милева Златичанин.

МАГАЦИН за смештај хране издаје се за одмах. Ближа обавештења код

3—3 Радомира Живковића.

ДВЕ НОВЕ КУЋЕ у Сопотској улици (код Железн. станице) продају се. Упитати доле потписаног.

Потребна ми је **куварица и вешерка.**

Петар Павловић
ресторатер
2—2 на Окр Железници.

ТРАЖИ СЕ СТАН

Од 3 по 4 собе са осталим принадлежностима у центру вароши.

Услове јавити

3—3 Соломону Карају

Продаје се у Жабарима
(Пожаревачким)

на најживљем месту, угао пијаце и главне чаршије: дућан, кућа и 3 коња са осталим мањим потребним зградама. За цену обратити се у истој згради — Потрошачкој Задрузи.

ДОБРО ВИНО из свог винограда продаје Чеда Вукићевић уч. у пензији.

1—3

ОГРАЂЕН ПРАЗАН ПЛАЦ до моје куће продајем

П. М. Кириловић

ДУЋАН за издавање под киријом од 1 Маја на дворској пијаци са рафовима и тезгама, за погодбу упитати,

Милету или Миту Божиновића.

Број 30 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 17. АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 400 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе по гармонда од речи 0.50 дин. на пиперу од речи 1·20 дин. за прописано од речи на гармонди 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3.

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРЕПОРЕДИМО СЕ

И ако смо завршили борбу на бојном пољу сад нас тек очекују велике и тешке дужности, очекује нас борба доброга противу зла, борба правде противу неправде, борба разума противу предрасуда, борба светлости противу мрака.

Да би добро победило зло, правда неправду, разум предрасуду и светлост мрак, дужност је да се морално препородимо, да се карактером узвисимо, — јер карактер је извор силе и снаге, — да одбацимо све мане и рђаве навике из прошлости, да имамо више милосрђа, да не будемо егоисти, да се узвисимо над обичним животом: да будемо праведни за све што је поштено и корисно и да дижемо истину на место лажи.

Да би све ово постигли, дужност је да сваки буде на своме месту, сељак на њиви, чиновник у канцеларији, поп у цркви, учитељ у школи, трговац у радњи, занатлија у радионици, једном речју сваки на своме месту. Па дали је тако код нас? Одговор је негативан.

Изгледа да смо се искуством прошлости мало користили, да нас рушевине, трагедија наше отаџбине и притисак непријатеља нису ничим научили, да и дан данас код нас обућар меси колаче, а колачар прави ципеле. Што је тако, то је зло, а зло је што је тако.

И данас виђећете поштеног сељака са свима манама из прошлости. Рано дана напушта плуг и њиву, трчи код адвоката, чепа врата свију судова и надлештва, од практиканта до митрополита, а све у једном циљу, да би напокостио, да би оштетио свога комшију, па и самог рођеног брата. У томе он не преза ни од чега, служи се неистином, клеветом, лажном заклетвом, — јер је изгубио веру — продаје волове, да би добио јагње. Ако има права да тражи нешто и Богу ће досадити, ако има штогод да даје не можеш га ухватити. Пузи пред качкетом, пљује је иза леђа. Дакле без карактера је.

Ами, што је наш сељак такав, најмања је кривица до њега. Криви смо ми сви до једнога, који смо га тако васпитавали. Ми га нисмо учили него смо му увек ласкали, и онда с правом нам одговара, какви сте ви ми смо још добри, какви сте ви у капуту ми смо још добри у гуњу.

А како стојимо са трговцима и занатлијама? Па и ови су јучерашњи наших дана. Трговину не сматрају као занимање коме су се посветили, да буду посредници између произвођача — произвођача — и конзумента — потрошача — и да тако раније послуже овима другима, да од што повољнију цену нађу потребне робе, а у току времена и постепено и свој капитал увеличају. Ни говора у претераној жудњи за новцем клањају се златном теленту, траже да за дан и месец створе Крезово благо. Па и тако раније, ипак се жале, незадовољни су. То незадовољство долази од жудње за новцем и ненаситости. Таквима неће бити баш вредности цитирати речи чувеног стојика Епиктета: „Мени је све једно био газда — не био, не питам шта ће Цезар рећи, јер ни њему не ласкам; моја глава моја је царевина, мена је моја маленкост великог а вама је и ваша величина мала; ја сам и гладан и сит, а ви сте и сити ненасити". Дакле нужно је да се и ова класа људи на другој основи поближе. Основи на којој трговина мора бити у тесној вези са моралом.

Сад да кажемо неку и о трећој класи људи, о нашим чиновницима.

Одмах морамо констатовати, да ми и пре овога рата нисмо располагали довољним бројем савесних чиновника, а сада после светске трагедије — куда су они, који су са војском одступили бачени у ровове у којима су многи кости оставили, а сви остали под непријатељем, интернирани и са породицама изложени највећој беди и невољи, повлачећи некажњена живота, — може се прецизно рећи да ће много времена требати да се губитци попуне.

Наш чиновник пре рата мизерно је био награђен од државе. После 16 год. школовања, добијао је указно звање са платом од које је по одбицима пореза и удовичког фонда примао 80 дин. месечно. Од таквог чиновника, са таком платом држава је тражила рад, савесност и поштење. Колико тај захтев стоји у контрасту са стварношћу живота излишно је доказивати. У место рада чиновник је напуштао канцеларију и трчао у новчане заводе молећи, кафеџије, трговце и друге капиталисте, чланове Управног одбора да му се одобри зајам. А кад се и тај начин подмирења потреба исцрпао и прекинут изгубио, са њима се изгубила и она два захтева државе — савесност и поштење.

У нашем парламенту, у коме је од 160 посланика било 90 сељака, није се смео наћи ниједан Министар који би томе злу стао на пут, а ако се који и нашао, морао је на томе питању пасти.

Данас не смемо понављати грехе из прошлости. Ако хоћете да вам кошница буде пуна меда, постарајте се да пчеле имају доста и доброг цвета. Ако хоћете да вам државна администрација буде уређена, ако хоћете да Вам судија право суди нека се држава постара да чиновништво добро плати. Нека да, па нека захтева и тражи. Нека не фаворизирам једне на штету други, нека се искључе тетке, стрине и ујне, него свакоме нађе по заслузи, па ћемо имати добре чиновнике а тиме и добро уређену државу.

Са овим у вези ваља решити и свештеничко питање, како би цркве престале бити свештеничка лупања на која се нагони црква омаловажава а вера губи.

Кад све то будемо уредили, а крајње време да се томе послу приступи ми ћемо доброг исправног и вредног сељака, трговца, занатлију, чиновника, свештеника и учитеља, имаћемо карактера, а самим тим имаћемо сигуран и здрав темељ зграде државне.

Дакле препоредимо се.

Raul.

„Грађанин 3-IV-1919 г.

Сплит и Пожаревац

24 овога месеца о р к а ће се у Сплиту пролетни дан чистоће. Тим поводом, сплитска општина упутила је грађанству овај проглас, који ће пожаревљани прочитати са тугом у срцу:

„Наш град који тежи бољој будућности мора да у сваком погледу покаже да је достојан те будућности. Чистоћа града је један од најважнијих доказа његове умљудбе и воље за напретком. Стога је општинска упра-

на одлучила да ове године проведе пролетни дан чистоће. Сваки грађанин има битног интереса да град буде што чишћи и да покаже свакоме а нарочито странцима, пријатно и културно лице. Чистоћу тражи једнако и интерес здравља сваког грађанина као и привредни и естетски интереси града. Сплит, срце и слуђа нашега приморја, мора се свакоме показати у потпуној својој лепоти, он мора да у свим својим појручјима сјаји од белине и чистоће, од главног трга и главне улице до најзабаченије уличице, од господског стана до сиромашне колибе.

„Пролетни дан чистоће одржаће се у недељу 24 априла, па се стога позивају сви грађани Сплита, нека тога дана најлепше уреде и очисте своје домове споља и изнутра, околину својих кућа и улице пред кућама. Чистоћа тога дана нека буде доказ љубави сплићана за Сплит, нека буде подстрек на рад око одржавања чистоће, нека буде доказ како је Сплит леп и културан, јер је чист. Повереништво обићиће 24 априла цели град, завириће у све градске крајеве, у сва дворишта, радње, школе и установе. Лица и установе које се тога дана истакну особитом чистоћом, добиће награду коју ће поделити општинска управа на предлог повереништва за чистоћу.

„Награђени ће бити: сметлари најчишћих градских и варошких крајева укупно динара 500, власници најчишће приватне улице и дворишта у сваком градском крају са динара 200. Становници најчишће тежачке или рибарске куће или стана у сваком градском крају са 200 динара. Најчишћа школа са 200 динара, најчишћа радионица са 200 динара. 20 најсиромашније деце која се покажу најчишћом и најуредније, свако са 50 динара.

»Сплићани, докажите 24 априла да је Сплит град чист и културан и да љуби здравље и чистоћу».

Излишно је доказивати да је Пожаревцу неопходно потребан дан чистоће. Ако би надлежни и имали куражи да га по примеру сплићана одреде и нареде, куглачара би се узбунили, јер то њих стаје труда и пара а већност и новац пречи су им од здравља.

Куглана је узрок, што код нас много што шта не бива, а потребно је у општем интересу да буде. R.

Вести

Пут Патријарха Димитрија у Цеће. — Њ. Св. Патријарх Димитрије отпутовао је у четвртак 14. овог месеца за Цеће, где ће у тамошњој Патријаршији провести ускршње празнике.

Нова уредба. — Министар Унутрашњих Дела прописаће нову уредбу о правилима, дужностама и привилежностима општинских деловођа (бележника), благајника, писара и осталог општинског особља, као и о спреми, коју треба да има то особље. Ова уредба важиће док се не понесе нов јединствен закон о општинама.

Пројект новог закона о самоуправним градовима. — У Министарству Унутрашњих Дела израђен је нов пројект закона о самоуправним градовима, којих ће бити свега 64 у целој нашој Краљевини.

Самоуправно одељење Министарства Унутрашњих Дела послало је свима градовима пројект закона о управи и самоуправи градова, да ставе своје примедбе и мишљења, па да врате у року од месец дана самоуправном одељењу. Вероватно је да ће за кратко време Министар Унутрашњих Дела са пројектом овог новог закона о градовима изаћи пред Народну Скупштину, и да ће се овај пројект ускоро озаконити.

Ослобођени порез. — Генерална Дирекција Пореза, по одобрењу Министра Финансија, ослободила је пореза за 1926. годину све оне пореске обвезнике, чија су имања била потопљена приликом прошлогодишње поплаве.

Плугови за обвезнице ратне штете. — Поглавар Среза Пожаревачког актом својим од 13 Априла 1927 г. Бр. 10034 поставио је следеће:

Одлуком управе за ратну штету од 6. ов. мца бр. 4170 општинским властима из Пожаревачког Среза додељено је двадесет (20) плугова са цртаком.

Право куповине ових плугова има свако општењено лице у висини досуђене и до сада неискоришћене ратне штете.

Лица која су намерна да купе ове плугове, дужна су да поднесу молбу Поглавару Среза Пожаревачког.

Молиоц је дужан уз молбу да приложи и уверење Општинског Суда из кога ће се видети: колико му је досуђена ратна штета, колико му је исплаћена у обвезницама и да ли је до сада добио на рачун досуђене ратне штете какових справа или материјала.

Лице коме управа додели плуг дужно је да од управе прими плуг или овласти кога да то учини, јер управа не може никоме плугове слати.

За једну обвезницу општењени добија један плуг и пет малих ручних крунача.

Поглавар ће примати молбе до 20 ов. мца.

Закон о становима биће продужен. — Није још изашла наредба, али се чује из министарства за социјалну политику, да ће закон о становима, коме истиче рок почетком новембра бити продужен још до конца априла 1928 године и да ће судови за станове и даље остати на снази, да заштите интересе чиновника. Кажу, да ће се извести промене личности у судовима за станове.

Инвалидска скупштина. — Овамошње Инвалидско Удружење одржаће своју редовну годишњу скупштину на Цвети 17 априла тек. године у локалу кафане „Уједињење". На овој скупштини имају право присуствовати сви чланови инвалиди који су измирили свој члански улог. Почетак скупштине у 10 сати пре подне.

Родитељско веће. — У недељу на Цвета после службе у цркви држаће се у овдашњој гимназији родитељско веће (састанак) ради договарања ђачких родитеља са наставницима о поправци ђачког учења и владања. И ако је преко ђака директор позвао све ђачке родитеље на ноћу на овај састанак, пошто од како постоји наша гимназија, нпак се и овим путем позивају ђачки родитељи на ноћу на овај по њихову децу врло користан договор и дискусију, која ће се по потреби продужити и после подне.

Пожаревачко „Коло Девојака" слави на Цвети 17 ов. мес. своје Крсно Име у Дому Нож. Женског Друштва.

Извештавајући пријатеље и чланове друштва позива их да га тога дана посете.

Водосвећење и резање колача у 11 час пре под. у дому. На подне игранка. Управа.

Снабдевање болничким потребама. — Министарство Народног Здравља одобрило је нарочити кредит, који ће се поделити државним болницама у унутрашњости. Болнице ће из овога кредита набавити потребан материјал за рад.

Народни Универзитет. — Данас у 4 часа по подне у сали Обласног Одбора, одржаће предавање Г. Др. **Станојло Вукчевић**, помоћн. Мин. Нар. Здравља у пенз., другог, фазикус и народ. посланик.

Тема предавања биће:

ТУБЕРКУЛОЗА.

Надамо се да ће ово предавање посетити и шири слојеви грађанства: трговци, занатлије и радници.

Улазна цена за одрасле 2 дин. а за ђаке 1. дин.

Ускршњи ред богослужења

Вел. понедеоник, Вел. Уторак и Вел Среда Литургија пређосвећена у 8 час. пре подне.

Вел. четвртак у 6 час. јутрење, у 9 сати Литургија Василијева и у 7 часова у вече спасна Јеванђеља — бденије.

Велики петак у 8 час. Царски часови, у 3 сата по подне вечерње — полагање плаштанице беседа пресеч. духов. суда прете Душана Михановића у 7 сати плач Мајке Божије.

Вел. Субота у 1/2 4 сата после поноћи Христово опело, у 9 сати Литургија Василијева.

Први дан Воскресенија у 4 сата ујутро Ускрсно јутрење с литургијом и у 8 1/2 сати свечана Архијерска служба. Вечерње у 3 сата по подне.

Други и трећи дан Васкресенија Литургија у 9 сати пре подне.

Саборна црква.

ВЕРИДБЕ

Госпођа Кика и г. Коста П. Обрадовић извештавају да се њихова кћи *ЛЕПША* венчала са пуковником г. *ЂОРЂЕМ Р. АРАНЂЕЛОВИЋЕМ.*

Примање првог и другог дана Ускрса.

Наша деца; — Г-ца Косара кћи г-ђе Цуре и г. Стевана Јанковића економа из Брежана, и г. Александар Васић опанчар син уд. Даринке поч. Станимира Васића бив. кмета овд. — Вереник.

Стране вести

Велико снежно мећаве у Сибиру. — У последње време владала је велика снежна бура у Сибиру и то нарочито у Новоросијском, Вијском, Барнаулу и Томску. Највећа бура бесниала је у Омску. Услед велике мећаве завејано је било недалеко од Новоросијског, на главној пруги, 15 возова. У помоћ су притекле три локомотиве. Брзи воз Москва—Новоросијск имао је закашњења 24 сата. Свугде се ради на одстрањивању снега са колосека.

Фалсификовање новчаница и поштанских марака у Румунији. — Румунске полицијске власти већ од дужег времена биле су у траг једној јако проширеној и добро организованој фалсификаторској банди. У неким седмоградским (ердељским) градовима појавиле се фалсификоване банкноте од 500 леја и поштанске марке од 10 леја; трагови ове фалсификаторске банде воде у Мађарску, у Дебрецин.

На Криму су пронађени остаци из старо-грчког доба. —Јављају из Севастопоља да је експедиција коју води професор Граневич пошло за руком да пронађе на херакљиском полуострву у близини Севастопоља на остатке 8 старих зграда из старо—грчкога доба. Професор Грачевић је изјавио да су нађене рушевине старе 2,400 година.

Ђачки фонд

Г. Јеврем С. Јовановић — Касиделац, трг. овд. ценећи добротворну задаћу и важност коју врши фонд сиромашних ђака у погледу збрињавања и васпитавања омладине за будуће грађане и корисне чланове друштва, наложио је помоћи фонд сиромашних ђака пожарев. осн. школа прилогом од 1000 динара, чиме је постао члан завештач ове хумане установе.

Гђа Мирослава Др. Ј. Чеченског, да би сачувала трајан спомен на свога супруга поч. Др. Јарослава, апотекара овд, уписала га је о целугодишњем помену за члана завештача фонда сиромашних ђака пожарев. осн. школа, с улогом од 500 дин.

Коло Девојака, и ове као и ранијих година, обрадовало је поклоном нових хаљина за Врбицу четири сиромашне ученице овд осн. школа.

Г. Љуба М. Радовановић, свештеник овд. помогао је о Врбици са 50 дин. једног сиромашног вредног ђака овд. осн. школе „Светог Саве."

Нека је трајан и вечан спомен поч. Др. Јарославу, а свима прилагачима топла захвалност у име благодарних ђака сиротана.

Управа
Ђачког Фонда.

БЛАГОДАРНОСТ

Г-ђа Мирослава Ј. Чеченског желећи да очува трајну успомену свога знаменитог супруга поч. Јарослава Чеченског бив. прогереста, изволела је приложити каси удружења „Слоге" 300, (Триста) дин. на име добротворног улога.

Управни одбор „Слоге" у име својих чланова овим путем изјављује г-ђи Мирослави топлу благодарност на пажњи према удружењу а друштвеном добротвору пок. Јарославу нека бог подари рајско насеље.

Управа.

Огласи

ВЕЛИКО ИМАЊЕ у центру вароши Пожаревца, велики плац на коме постоје две куће, кош, 1000 комада каламљене лозе продаје се због ковачке сеобе.

Обраћа се нарочита пажња сељацима који мисле да се населе у варош.

За цену упитати овлашћеног продавца

Априла 1927 год. Пожаревац,

Мих. Ђ. Илића,
винар.

За Празнике и Заветине

најбоље вино

из мог винограда јако 12 степени бистро и без икакве сирћетне киселине црно, прелено и бедо продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафеџијама нарочите цене.

Комовица 20 гради по 15 дин. литар.

Милиноје Ж. Антић,
виноградар.

1—10

АЦА Ж. ЛАЗАРЕВИЋ

бив. судија и секретар апелационог суда у пензији отворио је

АДВОКАТСКУ КАНЦЕЛАРИЈУ

до кафане Велика Србија преко пута парка и врши све правозаступничке послове.

1—2

ПРОДАЈЕМ КУЋУ преко пута Гимназије; КУЋУ више старе цркве са великим плацем подесна за земљорадника; КУЋУ испод Великог Булевара треба са великим плацем подесна за земљорадника.

1—3 Драг. Е. Петић.

ВЕЛИКИ МАГАЦИН

у центру вароши издаје се од 1 маја. За погодбу обратити се у радњи.

1—3 Живота Ј. Рашић.

ГРАМОФОНА

ПЛОЧА ГРАМОФОНСКИ:

ерпских игара и песама, трајних опера и најновијих страних игара (шими замењена фиксирота и т. д.) у великом избору добила је радња

Александра С. Паника,

1—3 Пожаревац.

ПОТРЕБУЈЕМ:

келнера младића.

Неговановић
„Златан Топ"
Пожаревац.

ПЕЧУРКЕ дудове, жуте, суве и лепе, за фарбање коже њурчијске добили смо већу количину, продаваћемо на више и мање,

Лазаревић и Митић
трг.

1—6

ЖЕНСКЕ ЧАРАПЕ

са попустом од 12—10, 18—15, 20—18, 25—22, 30—28, 35—3?, 38—35, динара.

У свима моде бојама. Ове цене важе само до празника.

С поштовањем
Лунгић и Јанковић.

2—3

ПАЖЊА

За наступајуће Ускршње празнике продаваће како на мало тако и на више, **бело ореовичко вино** одличног квалитета по **5 дин. литар** ван кафане.

Хотел „Плуг."

КОНКУРС

Дирекцији Пожаревачке Обласне Железнице, потребна су **ДВА МАШИНОВОЂЕ** са стручним и законским квалификацијама за самостално руковођење локомотива на пругама у јавном саобраћају.

Молбе ће се примати до 25 Априла, ов. год. Уз молбе поднети документа о стручној способности као и уверења о досадањем службовању код Железничких Установа. Услови пријема у службу, плате и друге припадежности као и ход Државних Железница.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице. Број. 1.181. 8. Априла, 1927. године, у Пожаревцу. 3—3

СКУПШТИНА

Пожаревачка Трговачка Омладина на основу чл. 41 својих правила на дан 1 маја ов. год. одржаће своју редовну годишњу СКУПШТИНУ у 10 часова пре подне у сали Омладине са овим дневним редом:

1. Извештај Управног Одбора о раду у минулој години.
2. Извештај благајне о друштвеном стању.
3. Извештај Надзорног Одбора.
4. Давање разрешнице Управном и Надзорном Одбору.
5. Решавање о буџету за идућу годину.
6. Бирање четири члана за управни и три за Надзорни Одбор.
7. Предлози, молбе и жалбе ако их буде било које се поносе писмено осам дана раније Управном Одбору.

Позивају се сви чланови Омладине, да одређеног дана немоставно изволе доћи на скупштину.

2—3 Управа.

КЛОБУК

мушки шешира

моде најновије Силбер Бодерос и т. д. Добија се у радњи.

2—3 Лунгић и Јанковић.

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене па зиме и мање у свако доба.

ТРИ КУЋЕ у Пралешкој улици са плацевима подесне за земљорадника.

КОБИЛУ крвну 5 године стару приплодну има 4 трке

Пожаревац Продаје

Љубомир Живановић
трговац.

5—10 Јованова 10.

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Др. Радомир Т. Наумовић

Самоуправни лекар среза млавског

(ПЕТРОВАЦ)

Отпочео је рад и ординира у својој сопственој згради сваког дана (преко пешог дана).

СИРОТИЊУ ЛЕЧИ БЕСПЛАТНО.

ДУЋАН за издавање под кирију од 1 Маја на дрварској пијаци са рафовима и тезгама, за погодбу упитати,

Милету или Миту Божиновића.

ОГРАЂЕН ПРАЗАН ПЛАЦ до моје ку. ће продајем

П. М. Кириловић

Говеђина 1 кгр. 12. — дин
Сапун Бунгур 1 кгр. 14. — дин.

У месарској радњи

Љубомира Богићевића

до пијаце »Златан Бокал«
— Горња Мала —

НА ЗНАЊЕ

Кабаблачка Задруга Државних Службеника издаваће од 12 — 30 априла т. г. својим члановима **БРАШНО** по сниженој цени; услед наступајућих ускршњих празника.

ЛЕТЊИКОВАЧКО БРАШНО

За наступајући велики празник Х. В, стоваришне управе

нарочито је спустило цену брашну

те се даје могућност грађанству, да се снабде са најбољим и најјефтинијим брашном.

Стоваришне се налази

У КОЛОНИЈАЛНО - ДЕЛИКАТЕСНОЈ РАДЊИ

ЦВЕТКА ЈОВ. ПРВУЛОВИЋА.

2—3

ВИНО! КОМОВИЦА!

ЗА УСКРШЊЕ ПРАЗНИКЕ

Опште признато као најбоље и природно вино из мог винограда — прећу г. Мих. Ст. Павловића — берба из 1925 и 1926 год. као: Смедеревка, Ружица, Ризлинг, Хамбург, Малага и др. врсте пуштам од данас у продају на веће и мање количине.

Цене почев од 6 дин. на више.
Кафецијама нарочите цене.

22 Кнез Љазарева 22
9. Југ Богданов 9.

ЈОВАН М. НИКОЛИЋ,
сопственик.

КОМОВИЦА! 2—5 **ВИНО!**

ГРАЂАНСТВУ

ГРАДА ПОЖАРЕВЦА и ОКОЛИНЕ

Извештавам п. грађанство, да сам своју

СТОЛАРСКУ РАДЊУ ПРЕСЕЛИО

у Краљевој улици број 47. до „Народне Касине" — Коча, — преко пута дућчаре Браће Р. Димитријевића.

да ћу и у будуће као и до сада вар вршити сва столарске потребе: грађевинског тишлерија, собног намештаја, трпезарије, клуб гарнитуре, мртвачких сандука и т. д. са прокљубном израдом у свима стиловима.

Стално на стоваришту

ПОГРЕБНИХ ВЕНАЦА, МРТВАЧКИХ САНДУКА

од најјефтинијих до најфинијих. Растових и за транспорт металних сандука.

Муетре за све израде по базару могу се слободно видети у радњи

Марта 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем
ЂУРА ЖИВОЈИНОВИЋ,
Острозуб — столар.

4—5

ФАБРИЧКО СТОВАРИШТЕ
ТРЕГЕРА
и
БЕТОНСКОГ ГВОЖЂА
продаје најјефтиније
ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА
РАНКА ГОЂЕВЦА
Београд — Сава
2—6

ЖЕНСКЕ ЧАРАПЕ СВИЛЕНЕ

са попустом оригинала без дефекта од 25—24, 35—30, 45—40, 80—60, и т. д. Џемпера, пуловера, свитера, свилени и вунени, са попустом цене само до празника.

С поштовањем
2—3 Пунтић и Јанковић

ДОБРО ВИНО на свог винограда продаје! Чеда Вук. Ђевић
2—3 уч. у пензији.

ЛЕП ИЗБОР

ШЕШИРА
КАЧКЕТА
ТРЕГЕРА

по веома повољним ценама
Добила је трговина
Вукосава Живића
3—3 крајишки пијац.

2—
ЗА
„Гранд Хотел"
НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА
хотелијер
Љубевит Рац.

МУШКЕ ЧАРАПЕ

са попустом 7, од 10—8, 16—14, 18—16 25—20, 30—25, 35—30, 45—40.

Користите куповину 3 пута годишње пред Ускрс, Тројицу и Божић.

С поштовањем
2—3 Пунтић и Јанковић.

ПОРТАЛ добро очувана продаје трговина
2—5 Илија Богосављ и Син.

КЛАВИР се налази под закуп. Упутити Љубицу Др. Ђорђа-
3—3

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 31 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 21. АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе по нармонда од реда 0.50 дин, на цијера од реда 1·20 дин. за прописано од реда на нармонди 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НОВА ВЛАДА

На дан 16 априла т. г. „Самоуправа", је донела чланак под насловом „Легенда о владиној кризи", у коме се оштро критикују анонимни политички кругови, који немају за собом никога, који се крију, а утичу на ток политичког живота, проричу кризу и пад владе господина Узуновића.

У томе чланку „Самоуправа" констатује: да је потпуно неразумљиво човеку који стоји по страни, гледа и чита, зашто би владина криза морила да се појави баш правком демократске оптужбе против министра Максимовића, и да би сваки разложан човек који би гласао за ову оптужбу на тај начин признао да је изабран захваљујући помоћи г. Максимовића.

Истога дана, кога је полузванични орган владе „Самоуправа", донела чланак »Легенда о владиној кризи". тога истога дана десило се, да је влада господина Узуновића поднела оставку, чиме је утврђено да се је оставка владе, ма каква мотивација била, ипак појавила узроком оптужбе против министра унутр. дела г. Максимовића.

Овакова необавештеност владиног полузваничног органа доказ је да између владе и редактора „Самоуправе», није било потребне везе, те се је отуда и могло десити да „Самоуправа» на сам дан владине оставке овако пише: „пророчења о оставци владе, о оставци појединих министара, о владиној реконструкцији никако се не остварују. Ево га прилази већ и 19 април, па ће се видети колико су пророчења била необавезна и без основа«.

Догађаји су показали, да су пророчења била озбиљна и основана, јер смо за 24 часа имали оставку владе г. Узуновића и добили нову владу г. Вукићевића, састављену од радикала и демократске заједнице.

Ми смо неколико последњих дана указивали на потребу заједничког рада између радикала и демократа, која је потреба призната у свима политичким круговима, али смо ипак начином на који је нова влада образована, правично незадовољни.

Влада г. Вукићевића, образована је као парламентарна, јер поводом оставке старе и образовања нове владе клубови радикалне и демократске нису консултовани, што се једино може одобрити и објаснити тиме, да је влада господина Вукићевића, изборна.

Ови радикали, који су гађали госпођу Узуновића и Максимовића, изгледа да су погодили радикалну странку. Терали су лисицу па истерали курјак !

Отуда „ОДЈЕК» са олимпијске висине поздравља улазак демократа у владу, констатујући, да то означава „ублажавање једног и сувише тешког режима и наше гарантије за закониту и правни поредак земље," очекујући да ће нова влада поправити све оно, што су: „самовоља, непромишљеност и неспособност оштетили."

Поред све дужне воље да подржимо лепе наде у владу г. Вукићевића овако ни мало ласкаво писање „Одјека", о досадашњем раду радикалних влада, изазива нашу сумњу и бојазан у могућност заједничког рада између радикала и демократа и потсећа нас на речи великога песника:

„Смијешна је ова наша љубав,
Чудно како се очи сусрећају.»

Raul.

О КАТАСТРУ

Положај наше државе, као већите бране запада и истока, приморавао нас је да сву нашу снагу трошимо на своју одбрану, а често пута на одбрану искрених или сумњивих савезника и пријатеља. У економском и културном погледу напредовали смо онако како се напредује код нечијег ратујућег народа. То је и учинило те смо прави ратници а последњи привредници. То је нагнало наше државне и најпатриотније људе да викћу и вичу: „кад се Срби богу моле? не као скрсте руке давно већ као бију и као пљују, и на груди крв му лију." Или: „мачем коњи живог мађарина, ножем бодај мртвога турчина."

Док су државе које су биле у бољем положају развијале се економски и културно. За економско напредовање а нарочито у земљорадничким претежнијим као што је наш пример земље — катастар долази међу првим чињеницама. Катастар и комасација у другим државама учинили су да се чиновништво сведе на најмањи минимум а жетвени принос подигне на највећи максимум.

Са тих разлога је наш катастар свесрдно поздрављам. Али, у исто време сматрам за потребно да у најкраћим цртама изнесем шта је о катастру говорио, писао по новинама и више књига издао нам специјалиста за те ствари проф. М. Ј. Антоновић бив. професор геодезије на нашој великој школи и универзитету. Препоручљиво је да се уз катастар уједно врши и нивелација. Тај додатак неће да не даје ни више посла ни више издатака, а неопходно је за многе друге радове, као за регулацију река; за дренажу — одводњавање, наводњавање, искоришћавање водне снаге, изради железничких и обичних путева и др. и др.

Дали су они који су овај катастар наредили предвиђали нивелацију није ми познато. Како смо навикли да сваки рад отпочињемо са мало али ни мало стидње склон сам да верујем да се при овом катастру није водило рачуна ни о једноме овде напомењутоме, већ да је овај наш катастар нека врста копије аустријског

катастра за Херцег – Босну за истеривање порезе на земљиште.

Стварање услова за хватање порезе, а не стварати услове да се порез може створити — да се може што више створити — произвести то је стварање фатаморгане, који можемо узалуд сву хватати али је нико не може ухватити.

Цветн 1927. А. Кешић

КОНФЕРЕНЦИЈА
Сеоских трговаца у Петровцу

—:—

У суботу 16 овог месеца сеоски трговци у срезу млавском одржали су конференцију која је била одлично посећена.

Конференцију је отворио заступник председника петровачког трговачког удружења г. *Милош Димитријевић*, који је по избору три оверача записника, дао реч г. *Драг. Јовановићу*, трг. из Петровца.

Г. *Јовановић*, објаснио је присутнима, да је конференција сазвата на захтев сеоских трговаца, који желе, да према садашњим приликама и потребама грађана са села, добију право да могу продавати и оне артикле, чија им је продаја досадањим законом о сеоским дућанима, донетим 1870 године, забрањена.

Г. Јовановић умолио је присутне да саслушају телеграм, који је добио од г. *Стојадина Павловића*, народног посланика, а који гласи:

„Спречен неодложним послом у председништву Народне Скупштине; не могу присуствовати данашњем збору сеоских трговаца.

Молим вас јавите им да желим срећан рад и успех у заштити њихових права и да им у том погледу стојим на расположењу, а за данас молим извињење. Све учеснике поздрављам.«

Читање овога телеграма пропраћено је усклицима: „Живео"!

За овим добио је реч *Илија Гајић*, трг. из Кладурова, који је изложио тежак положај сеоских трговаца, који су ограничени у праву продаје, а подлежне великим дажбинама.

Илија Живановић, трг. из Прњавца, изложио је да земљорадничке задруге по селима продају робу свима грађанима а не само члановима задруга, који је рад штетан по сеоске трговце, па је тражио да им се та продаја робе нечлановима забрани.

Петко Јовановић, трг. из Мелнице, у кратком говору изнео је потребу измене чл. 4 а и допуне о сеоским дућанима, у корист сеоских трговаца.

Славко Милисављевић, трг. из В. Јаола прочитао је молбу упућену Народној Скупштини, у којој се налажу поједине артикли, чију продају треба одобрити у сеоским дућанима.

После дискусије у којој су поново узимали реч г.г. Драг. Јовановић, трг. из Петровца, Славко Милисављевић. из В. Јаола и остали, конференција је донела резолуцију, која се има упутити народним посланицима области пожаревачке, а којом се умољавају да измену чл. 4 а закона о сеоским дућанима, поднесу као свој предлог Народној Скупштини.

За овим је председавајући г. Милош Димитријевић, трг. из Петровца закључио конференцију, на којој је као гост био присутан уредник »Грађанина«. Raul.

Са инвалидске Скупштине

—:—

Обласни Одбор Удружења ратних инвалида у Пожаревцу одржао је своју редовну годишњу скупштину на Цвети 17 Априла тек. год. у сали Вафане Ујединење.

На скупштини су заступљене све инвалидске организације у Пожаревачкој области са својим делегатима.

Скупштину је отворио заступник председника г. Данило Савић члан управе а затим се приступило избору скупштинског часништва. За председника скупштине изабран је Г. Александар Трифуновић трговац, за секретара Мијаило Топић а за оверче: Милан Живковић капетан инвалид из Вланца и Живота Савић инвалид из Кушиљева.

Када је прочитан извештај Управног и надзорног одбора, и када је напоменено да су у прошло годишњој забави припомогли удружењу оно приреме у изношењу програма Г. Милан Ненадовић учитељ, а Коло Српских Сестара и Певачко друштво Слога сваке године, нашта им је скупштина изјавила благодарност са „Хвала.«

На предлог г. Тасе Јанковића капетана инвалида из Пожаревца скупштина је решила да се Коло Српских Сестара у Пожаревцу за своје услуге које је чинило инвалидима и њиховим организацијама и то и сада чини упише за почасног добротвора и препоручила управном одбору да учини предлог општо замаљском инвалидском конгресу да им се изда диплома.

Скупштина је изабрала нову управу и завршила рад у потпуном реду а делегати пуни хвале за своју обласну организацију разишли се кућама својим. М. Т.

Вести

Исправка. — У прошлом броју донели смо вест »нова уредба о болницама« у којој смо међу осталим донели да је у уредбу унело: на лекарима права наплаћивати за свакидашњи преглед по 40. динара. То је погрешно јавило, јер у уредби не стоји да лекар може свакодневно наплаћивати преглед, већ је предвиђено да за болеснике прве класе, који плаћају 100 дневно и то за 8 дана унапред, из те суме биће лекару додељено као награда.

Трке. — Другог Дана Ускрса одржаће се први тркачки састанак у Пожаревцу, који приређује Обласно Коло Јахача „Краљ Александар". Трке ће бити три, које ће се извршити на опређеном месту — „Малиновцу," у 3 часа по подне.

Освећење римокатоличке цркве у Смедереву. — У недељу 24 априла тек. год., обавиће се благослов нове католичке капеле у Смелереву. Благослов ће обавити сам преузвишени господин надбисков из Београда О. Р. фел Рапић уз асистенцију бројних других свећеника.

Упозоравају се католици дотичне Смелеревске жупе, под коју спадају: Петровац, Пожаревац, Костолац, Смед. Паланка и т. д., да по могућству у што већем броју присуствују тој свечаности.

Дисциплински Суд. — По наређењу Господина Министра Просвете и у пожаревачкој области образован је суд за кривице учитеља. Председник овога суда је велики жупан.

Цена хлебу. — У свима градовима цена је хлебу од 2.50 -3 дин. по килограму а код нас у Пожаревцу цена је и данас преко 3 дин. по килограму. Зашто је то? Цена је пшеници, најбољој, до 260 дин. 100 кила а хлеб се продаје по тако високој цени?!

Набавка стоке на име репарација. — Наше репарација делегација у Паризу одобрила је да се за рачун Министарства Пољопривреде и Вода набаве 200 оваца, 200 свиња, 200 гуске, 600 пловака и 200 кокошију за приплод.

Испорука ће се извршити до краја ове године.

Мала матура у средњим школама. — У нови финансијски закон ушла је једна одредба којом се ове године укида полагање мале матуре у средњим школама.

Копање артерских бунара у Ј. Србији. — Министарство Пољопривреде и Вода у сарадњи са Мин. Нар. Здрављ приступиће у току ове год. копању артерских бунара у Ј. Србији у местима оскудним у води. Има предела тако безводних и насељена места довозе воду колско по неколико километара. Познато је, да су неке наше коловође пропале само због оскудице у води.

Курсеви за сеоске домаћице. — У нови буџет Министарства Пољопривреде и Грађевина је једна позиција са кредитом од 220.000 динара за одржавање и курсева и течајева за сеоске домаћице у народу.

Позориште. — Подрински Повлашћ. Позориште г. Д. Животића долази за Ускрс и давање представе код „Плуга".

Грађење водовода и цистерна по селима. — У току ове године Министарство Пољопривреде и Вода наставиће радове на грађењу нових водовода и подизање цистерна по местима, која оскудевају са водом. У ту сврху предвиђена је сума од 150 хиљ. динара.

Ускршње помоћи инвалидима и ратничкој сирочади. — Министарство Социјалне Политике доделило је слеђење кредите да се раздаду као новчане помоћи за ускршње празнике и то: Инвалидском Удружењу 170.000 и дечјим домовима у којима су смештена ратничка сирочад 100.000 динара.

Наћвне наочари. — Ко је изгубио наочари са футролом века се јави уреднишшву „Грађанина".

Стране вести

—:—

Где роди у Румунији најбоље вино. — Румунско вино је познато и у иностранству. Простор на којем расте ви-

нова лоза, према рачунању године 1924 износи преко 243 хиљаде хектара, године 1925 преко 280.000 хектара. Род вина 1924 беше преко 6,4 мил. хектолитара, год. 1925 скочило је на 7,6 мил. хл. 60 процената од овога дала је Молдавска и Бесарабија где је преко половине родне земље засејано виноградима. Добрих винограда има у Влашкој, у Олтенији и Добруџа. Најзнаменитија румунска вина су из околине Одобешти, Центари и Хуши у Молдовској затим у Драгашанима у Олтенији, па онда из округа Алба Јулија и Тарнава у средњем Ердељу.

Совјетска Русија наручује лађе у Немачкој. — Комисија совјетске трговачке морнарице наручила је код немачких творница лађе два путничка параброда за Кримско-кавкаску линију, једну за линију Одеса—Николајев и једну лађу за линију Архангелск—Печора. Лађе имају бити готове до краја 1928 г.

Велико предузеће — мали почетак. —У Есену (Немачка) постоји позната фабрика топова: Круп. То је читава једна варош са десетак хиљада радника, са спрудама као шума, где се сваки дан излева као читава река гвожђа и челика. У средини тог огромног предузећа стоји једна стара дрвена ковачница, са 1 наковњем. То се чува као успомена на мали почетак старог Крупаца, који је ту почео са 2 ковачка момка свој посао. Још ту стоје и колица за једног коња, на којима је он гвожђе купио и довлачио. — Живот је пун таквих примера који доказују, како се паметним радом истрајношћу и штедњом од малог шегртића постижу велики успеси. Из такве мале радионице се развило исто тако огромно предузеће Х. Форда у Америци, у којој је намештен и један Приморчанков питом и као инспектор.

Ускршњи ред богуслужења

Велики петак у 8 час. Царски часови, у 3 сата по подне вечерње — полагање плаштанице басама пресеч. духов. суда проте Душана **Михановића** у 7 сати плач Мајке Божије.

Вел. Субота у $^1/_2$4 сата после поноћи Христово оцено, у 9 сати Литургија Василијева.

Први дан Васкресенија у 4 сата изјутра Ускрсно јутрење с литургијом и у 8$^1/_2$ сати свечана Архијерска служба. Вечерње у 3 сата по подне.

Други и трећи дан Васкрсенија Литургија у 9 сати пре подне.

Саборна црква.

Доживљаји једне душе.

Молба.

Ја сам убога сапатница који је вечито сиромах као и сва моја браћа.. И не могу много да ти дам,. понеку песму, што је то, и једино благо, своју душу која је као башта којој недостају мириси твоје душе. У њој нема ни славуја, већ само неке ране, бол и понека бледа слика већ далеке и заборављене среће.. Видиш, како је безживотно.. А један твој поглед, који је песак као смех, може починити чудо по којој души.. Веруј, сав мој бескрај звонио бих у смеху и весељу, а ја бих у својој бездани осетио рађање младих снова..

Зашто не будеш као Сунце и дарујеш мојим световима живот,.. Зашто ми не пружиш руку и да пођемо заједно кроз живот једном путањом и да заборављамо, а ја, божјак, бићу задовољан што ће сваки бол твој и твоја срећа бити и мој бол и срећа моја.

12. априла.

Опомена.

Ти знаш, боле мој, да је наш живот као рађање и умирање дана. И после наше смрти остаје једна трака, која прича да смо прошли, а потом и она нестаје.. А после се друго рађа и започиње оно што смо ти и ја започели једнога трена,тка..

Струји врело..

Пуно малих и светлих зрнаца описују један кратак и хитар пут кроз ваздух, а затим ишчезавају и умиру у таласима.

Па ни, биће прекасно..

Удавиће се као..

И једнога дана неће бити мене ни тебе. Ишчезнућу тихо, лагано као уздах, а моја ће груда лутати око тебе и ти никада нећеш бити срећна,.

13. априла.

Помирење

Ја сам вас мрзео..

Ваш кикот, погледи и речи ваше беху ми одвратне.. И ја сам желео да моја срећа или мој бол, моја туга, не зависе од вашег расположења,.

Хтео сам далеко од вас, од ваше подмуклости и злобе.. Али опростите.. Где ће увек из свога сазвежђа.. Од вас зависи моја срећа, мој бол, јер ви ми дајете и једно и друго.

Брате, пријатељу, пружи ми руку, ја хоћу стобом, међ нас, с нама.. Када се ви смејете и ја ћу се смејати и мој смех биће хучнији од бура и веселији од славуја, а када вам се плаче, и ја ћу плакати, плакати као небо и више од неба..

14. априла, 1927. год.
Пожаревац Мија.

ВЕРИДБЕ

Госпођа Кика и г. Коста П. Обрадовић извештавају да се њихова кћи *ЛЕПША* верила са љубовником г. *ЂОРЂЕМ Р. АГАНЂЕЛОВИЋЕМ.*

Примање првог и другог дана Ускрса.

Г-ца Живка Бркићева, кћи Давиде и Љубе Вркића из Гроцке и господ. **Драгољуб Ристић**, сарач, син Марице и поч. Јеврема Ристића, сарача из Пожаревца — ВЕРЕНИ.

ИСПИТ.

Г-ђа *Даринка* и *Драгомир Цвејић*, бурчија овд, извештавају своје пријатеље и сроднике, да ће се њихов кћи *Данчица*, испитати са г. *Владимиром Марјановићем*, пешад. капетаном II кл. — *Другог дана Ускрса*, у 4 часа по подне — Љубичевска улица бр. 31.

Игранка у 9 и по часова у вече у хотел „Берза."

Огласи

Кафана „Уједињење"

Потребује ОБРЕДЊИКА

Дим. Новаковић
1—2 каф.

ВРШИ за 36.000 у готовом, а за 40.000 ако је половина на почек.

1—2 Алекса Пурковић.

СТАН од три одељења, летње кујне и шупе. Издаје се одмах под кирију. Главашева улица бр. 14. (Брдња мала.)

ДУЂАН за издавање од 1 јуна. Ближа обавештења даје. Радомир Живковић, трг.
1—3

СТАН за издавање од 6 одељења, шупом и подрумом. Коме треба може се уселити одмах или од 1. маја.

Сп поштовањем
Миладин Грујић, баштован.
1—3

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ново озидан са 3 собе, предсобљем и летњом кујном као и осталим припадлежностима, уведеним електричном осветљењу у близини Гимназије. Гојкова улица Бр. 7. Уселити се може од 1 маја по старим.

За услове обратити се
Ђорђу Наумовићу
опанчару—табачки чаршија

ВЕЛИКО ИМАЊЕ у центру вароши Пожаревца, велики плац на коме постоје две куће, кош, 1000 комада калемљене лозе продаје се због ковачке сеобе.

Обраћа се нарочита пажња сељацима који мисле да се населе у варош.

За цену упитати оплашћеног продавца.

Априла 1927 год. Пожаревац.

Мих. Ђ. Илића, винара.

ЖЕНСКЕ ЧАРАПЕ СВИЛЕНЕ са попустом оригинала без дефекта од 25—24, 35—30. 45—40, 80—60, и т д. Џемпера, пуловера, свитера, свилених и вунених, са попустом цене само до празника.

С поштовањем
3—3 Лунгић и Јанковић

ДОБРО ВИНО из свог винограда продаје Чеда Вукићевић
3—3 уч. у пензији.

ЗА 3—
„Гранд Хотел"
НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА
хотелијер
Људевит Рац.

НА ЗНАЊЕ

Кабаџијска Задруга Државних Службеника издавање од 12 — 30 априла т. г. својим чановима **БРАШНО** по спуштеној цени; услед наступајући ускршњи празника

МУШКЕ ЧАРАПЕ

са попустом 7, од 10—8, 16—14, 18—16 25—20, 30—25, 35—30, 45—40.

Користите куповину 3 пута годишње пред Ускрс, Тројцу и Божић.

С поштовањем
3—3 Лунгић и Јанковић.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ преко пута Гимназије; КУЋУ више старе цркве са великим плацем подесна за земљорадника; КУЋУ испод Великог Буњарог треба са великим плацем подесна за земљорадника.

2—3 Драг. Е. Пешић

СКУПШТИНА

Пожаревачка Трговачка Омладина на основу чл. 41 својих правила на дан 1 маја ов. год. одржаће своју редовну годишњу СКУПШТИНУ у 10 часова пре подне у стану Омладине са овим дневним редом:

1. Извештај Управног Одбора о раду у минулој години.
2. Извештај благајна о друштвеном стању.
3. Извештај Надзорног Одбора.
4. Давање разрешнице Управном и Надзорном Одбору.
5. Решавање о буџету за идућу годину.
6. Бирање четири члана за управни и три за Надзорни Одбор.
7. Предлози, молбе и жалбе ако их буде било које се подносе писмено осам дана раније Управном Одбору.

Позивају се сви чланови Омладине, да одређеног дана неизостављно изводе дође на скупштину.

2—3 Управа.

КЛОБУК

мушки шешира

моде најновије Сибир Бодерос и т. д. Добија се у радњи.

3—3 Лунгић и Јанковић.

ПАЖЊА

За наступајуће Ускршње празнике продавање како на мало тако и на више **бело ореовичко вино** одличног квалитета по 6 дин. литар ван кафане.

2—3 **Хотел „Плуг."**

Ново реновирана кафана

Последњи ГРОШ

извештава поштовано грађанство и околину да је од 1 марта, предузео под закуп

Павле Томић

и да је снабдевена првокласним пићем и добром СРПСКОМ КУЈНОМ. Прима абонирање на кост по врло скромној цени 1—3

ЖЕНСКЕ ЧАРАПЕ

са попустом од 12—10, 18—15, 20—18, 25—22, 30—28, 35—32, 38—35 динара

У свима моде бојама. Ове цене важе само до празника.

С поштовањем

3—3 Лунгић и Јанковић.

ПЕЧУРКЕ дудове, жуте, суве и лепе, за фарбање коже Курчијске добили смо већу количину, продаје нешто и мање.

Лазаревић и Митић

2—3 трг.

За Празнике и Заветине

најбоље вино

из мог винограда јако 12 степени бистро и без икаквог сирћетне киселине црно, црвено и бело продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафеџијама нарочите цене.

Комевицу 20 гради по 15 дин. литар.

Миленије Ж. Антић.

1—10 виноградар.

ГРАМОФОНА

ПЛОЧА ГРАМОФОНСКИ:

српских игара и песама, страних опера и најновијих страних игара (шими валстера фокстрота и т. д.) **у великом избору добила је радња**

Александра С. Панића,

2—3 Пожаревац.

АЦА Ж. ЛАЗАРЕВИЋ

бив. судија и секретар апелационог суда у пензији отворио је

АДВОКАТСКУ КАНЦЕЛАРИЈУ

до кафане Велика Србија преко пута пијаце и врши све правозаступничке послове.

ВЕЛИКИ МАГАЦИН

у центру вароши издаје се од 1 маја. За погодбу обратити се у радњи.

1—3 Живота Ј. Рашић.

ПОРТАЛ добро очуван продаје трговина

2—3 Илија Белосавић и Син

ПОЖАРЕВАЧКА ТРГОВАЧКА БАНКА

ЕСКОНТУЈЕ

мењице са ваљаним потписима, државне бонове, купоне ратне штете којима рок исплате није још прошао

ДАЈЕ ЗАЈМОВЕ НА ЗАЛОГУ

ратне штете и на све остале државне хартије од вредности као и најважније домаће робне, трговачку робу, занатлијске израђевине и храну.

ПРИМА УЛОГЕ

на штедњу које враћа и без отказа;

ФИНАНСИРА ТРГОВЦЕ

при извозу хране и стоке.

ВРШИ ИСПЛАТЕ

у иностранству и земљи писмених и телеграфским путем уз солидну провизију.

2—3

СТАН за становање са седам одељења тушем, подрумом и шталом, издаје се под киријом од 1-ог маја.

Упитати Кнеза Лазара бр 10. 1—3

ИЗДАЈЕ СЕ од 1 маја кућа у Св. Савској улици број 28.

За услове упитати у радњи Милована К. Трифуновића. 1—2

ПРОДАЈЕМ

1 КАФАНУ у Брашев. мали и и под киријом радњом.

2. Продајем нов вајакер који је на фарбање код Сретена Петковића.

3. И издајем под киријом одмах кућу са 4 одељења у Прв. ул. Бр. 47.

1— Никола Јотић

Удобан стан са више одељења за становање одмах.

Упитати

1—3 Жику Ђурића

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћем величине 80 ара Брановачки квадт.

ВИНОГРАД у Бресју 25 ара.

ДУЋАН и СОБУ са једиком и без издајем одма под киријом. Призренска улица 43.

За услове упитати

сопственика

1—4 Милорада Ж. Милојевић

ДУЋАН простран за издавање од 1 маја

Упитати

Жику Ђурића или

1—3 Стојну Живковићку

КУЋА у центру вароши са шталом и подрумом.

За продају упитати Уредништво 1—3

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Др. Радомир Т. Наумовић

Самоуправни лекар среза млавског

(ПЕТРОВАЦ)

Отпочео је рад и ординира у својој сопственој згради сваког дана (преко целог дана).

СИРОТИЊУ ЛЕЧИ БЕСПЛАТНО. 2—5

ДУЋАН за издавање под киријом од 1 Маја на дворском пијацу са рафејима и тезгама, за погодбу упитати,

Милету или Мату Вожиновића.

ПЧЕЛАРИ!

Најсавршенији конвиџе, као и остали потребан материјал за ројење пчела: са упустама, може се најповољније добити у пчеларској радионици.

Живка С. Марковића

3—8 Дубравица—Пожаревац

ОГЛАС

Изгубио сам или ми је неко украо таниј од виногрча у званом месту Шумарицама, од обим прста.

Умољава се ко буде нашао нека ми преда где ће добити пристојну награду, најдаље од данас на за 10 (десет) дана.

У случају ако ми не преда огласићу је за неважећу и тражићу да се убаштини.

Стеван Мартиновић,
бурчија зан.
Љубичевска улица бр. 70

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венерично болести

Шеф венеричког одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 3—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 34

БАНКАРСКИ ЧИНОВНИК

тражи намештену собу.

Ко оглашује тај напредује

ЛЕТЊИКОВАЧКО БРАШНО

За наступајући велики празник Х. В. стоваришће брашна

нарочито је спустило цену брашну

те се даје могућност грађанству, да се снабде са најбољим и најјефтинијим брашном.

Стоваришће се налази

У КОЛОНИЈАЛНО - ДЕЛИКАТЕСНОЈ РАДЊИ

ЦВЕТКА ЈОВ. ПРВУЛОВИЋА. 3—3

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 32 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 24. АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за оглаве по милиметру од реци 0.50 дин. на цицеро од реци 1.00 дин. за прилошење од реци по милиметру 2 дин.

За оглаве велике се попуст унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Власништво и уредништво „Грађанина“ са најлепшим жељама честита свима читаоцима светли празник ХРИСТОВОГ ВАСКРСЕЊА.

БЕЗ ГОЛГОТЕ НЕМА ВАСКРСА

Док су векови мимоилазили, Провођење спремало је Цвеће на јеховог дана скупи сва у своје јато. У колебљивој роси; нису га земаље круне златне ни дворови сјајни, већ праве онима који су сурвани у дубину плача, пробуди им успавала дух и даде им сазнање о њиховој тешким ланцима у-кирженој свести — и тим сазнањем те моћи, васкрсну човечанство!... Векови га славе! И ми, следбеници његове науке данас у XX веку клањимо његa кличући: СЛАВА ВАСКРЕСУ ТВОМЕ ХРИСТЕ!... Где лежи Христова моћ? — лежи у томе, што је он волео сиротињу, а мрзео бездушне зеленаше световне и духовне. Презирао је и оне који злоупотребљавају своју поверену власт: јер је и сам рекао поштујте власт; јер су Богом дане; јер је и сам признавао да су власти неопходне... Али власт којој моћ у делима лежи, А НЕ У ТОМУЗУ!!!.

Христос је стављао моралне принципе изнад свега. Па и у самом добу његове појаве, човечанство су дављле и разоравале партијске свађе и отимање о власт. Христос је сматрао овај живот као привремени сан, и тако је о њему и проповедао: све је на земљи само сенка и привидна, прах и пепео, ништа и ништа, а царство вредно, где је у стварно и сам ово-земаљски живот, био је за њега идеал, а идеал је сваког човека на земљи који љуби правду, истину и штити некрепке, а подиже пале. Из оваког схватања истиче извор вечите утехе и то задовољава човека благом веселошћу; то гони да се замишља о тешким друштвеним проблемима, који су неприступачни само онима, који о себи и о никоме другоме не воде рачуна.

Кад човек проучи живот и рад његов, његову науку, он ће видети; да сва данашњица наша је безцељна, безсадржајна реализата за опште добро, једна дивљачка игра коју прате звукови још дивљачнијих инструмената; како ће слатко бити једног дана радити на срећу, за образовање људи и за добре људске врлине. Сваки напор да се таква питања одбаце, скрхаће се о пробуђену свест.

Скромне слуге Св. Божјег олтара ви који сте позвани да први будете носиоци оне науке са Голготе проклamоване, ви који у својим рукама држите Храм, који је подигнут једино разуму и духу; истинити свештеници, ниште ваљда зато позвати да у тишини гледате шта раде лажни следбеници Христови, како изопачавају и скрнаве његову дивну науку за коју сте ви једино позвани и одговорни пред Богом и пред људима за њено изопачавање.

Па и друга половина човечанства, и ако је у многоме спутана и још страна од сазнајућег друштвеног стања у коме се најмање добра чине, — Ви жене пођите попут римскога роба који је први на својим снажним плећима донео идеју Христа распетога: слобода право и правда, будите праве следбенице и ученице Исуса Христа — ту вам лежи ослобођење. И кад би се Христос вратио поново на овај свет, где мислите да би нашао праве потомке оних верних и одважних лица, која су са њиме ходила по обалама Генезаретског језера? Мислите да би их нашао међу сиромашним борцима симулизма, које он ни-је познавао? Не неби их нашао ни тамо где под сводовима Св. Храмова резигнирано стоје пастири у пуној немоћи да бране и одбрани од непријатеља његове свете идеје за коју је славно пао!... Не би их нашао ни тамо где бујне страсти и пороци, где их бране идеје застарелих мозгова и слуге искључиво њиховим интересима за чашак хлеба!... Христос би морао поново поћи оним истим путем као и први пут... Његова би се камилја замотлала међ свима онim типовима којих и данас нето тако у изобиљу има, као онда и ако је скоро 2000. год. прохујало, од тог доба!...

Погледајмо небу на видику; тамо се канда рађа зора, ослобођење човека који ће се ослободити радом, доброчинствима и узајамним помагањем. Даље се полако ослобођење путем науке, која прониче кроз људску привреду и човечније назрнавање законских прописа и уредаба који из дана у дан савлађују и овладују сувише суровим човечјим материјализмом у борби за опстанак, и на тај начин граде постоље да уздигне нешто свега право достојанство свих људи и за истинску слободу. А да се до тог узлигнућа што пре дође: вршимо сваки своју дужност, вршећи му сваки спрема ноне дане, нови, прави једини живот на земљи, за све и сваког... Зора, коју је пре 2000. година означено Син — Богочак, рођен од сиромашних родитеља Јосифа и Марије из еврејске палавке Назарета — све јаче пушта своје зраке, позивајући са ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ!

Јован С. Десимировић
парох в. пријески

УСКРШЊА ЈАЈА

Имам јаја и сувише,
Офарбани и са сјајем.
Ах! залуду нада не смем,
Заслужнима да их дајем.
Па бар кад би могло бити,
У јајима неке трампе,

Но и то је забрањено,
По закону новом штампе.
По ком не смем ни да мислим,
А камоли што да пишем,
Зато с пуном корпом јаја,
Плачем, тужим и уздишем,
За временом оним старим,
Кад слобода беше мала
Ал' за штампу беше већа,
Но код браће радикала,
Што с'слободом јавне речи,
И сувише послужише,
Па се после тако ружно,
Јавној речи одужише.
Кто, због тог драга браћо,
Морам да се сневеселим,
Јер не могу толка јаја,
Заслужнима да поделим.
До године ако Бог да,
Нови закон да нам суди,
По два јаја добићеду,
Сви заслужни наши људи.

Raul.

НА ТРЕЋИ ДАН УСКРСА

Одржаће се у сали Окружног Одбора

шира конференција за оснивање месног пододбора аероклуба.

Том приликом прочитаће се и апел Друштва за ваздушни саобраћај А. Д." за упис његових акција, које се „приказују као хартије од вредности пријатном гаранцијом, са правом да се на државним касама примају по номиналној вредности као кауције и депозит. Акционарима је обезбеђен доходак на њихов уложени капитал најмање 10% "

Родољубиво грађанство Пожаревца позива се да на ову конференцију дође у што већем броју и таме још јаснијом више посведочи да су Пожаревљани вазда међу првима кад је у питању опште добро наше државе и народа.

Почетак у 10 часова.

За сазивачки Одбор:
пуковник Ђорђе Р. Аранђеловић
Dr. med. Ватомир Говедаровић
хир-пр.

ЂАКОН

— Отац Аверкије. —

Молим ти се, Господе једини и свемогући, услиши молитву слуге твоје и помилуј душу почившег раба твојега, који се је на смрти својој покајао и примио имену твојему. А ја скрушени слуга Светлости твоје чинам дужност своју. Прошле су три године од смрти његове и ја надајем, по жељи његовој, „сочињење" његово

28. мај 1920 г

Боже господе, уваишени Творче мој, не дозволи да душа моја клоне, не дозволи да ђаво уђе у срце моје. Упути ме правим путем, Боже, и не дај да пропадне слуга твоја. Сама је месец дана како сам дошао у ово место, на жар ћош, Сетоно, на кушњу да ме ставиш. Писмо. »Ђаконе, слатки мој ђаконе; Ђаконе, сунце моје; Ђаконе, звездо моја, дође чекају те на кладенцу!" О, иди, демону, од мене, иди, иђе унеси раздор у мирну кућу моју!

28. мај 1920 год.

Два су већ дана прошла и где, ево већ другог писма. »Ти ми и сувише смарен изгледаш, твоја је молитва одвећ скрушена, глас ти при речју Божјом необично подрхтава, а око ти је збуњеношћу и плашћом превучено. Ал' дође; дођи на кеш видети да ће то ишчезнути, да ће нестати сво и да ћемо остати само нас двоје. А у двоје је срећа, удвоје је љубав, у двоје је живот, ђаконе.« Чујте глас немоћнога. Силе Свемоћне, чујте и не дајте му клонути. Господе, видиш ли Иродијаду како се разиграла и како тражи главу Јованову? Чујеш ли оргије њене, видиш ли бестидност њену?

1. јуни 1920 г.

»Зашто си духнуо, Боже, у смртни прах и зашто си од њега биће створио у лицу себе самога? Ти оно ће оскрнавити ино твоје. Зашто му живот даде? Па, зашто си Боже, и мене саздао? Зашто ми наменио тешку улогу сина блудног? Осећам већ како се у срце моје увлачи отпадник твој; видим већ јазбину тамну којој ме несрећним вуче; је ли то судбина моја, јеси ли ти тако хтео? Опрости, оче, несрећном сину своме, њему нема спаса, он је ђакон, а кренуо је путем који му је забрањен.

5. јуни 1920 г.

„Ево ти већ трећег писма, ђаконе мој (да ли смем тако рећи?), ево ти сунце моје, ево ти срећо моја. И чини ми се да ти ваше моју писати, најдражи срцу мојему. Ја сам чула за ваше ђаче твоје и зар треба да мучим душу твоју, ону коју толико љубим; срце твоје, ту најдражу и најсветију светињу моју? О, ђаконе, кад би и ти знао за наше моје?! Плашиш се Бога? А зар ти није позната Јелинска Историја? Хермес је никао Венеру па је онај Аполон Венерин био. То је, велим, Стари Век? — и Нови је такав. Бог је Бог.« — Осећам већ како ми срце јаче куца, осећам како ми је топлија крв, осећам како јаче струји. Божанске снаге мојих, као да ти је Венера послала да душу моју спасеш онога мојих. Да, право си имала кад си рекла: »У двоје је срећа.« Јест! Ја сад тек видим »у двоје је срећа,« у срећи је љубав, а у љубави живот, Живота! Живота! Живота! то је девиза садашњости.

6. јуни 1920 г.

„Дражесна божанце моја! Опрости великој пежерновчи мојој према неодољивој љубави твојој. Ја сад тек увиђам мелоду речи твојих, које продреше жиле моје. О, љубави! О, вечита царице младости! Хладни студенче мој, од сад ћу те тако звати, како ћеш ми бити мио, када већ довечи будем на теби. Колико сам пута крај тебе пролазио, па ми нисси био драг, а већ данас бићеш необичан предмет меморије моје. О, нежна девице моја, ти свакако разумеш смисао речи оних?! Замисли ову божанску слику, коју ни Рафаел није могао замислити На небу милијуни сићушних звездица трепере и бацају своје чежњиво погледе доле на земљу. Ноћ тихо клиња. Вода жуборн. У лугу славуј извија своју јединствену песмицу »О двоје заљубљених« који се, рецимо, ту одмах, недалеко од њега, предају своме, јединственом љубавном сну."

9. јуни 1920 г.

Господ је напустио дете своје, па је и дете напустило Господа својега. Он му није хтео помоћи (иако га је требало помагати), кад је тражило од њега утехе, зато се дете потпуно световно одрече даље његове интервенције. Дете је кренуло путем; љубави, а тај је пут препоручљив уз Наду и Веру. Веру одбацујемо пошто је сувише скучена и немогућна даље само уз Наду. Моја драга не мисли овако мене, али све једно, она је мени необично мила. Ја је волим и просто осећам да бих без ње умро Она ми је драга она ми је пажа, она ми је најдража од свега на овом немилостивом свету.

12. јуни 1920 г.

Од како сам је упознао чисто осећам да сам млађи, да сам лепши, да сам снажнији. Као да је Бог хтео да ми иде на руку. Не, не. Није Бог, ја у Бога не верујем, то ју учинила савест моја; тако је, ја у савест верујем, она је мој Бог. — Драгано моја, како те необично волим; чим сам те упознао, ја сам се развио са собом. У глави ми је једино ти и наш први састанак. — Звезде се рачуле по небу. Нас двоје једно крај другог. у сенци. Ја просто лебдим над тобом, додирујем ти набрекла недра, под руком осећам како ти удара разиграно срце, а ти сва успламтела, ужагрена, загрљена, са раскопчаном пешуљом љубиш ми већ заморене од пољубаца и као да кажеш: Још! Још! Још!

15. јуни 1920 г.

(Девојачки дневник). О, тај божански дан остаће као најсветлија вскрница у моме животу. Тада је он први пут на уста моја ставио пољубац свој: ватрен, продоран, љубавни. Тада сам га ја први пут на груди своје примила, први пут се он надвио изнемоглом, и ја сам мирисала несрећне мирисе која су долазили од њега и који су испуњавали душу моју. Он је био мој, ја сам била његова — љубави, тад сам свезнала за величину имена твојега, јер сам имала мушкарца у себи, који је ужасно у сладострасној крви мојој. Ја сам задовољила жељу своју, која је тражила човека за један тренутак у животу.

17. јуна 1921 г.

(Ђакон напи годину дана доцније.) Несрећно сладострашће! Несрећна љубави моја! Проклета жено! Проклете пута твоје! Ја згреших и себи и људима. Бога преврех. Али, опрости Свемогући Оче! Савест, коју сам звао Богом гони ме на се кајем. И запијам: Оче, опрости блудном сину своју, који није знао шта ради.

12. јуни 1921 г.

(Девојка пише годину дана доцније). Да је благословен Бог наш, који је установио полигамијски живот; а који „девојки окуси његову власт настављаће и даље," а он сам није најгори мирочитељ онда када је оправдан.

— Крај. —.

Вести

Састанак Великог Духовног Суда. — Велики Духовни Суд састаје се 1. маја у Сремским Карловцима и радиће за све време до великог судског распуста, који почиње половином месеца јуна. Велики број брачних предмета чекају на решења Великог Духовног Суда.

Конференција обласних представника. — За 1 мај заказана је у Београду конференција свију обласних представника, ради решавања питања привредне крзе.

Од стране области пожаревачке окрећна је као делегат г. Милан Ведичковић обласни посланик.

Први тркачки састанак. — Другог дана Ускрса ова. Коло Јахача »Кнез Михаило« приређује свој први тркачки састанак — трке. Почетак трка је у 3 сата по подне, које ће се обавити на тркалишту, код Клинице.

Казне з шпекулације са девизама и рад на обарању динара. — У новом финансијском закону овлашћује се министар Финансија, да поврете постојећих прописа о раду са девизама и валутама као и сваку другу радњу, који би посредно утицали на обарање динара, кажњава новчано

по 300.000 динара, а у тежим и поновним случајевима још и одузимањем права рада са дрвећем и валутама, ако су кажњена лица или банке то право имале.

Размештај учитеља по варошима и варошицама. — Министар Просвете потписао је учитељски распоред за окружне вароши, који је комисија пре неки дан завршила и сад је на реду нарада учитељског распореда за мање вароши и варошице. Изради овог распореда комисија ће приступити одмах после Ускршњих Празника.

Родитељско веће. — Први пут од како постоји наша гимназија одржано је и одржано 17. ов. мес. и било је добро посећено од ђачких родитеља. Најпре је говорио директор, г. Миладиновић, напоменувши да ⅕ ђака имају недовољних оцена нико већина наших ђака није ни глупа ни лења те је навео све узроке овом ђачком неуспеху и указао начине како би се то могло поправити, за што је потребна сарадња и ђачких родитеља. После директора говорио је професор г. Радивоје Нејић у истом правцу. Затим је директор позвао све ђачке родитеље на договарање и дискусију о свима насушним питањима и редом су се јављали за реч поједини ђачки родитељи нарочито они који су школовани и разумевали се у педагошким питањима (као г.г. Петар Оклић, Трпша Кандеровић, Драг. Вујић, Милан Таљић, Др. Л. Вукосављић, Ј. Бабић, Рад. Поповић и др.)

Дискусија је била живља, објективна и врло занимљива. Сви су говорници били задовољни што им се пружа пут дала прилика да учествују у расправљању свих по њихову децу врло важних и корисних питања. Родитељи су изјавили готовост да школу помажу и материјално (оснивање школског биоскопа, оснивањем ђачког дома и трпезе за сир. уч. са села, заузимањем код обласног одбора да се дозвољавају потребне учионице и т. д.) Видећи велику родитељску заинтересованост за сва школска питања и потребе, директор је изјавио да ће ово родитељско—наставничке већа сазивати сваког месеца и идући састанак одређено је за 15. мај када ће поред родитеља из варошки дођи и ђачки родитељи са села.

Са пијаце. На пожаревачкој пијаци цена је пшеници најбољој до 260 дин. сто кила. Кукуруз 147 дин. Дебеле свиње 12— 3 дин. кило жива мер.

ПОЗОРИШТЕ. — Подринско Повлашћено Позориште под управом г. Душана Животића, приспело је у Пожаревцу и даваће у сали „Плуг“ своје представе, и то:

Први дан Ускрса — вечерња — **„Отмица Сабињанака**, комедија у 4 чина, превод с немачког.

Други Дан Ускрса — дневна — **»Сеоска Лола«** комад из сеоског живота, у 4 чина, с певањем, а вечерња — **»Осма Жена“** комедија у 4 чина, превод с француског.

Трећи Дан Ускрса — дневна **„Отмица Сабињанска“**, а вечерња **„Дупља Пуница“**, комедија у 3 чина, превод с француског.

ВЕРИДБЕ

Госпођа Кака и г. Коста П. Обрадовић извештавају да се њихова кћи *ЛЕПША* верила са пуковником г. *ЂОРЂЕМ Р. АРАНЂЕЛОВИЋЕМ.*

Прамање првог и другог дана Ускрса.

Даринка кћи Милосава Петровића, бив. терзије овд. и **Божидар Ђокић**, чиновник Првостепеног Суда, син поч. Аранђела Бекића, бив. војн. музиканта овд. — верени: Честитано.

ИСПИТ.

Г-ђа *Даринка* и *Драгомир Цвејић*, ђурчија овд., извештавају своје пријатеље и сроднике, да ће се њихова кћи *Даница*, испитати са г. *Владимиром Марјановићем*, пешад. капетаном II кл. — *Другог дана Ускрса*, у 4 часа по подне — Љубићевска улица бр. 31.

Играћка у 9 и по часова у вече у хотел „Европа.“

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

Управа биоскопа »Оријент« честита свима својим п. посетиоцима и пријатељима велики празник „Христовог Васкрсења.

Ускршњи програм:

I. и II. дан дневне и вечерње

КАРМЕН

оперета у 2 епохе 12 чинова обе епохе дају се једно.

III дан дневна и вечерња

КИН

повор шпа игра у 8 чинова, Божанствени „Глуман Кин у улози Хамлета. —

Два најодабранија филма. У главној улози: Никола Колин Иван Мозжухин, и Наталија Лисенко.

Огласи

Свима познаницима пријатељима и непријатељима честитам наступајући празник

ХРИСТОВО ВАСКРСЕЊЕ

са Христос Васкрсе

Рита Х. Коленић.

Честита празник

Христово Васкрсење

својим личним, пословним пријатељима и непријатељима.

Драгољуб — Драгиња М. Т. Стојановић, Јувелир.

Свима својим п. гостима и пријатељима честита велики празник

Хр. Васкрсење

Стерија Аверов,

хотелијер „Срп. Круне.

Својим пријатељима и муштеријама

ЧЕСТИТА

ХРИСТОВО ВАСКРСЕЊЕ

Дим. Новаковић

кафеџија код „Уједињења“.

Свима својим п. гостима и пријатељима честита велики празник

Хр. Васкрсење

Јосиф Франк,

обрткелнер

хотел »Срп. Круна.«

Свима својим п. гостима и пријатељима честита велики празник

ХР. ВАСКРСЕЊЕ

„Гракд Хотел“ Љ. Рац.

ЧЕСТИТА СВЕТЛЕ ПРАЗНИКЕ

Христово Васкрсење

својим пријатељима и муштеријама

Часовничарска-Јувелирска Радња

Милан Т. Стефановић,

Београд — Пожаревац

Својим пријатељима и муштеријама срдачно честита празник

Христово Васкрсење

М. ЛАЗАРЕВИЋ

кожар. трг.

ИЗВЕШТАВАМ ПРИЈАТЕЉЕ

ДА О ПРАЗНИКУ не могу примати посете, јер се моја жена налази на имању у Неготин.

Богдар Богосављевић

воскар.

Три квартира нова за издавање под кирију у улици Невесињској у близини обе железничке станице.

2 машине жеталице и Једна каса

са дуплим кључевима на продају.

Упитати за погодбу Љубу Милошевића бравара у Пожаревцу.

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

белог вина и комову ракију

ЉУТУ и МЕКУ, продајем на веће и на мање, рока одлична. — Пробу сваки може добити. За робу гарантујем.

Јован Трифковић,

трговац.

Врања мала, Боткова улица бр. 5.

ВИОЛИНА марка Моравка, нова добро очувана продаје се.

Упитати Радмилу Поповића учитељ.

ПРОДАЈЕ СЕ

Бицикл исправан и **ВРАТА** скоро нова са кутијом.

Упитати у радњи

Вукосава Жезића

кројач ка пијац.

1—1

Кафана „Уједињење“

Потребује ОБРКЕЛНЕРА.

Дим. Новаковић

каф.

2—2

СТАН за издавање од 6 одељења, шупом и подрумом. Коме треба може се уселити одмах или од 1. маја.

С поштовањем

Миладин Грујић,

баштован.

2—3

ИЗДАЈЕ СЕ од 1 маја кућа у Савској улици број 25.

За услове упитати у радњи Милована К. Трифуновића. 2—2

Коло Српских Сестара,

Даваће у суботу 30 априла у 11 часова у старој цркви

ПАРАСТОС

својим умрлим члановима: Добротворима и Утемељачима.

Моле се породице умрлих чланова да присуствују овом помену. Управа.

У „ГРАНД ХОТЕЛУ" СВАКО ВЕЧЕ СВИРА ПРВОРАЗРЕДНИ ШТРАЈК ОРКЕСТАР

ГРАЂАНСТВУ
ГРАДА ПОЖАРЕВЦА и ОКОЛИНЕ

Извештавам п. грађанство, да сам своју

СТОЛАРСКУ РАДЊУ
ПРЕСЕЛИО

у Краљевој улици број 47. до „Народне Касине" — Коча, — преко пута дашчаре Браће Р. Димитријевића.

да ћу и у будуће као и до сада израђивати сва столарске потребе; грађанског тиширераја, собног намештаја, трпезарије, клуб гарнитуре, мртвачких сандука и т. д. са првокласном израдом у свима стиловима.

Стално на стоваришту

ПОГРЕБНИХ ВЕНАЦА, МРТВАЧКИХ САНДУКА

од најјефтинијих до најфинијих. Растових и за транспорт металних сандука. Мустре за сва израде по базару могу се слободно видети у радњи

Марта 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем
ЂУРА ЖИВОЈИНОВИЋ,
Острозац — столар.

5—5

ФАБРИЧКО СТОВАРИШТЕ
ТРЕГЕРА
и
БЕТОНСКОГ ГВОЖЂА
продаје најјефтиније
ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА
РАНКА ГОЂЕВЦА
Београд — Сава
3—6

ВРШАЛИЦУ од 4 коњске снаге продајем за 36.000 у готовом, а за 40,000 ако је половина на почек.

1—2 Алекса Пурковић.

СТАН од три одељења, летње кујне и шупе, Издаје се одмах под кирију. Главашева улица бр. 14. (Брдња маала.)

ДУЂАН за издавање од 1 јуна. Ближа обавештења даје. Радомир Живковић, трг.

2—3

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ново озидан са 3 собе, предсобљем и летњом кујном као и осталим принадлежностима уведеним електричним осветљењем у близини Гимназије. Гојкова улица Бр. 7. Уселити се може од 1 маја по старом.

За услове обратити се
Ђорђу Наумовићу
опанчару—табачка чаршија

ЗА
„Гранд Хотел"
НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА
хотелијер
Лудевит Рац.
3—

ПРОДАЈЕМ КУЋУ преко пута Гимназије; КУЋУ више старе цркве са великим плацем подесна за земљорадника; КУЋУ испод Великог Булевара треба са великим плацем подесна за земљорадника.

3—3 Драг. Е Пешић.

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћем величине 30 ари Бравичевска кварт.

ВИНОГРАД у Бресју 25 ари.

ДУЂАН и СОБУ са једиком и без надајем одма под кирију. Призренска улица 48.

За услове упитати
сопственика
2—4 Милорада Ж. Милојевић

ДУЂАН пространи за издавање од 1 маја

Упитати
Жику Ђурића или
Стојну Живковићку
2—3

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА
Др. Радомир Т. Наумовић
Самоуправни лекар среза млавског
(ПЕТРОВАЦ)

Отпочео је рад и ординира у својој сопственој згради сваког дана (преко целог дана).

СИРОТИЊУ ЛЕЧИ БЕСПЛАТНО. 3—5

ПАЖЊА

За наступајуће Ускршње празнике продаваће како на мало тако и на више **бело оресовичко вино** одличног квалитета по **5 дин. литар** ван кафане.

3—3 **Хотел „Плуг."**

Ново реновирана кафана
Последњи ГРОШ

извештава поштовано грађанство и околину да је од 1 марта, предузео под закуп

Павле Томић,

и да је снабдевена прекоклисним **пићем** и добром СРПСКОМ КУЈНОМ. Прима абонирање на ког по врло сходној цени 2—3

За Празнике и Заветине
најбоље вино

из мог винограда јако 12 степени бистро и без икакве сарћетне киселине право, правено и бело продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафеџијама нарочите цене.

Комовица 70 гради по 15 дин. литар.

Михаиловје Ж. Антић.
3—10 виноградар.

Удобан стан са више одељења за издавање одмах.

Упитати
2—3 Жику Ђурића

ГРАМОФОНА
ПЛОЧА ГРАМОФОНСКИХ

српских игара и песама, страних опера и најновијих страних игара (шими запевана фокстрота и т. д.) у **великом избору добила је радња**

Александра С. Панића,

3—3 Пожаревац.

КУЋА у центру вароши са воћалом комом и подрумом.

За продају упитати Уредништво 2—3

ВЕЛИКИ МАГАЦИН

у центру вароши нацаје се од 1 маја. За погодбу обратити се у радњи.

2—3 Живота Ј. Рашић.

ПОРТАЛ добро очуван продаје трговина

3—3 Илија Белосавић и Син

СТАН за издавање са једним одељења шупом, подрумом и штадом, издаје се под кирију од 1-ог маја.

Упитати Кнеза Лазара бр. 10. 2—3

КРЕЧ

јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

ТРИ КУЋЕ у Вралешкој улици са плацевима подесне за земљорадника.

КОБИЛУ крвну 5 година стару приплодну има 4 трке

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
6—10 Јовинова 10.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 33 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 28. АПРИЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата на годишњу 100 дин. на пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за оглаше по тарифи од речи 0.50 дин. на цинкора од речи 1'50 дин. за прилошење од речи по тарифи 1 дин.

За оглаше полазе се наплаћује унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3.

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

„ПОЛИТИЧКИ ГЛАСНИК" О НОВОЈ ВЛАДИ

Ниједан лист у земљи не може са више права од нас поздравити коалицију радикала и демократа, јер се ниједан није за њу од нас више пречима, одлучније и са више доследности залагао. Ми смо јој били остајали верни и онда када се чинило да је она губила све изгледе на успех. Али то није разлог да се данас изгубимо у поздравима. Поздравивши је онако кратко, ми ћемо моћи више и поводом нове владе учинити примедбе које нам изгледају потребне.

1. Од стварања онога што смо били називали националним блоком, ми нисмо никада очекивали решење тешкоћа. Очекивали смо само мекше олакшање. Решење се састоји у замењивању политичарског хаоса демократије социјалном организацијом монархије. Национални блок је само минимум добра. Али тај минимум представља у демократији максимум.

2. Коалиција радикала и демократа не остварује национални блок. Али она представља његово језгро. Поред тога, она ће одмах имати јаку повољну последицу. Демократска странка била је најхучнија опозициона странка и њена борба са Радикалима главни део грађанскога рата. Коалицијом ова борба се примирује.

3. Национални блок биће остварен када наредна коалиција буде обухватила и све националне снаге код Хрвата и Словенаца. Зато треба желети сарадњу хрватских и словеначких група у данашњој влади. Данашњу коалицију треба схватити само као први корак: далеко од тога да се у њој види српски фронт, треба у њој гледати почетак стварања и у унутарњој политици националног фронта Срба, Хрвата и Словенаца.

4. Не треба се чудити што је данашња влада, иако она представља почетак одлога добра једино могућег под демократијом, оштро нападута од опозиције. Посао опозиције у демократији није да сарађује на добру земље. Њен посао је да напада владу зато што је влада. Временост њих напада најбоље показује случај господина Пр[illegible]ћевића; овај који је сарађивао на 26 мају 1924, данас осуђује 17 април 1927. Али влада неће имати да изврши само нападе опозиције. Она ће имати да извржи реформе, можда отворену борбу и на редовима својих странака. Против ње биће сви они од радикала и демократа који живе од грађанскога рата и који у стишавању страначких страсти виде рђаву конјектуру за свој занат. Наступом за владу ће бити све оно што је код радикала и демократа способно за позитиван рад.

5. Више него сигурно је да би влада, бар у прво време, имала већину у Скупштини. Али та већина не би имала значаја. Данашња Скупштина је неспособна за сваки позитивнији и истрајнији рад; има у њој сувише разорног и колебљивог. Зато треба ићи на изборе и покушати да се добије од народа најбољи већина коју може дати.

6. Треба жалити што развој догађаја није дао прилике да се расправи оптужба против господина Максимовића. Та оптужба устајала је против појединца који је била толико неопходна да је у појединости остала и позитивна више но што је оптужени, истина само привремено исто. Али је господин Максимовић, на други начин, добио задовољење које је равно ослобођењу и најмногобројније већини. Подигавши своју оптужбу, која је међутим била страховита, узбунила целу земљу и иностранство, представљала гигантску платформу њихове борбе, појављивши је као да је по ери ситуација, питање о испаду неког среског начелника, демократи су правили да је та оптужба била од њихове стране само обична страначка смицалица. И права демократска гомилавост, пак оптужбе у води октобрско је једногласно цео клуб. Тако јавност има право да запита господина Давидовића, Вељковића, Грола, Тимотијевића зашто су у току више месеци запевушено декламовали о повређеној законитости, правили лепушкасте скандале, безобзирно сramотили су господина Макензиновића они сами ослобођени сваке одговорности? Нако, тачније наредба воља, која постоји само толико да се у њу утопи свака одговорност.

О ФЕСУ У ПАРЛАМЕНТУ

Да ли ће будемо мирни и достојанствени? Да ли ће будемо братског расположења и искрени? Да ли ће будемо паметни и природно ће постмехом ће прећемо ће све неумесне жалбе?

«Срби ће рано гледају ће фес." Ту непристојну ријеч рекао је један народни посланик ће муслиманске средине. Њему је, изгледа, угрожено већи ће оном правом кацигом ће глави онако храбро шампањчки као ће пр. пре десет година Симић ага Чемгић. Он несрећни ће иде по Босни и Херцеговини, јер ће тамо ће страшни Срби поједемују.

Мирни наш словенски дух требао би бити достојанственом. Кад ће нам пак ће разлогом тумачи ће будемо добра браћа и искрени. А разум човечији упућује нас ће моћ наше свести онако исто као ти, а још више ће мудри неосетни осмех.

Шта је управо значило фес ће Србе? То ваша историја ће крије. То врло добро знају и народни оци муслиманске вере. Томе су се чини ми се, могли ће својим очима највише уверити ваша часна господа, који су крвави рат видели и надживели.

Фес ће глави наше браће муслимане, да рекнемо мирно и достојанствено, много значи. Те су новеле све оне селеције, које је порта рађи као страшило слала. Тим су се ринули и они, који су са ће земље клањали

упарављачким генералима бечкога цесара. Тиме су се јављали, да рекнемо као браћа искрено, и агилни извјачки чланови „Шупкора".

Народ је скинуо фес и зато, што је дубоко уверен био да то није сложенија ношња, зато — што је тај обичај пресао из Азије преко омрзнуте Турске Царевине, и највише зато што је у тој земљи употреба била неки неразумљиви фанатизам, и то на срећу овај исти фанатизам, који је у корен угушио и сасвим прогнао данашњи највећи и најодговорнији представник муслимана — Кемал Паша.

А да будемо поред свега тога и паметни. Да са осмехом прећемо преко феса, који нам се обилно указују. Обичан пример је ту који илуструје наше мишљење у правој боји. Тако је један Херцеговац из Требиње добар муслиман, скинуо фес. Зашто? То је било интересантно питање. И његов одговор даје лепу поуку за цео наш ислам. По њему вера муслиманска није прописала насилну ношњу феса. Чак се зна добро да се у томе огледа прави дошљак са истока, што се за херцеговачке и босанске муслимане не може рећи. А што је најглавније ова је земља једног народа и ако има разне вере, обичаје и наречја. Један језик и једна крв доказују о томе најбоље. Због тога волим са на крају, и не желим да носи на себи такво обележје, које се може тумачити рђаво за очување јединства све крваво ослобођене домовине.

Нама би никак поред свег тога било пријатно, када би нам овај члан Народне Скупштине уверљиво једним конкретним случајем, који би доказао да смо ми Срби имали нарочите мере противу ношње феса. О томе би нам био довољан само један пример. Али се зна за супротно. Фес на глави играо је код нас и велику улогу. Из средине оних бали су и министри, бирани су без разлике важни функционери у земљи. Дакле нисмо ове биле широкољубиви и ако је та широкољубивост већчто кањкала у другова г. Алеха Вељића.

Да завршимо. Фес је код нас без приговора рано примљен где се он у женској форми јави. Турска га не трпе, свакако не без разлике. Но то се нас за сада не тиче. Нас занима једно — ко управо носи тај фес. Ми хоћемо да знамо пол њене пријатеље, браће, заштитника нашег народа и исправног грађанина. То је све што ми тражимо. А ако то није онда ће српски народ омрзнути сасвим фес, ма тада не из своје традиције већ из дубоког уверења. А то би било прилично непријатно. Да прилично непријатно и — трагично. —

„Сам управи"

Наумља Павловић

КРАТКО ПИТАЊЕ

Упућено Господину Министру Унутрашњих Дела

Велики жупан области пожаревачке, пре десет дана, наредио је поглавару среза хомољског, а овај општинским судовима, да сво грађанство одреде на сталне страже, по селима и около села, тако: да једна половина буде на стражи два дана и две ноћи, а друга половина да је смени, те је на тај начин народ среза хомољског чисто мобилисан, и не може да ради своје земљачке послове, у ово најважније доба године, када се обрађују њива и сеју усеви, што је животно питање за земљоделца.

Ово је господин жупан урадио у циљу хватања једног хајдука, који је родом из хомољског среза, а који је пре неколико година побегао са робије из окружног казненог завода, и још није ухваћен.

До сада је вршена потера за хајдуцима од стране жандарма који се у срезу хомољском налазе на служби, а вршили су претрес села и салаша такође од стране полицијске власти, жандарма и грађанства и хајдуци су неколико пута пронађени, али су увек побегли, само због тога, што жандарми и њихове старешине нису савесно и прописно ову ствар наоколили, а у погледу је, да ови жандарми и њихове старешине неће моћи никако доћи до циља само зато: што су они готово сви из наших нових територија, преко Саве и Дунава, те имају сасвим други појам и начин за вршење службе који се не може коренито промениге у овом крају.

На како у срезу хомољском, од пре 7—8 месеци, није извршено никакво злочиначко дело од стране хајдука, нити пак има стварних доказа да се хајдуци стално у срезу налазе, то ми је част умољити Господина Министра да ми изволи писменим путем одговорити: на следећа питања и те:

1) Да ли му је познато, да је ово грађанство од 20 до 70 година одређено на стражу као што је у ономе питању изложено, и те у општини жагубичкој, суводолској, рибарској (види прилог телеграма), осаничкој, јошаничкој, вуковачкој, милатовачкој и дубничкој, и ако му је познато, мисли ли да је ово оправдано и да ће од тога бити успеха, а ако му није познато, мисли ли да што пре нареди да се страже укине те да народ може обрадити њиве, и

2) Дали му је познато са каквим су успехом до сада вршили службу жандарми у срезу хомољском и ако му је познато мисли ли да и даље остави овако, или је намеран, да све жандарме са поднаредницима и официрима који су сада тамо, замени другима; и то по могућству онима, који су на наше ослобођене територије и који су пре рата ступили у жандармерију.

18 априла 1927. г.
Београд.

Питач,
Драгутин Ј. Михаиловић
народни посланик.

Вести

Нов закон о принудној нагоди ван стечаја. — У Министарству Правде израђен је нов пројект закона о принудној нагоди ван стечаја. Тај законски пројект упутио је Министар Правде Министру Аграрне Реформе, као заступнику Министра Трговине и Индустрије, да о њему консултује све заинтересоване привредне корпорације, а у првом реду коморе.

Отварање стручних и грађанских школа. — Министарство Просвете одлучило је да више гимназије, које за последње три школске године на крају трећег тромесечја нису имале више од 120 ученика, поступно затвори, почевши са школском 1927-28 годином. Место њих могу се по потреби отворити грађанске стручне школе.

Такса хлебу. — На до данас није регулисана и хлеб се у нашој варошки продаје по највишој цени у пређашњим и ако се налази у плодноме Стигу и Моравлу, у једној најплоднијој житници наше лепе домовине. Шта је томе узрок?

Улепшавање парка. — Овог прољећа обраћена је већа пажња градском шеталишту. Сва је преуређена и засејана енглеском травом. Поигнут ружичњак, стаза насуте, те тако наш парк чини леп утисак и почиње да одговара својој сврси и почиње да личи на право шеталиште.

Оправка путничких вагона. — Министарство Саобраћаја добило је одобрење Министарског Савета да може нашим домаћим фабрикама за оправку вагона и то у: Броду, Суботици, Смедереву, Крушевцу и Смедеревској Паланци — дати у оправку 150 путничких вагона. Доцније ће се закључити уговор о оправци много већег броја теретних вагона са домаћим фабрикама.

Трке. Пожаревачког Кола Јахача, које нису одржане на дан 25 тек. мес. због рђавог времена, одложене су за недељу 1 маја тек. год. у 15 часова.

Издате улазнице у важности су.

Концерат. — Прво црквено певачко друштво »Бранимчево" приређује у Петровцу 30 априла т. г. у суботу вече у кафани код „Раће» вапнки концерат са игранком. Почетак у 9 сати у вече.

Пријатеља лепе песме и уметности треба да посете овај концерат.

Сађење младих шума. — Према наређењу Министарства Шума и Рудника отпочело је сађење младих шума у појединим покрајинама, где је то предвиђено. Министарство је још крајем прошле године добило од својих стручњака нарочито спремљене планове, за чије је спровођење израђен и један специјални пра-

У „ГРАНД ХОТЕЛУ" СВАКО ВЕЧЕ СВИРА ПРВОРАЗРЕДНИ ШТРАЈН ОРКЕСТАР

вилвик. Потребне кредите за ове радове Министарство је предвидело у своме новом буџету и одобравање их према потреби у току целе године. Ово је почетак радова на извођењу плана за обнављање наших шума и за пошумљавање голетни, на којима су некад шуме постојале.

Позориште. — Подринско Повлашћено Позориште под управом г. Животића приказује вечерас **„Скамполо“** комедију у 3 чина. Написао: Дарио Никодеми. Превод с талијанског. Редитељ г. Животић.

Стране вести

—:—

Румунија заводи порез на стране досељенике. — Румунија заводи порез на стране досељенике са предношћу од 1-ог јануара 1927. године, који долазе у Румунију да траже зараде. Сума износи за радснике 200 леја (око 55 дин.) за чиновнике 400 леја и 1000 леја за оне особе које долазе у Румунију на свој рачун. Новац ће се убирати месец дана после доласка у државу и употребиће се на покривање трошкова, који су скопчани са контролом странаца.

Шпортски конгрес у Пољској. — У Варшави био је приређен 9. и 10 априла о. г. свепољски конгрес спортских организација. Отварању овога конгреса присуствовао је и сам председник републике са неколико министара. На конгресу је већина референата констатовала да се спортски живот у Пољској нагло диже и шири. Истог дана биће је приређена у Варшави и изложба пољског спорта.

Ограничавање продукције дувана у Мађарској. — Будимпешта. — У Мађарској се данас сади дуван 41.000. јутара земље. Како се чује Мађарска дуванска режија намерава у великим димензијама да потпомогне извоз дувана и већ је предузела потребне мере да у иностранство редовно продаје велике количине дувана. Прошле године извезло се из Мађарске преко 7000 вагона у Чехословачку, Француску, Пољску, Холандију; Аустрију и Португалију. Стога је било одређено да док не буде експортна трговина у Мађарској поштено организована а док се не буду искористиле све могућности — по тога времена не сме се проширавати земљиште на којем се сади дуван.

За сировине се неће плаћати порез на обрт у Румунији. — Министарство финансија у Румунији спрема већ од дужег времена законски предлог за завођење пореза на обрт. Најближих дана биће предлог завршен и предложен привредном одбору владе. — Садашњи државни подсекретар Мановеску модификовао је законски предлог тако, да ће сировине, наиме храна, бити сасвим ослобођене од пореза на обрт. Влада намерава да пружи привредне повластице румунским селима.

ПОЗОРИШТЕ

—:—

Подринско повлашћено позориште под управом г. Душана Животића отпочело је рад на први дан Ускрса и приказало се пожаревачкој публици са представом »**Отмица Сабињанка**«.

Лепа и одлична комедија Мештанова, нема никакве литерарне вредности, али се тај недостатак довољава вештo наведеним заплетима ситуације, чије је решење тешко предвидети, јер се до краја комада из једне запетљане и комичне ситуације улази у другу, још замршенију и комичнију.

Добронудни и маневар професор *Мартин Голвиц* (г. И. Јовановић) написао је позоришни комад „**Отмица Сабињанка**» који није приказиван.

У варошицу долази са својом трупом *Емануело Стриза*, управник путујућег позоришта (г. Животић) и посећује све отменије породице, па и Мартина Голвица професора у чијем се дому сусреће са служавком „*Розом*“ (г-ђа Бугарска) која га онеспокојава обавештењем да г. професор није већ десет година посећивао позориште, и уједно открива тајну, да је Голвиц написао један позоришни комад. То је охрабрило Стризеа, управника позоришта, који све своје театрално способности употребе на то, да приволи професора да своје дело повери његовој трупи ради приказа, уверавајући га, да је његова трупа многе и теже комаде »*извирала*«

После извесног колебања професор Голвиц, предаје своје дело »**Отмица Сабињанка**», Стризеу, али под условом да то буде тајна, у коју су ипак били посвећени кћи »*Паула*“ (г-ђица Бабићева) зет Др. *Најмајстер* (г. И. Поповић) и Роза служавка, само не жена Голвицова „*Фредерика*» (г-ђа Поповић) и кћи *Маријана* (г-ђа Прауловић).

У овај каламбур умешан је и „*Карло Грос*», винарски трговац из Берлина (г. Лаловић) који је без одобрења у трупи Стризеовој имао сина »*Емила*» (г. Авраковић) који је важио као први љубавник.

„Дошло је до приказа комада »Отмица Сабињанка,« коме су били присутни писац професор Голвиц, зет Др. Најмајстер, кћи Паула и Роза, служавка, који су се после другог чина пратили поражена, јер је комад критиком једног папагаја извиждан од публике, али је благодарећи довитљивости жене управника позоришта ситуација била спасена тиме, што су без опаске публике остала три чина приказана из комада „Хаземанове кћери.“

Од приказивачког особља дужност нам је истаћи умешничку изванредну улогу Стризеа од стране г. *Животић*, која је у истини једна од најбољих креација, јер нас је савршеном игром остављо пун уверења, да је г. Животић у пракси често пута био у положају колеге Емануеса Стризеа.

Г. К.Јовановић као професор Голвиц био је врло добар, а нарочито у сценама збуњености, професорске наивности и расејаности.

Г-ђица Бабићева, као Паула била је симпатична, а у неким сценама одлична.

Г-ђа Бугарска као Роза служавка надмашила је себе, док г. *И. Поповић* у улози Др. Најмајстера, није дао оно, што би нама као нам изгледа са мало више еластичности, могао дати.

Г. Авраковић, као Емил Штернек, имао је у улози и ове речи „Јурнем у позориште и ту се уверим да од талента немам ни трага.

Ми смо рад и желимо да о г. Авраковићу дамо други много повољнији суд, јамта ће нам свакако дати прилике, те зато његовог Емила остављамо без критике.

Г. Лаловић као Карло Грос. винарски трговац, сувише је новотовио са суфлером те смо и нехотице помислили на је на позорницу дошао право из винарског радње.

Пожаревљани су дали доказа да су љубитељи позоришне уметности, па зато се надамо да ће трупа г. Животића својим марљивим радом стећи симпатије пожаревачке публике.

Raul.

КЊИЖЕВНЕ БЕЛЕШКЕ

—:—

„Савремени Деловођа.“ — Милисав Пл. Топоровић, чиновник главног телеграфа у Београду издао је дело „Савремени деловођа,“ упутство за слагање и вођење, по свима и новима по којима суде и извршују општински судови и упутство како се пишу: молбе, жалбе, тапије, тужбе, уговори, тестаменти и т. д.

Књига се може добити код писца у Београду.

ВЕРИДБЕ

Даринка кћи Милосава Петровића, бив. терзије овд. и **Божидар Ђокић**, чиновник Апелационог Суда, син поч. Арсенија Ђокића, бив. воји. музиканта овд. — верени.

Честитамо.

Огласи

СЛАВИМО НАШЕ КРСНО ИМЕ

ЂУРЂЕВ ДАН

МОЛИМО ПРИЈАТЕЉЕ ЗА ПОСЕТУ

Браћа Шандуровић

1—2 књижари.

СВ. ЂОРЂА своје Крсно Име, неће славити због слабости у кући

Божа Вранковић, проф.

СТАН за издавање са 4 одељења упитати у Пазарској улици, Жику Пилицина каф. ц. по нове цркве.

1—2

Потребан магацин

ЈЕДАН, ДВА или ТРИ за смештај 50 вагона кукуруза. Употреба од 1 маја, за 2—3 месеца.

Ко има нека се јави у дуванџиница Петра С Павловића.

1—2

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Најбрже научићете немачки језик опробаним, практичним методама. Претавање бив. немачке ђ к. Упитати од 2—3 Немањина улица број 22. 1—2

ПЕЧУРКЕ дудове, жуте суве и лепе, за штрбење коже њурчијске добили смо већу количину, продаваћемо на ситно и мало,

Лазаревић и Митић трг.

3—3

ПРОДАЈЕ СЕ

Бицикл исправан и **ЗРАТА** скоро нова са кутијом.

Упитати у радњи

Вукосава Живића, првар ка пијац.

2—2

Удобан стан са више одељења за издавање одмах.

Упитати

3—3 Жику Ђурића

КУЋА у центру вароши са воћњаком копом и воденицом.

За продају упитати Уредништво 3—3

Ново реновирана кафана

Последњи ГРОШ

известава поштовано грађанство и околину да је од 1 марта, предузео под закуп

Павле Томић

и да је снабдевена правокласним пићем и добром СРПСКОМ КУЈНОМ. Прима абонаре на кост по врло сниженој цени 3—3

За Празнике и Заветине

најбоље вино

из мог винограда јако 12 степени бистре и без икакве сирћетне киселине прво, правено и бело продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафеџијама нарочите цене.

Комолац 20 гради по 15 дин. литар.

Михаиоје Ж. Антић,
винограђар.

4—10

СТАН за издавање са 6 одељења, шупом и подрумом. Може се усељити одмах или од 1. маја.

С поштовањем
Миладин Грујић,
банкотоша.

3—3

ВЕЛИКИ МАГАЦИН

у центру вароши издаје се од 1 маја. За погодбу обратити се у радњи.

Живота Ј. Ранић.

3—3

ПОРТАЛ добро очуван продаје трговина

Милија Белосавић и Син

3—3

СТАН за издавање са седам одељења шупом, подрумом и шталом, издаје се под кирију од 1-ог маја.

Упитати Кнеза Лазара бр. 10. 3—3

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ново озидан са 3 собе, предсобљем и летњом кујном као и осталим припадлежностима уведеним електричним осветљењем у башчи Гими вис. Гојкова улица Бр. 7. Усељити се може од 1 маја по старом.

За услове ебратити се

Ђорђу Наумовићу
опанчару—табачки чаршија

2—3

4—

ЗА

„Гранд Хотел"

НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА

хотелијер

Људевит Рац.

ВРШАЛИЦУ од 4 коњске снаге продајем за 35.000 у готовом, а за 40.000 ако је половина на почек.

Алекса Пурковић.

2—2

СТАН од три одељења, летње кујне и шупе. Издаје се одмах под кирију. Гавранова улица бр. 14. (Брдња мала.)

ДУЋАН за издавање од 1 јуна. Ближа обавештења даје.

Радомир Живковић,
трг.

3—3

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Др. Радомир Т. Наумовић

Самоуправни лекар среза млавског

(ПЕТРОВАЦ)

Отворио је рад и ординира у својој сопственој згради сваког дана (преко пута дућана).

СИРОТИЊУ ЛЕЧИ БЕСПЛАТНО. 4—5

НА ЗНАЊЕ

Јављам п. грађанству Пожаревца и околине да сам моју

Механичку радионицу и стовариште оригиналних Верхајмових шиваћих машина

преселио из зграде Гранд Хотела у табачкој чаршији до кафане »Крпве Врбе« и моли да и у будуће поклоне своје поверења

С поштовањем

Н. КОНСТАНТИНОВИЋ, механичар.

Једина специјална механичка радионица за оправку шиваћих, писаћих, штрикаћих машина и грамофона и осталу фину механику.

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћем величине 30 ари Браничевски кварт.

ВИНОГРАД у Бресју 25 ари.

ДУЋАН и СОБУ са једником и без надајем одма под кирију. Призренска улица 43.

За услове упитати

сопственика
Милорада Ж. Милојевић

3—4

ДУЋАН пространа за издавање од 1 маја

Упитати

Живку Ђурића или
Стојну Живковићку

3—3

ПОЖАРЕВАЧКА ТРГОВАЧКА БАНКА

ЕСКОНТУЈЕ

менице са сигурним потписима, државне бонове, купоне ратне штете којима рок исплате није још прошао

ДАЈЕ ЗАЈМОВЕ НА ЗАЛОГУ

ратне штете и на све остале државне хартије од вредности као и на акције домаћих кредитних завода, трговачку робу, занатлијске израђевине и храну.

ПРИМА УЛОГЕ

на штедњу које враћа и без отказа;

ФИНАНСИРА ТРГОВИЦЕ

при извозу хране и стоке.

ВРШИ ИСПЛАТЕ

у иностранству и земљи писменим и телеграфским путем уз солидну провизију.

3—3

СКУПШТИНА

Пожаревачка Трговачка Омладина на основу чл. 41 својих правила на дан 1 маја ов. год. одржаће своју редовну годишњу СКУПШТИНУ у 10 часова пре подне у стану Омладине са овим дневним редом:

1. Извештај Управног Одбора о раду у минулој години.
2. Извештај благајна о друштвеном стању.
3. Извештај Надзорног Одбора.
4. Давање разрешнице Управном и Надзорном Одбору.
5. Решавање о буџету за идућу годину.
6. Бирање четири члана за управни и три за Надзорни Одбор.
7. Предлози, молбе и жалбе ако их буде било које се поднесе писмено осам дана раније Управном Одбору.

Позивају се сви чланови Омладине, да одређеног дана неизостано изволе доћи на скупштину.

3—3 Управа

АЦА Ж. ЛАЗАРЕВИЋ

бив. судија и секретар апелационог суда у Новом отворио је

АДВОКАТСКУ КАНЦЕЛАРИЈУ

до кафане Велика Србија преко пута пијаце и врши све правозаступничке послове.

ВИОЛИНА марка Моравка, нова добро очувана продаје се.

Упитати Радомира Поповића учитеља.

ПРОДАЈЕМ

1 КАФАНУ у браничк. малу и и под кирију надајем.

2. Продајем нов ашјакер који је на фарбање код Сретена Петковића.

3. И изнајмљујем под кирију одмах кућу са 4 одељења у Прн. ул. Бр. 47.

Никола Јотић

2—

ДУЋАН за издавање под кирију од 1 Маја на фреквентној пијаци са рафовима и тезгама, за погодбу упитати.

Милету или Миру Вежиновића

ПЧЕЛАРИ!

Најсавршеније кошнице, као и остали потребан материјал за ројење пчела: са упутствима, може се најповољније добити у пчеларској радионици.

Живка С. Мирковића
Дубравица—Пожаревац

3—3

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке обласне болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 35

ВЕЛИКО ИМАЊЕ у центру вароши Пожаревца, велики плац на коме постоје две куће, кош, 1000 комада калемљено воће продаје се због ковачке сеобе.

Обраћа се нарочита пажња сељацима који мисле да се населе у варош.

За цену упитати овлашћеног продавца.

Априла 1927 год. Пожаревац,

Мих. Ђ. Ивића,
винара.

Коло Српских Сестара,

Даваће у суботу 30 априла у 11 часова у старој цркви

ПАРАСТОС

својим умрлим члановима: Добротворима и Утемељачима.

Моле се породице умрлих чланова да присуствују овом помену. Управа.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 34 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 1. МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на ципера од речи 1.50 дин. за прописано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

О ХАЈДУЧИЈИ

Замериће ми се, у место да пишем о економији, пишем о хајдучији. Дође време, „натера орла вла година."

Уверен да свака појава мора имати свога узрока, за хајдучију — одметништво, мислио сам главне узроке, у неспособности, незакоштености и несавесности власти, и безпушности грабиних појединаца који се некако увек налазе близу несавесних власника.

Према томе, лек је, да власници буду способни; савесни и строго законити. А приватије да се мало умере у своме грабежу.

Мало примера:

Да обесном турчаму нису били већи своји керови, но српска стока, ко зна дали би било можда (удар ваће искру у камену).

Да нису Ценцар-Марковићеви мартовски (1903) избори били онако „сувише слободни, да је полиција попунила и затворила гласачке листиће пре дана избора попунила изборне записнике и посланичка пуномоћија, ко зна дали би било 29 маја нет.год.

Да није било потурња крађе, ко зна дали би било хајдук Ставка, и дали би се знало, да Србин уме пушком клати.

Да није извесан бирачки одбор, када је народ гласао за једне, а бирачки одбор бележио за друге небо било хајдука Бркана. (Брканћ је тај лажни бирачки записник попепо па отишо у хајдуке)

Чувени хајдук Карапанћ одао се у хајдуке, из узрока што су његове комшије извршили крађу, па се извргли на сведоке, као да је нату Карапанћ извршио. Пошто је убио обе краљевиће и њихове сведоке као и њихову мајку , одао се у хајдуке.

Хомољски хајдук Бабенћ, има много сличности са Карапанћем.

Окупација га је затекла младића од 20 година. Да га бугари небу интернирали, склонио се са осталим младићима. Кад су бугари почели вршити отимачину и насиље, они су бугаре учили памети Готово увек су се налазили пред онима који су примали сиховање и друга зверства. Када су Пећанчеви одреди допрли у хомољске планине, Бабенћ се придружио њима. Кад су непријатељи евакуисали Србију, Бабенћ их је пресрео тукао, и одузимао пљачкане ствари. Кад су дошли наши, сељаци који су од бугара пљачкани, ишли су Бабенћевој кући, преповедајући се на неке ствари које је он од бугара отео, па су га оптуживали као да је он лично од њихових кућа покрао.

У место ордена за чојство, стављена му је у изглед робија. Он је изабрао шуму за коју се био свикао.

Да објасним, шта ме је руководило да баш сад о овоме пишем.

Председнику једне сеоске општине припрети своји партизани, да ће га смснити, што није довољно пријатељ према политичким противницима. Да не изгуби то за оно време веома рентабилно место, да се на посао, да се прочује, да је њихов Херострат Јединог дана три пута позивао саслушавао и отпуштао три већнића грађанина, и најзад их је сва троје осудио једним актом се по 10 дана затвора. То је било 17-ог т. м. пошто су касну замениле новчане сутра дан опроћени су сва троје са колима на кулук у Пожаревац, кина су се отуд враћали, заустављени су на путу — пре но што су стигли кући са позивима на тродневну стражу код цркве.

Да није било промене у влади, ко зна како би се ово завршило.

Овде треба знати и ово: Од када се памти, за ове стражаре код цркава пред Ускрс, опредељивали се увек младићи готово искључиво неженьени ова тројица су преко 40 година, неке су делови — имају унучад. Сва су тројица отари ратници, који су са Куманова на Једрене; са Једрена на Брегалницу, са Брегалнице на Дунав, Цер, Албанију Крф и Солун.

Једина им је мана била што су стари и у ратовима изнемогли, те нису за хајдуке.

Ускрс 1927.

Старац А. Н.

РАСПИС Г. В. ВУКИЋЕВИЋА

о извршењу закона и раду полиц. чиновника

—:—

Председник владе и мин. унутр. дела г. Вукићевић упутио је жупанима јуче следећи распис!

Господине Велики Жупане

Високим поверењем Њ. В. Краља саставио сам 17. ов. месеца владу, а у исто време примио управу над Министарством Унутрашњих Дела, о чему сам Вас већ известио депешом од 17. ов. месеца.

Примајући овај ресор, ја очекујем од Вас, као највишег представника Краљевске Владе у подручној Вам области, да ћете ме у времену мога задатка помагати некрено и савесно.

Очекујући то од Вас, ја вас позивам, да у вршењу поверено Вам дужности будете према свима и свакоме непристрасни, законске прописе примењујете у свој строгости њиховој, не чинећи никакву разлику како у погледу племенском и верском, тако исто ни у политиском.

Потребно је истаћи вољу закона изнад воље појединаца и уздигнути опште интересе над свима осталим, ма из кога извора они проистицали и ма какав циљ имали.

Схватајући тако свој задатак, ја ћу са своје стране све учинити, да се законским одредбама прибави пуна важност. Тога ради ја ћу безусловно, неотседећи никога, предузети најенергичније мере против свих оних, који би се о позитивне законске прописе огрешили.

Потребно је дакле да се како Вашим радом, тако и радом поручних Вам органа не изазива неповерење код грађана у правилну примену закона понајвише због утицаја непозваних чинилаца, који се својим поступцима ретке руководе општим интересима.

Под тим утицајем и чиновништво погреди кад скрене справога пута не примењујући законске одредбе у свој строгости њиховој и заборављајући на узвишене дужности свога позива. Отуда се појављују штетне и излишне размирице изазива непотребна племенска и верска супрезвисност, губи вера у исправност рада појединих органа, а у очима грађана спада углед власти.

Излажући Вам ову своју основну мисао ја Вам препоручујем да целокупну своју акцију упутите у смислу којих интенција. У првом реду дужност ће Вам бити, да најстрожије скренете пажњу потчињеним Вам органима на стриктно поштовање закона и њихову примену. Појединачне слу-

чајене, који би били противни мојим истакнутим назорима, најсавесније ћете извршити и одмах ме о теме известити. Ја ћу пак са своје стране учинити све да они, који се огреше о правилну примену законских прописа, искусе примерну казну. Тако исто водићу строга рачуна о реду и понашању чиновника поверене ми струке, како при вршењу службене дужности, тако и ван ње. У томе погледу нећу поштедити апсолутно никога, како бих и са своје стране видно показао, колико ми је стало до поштовања закона и угледа повереног ми Министарства.

Пријем овога мога наређења потврдите ми овим путем.

Председник Министарског Савета
Министар Унутрашњих Дела
Вељко Вукићевић с. р.

Доносећи овај распис господина Министра председника и Министра Унутрашњих дела господина Вукићевића; сматрамо за потребно подвући жељу господина Министра да вољу закона нетакне напад воље појединаца, и да опште интересе уздигне над свима осталим, ма из кога извора проистицали и манакав циљ имали.

Ма како ове жеље господина Министра Унутр. Дела, биле умесне и оправдане, слободни смо изјавити се, да су оне по појмовима и досадашњој пракси нашег парламентарног живота невероватне.

Масом примера могли би утврдити, да су господа министри, савесне и исправне чиновнике, баш оне који су водили рачуна о вољи закона за вољу, тачније рећи за ћеф народних отаца, премештали са једног краја државе на други, и то из питету општих и државних интереса, које господин Министар са пуно права жели заштити.

Ако господин Министар председник и Министар Унутр. Дела, чврсто остане при истакнутим мишљима и жељама у горњем распису, а у исто време жели парламентарно владати, изјављујемо нашу сумњу и бојазан, да може остати на месту које заузима, јер је то зависно баш од оних, над чијом вољом господин Министар позива и поможе, да истакну вољу закона и опште интересе.

Овакав, сваке хвале и поштовања заслужан распис господина Министра председника и Министра Унутр. Дела, даје нам права веровању, да са данашњим парламентом не мисли радити нити ће владе којој стоји на челу — ИЗБОРНА ВЛАДА.

Raul.

Уредништву листа Грађанина
Пожаревац

Молим Уредништво да изволи у првом наредном броју свога листа оштампати следеће-

„НАДЛЕЖНИМА НА ЗНАЊЕ“

Жандармериски поднаредник, командир жандармериске станице у Крепољину, јуче 26 априла по подне, хишао је слободе Раденка Л. Перића и још десет лица из варошице Крепољина, и под стражом спровео своме подмику у Жагубицу, који их је све хапсио по два дана затвора, коју казну извршавају; напоминьем да за овај случај поглавар среза нема никаквих законитих података.

Молим надлежне фактере, да овоме безакону стану на пут, јер народ среза Хомољског није овакво зло патио ни за време окупације од стране Бугара.

Има вези са питањем које сам упутио на Господина Министра Унутрашњих Дела 18 априла ове године.

27 априла 1927 год.
Жагубица.

Драгутин Ј. Милошевић
народни посланик.

ДВЕ НАЈСКУПЉЕ РЕЧИ

Из душе народне јамачно нисте поникле. Већ по облику рекао бих да сте туђинке. Изгледа ми су вас варошани или „учени људи“ прокријумчарили и одомаћили. Али сте ипак зато снажно напредовале. Освојиле сте читаве области нашега народа. Па вам је и црква отворила своје двери и иако то не заслужујете. Ко вас чује завеже се: — опаје се чаром вашим.

Али сте мени ипак мрске. Из дна душе вас мрзим. Ретко вас чујем јер већ давно бежим од вас — али кадгод вас морам слушати, изазовете у мени чар и низ суморних мисли и тужних осећаја. За мене ви нисте песме, и ако вас ни сте начини певају; за мене ви нисте лепа, некрева жеља, и ако неку жељу изражавате! — За мене сте ви варљиви пламен — светлост-луталица, који се диже над устајалим, сировим водама и мочварама, и чамца у дубоке заведе. Ако за њом пође... И сад се сећам вашега чара, али се сећам и оне цене, коју сам сваки пут за то уживања платио... Истина је; права је истина: — „Многоја љета“ су ове најскупље речи нашега језика. Да њих оне тако не омиљише, много би што по неким нашим крајевима боље било.

Ви, може бити, у то сумњате? Али ено доказа! — Прорачунајте само — ако се те у опште може набројати — колико је радних дана и надница изгубио наш народ само због зараза и „Многоја љета“?! — Колико је њих, који су најсуснији доба свога рада, најважније часове свога живота пропустили само зато, што се нису могли рестати од сватске песме: „Многоја љета“! — Колико је момаца и младића накомпелано упропашћено у кружнама, где се сваке ноћи из промуклих грла разлегало: »Многоја љета“! — Колико је добрих газда и честитих домаћина и последњи остатак свог прадедовског имања, и последњи педаљ земље, задужио или продао, па отишао негде у свет тумарао... па тимо горко искаје оне сватке трешутке, што их је уз свирца и »Многоја љета“ проводио! .. Ја мислим да би за ту песму Срби могли дићи три универзитета и сагранити најлепше цркве у свету.

Али ништа није имање и благо према лепом имену у друштву и срећи у породици... па и њима су те две речи велики непријатељ.... Колико је средњих и честитих домаћица и њихове красне деце које горко сузе проливају, док домаћица и родитеља из крчме вишчекују, и док се одатле кроз ноћ чују разбијена гласа свеме: »Многоја љета“?! — Мир, домаће задовољство, љубав и међусобно поштовање — све се то изгуби у кући, где се сувише често весели, пије, назарава и „Многоја љета“ пева. — Колико се пута деси, да се још нису ни поседњи звуци те заносне песме изгубили, а већ прасне пушка или севне нож... и већ се одмах за тим кроз ноћну тишину пролама запиј. „У помоћ! Уби ме!“ Колико је њих уз звекет чаша и „Многоја љета“ од задовољна, марна, честита и виђена домаћина постало срамота и ругло целога села и целога краја: — клупоцер, скитница, варалица и развратник, кога се морају и његови најближи стидети и клонити?!

— Свршиће се у идућем броју —

Вести

Краљ инвалидима и слепој деци. — Приликом ускршњих празника Краљ је обрадовао инвалиде и слепу децу ранама поклонима и колачима цигаретама и пићу и тиме им створио могућност да и они у потпуном задовољству проведу велике празнике.

Њ. В. Краљ поклонио је инвалидима пред Ускршње празнике десет хиљада динара.

Десетогодишњица Топличког устанка. — У недељу 8 ог маја свечано ће се прославити десетогодишњица Топличког устанка. Прослава ће бити у Прокупљу. Овом прославом желе се пружити признање националним јунацима и мученицима, који су пре десет година устали у одбрану српског имена и слободе против бугарских угњетача.

Изградња наше ратне морнарице. — Како јављају лондонски »Тајмс“ ових дана су у лондонским бродоградилиштима пар ђаве две наше подморнице, од којих свака има 800 регистарских тона. Министарство војно наручило је још две подморнице у француским бродоградилиштима и један већи ратни брод из Немачке, те зна „Маса» Овај ратни брод из Немачке биће типа новије фрегате.

Личне вести. — Велики жупан г. Петар Драгомировић, вратио се из Београда, где је провео три дана.

Увоз вештачког ђубрета. — По решењу Министарства Пољопривреде и Вода вештачко се ђубре може увозити само преко оних железничких станица, где има главна царинарница са стручним особљем. Те су станице у Београду, Осеку, Загребу, Љубљани, Марибору и у Сплиту. Ту у тим царинарницама раде државни хемичари, који по службеној дужности прегледају и испитају вредност те робе.

Гласачки Спискови. — Пожарев. Првостепени Суд потврдио је сталну гласачки списак општине пожаревачке

У смислу чл. 5 и 6. зак. о бирач. списковима, Суд општине ставља ово на знање грађанству с тим:

Да ће овај потврђени списак бити стално изложен грађанству на увид

у згради општине. Суда, као и у Пожареву. Председник. Суду.

Да се исправке у овом бирачком списку могу тражити прописима закона;

Да ће на збору моћи гласати само они грађани, који су у овај бирачки списак уведени.

Инвалидска слава. — Удружење ратних инвалида прославиће ове године своју славу Ђурђевдан у сали Удружења „Слоге" Сечења колач после службе у 10 часова пре подне у означеном локалу.

Смрт заслужног новинара. — У Сплиту је умро у 48 години живота Вињко Кисић, оснивач и уредник сплитског листа „Новог Доба". Покојник је дуже славно 25 година новинарског рада. Био је увек побормак народне мисли и националне наше стварн. Нека му је слава и вечан помен.

Питање јединствене фармакопеје. — Министарство Народног Здравља донело је одлуку да се, до доношења нове фармакопеје за целу земљу сарашња српска фармакопеја пропише за целу територију.

Трке. — Пожаревачког Кола Јахача, које нису одржане на да 25 тек. мес. због рђавог времена, одложена су за недељу 1 маја тек. год. у 15 часова.

Изкате улазнице у важности су.

Излет ђака учит. школе. — 28. о. м. ђаци Учитељске Школе из Неготина приредили су излет до нашег града.

ПОЗОРИШТЕ. — Данас се у повртшту код »Златног Плуга" под управом г. Душана Животића, даје дневна представа ЗОНА ЗАНФИРОВА, из нашег живота у 4 чина с певањем, од Ст. Сремца а у вече ЈЕДНА НОЋ У ХАРЕМУ у 3 чина с певањем.

Почетак дневна у 8 сата по подне, а вечерње у 9 часова.

Стране вести

—:—

Талијанским дугови у иностранству. — Нове задужења талијанске индустрије и градова у иностранству достижу укупни износ од 161 милион долара. Ти дугови су закључени највећим делом у Сједињеним Државама, осим 1.600.000 фунти у Енглеској и 35 милиона долара у Швајцарској.

Контрола над учитељима играња у румунији. — Министарство просвете и уметности у Румунији наредило је да сви учитељи играња морају тражити писмену дозволу од министарства просвете да могу даље водити свој занат. Сви кандидати биће подвргнути испиту и то полагање из теоретских и практичких предмета из науке о играму. — Све учитеље играња испитаће једна засебна комисија коју ће именовати министар просвете и уметности.

Како је састављена црвена армија. — Према подацима сверуског пописа становништва совјетска армија је састављена из 152 процената радника, 77 проц. сељака, у 17 проц. осталих. Писмених је у армији 96.3 проц. чланова комунистичке организације 171 процената чланова комунистичке омладине 10 процената. У запосленштву се налази радника 20 процената, сељака 53 процента, осталих 26 процената. Од овога броја 50 процената су чланови комунистичке странке и 37 процената чланови комунистичке омладине.

Стање стоке у Румунској у години 1926. — Број коња у 1926 г. износи се на 1877.385 од 1814.804 у 1925 години дакле више од 62.481 или 3,44 посто. У говеђој врсти примећује се опадање за 250.694 или 5,22 посто. Биволи су у повећању за 23.414 или 18,78 посто. Ефективна оваца се рачуна на 13,581.869 са разликом дакле од преко 631.657 ком. или 4,87 посто према 12,950.312 у год. 1925. Коза се нашло 476.760 ком. т. ј. у опадању са 16,828 или 3,40 посто према броју из 1925 г. Свиње су бројно нешто јаче но раније (за осих 79.858 брава) или 2.58 посто дакле 3,167 722 у 1926 год. према 3 087.869 у предратној години. Укупно број мазги и магараца показује незнатну разлику према прошлој години.

Борба за скидање фереџа у мухаммеданских жена — У Узбекстану покренута је недавно кампања да муслиманке скину фереџе са својих лица, које морају носити у присуству мушкараца. Последњих дана само у једном Самаркандском округу 3000 узбечанки су скинуле своје фереџе. После скидања фереџа било је и неколико убистава, јер Узбечаан нису могли да отрпе ову самовољу својих жена.

ВЕРИДБЕ

ВЕРЕНИ: **Станислава**, кћи Лепосаве и Светозара Марковића трг. овд, и пешад. мајор г. **Сима Л. Маринковић**, командант 2. бат. 9. пука.

Даринка кћи Михосава Петровића, биз. трговца овд. и **Божидар Ђокић**, чиновник Првостепеног Суда, син поч. Аранђела Бошића, биз. војн. мушкетна овд. — веренн.

Честитамо.

Венчања

У недељу 8. маја у 11 ч сова венчаће се у старој цркви **Лепша К. Обрадовића** и **вуковник Ђорђе Р. Аранђеловуђ**

Скуп сватова Косанчићева бр. 1 и Немањина бр. 24.

У недељу 8 маја тек. год. у 8 часова венчаће се **Нада** кћи **Јанке и Милора да Николића** са **Ing Будимиром Стефановићем** сином **Антонија** и поч **Михиље Стефановића.**

Полазак у 6 часова од куће Стефановића Пријатељи и познаници нека ово сматрају као позивницу.

ПРИКАЗИ

—:—

»Пољопривредни Гласник." Изашао је из штампе 8. број „Пољопривредног Гласника" од ове год. са овом садржином:

САДРЖАЈ: Др. **Милан Хоџа**, Министар Просвете Чехословачке Републике: Аграризмом ка новој словенској конструкцији. — J. Јањић; Пољопр. Станица Шумадијске Области у Крагујевцу. — **Мирослав Стевинхаус**; Нашпус. — Агр. С. Вајнградов: Огледи са вештачким ђубретом. — Инг. Марко Корић: Практичне методе оплемењивања пшенице. — Повећање чистог прихода у Пољопривреди. — Обзировер: О поступку са јајима за пасаљивање. — Белешке: Утицај топлоте на земљиште и биљке. — Заштита кукуруза од мраза, ђубривом. — О употреби бикова за рад у пољу. — Унапређење воћарства у Италији. — Производња ђубрива у Пољској. — Кинематограф у пољопривредном подучавању. — Нове пољопривредне културе у Совјетској Русији. — „Пољопривредна Читаоница" у Осијеку. — Први интернационални педолошки конгрес у Вашингтону. — Отварање Централне словенске пољопривредне читаонице у Прагу. — Амерички завод за научно студирање биљака. — Мелиорације земљишта у Америци. — Дугорепа јапанска кокош. — Утицај овогодишње умерене зиме на пољске усеве. — Засађивање нових воћака на места пређашњих. — Дезинфекција у млекарству. — Против вашиву коњ свиња. — Производња шећерне репе у Бугарској. — Кречна вода за живину. — О избацивању старих петлова.

„Пољопривредни Гласник" излази двапут месечно. Претплата за друштва, општине, школе и читаонице за целу годину 160 дин. за остале 130 дин.

Уредништво: Нови Сад, Сремска ул. бр. 8.

Огласи

СВОЈЕ КРСНО ИМЕ СВ. ЂОРЂА

не могу славити због живости у породици

Драг. Марковић
уч. у пензији

СЛАВИМО НАШЕ КРСНО ИМЕ

ЂУРЂЕВ ДАН

МОЛИМО ПРИЈАТЕЉЕ ЗА ПОСЕТУ

Браћа Шандуровић

2—2 књижари.

СВ. ЂОРЂА своје Крсно Име, неће славити због слабости у кући.

Божа Вранковић,
проф.

СТАН за издавање Уписати Кочу Белосавића 1—2

СТАН за издавање са 4 одељења уписати у Привременској улици Жику Пилицина каф ц, по нове прике. 2—2

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ново озидан са 3 собе, предсобљем и летњом кујном као и осталим припадежностима уведеним електричним осветљењем у близини Гимназије. Гојкова улица Бр. 7. Усељити се може од 1 маја по старом.

За услове обратити се

Ђорђу Наумовићу
3—3 опанчару—табачки чаршија

ДУЂАН простран на издавање од 1 маја

Уписати

Жику Ђурића или
8—3 Своју Живковићку

ОД 1 ЈУНА отказујем дућан мом кирајџији Мирославу Лазаревићу пошто се никако могли наредити. А у исто време јављам и му да сам Дућан издао Драгутину Јовановићу посластичару овд. и да се има одселити од 1 јуна о. г.

С поштовањем
Михајло Ђ. Стефановић
1—1 трг. овд.

ЗА 5—

„Гранд Хотел"

НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА

хотелијер

Будимир Рац.

ПАЖЊА!

Да бих изишао у сусрет Г. Г. ЧИНОВНИЦИМА, продаваћу робу ЈОШ НЕДЕЉУ ДАНА ПОСЛЕ ПРВОГА, да би се и Г. Г. чиновници могли користити овом јефтином продајом.

Продаја ће трајати још само до **7.** маја текуће године

БОЖИДАР П. ПЕТРОВИЋ

ПРЕЋЕ

ЖАРКО С. ЛАЗКОВИЋ и БРАТ

ФАБРИЧКО СТОВАРИШТЕ

ЋРЕГЕРА

и

БЕТОНСКОГ ГВОЖЂА

продаје најјефтиније

ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА

РАНКА ГОЂЕВЦА

Београд — Сава. 4—6

Д-Р. РАДОЈЕ ТАДИЋ

преселио је своју Приватну Бактериолошку Лабораторију у Краља Милана 43 (Новинарски клуб) — Теразије Београд. Прима од 2—4 Телефон 44—04 (У Болници телефон 44—51)

КРЕЧ

Јефтиније од пећи ће на више и мање у свако доба.

ТРИ КУЋЕ у Призренској улици за шпекулацију подесне за земљорадника.

КОБИЛУ крену 5 година стару приплодну има 4 трке

Пожаревац Продаје **Љубомир Живановић** трговац.

7—10 Јованова 10.

ПРОДАЈЕМ

1 КАФАНУ у бравич. мали и и под кирију најмањем.

2. Продајем нов ђубакар који је на фарбање код Сретена Петковића.

3. И издајем под кирију одмах кућу од 4 одељења у Прив. ул. Бр. 47.

7— Никола Јотић

Потребан магацин

ЈЕДАН, ДВА или ТРИ за смештај 50 вагона кукуруза. Употреба од 1 маја, за 2—3 месеца.

Ко има ћуска се јави у кућавидници Петра С. Павловића. 2—2

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Најбрже научићете немачки језик опробаним, практичним методама. Предавање биће немачки језик. Упитати од 2—3 Немањина улица број 23. 2—2

За Празнике и Заветине

најбоље вино

из мог винограда јако 12 степени бистро и без икакве сирћетне киселине црно, правио и бело продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафеџијама нарочите цене.

Комовица 20 гради по 15 дин. литар.

Милиноје Ж. Антић, виноградар.

5—10

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћем величине 30 ари Бранићевски кварт.

ВИНОГРАД у Бресју 25 ари.

ДУЋАН и СОБУ са једаком и без издајем одма под кирију. Призренска улица 43.

За услове упитати

сопственика

4 4 Милорада Ж. Милојевић

ПОНОВО ПОЗИВАМ

Све своје дужнике који ми дугују

да ми у року од недељу дана измире своје дугове. Ко то од дужника не учини — изнећу му име пред јавности и тражићу наплату судским путем.

Коча Мантић кафеџија

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Др. Радомир Т. Наумовић

Самоуправни лекар среза млавског

(ПЕТРОВАЦ)

Отворио је рад и ординира у својој сопственој згради сваког дана (пред подне).

СИРОТИЊУ ЛЕЧИ БЕСПЛАТНО. 5—5

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венерично болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке области болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 36

ВИОЛИНА марка Моравка, нова добро очувана продаје се.

Упитати Радемира Поповића учитеља.

Ко оглашује тај напредује

У „ГРАНД ХОТЕЛУ" СВАКО ВЕЧЕ СВИРА ПРВОРАЗРЕДНИ ШТРАЈК ОРКЕСТАР

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 35 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 5. МАЈА 1927 ГОД. XXXI ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 26 динара.

Цене за огласе по договору од речи 0.50 дин. по милиметру од речи 1.— дин. за прописане од речи по милиметру 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА, рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3.

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Десетогодишњица Топличког Устанка

У недељу 8 овог месеца прославиће се у Врокупљу десетогодишњица Топличког Устанка. Године 1917 покидао је се поробљени српски народ топличкога краја, да са пушком, куком у мотиком, даде доказ: да је варварство »моћних окупатора« дошло до степена од кога се даље није могло сносити. Имао сам прилике да будем у близини оних, који су непосредне осећали страхоте, под којима су их окупатори бацили. Све што сам од њих чуо — било је тако ужасно — да је то апсолутно немогуће да перо и најбољег криминалног писца — опише; и ја, када се само и тренутно сетим ужаса које сам само чуо, осетим лепе како ме језа подилази. Ништа није страшно да човек погине од пушке, ножа, бомбе и топа, не, али је заиста страховито да човеку одсеку: уво, руку, ногу, нос, па чак и око изваде; а ове су то окупатори чинили, па чак и нешто више и страшније: окупатори су натерали мајке да своју децу убијају, само да би на тај начин угушили код народа и последњу мисао на ослобођење.

Па ипак, „ослобођење национално није могао нико да спречи, ни ова варварства најстрашнија која су окупатори починили. Многи наши људи који су необавештени, приписују грех за крвопролиће у топличком устанку војводи Г. Кости Пећанцу, јер вели „Пећанац је довео до тога крвопролића,» а заборављају да је топлички устанак био један од оних за које су највише окупатори одговорни, јер природно је: да није било притиска од стране окупатора, да би и устанак било тешко дићи; дакле, Пећанац не само што зато не треба да се од необавештених критикује, већ треба да му се изрази највеће поштовање јер од како је он прешао у Србију, од тада су окупатори осетили да за сваки злочин имају и казну да исказе, јер Пећанац је злочине заиста умео да примерно казни, само што Пећанац никада при кажњавању није био свиреп, већ на против праведан, и око шта је ко заслужио, то је и добио!...

Топлички устанак није био само устанак против угњетача и сахиња; топлички је устанак био у исто време и устанак главног и бедног — поред национално-поробљеног народа који је и исто поробљен имао право да једе и да живи. Окупатори се нису задовољили само убијањем које је „раја" подносила лутке, не, окупатори су поред тога хтели и главу да народ „опробају" јер убиствима му нису могли ништа да — по мишљењу окупатори — су ње место на ослобођење, које је сваким даном сва ближе и ближе било....

Стварно да појаве Вељанде Пећанца и пок. Војводе Војиновић, ми који смо били на Косову, били смо смо се много уплашили од тога: да се пећамо јако и скоро ослободити окупације, али самом појавом њиховом у нама се јавила нада на скоро ослобођење, и поред тога мало смо почели слободније да дишемо, а нарочито од како смо сазнали да Пећанац зна све и свуда је где треба поробљене штитити.

И данас када смо после огромних и страховитих жртава дошли до ослобођења и уједињења, данас људе као што су пок. Војиновић, Коста Пећанац који је средњи овако жив неумемо да поштујемо, не, јер су борећи се жртвовали све, са би данас биле обичним људи који никад ни ништа немају, док разни забушанти и шверанти заузму place, да би тамо показивали „како знају да се користе туђим жртвама" јер да тих жртава није било, сигурно да не би ни они данас уживали у беди жена и деце оних јунака, док се они ничим за државу заслужним, размажу и плаћају намештаје за своје куће стотинама хиљада, као и хиљаде за своје „Гозбе» десетинама и десетинама хиљада?!!.

Напослетку сви ми који умемо ка ценимо те жртве, кличемо им.

Слава вам драги
За слободу борци,
Почивајте сваки благи:
Слободе наше творци.
А Ви који сте живи,
Поносно дигните главе,
Ви сте нам драги дивови,
Донели бенаџ наше
победе, и вечне славе.

Ж. Жоличебић

Осматрачница

Стадоше једна кола пред моју осматрачницу, из којих видје једне лице и упути се степеницама право на моју осматрачницу. Помислих у себи не ли је то из варошки могао разговарати да чини мени посету на осматрачници.

Здраво Рауле! Нисам очекивао да ћеш моћи доћи за „Грађанина", и то је врло добро, јер те у томе случају не би могао никад наћи. Један пут ми се десило да сам те тражио на двадесет места, и свуда су ми рекли: »сад је баш отишао».

— Шта каква те невоља као демократу доведе код мене? Ако је финансијска и економска криза, онда ти овамо изјављујем да сам на пракси живота утврдио нестручност у решавању тих питања.

— Није брате, него сам рад да те интервјушем о политичкој ситуацији, као и то, ако ћеш за избора мислиш ли хоће ли бити слободни!

— Кад је реч о данашњој политичкој ситуацији, да би дошли до правилног закључка, — јер се влада није представила парламенту, ни јавности са програмом, — треба се сетити прошлости, а како прошлост слаба енергију у садашњости и поткопава веру у будућност, то без енергије и без наде, треба да очекујемо мирно догађаје, који ће јасно и интензивно утврдити, да ли се двоје свађају, ту се треба треба користи.

Стање је таково, да се човек њиме не може похвалити, али, кад се у њега запало, не треба туговати и очајавати.

Што се тиче слободе избора могу ти рећи, да њих спроводе људи, који су по рођењу себичњаци. Имамо 18 министарстава, а то су 18 грабуља, од којих ће свака на своју страну да гребе кукунице. Онима, који су ван власти и немају грабуље, пита остане.

Тако је било, тако биће и тако ће бити док је људи, вође и света.

— Зар улазак демократске заједнице у владу, није гаранција да ће избори бити слободни?

— Е мој пријатељу ти си баш тако мислиш, велика навлака. Њихов улазак у владу служи као гаранција да њихов поп може слободно напустити цркву, учитељ школу, чиновник канцеларију и агитовати по зборовима за демократске кандидате, а само ти биће довољно да демократи широм целога света објаве, да су избори били слободни.

У осталом драги пријатељу послужи се мојим искуством и упамти ову истину, коју ћу ти рећи.

Треба у животу према свему бити равнодушан. Не треба загорчавати живот филозофијом, а још мање политичком филозофијом, која двојици грозно тешка милијарде у џеп, а свима осталим последњи динар вади из џепа, сушиште товара им на леђа беду, мржњу и прогон.

— Хвала ти Рауле. Обећавам ти да ћу се користити твојим искуством бар дотле док ме ови моји не похвате и не ће и не дају ми контра равноге. Raul.

ДВЕ НАЈСКУПЉЕ РЕЧИ

— Свршетак —

Исто тако велику цену плаћамо ми за те две кобне речи непотом, снагом и здрављем свога тела... Вадите ли оног пришавог, изнемоглог младића бледих образа, ужарених јагодица сјајних, упалих очију, што сваки час покашљује и читаве »лопте« испљује?... То је јединац сина најбољег газде, коме се све из детињства чинило, а коме и сад може бити што хоће. Па ће га, ето, тако мајка пиак „прав мрав покушати" — само зато, што је већ од своје ране младости сваку боговетну ноћ проводио у веселом друштву уз свирца, заранке »Многаја лета». — Погледајте оног блесавог старца, што се само на све стране добронамно смешка, а једва зна своје име рећи, па му питајте околину: шта га је дотле потерало?... То је некад био здрав, бистар човек, прав певач и позоравач у месту. Из његових уста беше милина чути ма коју песму, а већ кад запева „Многаја лета», задови се тресу. Па зато су га тражили и позвали, где год беше весеља...

Али је зато страдао, те је сад за подсмех и сажаљење. — Запитајте онога што се пре неког времена у ранама, гноју и сирању распадао и по кадовима ходио, а што и данас још не престаје у чисто и частито друштво: како је таке страховито „налепио"?!... Сам ће вам с болом и стидом признати да је — загрејани пићем и разбарагам хепом здравицом и завршном песмом „Многаја лета." — осетио страстан пројтев и отишао у крило сласти, па је за навек сахранио своје лепо здравље и своју срећу. — Други се опет сву ноћ весело: сву ноћ су само њему наздрављали и »Многаја лета» певали, догод је он, онако разбарагам, немилице трошио и новац бацао... а сутра-дан су га нашли мртва са раном у десном слепом оку и револвером у грчевито стиснутој руци. Сам се убио! — А колико је оних, што су бавчећи и наздрављујући пићем своје тело отровали... или навукли на коју болест захватила.., или у тучи и пијаном разметању рана и повреде попали, па здравље и живот изгубили... — што је у неку руку још жалоснија — вечити богаљи остали?!

И још нисам сва рекао. Још нисам побројао ни сва главна добра у људском животу, која нема те две речи сатиру и упропашћују. Још имам да их оптужим за најдрагоценије благо наше — за нашу децу, за наш подмладак, за наше потомство... Ето одмах оних неколико мангупчића. што по месту на сто страна штету чине, и оних бестидних дечурлија, што никоме мира не дају. То су деца оног веселог брата, што већ од младости »на свеју лета" и без „Многаја лета" не звечи. Од тога посла није имао времена ни кућу и децу гледа, па ето шта је од њих доцекао. — А оно јадно дете са оном ужасном главурдом, неразмерно малим лицем и неким чудним, грчевитим покретима тела?... То је унуче највеселијег старца у месту. У његовој кући вазда се гостило и благовало; из његове куће разлегало се некад сваку ноћ, дуго отегнуто „Многаја лета". Зато су га тако и прозвали. Нико га и не спомиње по правом имену него ће само рећи: „Многаја лета» — Па најпосле и за оног глуховемог дечка; и за оног, иначе красног али узетог момка; и за ону девојку што пада од велике болести; и за оног несретника, што због преваре и крађе у казамату лежи; и за оног древног пијанца, што се сад већ никако и не трезни. За све њих веле лекара нам је то од старијих остало. Да су све те мане и недостатке тела и душе наследили од родитеља или дедова предака који су у пићу весељу живот проведили

Али да не идемо даље! Да само све ово саберемо, па ће се запитати: имали свестан човек — сем јединог оправдања, за које би рало сва жртвовао — још већих блага него што сам их овде побројао? Може ли бити већег губитка, него што је губитак имања, угледа, здравља, правог мирног породичног среће, лепог имена и грађанске части, здравља и живота, напредног подмлатка и честитог потомства?... Па кад таким благом морамо да плаћамо ноћи уз »Многаја лета", зар нису онда те две речи мајскупље речи нашега језика?... Но мом рачуну јесу, и ја мислим, да би онај себи најбоље у задужбину подигао, који би те две речи истребио из крајева, где су се тако кобно угнездиле. Укорењену навику је, истина, тешко савладати, али добра воља и у томе може много. У неким старим државама биће је законом забрањено пићу пушити и другоме напијати или наздрављати... па како би било да се и у нас нешто слично заведе? Ако се то не слаже са данашњим појмовима о личној слободи, не мора се напијање и наздрављање забранити државним законом. Нека честити и углавни Срби тих крајева — или бар напријатељи, који за њима стижу — увалу у обичај, да се у друштву пићу не сме пушити и да се не сме напијати; па се не сме чашама куцати и наздрављати; и да се не сме „Многаја лета" певати. Већ то би била велика добит за наш материјални и морално напредак, и коначна, јуначка победа би била: — уздржавање од сваког пића.

Др. М. Јовановић — Батут

РЕЗУЛТАТ ТРКА

Одржаних на дан 1. маја 1927. године

Дан врло леп. На хиподрому велики број посетилаца.

Пре почетка трке на тркалиште је стигао Њ. Светост Епископ Браничевски Митрофан, велики жупан г. Драгомировић и још многи виђенији гости.

1.) Трка тротодних приплодних грла, трчала су сва уписана грла: 1. Вилдовић (Воћдан Михић — Михајло Јевтић). за њим на две дужине 2. Тинка (Миливоје Миловановић — сопственик), а за овим за главу 3 Везир (Станоје Милошевић — сопственик).

Вилдовић је повео и довео трку без корбача.

2.) Трка четворогодних грла; трчала су сва уписана грла. 1 Гајдаш (Сава Павловић — сопственик), за њим по три дужине 2. Гојко. (Славко Пантић — Мика Јевтић).

Трку је повео Вардеи, на ни 500 м. од од старта побегао је са стазе и на исту се није вратио, те тако набијач на чело Гајдаш, води и доводи трку лако и без корбача.

Захваљујући будљивости Вардена, Гајдаш је остао победник, Дајо Вардеи пошао како треба и како он зна, резултат би био сасвим друкчији.

3.) Општа трка, трчала су сва уписана грла. 1.) Гајдаш (Сава Павловић сопственик) за њим на четир дужине, 2. Гојко (Славка Пантића — Мика Јевић)

И ову трку је повео Вардеи и при полазу набио на чело за 3—4 дужине, али је после 500 метара скренуо са стазе и на ову се није вратио. После њега пошао је Гајдаш, који је даље водио трку и пак је без корбача довео. Гојко у завршници под јаким корбачем настаје да набије на чело, али му труд остаје узалудан.

Гајдаш се је и овој трци окрстио јаког такмица Вардена, и да је овај пошао како треба било би борбе и исход би сваљако био другачији. Н.

Финансије

ПРИМАЊЕ ПРИЗНАНИЦА НА ЗАДРЖАНИХ 20% КРУНСКИХ НОВЧАНИЦА

По чл. 84. Финанс. Закона примаће државне благајне од 1. априла 1927 г. место готовог новца признанице које су издате на задржаних 20% крунских новчаница приликом жигосања, а које гласе на суме мање од 1000 круна и то само од оних лица, односно њихових наследника, којима су биле издате.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАРИНУ

По чл. 78. Финанс. Закона за пореску 1927 годину ослобађају се доходарине порески обвезници чији доходак не прелази 6000 динара.

ОСЛОБОЂЕЊЕ ПОРЕЗА НА НОВЕ ЗГРАДЕ

По чл. 81. Финанс. Закона у целој земљи ослобађају се од пореза на кирију нове зграде и делови постојећих зграда, које су подигнуте по одобрењу грађевинских власти и то: у местима преко 50.000 становника на 20 година, у местима преко 20 000 становника на 15 година, у свима осталим на 10 година. Право на ослобођење остварује се посебном молбом, која се има поднети у року од 30 дана од дана кад је издато одобрење за употребу зграде.

ТАКСА НА НАСЛЕЂА

По чл. 89. Фин. Закона на наслеђа у првом степену крвног сродства, која се појаве од лица умрлих после 1. априла т. г. неће се плаћати никаква такса, ако целокупна чиста вредност (по одбитку пасиве) не прелази 150.000 динара, без обзира на број наследника.

РЕКВИЗИЦИОНЕ ПРИЗНАНИЦЕ

По чл. 184. Фин. Зак. ће имаоци бугарских реквизиционих признаница, које нису урачунате у ратну штету имају пријавити Управи за ратну штету у Београду целокупан износ тих признаница са уверењем бивших надлежних судова за ратну штету односно првостепених судова да се њиховим имаоцима није доделила никаква накнада за те признанице. Ове признанице пријавиће се у року од 6 месеци, а после ће се за њих издати обвезнице ратне штете сразмерно величини накнаде коју досуди Управа за Ратну Штету.

Вести

Неистинити гласови. — Сви гласови о премештају великог жупана г. М. Драгомировића, из основе су неистинити и потекли су из кругова који ову промену без стварних разлога пожељкују.

Буђевски ураник. — Ове године војска и ОФИЦИРСКА ЧИТАОНИЦА правиће до Лубичева за њих резервисан део парка између пруге и пута Војска полази из касарне у 4 часа. а чланови читонице по кола. За доручак да се постарају сами чланови.

Изасланик. — За ваше течајне испите у пожар. гимназији опређен је за изасланика г. Жика Видановић, професор.

Заклетва овогодишњих регрута. — 9 пешадијског пука обавиће се на свечан начин 9. маја у 11 часова у кругу касарне.

Присуствоваће представници свих месних власти, хуманих удружења и корпорација.

Упис ђака. — Упис ђаки у I разред овд. осн. школа за наступну школску годину вршиће се од 5-ог до 20-ог маја тек. год. свакодневно од 8 до 10 час. пре подне у канцеларији овд. осн. школе „Доситеја Обрадовића“ (Петровића зграда). Уписиваће се она деца која до 1. септ. тек. год. буду имала пуних шест година.

Дужност је ђачких родитеља да пријаве своју децу за упис у I разред у опређеном року, јер касније пријављена деца по члану 23. зак. о народним школама неће се моћи примити у школу.

Резервним официрима. — Заклетва регрута 9 пеш. пука извршиће се на дан 9 маја т. г. у 11 часова пре подне у кругу овд. касарне.

Умољавају се г. г. резервни официри да овом чину присуствују означеног дана у униформи који имају а коме нема у обичном одељу.

Скуп другова у 10 часова у Хотел Круни.

Председник Удружења резервних официра и ратника,

Припрема се делокруг рада обласних скупштина. — Министар Финансија узео је у проучавање питање преноса послова, који су до сада спадали у компетенцију државе, на обласне скупштине, према овлашћењу које је дато по 320 члану Финансијског Закона за 1927 28 годину.

У том циљу стручни референти израдили су велики елаборат са којим се Министар Финансија потпуно сложио. Но један примерак овог елабората послат је свима министрима на проучавање, како би се ово питање могло што пре изнети пред Министарски Савет.

ИНВАЛИДСКА СЛАВА. — Удружење ратних инвалида прославиће ове године своју славу Ђурђевдан у сали Удружења »Слоге.“ Сечење колача после службе у 10 часова пре подне у означеном локалу.

Избори за Трговачке Коморе. — У Министарству Трговине и Индустрије ради се на припремама за спровођење избора за трговачке коморе, који ће се свакако обавити крајем месеца маја или почетком јуна.

Измена архиве наше и Мађарске. — Специјална комисија Министарства Унутрашњих Дела извршиће ових дана измену архиве између наше Краљевине и Мађарске. У теме циљу доћи ће ових дана у нашу земљу једна мађарска комисија, која ће посетити Суботицу, Бечкерек и Сомбор.

Биоскоп „Оријент“. — Пошто и позориште ради у биоскопској сали (хотел „Српска Круна“), — то ће се биоскопске представе давати: петком, у вече суботом, недељом и празницима само дневне представе.

Народни Универзитет

—:—

Једанајсто предавање одржаће у недељу 8-V-927 год. Господин Др. Рашић специјалиста за очне болести из Београда. Предавање ће се одржати у 4 часа по подне у сали Обласног одбора у Жупанији. После предавања вршиће преглед оних, који желе да им очи буду прегледане од једног специјалисте, те да добију потребно упутство и одговарајућу нумеру цвикера.

Господин Др. Рашић је упућен од стране Друштва за чување Народног Здравља.

Организација Радикала у Топоници

—:—

На дан 17 априла т. год. одржан је збор радикала за општину Топоничку у срезу Пожаревачком, на коме је изабран овај месни одбор.

За председника Вајисав Илић, свештеник
„ I. п. председник Светозар Б. Стокић
„ II. „ Богдан Јанешевић.

За чланове: Милан Тодосијевић, Станоје П. Митић, пред. општ. суда, Станисав Д. Кузмић, Мануило Стојиловић, Стојан Марковић, Станко Ивановић, и Богдан Радивојевић.

За благајника Никола Ј. Богдановић
„ секретара Станојло Васић,

Уписано је на овом збору преко 200 чланова.

Стране вести

—:—

Осуђен због увреде краља Карла IV. — У Мађарској се десио недавно један интересантан судски процес. Некакав столар, под именом Чипарик Шандор, био је оптужен због увреде величанства. Једног вечера седео је са својим пријатељима у једној мађарској чарди и „бистрио политику“

Тако ћаскајући тако, реко је између осталог да је покојни екс краљ Карло четврти продао Мађаре Чесима. Због овога био је осуђен од стране првостепеног суда на три месеца затвора за увреду покојника. Када је Чипарик поднео жалбу против решења првостепеног суда, цела ствар је дошла пред краљевску таблу. која је пресуду прве инстанце одбила мотивацијом, да оптужени мора бити осуђен због увреде Величанства, јер се врло ружно изражавао о делима покојног краља још пре његове детронизације. — После овога Чипарик је био осуђен „због увреде Величанства“ на три месеца затвора.

Становништво Петрограда — Марта месеца број петроградског становништва се умножио са разних 4,000 и до 1-ог априла налазило се у Петрограду свега 1,692,200 особа од којих 842,700 су мушкарци а 786 500 женске.

РАЗНО

У Бразилији и Конгу највише расте каучук

Некада се каучук добијао само из Бразилије и Конга.

Почетком деветнајстог века гајило се много каучуково дрво на малајским острвима и Цејлону. То су богата острва, која доносе невероватно благо својим становницима.

ГОДИШЊИ ЗБОР КОЛА СРП. СЕСТАРА одржаће се у недељу 8. ов. м. у стану друштвеном у 4 часа по подне. Позивају се чланице да посете овај збор.

На малајским острвима чувен је фабрикант каучука Вашман. Пре педесет година он је почео да прави само каучук, и сада је просто милијардер. С правом је добио назив краља каучука.

Затвор за језичне жене

У једној малој пруској варошици власти су донеле одлуку, да подигну затвор у који ће затварати све језичне жене и оговарачке, које се више занимају за живот у комшијској кући него у својој.

У том месту жене су се врло много оговарале, и често је долазило до личног разрачунавања, да су морали и људи да узимају учешће у њиховој свађи. Те вечите свађалице жена досадиле су и властима и мужевима и на једној општинској седници решено је, да се кажњава затвором свака жена која се ухвати у свађи са другом на улици, или се достави да она товари другу жену.

Мужеви су врло задовољни том одлуком а жене су све ућутале јавак.

ВЕРИДБЕ

ВЕРЕНИ: **Станислава**, кћи Лепосаве и Светозара Марковића трг. овд. и пешад. мајор т. **Сима Д. Маринковић**, командант 2. бат. 9. пука.

ВЕРЕНИ: Госпођица *Јелисавета — Јела* кћи Крсте и пок. Мице Оларовић баштована овдашњег и Господин *Милојло Тодоровић* обућар овдашњи.

Честитамо.

Венчања

У недељу 8. маја у 11 часова венчаће се у старој цркви **Лепша К. Обрадовића** и пуковник **Ђорђе Р. Аранђеловић**

Сват сватова Косинчићева бр. 1 и Немањина бр. 24.

Честитања у цркви.

Нарочитих позивница неће бити.

У недељу 8 маја тек. год. у 8 часова венчаће се **Нада** кћи **Јанке и Милорада Николића** са Ing. **Будимиром** Стефановићем сином Антоније и пок. Милије Стефановића.

Полазак у 5 часова од куће Стефановића

Пријатеља и познаника пека ово сматрају као позивницу.

Честитање у цркви.

Огласи

СВОЈЕ КРСНО ИМЕ СВ. ЂОРЂА

не могу славити због жалости у породици

Драг. Марковић
уч. у пензији

СЛАВИМО НАШЕ КРСНО ИМЕ

ЂУРЂЕВ ДАН

МОЛИМО ПРИЈАТЕЉЕ ЗА ПОСЕТУ

Браћа Шандуровић
2—2 књижари.

Драгутин Мидић,

пензионер овд. не може славити

Ђурђев дан

због очеве болести.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Најбрже научићете немачки језик опробаним, практичним методама. Предаваће бив. немачки ђак. Упитати од 2—3 Немањина улица број 23. 2—2

МОЈУ СЛАВУ
СВ. ЂУРЂА

славићу у кругу своје породице.

Војислав А. Павловић
кројач

О МОЈОЈ СЛАВИ
ЂУРЂЕВДАНУ

примаћу уобичајене посете. Стан Свети Ненова 31.

Живота Рашић,
трговац.

Госп.
Стерији Аверову, хотелијеру
Пожаревац

Сматрам за пријатну дужност, да Вам и овим путем изјавим признање на одличној опремљеној вечери за 50 особа приликом пострига моје кћери. — Цене, квалитет и послуга били су на своме месту, и у свакој прилици, ја ћу вас препоручити свакоме.

Ваш поштовалац

Богољуб Лазаревић.
пензионер.

2 СТАНА За исељење одмах. Упитати Дубичевска улица бр. 7.
1—2

СТАН за издавање Упитати Качу Белосавића 1—2

ДУЋАН за издавање под киријом до кафане »II и у г«

Упитати сопственика. 1—2

ДУЋАН

за издавање у коме је био Жика Ђурић.

Услеље одмах. За услове обратите се Стојан Живковић или Владе Богдановићу, — Бата. 1—3

У КАФАНИ
УЈЕДИЊЕЊЕ

потребна је **КУВАРИЦА**

ЧЕЗЕ НОВЕ за продају елеко особине

Дин. трпе Невеколић
кафеџија

1—2

КОНКУРС

На основу решења редовне скупштине од 27. марта ове год. Удружења „Слога“, расписује

КОНКУРС

за израду новог дућана на друштвеном плацу

Овим се позивају занат ресосана лица да поднесу писмене понуде — оферте најдаље до 15 маја тек. год. до 10 часова пре подне.

Плац се може видети сваког дана у канцеларији удружења.

За лицитанте важи лицитација одмах, а за удружење када управа донесе коначно решење.

Накнадне понуде неће се примати.

Маја 1927 г.
Пожаревац

Управа.

ТРАЖИ СЕ
удобан и здрав стан

од 2—4 собе са свим припадцима.

Јавити администрацији под бр. 5

Мед. Др. ЛУЈО ФУК
Специјалиста

Париског медицинског факултета завод жене и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона љубичастим зрацима (D' Arsonvalisation) и вакцином крви болесника.

Петровац, Војводе Путника 6.

МАГАЦИН ПОД ЗАКУП

Одбор осн. школе пожаревачке задаће путем лицитације под једногодишњи закуп школски магацин за смештај хране у овд. осн. школи у Петровићевој згради. Лицитација ће се одржати у четвртак, 12 маја тек. год., од 3 до 6, часова по подне у кафани код Два бела голуба. Услови лицитације могу се свакодневно видети код штаба, благајника Коче Николића, трг. овд.

ЈЕДАН ПРАЗАН ПЛАЦ

у величини 10 ари, који постоји у Ульешњој улици — **продаје се**

Ко жели узети нека се обрати потписатој.

Емилија, удова Ђорђе
1—3 Бочека

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћем величине 30 ари Браничевски кварт.

ВИНОГРАД у Брежју 25 ари.

ДУЋАН и СОБУ са једаком и без надајем одма поп кирију. Призренска улица 43.

За услове упитати сопственика

1—4 Милорада Ж. Милојевић

За Празнике и Заветине
најбоље вино

из мог винограда јако 12 степени бистро и без икакве сарћотне киселине прво, правио и бело продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кавезићима нарочите цене.

Комовица 20 гради по 15 дин. литар.

Миливоје Ж. Антић.
6—10 виноградар.

У понедељак, 9. маја о. г. у ов. старој цркви држаћемо ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН нашем непрежаљеном

† Милутину — Лути Јоксимовићу

бив. повит. концуктеру

у 10 часова пре подне, о чему извештавамо сроднике и другове покојникове.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Анка, сестре Мара и Зорка, брат Коча, вег Милутин и остала родбина.

Нашој милој и никад непрежаљеној супрузи мајци и ташти

† Цвети Т. Стојановић

кћери Саве Митровића бив. каф. из Пожаревца, држаћемо годишњи парастос у суботу 14. маја ове год у 9 сати пре подне, у Смедеревској старој цркви на гробљу.

Умољава се фамилија и познаници да присуствују овом тужном помену.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 38 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 8 МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по конвенцији од речи 0.50 дин. по цинчера од речи 1.50 дин. за прилошене од речи по гарнитури 2 дин.

За огласе осетимо по новом уговору.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у затвореном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Десетогодишњица Топличког Устанка

XI.

Врло лепо је један наш песник посветио неколико стихова Поч. нашем краљу Петру, Војводи Мишићу и Радомиру Пушићу: „Јесу мртви али дело живи (!) којима ће цео народ живи.“ Можда претерујем, али мислим да се ови стихови могу применити и на палим жртвама топличког устанка. Јер, док су многи и многи, као што горе већ напоменух, правили капитале и сербез се шетали по француској или у Србији служећи окупаторима, дотле су „Геца« »не-радник« и „цигании“ проливали своју крв, е да би се и по најскупљу цену дошло до националног ослобођења; а они исти који нашег сељака, радника и циганина називају свим и свачим, данас [а који су за време рата били увек далеко од места где се за слободу гине) велем — нама су сада први, а народно где се може на лак начин до богатства доћи, и не само то, већ ти исти забушанти дозвољавају себи да могу да се прсе патриотизмом, у чему и успевају, благодарећи новцу који по извесну суму „жртвују« појединим патриотским организацијама, које их на сва звона разглашују као »велике« патриоте; а што су до тога новца дошли туђом крвљу, о томе нико и не мисли..

И данас, када учесници топличког устанка приређују десетогодишњицу истога, међу њима на свечаности ће бити многи који би требали да ову у подземљу, а не да буду ту, да скрнаве јасну колико светлу, толико и тужну свечаност, а оскрнављење је у толико веће, што ће се појавити у свили и раскоши, које су баш онда зарадили, када су устаници (као и њихова браћа на фронту) крв своју проливали. Па имали икакве увреде и пакости што их човек може да учини? и зар неће мајке и очеви жене и деца изгинулих: да тешко уздану када угледају на свечаности и оне, који су свечим државу и народ запљували, али вичним добрим, и напослетку: зар ће „моћне“ ма и најмање копнути помисао на жртве које падоше да би се други у рату и после њега уздигали на висину, са које ће да посмевају оне, који још мисле и хоће да се опет жртвују у одбрани државе у којој највише утицаја имају они, који ће гледати да се само материјално користе, па макар и држава пропала?!! —

Утеха ће бар довећи искреним пријатељима државе бити, што ће устаници топлички на својој десетогодишњици имати и госте, која ће им и по заслугама у прошлости и раду у садашњости — импоновати, а међутим гостима несумњиво је Г. Др. Рајс један од ретких наших пријатеља, који нас је за време рата много задужио, а у миру нам још више помаже, да сачувамо тековине наших палих хероја.

Да завршим: немам велокошкопац а ни најпотребнију — средњу школу писам изучио па према томе ја нисам способан да на овом месту изнесем оно, што би например неко један са матуром или факултетом, мој напис можда је и груб и глуп, али ја за то се ни најмање не осећам кривим; јер ја желим да мисли своје изражавам „фамилијарним изразима“ те према томе мислим да ми се неће замерити ако завршујући о топличком устанку кажем.

Слава палим устаницима, а хвала њиховим живим друговима и наредним и будуће генерације када буду читали историју Југословенског народа њихи ће у историји на место: које ће прецизније и јасније говорити о значају, и величини Топличког устанка.

Ж. Топличевић.

ПРОВИДАН САВЕТ

Наш народ обично вели: »по јутру се дан познаје.“

Ако јутром влада господина Вукићевића, може се рачунати као знаног састава и образовања, али по томе што жива није могао нашта познати је толико, да је влада састављена од радикала и демократске заједнице.

Влада се није представила парламенту, већ га је послала на тромесечни одмор, те на то тешко можемо закључити, уживала влада господина Вукићевића поверење скупштинске већине или не? Јели влада господина Вукићевића парламентарна или није; Јели изборна или није?

Од дана образовања владе господина Вукићевића до данас протекло је 21 дан, а влада у том целом стању обављала текуће послове и држи све личности и странке у неодређености у затишју, у мраку.

Ко је с ким, и ко је противу кога нико жива не зна, и на то питање није у стању нити одговора.

У свима странкама, а највише у радикалној, чије су заслуге на свима пољима државног и народног живота несумњиво највеће, пред отворена и начелна питања; истакла су се лична питања, која прете не само странку за поновљ и ослабе, већ да доведу и парламентарни живот младе краљевине у питање.

Кад оваквог стања отвори, они који желе снабдевање радикалне странке преко београдске „Правде,“ која се може сматрати полузваничним органом једног, мањег дела данашње владе овако пишу:

»Г. Вукићевић је до данас врло вешто тактизирао. И зато треба да је сад вешт да да уведе; да се на њима странама врше нове формације. Њих ће доцније бити теже разбити, а ако фронта у својој странци не треба против себе имати.

Зато се треба опредељити на јачу страну и храбро примити борбу са оном другом.»

Дакле „Правда“ ни више ни мање него председнику владе господину Вукићевићу препоручује што хитнију борбу у радикалној странци.

Само ово, па би довољно било го-

сподину председнику владе, да захвали „Правди“ на савету, па да се без обзира на фронтове, ослони на целокупну радикалну странку и све фронтове у њој — ако их има — и прими најхитнију борбу са свима противницима радикалне странке, која прижељкује њено распадање.

„Правда“ је и сувише пријатна са саветом упућеним председнику владе г. Вукићевићу, који треба да напусти став њутања и нејасности.

Raul.

Вести

У ревизији. — Велики жупан г. Ц. Драгомировић, у току ове недеље извршио је ревизију у срезовима: Хомољском, Зајечарском и голубачком.

Постављен поглавар. — За поглавара ср. звишког постављен је г. Вукосав Гојковић, поглавар ср. грачаничког.

Израда нове путничке тарифе. — Свима члановима тарифског одбора при министарству саобраћаја достављен је нацрт нове путничке тарифе с тим да га проуче до пленарне седнице одбора, која ће се под председништвом помоћника министра саобраћаја г. Боре Поповића одржати 15. овог месеца. Нова путничка тарифа садржи нарочите повлашћене погодности за што успешнији промет страних лица, а уводе се и пременске претплатне карте.

Заклетва овогодишњих регрута. 9 пешадијског пука обавиће се на свечан начин 9. маја у 11 часова у кругу касарне.

Присуствовање представника свих месних власти, хуманих удружења и корпорација.

Резервним официрима. — Заклетва регрута 9 пеш. пука извршиће се на дан 9 маја т. г. у 11 часова пре подне у кругу овд. касарне.

Умољавају се г. г. резервни официри да овом чину присуствују означеног дана у униформи који имају а ко нема у обичном оделу.

Скуп другова у 10 часова у Хотел Круна.

Председник Удружења резервних официра и ратника,

Коло Српских Сестара у Пожаревцу, одржаће главни скуп у недељу 8 маја у 4 сата по подне, а у својој канцеларији, која се налази у дворишту Дома Ратне Сирочади.

Моле се чланице и пријатељи ове установе на навоље доћи на скуп.

Управа.

Лечење инвалида. — Од ове године, као и прошлих, држава ће слати ратне инвалиде у њеним бање ради лечења и опорављења. Туберкулозни ће се упућивати у Сурдулички Санаторијум. Лечење у бањама биће за инвалиде бесплатно, а добијаће бесплатно и стан и храну. У бање ће се инвалиди слати по партијама, на смену, како би сви, којима је лечење потребно, добили могућности да се лече. Мишљење да ли је једном инвалиду потребно или није давање лекара. Инвалиди ће се слати у бање на основу тог мишљења.

Пореске пријаве — Новим Финансијским Законом укинуте су таксе на пореске пријаве. Због тога је Управа Државних Монопола повукла из течаја ове пријаве и сада ће морати да се штампају друге по наређењу Министра Финансија.

Учитељски стечај за села. — Одлука о расписивању стечаја за попуњавање упражњених и привремено попуњених учитељских места по основним школама у селима, — поднета је Министру на потпис. Стечај ће крајем ове недеље бити објављен.

Предавање. — Данас у 4 сата по подне држи се предавање у сали окр. начелства о болестима очију.

Предавање држи специјалиста за очне болести Др. Рашић посао од стране друштва за чување народног здравља за то скреће се пажња заинтересованим да дођу на ово научно предавање.

Одликован. — Наш пожаревљанин Др. Матеја М. Марковић срески лекар у Александровцу — Жупа одликован је орденом Св. Саве V степена за ваљевско просвећивање народа и успешно сузбијање заразних болести у томе крају.

ПОЗОРИШТЕ

У среду 4 маја, пожаревачко позориште под управом г. Животића, пружило је прилику пожаревачкој позоришној публици, да ужива у савременој комедији из уметничког живота КИКИ, која је комад скоро приказан као премијера на београдској позорници.

Само они, који знају шта значи живот на даскама, могу разумети живот и настојање *Манекена*, директора вариетеа, *Жермене*, назване звездом вариетеа, *Барона Перона*, финансијера, КИКИ, младе уметнице и осталих сличајних личности у комаду.

Манекен, директор вариетеа, са свима особинама и навикама једног позоришног директора, воли *Жермену*, која је међутим стекла симпатије и пријатељство богатог финансијера Барона *Перона*, што изазива љубомору код Манекена, услед чега долази до разлаза.

Манекен тражи и на позорници и у животу замену Жермени и налази је у младој пуној духа и препредености почетници КИКИ, која је прву ноћ својим наступањем изиграла Манекена, те је овај пресађујући матором баронку Перону, која такође буде изиграна, јер је она симулирала болест каталепсију, те је онесвешћену донесу у спаваћу собу Жерменину, која се вратила Манекену.

Ова пуна духа и мало слободнијих ситуација комедија завршава се речима, које Кики у наручју Манекена изговара: „ЈА САМ НЕВИЈА“.

Госпођица *Бабићева* као КИКИ, поред свих услова да својом појавом у улогама овакове природе одмах заробија симпатије публике, није успела да развије целу лепезу њеног глумачког талента, па иако је од њене игре имала успехе, услед чега је бурно позивана и изазивана од стране публике.

Госпођа *Живошинова* као *Жермена* појавом и грацијозношћу била је за »ЧИК», а уметничком игром савршена до виртуозности, тако, да се без ласкања може назвати звездом овог вечера.

»*Манекен*« г. *Животић*, као и увек својим сценским приказом истакао се да куминације.

Г. *М. Јовановић* био је превасходан, тачније надмашио је себе у приказу богатог и блазираног старца »*Барона Перона*», тако да нам је још у ушима ехо његовог жалног и немоћног уздаха за енигом и младошћу. Е, е, ех! у коме смо уздаху остали речи, срце хоће али....

Господин *Аврамовић* као је врло добро *Алфонза*, кога је г. *Јаловић* као редатељ позоришта силом хтео прекрстити у Адолфа, те смо немислили да се Адолф Ашаф налази на колици.

Raul.

„Зимње вечери.“ М. Ђ. Милићевић

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

Велики путеви у радној, напредној земљи појава су веома занимљива. Мештанин, кога је шљам или ливада крај велика друма, често прекида копање или косидбу, ослања се на мотику или косу и, с неким недоумевањем, гледа како врате кочије, равнају кољаци, журе се пешаци; како крче спора товарна кола, или греда жива трговина великим државним друмом. Откуд долази све то, и куд навалује? нита он сам себе, и ретко може да да себи јасна и потпуна одговора на тако питања.

Да, путови су спона између рада и рада, између живота и живога; они су као нека покретна радионица мисли и рада једне земље. А баш зато што су путови спона сви ће места живих и радних, не могу она да остану увек једни исти. С изненом тачака које они спајају, мења се и линија којом иде путни друг. С тога ми не можемо данас, без велике муке, да видимо куд је пролазила трговина за Римљана, куда ли на доба српскога, па често не знамо ни за ко прокрчили за турскога крака. Кад су опустеле или осиротеле варошн римске, онда су и путови, који су њих спајали, почели „желети путника,“ докле нису понегде сасвим зарасли у шибљаке, а негде их је засуо сан с литица.

Кад се у Србији у првој пола овога века, јављао мало јачи живот и рад, онда су се и путови боље утарали да животу томе одговоре ток, редован ход. Прве путове просецао је Кнез Милош. Србија је онда била зарасла у шуму, те је путове на много места ваљало пробијати кроз гору која се морала крчити. За то су и путови називани крчевица, за разлику од старих тесних кривудавих коловоза својих, или од уских коњичких калдрма турских.

Многи сељаци, не промишљајући користи од добрих путова, мислили су да то само од обести чини Кнез Михаил „који се обогатио и довикао, па мисли на старим путовима којима је ишла до њега сваке силе и свако господство, него хоће да се нова на питеву, а народ му је у шакама, па изволева како да мучи сиротињу.“ Неки су опет причали како је Кнез запросио у некаква прања девојку за сина, а крај послао људе да провиде Србију, може ли бити угодна одиви. Ти крилеви људи, дошавши у Крагујевац, кажу Кнезу Милошу:

— Свега имаш и све ти је добро; земља ти лепа и родна; народ ти је здрав и вредан, али немаш по земљи путова. За то се не можемо опријатељити.

— Е, чујте, рекне на то Кнез: мањ да не буде жив Милош, тако неће бити путова крчених у своју Србију до сне доба године.

Онеме који прича јасно је свако мислио а ти али путове прокрчити није било лако

и о моме Кнезу Милошу. Не помишљајући труд и дангубу народа. Тешко је било уништити у људи неки бесмртни страх од врокрчених путова. »Ми сами пробијамо стазе на својој ограни,« говорили су сељаци, „и ово што имамо врата на кући, вешамисмо их сами; сад ко год кође може нам грунути у по дне у по поноћи!“ У патр јархалној простоти својој, они су мислили да нигде нема боље него што је у њих; да ће те благодети нестати чим за њу почну други и стану доказити к њима. Имају одавно паметну реч »дрво се мисли на дрво — а човек на човека,« али је не слушају него држе да би биле све сретније што би мање имали састајања и судирања с другим људима. Они не траже судара ни да одрже победу, него беже од њих — па ко би били победени! тако мисле многи и многу, али опет не мисле тако сви.

И благодарећи Кнезу Милошу, који баш није тако мислио, Србија је стекла путове крченике.

Па и ти крченици тек су прве обележје од белих путова. Вељако је још доста посла, доста рада, па да се Србија похвали добрим путевима. На срећу се нађе на месту један човек који уочи ту потребу, а умеше и воље и умешности да је намири. Он, место крченика, поче градити насуте путеве који су удеснији за путовање ми какво да је време, и ма које доба од година.

Крој минуло две десетине година, готово сва Србија бејаше испресецана макадамима који су местимице били девотни, али свуд бољи од правих крченика.

„Пут кола воли“ рекоше сељаци, чим видеше како се лако и брзо путује насипом. И домаћа су касније убрзала путовање, скратила даљине, и смањила број путничких колика и одморана. С тога су неке „друмске механе“ остале празне, јер нико није имао потребе да у њих сврати, кад је могао стићи даље, а неке су опет постале недовољне за онолико путника колико их је стизало на конак, на одморан, или на који дневни оброк.

То нагнала потребу на се боље уреде и те путничке станице. Постави се „закон о механама.“ Закон тај смањи број гостионица али онима који осташе поправи обим и намештаје. Механе су морале бити велике, светле, и здраве зграде, по плану који је прописала власт, и од кога се није одступало ни у длаку.

За кратко време, дуж целих путева нике су красне гостионице, с даљином једна од друге оноликом, какву је одређивала брзина путовања. Негде, у неком селу, или иначе на удесном месту, било је по две три таке механе које су у напесно доба од дана пуне путника.

Закон мерећује да у тим гостионицама, осем обичне кафане, буде по неколико соба за преноћивање, с постељама и без постеља. Наредба та извршена је како где; али су ипак виђенији путници уверавали да им је преноћивање много удесније сада него што је било пре. Међу тим многи од путника, нарочито обични возари (рабаџије) страшно су осуђивали план свих новог механа за то што нема, као старо време, да на броду кавче гори ватра, да се сваком може играјати, окасно свратити, кувандија запалити пуду, а сваки без разлике да може слатко гледати у живу ватру која, да би живела, прождире и слождава ове што јој падне у уста.

Србин се најлакше одмара, најспокојније размишљање. кад гледа како ватра гори:

Али где ће механа и механџија бити по вољи свакоме путнику?..

По равним правим насипима врвеће су путници коњици, пешаци, тако да би човек помислио да су насипи увећали број путника, као да људи путују за љубав дела пута, а не за намирење својих потреба! Мада то изгледа чудно, опет је у неколико истина; сваки је волео насипом и засебни само да лакше путује, за то су се многи и држали њених насутих линија макар да би им старим колосеком било много пређе.

— Наставиће се —

ВЕРИДБЕ

ВЕРЕНИ: Госпођица *Јелисавета* — *Јелка* кћи Крсте и поч. Мице Оларовић банчованих овдашњег и Господин *Михајло Тодоровић* обућар овдашњи.

Честитамо.

Огласи

ЋЕРАМИДУ

За продају има већу количину

1–5 Михаило Цвић

ДУЋАН

На малој пијаци у коме је становао Алекса Абрамија издаје се под кирију одмах

1—3 Јелена, удова Драг. Павловића

Извештава се Грађанство даће од 9. ов. месеца елек. централа давати и дневну струју.

Управа Браничево А. Д.

ПОТРЕБАН СТАН

Модеран 3—4 собе, нујна, уселљиве одмах. Обратити се Миланчићу од 12—14 и од 18—20 Хотел „Златни Плуг.“

КОНКУРС

На основу решења редовне скупштинске од 27. марта ове год. Удружење „Слога“, расписује

КОНКУРС

за мераду новог дућана на друштвеном плацу

Овим се позивају заинтересована лица да поднесу писмене понуде — оферте које даље до 15 маја тек. год. до 10 часова пре подне:

Плац се може видети сваког дана у канцеларији удружења.

За лицитанте важи лицитација одмах а за удружење када управа донесе коначно решење.

Накнадне понуде неће се примати.

Маја 1927 г.
Пожаревац

Управа.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Париског медецинском факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне кабуханте и оделења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледање испљувка и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона љубичастим зрацима (D' Arsonvalisation) и властитом крви болесника.

Петровац, Војводе Путника 6. 2

За Празнике и Заветине

најбоље вино

са мог винограда јако 12 степени бистро и без икакве сирћетне киселине право, право и било продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафеџијама нарочите цене.

Комовица 20 гради по 15 дин. литар.

Михаиловић Ж. Антић, винограђар.

7—10

ЈЕДАН ПРАЗАН ПЛАЦ

У величини 10 ари, који постоји у Утљешиној улици — **продаје се**

Ко жели узети нека се обрати потписатој.

Емилија, удова Фрање Бочека

2—3

МАГАЦИН ПОД ЗАКУП

Одбор осн. школе пожаревачке издаће путем лицитације под једногодишњи закуп школски магацин за смештај хране у овд. осн школи у Цетрикиној згради. Лицитација ће се одржати у четвртак, 12 маја тек. год., од 3 до 5. часова по подне у канцеларији код Два бела голуба. Услови лицитације могу се свакодневно видети код шеф. благајника Коче Николића, трг. овд.

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћем величине 30 ари Браничевски кварт.

ВИНОГРАД у Бресју 25 ари.

ДУЋАН и СОБУ са једичком и без намештаја одма под кирију. Призренска улица 48.

За услове упитати сопственика

2—4 **Милорада Ж. Милојевић**

6—

ЗА

„Гранд Хотел“

НАЈЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА

хотелијер

Људевит Рац

Госп.

Стерији Аверову, хотелијеру

Пожаревац

Сматрам за пријатну дужност, да Вам и овим путем изјавим признање на одлично спремљеној вечери за 50 особа приликом прстена моје кћери. — Цене, квалитет и послуга били су на своме месту, и у свакој пригици, ја ћу вас препоручити свакоме.

Ваш поштовани

Боголуб Лазаревић, пензионер.

У КАФАНИ УЈЕДИЊЕЊЕ

потребна је КУВАРИЦА ЧЕЗЕ НОВЕ на продају одмах особине

Димитрије Николић нај.

2—2

Д-р. РАДОЈЕ ТАДИЋ

преселио је своју Приватну Бактериолошку Лабораторију у Краља Милана 43 (Новинарски клуб) — Теразије Београд. Прима од 2—4 Телефон 44—04 (У Болници телефон 44—51)

Извештавам рођаке, пријатеље и познанике да ћу моме добром и непрежаљеном супругу

†

ФРАЊИ БОЧЕКУ

бив. директору Штедионице Пожаревачке давати ПОЛУГОДИШЊИ ПОМЕН у овдашњој новој цркви у уторак 10 овог мес. у 9 и по сати пре подне.

Маја 1927. године
Пожаревац.

Ожалошћена ЕМИЛИЈА.

ПОЖАРЕВАЦ ЋЕ И ДАЉЕ ИМАТИ
ЈЕФТИНЕ ЦЕНЕ

Како до данас нисам успео да издам локал под закуп, јер сам за исти локал у обавези још 2 године то сам решио, док локал не издам, да продужим рад и даље овде у Пожаревцу.

Скрећем пажњу поштованом грађанству, да ће моја радња бити отворена ЗА ПРОДАЈУ РОБЕ — САМО ***петком и суботом*** СВАКЕ НЕДЕЉЕ.

Свако, ко је пријатељ своме џепу, треба да задржи своје потребе и чека увек ПЕТАК И СУБОТУ, јер ће тих дана само моћи купити добру робу и јефтино.

Ступио сам за јавног ортака познате и признате фирме Жарко С. Лалковић и Брат у Београду и имам могућности да доносим новитете СВАКОГ ПЕТКА и СУБОТЕ.

Први новитети приспеће 13. и 14. тек. мес.

Цене изненађујуће, дотле не купујте ништа, чекајте и уверићите се.

Пожаревац, 6. маја 1927 г.

С поштовањем

БОЖИДАР П. ПЕТРОВИЋ

ПРЕЋЕ

ЖАРКО С. ЛАЛКОВИЋ и БРАТ

ФАБРИЧКО СТОВАРИШТЕ

ТРЕГЕРА

и

БЕТОНСКОГ ГВОЖЂА

продаје најјефтиније

ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА

РАНКА ГОЂЕВЦА

Београд — Сава. 5—6

НА ЗНАЊЕ

I. Јављам свакоме на знање да досадашњи млин постојећи у селу Живици под фирмом

САВА АНДРЕЈИЋ И КОМП.

од данас су мојупним ови моји ортаци и од сада водићу лично ја сам фирму

САВА АНДРЕЈИЋ индустријалац

коју ћу сам задуживати и плаћати.

II. Исти млин продајем из слободне руке, а по могућству примио бих и ортака са капиталом. Млин је постојећа из једне парне локомотиве од 40 кон. сн га и 2 камена ваљавица за сувно и прекрупач за кукуруз.

За ближа обавештења јавити се лично мени у Живици или Михајлу П. Крстићу адвокату у Пожаревцу 1—3

ДУЋАН за издавање у коме је био Жика Ђурић. Уселење одмах. За услове обратити се Стојки Живковић или Вуји Богдановићу, — Бели. 2—3

2 СТАНА За издавање одмах. Упитати Љубичевска улица бр. 7. 2—2

СТАН за издавање Упитати Кочу Белосавића 2—2

ДУЋАН за издавање под киријом до кафане »II и у г« Упитати сопственика. 2—3

ПЕМАЊА С. РИСТИЋ, апотекар са породицом, извештава рођаке и пријатеље, да ће своју непрежаљену мајку

† ПЕРСИДИ

уд. Саве Н. Ристића — Сапаковчанина

давати ПОЛУГОДИШЊИ ПОМЕН у суботу 14 маја т. г. у 10 часова пре подне у овд. старој цркви. 1—2

У понедељак, 9. маја о. г. у ов., старој цркви даваћемо ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН нашем непрежаљеном

† Милутину—Лути Јоксимовићу

бив. попит. кондуктеру

у 10 часова пре подне, о чему извештавамо сроднике и другове покојника.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Мати Анка, сестре Мара и Зорка, брат Коча, вој Милутин и остала родбина.

Нашој милој и никад непрежаљеној супрузи мајци и ташти

† Цвети Т. Стојановић

кћери Саве Матровића бив. каф. из Пожаревца, даваћемо годишњи парастос у суботу 14. маја ове год у 9 сати пре подне, у Смедеревској старој цркви на гробљу.

Умољава се фамилија и познаници да присуству у овом тужном помену.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 37 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 12. МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по тарифи од речи 0.50 дин. на динара од речи 1·00 дин. за прилошење од речи по тарифи 2 дин.

За огласе изнад по новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ОТКРОВЕЊЕ

Погледајмо птице, звери, гмизавце и инсекте — посматрајмо их! — Они откривају свет у чистини, који је био и биће увек и њихов свет. Они живе једним непроменљивим, правим природним животом. У њиховом животу нема ничега што би било сувишно (ни око нита), случај, двоумљеност, неодлучност, кукавичлук, — не, све је херојско, дим у дим, онако јасно као што и сама природа ствара, подиже и руши! Тигар, медвед, курјак, змије и остале грабљиве животиње, јесу у служби једне истинске службе природне: они врше собом природни закон. Они су спремни, увек, у сваком тренутку, оно што су, они су до самог свог надахнуће оно што су целим својим бићем, целом својом душом, целом живчаном системом они учествују у највећем као и у најмањем устремљењу. Они никада не излазе из себе, нити покушавају да из себе изађу: од млека до века.

Неминовна нужда, природом одређени нагон, који не преклапа границе гони их на гладне утоке, природна чула задовоље, заједнички се брине, свој подмладак подижу, за њега се до самопрегоревања залажу: Тигар тигра ствара, курјак курјака, коњ коња, магарац магарца — све је типично! Сумрачно: све се строго по законима природним врши.

Далеко изван свега овога човека, место да се одгајено у врлинама њиме кобно делује, ради осакаћеног појмања за опстанак сатани прохтеви опаке људи а ако је још он утапања, сви остали нехомине братове за њиме, уздизање га и бранити, — вапијући вођења, који праве рђаву кра: зашто би се Марко потурчио, само за инат! Мрзовољне дангубе које се разбијају по кафанама крчмама, бурдељима у свакостраштву и спиеткама разним смицалицама, које стварају опаке типове који, гоњени животом, не бирају средства за свој опстанак — стварају криминалитет човек се искључује, отео од природе — на своју срећу или несрећу — како се узме!.. Човек се искључује, отео од природе — на своју срећу или несрећу како се узме!. Човек је од себе створио оруђе за себе, и за друге. Он немо ра у сваком тренутку на ослушкује шта му поштапава разум, савест и логика према печењу је и решење!!!. Човек, ако хоће, може, а ако неће, може и не носити ово узвишено име, — па нпак, да остестира међ себи равнима; које код жена, удружене суревњивошћу и цангризањем, упропашћује срце добрим духовима; а обрнуто, добрим женама, натерају јецкању, па чак и споменик, по смрти, подизање му!!?... •

Да сравнимо. Звер је звер, и увек остаје онакав каквога мајка природа створи. — А човек кад је све до краја изгрдио природне законе, прешао пан границе којој природа на једном другом бићу, није подарила осим мајмунском пламену: настојни, несмотрајни, узму па остане са самим собом узимала — дарала, њихова тежња, као и свршетак — свемирни — ништарни... Према Дарвиновој теорији и ако он тврди да је човек од Мајмуна, неслажемо се; већ нажалост, човек је својим животом, васпитањем приближио се мајмуну, и тако нагрдио себе и најузвишеније биће које га сазда за мало већу сврху — да човеком постане.. Диогене, Диогене!! .

Јов. С. Десимировић
парох в. црнићски.

Једна ретка свечаност у Александровцу Пож.

У недељу 1. маја тек. год. Александровац, негда мало свеце Прхово, имао је особиту част примити у своју средину драге и светле госте: Његово Преосвештенство Епископа Браничевског Г. Митрофана са његовом свитом (Председником Духовног Суда, Г. Душаном Милановићем, чланом Духовног Суда Г. Драг. Поповићем, секретаром Г. Вељом Цауновићем и ђаконом, Г. Живојином] Арсићем).

Преосвећени Епископ Г. Митрофан не заборављајући своју мисију, која му је увек била преча и дража од свега, што је осведочено и овај пут се понавља, благоволео је канонски посетити ово место.

Искићена гробљанима и цвећем варошица необично радосна и одушевљена овом високом посетом, нехитада је, у огромном броју — мало ил' велико — да дочека и види свога црквеног великодостојника. Са обе стране пута: од саме цркве па до капан варошице, поређани грађани са нестрпљењем очекивали су свог ретког и великог гоета. Што се више бличење показаљке на часовнику његову доласку 8. часу, нестрпљење је било све веће. Кад-тад чули су се узрујани узвици „Боже што ли га нема, биће му се што догодило..,« Свештенство у пуном одјејању пред вратима Св. Храма са: Св. Крстом, Јеванђељем и Иконом очекивало је смерно свога Архипастира.

Необично је посматрати моменат ове свечаности где су сви погледи упрти у једну страну од које ће мио гост стићи. Свештенство и ако им овакве отварају нису необичне и ако су заједно са својим Архипастиром, те ако га познају као смирног и благог ћуду, ипак само прикрива своју радост и узбуђење, вероватно психолошким путем пренето са лица масе народа који очекује.

И, најзад, у одређено време још у даљини примећен је долазак очекиваног гоета са хипотизом да то може бити нашљи ко друга — но то не беше нико други већ жељезна очекивања гост, што брујање звона и пуцњи праштања огласише. Преосвећена Епископ Г. Митрофан са својим председником конзисторије, Протом Г. Душаном Милановићем.

Пред варошицом дочекала их је коњица са заставама; мноштво пешака и на чену најзаћенијих грађана поглавар среза Моравског Г. Недадовић, са председником општине Александровачке Г. Спасојем Рајчићем.

Преосвећени Епископ са председником своје Конзисторије, прошао је пешице кроз народ благосиљајући, праћен од стране поглавара председника општине, и мноштвом народа, кроз капију од трибојки и цвећа нарочито за његов дочек спремљен и стигао пред цркву ретко кад тако окићену и украшену. Ту је саслушао кратак поздрав прете Г. Филиповића, целивао светиње: Крст, Јеванђеље и Икону и крвнуо у цркву. На средини храма код целивање Иконе услужен је Св. Миром од месног свештеника а затим по читању прописних молитава при-

ступило се облачењу Његовог Преосвештенства у одјејања за служење Св. Литургије.

Отпочела је Св. Арх. Литургија, која је трајала више од три часа, посећена од огромног броја грађана из места и околине, тако да је не само црква и галерија него и цело двориште пренуно било. На јектенија је одговарало Александровачко Певачко Друштво „Звезда" које већ тридесет година дели свом хуманом циљу а што је реткост и за већа места и образовнија стадеж. Пред сам завршетак Св. Литургије преосвећени Господин, одржао је проповед која је по својој вредности привлачила човек- са ретким тео ошим жаром, а по садржини оставила силан утисак на слушаоце да на један не пожали труда јер је имао шта и доћи. По том је Преосвећени завршио Св. Литургију и раздавао Антидор верним. све док је посвећени био у храм; затим скинуо Св. Одежде и обишао црквену канцеларију која је заступљена стварним редом. Спомен плочу и костурницу погинулих у Рату о одбрани Александровца; Немачко војничко гробље које се налази у самој црквеној порти са источне стране а у реду и строгом чувању што служи на част и похвалу црквеној Управи, која се о овоме брине. Преосвећени је после тога обишао гроб окружног протојереја, поч. Живка Р. Илинчића и једног црквеног делатеља, затим увео равговор са грађанима и деном делећи им своје скромне Архијерске поклоне. Потом пред само подне опростио се са Народом и бурно испраћен од свештенства и народа, уз брујање звона, вратио се својој Резиденцији, праћен од председника и чланова своје Конзисторије.

После подне примећени су на народном весељу у црквеној порти заостали, секретар конзисторије и ђакон, праћени месним свештеником, црквеним тутором и виђенијим грађанима. Око 5. часа и они су испраћени те је остала само успомена. вечита и трајна успомена озарена светлошћу и љубављу Христа Господа ....

Знатан утисак на народ оставио је председник Браничевске Конзисторије, пречасни Прота Г. Душан Милановић, који је поред теолошко-факултетске спреме и правно образован. Већина се изненађује, јер нису до тле знали да може заиста и свештено лице бити у исто време и правник, али је то цела истина, само се другојаче у простоти мислило.

Место Александровац „Пож." једно је од најпопуларнијих места вашег Поморавља што се може с правом рећи кад се виђу у њему све текстилне које у њему постоје. Има поред осталог примерно заступљену банку и трговачко Друштво „Звезда" које већ 80 година дејствује, као и трговачка и индустријска предузећа. Све се ово може наћи само код сложних и вредних људи. Може се очекивати да од овога места у своје време, буде центар економије за целу област и желети је да се све напаћене на њега угледају.

Црква Александровачка саграђена је трудом народа 1884. год. и од освећења посећена је од Митрополита Димитрија на сада од свога Епископа Г. Митрофана устоличеног 30. априла 1922. год. на обновљеној Браничевској Епархији са седиштем у Пожаревцу.

Са убеђењем верујемо да ће Преосвећени Епископ Г. Митрофан увек лебдети пред својим верним носеће тако Љубав и »Отпјет« на Страшном Суду — Христу Спаситељу...

І. Д.

Вести

Спречите мурдарлук. — Скрећемо пажњу председнику општине и надлежним санитетским органима да изврше ревизију кола на којима се преносе месе са кланице, којом се приликом меку уситне, да неки врше пренос колима, која служе за пренос свега и свачега, и сувише месо не покривају, те на њега пада свакојаки ђубре и прашина.

У интересу здравља грађана тражимо од председника општине и санитетских органа да учине крај овом оријентанском мурдарлуку, који се још само у Пожаревцу допушта и повлађује.

Среска катастарска секција у Пожаревцу. — Решењем г. министра финансија одређена је у Пожаревцу Среска Катастарска Секција која ће у срезу пожаревачком радити на изради катастра.

Писма и пакети за Аустрију уз паузење. — Наша државна пошта према споразуму са аустријском поштанском управом, почев од 1 јуна ове године, улази у узајамном промету са Аустријом, размену препоручених писама и пакета са откупнином. Ова служба улази се на тај начин, што ће се неплаћени откупни износ у одређеној земљи на чек, рачун, који буде означио поштански пошиљач поште.

Школа за трикотажу у Пожаревцу. — Министар трговине и индустрије, донео је одлуку да се Занатска школа за трикотажу у Пожаревцу што боље уреди, и одобрио је 50.000 динара овој школи.

Позориште. — У среду и четвртак 11-ог и 12-ог маја у позор. позоришту гостује наша омиљена и одлична уметница г ђа Жанка Стокић државних београд. нар. позоришта.

Пожаревачка публика која воли позоришну уметност умеће да дочека и поздрави ову нашу велику уметницу.

Упис ђака. — Упис ђака у 1 разред ове. осн. школе за науку школску годину вршиће се закључно до 20 ог маја тек. год. свакодневно од 8 до 10 час. пре подне у канцеларији осн. осн. школе „Досатије Обрадовића" (Петрикина зграда). Уписиваће се ова деца која до 1. сеп. тек. год. буду имала пуних шест година.

Дужност је ђачких родитеља да пријаве своју децу за упис у I разред у прописаном року, јер доцније пријављена деца по члану 23. зак. о народним школама неће се моћи примити у школу.

Учитељски распоред. — Одељење за Основну Наставу у Министарству Просвете спремило је велики распоред учитеља основних школа, који ће важити целе школске године. Да би школе могле почети на време, премештања ће се извршити у току распуста. О овоме ће бити издата прописана наређења и декрети.

Матерински дан. — Иницијативом Пожар. Женског Друштва; Подмлатак Црвен. Крста, Занатске Школе, и удружења сва женска друштва у Пожаревцу, прослављће у недељу 15 ов. месеца на врло свечан начин Матерински дан. После подне у 4 часа биће концерат са врло лепим програмом у сали Гранд-Хотела.

Да би се могли што више видити и достојно захвалити својим мајкама и да би се што лепше и свечаније овај дан извео, умољавају се Грађанке и Грађани да се како за концерат после подне тако и за поворку пре подне у што већем броју одазову.

Премештаји полицијских писара. — После извршеног разместања среских пописара у Министарству Унутрашњих Дела спрема се премештање, по потреби посла, извесног броја полицијских писара и нижих чиновника по жупанијама и срескам поглаварствима. Овај указ, на коме сада ради Управно Одељење Министарства Унутрашњих Дела биће ускоро завршен и одмах ће се потписати. Нарочитих промена неће бити.

Опоравилиште Министарства Здравља. — Здравствена Инспекторати послаће овог лета већи број слабе школске деце у опоравилиште на морској обали, која издржава Министарство Народног Здравља. Деца ће се слати по партијама на петнаестодневни или једномесечни боравак, према упутствима лекара. За сиромашне ученике предвиђено је да то време проведу бесплатно, т. ј. о трошку Министарства.

Из биоскопа. — Предузимљиви г. Амаф увео је у ваиуп и салу хотела Браничево те ће и тамо давати биоскопске представе. На тај ће начин задовољити и онај део публике који воли америкаиске пустоловне филмове.

Нађени џепкери. — Који је изгубио џепкере нека се јави уредништву овога листа.

„Зимње вечери." М. Ђ. Милићевић

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

— Наставак —

II

Јака једна путна пруга, пролазећи од Београда, пресеца Србију готово с краја на крај, удараајући на неколике округне варошн, и многа села. Њом се вози врло много трговачки еснафа. У селу Веселици, које је од старине на гласу као место средних и поштених људи, имају две велике друмске механе. Пред тим механама, особито с пролећа и с јесена, устаиља се увече врло много путника од сваке врсте, а понајвише возара (рабаџија), који из Београда воде трговачку робу у љубљу Србије.

Једнога дана уз часне посте, пред механама у селу Веселици, беху неколика возарска кола с трговачком робом из Бео-

рад, покривених ашурама. У механама и око механа бејаше пуно сељака из тога села. На диванима беху: кмет, његови помоћници, поп, и још неколико сељака: сви бејаху замишљени, сви са нешто озбиљно погледаху и тихо испрекидано разговараху. Поред кола стајаху возари, повесели, поглед упући у оне горе на диванима, као да нешто очекиваху од њих.

— Да знате ли, јесу ли вам џакови били сиви на колима, кад сте стигли, упита с дивана кмет?

— Баш су, кнеже, моћне над смо обилазили кола, одговори један од возара.

Неко је посидао и одмах с кола неколике џакове с најскупљом робом.

Да је човек мушица, па да лети сада по овим сељацима наслушао би се свакојаких разговора, али опет не би могао чути све што они у тај пар минут. Сељани већином не мире да су бициклу великих путова, особито она којима дере крај њива лимада воћа, шатораша, „јер их не оне одиру путници». С тога је ту на окупу било и таквих људи који би рало чули, да ова крађу, на колико да је срамна и грешна, одбије возаре па да иду којим другим путем, мимо село Веселину. Али опет сваки је у срцу зебао да од некуд не дође заповест: »Нека село накнади све што се на његову хатару украде путнику или трговцу». Они мисле да би ово било врло путно, па се сваки час надају да дође откуд било таква наредба. Зато су претили сви на једно: да неће хоћова, и да га заварче да више не краде, те да на село баца срамоту и можда и глобу.

Кмет пође у гостионичку авлију, сазва све сељаке и упита:

— Шта мислите, браћо? Ко ово покраде трговачко имање, и осрамоти село наше; где да тражимо пошару?

Сељани се почеше зледати; пољуташе малко, па тек стадоше један другом малко говоркати. Говор бивааше све жешћи, све јачи, докле најпосле неколики не повикаше:

— То је који од Вујдића, или су њихови јатаци.

— Бога ми баш! нико други него они.

— Они, а нико други! У другога ни не тражи!

То се могло да чује разговетно из време многога разговора.

— Не трошите људи реч ни на то један повисок човек, чупав, малих очију, а прчаста носа: — моја браћа нису у селу. Они ноћевају код стока, сахат места одавде.

— Е, убио их Бог! проговори кмет и оде да се здогвори са својим помоћницима, шта да се ради да се пронађе лопов јер возари чекају не могу да иду даље.

Мало час, и кмет, и помоћници и сељани крену се преко сеца право к Вујдића кући која је већ на крај села.

Вујдића је пет браћа у задругу; отац им је умро, али им је жива мајка по којој се и зову Вујдићи. То је стара немитица која је родила селу оних пет лопова, и сваког задахнула гомилом зала и несваљаства.

— Бог ми с тобом био, кмете, рече она зановши пред кмета и сељаке; — шта ћеш с том војском пред моју кућу, да ми децу плашиш?

— Није ово војска, сиваша Раљо одговори јој кмет; — све су то добри људи него се учинило зло у селу па тражимо до кога је.

— Е, у мојој ти кући не ћете наћи позорно; нема овде ни игле ни конца да није с правдом стечен.

— И ми мислимо да нема тешке да прегледамо.

И људи уђу у кућу и почну разгледати по угловима, по соби, по дивановима, по подрумку а неки се попну и на таван.

— Уздуж се мучите; искочиће вам очи од дима, рече онима што се пењу на таван Марко, који ће постати чувен у овој причи: — нема тако ништа.

— О, о! Ево овде неколико џака! Повика онај с тавана, и нанизе један на таваницу врата да возар каже је ли то њихов.

— Наш! наш! ни да су ту и друга, рече весео возар.

— Боже милостиви, сакрили и сачувај беде непријатне, прекрсташе се баба Вујда.

— Наставиће се —

ОМЛАДИНО!

Данас твоји другови и другарице скупљени у спортском клубу „Викторија“ почињу изграђивање модерног стадиона — игралишта — вежбалишта на коме ћеш ТИ И БУДУЋЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ после напорног рада у школи, радња и дому да нађеш разоноду на, да на зеленом ноћу на чистом ваздуху задовољиш и друге културне и животне потребе, на којем ћеш да посветиш неколико трепутака васпитању свога тела, јер у здравом телу здрав и дух.

Данашњи дан, омладино, јесте дан победе здравих спортских идеја свих прошлих генерација, остварење њихових снова, дан победе светлости над мраком.

ПРИЈАТЕЉИ ОМЛАДИНЕ!

Смете ли ви да равнодушно посматрате ове младиће како са великим напорима, скоро без икакве помоћи остављени себи самима, са ретком енергијом савлађују препреке, трудећи се да у овом тешком економском стању подигну кућу достојну себе, у којој ће се физички, морално и духовно окрепљивати?

Смете ли ви допустити да без ваше помоћи за којом вапије, наиђаш на какву препреку, некадешње ма да и даље грца у нераду?

Сви ви знате под каквим тешким условима данас младеж живи и развија се и ЗЛОЧИН би учинили када јој морално и материјално не би ОДМАХ пружили помоћ, јер је брза помоћ двострука.

ГРАЂАНИ И ГРАЂАНКЕ!

Љутите се и грдите када пазаником намате места у парку, када по неколико часова тражите клупу да се одморите које је омладина заузела са којих кибицује, пуши и пљуцка.

Љутите се и грдите кад вам деца, узданица и будућност ваша, сво слободно време проводи у бесмисленчењу гутајући варошку прашину или плесећи кеца, срче алкохол, гледа Пиле и Пинкертоне по нехигијенским и загушљивим локалима.

Љутите се и стид Вас је кад вам се истина окреће у очи да је данашња омладина безверја (шими омладина) да спава летаргичним сном, да је по разним друштвима заснованим на неморалу са нескретним намерама узајамне подвале на штету нације и државе.

Љутите се ..... а шта јој дајете и чиме је и како помажете да се тргне да пође путем сним, којим сте ви пошли млади, набујали снаге и пуни идеала??

С тога ако желите добро себи, вашој драгој омладини, нашем Пожаревцу, ако волите прогрес, помозите својом лепом спортисте; помозите омладину надахнуту идеалом и љубављу према спорту, према лепоме и доброме; помозите како би нови стадион понос свих спортиста био урес нашега града те не би заостао за осталим центрима данше Краљевине; помозите јер она заслужује да јој се вера у бољу будућност не убије.

Покажите се достојни и прави Пожаревљани и наприте у сусрет вашој деци колико је могуће. Она ће вам вечито бити захвална и наћи ће начин заменити улицу, кафану и убијачке бумбе — вежбањем на свежем ваздуху НА НОВОМЕ СТАДИОНУ.

Маја 1927 год.
у Пожаревцу. »С. К. Викторија«

Пешад. наредник II. кл. г. *ВЛАДИСЛАВ М. МАРЈАНОВИЋ* венчаће се 15 2 маја тек. год. у 7 часова пре подне у овдашњој старој цркви, са госпођицом *ДАНИЦОМ*, кћерком госпође Даринке и г. Драгомира Цвејића овд.

Скуп сватова Железничка бр. 26 и Љубичевска бр. 31.

Нарочитих позивница неће бити.

Честитања у цркви.

НАЈДУБЉУ ЗАХВАЛНОСТ

Дугујемо г. г. лекарима и то: Др. Милутину Обрадовићу, Др. К. Теодоридесу, Др. Драг. Јанковићу, Др. Петру Јаковљевићу и г. Др. Танасију Петровићу; — који се свим силама, а без и какве награде заузимаше да ми мају кћер † **Радмилу** спасу смрти, а која добивши запаљење мозга подлеже фаталној смрти. Исто тошно овим путем благодаримо г. г. Драг. Стефановићу јувелиру, Божидару и Чедомиру Пејићу као и г. Живојину Ивковићу кројачу који ме материјално помагоше у најкритичнијим трепутцима.

10 маја 1927 год.
Пожаревац.

Захвални:
Живојин Топличевић,
са породицом

Огласи

ИЗВЕШТАВАМ

нову управу Пожаревачка Штедионица да пристајем на десет хиљада динара, коју ми је суму Штедионица раније давала за златан мушки прстен са великим брилијантним каменом, који је код ње остао нестао. А да су ми давали ту суму знају г. г. Милан Марјановић адв. и Драгољуб Карабатић судија.

Наталија Пав. Поповића.

КУЋА на лепом месту слабог материјала у Светогерској ул. Продаје се јефтино. Обратити се Димитрију Стокићу столару Кнез Мих. ул, бр. 33.
1—3

ЊИВУ у Могили од једног ланца ЊИВАДУ преко Могиле од поља ланца, атар пожаревачки продајемо. Упитати Браву Поповића воскара или Сгеву Ј. Николића Кобиљашина. — Брдња мала. 1—3

Извештава се Грађанство даће од 9. ов. месеца елек. централа давати и дневну струју.

Управа Браничево А. Д.

Ново отворени кројачки салон
МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по
последњој париској моди

НА ЗНАЊЕ

I. Јављам свакоме за знање да досадашњи мој постојећи у соху Живина под фирмом

САВА АНДРЕЈИЋ И КОМП.

од данас су престали сви моји послови и од сада водићу лично ја сам фирму

САВА АНДРЕЈИЋ индустријалац

коју ћу сам задуживати и плаћати.

II. Исти млин продајем на слободне руке, а по могућству заједно са ортаком са капиталом. Млин је постојећи из једне парне и кметске од 40 кзм. са 4 и 2 камена вальчица за сухо и прекрупач за кукуруз.

За ближа обавештења јавити се лично мени у Живина или Михајлу П. Крстићу адвокату у Пожаревцу. 2—3

ДУЋАН за издавање у коме је б.о Жика Ђурић.
Увеђење одмах. За услове обратити се Стојан Живковић или Влади Богдановићу, — Ватн. 3—3

За Празнике и Заветине
најбоље вино

из мог винограда јако 13 степени бистро и без икаквог шећерног наталожења, право и бело продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафедајама нарочите цене.

Комисиона 20 гради по 15 дин. литар.

Милојко Ж. Антић
8—10 виноградар.

КОНКУРС

На основу решења редовне скупштине од 27. марта ове год. Удружење „Слога", расписује

КОНКУРС
за израду новог дућана на друштвеном плацу

Овим се позивају заинтересована лица да поднесу писмене понуде — оферте које дате до 15 маја тек. год. до 10 часова пре подне.

План се може видети сваког дана у канцеларији удружења.

За лицитанте важи лицитација одмах а за удружење када управа комисије коначно реши.

Накнадне понуде неће се примати.

Маја 1927 г.
Пожаревац Управа.

ЋЕРАМИДУ

За продају има већу количину

2—5 Михаило Цимић

ДУЋАН за издавање под киријом до кафане „Златни Крст"
Упитати сопственика. 3—3

НА ЗНАЊЕ

Моја сестра Ружица уд. **Живана Благојевића** кафеџија, из Салаковца, изјављујем без мог одобрења код мојих комерцијалиста, трговаца и осталих са терећењем да је код мене у истима тако да би могла плаћати моје дугове.

Пошто је моја сестра Ружица напустила моју кућу пре 3—4 месеца с тога дуг који је моја сестра у том времену учинила као и доцније нећу признати за свој.

С поштовањем
Мијица уд. Драгутина Благојевића
кафеџија из Салаковца.

КОНКУРС ЗА ЛЕКАРА

Општини вароши Великог Градишта потребан је лекар целокупног лекарства који би имао права и дужности прописане у чл. 14 закона о уређењу санитетске струке и о чувању народног здравља.

Лица која реflектују на ову дужност имају се пријавити до 30 јуна текуће год.

Заинтересовано лице уз молбу дужно је поднети и уверења да му је лекарска пракса одобрена од стране надлежног Министарства.

Достављени услови потврђују се уговором који ће потврђен.

Од Суда Општине Велико Градиштанске 20 априла 1927 год. бр. 2858.

ЗА
„Гранд Хотел"
НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА
хотелијер
Људевит Рац.

Намештавамо све наше рођаке, пријатеље и познанике, да ћемо нашем милом и непрежаљеном

Сави М. Мирковићу
студенту права

давати четрдесето дневни помен у овд. старој цркви у суботу 14 о. м. у 10 и пе часова пре подне.

Молимо их да учествују у овом тужном помену.

9 маја 1927 год.
Пожаревац.

Ожалошћена Породица:
Миросава Мирковића
трг. овд.

НЕМАЊА С. РИСТИЋ, апотекар са породицом, намештава рођаке и пријатеље, да ће својој непрежаљеној мајци

† ПЕРСИДИ

уд. Саве Н. Ристића — Салаковчанина

давати ПОЛУГОДИШЊИ ПОМЕН у суботу 14 маја т. г. у 10 часова пре подне у овд. старој цркви. 2—2

Нашој милој и никад непрежаљеној супрузи мајци и ташти

† Цвети Т. Стојановић

кћери Саве Митровића бив. кф. из Пожаревца, дајемо годишњи парастос у суботу 14. маја ове год. у 9 сати пре подне, у Смедеревској старој цркви на гробљу.

Умољава се фамилија и познаници да присуствују у овом тужном помену.

ДУЋАН Мед. Др. ЛУЈО ФУК
Специјалиста

Завршио је 6 разреда Велике Реалке у Загребу, Медицински факултет у Загребу, Медицинску Академију у Паризу, Специјалистичке студије из венеричних и кожних болести у Паризу, Берлину и Бечу. Члан је Француског Друштва за венеричне и кожне болести и Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Паризу. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Лиону. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Марсеју. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Бордоу. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Монпељеу. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Нанту. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Ници. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Тулузу. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Алжиру. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Тунису. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Казабланки. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Рабату. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Фесу. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Марокеу. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Алжиру. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Тунису. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Казабланки. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Рабату. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Фесу. Члан је Француског Друштва за Дерматологију и Сифилидологију у Марокеу.

Парискиг медецинском факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне либуданте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серодошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледава на клице и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог потенцијала (D' Arsonvalisation) и осталом врстом болесника.

Петровац, Војводе Путника 6. 3

ДУЋАН

На малој пијаци у коме је становао Алекса Аврамија издаје се под киријом одмах

2—3 Јелена, удова Арс. Павловића

ЈЕДАН ПРАЗАН ПЛАЦ

У вароши 10 ари, који постоји у Угљешиној улици — **продаје се**

Ко жели узети нека се обрати потписатој.

Емилија, удова Фрање
3 3 Бочека

МАГАЦИН ПОД ЗАКУП

Одбор осн. школе пожаревачке издаје путем лицитације под једногодишњи закуп школски магацин за смештај хране у овд. осн. школи у Петрикиној улици. Лицитација ће се одржати у четвртак, 12 маја тек. год., од 3 до 5. часова по подне у кафани код Два бела голуба. Услови лицитације могу се свакодневно видети код шефа, благајника Коче Николића, трг. овд.

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћком величине 30 ари Брановићевски квартт.

ВИНОГРАД у Брасју 25 ари.

ДУЋАН и СОБУ заједнички или без надајем одма под киријом. Привременска улица 48.

За услове упитати сопственика.
3—4 Милорада Ж. Младојевић

Број 38 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 15. МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата на годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на странама од речи 0.50 дин. из текста од речи 1.00 дин. за саопштења од речи по 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Прослава Материнског Дана

Нема речи, у којој би било изражено више осећање, дубљина и милота него што је „љубав" љубав је заправо само осећај. Али нема друге стране опет речи, која би садржавала светлији, миљији и важнији појам него што та представља »мајка«.

Стога нема културног народа, а није га ни било, који није највише, најплеменитије своје осећање изразио баш онда кад је говорио о љубави и о мајци. Та два појма, кад се споје, преостављају појам „мајчина љубав", представљају заправо кулминацију осећања. И то стога, што љубав па била она каква му драго братска или сестринска, девојачка или момачка, побратимска или пријатељска никад међусобно не представља оно, што представља мајчина. Једино још отаџбинска може се донекле поредити са мајчином, али и та још увек далеко заостаје за мајчином љубави.

С пуним правом питамо се, што је то, што појам мајчина љубави чини тако узвишеним тако светим? Одговор лако је тај, што појам „Мајчина Љубав" служи буђењу и развијању наших моралних осећања. Он ствара једно осећање од највишег васпитног значаја, а то је осећање признања и захвалности према немерној љубави и пожртвовању, које пружа мати својој деци.

Далеко би нас одвело, да побројимо све, колико мајчина љубав садржи у себи васпитног значаја. Доста је да споменемо, да најплеменитији део човечег бића морални осећај има свој пребивалиште у мајчиној души а који је најлепши и најмирнији цвет људске културе.

Тај морални осећај предаје мајка детету таме, што га она носи под срцем и на срцу, што га негује и милује као највећу срећу своју, што се за њега жртвује и даје крв и живот. Стога нема несрећи, чије мајчине милине и љубави нема, него што је мајчина.

Разумљиво је да све то дете осећа и види, па се у њему буди љубав, поверење и захвалност према мајци.

Ту права љубав преноси дете на оца, браћу, сестре и на све ближње, који му добро чине и с њим лепо поступају. Наобразбом и васпитањем шири се та љубав све даље на своје, на народ, док не сахвати све човечанство васиону.

Мајка давши својом љубави стечу љубав и захвалност детета, а то су осећаји моралних, који рађају само добре ствари, послушност од драге воље, верност, искреност и друге врлине. Но тим осећајима постаје мајка узором, у коју се дете рано угледа и чини и оно добро мајци и другима. Према томе љубав рађа само добрим плодом, она рађа љубав. Она се стиче љубављу, а штовање се поштовањем, која опет рађа љубав.

На тај начин мајчина љубав постаје регулатор света.

Да је горње, што смо сада укратко навели, не само питања, него и прави закон, служе нам небројени примери у историји свих народа па и нашег. Један пример даје нам у историји римској мајка браће Грака Корнелија, која је сматрала највећим благом своје синове. Стога је цео живот посветила само њиховом васпитању, и створила од њих луле великих идеја, које су пошле за општим добром, због којих су они и свој живот жртвовали.

А тко нема за мајку браће Југовића, која је узор стопанама у познатој бољки и патњи, које јој срце раздиру, док јој не пуче.

А и последњи догађаји историје нашега народа препуни су примерима мајка, које се могу поредити са мајчином највећом у погледу свога мајчиног рада и своје љубави.

Стога је за највећу похвалу акцији »Подмлатка Црвеног Крста« што је правило иницијативу манифестације култа материнске љубави и дечје захвалности са свима женским организацијама у земљи, јер свест и осећање неизмерне мајчине љубави и дечје захвалности није никад ни довољно разјашњена ни манифестована.

Мора се признати, да је то један од најбољих путева, којим се не само сигурној срећи несамо појединаца него и целог народа и отаџбине.

У то име позивамо и ми са своје стране целокупно грађанство, да најодушевљеније прихвати идеју „Прославе Материнског Дана" и потпомогне рад овдашњих женских организација.

— рh

ЧУВАЈМО СТОКУ

ОД ЗЕЛЕНЕ ДЕТЕЛИНЕ

О корисности ове биљке сувишно је писати, јер се скоро сваки сељак уверио у њену велику корисност. А сматрам за корисно да и ја својим речима, како нама треба чувати стоку и да се стока не напуне и не угине. Рећи ћу да у овакој години скоро сваке године не угине по које марвиче од надуна зеленом детелином нахрањене.

Скоро ће 50 година од како детелину гајим и њоме стоку храним, па по пр. године нисам имао ни једну непријатност од надуна код стоке.

А увек сам по могућству стоку хранио свежом детелином јер је таква за стоку најпријатнија а и најкорисније, или потпуно сува. Спарушена трава и ветеринари веле да је за стоку најшкодљивија, а и ја својих опажања верујем да је тако.

Најсигурније је, најбрже је направити и најјевтиније је направити јаме за детелину такве из којих ће стока из њих детелину тако рећи чупкати по мало као на слабој ливади

тако да се стока може најести у времену 4—6 часова. На тај начин прво поједена трава неће се изри док се последња појене. Или давати помешану детелину са 10—20% сламе или меког сена (крупно шпицкасто сено није за хранење стоке сецкано на сечку). Тако мешано исецкати на сечку и полагати стоци у обичне јасле.

За свежу и неисецкану детелину напоменуте јасле могу се најбрже и најјефтиније направити на овај начин: поред плота или зида укуцати чисте обло коље на пола метара од плота односно зида, а на растојању коц од коца, за говеда 6—8 с. м, а за овце 5—6 с. м. Горње крајеве коља треба пругом преплести или уз летву прекивати, и то чиршље за стока јасле не би поломила па се нажрла детелине. За говеда коље треба јаче и дуже — до 2 метра а за овце може и краће. Сличне јасле могу се правити и у стајама или покретне. За радну стоку боља је мешана сечка још и стога што стока неће брзо да огладни, и ипак се може истом и уз пут хранити.

Када је Српско Поморје. Друштво набавило трокаре за бушење стоке прот. надувања и цеви за кроз уста у бураг, добио сам и ја, али се за сво време истина за моју стоку ни једном нисам послужио, док на другу стоку имао сам посла и дању и ноћу. (Разуме се бесплатно).

Прошле године при берби грожђа пустимо стоку — краве и овце у детелиште, на коме је детелина изгледала спарушена па чак и сува. Једна се крава толико надула да смо је бушили на два места, али без успеха морали смо је ножем просећи 10 с. м, дуго и извадити 40—50 килограма детелине из бурага, затим сипити прво буриг затим кожу.

После малог боловања крава је оздравила, радила и млеко давала као и пре тога.

Ђурђевдан 1927.

Велико Село А. Н.

Вести

Загонетан нестанак 300.000 динара из поштанског фургона у Великој Плани. — 13. маја око 3 сата, у јутру извршена је велика крађа новца из поштанског фургона у Великој Плани у износу од 300.000 динара. Новац је примљен са пожаревачког воза, који је ишао ка Београду. Поштански чиновник за смедеревске поште, Јован Грујичић, требао је да преда новац у Великој Плани возу скопском, који иде за Београд. Међутим на необјашњен и неразјашњен начин, груп са новцем у Великој Плани нестао је из фургона.

Цела ствар је одмах пријављена погланару среза орашког, г. Александру Лукићу, који је повео криминачну истрагу над поштанским чиновником Јованом Грујичићем и послужитељем Чедом Тирнанићем. Њих је одмах притворио, пошто су они спроводили овај новац и били одговорни.

Обојица су притворена у Великом Орашју а остала пошта из тога фургона спроведена је до Смедерева и запечаћена.

Наша држава на солунском вашару. — Трговачка Комора из Солуна послала је представнику нашем министарству трговине и индустрије како би наша држава суделовала на солунском вашару и како би јој са пружила прилика за проширење наших трговачких веза са Грчком и осталим земљама. То би се могло постићи на тај начин, кад би наша држава у свом посебном павиљону изложила разне индустријске и пољопривредне продукте.

Писма и пакети за Аустрију уз поузеће. — Наше државна пошта према споразуму са аустријском поштанском управом, почев од 1. јуна ове године, увешће у узајамном промету са Аустријом, размену препоручених писама и пакета са откупнином. Ова служба уводи се на тај начин, што ће се наплаћивати откупни износ у одређеној домаћој новчаној јединици, која буде означена пошиљаоцем пошиљке.

Израда професорског распореда — Министарство Просвете спрема већи распоред гимназијских професора и предметних наставника који ће важити за идућу школску годину. Премештање професора, као и премештање учитеља, вршиће се у току расправе да се доцније рад не би одлагао.

Сезона у Бањи Ковиљачи. — Министарство Социјалне Политике известило: да ће сезона бањског лечења почети у бањи Ковиљачи 20. маја тек. године, а не 15. маја као што је раније објављено, пошто Црвени Крст ове године неће држати свој Санаторијум у бањи Ковиљачи.

Пелцовање деце. — Бесплатно пелцовање деце против богиња отпочело је од 1 маја о. г. у Пожаревцу и округу пожаревачком. Пелцовање се врши бесплатно свако недеље пре подне у општинској амбуланти.

Потковачке школе. — Министарство Пољопривреде и Вода ради сада на оснивању још једне нове потковачке школе, која би имала да буде у Србији или Босни. За сада постоје такве школе у Загребу, Сечу код Љубљане и у Сплиту.

Прима дужност: — Ново постављени шеф Окр. Финансијске Управе примио је дужност.

Порезник. — За порезника Окр. Фин. Управе постављен је Бранко Мељковић, порезник Подринске Окр. Фин. Управе.

Нова књига. — Из штампе је изашла нова књига: Пут к успеху или вештина за успешно вођење послова по једном швајцарском делу израђено и допуњено Миливоје М. Костић, привредник.

Ова веома корисна књига за трговце и занатлије а нарочито за њихове помоћнике и ученике може се добити у великој трговини Радомира Живковића у Пожаревцу.

Гостовање
Г-ђе Жанке Стокић у Пожаревцу.

—:—

У прошлу среду и четвртак гостовала је у овдашњем позоришту под управом г. Животића, уметница београдског позоришта госпођа **Жанка Стокић.**

Госпођа Жанка приказала се пожаревачкој публици у комадима »**Чиор**« као *Рамм* »**Подвала**« као *Нера* и »**У Навиљцима**« као *Она*.

У свима овим креацијама г-ђа Жанка није остављала илузију, она је остављала на публику утисак више стварности, гачније приказивала је саму стварност. Њена је уметност природна, истинита, оригинална и емоционална.

Као што је свест у мозгу и везана за мозак, тако г-ђа Жанка својом уметничком игром успела да публику веже за себе.

Госпођа Жанка улази у улогу коју приказује до детаља. Сваки мишић кад ће је у покрету. Сваку гримасу и радњу пратиће речима које говори, непрекорачајући никада границе природе.

Од смеха до суза Жанка је природна. Богом дана уметница Кад се смеје ми се смејемо, а када плаче указива жалост и бол.

С правом, и да не будемо демантовани можемо рећи, да се г-ђа Жанка у погледу глумачке уметности може назвати **Сунцем Београда, славом Србије,** као што су Енглези називали Кина сунцем Лондона, славом енглеске.

Љубитељи позоришне уметности у Пожаревцу гледали су Жанку и уживали у њеној уметности, а богати заостали су код кућа прорачунавајући интерес својих жртава и бројећи новац уживали у њему. Али пошто се на њих примењују речи Џона Рускина: „И девојка може опевати своју изгубљену љубав, а зеленаш никада не може опевати изгубљени новац."

Ова два вечера Жанкиног гостовања истакли су се одличним приказом г-ђа и господин Животић, г. И. Јовановић и г. Аранђеловић као „Он" у Навиљцима.

Р а ш.

Летњи ред пловидбе

Дирекција Речне Пловидбе С. Х. С. објавила је летњи ред пловидбе, који важи од 15. маја тек. год. до даље наредбе.

Путнички бродови:

Београд — Радујевац и обратно. — Из Београда полази у 19 часова, уторником, четвртком и суботом, а из Радујевца у 16·30 часова средом, петком и недељом.

Београд — В. Градиште и обратно. — Из Београда полази у 7 часова сваке недеље и празника, а враћа се из В. Градишта петим данима у 15 часова.

Београд — Дубравица и обратно. — Из Београда полази брод у 7 часова свакодневно сем недеље и празника и враћа се из Дубравице истим данима у 12·30 часова — стиже у Београд у 17·50.

Брзоводни бродови са дневним редом.

Београд — Радујевац и обратно. — Из Београда полази у 4 часа сваког 1, 11 и 21 у месецу. Из Радујевца полази у 5 часова сваког 4, 14 и 24 у месецу.

Стране вести

—:—

Повишење царине на пшеницу у Пољској Према вестима из Варшаве, пољско министар пољопривреде поднео је предлог за повишење царине иностраној пшеници и то 6 злота на 100 кг. — Други један предлог предвиђа повишење царине на пшеницу за 20 посто од пређашње цене.

70 украјинских научењака у иностранству. — Комисија украјинске „главнауке" донела је решење да ове године пошље у иностранство око 70 научних радника из централних украјинских институција у Харкову. Већина научњана су лечници, затим хемичари и физичари. Половина су млади људи, асистенти и вежбаонице. У иностранству учествоваће ови Украјинци на разним научним конференцијама и конгресима у Немачкој, Италији и Француској. Осим тога у иностранство биће послано и седам уметника.

Имање Букурешта. Имање букурешћанске општине износи око 7.200 милиона леја (око 2,500 милиона динара). Укорењење прелазе у општинска имања и букурештанска пијаца и електрична централа, које вреде преко једне милијарде леја. Букурештанска општина има сада само 283 милиона леја дуга а за преузету имања румунска да плаћа 273 милиона леја. Ових дана општина је повела преговоре око склапања заграничног зајма од 10 милиона долара. За ову суму ће њујоршко грађевинско друштво Улен и Комп. извршити канализацију, завешће водовод и електричне осветљење у Букурешту.

Обласна Организација Женског Покрета у Пожаревцу.

отвара у другој половини маја ове године

ДОМАЋИЧКУ ШКОЛУ

КОЈА ЋЕ ТРАЈАТИ ТРИ МЕСЕЦА.

Наша Организација је од Министра Народног Здравља добила целу гарнитуру за домаћичку школу и исћ је сместила у згради. (Крстину кућу) коју је Женска Организација добила од општине. Гарнитура је у вредности 30.000 дин. Наша Организација би желела да своме месту што више користи зато ће са отварањем школе гледати да услови буду што повољнији за сваку ученицу, ма која матер јелног стања она била. Министарство Народног Здравља ће нам плаћати две наставнице за сва три месеца, колико ће трај курс домаћички трајати. Од овог обилног помагања на сиромашт од стране Министарства и наше општине гледаћемо да младе грађанке нашег места имају праве користи. Примаћемо сву женску младеж од 14—35 година старости. За три месеца уз одличну опрему наших наставница, беспрекорни прибор за сво домаће послове и активност целе наше управе, надамо се да ће са нашег првог курса Домаћичке Школе ИЗИЋИ праве домаћице које ће бити на корист породици и друштву.

За упис и услове обратати се Клубу Женског Покрета од 3 – 6 часова по подне сваког дана.

5 маја 1927 год.
у Пожаревцу.

Управа Обласне Организације
Женског Покрета

ВЕРИДБЕ

Госпођица ЗОРА кћи пок. Михајла Драг. Берђевића трг. из Смилајица и г. ДРАГОЉУБ В. МИТИЋ гвожђ. трг. син г-ђе Данице и пок. Васе Митића трг. из Пожаревца. — Верени 8 маја 1927 год. 1—8

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

— Наставак — 3

Кмет упита возаре познају ли добро пакове; и они с радошћу рекоше да су њихови; само им нема још једнога, а на овом је остало неких ствари: свећњака, клишака и послужавника, и т. д. Дозваше све Вујдиће и почеше питати где је који новчић; и ко зна ноге може осведочити. Нађе се да је Марко био сву ноћ у селу, и да му је обућа још и тад мокра, те њега одведу у затвор код суднице.

Возари се крену и оду; а кмет задржи Марка у затвору, докле га испита. С овим човеком пала нам се познати мало боље. То вас неће запањгребити. У мало речи казаћемо како је. Марку је тада било око 28 до 30 година. Човек је омален, ситан и неугледан на очи. На малој главици имао је буљ нечешљане косе; чело му је ниско и широко, обрве танке праве; очи зелене, мале, дубоко упале у главу; нос мали, пресавијат; образи кратки, а уста од уха до уха; брада му је била широка, и на оба њена рогља избио је по прамена слабо бријана подбратка. Марко је говорио потмулим гласом и врло мало. Ход му је лаган а држање засрано. Највише се дружити са својом браћом, и са три четири друга сељака. Више другова у њега није било. Дању је највише да је у њиву, у шуми, подаље од света. Куда год би прошао памтио би и дрвеће поред пута какво је.

Учинивши испит, кмет пошље Марка капетану, који га опет „спроведе" окружном суду. Тамо је лежао у затвору неко време. Док се он у суду испитивао, често би му одлазила мајка, па би му кроз плот од затвора (само кад је нико не чује) озако говорила.

— Марко, сине; погиби, ме одвој браће ни дружине, има мајка још четворе нађе; не ће умрети од глади!!...

Тако је ова мајка притврђивала свога сина у науци, коју му је дала још од колевке!...

Суд пресуди да се Марко шиба, и пресуда да се изврши у селу где је ово и учињено. Доведу га баш о сајми сеоској. Сељани су били кивни на све Вујиће, а на Марка најпаче; али опет пибати га на мртво име — баш онда кад се цело село весели, сад свака кућа дочекује госте да с њима проведе бољи дан — није нико имао воље. Осуђеник протрчи четири пута на место кроз стотину момака и — после подне је играо у колу! Тек се није смео ухватити ни до једнога момка ни одабране куће, него све до неких бећара из света.

— Како ти је било у тамници, синко? упита га мајка.

— Добро, најо; научио сам што пре нисам знао: од сада ћу боље радити свој посао, боље крити, и боље се бранити на суду. До сад сам придизао ћурке, јагањце, кошнице, и другу сломашку сатирију; а од сада ћу да тражим само паре! Запамтиће мене моје невољале комшије..,

— И треба да им се осветиш, сине; срам их било! За оне рабаџије из бела света, и за неколико дањова дроњака, они осрамотиће нашу кућу! Да је среће, и да су видели, па да склоне; ама тако је: нема ти данас нигде пријатеља ...

— Мени, најо, и не треба пријатељ; ја ћу се бранити сам за се. Тек ако жив буде Марко, покајаће се многи што је чинио са мном.

— Само ће, сине, чувај до суда: а у суду је лисо: суд те не ће дати погубити; него ови несретници... ако нешто... скоче селски.....

— Прошло је то најо: не смо мене нико кључат, да му је мајка Јања. Суд од суди, а не луди сељаци....

Пси пред кућом залају; неко се вакашље; мајка и син прекину свој разговор.

III

На западној страни села Веселиње има једна кућа и неколико стаја, подаље се велико орашје као какав стари гај. Толике зграде и просторија, а не чује се никаве вреве ни дању а камоли ноћу! Некад је то била велика задружна кућа која је почивала и страшна и срамна, прахватала и сита и гладна. Домаћин те куће биће је чувен и поштован у свој околини за своју памет, за своје владање, и поштење. Он је преминуо, помрли су и други задругари; остао је само један, али је он надалеко; удовице се разудале, и одвеле сваки своју децу: само још живи ту стара баба, и најмлађа јој кћи, девојка скоро на удаји. Стара не може да остави место где је провела свој век, и подигла овакав красан рукодел: за то самотује ту с том једном кћерком мало још па ће и њу опремити у свој дом, а она ће остати сама самцита. Тако је за њу уредила судбина њена. И она је још благодарна Богу!...

Једнога јесењега дана, и мајка и кћерка радиле су од јутра до мрака, и у вече су дошле кући мртве уморне. Повечерају поразговарају се; стара се, по обичају помоли Богу за се, за своју децу — близу и далеко — па се обе спусте, па заспе као после купања. У кући на огњишту ватру су запретале, а у соби је светлуцало кандиоце пред Христовим Распећем, тмоло осветљивало собу у којој су спаваше њих две.

Кућна врата била подупрта јаком засовицом а соба су се затварала тек малом скакавицом која се узицом дизала и спуштала. У глуво доба некаква човек, натарављена лица, врло лагано, уђе у собу, приђе к сандуку који је стајао до пећи; близу њихове постеље, узе га под пазуку, и лагано изнесе у кућу, а из куће оде с њим ниже поље у мрак.....

Како да уђе тај човек у затворену кућу и у собу!

Ево њиво на тремо, пред кућним вратима, биле су стубе на таван. Он се стубама пењао на таван; ту провали шашоске над кућом (кујном), и спусти се доле, извуче засовицу, и тако себи отвори врата за навалу без икакве муке; после тога дрско уђе у собу знајући да оне, уморне, спавају као заклане, и изнесе оно у чем се надао да ће наћи новаца.

— Наставиће се —

Огласи

Госпођи

Наталији уд. Павла Поповића

Пожаревац.

На Ваш добронамерни „извештај" путем огласа у овд. „Грађанину" нова управа овог завода Вас извештава да јој је непознато шта Вам је све од стране раније управе нуђено за пратен чији се нестанак датира ЈОШ ПРЕ РАТА

Вашим гласом сте разрешили нову управу обављања које Вам је пота — СВОЈЕВОЉНО учинила и управа сама повлачи што обављање и извештава Вас да ће овај предмет са Вама окончати према пресуди суда, пошто сте показали да је то једина пут у општењу са Вама.

Управа Пожаревачке Штедионице

Гвожђарска и Дашчарска Радња

СЛАВЕ А. ДЕВИЋА

ПОТРЕБУЈЕ **2 помоћника**

ЈЕДНА РАЗРАЂЕНА КАФАНА

ТРАЖИ ОРТАКА

Заинтересовани нека се јаве уредништву овог листа. 1—2

ВЕЋИ СТАН

издаје се под кирију у Таковској ул. бр. 16.

За услове упитати

1—2 Антонију Бл. Стефановић

Дућан у Душановој улици код зграде Занатл. Школе пропаје

1—2 Емилија Марковић

2 СТАНА За недавање одмах. Упитати Бубићевска улица бр. 7.

Иву »Стругар«

ЧИЗЕ НОВЕ на продају елаксосовиме

Дим. Новаковић

1—2 вф.

СТАН

за издавање са 4 одељења

Упитати

Јанковић и Рајковић.

ВЕЋИ И МАЊИ СТАН

За издавање у Косовској ул. бр. 1 (Горња Мала.)

ПРЕДАЈЕ СЕ

МАНУФАКТУРНА РАДЊА СА МАЛИМ КАПИТАЛОМ. Питати

Михајло С. Митић

НА ПРОДАЈУ

Вршаћа Гарнитура

најновијег типа »Р. Волф« № 6., у раду је била 2 године, потпуно је нова. Цена је врло повољна. За услове обратити се

Михаилу Стефановићу, пимару

1—3 Петровац.

Дућан за издавање

у згради Кафане „Стиг" преко од парка до дуванџинице г. Петра Павковића, — подесан за г. г. адвокате, као и друге бранше. Издаје се под кирију од 15 јуна.

За услове упитати кафеџију кафане „Стиг"

КОНКУРС ЗА ЛЕКАРА

Општини вароши Великог Градишта потребан је лекар целокупног лекарства који би имао права и дужности прописане у чл 14 закона о уређењу санитетско струке и о чувању народног здравља.

Лица која реflектују на ову дужност имају се пријавити до 30 јуна текуће год.

Заинтересовано лице уз молбу дужно је поднети и уверење да му је лекарска пракса одобрена од стране надлежног Министарства.

Достављени услови потврђују се уговором власноручно потврђеним.

Од Суда Општине Великог Градишћанске 30 априла 1927 год бр. 2258.

КРЕЧ

Јефтиније од најјачне цене на ваше и ми ће у свако доба.

ТРИ КУЋЕ у Призренској улици са плацевима подесне за земљорадника.

КОБИЛУ крвну 5 година стару приплодну има 4 трке

Пожаревац Продаје

Љубомир Живановић

трговац.

8—10 Јованова 10.

ПРОДАЈЕМ

ПЛАЦ са воћем величине 30 ари Бранићевска чаршт.

ВИНОГРАД у Бресју 25 ари.

ДУЋАН и СОБУ са једаком и без задајем одмах могућношћу. Призренска улица 48.

За услове упитати сопственика

4—4 Милорада Ж. Милојевић

Ново отворени кројачки салон МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по последњој париској моди

3—

НА ЗНАЊЕ

I. Јављам свакоме на знање да досадашњи млин постојећи у селу Живици под фирмом

САВА АНДРЕЈИЋ И КОМП.

од данас »у потпуности сам моју фирму и од сада водићу лично ја сам фирму

САВА АНДРЕЈИЋ индустријалац

коју ћу сам задуживати и плаћати.

II. Исти млин продајем из слободне руке, а по могућству заједно са земљиштем. Млин је постојећи на једна пирка локомобиле од 40 кањ. са 2 камена подесна за сухо и прекрупач за кукуруз.

За ближа обавештења јављати се лично код у Живици или Михајлу П. Кретићу адвокату у Пожаревцу. 3—3

ФАБРИЧКО СТОВАРИШТЕ

ТРЕГЕРА

и

БЕТОНСКОГ ГВОЖЂА

продаје најјефтиније

ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА

РАНКА ГОЂЕВЦА

Београд — Сава 6—6

НАШ ПЛАЦ СА КУЋОМ у Нересничкој улици у којој станује г. Љубомир Милошевић, бравар продајемо из слободне руке. Писмене понуде поднети у канцеларију завода.

Управа

1—3 Пожаревачка Штедионица

За Празнике и Заветине

најбоље вино

из мог винограда јако 12 степени бистро и без икакава вирћетне киселине црно, прасно и бело продајем по 5 дин. литар у својој кући.

Кафеџијама нарочите цене.

Количина 20 града по 15 дин. литар

Милисије Ж. Антић, винограђар.

9—10

ЋЕРАМИДУ

За продају има већу количину

3—5 Михаило Цвић.

КУЋА на лепом месту слабог материјала у Светогорској ул. Продаје се јефтино. Обратити се

Димитрију Стевићу столару

2—3 Краља Мих. ул. бр. 33.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Патентног медицинском факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управитеља болнице у Петровцу. Обавља еволомско притледање крви и течности кичмене мождине — притледање кожаче и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона лубичастим врацима (D' Arsonvalisation) и дајатом крви болесника.

Петровац, Војводе Путника 6. 4

НА ПРОДАЈУ

из слободне руке ЋИРИЈИНА кућа у Бранићевској улици.

За услови и погодбу обратити се нашем заступнику г. Цветку Јов. Првуловићу бакалину.

1—6 А. Д. Петљиковац

ЊИВУ у Могиља од једног јанца ЛИВАДУ преко Могиле од пола јанца, ватар пожаревачки продајемо. Упитати Браву Поповића воскара или Стеву Ј. Николића Кобиљанина, — Врдник мала. 2—8

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГЎТОВОМ

Број 39 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 19. МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 160 дин. за пола године 80 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по гармонда од речи 0.50 дин. на цицера од речи 1·20 дин. за пренесене од речи на гарнитуре 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 28.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном пакету. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЖИВОТ И КЊИГА

Сваком човеку без разлике, који хоће да му животни принцип на сва његова питања о предметима који су изван његовог искуства не буде: „Ignoramus et ignorabimus“ (незнамо и нећемо знати), треба да му је реч књига неразделна од речи живот. Живот и књига! То је скоро један исти појам. Живот је књига, и књига је живот. И кад би de facto и било овако онда без сваке сумње не би било стотка који нам вели: »Pas àfron ménete« (сваки који се покорава разуму луд је). И даље небн било оних опаких рационалиста који трују нарочито младе душе и који им лошаптавају; »De omnibus dubitandum“ (о свему треба сумњати), јер „Ignoramus et ignorabimus.“ И заиста молим вас једног мишљења, а ради боље јасности назваћу овде једног мог познатог пријатеља и друга М. из Б. који ми се жалио да је после оних речи његовог професора, које му је он казао, морао Узвикнути.: О, па зашто сам онда створен!? Јесам ли ја раван животињи!? (Ја зар није мој разум оличка којим се одликујем — издвајам од сваке животиње?! Ако је тако онда зашто ми вели мој професор: „De omnibus dubitandum“, јер „Ignozamus et ignozabimus«. Зашто ми вели „нема Бога“ а мама и тата су ми од увек говорили да има? Зашто ми вели „човек није створен од Бога него је постао од мајмуна?! Зар ме је отац зато дао у школу да ме професори овакноме нечему уче?! Шта ћу ја на крају крајева напшавши из школе бити? Чему ће ме ово моје знање оспособити? Зар је у свему горњем циљ школе? Не! јер тата ми је више пута говорио да је циљ школе оплемењивање срца и душе! О! па зар ћу се ја овим путем оплеменити ако будем утувио у главу да је мој разум ништаван, да нема Бога и да сам постао од мајмуна, а не да сам створен од Бога?! Не! и на част мом професору који ми рече да сам постао од мајмуна и нека то буде да је он постао од мајмуна, а ја ћу веровати да сам створен од Бога као и цео свет.“

И једног дана пита мајкн кога је ломила душевна бура због питања која је узбуђен на професорове речи стављао себи. Читајући једну књигу он нађе на место где прочита речи Астронома Медлера: „Истинити натуралиста не може бити атеиста. Ко колико улази у радњу Божју, као ми тај ће смирено клекнути пред Његовим Промислом, који делује у природи“. И ове му се речи одмах учинише да су позлаћене. А кад нађе на другом месту где прочита речи знаменитог и чувеног енглеског научника Бакона да: „Само површно знање природе може да нас удаљи од Бога, дубље пак и темељно знање води к'Њему“. Онда он остави књигу на свој сто узвикнувши речима Ричарда де Бери: „Књиго, ти си учитељ који нас учиш без батина и прута, без опорих речи и грдње, без хаљине и новаца. Кад ти се приближимо ти не спаваш, ако те истражујући запитамо, ништа нам нећеш сакрити; ако те рђаво разумемо, не мумлаш, ако смо незналица не можеш нас исмејати“. И завршавајући ове речи он настави: „Лепа и добра књижице, где те год сместим више ми вредиш од суви злата, јер ти ме изведе из таме у светлост, зато ће ту те ја поштовати више и од сина ће моја соба без тебе бити као тело без душе.“

Но пошто овога треба знати да није злато све оно што се сија, да се не једе све што лети и „да многе књиге носе наслов цвеће а изутра што је? коприва, коров и штир“ — вели Ст. Поповић. Дакле хоћу да кажем да сваком треба да има набор књига за читање, те да не мори свој мозак на читање на какве глупости и да не губи своје скупоцено време које треба ценити, јер оно пролази и неће се више вратити. Треба знати да је сваки час по један кратак живота. Нека нам буде познато најзад и оно што вели Мнатон; да: „Часови имају крила, те лете творцу времена и носе му вести о свима их употребљавамо. Никаквим молитвама не можемо намолити ни једаи да се врати или да успори ход. Расипање и једног трекутка нам је прилог против нас на небу. Кад бн смо овако мислили, ми бн смо их пуштали да пођу са бољим извештајима, а не бн смо подносили да одлазе празни или пречуна опасних гласова. Колика је срећа кад они не односу само поруку него и пиолове поборога цеха и стуне пред свеиржитеља да говоре за нас пред његовим вечним престолом.“

Sapicuti sat.

Rien.

Патриотама ако их још има

Увек после великог рата настаје рђаво економско стање, што смо ми Срби више пута искусили, и да треба десетине година да се оно поправи. Упоредо са економским стањем иде и рђаво стање у здравственом и моралном погледу, пошто у рату изгине „цвет“ (најправије најплеменитије) народа. Трајање економског опорављања зависиће од броја карактерних људи, који ће бити на челу управе. — Напредак државе зависи од њиховог броја и њихове власти. Телесно опорављање зависиће и од њих и од природе саме, јер закон одабирања тежи да уништи све што није добро. Много је теже духовно морално опорављање и траје много дуже.

Такво исто стање настало је код нас. — Рђаво економско стање, здравствено и морално. Многи се жале на »материјализам», а он је само последица повећања егоизма, који наступа као последица рата, услед слабљења морала и карактера народа. Опадање морала, карактера и развића егоизма су главни узроци пропадању и назадовању једног народа и кад би тако стање било у целој земљи, ми бисмо срљали у сигурну пропаст. У Историји постоје примери да су народи после великих ратова пропадали.

Оно стање би могла поправити омладина, која неби била васпитана као досадашња у егоизму, неморалности, лењствовању, већ у патриотизму, раду, дужности; што значи да ће најмање четврт века трајати душевно стање — докле не одрасте така омладина а ми још нисмо почели васпитавати. Од данашње се омладине немамо чему надати, јер је њено стање жалосно: — Телесно здравље

је такво да неће половина доживети у снази и здрављу 30-ту годину (њих III-ег разр. гимн. описују се као кафанама») услед великог алкохолизма рђавих хигијенских услова, венеричних болести (У Београдском срезу у многим селима неостоји човек без венеричних болести) А, какво ће бити потомство да се утврдити статистиком. Од умереног алкохолизма 18% душевно и телесно болесно, од сифилистичких мајки не остаје никакво потомство, и колико ће њих останути туберкулозно потомство услед стечене и не наслеђене туберкулозе коју има скоро сваки четврти. — Јавно нам остаје да васпитамо нашу омладину а од ове да захтевамо за што више сазнамо. Али ко ће то чинити, кад никоме није стало до напретка ове државе? Интелектуалци су обузети ужиживањем и нешта друго не мисле до како ће доћи до новца, небирајући путеве, па макар и држава трпела штету. Јединно би мајке могле нешто учинити, али је и то јалова нада.

Будућност припада великим народима, јер не може бити више дегенерисања народа, пошто се знају сви узроци и стопостотно тачно у геометријској сразмери. Италијани имају прираштај 1,66% ми немамо никакав, а требали би према рађању имати 2% — Значи да ће Италијана бити кроз 42 године 92 милијона а нас дан ће бити 18 у питању је, а кроз 84 год. Италија 184 а нас 35 милијона, кад ће моћи на нас преко пустају као мачка мишу. А кад би постигли процентат 2,1% имали би 69 милиона, за 84 године. Какав ће исход бити између 60 и 15 милиона лако је разумљиво. Многи се размећу патриотизмом, па неки га показују сама — гинути само, није прави патриотизам. Претпоставите патриоте да вам за кратко време може непријатељ доћи у кућу разрушити сву вашу и ваших сиромашних срећу и све што вам је мило и драго. Уверујано ће те можда тада чинити чуда храбрости и јунаштва, ама вам неће помоћи.

Пожурите се патриоте док још није касно!

Крвопролиће у Батуши

На дан 14 ов. мца биле је заказан у селу Батуши ср. пожаревачком, на коју су ради одржавања реда дошли жандармериски наредник Мила Шкуван капрар Владимир Лазић и Миленко Ковачевић, на служби у божевачкој жандармериској станици.

Због једног гардиског војника, који је откопчаног копорана играо у колу и једног сељака из Трмања кога су жандарми притворили дошло је до објашњења и најзад до крвавог обрачунавања између председника општине и сељака с једне и жандарма са друге стране, у коме су жандарми употребили оружје и ранили ова лица:

Милића Томића из Црљенца у зглоб десне руке.

Дамњана Нешића, из В. Црнића са два метка око мишице леве руке.

Реља Марјановића, из Лучице у десну руку — кост преломљена.

Станка Радивојевића из Батуше, у леву руку више лакта.

Димитрија Стојановића, из Пољане у десну ногу више колена са два метка.

Драгољуба Јовичића, из Батуше у леву бутину.

Михаила Стојадиновића, из Шашина у палац десне руке .и

Чедомира Митровића, председника општине у леђа тако, да је куршум прошао кроз плућа и изашао на груди.

Овај немио догађај изазвао је у грађанству разноп и разне коментаре, али које узроке и главни кривац за ову несрећу показаће истрага која се енергично и савесно води од стране поглавара ср. пожаревачког г. Бешка Јокића, и док се ствар не заврши законом о штампи јавности је ускраћено извештење детаља. R.

РЕЗУЛТАТ ГЛАСАЊА

На избору чланова Занатске Коморе на дан 15 маја т. г.

Листа Душана М. Живојиновића		Листа Воја Ђорђевића
Пожаревац	211	114
Петровац	70	77
Жагубица	25	15
Кучево	30	45
Жабари	33	63
В. Градиште	66	68
Голубац	4	31
Свега:	439	408 гласова

Према овом резултату гласања за чланове Занатске Коморе области пожаревачке изабрат је Душан М. Живојиновић, фотограф и народни посланик из Пожаревца.

Вести

Прикупљање ратног плена у ј. Србији. — Министарство Војно и Морнарице одлучило је на путем лицитације дати концесију (под закуп времену) за прикупљање заосталог ратног плена у Јужној Србији на македонском војишту у нашој земи. Прикупљање се има вршити под надзором државних органа. Лицитација ће се одржати 1. јуна.

Укинута трошарина на бензин. — По новом финансијском закону ослобођа се од државне трошарине бензин, као и сви остали деривати нафте, катрана и каменог угља, кад се употребљавају као средство за терање мотора, обртних аваутомобилских и пољопривредних машина.

Дечје опоравилиште на Вису. — На острву Вису отвориће се овог лета дечје опоравилиште Црвеног Крста. Опоравилиште ће по могућству бити у самом граду Вису. Постоји предлог да ове буде у старој тврђави, која се налази на самој морске обале, опкољена боровом шумом. У тој тврђави, која је за то најпогоднија, већ је смештено општинско склониште. Зграда у тврђави одговара свима хигијенским условима. Један од чланова управе отпутоваће ових дана на Вис због тога.

Навољавање метохије. — Министарство Аграрне Реформе одлучило је да овога лета отпочне са давањем земља солунским ратницима и добровољцима у Метохији. Климатски и други услови већ су испитани.

Поглавар млавски. — За поглавара ср. млавског постављен је г. Јанићије К. Константиновић, поглавар ср. крушевског.

Регрутовање. — Регрутовање младића рођених 1907 год. и старијих отпочеће код пожаревачког војног округа од 1. јуна тек год.

Срез Пожаревачки и варош Пожаревац регрутоваће се од 1—10 јуна т. г. у вароши Пожаревцу — пешад, хусари.

Достављ се предње на знање и поступак.

Обласни лист. Од 1 јуна тек. год. излазиће „Гласник Пожаревачке Области», као службени орган обласног одбора.

Укидање извозне царине на живину и јаја. — Министарски Савет донео је решење да се укину извозне царине на перитву живину: живу и закланву на броја 11, на јаја из броја 12 и на перје от живине из броја 15 извозне царине.

Ово је решење ступило на снагу од 11 маја ове године, те тако наша ће јаја и живину други јевтиније да једу, а ми ће мо да постемо, али да зато добијемо ово што нам није тако потребно и корисно.

Јавно Купатило. — Шта год ће што је модерно уређено, као наш свет то не воли. Пошто закупац трпи очигледну штету, то је ограничио дане само четвртак и суботу од 7 ујутру до 10 у вече и недељом до подне. Па ако се и ово покаже много, затвориће на нашу срамоту.

ПАРАСТОС. — Љубица и Др. Драг. И. Јанкевић давће свеме ранопреминулом сину **Даниилу**, свршеном ђаку IV разр. гимн. годишњи помен у суботу 21. маја тек. год. у 11 сати — у ов. старој цркви.

Остране вести

Покушај са гајењем пиринча у Мађарској. — Мађарско министарство пољопривреде води већ дуги низ година и чини покушаје са продуцирањем пиринча у Мађарској. Досадашњи покушаји показали су доста добар успех тако да ће се ове године завести још једна нова пробна станица. Заседивање поља за пиринач врши се хидрауличким пумпама. Од овогодишње жетве се у Мађарској много надају.

Изложба савремене архитектуре у Совјетској Русији. — У првој половини маја месеца отвара се изложба савремене архитектуре у Москви на којој ће учествовати многи архитекти из иностранства. У Москву је стигао познати руски скулптор Аронсон који већ много година живи у Паризу и донео је собом бисту Љењина.

Повишење цене шећера у Мађарској. — Мађарске творнице шећера повисиле су цене шећера и то овако: Кристални шећер на 124—125 пенге, шећер у главама на 132 пенге, шећер у коцкама на 134 пенге, мљевени шећер у џакуљицама на 130 пенге.

Мађарска машинска индустрија напада се у кризи. — Мађарске творнице вагона налазе се у врло неповољном

положају. Само подузеће Ганц-Данубиус у етапу је годишње да фабрицира на 4.500 вагона, док прошле године мађарске државне железнице наручиле су само 1000 вагона у својим мађарским творницама вагона. Из ових цифара биће јасно, да су мађарске творнице могле да искористе само један мали део свога капацитета. Да би се препреке одстраниле приступило се сада преговорима за оснивање једног великог концерна у који би ушла Шликова творница вагона, затим творнице у Кастерчи и у Беру (Рабу) и напослетку и Ганц Данубиус. Уједно се ради на концентрацији мањих творница вагона, затим творница пољопривредних стројева и творница шрафова.

Завађање златног новца у Румунији. — Банка Националда наручила је у иностранству златан новац. Новац носи слику краља Фердинанда. Дне 15-ог јула затовљени новац биће предан румунској Народној Банци те још истог дана пуштене се у оптицај.

ВЕРИДБЕ

Госпођица ЗОРА кћи пок. Михајла Драг. Берђевића трг. из Сиплајинца и г. ДРАГОЉУБ В. МИТИЋ, гвожђ. трг. син г-ђе Данице и пок. Васе Митића трг. из Пожаревца. — Верени 8 маја 1927 год. 2—8

„Зимње вечери." М. Ђ. Милићевић

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

— Наставак — 4

Рано у јутру пробуди се стара, и опазивши отворена врата, вришне и запомаже на глас. За тили часак скупи се к њима пуно људи, па дође и кмет Стеван Људи, ходајући око куће и око зграда, нађу у дну воћа разлупан сандук у ком је било: 22 дуката девојачког цара, остали девојачки накит и сва бабина текстилна и ушивана.

Ојађене две женске главе, онако без икога свога, кукале су као да им је ко умро Сељаци су били ожалошћени. Криво им је било што се нашао човек који је узнемирио сву чељад, а јамачно је, кад било, и сам локао ждерао у тој кући код је она била пуна среће и весеља.

— Опет је ово који од Бујића, рече Јоле Качарев, један од најближих суседа.

— Ево траг новца Миле Лукић. Сви потрчаше на траг, и по њему дођоше — куда? Пред Бујића кућу. Бабускера пазе пред њих, и поче:

— Одбите се људи од моје куће. Шта је то? Где се год што украде, ви на моју децу. Од мојих синова нема бољих момака у целој напетавији.

— Камо ти Марко, сналша-Рањо! пита кмет.

Марко нађе на куће бос.

— Где ти је обућа, Марко?

Ено је; ниесам се још обуо.

Узете му још мекар опанак. однесе на овај траг, одмерише га — подударе се!

Марко се брани да је сву драгу ноћ спавао у својој кући. То му свеколе браћа, а најпаче мајка, која чао вике и протествује, час псује и јадикује, а час куне и проклиње.

Кмет нареди те се сва кућа претреса, али се не нађе ништа. Дукати су сигне отвари; лако их је склонити.

Сељаци неће да се разиђу.

— Ту је крађа кмете и нигде на другом месту! вичу они: — да ми нега вежемо; да га мено обесимо о шљиву, казаће одмах где су пара?

— Немојте, браћо, вели кмет: то је закон забрањено; него ћемо јавити капетану.

— Која најда јављати капетану? Њему Бујић неће украо ни што би мухи на перу понео; не зна он ниште муке. Него да ми лопова стегнемо!

— Немојте, браћо, молим вас! сва ће кривица после пасти на мене.

И одмах узе Марка преда се, и потера у судницу, те смејући га оставити међу сељацима, који се беху јако наностреиили.

Кад и кмет и сељаци одоше и Марка одведоше, онда ће рећи најстарији сви мајци:

— А куд их је део?

— Разбанше је их је по земљи дубоко доле поч кревет.

Уништише свеку злочине се под широки кревет, и покупише сва новце који је Марко те ноћи покрао од оне неселе бабе.[1]

У судници, Марка испитују кметови како су могли боље; писар напише писмо како је умео лепше и све то пошљу капетану. Капетан нареди те се писмо „убаце у протокол", а Марка затворе у хапс. Опет испит »сходно поступку». Крвавац ни лук јео, ни тук мирисо! Још се чуди како се може и сумњати на њега.

Капетан га спроведе суду. Опет испит, саслушавање; суочавање. Боже сачувај! Сведока нема; други знаци и »околности" сама су „писма алураних сељака".

И суд га, најпосле, пусти „на недостатка довољних доказа».

Вративши се у село, Марка тек сада прећаше слојим »душманима", јер он тако звао кмета и оне сељаке који су најзвише настојавали да се обелодани његово неваљалство.

— Наставиће се —

[1] »Кад смо се делили, дадоше мени оне новце које је Марко украо од Бабе М., и ја видох среће од њих: купих два вола, па ми прокопе оба у један дан на орању, и оставише плуг у њиви.»

Потоња исповест једног од Бујића.

КЊИГЕ и НОВИНЕ

Пољопривредни Гласник

Изишао је на штампе 9. број „Пољопривредни гласник« од ове год. са овом садржином:

Садржај: Д-р К. Фрувирт: Оплемењивање хмеља. — Д-р Пав. Кнежић: Испитивање плодности земљишта. — Инж. агр. Миленко Михајлов: Превођење кисуља у вино, и њен значај. — Петар Т. Мвокић: Проблем одгајивања дувана. — Инж. Јован Рогулић: Неке црте средњих економија у Срему. — Белешке: Пољопривредна изложба у Прагу. — XXXV. Изложба Немачког Пољпр. Друштва у Дортмунду. — Како се Америка бори против кукурузног мољца. — Задружно-Пољопривредни курс у Вогњу. — Ђубрење хмељњака. — Изгубите добро мишљење! — Конференција Директора Пољопривредних Огледних и Контролних Станица и шефова Фитопатолошко-ентомолошких одсека. — Чишћење вештачких ђубрива у Совјетској Унији. — Суседјање штеточина на хмељу.

„Пољопривредни Гласник" излази двапут месечно. Претплата за друштва, општине, школе и читаонице за целу годину 160 дин ра, за остала 130 динара. — Уредништво Нови Сад, Сремска ул. бр. 8.

Огласи

СВОЈУ СЛАВУ
СВЕТОГ НИКОЛУ
славићу у кругу своје породице

Мира Лазаревић
обућар

Препоручујем овд. грађанству

плетених сапуна по Пареском моделу у разним бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена.

Радње се налази до Казанџијске радње Воје Првуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић,
1—2 опанчар.

РЕДОВНУ ГОД. СКУПШТИНУ

Одржаће Пожарев. Сав. Лов. Удружење у недељу 29 ов. мца у 10 сати пре подне у кафани код „Браћ. чева" са овим дневним редом:

Бирање Управног одбора
» Надзорног »
» Суда
Читање извештаја Управног одбора
» » Надзорног »
Управа.

КУЋУ у Книћаninовој улици са лепим плацем продаје Живота Вељковић — Дуда чинов. држ. монопола. 1—3

Друштво Пријатеља Француске

ГОДИШЊА ДРУШТВЕНА

РЕДОВНА СКУПШТИНА

одржаће се у недељу 21 маја ове године у 10 часова пре подне у сали Првостепеног Суда, са овим дневним редом:

1. Извештај Управног Одбора за 1926/27 г.
2. Финансијски извештај;
3. Бирања чланова Управног Одбора, и
4. Питања и предлози.

Позивају се сви чланови да масове дођу на ову скупштину. 1—2

НОВО НОВО

КОД КОЊИФОНА

Хотел „Берза"

од 24 маја на дан Св. Кирила и Методија па свако вече концертираће

„Руски чувени оркестар"

„ЈАЗ БАНД"

са певачем, мешовити хор са солистима под управом г. А. ТРОШИЦКИ.

1—3 Управа.

У МОЈОЈ НОВОЈ РЕНОВИРАНОЈ РАЊИ

ГОСТИОНИЦА

Велики Булевар

у Пожаревцу, могу примати на квартирње абунирце по најнижој цени и солидној.

Кујна је домаћа и може се свако уверати. Сваки ко жели нека се обрати.

Андрија Стефановић
1—1 кафеџија.

Јавна Лицитација

На дан 19 маја у четвртак пре подне у 9 (девет) часова стараоци масе покојног Јована Николајића — Вате бив. трг. овд, великог добротвара Пожарев. Осн. Школа. Продаће један кош кукуруза са школског имања у месту »Мемовицу."

Кош са кукурузом налази се у Железничкој ухвици. Лицитација ће бити у овд. Хотелу »ПЛУГ.«

Потребни услови ставиће се у протоколу лицитације.

Позивају се житарски трговци и други купци да на лицитацију дођу и лицитирају

17 маја 1927 год.
Пожаревац. Стараоци Масе.

Ново отворени кројачки салон
МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по
последњој париској моди

3—

ЋЕРАМИДУ

За продају има већу количину

4—5 Михаило Цонић.

За Празнике и Заветине
најбоље вино

из мог винограда јамо 12 стотина **литре** и без икакове сирћетне киселине **право, црвено и бело** продајем по **5 дин. литар** у својој кући.

Кафедијама **нарочите цене.**

Количина 20 **града** по **15 дин. литар**

Миливоје Ж. Антић
виноградар

10—10

ЗА
„Гранд Хотел"
8—

НАЈЈАЧА ПОТПУНА РЕКЛАМА

хотелијер

Љубомир Рац.

Кокошчићи, ражњићи и разни
мезелуци свако вече
у Народној Касини
код КОЧЕ.

Мика Петровић
кафеџија.

ГРАЂАНСТВУ НА ЗНАЊЕ

Од 15 априла узео сам под закуп „Хотел Срп. Круну."— Као што се зна, данашње уређење овога хотела достиже најновију тачку, у погледу чистоће и комодитета. — Хотел располаже са 36 путничких соба. Купатилом, Гаражом, шталом за 10 коња, за госте из околине. Великом Салом за забаве, свадбе, биоскоп и позориште. Великом трпезаријом и кафаном светлом и вентилираном са најлепшим изгледом на 4 (четири) улице. —

Стараћу ће свим силама да очувам старо и задобијем ново поверење п. муштерија. Држаћу најбоље коси јефтиније по свуда такође и пресласан пића са најобилнијом послугом,

Увек свира отмена капела. — музики. —

Моли за посету

Стеврија Аверов,
хотелијер „Срп. Круне."

1—3

ГРАЂАНСТВУ НА ЗНАЊЕ

Доказано је, да држање модерног купатила у овој варошн значи материјално самобиство, Покушаће се са свакодневним даном и то: ЧЕТВРТКОМ И СУБОТОМ од 7 ујутру до 10 увече и НЕДЕЉОМ до подне. — Па ако и ово буде мало, осако лепо модерно уређено парно купатило, једино у овој варошн Затвориће се. —

Мед. Др. ЛУЈО ФУК
Специјалиста

Гарнизон медицинском факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице. — Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности качмене мождине — прегледања испражњења и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високе затезања (D' Arsonvalisation) и дигестом крви болесника.

Петровац, Војводе Путника 6 5

НА ПРОДАЈУ
Вршаћа Гарнитура

најновијег типа »Р. Волф« № 6., у раду је била 2 године, потпуно је нова. Цена је врло повољна. За услове обратити се

Михаилу Стефановићу, лимару
Петровац.

3—3

2 СТАНА За септембар одмах. Упитати Љубичевска улица бр. 7. Иву »Стругар«

ЧИЗЕ НОВЕ на продају
врло особите

Дим. Новакопић
кафеџија.

2—2

ПРОДАЈЕМ и то КУЋУ

у Дубравачкој улици са воћком и великом баштом.

ЊИВЕ у атару ове општине разних величина.

За услове и погодбу питати у радњи

М. К. Трифуновића и Сина.

ЊИВУ у Могилама од једног јагма

ЛИВАДУ преко Могиле од поља јагма, атар пожаревачки продајемо. Упитати Брану Поповића воскара или Стеву Ј. Николића Кобиљанина. — Ђурђева мала 3—3

МОЈ СОПСТВЕНИ АУТОМОБИЛ

под марком »Ауто Торино Фијат,« потпуно исправан са 8 седишта, продајем из слободне руке на дан 12 јуна 1927 год. у кафани „Велики Булевар."

Заинтересована лица могу ауто видети сваког дана у мојој радњи.

Андрија Стефановић
кафеџија.

1—1

Гвожђарска и Дашчарска Радња
СЛАВКО А. ДЕВИЋА

ПОТРЕБУЈЕ **2 помоћника**

ДУЋАН у Краљевој улици са јелком и осветљењем у коме је био Михајло Матић — Вата, падајем под кирију од 15 јуна ове год.

За услове и цену обратити се у књижари **ВРАЋЕМ М. ЖИВКОВИЋ.** 1—3

Дућан за издавање

у згради Кафане „Стег" преко од пијаце до дућанџијама г Петра Павловића, — подесан за г. г. адвокате, као и друге бранше. Издаје се под кирију од 15 јуна.

За услове упитати кафеџију кафане „Стег"

ЈЕДНА РАЗРАЂЕНА КАФАНА
ТРАЖИ ОРТАКА

Заинтересовани нека се јаве уредништву овог листа. 2—4

МАГАЦИН ПОД ЗАКУП

одбор осн. школе пожаревачке издаваће поновном лицитацијом под закуп школски магацин за храну, који се налази код осн. школе у Петрикиној згради.

Лицитација ће се одржати у четвртак, 26 маја тек. год. од 2—5 час. по подне у кафани код „Два бела голуба."

Услови лицитације могу се свакодневно видети код школског благајника Коче Николића, трг. . овд. 1—3

КУЋА на лепом месту слабог материјала у Светогерској ул. Продаје се јефтино. Обратити се

Димитрију Сточићу столару
Кнез Мих. ул. бр. 38.

3—3

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 40 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 22. МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 160 дин. за пола године 80 дин. за три месеца 35 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. за пример од речи 1'50 дин. за прилеплено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА руковнен и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Симптоматична појава

Некада је неко од француских Лујева рекао: ја сам држава!..

Кроз време; у данашње доба кад наука тријумфира својим чудесним проналасцима, као никада на све у XX веку, место Луја пробија опет из кобни узвик: „ја сам држава“! — од етране шаргазанлука који се стицајем околности, а не народном вољом, дочепао власти... Из тога шаргазанлука, ових дана преживела се једна страшна јава, у једном мирном селу — у Батуши. Органи власти, свакојако повлашћени и они узвикнуше кроз фијук пушчане цеви злокобну реч: »Ја сам држава«!... Проспу се крв грађанска!... Симптоматично је; али му последице могу бити од великог замашаја. Створиће се рђава крв. Да Бог да, да са овом трагедијом буде уварена тачка... Али да се не почну рађати злокобне запете... А онда?!... Сва даље вода воси маленки чучић т. ј...

Место да права интелигенција која је од етране државе у њу увучена и створена као државно оруђе буде кичма народна, њит, и утицајан, и одлучавајући фактор за све појаве у народном животу, — нажалост, образован је чатеви кадар, који у маси народа спроводи вољу владајући кругова: не начела, не идеје, већ шеф чека врата код утицајних и спроводи прохтеве и личне интересе оних који стоје као стубови постојећег стања; а чији прохтеви и интереси су у дијаметралној опреци са прописима законским. Примера ради да наведемо: крчме се поднижу на све стране; алкохол се лева безмерно самовоља горе самовоља доле — и па дотле, па куда ће се више од тога!!!

Казнена заведења зло не лече; драконске мере још мање. Само коренште реформе; одозго до доле. Интелигенција нека се преке и нека се позабави с разлога о овим немилим појавама.

У Народ, у народ, на живом речју обавештавајте га. Народ радо хоће да чује реч праве и исправне интелегенције.

Нека се једном обрашу сви по несрећи утицајем недочитани и некотуњави полуписмени кадрова чији „принци“ пред народом брљарају као месове вође, а да би своју вредност пред истим очитовали, хвале се како су им свуда врата код утицајних фактора отворена; и да су само они ти који могу сваћију жељу и сваћији прохтев испунити — па ма ће сви закони пред тим њиховим чином, погазили!!!...

Јов. С. Десимировић
парох в. причесни.

ОТВОРЕНО ПИСМО
Господину Министру Саобраћаја

—:—

Прочитао сам из новина да је усвојен Ваш предлог о подизању нових железнич. ких пруга на територији Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.

Далеко и помисао да оспоравам важност и потребу грађења пруга нарочито у Вашем пројекту, али то још не значи да немам права да чујем питати се: је ли народ области пожаревачке посторче ове државе кад се његови интереси у сваком погледу запостављају, па и у овом случају, и ако је доказана крајња потреба изградње пруге до Прахова, која би пролазила преко територије области пожаревачке.

У сваком погледу држава нашим у сусрет и Курти и Димитрије, а од народа области пожаревачке тражи само да испуњава дужности оспоравајући му свака права и повољ.

Што је најважније и што хоћу да нагласим то је, да се и под данашњом владом запостављају интереси народа области пожаревачке, и ако у њој као министар седи човек изабраник народа области пожаревачке.

Кад дођоше ниже од позванија, није сматрао за дужност да свој високи ауторитет заложи за интерес народа његове, изборне области, онда сам принуђен овим писмом умолити Вас Господине Министре, да учињену неправду поправите на тај начин, што ће те одвојити неки милион бар за продужење пруге нормалног колосека од Пожаревца до Кучева, а која је пруга већ трасирана.

20 маја 1927 г.
Пожаревац.

С поштовањем
Михаил Т. Величковић
областни посланик.

ВЕЛИКО ОСТРВО
16 маја 1927 г.

Народним и областним посланицима.

Због прошлогодишње поплаве, велика беда, оскудица и глад овладали су међу житељима села В. Острва у ср. пожаревачком којих има око 3000 душа на 350 домова. Од ових за свега 15 домова може се рећи да су у стању издржати мах и породицу, а остатак је без хране и новаца, тако да очајава гледајући пред собом све црње дане.

Ови бедници и сиротани што су имали стоке, продали су је у бесцење, а има их који су продавали и постељне ствари да би се могли одржати. Шта сада да продају када су остали без ичега?!

Глад и баруштине проузроковали су болест код деце. Око 200 малишана изгубиће животе ако им се не пружи хитна помоћ у храни, а сем овога до опорављења потребује и промену места становања.

Да би се ова беда и невоља колико толико ублажила нужно је да се грађанима села Острва одмах раздели најмање десет вагона кукуруза, а да би се овај добио, потребна је хитна интервенција народних и областних посланика код надлежног министра.

Овим писмом ја се јавно обраћам господи народним и областним посланицима и молим их за њихово хитно заузимање, да се нареду села Острва пружи нужна помоћ.

Благоје Рајчић
областни посланик.

Господину
Драгутину Марковићу
учитељу у пензији

Сваћијем стрпљењу има краја, па и моме је стрпљењу дошао крај, те се реших да Вам јавно упутим ово писмо,

Свакодневно долазе ми пријатељи и саопштавају, да је Ваша најомиљена тема разговора, у коме је главна личност моја маленкост.

Начин на који Ви дискутујете о људима, па и о мени, познат је свима, који су имали прилике с вама општити и друговати.

Да би Вам укратио заморење, при кафанским разговорима, и дао прилике да ме широј јавности препажате, ја Вам откривам редове „Грађанина", да у њему као писмен човек, — дугогодишњи просветни радник и васпитач младежи, нанесете све што имате претставу мене, обећавајући Вам да неће изостанити ни једног слова од онога што Ви будете написали, задржавајући сваки се себи право одговара.

Дотле, треба да имате ово на уму: људи могу постојати један поред другога ма најразличнија мишљења имали, они се могу трпети и подносити. Може се човек често придржавати свога мишљења, а да не дође у сукоб са мишљењем других људи; јер има прилика где језик и ако костију нема, кости ломи и тешке ране наноси.

20 маја 1927 г.

Пожаревац. Ваш штоваоац,
Милорад М. Радовић
уредник „Грађанина."

Вести

Дан здравља. — У целој нашој земљи прославиће се дан здравља 22 и 24 маја т. г.

У нашој вароши прославиће се тај дан 24 маја на дан словенских учитеља Св. Кирила и Методија.

Дан здравља прославиће се у томе: што ће се тога дана извести смотра чистоће вароши, купљење прилога за подизање народног купатила у нашој вароши и држањем предавања из науке о здрављу од стране овд. општ. лекара Г. Др. Петра Јаковљевића у сали овд. окр. начелства у 5 сати по подне.

Позива се грађанство да поклони пажњу дану здравља — да очисти дом и двориште, да приложи дарак свој за купатило и да посети предавање у сали окр. начелства.

Родитељско-наставнички састанак држаће се данас у гимназији у 10 часова. На овом ће се састанку наставити раније договарање о поправци ђачког учења и владања. Позивају се ђачки родитељи да дођу на овај састанак.

Фонд за помагање сиромашних ученика пожаревачке гимназије радиће у уторак, 24. маја, одмах после службе у саборној цркви, парастос свима умрлим члановима утемељачима и добротворима овог фонда. Управа фонда умољава породице умрлих чланова фонда као и остало грађанство да присуствује овом параставу.

Прослава дана Црвеног Крста. — Сваке године Црвени Крст прославља дан Краљевог венчања са Краљицом Маријом као дан свога друштвеног празника. Како ове године 6 јуни пада у радни дан, то је управа Црвеног Крста одлучила да прославу помери за неколико дана и да је обави за време Духова. Сва три дана Духова и четвртога дана, на дан католичког празника Бришанчево, прославиће се у читавој земљи дани Црвеног Крста.

Оправка пута од манастира Горњака до Жагубице. — Министарство Грађевина одобрило је кредит од 120 хиљ. динара за оправку државног пута од Манастира Горњака до варошице Жагубице и то на месту Крепољинском Брду.

Споменик Стевану Синђелићу. — На дан 1. јуна извршиће се на Чегру код Ниша свечано откривање споменика Стевану Синђелићу и друговима. Тога дана биће и свечано освећење новог соколског дома и сокелске заставе. На ову свечаност позвати су Двор, Влада, Народна Скупштина и многе патриотске и културне корпорације.

МАТЕРИНСКИ ДАН. — У Грађанину од 12-ог. ов. м. изашло је да ће се »Матерински Дан« прославити иницијативом Жен. Друштва.

Иницијативу за ову прославу и о је Женски Савез и Подмладак Црв. Крста.

Моли се уредништво да ову грешку исправи.

Једна женска организација дала је белешку за Матерински дан у Пожаревцу, а друга организација дала је на исту исправку да је нетачна.

Уредништво.

ВЕЛИКЕ ТРКЕ НА ВИДОВ ДАН У ПОЖАРЕВЦУ. — Коло Јахача окр. Пожаревачког приређује на дан 28 јуна — Видов-дан — велики летњи тркачки састанак на своме „Михаиловцу, у Пожаревцу.

Одржаће се 6. трка и то: две трке двогодишњих мушких и женских трка (трке одвојено мушки од женских); трка трогодишњих мушких и женских грла; трка четворогодишњих мушких и женских грла; Витешка трка где јашу г. г. активни и рез. официри, подофицири, капларе, редови и обвезници свију родова оружја у униформи и општа трка за грла без обзира на пол и године старости.

Почетак трка у 16. часова.

ПОЗОРИШТЕ. — У Повлашћеном Подримском Позоришту даваће се вечерас „ОТЕЛО», трагедија у 5 чинова од Шекспира. Главну улогу Отела игра као гост наш великих и прослављени уметник г. Добрица Милутиновић, члан Београд. Народног Позоришта.

Набавка вагона. — Министарство Саобраћаја послало је ових дана у немачку нарочиту комисију која ће тамо имати да изврши набавку преко 100 вагона, од којих ће пола бити путнички, а пола теретни. Вагони ће се набавити на име репарације.

Грађинарско цвећарска школа у Београду — Министарство Трговине и Индустрије одобрило је београдској општини да може отворити грађинарско-цвећарску школу у Београду. Школа ће почети рад 20. овог месеца. Учење траје 3 године. За прву годину пријавило се 20 кандидата и то сви из Ј. Србије. По свршеној школи ови ће кандидати бити запослени код општине и радиће на уређењу и одржавању паркова. Предавања у овој школи држаће стручњаци и чиновници Министарства Пољопривреде и Вода.

Колонизација околине Дојрана. — Министарство Аграрне Реформе и Министарство Пољопривреде и Вода послале су у Ј. Србију једну заједничку комисију, који ће имати да прегледа климатске и теренске прилике околине Дојрана, пошто Министарство Аграрне Реформе намерава да колонизира овај крај.

Исправка. — У прошлом броју а у уводноме чланку „Живот и Књига," поткрале су се неке грешке, и то; у првоме ступцу а у 12 реду одозго штампана је реч СТОМКА, а треба СТОИКА. У 32 реду онозго штампано је: „Ignozamus et ignozabimus." а треба „Ignoramus et ignorabimus". У трећем ступцу на завршетку чланка штампано је: Sapikuti sat, а треба Sapienti sat, — што овим исправљамо.

САМОУБИСТВО АРОНА СИВАЧКОГ
портира код »Српске Круне«

20 о. м. у зору, једним револверским метком одузео је себи живот Арон Сивачки, из Србобрана, портир у хотелу „Срп. Круна."

Узрок самоубиству по садржини цедуље коју је самоубица за собом остављо лежи у несређеном животу. Цедуља гласи:

„Сам себи живот одузимам због несретног живота. За моју смрт нико крив није."

20 маја 1927 г.

Пожаревац. Арон Сивачки.

Друга цедуља упућена собарици на мађарском језику гласи:

Љубазна собарице,

»Невините што дале живети не могу.«

Руку љубим
Портош.

Биоскоп „Оријент"

Данас по подне и сутра увече и по подне приказује се један од најлепших филмова нашег славног Србина Светислава Петровића

Графица Орлов

по гласовитом роману Пјера — Венита-ја.

У главној улози: Светислав Петровић и Арлета Маршал.

Почетак дневних у 4 а вечерњих у 9 ч.

Стране вести

—:—

Посете талијанске морнарици Румунији. — У недељу 8-ог маја стигле су у Констанцу две талијанске торпедњаче, које је послала талијанска влада у Румунију на прославу румунског државног празника, који не одржао дне 10. маја. Посада обе дање отишла је била у Букурешт на прославу румунског државног празника.

Продукција шпирита у Чехословачкој 1925/1926. У кампањи 1924.— 1926 било је у Чехословачкој 892 пецаре шпирита (750 пољопривредних и 42 индустријске), које су продуцирале 58,001,000 хл. алкохола. Слободних складишта и ра-

вимерја било је у републици 54, и укупно је у њима ускладиштено 45 милијона 318.827 кл. и навежсно 45 милијона 097.688 кл. шпирита,

Општи број становништва Совјетске Русије. — Према до сада добивеним резултатима број становништва у СССР износи 1463 милиона становника. Попис становништва у удаљенијим крајевима још није завршен.

„Зимње вечери." М. Ђ. Миличевић

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

— Наставак — 5

Сељаци опет, видећи да се Марко опет ослободи ход суда, а знајући поздравио да је он крив, мислили су: или ће судије не знају ништа, па им овај месретник заврти и оно мало мозга што га имају те држе да страда на правди; или их он потплаћа краденим парама, па му лепо и они јатакују. И једна и друга ова помисао изазивала је на груди сваког поштеног сељака дубок уздах:

— За Бога шта се ово ради?!..

Једне ноћи, у пролеће, бејаше се тако необичило и натушгило као да се спустило небо на земљу; силни ветар разорио је сена која су преко целе зиме остали усправо, ишчупао матере дрвеће, и обарао кровове с кућа; киша се лила као из кабла. У селу Весељици црква је грађена још пре Ђакове буне. Од свога постања до сад, стекла је та богомоља доста новаца. Баш пре неки дан био је у селу прота, и прегледао рачуне црквене, нашло се готовине 2.200 дуката. Сељаци су се поносили толиком тековином, и ради су то причали један другоме. Ове страшне ноћи неси од куће Ивана Велипова, која је до саме порте, страшно мајаху и као да некога цепаху на плогу од црквене порте. Ко је чуо чудно се — на кога пси лају по таком времену али нико није хтео ни носа помолити на поље.

Сутра рано дође црквењак цркви, али застане врата црквена остављена полугом, и цркву похарану! Срећа велика: сва је готовина била у тутора, а у цркви је остало само 3 гроша ситнежа, и ко је накосних одмео да се обогати!

— Опет Вујдића! повичу сељаци чим чују за ту бруку и грехоту.

Потерају траг. Онде где су пси лајали нађу јанџик који се закачио за цепљику на прошћу и остао, није лопов имао кад да га скине, или га није могао да нађина у овој помрчини. Неки сељаци одмах рекоше:

— То је јанџик Марков!

Кмет и сељаци упуте се право к Вујдићевој кући. Сад неће и не питају; него уђоше у кућу и траже мађоне. У мађнама проја онакав какав је и онај крајник у јанџику, а у сланици се онака мета (тучена сутурина). Ко може бити други похарао цркву ако није Марко? Али мајка и браћа одговарају Марка. Он је, веле, још јуче отишао синоћама у Батачину и тамо закоњио. Неко му је то из пизме украо јанџик и потурио да њоја потре њихову кућу.

— Није друго, кмете, веле стари: — ово се више не може подносити! Идем сиоме Кнезу, да му се жалим; или нека закопа моју кућу од ниваме, или ћу се са сих пет синова својих одселити у друго царство, где има правде...

— Право су рекли стари: „Које очи зло чине, оне и по свету гледе", рече Дамњан Машић: — видите ли је какав је, и како говори као да ће сутра на причешће, а све је то њено масло.

Пошљу у Батачину за Марка и доведу га везана. Сељаци повичу да му суде селски.

— Докле ћемо ми хватати лопове, а суд их пуштати опет нама на врат? Ово нађе село селски да пресуди. Треба пукол ис чудати из шпенице!

— Молим вас, браћо, стрпите се још сада. До сад је било све лакше и сад је ето ударио у цркву. Ми ћемо описати ово како је, дако му се сада не прође олако.

Тако говорише Стеван, који је 19 година кметовао, и кога су сви уважавали као необично добра човека, и паметна и праведна старешину.

Сељаци послушају али с јавним гунђањем. Марко оде суду везан. За њим наморце стигне мајка и најстарији му брат. Мајка се залеће да божом загрли свога сина који јој, како она жали, страда на правди а кроз лажне сузе шапће му:

— Погини, не одај друштва! Још мајци остају четворе кћери: не ће умрети од глади.

— Не брини, мумла лопов: — има ко се за мене стара.

После неког времена, Марко се јави у селу, здрав и читав. Сељаци нису могли да верују својим очима. Како се могао пустити без казне онако ухваћени лопов? Како ће могао оправдати онако осведочени кривац?..

— Суд је суд, а није главосек! одговарао је на све то Марков најстарији брат. — Да падне гојацима власт у руке, побили би цела света. Суд суди по закону.

— По закону... Хм! по закону!... шапће Стеван Чола: — Какав му је то закон? Капетан Муле (умро је чика му се досад) обори овде Станојка Маринога, и испребија и просу човека само за то што мисли да му се кеш поплашио од Станојлове шубаре. Јекса му ма то рече, као у шали:

— Што уби човека од Бога не машио?

— Закон ми је дао ту власт, па хоћу да ме шапамти и он и његова шубара.

— Бога ми је и тај закон худ, кад те беби будала, даје толику власт у шаке!

— Наставиће се —

ВЕРИДБЕ

Госпођица **ЗОРА** кћи пок. Михајла Драг. Ђорђевића трг. из Сивлајница и г. **ДРАГОЉУБ В. МИТИЋ.** гвожђ. трг. син г-ђе Данице и пок. Васе Митића трг. из Пожаревца. — Верени 8 маја 1927 год. 3—3

Венчања

У недељу 29. ов. мца у 11 час. пре подне венчаће се наша деца у пож. саборној цркви г-ца **Сека** са Г. **Кочом Р. Димитријевићем** трг. овд.

Скуп сватова у кући Мике Димитријевића каф. овд. Светосавска ул. 13. Стан Мате Славујев и у стану Коче Р. Димитријевића до кафане Велика Србија.

Нарочите позивнице неће бити, што се овим извештавају сви наши пријатељи.

Честитања у цркви.

Ићи ће се колима.

Љубица и Милан Димитријевић
каф. из Жабара
Раста Димитријевић

Огласи

СВОЈУ СЛАВУ
СВЕТОГ НИКОЛУ

славићу у кругу своје породице

Мира Лазаревић
обућар

ЗБОГ СЛАБОСТИ продајем прштаљку машину (четворка) са дрешом новим цена 40.000 дин. Продајем и један Дреш за петнцу у добром стању 12.000. дин. Коме треба нека ми се јави у Пожаревцу.

1—1 Алекса Пурковић.

ОДЛОЖЕНА ЛИЦИТАЦИЈА

Лицитација за продају једног кола кукуруза са њива почи. Јована Павловића — Ваге у »Мемацу« као имања пожаревачких основа, школа објављена у »Грађанину" 19 ов. месеца ОДЛОЖЕНА ЈЕ за 29 мај о. г. у 9 часова пре подне.

Позивају се заинтересовани да дођу и лицитирају.

Услови ће се видомати на протеклу лицитацију,

20 маја 1927 год.
Пожаревац. Старешина масе.

ЧАРЛСТОН
чарапе

најмоденије добијају се само у радњи

1—3 Лунић и Јанковић.

ПАЖЊА

Буковичка кисела вода

добија се увек свака највећа количина. ХМЕЉ КОМЛОВ за пекаре, ГЛЕЂ ЗА ЛОНЧАЊЕ, СИРУП ЗА ЛИПЕДЕРЕ, ДОМАЋИ ПАРАДАЈЗ у флашама ¾— 1 л.

Велики избор ОБУЋЕ и САНДАЛЕ

— Конкуренција искључена. —

Бакалски радња

Ђорђа Ж. Јовичића.

МЛАДЕНАЈМАК ПИРОТСКИ КАШКАВАЉ

1—6

ЗБОГ КОНАЧНЕ СЕЛИДБЕ

за Неготин на имање — продаваћу неке домаће ствари бураци од кукуруза и друге. Робу видаћу јевтино а и имање у Великом Црнићу.

Вожидар Т. Богосављевић
Воскар и лецедер

ЗА 9—

„Гранд Хотел"

НИЈЕ ПОТРЕБНА РЕКЛАМА

хотелијер

Људевит Рац.

Ко оглашује тај напредује

Ново отворени кројачки салон
МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по
последњој париској моди

←

ГРАЂАНСТВУ НА ЗНАЊЕ

Од 15 априла узео сам под закуп „Хотел Срп. Круну.“ — Као што се зна, данашње уређење овога хотела достиже највишу тачку, у погледу чистоће и комодитета. — Хотел располаже са 35 путничких соба, Купатилом, Гаражом, шталом за 10 коња, за госте ме охоких. Великом Салом за забаве, свадбе, биоскоп и позоришне. Великом трпезаријом и кафаном светлом и вентилираном са најлепшим погледом на 4 (четири) улице.—

Стараћу ће свим силама да очувам старо и задобијем ново поверење п. муштерија. Давајући најбољи кост јефтиније но игде такође и прокушани пиће са најобилнијом послугом.

Увек свира отмена камерна, — музика. —

Моли за посету

Стеврија Аворов,
хотелијер „Срп. Круне.“

2—3

Мед. Др. ЛУЈО ФУК
Специјалиста

Париског медицинског факултета за кожне и поверачне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледање хемијске и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог потенца лубичастим зрацима (D' Arsonvalisation) и властитом крви болесника.

Петровац. Војводе Путника 6. 6

Ћевапчићи, ражњићи и разни
мезелуци свако вече
у Народној Касини
код КОЧЕ.

Мика Петровић
кафеџија.

ГРАЂАНСТВУ НА ЗНАЊЕ

Доказано је, да држање модерног купатила у овој варошн значи материјално самоубиство. Почиње се са скромнијим даном и то: ЧЕТВРТКОМ И СУБОТОМ од 7 ујутру до 10 увече и НЕДЕЉОМ до подне. — Па ако и ово буде много, свако лепо модерно уређено варошко купатило, једино у овој варошн Затвориће се —

ДУЋАН у Краљевој улици са јелеком и осветљењем у коме је био Михајло Матић — Вата, издајем под кирију од 15 јуна ове год.

За услове и цену обратите се у књижару БРАЋЕ М. ЖИВКОВИЋ. 2—3

ПРОДАЈЕМ
и то КУЋУ у Дубравичкој улици са воћем и великом баштом.

ВАШТОВАЊУ у самој варошн подесну за пољопривреднике.

ЊИВЕ у атару ове општине разних величина.

За услове и погодбу питати у радњи

2—3 М. К. Трифуновића и Сина.

НА ПРОДАЈУ
Вршаћа Гарнитура

најновијег типа »Р. Волф« № 6., у раду је била 2 године, потпуно је нова. Цена је врло повољна. За услове обратити се

Михаилу Стефановићу, лимару
Петровац.

3—3

НАШ ПЛАЦ
СА КУЋОМ у Немешкој улици у којој станује г. Љубомир Милошевић, браварски продајемо на слободне руке. Писмене понуде поднети у канцеларију завода.

Управа
3—3 Пожаревачке Штедионице

ЈЕДНА РАЗРАЂЕНА КАФАНА
ТРАЖИ ОРТАКА

Заинтересовани нека се јаве уредништву овог листа. 3—4

КУЋУ у Книћаninовој улици са лепим плацем продајем

Живота Вељковић — Дуда
чинов. држ. монопола.

2—3

ЋЕРАМИДУ
За продају има већу количину

5—5 Михаило Цанић.

НЕМИЦА, ДОБРА КУВАРИЦА
тражи једно место где би могла дуже времена остати.

Упитати код Мите Мијатовића, берберина — преко пута Гранд Хотела. 1—1

Друштво Пријатеља Француске
ГОДИШЊА ДРУШТВЕНА
РЕДОВНА СКУПШТИНА

одржаће се у недељу 22 маја ове године у 10 часова пре подне у сали Првостепеног Суда, са овим дневним редом:

1. Извештај Управног Одбора за 1926/27 г.
2. Финансијски извештај;
3. Бирање чланова Управног Одбора, и
4. Питања и предлози.

Позивају се сви чланови да изволе доћи на ову скупштину. 2—2

НОВО НОВО

Код КОЊЕФОНА
Хотел „Берза“

од 24 маја на дан Св. Кирила и Методија па свако вече концертираће

„Руски чувени оркестар“
„ЦИГАНСКИ БАНД“

од петнаест, мешовити хор од соловиста под управом г. А. ТРОЊИЦКИ.

2—3 Управа.

ПРЕПОРУЧУЈЕМ
ОВД. ГРАЂАНСТВУ

плетених сандала по Париском моделу у разним бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена.

Радњу се налази до Касапинске радње Воје Првуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Младојевић,
опанчар.

2—2

РЕДОВНУ ГОД. СКУПШТИНУ
Одржаће Пожарев. Сав. Лов. Удружење у недељу 29 ов. мца у 10 сати пре подне у кафани код „Бранчева“ са овим дневним редом:

Бирање Управног одбора
» Надзорног »
» Лов Суда
Читање извештаја Управног одбора
» » Надзорног »

Управа.

КРЕЧ

Јефтиније од најјачих цена на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
8—10 Јовакова 10.

У уторак 24 ов. м-ца у овдашњој новој цркви у 10 часова даваће четрдесето-дневни ПАРЕСТОС моме супругу

†

Димитрију (Мити) Николајевићу
пиротеру

Извештавам пријатеље и познанике да присуствују помену.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга *Живана*, кћи *Коварт*; брат *Тока*; унуке *Живка*, *Вукица* и *Вида*; зет *Лазар* пеш. поручник; праунука *Војкица* у остала родбина.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 41 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 26. МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата на годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на цинцера од речи 1.50 дин. за прилошење од речи на гарманда 1 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23. | ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ | ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЖИВОТ И СМРТ

Једна од најтежих и најинтересантнијих проблема у људском животу, бевсумње је проблем живота и смрти. Проблем који је од увек за људски ум био и можда ће још за дуго остати Гордијев чвор кога ће сваки на свој начин одрешивати, али ће га мало њих како треба одрешити. —

И баш данас у доба моралне немаштине, у доба интелектуалне и моралне корупције, у доба смрадне моралне атмосфере и у доба очигледног материјализма», не само код »малих« но више код „великих“, који је постао магнет за све усмрдане главе и покварене душе; много је оних који хоће да говоре о животу и смрти. Много је оних, морамо рећи већ у самом почетку, који „претворише истину Божју у лаж и већма поштоваше твар него Бога« (Рим. 1.25). Много је оних који нападну на хришћанску науку и које ми због тога можемо назвати „бесним псима“ као што је и св. Јероним назвао Порфирије-а (Малхуса) са Батиније, у Сирији (233—304) бесним псетом, због жестоког нападања на хришћанску науку. Много је оних који хоће да се прикажу свету да су најпаметнији и говоре му оно што чини да свака опака моралне и за такве лепо је рећи заједно са Улисом: „да је на њих настало доба када би памет и по њу ваљали фењером тражити“ („Трион и Кресида,« Шекспир. 1898. г. Београд.) И такавима који се труде да у човеку потпуно униште које га краси, можемо ми рећи да су слични онима који школу напишаном у отровну чашу.

Један од таквих, који је у најновијем времену у свом делу »Последњи погледи на свет и живот“ својим умом поприло безумље отровно за сваког човека јесте Г. Радосављевић — Бини.

По Г. Бини »Бог није створио човека него човек Бога и да је најтупља наука у свету Христов.“ (ibid. 48 стр.) Још тај „мудрац« вели да је најслађи живот у луторијама и зарежу“ (s. 73). Тај исти Г. Бини, који је у својој „мудрости“ превазишао Хартмана, Ничеа, Бихнера, Фајербаха, Ренана и Хекела, хоће своје погледе, своју науку да наметне свету. Али како је можемо прихватити кад је то најглупља наука у свету?! Ја мислим, има ли још кога који би био „мудрији« од г. Бини и који би се охрабрио за његовом „новом мудрошћу“: „да је најслађи живот у луторијама“?! Можда је ово »мудрост« XX в. којом мисле да подигну човека на један „виши ниво«, него што је?! „Мудрост“ којом мисле да покажу човеку пут по коме расте лепе руже које својим цветовима усхрабрују свесног човека? »Мудрост« којом мисле да покажу човеку да је овај живот уживање под најбајнијим небом? Али ме! Сетимо се само да је овакву „мудрост“ донела до пропасти Грчке и Рима — старе Римске славе чувене на све четири стране света. Зато пожурмо да оваквим „мудрацима“ и оличима што пре ставимо на њихова угрејана чела хладне крпе е да ме би они својом »мудрошћу« повели овај наивни свет на Марс да му покажу „тамошњи свет“, одакле би га после пустили доле да се сав разбије.!!

И када је све горе речено истина и ако има којег који мисли добро човечанству, ја ће питам: зашто бар они којима је власт у рукама нису до данас по закону о штампи забранили ширење: „Последњи погледи«... Г. Бини?! А ако исту књигу није већ имао неко од оних којима је власт у рукама ја се надам да ако је већ неко од истих добије и прочита, да ће, т. ј. ако је љубитељ свог народа рећи: на ватру књигу, а с писцем ни суд? — Изгледа да је г. Бини хтео само да прикаже себе као жонглера мисли и вартоуза речи.... Али на жалост: какве мисли и какве речи?!! Но ми се не плашимо таквих, јер: »Шта мари застрашивање расколника! Замишљати да људи могу својим говором смањити Бога исто је те што и рећи да Мон-Блан и Хималаје може да упрља двоје једне мушице. Истина ће бити сјајна и блистава иако свих тих олешких нејасности“ — узвикује Леон Денис.

О животу и смрти говоре и познати и непознати. Сваки би хтео да на свој начин о истом говори и зато се често пута ништа не каже! За пример узмимо брошуру: Зашто је живот? — од Леона Дениса. По самом наслову читалац пре него што отвори исту мисли, да ће у истој наћи решену тајну живота али на крају пошто је већ прочитао он види да је само млаћење празне сламе на које тешко испадне и које зрно жита. И нам сва тек постаје јасно оно што већ прошли пут поменусмо!

„Многе књиге украшују с поља именом „цвеће“

Ал унутра шта је! коприва, коров и штир.“

— Наставиће се —

Rien.

МЛЕКАРСКА ЗАДРУГА

У недељу 22 ов. месеца у Пожаревцу је отворена млекарска задруга, којој је циљ да по највећег максимума искористи све оно што се прерадом млека може искористити За оснивање ове задруге и користи које ће задругари и грађанство од исте имати, највише треба да захвалимо Г. Павлу Литвинском! — Руском емигранту, чијом је иницијативом и основана задруга.

Од колико је значаја оснивање овакве врсте задруге мислим да није потребно нарочито истицати, јер је бар довекле приличном броју грађана то познато: да се само заједничким снагама може само ако се хоће, много више постићи него појединачно. Мислим да ће довољно бити ако нагласим факат: да ће задруга моћи да грађанству даје, не само по квалитету бољу робу, већ ће у исто време моћи и цену мле-

них производа куд и камо потрошачима јевтиније да дође.

Пожаревац је до сада трпио, качкавељ, кајмак, путер, и многе друге производе те врсте набављао из других вароши наше државе, па често и из иностранства, плаћајући са 30% и 40% скупље него што би иначе плаћао да је те производе куповао у месту где их је било.

Што је најглавније, то је наше новац који је могао остати у Пожаревцу, увек из њега отицао на страну, и он истим је се увек други користио правећи послове у својој средини док је овд. грађанство по скупе паре набављало производе који се могу производити и у Пожаревцу, и где би се могло на лицу места да контролише процената који узимају препродавци, а који у већини случајева несразмерно већи од онога који је потребан за покривање режијских трошкова и за пристојну зараду.

Према информацијама које ми је љубазно Г. Латинчевић као Мајкерска Задруга ће моћи да поред потреба за млеко, подмирује и потребе целе области, поред тога ће моћи и да извози своје производе и у друга места наше државе. Било би за велику штету ако би наши трговци и даље производе напред означене врсте набављали са стране т. ј. из других сличних задруга у другим варошима. Исто тако и само грађанство у свом сопственом интересу би требало да ову установу свим силама помогне на тај начин, што ће своје потребе подмиривати из продавнице пом. задруге, где ће поред повољне цене добити и првокласну робу.

Напоменућу би за сваку похвалу било када би се и надлежно Министарство о овој установи заинтересовало и бар донекле са своје стране колико толико помогло.

Живојин Жепличевић

Други Родитељски Састанак

—:—

Прошле недеље, од 10 до 12 часова пре подне, одржан је у I гимназији други састанак родитеља и наставника.

На овом састанку, учешће родитеља и наставника је било много мање него на првом.

Директор г. **Миладиновић**, отварајући састанак, констатује мало учешће родитеља и наставника на њему али одмах даје и једну врсту објашњења ове појаве По њему, појава је општег карактера. Идеја родитељских састанака је у кризи. Не само у Пожаревцу, него и у Београду, у целој земљи; не само у нашој земљи, него и на страни, у другим земљама.

Прешав на дневни ред, даје реч г. Маркову, наставнику гимназије, који чита свој реферат о оснивању школског биоскопа.

Г. **Марков**, у своме реферату, истиче велики значај школског филма у области очигледне наставе. Затим излаже оснивање и развој школског биоскопа у Другој Београдској Гимназији. Ова гимназија је основала свој биоскоп сумом од 20.000 динара и сада има близу пола милиона динара. Као почетак рада на оснивању школског биоскопа, г. Марков предлаже набавку школских филмова и њихово излагање у једној од свакидашњих биоскопских дворана, која би се, по споразуму са њеним сопственикам, уступила ученицима једанпут или двапут недељно, преко дана.

Г. Д. **Вујић**, учитељ, предлаже — као практичну основу за рад на оснивању школског биоскопа — образовање једног одбора од неколико родитеља и наставника. Задатак рада одбора био би двојак: ширење идеје о школском биоскопу и прикупљање прилога за њено остварење. Главно питање је у прибављању потребне суме новца, и по његовом мишљењу, ово ће се најлакше иницијативом решити пре него на каква друга начин, јако се на какав други начин уопште може решити.

Г. **Ј. Бабић**, професор, изражава свој страх од одбора уопште. Он је чуо тако великог броја одбора, да сада не би умео рећи, да ли постоји који одбор чији члан није и он. И управо зато не верује више ни у какав одбор.

Одбацује приватну иницијативу као практичну основу за рад на оснивању биоскопа. По његовом мишљењу, дужност оснивања школског биоскопа лежи на Обласном Одбору целокупно, а једним малим делом и на држави, на у томе правцу треба упутити акцију за оснивање биоскопа. У том циљу ваља искористити и месну штампу.

Г. **М. Марниковић**, трговац, говори уопште о значају читања и предавањима.

Г. **Т. Кацаферовић**, адвокат, говори у корист предлога г. Д. Вујића. На држава ни област, ни општина са устројством и задацима које имају данас не могу у скорој будућности остварити идеју о школском биоскопу. Према томе једино приватна иницијатива може решити ово питање као што решава и нека друга питања.

Г. **М. Тадић**, учитељ говори такође у корист предлога г. Д. Вујића. Ваља искористити сва средства која стоје на расположењу. У том циљу ваља тражити и наћи и на све женске организације у Пожаревцу.

Г. **Кацаферовић** упада: Ако жене пристану да се настанимо на њих.

Ова упадица изазива општи смех.

Г. **Миладиновић** директор предлаже и скуп усваја да у овај одбор уђу г. г. Марков, Кацаферовић, Вујић, Р. Пејић и Тадић.

За овим директор г. Миладиновић даје реч г. др. Л. **Весарабићу** школском лекару који је као другу тачку дневног реда одржао једно врло успело предавање о школској и домаћој хигијени.

Вести

Замена обвезница ратне штете. — Према правилнику који је министар финансија потписао нове обвезнице за ратну штету вршиће се у комадима од по номиналних 5 000 и 10 000 дин. Више неће бити обвезница од номиналних 1.000 дин.

Повлачење и замена вршиће се на тај начин, што ће се место пет комада обвезница од по 1.000 дин. добити једна, која ће гласити на 5.000 дин.

Обвезнице могу се замењивати само онда ако је серија иста и ако бројеви обвезница иду један за другим.

Молбе за замену, као и саме обвезнице примаће све Окружне Финансиске и среске Управе. Обвезнице од 1.000 дин., које су оштећене пожарима, ратом или другим којим узроцима постале неупотребљиве за даљу циркулацију неће се примати за замену.

Замена обвезница чији су сопственици: државна надлештва, школе, црквене, самоуправне тела, банке и новчани заводи у општине, сва јавна тела и установе врши се само у Генералној Дирекцији Државних Дугова.

Замена ће се вршити од 15 јуна ове године у целој нашој земљи.

Правилник о отварању и затварању радњи. — Као што је познато, пре кратког времена министар трговине и индустрије наредио је правилник о отварању и затварању радње. Овај правилник је био послан свим страним организацијама на мишљење и сада су та мишљења дошла, Министарство трговине држаће ових дана једну конференцију са представницима министарства социјалне политике, на којој ће се израдити дефинитиван текст тог правилника.

Повлачење државног папирног новца. — Мин. финансија са Д. Р. Бр. 92.623—26 донео је следеће наређење: Да се остатак државног папирног новца до ном. 1, 0,50 и 0,25 повуче из течаја до 30 септембра т. г. заменом са металним новцем од ном. 0,50, 1 и 20 ном. а у изузетним случајевима и за новчанице.

Замена ће се вршити код свих среских и окружних финансиских Управа.

После 30 септембра 1927 г. замена се не може вршити и незамењен државни папирни новац губи сваку вредност.

Обезбеђење радника. — Министарство Социјалне Политике издало је наредбу; да се доприносе за обезбеђење радника има од 1 јануара ове године рачунати по 6 од сто од обезбеђене наднице у место 5 од сто.

Конгрес општинских чиновника из Србије и Црне Горе. — На дан 29. 30. и 31. ов. месеца одржаће се у Лесковцу Конгрес општинских чиновника из Србије и Црне Горе.

Просветни дом у Драговцу. — Младићи у Драговцу основали су пре две године месно позориште Били су од старије генерације исмејавани, али се нису збунили, и својим средствима убрзо су основали своју књижницу, која је већ сада најбогатија у срезу.

Овог пролећа подижу просветни дом од 20 метара дужине. Темељ од бетона већ су постављени. За дом им треба још 15.000 динара, пошто га дижу сами.

Да би могли довршити дом, приређује музички одсек „Развитка“ концерат у недељу 29 ов. мца.

Биоскоп „Оријент“

ПРОГРАМ

за петак 27. ов. мес. **вечерња**

У суботу 28. и недељу 29. ов. мес. **само дневна.**

ВИТЕЗ ДИВЉЕГ ЗАПАДА

Пустоловна игра у 6 чинова.

У главној улози: **Хот Гибсон.**

ГОСТОВАЊЕ
ДОБРИЦЕ МИЛУТИНОВИЋА
у Пожаревцу.

После г-ђе Жанке Стокић, захваљујући захваљењу г. Животића, управника позоришта, пожаревачкој публици дата је прилика, да ужива у уметничкој игри Добрице Милутиновића, драмског првака и љубимца београдске публике.

Господин Милутиновић, приказао се пожаревачкој публици у комадима „Зулумћар" као »Селим Бег« и у насловној улози Шекспировог „Отела."

Нећемо се задржавати на приказу „Селим Бега" јер је Добрица, самом појавом на позорници манифестовао себе самога, тако да ми ко и познајемо његов живот, у »Зулумћару« смо гледали Добрицу, а у Добрици „Зулумћара." Та зар је Добрица у животу један пут волео и био вољен, зар је један пут у сездаху љубио, био љубљен, и отимао љубав?

Страсног, заљубљеног и љубоморног принца „Отела," с погледом на природу и стварање уметничког дела, Добрица је по истинита систематски израдио и приказао оваквог, како га је Шекспир замишљао.

Чиста љубав, сумња, верење и неверовање, бол, очајање, одлука, решеност и извршење, тако су до детаља уметнички израђени, да се не може наћи нико, који би на овај суд скептички слегао раменима, или који би смео тврдити, да то није истина.

Гете вели: »Таленат се у тишини стварa а карактер у борби живота.« За Добрицу се може рећи, да није таленат стварао, већ да је Богом обдарени таленат, преко неке је мајка природа, била одвећ издашна.

Уметничка приказа г. Милутиновића, био је награђен са два букета, и неизвештаним бурним аплаузима од стране многобројне публике.

Господин Животић као „Јаго," имао је одлично израђених и успелих сцена.

Шекспир је кроз уста Јагова, унео све мисли и опажања о друштву и животу, унео интриганта који са осмехом проваћа жалбу пријатеља на несрећу којега задесила, а на душе му вири злурадост према пријатељу.

»Јаго« сплеткари и уделшава несрећу друштву у коме се креће. У њему је уређена интрига, она му је душевна храна. Таквога »Јага,« г. Животић је дао одлично.

Госпођа Животић као „Дездемона," и г. Аврамовић као „Касио," били су врло добри.

Појединне сцене много су кварили неки глумци, које неће помињати, а који што рекао Шекспир „немају ни могућска крштене душе, ни хода крштеног, ни некрштеног, ни човечијег. То се мислило, то је блејало, да сам помислио, е је какав владичар природи направио људе, и да их није добро направио, тако су неказно подражавали човечанству.«

Raul.

Стране вести

Румунска деца долазе на наше Приморје. — Друштво за заштиту деце у Темишвару замислило је Савез за уприличење туристима на горњем Јадрану за смештај деце. За сада би та деца имала да буду смештена у новим пансионима, а с временом би општина темишварска сазидала на властити трошак румунски дечји дом.

Делегација талијанских посланика у Мађарској. — После склапања италио-мађарског уговора и после посете мађарског министра председника гроф Бетлена и министра просвете Клебелеберга у Италији има сада да посети Мађарску једна делегација талијанских парламентараца. Ова посета се већ спрема и рачуна се на то да ће талијанска делегација доћи или крајем маја месеца или јуна у сваком случају доћи ће у Будимпешту још пре летњег одмора. Ова делегација посетила би осим Будимпеште и сва значајнија места у Мађарској.

Аерометеоролошка станица на Леденом Океану. — Академија Наука у Петрограду подићиће једну аерометеоролошку станицу на Великом Лаховском острву (једна група острва на Леденом Океану). Ово ће бити најсевернија аерометеоролошка станица.

Мицукову одбијен визум за Пољску. — Један од вођа руских емиграната професор Милуков намеравао је да посети Варшаву. Морао је свој план напустити јер му је пољска влада одбила издавање визума. Ово је урађено како се тврди на интервенцију руских организација.

„Зимње вечери." — М. Ђ. Миланковић

НАРОДНИ СУД

(Из истинитих случајева)

— Мистинак. — 6

Капетан се на то дрну: брже Јокову у апс: на шпиц; пошаљи суду да је „отпловао ниоз и јаком", и ено сада Јокса још тамнује у затвору, а Станојло прасут лежи на поњави!

Ето ту суд може, а овде не може! Нема доказа!...

— Тандарајте ви колико ви је воља, рече охоло Марков брат: — суд зна шта ради, не ће дећи да шта нас кољогаже.

Сељаци се погледаше; неки уздахнуше; многи макну главом јетко, и прекидоше тај немили разговор.

У повести Вујића многи су ковача: око поноћи беху поседали под растиће да кују кола, и да се одморе, па ће тек један од њих рећи:

— Море Марко, овде смо сви људи; а у пољу смо, нико се не може прикрасти да што прислуша, деде нам испричај како си се извукао из јаничара (т. ј. како си се избавио од вршидбе коју је јаничар посветио чао).

— Извуче ме стара срећа, и да ме не би, ја пропадох на мртво.

— Кажу како, болан ме био, знаш да то нама сваком сутра може затребати.

— Поможе ми прво то што сам ја био мудар, друго што су судије тупани, и треће што је адвокат код очају слеп.

— Де нам сво причај; овде не чује ни гора ни трава: (гора далеко и трава покошена).

— Ја сам се, како су ме затворили у суду, био предвестручио; притворио сам се као да сам болестан, и на страдам на правди. Апсанџија, добри некакви старац ка Турке, не види баш носа, и мисли да је све тако, па ме је жалио, и то ми је много помогло. Тако ме је он учио да се чувам од старог једног судије који је био кнез у нахији, и који зна све ово наше шеретлуке и преварице. А од новајлија, који су учили велике школе, који су пили по свету, да се не плашим ничега. Тако и би. Стара судија само једнем слушаше кад мене писар испитује, па ме онпро погледа и обрну се писару рече:

— Лаже, лаже! Све лаже; то је од лопова лопов; пази да те не вуче дуге за нос — и оде — Даде Бог он се наскоро разболео и није долазио у суд. Мени одреде заступника некаквог адвоката, човека на заробци, који зна за село бар по чувењу. Он ме је тако бранио да сам ја, слушајући њега, по некад мислио: та он то говори за неког другог Марка, који страда на правди. И судије га послушаше, и мене пустише...

Будале су сви они, осем старога кнеза а он даде Бог, окрха брат и некуд оде, те мене ево међу вама

Тако је причао Марко браћи и јатацима својим, а они су, мислим, гутали и неслушали његове речи.

V

На Благовести године 1868, рано у јутру бејаше се разбикао биров кроза село Вогељицу:

— Ај!!!... чујте, и почујте! Ко је год поресна глава, нека иде одмах општинској судници; ниједан да не остане, пошто је глава на њему!!,.

Као брзлат пројурио је стари, и свакад трома Чича-Мијаило кроза село крај-ње села. Свикао је све сељаке; сви су чули и сви се журе на састанак. Свак спути да мора бити нешто врло важно.

А шта их чека у судници? То нису видели откако је то судинице. На дивитани, на сену, лежи мртва једна жена, сва у крви; коју би пришао да је разгледа видео би да је њезин трбух разрезано оловом, удараце ју је 13 сеченина од куршума; крв је многа из ње истекла, и она је остала боја као крпа. Сви је познају; то је Аница удовица покојнога Ђорђа Мирића. Крај мртве ње сеца њезин рођени брат, Марјан, гологлав, плачан.

За једном шљивом пред судницом стоји везан Марко Вујић, и прича се на сваког сељака који долази к судници. У затвору судском биће су три друга сељака, сва тројица лопови као и Марко, и његови другови и јатаци. На двојицу су се жалили сељаци да су пљачкали, на осмеге, две стотине шљива судница, и два члана у винограду Срећка Арсенијевића, а трећи је пробоо ножем ногу Мијоју Анђелићу, те је једно марвиче скапало у мукама и још му је запаљено сенник и кошару у којој су му изгорели четири вола и коњ.

— Наставиће се —

Венчања

У недељу 29. ов. мца у 11 час. пре подне венчаће се наша деца у нож. сиборној цркви г-ца **Сека** ов Г. **Кочом Р. Димитријевићем** трг. овд.

Скуп сватова у кући Саве Павловића, овд. Љубовијска улица.

У моме стану до кафане Велика Србија.

Нарочите позивнице неће бити, што се овим известивају сви наши пријатељи.

Честитања у цркви.

Иће се колима.

Љубица и Милан Димитријевић
кћ. из **Жабара**
Риста Димитријевић

Огласи

Пододбор Удруженић Националнић Железничара
У ПОЖАРЕВЦУ
ПРОСЛАВИЋЕ СВОЈУ СЛАВУ
ЦАР КОСТАНТИН
И
ЦАРИЦУ ЈЕЛЕНУ

на дан 3-VI-1927. год у просторијама „Српски Краљ". Резање колача у сали хотел у 11 часова пре подне.

Позивају се сви пријатељи железничара да што више присуствују овој свечаности железничара.

Пододбор Националних
Железничара у Пожаревцу

НИМИЦА, ДОБРА КУВАРИЦА

тражи једно место где би могла дуже промена остати.

Упитати код Мите Мијетовића, берберина — преко пута Гранд Хотела.

НА ЗНАЊЕ

Како је још Задруга у целости, то упозоравам сваког да у ствари ништа не купује од Благоимира Д. Рајичића ств. већ му пак штогод давати на рачун Задруге јер иста, никоме неће признати

С поштовањем
Благ. Рајичић
дуге механичар.

Дућан за издавање

у згради Кафане „Стиг" преко од пијаце до дуванџинице г. Петра Павловића. — погодан за г. г. адвокате као и друге браниоце. Издаје се под кирију од 1 јуна.

За услове упитати кафеџију кафане „Стиг"

ОДЛОЖЕНА ЛИЦИТАЦИЈА

Лицитација за продају једног коша кукуруза са имања почив. Јована Павловића — Вате у »Мемину« као имања пожаревачких основ. школа објављена у »Грађанину" 19 ов. месеца ОДЛОЖЕНА ЈЕ за 29 мај о. г. у 9 часова пре подне.

Позивају се заинт. реконанти да дођу и лицитирају.

Услови ће се изложити на протокону лицитације.

20 маја 1927 год.
Пожаревац. Старешина м-се.

ЧАРЛСТОН

чарапе

најмодерније добијају се само : радња

2—3 Лунгић и Јанковић

ПАЖЊА

МЛАД КАЈМАК

ПИРОТСКИ КАШКАВАЉ

Буковичка кисела вода

добија се увек свежа највећа количина, ХМЕЉ КОМЛОВ за пекаре, ГЛЕЋ ЗА ЛОНЧАРЕ, ОИРУП ЗА ЛИНЦЕДЕРЕ, ДОМАЋИ ПАРАДАЈЗ у флашама ½ — 1 л.

Велики избор ОБУЋЕ и САНДАЛЕ

— Конкуренција искључена. —

Вежбена радња

Ђорђа Ж. Јовичића.

2—6

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Парешког медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља свакодневно прегледавања крви и течности кичмене мождане — прегледања мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона жубичастим зрацима (D' Arsonvalisation) и пластичан рад болесника.

Петровац, Војводе Путника 6. 7

ЈЕДНА РАЗРАЂЕНА КАФАНА

ТРАЖИ ОРТАКА

Заинтересовани нека се јаве уредништву овог листа. 4—4

Ново отворени кројачки салон МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по последњој париској моди

6—

Фикследерских жутих кајшева у равној шкрани и дужини.

Бичева белих и жутих квалитет одличан

прећица никлених и обичних.

Млевене шишарке превасходан квалитет

Цена врло повољна.

Кожарска трговина
БРАЋА СТЕФАНОВИЋ.

ГРАЂАНСТВУ НА ЗНАЊЕ

Од 15 априла узео сам под закуп „Хотел Срп. Круну." — Као што се већ зна, данашње уређење овога хотела достиже највишу тачку, у погледу чистоће и комолатета. — Хотел располаже са 25 путничких соба. Купатилом, Гаражом, шталом за смештај путничких коња на околини. Великом Салом за забаве, свадбе, биоскоп и позориште. Великом трпезаријом и кафаном светлом и пентилираном са најлепшим изгледом на 4 (четири) улице.—

Стараћу ће свим силама да очувам стаго и задобијем ново поверење и. муштерија. Дајући најбоља кост јефтиније но игде такође и прокламена нова са најозбиљнијом послугом.

Увек свежа отмена кашела, — музика. —

Моли за посету

Стерија Аверов,
хотелијер „Срп. Круне."

3—3

МАГАЦИН ПОД ЗАКУП

одбор осн. школе пожаревачке издаваће поновном лицитацијом под закуп школски магацин за храну, који се налази код осн. школе у Петрикиној згради.

Лицитација ће се одржати у четвртак, 26 маја тек. год. од 2—5 час. по подне у кафани код „Два бела голуба."

Услови лицитације могу се сваходневно видети код школског благајника Коче Николића, трг, . ов.

1—3

ПРОДАЈЕМ

кућу у Дубравичној улици са кошем и великом баштом.

ВАШТОВАНУ у самој варошки поседу за пољопривредне за насељенике.

ЊИВЕ у атару ово општине разних величина.

За услове и погодбу питати у радња 3—3 М. К. Трифуновића и Сина.

НОВО НОВО

Код КОЊЕФОНА

Хотел „Берза"

од 24 маја на дан Св. Кирила и Методија на свако вече концертираће

„Руски чувени оркестар"

„ЦИАЗ БАНД"

са пенушем, мешовити хор са соиметика под управом г. А. ТРОШЦКИ.

3—3 Управа.

ДУЋАН

у Краљевој улици са јелом и осветљењем у коме је био Михајло Матић — Вата, издајем под кирију од 15 јуна ове год.

За услове и цену обратити се у књижари БРАЋЕМ ЖИВКОВИЋ. 3—3

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 42 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 29. МАЈА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе по милиметру од реци 0.50 дин. на цицеро од реци 1·50 дин. за пропагандне од реци по милиметру 2 дин.

За огласе изнад ове цене уговара.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у личном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Думиска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЖИВОТ И СМРТ

— Свршетак —

Имајући ово последње у виду можемо веровати да је него, т. ј. рђав избор књига резултат онога што вели Вишња Чедомиру, и самом в даље неки један другом поштапавају: „књиге су ово данас... Оне лажу само за време, простор, сисаре, прижавре за опште стварн. Оне су као фењер обешен позади леђе, који осветљава прећени пут, а на кораке уназире, јер се живот не понавља као што се ни јучерашњи дан неће никада вратити. Гледајући у књиге ти жалиш затворених очију, практичан живот гледа ти свечарење; не видиш шта се око тебе дешава, не можеш ништа да избегнеш ово ти се догађа ништа ти не иде у корист" („Чедомир Иванћ", в. 282-3) Зато примимо очински савет Љ. П. Немањовића како би се извукли из горње заблуде:

»Бирај добре људе с којима ћеш имати,

Бирај добре књиге које ћеш ти читати."

И тек сад, после онога, човек заиста долази до уверења, да је цела истина да је живот борба. Борба у којој човек треба да покаже витешку напући се на борбе, а не бити побеђен, т. ј. проживети паметно и мудро. Стога не треба тражити од живота ништа немогућно. У овом случају добро ће бити да чујему Пол Рикоција који је често пута шапутао свом сину: „Учи се! Чувај се! Не тражи ништа од живота. Остани у кућу, јер живот нема шта да ти пружи; у њему су руже с трњем, а његови грозови опијају« („Страх од љубави" — Henri de Regnier с. 253). Али зато не бунимо, и не треба да будемо Louis Dumur с којим бисмо рекли: „Ја добро живим, имај добар стомак и нешто да мислиш унутра.«

Резултат ових последњих редова је т. зв. вулгарни судемонизам коме је, као што се види, главни циљ телесно ужитање. Карактеристично је ове напомињуте речи Вој. Илића којима је врло лепо оцртан овај судемонизам.

„Кратак је живот, још краћа младост,
Међ док се не кса дотле није сладост,
Живот не ужива слепац је што гледи,
Човек док с'же троши ви ништа не бреди"

Али и ово није зато што можемо рећи- Трка за задовољством предаје човека потпуном духовном сну и он најзад брзо увиђа да се „пехар ужитака зна свима правити до пеленице, која доноси у сваком случају неописану невољу» B. Carnieri, Grundlegung der Ethik стр. 126.) Овде узмимо ради бољег објашњења Соломона који је опробао толико начина живота у својој власти и богатству! Али зато упамтимо на ов опет које каже: „Живот не уживам, ехеџап је што гледи", већ је боље увиђају: »Све је таштина«: С тога можемо слободно напоменути сваком да је судемонистичко појимање живота убитачно за сваку душу. По судемонизму све се сведи на то да се смрћу завршава све као и код свима животиња. То је врло страшна представа за људе! Представа која би била узрок још многобројних самоубистава. Представа коју је заступао Dürhing најбоље разумео, јер је казао: »Отрови у опште упаштавају тело; али опширне предстаре у општем напштавају живота буетоше дух" (Der Werth des Jelens, Jeipzig, 1881.) Због оне опширне представе т. ј. да се смрћу завршава све, многи се још за живота у људоме страху закопавају у мртвачки сандук сами. Али нека нас ово ништа не буни чак и ако нам неко каже да је овај живот ништа и глуп. Свакоме такоме који нам буде то говорио рецимо му заједно са Жанђјатом: „Ја знам да живота вечни старита, умреће, да све умире и да ћу и ја умрети.., али ја волим да живим... Реће ћете ми да је овај живот, којега волим никакав, То је истина! Али шта ме се тиче? Не постоји само сачашност ина и будућност" („Страх од љубави" в. 79—80). То је утеха која је многе храбрила, па треба и нас на храбри. Не мислимо на ја ово утеха само за проете људе! Нека нас не колеба ово; да само некитегегатни верују у Бога и вечни живот. Јер шта ће нам рећи нети за Сократа, Епикитета, Цицера, Михел Анђела, Бан Јоксена, Данте, Савонароду, Њутона, Коперника и мн. др. који су такође веровали у Бога и вечни живот?! Неће ли нам рећи да су и они били некитегегатни?! О! каквог парадокса!!..

И за још боља доказ онога горе наведимо пре него што завршимо ово питање, један пример који се тиче Сократа. Када је Критон упитао неправедно осуђеног Сократа како и где жели да га погребу, он је одговорио: „Како рђаво мој Критон о мени умствује, мислећи да чим је отров испијем и остане ово тело ту грудажно и бездушно, да ћу и тада ја овај исти бити, који с вама сада беседам. Нећо нећ ово, Критоне мој, Сократ бити, но само хљаа његова излишна и ни нашто непотребна. Закопај је, где хоћеш, и предај земљу земљи"; закопај је само дубоко у земљу, да тамо потруне и да ваздух спрадом својом не трује. Сократа ти укопата нећеш". Јер додаје даље: „Кад би ја смрћу био свему крај, тада бе смрт била за зле одличан посао, јер би се једним упрцем ослободили не само своје тела, него и своје душе... Али пошто је очевидно да је душа бесмртна, онда се не може ничем другим ослободити од зла т. ј. од свог несавршенства у душа но тежњом за врлином и за мудрот" („Платонови разговори").

И док ће се свет и даље препирати око проблема живота и смрти,

не примајући решење И. Христа: „Ја сам васкрсење и живот, ко верује у мене неће умрети“, хотле ми с правом можемо казати неверујући:

O, immii homines! докле ће те тако?!...

Rien.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

—:—

У петак 20. ов. мес. је у Клубу Женског Покрета управа Организације Женског Покрета одржала седницу на којој је поред других важних тачака које су решаване усвојен предлог председнице обћинске организације госпођице Соје Љешевић текара овдашњег; да се увече дан ради за организацију. Предлог је једногласно примљен јер га је госпођица председнице поткрепила многим важним разлозима, међу којима је један од важних тај што је жеља свију нас да сами створимо што више материјалних средстава за постигнуће нашег главног циља; васпитања и заштите жене сељанке и жене радинце. Ми не можемо и не смемо просјачењем та средства да стварамо, морамо их трудом својих руку створити, а једно од средстава да се она што брже створе је прихватање предлога наше председнице да се четвртком сваке недеље сакупљамо ми све чланице и управне чланице наше организације па само за један дан у недељи на заједничком послу стварамо капитал прво чисто материјални а доцније и духовни; јер шта нас више може приближити него заједнички рад и посао сврху. Тако удружене успећемо само за 4—5 часова рада у недељи да подигнемо из беде кроз годину две 4—5000 жена, који су у њу ма из којих разлога бачене. Стога управа Обћинске Организације Женског Покрета позива све своје редовне чланице да сваког четвртка дођу у три сата у клуб Женског Покрета, где ће се на заједничком послу упознати зближити и завољети па онда све скупа као један непрекидни ланац кренути остварењу свога великог циља. Управа је по сада уз сарадњу Министарства Народног Здравља, Окружног Одбора, Општина и грађанства створила установе као што су: клуб, протекторат, поликлиника, кухињу и домаћичка школа, за које ће нам покољење хвалу одати. јер лепо је рекао наш велики Његош.

»Поколења дела суде.

Што је чије нека свијема.“

Сад је на свима нашим редовним и управним чланицама да прво ове институције одржимо материјално и морално а друго да својим даљим радом створимо толико материјалне могућности да нам је могућа отклонити сваку беду наше ближње невештињене другарице, сељанке и радинице.

Добро нам дошле редовне чланице, на заједнички посао сваког четвртка Прва данашњица у четвртак 2 јуна о. г.

Пожаревац 25. мај 1927.

Управа Орг. Жен. Покрета

УДРУЖЕЊЕ ПОЖАРЕВЉАНА У БЕОГРАДУ

——

На дан 22 маја т. г. у сали хотела „Славија» одржана је конференција пожаревљана живећих у Београду, ради оснивања удружења »Пожаревљана,“ и на којој су прочитана друштвена правила и изабрана управа.

На овој конференцији која је била врло добро посећена председавао је г. Јован Ђурић — »Стражилин,« који се населио у Београд пре 55 година.

По отварању конференције г. Јован Здравковић, адв. прочитао је правила удружења, а по том је председавајући дао реч г. Михосаву Живковићу, судији Апелационог суда, који је у своме брижљивом говору изнео хумани циљ овог удружења и истакао историски значај града Пожаревца и околине од првога устанка и датим жртвама на олтар Отаџбине минулим ратовима, којом је приликом истакао хероїску смрт наших великана пуковника Миливоја Стојановића, Воје Ст. Павловића, Тихомира Марковића Драгутина И. Дулића и осталих.

Реч нашег земљака г. Живковића, саслушана је и поздрављена побожним пијететом „Слава нашим херојима.“

На крају, конференција је послала Њ. Светости Патријарху Димитрију као најстаријем пожаревљанину, телеграфски извештај о оснивању »Удружења Пожаревљана.«

Доносиће овај извештај уредништво »Грађанина“ са радошћу поздрављ ов ј корак пожаревљана живећих у Београду, желећи им сваки успех и напредак у раду.

КОНЦЕРАТ

——

Данас у недељу 29 маја 1927 год. у 4 часа по подне, а у сали «Гранд Хотела» приређује Музички Одсек „Развитка“ свој концерат у корист довршења Просветног Дома у селу Драговцу.

ПРОГРАМ:

1. Увертира „Песник и сељак“ од Зупе-а, свира оркестар.

2. »Звезда« од Милојевића, пева мешовити хор.

3. Квартет: »Мали на степу.« увертира свирају ученици Миодраг Јањић, Борко Николајевић, Селимир Јанковић и Александар Нешић.

4. Прелудија и мазурка из балета: „Коцедија свира оркестар.

5. »Лаку Ноћ« од Мајчинског, пева женски хор.

6. „Весела увертира“ од Келер — Бела свира оркестар.

7. Српске мелодије од Ј. Слободе, свирају ђаци почетници.

8. Смеса из опере: „Наталка Полтовка,“ пева хор уз пратњу оркестра.

Надамо се да ће публика посетити овај концерат, јер ће перед лепог музичког уживања имати и то задовољство, што помаже идеалистичке напоре гимназиске омладине, која указује своју помоћ сеоској омладини. Наш народ има ће лепшу будућност, ако ми омладину коју загревају. високи идеали. Не треба само викати против данашње омладине и износити њене негативне стране, јер таква бесплодна критика не води ничему позитивном, већ треба упућивати омладину на пут добра и потпомагати је кад се она тиме крене.

Треба имати на уму и ово, ако Драговац добије ове године свој Просветни Дом, да ће одмах и суседна села добити храбрости. Кажу да се село Живица већ у велико припрема да и сама подиже Просветни Дом.

Вести

——

Одликовање наших храбрих авијатичара. — На предлог Министра Војске и Морнарице Краљ је одликовао орденом Белог Орла четврт г степена резервног ваздухопловно техничког капетана прве класе г. Тадију Сондермајера и ваздухопловног поручника г. Леониду Бајића због њиховога смелог лета у Бомбеј и натраг, којим су прославили широм света славу наше авијације. Министар војни је већ раније похвалио оба авијатичара једном наредбом целој војсци.

Конгрес занатлија у Београду. — О православним Духовима одржаће се у Београду конгрес Земаљског Савеза занатлија, на коме ће узети учешћа занатлије из целе земље.

Унапређен. — Наш пријатељ г, Драг. Јанковић, управник обл. болнице унапређен је у вишу групу.

Честитамо г. Јанковићу заслужено унапређење.

Премештен. — Господин Јоза Бабић, проф. пож гимназије, премештен је за професора панчевачке гимназије.

Апел за инвалиде. — На интерпелацију Министарства Социјалне Политике набачено се на име репарација из Немачке већа количина разног алата, који ће се расподелити ратним инвалидима.

Прерада воћа. — У Министарству Пољопривреде и Вода предузета је акција за популарисање модерне прераде воћа и грожђа. Неколико стручњака, који су били на страни ради савршавања водиће ту акцију. До сада се воће код нас мало прерађивало; већином се продавало сиреже или је бацано. Сада се код наших сељака већ показује интересовање на модерне начине прераде воћа.

Пленарна седница Трговачке Коморе. — Идућа пленарна седница Трговачке Коморе одржаће се 31. маја и 1 јуна. На овој седници дискутоваће се о мерама, које треба предузети, да се наши извозни артикли ове године што боље пласирају на иностраним пијацама. Коморина управа одржаће по пленарне седнице неколико својих састанака, на којима ће дискутовати о актуелним питањима од највећег значаја по нашу привреду, а нарочито трговину.

Слава железничара. — Повереништво Удружених Националних Железничара у Пожаревцу, прославиће своју славу Цар Константина и Царицу Јелену на дан 3. јуна ове године, у просторијама хотела »Српски Краљ«. Резеће колача у 11 часова пре подне у истом хотелу.

Позориште. — Недеља „СУЂАЈЕ“ драмолог у 3 чина с прологом и епилогом. Написао Љубавко.

У среду 1 и четвртак 2 јуна два последње представе са гостовањем г. Душана Ристемановића првака Београдске драме.

† **Стеван Нов. Марковића**, виши чиновник Нар. Банке и резерв. пешад. капетан I кл. брат нашег сугрђанина и пријатеља Ђорђа Нов. Марковића потпуковника у пензији, преминуо је 24. о. м. у 55 год. живота у Београду.

Узимамо учешћа у жалости нашег пријатеља Ђоке и покојника Бог да га прости!

Биоскоп „Ориџент“

Данас се даје само девета представа у Биоскопу »Ориџент« код „Српске Круне.“

„Витез дивљег запада“

пустоловна игра у 7 чинова.

У главној улози: ХОТ ГИПСОН.

Почетак представа у 4 часа по подне.

Стране вести

—:—

Штедња ђачке деце. — Градска штедионица у Прагу беше једна од првих штедионица, која је покренула акцију да треба свет привикавати на штедњу још од детињства, и отуда је још пре двадесет година у ту сврху и покренула акцију код школске деце. Ова акција имала је одличног успеха који захвата непрекидно. Године 1906 штедионица је имала 402 улагача деце, чији улог је износио 6000 круна, године 1911 број дечијих улагача скочио је већ на 7,660 а њихов укупни улог је износио 600.000 круна. Пређи милион круна достигнут је одмах после преврата, а крајем прошле године стање је изгледало већ овако: број деце улагача скочио је на 18.496 а укупна њихова уштедевина износи преко 22.000.000 чешких круна. Када се урачунају и дечији улози по филијалама, онда укупна сума дечијих улога код ове штедионице износи равних 33 милиона. Овај резултат побуђује и друге штедионице да покрену сличну акцију.

Противталијански бојкот у Немачној. — Противталијанска бојкот који су минуле године отпочела разна немачка националиа удружења, ове је године још више појачан. На немачким листовима налепљене су марице на којима су мотиви из немачког Тирола са натписима: „Немци не купујте талијанску робу“ »Немци, не путујте у Италију.« Њиховима се пролажу и летци, о којима се немачка публика изричито упућује, да посећује наш Јадран. На станицама у Немачкој налепљени су велики плакати са сличним садржајем.

Мост Сибир — Средња Азија. — Пре неколико месеци отворена је на далеком истоку Руеије велика железничка пруга, која везује Сибир са средњом Азијом. Дужина ове пруге је 1490 километара и налази се између места Фрунза и Семипалатинска. Нова ова пруга назива ће се Семиречинск, и биће од великог привредног значаја за овај крај.

У Мађарској има и сувише банака. — У мађарским привредним круговима прати се са највећом пажњом привредни положај државе и указује се на то, да кредитна установе нису најбољи услед великог броја банака. У Мађарској има данас преко 800 новчаних завода. Ово је несразмерно велики број и отуда је у интересу привредног живота да се знатан број ових завода, пре свега ови мали, сасвим укину. У аграрној Мађарској напредује веома лагано регенерација капитала и зато ће се моћи постићи јефтиније кредит само после редукције режијских трошкова банака.

„Зимње вечери.“ М. Ђ. Милићевић

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

— Наставак — 7

Кметови су још у свануће били у судници, и нешто се много разговарали и договарали.

Кад се сељаци окупише, најпоше из суднице кметови међу њих, поздрављаше се и главни кмет почео овако:

— Браћо, пошао се у нашем селу учинило велико зло. Јутрос, ето овога дана; браћа иду у цркву, а ми се ево скупљамо да укопавамо мртво које нам крива ни дужна убијају лопови.

— А шта је то било, кмете? упита га све дела Антонијо Сојић.

— Казаћемо ви све по реду. Јуче пред ноћ повеђоше људи ову тројицу (показује руком затвор где су она тројица утамничена) и казаше да су их ухватили на самом несретном појасу миховом; и они ништа и не одричу, него траже да се пошљу већој власти. А за тога за шљивом, кога нам јадна Анђица док бејаше још жива ево ово: „Ја сам, говораше она јадница; — била запослена на стану код стоке, у Дубрави са мном је био само мој Сима (сиочић). Спавали смо у колиби, а врата смо били добро затворили затворили засовцем. У неко доба ноћи разбуди ме неко лупкарање око врата: осећам да неко мамљује да истанем врата, дигнем дете на мало тавам од колибе, а ја пипам секиру да се браним. Гвозденом полугом нападач навали врата, и уђе у колибу, ватра је по мало светлуцала; тај се човек бејаше натаранио ади га ја, за моју несрећу, позних и новаках:

Црна Марко, зар хоћеш да ојадиш и мене, несретну удовицу?

— Ај позвала си ме, је ли? Па ћеш сутра казати ко ти је узео паре: нећеш, не To рекавши скреса ми кушку у трбух, и ето видите шта учини од мене! Ја се одмах вучем у угао као мртва, дете ми се измаче некуд у мрак а он узе из сандука 70 дуката, и оде као помамни. Кад ови напље ја се полако дигнем и одмакнем до колибе Паунове, разбудим њих, и кажем им шта је и како је. Они појачају, набуде и друге људе по колабама које су ту на близу: једни оду да хватају Марка а Паун и мој брат Марјан уђу мене на сламице и ето ме донесу ту пред судницу.“

То је све нама казивала Анђица. Мало ван тога, дођеду и Марка. Анђица га повча и ту пред нама га прокље што ју је убио. Особито је туговала држећи да јој је и сиочић погинуо.

Анђица издахну, а селу остави аманет да каштигује њеног убицу.

— Да га каштигујемо, да га каштигујемо! повикаше сељаци

— Сад како велите пита кмет: — Хоћемо ли опет слати суду, или.....

— Каком опањком и ожареном суду? Зар ти не видиш да ти људи тако не могу доћи нама ништа. Него да им судимо ми сељани.

— Ахи, браћо нисам ја за то да се суди селски И ако ми то учинимо мораћемо одговарати.

— Твој нека је сеиап, а наш нека је сеиап, само да им свима судимо ми овде.

— Ако Марку не судите ви селски, рече Анђичин брат; — судићу му ја мојски. А за ове друге како вам је драго.

— Селски, селски хоћемо да им судимо сами, да се једном завиче лопови!

— Хоћете ли сви селски упита кмет?

— Хоћемо; хоћемо, хоћемо, загрме стотина гласова.

— Хоћете ли?

— Хоћемо, хоћемо....

— Хоћете ли?

— Хоћемо. хоћемо.....

— Е, онда хоћу и ја, рече кмет, и својим штапићем удари Марка по глави. Анђичан брат му скреса пиштољ у главу сису, а други сељаци ко штапом, ко каменом, ко дрветом наваљише ударати Марка који за десет минута лежаше на трави мртав, сав непребијан и страшно осакаћен.

Сад изведу из затвора ону тројицу па и њих умлате батинама, колом, каменем — чим је ко стигао. Кад их тако уљескају, опруже их сву четворицу по земљи, једног поред другог, па онда их закате: грањама шљивовим, лозом виновом, ражњем, и још штоцим — чиме су најзвернија чудовишта зла у животу.

Анђину брат натовари на своминче, те је однесе да се опева и укопа у гробљу.

Кметови се врате у судницу, па дело нашему капетану писме и јаве му како је село селски судило лоповима; писмо понесу по бирову у вресску канцеларију, а они четири лепа остане да леже онако у крви докле не дође ко од државне власти да их види. Нико им се није смео приближити.

— Наставиће се —

У недељу 5 јуна у 7 часова у јутру венчаће се наша деца у Пожаревачкој новој цркви Г-ца **Живка** ћи Г. **Драгољубом Ј. Ристићем** сарачем овд.

Скуп свитова у кући Михајла Марјановића трг. Кнез Михајлова улица и у мом стану Рајићева улица број 6 до куће Воке Стојановића (Ресавца) Пошто изрочитих позивница неће бити то пријатеља и познаника нека сматрају ове као позив.

Честитања у цркви.

Ићиће се колима.

Даница и Љубомир Бркић
земљ. из Гроцке

Марина Ристићка

Јавна захвалност

Приликом „Руског дана“ поред осталих: купила је прилоге за сиромашне руске избеглице и г-ђа Перенда Николић, супруга гимназије, којој су дали прилоге ови грађани

Павловић и Друг, трговци	100 д.
Милан Стефановић, јувелир	100 д.
Марија Плиндуровића књижара	20 д.
Исак Анаф, мењач	15 д.
Букица Анаф, мењач	15 д.
Лепосава Николић, предс. Ж. Д.	15 д.
Радивоје Живковић, трг.	10 д.
Димитрије Михаиловић, трг.	10 д
Градимир Вукосић, фот.	10 д.
Жика Илић — Средњеван адв.	10 д
М. Ј. М.	10 д.
Н. Н. приватни	5 д.

Свега 320 дин. Ову је суму управа овд. гимназије повлала Комитету за прирођивање Руског дана у Београду.

ИЗЈАВА

—:—

Доле подписати као млад човек до данас сам припадао Демократској Странци али пошто нам увидео да Демократска Странка не иде на корист народа већ од штете, а пошто сам уверен да само Народна Радикална Странка иде на корист целога народа.

Стим изјављујем да ступам у редове Народне Радикалне Странке као омладинац и молим Месни Одбор Радикалне Омладине

за општину Ливадичку да ме за сврх члана прими у овоме извести и Главни Одбор Народне Радикалне Странке и Омладине.

15 маја 1927 год.

Ливадица. Учтив
Милутин Малић.

Огласи

ОДЈЕКА

у Хотел Српска Круна — Колоњас

свирање чувене СРПСКА МУЗЕКА под управом ВОЈЕ „ЂОРЂЕ" из Ваљева.

Довољно је напоменути да је иста свирала у Београду свирала 8 месеци у хотелу „Рудничанин" на опште задовољство Београђана.

Сферија Амеров
хотелијер.

ВЕЋИ СТАН издаје се под кирију у Тиковској ул. бр. 16.

За услове упитати
1—2 Ангелину Бл. Стефановића

НА ПРОДАЈУ

КУЋА са 3 одељења и остало ослобођена пореза; **КУЋА** велика Тврђава са колама и плацем на келово, са кућом и без куће И ЈЕДАН СТАН за издавање.

Упитати
1—1 Јанкелић и Рајковић

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНУ КУЋУ од слабог материјала са земљиштем око куће 32 кра, земљиште приокладно, у Чарапићевој улици бр. 19 (Брања маја).

Милинка Гавшић удова
1—3 (Врдња маја).

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА СА ВЕЛИКИМ ПЛАЦЕМ. Упитати у улици Кнеза Лазара бр. 10.

СТАН за банца издаје се одмах у центру вароши. Упитати уредништво. 1—2

Магацин под закуп

Одбор осн. школе пожаревачке вршљање поновном лицитацијом под закуп магацин за смештај хране код осн. основне школе у Петрикиној згради.

Лицитација ће се одржати у четвртак, на Спасовдан, 2 јуна ове год. од 8—10 час. пре подне, у кафани код „Два Бела Голуба".

ПАЖЊА ЖЕНСКОМ СВЕТУ

Имам стално на лагеру трикотаже стезери а такође примам на рукољење посебно свако парче као и у гарнитури: За столове, кревете, ћилиме, за кућу, завесе витраже, мајице тепихајфера, пиустиклу, кувариде и разних других слика сваковрсно платно.

Најсавршеније шаре и мустре могу се видети у радњи код

Михајла С. Матића код Вата

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Париског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледања на крвне и микроскопских препарата за најтежу болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог потенца Дарсонвализација) и вакцинама крви болесника.

Петровац. Војводе Путника 6. 3

Ново отворени кројачки салон
МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по последњој париској моди

У згради „Гранд Хотела"

У згради „Гранд Хотела"

5—

ПАЖЊА ОПАНЧАРИМА

Добили смо велику партију уштављеног опанчарског ђона у разним тежинама.
Комаче уштављене жуте за опуту као и телеће, свињаче, козје и овче.
Горње и свињске разрезане коже веома чисте у разним тежинама.
Фикседер крављи жут тежине од 3 до 5 килограма.
Фикседер свињски жут тежина од 1 до 3 кгр.
Фикседер црни (мастан) за ситаре и напичаре.
Фикседерских жутих најишева у разној ширини и дужини.
Бичева белих и жутих квалитет одличан
Прећица финијих и обичних.
Млевене шишарке квалитета врхунског
Цена врло повољна.

Кожарска трговина
БРАЋЕ СТЕФАНОВИЋ.

ПАЖЊА

Буковичка кисела вода

добија се увек свака најнова количина. ХМЕЉ КОМЛОВ за пекаре, ГЛЕЂ ЗА ЛОНЧАРЕ, СИРУП ЗА ЛИНЦЕДЕРЕ, ДОМАЋИ ПАРАЂАЗ у флашама ¾— 1 л.

Велики избор ОБУЋЕ и САНДАЛА

— Конкуренција искључена. —

Вичкална радња

Ђорђа Ж. Јовичића.

МЛАД КАЈМАК — ПИРОТСКИ КАШКАВАЉ

3—6

Дућан за издавање

у згради Кафане „Стиг" преко од парка до пуковничине г. Петра Павловића. — погодан за г. г. адвокате као и друге бранше. Издаје се под кирију од 1 јуна.

За услове упитати кафеџију кафане „Стиг"

Радио—акумулатори
И
ауто—акумулаторе

који вреће подтаже врши на пуњење уз скромну цену УПРАВА БИОСКОПА „ОРИЈЕНТА." 1—3

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на кише и ниже у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
10—10 Јованова 10.

КУЋУ у Книћаninовој улици са леним плацем продајем

Живота Вељковић — Дула чинов. држ. монопола.
3—3

ЗА 10—
„Гранд Хотел"

НАЈЈЕ ЈОТРЕБНА РЕКЛАМА

хотелијер
Љубомир Рац.

ЧАРЛСТОН
чарапе

најмодерније добијају се само у радњи
2—3 Лукић и Јанковић

Ко оглашује тај напредује

ПАРАСТОС

На Спасов Дан ов. год. у 10 и по часова пре подне на овд. гробљу,

Пожаревачка Трговачка Омладина

кажње парастос својим заступницима, јашто се умољавају рођаци покојних наших чланова, као и пријатељи ове установе, да изволе присуствовати овом парастосу.

27 маја 1927 год.

Пожаревац. Управа
1—2 Пожарев. Трг. Омладине.

Надежда Ђ. Перић, даваће своме супругу

† **Светозару Ђ. Перићу**

трг. и рез. поручн. мајору

ГОДИШЊИ ПОМЕН у суботу 4 јуна ове год. у 10 часова пре подне а у овд. новој цркви.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 43 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 2. ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на страници од реци 0.50 дин. из конкурса од реци 1·20 дин. за саопштење од реци по публикацији 2 дин.

За огласе изнад се нема уредништво.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у затвореном писму. Рукописи се не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Господину

Милораду Радовићу

Уреднику „Грађанина"

У броју 40 »Грађанина» од 22 овог месеца ове године упутисте ми јавно питање, тражећи мој одговор, за шта ми стављате на расположење „Грађанина". Користећи се овом Вашом мојавном, ја Вам дајем следећи одговор:

Вративши се са рата, затекох кућу опљачкану. А жена ми отишла код фамилије у В. Градиште. Дошао у Пожаревац. Одсеох у „Гранд Хотел». После извесног времена састанем се са Г. М. Антонијевићем, тадањим писаром Начелства, да седи у друштву са једним непознатим човеком. Пређох Мики, поздравих се са њиме. И он ме тада упозна са Вама И он и Ви причасте ми често о Вашим недаћама и мукама које имадосте за време рата. Као човек искрен и као човек који хоће сваком добра да учини. Упознах Вас са вашим својим пријатељима радикалима, јер ме и ви уверисасте да сте радикал. И ја и пријатељи су Вас у овом Вашем несносном положају помагали.

Доцније сте се спријатељили са г. Д. Живојиновићем, да је изгледало, да сте му Ви као нов пријатељ искренији и оданији, но његови пријатељи и другови из детињства.

Кад су по ослобођењу расписани избори, званични кандидат радикалне странке био је г. Живојиновић, који је имао као противнике кандидате своје начелне противнике, још и старог радикалца г. Ђорђа Давинића, индустријалца. Ви сте Вашим чланицима у звезде дизали Живојиновића, а најбестидније нападасте г. Давинића.

После годину и више дана г. Живојиновић буде изабран за посланика. Поводом ове врсте избора часника општинских? Приликом свих избора Ви најенергичније заступасте г. Давинића. Хвалисте га до небеса. Заборављате шта сте пре годину дана о њему писали. У тој борби нисте штедели ни оне, који су Вам и добра чинили.

Доцнијим својим писањем против чланака радикалне странке сматрали сте и даље да су појединци радикали радили и гласили против кандидата радикалне листе мањих општинских избора.

Ја сам из детињства васпитан, да своје добротворе ценим и поштујем; па ми какви они изгледали у очима противника.

По својој уређеној искрености и уочљивости, верујте ми, да о Вашој личности не би никада нашта проговорио, само да ме по неко од радикала из Пожаревца и околине не запита: »Г. Драго, ш[illegible] шта то би од радикалне странке у Пожаревцу". И тада сам им на то питање обично одговарао: Да сте Ви тај кривац, који клеветајући поједине радикалне прваке својим чланцима у листу коме сте Ви уредник, р[illegible]ли угледа и саме странке; али све то под заштитом моћних.

Али Вам могу рећи, да људи, који своје добротворе, клеветају, кад се леба наједу; да са таквим људима не само што не могу лично да општим, но кроз цео мој век не желим њихово друштво.

26. маја 1927 г.
Пожаревац

Драг. Марковић
уч. у пензији.

Господину

Драгутину Марковићу,

учитељу у пензији.

Право да Вам кажем, ја сам живео у уверењу да се моме позиву нећете одазвати. Ово моје уверење беше је погрешно, и ја се томе од срца радујем, јер имам пред собом Ваш пун потачности, да не кажем неистина одговор.

Безпредметно је што износите наш повратак из рата, опљачкану кућу, одлазак поштоване госпође у В. Градиште и начин на који смо се упознали, јер све то није ни најмање занимљиво. А кад сте већ то на пошта потачности изложили, онда ми позволите, да Вашу забораваност корегирам.

Још у марту 1919 године, ја сам био сарадник „Грађанина", и као такав познат већем броју грађана пожаревачких, а нарочито онима, који су имали среће или несреће, за време окупације живети у Пожаревцу. Са Вама упознао сам се ја преко г. Антонијевића, већ у кафани »Бранковине", коју је држао пок Ника Обрадовић, а где сте Ви често играли шпаге на доминама, у којој сам и ја игри и сам учествовао.

Не доцније, већ много раније од познанства са Вама, упознао сам се, па ако Вам годи и сиријатељски — са г. Душаном Живојиновићем, преко г. Драгимира Вуловића, фотографа, који је био његов ученик.

Никада и ни са ким нисам се тако тачно у одности и пријатељству према г. Живојиновићу, па ни са његовим друговима и пријатељима из детињства, које немам част ни познавати.

Ја сам само био активни политички сарадник г. Душана М. Живојиновића, а да ли су он и радикална странка од ове моје сарадње имали користи или штете, било би нескромно, да ја о томе пишем и говорим. Једно је несумњиво тачно, а то је, да док сте га Ви нападали и ружили, и он и странка добијали су, а кад сте Ви на свој речник заборавили и њему се приближили, и он и странка губили су и губе.

Ради карактеристике људи, важно је подвући и истаћи моменат, када сте Ви г. Марковићу, промењили мишљење о г. Живојиновићу..? Баш тада, када је он посланичко пуномоћје стрпао у џеп, а ја сам се видите тада са њим развио. Има овде неке разлике и доказа, да карактер представља човекову природу у њеној најбољој форми.

Разумљиво је да човек не памти датуме, али кад човек не памти године, догађаје у којима је сарађивао и личности са којима је радио, за тако што немамо речи коју би употребили, а да не дођемо у сукоб са законом о штампи.

Видите госпођице Марковићу, нама се и то десило, кад тражите, да је на расписаним изборима по ослобођењу званични кандидат радикалне странке г. Живојиновић имао противу кандидате начелне противнике, а поред свих још и старог радикалца г. Ђорђа Давинића, индустријалца. Да сам ја „у звезде дизао г. Живојиновића, а најбестидније нападао г. Давинића".

Истина је у овоме:

Одмах по ослобођењу на расписаним општинским изборима у 1920 год. г. Душан М. Живојиновић, имао је против кандидата г. Драг. Рапковића

ака, који је добио 201 куглицу, а г. Живојиновић 523. Овога пута је г. Дамјанић, најефикасније радио за г. Живојиновића, и у општи није био кандидат.

Тек на општинским изборима у 1923 год. ће „одмах по ослобођењу“, кандидат радикалне странке г. Живојиновић имао је против кандидата удружене опозиције у лицу г. Ђ. Давинића.

Као члан месног одбора радикалне странке и новинар имао сам за дужност да радикалног кандидата г. Живојиновића „у звезде дижем,« а г. Давинића „најбестидније нападам“, јер сам и сам од стране опозиције и г. Давинића, најбестидније ружен и нападан,

Тада смо на нашему опозиције били ја и г. Живојиновић, а Вас као секретара месног одбора ретко смо када виђали и на седницама, а камо ли на нашему опозиције.

Када је г. Живојиновић. изабран за народног посланика ваљало је бирати председника општинског суда а избори су одређени за 21 јуна 1925. г. Била су два кандидата. На седници месног одбора г. Коста Обрадовић добио је 13, г. Димитрије Протић 7 и Ви господине Марковићу један глас и то од стране моје, а који глас није убележен. На одборском збору добио је већину г. Протић.

И тада је г. Ђ. Давинић имао понуду опозиције да буде њен кандидат. Да би га у овоме спречио наступао сам са пријатељима да г. Давинић одбије понуду, и да буде кандидат на чисто радикалној листи, који је добила 401 глас. Да оне није ураћено, радикали би вероватно још на овим изборима изгубили општину.

За време ове изборне борбе нисте у стању г. Марковићу цитирати ни једног пасуса из »Грађанина,“ у коме је г. Давинић »хвалећи до небеса“, нити једне речи и реченице да је г. Протић нападан. А и да сам хвалио г. Давинића до небеса, ту ничега ружног нема. Као кандидата радикалног ја га хвалим, као кандидата опозиције, ја га нападам. То је политичка борба.

Када је реч о последњеги, онда је бар Ваша доследност позната, јер данас хвалите и другујете са људима на које сте по јуче читаве кереглије погрда, да не кажем ђубрета изручивали.

За време последњих политичких избора био сам ван политике, и нисам ни једне речи написао ни против једнога радикалног првака, да су уопће тога неки радикали гласали за против кандидата радикалне листе. Кад ово тврдите, значи да не читате „Грађанина“, а ако читате ли опет тврдите, значи да Вам истина не хоће ни ћуп.

Што се тиче „добротворства“, ја немам никада у животу био у подсмеху, да потребујем ми чије »добротворство,“ а најмање Ваше. Ако знате шта значи реч »добротвор“, онда сте је и пред тога знали неумесно употребили.

Врло је добро, што сте Ви »на детињства васпитани да цените и поштујете своје добротворе». То сте бар утврдили Вашим поштовањем које указујете г. Драгољубу Јанковићу, управнику области болнице!!!

Кад сте искрени како сами за себе кажете, онда би Вашој искрености више личило, а одговарало би истини да на питања пријатеља: »Г. Драго има шта то би од радикалне странке у Пожаревцу«, дате овај одговор: Упропастиле је кметски кандидати већини из цела противно вољи народа упропастиле је групаши, шапасти, дијурнаши, лаферанти угља за државу и шљунка за општину са чиме су противници агитовали против радикала, једном речју упропасти је котерија, која је веровала у своју моћ. и није правила разлику шта је допуштено и морално, а шта није.

Чудновато је, да по нашим појмовима лист, „Грађанин“, коме сам ја уредник, нема заслуга, када странка има успеха, а има кривице, када странка губи?!!

И ако нисте у стању да цитирате и запамтите ми један чланак „Грађанина« у коме се клеветају радикални прваци, ви имате куражи да то под потписом тврдите, што много личи на Ваш познати маниар у приватном разговору: »Срете ме један у гостионици па ми рече.“ У ствари нисте Вас ниже срео, ни ма шта казао, већ Ви на тај начин Вашу мисао и измишљотину пласирате. Али, знате у јавности то не пали, и зато сам је добро урадио, да Вас замолим на чистину и прикажем свету, управо да Вас прикујем за гвоздену стену.

Да није гадљиво, било би смешно Ваше изношење, да сам ја рушио углед странке »под заштитом моћних«. Од ове заштите мени кожа и кеса пуцају, јер сам баш бранећи странку и оне, за чијег се браниоца Ви данас представљате, натоварио себи неколико судских пресуда, отеран у Забелу, чим је дошла влака г. Давинића, а и данас дању јуре ме власти за кривичне трошкове, и имам над собом као Дамаклов мач судску пресуду од пет месеца затвора и 15.000 динара у готову.

И поред свега овога Ви имате образа и смелости, да седећи у кафанској ладовини угојен и утовљен избуљених очију за столом, ове колутајући, мене представљате као рушиоца, а Вас као стуб и животни еликсир радикалне странке.

Но Богу брате господине Марковићу, зар Ви као интелигентан и интелигентан човек, мож те и за тренутак живети у заблуди, да Вас Пожаревац и околина не познају?

Што се тиче друговања и општења, по Вашем одговору изгледа да нако Вама немаће своје друговање и општење. Боже ме сачувај и такве помисли. Људи бирају себи друштво по своме укусу, а ја у осталом немам ни услова ни са Вама другујем, јер ме је невоља натерала да заборавим: фарбу, шлаге, санс, дарде и друге игре, у којима сте Ви прилично стручна и окретни.

У осталом, шта ће Вама друштво кад су у Вашим очима велики већина људи: »тапови и друмеларе“.

Ваша је мана или врлина, да не трпите људе, који заслужују дивљење и обожавате и пријатељ сте људи, који заслужују сажаљење, заборављајући при том да пријатељство које почиње сажаљењем, обично свршава оговарањем.

На крају допустите ми господине Марковићу ову констатацију, када сте Ви себи допустили мене означити као човека који се „неба најео.«

Ви врло рано и лако гледате и видите кретање и рад других, па чак и комадић неба у руци, а себе, свој рад и Вашу погачу невидите.

Гадно је у туђем оку гледати своје добро, а још је гадније у добру других гледати своје зло.

30 маја 1927. год.
Пожаревац

Милорад М. Радовић
уредник „Грађанина“.

ШКОЛА ЗА ДОМАЋИЦЕ

Обласна Организација Женског Покрета отвара од 5 јуна ове године

Школу за васпитање сеоских девојака за све домаћичке послове,

у овој школи обучаће се сеоске девојке: кувању, машењу, остављању воћа и поврћа за зиму, спремању зимнице и осталом домаћинству, ручним радовима, чувању здравља и свему онем што је једној доброј домаћици потребно за вођење једног сеоског дома.

Велики успех које су ове школе показале у целој земљи, а и у нашем округу у Вел. Селу, Пругову, Александровцу и Кули најбоља су препорука свима трезвеним родитељима, који желе добро будућој поредици своје деце.

Улаз у Школу врши се сваког дана у клубу Женског Покрета (до хамижаре Браће Живковић). Примају се све девојке и жене од 14—35 год.

Месечна школарина је 150 Дин. за које ученице имају стан и храну под најповољнијим условима.

30 маја 1927 год,
Пожаревац.

Обласна Организација
Женског Покрета.

Вести

Од уредништва. — Одговор г. Драг. Марковића, пенз. уреднику „Грађанина“, пустили смо од речи до речи како је написан.

Питомци за иностранство — Министарство Пољопривреде и Вода одлучило је да идућег месеца пошаље у иностранство 15 абсолвираних ветеринара, као своје питомце, да се специјализирају у бактеорологији.

Електрично осветљење у казненим заводима. — Министарство Правде одобрило је кредит од 740.000 динара за инсталирање електричног осветљења у казненим заводима у Пожаревцу и Забели.

Јавни час „Соколског Друштва.“ — Овдашње „Соколско Друштво“ приређује јавни час на први дан „Тројице“ 12 ов. м. на игралишту овд. спорт. клуба „Викторије“.

Друштво ће на томе јавном часу испући не само чланови и чланице, већ и мушки и женски подмладак и деца, са нарочито припремљеним вежбама.

Захвалност. — Управа Кола Срп. Сестара моли Уваженог Господина Душана Михановића прот. Врањ. Дух. Суда, да и овим путем прими захвалност на одржаном говору у цркви — приликом прослава Материнског Дана.

Пример за углед. — Подмладак Ц. К. Женске Занатске Школе Женског Друштва у Пожаревцу скупио је На Матерински Дан 600 динара и послао Гл. Одбору с тим да се 300 динара пошаље сиромашним мајкама у Херцеговини, а 300 динара мајкама у Рудничком округу пострадалим од земљотреса.

Треба да се и други угледају на овај рад.

У ВОЈНУ АКАДЕМИЈУ ЗА НИЖУ ШКОЛУ. — Примаће се и они који нису млађи од 16 год. ни старији од 20 и да су држављани Краљевине С. Х. С.

Пријава се подноси Управи Војне Академије у Београду најдаље до 10 августа.

ШКОЛА ЗА ДОМАЋИЦЕ. — Обласна Организација Женског Покрета, отвара од 5. јуна ове год. *Школу за васпитање сеоских девојака за сва домаћичке послове.*

Месечна школарина је 150 дин., за које ученице имају стан и храну.

СЛАВА УДРУЖЕЊА „СЛОГЕ“. — Сутра 3. ов. мес. Удружење »Слога“ пожаревачких Занатлија и Радника, као сваке године — прославиће свечано свога патрона Цара Константина и Царицу Јелену — у своме стану.

У 8 часова окупљање. У 9 часова полазак у Саборну Цркву на Службу Божију и 11 часова после службе резање славског колача. При резању колача пева певачко друштво „Слога“.

СЛАВА ЖЕЛЕЗНИЧАРА. — Сутра 3. јуна Цара Константина и Царицу Јелену слави Подсавез Националних Железничара у Пожаревцу.

Пензионисан. — Г. Душан Брзаковић, хидротехнички чиновник стављен је у пензију.

Дипломирала. — Госпођица Надежда, кћи Благоја Радуловића, мајора у пензији, дипломирала је на медицинском факултету.

ДРУГАРСКО ВЕЧЕ. — Официрска Читаоница приређује другарско вече у суботу, 4. јуна, у Хотел „Берлин“ за своје чланове и пријатеље. Почетак у 9 часова у вече. Одело повољно.

Позориште. — У подрински помањкљивом позоришту вечерас се даје, последња представа »Ђидо,« народни комад из сеоског живота у 5 чинова, 7 слика с певањем. Написао Јанко Веселиновић. Музика од Јенка.

Овога пута играће се и слика за време избора, која је била забрањена.

У овоме комаду гостује г. Душан Радаковић, прва Београдског Народ. Позоришта у улози. Маринко Гагић.

Са овом представом позориште завршава свој рад у Пожаревцу.

Биоскоп „Оријент“

ПРОГРАМ:

КОД „СРПСКЕ КРУНЕ“

У петак 3 јуна Цар Константин и Царица Јелена — ДНЕВНА и ВЕЧЕРЊА.

АФЕРА СА ВОДОПАДОМ

или

КОРУПЦИЈА У ФАЛЕРОКУ

Весела пустоловина у 7 чинова.

За суботу 4 јуна ДНЕВНА и ВЕЧЕРЊА и недељу 5 јуна ДНЕВНА и ВЕЧЕРЊА ПРЕДСТАВА.

МАЊЕВАР ЉУБАВИ

Весела војничка прича у 6 чинова.

ПРОГРАМ:

КОД »ВРАНИЧЕВА«

Даваће се у петак, суботу и недељу САМО ВЕЧЕРЊЕ ПРЕДСТАВЕ

ЗАКОН ПРАШУМЕ

Роман шумског човека у 6 чинова.

Стране вести

—:—

Најстарији лист на свету престао излазити. Како јављају, недавно је обустављен кинески лист »Чин Пао« који услед великих немира који у Кинеској владају, не може правилно излазити. Овај лист излазио је пуних 600 година и према томе сматрао се за најстарији лист на свету.

Пољске офериције нашој држави. Ових дана одржало се на нашем посланству у Варшави оферувална лицитација великог железничког материјала за нашу државу. Нарудбине је добило Крилово и Лаурин друштво, и то 2000 тона шина, 1500 тона материјала за конструкцију мостова све у укупној цени од 10 милиона динара.

Курс лужичко српских народних игара. — Код Лужичких Срба сачувао је велики број старих народних игара или такозваних српских реја. Ове реје сада већ мишчезавају, али разни фолклористи успели су још да их много спасу, забележе и сачувају. У Будишину, у српском народном дому, отворен је 21 пр. м. курс »Српских народних реја,“ да се оне игре сачувају и поново уведу. Овај курс обухвата 15 таквих народних реја.

„Зимње вечери.“ — М. Ђ. Милићевић

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

— Наставак —

8

VI

На велики понедеоник 1808 године ме пут на механу села Веселице. Ту сам устаних да што поручам. Механџија, Цинцари као и сви други што су, бејаше нешто узнемирен. Види се да су, многи нови гости прионили у њега, и поранио отишли к општинској судници.

— Ко је међио овде? упитах ја.

— А ко није? Лакше ћу ти казати, одговори ми Цинцарин; — г. Началник; капетан, докшур, судија и две писари.

— Куда ће толика господа овако уз пост?

— Сви одоше у судницу. Траже који поби попови? Сиромасе сељаке ће страда. Каже г. начаљник: оке све ждо на робију.

— Зашто?

— Зашто? Зашто; Кој зиаје? Каже, нике нема власти на попови; само сут; а сељаци се наџинили сут па сад ока сви да страда.

Нисам имао кад задржавати се да се боље известим о том догађају, него напишем писмашце једном свом пријатељу, да ми јави шта најпосле изађе из тога сеоског суда.

После подужег очекивања дође ми од њега ово писмо:

„Драги Пријатељу,

„Тек сада могу ти одговорити на писмо које си ми писао прних дана велике недеље. Али ће вредно бити да ти најпре, ма у неколико речи, представим комесаре који су трагали ону ствар.

Њих је управо четворица; окружни начелник судија, српски начелник и лекар.

Окружни је начелник човек у годинама; прешао је 50, ако није ушао у 60, ма колико да је висок ставом и крупан снагом опет је према свему томе несразмерно пун. Он кад седне сам испуни највише тарабице ми цете уз њега више нема места. Ма да је тако пун и гломазан, он је ипак на чуде брз и усталац у дужности. Штета је што своју дужност увек разуме само онако како главни председници из Београда, или како држи да би му тамо било примљено за добро. А како су случаји у животу народа тако разноврсни и разнородни, да их се у Београду ни најмудрији човек не може свију сналаз да се сети, то и ти председници нису свакад довољно проспрани, те се сиромах начелник често находи у великој невољи. Он зерује из дубине душе своје да би сав његов округ био потпуно срећан, кад би само врхне све што власт наређује, и мисли више осем тога што она наређује. Али како власт не може да дасне да да онолико наредаба колико у људи има потреба; даље, како се може да догоди да власт нешто не угоди, те су људи принуђени да се довијају сами у невољи својој, — то се начелник често држи да је некривце несрећан, видећи да људи толику масу послова предузимају и спроводе или без упута, или по некад и мимо упута.

Ову несрећу у селу Веселици он је сматрао као праве своје зло; држао је да ће се у Београду рећи да је он неумешан и не вредан начелник кад се то могло догодити.

Он је истинским тегмио ни добро, али није знао да за творење добра у свету има и других времена и других калупа поред законских и наредаба власти.

И чуде дивне! сељаци су ово све знали и, баш сваки, над својом старешином нису могли да повладају, нису били њевини ни њега, знајући да он, и кад не ућуди, тежи на добру!

Судија је човек од својих 40 година. Здрав, крупан, одрешит човек; ни је никао пред очима, по свом логичком начелству, убице које ваља ценитати и спровести надлежноме суду на суђење.

Он је мислио само о том како да промаше; кад се, где, и у чијој глави зачела мисао о тој катастрофи, ко је њу подстицао, и ко ју је најпосле извршио.

Капетан је био човек различан од ове двојице. Могао је имати својих 50 година. Век је провео служећи у народу. Он се одликовао увек благошћу и тактом у својој дужности. Зато је савладивао веома тешке послове са свим сам, без силе и зора. Говорио је мало; учио људе паметно; заповедао им разговетно, и судио право. Народ га је свакад уважавао. На најсрећнији начин овај је старешина гледао да сложе тешње државне власти с потребама сељака којима је управник.

Лекар је мали човечић; миран, благ, добар, љутњи, и убеђењут свом појавом који као да му је све први у животу.

— Наставиће се —

ВЕРИДБЕ

Г-ца БРАНКА кћи Љубице и Јована Лекића трг. овд и г. Др. ВЛАДА Б. ДОБОШПАРКВИЋ, санитет. поручник, син г-ђе Маре и покој. Будимира Илића, артиљер. пуковника кренли 22 маја 1927 године.

Примаће честитама 5 и 6 овог месеца.

Венчања

У недељу 5. јуна у 7 часова у јутру венчаће се наша нећа у Пожаревачкој новој цркви Г-ца *ЖИВКА* са г. *ДРАГОЉУБОМ Ј. РИСТИЋЕМ* сарачем овд.

Скуп сватова у кући Михајла Марјановића трг. Кнез Михајлова улица и у мом стану Рајићева улица број 6 до куће Ђоке Стојановића (Ресавца). Пошто нарочитих позивница неће бити то пријатељи и познаници нека сматрају ово као позив.

Честитаће у цркви.

Иваће се колима.

Даница и Љубомир Брајић
зетић, пе Гроцке.

Марица Ристића.

Огласи

ГОДИШЊА СКУПШТИНА

Пожаревачко Женско Друштво одржаће РЕДОВНУ ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ у недељу 5. јуна у Друштвеном Дому.

Рад почиње тачно у 4. часа по подне.

Позивају се све редовне чланице, добротворе, утемељачи, приложници друштва и његових установа као и сви пријатељи, да масовно посетите ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ и ИЗЛОЖБУ Пиротских ћилимова, чипкотаже и израђеног одела и рубља.

ЈАВЉАМО

Поштованом грађанству

Пожаревца и околине

да ћемо од 5 ов. мес. отпочети рад у нашој ново реновираној

Кафани „СТИГ“

ПРЕКО ПУТА ГИМНАЗИЈЕ.

Радња ће бити снабдевена прасклавеном орповом кујном и пићем.

У двориште може стати преко 150 кола.

Услуга брза и тачна.

Молимо на што већу посету

С поштовањем
Станија, Жарко
Вожевчани.

1—2

Зубни лекар

Извештава поштовану публику да ће почети од 10 јуна своју зубнолекарску праксу, најмодернијег система.

Пломбирање, лечење и вађење зуба без бола.

Специјалиста за вештачке зубе, ради све послове по најновијем систему, у платини, злату и каучуку.

Преглед бесплатан

С поштовањем
И. Рутар
Т. Петровић.

Ординира од 8—12, 2—6 Кнез Михајлова 8.

Ново отворени кројачки салон МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

У згради „Гранд Хотела“

Израђује све врсте одела по последњој париској моди

У згради „Гранд Хотела“

6—

Милорад К. Атанацковић

трговац

ПРОСЛАВИЋЕ СВОЈУ СЛАВУ

ЦАР КОНСТАНТИН

и

ЦАРИЦА ЈЕЛЕНА

у новој кући г. Миливоја Антића.

ПРОДАЈЕМ

КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

Обратити се

Војиславу К. Ђорђевићу
сарачу Пожаревац

1—6

ПРОДАЈЕМ механу звану „Мала Лепојка“ и дућан до исте у Кнез Михајловој ул. са 9 одељака подрумом и плацем око 10 ари на најбољем месту.

Никола Јотић

2 СТАНА

За издавање одмах. Упитати Љубичевска улица бр. 7. Иву „Стругара“.

Дућан за издавање

у згради Кафане „Стиг“ преко од парка до дућанџинице г. Петра Павловића. — погодан за г. г. адвокате као и друге бранше. Издаје се од јесењу од 1 јуна.

За усмене упитати кафеџију кафане „Стиг“

Радио—акумулаторе

КАО И

ауто—акумулаторе

све врсте поправке врши на пуњење уз екрпну цену УПРАВА БИОСКОПА „ОРИЈЕНТА.“ 2—3

ОД 1 ЈУНА

у Хотел Српска Круна — Колоњас

свираће чувена СРПСКА МУЗИКА под управом ВОЈЕ „ЂОРЕ“ из Ваљева.

Довољно је напоменути да је иста музика у Београду свирала 8 месеци у хотелу „Руднички“ на општо задовољство Београђана.

Стеврија Аврамов
хотелијер.

ВЕЋИ СТАН издаје се под кирију у Таковској ул. бр. 16

За услове упитати

2—2 Ангелину Бл. Стефановића

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА СА ВЕЛИКИМ ПЛАЦЕМ. Упитати у улици Кнез Лазара бр. 10.

СТАН за сваки недеље се одмах у центру варошп. Упитати уредништво. 2—2

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНУ КУЋУ

од слабог материјала са земљиштем око куће 32 ара, земљиште првокласно, у Чарапићевој улици бр. 19 (Брања мала).

Миланка Гинић удова
(Врдила мала).

2—3

Магацин под закуп

Одбор осн. школе пожаревачке расписује поновном лицитацијом под закуп магацин за смештај хране ове осн. основне школе у Петровићевој згради.

Лицитација ће се одржати у четвртак, на Спасовдан, 2 јуна ове год. од 8—10 час. пре подне, у кафани под „Два Бела Голуба“.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Парискот медецинском факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Бастука управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледање хране и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона љубичастим зрацима (D' Arsonvalisation) и вакцинатом крви болесника.

Пожаревац, Војводе Путника 6. 9

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на више и боље у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.

10—10 Јованова 10.

ПАРАСТОС

На Спасов Дан ов. год. у 10 и по часова пре подне на срп. гробљу,

Пожаревачка Жупобачка Омладина

извршће парастос својим завичајцима, жртва се умножавају рођаци мирних наших завичајца, као и пријатељи ове установе, да масовно присуствовати овом парастосу.

27 маја 1927 год.

Пожаревац. Управа
1—2 Пожарев. Трг. Омладине.

Надежда С. Перић, јављаће своме супругу

† Светозару Ђ. Перићу

трг. и рез. коњич. мајору

ГОДИШЊИ ПОМЕН у суботу 4 јуна ове год. у 10 часова пре подне и у срп. новој цркви.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 44 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 5. ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по гармонда од речи 0.50 дин, на цицера од реми 1·50 дин. за прописано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИМ и ОДГОВОРНИМ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

А В Е Т

Свет је презрео рат, осудио тиранизам, омрзао и империјализам. Демократски и национални појмови добили су своје високо хумано обележје код свију народа. Самосталност и ослобођење грађана од туђина нападача и завојача дубоко се укорениле у међународном праву.

Нема Вилемове царевине и некадањи диктатор цар сада обезоружан почива у туђем тесном стану. На његовој души је тешки грех и он ће зато дуго одговарати пред великим Творцем. Нема ни аустриског цара мучитеља Словена, који је своје кравво време провео као интелигентни врховни дух камарише. Он на сваки начин у паклу седи и одбројава испаштањем оне невине жртве, које је он смакнуо на овоме свету. Нема напослетку ни оних авантуриста пропагатора завојачке силе преко Балкана за Исток, — њихово напрезање не подносе више тајни хабзбурски фондови.

Међутим ево са лепог Јадрана ствара се нов изазивач мира. Фашистичка Италија жели да изађе отворено са неким плановима. Откуда је тај преокрет са Југа културне Европе? Наш западни весели сусед као да иде стопом паних царевина. Нестало су силе, које су имале више милиона упарађених војника. Пале су те ратоборне силе исто онако, као да се нису за рат никако ни спремале.

Не сумња се у доброту италијанског окретног народа. Он је исто радан, дужан пажње као и Немац, као и Мађар, као на крају и Енглез Француз. Рус и Србин. Народ у души нема никаква ту жељу што често чине његови неосетљиви управљачи.

Али се мора рећи права истина за грех нечији увек нови одговорност заинтересовани. А рат је пивља борба народа против народа. Зато ће синови великих Римљана носити тешку одговорност за сваки непромишљени акт.

Шта је главно зна се тачно колико је војно и финансијски јака Италија. Није она толесила према нама како ова дипломатским путем са нетактичним омаловажењем износя. Није наша земље толика мала да је могу они савладати за неколико дана. Јеш истрајност наша може је поучити на обратно. Бојимо се да од западног сада лошег пријатеља не добијемо и без наше жеље посрамљеног суседа за вечито.

Италија је као и нама природни пролес да се економски и финансијски развије. А зато јој довољно земљиштине. Напредна Белгија и Холандија најбоље им доказ. Али она жели шарану у простору. Исто тако као и бечки цареви са масом грофова, барона и осталих пробисвета. Али рат је и коцка и тешко се може рећи нешто унапред за сигурно само, где је моралне страна слабија.

Ми видимо и без последњег италијанског геста да око нас непријатељи делају. Међу су то духови, који не могу своснити правилну везу у паклу. Италија се ево појавила да као ублажи њихову несносну патњу. Лепо је то пожртвовање, али је штета што нема у том чину дубоког моралног ослона. Ми видимо у тих непријатаља мртвце, чији је дух — завет нешто неспокојан. А и Италија није жива провокациона сила, која би могла целоме свету диктирати своје империјалистичке услове. Зато њена претња нема никакву материјалну потпору. А ми знамо да завојачка политика прежива своју последњу етапу. Знамо даље да мртвац, кога смо ми лично срушили, не може више показати знаке живота. И због тога ми ту завет посматрамо без икаквог унутарњег страха.

Жемања Павловић.

Шарлатанство....

Шарлатанство и обмана; или где је претекција, ме утврђују начији темељ тамо где обилују, ништа су сигурне тамо где су се настанише; оне су болест и појадање предхођник сваке пропасти.

Ми многе ствари примамо сугестијом, не проверавамо их одмах; али кроз време, дођемо до разочарења, које искупљујемо многим непријатностима.

Како у физичкоме, тако исто и у психичкоме погледу (посматрајући човека, предмет и разне појаве) до истог резултата долазимо. А све то долази усled несазнања. Многим пак стварима нећемо сазнати ни почетак ни свршетак; ни одакле су, ни куда иду. Муњевиту ватру из црног облака називамо »електрицитет». Али што је то? Шта га је начинило? Одакле долази? Куда иде. Ма да је наука многе ствари расветлила и много за нас учинила и чини, маса ствари за њу је још загонетка која плива по мору несазнања.

Отворимо наше духовне очи, да ће мо кроз сваку творку видети њеног творца — Бога. Кад сваку творку називамо »Појетска природа» ми јој тад придајемо Божанску лепоту а кроз њу, као кроз стакло гледамо у само свемогућство Творчево. Све ствари које видимо заиста су чудне слике највишег Бога, међу тим сликама човек је најчуднија слика. Суштина нашег бића је тајна у нама која се зове „Ја“, — то је дах небески у коме се открива највише биће које је у човеку. Има само један храм у васиони, а то је тело човеково.

За то човек само телесно нестаје и место његовог трошног тела остају му дела да га ми засветле, или га помрачe. — Сократ: погребите ми тело где хоћете. Ја нећу умрети У делима је мој живот!...

Нико не може бити оно што није!... Зато удените ма колико слојем

бната, па га остављате на тропску врућину да се спече, и до њега постављате позлаћену рђу. Прва плаха киша опрашће злато, па ће злато опет бити злато. А рђа, кад јој позлата падне — оста рђа!...

Јов. С. Десимировић
парох в. прилепски.

ВРАЖБИНЕ — ЧИНИ

—:—

На дан 5 маја ове године одржат је код Вел. Градиштанског Првост. Суда претрес по увајамном оптужењу Ж. Ј. и В из села К.

Ж. је одговарао за клевету, нанету и јавну увреду нанету Ж, дела из § 210 и 213 гр. законика.

Ј. и В. браниo сам по њиховом оптужењу а заступало их као тужиоце по оптужењу Ж.

На дан претреса, а пре но што смо ушли у суд. В. ме замоли, да учиним, да жена Ж-ва, која је са мужем дошла, неће буде присутна претресу. На питање зашто? [В. ми одговори: „тако.“ Објасним му, да су претреси јавни и да жена Ж-ва може да буде присутна извођењу дела. В. ме бојажљиво погледа и рече. »добро,« али одмах са тим додаде: „али ја небих желео да она буде присутна изслеђењу,“ нашто ућутим, јер том тражењу нисам придавао никакав значај.

Око 9. сати одемо у суд на претрес. У разговору и очекивању да отпочне претрес В. ми понова рече да учиним да жена Ж-ва не уђе у салу кад претрес отпочне, и тада ми објасни зашто. Исприча ми, да је врачара, да је собом донела вражбине да у врача — општински суд, те да њен муж не буде осуђен.

Наравно, да сам се на то насмејао и казао му, да су то будалаштине и да вражбине не могу да спрече суд. И да би га разуверио, испричам му, да су судски панадури толико пута, после свршених претреса за тешка кривична дела, налазили у сали, где је изслеђење и суђење обављено, разне заметуљке са разним стварчицама и коегима завезаним црвеним končићима, па и ситно камење у џепковима сале, на су неки оптужени, који су на те вражбине од њихових жена, нарочито млађи, много полагали и веровали отишли на робију или за колац а вражбине им нису помогле, али ипак на лицу В. видео сам, да га моја разлагања не могу да разувере и смире. Остало је и даље убеђење, жерзокан.

На десетак минута пре отпочетог претреса дође В-у рођак му Р. и рече му: „не брини, учинио сам да Ж-ва жена не буде пуштена на претрес. Лице В-во доби весељи израз, погледа у мене и кад виде да се смејем њиховој будалаштини рече ми: „Смејте се ви, али, сад ће бити добро. Сад сам убеђен да ће суд пресудити дела по закону, а кад би она вештица ушла у салу осећао би мањак. Незнате ви какве је вражбине донела да општински суд да јој мужа не осуди. Од како је њен муж добио позиве од суда она не седи код куће. Обишла је све могуће врачарице у околини и пре два дана прекосно ми у селу рече: да њен муж неће бити осуђен. Коштаће ме, велики доста, али ћу ја суђењу затворити уста суду. Мој ће муж бити ослобођен а ти и твоја мати бићете осуђени, па се бојим да тако буде, јер чини све могу да учине.“

Шта сам могао. Да му и даље показујем да су то будалаштине и немогућности, уображења која постоје само код простог света било је узалудно. Боже је оставити га у том уверењу но доказивати му нешто што му се доказати неможе, јер он у то слепо верује. У осталом, не верује само он у чини. Верују многи и многи. То је болест од које не болују само сељани по селима већ од те болести болују и варошани, нарочито женски пол Зар нам за то не дају пример врачарице у Београду? Зар не читамо често пута у новинама како је код те и те даме из виших кругова дошла врачарица циганка, врачара јој и госпођа је богато обдарила и поред тога што је врачарица покрала. Веровање у чини уображење је, болест, којој за сада лека нема.

Свршен је претрес и изречена пресуда Ж. је осуђен за нанету клевету Ј. са месец дана затвора а за нанету увреду В. са 300. дин. новчане казне и да плати кривичне трошкове. Ј. и В. пуштени су испод суђења за нанету клевету и јавну увреду Ж. јер је суд нашао да дело клевете и увреде не постоји.

По саопштењу пресуде око пола 12 сати изађемо из суда. У путу В. и рођак му Д. понудише ме да свратимо у кафану на чашу пива. Уђемо у кафану и седнемо за сто. В. поручи два пива за њега и Д. а мени кафеџија донесе једно мало чокањче пелинковца јер пиво због слабости стомака не пијем. Пошто смо испили, В. поручи још по једну, али ја одбијем другу, и кафеџија донесе за њих још два пива. Чаше са пивом и празно чокањче стајале су на столу. За све време В. и Д. говорише ми о Ж-вој жени да је силна врачарица, и како су добре урадили, што су је спречили, да уђе у салу за време суђења, тврдећи да би она њеним вражбинама омела суд и суд не би дело онако пресудио, — кад нешто ма столу пукне, јер смо чули јасан звук „пак.“ Сва тројица погледамо у чаше и чокањче и видимо да је чокањче пукло у доњем делу, парче се одвојило и пало на сто, а чокањче остало у дубећем стању. В. и Д. прекидоше говор, прегледаше као смрт, и узнемирени гледаше у мене. И ако ми ова физичка појава није била пријатна, јер моје доказивање да чини не постоје, после овога догађаја, оде у тањирају, насмејем се и кажем, да то није страшно; да не треба да се плаше и да то долази од промене температуре; јер се дошава да стакло и без удара спонт само пукне, али ми они преплашени одговорише: »Није то; господине, што ви каже. Те су они чини што је жена Ж-ва спремила за суд па их није могла тамо да потребе, већ их после претреса наменила нама и послала за нама. Чини су нас ето стигли и срећа је наша што су ударили у чокањче а не у нас. Да су у нас, ало би било. Ето, па сад не верујте у чини.«

Остали смо за столом још кратко време. Ја им објашњавао да то нису НАПРАТЕ ЧИНИ, већ једна физичка појава, али их нисам могао да разуверим. Одоше са уверењем у вражбине жене Ж-ве и да је чокањче пукло дејством њених чинарија.

И сада, ко је тај, који би их после свега свога што се их стену десило, могао разуверити, да вражбине — чини не постоје?

6 маја 1927 год.
Вел. Градиште.

Илија Н. Ђорђевић,
адвокат.

Вести

Пред изборе. — Како су на прагу избори нар. посланика осећа се већ живље кретање по политичким партијама. Ових дана Сељачка странка одржала је зборове у срезу моравском а у прошлу недељу Демократе пожаревачке одржале су збор и изабраше нов Месни Одбор. Вође и прваци радикалски држали су конференцију и решили су да се не бира Месни Одбор него да остане исти, који ће провести изборе онако исто као што су спровели и прошла два избора општински и обласни.

Како јављају београдски листови изборе ће извршити коалиција радикала и демократа са надом да у скупштину уђу људи честити и поштени, што мање интелектуалаца а што више људи из народа са здравим разумом и родољубивим осећајима. Да се сузбију корупционаши и партијски штребери.

Избори ће бити расписани у половини јуни месеца а извршити у половини септембра ове год.

Ћилимарска изложба у Паризу. — Од 1. јуна до 1. октобра ове године одржаће се међународна ћилимарска изложба у Паризу, на којој ће бити заступљене све државе.

Наше Министарство Трговине и Индустрије образовало је две комисије које ће обићи она места где је развијено ћилимарство, како би се извршио што бољи избор ћилимова које ћемо послати на изложбу.

Жега. — Већ неколико дана како су наступиле ужасне жеге са јаким дувањем Кошаве. Жега је несносна и јака као у јулу месецу, те, ако и дуже потраје рђаво ће утицати на пољске усеве.

Са пијаце. — Цена кукурузу на нашој пијаци све више скаче. Ових дана цена је достигла ко 185 дин. 100 кила.

† **Цветко Павловић**, економ из Вел. Села, преминуо је на Спасовдан, 2 јуна ове године после дуге боловаља у Великом Селу, где је 3 јуна сахрањен. Преминуо је у 73 години живота.

Поч. Цветко рођен је у В. Селу, и као самоук доста је читао и умео да напише своје мисли, које је ранијех година износио преко »Грађанина“ како политичке тако и привредне. Поч. Цветко био је човек тихе и мирне нарави, увек сталожен и ладан. Кад су идеје поч. Светозара Марковића раширили крила и полетеле у народ, тим се идејама још у младости приближио поч. Цветко и био је социјал-демократа, а у оснивању Радикалне Странке у првим данима мученог рада узимао је жива учешћа како на зборовима тако и на перу и одушевљено је помагао. По своме убеђењу ко смрти је остао доследан идејама Светозара Марковића, које му је био његов идеал, зато је Цветко и његов дом

уживао леп глас не само у селу и срезу већ и у целом округу пожаревачком.

Цветко је био народни интелектуалац, управо сеоски филозоф.

Бог ка га прости! Вечан му спомен.

Ђ.

Кредит за радионице министарства саобраћаја. — Министарство саобраћаја тражило је од Финансијског Одбора Народне скупштине да се одобри 40 милијона динара, који ће се употребити за радионице Министарства саобраћаја. Овај ће се кредит одобрити из оног дела буџета Министарства саобраћаја, који је додељен за оправку саобраћајних средстава у приватним радионицама, а који износи 85 милиона динара.

Годишња Скупштина. — Пожаревачко Женско Друштво одржаће Редовну Годишњу Скупштину у недељу 5. јуна у Друштвеном Дому.

Рад почиње тачно у 4. часа по подне.

Позивају се све редовне чланице добротвори, утемељачи, приложници друштва и његових установа као и сва пријатељи, да изволе посетити Годишњу Скупштину и Изложбу Пиротских ћилимова, хрватежа и израђеног одела и рубља.

Стране вести

—:—

Мађарске државне железнице уговарају румунским железницама вагоне. — Мађарске државне железнице склопиле су са румунским државним железницама уговор, којим се има узајмити 3000 вагона. Како се сада чује мађарске државне железнице намеравају сада још 2000 вагона да дају румунским железницама, да би тиме помогли кризи вагона, која онде влада.

Међународни конгрес банкара. — Јуна месеца у Штокхолму одржаће се међународни конгрес банкара. На конгресу ће бити заступљене све земље преко својих банкарских удружења.

Велика хапшења комуниста у Грчкој. — Атина, 2. јуна. — У Грчкој су почела велика хапшења и протеривања комуниста. У Солуну је ухапшено 16 комуниста. Док су спроводени на брод, дошло је до сукоба између војске и радника.

Немачки зајам Пољској. — Немачки меродавни фактори учинили су споразум са немачком министарством спољних послова више предлога за зајам Пољској. Према вестима учињена је била са немачке стране прва понуда Пољској већ пре неколико недеља. Понуда је гласила на 100 милиона долара, при чему се постављао услов, да се зајам мора употребити за потпомагање оних пољских индустријских грана које директно не конкуришу немачком извозу у Пољску. Ових дана боравили су поново у Варшави делегати немачких банака и донели су понуду за државни зајам од 100 милиона долара и једну понуду трговачког и индустријског зајма у 100,000.000 до 150,000,000 долара.

У Мађарској се неће завести ове године летње време. — У Мађарској беху недавно предузете кораци у сврху систематизовања летњега времена. Како се сада чује мађарске државне железнице покварише овај план, што би завођење летњега времена у Мађарској изазвало велику конфузију у међународном железничком саобраћају, пошто се у суседним државама летње време не заводи и тиме би постојала разлика на једним целим сатом између мађарског возног реда и осталих суседних држава.

Извоз стабала из Совјетске Русије. — Совјетско надлештво за спољну трговину предало је оних дана шведском тресту жигица два милиона квадратних стопа стабла од тополе.

Бугарски млинарски Савез. — Бугарски млинарски савез одржао је пре неколико дана седницу у Софији на којој је донето решење да се приноје организацији бугарских виноградјалаца. Овом фузијом има се постићи заједничка енергична колаборација у корист снабдевања и усавршавања бугарске индустрије.

„Зимње вечери." М. Ђ. Милићевић

НАРОДНИ СУД

(Низ истинитих случајева)

— Свршетак — 9

Доспавши у село, комесари затеку још у судској авлији лешеве оних поубијаних копова. Њих лекар одмах извади и прегледа; напише свој извештај о свакоме, и онда се они одмах сахране у гробље. После тога сазову се у судницу сви сељаци — њих 470 глава порских.

Начелник, љут што се у његовом округу такво зло догодило, срди се на све и на сваког, чак и на самога капетана. Кад се људи искупише, он, с осталим комесарима, уђе међу њих, и поче оштро питати:

— Ко поби људе несретнице једне! Ко присвоји власт која припада само судовима?

Сељаци ћуте и гледе. Тек кад начелник постави питање кратко и јасно:

— Ко поби људе? Они повикаше као из једнога грла:

Сви, сва; општина!

Тако је трајало два пуна дана.

Једном, начелник, чујући да један сељак изговара речи: „Сви смо", ухвати га за руку и упита:

— Јеси ли и ти кад сте сви?

— Сам нисам; а општина јесте.

— Затворите га!

Пандури поведу овога у затвор, а с њим иду још 50 до 100 сељака, и улазе у затвор пре њега; други поседају око затвора и остану ту до сутра у јутру.

Капетан каже начелнику:

— Господине, ништа се зором не може учинити. Подобрите се ви људима; оставите претње и псовке, па се почните разговарати с кметовима и одборницима као с људима: Кажите им да ви поимате њихов положај, али старајте се да им предочите у каквој сте и ви муци. Говорите им као људма, и наћи ће те у њима људе.

Начелник, после два дана узалудног набрецивања, увиде да капетан саветује бољи пут. Позове кмета на ручак, и почне беседити с њиме као с пунолетним човеком.

— За чуда ми је кмете, рећи ће му он: — како да ти, тако паметан човек, допустиш да се потуку они људи овако без суда и пута!

— Није без суда, одговори кмет: — 470 људи дахнуло је душом: да се побију!

— Знам ја то, кмете; али тих 470 људи нису судије нису ништа; за суђење има суд, састављен сходно закону...

— Верујем господине да има суд, али тај суд непознаје ове људе онако како их ми познајемо ми знамо каква је врежа у кога: знамо кад је који од њих и туђ пуреван оченуо, а судије то не знају па често пусте крива а осуде права.

— Ви, кмете, познајете људе, вели начелник — али не знате законе; а тога ради што противно закону, што не сме бити; судије пак училе су науке, знају законе, и суде онако како пишу закони.

— А што се и нама не каже шта пише у закону, па да и ми радимо како треба.

— То ја не знам, одговара се начелник: — о том вода бригу старијим. За сад је овако по закону, и ко противно ради, крив је. Ви не можете сами себи бити судије. Држава је узела на се да она једна кажњава све кривце. И то је, болан кмете боље за све нас, да нам не може бити судија ко нас сретне на путу.

И ја мислим, господине, да је добро што је власт увела на се то, само бих рекао да је требало да она уведе још нешто уз то.

— А шта?

— Да људе учи да не краду, да не пале, да не убијају — да не чине никакво зло, а нас кметове и мирне домаћине опет треба да учи шта пише у законима, те да сваки зна како да се влада.

— То знају они који су старији и од мене и од тебе, кмете!

— Све ми тако вељимо да они знају, а овамо можда они не знају шта ми овако трпимо, докле се свету не потегне, па кад учини неко зло, онда они озго груну: шта би? како би? И удри по нама... Бадава господине, не зна чалма шта нати гужва!

Ма да оним разговором није убедио ни начелник кмета, ни кмет начелника; опет је учињено то, да су се они зближили толико да је кмет начелнику казао како је он први ударио копова, и како се завршила та трагедија.

И после тога саслушање је трајало дуго, испитао је неколико стотина људи.

Кад је све било готово, послана је ствар окружном суду.

Сви судови пресуде: да кмет, одборници и још пети сељаци — свега њих 29 — трпе затвор по неколико месеца... Милост Кнеза Михаила набавила их и из затвора.

Ето тако се свршио суд државни над судом народним...

Кад се год сетим овога случаја, свакад ми падну на ум речи наших старих. „Народ је као облак, веле они: — некад пороси — некад покоси; некад донесе — некад однесе; некад украси — некад угаси; некад нахрани а некад огрози! Не пустио га Бог гњезда никад!

2. VI. 78.

— Крај. —

ВЕРИДБЕ

МИЦА, кћи Даринке и Ивана Ж. Стокића трг. овд и ДРАГОМИР, син Лепосаве и Светозара Марковића трг. овд. — Верени.

Примање код Стокићевих 13 и 14 јуна. Код Марковићевих 19 о. м. 1—3

Г-ђа ВРАНКА кћи Љубице и Јована Лекића трг. овд. и г. Др. ВЛАДА Б. ДОВОШПАРЕВИЋ, санитет. поручник, син г-ђе Маре и почив. Будимира Илића, артилер. пуковника верени 22 маја 1927 године.

Примање честитања код Лекићевих 5 и 6 овог месеца.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

—:—

Како је први наш дан рада пао на Спасов-дан то се у Клубу Женског Покрета тога дана није радило. Први дан рада биће у четвртак, 9. ов. мес. а тим даном почеће рад на прикупљању средстава за остварење нашег великог циља. Жеља је управе Женског Покрета да тога дана не само ни једна наша редовна чланица не изостане, него да им тога дана дођу и оне госпође и госпођице којима, као женама циљеви наши на срцу леже. Верујемо да је циљ наш рад таквих жена и зато нека свака од њих зна да су сваког дана врата свих наших установа за такве жене отворена. Такве жене нека успеси које је наша млада организација показала само за 3 месеца охрабре да нам у четвртак 9. ов. мес. дођу у 3 часа по подне у Клуб Женског Покрета.

Управа Обласне Организације
1—2 Женског Покрета.

Изјава

До сада сам припадао Демократској Странци, као члан сам исту помагао. Пошто сам увидео рад појединих личности у општини, то од сада припадам Радикалној Странци.

22. маја 1927. г.

Потписан
Обрад Павловић
Земљорадник из Брадарца.

Венчања

У недељу 12 јуна — први дан Духова— у 7 час. јутрос венчаће се у Пожаревачкој саборној цркви наша кћи ВУКОСАВА са господином АЛЕКСАНДРОМ СТЕФАНОВИЋЕМ шефом уреда за осигурање радника.

Скуп сватова у нашој кући Болничка бр. 3.

Нарочитих позивница неће бити. То се моле рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Адреса за телеграме: — Лазаревић — Стефановић, Пожаревац.

Софија и Богољуб М. Лазаревић,
Шеф Окр. Фин. Управе у пензији.

Огласи

ПРОДАЈЕ СЕ

трпезарија, салон, две спаваће собе и клавир по врло повољној цени. Видети се може сваког дана од 10—12 пре и од 3—6 по подне у згради над апотеком Г. Свет. Кузмановића. 1—2

НА ПРОДАЈУ 2 плаца у центру варошки и 2 КУЋЕ од тврдог материјала.

Упитати
Јанковић и Рајковић.

СТАН нов за издавање до нове цркве.

Упитати
Жику Пилицана
кафеџију.

У згради „Гранд Хотела"

Ново отворени кројачки салон МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по последњој париској моди

7—

У згради „Гранд Хотела"

МАКСИМУМ ОД ЕЛЕКТРИКЕ

помоћу Цајсових арматура са огледалом добија се 4½ пута већа светлост.

Каталоге на захтев шаљем бесплатно.

Ново отворена
ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА
ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА
1—3 Краљева ул. 23.

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париском моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази до казандијски радње Воје Прпуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Малојевић
опанчар.

1—15

МЛАД. КАЈМАК

ПАЖЊА

Буковичка кисела вода

добија се увек свака највећа количина. ХМЕЉ КОМЛОВ за пекаре, ГЛЕЂ ЗА ЛОНЧАЊЕ. СИРУП ЗА ЛИМОНАДЕ, ДОМАЋИ ПАРАДАЈЗ у флашама ½— 1 л.

Велики избор ОБУЋЕ и САНДАЛЕ

— Конкуренција искључена. —

Бакалска радња
Ђорђа Ж. Јовичића.

ПИРОТСКИ КАШКАВАЉ

4—6

Зубни лекар

Извештава поштовану публику да ће почети од 10 јуна своју зубнолекарску праксу, најмодернијег система.

Пломбирање, лечење и вађење зуба без бола.

Специјалиста за вештачке зубе, врши све послове по најновијем систему, у платини, злату и каучуку.

Преглед бесплатан

С поштовањем
И. Рутар
Ђ. Петровић.

Ординира од 8—12. 2—6 Кнеза Михајлова 8.

---

2 СТАНА

За издавање одмах. Упитати Љубичевска улица бр. 7. Иву „Стругара".

ЈАВЉАМО

Поштованом грађанству
Пожаревца и околине

да ћемо од 5 ов. мес. отпочети рад у нашој нано реновираној

Кафани „СТИГ"

ПРЕКО ПУТА ГИМНАЗИЈЕ.

Радња ће бити снабдевена првокласном **српском кујном и пићем.**

У дворишту може стати преко 150 кола.

Услуга брза и тачна.

Молимо за што већу посету

С поштовањем
Станко, Жарко
2—2 **Воженчани.**

ПРОДАЈЕМ

КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

Обратите се
Војкославу К. Ђорђевићу
2—6 сарачу Пожаревац

ПРОДАЈЕМ механу звану „Мала Азија" и дућан где исте у Кнеза Михајлової ул. са 9 одељења подрумом и плацем око 10 ара на најбољем месту.

Никола Јотић

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Париског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона љубичастим зрацима (D' Arsonvalisation) и властитом крви болесника.

Петровац. Војводе Путника 6. 10

Радио—акумулаторе
КАО И
ауто—акумулаторе

све врсте волтаже врши на пуњење уз скромну цену УПРАВА БИОСКОПА „ОРИЈЕНТА." 3—3

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНУ КУЋУ

од слабог материјала са земљиштем око куће 32 ара, земљиште првокласно, у Чарапићевој улици бр. 19 (Брњча мала).

Миланка Глишић удова
3—3 (Врдња мала).

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 45 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 9. ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 160 дин. за пола године 80 дин. за три месеца 25 динара.

Цени за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на цицеро од речи 1·20 дин. за прописмено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе веће од новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРЕКИНУТИ ОДНОСИ СА АЛБАНИЈОМ

Последица недопуштеног хапшења нашег драгомана посланства у Тирани г. Ђурашковића наступила је. Како је г. Ђурашковић затворан у затвору и мимо уверавања г. Цека бега, албанског посланика у Београду да ће се г. Ђурашковић пустити на слободу, нама вчера дошла је одлука да се прекину дипломатски односи са Албанијом. Та одлука наше владе већ је извршена и наш отправник послова у Тирани са особљем посланства и са конзулима напустио је Арбанију. Заштиту наших интереса у Арбанији повериће влада вероватно Француској или Сједињеним Државама Америчким.

Одељење за штампу нашег Министарства Спољних Послова издало је ово саопштење:

„Пошто албанска влада није ослободила затвора драгомана нашег посланства, то је наш отправник послова у Тирани г. Скоторић са особљем посланства стигао је већ у Спљет лађом из Драча, а вест о овом прекиду односа са Албанијом унела је жалост у свим дипломатским круговима Европе, која се нарочито после објављеног тиранског пакта интересује развојем у Арбанији. Али готово без изузетка сва европска јавност и одговорни фактори европских држава виде у овом догађају једну беспримерну дрскост арбанске владе и очиту намеру да хапшењем једног нашег дипломатског чиновника изазове прекид односа. Но свако има уверење да ће се овакав поступак Арбаније најмање свидети њој самој и њеним самодрштцима, који доказују да су потпуно оруђе оних који на Арбанију гледају, као на неку своју колонију.

Опити су вршени са проценом од 1—4 од сто. Резултат је био исти. Пасаж ових радова већ 22 године практикује одбрану од перонеспоре овако.

У једном буретu од 200 л. воде стави се у једној кеси 2—2·500 кгр. плава камена обавезној на средини буретa у којој се поли плави камен растопи врло брзо. У другоме суду од 50 л. раствори се (угаси) 2·500—3 кгр. нерашена креча, без икаквих примеса. Креч се непрестано меша док се сав не раствори. Тад се приступи припремању бордовеке чорбе. Кроз једно сито или саргију сипа се кречно млеко у суду где је „растворен плави камен а док се то чини непрестано се меша да би се што боље извршило ујединење плава камена и креча, По свршеном справљању чорбе приступи се прскању. Да би прскалица била сачувана од сувишна трења и талога од креча треба чорбу сипати у прскалицу кроз често сито или саргију. Пре свега тога прскалицу треба намазати спољa сланом а тако исто лагере и прево. На тај се начин очува прскалица од нагризања плава камена.

Чорба мора бити увек свежа.

Никад више не сме остати од 24 сата. Раније направљена а неупотребљена без вредности је.

Виноград треба прскати сваких 15 дана, без обзира да ли је падала киша, јер дејство чорбе после тога доба слабо је а ако учествују кише и настуне топли дани са температуром од 20 Цел. тад је услов за развијање перонеспоре. Испод температуре од 20° нема опасности као што је случај свих дана после обилне кише. Ђ.

ОДБРАНА ВИНОВЕ ЛОЗЕ ОД ПЕРОНОСПОРЕ

После филоксере највећи непријатељ винове лозе јесте перонеспора (бактра, мана), која може за 24 сата да опустоши не само један виноград већ читав један виноградарски крај. Перонеспора је пренета са филоксером. Пренесена лозе из Америке које су носиоци и филоксере и перонеспоре. Жакет је права мајица перонеспоре.

Француски виногрдари први су пренели лозу из Америке, које су директно и обилно рађале али су са истом, као што напоменусмо донели и једне страшно зло за њихово развијено виноградарство, које је после неколико година опустошило све винограде у Француској. Из француских винограда та се зараза пренела и на остале земље Европе, те се, силом околности морамо обновити виноградарство у Европи, нарочито у Француској, на подлози Америчке лозе: Совеж, Рипарије, Мартине и Рупестрис Монтикано. Сва ова подлоге отпорне су према филоксери али облагорођени врста лозе остала је и даље подложна болести перонеспоре.

Вршили се разни опити за сузбијање перонеспоре на лози у свима опитним станицама простране Француске и дошло се до резултата да је најбоље и најсигурније средство против перонеспоре раствор плавога камена смешан са кречом.

Опити су још раних година вршени и у нашим пољопривредним станицама а комисија Министарства Нар. Привреде под руководством г. Н. Рапојевића извршен је опит на Банованом брду у Београду са одличним резултатом.

Спремајмо семе детелинско.

Земљорадња без сточарства штетна је и води мучењу и сиромаштву. У државама, где се зна шта се ради, налазе, да земљорадник највеће користи има ако држи онолико крава,

колико има лањаца земље. А то се каже само онда ако бар трећину своје земље држи под детелином.

Детелина храни краве, крава млеком и млечним производима храни народ. Својим ђубром храни земљу те земља доноси већи жетвени принос.

По утврђеним економским рачунима, једна крава за годину дана да 14 кола (14 метара) ђубре. Агрикултурни хемичари утврдили су, да у томе ђубрету има толико хране за жито за колико би у вештачком ђубрету добио за динара 2.500

Дакле једна крава за годину дана даје само ђубре у вредности око две до три хиљаде динара.

Каква је разлика у раду (жетвеном приносу) на њивама које се ђубре, и које се не ђубре, то сваки земљорадник зна.

Нашег вредног сељанина, научили су да од проје пече ракију, која га гори и тера на робију. Крајње је време да га учимо како да своју исцрпљену земљу поправи, и како ће у место ракије и јести и пити млека.

Жалосна је, да наша интелигенција па и буржоазија саветују и помажу сељака да сеје што више детелине и да држи што више крава.

Пожаревац тек сада поглавара на млекарску задругу у Маломе, а требао ју је имати од одавна и у великоме

И млекарским задругама, боље је икад но икад, само се треба постарати за сточну храну. Наши меле, крава ће музе на уста, а Данци веле, наша је стока наша фабрика која храну и траву претвара у новац.

Само кравама можемо се и боље хранити и жетвени принос повећати.

У државама где има онолико крава колико лањаца земље, тамо се земља ђубри и доноси од 4—5000 килограма хране по хектру ми од проје печемо ракију те идемо на робију, а жито извозимо на други једе хлеб, а ми постимо и капљемо.

Време је да одмочнемо зграду од темеља. Доста смо је по савету непријатеља почињали од крова.

Спасовдан 1927. **Старац.**

Златна алка

—:—

„Шта је то корупција, упита ме пријатељ са села. Од извесног времена ту реч чујем у селу а нико ме уме да ми објасни шта значи, а кад' опет срамота да питам, рећи ће да сам глуп, ма да сумњам да и они који ју изговарају знају шта значи, јер то је страна реч.«

Корупција, драги пријатељу значи покварености.

„Па што не кажу поквареност него корупција као да живимо у шпанској а не у нашој лепој Србији. А на кога се та реч Бога ти односи.?'

На чиновнике брате на чиновнике. Од рада па на овамо само уцењују а ништа не раде. Ни један посао код власти не можеш да свршиш док не платиш.

„Е мој пријатељу. Па зар су само чиновници покварени. Покварен је цео свет, па почи од мајнажег до највишег. Ви то видите само код чиновника, а да видите шта се по селима ради, па да вам памет стане. Ни један посао не можете у општини да свршите док не платите. Ако кога тужиш неће да суде, и ако суде пресуде наопако и ако си доказао пред судом да ти је што од куће или на поља украдено. У потаном а који га и суде ? Суде га равни њему. Не бирају се данас председници и кметови најбољи људи у општини као у старо време, који ће да унапреде општину, да заштите своје грађане од неваљалаца, већ људи којима је једина брига да напуне своју џеп, а општина, њени интереси и заштита грађанства од неваљалаца последња им брига. Продаш ли њиву, да подмиш ов кметовима и писту, јер тапију не можеш добити док добро не платиш. Ако је помоћ жена да прими инвалиду, даду јој колико хоће а у књиге ставе да је све примила. Ова једна прими и иде, мига вели, вала им и на толико јер мање паре од државе примају. Ако одеш порез да платиш и ту те закаче, Увек нађу да ниси платио сву ранију порезу и општински прирез и ако у књижици стоји да је исплаћено. О безбедности и да не говорим. Чим мрак у кућу и врату на врата. До зоре не смеш из куће па ма шта се у авлији и тору десило, Убијује се у општини краде се у селу и у пољу, нема кога да видиш и чујеш. Ако ти и баме по који пут орган полицијске власти у село окупе се око њега најгори, једе се, пије се и... њему добро. Напатиш дијурну и отпшао. Никога да упита како општинска власт поступа са грађанством. Ми само гледамо и ћутимо, јер немаш коме да се пожалиш. Тако је време настало и шта му се може. Да ти подвале, да те уцене, да те превару, да олако до новаца дођу само на то појединци мисле. Не преза се ни од чега па ни од власти Знају они и са влашћу. Преко својих људи све загашћају и ако ће потерао кога неваљалца нападneш ти тај. Свет је пријатељу покварен и дај Боже да ће се овоме злу скоро моћи стати на пут,"

Е неће моћи! Моћи ће ако наша скупштина усвоји пројект закона бивше владе Давидовића против корупције. То је паметан закон. Чиновници и Министри неће моћи да раде оно што су до сада радили прво себи па онда служби и народу.

„Мислите.? А ја ва кажем, драги пријатељу, да се законом покварености не може уништити. Она се може само сузбити али искоренити не може. Покварености код људи постоји од како је света и трајаће док је света, Она се са човеком рађа и умире, јер је у природи човека да је грамзљив. Та грамзљивост код некога је већа код некога мања. Ђу је наш народ добро описао кад је казао: »свака грабуља к'себи вуче. Може и данашња влада законом да сузбије чиновничку и Министарску грамзљивост, али шта би тиме учинила кад је околина покварена која ради свога интереса гура и чиновнике и Министре у непоштење. Тим законом требало би обухватити и сељака и трговца и занатлију и све, па се онда можемо надати да ће се непоштење свести на мању меру. Изда ли влада закон само против непоштења чиновника и Министра а не обухвати њиме и све оне који хоће да живе од подкрадања државе и појединаца, онда није ништа учинила."

Те би биле за народ добре, рекох му али сумњам да би народна скупштина такав закон усвојила,

— Наставиће се —

Вести

Заветина горње мале. — Као свака тако и ове године наша горња мала прославиће најсвечаније своју заветину Св. Тројицу.

Првог дана биће свечан почек литије, за тим водосвећење и резање колача.

У подне ће бити ручак под записом за позване особе.

Другог дана у 11 сати биће пред спомеником свечан помен изгинулим борцима.

Сва три дана биће код записа после подне народно весеље.

Позивају се горњомалци да у што већем броју учествују уз литију и при почеку литије.

Свечан помен. — Други дан Духова у 11 сати пре подне одржаће се пред спомеником у горњој мали свечан помен изгинулим борцима.

Позивају се пријатељи и фамилије изгинулих бораца да учествују овом свечаном помену.

Велики Духовни Концерат. — На други дан Духова у 4 сата по подне приређује народна Хришћанска заједница из Крагујевца са својим мешовитим хором „пресвете Богородице" велики Духовни Концерат са особитим програмом.

Улазница је 10 дин. од особе, деца уз родитеље бесплатно.

Ђаци, војници и сиромашни радници 5 дин. Пријатељи лепе песме и Хришћанске заједнице треба да чују овај јединствени хор.

Концерат се приређује у сали окр. начелства.

Распоред богослужења о Св. Тројици. — У очи Св. Тројице у суботу вече бденије у 7 сати у вече.

Први дан Св. Тројице у 8 сати пре подне свечана Архијерејска служба с вечерњем.

После вечерња литија до споменика у горњој мали са водосвећењем.

Други дан Св. Тројице служба Архијерејска у 8 сати пре подне.

Саборна црква.

Певање у цркви. — Мешовити Хор Хришћанске заједнице „пресвета Богородица" певаће на служби у овд. Саборној цркви другог дана Духова.

За Просветни Дом у селу Драговцу. — Музички Одсек гимназијске дружине »Развитак" приредио је 29. ов. мца концерат у корист Драговачке Читаонице, која подиже овог лета свој Просветан Дом. Чистог прихода било 805 динара.

Развитку је пато 145 дин., вредном диригенту учињен је поклон у

вредности 60 дин. а 600 динара однели су ђаци Драговачкој Читаоници Том приликом предали су и 200 дин. прилога Пожаревачке Читаонице, 100 дин. прилога учитеља Стојана Димовића и 100 дин. прилога Господина Р. Пејића проф.

Позоришне вече у селу Драговцу. — На Спасов-дан, 2-VI.-1927. год. једно 15 ученика и ученица Пожаревачке Гимназије, једно 5 занатлијских и трговачких помоћника и 4 наставника учинили су посету Читаоници села Драговце. Како је била сеоска заветина то су их чланови Читаонице лепо угостили. Увече су гимназасти пов худовим дрветима у школском дворишту извадили позоришни комад »Сумњиво лице« од Нушића, који је гледало преко 200 лица. На каси је пало 600 дин. и сав је новац предат благајнику Драговачке Читаонице ради довршења Просветног Дома.

Дан Црвеног Крста. — У нашој вароши дан Црвеног Крста прославиће се у недељу 19 јуна т. г. Програм прославе објавиће се накнадно.

Изложба сликарских радова Господина Вучетића. — Господин Јосип Вучетић, академски сликар и наставник цртања при овдашњој Гимназији намерава приредити изложбу својих најновијих сликарских радова у овдашњој Гимназији. Том приликом биће изложени и најбољи ђачки радови. Надамо се да ће и ове године грађанство у што већем броју посетити ову изложбу, како због интересовања за успех ученика, тако и због уживања у уметничким радовима Господина Вучетића.

За улаз неће се ништа наплаћивати али ће се са захвалношћу примати добровољни прилози који ће заједници Дома и школе лепо послужити за њене циљеве.

Изложба ће се отворити, 12 ов. мца првог дана Тројице и трајаће деветак дана. Дан затварања објавиће се.

Буџет општине пожаревачке. — Суд општине пожаревачке саставио је буџет за 1927 год. и послао га Обласном Одбору на одобрење.

Овим буџетом предвиђени су расходи у суми четири милијона динара са приревом 100%.

Расходи су већи од расхода у 1926 години за 400.000 динара.

Удавио се. — У недељу 5. ов. мес. око 12 сати дању купајући се у Морави Светомир, син Ђорђа Максића из Александровца удавио се и до данас није пронађен. Светомир је имао пуних 18 година.

Забава с игранком. — Грађанско Певачко Друштво из Смедерева, на својој малој турнеји по околини, приређује у Пожаревцу забаву с игранком уз суделовање свог тамбурашког одсека на дан 13 јуна (на други дан Духова) у сали хотела „Златан Плуг."

У програму су: композиције Ст. Ст. Мокрањца, Гвида Хавласа, Д. Јенка, Ив. из. Зајца. Р. Толингера, Петра Крстића, А. Недведа, Д. Шимбека и других.

Улазница је 10 дин. од особе.

Стране вести

—:—

Пријава странаца у Аустрији. — У првој четврти ове године било је дозвољено 907 страним особама да се могу настанити у Аустрији и онде да воде занат. Међу њима се налазе највише рајских Немаца (298) и Чехословака (209).

У Петрограду има 3000 кућа без газда. — Констатовано је да данас има у Петрограду 3000 кућа за које се нема чије су. У овим кућама нема ни домовских одбора, ни кућевласника, који би водили бригу о њима. Карајџије станују онде потпуно бесплатно, те тако ове куће сваким даном пропадају. Овакве куће, које се састоје из 5 - 6 станова, налазе се већином у радничкој четврти. Често у овакви кућама настањена су само 1—2 стана. Остали станови су јако покварени да је потребно много инвестирати за оправку. Петроградски совјет бави се сада питањем, шта да ради са овим кућама без власника, које би се могле само о великом трошку довести у ред.

Катастрофалан орман у Немачкој и Холандији. — У среду 1 о. м. пред вече беснио је ужасан орман над западном Немачком, одакле је прешао над Холандију. Орман је начинио катастрофалне штете, рушио куће, односно дрвеће, обарао возове и начинио страховиту пустош. У варошици Неде нашло је 18 особа смрт, а варош Лимген готово је сва разрушена. Према првим вестима не може се тачно констатовати колика је штета начињена, но држи се да има велики број људских жртава.

КРАТКЕ ВИСТИ

—:—

— Жена једног чистача вагона у Енглеској родила је четири жива здрава детета и то једну девојчицу и три мушкарца.

— Крајем марта о. г. имао је Париз 2,871.429 становника а са предграђима 4,628.637.

— Белгијска влада дала је дозволу талијанске емиграцији за становање, због чега је десница у парламенту напала владу а левица је Мусолинија назвала разбојником.

ЖЕНСКИ ПОКРЕТ

—:—

Како је први наш дан рада пао на Спасов-дан то се у Клубу Женског Покрета тога дана није радило. Први дан рада биће у четвртак, 9. ов. мес. а тим даном почеће рад на прикупљању средстава за остварење нашег великог циља. Жеља је управе Женског Покрета да тога дана не само ни једна наша редовна чланица не изостане, него да ни тога дана дођу и оне госпође и госпођице којима, као женама нашим на срцу леже. Верујемо да је циљ наш прерад таквих жена и зато нека свима од њих буде да су сваког дана врата свих наших установа за такве жене отворена. Такве жене нама увелико које је наша млада организација показала само за 3 месеца постаже да нам у четвртак 9. ов. мес. дођу у 3 часа по подне у Клуб Женског Покрета.

Управа Обласне Организације
Женског Покрета.

2—2

ВЕРИДБЕ

Госпођица **Драгица Јовановићева** професор, кћи г-ђе Маленије и г. Николе Јовановића пенаионера из Чачка и господин **Сретен Обрадовић** инжињер син г-ђе Зорке и г. Милоја Обрадовића трг. из Пожаревца — ВЕРЕНИ.

Примање код Обрадовића недељом по подне. Рајићева ул. бр. 20.

Госпођица МИЦА, кћи Данице и Ивана Ж. Стокића трг. овд. са Г. ДРАГОМИРОМ, сином Лепосаве и Светозара Марковића трг. овд. — Верени,

Примање код Стокићевих 13 и 14 јуна. Код Марковићевих 19 о. м. 2—3

Венчања

У недељу 12 јуна — први дан Духова — у 7 час. изјутра венчаће се у Пожаревачкој саборној цркви наша кћи ВУКОСАВА са господином АЛЕКСАНДРОМ СТЕФАНОВИЋЕМ шефом уреда за осигурање радника.

Скуп сватова у нашој кући Болничка бр. 3.

Нарочитих позивница неће бити. То ће моле рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Иће се колима.

Честитања у цркви.

Адреса за телеграме: — Лазаревић — Стефановић, Пожаревац.

Софија и Богољуб М. Лазаревић.

Огласи

Ученицу која би помагала и у вођењу куће тражи одмах.

Драга Павловић, фотограф.

1—3

ПРОДАЈЕ СЕ

трпезарија, салон, две спаваће собе и клавир по врло повољној цени. Видети се може сваког дана од 10—12 пре и од 3—6 по подне у згради над апотеком Г. Свет. Кузмановића. 2—2

МАКСИМУМ ОД ЕЛЕКТРИКЕ

помоћу Цајсових арматура са огледалом добија се 4½ пута већа светлост. Каталоге на захтев шаљем бесплатно

Ново отворена ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

2—3 Краљева ул. 23.

Препоручујем овд. грађанству плетених сандала по Париском моделу у разним бојама. Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме сваке пре него што купи навести посетити. Свака конкуренција искључена,

Радња се налази до казанџијски радње Воје Првуловића; (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић опанчар.

2—15

Столарској радњи

ЂУРА ЖИВОЈИНОВИЋА

У ПОЖАРЕВЦУ

потребан је један спреман радник са собом и један ученик

Ступити могу одмах. 1—2

СРЕЋА

СРЕЋКЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

за I класу 14 кола којима је вучење 8 јула пошле су у свима поделама 1/1 1/2 целе и пуне целе.

Извучене срећке исплаћујем по званичној листи ма у којој радњи купљене, без умене.

Драг. Б. Костић

1—5 продавац срећака класне лутрије.

НА ЗНАЊЕ

И ако је цена брашну званично подигнута, Набављачка Задруга Државних Службеника ипак ће својим члановима давати хлеб бели **по 5 а прни по 3·50** дин. кгр. до даље наредбе. 1—2

ИНДИЈСКА СВИЊЧИЋИ — КОЊЕ

дам пара на прелају. Питати Аћу Лазаревића адвоката. 1—2

НА ПРОДАЈУ 2 куће у Љубичевској улици и 2 парцеле оране земље у варошком брду.

Обратити се у радњи Ђорђа Кувмановића лимара овд.

СЛАВА

Пожаревачка Трговачка Омладина слави своју славу **Свету Тројицу** и позива све пријатеље Омладине, да изволе присуствовати резању колача.

Резање колача биће у 11 часова пре подне у стану Омладине.

1—2 УПРАВА

ИСПИТ

Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће испит ђацима своје школе на дан 19 јуна ов. године у школи зв. „Петрикин„ о чему извештава пријатеље Омладине и школе, позивајући их да присуствују овом испиту.

Поклоне у књигама за ђаке. Управа ће примати са нарочитом захвалношћу.

1—3 УПРАВА.

Предаје се кафана са једиком

на живом месту добро разрађена, услед другог предузећа. Упитати у уредништву.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Париског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона Д'Арсонвализација) и властитом крви болесника.

Петровац. Војводе Путника 6. 11

ПРОДАЈЕМ механу звану „Мала Авнија„ и дућан ло исте у Кнеза Михајловој ул. са 9 одељења подрумом и плацем око 10 ара на најбољем месту.

1— Никола Јогић

Столарској радњи

ЂУРА ЖИВОЈИНОВИЋА

У ПОЖАРЕВЦУ

потребан је један спреман радник са собом и један УЧЕНИК

Ступити могу одмах. 1—2

СРЕЋА

СРЕЋКЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

за I класу 14 кола којима је вучење 8 јула пошле су у свима поделама 1/1 1/2 целе и пуне целе.

Извучене срећке исплаћујем по званичној листи ма у којој радњи купљене, без умене.

Драг. Б. Костић

1—5 продавац срећака класне лутрије.

НА ЗНАЊЕ

И ако је цена брашну званично подигнута, Набављачка Задруга Државних Службеника ипак ће својим члановима давати хлеб бели **по 5 а прни по 3·50** дин. кгр. до даље наредбе. 1—2

ИНДИЈСКА СВИЊЧИЋИ — КОЊЕ

дам пара на прелају. Питати Аћу Лазаревића адвоката. 1—2

НА ПРОДАЈУ 2 куће у Љубичевској улици и 2 парцеле оране земље у варошком брду.

Обратити се у радњи Ђорђа Кувмановића лимара овд.

СЛАВА

Пожаревачка Трговачка Омладина слави своју славу **Свету Тројицу** и позива све пријатеље Омладине, да изволе присуствовати резању колача.

Резање колача биће у 11 часова пре подне у стану Омладине.

1—2 УПРАВА

ИСПИТ

Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће испит ђацима своје школе на дан 19 јуна ов. године у школи зв. „Петрикин„ о чему извештава пријатеље Омладине и школе, позивајући их да присуствују овом испиту.

Поклоне у књигама за ђаке. Управа ће примати са нарочитом захвалношћу.

1—3 УПРАВА.

Предаје се кафана са једиком

на живом месту добро разрађена, услед другог предузећа. Упитати у уредништву.

Мед. Др. ЛУЈО ФУК

Специјалиста

Париског медицинског факултета за кожне и венеричне болести и козметику, шеф Државне амбуланте и одељења болнице.— Заступа управника болнице у Петровцу. Обавља серолошко прегледање крви и течности кичмене мождине — прегледање мокраће и микроскопских препарата за дијагностику болести венеричних и мокраћних органа. Лечење струјом високог напона Д'Арсонвализација) и властитом крви болесника.

Петровац. Војводе Путника 6. 11

ПРОДАЈЕМ механу звану „Мала Авнија„ и дућан ло исте у Кнеза Михајловој ул. са 9 одељења подрумом и плацем око 10 ара на најбољем месту.

1— Никола Јогић

У згради „Гранд Хотела„

Ново отворени кројачки салон МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по последњој париској моди

У згради „Гранд Хотела„

8—

АМЕРИЧКО ЗАСТУПНИШТВО СТАНДАРД КОМПАНИЈА У ПОЖАРЕВЦУ.

Добило је огромну количину цилиндерског и машинског грес уља — зејтина за вршалице изванредног квалитета и продаваће исто по врло ниској цени: цилиндерско по динара 6.75 а машинско по 5 по килограму са бесплатним дрвеним бурадима.

Тако исто има: нафте, бензина, петролеума и конзервативне жуте масти све првокласног квалитета и продаја најјефтиније без конкуренције све са гаранцијом.

Заступник

МИХ. РАШИЋ,

— Чешески мајн. —

ПАЖЊА

Буковична кисела вода

добија се увек свака највећа количина. ХМЕЉ КОМПОВ за пекаре, ГЛЕЂ ЗА ЛОНЧАРЕ, СИРУП ЗА ЛИПЕДЕРЕ, ДОМАЋИ ПАРАДАЈЗ у флашама 1/4— 1 л.

Велики избор ОБУЋЕ и САНДАЛЕ

— Конкуренција искључена. —

Васкалена радња

Ђорђа Ж. Јовичића.

МЛАЂ КАЈМАК — ПИРОТСКИ КАШКАВАЉ

5—6

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје

Љубомир Живановић

трговац.

1—10 Јованова 10.

Радио-акумулаторе КАО И ауто-акумулаторе

сва врста волтаже прима на пуњење уз скромну цену УПРАВА БИОСКОПА „ОРИЈЕНТА.„ 3—3

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНУ КУЋУ

од слабог материјала са земљиштем око куће 32 ара, земљиште проклашено, у Чарапићевој улици бр. 19 (Брђна мала).

Миланка Гашић удова (Брђна мала).

3—3

КИСЕО КУПУС За сарму — продаје

ТОША к. ф. код Народног

ЧАРЛСТОН

чарапе

најмодерније добијају се само у радњи

2—3 Лунић и Јанковић

ПРОДАЈЕМ

КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

Обратити се

Војислављу К. Ђорђевићу

3—6 сарачу Пожаревац

Др. Рафајло Н. Алфандари

СПЕЦИЈАЛИСТА

За Кожне и венеричне болести

Шеф венеричног одељења пожаревачке обласне болнице.

Врши прегледе у свом стану пре подне од 7—9 и од 2—4 по подне и по споразуму.

Стан Кнеза Лазара улица бр. 17 у кући г. Филипа Пантића. 37

СТАН ЗА САМЦА

36. Љубичевска 36.

Упитати у двориште. 1-1

Фонд за потпомагањем сиромашних ђака ПОЖАРЕВАЧКИХ ОСН. ШКОЛА ДАЈЕ

ГОДИШЊИ ПАРАСТОС

УМРЛИМ ЧЛАНОВИМА ФОНДА

у суботу 11 јуна тек. год., у вече Духова, у 10 и по час. пре подне. у овд. Саборној Цркви.

Јуна 1927 године

Пожаревац.

УПРАВА ФОНДА.

ПОПУСТИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 46 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 12 ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на 1 пр. конда од речи 0.50 дин. из цинера од речи 1.20 дин. за прилошено од речи из гарнеска 2 дин.

За огласе погађе се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

КОЛО ЈАХАЧА И КОЊАРСТВО

Најновији рапник за оснивање Кола Јахача Ђорђе Куртовић, Шампањац основао је у Пожаревцу пододбор 1893 године.

На првој трци и изложби коња 1893 године било је изложено преко 150 грла. На тркама су учествовала грла махом домаће расе ожребљена у Крушевачком и Тимочком округу. Чувена су места била Грљане код Зајечара и неколико година ако Крушевца. Та су грла махом водила порекло источњачке расе, закржљавела грла од наших старих витезова и турских паша и везира.

Оснивањем Кола Јахача у окр. Пожаревачком дало се полета нашем коњарству у Србији и нарочито и с тога што је томе много и много допринела Државна Ергела у Љубичеву, која је у томе добу располагала са знатно добрим грлима од сина арапског и енглеског, Кавалир, Давинчо, Шахин и још многа друга одличан грла дала су одлична потомства, која су чинила чуда на утакмицама не само у Пожаревцу већ и на свима тркама у Отаџбини.

Рат је уништио наше коњарство а тако исто и приплодна грла у Држ. Ергели у Љубичеву.

Ослобођењем отаџбине приступило се општој обнови, па и обнови нашега коњарства.

Обновила се Држ. Ергела првих дана са грлима из ратнога плена а затим куповином чистокрвних грла са стране.

Обнова Ергеле учинила је велики успех у обнови нашега коњарства у нашој области, тако, да су грла одгајена у Љубичеву и области пожаревачкој показала силан успех на великим тркама приређеним у престоници — у Београду, где се такмичила грла из старих и чувених ергела Дунђерског и других.

Да би се наше коњарство што више и и боље уздигло и заузело место међу првима много доприноси и рад Кола Јахача у области.

У овој години Коло Јахача решило је да приреди три тркачки састанка и јесењу изложбу коњских грла.

Друга трка обавиће се на дан 15. јуна (по старом календару) на Видовдан са више трка и великих награда.

На овој трци имају права утакмице сва грла са територије војне области, па се верује да ће бити много грла и да ће ова трка бити веома интересантна и занимљива. Ђ.

ЈАВНА ВЕЖБА СОКОЛСКОГ ДРУШТВА

Овдашње Соколско Друштво објавило је плакатима »Јавну вежбу«, са врло бираним и богатим програмом. Из програма види се да су не само све врсте вежби заступљене него и да у Соколу рада сем чланова и чланица, подмладак мушки и женски, деца мушка и женска. —

Уједно скрећемо пажњу, да на овој јавној вежби први пут наступа један одео грађански (занатлије и трговци); по чему Соко и Соколска имаће почиње да прошире у ове редове, где јој је и право место. —

С тога позивамо поштовано грађанство на јавну вежбу.

Управа.

НА ГРОБУ
Цветка Павловића, економа

—:—

Свечано — тужни сироводе

Стајемо пред овом увенчаном раком, да се у име свију опростам са овим човеком, свој изазив нарочито подвлачим — са дубоко цењеним покојником Цветком Павловићем, сугрђанином општине Вел. Селске; самоникним једним феноменализмом духом, и ја чиним дубоки пиетет, према овоме трошном телу у коме обитаваше тај јединствени дух!

Цветко Павловић, човек из народа, академски не спреман, али свешћован и одабран, — надкрилио многе духове; који се образовао дугим размишљањем, читањем, ПОСМАТРАЊЕМ из непосредне близине својих ближњих, који није једно ни једнако ни по својим личним осећајима, ни по својим личним интересима: на симпатичне и антипатичне. — Само у великим душама нема места покосмоме срду! Не једном, свакојако и он је имао голготу у животу; али му Богочовек спаситељ света, господ Исус Христос, кога пекови по делима његовим славе — беше пример!.. Цветко је својом обраћеном душом, горко осећао беду и сиромаштину духа, као и материјалко стање, не само своје ближе, околине, већ је и даљње. Дејао је колико је могао да то стање ублажи, зато је свенародно признат!

Живот једног Цветка Павловића, ма колико дубоко да осећамо његов престанак са овог света, по опште добро, — иначе велим, не *осрћући* се на његову старост која је бројала 74 године, по делима која за собом оставља, прерано је умро!... *Јер нама су још потребни биле његови дубоки савети, његов примеран живот!*... Али, она моћ која одлучује процес духа од тела нам наше је моћна, да га задржимо.

Ми се морамо са овим чином да намиримо, па ма какав тешки бол, срцепарајући, осећали... Јер заиста, дух једног Цветка Павловића ничим се не може надокнадити!

При овоме тешком растанку, ја ћу да учиним једно заслужно сравнење: када су Сократа ученици, који је био осуђен да чашу отрова испије за своја убеђења, упитали: где да га сахране? — одговорио им је: „где хоћете... Ја ћу живети у својим делима“...

То исто може се рећи и за нашег драгог покојника Цветка Павловића: умро је телом; а у делима вечно живи!

Зато нека му је слава!...

Мир пепелу твоме драги покојниче! Вечан ти помен!...

Амин. **Јов. С. Десимировић**

парох в. црнићки.

Златна алка

—:—

— Наставак —

»Е мој пријатељу, на скупштини неће успојити ни тај закон, који је, како кажете бивша влада Давидовића предложила, јер он иде и против оних који би га нагласали. Зар би Министри и чиновници били онакви какви су да су сви посланици луди на свом месту. Они их и кваре. Многи се обогатили посланичким мандатом, а многи се и данас богате. Они вреко Министра, Министри помоћу њих Чиновници вуче шта они раде на веле, а што нећеш и ми лизнули мед са врстиjу кад радиме са лопатом пуним меди. Истина, то сваки не може, а не може зато, што за сваки посао па и за несаљахтво човек треба да се роди. Мали је данас број поштених и савесних посланика, Министра и чиновника па и они по некад уздрхте кад виде како се но неко олако обогати. Од како је света човек се довија како да живи, јер путању свог живота човек не види, и зато живот није лак. Живот је борба. А да је ово тачно да вам испричам једну причу, коју ми је мој пок. дед причао док сам још као дете био.«

Да чујем,

»Та се прича зове Златна алка.«

Златна алка.? Како јој лепо име!

Да Златна алка, Златна алка хоће да представи људски живот неме се незна ни почетак ни свршетак, као што алка нема почетка ни свршетка. Она утврђује данашње социјалне правиле: да од личне умешности зависи и лично материјално благостање појединаца. Та умешност ако има за основицу мерак за тога се каже паметан човек, ако почива на умешности свог каже паметан човек. У осталом шта је данас морално а шта неморално тешко је разликовати. Ту граница нема. Главно је да је живот човечији сиромашан са тешкоћама и баш те тешкоће натерају човека да уради и оно што неби требао да уради. Дављеник се и за сламку хвата, каже наша пословица. Зар нам ова пословица не каже да је живот велики светски вир у коме се појединац дави. Ако је пливач неспособан, није ни, удавиће се. Тако човечанство живи од како је света: Неће ја одох далеко да пређем на Златну алку" — и пријатељ поче да прича:

»У околини Цариграда у давнашње времена живео је један баштован са два сина. Сва баштованске производе његови синови односили су на магарићима у Цариград на продају.

Једнога дана каже отац синовима да ће он сутра ићи у Цариград на пијац, јер, вели, има толико година како није био у Цариграду, па жели да га још једном види док не умре.

Његови синови знајући шта све може да га снађе, у Цариграду кроз улице и на пијаци — јер се свет од његовог последњег одласка јако изменио — кажу оцу да не иде, да ће имати силне непријатке док до пијаце дође, али отац остане при своме да он сутра дан са магарићима иде у Цариград и преда поврће. Видећи да отац не поиушта, синови ујутру поране, натоваре на два магарета корпе са поврћем и отпрате оца у Цариград.

Кад је отац са магарићима ушао у Цариград пође му један и упита шта носи на магарићима, и отац му одговори да носи поврће на пијацу.

Добро, каже му овај, али знаш стари да се на то плаћа по 5 гроша од магарета на име варошко.

Отац извади 10 гроша и плати.

Није прошло дуго кад му на једној раскрсници пређе други човек и упита шта носи и где носи,

И њему отац каже да носи поврће на пијац, али му и овај затражи да плати на два магарета по 5 гроша на име каџдрмијско.

Отац извади 10 гроша и плати.

Идући даље ка пијаци пресретали га многи и многи и наплаћивали му те за име царског, везирског, сиротињског, чаршијског и Бог ти зна на име још чега тако, да кад је отац стигао на пијац немајући да плати пијачке прока оно мало новца на и оба магарета, немогући пијачко и остану му 100 гроша у кеси.

Видећи се без пара од новца и без магарића, отац се тек тада свестио и упита се: ама шта ће ово сад?! Моји ми синови нису казали да имам да плаћам толике дажбине до пијаце. Како су то они могли да домисле и новац за поврће и врате магариће кући?! Идем ја код светлог везира да му се пожалим и умолим да нареди да ми се новац врати, јер како ћу кући без пара и магарића, шта ће ми рећи синови, па тако и уради,

— Наставиће се —

Вести

Распоред богослужења о Св. Тројици. — Први дан Св. Тројице у 8 сати пре подне свечана Архијерска служба.

После службе литија до споменика у горњој мали са водосвећењем.

Други дан Св. Тројице служба у одређено време.

Архијерска служба неће бити другог дана Св. Тројице.

Велики Духовни Суд у Београду. — Оних дана пресељен је из Срем. Карловаца у Београд Велики Духовни Суд. Канцеларије се налазе у Студеничкој ул. бр. 9. У истој се згради налази и Рачуноводство Министарства Вера.

Кроз неколико дана долазе из унутрашњости редовни чланови Суда.

Одложени концерат. — Пев. Друштво из Крагујевца које је заказало духов. концерат за други дан Духова отказало је долазак и неће држати концерат.

Заветина Горње мале. — Као сваке тако и ове године наша горња мала прослављаће најсвечаније своју заветину Св. Тројицу

Сва три дана биће као записа после подне народне весеље.

Свечан помен. — Други дан Духова у 11 сати пре подне одржаће се пред спомеником у горњој мали свечан помен изгинулим борцима.

Забава с игранком. — Грађанско Певачко Друштво из Смедерева, на својој малој турнеји по околини, приређује у Пожаревцу забаву с игранком уз суделовање свог тамбурашког одсека на дан 13 јуна (на други дан Духова) у сали хотела „Златан Плуг."

У програму су: композиције Ст. Ст. Мокрањца, Гвид а Хајнеса, Д. Јенка, Ив. пк. Зајца. Р. Толимирца, Петра Крстића, А. Недведа, Д. Шамбека и других.

Улазница је 10 дин. од особе.

Савез Радништва Одјев. Индуст. и Обрта — Југославије. — Радничка делегација, изабрана на великој скупштини кројачких радника, прошле недеље у Београду, посетала је 6. о. м. господина Министра Социјалне Политике. Поднела и образложила скупштинску резолуцију којом се услед велике привредне кризе и беспослице у нас, тражи повлачење министровог пројекта уредбе о странним радницима и успостављање контролу предузетницима и послодавцима у циљу спречавања шпекулације са беспосличарем и бедом домаћих радника који иду трбухом за кружом. Делегацију је предводио главни секретар савезне централе С. Станковић.

Делегатима је лично обећано да се све њихове примедбе доћи у обзир код коначног одлучивања на једној конференцији коју ће сазвати министарство, где ће и представници кројачких радника бити позвани да суделују.

Питомци за Војно-занатлијску школу у Крагујевцу. — Управа Војно-занатлијске школе у Крагујевцу расписала је конкурс за пријем 60 питомаца, који ће се издржавати о државном трошку у овој школи. Од школских квалификација тражи се основна школа, затим добро владање поданство наше државе, старост између 14 и 21 године и одобрење родитеља. Молбе се примају до 10 августа.

Слава Трговачке Омладине. — Пожаревачка Трговачка Омладина прославиће данас своју славу први Дан Духова. Резање колача биће у 11 часова пре подне у стану Омладине.

Стране вести

—:—

Директни теретни возови из Немачке у Румунију. — Услед склопљене конвенције између румунских и пољских железница, стигао је ових дана први директан теретни влак из Немачке у Румунију. Немачка ће преко Пољске допремати главни материјал за бушење, одређен за румунску петролеумску индустрију. Вагоне и локомотиве за ове влакове дају саме пољске железнице а румунске железнице дају горива и уља. Саобраћај се врши преко Черновице. Најкасније до 15. јуна отвориће се између Немачке и Румуније саобраћај балони. Највећа тежина балона јесте 100 килограма.

Трагична смрт одличног чехословачког уметника. — У купатилу на Словенском острву (Жофин) у Прагу, удавио се одличан чешки вајар професор Ото Гутфрајнд приликом пливања, и пред тога што му је неколико пријатеља у помоћ. Гутфрајнд се родио 1889 у Крал. Двору и заузимао је у чешком уметничком животу једно одлично место као вођа најмодернијег вајарског правца.

Пешчане лавине у Русији. — У ставропољској губернији јављају се велике гомиле живога песка, који се стално креће. Тако на пр. кои села Петровског беше овакиим песком заливен 50 десјатина оранице. Услед јаког сунца настају велике суше у овим крајевима. Песак напредује и не може се задржати, те пети веома опасан а гроан становништву да ће преплавити сву родну земљу. У источном делу ставропољске губерније такође прети опасност од живог песка, који долази из астраханске губерније. Уједно са овим уступа стално Каспијско језеро од обале и оставља за собом огромне количине живог песка, који ветар уноси све дубље у унутрашњост.

Велике залихе хране у Мађарској. — У мађарским стручним круговима се говори да је од прошле сезоне остало до данас преко 15 милиона центи

хране Ова храна која је квалитативно горе, не може се извести и тако се очекује, да ће ове године после жетве остати још преко 1 милион центи хране, што ће веома повољно утицати на развитак цена хране од овогодишње жетве.

ВЕРИДБЕ

Госпођица **Драгица Јовановићева** професор, кћи г-ђе Милеиије и г. Николе Јовановића пензионера из Чачка и господин **Сретен Обрадовић** инжињер син г-ђе Зорке и г. Михоја Обрадовића трг. из Пожаревца — ВЕРЕНИ.

Примање код Обрадовића недељом по подне. Рајићева ул. бр. 20.

Госпођица МИЦА, кћи Данице и Ивана Ж. Стокића трг. овд са Г. ДРАГОМИРОМ, сином Лепосаве и Светозара Марковића трг. овд. — Верени.

Примање код Стокићевих 13 и 14 јуна. Код Марковићевих 19 о. м. 3—3

Венчања

У недељу 19 јуна у 10 и по часова пре подне венчаће се у овдашњој саборној цркви наш син БРАНИСЛАВ банкарски чиновник са госпођицом РУЖИЦОМ г-ђе Лепе и Драг. Настића шефа фин. управе у пензији.

Скуп сватова у нашој кући Љубичевска улица бр. 10.

Нарочитих позивница неће бити. То се моле рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Адреса за телеграме: — Стефановић — Настић, Пожаревац.

Живана и Живојин Р. Стефановић трг. из Пожаревца.

У недељу 19. јуна у 11. часова, венчаће се у старој цркви СТАНИСЛАВА, кћи Лепосаве и Светозара Марковића са СИМОМ Л. МАРИНКОВИЋЕМ пешад. мајором.

Скуп сватова у 9 часова Гојкова 7. и Железничка бр. 18

Пријатељи и познаници нека ово сматрају као позивницу.

У недељу 19 јуна тек год. у 11 часова венчаће се у Пожаревачкој саборној цркви наша кћи РУЖИЦА са господином ВРАНИСЛАВОМ СТЕФАНОВИЋЕМ, чиновником Пожарев. Трговачке Банке.

Скуп сватова у нашој кући Љубичевска ул. бр. 14.

Нарочитих позиваница неће бити. Моле се рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Лепосава и Драг. Љ. Настић.
Шеф. Фин. Окр. Управе. у пензији.

У недељу 12 јуна — први дан Духова— у 7 час. ујутро венчаће се у Пожаревачкој саборној цркви наша кћи ВУКОСАВА са господином АЛЕКСАНДРОМ СТЕФАНОВИЋЕМ шефом уреда за осигурање радника.

Скуп сватова у нашој кући Болничка бр. 3,

Нарочитих позивница неће бити. То се моле рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Адреса за телеграме: — Лазаревић — Стефановић, Пожаревац.

Софија и Богољуб М. Лазаревић,

Један редак пример племените дарежљивости

Г-ђа Љубица Саве Мирковића овд. трг. упутила је председ. Женског Друштва писмо следеће садржине: Ценим задатак и рад Пожарев. Женско Друштво по свиште добро па Вас молим да приложених 4000 д. изволите примити као моју помоћ друштву."

Управа Женског Друштва упућује ћу Марковић за Великог Добротвора Друштва и налази се побуђена да путем јавности изјави топлу и велику захвалност на прилогу, са жељом да г-ђа још дуго поживи у срећи и задовољству.

9 Јуна 1907 год.
Пожаревац. Управа,

БЛАГОДАРНОСТ

Пожарев. Женском Друштву и његовим установама приложили су и тиме уписали за добротворе и утемељаче друштва.

По 500 дин. г-ђа Мирослава Чечелеки супруга † Др. Јарослава Чечелског.

По 300 дин. г-ђа Паула и г. Света Илић инжињер ова † Мату Регина бив. трг. Г-ђа Цана и г. Ана Лазаревић судија мајку † Дуду Пижл. Г-ђа Јелада М. Николића димничара себе по 150 дин. Г-ђа Калина Николић брат ица † Милана Ж. Николића шефа фин. управе.

Дому милосрђа приложили су: Његово Преосвештенство Епископ 100 дин. г-ђа Катарина Лазаревић 100 дин. г-ђа Живојиновић 100 дин. г-ђа и господ. Живојиновић 100 дин. г-ђа Олга и г. Др. Манојловић 100 дин г. Бранковић окр. прота 50 дин; г-ђа Роса Павловић 80 дин.

Овом приликом управа изјављује топлу захвалност господ. Љуби Јоцићу адм. на сталној помоћи Дому по 50 дин. месечно и осталим госпођама које стално месечно помажу новчаним прилогом и поклоном у намирницама »Дом Милосрђа.« Управа.

Биоскоп „Оријент"

ХОТЕЛ „КРУНА"

ДУХОВСКИ ПРОГРАМ

Данас I дан Тројице дневна и вечерња

ШПИЈУНКА СА ЦРНИМ ОЧИМА

Велика монументална драма из доба великог рата и страдања у изгнанству у 2 дела 20 чинова.

Понедељак II дан дневна и вечерња II ДЕО

ШПИЈУНКА СА ЦРНИМ ОЧИМА

Уторак III дан Тројице дневна и вечерња

ТРКА У СМРТ

Филм невиђених сензација и лудачког темпа у 7 чинова.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО"

САМО ВЕЧЕРЊЕ ПРЕДСТАВЕ

Данас I дан Тројице

ТРКА У СМРТ

II и III дан Тројице

ОСВЕТА ЈЕ СЛАТКА

Драма љубави и освете у 6 чинова.

Додатак ШАЛА у 2 чина.

Почетак дневних у 5 а вечерњих у 9 час.

Бачки Фонд

Г-ђа Живка Т. Михајловић, кафеџије овд. да би сачувала трајан спомен на своју мајку поч. Цају С. Јовановића, бив. кафеџије, уписала је на дан њене смрти за члана добротвора фонда сиромашних ђака Пожарев. осн. школе, с улогом од 200 динара.

Г-ђа Томанија Худ поч. Миленка Јовановића, бив. чиновника уписала је себе за члана утемељача фонда сиромашних ђака пожарев. осн. школе, с улогом од 120 дин.

Нека је трајан спомен пок. баба Цаји, а топла захвалност прилагачима у име благодарних сиротих ђака.

Управа Фонда.

Огласи

РАДНО АПАРАТ

од 5 ламби са трубом, продаје се јефтино, Упитати карађићева улица бр. 8 у кући п. пуковника г. Гачановића.

Хотел Срп. Круна „Колоњас"

Проширени ресторан има данас 70 абонираца на кошу. Прима и даље са ценом 550 дин. Првокласна кујна, конкуренција искључена.

Хотел Срп. Круна данас точи најбоље жупска вина као; Тамњаника, Хамбургер, Смедеревски Ризлинг, Голубачки Каменар и Ореовачко бело вино.

Чистоћа примерна, Услуга без прекорна.

Моли за посету.

Стеврија Аверов
1—3 н хотелијер.

СВЕЖА ПРВОКЛАСНА ЈАЈА

са 0·20 н. д. испод пијачне цене може се добити од 10 ном. на више, у магеру на Извоз Јаја — Александрова воденица.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ и њиву у. питати Стевима Аврамовића, бив. службеника Град. Суда. 1—3

СРЕЋАКА

Држав. Класне Лутрије I класе 14 кола из најближе колекторе

Браће А. Васића

могу се добити у свима поделама

у дуванџиници
Петра С. Павловића
спроћу „Гранд Хотела".
Пожаревац. 1—7

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

стари прозора и врата и часака јасенових, липових и орахових.

Таса Ј. Миловановић
1—3 столар.

НА ПРОДАЈУ

НОВА КУЋА са 8 одељења ослобођена порезе, и један плац поред њега са кошевима звано Тирано, и један СТАН за издавање, нов са осветљењем.

Упитати
Јанковић и Рајковић,

ЈЕДАН УДОБАН СТАН

Са 6 одељења издаје се од 1 јула. Упитати Љубичевска ул. 9.

Перу Хинцехмана
1—3 грађевинара.

Ученицу под платом која би помагала и у вођењу куће тражи одмах.

Драга Павловић,
2—3 фотограф,

ОГЛАС

Према одлуци Обласног Одбора од 8 овог мца Бр. 135 — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице, на дан 26 јуна, тек. год. у 10 часова пре подне, у вези пред ресторацијом овд. железничке станице, изложиће продаји путем усмене лицитације 53 (педесет три) комада буради празних у којима се налазило машинско уљ, а која су добро очувана.

Услови о овој лицитацији, могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у рачунско — економском одељку ове дирекције.

Позивају се заинтересовани да горњег дана, а у одређено време дођу и лицитирају.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице 9 јуна 1927 године Бр. 2028 у Пожаревцу. 1—3

ПРОДАЈЕМ

КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

Обратити се

Војославу К. Ђорђевићу
сарачу Пожаревац

4—6

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париском моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи наволи посетити. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази до казанџијски радње Вође Првуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем

Драгољуб А. Младојевић
опанчар.

3—15

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје

Љубомир Живановић
трговац.

2—10 Јованова 10.

Столарској радњи

ЂУРЕ ЖИВОЈИНОВИЋА

У ПОЖАРЕВЦУ

потребан је један спреман радник за собни намештај и један УЧЕНИК.

Ступити могу одмах. 2—2

НА ЗНАЊЕ

И ако је цена брашну знатно подигнута, Набављачка Задруга Држав Службеника ипак ће својим члановима давати хлеб бели **по 5 а црни по 3·50** дин. кгр. до даље наредбе. 2—2

ИНДИЈСКИ СВИЊЧИЋИ — КОБЕ

два пара на продају. Питати Ацу Лазаревића адвоката. 2—2

СРЕЋА

СРЕЋКЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

за I класу 14 кола којима је вучење 8 јуна дошле су у свима полехама 1/4 1/2 цело и дупле цело.

Извучене срећке исплаћујем по званичној листи ма у којој радњи купљене, без одбитка.

Драг. Б. Костић
2—5 продавац срећака класне лутрије.

Предаје се кафана са једиком

на живом месту добро разрађена, услед другог предузећа. Упитати у уредништву.

Ново отворени кројачки салон
МУШКОГ И ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

ПЕТАР З. СТАМЕНКОВИЋ

Израђује све врсте одела по последњој париској моди

У згради „Гранд Хотела" — 9 — У згради „Гранд Хотела"

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете, дуката и осталих драгоцености.

2). Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред. папира и прописаних интабулација.

3). Есконтовање меница са сигурним жиром.

4). Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5). Куповину и продају свих хартија од вредности.

6). Давање краткорочних зајмова на робу неподлежну квару, смештену у штедионичке магацине.

7). Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

УПРАВА.

АМЕРИЧКО ЗАСТУПНИШТВО
СТАНДАРД КОМПАНИЈА
У ПОЖАРЕВЦУ.

Добило је огромну количину цилиндерског и машинског дреш уља — зејтина за вршалице најбољег квалитета и продаваће исто по врло ниској цени: цилиндерско по динара 6.75 а машинско по 5 по килограму са беспатним дрвеним бурадима.

Тако исто има: вазте, бензина, петролеума и конзистентне жуте масти све прокласног квалитета и продаје најјефтиније без конкуренције све са гаранцијом.

Заступник
МИХ. РАШИЋ.
— Чачевски млин. —

2—3

СЛАВА

Пожаревачка Трговачка Омладина слави своју славу **Свету Тројицу** и позива све пријатеље Омладине, да изволе присуствовати резању колача.

Резање колача биће у 11 часова пре подне у стану Омладине.

2—2 УПРАВА

ИСПИТ

Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће испит ђацима своје школе на дан 19 јуна ов. године у школи зв. „Петрикина," о чему извештава пријатеље Омладине и школе, позивајући их да присуствују овом испиту.

Поклоне у књигама за ђаке, Управа ће примати са нарочитом захвалношћу.

2—3 УПРАВА.

РУЖИЦА уд. Ив. Мојсиловића са децом дају годишњи помен својом драгом супругу и оцу

† Илији Мојсиловићу

бив. Р. визору Окр. Финан. Управе.

у суботу 18 ов. мес. у 5 и по по подне на гробљу. 1—2

Породица поч.

Петра Новаковића

бив. трг. овд.

даваће ШЕСТОМЕСЕЧНИ ПОМЕН у суботу 18 ов. мес. у 10 часова а у овд. саборној цркви. 1—2

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 47 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 16. ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. из шпицера од речи 1·2о дин. за прилошкано од речи из гармонда 2 дин.

За огласа плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Повећање чистог прихода у пољопривреди

Да ли, и на који начин може наш пољопривредник у данашњој тешкој економској кризи, повећати чист приход свога газдинства, то је питање данас од највећег значаја не само за појединца пољопривредног произвођача, него је од неизмерне важности за привредно стање свег нашег народа и за финансијско стање целе државе.

Криза наше пољопривреде — у томе се мишљења свих меродавних фактора потпуно слажу — састоји се баш смањењу ренте, чисте добити пољопривредних газдинстава. Ту добит повећати значи ублажити кризу.

Није могуће на овом месту говорити о свима начинима, путевима и средствима која се све могу и која ће се морати употребити да се ова криза што нас све јаче потпуно отклони. О томе биемо морали написати врло опсежну расправу. Али, у оквиру овога кратког чланка можемо указати на једно врло важно средство са којим је доиста лако могуће повећати чисту добит сваког газдинства ако то средство употребимо онако разумно како се оно примењује у стотинама хиљада случајева, по свима напредним економијама културног света а већ и у врло великом броју и код нас.

Најстарији пут који води к повећању рентабилности пољопривредног произвођа је разумна исхрана културног биља, свесно снабдевање наших усева потребном биљском храном те су због тога наше жетве премалене а чист приход често жалостан. Већина наших пољопривредника држи да је довољно дати земљишту с времена на време што више стајског ђубрета, и да је тиме најбоље решено питање правилне исхране наших усева. То становиште је, међутим, сасвим нетачно и већ давно застарело у напредним земљама.

Безбројним, тачним огледима, у иностранству па и код нас, доказано је да се највећа жетве и највећи чисти приходи у производњи биља могу постићи једино на тај начин ако се сем стајског ђубрета, употребе и вештачка ђубрета и то баш оне врсте и количине које захтева дотично земљиште.

У данашњој тешкој кризи наше пољопривреде ова је ствар од неизмерне важности; на то би требали да обрате пажњу не само пољопривредници него и сви они који су позвани да се брину за привредни напредак државе.

Огледима је показано да се данас може рационалном применом извесних количина и врста вештачког ђубрета врло лако повећати чиста добит једног хектара земље са више стотина динара, и то тако да на тај начин уложени новац донесе 100 и више процената камате.

Одличне резултате у том погледу постигле су у најновије време Пољопривредне коморе у Угарској. Оне су спровеле преко 50 огледа у јесен 1925 и у пролеће 1926. год. (сада спроводјају 500 таких огледа). Скоро у сваком случају испитала се примена суперфосфата и то у већини случајева је остала чиста добит од 150—600 килограма пшенице. По јутру, дакле, прорачунато у нашем новцу, чиста добит износила је од 400 до 1600 динара.

Да су већ и код нас многи наши напредни пољопривредници увидели рентабилност вештачких ђубрива, најбоља је доказ на је потрошња тих ђубрива прошле, 1926 године код нас била већа него икада (иако још увек сразмерно врло мала) према се налазимо у јеку економске кризе.

Доказано да се у сразмери према напреднијем иностранству то средство повећања живота још увек у веома малој мери примењује. Док је наша пољопривреда прошле године потрошила свега само неколико хиљада вагона свих врста тих ђубрива у Италији су пољопривредници употребили у истом времену 130.000 вагона само суперфосфата а немачка пољопривреда је потрошила преко 700.000 вагона вештачких гнојива укупно за једну годину.

Баш у данашњем времену тешке економске кризе, сви меродавни фактори, а у првом реду сви напреднији пољопривредници требали би да обрате највећу пажњу употреби споменутог окробаног средства, повећаној жетви, а и чистог прихода газдинства „Пољопривредни Гласник."

Дан рада у Женском Покрету Пожаревачке Области

Ја не знам, да ли познајете тај леп и спретан кут, видан и чист где се у огледалима вида низ белих обалних столова, где у њима трепере разнобојни букети цвећа у високим вазнама, а све то са незапамћеном богато и укусно намаланих зидова, тако, да се ви зачудите, како је то мала женска рука створила и замислите се, да је сигурно морала имати много мука и труда, да направи на овом скупом и грубом времену овакво лепо и пријатно склониште које треба да буде духовни центар свих жена у Пожаревцу и околини, светла жижа, око које се окупљају вредне и трезвене жене. —

Можда из препрасуда ви нисте, госпођо, још тамо ушли, али будите уверене, да ће те их без милости обасјати посетивши овај клуб, оне светле, елегантне одаје, које су вама намештене и вашем женском укусу и да ћете у свом срцу понети веселу срећу и чисту радост оних, које су га основале и које вас искрена срца зову и дочекују. —

А јуче у четвртак, тамо је био ДАН РАДА. У једној мирисној атмосфери радило је око двадесет госпођа и госпођица у тишини. Ту се и уче раду оне које нису навикнуте, а оне, извежбане, дрте воље показују. Ту се уче пружељубивости многа млада срца и верујте, неопходно је потребно, да ваша кћи, на чије васпитање толико полажете, одвоји неколико тренутака свакодневно и уђе у овај клуб рада, где ће само лепо видети и научити. Ту су лепо очишћене и светле гране, пријатна лица ван везовима, ту шиваћа машина својом лупом дочека вас још на прагу, и ви се тргнете: па овде се ради! А све весело, све опет другарски. Нема очију које ће вас дочекати, да вас мере и не воле, што сте на којем журу ваше пријатељице сигурно искусиле! —

А чим пређете кроз елегантну собу женског клуба, ући ћете у одељење где отмене даме, дежурне, спремају својим пријатељицама чајеве и сендвиче. Ту ћете видети дуги ред чистих, белих полица, где бело посуђе испуњава све редове, тако бело и светло, као да га рука човечја није такла. Патос беспрекорно чист а преко њега дугачак линолеум угушава шум ваших радозналих корака. Вредне госпођице трче и разносе сладоледе, љубазне и насмејане и ништа није лепше, него га примити из божанствене беле ручице ваше пријатељице, у слатком жагору где се расправљају разна друштвена питања или стручне ствари. —

Ту, у клубу уз малину у високој светлој чаши и уз пametан разговор, проведу се многи лепи часови, ту некога не одвајају већ на против гурају кући и уче репу. Н. пр. мени је једна пријатељица казале: е доста си сад седела, покупи децу, па хајде кући, спремај мужу вечеру. —

Клуб Женског Покрета Пожаревачке Области може се назвати клубом рада, дружења, спријатељења, узајамног разумевања и зближавања жена, а све то у благој веселој форми. —

Установиће се у Женском Клубу ускоро и литерарни састанци, на којима ће жене и девојке читати своје литерарне саставе — то је забавно а рад друштва прошириће се на разне хумане ствари које ће да користе друштву и за које ће јавност благовремено да сазна. —

Дан се већ сконио, када су мелодичне звонице испратиле. Мрако већ обавијало се око сваког бића, а ја сам мислио о једном другом великом дану, који ће некад сванути и под чијим ће сунцем све жене бити зближене и на висини.

11 јуна 1927 г.
Пожаревац. **М. Јокић.**

ИЗЛОЖБА
најновијих сликарских радова
Г. ЈОСИПА ВУЧЕТИЋА

—:—

Господин Јосип Вучетић је родом са Далматинског Приморја, где су рођени и одрасли скоро сви наши већи сликари и вајари. И кад човек не би знао, да је рођен у приморју, један поглед на његове изложене радове ово би му казао. На свима радовима главну пажњу привлачи море наше плаво далматинско море, насликано у свима преливима и нијансама. Он је сликар нашег мора, он је управо песник нашег мора, он у своје радове, поред верности природи, уноси не особиту топлу љубав према мору. И ако далеко од мора, и ако је прешао толике брда и долина, док није дошао у нашу питому и зелену Моравску долину, и ако је сада окружен сасвим другом природом, он у своме срцу носи само љубав према мору где се родио и где је одрастао. Свако лето, као какав хаџија одлази своме драгом мору, ухвата у екиче све његове преливе и нијансе боја, а затим овде од тих екиза ствара веће цеклине, у којима живљење непрестано пред очима своје море.

Ове године изложено је знатно мање радова но прошле године. То је стога, што је Господин Вучетић скоро целе зиме боловао, а затим, што је многе радове већ откупио Београд. Пожаревац не би требао да пропусти прилику, а да не сачува за њ томе мали већи рад Господина Вучетића, јер наша средина није обдарена за сликарство, а какав јачи сликар ретко ће овде навратити. Зато наши манастири и прво. хумана удружења и богати људи нека искористе овај боравак Господина Вучетића међу нама, и нека му дају толико посла, да га привежу за наше место.

Ово би било у великом интересу и деце која уче гимназију, да им као учитељ остане стално Господин Вучетић. Ко је пажљиво посматрао ђачке радове од прошле и ове године, а ко је то чинио и раније пре рата, опазиће је, да данашња деца много смелије са природе сликају него предратна. Укус је код деце знатно развијенији, рука смелија, а спектар боја хармоничније. На неким ђачким радовима запажа се већ и талентована рука, а ту руку је несумњиво открио Господин Вучетић.

Златна алка

—:—

— Наставак —

Распита се где седи царски везир, замоли и пријаве га царском везиру који га лепо прими. Старац исприча везиру све што га снашло у вароши и замоли Везира да му помогне, јер без магарића не сме кући.

Велики везир га саслуша па видећи да су га онако стара и проста у вароши невољници опљачали насмеје се и каже старцу: „Е мој чича, овај је свет Златна алка и рукама начини невећи круг пред старцем. Ако умеш кроз њу да се протураш благо теби. Сад иди доста сам ти казао."

Старац из ће од везира забринут, али је добро запамтио речи које му је везир казао и идући улицама једнако је шапутао: »Овај је свет златна алка. Ако умеш кроз њу да се протураш благо теби, не умеш ли тешко теби,« и старац реши загонетку.

Идући чаршијом сваки занатлијску радњу, уђе у дућан и затражи да му направе једну кутију од шпера са поклопцем са две преграде са страна.

Кад је кутија била готова, старац купи неке исписане хартије на турском језику, метне их у кутију, за преграде привеже гајтан, окачи кутију о врат и оде пред градску капију на коју се износе мртваци у гробље ван Цариграда и седне на један камен.

После кратког времена наиђу кола са мртвацем. Старац изађе пред кола и викне стој, па се прво плати гробљанско.

»Како гробљанско, кад то до сада није било,« — упитају старца.

Е тако ево у кутији царски ферман гробљанско мора да се плати, иначе мртваца натраг у варош.

Шта су могли, плаше старцу 50 гроша и он пропусти мртваца кроз капију у гробље.

Тако је старац на том месту остао више дана и зарадио лепе паре јер је гробљанско наплаћивао по богатству мртваца, неком више неком мање, а сарања је било дневно много, јер је Цариград велика варош.

Једнога дана достави великом везиру да један човек са царским фирманом на гробљанској капији наплаћује од сваког мртваца гробљанску таксу и замоли га да изиђи ко је тај и ко му даде право да наплаћује гробљанско.

Везир нареди да се старац доведе.

Кад је старац ушао код везира, он га упита ко је, одакле је и ко му даде право за наплату гробљанског.

Нико светли везиру, одговори старац.

Како нико?!

Тако светли везиру. »Овај ја свет златна алка. Ако умеш да се кроз њу протураш благо теби, не умеш ли тешко теби, и упре поглед у везира да види шта ће му на то рећи.

Везир се насмеје. Видео да је то онај старац који је пре неколико дана био код њега и жалио се на оне пљачке кроз варош, па ће рећи старцу: на какво ти иде посао, јеси ли колико зарадио.?

Зарадио сам светли везиру око 100 златни медаља. Посао врло добар. Наплатио сам и поврће и магариће у мени остало доста. Да тебе не би, Светли везиру, ја одо у просјаке.

Везир га дуго гледао па ће му рећи; старче ти си паметан човек. Хоћеш ли да останеш на истом месту и да наплаћујеш и даље гробљанско? На место тих старих хартија у кутији даћу ти прави царски ферман за наплаћивање гробљанско, али знаш колико недеља будеш наплатио пола мени, пола теби.

— Свршиће се —

Вести

—

Јавна вежба Сокола. — Првог дана Духова одржана је јавна вежба Соколског Друштва у Пожаревцу код којег касарне на игралишту овлашћеног спорт. клуба „Викторија". Час је отпочео у 5 сати по подне говором г. Николе Ђурића професора и председника културно-просветног одбора који је својим кратким и јасним говором објаснио оснивање и значај Сокола у Словенству и у нас, напоменувши да је циљ Сокола развијање не само телесно већ и душевно, јер је у здравом и развијеном телу здрава душа и мисли позивајући грађанство без разлике пола и старости да се уписују у Соколе; помажући Соколе, помаже свој народ и своју државу.

Све тачке програма изведене су на опште задовољство и прецизно. Посета је била обична која је могла бити много боља, али се за то треба благовремено постарати, пропагитовати и рекламирати.

Приход са овога часа намењен је подизању Соколског Дома у Пожаревцу.

Крваве заветине. — У току ове године, ретко је, да се на заветинама не деше крваве туче, па и погибије. На Заветини у Батуши рањено је десетак особа и присутник општине од тешких рана подлегао и умро. На Спасов-дан дошло је до немилог сукоба и у Бурјан мали у Пожаревцу. Срећом није дошло до злих последица. На Духове код »Споменика" у Горњој мали и дошло је до туче и разбијених глава а у селу Брежанима другог дана Духова, тешко је рањен

убодима ножа на више места председник општине Никола Стефановић. Крвници су детерани трећег дана Духова са лисицама на руке полицијској власти.

Овакавим поступцима компромитују се наши лепи народни обичаји и мора се наћи начина да се теме на пут стане.

Прекид струје. — Усле јаче грмљавине са громовима другог дана Духова око 9 часова у вече наступио је прекид струје у североисточном и северозападном крају наше вароши и трајао један сат.

Град. — Другог дана Духова, по подне, натуштило се небо и просуо се огроман пљусак са градом над селима: Дубравица, Батовац и Брежане. У Дубравици је град причинио велике штете пољским усевима.

Обласни Учитељски Дисциплински Судови. — Министарство Просвете именовало је чланове обласних учитељско дисциплинских судова за све области у нашој земљи. Председници ових судова су велики жупани појединих области.

Набавка справа за пољопривредне школе. — За 40 Средњих, Нижих и Специјалних Пољопривредни Школа, које постоје и које се имају отворити Одељење за Пољопривредну Наставу при Министарству Пољопривреде и Вода, израдило је већи списак справа и алата, који ће се набавити из Немачке на име репарације. У тај списак су ушли најмодернији системе: Трактори, плугови, дрљача, косачице, жетелице, ручних тријера, канта за млеко са херметичким заклопцима, прскалица за против пероноспоре, и т. д. у вредности 843.140.— златних немачких марака.

Подизања нова школе у селу Трњану. — Суд општине трњанске у области пожаревачкој одлучио је да изврши продају извесног општинског имања да би подигао у своме селу једну лепу и пространу школу. Радови на подизању ове школе почеће још у току овога лета.

Пријем питомаца у Државну Саобраћајну Школу. — Управа Државне Саобраћајне Школе у Београду расписала је конкурс за пријем 100 кандидата у ову школу, који ће се школовати о државном трошку. Кандидати треба да испуне ове услове: да има најмање седам разреда гимназије или реалке (друге школе не важе, да су стари између 17 и 21 годину) да су наши држављани и да су здрави. Пријаве прима управа школе до 15. јула. Предавања ће почети 1. септембра,

Домаћички курс за учитељице основних школа. — Министарство Просвете приређује ове године о главном школском одмору два домаћичка курса за учитељице основних школа. Један у Футогу а други у Савиништу. 15. јула и траје до краја августа.

Пријаве за овај курс треба слати Министарству Просвете преко школског надзорника до 1. јула ове год. закључно.

Пројект закона о радњама. — Савез индустријалаца из Загреба упутио је министарству трговине и индустрије представку, у којој се тражи да се пројект закона о радњама пошаље свима привредним организацијама на мишљење, а не само конгресу комора у Сплиту, јер тамо не учествују све привредне корпорације из наше земље.

Венчања

У недељу 19 јуна у 10 и по часова пре подне венчаће се у овдашњој саборној цркви кћи сина БРАНИСЛАВ банкарски чиновник са госпођицом РУЖИЦОМ г-ђе Лепе и Драг. Настића шефа фин. управе у пензији.

Скуп сватова у њиној кући Љубичевска улица бр. 10.

Нарочитих позивница неће бити. То се моле рођаци и пријатељи да ово сматрају као позивницу.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Адреса за телеграме: — Стефановић — Настић, Пожаревац.

Живана и Живојин Р. Стефановић трг. из Пожаревца.

У недељу 19. јуна у 11. часова, венчаће се у старој цркви СТАНИСЛАВА, кћи Лепосаве и Светозара Марковића са СИМОМ Л. МАРИШКОВИЋЕМ пешад. мајором.

Скуп сватова у 9 часова Гојкова 7. и Железничка бр. 18.

Пријатељи и познаници нека ово сматрају као позивницу.

У недељу 19 јуна тек год. у 11 часова венчаће се у Пожаревачкој саборној цркви наша кћи РУЖИЦА са господином БРАНИСЛАВОМ СТЕФАНОВИЋЕМ, чиновником Пожарев. Трговачке Банке.

Скуп сватова у њиној кући Љубичевска ул. бр. 14.

Нарочитих позивница неће бити. Моле се рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Лепосава и Драг. Љ. Настић.
Шеф. Фин. Окр. Управе. у пензији.

КЊИГЕ И НОВИНЕ

— :—

Филмски адресар и албум

Ових дана изашао је из штампе »Адресар и Албум филмских глумаца и глумица« штампан први пут на нашем језику (ћирилицом и латиницом) прва део ове занимљиве књиге посвећен је адресама најпознатијих филмских глумаца и глумица (преко четири стотине проверених адреса по азбучном реду „филмска посредница», познатих режисера, студија и филмских школа. У другом делу налази се преко 60 фототографија и карикатура познатих филмских старова са њиховим кратким биографијама. — Књига која је врло укусна опремљена има и један практичан додатак: Како треба писати филмским уметницама — концепти писама на енглеском, немачком, француском и италијанском језику. Може се добити на адресу. „Недељне Илустрације," Скопљанска улица бр. 18 II спрат, Београд, ако се претходно пошаље поштанском упутницом дин. 12.—

Огласи

Набавка жељезничких прагова у Пожаревцу.

ОГЛАС.

На основу одлуке Обласног Одбора Бр. 441 од 11 Јуна ове год, — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 17. Јула тек, год, у 10. часова пре подне у својој канцеларији одржаће јавну оферталну лицитацију, за набавку три хиљаде (3,000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје пруге колосека 0.76. метра.

Димензија прагова дужина 1.60 метра, јачина 14 × 20 с. м.

Место испоруке Пожаревац, или ма која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке; четрдесет календарских дана, од дана одобрења ове лицитације.

Позивају се заинтересовани т. ј. они који желе ову количину прагова испоручити, да горњег дана у 10 часова пре подне поднесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописном таксом у марками од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље до 10, часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописну кауцију у смислу одредбе чл. 88 закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци моту се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Рачунско — Економском одељењу ове Дирекције, а на захтев, могу се и у верном препису заинтересованим доставити.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице 11. Јуна, 1927. године Бр. 2051 у Пожаревцу.

ОГЛАС

Према одлуци Обласног Одбора од 8 овог мца Бр. 185 — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице, на дан 26 јуна, тек. год. у 10 часова пре подне, у или пред ресторацијом ове железничке станице. изложене предаји путем усмене лицитације 53 (педесет три) комада буради празних, у којима се налазило машинско уљтки, а која су добро очувана.

Услови о овој лицитацији, могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у рачунско — економском одељку ове дирекције.

Позивају се заинтересовани да горњег дана, а у одређено време дођу и лицитирају.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице 9 јуна 1927 године Бр. 2028 у Пожаревцу. 2—3

Оглас

Према одлуци Суда и Одбора Општине Брежанске од 20 марта 1927 год. број 396 Суд и Одбор ове општине издаваће путем јавне лицитације на дан 30 јуна ове год. у или пред судницу ове општине за набавку и оправку 15 комада нових понтона из муатри и израде које се код ове општине налазу а за покретни мост на реци Морави.

Услови за набавку и оправку нових понтона код ове општине могу се видети сваког дана у Судници овог суда, и на дан саме лицитације.

Лицитација ће почети од 8 сати пре подне на дан горе означени.

Позивају се заинтересована лица да код овог суда горњег дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије Суда Општине Брежанске Бр. 942, 12 јуна 1927 год. у Брежану срез и округ Пожаревачки.

Стављам до знања п. муштеријама, да сам своју

ОБУЋАРСКУ РАДЊУ

привремено преселио у Кнез Михајловој ул. бр. 33. — Услед реновирања локала.

Молим изволите посетити.

С поштовањем
Бранислав Протић,
обућар.

1—8

Нова дечија колица

на продају врло јефтино због селидбе. Упитати уредништво.

ТРУКЕРАЈ

и потребе за ручни рад где ће у и даље примати на Трковање преселио сам преко пута Гранд Хотела до Драге Костића дућанџије.

„Код Бета"
Михаило С. Матић

КЛАВИР тражи се један добар и као-штимован клавир под двомесечни закуп.

1—8 Јавити се Уреднишгву.

Предаје се Кафана са једиком

на живом месту добро разрађена, услед другог предузећа. Упит-ти у уреднишгву

Обућарска радња

Илије П. Богојевића

у Пожаревцу

извештава п. муштерије и остало грађанство да је из досадањег локала у Краљевој улици

ПРЕСЕЉЕНА

у Табачкој чаршији, — до кафане „Златан Плуг."

Умољава п. грађанство, да наклоно и у будуће поклонити своје поверење. 1—3

МАКСИМУМ ОД ЕЛЕКТРИКЕ

помоћу Цајсових арматура са огледалом добија се 4½ пута већа светлост.

Каталоге на захтев шаљем бесплатно

Ново отворена
ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА
ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

3—8 Краљева ул. 23

ПАЖЊА

Буковичка кисела вода

добија се увек свака најпећа количина. ХМЕЉ КОМЛОВ за пекаре, ГЛЕЋ ЗА ЛОНЧАРЕ, СИРУП ЗА ЛИНЦЕДЕРЕ, ДОМАЋИ ПАРАДАЈЗ у флашама ¾— 1 л.

Велики избор ОБУЋЕ и САНДАЛЕ

— Конкуренција искључена —

Бакалска радња
Ђорђа Ж. Јовичића.

МЛАД КАЈМАК — ПИРОТСКИ КАШКАВАЉ

6—6

НА ПРОДАЈУ 2 куће у Љубичевској улици и 2 ланца оране земље у варошком брду.

Обратити се у радњи Ђорђа Кузмановића лимара овде.

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2%, ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2) Отварање текућих рачуна на подлози меница, вредносних папира и прповстелених интабулација.

3). Есконтовање меница са сигурним жиром.

4). Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5). Куповину и продају свих хартија од вредности

6). Давање краткорочних зајмова на робу неподлежну квару, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

2 УПРАВА.

СРЕЋАКА

Држав. Класне Лутрије 1 класе 14 кола из најбоље колектуре

Браће А. Васића

могу се добити у свима подел ма у дућанџиници Петра С. Павловића сроћу „Гранд Хотела".

Пожаревац. 1—7

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

стари прозори и врата и дасака јасенових, липових и орахових.

Таса Ј. Миловановић
столар.

2—3

ЈЕДАН УДОБАН СТАН

Са 6 одељења издаје се од 1 јула. Упитати Љубовијска ул. 9.

Перу Хинидмана
грађевинара.

1—3

Ученицу под платом која би помагала и у вођењу куће тражи одмах.

Драга Павловић.
фотограф.

3—3

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Парискоме моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи навели посетити. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази на канцелајској радње Вује Првуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
опанчар.

4—15

ИСПИТ

Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће испит ђацима своје школе на дан 19 јуна ов. године у школи зв. „Петрикини," о чему извештава пријатеље Омладине и школе, позивајући их да присуствују овом испиту.

Поклоне у књигама за ђаке, Управа ће примати са нарочитом захвалношћу.

3—3 УПРАВА.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ и њиву. Упитати Стевана Авримовића, бив. службеника Град. Суда. 2—3

СВЕЖА ПРВОКЛАСНА ЈАЈА

са 0-20 н. д. испод пијачне цене може се добити од 10 ком. на више, у дагеру на Иванов Јаја — Александрова воденица. 2—

ПРОДАЈЕМ

КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

Обратити се

Војиславу К. Ђорђевићу
сарачу Пожаревац

3—6

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.

3—10 Јовановa 10.

У суботу 18 овог месеца у 10 и по часова у старој цркви. чинићемо помен вјерним

† ЕМИЛИЈИ — МИЦИ

учитељици

полугодишњим и

† ДАНИЦИ — БЕБИ

годишњим

Косара и Раде Богдановићи
учитељи у пензији.

РУЖИЦА ул. Ил. Мојсиловића са целом децом даваће годишњи помен своме драгом супругу и оцу

† Илији Мојсиловићу

бив. Ревизору Окр. Финан. Управе.

у суботу 18 ов. мес. у 5 часова по подне на гробљу. 2—2

Породица поч.

Петра Новаковића

бив. трг. овд.

даваће ШЕСТОМЕСЕЧНИ ПОМЕН у суботу 18 ов. мес. у 10 часова а у овд. саборној цркви. 2—2

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 48 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 19. ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гарконда од речи 0.50 дин. на цицера од речи 1.20 дин. за прилошкало од речи на гарконда 2 дин.

За огласе веће се попуст уназад.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Скупштина је распуштена, а избори су расписани за 11. септембар

Приликом своје посете код Краља г. Вељи Вукићевић Председник Владе регулисао је сва спорна питања. Поднео је Краљу писмену представку, у којој образлаже зашто тражи расписивање избора. Истовремено је поднео Краљу на потпис и указ којим се Скупштина распушта и расписују избори за нову Скупштину 11. септембра, а састанак те нове Скупштине одређује за 5. октобар. Тај указ носио је датум 15. јуна,

На својој последњој аудиенцији г. Вукићевић је поднео Краљу и указ о попуњавању владе са новим министрима. Краљ је потписао и тај указ под датумом 15. јуна.

Нови министри су:

Г. Влајко Коџић, Министар Поште;

Г. Д-р Аца Савић. Министар Здравља;

Г. Драгомир Обрадовић досадашњи помоћник Министра Просвете, Министар Вера;

Г. Д-р Нинко Перић, Министар Просвете,

Г. Д-р Душан Суботић, председник Касационе, Министар Правде;

Г. Д-р Грга Аџић-Јовановић, Министар Конституанте.

Радикали још нису заузели став према изборној влади г. Вукићевића. Али се у радикалним редовима врло живо конферише. И г. Узуновић и г. Трифковић одржавају стално везе са радикалним вођама.

Г. Аца Станојевић и Марко Трифковић договорили су се да сазову седницу Главног Одбора за сутра 20. ов. мес. ч понедељак. На тој ће се седници извршити попуњавање Главног Одбора. У радикалским редовима се говори да ће се постићи споразум о томе попуњавању између радикалског центра и пашићеваца. То би био први корак ка помирењу ове две радикалске струје. После тога би дошло на ред регулисање свих спорова између пашићеваца и центра. Тек после попуњавања Главног Одбора заузеће радикалски принци одређени став према влади г. Вукићевића.

ТЕКСТ УКАЗА О РАСПИСУ ИЗБОРА

Службене Новине од 15. јуна доносе указ о расписивању избора који текстуално гласи:

На предлог Нашег Председника Министарског Савета, Нашег Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Нашег Министарског Савета на основу чл. 52. Устава и чл. 1. и 2. Закона о Избору Народних посланика — решили смо и решавамо:

Да се Народна Скупштина изабрана на дан 8 фебруара 1925. године и Нашим Указом од 17. априла ове године сазвана у ванредан сазив за 1. август ове године распусти.

Избори народних посланика за четворогодишњу скупштинску перподу 1927., 1928., 1929. 1930. годину (чл. 69. Устава) извршиће се у целој Краљевини у недељу 11. септембра 1927. године, по прописима Закона о Избору Народних Посланика.

Народна Скупштина изабрана на дан 11. септембра 1927. године сазива се у ванредан сазив на дан 5. октобра 1927. год.

Председник Нашег Министарског Савета, Наш Министар Унутрашњих Дела нека изврши овај Указ.

15. јуна 1927. године.

У Тополи.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Исти број Службених Новина доноси и указ о уважавању оставке Министри Правде г. Срикића и о постављању г др. Нинка Перића за заменика Министра Правде и Министра Вера. У истом броју објављује се и писмо г. Вукићевића Краљу, у коме се тражи изборни мандат и износи програм рада изборне владе.

ПРОГРАМ РАДА ИЗБОРНЕ ВЛАДЕ.

Тражећи од Краља изборни мандат, председник Владе г. Веља Вукићевић изложио му је у облику једног писма програм рада своје Владе на коме мисли тражити поверење од народа.

То писмо гласи:

Ваше Величанство,

Прихватајући државну управу Влада Вашег Величанства сматрала је за свој најглавнији задатак да спреми програм законодавног рада како би се убрзало спровођење управних прописа и што брже створило повољније погледе за несметани развитак земљорадње и привреде.

У томе циљу Влада је пре свега узела у обзир она питања чије је законодавно регулисање предвиђено земаљским Уставом или чије је регулисање неопходна последица принципа постављених појединим уставним одредбама, а без чијег се регулисања не може сматрати да је Устав земаљски уведен потпуно у живот.

Проучавајући та питања Влада је констатовала да досадашња законодавна активност није задовољила стварне потребе државног и народног живота и да је читав један низ уставних прописа остао у ствари и до данас непотпун. Влада Вашег Величанства сматра да је допуњење тих закона првенствена дужност законодавне власти, и да се њихова израда не сме даље одлагати. И ако је тешко дати у једном реферату исцрпну листу законских пројеката који се имају поднети Народној Скупштини, Влада Вашег Величанства је сама примера ради, и да би обележила опсежност и важност овога посла, слободна да наведе да се ти закони односе: на организацију врховне власти (закон о изборима народних посланика), на организацију управних власти (закон о општинама, ревизија закона о области и срески самоуправама), о административној подели земље (која је само уредбом за нужду регулисана); о организацији управних власти; о организацији судске власти; о регулисању верских односа и организацији црквене и т. д.

Тај већ тако опсежан програм има да се употпуни доношењем закона, који су потребни за дефинитивно санирање и консолидацију државних финансија, и закона којима ће се одклонити привредна криза и обезбедити интензивни привредни развитак земље. Сав наш народ живи у тешкој привредној кризи. Њене тешке последице јако осећају сви народни слојеви, особито наши пољопривредници, који представљају четвр петине живља и богатство наше земље. Наш се земљорадник муче и тешко добија најнужније за подмирење животних потреба.

Потребно је тога ради да се донесе закон о државном рачуноводству и закон о организацији финансијских власти, закон о непосредном порезу и да се ревидирају фискални закони, како би се њихово функционисање довело боље у склад за несметани развитком земаљске привреде. С друге стране имао би се створити привредни савет и ревидирати цело привредно законодавство као и уредба о законској важ

ношњу, како би се привреда ослободила многобројних и разноврсних административних обвеза и формалности које данас спутавају њен развитак. Ради коначног решења аграрних односа потребно је донети ново или изменити постојеће законе. Треба што пре провести у живот питање јефтиног кредита, оснивањем пољопривредних као и потрошачких задруга да би земљорадник добио пуну цену за своје тешком муком добивене производе. Најпосле једним низом закона о јавним радовима, грађењу железница, мелиорационим радовима и т. д. и зајмовима закљученим у том циљу имале би се створити нове могућности за наш привредни живот и за неопходно привредно сналажење земље. Исто тако питање наше индустрије мора се свестрано узети у претрес и наћи решење, које ће створити повољне услове за развитак домаће индустрије и задовољити произвођаче сировина и потрошаче индустријских производа. Природно је да несређене прилике у пољопривреди и индустрији, а и у државној управи јако утичу на нашу трговину којој треба пружити могућност пуног развоја. И радничка стаљежи имају одсудну сваке врсте услед застоја у трговини и индустрији. Мора се и радничком питању посветити особита брига па да се опште стање радничког живља побољша.

Констатујући неопходност завршетка овог законодавног програма, Влада Вашег Величанства констатује у исто време, да је он тако огроман и да обухвата питања велике важности, да га није могуће извршити са садашњом Народном Скупштином којој је већ истекло више од половине уставне периоде која је бирана пре више од две године на једном питању које већ давно није на дневном реду. За велики законодавни посао који предстоји потребна је Народна Скупштина која ће имати пред собом пуну периоду свог рада, и која је бирана за овај посао.

Влада Вашег Величанства узима стоту слободу да умоли Ваше Величанство да благоизволи решити да се Народна Скупштина изабрана на дан 8. фебруара 1925. године распусти, а да се на дан (11. септембра 1927.) изврше избори народних посланика.

(Потписани су сва министри).

Златна алка

—:—

— Свршетак —

Кад је старац чуо речи везирове, дубоко се поклони везиру и каже му да престаје.

Везир пређе столу и напише нешто, удари мур пружи старцу а овај то стрпа у кутају, поклони се и изађе. Од великог везира одмах оде на гробљанску капију и отпочне и даље да наплаћује гробљанско, само са том разликом, што повиши много већу цену за гробљанско.

Сваког петка носио је великом везиру недељни пазар и делили га по пола.

Кад је везир видео да старац недељно много зарађује каже му: Ама старче, половина је много за тебе. Него од данас тебе трећина а мени две трећине.

Добро светли везиру, и на то пристајем.

Идуће недеље старац донесе много више но прошле недеље, јер је таксу за гробљанско сваким даном повишавао.

Кад је везир видео да зарада све више иде, каже старцу: од данас старче теби четвртина а три четвртине мени.

Добро светли везиру, рече старац, и оде на гробљанску капију,

Тако је то трајало извесно време. старац је много зарађивао, али је везиру носио увек испод половине зараде, а то делио а остало задржавао себи.

Кад је везир видео да се зарада сваке недеље повећава, Каже старцу да је и четвртина за њега много, него од сад старче теби 10% а остало мени.

Захваљујем светли везиру на даљој оптачини рече му старац. Стар сам човек па не могу више да радим. Идем кући, идем деци мојој. Доста ми је колико сам зарадио. Идем да будем и даље баштован. А сад збогом царски везире. Знаш овај је свет Златна алка, ако умеш кроз њу да се протураш благо теби, ко умеш ли тешко теби.

Везир покри очи рукама и рече: иди, и у себи помисли, ово је без сумње Србин.

Ето драги пријатељу. Ова је прича доказ да та ваша корупција, како ви то кажете, постоји од давнашњих времена, да ће она и даље постојати док се не роде нова поколења, која ће по угледу на Американце радом и само свесним и поштеним радом сузбити корупцију, на продужи.

Златна алка то је стара прича. Али, да вам испричам причу из нашег живота, доба пок. Милоша Обреновића Књаза Србије. Та прича даће вам слику колико су немоћни они који данас иду против корупције. Ево те приче.

За време прве владе Књаза Милоша док није било писаних закона казна за просте крађе била је: батине на мацкама а поред ове казне крадљивцу су окачињали о врат покрађене ствари и вођен је кроз село да га грађани виде и изобличе.

Причао ми деда: да је у Тимочкој нахији једнога дана ухваћена једна жена у крађи домаћих ствари. Одређена је да јој се ударе 25 батина и са покрађеним стварима окаченим о врат проведе кроз село да је грађани изобличе,

Пандур који је водио жену кроз село заустављао на раскрсницама и ћошковима улица и гласно викао: »Чуј народе и почуј, Мара Ивкова покрала је кућу Петра Најића. Осуђена је да јој се ударе 25 батина и проведе кроз село са покрађеним стварима. Ево је видите је и њушите је.«

Везана Мара вила је погнуте главе поред пандура са стварима окаченим о врат, и кад год је пандур на раскрсници почео да виче „чуј света и почуј.....“ Мара се нагињала пандуру и са осмехом дошаптавала му: вичи, вичи лудо, тебе ће сутра грло да боли мене још.“

Зар пројект закона о корупцији владе Давидовића није исто што и овај пандур а корупционаши поповица Мара?

Вед. Градиште.

Прибележио
Илија Н. Ђорђевић
адвокат.

ИЗ ОПШТИНЕ

—:—

Буџет Општине Пожаревачке износи: **расход** 3.943.000 дин., **приход** 3.327.000 **прирез** 100% **од** непосредне **порезе** 616.000 дин.

И ова година била би без прореза, да нема 185.000 динара дужне порезе, 210.000 динара за катастарски премер атара и нивелационог плана варошки, 90.000 разног старог дуговања и 195.000 дин. од прошле управе на рецовне расходе утраженог до новата зајма.

II.

Многи грађани дугују општински прирез за 1924 и 1925 год Дугујући прирез за те године износи 425.000 дин. како дужници неће дужни прирез да плате и ако су до сада неколико пута били позивани, то је суд одлучио, без обзира на дужника, да дужну порезу наплати од дужника екзекутивним путем. Тај начин наплате је почео, те се скреће пажња грађанима да положе дуговани прирез, те себи не стварају непријатности и трошкове.

III.

Од првог априла тек. год. грађани плаћају месечно за чишћење калдрмисаних улица и за изношење ђубрета из вароши. Те таксе одобрило је Министарство Финансија.

Одређени су службеници, који ове таксе наплаћују. Ко од грађ на одбије да плати ову таксу, биће по реферату овог службеника, најстрожије кажњен

IV.

Општински одбор одобрио је план и предрачун за калдрмисање Железничке улице. Предрачун је 860 000 дин. Одређен је дан лицитације за 17 јуни т. г.

V.

Тротоари на Бранковом тргу, у Јовановој, Краљевој у Душановој улици биће израђени од бетона. Радови ће почети у најкраћем времену.

Вести

Дан Црвеног Крста. — Наше најхуманије друштво наш Црвени Крст прославља свој дан, данас 19 јуна тек. год.

О хуманости Црвеног Крста нећемо да говоримо, јер сви знамо и сви смо осетили и познали благодети његове, но овим хоћемо на позовемо грађанство оба пола нашег града, да узме видног учешћа у овој прослави.

Прослава ће тећи овим редом:

У 10 сати манифестација кроз варош- војске, ђака, свих овд. друштва, представништа власти и грађанство.

Поворка се креће од цркве тачно у 10 сати по утврђеном реду, иде до споменика погинулим борцима у горњој мали, ту се чини помен; председник овд. Одбора Црвеног Крста полаже венац на споменик у знак благодарности и поворка се креће и иде до начелства, пред начелством држи говор г. Д р Нетар Јаковљевић, општ. лекар.

По подне биће величанствен кермес у овд. парку. Кермес почиње у 6 сати са разним пријатним забавама. За сво време свирање блех музика „Сретић.“ Улазница за одрасле 5 дин. а за децу 2 динара.

Полицијски указ. — Велики жупан пожаревачке области г. Петар Ђ. Драгомировић пензионисан је а на његово место постављен је г. Бора Стефановић, велики жупан смедеревске области.

Поглавар среза пожаревачког г. Бошко Јокић, премештен је за секретара Министарства Унутр. Дела а за поглавара среза Пожаревачког постављен је г. Стева Коларић, поглавар среза параћинског; за поглавара среза млавског постављен је г. Драгољуб С. Танасковић, поглавар среза прилепског.

Организација радикала у Шапину. — 14. јуна о. г. извршена је организација радикалне странке у Шапину 142 члана потписали су и изабрали за председнике: Милована С. Стевића за потпредседнике: Драг. Љ. Рајковића и Радивоја С. Стокића; за секретара Александар И. Константиновић; за благајника Стојан М Стокић.

Други феријални курс за учитеље. — Удружење Југословенског Учитељства — Секција Београд, са својим сарадницима са првог курса, приређује други курс из педагогике и психологије.

Примиће се 50 учитеља-ица. Курс

трије од 15. августа до 15 септембра. Не плаћа се никаква такса. Курзисти ће имати бесплатан стан у Учитељском Дому.

Пријаве слати: У. Ј. У. Секција — Београд (Учитељски Дом) до 10. јула 1927. године. Накнадне пријаве неће се примати. Ближа обавештења преко Народне Просвете.

Јавно предавање са биоскопом. — Г. Бора Милутиновић, инжињер и инспектор Мин. Пољопривреде у петак одржаће поучно предавање у недељу 19. ов. м. у 11 час. пре подне у сали „Српска Круна“ ЗНАЧАЈ ПОЈАЧАНЕ БИЉНЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ДАНАШЊА КРИЗА.

После предавања приказана биоскопска представа.

Улазак бесплатан.

Пожаревачко Ловачко Савезно Удружење одржало је 13 овог месеца годишњи збор; и изабрало нову управу.

За председника рез. пешад. потпуковника г. Филипа Радомировића, за потпредседника г. Миокрага Јеничића пиварa суског; за благајника Милоша Бурића трго.; За секретара Вукашина Арсићевића чиног. За чланове управе, Влада Дачић трговац Алекса Гојковић димничар и Франц Хонауер предузимач.

У надзорни Одбор:

За председника Врану Дачинића индустријалца, чланови: Вожа Ристић опанчар и Драга Петровић земљоделац

За судије ловачког суда:

Драга Рашковић адвокат; Аца Лазаревић адвокат и Милутин Обрадовић трговац — реалијер.

Известавају се чланови да је упис отпочео од 15 овог месеца па закључно до 30 септембра тек. године сваког дана код куће благајника Милоша Бурића улица Раткова број 7.

Статистика самоубистава у Београду. — Управа Града Београда објавила је статистику самоубиства у последња три месеца. Самоубиство је извршило 17 особа, 11 мушких и 6 женских. Покушало је самоубиство преко 40 лица од којих су неки већ опоравили, а неки још леже у болници. Мушкарци су се већином убијали револером или вешањем, док су жене скакале у воду или пиле отров. Најчешћи су мотиви љубав и беда Нарочито је беда мотив код жена и код старица.

Сликарска изложба. — Како се ускоро затвара изложба у овд. гимназији то се скреће пажња грађанству, да је данас посета. Улаз бесплатан.

Стране вести

Пренос посмртних остатака Словацког. — Одбор за пренос посмртних остатака великог пољског песника Словацког из Париза у Пољску ради неуморно. Према досадањем плану посмртни остатци Словацког биће пренесени из Париза морем у Гданск и одатле у Краков. У Кракову стићиће 27 јуна и биће најпре изложени у такозваном »Барбакану« То је торањ на уласку са станице у варош, остатак старог утврђења, старе варошке капије кроз коју су поље изабрани краљеви некада улазили на свечан начин у варош на крунисање. Другог дана биће сахрањени у Криптн саборне цркве на краљевском граду Вавел, где су сахрањени стари пољски краљеви.

Пољска повишује плате државним чиновницима. — Како јављају пољски листови, пољска влада намерава да повиси плате пољским државним чиновницима и то на тај начин, што ће им се од 1-ога јула повећати са 8 процената а од 1-ога септембра са 15 процената. Садашње плате пољских државних чиновника беху веома ниске. Де сада само официрима беху повишене плате.

Поновно отварање археолошког института у Цариграду. — Руски археолошки завод почињут је у Цариграду још пре рата. Пред сам почетак рата беше затворен. Овај завод је дуго година био центар византологије. Кад је избио рат предан је отоманском музеуму. Сада на интервенцију совјетске владе овај завод био је опет предан својој сврси. Дика завода је красна библиотека, која је остала недирнута. Осећа пролећа дошао је у Цариград из Русије нови директор Успенски.

Рђави изгледи овогодишње жетве у Пољској. — Пошто последњих недеља делове стално у Варшаву вести о рђавом стању хране, поделила је Централна Управа Савеза Пољских Железничара својим чиновима наређење у којима их је замолила да им пошљу тачне информације о стању хране. Од 80 секција Савеза одговорило је свега 46, али вести у њима гласе већином јако незадовољно. Са свију страна долазе тужбе на рђаво стање хране.

КЊИГЕ И НОВИНЕ

—:—

„СЛОВЕН“

ПОЛИТИЧКО ЛИТЕРАРНИ ЛИСТ.

У Београду је почео излазити национални патриотски лист »СЛОВЕН,« са одабраном садржином. До сада су већ изашли 9 бројева. Лист излази сваког четвртка.

Директор је листа г. П. Самоловски, Уредник Никодија Чумков.

Одговорни уредник г. Никола Павловић, Претплата износи са поштарином.

За једну годину 50 дин. За пола године 25 дин. За три месеца 13 динара

Појединн бројеви 1 динар.

Уредништво и администрација — Београд, Косовска ул. бр. 41.

Јавна захвалност

—:—

Пре неколико дана био сам болестан од стомачне болести, а благодарећи лекарској спреми и заузимљивошћу г. Др. Петра Јаковљевића, општинског лекара, — спасио сам се од очигледне смрти, а без пет пара какве награде.

О тога и овим путем изјављујем благодарност г. Др. Јаковљевићу, на његовом заузимању и препоручујем га овд. грађанству као спремног и вредног лекара.

Остајем захвалан

Милутин Јовић,
трг.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУНА“

ЖУТИ ПРСТИ или ДЈЕВИЦА из МАЛАЈЕ

Прекрасна оријентална прича у 6 чинова. У главној улози: ОЛИВО БОРДЕН. Која је једна од чувених п л е с а ч и ц а.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО“

ЈУРИШ НА ЕКСПРЕС СА ЗЛАТОМ

Пустоловни филм из пустоловног доба и пустоловне земље у 7 велики чинова. У главној улози љубимац света чувени ковбој и артиста ТОМ МИКС.

Не пропуштате ове филмове јер је један од одличних.

Огласи

ОГЛАС

Према одлуци Обласног Одбора од 8 овог мца Бр. 135 — Дирекција Пожаревачке Области Железнице, на дан 26 јуна, тек. год. у 10 часова пре подне, у дворишту пред ресторацијом овд железничке станице, изложиће продаји путем усмене лицитације 53 (педесет три) комада буради празних, у којима се налазило машинско зејтин, а која су добро очувана.

Услови о овој лицитацији, могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у рачунско — економском одељку ове дирекције.

Позивају се заинтересовани да горњег дана, а у одређено време дођу и лицитирају.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Области Железнице 9 јуна 1927 године Бр. 2028 у Пожаревцу. 3—3

Оглас

Према одлуци Суда и Одбора Општине Врежанске од 20 марта 1927 год. број 896 Суд и Одбор ове општине наставиће путем јавне лицитације на дан 30 јуна ове год. у дан пред судницу ове општине за набавку и оправку 15 комада нових понтона по мустри и изради које се код ове општине налазу а за покретни мост на реци Морави.

Услови за набавку и оправку нових понтона код ове општине могу се видети сваког дана у Судници овог суда, и на дан саме лицитације.

Лицитација ће почети од 8 сати пре подне на дан горе означени.

Позивају се заинтересована лица да код овог суда горњег дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије Суда Општине Брежанске Бр. 942, 12 јуна 1927 год. у Брежану срез и округ Пожаревачки. 2

ТРУКЕРАЈ

и потребе за ручни рад где ће и даље примати на Трковање преселио сам преко пута Гранд Хотела до Драге Костића дућанџије.

„Код Бате“
2 Михаило С. Матић

Обућарска радња
Илије П. Богојевића
у Пожаревцу

поштована п. муштерије и остало грађанство да је на досадашњем локалу у Краљевој улици

ПРЕСЕЉЕНА

у Табачкој чаршији, — до кафане „Златан Плуг.“

Умољава п. грађанство, да наволи и у будуће поклонити своје поверење. 2—3

КЛАВИР тражи се један добар и нашимован клавир под двомесечним закуп.

2—3 Јавити се Уредништву.

Предаје се Кафана са једиком

на живом месту добро разрађена, уједно друго предузеће. Упитати у уредништву.

КЛАВИР — ПИАНИНО

добро очуван на продају. Упитати сваког дана Кнез Михајлова 19. 1—2

НА ПРОДАЈУ

2 шифоњера, 2 кревета политирана, 1 астал политиран, 1 лустер лампа, 1 буруна са решетком, 2 кујинска астала, као и многе друге ствари распродаћу било целокупне или појединачно.

За све обратити се Живку Карнију, Немањина ул. бр. 20. Од 12 до 2 када се исто може и видети.

Лазар Албахари,
1—3 царин. посредник.

ЗА ИЗДАВАЊЕ 1 ДУЋАН у коме је био Живк Ђурић.
1 Стан у Таковској ул. 11 Шарампов.
Упитати у истој кући Стојку Живковић.

ИЗВЕШТАВАМ

поштовано грађанство да ћу од 20 овог месеца поред продаје на Зеленој пијаци продавати

БУРЕК

НА ПИЛИЋАРСКОЈ ПИЈАЦИ.

Ко је љубитељ доброга бурека хоћће га код

ДРАГОЉУБА ЈОВАНОВИЋА

који искључиво само бурек ради.

ПРОДАЈУ СЕ терезије исправне, Врата дрсна и дечја колевка гнездена.

Обратити се Вукосаву Живићу,
1—2 трг.

ГОЛУБИ превртачи у разним бојама имам на продају у Љубићевској улици бр 13.

ВЕЋИ СТАН са свима припадлежностима издаје се одмах.
Кнез Михајлова бр. 28. 1—2

ЈЕДАН УДОБАН СТАН

Са 6 одвојена издаје се од 1 јула.
Упитати Љубовијска ул. 9.

Перу Хинденмана
2—3 грађевинар.

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

старе прозоре и врата в часака јасенових, липових и орахових.

Таса Ј. Миловановић
3—3 столар.

СРЕЋАКА

Држав. Класне Лутрије I класе 14 кола из најсвеже колектуре

Браће А. Васића

могу се добити у свима поделама

у дуванџиници
Петра С. Павловића
спрам „Гранд Хотела“,
Пожаревац. 2—7

НА ПРОДАЈУ 2 куће у Љубићевској улици и 2 ланца оранице земље у варошком брду.

Обратити се у радњи
Ђорђа Кузмановића
лимара овд.

ИСПИТ

Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће испит ђацима своје школе на дан 19 јуна ов. године у школи зв. „Петрикина,“ о чему извештава пријатеље Омладине и школе, позивајући их да присуствују овом испиту.

Поклоне у књигама за ђаке, Управа ће примити са нарочитом захвалношћу.

3—3 УПРАВА.

ПАЖЊА Г. Г. ТРГОВЦИМА!

Пошто 30. об. месеца дефинитивно напуштам радњу у Пожаревцу, то скрећем пажњу г. г. трговцима, да ћу остатак робе продавати и en gros јефтиније од фабричких цена.

ВОЖИДАР П. ПЕТРОВИЋ
пређе
Жарко С. Лалковић и Брат.

Свака конкуренција искључена

Највеће стовариште целокупне погребне спреме као:

Металних мртвачких сандука.
Дрвених сандука од најфинијих до обичних.
Венаца надгробних од вештачког цвећа.
Свиленог, ширтинг, и од папира пантљика
— трака, покрова и т. д.

Може се добити најјефтиније

у столарској радњи
БРАНИСЛАВА Н. ШУХАРТОВИЋА.

СРЕЋА

СРЕЋКЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

за I благу 14 кола којима је вучење 8 јула дошле су у свима поделама 1/4 1/2 целе и пуне цело.

Извучене срећке исплаћујем по званичној листи ма у којој радњи купљене, без уцене.

Драг. Б. Костић
3—5 продавац срећака класне лутрије.

Хотел Срп. Круна „Колоњас“

Проширени ресторан има данас 70 абонираца на кости. Прима и даље са ценом 550 дин. Првокласна кујна, конкуренција искључена.

Хотел Срп. Круна данас точи најбоља жупска вина као; Тамјанику, Хамбургер, Смедеревка Ризлинг. Голубачки Каменар и Орловачко бело вино.

Чистоћа примерна. Услуга без прекорна.

Моли за посету.

Стерија Аверов
2—3 н хотелијер.

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париском моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што куни негде посетити. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази до кавалеријских радње Воје Првуловића; (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
5—15 опанчар.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ и ЊИВУ упитати Стевана Аранђеловића, бив. службеника Град. Суда. 3—3

Стављам до знања п. мушторијама, да сам себи

ОБУЋАРСКУ РАДЊУ

привремено пренео у Кнез Михајловој ул. бр. 33. — Услед реновирања локала.

Молим изволите посетити.

С поштовањем
Вранисав Протић
2—3 обућар.

СВЕЖА ПРВОКЛАСНА ЈАЈА

са 6·20 п. д. испод пијачне цене може се добити од 10 ком. на више, у магазину зв. Ивов Јаја — Александрова водоница. 3—

Дипломирана општинска бабица

Загорка В. Костићка

отпочела је приватну праксу.

Стан; Кнез Михајлова 6 (кућа Бенарија).

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
4—10 Јованова 10.

Штајервоген потпуно нов, новога типа, за једног и два коња продаје се. Упитати у уредништву.

Већи стан СА ЕЛЕКТРИЧНИМ осветљењем, у Железничкој улици издајем под кирију одмах.
1—3 Даринка Стојисављевић.

ПРОДАЈЕМ Две врсне мисе четворке.

Војин Гајић

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 49 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 23. ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе из гарманда од речи 0.50 дин. из цикера од речи 1·25 дин. за прилошено од речи из гарманда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРЕД НОВИМ СВЕТСКИМ РАТОМ

Сукоб између Енглеске и Русије. Сукоб између Русије и Пољске. Сукоб између Италије и Југославије и најзад сукоб између Југославије и Албаније. Па лепо, да се запитамо чему воде ови сукоби, који се готово истовремено јављају у свима деловима света? Можемо ли се надати нечем добром из ових сукоба? — Не, и по сто пута не. Неколике речи изговорених у песми, а које много казују својом садржином: „ја зло добро понијети неће“, то нам најбоље доказује! Велика борба између реакције и демократије која се ових дана води, да бог да, да се не заврши победом реакције. — Бар за сада.

Да овако мислим даје ми повода немоћ демократских духова, да надвладају реакционаре. Друштво Народа нема више онај ауторитет, који је имао две године раније. О томе нам најбоље говори факат: што неће — или боље рећи — неможе да узме у претрес сукоб који је поводом Тиранског пакта настао између Југославије и Италије. Затим: Друштво народа је непотпуно. Народ, као што је Велики Руски народ од 150.000.000 није у њему (Друштву Народа) заступљен. Тако су сви уговори и пактови закључени у Друштву Народа за Русију необавезни. Најзад Мале Државе у Друштву Народа нису ништа, и Друштво народа самим тим губи много; од свога значаја, и пре се може рећи да је то Друштво империјалистичких држава, које има за циљ поробљавањем малих народа, него Друштво које има за циљ чување мира и малих и нејаких — слабих народа да се сами чувају. Има већ неколико месеци како наша држава покушава да свој спор са Италијом изнесе на решење пред Друштво Народа, али узалуд. Италија је Велика сила, и њој се друштво народа неће да замери. Па зар онај случај са нашом државом, којој је потребна заштита Друштва Народа, није довољан доказ и потврда о тачности мога мишљења које сам о Друштву Народа напред изложио?!..

Има пуно узрока који онемогућују да Друштво Народа правилно одговара својим задацима. Да напоменемо само два: Прва и најважнија је у томе што супротност економских интереса између држава које треба да буду темељ кроштву народа, недопуштају да то буду. Јер, питања која тангирају интересе највеће државе, њихови представници нису доросли да их реше дипломатским путем, те зато у недостатку дипломатске гипкости прибегавају — рату. Други узрок који је готово исто толико важан, лежи у самим унутрашњим приликама у којима се поједине државе налазе. Конзервативна влада Вел. Британије, фашистичка влада Италије, и Бољшевичка влада Русије, као и реакционарне владе у појединим државама, неспособне су да социјалним реформама решавају компликоване проблеме своје унутрашње политике. За премијере и водеће кругове тих држава, једино решење тих проблема састоји се у томе: да их реше на штету друге и за одбрану слабије нације!..

Дакле, као што се види: решење питања светског мира је дошло до мртве тачке. А са те мртве тачке покренуће се пре или после — ратом, који ће у исто време бити и рат коначни, између демократије и реакције, а који ће се у то нема сумње завршити сломом реакционара и њихове авантуристичке политике а коначном победом демократије и демократских начела.

Само жртве за правду, биће велике. Али и дани већих сукоба биће поспешни, као што ће и посмртни озвонити разним Примо де Риверама Каменевима, Мусолинијама и њима сличним: Од тога нисмо много далеко. Живи били па видили.

Живојин Топличевић

О ФАБРИЧКОМ ЂУБРЕТУ

—:—

О овој вештачкој биљној храни, која повећава и подобрава природну људску и сточну храну. У последње време много се говори и пише Нешто заслужује пажњу, а нешто ни критику. Али од када сам у једном угледном привредном часопису прочитао чланак »Пољопривредна криза, и фабричко ђубре.“ У коме препоручује куповину и употребу фабричког ђубрета и нарочито чилску шалитру као лек пољопривредне а са њом и лек од свију криза и невоља,

Као и од како сам у једном угледном пољопривредном гласнику прочитао извештај о огледима са стајским и фабричким ђубретом на кукурузу, где каже како је од 100 кгр стајског ђубрета добио 3 кгр. повишење а од 100 кгр. ч. ш. 400 кгр повишење, осећам се као неки обавезан сведок да се у тај спор умешам.

Обоје доказују како се у другим државама фабричко ђубре употребљава и како је тамо жетвени принос 2—3 пута већи но код нас.

То је права али ни цела истина. Јер и када би се тамо забранила употреба фабричких ђубрива а када би се код нас бесплатно давала и употребљавала, опет би тамо жетвени принос био већи, чак и на горем земљишту и под горем поднебљу. Тако исто већи или мањи жетвени принос не треба приписивати сељаку земљорадинку. Њихова је кривица или заслуга скоро равна њиховим дохацима и кравама са којима земљу обрађују. Њихов дорат има ту заслугу што долази сам уз руду.

Да изнесем колико би тамо жетв. принос био већи и када не би употребљавали фаб. ђубре.

Да отпочнем од деце а да завршим са старцима.

Тамошња деца какву код нас у варошима вуку на колицима, а по селима шврљају прљава путевима и на пролазнике се бацају каменицама. Таква деца тамо вуку колица и прибирају и најмање балеге.

Тамошњи људи и жене ђубрењаке озицали и од сунчани припека заклоњени. Ђубре покривају тресетом, земљом, пепелом, гипсом, сеном и водом поливају.

Тамошњи старци, нужничко ђубре преносе на леђима или глави, као код нас перце и гибанице.

Тамо се другачије мисли и верује.

Тамошњи научници доказују како и најмања олакшица у порези, више повећава жетвени принос но сви пољопривредни универзитетски факултети.

Код нас се пише па чак и потписује, како нашег сељака треба претоварити још већом порезом, да би морао више радити.

Ко хоће да износи принос рода треба да сравни и принос способних радника. Пре 2 дана пред регрутну комисију из нашег села, изашло је 38 младића а одобрено б, и то 2 у војворце.

Тамо се сеје више детелине како за исхрану стоке и за добијање азота. Чилска шалитра (азот) то најекуније фаб. ђубре набацује а качење сејањем и заоравањем (зелено-ђубре) детелина, уз додатак фосфорне киселине.

Тамо се зна да детелина на 1 х. за годину дана, више (акумулира) из ваздуха азота и остављена у земљи онолико, колико би за исто из фабрике морали платити 1000 динара.

Тамо се старају да држе онолико крава колико по има јутара земље,

Јер им крава сем реда и млека, за годину дана остани толико ђубрета за колико би из фабрике морали дати око 3000 дин.

Тамо се зна какве и колико хране има сваки комад земље, а зна се какве и колико хране којој биљци треба за добру жетву, па кад то неђубре стајским или зеленим ђубретом онда додају и онолике и онег вештачког ђубра колико треба овој биљци која се на дотичној земљи жели засејати. Додаје се, као хледу — јелу соли, шећера, сирћета, а не без знања и рачуна као што се нама препоручује, мачки сама с крави слатине.

Ко жели више о овоме нека прочита бар ове 3 књиге: »Почне ли Агрикултурна хемија.« Како се може повећати принос од земљишта у Србији.

Од Др. Јулија Стаксеса редовног професора техничке велике школе и директора хемиско-физиолошке огледне станице одељење за земљорадњу у Четској од 1908 год. и »извештај о огледима са вештачким ђубретом Издање Савеза 2. Задруге стр. Др. Саме Лоинића агрикулт. хемичара 1903 г.

И тамо — на страни пише се и препоручује фабричко ђубре, али се тамо нико не усуђује да напише како стајско ђубре 100 кгр. даје једва 8 кгр. кукуруза а 28 кгр. шаше, као код нас.

Тамо се стајско ђубре цени као млеко а фабричко као додатак — као крашак за пеперашање.

Тамо се зна, а и кад је у календару Српског Пољопр. Друштва за 1899 год. стр. 78 написано је да на 100 кгр. ярма кукуруз делази 110 код ситног, а 180 код крупног кукуруза а не 10 пути више шаше но зрна.

По овом рачуну излази да се стајско ђубре не исплаћује ни за подвоз до њиве. Док се и тамо и код нас и из хемиских анализа зна да стајско ђубре према са њој цени фабричког ђубрета представља вредност 100 кгр. 20 дин. а мокраћа 30 дин.

Са овим би за сада оно најпотребније, каја ме не би пекле оне две пословице: »Лепо блејеш, али да ми је још знати како млеко дајеш?« и она, „Више треба мотрити шта ко ради него како учи.“ О тога морао рећи још и ово.

Код нас у Стигу зна се одавно за велику вредност стајског ђубрета. Један сељак у разговору о ђубрету рече: ја овце више држим зарад ђубрета, но зарад млека и вуне.

— Свршено се —

Вести

Примио дужност. — Новоостављени Велики Жупан Пожарев. Области г. Борисије Стевановић, примио је дужност.

Испит зрелости у нашој гимназији. — Пошто су овогодишњи матуранти прва после рата која су редовно учили и за 8 година свршили гимназију, то се према њима није имало ранијех обзира и тражило се од њих потпуно и стварно знање као од предратних матуранта. Због тога је од 40 ученика VIII разреда свршило разред и пуштено на испит зрелости само 23, а и од њих је на испиту оваљено 6 на годину дана и 7 на 3 месеца. Положили су испит зрелости само они, и то са одличним успехом: Бранислав Ранковић; са врло добрим успехом: Милорад Наумовић, Роља Нешадовић, Љубица Кузмановићева, Емилија Милосављевићева и Радмило Матић; са добрим успехом: Павле Симић, Михаило Костић, Душан Тапић и Живојин Ивковић.

Овим се матурантима може честитати на показаном успеху, омакном као у препратних матуранта, који су својим знањем, владањем и карактером допринели стварању оне велике државе, у којој ће сада ова млађе генерације наставити озбиљан и користан рад старијех, после нестанка већином несобразних „шема генерација“. Крајње је време да се наше болесно посратно друштво озбиљно лечи, а томе ће допомоћи само спремна и идеална омладина каква је била пре рата, која ће кварежо критиковати и поправљати незнање, перед и корупцију у свима друштвеним редовима и струкама које вапију за бољим радницима и честитим карактерима.

Трке — На Видов-дан 28. ов. мца, у 3 часа по подне. Дунавско Коло Јахача „Кнез Михајло“ за округ Пожаревачки, одржаће свој летњи тркачки састанак, са 6 тркачких група.

Како ће ово тога пама имати за старту све новајније квоголике, а и неколико моћних такмаца победника прошлих трка »Гајдаша«, надамо се ће но овога пута имати пуне трибине, заинтересоване спортске публике.

Управа Кола је уз праличне материјалне жртве, преместила ложе на најпрегледније место трибина и ове покрила зеленилом те је омогућила да и ложе заклоне од сунца и да са њих буде најбољи преглед целог тркалишта.

Врлани члан Кола г. Филип Филиповић, кафеџија имаће тога дана пиће на тркалишту, те ће се посетиоци за време пауза моћи освежити лађеним пићем.

Израда железничке улице у Пожаревцу. — Министарство Грађевина одобрило је планове пожаревачке општине за извршење радова на регулацији железничке улице у Пожаревцу. Пожаревачка општина опобрила је у ту сврху кредит од 875 000 динара. Радови треба да почну месеца јула у другој половини.

Пажња родитељима. — 9. пешад. пук актом својим од 17. ов. мес. доставио је Суду општине пожаревачке, на објаву грађанству следеће:

Да родитељи најстрожије забране својој деци одлазак на стрељиште ради вађења (копања) олова из гроборина. Том приликом деца налазе на неексплодиране гранате 37. м. м. пешачког топа и скоро редовно малим ударом у њих изазове експлозију.

Сличан несрећан случај десио се извесној дечака прошле године, а пре неколико дана је опет један дечак обрљен тако и остао без шаке.

Подизање костурнице у Зејтинлику. — На Захтев Министра Вера, Министар Грађевина наредио је да инспектор г. Мисаљ одмах отпутује у Солун и да изврши припреме за подизање спомен-костурнице на нашем ратничком гробљу у Зејтинлику.

Јавни час. — Овдашње Соколско Друштво, после успелог јавног часа у Пожаревцу, приређује у недељу 26. т. м. свој јавни час у Петровцу са одабраним програмом.

Апелујемо на грађанство Петровца и Пожаревца и надамо се да ће својом многобројном посетом омогућити на и овом прилеком Соко нобе је нехеријалне помоћи, јер је приход са часа намењен градњи Соколског Дома у Пожаревцу. Управа.

Са пијаце. — Цена свињама дебелим највећа је била до 12 дин. по килограму. Кукуруз у арну спао је од 185 на 170 дин. сто кила.

Уређење пијаце у Градишту. — Министарство Саобраћаја одобрило је општинској управи Великом Градишту да може приступити радовима на уређењу пијаце на Дунаву у Вел. Градишту. Радови ће почети јула месеца.

Распуст у судовима. — По закону сваке године судови имају распуст, који траје 45 дана. Распуст почиње на Видовдан 28 јуна. За време распусте раде у сваком одељењу појединих судова по један судија, за најхитније решавање.

Официрска Читаоница приредиће 27. јуна у ово Видовдана у „Хотел Берза“ КОНЦЕРАТ СА ИГРАНКОМ у корист и на помоћ породицама и сирочади погинулих руских ратника, који су на бојном пољу пали за слободу, братство и јединство наше Отаџбине.

Уважени грађанима даје се сада могућност да својим прилогом омогуће издржавање те деце и тиме делом врате свој дуг брату Русу, који нас у данима невоље и потребе увек помагао.

Приход са ове вечери послаће се друштву које стоји под високом заштитом Њ. В. Књегиње Јелене.

Свирање одабрана руска музика.

Почетак у 21 (9) часова.

Улазница 10 динара од особе. Добровољним прилозима примају се са захвалношћу. Управа.

ИСПИТ. — У Занатској школи Пож. Жен. Друштва 27 ог јуна т. г. обавиће се годишњи испити са изложбом ручних и машинских радова рубља и хаљина трикотаже и народних ћилимова. Рад на испиту почиње у 8 пре подне и у 3 ч. после подне.

Изложба радова биће отворена до 30-ог јуна закључно.

Поштовању се сви чланови друштвени и сви пријатељи ове хуманокултурне установе да изволе посетити изложбу и да поклоне своју пажњу и интересовање за рад на подизању домаће радиности и индустрије.

Управа.

Откопавање манастира Св Арханђела код Призрена. — Министарство Вера поверило је откопавање манастира Св. Арханђела г. пр. Грујићу и г. др. Симону Поповићу, директору призренске Богословије. Манастир Св.

Аранђела удаљен је од Призрена 5. км. Министарство Војске дало је 30 војника који заједно са грађанима откопавају манастир. Откопавање је почело 5. овог месеца, а ње сада су се почеле проналазити фреске на зидовима. Фреске су из 14. века. Нађено је неколико лепих комада манастирске орнаментике. Даље откопавање даће лепе резултате, што се види по до сада пронађеним фрескама.

Стране вести

Картел увозничара угљена у Мађарској. — У Мађарској пре кратког времена основали су мађарска предузећа заједнички картел. Сада хоће да извозе и увозничари угљена картел. Картел поставља не само појединим продајне услове него и једнаке продајне цене, тако да ће конкуренција бити сасвим искључена.

У Подкарпатској промрзли орасци. — У планинама у Подкарпатској Русији, нарочито у околини Мункачева, пало је много снега. Из овога краја налази се годишње велика количина орахa у вредности неколико милиона круна. Последњих недеља промрзла су ова дрвета, која су баш тада цветала. Према досадашњим нагледима ове године у Подкарпатској Русији неће бити уопште орахa за бербу. Нанесена штета власницима воћњака не да се лако надокнадити.

Текстилне машинерије у Мађарској. — Мађарске творнице машина помишљају сада да промену своју продукцију и намеравају да их уреде за продуцирање текстилних машинерија. Мађарска текстилна индустрија има данас машинског материјала у вредности од 12 милиона златних круна и све ове скупе машинерије морале се доносити из иностранства.

Камена со у Бугарској. — Код места Провадија у Бугарској била је нађена камена со. До сада не беше познато да и у Бугарској постоји камена со. Влада је наредила да се испита тај терен, и комисија је дошла до одличних резултата. Пронађена со налази се на 12 метара испод земље и лежи у дебелим слојевима од 12 до 20 метара.

Службено путовање министра аеропланом. — У Пољској су почели министри да аеропланом врше своја службена путовања. Министар унутрашњих дела Складовски отишао је 3 о. м. у пратњи начелника одељења свог министарства Забежовског у Лавово, да отвори спортску изложбу. Рано је отпутовао, у 10 сати био је у Лавову отворио изложбу, инспицирао још полицију и одредио пробни аларм пожарне страже, прегледао хигијенско стање једног дела вароши, а у 15,30 минута вратио се на Лавова и у 17 сати био је по нова у Варшави.

КЊИГЕ И НОВИНЕ

—:—

»Пољопривредни Гласник.« Изашао је из штампе 12 број „Пољопривредног Гласника« од ове год. са овом садржином:

САДРЖАЈ: Једно одлично дело о Албанији, — Проф. Др. К. Фрувирт: Нова болест хмеља. — Важност рационалног чишћења семена. — К. Поповић: Практичне методе оплемењивања житарица. — БЕЛЕШКЕ: О гајењу жита на њиве. — Како у Америци помажу домаћу пољопривреду. — Мекиња као сточна храна. — Туберкулоза перади (живине). — Сточарство у Албанији. — О машинама за мужење крава. — Штете од пацова, и њихово утамањивање. — Лизоформ у живинарству. — Борба против плесни на воћу. — Нова књига о гајењу хмеља.

»Пољопривредни Гласник« излази двапут месечно. Претплата за друштва, општине, школе и читаонице за целу годину 160 дин. за остале 130 дин. — Уредништво: Нови Сад, Сремска улица бр. 8

ВЕРИДБЕ

Госпођица **Босиљка**, кћи госпође Милице, удове поч. Миленка Петровића, бив. трг. овдашњег и г. **Јован Братић** звани »Спасоје,« кафеџија овдашњи. — Венчани 19. овог мес. у Пожаревцу.

БЛАГОДАРНОСТ

—:—

Г. Г. Стеван и Мика браћа Димитријевићи, уписали су свог стрица поч. Расту Димитријевића, — за добротвора Пожаревачког Удружења Кафеџија и Механџија, са улогом од 150 дин.,— нашта им удружење и овим путем благодари. Управа.

Огласи

Стан за издавање

9 одељења и остала удобности,

1 Магацин за храну

Стан за издавање

8 одељења и остало до Булевара иначе Јевремова кућа.

Магацин за издавање за храну.

1 плац на продају велики у центру са кошевима од 20 вагона.

Упитати
Јанковић и Рајковић,
абаџије,

ПАЖЊА

Грађанству и околини Области Пожаревачке

ТРГОВИНА И ГАЛАНТЕРИЈА

ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА

ОВД. ОТВОРЕНА ЈЕ

како се ова радња повољно изравнала и ускоро ће се ликвидарати то је свој робу спуштена цена.

Изволите искористити ову прилику.

ПРОДАЈЕМ

КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

Обратити се

Војиславу К. Ђорђевићу
сарачу Пожаревац

6—6

КЛАВИР тражи се један добар и настимован клавир под двомесечни закуп.

3—3 Јавити се Уредништву.

НА ПРОДАЈУ

2 шифоњера, 2 кревета политирана, 1 астал политиран, 1 дустер лампа, 1 фуруна са роштом, 2 француска астала, као и многе друге ствари распродаћу било целокупно или појединачно.

За цене обратити се Живку Карићу, Немањина ул. бр. 20. Од 12 до 2 када се исто може и видети.

Лазар Албахари,
царин. посредник.

2—3

ЈЕДАН УДОБАН СТАН

Са 6 одељења издаје се од 1 јула.

Упитати Љубовијска ул. 9.

Перу Химпелмана
грађевинара.

3—3

Набавка жељезничких прагова у Пожаревцу.

ОГЛАС.

На основу одлуке Обласног Одбора Бр. 441 од 11 Јуна ове год. — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 17. Јула тек. год. у 10. часова пре подне у својој канцеларији одржаће јавну офертално лицитацију, за набавку три хиљаде (3,000) комада обичних хрватових железничких прагова за потребу своје пруге колосека 0.76. метра.

Димензија прагова дужина 1.60 метра, јачина 14 × 20 с. м.

Место испоруке Пожаревац, или ма која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке; четрдесет календарских дана, од дана одобрења ове лицитације.

Позивају се заинтересовани т. ј. они који жеље ову количину прагова испоручити, да горњег дана у 10 часова пре подне поднесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописном таксом у маркама од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације и најдаље до 10, часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописну кауцију у смислу одредба чл. 88 закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци могу се видети сваког дана за време канцеларског рада у Рачунско — Економском одељењу ове Дирекције, а на захтев, могу се и у верном препису заинтересованим доставити.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице 11. Јуна, 1927. године Бр. 2051 у Пожаревцу.

КЛАВИР — ПИАНИНО

добро очуван на продају. Упитати сваког дана Кнез Михајлова 19. 2—2

ЗА ИЗДАВАЊЕ 1 ДУЋАН у коме је био Анка Ђурић.

1 Стан у Таковској ул. 11 Шарампов.

Упитати у истој кући Стојку Живковић.

ПРОДАЈУ СЕ теразије исправне, Врата дрвена и дечја колевка гвоздена.

Обратити се Вукосаву Живићу, трг.

2—2

ВЕЋИ СТАН са свима припадношћу издаје се одмах.

Кнез Михајлова бр. 28. 2—2

Дипломирана општинска бабица

Загорка В. Костићка

отпочела је приват ну праксу.

Стан: Кнез Михајлова 6 (кућа Бенарија).

Оглас

Према одлуци Суда и Одбора Општине Брежанске од 20 марта 1927 год. број 396 Суд и Одбор ове општине издаваће путем јавне лицитације на дан 30 јуна ове год. у пол пред судницу ове општине за набавку и оправку 15 комада нових понтона по мустри и изради које се код ове општине налазу а за покретни мост на реци Морави.

Услови за набавку и оправку нових понтона код ове општине могу се видети сваког дана у Судници овог суда, и на дан саме лицитације.

Лицитација ће почети од 8 сати пре подне на дан горе означени.

Позивају се заинтересована лица да код овог суда горњег дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије Суда Општине Брежанске Бр. 942, 12 јуна 1927 год. у Брежану срез и округ Пожаревачки. 3

Штајервоген потпуно нов, новога типа, за једног и два коња продаје се. Упитати у уредништву.

НОВО НОВО НОВО

ОТВОРЕНА МАНУФАКТУРНА ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА

Драгутина Д. Ристића

КОД БЕОГРАЂАНИНА

ПРЕЋЕ

ДИМИТРИЈЕ ИЛИЋ И БРАТ

Препоручује своје Велико стовариште Мануфактурне Галантериске робе као: Штофова вунени мушког и женског и џугера у свима бојама и квалитетима. Свиле, Креп-дешина, Креп марокена, пуплина, делина ½ делина, Маркизета глат и дезенираног фулара, Опал Батиста, Ро свиле глат и дезениране, Чаршава, Цвилика за ролетне и душеке, Шешира, Кошуља мушки и женски, Кишобрана и сунцобрана и сву осталу мануфактурну и Галантериску робу.

Преглед робе слободан.
Куповина не обавезна.

С поштовањем
ДРАГ. Д. РИСТИЋ
Београђанин.

ЗУБНИ АТЕЉЕ
АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове

Железничка ул. бр. 22 Пожаревац. пуна Белосавића

Врши лечења, пломбирање и вађење зуба без бола.

Специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку и злату.

Гарантује за свестан рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан.

Ординира сваког дана од 8 12 пре и од 2—6 по подне и по сл разуму.

Машинска Фабрика и Ливница

Милана Марића

потребује учењике

за изучавање заната машин браварског, дрвеско-стругарског, ливачког ковачког и ауто техничког. 1—3

Велосипед (точак)

Марка SULM (Сулм.) На задњем крилу марка USU (Иеу.) без предње кочнице. Марка на раму Panzerstahl (Панцерштал), — који је дат на послугу у недељу 19 овог мес. између 6 и 7 часова по подне. Точак који је увео власо је своје име Митомир Стојићевић.

Исти точак до данас ми није враћен. С тога молим, ко исти точак пронађе добиће од мене 500 динара награде.

СТОЈАН, син
1—3 ЖИВКА ГАЈЕТА

Већи стан СА ЕЛЕКТРИЧНИМ осветљењем, у Железничкој улици издајем код кирију одмах.

2—3 Даринка Станисављевић.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

са три собе, петља кујна, шупа за дрва, штала за коње у Давидовићевој ул. 24. по Никола Марковића, издаје се под кирију од 1 јула. Јавити се сопственику.

ПРЕДАЈЕ СЕ
бакалска радња

Ближа обавештења у радњи.

Радомира Живковића,
1—6 (зграда Окр. Банке.)

Обућарска радња

Илије П. Богојевића

у Пожаревцу

извештава п. муштерије и остало грађанство да је из досадашњег локала у Краљевој улици

ПРЕСЕЉИЛА

у Табачкој чаршији, — до кафане „Златни Пиуг."

Умољава п. грађанство, да наведи и у будуће поклонити своје поверење. 3 3

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париском моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да не сваке пре него што купи наведи и питати. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази до кнежевићевог радње Вође Првуловића, (Табачки чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
8—15 опанчар.

ПРОДАЈЕМ

Две врсте чешљице четворке.

Војин Гајић

Стављам до знања п. муштеријама, да сам своју

ОБУЋАРСКУ РАДЊУ

привремено пресељо у Кнез Михајловој ул. бр. 83. — Услед реновирања локала.

Молим највољите посетите.

С поштовањем
Бранислав Протић
3—3 обућар.

Предаје се Кафана са једиком

на живом месту добро разрађена, услед другог предузећа. Цена повољна. Улит ти у уредништву

СРЕЋКА

Држав. Класне Лутрије I класе 14 кола на најмање колектуре

Браће А. Васића

могу се добити у свима поделама

у дуванџиници
Петра С. Павловића
спроћу „Гранд Хотел".
Пожаревац. 3—7

ГОЛУБИ превртача у разним бојама има на продају у Љубичевској улици бр 13.

ИЗВЕШТАВАМ

поштовано грађанство да ћу од 20 овог месеца поред продаје на Зеленој пијаци продавати

БУРЕК

НА ШИЛИЋАРСКОЈ ПИЈАЦИ

Ко је љубитељ доброг бурека добиће га код

ДРАГОЉУБА ЈОВАНОВИЋА

који искључиво само бурек ради

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 50 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 26 ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. по цицеро од речи 1·20 дин. за прописано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Душанска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Незахвално покољење

Одавно је велики човек рекао: Народ, који не поштује своје великане, није достојан ни да их има. И, као за навост, ова дивна мисао треба баш на нас да се примени јер смо ми они који немамо своје великане и који не умемо да их штујемо, и ако су они цео свој живот посветили нама и оном што ми сада уживамо.

У овлашњој порти Саборне Цркве од 21 фебруара 1861 године стајао је гроб великог српског војводе Милутина Петровића — Ере, стајао је чигавих шесет и шест година, стајао је до пре четири месеца када је црквена управа свакако одлучила да се сви гробови униште да би се начинио врт или парк. Ја не питам за остале гробове, јер су можда то дозволили сами рођаци покојника, али ме је стало до гроба Ериног. Не може нико располагати овим гробом па макар то био и највиши господар цркве и најближи рођак Милутина Ере, јер он сам не припада ни једноме ни другоме. Педесет година свога живота Милутин Ера је посветио само националном раду и највећа му је жеља била да види народ уједињен, и стога, ако је требало пренети гроб његов, требало се учинити то на други начин, а не онако како се већ учинило: извадити крстачу а хумку заравнити. Гроб Милутина Ере то је национална својина реликвија која се не сме уништити. Срећни народи имају своје Пантеоне где сахрањују своје велике људе, наш народ, на жалост, њихове гробове ништи.

Кад је Хајдук-Вељко погинуо онда је једини био његов брат који је могао примити команду над Неготином. Они, који су решили да се гроб Ерин збрише, свакако су заборавили на Ерине заслуге у великој борби за ослобођење. За муке које је Ера, затворен у Неготину, од Турака такође господа нису знала; када је Ера својим новцем плаћао момке да се туку са Турцима, онда је његов посао народу био од користи; а кад је његов гроб требао бити ограђен, кад је над њим требао бити споменик достојан тога човека, онда се гроб ништи и хумка заравњује.

На гробу овога великог човека национални песник Јов. Драгашевић ставио је ове стихове:

После горких тешких и големих јада
У којима живот човечији страда,
Мира даје гроб:

„Овај живот земски што је права беда,
Који нам суморна туга изједа
На спусти у гроб:

„Смрт не долази кад је човек млад,
Већ човек одлази кад га смрт позове
У студени гроб.

„О! у хладном гробу тек је покој прави,
Ту се живот када з' боли мастави.
И ви горди смртни што сте још на земљи,
Сви ћете се вратит, нашој мајци земљи.
На у њеном недру чекаћемо тио
Што нам буде вечни Господ досудио
А ваша ће дела да нас прате свуди,
И по њима ће се души да досуди.

Ако се хтело да, предео више цркве буде некако украшен могло се нпак обаћи овај гроб, јер има толико и толико примера где народни споменици или гробови стоје баш на видним местима.

Р. М. Новаковић.

О ФАБРИЧКОМ ЂУБРЕТУ

—:—

Свршетак

Те сам и ја имао по мало појма о важности стајског ђубрета.

Сам сам лично своје њужнике чистио.

Када је Главни Савез Земљ Задруге, добио фабрично ђубре на огледо добло сам га и ја.

Колико год се чиновник Савезов поч. Љ. Тодоровић радовао што ће баш мени показати дејство фабричког, у толико сам се ја радовао што ћу њему као пријатељу и вредном Савезовом чиновнику, показати дејство детелине и стајског ђубрета.

Дао сам парцелу за оглед са ч. шалитром, по њиве на којој је пре тога била детелина, а сада обе засејане пшеницом.

Са друге стране парцела са ч. шалитром посуо сам у прах стученим сухим голубијем ђубретом. Када је у половини маја дошао исти чиновник, нашли смо да је пшеница на неђубреном делу њиве, била 0.50—0.60 м. а на ч. шалитри, на детелишту и на голубијем ђубрету било је све што наши веле ко Дунав, Била је 1.50 до 1.70 м.

Те тако смо обоје задовољно трљали руке.

Са конопљом били смо боље срећа. Ту нам и Свети Илија „помогао.“

Земљу за конопљу ђубрио сам с јесени овчијим ђубретом, јари сејању додао сам ч. шалитре. Та конопља до Св Илије израсла је преко 2·50 метра и сазрела. Тога дана пао је јак град. Сва је друга конопља била млада и од града уништена. А ова почупана дајше изванредно доста и фине влакна.

А ни пре тога нисам мировао. На њиви крај државног пута и крај извора воде, где се сваки путник заустаља, сејао сам кукуруз на редове и опаше. У сваки други ред додавао сам од прилике 300 грама врелог ђубрета од свиња оберских, које се искључиво кукурузом хране, (купио сам ђубре од трговаца не мислите да сам сам трговац)

Док је неђубрени део кукуруза нарасо 30—40 с.м. неђубрени је био 1—150 м. ово шареница од неједнакости, свакоме је пало у очи и са пажњом је примано да је то нета врста кукуруза, и да је једног истог дана посејано.

Ни ми не је било интересантно са ливадом. По савету г. Лозанића, на једној мочарној ливади канесем креча.

Прве године није се ништа запазило, ни друге и наредних година, у жесто оштре и киселе неке траве, дошла је пентарица 3—4 пута више и најфиније траве.

Знатно са равлика у ливадама познаје и на друзим ливадама.

Са овим сам хтео ако још будем умео да кажем да фабричко ђубре и ако је када се разумно употреби и где се рентира врло корисно, али да то није неки нова чудотворац, те да дигнемо и занемо а да нам печене шише улећу у уста.

Фабрично ђубре треба хвалити јер је и држава за ту пропаганду одредила 30.000 дин. А те ако смо 30% земљорадници, од те суме пада на свака три земљорадника један пара. Ала не требамо толико далеко ићи да кажемо да 100 гр. стајског ђубрета доноси 3 кгр. кукуруза.

Што се тиче рентабилности. Нека буде баш онако како се у Нов. Гласнику за 1925 год. бр. 7 тврди да 100 кгр. ч. ш. доноси више, на земљи предходно стајским ђубретом неђубрено (дакле „ниже и Руса“ 160.000.000) доноси више 400 кукуруза. Да шалитра стаје 100 кгр. 500 дин. А кукуруз је пр. јесени на пож. пијаци плаћен 100 кгр. 60 дин, дакле 400 а 60 = 240 дин. А ово значи да ако сељак у рано пролеће нађе за чилеку шалитру 500 дин. (само нека Бог да тај новац узме из којег завода) и то са десетак надница баци у земљу, па ако му сви свеци помогну, те не буде поплаве; суше, мраза, града, олује на наших потрица, он ће за тих својих 500 дин. примити једва половину.

Дали би ово одговорило бар само нашу моралну кризу а о осталима још нећу као ова опасној.

Фабрично ђубре неспорно повећава жетвени принос али тај принос и када се са разумевањем употреби код нас кошта

стаје) од 2—3 динара по килограму пшенице или кукуруза. А то је у неким државама срећа, али код нас!

Млеко, као му драго, тек ми наш жетвени приход можемо и морамо повећати, Али то повећање неће бити тешка дарс него млеко. Нити ће се жита, принос повећати, ако се то очекује од самих земљорадника. А још мања од онога предлога да се сељак још више преоптерети порезом.

Када се већ једном уверило, да од пољопривредне — од производње — стваралачке кризе зависе све друге трговине, чиновничке и радничке плате, онда не треба много брате ни много памети, па да се сви на ту страну и окренемо.

Они који су видели како се тамо млеко подсирава са прашком — да се њиме и сточном ђубрету додаје и вештачке требали су видети како се и од чега ствара млеко.

Нашу земљорадњу можемо унапредити ако сви настанемо сељачкоу беду одклањати а ко и са њом трговати.

Нашег ће стижанина у првом реду спасти стока и детелина.

Старац.

ВИДОВДАН

—:—

На Видовдан 28 тек. месеца као дан народне и државне светковине обавиће се у 9·15 часова парастос у старој цркви а у 10 часова на нашем војничком ратничком гробљу до старе цркве свечани помен палим Косовским јунацима и свима онима који су у осталим ратовима положили свој живот за ослобођење и уједињење нашег народа.

Помену ће присуствовати цео гарнизон.

По свршеном помену биће парада.

Вести

Богослужење на Видов-дан. — Св. Литургија у 8 и по часова, а парастос у 9 и по часова. После парастоса помен на ратничком гробљу у присуству војске. Умољава се грађанство, да овим свечаностима изволе присуствовати.

Сликарска изложба. — Врели посетити ову изложбу, јер су радови изабрани. Њихов број је мали, али је квалитет добар. Изложба ће, по жељи Вучетићевих пријатеља, бити отворена по Видов дану, а затим ће г. Вучетић пренети радове у Београд.

Пријатељи уметности неки искористе ово некодико дана што остаје до затварања изложбе.

Испит. — У Занатској школи Нож. Жен. Друштва обавиће се данас 26. јуна годишњи испит са изложбом ручних и машинских радова рубља и хаљина, трикотаже и пиротских ћилимова. Рад на испиту почеће у 8 пре подне и у 3 ч. после подне.

Изложба радова биће отворена до 30-ог јуља закључно.

Извештавају се сви чланови друштвени и сви пријатељи ове хуманокултурне установе да изволе посетити изложбу и да поклоне своју пажњу и интересовање за рад на подизању домаће радиности и индустрије.

Управа.

ТРКЕ. — На Видов-дан обавиће се други тркачки састанак Обласног Кола Јахача »Кнез Михаило« у Пожаревцу на тркалишту код Клиновце.

За овај тркачки састанак пријављен је велики број одличних коњских и полукрвних грла из наше области, па ће зато бити веома интересантан и занимљив. Биће шест трка. Почетак је трка у 4 сата по подне. Верујемо да ће овај тркачки састанак бити обилно посећен.

Погинуо коњ. — У петак 24. ов. мес. у близини дрварске пијаце (близу парка) погинуо је од електричне струје коњ Живота Вукосављевића, Како се сазнаје повређен је и сам Живота и његово дете.

Ко ће за ово да одговара? Надлежни би требали да се побрину да се електрично постројење у вароши прегледа и доведе у исправност како се слична случајева у будуће неби поновили, јер како је коњ погинуо могао је исто тако и човек, и то не један.

Бачки Концерат. — Ђаци ов. ов. школа завршују школску годину на Видовдан. 28. ов. мца, приређивањем ђачког концерта, на коме ће учествовати и ђаци из Дечег Завишића. Концерат ће се обавити у дворишној ов. осн. школа у Петраковој згради, од 5 и по до 7 и по часова по подне, а у случају рђавог времена у затвореном локалу и биће испуњен ђачким патриотским комадом, хорским песмама, играма и рецитацијама.

Видовдански ђачки концерти увек су лепо примани и рано гледани, те је очекивати, да ће сви ђачки родитељи и остали пријатељи ђачке омладине. провести неколико пријатних тренутака међу својом децом, слушајући њихову песму и игру, ч ме ће најлепше манифестовати своју пажњу према народној основној школи и причинити велику радост њиној деци.

Матурирао. — Лазар, старији син нашег пожаревљанина, г. Др. Живана Марковића, обласног референта санитета у пенз. завршио је у Крагујевцу осих дана Велику Матуру као одличан ђак и ослобођен усменог испита.

Честитамо.

Официрска Читаоница приређује 27 јуна у осм Видов-дана у „Хотел Бора“ КОНЦЕРАТ СА ИГРАНКОМ у корист и на помоћ породицама и сирочади погинулих руских ратника, који су на бојном пољу пали за слободу, братство и једнинство наше Отаџбине.

Уваженим грађанима које се сада могућност да својом прилогом омогуће напређивање те деце и тиме делом врате свој дуг брату Русу, који нас у данима невоље и потребе увек помагао.

Приход са ове вечери поклониће се друштву које стоји под високом заштитом Њ. В. Књегиње Јелене.

Свирање одабране руска музика.

Почетак у 21 (9) часова.

Улазница 10 динара од одрасле особе. Добровољна прилога примају се са захвалношћу. Управа.

Конгрес пчелара у Загребу. — Од 8 до 10. јула одржаће се у Загребу свесловенски конгрес пчелара. Том приликом биће приређена и велика пчеларска изложба.

Оснивање индустријско-трговачког музеја у Београду. — Министарство Трговине и Индустрије основаће у најкраће време један велики Индустријско Трговачки Музеј у Београду. За овај музеј одобрен је кредит од 7 милиона динара.

Стране вести

Ограничено исељавање у Аустралију. — Код министарства социјалне политике лежи око 2000 мол и за пасоше за Аустралију, Најваше их је из словеначке и и дубровачке области. Аустралска влада обавестила је нашу да је ограничила усељавање из наше државе и до ће од сада максимум досељеника бити 100. Молбе се шаљу само социјалном одељењу великих жупана, а не директно министарству социјалне политике

Американци не верују успех конференције за разоружање — Лондон — Рејтер јавља из Вашингстона да је републиканац г. Бритен. истакнути члан америчког парламентарног одбора за морнарицу, изразио мишљење да трећа поморска конференција у Женеви има да претрпи неуспех и да ће после тога поново наступати утакмица у грађењу ратних бродова. По његовом мишљењу, нови амерички конгрес изгласаће закон о грађењу десет крстарица од по 10.000 тона, што је и г. Кулиџ препоручио последњих дана рада прошлог конгреса. Дотичући се изјава о суфицигу државне благајне од 500 милиона долара, г. Бритен вели да ће конгрес морати да реши питање да ли је важније смањити порезе или појачати народну одбрану.

Међународни сликарски конгрес. — Други међународни сликарски конгрес који је ових дана одржан у Минхену завршио је своје радове. Одлучено је да се оснује Међународна Сликарска Федерација, која ће имати седиште у Паризу, У Федерацију су ступиле Италија, Француска, Швајцарска, Немачка, Енглеска, Шпанија и Мађарска. Решено је такође. да се усвоји једна јединствена номенклатура за цео свет и умољен је Међународни Пољопривредни Институт у Риму да осниује једну посебну секцију за сликарство.

Питање страног зајма у Пољској. — Преговори који се воде у Пољској око склапања страног зајма са америчком конзорцијом, чији представник Монет је био недавно из Париза у Варшаву, приводе се крају и према послужбеним вестима зајам ће бити још ове недеље или почетком идуће потписан. Према информацијама пољских листова зајам износи 60 милијона долара. Скидање се на 82 године на 65 процената. Потписивање зајма извршиће се у Варшави на свечан начин. Остале појединости о овоме зајму нису се могле за сада још дознати.

КРАТКЕ ВЕСТИ

—:—

Три ухапшена младића у Пешти признала су, да им је совјетска влада обећала 40 хиљада долара за убиство неких мађарских потпуковника.

У Њујорку ће ових лета бити саграђена највећа кућа на свету од 110 спратова и у висини 865 метара.

У Италији за годину дана скупљено је порезе од пожеља у вишку од девет милиона лира.

Чехословачка влада добила извештаје да ће овогодишња жетва бити изванредна.

ВЕРИДБЕ

Госпођица **Босиљка**, кћи госпође Милице, удове поч. Михаила Петровића, бив. трг. овдашњег и г. **Јован Братић** звани »Спасоје,« кафеџија овдашњи. — Венчаће се 19 овог мес. у Пожаревцу.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУНА"

Данас дневна и вечерња представа

СВЕТ БЕЗ МУШКАРАЦА

Сјајна комедија са 1000 лепих жена. У 6 чинова са предигром.

За младеж испод 16 година забрањено.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО"

Данас у недељу само вечерња представа

У КАМЕНИТОМ ПОНОРУ

Пустоловна драма у 5 чинова. У главној улози: БУК ЈОНЕС.

Додатак шала у 2 чина.

У оба биоскопа у очи Видов-дана **27** и на Видов-дан 28. — дневна и вечерња

Јоланда

Велики историјски филм из доба француског краља Луја XI и Максимилијана аустријског. У главној улози Марион Давис.

Огласи

У ново отвореној

Кројачној радњи

ВЛАСТИМИРА А. ТОДОРОВИЋА

израђују се све врсте мушког одела по најновијој моди. Цене солидне, израда прворазредна. Радња се налази до Славе Девића гвожђара.

Властимир А. Тодоровић
кројач.

1—2

НА ПРОДАЈУ

један аутомобил марка »Форд« који желите купити нека се обрати власнику Драгољубу Стојадиновићу кафеџији Трњане или Стеви М. Вучковићу трг. Пожаревац. Цена веома повољна. 1—6

ИЗГУБЉЕНА МЕНИЦА На дан 12. јуна 1927 год. изгубио сам једну меницу од 500 дин. са потписом Десанка Р. Перићка и Радован Перић, која се налазила код мене.

Овим је проглашавам за неважећу.

Живадин Максић

КУПУЈТЕ ВИНО док резерва траје. Вино је првог квалитета по цени од 5 дин. литар. Кафеџијама нарочите цене.

СИРЕЋ ВИНСКО као гром јако по 4 дин. литар, КОМОВИЦЕ по 15 дин литар 20 гради јачине.

Михаило Ж. Антић
винограђар.

1—5

КУЋА ЗА ИЗДАВАЊЕ

Са 6 одељења, подрумом и са још једном малом кућом, воћњаком дворштем, врло погодно за једну и две фамилије. За усмено обратити се Милици Богдановићки. Синђелићева бр. 10. 1—8 м.

СОБА, КУЈНА И ШУПА

издајем одмах

Матеја Костић,
трговац.

1 3

БЕЛИ ВЕЗ

израђујемо по најумереној цени **Евгенија и Загорка Јосифа Стошића** до кафане »Уједињење.«

СТАН Издаје се одмах под закуп са 6 одељења и уведено електриком. Услови се могу видети у кући Браничевска ул бр. 5 где се исти налази. 1—3

ТУЛУЗ

имам тулуз за продају 5 вагона

Јован Трифуновић кафеџија
(Вурјин мала).

СТАН ВЕЋИ за издавање са 9 одељења до Булевара у коме је раније становао Др Савић.

Упутати Јанкевић и Рајкевић

Дипломирана општинска бабица

Загорка В. Костићка

отпочела је приватну праксу.

Стан: Кнеза Михајлова 6 (кућа Бенаројя).

ЗА ИЗДАВАЊЕ 1 ДУЋАН у коме је био жупа Ђурић.
1 Стан у Тековској ул. 11 Шарампов.

Упутати у истој кући Стојку Живковић.

ПАЖЊА

Грађанству и околини Области Пожаревачке

ТРГОВИНА И ГАЛАНТЕРИЈА

ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА

овд. отворена је

како се ова радња повољно направљала и ускоро ће се ликвидарати то је своју робу спуштена цена.

Изволите искористити ову прилику.

ЗУБНИ АТЕЉЕ

АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове

Железничка ул. бр. 22 Пожаревац.

кућа Коче Белосавића

Врши лечење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Специјалност за израђивање вештачких зуба у каучуку и злату.

Гарантује за свестан рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан.

Ординира сваког дана од 8 – 12 пре ч од 2 6 по подне и по споразуму. 2

Велосипед (точак)

Марка SULM (Сухл.) На задњем крилу марка USU (Изу.) без правог кочења. Марка на раму Panzerstahl (Панцерштал), — који је дат на поправку у недељу 19 овог мес. између 6 и 7 часова по подне. Точак који је узео казао је своје име Витомир Стојановић.

Исти точак до данас ми није враћен. С тога молим, ко исти точак пронађе добиће од мене 500 динара награде.

СТОЈАН, син
ЖИВКА ГАЛИЋА

2—3

Већи стан СА ЕЛЕКТРИЧНИМ осветљењем, у Железничкој улици издајем под кирију одмах.

3—3 Даринка Стевановић.

Машинска Фабрика и Ливница

Милана Марића

потребује ученике

за изучавање заната машин-браварског, дрвеско-стругарског, хиљачког ковачког и ауто-техничког. 2—3

ПРЕДАЈЕ СЕ

бакалска радња

Ближа обавештења у радњи.

Радомира Живковића,
(код Окр. Банке.)

2—6

Предаје се Кафана са једиком

на живом месту, добро разрађена, услед другог предузећа. Цена повољна. Упутати у уредништву.

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париској моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме сваке године пре него што купи наволи посетити. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази до кнежевићеве радње Воје Прпуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
опанчар.

7—15

СРЕЋАКА

Држ в. Краљеве Лутрије I класе 14 кола из најбоље колектуре

Браће А. Васића

могу се добити у свима подељама

у дућанчићу
Петра С. Павловића
спрам „Гранд Хотела".

Пожаревац. 4—7

Набавка жељезничких прагова у Пожаревцу.

ОГЛАС.

На основу одлуке Обласног Одбора Бр. 441 од 11 Јуна ове год, — Дирекција Пожаревачке Области Железнице на дан 17. Јула тек. год, у 10. часова пре подне у својој канцеларији одржаће јавну оферталну лицитацију, за набавку три хиљаде (3,000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје пруге колосека 0.76. метра.

Димензија прагова дужина 1.60 метра јачина 14 × 20 с. м.

Место испоруке Пожаревац, или ма која станица пруге Пожаревачке Области Железнице.

Рок испоруке; четрдесет календарских дана, од дана одобрења ове лицитације.

Позивају се заинтересовани т. ј. они који желе ову количину прагова испоручити, да горњег дана у 10 часова пре подне поднесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописаном таксом у маркама од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље до 10, часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописану каушију у смислу одредба чл. 88 закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци моту се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Рачунско — Економском одељењу ове Дирекције, а на захтев, могу се и у верном препису заинтересованим доставити.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Области Железнице 11. Јуна, 1927 године Бр. 2051 у Пожаревцу.

РЕВОЛУЦИЈУ

CARL ZEISS JENA

У Електро-техници постигла је светлећа Цајсова арматура.

ХОТЕЛ „СРПСКА КРУНА"
— КОЛОНЈАС —

Нуди најбољу кујну са разноврсним јелом, услед великог броја абонирања, проширује се ресторан са још једном кујном и персоналом. За сада овај огромни ресторан има 230 абонирања, нове абонирце прима искључиво у хотелу на дану од 550 динара месечно.

Хотелијер и ресторатер
Отержја Аверов.

ГОЛУБИ пропутачи у разним бојама има на продају у Љубићевској улици бр 13.

СРЕЋА
СРЕЋКЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

за I класу 14 кола којима је извучење 5 јула дошле су у виши поделама 1/4 1/2 целе и пуне целе.

Извучене срећке исплаћујем по званичној листи на у којој разним купљома, без одбитка.

Драг. Б. Костић
4—5 продавац срећака класне лутрије.

ПРОДАЈЕМ Два пропатике чизмарске.
Војин Гајић

ВЕЋИ СТАН са свима припадлежностима одмах издаје се одмах.
Кнез Михајлова бр. 28. 2 2

Пожаревачка Штедионица
ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.
Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2) Отварање текућих рачуна на подлози меница, вредносних папира и прекостепених интабулација

3) Есконтовање меница са сигурним жиром.

4) Исплату и наплату за рачун својих комитента у целој земљи.

5) Куповину и продају свих хартија од вредности.

6) Давање краткорочних зајмова на робу неподложну кварењу, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

3

УПРАВА.

КРЕЧ
Јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац
Љубомир Живановић
трговац.
Јовановa 10.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ
са три собе, летња кујна, шупа за дрва, штала за коње у Дамјановићевој ул. 24. по Николе Марковића, вазаје се под кирију од 1 јула. Јављати се сопственику.

НОВО НОВО НОВО
ОТВОРЕНА МАНУФАКТУРНА ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА
Драгутина Д. Ристића
КОД БЕОГРАЂАНИНА
ПРЕКО
ДИМИТРИЈЕ ИЛИЋ И БРАТ

Препоручује своје Велико стовариште Мануфактурне Галантериска робе као: Штофова вунени мушког и женског и цугера у свима бојама и квалитетима. Свиле, Креп-дешина, Креп марокена, пуплина, делина 1/2 делина, Маркизета глат и дезенираног фулара, Опал Батиста, Ро свиле глат и дезениране, Чаршава, Цвилика за ролетне и душеке, Шешира, Кошуља мушки и женски, Кишобрана и сунцобрана и сву осталу мануфактурну и Галантериску робу.

Преглед робе слободан.
Куповина не обавезна.

С поштовањем
ДРАГ. Д. РИСТИЋ
Београђанин.

Број 51 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 30. ЈУНА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за приопштено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Др. Т. Митровић
доцент Ноћопр. Факултета Београд. Универзитета.

Болести које се могу преносити млеком

За наше пољопривреднике веома је важно да знају, да се извесне, врло опасне болести, могу преносити млеком. По своме саставу и сварљивости, млеко је наша омиљена и најбоља храна, како за децу тако и за одрасле, па се не може ни слутити да и оно по којипут може бити узрок разних болести, и клицоноша. Досадашње искуство показало је да може; јер баш услед свог састава, млеко представља врло згодну подлогу за развој разних клица болести. Пијући свеже и некувано млеко, човек се може заразити разним болестима, ако је оно само окужено.

Тих болести има више, управо нестоји читав низ болести, које се могу преносити млеком.

Многим нашим пољопривредницима баш нејасно, од куда доспевају те болести у млеко, које долази из вимена, Ево од куда! У млеку може бити изазивача неких заразних болести, која су у млеко доспела од болесних крава, па и код људи могу изазвати истоветне зарезе. У млеко могу доспети и изазивачи често човечијих болести, који на неки начин доспевају у млеко, у међувремену се муже па до потрошње. Неке клице болести долазе у млеко помоћу воде, којом испирају судове, или која се сипа у млеко ради разблаживања. За доспевање других болести у млеко. криве се неки инсекти, нарочито муве, које са оболелих животиња или чак и са њихових неукопаних лешева, или са болесних људи, долећу на млеко, пију га, и остављају клице заразних болести. Клице болести мање доспевају у млеко помоћу прашине.

Од болести, које од млечних животиња могу прећи на људе, на прво место долази сушица или туберкулоза, која се врло често јавља. Даље долазе у обзир: шап уста и папака, прострел, беснило, говеђе богиње, и у новије време откривена малтеска грозница која се преноси млеком коза.

Често човечије болести, које се могу млеком преносити, на првом месту стоји тифус или врућица, и срдобоља или дезинтерија. Млеком се може ширити и сушица човека, дифтерија и шарлах.

Када су саме животиње заражене неким својим болестима, онда се клице тих болести луче заједно с млеком: млеко је, дакле, још у самом вимену заражено. То је случај кад је виме болесно сушицом и запаљењем. Или, клице болести могу доспети у млеко и кад виме није оболело, него неки други орган, на пр. црева, сушицом. када кужне клице доспевају у млеко преко измета из црева.

Изазивача често човечијех болести; тифуса, колере, шарлаха, срдобоље, дифтарије и т. д., доспевају у млеко преко особа које музу краве или их надгледају, преко лица која се налазе у млекарама и продавницама млека и млечних производа. Другим речима преко сваког овог који ради с млеком а представља клицоношу. Клице појединих болести могу доспети и на здраве особе, и, према саставу организма и приликама, ове особе, не морају оболети, али се опет од њих клице могу пренети у млеко, и код других лица, слабијег састава, изазвати болест. У другом случају клице заразних болести могу доспети у млеко преко оних особа, које су преболеле неку заразну болест, па још дуго времена после тога садрже у себи клице, представљају клицоноше.

Свих побројаних заразних болести које се јављају у млеку, може бити и у маслу и у сиру.

Као што видимо, прилична је број заразних болести, које на поменуте и многе друге начине доспевају у млеко. Млеком се преносе с једне особе на другу, па тако даље, да се читави крајеви могу заразити, као што је било случајева у страним земљама, где је зараза сигурно утврђена од млека. Пошто постоји овако велика опасност заражавања млеком, то је потребно ближе обавестити наше пољопривреднике о клицама појединих болести, и о начину њиховог уништавања, и то средствима, која им у обичном домаћинству стоје на расположењу, и то чинимо овом поуком. О самим болестима неће бити говора, јер је то свар лекара.

1. Говеђа сушица или туберкулоза — Она потиче од крава болесних од сушице, јавља се врло често у млеку, маслу и сиру. Лако прелази на одојчад и на децу. Размножавање клица врши се на топлоти од 37° С (топлота организма), сразмерно дуго. У млеку клице не изазивају никаквих промена, те се по млеку не може познати да није добро. Под обичним приликама, ако се млеко расхлади, тешке се множе. Дејство заражавања заражавају приличан дуго. Према извесним огледима, клице сушице гину: на топлоти од 55° С за 4 часа, на 65° С гину на 15 минут.; на топлоти од 95° С за 1 минут. Из ових разних топлота, које убијају клице сушице за различито време, може се закључити да се, из опрезности према овој болести, млеко треба да загрева 25 минута на 68° С. Код овог загревања препоручује се, да млеко не образује пену нити да се згруша, пошто се клице сушице у пени и међу похуљицама груша могу унеколико заштитити од топлоте и остати у животу. У домаћинству се препоручује кување млека 3—5 минута (за млеко кључа). У млекарским предузећима загревање се врши у нарочитим справама на 85° до 90°. Када се жели справља-

ње масла, препоручује се загревање млека 2 минута на 85° С.

2. Шап уста (устобоље) и папака И ако изазивач ове заразне болести још није познат, ипак су познати случајеви, да ова болест може прећи на људе, и да су је они добили пијући млеко, које потиче од болесних грла. Ради показивања тога, било је учених људи, који су из љубави према науци, пили млеко краве болесне од шапа у устима и папака па су добили исту болест. При загревању млека на 100° С (чим прокључа) гину одмах изазивачи ове болести, а топлота од 70° С убија их за 10 минута.

3. Прострел. Доспева у млеко од грла обољелих од те болести. Сем овог начина преношења клице у млеке, постоје још и други, нарочито са животиња угинулих од ове болести, кад се не поступа опрезно. Клице прострела брзо гину свежем млеку, јер их млечна киселина и друге клице брзо уништавају. Ако су ове клице образовале споре, онда су ове према топлоти и према киселини млека врло отпорне. Клице прострела гину у млеку кад ово кључа неколико минута, под предпоставком да немају спора.

— Свршиће се —

ЦВЕТКО ПАВЛОВИЋ

—:—

У Вел. Селу ср. и округу Пожаревачком умро је 3 јуна тек. год. Цветко Павловић земљорад. у 73 год. живота. У покојном чича Цветку Антиалкохолистички покрет губи једнога од најстаријих а врло ретких својих поборника пропагатора.

Покојни Цветко рођен је у селу у врло имућној трговачкој кући, основну школу завршио у селу. По своме темпераменту наклоњен да прими све што је добро и праведно, у раној младости заволео је књигу. У друштву са сеоским учитељем долазио до добрих књига које отварају његову душу и он почиње све више да чита. Чита код куће чита на њиви, чита у путу, чита по читаве зимске ноћи. Кад се остали сељани забављају у кафани, или око казана где се пече ракија или на свадби, слави, гозби и дању почојни Цветко само чита и чита. А све што прочита добро сварн и прерађа, па то не задржава само за себе већ објашњава свима са киме долази у додир. На тај начин постаје прави бесплатни народни учитељ.

Читајући наиђе на књиге које су још у оно време писале како је алкохолно пиће штетно и треба га одбацити. И чича Цветко одлучно и куражно почиње се и одбацује свако пиће који садржи у себи алкохол. И тај ретки човек у правом смислу филозоф, који је још пре рата имао своју књижницу од 500 ком. разних књига без других часописа — у својој 25 ој год. постаје апстинент, то значи пре 48 година А за све то време покојник је неуморно радио агитовао и објашњавао да је алкохол највећи душманин народу, и да ће се народ моћи уздићи и ослободити данашњих невоља и неправде тек онда кад већина буде постала трезвена и одбаци алкохол.

Покојник је сву своју децу одгајио и васпитао тако да ниједно његово дете није узело у своја уста алкохол. И цела кућа и многобројна родбина постали су аутимента. Многобројни његови унучићи носе на грудима трезвењачке значке и поносе се што су унучићи таког великога деде.

То је био један прави филозоф — педагог чије су благе и мудре речи осваја ле чашу печалу. То је једини сељак који је систематски умео васпитавати своје млађе и ближње. Од њега су се често чуле речи: домаће васпитање је темељ на коме се зида живот човечији. А васпитање треба започињати на тој позорници. „Свака појава има свог узрока, отклони узрок нестаће појаве, туђи појаву а остављати узроке не постиже се циљ". Таква филозофска реч ретко се чују и од учитеља а камоли од једног сељака И таквим својим систематским радом створио је још у 1904. год. у Вел. селу Прво Млавско омладинско Друштво, које је бројило 40 чланова апстинената, већином младића.

Име Цветка Павловића у предратном антиалкохолистичком покрету било је јако познато и цењено. А можда у новијем послератном покрету због његове старости мање познато. Али по своме 50 то годишњем раду и делима које за собом оставља може се рећи да за сада нема такмаца.

Тај ретки човек у своме смишљеном и трезвеном животу и раду није своју делатност упућивао само у једном правцу, већ је поучавао своју околину у свима правцима народног живота. И велику би вредност имала једна књига која би вешто описала део његов живот и рад јер сви који га добро познају признају да је то један од оне врло редки, тих, темперамент и карактер,

Овде ћемо истаћи још једну нарочиту одлику покојника као човека који је је умео уздићи да буде прави човек. Он је често говорио: »човек као разуман створ треба да се уздигне изнад осталих животиња и да се у својим поступцима руководи увек и једино здравим разумом а не осећајима или што је још горе страстима." И он је увек био разложен, и никакав поступак није учинио који се по здравом разуму неби мого одобрати У свим моментима када обичан човек плане и невна шта говори спуштајући се тако испод животиње. Чича Цветко и тада остаје прибран и разложан и проговори неку смишљену и памetну реч. Никада се из његових уста ни у његовој кући није чула псовка која је добро позната у свима редовима данашњега друштва. Никада тај човек није ошамарио своје дете, али су га се деца ипак бојала и врло добро слушала. Не само да се никада у своме веку није са киме завадио већ је и у туђим сукобима његово присуство доносило ред и мир као велики ауторитет, заслужан поштовања.

А то су све ретке и увишене особине покојника, које је у кратко речено познавао вештину бити човек који се руководи разумом а не срцем. На супрот данашњем свету који плива по осећајима и страстима све даље и даље.

Слава вечном покојнику.

Д. К. И

Вести

Са трке. — На Виловском прорећене су трке Обласног Кола Јахача. У првој трци двогодих омица добила је прву награду од 2000 дин. „Кармен" М. Рафиловића а другу од 1500 дин. »Тинка» Радована Станојевића из Набрђа; трећу од 500 дин. »Олга" Војислава Дамјановића из Пожаревца

У другој трци двогодих ждребаца. Прву награду од 2000 дин. добио је „Бојко" алат, Јоце Вртошека из Костолца: другу »Монастир" алат, Драг. Васића из Пожаревца; трећу »Бовђор" алат, Славка Тасића из Петровца.

У трећој трци трогодих приплодних грла прву награду добио је »В дловић" алат, Богдана Маринића из Пожаревца, у суми од 3000 дин. другу од 1500 дин. „Везир" врани Станоја Милошевића из Набрђа; трећу од 500 дин. „Тинка» алата Милојка Миловановића из М. Црнића.

У четвртој трци, четворогодих приплодних грла, прву награду од 2.500 дин. добила је »Мица» чилеста Настора Илића из Ореовице а другу „Гојко" зеленко Славка Пантића из Бераље у суми од 1000 дин.

У петој, витешкој трци прву награду од 1500 дин. добио је »Борјс« дорат, Нестора Илића из Ореовице, другу од 1000 дин, »Веза« алат Живка Симића из Пољане, трећу од 500 дин „Ватса" дорат Драгутина Станковића из Петке.

У општој трци, прву награду од 2000 дин, добавда је »Мица« чилеста, Нестора Илића из Ореовице, а другу од 1000 дин. »Гојко,« зеленко Славка Пантића из Бераље.

Трке су биле обилно посећене а време напредно лепо.

Судски одмор. — Годишњи одмор у Пожаревачком Првостепеном Суду отпочео је 29 јуна ове године и трајаће до 14 августа.

За време одмора дежураће.

Судија г. Драг. Милосављевић од 29 јуна до до 21 јула.

Судија г. Мемчило Стојановић од 22 јула до 14 августа;

Писари г. г. Драг. Буровчић, Петар Добошаревић и Драган Ђорђевић од 29 јуна до 14 јула; г. г. Иван Бирјуков Драг. Стојимировић и Мирослав Обрадовић, од 15 јуна до 29 јула г. г. Т. Илић, Миша Милановић и Драг. Јелисавчић, од 30 јула до 14 августа.

Нов лист „Балкански Дневник". — Од 1. јула почиње у Београду да излази нов дневни политички лист „Балкански Дневник" под уредништвом г. Крсте Цицварића, бившег директора »Цицварићевог Дневника" и г. Светолика Савића, бившег директора »Балкана". У новом листу биће дакле сједињен Цицварићев Дневник и Балкан.

Питомице за Бабичку Школу. — Министарство Народног Здравља примиће ове године у своју Бабичку

школу 50 ученица и то 25 о своме трошку а 25 о трошку своме или самоуправних тела.

Пријаве се примају до 1. августа у управи ове школе. Тражи се најмање 4 разреда основне школе и старост између 21 и 35 година.

Похарана Земљ. Задруга. — Пре две недеље извршена је похара Земљ. Задруге у селу Батуши и одвето је у готовини преко 50.000 дин.

Нова путничка тарифа. — У Министарству Саобраћаја је одлучено да се приступи извесним корекturама постојеће железничке тарифе. Те корекture ће се у главном односити на снижење цена прве класе. Снижење ће за путничке возове износити 50% досадашње тарифе, а за брзе 20%. Остале тарифе за путнички саобраћај остају непромењене.

Парастос. — Из Александровца јављају нам: на Видовдан 28 ов. мес. у ово. цркви одслужена је заупокојена литургија уз присуство мноштво грађана ове варошице, а после свршене литургије одржан је парастос пред спомен плочом и костурницом палим за отаџбину од 1912—1918 год.

У цркви је служио прота Јован Филиповић, а одговарао је Александ. Певач. Друштво „Звезда."

Захтеви наших виноградара. — Удружење виноградара одржало је у Белој Цркви конференцију, на којој је донесена резолуција, у којој се протестује против намере владе, да се повећа царина на плави камен и уопште на средства виноградарства. У резолуцији се каже да, ако влада свој план изврши, то ће значити нови терет од 500 милиона динара за југословенско виноградарство, а стање виноградарства је већ сада у тешкој кризи. Ове нове терете оно не може издржати.

Стране вести

Страховит ураган над Белорусијом. — Над Белорусијом поново је беснео страховит ураган са страховитом провалом облака. У рејону Кајдановa песак је покрио и уништио неколико хиљада десјатина усева. Громиле леде на неким местима на пољима лежале су по неколико сати.

Бугарске наруџбине пољопривредних инструмената у Мађарској. — Мађарске творнице пољопривредних стројева отпочеле су велику пропаганду да би добиле што већа и већа тржишта за своју робу на Балкану. Услед овако великог пропагандистичког рада успело им је да склопе са бугарским земљорадничким задругама велике наруџбине пољопривредних стројева, плугова, косе, ветрењача и т. д.

Мађарска пропаганда у Бургенланду. — Мађарска развија у Бургенланду доста живу пропаганду, чији је циљ да узнемири тамошње становништво и да га убеди да припојење Бургенланда Аустрији није још завршено и да ће овај део земље бити опет враћен Мађарској, у последње време мађарска пропаганда шири међу бургенландским становништвом верзију да ће Мађарска добити Бургенланд у компензацију за уједињење Аустрије са Немачком када се ово скоро оствари.

Рабиндранат Тагора у Русији. — Још прошле године говорило се много да Рабиндранат, Тагоре славни индијски песник намерава посетити совјетску Русију. Недавно у Петроград је стигло писмо од Рибиндраната Тагоре у којем славни песник извештава да ће у јесен ове године доћи у Русију да се упозна са његовим научним и културним животом.

Озбиљна криза гајења свиња у Мађарској. — Последњих година гајење свиња у Мађарској преживљује тешку кризу. Многе станице за гајење свиња скоро су обуставиле свој рад. На тргу се може добити само слабији свињски материјал а такође и количина свиња је јако опала. У последње време о своме се и стручним круговима почело озбиљно дискутовати и указује се на то да се имају предузети у најкраће време мере против опадања гајења свиња у Мађарској, чије свиње су биле пре рата познате у целој Европи. Иначе многи индустријалци су изјавили да би морали свињско месо увозити са балкана а свињску маст из Америке. Сада је израђен један велики план за оснивање привредних задруга и удружења која би се искључиво занимала гајењем свиња. Помоћу ових задруга и друштава има се осигурати и прима квалитет робе. Пошто у последње време начињене међу свињама разне заразне болести велику штету, сада је наређено да се све свиње имају сада редовно калемити

КРАТКЕ ВЕСТИ

— Међународна конференција за регулисање разоружања заседа у Женеви, али без изгледа за икаквим стварним успехом.

— У Дубровнику су приликом грађења темеља једне куће нађени остаци људских костију од неколико стотина година.

— Енглеска влада објављује документе, којима се потврђује, да совјетска влада подржава пропаганду у свима државама.

— За награду од сто хиљада долара на лет преко Океана јавило се досада тридесет и шест пилота.

— На међународној авијатичарској утакмици августа месеца у Швајцарској учествоваће са стране наше војне авијације г.г. пуковник Ж. Петровић, капетани: Узелац, Маркићевић, Рупчић, Градинчник и поручници: Видаић и Пајевић.

Огласи

СПРЕМАЧУ ученике нижих разреда уз скроман хонорар. Рад почиње 11 јуна

1—3 Божа Бранковић, проф.

На знање

Моја брачна жена Василија отпутовала је без мога одобрења и данас се нађи у скитњи.

Од дана њеног одласка ни до данас никоме нећу признати ако буде Василија на мој рачун што узела од ма кога нити ћу ма какав дуг коме признати који је она учинила,

24 јуна 1927 год.
Пожаревац.

Љубомир Петровић,
земљорадник из В. Црнића.
Подписао га
Живко Милошевић,
деловођа општ. Салаковачке.

ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОДМАХ

ново озидани МАГАЦИН који прима око 30 вагона храме. И два нова ДУЋАНА до хотела »Српска Круна".

Ради погодбе упитати

1—3 Ристу Х. Колетића.

ИЗГУБЉЕНА ЈЕ ЗЛАТНА ГРАНА у дијамантима

на Видовдан у парку. Моли се онај ко је нашао да је донесе у редакцију „Грађанина," где ће добити пристојну награду.

СТАН велики са 3 одежења до Вуковара. Упитати Јанковић и Рајковић

НА ЗНАЊЕ

Благодарећи својим обилним трговачким везама, ја сам успео да у Смедереву оттворим фабрично стовариште и добијем генерално заступништво

Емајлираног посуђа

са правом на искључиву продају за целу Крал. Србију, које израђује фабрика г. Ивана Ремете и Друга у Илоку (Срем.)

Посуђе које ова фабрика израђује по оцени стручњака у квалитету напамашује чак и стране фабрикате, а по свесвојој укусној и елегантној спољној изради као и повољој цени конкурише скоро свима маркама.

Извештавајући о овоме све трговце као и земљорадничке-Потрошачке Задруге које се баве продајом робе ове врсте, ја се надам, да ће се за снабдевање својих радња обратити потписатим чиме ће уједно потпомоћи и развијање домаће индустрије, те да самим тиме успемо у великој привредној идеји: СВОЈ СВОМЕ.

У очекивању цењених наруџбина остајем.

С поштовањем,
Александар Ж. Марковић.
1—3 трг. — Смедерево.

Пожаревачка Земљорадничка Кредитна Задруга и Пожаревачка Млекарска Задруга

прославиће међународни задружни дан у недељу 3. јула 1927 год. у бурјанској школи.

Скуп задругара у истој школи у 7 часова пре подне,

У 11 час. Сечење колача, у 12 часова заједнички задругарски ручак.

После ручка игранка у школском дворишту за омладину.

Моли се поштовано грађанство да ову нашу задругарску прославу изволи посетити.

Управа Пожаревачке З. К. З. и Пож. Млекар. Задруге.

Препоручујем овд. грађанству плетених сандала по Парискоm моделу у разним бојама. Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена,

Радња се налази до касапијски радње Воје Прерадовића; (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Михојевић
8—15 опанчар.

СРЕЋАКА

Држав. Класне Лутрије I класе 14 кола из најновије колектуре

Браће А. Васића

могу се добити у свима поделама

у дуванџиници
Петра С. Павловића
сарадњу „Гранд Хотела".
Пожаревац. 5—7

РЕВОЛУЦИЈУ

2

CARL ZEISS JENA

У Електро-техници постигла је светлећа Цајсова арматура.

ПРЕДАЈЕ СЕ
бакалска радња

Ближа обавештења у радњи.

Радемира Живковића,
3—6 (зграда Окр. Банке.)

Машинска Фабрика и Ливница

Милана Марића

потребује ученике

за изучавање заната машин-браварског, дрвеско-стругарског, ливачког ковачког и вуте-техничког. 3—3

НА ПРОДАЈУ

2 шифоњер», 2 кревета политерана, 1 астал политиран, 1 лустер лампа, 1 фуруна са рерном, 2 пујсека астала, као и многе друге ствари распродаћу било целокупне или појасеб.

За цене обратити се Живку Карају, Немањина ул. бр. 20. Од 12 до 2 када се исто може и видети

Лазар Албахари
3—3 царин. посредник

Хотел Срп. Круна „Коложас"

Проширени ресторан има данас 70 абонирања на косту. Прима и даље са ценом 550 дин. Првокласна кујна, конкуренција искључена.

Хотел Срп. Круна данас точи најбоља жупска вина као; Тамјаника, Хамбургер, Смедеревка Ризлинг. Голубачки Каменар и Орсовачко бело вино.

Чистоћа примерна. Услуга без прекорна Моли за посету.

Стеврја Аверов
3—3 н хотелијер.

У ново отвореној

Кројачкој радњи

ВЛАСТИМИРА А. ТОДОРОВИЋА

израђују се све врсте мушког одела по најновијој моди. Цене солидне, израда првокласна. Радња се налази до Славе Дамића гвожђара.

Властимир А. Тодоровић
2—2 кројач.

ЗУБНИ АТЕЉЕ

АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове

Железничка ул. бр. 22 Пожаревац.

кућа Коче Белосавића

Врши лечење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку и злату.

Гарантује за свестан рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан.

Ординира сваког дана од 8—12 пре и од 2—6 по подне и по споразуму. 3

НА ПРОДАЈУ

један ауто коња марка »Форд« који жели купити нека се обрати сопственику Драгољубу Стојадиновићу каф. Тржане или Стеви М. Вучковићу трг. Пожаревац. Цена веома повољна. 2—3

АМЕРИЧКО ЗАСТУПНИШТВО
СТАНДАРД КОМПАНИЈА
У ПОЖАРЕВЦУ.

Добило је огромну количину цилиндерског и машинског уља — јефтина за вршалице изванредног квалитета и продаће исто по врло ниској цени: цилиндерско по динару 6.75 а машинско по 5 по килограму са бесплатним дрвеним буradима.

Тако исто има: нафте, бензина, петролеума и конзистентне жуте масти све првокласног квалитета и продаје најјефтиније без конкуренције све са гаранцијом.

Заступник
МИХ. РАШИЋ.
3—3 — Чешески мајн. —

Свака конкуренција искључена

Највеће стовариште целокупне погребне спреме као:

Металних мртвачких сандука
Дрвених сандука од најфинијих до обичних.
Венаца надгробних од вештачког цвећа.
Свилених ширтинг, и од папира пантљика
— трака, покрова и т. д.

Може се добити најјефтиније

у столарској радњи
БРАНИСЛАВА Н. ШУХАРТОВИЋА.
2

Велосипед (точак)

Марка SULM (Сулм.) На задњем крилу марка USU (Усу.) без предње кочнице. Марка је рама Panzerstahl (Панцерштал), — која је пат на поеглугу у недељу 19 овог мес. између 6 и 7 часова по подне. Точак који је увео казао је своје име Витомир Стојановић.

Исти точак до данас ми није враћен. С тога молим, ко исти точак пронађе побиће од мене 500 динара награде.

СТОЈАН, зван
3—3 ЖИВКА ГАЛИЋА

ПАЖЊА

Грађанству и околини Области Пожаревачке

ТРГОВИНА И ГАЛАНТЕРИЈА

ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА

овд. отворена је

како се она радња повољно направила и ускоро ће се ликвидирати то је свој роби спуштена цена.

Изволите искористити ову прилику. 3

ИЗГУБЉЕНА МЕНИЦА На дан 25. јуни 1927 год. изгубио сам једну меницу од 500 дин. са потписом Десанка Р. Перићка и Ранкеван Пирић, која се налазила код мене.

Овим је проглашавам за неважећу.

Живадин Максић

ТУЛУЗ

имам тулуз за продају 5 вагона

Јонин Трифуновић каф.
(Вурјан мала).

КУПУЈТЕ ВИНО док резерва траје. Вино је првог квалитета по цени од 5 дин. литар Кафанџијама нарочите цене.

СИРЕЋ ВИНСКО као гром јако по 4 дин. литар, КОМОВИЦЕ по 15 дин литар . О гради јачине.

Миланоје Ж. Антић
2—5 виноград-р.

КУЋА ЗА ИЗДАВАЊЕ

Са 6 одељења, подрумом и са још једном малом кућом, засебним двориштем, врло погодно за једну и две фамилије. За усмено обратити се Милица Богдановића, Синђелићева бр. 10. 1—3 н.

СОБА, КУЈНА И ШУПА

издајем одмах

Матеја Ковић,
2—3 трговац

БЕЛИ ВЕЗ

израђујемо по најумереније цени **Евгенија и Загорка Јосифа Стошића** до хотела »Уједињење.«

СТАН Издаје се одмах под закуп са 6 одељења и уведбом електрична. Услови се могу видети у кући Бранчевића ул бр. 5 где се исти налази. 2—3

Ко оглашује
тај напредује

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 52 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 3 ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за приопштено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3.

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Др. Т. Митровић
доцент Пољопр. Факултета Београд. Универзитета.

Болести које се могу преносити млеком

— Свршетак —

4. Беснило. Познато је, да се изазивачи беснила могу наћи у млеку, ако се ово добија од крава оболелих беснилом, али се такво млеко у здравом организму показало нешкодљивим. Преношење болести млеком може бити само тада ако код људи који пију такво млеко, постоје повреде или ране у устима и у органу за гарење.

5. Тифус или врућица. За изазиваче врућице, може се рећи, да се најбоље развијају у млеку све дотле док се у млеку не образује извесна количина киселине, која их у даљем размножавању спречава. Ако је количина образоване млечне киселине у млеку већа, може чак и убити клице врућице, али не за кратко време, и тако сигурно, да би млеко које их садржи, било безопасним. За врућицу се може рећи да је болест, која се млеком највише шири. Па не само млеком, већ се тифус може преносити маслом и сиром. Клице врућице задржавају моћ заражавања различито дуго време, од 7 дана па до 4 месеца, што зависи од прилика у којима се налазе. Своје особине млеко не мења кад садржи ових клица. Пошто су према топлоти јако осетљиве, клице тифуса могу се лако и брзо убити. Довољно је да се млеко загреје на 60° С, па је за 10 минута слободно од врућице, клице су убијене. Према хладноћи ове нису тако осетљиве. Вршени огледом показали су, да су клице врућице биле у животу и после 3½ месеца, и ако је на њих дејствовала хладноћа од — 2° до — 16° прилично дуго.

Клице врућице доспевају у млеко на више начина. Најобичнији и најчешћи пут, којим ове клице доспевају по млека, јесте вода. Ако је бунарска вода, која се употребљује за испирање судова за млеко, загађена клицама, онда је вода клицоноша. Код несавесних продаваца млека, скоро је обавезно да доливају воду у млеко, како би са мало пуног млека направили више новаца. И ако у тој води има клица врућице, онда ове доспевају у млеко. Али клицоносиоци врућице могу бити и она лица, која су прележала врућицу, па после мужу краве и раде око млека. Даље оне особе, које негују болесника од тифуса, па после одлазе да цеде или музу краве, да цеде млеко или праве сир и масло: У новије време долазе у обзир као клицоносиоци и муве, које са болесника падају на млеко. Овакве муве и после 20 дана могу преносити клице тифуса.

Као што се види, многи су путеви и могућности доспевања клица тифуса у млеко. И једини начин од обезхрђења од ове болести јесте: кување млека; да кључи неколико минута, нарочито када је тифус јако распрострањен у извесним крајевима.

6. Паратифус. То је болест у новије време одвојена од тифуса, а проузрокују је клице паратифуса. Када клице паратифуса доспу у млеку, оне га одмах не мењају. Тек после 10 до 20 дана млеко почиње постајати провидним, прелива у жућкасту боју и не згрушава се. Отпорност клица паратифуса према топлоти већа је него тифусних клица. Клице паратифуса гину за 20 минута на топлоти од 67° С.

7. Сребобоља. За сребобољу не би се могло рећи да се може пренети чистим млеком. Али пошто се ширење ове болести приписује пијаћој води, то се она и млеком може преносити у случају, ако је та загађена вода доливена млеку. У свежем млеку клице сребобоље не могу дуго живети. Према огледима вршеним у томе правцу, клице сребобоље гину после 8 дана у млеку, а тако исто и у маслу и сиру. Загревањем млека на 60° С клице сребобоље гину за 10 минута.

Поред ових болести у млеко могу доспети још и клице колере, дифтерије и шарлаха, најчешће помоћу воде или особа, које су болест прележале или долазиле у додир са болесницима. Када се клице споменутих болести налазе у млеку у њему се не опажају никакве промене. Клице ових болести гину за 10—15 минута, када се млеко загреје на 60°—70° С.

Као што видимо, има доста опасних и заразних болести које се млеком могу преносити. А могли смо опазити и то, да има врло много начина и путева, да заразне клице тих болести доспу у млеко. Према томе изгледа: да су наши организми сваког тренутка изложени опасности заражавања, и то баш млеком, које најшири народни слојева употребљују за исхрану.

Када знамо које се све болести могу преносити млеком, како њихове клице живе, и како доспевају у млеко, онда нам је јасно и како се треба њих чувати и сузбијати их. А то је била намера ове науке. Сама природа постарала се, да нас бар у неколико заштити од опасности, којом смо изложени. Један средства природе јесте: кашњење млека, чија киселина убија неке заразне клице, а друге спречава у брзом размножавању. Способност млека да се упасена, пружа нам такође једну заштиту, јер су потрошаче самим тим упућени, да млеко пре употребе прекувају.

Даља природна заштита састоји се у међусобној борби, коју развијају клице у истој средини воде међу собом ради свог опстанка. Раније, па у новије

време, приписује се млеку важна особина, уништавање клица, исто онако као и крв пошто је и млеко нарочити производ крви, која добија своју животну снагу. Али и поред ове заштите природе, која је несавршена, и човек сам мора се помоћи. Остатак опасности од заразних клица, наши произвођачи и потрошачи млека отклањају кувањем млека, које треба вршити у сваком домаћинству. Некувано млеко не треба употребити за храну.

У страним земљама постоје нарочити закони и за произвођаче млека и за млекаре. По томе закону, који се свесно врши, произвођачи млека морају пријавити ветеринару сваку болест своје стоке и вршити преглед сваког месеца. А млекари не смеју продавати млеко, које није загревано кратко време на високој топлоти, нити справљати масло од незагревног млека. „Пољопр. Календар" 1927

ПРИМЕР ЗА УГЛЕД

По обичају наших старих и данас се код нас сваке године носе о заветинама по селима и варошима летње. Али на жалост благодарећи нашем данашњем друштву које је постало веома равнодушно према народним обичајима, уз литију нико не иде сем свештеника, кмета и то којег одборника, као и два три грађанина. Али и поред толике равнодушности према народним обичајима, у нашем народу има још људи који умеју да цене значај народних обичаја. Међу такве људе спада председник општине Вел. Селске г. Драгомир Стевић. Требало је видети литију о Ђурђеву и Видовдану у Вел. Селу. Осим крстоноша, свештеника, председника, кметова, одборника са литијом иште је маса грађана, момака и девојака, да је диван било гледати лепу слику сеоске литије. Заслуга за овако лепо чување наших лепих народних обичаја, припада председнику општине Вел. Селске г. Драгомиру Стевићу, као веома вредном и заузимљивом човеку. Желели би да се у одржавању наших лепих народних обичаја угледају на председника Вел. Селске општине и сви остали председници општинских судова.

За то истичемо и похваљујемо рад председника г. Драгомира Стевића и желимо му да у своме председничком послу истраје до краја. Д. Л. П.

Вести

Конференције. — У недељу 3. јула одржаће се партијске конференције Обласних Одбора Демократске и Радикалне странке, на којима ће се одредити носиоци листа за избор народних посланика 11 септембра ове године.

Конференције ће се одржати у Пожаревцу, као обласном месту.

Изборне кретање. — Већ се опажа живо интересовање за посланичке изборе. Заинтересованим у политичким партијама номинују и осећа се кортешавање и договарање. Данас се држе партијске конференције и код радикала и код демократа ради истицања носиоца посланичких листа у области пожаревачкој. Овога пута тежи се да се осигурају места носиоцима, па ће се тек тада приступити кандидовању посланика по срезовима што је раније обављено било. Народ је заузет жетвом, која је у јеку али сеоски парламенти већ имају времена за партијске послове. Стари кандидати желе да завршу своја посла а нови се труде да их избацу из кандидовања и заузму њихова места. Од старих неки су сигурни да ће опет бити кандидовани а неким се љуља земља испод ногу и тобоже ће у ред оних који бирају

Продаја старе грађе у Костолцу. — Грађевинско Одељење Обласног Одбора у Пожаревцу, одржаће на дан 17 јула т. г. у канцеларији општине Костолачке усмену лицитацију путем надметања за продају старе грађе са мостова у Костолцу у долини реке Млаве. Грађа се налази пред судницом општине Костолачке.

Пажња родитељима. — 9. пешадијски пук пук пов бр 2054 од 17 VI 1927 год. тражи да се објави следеће:

Да родитељи најстрожије забране својој деци полазак на стрелиште и ваљање (копање) олова из грудобрана. Том приликом деца налазе на неексплодиране гранате 37 м. м. пешачког топа и скоро редовно мислим ударом у њих изазивају експлозију. Сличан несрећан случај десио се јануара ове године а прекјуче је опет један дечак обрањен тако остао без шаке. Истичем да су у оба несрећна случаја та деца била од војника опомињана да не иду на стрелиште и ваше олово, јер могу експлодирати, но они су чим се војник удаљио, опет ишли и просто као „сећом тражили јавола" на вашу своју несрећу.

Оправка мостова — Грађевинско Одељење Обласног Одбора одржаће на дан 5 јула I оферталну лицитацију у својој канцеларији у 11 часова пре подне за израду привременог моста преко Шетоњске реке на путу Петровац—Шетоње—Ђунин и привременог моста преко Шетоњске реке на обласном путу Свилајнац—Жагубица.

Бојадисање моста. — Грађевинско Одељење Обласног Одбора одржаће на дан 5. јула до 11 часова пре подне у својој канцеларији III оферталну лицитацију за чишћење старе и бојадисање гвоздене конструкције врумског гвозденог моста преко реке Вировнице на обл. путу Петровац—Кучево.

Кажњен. — Ранко Матић, мистаолер из Пожаревца пресудом поглавара среза пожаревачког бр. 18283. кажњен је са 10 дана затвора

Слава. — Пожаревачка Земљорадничка Кредитна Задруга и Пожаревачка Млекарска Задруга прославиће међународни задружни дан, данас у недељу 3. јула 1926 год. у бурјанској школи.

Скуп задругара у истој школи у 7 часова пре подне.

У 11 часова сечење колача. У 12 часова заједнички ручак. После ручка игранка.

На знање. — Од данас сви возни стају код моста на Морави.

Карте за чување народног здравља дошле су.

Са пијаце. — На пожаревачкој пијаци цена је новој пшеници 240 — 250 дин. 100 кила. Кукуруз од 160—170 дин. 100 кила, Нов јечам од 170—180 дин. 100 кила.

Дебеле свиње по 12 дин. кило жива мера.

Поред повишења нове пшенице на пијаци, којој је цена до 250 дин. 100 кила, цена је лебу у Пожаревцу 4 дин. кило.

ИЗ ДРУШТВА

Уредништво је добило ово писмо, које објављујемо, којим је г-ђа Вера Ст. Павловић, дугогодишња председница К. С. Сестара поздрављена, приликом Материнског Дана:

Госпођо!

Данас, када се широм наше уједињене отаџбине, прославља Дан Матера. И мајке у нашем граду удружење са свима женским организацијама сматрају за своју дужност; Да Вас поздраве и одају Вам признање као Мајци која је дала и одгојила нашој држави толике слободне грађане од којих отаџбина има користи, и хероја који је кад је требало умрети радо дао свој живот. У знање признања Госпођо и Мајко примите поштовање једне које Вас у ком најмање генерације поздравља, која зна да жели од мајчине љубави, и друге, која је и сама мати и зна колико су мучне и трновите стазе којима мајке пролазе док од деце створе људе.

Примите захвалност у име сретних мајки које заувате својом децом оставише нама на старање нашу Ратну Сирочад, која су са највећом радошћу уприле своје очи у „мама Бову" која им је у Дому била и отац и мајка.

Молимо се Богу Драга Госпођо да Вас одржи у животу пуни низ година како би још користили Друштву и Отаџбини.

Живела мама Бова.

Стране вести

Изложба бугарских народних костима и везова. — Словенско женско друштво »Бугарка« приређује изложбу бугарских народних костима и везова. У последње време може се приметити у Бугарској општи покрет који хоће модерну европску моду да обогати народним мотивима.

Први Енглез у Јапану. — Недавно су Јапанци прославили 300 годишњицу доласка првога Енглеза у Јапан. Неки Енглез по имену Џон Адамс доживео је бродолом на мору и некаквим чудноватим начином спасао се пливањем дошао до јапанског острва. Јапанци га примише доста пријатељски али забрањен му беше одлазак из њихове државе. Адамс је умро у Јапану и сахрањен на брежуљку изнад приставишта Јокохама. Добри Јапанци сваке године одлазе на његову могилу где се одржавају будистичка богослужења у присуству јапанских власти, британског посланика у Токиу и много јапанског народа и т. д.

Богата жетва свиленог чаура у Русији. — Јављају из Ф-ргана да је ове године жетва свиленог чаура много обилатија од свих ранијих година. Ове године и жижевено је двапут толико као нормално. — Место 215.000 пуда (један пуд 16 кг.) како се у почетку рачунало, пожижевено је сада преко 250.000 пуда.

Напуштена деца у Русији. — На конференцији друштва „Дечје доце" у Петрограду поднесени су подаци о броју напуштене деце у Совјетској Русији. Неузимајући у рачун што у дечјим домовима је смештено около 200 хиљада напуштене деце, даље у Русији набројано је још око 100 хиљада деце без икаквих сродника и крова, који ноћивају по улицама и хране се што напросе или крађама.

Уговори Пољске авијацији. — У одељењу за авијацију при пољском министарству саобраћаја спрема се сада пројект пољско аустријске конвенције за ваздушни саобраћај. Уједно се воде слични преговори са Румунијом. Да сада је пољска склопала конвенције за ваздушни саобраћај са Чехословачком, Данеском, Шведеском, Холандијом и Енглеском.

КЊИГЕ И НОВИНЕ

—:—

Г. Петар Христидић, управник позоришта (Лесковац) издаваће Позоришну библиотеку ретких и духовитих комедија у једноме чину, које се налазе само у рукописима путничких позоришта. Свеска 1. Клипан од Бержерака. Цена свесци 10 дин. у претплати стаје 5.— дин. Сваког 1 и 15 у месецу излази по једна свеска.

„Пољопривредни Гласник" Изашао је на штампе 12 број „Пољопривредног Гласника" од ове год. са овом садржином:

САДРЖАЈ: Једно оплачно дело о Албанији. — Проф. Д-р К. Фрувирт. Нова болест хмеља. — Важност рационалног чишћења семена. — К. Поповић: Практичне методе опхрањивања житарица. — БЕЛЕШКЕ: О гајењу жита на кућице. — Како у Америци помажу домаћу пољопривреду. — Мекиње као сточна храна. — Туберкулоза перади (живине). — Сточарство у Албанији. — О машинама за мужење крава. — Штете од пацова и мишева, утамањивање. — Лусерн у живинарству. — Борба против пјесме на воћу. — Нова књига о гајењу хмеља.

„Пољопривредни Гласник" излази двапут месечно Претплата за друштва, општине, школе и читаонице за целу годину 160 дин. за остале 130 дин. — Уредништво: Нови Сад, Сремска ул. бр. 8

Огласи

СПРЕМАЋУ ученике нижих разреда уз скроман хонорар. Рад почиње 11 јула

2—3 Божа Бранковић, проф.

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Огњана пок. Миловановића

и данас постоји у Табачници, преко пута Лекића и Карадића. Прима поруџбине обуће у свим бојама и фасонима. По захтеву муштерије врши и оправке старих ципела. Има и готове обуће као и шиваће машине. Цене су солидне. Умољава поштовано грађанство овдашње и околине да изволи уверити се.

С поштовањем

Огњан Миловановић обућар.

1—2

Дубровачка бр. 6. Пожаревац.

СТАН Издаје се одмах под закуп са 6 одељења и уведеном електриком.

Услови се могу видети у кући Бранчевска ул бр. 5 где се исти налазе. 3—3

КЛАВИР — ПИАНИНО

добро очуван на продају. Упитату сваког дана Кнез Михајлова 19.

ПРОДАЈЕ СЕ ПЛАЦ са кошем и магазом у Немањиној улици. Упитати Наталију удову Радизоја К. Ђирковића. 1—2

Магазин за издавање

у центру, здрав, видан, бетониран, простран 100. кв. м. Улаз са улице. Упитати

г. Драг. Б. Костића

ЗА ИЗДАВАЊЕ СТАН са 4 одељења и терасом у Косанчићевој улици број 13 — центар вароши. Упитати у истој авлији или у радњи

Драгутин Д Ристић пређе

1—3 Димитрије Ивић и Брат

ОГЛАС

Пожаревачка Окружна Болница одржаће на дан 11. ов. м. од 14—18 часова јавну усмену лицитацију за набавку: хлеба, меса, млека, масти, бакалука и др. као 200 м. дрва буковпх — прекласних.

Лицитација ће се обавити у канцеларији управе.

Услови се могу видети сваког дана за време радних часова у економату болнице

Истог дана даваће се под закуп и пошиље, као и др. остатци из болничке кухиње за месеце: јули, август, септембар, октобар и новембар 1927. г. 1—2

СТАН ВЕЋИ За издавање до Булевара и једна КУЋА на продају.

Јанковић и Рајковић адвокати.

НА ЗНАЊЕ

Благодарећи својим озбиљним трговачким везама, ја сам успео да у Смедереву отворим фабрично стовариште и добијем генерално заступништво

Емајлираног посуђа

са правом на искључиву продају за целу Краљ. Србију, које израђује фабрика г. Ивана Ремете и Друга у Инову (Срем.)

Посуђе које ова фабрика израђује по оцени стручњака у квалитету надмашује чак и стране фабрикате, а по својој укусној и елегантној спољној изради као и повољој цени конкурише скоро свима маркама.

Извештавајући о овоме све трговце као и земљорадничке-Потрошачке Задруге које се баве продајом робе ове врсте, ја се надам, да ће се за снабдевање својих радњи обратити потписатим чиме ће уједно потпомоћи и развијање домаће индустрије, те да самим тиме успемо у великој привредној идеји: СВОЈ СВОМЕ.

У очекивању цењених наруџбина остаје

С поштовањем,

Александар Ж. Марковић

1—3 трг. — Смедерево.

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париском моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена,

Радња се налази до кнезандрејски радње Воје Прпуловића; (Табачка чаршија).

С поштовањем

Драгољуб А. Милојевић опанчар.

9—15

СРЕЋАКА

Држав. Класне Лутрије I класе 14 кола из најбоље колекторе

Браће А. Васића

могу се добити у свима поделама

у дуванџиници

Петра С. Павловића

сарочу „Гранд Хотела".

Пожаревац. 6 - 7

ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ ОДМАХ

ново озидани МАГАЦИН који прима око 30 вагона хране. И два нова ДУЋАНА до хотела »Српска Круна".

Ради погодбе упитати

2—3 Расту Х. Колоњеса.

ЗУБНИ АТЕЉЕ

АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове

Железничка ул. бр. 22 Пожаревац.

кућа Коче Белосавића

Врши исчешље, пломбирање и вађење зуба без бола.

Специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку и злату.

Гарантује за свестан рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан.

Ординира сваког дана од 8 –12 пре и од 2 6 по подне и по споразуму. 4

ПАЖЊА

Ђачким Родитељима

Отварамо курс за спремање ученика-ца свих разреда гимназије и то:

1) к ји ће полагати разредне испите у августу;

2) ученике која желе приватно да полажу и

3) кандидате за Вој. Академију.

Упис се врши до 7 јула закључно.

Група студената.

Н.З. Сва обавештења у књижари Браће М. Живковића.

ХОТЕЛ „СРПСКА КРУНА"

— КОЛОЊАС —

Нуди најбољу кујну са разноврсним јелом, услед великог броја абонирања, проширује ов ресторан са још једном кујном и персоналом. За сада овај огромни ресторан има 280 абонираца, нове абонире прима искључиво у хотелу за цену од 550 динара месечно.

Хотелијер и ресторатер

Стеријa Аверов.

СРЕЋА

СРЕЋКЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

за I класу 14 кола којима је вучење 8 јула дошле су у свима поделама 1/4 1/2 целе и дупле цеде.

Извучене срећке исплаћујем по званичној листи ма у којој радњи куплене, без уцене.

Драг. Б. Костић

5—5 продавац срећака класне лутрије.

КРЕЧ

Јефтиније од најјачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје

Љубомир Живановић

трговац.

6—10 Јованова 10.

РЕВОЛУЦИЈУ

CARL ZEISS JENA

У Електро-техници постигла је светлећа Цајсова арматура.

Бесплатан подвоз Железницом

ЗА ПОЖАРЕВЉАНЕ И ОКОЛИНУ

ОД ПОЖАРЕВЦА ДО БЕОГРАДА И НАТРАГ

Призната радња Лалковић из Београда Краљ Милана 69. и Кнез Михајлова 34.

ИЛАЋА ПОДВОЗ ОД ПОЖАРЕВЦА ДО БЕОГРАДА И НАТРАГ

III. класу ономе ко пазари преко 500 дин. II. класу ономе ко пазари преко 1000 дин.

ЖАРКО С. ЛАЛКОВИЋ И БРАТ

! СУНЧАНА СВЕТЛОСТ !
КОЛОСАЛНА УШТЕДА

постиже се искључиво са ЦАЈСОВИМ арматурама.

Сва стручна обавештења дајем бесплатно.

Владимир Трудић

дипл електро-механичар — Краљева ул. 23. 1

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2) Отварање текућих рачуна на подлози меница, вредпапира и првостепених интабулација

3) Есконтовање меница са сигурним жиром.

4) Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5) Куповину и продају свих хартија од вредности.

6) Давање краткорочних зајмова на робу неподлежну кварү, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под весма повољним и солидним условима.

4 УПРАВА.

ПАЖЊА

Грађанству и околини Области Пожаревачке

ТРГОВИНА И ГАЛАНТЕРИЈА

ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА

овд. отворена је

како се ова радња повољно изравнала и ускоро ће се инвентарити то је свој роби спуштена цена.

Извољте искористити ову прилику. 1

ИЗГУБЉЕНА МЕНИЦА На дан 25. јуна 1927 год. изгубио сам једну меницу од 500 дин. са потписом Десанке Р. Ђорђка и Радована Перић, која се налазила код мене.

Овим је проглашав м за неважећу.

Живадин Максић

ТУЛУЗ

имам тулуз за продаіу 5 вагона

Јован Трифуновић кафеџија (Бурјан мали).

НА ПРОДАЈУ

један ауто кола марка »Форд« који жели купити нека се обрати сопственику Драгољубу Стојадиновићу код Трњане или Стеван М. Вучковићу трг. Пожаревац. Цена веома повољна. 2—3

КУПУЈТЕ ВИНО док резерва траје. Вино је првог квалитета по цени од 5 дин. литар, Кафедијама нарочите цене.

СИРЕЋ ВИНСКО као гром јако по 4 дин. литар, КОМОВИЦЕ по 15 дин литар 50 градиначине.

Миливоје Ж. Антић виноградар.

3—5

КУЋА ЗА ИЗДАВАЊЕ

Са 6 одељења, подрумом и са још једном малом кућом, засебним двориштем, врло погодно за једну и две фамилије. За услове обратити се Милици Богдановићки. Синђелићева бр. 10 2—3 н.

СОБА, КУЈНА И ШУПА
издајем одмах

Матеја Костић трговац

3 3

БЕЛИ ВЕЗ

израђујемо по најумереније цени **Евгенија и Загорка Јосифа Стошића** до кафане »Ујединење.«

ПРЕДАЈЕ СЕ
бакалска радња

Ближа обавештења у радњи.

Радомира Живковића, (зграда Окр. Банке.)

4—6

ПРОДАЈЕМ Две врлинавице четворке.

Војин Гајић

Ко оглашује тај напредује

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 54 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 10. ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на пицера од речи 1·50 дин. за прилошлано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Радничка Школа Пожаревачког Женског Друштва

Међу културним установама нашега града без сумње да једно од највидних места заузима и Школа Женског Рада Пожаревачког Женског Друштва".

Основана приватном иницијативом, она се од постања њеног до данас издржава и одржава приватним средствима уз малу помоћ државе.

Већ деценијама она врши свој хумани и благотворни утицај култивишући нашу женску омладину, спремајући је за практичан и самосталан рад.

Многе и многе девојчице, које би у вртлогу данашњег друштва подлегле сиромаштини и корупц ји ово је друштво сачувало од свега тога и извело на прав пут и многе од тих данас су добре супруге, мајке, вредне радинице и наставнице у сличним установама.

Нарочити напредак показала је ова установа од како је на чељу Пожаревачког Женског Друштва, интелигентна и вредна г-ђа Лепосава Павловићка супруга нашег уваженог г. Милосава Павловића окр. инжињера у пензији.

Она је доживела ретку почаст да је г ђе нашега града стално и без прекида бирају за свог председницу Женског Друштва и она се том избору и почасти достојно одужује залажући све своје силе и умеће да ову установу унапреди и усаврши. И она је друштву са осталим врлим госпођама и госп ђицама овога друштва успела да ову установу узвиси на завидну висину.

Поред тога што смо напред навели иницијативом г-ђе Павловићке Пожаревачко је Женско Друштво из својих средстава повигло себи диван дом. Оно је створило у Пожаревцу својом иницијативом и Дом Милосрђа у коме су многе беспомоћне старице и старци нашли себи склоништа у последњим својим данима.

Жалосно је мли је истина да се грађанство врло слабо одазива овој установи јер од своје стране ничим му се не пружа у помоћ него се Женско Друштво бори с великим тешкоћама немаштине своје да би ову установу одржало.

Поред овога иницијативом г-ђе Павловићке упоредо са школом Женског рада установљена је и основна школа са њене неписмене ученице

У тој школи оне добијају сва она знања која добијају остала деца у државним основним школама.

Она је установила школу З Ћилимарство, трикотажу, а повремено и курсеве: за израду обуће, женских шешира, крој и шав женског одела мадање на платна и свили, прављење вештачког цвећа и т. д.

Поред тога она је по угледу на „Привредник» установе по нашим пречанским крајевима, местимично отворила курсеве за домаћанство и женске радове.

Нарочито је поклањала пажњу пиротским ћилимарству.

Намера јој је да ову лепу вештину пресади у нашу област и на је ту опомаћи. Тога ради она је установљавала ћилимарска одељења осим у Пожаревцу још и у осталим паланкама наше области, па је успела те је тадањи Министар Правде одобрио да се и у мушком казненом заводу у Забели установи ћилимарска радионица под руководством Женског Друштва и њене наставнице Пиротског ћилимарства. Осуђеници тога завода врло су брзо научили овај лепи занат и у велико већ израђују дивне Пиротске ћилимове.

Мушки казнени завод располаже данас са 35 разбоја.

Али на жалост изгледа да ће те лепе намере г-ђе Павловићке и њен труд да ову вештину унесе у шире слојеве нашег женског света остати без већег успеха, јер наш сељачки свет који иде само за тренутним користима, није у стању да схвати користи и значај ових лепих намера.

Желити је да Министарство Привреде Трговине и Полиције преко својих органа обавештавају и упућују наш народ о корисности ове установе и да дејствују да наши сељаци своју женску децу повере Женском Друтву које ће их свесрдно и под свима могућим олакшицама примити и изучити пиротском ћилимарству.

Је и нужно показивати шта све Бугари чине да би Пиротско ћилимарство пренели у Бугарску и представили га као своју културну тековину.

Смемо ли дозволити да се ова наша културна тековина због нашег нехата угаси и нестане је и да на срамоту нашу Бугари тријумфују због нашег немара.

Колико је Женско Друштво уложило труда да своје ученице спреми за практичан живот доказали су сви досадањи испити а нарочито овогодишњи испит.

Изасланик Господина Министра Просвете директор пожарев. гимназије био је изненађен лепим успехом ученица ове школе у свима предметима који су им предавани и изјавио је друштву своје допадање и захвалност у име своје и у име Министра Просвете.

Али, само да није тога «Али.» И у школи Женског рада, као и у школи за пиротско ћилимарство одазив родитеља наше женске деце, а нарочито родитеља сељака из године у годину све је мањи, јер док је број ученица у ранијим годинама варирао између 80—100 ученица он је ове године свео на 56 ученица.

Женско Друштво томе није криво, јер је оно са своје стране чинило све што је могло, да одговори своме позиву и својој дужности. Нехог полази од родитеља који су огрезли у материјализму и само зато, што сп овде не може одмах зарадити колико се жели, деца се дају или тамо где се долази до брже зараде или се остављају да врше груне сељачке послове.

Женско Друштво чини све што може да се и с те стране задовољи покретност они који траже новчане користи и само новчане користи јер својим изученим ученицама даје подједнаку добити од рада које су израдиле а по свршеном школовању одличним ученицама даје поклон у шивећим машинама а уз то стара се да им нађе места за наставнице женских радова у сличним установама па и у државним школама.

Апелује се на варошко грађанство града Пожаревца, на његову интелигенцију и на сеоске свештенике и учитеље да обавештавају своју око-

ливу о корисности ових установа женског друштва и утечу на родитеље женске деце да их упућују у ову школу где ће увек наћи искрену предусретљивост и стараље чланица овог друштва да женску децу изведу на пут добрих напутака а да то њихове родитеље ништа не кошта.

М. П. Д.

Осматрачница

— · —

Јурњава на све стране. Посланички кандидати и њихови кортеши јуре по селима да убеде сељака, како му спас нежи у томе ако кандидује и изабере Јанка или Марка. Народ, као и свака гомила не размишља, већ се управља по осећају и иде за оним, ко уме да му више обећа, и да га боље сласе.

У вароши није ништа боље. Сви изгледи су у избор кандидата иду од обућара до бријара, од власуљара до зидара, од слуге до носача, од радника до чиновника, дају обећања како коме и по потреби.

Под утицајем добивене сугестије и обећања грађани себе лажу и верују, да врше патриотску дужност ако се боре и гласају за Јанка или Марка. То је доказ о закржљалости грађанског размишљања, а отуда им долазе да најспособнији и најнеопходнији бивају кандидати и изабраници.

Због малог или никаквог размишљања гласача, ја не могу са осматрачнице да видим: да ће будући наш парламентарац квалитативно бити бољи и способнији за рад од старог, а избори се врше само зато да Курдабајаши: да би Демирта узајахао.

У осталом како народ хоће, тако нека му буде, јер је давно речено: »*Пропаст твоја од тебе Израиљу.*"

Raul.

ПРОСЛАВА
Међународног Задружног Дана
у Пожаревцу.

—:—

У недељу 3 јула ов. год. у Бурјанској Вука Караџића школи Пожаревачка Земљорадничка Кредитна Задруга заједно са Пожаревачком Млекарском Задругом прославила је први пут у Пожаревцу Међународни Задружни Дан.

До 10 сати задругари поменутих задруга са члановима породица беху на окупу пред Бурјанске школе. Гостовању предходи верски обичај — сечење колача. За пуним и украшеним столом у лепом зеленом школском дворишту, у ладовини под великим цером, седају скоро 50 особа задругара и гостију. Свештеник благосиља обед и честита вредним задругарима пробуђену свест — те су подигли обе Задруге и први пут славе Задружни Дан. Изјављује наду на успех и користи, које ће оне установе донети задругарима, па посредно осталим грађанима и самој земљи. Посаветовао је задругаре на слогу и љубав.

Друга је говорио г. Драгиша К. Вујић, надзорник Главног Савеза Срп. Земљор. Задр. у Београду, који је објаснио присутним значај ове прославе, те напоменуо је да овај дан се слави широм целога света у заједничкој слози 150 милијона задругара без разлике вере, народности и боје коже. Затим је говорио из историје задругарства, важности ових 3 друга по економски и културни развитак земљорадника и народне привреде и топло препоручио задругарима да чувају врлине: уредност, тачност, мир, слогу, љубав и међусобно помагање. Уједно напоменуо је да пре пет година Пожаревачка Земљорадничка Кредитна Задруга била у потпуном застоју, али неуморним радом и заслугама њеног секретара — благајника г. Павла П. Литавског обновљена је и подигнута на тако висок ступањ, да је сада једна од првих и најјачих не само у округу Пожаревачком, већ у целом Подунављу. Уједно изјављује да оваквом успеху ове Задруге много су допринели и сами задругари уредним и савесним испуњавањем својих задругарских дужности.

После тога говорио је г. Павле П. Литавски, секретар — благајник Пож. Земљор. Кред Задруге, који изјављујући благодарност г. Вујићу на топлим речима, каже да он се посветно раду на пољу задругарства и сматра за себе највећом наградом сазнање, да његов овај рад није био бесплодан, већ је дао резултате, на које он се надао још при самом ступању у Задругу пре 1923 год.

Завршну реч узео је г. Живота Алексић председник Пожарев. Окружн. Савеза Земљ. Задруга, који је поздравио присутне у име Савеза и пожелео је и даљег успеха овим Задругама.

По ручку сви присутни заједничка се сликали, а затим је настало народно весеље песма и игра омладине до самог мрака, када су се сви у највећем реду уз љубазне поздраве, разишли кућама, и сећи собом највеће задовољство и најлепше утиске.

За време ручка гости су били послужени такође и производима овд. Млекарске Задруге, т. ј. качкавальем, сиром пивским и парењем, те су изјавили своје пуно задовољство овим изванредним задругарским производима.

Уједно не можемо да не обележимо једну врло жалосну појаву, а то на ову нашу задружну прославу, ову манифестацију задружне солидарности нико није посетио од званичних лица, и иако свима беше су послати нарочити позиви.

Задругар.

Нешто о овдашњем спорту

—:—

Не мислим да говорим, како је, кад је и под каквим околностима почикао спорт у Пожаревцу, пошто је о томе било доста говора са моје стране. Желим, пак, само да изнесем на јавност једну очигледну чињеницу, а то је: да је спорт у Пожаревцу у багној и општој декаденцији и да је интерес за спорт сваког дана све слабији, тако да се може лако догодити дата једног дана у опште званично и нестане. За доказ овога биће најбоље поређење стања спорта 1924, 25, 26 и ове год.

1924 и 25 г. приход на утакмици са другарским клубом био је обично око 1000 и — дачак једва падне 200 дин.; 24 и 25 год. наша момчад била је пуна амбиције и воље за победом — данас јој је све једно хоћеш добити или изгубити утакмицу, сетимо се резултата са „Ђ. Синдерићем" из 24 год. (5:1 и 6:1) и задњих два (1:5 и 1:5) па ће се ово јасно илустровати тим више што се за »Ђурђа« не може рећи да је направио неки нарочити успех у спорту, нити пак, да је побољшао своју форму, јер је, а то се мора признати и „Ђурађ" био 24 и 25 год. много бољи но данас, 24 и 25 год. била је маса спортских радника, а сада се они могу на прсте сабројати; 24 и 25 год. играчима био је спорт пре свега, а данас су им прва сва телесна, духовна и физичка задовољства, 24 и 25 год. са једном речју стварало, а сада ради на рушењу свега створеног.

Па шта је узрок томе опадању спорта? Има и колико узрока а по моме мишљењу најглавнији је тај што сад овд. вође клубове воде људи не само по крајности неадекватни, већ и спортски нестручни и неспособни подељених им функција у клубу, тако да се правом може рећи да се ово зна ни ко пије ни ко плаћа. И сасвим је разумљиво да наш спорт, који није лошег квалитета, а то се у неколико махова до сада показало, мора назадовати када је и ђетво поверено готов нима, којима је главно бити у Управи клуба и када се не ради ни по традицији ни по правилним клубо, већ по вољи појединаца.

Најзад да видимо може ли се овд. спорт повинути поново де оне висине, на којој некад беш? Моје је мишљење да може и да зато треба само мало добре воље оних што »ведре и облаче« по клубовима. Као најпотребнија и најхитнија ствар намеће се уједињење ова, два водећа клуба: Хајдука и Викторије и избор једне јаке, способне за рад и ауторитативне Управе. Остало ће доћи само по себи.

Драг. Ј. Ст. Писарљевић.
студ. гр ђ. техн.

Вести

Помилован — Превисоком милошћу Његовог Величанства Краља, уредник »Грађанина« г. Милорад Радовић, ослобођен је казне два месеца затвора, на коју је осуђен за два дела клевете

Хвала Краљу. Живео Краљ

Размештај лекара. — Господин Др. Владомир Говедаровић, хирург пожаревачке обласне болнице, премештен је за моравску обласну болницу, по потреби службе.

За хирурга пожаревачке обласне болнице постављен је Господин Др. Вукота Божовић, хирург моравске обласне болнице, по молби.

Нов закон о Банкама. — У Министарству Трговине и Индустрије израђује се пројект закона о банкама Како смо обавештени закон ће бити израђен на најмодернијој основи у духу потреба и развитак нашег банкарства. Кад пројект буде израђен доставиће се на мишљење свима заинтересованим привредним институцијама.

Постављање нових учитељица. — У Министарству Просвете ради се план о пријему и постављању нових учитељица, свршених ученица учитељске школе.

План за редукцију гимназија. — У Министарству Просвете ради се план за редуцирање непотпуних гимназија које ће се претворити у ниже, четвороразредне гимназије. Исто тако редуцираће се и неке пуне осморазредне гимназије.

Концерат. Велико Гранштатска Певачка дружина са својим чешпвитим хором долази у ов. варош у недељу у 7 часова вече где ће приредити концерат са нарочито одабраним песмама.

Пажња санитетској власти. — У свима варошима у којима се води рачуна о здрављу грађана, во и се строго надзор, на све намирнице буду покривене. Код нас у Пожаревцу

кад пређете поред пекарнице, можете видети хлебац непокривен и на свком хлебу безброј мува, које га пљују.

Скрећемо пажњу надлежној санитетској власти да у интересу здравља грађана учини крај овом мурдарлуку.

Конференција. — Чланови самосталне демократске Прибићевића странке на дан 14 јула одржаће своју обласну конференцију ради бирања носиоца листе и срезких кандидата за народне посланике у кафани „Велика Србија" преко парка у 10 часова пре подне.

Стране вести

Митинг књижевника против рата.—14 јуна одржао се у Москви протестни митинг против нове опасности рата. Овоме митингу присуствовали су представници свих књижевних струја. На збору се прима резолуција да се обрати интелигенцији целог света да ова предузме борбу против рата.

Одлазак Руса из Кине. — Лондон, — Рајтер јавља из Ханкеуа, да је један број руских саветодаваца у влади Ханкеуа отпутовао за Русију преко Ченгчуа, где су руски саветодавци били дочекани у највећем реду. Руси су напустили Ханкеу због скорашњих ултиматума Чанг-Кај-Чека.

Убиства у Русији. Париз. — Авас јавља из Москве, да је суд у Артемовску на Донецу осудио на смрт петорицу вођа банде „црна маса," који су били оптужени за убиства и крађе.

КРАТКЕ ВЕСТИ

—:—

— У Бечу праве нови ваздухоплован апарат, који треба да има брзину од 1500 километара и на којем би се за један дан могао прелети цео свет.

— У целој Румунији влада незапамћено велика врућина.

— У средњој Европи било је последњих дана опет страховитих бура и вихора.

ВЕРИДБЕ

Г-ђа МАРИЦА, кћи Љубице и Ивана Ивановића пекара овд, и СТАНИМИР МИЛОВАНОВИЋ обућар овд. – верени.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУНА"

У суботу и недељу уз филм

Госпођа не жели деце

ДАВАЋЕ СЕ И I ДЕО ТЕЧАЈА ЗА ЧАРЛСТОН — 1000 корака: Целокупна вежба састоји се у 4 течајна дела, и уз сваки програм приказиваће се по 1 део тога течаја.—

Зато љубитељи чарлстона нека не пропусте ову прилику да виде оригиналну игру.

Јавна захвалност

—:—

Г. Др. Витомиру Говедаровићу оператору Пожаревачке Окружне Болнице. Најсрдачније благодарим што сте великом и тешком операцијом — спасли живот мојој 70. годишњој мајци. Благодарим и Др. Јаковљевићу што је благовремено и енергично предложио вашу стручну помоћ.

2–3 Љубомир М. Јоцић, трг.

Огласи

ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА

Спремаћу из свију предмета ученике-це уз скроман хонорар, с обзиром на одобрење Министарства Просвете.

Кнез Михајлова ул. 45.
Пожаревац.

Бора Ђ. Младеновић
1–2 суплент.

АУТО ФОРД

з тегрен, са четвора врата, исправан, — са добрим гумама и резервним бандажима, као и са потребним алатом продаје се.

Упутати за услове ГАРАЖУ ХАЦИЋ.

ПОЗИВ

На дан 17. јула ове год. у 10 ч. пре подне Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће ванредну СКУПШТИНУ у своме стану са овим дневним редом:

1. Бирање три члана за оверу записника.
2. Читање извештаја Управника Школе о раду у школи.
3. Давање разрешнице Управном и Надзорном Школском Одбору.
4. Бирање дванаест чланова за школски Одбор.

Позивају се г-да чланови и пријатељи Трговачке Омладине, да одређеног дана изволе доћи на скупштину.

Јула 1927. год.
Пожаревац

Управа
Пожарев. Трговачке Омладине

НА ПРОДАЈУ

2 теретна аутомобила „Фиат" — 3 тоне „Прага" — 2 тоне. Оба су у потпуно исправном стању подесна да вучу и прикључе.

2 врлаће гарнитуре: Маршал — петница Рустон — четворка — потпуно исправне и у спремне за рад.

1 парни котао — вертикални од 11 m² загревне површине и 4 afm. нормалног притиска. Услови продаје повољни.

Машинска Фабрика и Ливница
2–2 Пожаревац.

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Огњана пок. Миловановића

и даље постоји у Табачници, преко пута Лекића и Карапеића. Прима поруџбине обуће у свим бојама и фасонима. По захтеву муштерије врши и оправке старих ципела. Има и готове обуће као и шивене папуче. Цене су солидне. Умољава поштовано грађанство овдашње и околино да изволи уверити се.

С поштовањем
Огњан Миловановић
2–2 обућар.

Дубровачка бр. 6. Пожаревац.

ТУЛУСКЕ ЗА ГОРИВО

продајем једна кола са преносом 50 динара

Обратити се у радњи Димитрија Протића
2–2 Михаило Марковић.

Магазин за издавање

у центру, здрав, видан, бетониран, пространа 100. кв. м. Улаз са улице. Упитати

г. Драг. Б. Костића

СПРЕМАЋУ

ученике-це свију разреда из свих предмета уз скроман хонорар.

Реља М. Ненадовић,
1–3 сврш. мат.

НА ПРОДАЈУ

Пољски кревет — столица наслоњача за сунчање, бање, веранде и винограде.

Жика Ђурић

ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА

Спр маћу ученике од I–VIII разреда с обзиром на одобрење Мин. Просвете.

За матуранте специјалан курс из Српског језика и књижевности.

НИКОЛА ЂУРИЦА, професор.
Железничка ул. 33. 2–4

ВЛАДА П. БОГОЈЕВИЋ

КРОЈАЧ

Извештава своје цењене муштерије, да ће 9 овог месеца ићи на усавршавање кроја.

ЧУВЕНЕ АКАДЕМИЈЕ

Минхенске М. Милер и Син.

За време мог бављења у Академији, заступаће ме у радњи мој стариј радник

В Милијектијевић.

С поштовањем

Влад. П. Богојевић кројач

Пожаревац.

Пажња грађанству!!!

ЈОГУРТ

у оригиналном паковању Пожаревачке Млекарске Задруге може се добити

У ПОСЛАСТИЧАРНИЦИ

Драг. К. Јовановића,

(преко пута парка.) 2–3

БЕНЗИН МОТОР

продајем један Бензин Мотор од 3 P. S. покретан врло мало употребљен.

Може се видети у раду сваког дана.

Врана Н. Шухартовић
2–3 столар.

УДРУЖЕЊЕ „СЛОГА" издаје свој ново озидани ДУЋАН од I августа 1927 год до старе границе, пиљарска пијаца.

Ко жели исти узети под закуп нека се писменом понудом обрати Управн. Одбору са означеном закупном ценом.

На продају гвоздена врата са рамовима.
2–3 Управа.

„FLIT"

АПАРАТ АМЕРИКАНСКИ ПАТЕНТ

Свршено средство сигурно уништава: муве и комарце, стенице, буба мазаче, мољце, мраве и многе кућне инсекте и њихова јаја добро је и са гаранцијом продаје у своме магацину — Чеканско млин.

МИХ. РАШИЋ,
2–2 Заступ. Америчке Комп. Стандард.

ЗА ИЗДАВАЊЕ СТАН са 4 одвојена и терасом у Косанчићевој улици број 13 — центар варошки. Упитати у истој кући или у радњи

Драгутин Д Растић
преће
3–3 Димитрије Илић и Брат

РЕВОЛУЦИЈУ

6

CARL ZEISS JENA

У Електро-техници постигла је светлећа Цајсова арматура.

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2) Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред. папира и преостепених интабулација.

3). Есконтовање меница са сигурним жиром.

4). Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5). Куповину и продају свих хартија од вредности.

6). Давање краткорочних зајмова на робу неподлежну кварењу, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

5 УПРАВА.

! СУНЧАНА СВЕТЛОСТ !
КОЛОСАЛНА УШТЕДА

постиже се искључиво са ЦАЈСОВИМ арматурама.

Сва стручна обавештења дајем бесплатно.

Владимир Трудић 3

дипл. електро-механичар — Краљева ул. 23.

СТАЊЕ

ПОЖАРЕВАЧКЕ ЗАДРУГЕ ЗА МЕЂУСОБНО ПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ У ПОЖАРЕВЦУ

НА ДАН 30. ЈУНА 1927. ГОД.

Р А Ч У Н И	АКТИВА		ПАСИВА	
Главница сталних акција			1250000	—
Резервни фонд главнице сталне			401991	—
Остали резервни фондови			232251	50
Улога на штедњу			5537951	65
Меница у сребру	2481250	—		
„ „ реесконту	155000	—		
„ на извршењу	64960	—		
„ код Држ. Ликв. Банке	34505	41		
Зајам на непокретности	435450	—		
„ „ залоге	218000	—		
Вредност резерв. фонда	408186	10		
Благајна	55101	30		
Кауције, полагачи кауције	76000	—	76000	—
Остава „ остава	11800	—	11800	—
„ по текућим рачунима, полагачи оставе	5236000	—	5236000	—
Разни текући рачуни	3349945	20		
Намештај и књиге	21900	—		
Жиро-рачун Нар. Банке	10734	05		
Вредност у течају			33963	37
Неподигнута дивиденда			31488	—
Активни текући рачуни	770206	28		
Пасивни „ „			35500	—
Разни приходи			554588	07
„ расходи	392094	53		
	13721033	59	13721033	59

8. Јула 1927. год.
Пожаревац.

УПРАВА.

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Парском моделу у разним бојама.

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што куне изволи посетити. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази до казанџијски радње Вује Првуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
опанчар.

11—15

КУЋА ЗА ИЗДАВАЊЕ

Са 6 одаља, подрумом и са још једном малом кућом, великим двориштем, врло погодно за једну и две фамилије. За услове обратити се Милици Богдановићки. Синђелићева бр. 10 3—8 м.

ЗУБНИ АТЕЉЕ
АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове

Железничка ул. бр. 22 Пожаревац.

Кућа Коче Белосавића

Врши лечење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку и злату.

Гарантује за свестан рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан.

Ординира сваког дана од 8 - 12 пре и од 2 6 по подне и по споразуму. 6

ХОТЕЛ „СРПСКА КРУНА"
— КОЛОНЈАС —

Нуди најбољу кујну са разноврсним јелом, услед великог броја абонираца, проширује се ресторан са још једном кујном и персоналом. За сада овај огромни ресторан има 280 абонираца, нове абоненце прима искључиво у хотелу за пену од 550 динара месечно

Хотелијер и ресторатер
Стеврија Аверов.

ПАЖЊА

Грађанству и околини Области Пожаревачке

ТРГОВИНА И ГАЛАНТЕРИЈА

ДУШАНА Л. ЂОРЂЕВИЋА

овд. отворена је

како се ова радња повољно исправљала и ускоро ће се линијцарати то је своју робу спуштено цена.

Користите ову прилику. 3

Јављам сродницима, познаницима, да ће у мојој непрежаљеној јединици

† Драги — Драгици

држати ДОДИШЊИ ПОМЕН у уторак 12 овог месеца у 4 часа по подне на оваршњем гробљу.

Ожалошћена:
Несретна мајка Љубица Станисављевић
и син Живица.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 55 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 14 ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонди од речи 0.50 дин на цицеро од речи 1·20 дин. за прилослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НА МАЈЧИНО ПИСМО ПРВЕ ЖРТВЕ АВИЈАТИКЕ

Мајка прве жртве наше и светске авијатике дала је у једном престоничком листу своју реч. Не да се тужи већ да рекне истину онако како правој Српкињи доликује. Да покаже своју рану а уједно и свој бол. Она не жали сина рођољуба — жртвовала га је са поносом отаџбини и авијатици.

Тешки греси падају на душу надлежних. Истина је — ко се још није користио у овој земљи? Има ето много и много бивших аустроугарских официра, који од наше државе примају пензију. Радили су код нас кратко време, признао им се предратни рад против нас и примају награду. Примају и зато што из дубине душе мрзе нас Србе. И нико не пита: докле ће то тако ићи?

Случајеви су такви да човеку стане памет од чуда. Тако на пр. неки злогласни Мађарски Јеврејин постаје шеф финансиске управе. Он нема школе, квалификација му та да је био обућар и да је свршио неки аустроугарски подофицирски курс. Научили га непријатељи наши не да ради у канцеларији већ да крпи ципеле можда и од коже српских пашњака. И он је у српској држави нажалост шеф финансиске управе. Краде и расипа отворено. Троши на невољале женске без контроле. Јављају се и добри људи, да ово лице уклоне. Јер на степеницама појединих министарстава стотину и стотину заслужних чиновника чекају на службу и умиру од глади, и иако имају довољно спреме па и ситну децу на издржавању. Али све то нипошто не помаже. Шеф финансиске управе, мађарски Јеврејин, обућар и познати ратни шпијун једва допаде заслужног затвора. Пронашло се на крају да је неколико стотина хиљада динара проневерио. А та сума колико би лепо помогла нашим инвалидама.

Ево сада у Херцеговини је глад. Народ без хране умире и треба му пружити помоћ. Место рада даје се сума у прилично великим. Но овде партиска омладина игра загонетну широку улогу. Ко је радњевац добија сигурно, ко је радикал или друго нека тражи обилна од државе.

Индустрија наша пропада. Ниш и Пожаревац очите примере дају. За њих није потребна милостиња већ кредит дугорочни са солидном каматном стопом. Али држава хоће да помогне индустрији. Даје помоћ не заслужнима, већ онима којима је крајња веза: Беч и Пешта. Изгледа тако да плаћамо оне, који нам се у очи отворено смеју.

Политичке комедије су најтрагичније појаве. Говорило се недавно много о аферама. Тражиле се неке неправилности и нашло се да су поједини милиони из народног зноја отишли незнано куд. Сада је пак само требало похватати кривце. А тај се километарски административни пут не врши бесплатно, — односно нема свој утврђени термин. И зато се дневнице комисије пењу високо. Можда се чак у крајњој нужди водило и из касе несретних инвалида, јер најзад откривање злоупотреба актуалније је питање од напада у рату заслужних. Но сваки зна да би најефтиније и најуспешније извршио овај посао један неопрљани Коста Пећанац, за кога опет нико не пита од чега сада живи овај честити национални б р ц.

Јадна мајка српског мученика види све и чује. И пита се са правом ко још није потмогнут од ове лепе и богате земље? Но када би она могла проверити ко су још добили зајмове за зидање палата, скамењило би јој се старачко срце. Јер се и ту није ишло по заслузи већ по ратној себичној шпекулацији. А ту се треба отворено рећи — ти не можеш да зидаш овде, јер си ти за време рата био свакојаки. а ако нисi онда покажи какве заслуге имаш из прошлости. Не докажеш ли твоју достојну част, а ти се одмах селя, пошто желимо да овај новац поред овакве повољне камате дајемо оцу покојнога великог Косте Војиновића, ситним незбринутим сирочадима, чији су старатељи у рату пали; разним мученицима, које је непријатељ упропастио. Желимо ту да видимо инвалиде, незбринуте породице побијених у Мачви и крај бугарске границе, дивове четника, који су крв пролили без икаквих материјалних интереса.

Па и када се даје помоћ за поправу, за зидање школа, за епидемију и ту треба српско срце Краљевића Марка да упућује људе, којима је побуда да помогну истински напаћеном народу. Требају се сви ти издаци предати јавности ради контроле. Треба се сто пута прегледати сваки издатак — да не добије неко који то није заслужио.

А пензију ко још не добија овде. Зашто? — то је тугаљиво питање. Ради две три године и одмах му се рачуна пензија. Пронађе се брзо да је тај верно служио у аустроугарској полицији, још опанији је био у непријатељској жандармерији или у повераљивим општинама или на фронту против Срба и Руса и — рачунају му се године. Онима, које је Аустроугарска гонила као одличне Србе, њима и ми не признајемо. Уникум бедни.

Мајка прве жртве авијатике проговорила је у добро време. Али поред ње могу да рекну многи и многи исто то. Не пати само она у својој самоћи, пате и они који су као и она остали самохрани и несрећни. Презрене су зато што су биле велике и жртвовали за земљу, која је сада снажна и независна.

А и кости одважног младог пилоте Петровића почивају мирно тамо да-

леко у земљи. Нека их оне, јер узалуд би их довели овамо, где врлине наших ратника још не разумеју. Прво треба да се среде ова болна националнна питања, па да се после могу оценити они, који су на олтару отаџбине положили најскупље дарове — своје животе.

Немања Павловић.

Радикална конференција

—:—

У времену у коме су начела и идеје бачена у архивску прашину, а место њих заузеле су се нескромне и дрске фигуре појединих без икакове интелектуалне вредности људи, није никаково чудо, што се све конференције и зборови, готово сваку политичких странака почињу и свршавају са узвицима: »Доле« „Ус," »Хоћемо га« „нећемо га" и т. д.

Једна од таквих конференција, била је радикална конференција за варош Пожаревац и срез Пожаревачки, одржана у прошлу недељу у кафани »Браничево.«

Г. Душан **Живојиновић**, бив. народни посланик и председник ср. одбора позвао је из сваке општине по два представника месних организација којима је дао упутство, да на конференцији узму учешћа.

На ову конференцију дошао је Милован Стевић, бив. земљорадник из Шапина, а сада предузимач из Пожаревца, са 200 напитих људи, који су чим су ступили у просторије кафане „Браничево", надали таку паклену ларму, недајући никоме да проговори реч, аклемирајући Милована за кандидата.

У највећем хаосу, који су ревносно помагали неки демократи, руља је ушла у двориште.

Кандидат Милован, позван од својих »верних« пристаница да проговори неку реч, понео се ва сто и блажено се смејао, немајући способности да проговори ни две речи, о програму његовог посланичког рада. За сво време Душан Живојиновић, фотограф са својим пријатељима остао је у кафани и кандидовао се.

Да није жалосно, било би смешно, како се у центру једне области вод тодика школованих и високо ених људи, води борба између ње фа и дућарима.

Ако је овако в местима, онда можемо д м та пред собом жалосну слику будућег законодавног тела,

Ово по за отуда, што су заслужни и виспелигент и људи скромни, а скромност је врлина, која у животу смета успеху.

Утешно је, што на овој конференцији није узело учешћа ни 20 грађана из Пожаревца, а шта то значи, није потребно објашњавати.

Raul.

ОГЛЕДАЛО

—:—

Веома често у разговорима истиче се како ужички округ добија све од државе, а томе се не треба ни најмање чудити кад се зна, да је ретко која влада у којој није по један ужичанин министар.

Као увек тако и сада, у ужичком округу који броји свега три посланика, радикали су кандидовали три бивша и будућа министра господу: Мишу Трифуновића, Анџру Станића и Милорада Вујичића; док су радикали у Пожаревцу и срезу Пожаревачком поцепани, мудро истакли два кандидата; једног фотографа и једног кадара.

Да би слика помешње у радикалним редовима била што потпунија, не би згорег било да кандидујемо и једног гребара, јер куће штб их он гради трају до страшнога суда.

Raul.

СПОРТ

—:—

»Славија« „Викторија"(2:2) (1:1)

У недељу 10 ов. мес. одржана је ова пријатељска утакмица пред приличним бројем гледалаца.

„Викторија" Први Пож. Жупе изашла је са својим најбољим тимом, док „Славија" са једном резервом, Игру коју је дала »Викторија« ни најмање не оправдава праву, Прваку Пожаревца, „Славија" као једна млад клуб, обећава много, јер је она већ одиграла неколико утакмица са страним клубовима.

Суђија г. В. Живковић пристрасан С. К. „Викторији." Б. Милошевић

У недељу 17 ов. м-да одиграће се реванш утакмица између Коњичког Спорт Клуба и ов. С. К. »Славије« на игралишту »Славије« Пред утакмице биће много интересантно трка на на бициклама, победни стуб је на игралишту „Славије."

Почетак у 4 и по часа по подне.

Жика.

Вести

Народно купатило. — На молбу Друштва за чување народног здравља Обласни одбор решио је да се за подизање народног купатила уступи друштву на двадесетогодишњу употребу, 35 м. дужине и 25 м. ширине плац од обласног земљишта на ово. пијаци према среској згради, а да после овог времена подигнуте зграде и инсталације остану својина области пожаревачке.

Нова путничка тарифа у октобру — Нова путничка тарифа имала би ће ступити на снагу 15. октобра ове године. Како је предвиђено пропис ће се на већој дужини путовања највише снизити тарифа за трећу класу брзих воза. Досада је размер између I. II. и III разреда био 1:2:3, а по новој тарифи има би бити 1:2:5.

Премештен. — Г. Душан Јанић управник пожаревачке пошт. телег. станице, премештен је за Врању.

Постављен. — За управника пожар п. т. станице постављен је г. Васа Гребенаревић, управник штипске станице.

Проблеми наше зоне у Солуну. — Министар финансија др. Богдан Марковић доставио је министру трговине ово: Директор српске слободне зоне у Солуну по мом наређењу долази једанпут месечно у Београд ради реферисања и свршавања хитних послова који су у вези са правилним функционирањем српске слободне зоне у Солуну. Преуч напред изнесеном, нашим ће привредним организацијама у будуће пружити могућност да бар једанпут месечно могу у Београду било непосредно било преко Министерства Трговине и Индустрије расправљати са директором наше слободне зоне у Солуну о свим питањима која их интересују.

Промовисан за доктора. — Радивоје син протојереја Илије А. Илића из Орешице 10. овог мц. на Београдском медицинском факултету промовисан је за доктора целокупног лекарства. Честитамо.

Далматинско грожђе већ сазрело. — Сплит. — Услед силне врућине која влада у Далмацији, далматинско грожђе је већ сазрело. Већ се види право грожђе на трговима. Цена му је 40 дин. по клгр.

Реактивиран. — Г. Христифор Ђурачић, секретар Мин. Социјалне Политике, у пензији, постављен је за референта Аграрног уреда у Ваљеву у I категорију IV групу.

Избор је учињен врло добар, јер је г. Ђурачић познат као стручњак у аграрним питањима. Честитамо.

Певачко Друштво »Слога». — Како је Певачко Друштво »Слога" отпочело свој рад, с тога отвара упис нових чланова певача.

Усмене пријаве примају сви чланови певачи. Управа.

Пожаревачки панађур. — Овогодишњи петровдански вашар у погледу продаје стоке и земаљских производа био је и сувише слаб. У накнаду за ово вашариште је било препуњено кафанским шатрама и осталим вашарским комедијама и луторијама.

Стране вести

О Лавова до Варшаве за сат и по. — У пилотским и аеропланским круговима изазвао је велику пажњу успех пољског пилоте Бардишевске, који је прелетио пругу Лавов—Варшава за сат и по. Ову пругу иначе нормалној возњи треба за три сата. Нови рекорд постигнут беше са пет путника, багажом и поштом.

Смрт бугарског научењака. — У Софијској болници умро је ових дана после неуспеле операције један филозофског факултета софијског универзитета и проф. словенских литература др. Бојан Ранев; који се родио 1882 у Шумену. После студије буде позван на софијски универзитет где је предавао од 1908 г. словенске литературе, главно бугарску. Био је такође одличан познавалац пољске литературе а недавно је одржао на неким универзитетима у Пољској предавање, како је био позван од стране пољске владе.

Први пољски шпортисти преко Океана. — Пољски ногометни клуб у Чикагу „Спарта" позвао је на Пољске најбољи пољски ногометни клуб на велики турне преко Океана у Северну Америку. Решење који клуб има сваки отпутовати— још није донето. Пољаци ће одиграти према „Спарте« много утакмица у Уједињеним Северноамеричким Државама такође и са америчким клубовима. Турне ће отпочети

септембра месеца. Ово је први случај да су пољски шпортисти позвани преко Океана.

Нова турска азбука у средњој Азији. — Јављају из Ташкента да се у народном комесаријату узбечке совјетске републике одржала ових дана конференција представника из Узбекистана, Киргистана и Казаксумана, на којој се претресало питање прелаза на новој латинизираној азбуци за турске језике средње Азије. Према резолуцији конференције нова азбука има се завести још ове године у јесен у школама првог и другог ступња.

Конгрес бугарских етнографа. — Од 17 до 19 јула о. г. одржаће у старом бугарском граду Трнову годишњи конгрес бугарског етнографског друштва.

Почетак жетве у Мађарској. — Према вестима из Будимпеште: отпочела је жетва у јужним деловима Мађарске. У околини Тисе је прва покусна жетва дала врло лепе узорке јечма који су донешени на будимпештанску терминску берзу.

Напредовање у индустријализацији СССР. — Најближих пет година има се посветити нарочито брига индустријском развитку на југу и на истоку СССР. На Урал се има скоицентрисата металургијска индустрија, у чију сврху је одобрено већ 644 милијона рубаља: За Сибир одређено је 185 милијона рубаља, за северни Кавказ 436 и за Закавказ 718 милијона рубаља.

Број ванбрачне деце у Аустрији. Аустрија од свију европских држава има највећи број ванбрачне деце — и то свако четврто које се у Аустрији роди, јесте ванбрачно. При том је интересантно што највећи број ванбрачне деце показују алпске земље. Највише ванбрачне деце је у Корутанској (30%) затим у Салцбургу и Штајерској (30). У неким алпским окрузима од 10 новорођене деце само двоје су брачне.

ВЕРИДБЕ

Г-ца МАРИЦА, кћи Љубице и Ива Иванозића пекара овд. и СТАНИМИР МИЛОВАНОВИЋ, обућар овд. — верени.

Јавна захвалност

—:—

Г. Др. Ватомиру Говедаровићу оператору Пожаревачке Обласне Болнице. Најердачније благодарам што сте великом и тешком операцијом — спасли живот мојој 70. годишњој мајци. Благодарим и Др. Јаковљевићу што је благовремено и енергично предложио вашу стручну помоћ.

3—3 Љубомир М. Јоцић, трг.

Огласи

СПРЕМАЋУ ученика до петог раз. гимназије из свих предмета. Услови повољни.

Кнез Михајлова 51.

Миодраг Стаматовић. сврш. уч. VII раз. гим.

Пажња грађанству!!!

ЈОГУРТ

у оригиналном паковању Пожаревачке Млекарске Задруге може се добити

У ПОСЛАСТИЧАРНИЦИ

Драг. К. Јовановић,

(преко пута парка.) 3—3

ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА

Спремаћу ученике од I—VIII разреда с обзиром на одобрење Мин. Просвете.

За матуранте специјалан курс из Српског језика и књижевности.

НИКОЛА БУРИЦА, професор.

Железничка ул, 38. 3—4

ПОЗИВ

На дан 17. јула ове год. у 10 ч. пре подне Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће ванредну СКУПШТИНУ у своме сталу са овим дневним редом:

1. Бирање три члана за оверу записника.
2. Читање извештаја Управника Школе о раду у школи.
3. Давање разрешнице Управном и Надзорном Школском Одбору.
4. Бирање дванаест чланова за школски Одбор.

Позивају се г-да чланови и пријатељи Трговачке Омладине, да одређеног дана изволе доћи на скупштину.

Јула 1927. год.
Пожаревац

Управа
Пожарев. Трг. Омладине

ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА

Спремаћу из свију предмета ученике-це уз скроман хонорар, с обзиром на одобрење Министарства Просвете.

Кнез Михајлова ул. 45.
Пожаревац.

Бора Ђ. Младеновић
2—2 суплент.

АУТО ФОРД

затворен, са четвора врата, исправан, — са добрим гумама и резервним бандажима, као и са потребним алатом продаје се.

Упитати за услове ГАРАЖУ ХАЏИЋ

ВЛАДА П. БОГОЈЕВИЋ

КРОЈАЧ

Извештава своје цењене муштерије, да ће 9 овог месеца ићи на усавршавање кроја.

ЧУВЕНЕ АКАДЕМИЈЕ

Минхенске М. Милер и Син.

За време мог бављења у Академији, заступаће ме у радњи мој старији радник

В. Милијехтијевић.

С поштовањем

Влад. П. Богојевић кројач

Пожаревац.

ЗУБНИ АТЕЉЕ

АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове

Железничка ул. бр. 22 Пожаревац.

кућа Коче Белосавића

Врши печење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Спецмјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку и злату.

Гарантује за свестан рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан.

Ординира сваког дана од 8 - 12 пре и од 2 - 6 по подне и по споразуму. 7

СПРЕМАЋУ ученике це свију разреда из свих предмета уз скроман хонорар.

Реља М. Ненадовић,
2—3 сврш. мат.

БЕНЗИН МОТОР

продајем један Бензин Мотор од 3 P. S. покретан врло мало употребљен.

Може се видети у раду сваког дана.

Врана Н Шухартовић
3—3 столар.

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париском моделу у разним бојама

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена,

Радња се налази до казандијски радње Воје Првуловића; (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
12—15 опинчар.

НА ПРОДАЈУ

по врло повољној цени ново озидану кафану у селу Трњану. За цену обратити се

Драгољубу Стојадиновићу,
1—3 каф. Трњане.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

са 2 собе, предсобљем и шупом, улица Главашева.

За погодбу обратити се

Томанији Јовановић
1—3 пензионер.

ГУМА АУТОМОБИЛСКИХ

спољашњих и унутрашњих за ФОРД, ФИЈАТ и све остале врсте аутомобила.

Лепак лаган и врућ за вулканизирање унутарњих гума има увек на стоваришту.

Кожарско-Електро Механичка Радња

Александра С. Панића

1 Пожаревац.

Свака конкуренција искључена

Највеће стовариште целокупне погребне спреме као:

Металних мртвачких сандука.
Дрвених сандука од најфинијих до обичних.
Венаца надгробних од вештачког цвећа.
Свиленог, ширтинг, и од папира пантљика
— трака, покрова и т. д.
Може се добити најјефтиније
у столарској радњи
БРАНИСЛАВА Н. ШУХАРТОВИЋА.

РАДИО АПАРАТЕ

Сијалице за радио апарате и остале делове за исте има на стоваришту

Кожарско Електро Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

Пожаревац.

РАДИО КОНЦЕРТЕ свагог дана даје бесплатно од 4—6 часа по подне и увече по споразуму. 1—3

ТРАЖИ СЕ НАМЕШТЕНА СОБА СА ДВА КРЕВЕТА у центру вароши са засебним улазом. Јавити се у администрацију овог листа

ИЗДАЈЕМ ЗАСЕБНУ КУЋУ

У Љубичевској ул. бр. 50.
Упитати код

Жике Станковића
Кнез Михајлова 11

Издаје се соба за 1 или 2 самца

Упитати у мањој кући у авлији где је Уред за осигурање радника.
Душанова ул. бр. 6.

УДРУЖЕЊЕ „СЛОГА" издаје своју ново омиљ. ви ДУЋАН од 1 августа 1927 год до старе границе, пиварарска пијаца.

Ко жели исти узети под закуп нека се писменом понудом обрати Управн. Одбору са означеном закупном ценом.

На продају гвоздена врата са рамовима, 3—3 Управа.

МИХ. РАШИЋ

Заступник Америчке Стандард Комп.

Продаје у своме магацину — Чеченски Млин — све врсте минералног зејтина по нарочито сниженој цени за вршалице и патосе, млинове, тракторе и аутомобиле, као и бензина конзистентне масти и петролеума најбољег и несравњивог квалитета.

КУПУЈТЕ ВИНО док резерва траје. Вино је првог квалитета по цени од 5 дин. литар. Кафеџијама нарочите цене.

СИРЋЕ ВИНСКО као гром јако по 4 дин. литар, КОМОВИЦЕ по 15 дин литар 20 гради јачине.

Меливоје Ж. Антић
5—5 виноградар.

ПРЕДАЈЕ СЕ

бакалска радња

Ближа обавештења у радњи.

Радомира Живковића,
6—6 (код Окр. Банке.)

КРЕЧ

Јефтиније од најјачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
7—10 Јованова 10.

Дајем часове

клавира, хармонијума, чела, бива и блех инструмената.

Припремам бенде за оркестар.

Цена умерена.

А. Александровић,
настав. муз. овд. гимн.
Болничка 2.

Ко оглашује
тај напредује

! СУНЧАНА СВЕТЛОСТ !
КОЛОСАЛНА УШТЕДА

постиже се искључиво са ЈАЈСОВИМ арматурама.
Сва стручна обавештења дајем бесплатно.

Владимир Трудић
дипл. електро-механичар — Краљева ул. 23. 4

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2). Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред папира и првостепених интабулација.

3) Есконтовање меница са сигурним жиром.

4). Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5). Куповину и продају свих хартија од вредности.

6). Давање краткорочних зајмова на робу неподложну квару, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

6 УПРАВА.

Рибарска пијаца

преко од општине

ФОТОГРАФСКИ АТЕЉЕ
ГРАДИМИРА ВУЛОВИЋА

Ради најмодерније фотографије у свима бојама (тоновима).

преко од општине

Радничка пијаца

Часовничарска радња

Мих. — Мише Сергијевића у Пожаревцу

Извештава поштоване муштерије да је добио леп избор дуварних зидних сатова за салоне, хотеле, канцеларијских и кухињских. Велики избор швајцарских железничких сатова марка Лонжин, Етерна, Специјал, Ландрис, Палас и све остале сатове искључиво из Швајцарске фабрике. Тако исто златног прстења, минђуша, бурме, ланаца златних за око врата са разним фазонима. Разних дубле ствари и сребра. Џепкера, наочара све врсте. Разних будилника за поклоне. За сваки железнички сат добија се 10 год. гаранције. У мојој радњи може сваки који год сат, да за један комад обвезнице Ратне Штете добија железнички сат марке: Палас, Ландрес, Специјал, са гаранцијом 10 год.

Примам све оправке сатова, наочара и џепкера.

Све наведене ствари дајем јефтиније него ли ма у којој радњи, пошто директно из фатрика набављам. Конкуренције нема. Може се сваки уверити.

Радња се налази до кафане »Браничево« — Црквена улица

С поштовањем
10 **Мих. — Миша Сергијевић**, часовничар.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 56 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 17 ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин из цивера од речи 1·20 дин. за прилоиавано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ

(1389.-1427.)

На предлог Господина Др. Ст. Станојевића, професора Српске Историје, образован је прошле године одбор за прославу петстогодишњице смрти деспота Стевана. Њ. Св. Патријарх прогласиће га за свеца. Због тога нека нам се допусти да и ми речемо озде коју о њему.

Деветнаестог јула*) ове године, навршава се пет стотина година од онога дана, када је син Косовскога Мученика испустио своју душу.

Влада овога најсимпатичнијег, најпитомијег човека у Српској Историји, пуног достојанства и искреног милосрђа, а уз то храброг ратника и тактичног политичара, везана је за трагедију напаћеног, али поштеног српског народа. Његова је влада претпоследња сцена оне трагедије која се одигравала на српској земљи!

Историја Срба тих дана — „то је историја борбе живих и смртних људи, топлога срца, с фаталношћу хладном и бесмртном."

После битке на Косову, 15. јуна 1389., ђе на српски престо син Лазарев Стефан. — А тужне су прилике биле у којима је завладао! Чете исламских фанатика јуриле су кроз српске земље, пљачкале, рушиле и палиле.

Још се Срби нису прибрали после косовске катастрофе, а мађарски краљ Сигисмунд, прочре у српске земље чак до Крагујевца. Да би Србију спасла од Угра. Милица — једна без икакве сумње најсимпатичнија и најплеменитија жена у Српској Историји — даје своју мезимицу, Оливеру, султану у харем, а њена браћа — Стефан и Вук — постадоше турскога султана васали.

У неколико се махова залетао Сигисмунд у српске земље. Турци беху заузели Европу. Због тога пође војска од 60.000 под вођством Сигисмундовим на Турке, али код Никиције, где се одликовао и наш деспот Стефан, у крвавом боју хришћанска војска би побеђена (25. септ. 1396).

Ускоро после тога, деспот Стефан је хтео да се наслони на Угре, али устадоше незадовољници под вођством Николе Зојића, Новака Белоцрквића и Обрада Драгојлалића, те известе султана о деспотовим намерама. Побуњеници буду кажњени. Новак погубљен, а Никола са женом и четири кћери побеже у Острвицу, где се покалуђери.

Плашећи се Бајазитове освете, Стефан поска на Отоманску Порту у Једрене мајку и њену рођаку, монахињу Јефимију, удову деспота Угљеше, да га оправдају.

Мало доцније оде и сам деспот, признаде, да се хтео удружити с Угрима, али је одустао од те намере. Једно старо српско житије, чији је аутор Константин Костенски, најученији човек Стефанова доба, пише, да је тада Бајазит говорио Стефану: «О, незљубљени мој, а што би с Угрима и учинио? Који је владалац њиховом помоћу повратио државу?... Иди куд и ја и не бој се.... Ако ми не пођемо на друге, други на нас неће... Ја тебе сматрам као свога сина и ко је код мене у већој милости од тебе? Ја сам већ стар, па ћу или погинути у боју, или умрети од болести. А ти, живећи овако у љубави са мном, користи се тада временом, јер ја имам много синова, који ће устати један на другога и свако ће те молити да му помогнеш, или да му бар не будеш непријатељ... Узећеш, можда и друге пределе и бићеш великим и славан владалац. Него послушај ме: Постарај се на скрушаш самовоље и себи потчињаш, јер ћеш доцније хтети, али нећеш моћи....»

У крвавој битци код Анторе (28. јуна 1402.) Тимур Ленк уништи Бајазитову војску, у којој беше и Срба под Стефаном, који се одликовао великим јунаштвом. Бајазит је заробљен и ускоро умро.

После ангорске битке, Стефан оде у Цариград, те од византиског цара Јована доби деспотску титулу, (прву после цара), а вођени су преговори о Стефановој женидби с Јовановом сестаником Јеленом, ћерком Ђеновљанина Франческа Гатилузија господара острва Митилене.

Ђурађ, син Вука Бранковића, који је по Стефановој жељи био затворен у Цариграду, побеже Сулејману и његовом помоћу пође против Стефана. Али га Стефан победи на Косову, код Грачанице.

11. нов. 1405. умре кнегиња Милица, у монаштву Евгенија, Стефанов брат Вук, пође на брата с турском помоћи и доби — као турски вазал — јужни део земље.

Од 1410. до 1413 у Турској су велике династичке борбе о престо, док се коначно није утврдило Мехмед I (1413—1421.) У борби су биле умешани и Стефан и Вук и Ђурађ и Лазар, а у животу остадоше само Стефан и Ђурађ.

Стефан, који је био уз Мехмеда, доби област Зиновље, у планинама између Ниша и Софије, и град Копријан на ушћу Топлице у Мораву.

С Угрима је Стефан био у великом пријатељству, био је на Сигисмундовом крунисању у Ахену, и на чувеном сабору у Констанцу (1414.) на коме је било осуђено учење Јана Хуса.

На запад је био цењен као велики витез, а сви су се дивили његовој лепоти. Важио је за најлепшег човека у Европи свога доба.

Болујући од ране, деспот Стефан приказа свога сестрића Ђурђа као наследника српском кнезу и племству на сабору у Сребрници.

С Угарском склопи уговор у Тати (1426.), заклевши се на верност и означивши Ђурђа за свога наследника, у случају да не буде имао сина

*) Стефан је умро 19. јула по старом.

смрти мушке деце. Угарска призна Ђурђа за наследника.

Уговор с Мађарима. даде повода султану да пође на Србију, али, због унутрашњих немира, султан се врати.

Средином јула, како нам се чини био је у Каленићу, кад поби глас да су Турци заузели угарско острво у Дунаву. Стефан пође пут Београда.

У петак, осамнаестог јула, заустави се на месту Главице код Крагујевца. После ручка, деспот узјаха коња, узе сокола у руку и пође у лов, али одмах паде с коња и изгуби свест.

»Тога истог дана после подне«, пише Г. Чеда Мијатовић у својој монографији о деспоту Ђурђу, „небо се одједанпут навуче тешким црним облацима. Страшан вихор завитла се над Београдом и по јужној страни Србије — једна од оних страшних бура, које по некад после дугих припека изненади наше крајеве, и која испод тамног неба и изазад уздрхтале земље повија с хуком стогодишње грмове, и срца људска тајанственом неком страхом потресе. У Београду са многих кућа крошње поподаше; бура скиде и један део крова са Саборне Цркве, коју је Стефан подигао; тако и кров на палати деспотова сестре. Дуго се с громовном пуцњавом црни облаци над Србијом разлимаху. Мрак је притискао земљу пре него је пошла ноћ. У тренутку кад је сунце одошло један јединац рујни зрачак протрептао је над Београдом, просуо се по Авали, по Космају, по сивоме невцу рудничких планина, као можда и на шатор под којим се Стефан на самртној постељи с душом борио. О земљо српска! да ли је овај румени зрачак знамење твоје боље будућности, или је то био последњи пољубац, којим те је добра срећа целивала.«

Под шатором деспот је само промуцао; „По Ђурђа!... По Ђурђа!...“

У зору у 4 сахата ујутру, у суботу, деветнаестог јула 1427. издахнуо је.

На глас о његовој смрти, народ је плакао.

На месту, на коме је умро, чита се ово:

„Благочестиви господин деспот Стефан, добри господин, препобри и мили и слатки господин деспот. О горе тому, ко га виде на сем месте мртва!»

Сахрањен је у својој задужбини — Манастиру Ресави.

Ово је само историска слика, а не историско испитивање или приказивање.

М. Пурковић.

Осматрачница

—:—

Цекупина борба, и начин на који се она води у погледу посланичких кандидација, мени су веома одвратни. Ова одвратност иде до гађења, кад човек види какви се све људи истичу као вође и представници народа.

Довољно је бацити неколико хиљада динара на пиће, па да вас гомила у делиријуму пијанства извиче за кандидата, а хоће ти и сутра када се отрезни свој глас дати за вас, то се не пита.

Ко се не служи пијаним гомилама, тај се наметне народу фалсификованим организацијама, које су без икаквог утицаја на расположење бирачких маса.

Код оваквог начина рада ако кандидација, није никаково чудо, што ће мо на дан 11 септембра имати пониште кандидата са безначајним и бедним бројем гласача.

Овим и оваковим кандидатима хоћу пре избора да предочим, шта је Густав Ле Бон написао, јер још има времена да се чисто науку, и избегну потпуни фијаско.

„Јунак, кога је гомила јуче поздрављала биће сутрадан изложен перуги, ако га је сустигао неуспех. Реакција ће, шта више бити у толико жешћа, што је престиж био већи. Гомила тада сматра палога јунака као једној себи равног, и свети се стога, што је се клањала пред надчовештву, коју му она више не признаје.

Кад је Робеспијер кидао главе својим друговима и својим савременицима, он је имао безграничан престиж. А кад га је почиња само неколико гласова у конвенту лишио његовласти он је одмах изгубио тај престиж и гомила га је пратила на гилотину са исто толико прокињања, како је до јуче пратила његове жртве. Верни су увек са бесмилом хомели кипове својих бивших Богова.

Дакле пазите ви кандидати сиву фела, без начела, и упамтите ову истину коју вам упућујем са моје осматрачнице:

Јуче бурне поздрављени, можете сутра бити дубоко презрени.

Raul.

Царски Божић.

—:—

Ватрње је вече 1811 год. Десет часова у вече. Наполеон ради сам у своме кабинету, у дворцу Тиљери.

Велика је соба скоро сасвим мрачна. Овде — онде, у мраку, сјаје неодређено неки златни предмети — оквир једне слике, два лавовске главе, које украшавају наслон фотеље, једна тешка китка на завесу. Воштанице са два светњака осветљавају широки сто, покривен атласом и дебелим регистрима, украшеним зеленим сахтијаном, на којима је утиснуто Н. и круна.

Ето скоро два сата, како Господар ради и нагиње над географске карте и извештаје о стању армије велико чело с црном бором, тешко од мисли, тешко као свет, који он мисли да освоји.

На отвореном се атласу види карта Азије; царева рука — нервозна, женска, дивна — тражи лагано кажипрстом тамо доле, доле, преко Персије, пут према Хиндустану.

Индију?! Пут ва ту земљу? Зашто не? Пошто му је морнарица побеђена и разбијена, то освојач има само овај пут, да иде по бесловесним пустињама, праћен застачама, чије се злато блиста између челика на бајонетима. Ударити Енглеску по среди срца — у њене колоније, у њено благо! Он је достигао Цезара, Карла Великог сад ће још и Александра. Он сања не чудећи се. Он већ познаје Исток. Тамо је оставио после себе бесмртну легенду. Нил је видео једног плана мршавог ђенерала с дугом косом на камили. Ни Гавгамел ће обалама за пара бити потребан слон на Пору. Он зна како се продобија и одушевљава народ. Заповедаће тамо војницима бронзаног лица, у турбанима од белог муслина; видеће помешане са својим мајорима сјајно одевене раје. Уништиће за своју судбину страшне идоле, подижући њихових десет руку изнад своје дијамантске митре, пошто му недавно у Египту гранитни сфинкс, прћаста глава, пред којим је стајао, рукама наслоњен на сабљу, није одао тајну.

Цар Европе! Султан Азије! Ево осмо две титуле, које ће се урезати у његов маузолеј! Једна сметња: Велика Русија!

Али, пошто није могао да учврсти пријатељство с Александром, победиће га. И мала царева рука, препуштена журно велике зелене књиге, спискове која говоре о бројном стању армије, која се већ скупља према Њемену. Да! победиће самодршца Севера!

Цар Европе! Султан Азије! Дело није велико за његову жељу и способност. И кад он то буде остварио, његова се царевина неће изложити опасности, да једног дана буде раздељена између његових наследника. Још од 20 марта, Напочеон има сина, наследника његове славе и моћи. Цареве се усне развукоше у блажен осмех, при помисли на дете, које спава тако близу његов, у тихом дворцу.

Али изненада он окрену главу зачуђено. Од куд допаза овај страни и дубоки шум у тако добро затворени кабинет?! Изгледа да су почеле велике златне пчеле, мамљене на свиленим засторима, да зује. Цар слуша пажљивије. И где у овом шуму он позна треперење бакра. Ах! Да... Божић... Поноћна миса...

То су доиста звона париских цркви, која славе Христово рођење, звона која је Бонапарта недавно наместио, пошто је као конзул — пацифиста измирио у Француско толику браћу непријатеље.

Колико су пута ова звонила у његову славу, кад се певало Te Deum! И сад тако исто свечано и радосно, као и за Аустерлиц и Ваграм, у хладној зимској ноћи, за понизно дете, за прводељиног сина рођеног у штали на слами! То беше тако давно!... Онда ,када тајанствени гласови шапутаху на звезданом небеском своду: „Слава Богу на висини, а на земљи мир, међу људима добра воља!.“

Цар слуша божићна звона! Сања... Сећа се суровог детињства, поноћних служби свог страна, архиђакона у војничкој катедрали; сећа се додаса велике породице у стари стан — сведок толиког сиромаштва гордо поднетог. Сећа се бабе, која је постављала скромну бадњу вечеру, или се често јело кестење. Његов син — син победоносног цара и ерцхерцегиње аустриске — неће познати те беде — биће господар света.

Напољу, у светлој ноћи, божићна звона још увек звоне.

На вратима Тиљерија, Наполеонов гардиста, с капом од крзнене, корача крупно, горде, перед своје стражаре, да би угрејао ноге. Сећа се можда, овога тренутка неке молитве, или песме, коју је некада учио на памет, у сену у мајчину крилу, нежно се смеје, а осмех му прикривају груби бркови, при помисли на Дете, — Христа у јаслама.

Цар не чује побожни позив звона; он мисли само на своје дете и, изнемада га обузе неодољива жеља да га види.

Даље се. Пређу дани о дани. Одмах се отвориле врата, скривена у тапетама. Рустам се појави. На господарев знак, он узе светњак и цар, коме осветљава верни мамелук, пође преко пустог ходника десно у одају малога краља; уђе, отпусти једним гестом дадиљу и жене, изненада пробуђене, и остаде пред колевком дивног новорођенчета.

Краљ Рима је дубоко заспао. У белом рубљу и чапкама, преко којих се пружа дебела лента Легије Части, лепо лице са затвореним очима, у пола загњуреним у узглавље и мајка, пуначка, дивна рука, која се одмара на узглављу — одају две црте драгог детињства. И преко ове безазлености, чистоте невиности детета у колевци, прелази широка трака, сјајне скрлетне боје, као река крви, која се пролила, у нади, да ће ова глава, још тако слаба — бити једнога дана тешка од круна, и да ће ове мале руке, сада тако деликатне и лепе као цвет, стегнути доцније свога скиптара.

Наполеон посматра свога сина. Он сања, како се клањају пред овом колевком, дрхтећи од поштовања, сва великодостојници његовог двора, његови најодабранији генерали, министри и сенатори, а да ће јакобинци, отпадници, овде краљеве убице, љубити, ову детињу руку.

Цар сања и у потмулој граји звона која оглашавају поноћну службу, мисли да чује марш трупа, кретање кара, тамо по смрзнутим путевима Немачке и Пољске. Опијен славољубљем, мисли више то икад на Велику Армаду, освајање Русије и Индије. Заклиње се на остава своме наследнику сва престоле Старога Света. — Дао му је већ варош Св. Петра у место цетиње играчке.

Емир Мека! Раја од Бенареса! Ево титула достојних краља Рима.

Ах! Зашто француске жене немају више деце? Али зар он нема милион, два милиона војника? Он ће цену васиону, пену земљину кугу ставити у ову малу руку!

Он продужује да сања, не помишљајући на њега, који влада на небу, и који посматра најчешће владаре као мраве. Он сања не видећи да ће његова велика армија ускоро бити сахрањена у снегу код Березине, а застава покошене од енглеских плотуна, и батаљоне, жртвоване на Ватерло-у, не видећи у сред океана стену, где га чекају Прометејеве муке, и у шенбрунском парку, овог бледог и жалосног човека, са звездом једног аустриског реда на белој униформи како кашље и шета по увелом опалом лишћу.

И тада пар — гоњен својом страшном утваром — замишља краљину свога сина и његове наследнике над целом васионом и замишља, најзад, да је он — Наполеон постао на почетку времена и легенде један баснослован мит, нови Марс, бог сунца, који тријумфује у сред зодијака својих дванаест ђенерала.

Звона звоне још увек радосно свечано, у част сиротог малог детета, рођеног у Витлејему, које је доиста, освојило свет, ево има већ двадесет векова, али не краљу и победама, већ мирном речи и љубављу, и које ће краљевати над душама у свима вековима.

С француског,
М. П.

Вести

Две радикалне листе. — Створена је ствар за ће радикали у области пожаревачкој имати две листе. Једне је носилац Љубомир Т. Стојановић — Сеоденац, трг. а друге Стојан Павловић, књижар из Петровца.

Због ове поцепаности потврдиће се народна изрека: „Где седморица свађају трећи се користи.“

Ни чађ глатко. — Ни код демократа у области пожаревачкој не иде глатко у погледу кандидације. Код многих се појављује апетит за посланичким мандатом, нарочито у срезовима пожаревачком и млавском, па ипак пред њиховим задатком да руше радикале, што је данашња жеља бивших напредњака и либерала, ваљани ће се измирити.

Карактеристично је да се бивши самовлашци, систематски потискују у позадину и истичу се стари либерали и напредњаци.

Хајка на шумаре. — У славу слободних избора, које су демократе на јавку проповедали, њихов министар шума и руда отворио је праву хајку на шумаре, који се не крсте демократским крстом.

Поред осталих за шумара је постављен Мајсило Петровић, крчмар из Турије.

40 годишњица свештено монашке службе. — 10. ов. мца братство манастира Тумане скромно је прославило 40 годишњицу свештено монашке службе свог сабрата јеромонаха О. Милутина Стојановића, који је пре 40 година у Манастиру Великој Ремети примио постриг мале скемме и рукоположен за јеромонаха.

Од тога времена па до данас отац Милутин скромно али савесно врши своју свештено монашку службу у корист Св. Православне цркве и свог народа.

После Св. Литургије настојатељ Манастира Митровосни Архимандрит Инокентије уз асистенцију сабрата јеромонаха одржао је благодарење и у име братства благословио о. Милутина Св. Иконом Пресвете Богородице.

После благодарења братство је прешло у манастирску трпезарију, где се свечаност завршила скромном братском трпезом.

Дипломирао. — Господин Живојин син нашег пријатеља и угледног грађанина Димитрија Протића, дипломирао је за инжињера индустријске хемије на тулузком универзитету у Француској.

Млади Протић, студирао је три године на универзитету у Љубљани и годину дана у Тулузи, што значи да је за годину дана савладао француски језик и са одличним успехом дипломирао.

Честитамо младом инжињеру и његовим родитељима.

Соколска фанфара у Пожаревцу. — Пошто је стигао потпун комплет инструмената за ову соколску фанфару, врши се упис ногих чланова. Упис се врши сваког радног дана у вече на Соколани код капелника.

Промовисан за доктора. — Радимо је, син протојереја Ђ. Ате А. Илића из Орловаче 10. овог мца на Београдском медицинском факултету промовисан је за доктора целокупног лекарства. Честитамо.

Певачко Друштво »Слога«. — Како је Певачко Друштво »Слога« отпочело свој рад, с тога отвара упис нових чланова певача.

Усмене пријаве примају сви чланови певачи.

Управа.

Нове новчанице од 10 и 100 динара. — Народна Банка поручила је код Француске Банке већи број нових новчаница од 10 и од 100 динара. Новчанице ће бити готов кроз месец дана.

Статистика жељезничког особља. — Према најновијим подацима Министерства Саобраћаја има свега жељезничких службеника 65.923. Од тога 8134 чиновника, 14.732 звaничника, 2861 служитеља, 1818 помоћног особља и 38.358 радника. Чиновнице се опет деле: 803 са факултетском спремом (прва категорија) 2166 са средњошколском спремом (друга категорија), и 5116 са четири разреда грађанске школе (трећа категорија.)

Стране вести

Извоз пољског угљена у Румунију. — Пољска влада повела је сада са румунском владом преговоре о извозу пољског угља за румунске жељезнице и то 240,000 тона. Као еквивалент Румунија захтева од пољске владе да одобри 1200 вагона хране да се увезе у Пољску. Овај уговор вероватно ће се остварити ако Румунија умањи свој захтев.

Радио на пољским жељезницама. — После извршених покушаја ових дана беху постављени радиотелеграфски апарати за примање у вагонима на пруги Варшава — Свирљанице, и то за сада само у службеним вагонима. Министарство је веома задовољно са првим покушајима и сада намерава да заведе радиотелефон и на неким другим линијама да би тиме путници имали што угоднije и пријатније путовање.

Европски пасош. — На Туристичком Конгресу у Бечу закључено је да се упути апел на владе свих европских земаља да усвоје „европски пасош.“ Са оваквом путном исправом, без икаквих сметња и тешкоћа, могло би се путовати кроз све европске земље, а то би утицало на развијање туризма и индустрије странаца.

Огласи

СПРЕМАЋУ ученике пе из нижих разреда гимназије за скромну награду.

Вукосава Поповићка.
наставн. гимн.

1—3

СПРЕМАЋУ ученике-це свију разреда из свих предмета уз скроман honorar.

Рељa М. Ненадовић,
свр. мат.

3—3

ОБРКЕЛНЕР И КУВАРИЦА

потребни су Ресторацији П. О. Железнице.
Ступити могу одмах 1—2

Магацин с колом

у Косовичкој улици, Максима Јосића. Издаје се под закуп.
За услове обратити се у радњи
1—6 Цветка Јов. Првуловића

2 КУЋЕ

у Љубичевској улици преко пута кафане „Цар Душан" продајем на слободне руке.
За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ у Пожаревцу или мени лично.

Живојин Вомкован
каф. код „Златног Грозда."
1—3 Београд.

МОТОР АУТОМОБИЛСКИ

„Itala" 35 кома подесан за моторни чамац продајем врло јефтино.

Ранко Матић,
1—3 инсталатер.

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД

у Трњанском брду, у непосредној близини 3 јутра земљишта, са кућом у винограду од тврдог материјала, са 4 одељења, шупа за кола, штала, подрум, бунар и реалним воћем засађеним — које је на роду.
Обратити се писмено.
1—3 ЕМИЛИЈИ БОЧЕК, удови.

СТАН

већи за издавање у центру до „Будимира" и једна КУЋА на продају.

Јанковић и Рајковић,
адвокати.

ПРОДАЈУ СЕ ДВЕ ЊИВЕ

(пређе виногради) у виноском брду у Пожаревцу на путу за Велико Село. Површина њиве у близини касарне износи око 18 ари. Површина друге њиве која је мало даље од прве износи око 90,5 ари. Обратити се **Јелици Михаиловић**, архитект Проте Матеје 64. Београд.

У центру вароши у улици Краља Петра бр. 47 до кафане »Пароброд Касина,« налази се

Један дућан са подрумом

подесан за сваку браншу а у дворишту

Стан са два одељења и шупом.

За цену обратити се сопственику.

Живко Илановић,
1— трг.

СТАН ЗА ИЗДАЊЕ

са 2 собе, предсобљем и шупом, улица Главашева.
За погодбу обратити се
Томанији Јовановић
2—3 пензионер.

НА ПРОДАЈУ

по врло повољној цени ново озидану кафану у селу Трњану. За цену обратити се
Драгољубу Стојадиновићу,
2—3 каф. Трњане.

Нашој доброј и милој мајци

† ЈЕЛЕНИ — ЛЕНИ

поч Димитрија Марковића трговца овд. даваћемо ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМИН у уторак 19 о. м. у 11 часова пре подне на овд. гробљу.

ОЖАЛОШЋЕНИ КЋЕРИ: Јелисавка П. Милорадовића, Перунка Р. Јанковића и Љубица М. Галовића учитељица у пензији.

! СУНЧАНА СВЕТЛОСТ !
КОЛОСАЛНА УШТЕДА

постиже се искључиво са ЦАЈСОВИМ арматурама.
Сва стручна обавештења дајем бесплатно.

Владимир Трудић
дипл. електро-механичар — Краљева ул. 23. 5

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.
Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а-нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2). Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред папира и привостепених интабулација.

3). Ескомтовање меница са сигурним жиром.

4). Исплату и наплату за рачун својих комитента у целој земљи.

5). Куповину и продају свих хартија од вредности.

6). Давање краткорочних зајмова на робу неподлежну кварењу, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

7 УПРАВА.

РАДИО АПАРАТЕ

Сазнање за радио апарате и остале белове за исте има на стоваришту

Кожарско Електро Техничка Радња
АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА
Пожаревац.

РАДИО КОНЦЕРТЕ сваког дана није бесплатно од 4—6 часа по подне и увече по споразуму. 2—3

КРЕЧ

јефтиније од пијачне цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
8—10 Јованова 10.

ПОЗИВ

На дан 17. јула ове год. у 10 ч. пре подне Пожаревачка Трговачка Омладина одржаће ванредну СКУПШТИНУ у своме сталну са овим дневним редом:

1. Бирање три члана за оверу записника.
2. Читање извештаја Управника Школе о раду у школи.
3. Давање разрешнице Управном и Надзорном Школском Одбору.
4. Бирање дванаест чланова за школски Одбор.

Позивају се г-да чланови и пријатељи Трговачке Омладине, да одређеног дана изволе доћи на скупштину.

Јула 1927. год.
Пожаревац

Управа
Пожарев. Трговачке Омладине

СПРЕМАЋУ

ученике по петог р. з. гимназије на свих предмета. Услови повољни.

Кнез Михајлова 51.

Миодраг Стаматовић
сврш. уч. VII раз. гим.

ГУМА АУТОМОБИЛСКИХ

спољашњих и унутрашњих за ФОРД, ФИЈАТ и све остале врсте аутомобила.

Лепак лакши и врћи за вулканизирање унутарњих гума има увек на стоваришту.

Кожарско-Електро Техничка Радња
Александра С. Панића
2 Пожаревац.

АУТО ФОРД

затворен, са четвора врата, исправан, — са добрим гумама и резервним бандажима, као и са потребним алатом продаје се.

Упитати за услове ГАРАЖУ ХАЏИЋ

ЗУБНИ АТЕЉЕ
АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове
Железничка ул. бр. 22 Пожаревац,
иза Коче Белосавића

Врши лечење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку и злату.

Гарантује за сигуран рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан.

Ординира сваког дана од 8—12 пре и од 2 6 по подне и по споразуму. 8

ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА

Спремаћу ученике од I—VIII разреда с обзиром на одобрење Мин. Просвете.

За матуранте специјалан курс из Српског језика и књижевности.

НИКОЛА ЂУРИЦА, професор.
Железничка ул. 38. 4—4

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 57 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 21. ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гарконда од речи 0.50 дин из цицера од речи 1·20 дин. за прилослано од речи из гарнонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Преко леба погаче

Господин Љуба Давидовић, вођа друге коалиционе владајуће странке одржао је прошле недеље на конференцији делегата демократске странке округа београдског, један говор у коме г. Давидовић критикује рад председника владе господина Вукићевића. Поред осталога господин Давидовић, у своме говору каже ово:

„Господин председник владе саветује, своје пријатеље, кога све да бирају за посланике... Велики жупани њу и саветују, кога треба бирати, један поглавар срески такође „саветује". Позове људе па им скреће пажњу, да су демократи под надзором и да он с тога има на њих добро да паза".

»У данашњој влади нема много искрености. Господин министар председник сменио је цео полицијски апарат у пиротском округу без нашег знања и споразума. Такође је донео и два рђава полицијска указа. Ми упућујемо последње опомене влади да крене правим путем».

Ми нисмо никада живели у заблуди да могу у опште бити слободни избори, кад их спроводе партиски обележени људи, који немају интелекта у глави, храбрости у срцу и запетита у утроби.

Ни за господина Давидовића се не може рећи, да је толико незнатан политички мајстор и наивчина, да верује у идеално слободне изборе, кад их спроводе партизани.

Прекори упућени од стране господина Давидовића председнику владе господину Вукићевићу, неоправдани су, јер господин Вукићевић, труди се да положај председника владе искористи на тај начин, што ће стварно и погађање потчинити себи, а не да себе потчињава њима.

У овој са свим практичној мудрости, господин Вукићевић иде тако далеко, да једну целу, велику и моћну радикалну странку потчини себи, јер се из досадашњег изборног рада види јасно, да је господину Вукићевићу индиферентно, хоће ли у будућем парламенту бити 140 радикала, а главно је да онолико колико их буде да буду његове присталице.

Оваковим радом господина Вукићевића, господин Давидовић може бити преко задовољан јер ће се његова странка знатно ојачати на рачун радикала, а у томе циљу изгледа да се врше избори, јер се сви органи данашње владе труде, да радикална странка изађе на изборе што више поцепана.

Благодарећи слабићима и безкарактерним људима, који су увек личне интересе истицали изнад интереса странке, у овоме се успева, јер у свима областима радикали излазе на изборе са две и више листа.

Господин Давидовић, види трунку у очима сваког радикалног министра а не види брвно у очима његовог министра господина Куманудија, који би само кад би могао, у интересу демократске странке преместио: Копаоник на Ртањ, Мароч на Букуљу, Јастребац на Авалу.

Ако је баш онако, како г. Давидовић, у своме говору износи, не стоји му ништа на путу, — а то је и дужност часних политичара, — да растури коалицију, па нека са његовом странком иде у опозицију.

Е, али је господин Давидовић, довољно практичан и увиђаван, па не жели правити експерименте опасне природе, а што се љути, то чини са два разлога, да не прими одговорност за рад данашње владе и што тражи ПРЕКО ЛЕВА ПОГАЧЕ.

Raul.

ПРЕДИЗБОРНИ ХАОС

Кад се политичка странка претвори у новчани завод, у место да се истроши у борби за опште добро свију и сваког, — неминовно ствара стање у коме се сада налазимо ај предизборни хаос.

Из биланси кога су све скоро политичке странке изашле, види се овај резултат: свуда поцепаност, више или мање, тежња да се на сваку цену одржи на власт, — јер се праксом утврдило: да ко има власт у рукама, има све, а ко је нема тај плаћа цех!

У страху да се власт не изгуби, или загосподи, све је пошло у лов на бираче и мандате, служећи се средствима не начелним и демагошким. Посланичких мандатора тушта и нема. Код многих мандатора савладало је ово схватање да је посланички мандат врло рентабилна ствар. и онда не треба се чудити појавама које се могу одиграти и на ком другом крају онако исто, као што је одиграно на обали Колубаре! Код многих мандатоловаца, посланички мандат није начелан, већ мађиски штапић којим се све постиже: власт, сила, богатство..

Врло је симптоматична појава, да све што је од вредности, или се само повукло не служећи се са начелом који се употребљава при извођењу политичких метода, или бивају потиснути и из странке искључени..

Ова пак бесомучна и ничим а најмање добрим намерама оправдана вашарска јагма око посланичких мандата, карактеристична је. Свакојако она је плод унутарње поцепаности и разрівености партиске. А ту борбу још више распаљује утврђено убеђење: неодговорност од корупције од ослобођења до данас. Та неодговорност, морално и политички је расточила и разорила многе, не само начелне, већ по навише оне партиске чланове који су без идеалности ушли у странку просто за — регрес!!!

Борба јаком још и са тога је да се по сваку цену одржи „status kuo», ради јачег цветања корупције, јер се помоћу ње може само за једну ноћ постати богаташ.

Сумарно: сва ова борба надјача или не у предизборној борби доказује да ће предстојећи избори дати тежак и неочекиван резултат. — А што је најгоре, неможе се позитивно утврдити шта све може на површину избацити ова сва хаотична изборна борба.

Као увек до сада, пред бирачима се налази са обећањима у правним речима онако, као што је некад перзиски песник Мирза Шофи рекао: «И све чујем клопот млина ала брашна, брашна нема"...

Крајње је време да буде једном истакнута парола: на окуп сви идејни!.

Пред нратима је ревизија!...

Јов. С. Девимировић
парох в. крнићски

Партиска кретања

—:—

Конференција радикала у Жабарима.

У прошлу недељу одржана је конференција радикала за срез Моравски у Жабарима, којој су поред осталих били присутни: Љуба Стојадиновић — Сегединац, Стојадин Павловић из Петровца, бив. народни посланик и Милан Величковић, обл. посланик.

После говора Љубе Стојадиновића и Стојадина Павловића, конференција је једногласно кандидовала Станимира Димитријевића, индустријалца из Александровца, а њему за заменьеника Љубомира Матића, из Сабнице.

Радикали ср. голубачког

На конференцији радикала ср. голубачког за посланичког кандидата аклимацијом уз одушевљење поздраве изабран је г. Нетар Петровић, свештеник и обл. посланик из Голубца, а за заменика г. Живојин Ранковић, из Голубца.

Конференција је једногласно примила кандидацију Љубе Стојадиновића — Сегединца за носиоца листе.

Демократи у Жабарима

На збору демократа среза Моравског аклимацијом је изабран за кандидата посланичког г. Лазар Радивојевић инжињер, родом из Кушиљева.

Демократи у Кучеву.

У прошлу недељу одржана је у Кучеву демократска конференција ради кандидације.

Била су три кандидата г.г. Станоје Стошић, инспект. Минист. пошта у пензији, Душан Пантић, секрет. мин. спољ. послова и Филип Вукотић, из Кучева. Већином гласова кандидован је Вукотић.

Носилац земљорадника

За носиоца земљорадничке листе са 68 гласова изабрат је Драга Станковић, пресед. општ. пруговске. Против кандидат г. Воја Ђорђевић добио је 65 гласова.

Да је Г. Ђорђевић носилац листе, земљорадници су могли рачунати на једног посланика, овако остају за друго вучење.

Покушаји са кандидацијом Станковића, до сада су увек били без успеха.

Акција Самосталне Демократске Пробићевића Странке

Чланови Самосталне Демократске Странке на састанку своме од 14 јула т. г извршили су организацију за срез пожаревачки чији се одбор конституисао на следећи начин:

Председник г. Драга Глигоријевић пензионер из Пожаревца, П-председник Милован С. Пантић земљор. ревер. капетан I. кл. из Кленовника; Секретар, Живота Аксентијевић маш. инсепер резер. наредник из Пожаревца; Благајник Радосав Арсић, занат из Пожаревца.

ЧЛАНОВИ УПРАВЕ:

Коста Богдановић учитељ резер. капетан I. класе из Костолца; Милан Урошевић, земљор. из Кленовника, Илија Цветковић земљор. из Трњана, Љубомир Алексић земљ. из Брежана, Михаило Стевић из Костолца и Јован Живановић из Трњана.

Вести

Премештен. — Господин Драг. И. Јанковић, управник пожаревачке обласне болнице, премештен је за управника болнице у Зајечар.

Господин Јанковић, неће ићи на ново опредељење, већ остаје у Пожаревцу као приватан лекар.

Постављен. — За управника пожарачке обласне болнице постављен је г. Др. Лаза Бесарабић, инспектор мин. народ. здравља у пензији.

Избор у Кленовнику. — У прошлу недељу извршен је у Кленовнику избор два кмета. Радикални и демократски кандидати добили су по 114 гласова. Коцка није вучена, већ ће се извршити поновни избор.

Последице суше. — Услед велике суше у области пожаревачкој, принос од жита веома је мали. Јелав сељак из општине кулске у срезу пожаревачком од три ланца земље засејане житом добио је свега 212 кгр. од којих су два џака жита и један граора.

Наређење Мин. Финансија. — Господин Министар финансија упутио је наређење по коме сва самоуправна тела у земљи, у случају потребе закључења зајма, морају претходно тражити одобрење Мин. финансија, без кога зајмови не могу бити реализовани.

Лажне стотинарке у Банату. — Јављају из Беле Цркве: Овдашње редарство ушло је у траг лажним стотинаркама које су у најновије време почеле се појављивати у јужном Банату. Примерци који су у рукама редарства, добро су успели. Истрага је у току.

Регулисање цена на железничким ресторацијама. — На основу одлуке Министра Саобраћаја у будуће приликом склапања уговори између државе и закупника железничких ресторација унеће се у уговор клаузули да ће цене јелу и пићу одређивати само дирекција водећи рачуна о ценама животних намирница у крају у којем се ресторација налази.

Статистички попис стоке. — Генерална дирекција државне статистике извршиће ускоро попис стоке у нашој земљи. Из нових статистичких података, кад се упореде са ранијим, видеће се да ли је и како сточарство напредовало у нашој земљи.

Ступање нових учитеља на дужност. — Министарство Просвете издало је наређење да се сви они учитељи и учитељице, који су путем стечаја добили нова места ступају у тим местима јавити се на дужност 1 септембра, откада ће примати приналежности у тим местима.

Дежурни наставник у свакој гимназији. — Министарство Просвете издало је наређење да за време летњих празника у свакој гимназији мора да буде по један дежурни наставник, који ће решавати све текуће послове.

Кредит за путеве. — У Министарству Грађевина одобрен је кредит за спровођење државног пута Мионстар Горњак—Жагубица на целу пругу силазу са водоземице Крепољинске и Брезничке реке 117.118 динара.

Дипломирао. — Г. Светислав, син Богдана Живановића кмета општине пожаревачке дипломирао је за инжињера индустриске хемије на тулуском универзитету у Француској. Честитамо.

Стране вести

Сточарство и виноградарство у Немачкој. — Према статистичким подацима од 1. децембра 1926. Немачка има: 3.893.600 комада коња, 17,169.390 говеда, 19.412.800 свиња 4,083.609 оваца 8 477,500 коза, 5,484.800 гусана, 2.410.500 патака и 67.636.00 комада перади. Виновом возом је засађено 73.274 хектара. Ови се подаци оснивају још од 1826. До тог доба смањивао се међутим продукција вина, јер је роду од 3,406,198 хл. у години 1922. одговарало само род од 1,590.000 хл. у години 1925. која је одговарало вредности од 83.8 милиона марака. Од те своте извежено је вина за 9,3 милиона марака. Виноградарством баве се сада у Немачкој око 300.000 породица са укупно 25 милиона лица.

Земљотрес на Криму. Јављају са Крима да је земљотрес онде начинио велику узбуну међу тамошњим татарским селима. Многе зграде су порушене, на неколико места отворило се велике пукотине у земљи.

Турски Железничарски инжињери у Немачкој. — Дирекција пруге Анатолија — Багдад одлучила је да пошље у Немачку 4 ђака да онде студирају на немачким високим техничким школама, које носе назив „техникум" Абсолвенти ових школа добиће места у техничкој служби турских државних железница.

Реформа монете у Естонији. — Естонска влада потписала је уговор са лондонским банкарским конзорцијем за склапање зајма од 1,500.000 фунта штерлинга. Зајам има емисиони курс 94,7 проце-

вата на 40 година. Овај зајам је опредељен за новчану реформу чија јединица треба да буде круна. Ова реформа у Естонији врши се под надзором Друштва Народа, коју ће заступати њезин опуномоћени гувернер др. Поспишил.

Отпуштање радника у Румунској. — Недалеко границе румунске у месту Сата Маре постоји велика творница железничких вагона и других металних предмета. Ова творница недавно је склопила уговор са дирекцијом румунских државних железница да ће кроз 20 година испоручити 30 процената нових вагона. Том приликом трудило се организовано радништво да испослује већу зараду, која је била поред опште скупоће у Румунији веома ниска. Дирекција творнице признавала је истина оправданост радничких захтева, али колебала се да уђе у сусрет знајући добро да већина радника није организована. Организовани радници објавили су штрајк те су тако забранили рад и неорганизованим радницима. Дирекција предузећа успела тога отпустила је преко хиљаду радника међу њима и много специјалиста. Искључени радници вероватно ће се жалити министарству саобраћаја.

СПОРТ

—:—

Овдашња С. К. „Славија." Приредила је 17 ов. мца бициклистичке ТРКЕ, за **Пехар** С. К. »Славије« на стази од 8.000 метара.

За ову трку владало је, велико интересовање, нарочито код младог света, па чак и општине су радиле, јер су у трци учествовали, само РЕПРЕДЕНТИ ЗА ПРВАКА и свако се надао да ће ПЕХАР, ове године њему припасти

Досадањи и садањи Првак Пож. Жупе Г. Никола Васић, је потврдио своју моћ и надмоћност своју на своме точку. Чувене светске марке „Dirkopp" бегавши им 200 метара.

Г. Васићу честитамо, на добивеној титулу и желимо му да и до године освоји ПЕХАР и титулу Првака Пож. Жупе.

„Жена."

Славија — Ковински Спорт Клуб (3:2) (3:0)

Ковински Спорт Клуб, својим гостовањем у Пожаревцу, остварио је леп утисак код овд. Спортске публике. Нарочито нам се свидела десна страна у напади, када је стварао, опасне ситуације пред вратима „Славије" Али одлична одбрана »Славије« све је то частила. Прво полувреме је протекло у јакој надмоћности »Славије.« „Славија" своју надмоћност искоришћује и претвара у 3 своја фина гола. Док при крај другог полувремена Ковинци дају два своја фина гола. Код »Славије« истакли се: Борђевић, који је својим пожртвовањем, бранио опасне нападе Ковина, а поред њега М Марковић и Марковић. Благојевић и Тодоровић, који су своје улоге добро одиграли.

Судија г. М. Николић, из Београда одличан.

Викторија — овд. Геометри: (7:3) (3:0)

»Викторија« која наступа са једном резервом, успела је да свога противника, туче по малој вољи прво полувреме. Јер геометри играју са 3 резерве, док друге половине, пошто су места била попуњена и „Викторија" није могла да развије ону игру, коју се од ње очекивала.

Судија Г. М. Николић.

Спорт Клуб »Славија.«

»Славија« је за 24 јули закључала Утакмицу, са Пожаречком „Јасеницом" у Пожаревцу. Како пожаречани располажу добро техничари и физички, то ће нам се дати прилика да једног од бољих клубова видимо ове год. у Пожаревцу.

Б. Милошевић.

У недељу 24. јула т. г. венчаће се у овд. саборној цркви на јутрењу моја ћерка **ДЕСАНКА, са г. МАРКОМ Д. МАРКОВИЋЕМ,** учитељем из Кусића.

Скуп сватова у Косовској ул. бр. 8 у 6 часова пре подне.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Нарочитих позивница неће бити. Молим рођаке, пријатеље и познанике, да ово сматрају за позив.

18 јула 1927 г. у Пожаревцу — Љетинка, удова Живојина Живковића бив. свешт.

Наши покојници

† **Живадин Стојићевић,** чиновник фирме Илија Белосавић и Сие, преминуо је 18. о. м. а сахрањен 19. уз огромно учешће грађанства обојега пола.

Смрћу Живадина губи наш трговачки свет једног вредног, агилног и природом обдареног интелигентног трговца. Бог да га прости!

† **Милутин Богићевић,** кројач овд. звани доктор, преминуо је изненадно 18. о. м. у 4 часа у јутру, а сахрањен 19 о. м. Бог да га прости!

БЛАГОДАРНОСТ

—:—

Господи **Др. Витомиру Говедаровићу** и **Душану Несторовићу,** лекарима обласне болнице

Пожаревац.

Сматрам за дужност да вам и овим путем јавно сахвалим, што сте ме Вашим заузимањем спасли од очигледне смрти. Хвала Вам и живели.

Крста Ивковић, земљорад.
из Кисиљева.

Огласи

ЛОКАЛ у коме је г. Мита Божиновић издајем одмах под закуп. За услове обратити се лично мени

Властимир Кварцић, трг.

1—3

СТАН са 4 одељења, кујном и осталим удобностима у Призренској ул. бр. 40 издајем одмах под кирију. Ник. П. Јотић.

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице.

Виноград са родом до г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

1—10 Милорад Ж. Милојевић

МЛАЂЕГ КЕЛНЕРА

Потребује кафана »Уједињење«.

ЧЕЗЕ епакс осовине Продаје

Димитрије Новаковић, кафеџија код „Уједињења."

КАЈА И ДР. ИВА К. ТРАЈКОВИЋ

срески лекар

Због брзог одласка из Пожаревца, нису имали времена да од својих рођака и пријатеља узму збогом. С тога нека овим путем то сматрају.

И З Ј А В А

Ми доле подписани пуноправни грађани и житељи општине Кленовничке у срезу и округу Пожаревачком до сада смо припадали разним политичким групама, али пошто смо увидели да је једина група која у председи Господин Светозар Прибићевић народни посланик, човек гвоздене воље, јаке енергије, који се још за време покојне Аустрије борио да се сједини с нама и данас је наш највећи борац за државно јединство, створио је странку под именом „Самостална Демократска Странка." Странку која искрено, несебично и поштено мисли и ради на добру наше државе и народа а под Управом Њ. Величанства Александра I. Кара-Ђорђевића, то овим изјављујемо:

Да од данас припадамо једино и искључиво овој странци Самосталних Демократа Прибићеве Странке и ову ћемо странку помагати и њених се статута придржавати.

Стојан Пантић, Милутин Пантић, Милован Пантић, Малош Пантић, Душан Пантић, Светислав Живковић, Живан Цвејић, Милутин Ђорђић, Стојан Миловановић, Драгомир М. Јовић, Лазар С. Павловић, Душан Б. Вујчић, Милан Урошевић, Милутин В. Вујчић, Станислав С. Павловић, Лазар Ј. Миленковић, Владимир Цвејић сви из села Кленовника.

НА ЗНАЊЕ

Управа Саборне (старе) пожаревачке цркве извештава заинтересоване да ће за славу црквену Св. Аранђела летњег 13/26 јула т. г. и све године давати места бесплатно пред црквом; пиварима, лепедерима, шећерџијама, циљарима, лончарима, рингишпилима, циркусима и свима осталим.

С тога заинтересовани нек се јаве за места благовремено.

Слава траје два дана.

Управа цркве.

ШКОЛА ВЕЗА

СВАКИ ОНАЈ КО ЈЕ КУПИО ШИВАЋУ МАШИНУ „КЕЛЕР"

може изучити БЕСПЛАТНО ВЕЗ. Упис ће трајати 15 дана.

После уписа предавање се редови најновији и најусавршенији на шиваћој машини „Келер."

Предаваће се ВЕЗ АЖУР и тако даље.

Школа ће бити код г ђице Олге Гајићеве.

Упис вршиће се код Воје Павловића, кројача и г ђице Олге Гајићеве, учитељице веза.

Тако исто и свака друга која има шиваћу машину централ бобин (округао чуњак) — може се уписати.

Сав прибор за веза даваће г-ђа Гајићева.

По свршеном курсу у Пожаревцу ОТВОРИЋЕ СЕ ШКОЛА ВЕЗА и у варошици БОЖЕВЦУ.

Упис у Божевцу вршиће СТОЈАДИН МИЛУТИНОВИЋ, продавац шиваћих машина „КЕЛЕР."

ЗА ИЗДАВАЊЕ

ДВА СТАНА

у Давидовићевој улици код Зачатијске школе Сваки стан има: две собе, предсобље, трпезарију, кујну, шпајз, засебан подрум и таван, вешерницу, електрично осветљење и башту од 8 ари. Усељење од 1. августа.

ЈЕДАН СТАН у Достојевој ул. бр. 4 да великог пајца: две собе, кујна, шупа, вешерница и службеност подрума. Усељење одмах.

Издаје Триша Каплеровић, адвокат.

СПРЕМАЋУ ученике це из нижих разреда гимназије за скромну награду.

Вукосава Поповићка
наставн. семн.

2—2

Мој син — усиљеник

Браниславъ Голубовић, из Тићевца кога сам недавно посинио, своје вољно напустио ме те се сад налази у бегу и невољи, те је тиме извршио случај искључења из посиновљења. Зато овим позивам поменог да се мени врати у року од 15 дана што ако то у том року не учини сматраће се да је његово усиновљење искључено.

Стеван Ђурић
Тићевац.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ у Бранич. малу са плацем од 10 ари **2 хектара** оранице земље у близини ове вароши.

Издајем одмах АМБАР подесан за пшеницу.

Љубиша Ж. Спасић.

1—3

НА ПРОДАЈУ

по врло повољној цени, КУЋА СА ПЛАЦЕМ у Љубичевској улици. Обратити се Божидару Д. Милошевићу, трг. овд.

1—3

ПРОДАЈУ СЕ ДВЕ ЊИВЕ

(прсће винограде) у пољском брду у Пожаревцу на путу за Велико Село. Површина њиве у близини касарне износи око 18 ари. Површина друге њиве која је мало даље од прве износи око 90,5 ари. Обратити се **Јелици Михаиловић**, архитект Проте Матеје 64. Београд.

У центру вароши у улици Краља Петра бр. 47 до кафане »Народна Касина,« издаје се **Један дућан са подрумом** подесан за сваку бранжу а у дворишту **Стан са два одељења и шупом.**

За цену обратити се сопственику.

Живко Ивановић,
трг.

2—

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

са 2 собе, предсобљем и шупом, улица Главашева.

За погодбу обратити се

Тоханија Јовановић
пензионер.

3—8

НА ПРОДАЈУ

по врло повољној цени ново озидану кафану у селу Трњану. За цену обратити се

Драгољубу Стојадиновићу,
каф. Трњане.

3—3

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Париској моделу у разним бојама

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена,

Радња се налази до казандијски радње Воје Првуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
опанчар.

13—15

---

2 КУЋЕ

у Љубичевској улици преко пута кафане »Цар Душан« продајем из слободне руке.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ у Пожаревцу или мени лично.

Живојин Бошковић
кф. код „Златног Грозда,“
Београд.

—3

МАНУФАКТУРНА ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА

СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА

у Пожаревцу.

ПРЕСЕЉЕНА ЈЕ преко пута у ново озидани локал г. Живка Грујића, — где је био Лазар Крстић, трг.

С поштовањем
Станојло Стефановић.

1—4

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2). Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред папира и првостепених интабулација

3) Есконтовање меница са сигурним жиром.

4). Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5). Куповину и продају свих хартија од вредности.

6). Давање краткорочних зајмова на робу неподлежену квару, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

8

УПРАВА.

Магацин с кошем

у Косанчићевој улици, Милосава Јосића, Издаје се над вакуп.

За услове обратити се у радњи

Цветка Јов. Првуловића

2—6

ОБРКЕЛНЕР И КУВАРИЦА

потребни су Ресторацији П. О. Железнице.

Ступити могу одмах

2—2

МОТОР АУТОМОБИЛСКИ

„Itala“ 35 коња подесан за моторни чамац продајем врло јефтино

Ранко Матић,
инсталатер.

2—3

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД

у Трњанском брду, у величини 3 јутра земљишта, са кућом у винограду од тврдог материјала, са 4 одељења, шупа за кола, штала, подрум, бунар и разним воћем засађеним — које је на роду.

Обратити се подписатом.

ЕМИЛИЈ БОЧЕК, удовац.

2—3

ГУМА АУТОМОБИЛСКИХ

спољашњих и унутрашњих за ФОРД, ФИЈАТ и све остале врсте аутомобила.

Лепак лапан и врућ за вулканизирање унутарњих гума има увек на стоваришту.

Кожарско-Електро Техничка Радња

Александра С. Панића

Пожаревац.

3

РАДИО АПАРАТЕ

Сијалице за радио апарате и остале делове за исте има на стоваришту

Кожарско Електро Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

Пожаревац.

РАДИО КОНЦЕРТЕ сваког дана ујед бесплатно од 4—6 часа по подне и увече по споразуму.

3—3

ЗУБНИ АТЕЉЕ

АНЕ ЈОРДАНОВЕ

заменица г-ђе Алдатове

Железничка ул. бр. 22 Пожаревац.

кућа Коче Белосавића

Врши лечење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку и злату,

Гарантује за свестан рад од најбољег материјала.

Цене умерене, преглед бесплатан

Ординира сваког дана од 8 — 12 пре и од 2 6 по подне и по споразуму.

9

АУТО ФОРД

з пероен, са четвора врата, исправан, — са добрим гумама и резервним бандажама, као и са потребним алатом продаје се

Упитати за услове ГАРАЖУ ХАЏИЋ.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 58 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 24 ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по гарконда од речи 0.50 дин. за петита од речи 1·50 дин. за прописано од речи за гарконда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЗАШТО ОКЛЕВА Г. СТАНОЈЕВИЋ?*)

У историји судбоносних раскрсница када од једне одлуке зависи будућност и срећа покољења. Када у таквим часовима, онај, коме је дато да одлучује, покаже недовољно схватање тренутака и, у одсуству инстинкта за пресуђивање, одлаже одлуку, догађаји фаталном неминовношћу извршују своју страшну логику и гоне слом таквом вртоглавом брзином да застајкивања више нема, па чак ни осврташа на јучерашње евентуалне одлуке које би стварима дале сасвим други изглед и правац. У таквим тренутцима сваки промишљени и одсечни потез напиње се ужасно и оставља за собом само очајање и осуду историје, немилосрдну и без оправдања.

Радикална странка налази се на кулминацији трагедије. Само један корак је дели од катастрофе. Од једног потеза зависи да ли ће она моћи путем спасења и обнове, исто толико значајне за народ и државу какво је било и њено стварање. И треба разумети смисао тог трагичног тренутка и знаћи у дубину значаја који он има за судбину ове државе и народа.

Можаће постојати радикална странка под тим именом, али да ли ће она значити оно што је значила? То је најважније питање које се има испитати пре него што се пође ма којим правцем било.

Радикална странка има само у том случају право на опстанак ако она носи у себи ону садржину која је и довела до величине и пуног израза своје стваралачке способности. Радикална странка симбол демократских начела и парламентарног уређења државе. Она је по учењу и делању свога шефа прокламовала пресудну и одлучну улогу народа у управљању земљом и нашла једини пут којим се могу изразити и довести до свог стваралачког израза способности српског народа. Она је један мали и после Обреновићевских несрећних експеримената до опсретског степена унижени и исмејани народ дигла на висину светске историје и дала предводништву њеном крила која су помрачиле сву славу наше прошлости Немањића и Душана Силног. Она је темељем својих вођа указала на темељне особине српског народа и од прекосног и бујног индивидуалисте направила творца државе какву он никад није имао. Она је прва међу сељачким и презреним Словенима пале свесну и скупу садржину своме народу и показала да и ми имамо права на живот у Европи. И најзад она је нашла у страшњу равнотежу која кроз демократију обезбеђала праву коју наш народ изнад свега и пре свега тражи.

Чим радикална странка сиђе са тога терена она се може китити са тим именом, али недостојно и увредљиво осуђена да бедно угине, остављајући за собом ружан отисак нечега што је у завршној фази својој постало изругивање једној великој прошлости.

Радикална странка, она званична владина, сишла је са тога терена. Она је у име радикалне странке на путу да учини такве ствари због којих ће странка постати само уточиште за амбицију појединаца, а у исто време бедно оруђе у рукама свих оних који хоће да воде непародну политику али са пребаченом одговорношћу на радикалну странку.

Свакоме мора да је јасно да радикална странка мора да нађе други излаз него што је подметање својих рамена свакој влади и сваком режиму. Она мора да тражи у себи друге вредности него што је ослањање на власт по сваку цену. И најзад, ако осиромашена у својим темељима она своју нову снагу може да тражи само тамо одакле је и потекла. Извор њене снаге и њеног горостасног узлизања било је увек у народу и она и данас зна да се врати народу да би се у додиру са њим освежила за нова прегалаштва и јаче скокове унапред.

То је оно што и г. Аца Станојевић мора да зна. Наследник Николе Пашића не би смео да пође другим путем и не би смео да се заустављ на другим могућностима.

Али на општу жалост и пренераженје свих радикала, изузев владиних и пузваца, г. Аца Станојевић, као неки индиски факир, затворен у себе, фаталиста и нихилиста по схватању живота и људи, зауставио је освежење и враћање странке на путеве величине и стваралаштва. Као нека репрезентативна фигура једне трагедије и слома, он је скрстио руке и ноге, и као проповедница уништења и индијске Кармане, у падању гледа истоветну вредност као и у пизању. Као преморена и животом презасићена и пакосник, у акцији види луцо проклињање узалудности и својим немуштим језиком даје наслућивати свима онима који му се приближе да је смрт најбоља, јер не тражи никакав напор. Са својом старачком мудрошћу и искуство, он као да шапуће истине свих оних који су надживели сами себе и за које живот не може да изложи ни један осмејак више. Тако би лепо било када би једног дана чули из уста г. Аце Станојевића исповести из Књиге Проповедникове:

„Таштина над таштинама, све је таштина. Каква је корист човеку од свега труда његова, којим се труди под сунцем? Нараштај један одлази и други долази, а земља стоји у вијек... Све је мучно да човјек не може исказати... Што је било то ће бити што се чинило то ће се чинити, и нема ништа ново под сунцем... А кад погледах на сва дела своја што урадише руке моје, и на труд којим се трудих да урадим, гле, све беше таштина и мука духу, и нема користи под сунцем.. Зато рекох у срцу своме: мени ће бити као безумнику што бива, шта ће ми дакле помоћи што сам мудар? И рекох у срцу свом: и то је таштина.»

Револуционарна војсковођа из дана напрегнутих живаца и мишића бујне младости стварања и рушења постао је филозоф недирања и неремећења садашњице, јер „све иде на једно место; све је од праха и све се враћа у прах.“

Г. Аца Станојевић даће својим држањем богат материал свима онима који буду писали и размишљали о паду и слому радикалне странке, јер је он у себи сакупио све елементе распада и постао јунак једне смрти

*) Прештампавамо овај чланак, који је донео „Народни Пријатељ“, лист који симпатизира и блиском Главном Одбору Радикалне Странке.)

која неће бити ни по чему славна. Оклевање његово фатално је као и смрт коју нико избећи не може.

Треба ли и ми да скрстимо руке?

ТАКО МОРА БИТИ

Поске ратно растројство не само у државној хијерархији, већ у свему и свачему, па чак и у појединца, многе добре људе буни и они се с правом питају: што је о'о и куда нас све ово води?!

Последњи општински и обласни избори, сапаћеј агитације, зборови, кандидације и кандидати за скупштинске изборе, све је то изневађујуће и запрепашћује многе добре људе, буни, те се питају куда ово води?!

Ја се за све служим историјом света, и то историјом писаном за људе, као што се многи стрци моји аршавци служе рождевицима писаним за бабе.

Историја света каже, да дође време те последњи изађу мимо прве.

Једна друга књига која истина није историја, али ипак врло важно каже да свако за што, мора имати своје зато.

Када по томе потражимо узрока зашто су последњи изашли мимо прве наћићемо да је то за то што су се први својим радом сурвали испод последњих.

Ти први сва државна и сва јавна места толико су загадили, да се честити људи стиде да тамо уђу. С тога је више него природно што та места узимају последњи.

На другом месту у историји каже: иза великих ратова, народи а нарочито победничких држава, изгубе своју слободу и самоуправу ако су је дотле и имали.

Ако се за ово погледа у ову књигу, по којој свака појава има свога узрока — своје зато. Онда излази опет исто — великаши (проклете им душе) ратном победом налазе да су стекли право на све, на чак и да иду голи. Честити људи постају равнодушни према општим стварима, што је за сваку државу исто врло погубно, онда настаје или диктатура фукаре, како би рекао Шахер, као у Италији, или диктатура салашије, као што ће код нас скоро бити.

Радикална међусобна погибија за власт у Ваљеву и радикалско полазање на реакцију и корупцију у пожаревцу и многим другим местима казује нам да је партизанство само маска.

О демократској и земљорадничкој махинацији приликом кандидације нема се шта боље рећи но и о радикалима.

У историји света има за све примера, за сваки догађај зна се за узроке и за наступајуће последице.

За овај наш нерад; грабеж за влашћу, за хлеба и забаве, за пирамиде и споменике, за задуживање и презадуживање, ово пајање врих испод последњих, те неким изгледа да су се последњи издигли мимо прве води једној бури иза које ће доћи ведрије небо и пријатнији дани.

Ја сам се створио Земљорадничку партију издигнемашна других партија, да од г. Михаила Аврамовића створим нашег Стамболијског а од г. Јов. М. Јовановић нашег Солона да уреде државу и уклоне дугове. Али нажалост.

У место да посилац земљорадничке листе за наш округ буде г. Мих. Аврамовић наш Стамболијски или г. Јов. М. Јовановић наш Солон, а оно се и код нас као и код радикала водила борба за носиоца листе између једног господина у капуту и једног господина сељака у гуњу.

Како се овим као и код радикала и демократа утврђује да је програм и партија само параван за незнање и пијане гласаче. Средња и најчеснатија гласачка маса, ако не жели видну чизме ил фукере, нека пође на гласање и нека свако гласа за ону листу за коју по свом уверењу нађе да су најчеснатији људи без обзира којој политичкој партији припадају. У противном нека истакну грађанску листу.

Овакве кандилације воде у реакцију и диктатуру.

Стар ц

Партиска кретања

—:—

Радикали у ср. рамском.

На дан 21 ов. мца одржана је конференција радикала ср. рамског на којој је једногласно кандидован за посланика Јоца Селић пресед. општ. в. градишчанске. Ово. конференцији били су присутни Љуба Стојадиновић — Сегединац и Петар Петровић, обласни посланик.

Конференција радикала у Петровцу.

Јуче је у Петровцу одржана конференција радикала ср. млавског, ради кандидације. На конференцију су отишли: Љуба Стојадиновић — Сегединац, народни, Петар Петровић и Милан Марковић обласни посланици.

До закључка листа нисмо добили извештај са конференције:

Конференција у Жагубици

Данас ће се одржати конференција ср. Хомољског, ради кандидације. Конференцији присуствоваће Љ. Стојадиновић — Сегединац, П. Петровић, обласни посланик и други.

Демократи у Пожаревцу.

Данас је у Пожаревцу конференција демократа, на којој ће се извршити кандидација посланика за варош Пожаревац и срез пожаревачки.

Има више кандидата међу којима господа: Драг. Рашковић, адв. Мих. Крстић, пресед. општ. пожаревачке, Драг. Мидић, делов'ођа општ. пожаревачке и Милан Шајановић, трг. из Пожаревца.

Вести

—

Пажња грађанству. — 9. пешад. пук вршиће гађање бојевим мецима и то бомбама у јамама 200 метра удаљено од општ. клисуре. Гађање ће се вршити четири пута недељно и то од 1. августа: понедеоником уторником, средом и четвртком пре подне. Ово ће гађање трајати до 20 августа о. г.

Закон о становима. — Министарство Социјалне Политике издало је овај комуникеа: У последње време листови доносе било појединне белешке било читаве написе о томе како се у Министарству Социјалне Политике спремају измене у сапаштњем Закону о становима. Све су те вести нетачне.

За доношење Закона или за ч њење измена у онима који постоје надлежна је Народна Скупштина. Како она има да приступи избора народних посланика који ће се обавити 11. септембра ове године, то и питање о З-кону о становима биће предмет браће Министарства Социјалне Политике тек после свршених избора када се образује тело надлежно за решавање овог питања. Толико ради обавештења јавности.

Обласни рачуноиспитач. — Главна Контрола поставила је за рачуноиспитача области пожаревачке г. Григорија Ивановић, рачуноиспитача у пензији.

Реке су опале. — Због велике суше све реке у области пожаревачкој опале су тако јако, да се могу прегазити. Морава је веоме мала а Дунав и ко исто.

Зашто се не насипа?! — У Железничкој улици, баш код саме сточ ве пијаце и данас постоја бара и блато и општина не налази за потребно да на ономе месту донесе и баци неколико кола шљунка, који има на својој сопственој утрини.

Курсеви за мајсторе занатских школа. — Министарство Трговине и Индустрије одобрило је кредит од 80 хиљ. динара за приређивање курсева за мајсторе занатских школа у целој земљи.

Црквена слава. — Саборна (стара) пожаревачка црква прославиће ове године своју црквену славу летњег Св. Арханђела 13/26 јула у уторак т. г.

У очи славе у вече у 6 сати биће бденије.

На дан славе биће Архијерејска служба у 8 и по сати пре подне, а после служба резање славског колача и уобичајено послужење гостију.

После подне народно весеље пред црквом.

Сутра дан по слави у 11 сати пре подне црква приређује парастос покојним свештеницима који су служили при овој цркви и црквеним добротворима а по подне народно весеље.

Пут поред железничке станице. — Још у почетку пролећа општина је трасирала пут поред железничке станице, на истоме набацала изломљене цигле, те га тиме створила непроходним. Лето је на измаку а пут није довршен. Започело се, па се стало.

Поред све железничке пруге не може се у влажним данима тим путем

прођи а да је среће као несреће, да се тај пут наспе, уреди, те да се на тај начин сачува капирма у Косовској улици, која општину скупо стаје.

Државна ратарска школа. — Од 1. октобра ове год. у зграни области расадника отвориће се државна ратарска школа, као што је у Шапцу и Крагујевцу.

Са пожаревачке пијаце. — Цена пшеници је 100 к. до 290 дин; кукуруз 200—210 дин., јечам 210 дин., овас по 250 дин., сено 80—90 дин. 100 кила.

Дебеле свиње до 13 дин. кило жива мера.

Због суше. — поскупеле су у општи сва животне намирнице али је зато спала цена живини, рогата марва има срећњу цену али се зато више месо говеђе продаје по 14 дин. кило.

Певачко Друштво »Слога«. — Како је Певачко Друштво »Слога« отпочело свој рад, с тога отвара упис нових чланова певача.

Усмене пријаве примају сви чланови певача. Управа.

Стране вести

Поновни терор у Русији. — Последњих дана поново стижу вести из Русије о терористичкој активији совјетске владе. Хапшења се врше у масама не само у градовима него и у селима. Било је у већем броју и смртних пресуда. Овај нови терор совјетске владе тумачи се тиме, јер се у Русији појављује велико незадовољство и расположење је врло критично. Совјетска влада терором хоће да запаши становништво и да га одврати од превратничких намера.

Слаби изгледи за жетву у Италији. — Док се финансијска криза у Италији огледа у свакодневном падању новчаних завода, дотле су изгледи за овогодишњу жетву врло неповољни: већ месецима влада суша. Пуља је сержена, исто тако Калабрија и Сицилија. У Северној Италији је још горе, јер се суши придружио један нов бич за овогодишњу летину: неки досад непознат паразит, који се брзо проширио на велике просторије засејано житом. Он се јавља на појединим стабљике; стабљика оболи и лагано се осуши. У пределе погођене овом невољом дошли су многи стручњаци али нису успели да пронађу средство за борбу против свог паразита, те су се ограничили само на савет да се жито одмах покоси, како би се из њега извукла макар каква корист. Па тако је и учињено. Због јаких врућина и суше, и трожње је свуда у врло рђавим условима: у Пуљи се може сматрити као потпуно уништено.

Шумски пожари у Румунији. — Осим дана избило је на неколико места шумских пожара и у Румунији. Мислило се у први мах да су ти пожари дело непријатеља, но доцније се испоставило, да су пастири својим ватрама из непажње запалили шуме. Штете су огромне.

СПОРТ

»Јасеница« — „Славија“

Данас на игралишту С. К. »Славије« одиграће се реванш утакмица између Паланачке „Јасенице“ и овдашње »Славије« Почетни ударац биће у 5 часова по подне.

Како Паланчани располажу са уиграном четом, то се надамо, да ће нас умети задовољити својом игром.

Како су Паланчани ове последње недеље постигли игром са „Бурђем Смедеревцем“ и постигли резултат са 3:1 то ће нам Паланачка „Јасеница“ узети показати, како се игра са округлим предметом, јер њен играч уме и зна владати са округлим предметом.

»Славија« својим гостовањем у Паланци, била је за време игре, топло поздрављена од стране публике, а тако исто њени играчи и чланови понашали су се својим спортски, према једним странним клубом. Надамо се да ће се Пожаревачка спортска публика, умети понашати према озбиљним Паланчанима, тако да би што боље успомене однели у Паланци. Бож. Милошевић.

Из С. К. „Славије.“

Позивају се доле именовани играчи да у недељу данас 24 јула ов. год. дођу неизоставно у 4 и по часа по подне на игралишту „Славије“ ради одиграванја реванш утакмице против Паланачког С. К. „Јасенице.“

Б. Милошевић, В. Стефановић, Д. Анђелковић, Д. Благојевић, Д. Тодоровић, И. Марковић, И. Пантелић, И. Цајевић, Ј. Николић, М. Марковић, Н. Ђорђевић, Н. Новаковић, Паја Цековљанић и Тодоровић II.

Ко изостане биће најстрожије кажњен.

»Жеп.«

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУПА“

Само још данас у недељу дневна и вечерња представа

Тајна заповест

Снажна драма из морнарског живота и интернационалне шпијунаже у 8 чинова.

У главној улози ЕДМУНД ЛОВЕ

Доцатак III део 1000 корака ЧАРЛСТОНА.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО“

Само још данас 24 јула вечерња представа

Галантни разбојник

(Лик Турчин) драма у 7 чинова о најпоузданијем ривјем разбојнику.

У главној улози ТОМ МИКС.

Почетак дне нах у 4 и по а вечерња у 9 и по часова.

Огласи

ПРОДАЈА

Разног непокретног имања. Ко се интересује нека пита у радњи

1—5 Малована Трифуновић.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

у Таковској улици бр. 42 а у исто време и продаје се пео са зградама.

Уштатати у истој кући за цену и остале услове. 1—2

ЛИЦИТАЦИЈА

Управа Обласне Болнице одржаће на дан 30 о. м. од 16—17 часова II гу јавну усмену лицетацију за набавку потребних јој количина зелени за супе, купуса, јаја, меса говеђег и јагњећег (овчијег) за време од 1. августа до 30 новембра 1927 год; као и 200 мет. дрва.

Услови и остало у економату болнице.

ШТИМУЈЕМ КЛАВИРЕ

А. Александров ић,
Болничка 2.

ПУТНИЦИМА ЗА ХОМОЉЕ

Ако желите безбрижан пут у Жагубицу депонујте вашу готовину код Млавске Штедионице у Петровцу, Трговачке Банке у Пожаревцу или Босанске Б нке у Бео раду.

Депоновани новац о тих по вашем приспећу уз минимални обштак за провизију исплатиће вам Х МОЉСКА БАНКА у Жагубици која увек располаже довољном готовином за подмирење Жагубичког тржишта. 1—3

ПРОДАЈЕМ кућ е и земљу у „Могили“

Упитати: Нем њина 47 1—5

СТАН тврдо зидан нов, у дворишту иза моје куће, од 2 велике собе на спрат, и све у приземљу, са електричним осветљењем и остали од дућана. Издајем под закуп од сад па до Митровдана.

1—5 Миливоје Ж. Антић.

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код општине а на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	14 —
Свињско	18 —

С поштовањем
Никола Д. Сенинић

Извештавам п. грађанство вароши Пожаревца и околине, да сам моју

ОБУЋАРСКУ КОЖАРСКУ РАДЊУ

ПОД ФИРМОМ

БРАНА К. ПРОТИЋ

— у Пожаревцу — Табачка чаршија —

реновирао и снабдео робом првог квалитета, свима сортама за обућаре и ципчаре. Исто време препоручује обућарима ГОТОВЕ ОВРТАЉЕ по ниској цени.

Препоручује велики избор готових ципела, мушких, женских и дечијих.

Папуча црних и жутих, вежених са опсецима.

Поруџбину израђујем по ниској цени, — све врсте.

С поштовањем
1—3 н Брана К. Протић.

Управа Саборне — старе Пожаревачке цркве приређује на други дан славе цркване 14/27 јула т. г. у среду у 11 сати пре подне

ПАРАСТОС

СВОЈИМ ДОБРОТВОРИМА:

Књазу Милошу Обреновићу, Кнегињи Љубици, Хаџи Тики Николићу трг., Перси Мамићки, — Белосавић, Сави Николићу Шапинцу, Чановић књиговођи штедионице, Сави Девићу трг., Најди Каменовић, Јовану Петровићу — Неши, Голубу Лазаревићу, Миди Голубовић, Лазару Петровићу поручнику, Владимиру сину Перке Лукић учитељице, Стојану (Стојанчићу) Павловић трг. Вучку Вучковићу Долећ.

СВЕШТЕНИЦИМА:

Проти: Вићентију Протићу, Кости Јоакимовићу, Живку Ивановићу, Томи Протићу.

Свештеницу: Атанасију Бранковићу, Коси Девићу, Сави Поповићу, Ђорђу Јевтићу, Сими Николајевићу, Јевтићи Протићу, В си Живковићу, Стаиоју Поповићу, Дим. Борђевићу, Милану Борђевићу, Мики Поповићу, Милану Илићу; Сави Протићу, Милану Богдановићу, Стевану Протићу, Живојину Живковићу, прото-ђакона Јову Костића, и богослова Љубу Ђ. Јовановића.

Позивају се сродници, пријатељи и познаници да присуствују овоме парастосу.

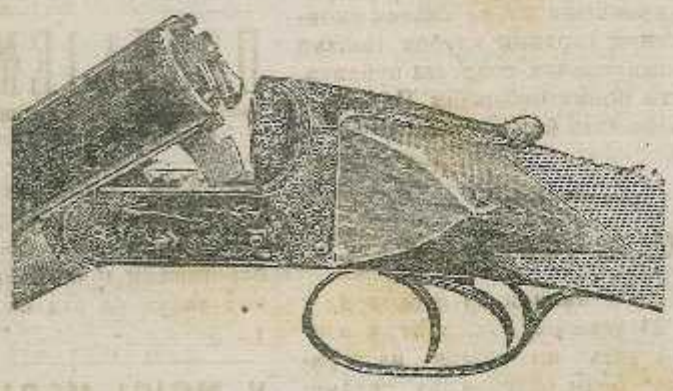
Управа
Саборне (старе) Пожарев. цркве.

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА
ЛАЗАРЕВИЋ и МИТИЋ
Табачка чаршија до хотел „Плуг“

Поред добро сортиране гвожђарске робе имамо на стовариште и разних

ловачких ПУШАКА
ЛЕВОЛВЕРАБ ровинг 6·35

МУНИЦИЈЕ и сав потребан ловачки прибор, као **барута финог и прангијског.**

Цене су солидне, роба је првог квалитета.

Ловцима нарочити попуст.

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ 1—4

МАНУФАКТУРНА ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА
СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА
у Пожаревцу.

ПРЕСЕЉЕНА ЈЕ преко пута у ново озидани локал г. Живка Грујића, — где је био Лазар Крстић, трг.

С поштовањем
Станојло Стефановић.

2—4

ШКОЛА ВЕЗА
СВАКИ ОНАЈ КО ЈЕ КУПИО ШИВАЋУ МАШИНУ „КЕЛЕР“

може научити БЕСПЛАТНО ВЕЗ. Упис ће трајати 15 дана.

После уписа предавање се радови најновији и најусавршенији на шиваћој машини „Келер.“

Предавање се ВЕЗ АЖУР и тако даље.

Школа ће бити код г-ђе Олге Гајићеве.

Упис вршиће се код Воје Павловића, кројача и г-ђице Олге Гајићеве, учитељице веза.

Тако исто и свака друга која има шиваћу машину централ бобин (округао чунак) — може се уписати.

Сав прибор за вез даваће г-ца Гајићева.

По свршеном курсу у Пожаревцу ОТВОРИЋЕ СЕ ШКОЛА ВЕЗА и у варошици БОЖЕВЦУ.

Упис у Божевцу вршиће СТОЈАДИН МИЛУТИНОВИЋ, продавац шиваћих машина „КЕЛЕР.“

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД

у Трњанском брду, у величини 3 ланца земљишта, са кућом у винограду од тврдог материјала, са 4 одељења, шупа за кола, штала, подрум, бунар и разним воћем засађеним — које је на роду.

Обратити се подписатом.

3—3 ЕМИЛИЈИ ВОЧЕК, удови.

ЗА ИЗДАВАЊЕ
ДВА СТАНА

у Дагдовићевој улици код Занатлијске школе. Сваки стан има: две собе, предсобље, трпезарију, кујну, шпајз, засебан подрум и таван, вешерницу, електрично осветљење и башту од 8 ари. Усељење од 1. августа.

ЈЕДАН СТАН у Доситијевој ул. бр. 4 до великог дрвећа: две собе, кујна, шупа, вешерница и службеност подрума. Усељење одмах.

Издаје Трпша Каплеровић, адвокат.

2

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице.

Виноград са родом до г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

2—10 Милорад Ж. Милојевић

МЛАЂЕГ КЕЛНЕРА
Потребује кафана »Уједињење«.

ЧЕЗЕ елакс осовине Продаје

Димитрије Новковић, кафеџија код „Уједињења.“

СТАН са 4 одељења, кујном и осталим удобностима у Превренској ул. бр. 40 издајем одмах под кирију.

Ник. П. Јотић.

ДУЋАН
у Милановој улици издајем одмах

Упитати
Александра М. Трифуновића

1—3

---

2 КУЋЕ

у Љубичевској улици преко пута кафане »Цар Душан“ продајем на слободне руке.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ у Пожаревцу или мени лично.

Живојин Бошковић
к. ф. код „Златног Грозда.“
Београд.

2—3

У центру вароши у улици Краља П. тра бр. 47 до кафане »Народна Касина,« издаје се

Један дућан са подрумом

подесан за сваку бранжу а у дворишту

Стан са два одељења и шупом.

За цену обратити се сопственику.

Живко Илановић
трг.

3—

ПРОДАЈЕМ КУЋУ у Брањеч. малу са плацем од 10 ари

2 хектара оране земље у близини ове вароши,

Издајем одмах АМБАР подесан за пшеницу.

1—3 Љубиша Ж. Спасић.

НА ПРОДАЈУ

по врло повољној цени, КУЋА СА ПЛАЦЕМ у Љубичевској улици. Обратити се Божицару Д. Милошевићу.

трг. сир.

2—3

Магацин с кошем

у Косанчићевој улици, Миносава Јосића. Издаје се под закуп.

За услове обратити се у радњи

3—6 Цветка Јов. Првуловића

МОТОР АУТОМОБИЛСКИ

„Itala“ 35 коња подесан за моторни чамац продајем врло јефтино.

Рашко Матић,
инсталатер.

3—3

ЛОКАЛ у коме је г. Мита Божиновић издајем одмах под закуп. За услове обратити се лично мени

Властимир Карапић,
трг.

2—3

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 59 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 28. ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за прилослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ИМАДОСМО – НЕЗНАДОСМО, ИЗГУБИСМО – ПОЗНАДОСМО.

Неки филоссфа тражили су срећу па су нашли, да је она у узвржавању суђења, у духу који остаје резервисан, који ништа не каже. Ма колико се ово тврђење показало као тачно, — јер у истини у животу много боље пролазе они људи, који не доносе суд о догађајима, стварима и личностима, људи који ћуте, — ја сам противно овоме увек волео, да не само говорим већ и да напишем како мислим о људима, стварима и догађајима. без обзира на то што због ове особине, не само што нисам срећу нашао, већ ме несрећа није никад напуштала.

Обзривост налаже човеку, да не силази трчећи низ степенице, јер може скрхати врат, али зато често пута савест налаже, да трчи низ степенице ма и врат сломио, да би спасао рецимо дете коме је живот у опасности.

Ма како да би ми обзривост налагала да будем индиферентан према развоју догађаја у радикалној странци, савест ми налаже императивно, да уђем у те догађаје, и донесем свој суд о њима. Дужност ретко награђена, често чак и кажњена. јер она навлачи зло и несрећу на онога који је испуњава, па ипак ја то чиним.

Свака појава у природи има своје узроке и последице. Како је у природи, тако је и у животу појединаца корпорација и читавих странака.

Узроци који су изазвали образовање, радикалне странке познати су, и они леже у терору и потиштености који су изазвали борбу народа за задобијање грађанских права и слобода под заставом радикалне странке. После дуге политичке борбе, радикална је странка по цену великих жртава, изборевала народну самоуправу у општини, срезу и округу извојевала слободу збора. погађања и уоружавања, слободу штампе и т. д.

Са народом који живи и развија се у слободи, радикална странка имала је мудрости и куражи, да приступи извршењу националног задатка Резултат њеног рада на овоме пољу јесте велика држава — Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца

За овако велика дела, ваљало је имати великих идејних људи. И радикална странка имала их је у лицу: Пашића, Миловановића, Протића, Пачуа, А. Николића, Вујића, Љ. Јовановића, и осталих. Ови људи били су господари идеја и реалног знања.

По законима природе, да што живи мре, и ови великани са малим изузетком подлегли су законима, и нестало их је са лица земље, да буду замењени људима без идеала, људима који би се могли категорисати на људе којима владају страсти задовољства и амбиције, и на људе, којима владају страсти завидности и љутње

Људи са страстима задовољству створили су КОРУПЦИЈУ, која је код оних других са страстима љутње изазвала РЕВОЛТ.

Ове две групе сукобиле су се на пољу борбе о власт, и о престижу у клубу, која је борба повела радикалну странку, једну од најмоћнијих и најзаслужнијих странака, да у ове изборе уђе разробљена и поцепана и да из оних по свему судећи из ће ослабљена и унижена, са болним ударцем и речима: „**имадосмо — незнадосмо, изгубисмо — познадосмо**.

Raul.

Партиска кретања

—:—

Демократи у Пожаревцу.

На дан 25 ов. мца одржана је у Пожаревцу у кафани „Плуг“, конференција демократа варошки Пожаревца и ср. пожаревачког, ради кандидације.

Присутних је било 113 делегата, чији су гласови пали овако: за г. Драг. Ранковића, адв 40, Мих. Крстића, председ. општ. пожар. 37, Драгутина Младића, секрет. општ. пож. 25 и Милана Шамановића, трг. 11.

По саопштењу резултата г. Крстић се изјаснио да овај избор одобрава.

Напоменуто и са похвалом истаћемо рад демократа на овој конференцији, јер је гласање вршено тајно са листићима, и на сваких 50 гласова, које је странка на последњим изборима добила, био је по један делегат.

Код радикала ове ствари иду другојаче. Или шпана руља навиче кандидата, или се сам кандидат натура на тај начин, што се једно исто лице одазива за неколико општина и гласа.

Демократска листа.

Предата је суду и оцарињена ова демократска листа за област пожаревачку:

Носилац:

Др. Војислав Маринковић, Мин. Иностр. Дела.

срез млавски

Кандидат: Драг. Рајковић, трг. из Петровца заменик: Влада Милошевић, економ из Старчева.

ср. пожаревачки.

Кандидат: Драг. Ранковић, адв. из Пожаревца.

Заменик: Јеврем Илић, вем. из Дубровице

ср. рамски.

Кандидат: Драгољуб Илић трг. из В. Градишта

Заменик: Александар П. Рајковић, каф. из Миловца.

ср. моравски и хомољски.

Кандидат: Лазар Радивојевић инжињер из Кушиљева.

Заменик: Коста Ђорђевић, трг. из Жагубице.

ср. голубачки и звишки

Кандидат: Андра Павловић, трг. из Голубца

Заменик Филип Вукотић, трговац из Кучева.

Радикали у Кучеву.

На листи Љубе Стојадиновића, — Сегединца кандидовани је Јоца Војиновић, трг. из Кучева, а на листи Стојадина Павловића Милован Белић кмт. из Кучева.

Радикали у Хомољу.

На конференцији радикала ср. Хомољском одржаној у Жагубици кандидовани су на листи Љубе Стојадиновића — Сегединца Милутин Стојковић, председник општ. Жагубичке; а на листи Стојадина Павловића, Драг. Милошевић земљ. из Сувог Дола.

Радикали у Млави.

Кандидат на листи Љубе Стојадиновића — Сегединца — Драг. Илић председ. општ. и обл. посланик из В. Лаола, а на листи Стојадина Павловића Др. Јевремовић, управник болнице из Штапа.

Вести

Поступак за осуду. — На радикалној конференцији одржаној 24 ов. мца у Кучеву поред осталих гостију са стране, био је присутан и већени члан радикалне странке г. Петар Петровић, свештеник и обласни посланик из Голупца. Како смо обавештени због неких речи изменама х између њега и среског поглавара, овај је отишао у канцеларију и послао позив, да му г. Петровић одмах следује.

Како г. Петровић, није хтео напуштати конференцију, то није позиву одмах следовао, услед чега је поглавар послао два жандарма са пушкама који су г. Петровића отерала у поглаварство.

Господин Петровић је првак једне државотворне странке, свештено, лице члан духовног суда у пензији и обласни посланик, на кога се са њим овако поступа, онда може се појмати шта може задесити остале смртне.

Радикална странка се није за ово борала, и они који се оваким методама служе, чине врло рђаве услуге данашњем режиму.

У свима озбиљним круговима без разлике странака овај поступак навукао је на осуду и негодовање.

Сувар бозова. — На државној пожаревачкој станици, пред полазак београдског воза на дан 25 ов. мца око 8 и по часова вече, при уласку у пожар. станицу, дошло је до судара путничког воза са теретним возом, који је маневрисао. Том приликом лакше је повређено неколико лица, а обе локомотиве оштећене су.

Комисија од стране дирекције воћа истрагу да утврди кривичну одговорност и процени штету.

Народна Банка ће давати кредите већим занатлијама. — На интервенцију Занатске Коморе, да Народна Банка није позајмице великим занатлијама, пошто је Занатска Банка тежиште своје кредитне политике премена на давање позајмица малим занатлијама, који су многобројнији, управа Народне Банке одлучила је да овај захтев прихвати и у своме извештају Занатској Комори изјављује, да ће у будуће нарочито имати у виду веће занатлије при давању зајмова.

За унапређење наше шећерне репе. — У Министарству Пољопривреде и вода састала се конференција ради оснивања нарочите станице за производњу семена шећерне репе да би се наша држава емансипирала од увоза шећерне репе са стране. На конференцији су били заступљени Министарство Пољопривреде, приватне селекционе станице за шећерну репу, произвођачи шећерне репе и фабрике шећера.

Утврђивање леве дунавске обале код Смедерева. — Хидротехнички Одељак у Панчеву предузеће у току овог лета радове на утврђивање леве дунавске обале и то на супрот Гроцке на супрот Смедеревске Аде и на делу код ушћа новог ковинског зимовника. За набавку 4.000 кубних метара камена одобрен је кредит од 536.000 динара.

Унутрашње уређење палате Народне Скупштине биће поверено домаћим подузетницима. — Министарство грађевина је одлучило, да се унутрашње уређење нове зграде Народне Скупштине уступи домаћим подузећима. Одлука о набавци потребног материјала из репарационог контингента стављена је ван снаге. Тиме се нашло на сусрет жељама наших индустријалаца и обртника.

Нове локомотиве на рачун репарација. — Пре неколико дана стигло је из Немачке двадесет нових локомотива на рачун репарација. Од тих двадесет нових локомотива добила је београдска железничка дирекција 10 комада а загребачка железничка дирекција такође 10 комада. Локомотиве су како сазнајемо из стручњачких кругова врло добре и савршеније од досадашњих. Имају све модерне помоћне техничке уређаје. То су тип најмодернијих локомотива какових сам град и сама Немачка за своју употребу. Тако ће се помоћу тих локомотива знатно помоћи нашем железничком саобраћају.

Изгледи на слаб принос кромпира. Према извештајима које је примило Министарство Пољопривреде и Вода изгледи за принос кромпира у овој години су врло слаби. Главни узрок овоме лежи у овогодишњој суши која је почела баш онда кад је кромпиру била потребна велика влага за добро развијање плода.

Пажња грађанству. — Услед незрелог воћа, а нарочито бостана, који се по велику цену продаје на пожаревачкој пијаци, појављују се у грађанству чести случајеви оболења стомака и дизентерије.

Скрећемо пажњу грађанству на за своје новце не купује болест.

Из биоскопа. — Да би могла и остала публика која посећује биоскоп гледати филмове који се дају у «Бра-ничеву», — исти филмови даваће се сваког петка само увече и у „Српској Круни".

Убио га мотком. — Из Александровца нам јављају: 23. о. м. око 5. сати по подне Светозар, унук Николе Стојановића из Александровца убио је мотком Радомира Т. Бељића из Александровца.

Радомир је чувајући своје овце заспао а Светозар га је багремовом мотком почео ударати по глави и лицу тако да му је сву главу размрскао. Од тих удараца Радомир је одмах умро. Убица је у рукама власти. Убица је стар 20 а убијени Радомир дечко од 14 година.

СПОРТ

Прва хазена утакмица у Пожаревцу.

У Недељу 31 ов. м. одржаће се квалификациона хазена утакмица између Брагуљевачког С. К а »Шумадија" и овд. С. К а »Викторија" за пријем Викторијине хазене у чланство Београдског Хазена Полевеза. Пошто ће ова утакмица бити прва хазена утакмица у Пожаревцу то за исту влада велико интересовање нарочито код млађег женског света. Утакмица ће се одржати на игралишту овд. С. К-а »Славија" под надзором савезног судије г. М. Николића из Београда.

Група лакоатлетичара у Пожаревцу.

Прошле године основано је ово друштво под вођством г. Милана Станковића овд. пимарског радника. Зато време ово је друштво показало видне резултате. Али одласком вође у војске ово друштво заустављ мало свој рад. Ово је друштво гајило изузетно ове гране спорта: трчање, бокс и хрвање. Доласком геометра у Пожаревац јавља се г. Шмит, Србин Сарајева у боксу, који почиње са рационалним тренингом ове групе. У овој групи спадају ови чланови нашег града: Никола Станковић, Живота Марјановић, Стеван Нушић, Владимир Вучићевић, Мила Богдановић, Божидар Марковић и Драгиша Рајковић.

Ми овој групи желимо успех.

Л—Ћ

Стране вести

Конгрес славенских туристичких друштава. — Агенција Пат јавља, да ће се у месецу септембру одржати у Пољској конгрес чехословачких, југословенских, бугарских и пољских туристичких друштава. Прва два дана биће посвећена седницама, које ће се одржати у Кракову. Туристи ће посетити варош Вјелицка, која је чувена са својим мајданима фосилне соли, а затим ће бити приређене екскурзије у планине Пиенини и Закопане. За овај конгрес припрема се нарочито годишње пољско издање које ће се односити на туризам у славенским земљама.

Стрељање Друзиловског. — Познато је да је совјетски највиши суд осудио Друзиловског због шпијунаже и фалсификовања докумената на смрт, — ја његов бранилац па и он сам молили су да се казна ублажи. Сада је централни Извршни Одбор СССР. одлучио да се Друзиловскова молба о помиловању одбије. У среду 13 о. м. извршена је смртна пресуда над Друзиловском.

Нове лечничке плате у СССР. — Услед слабе зараде лечници у Совјетској Русији захтевали су последњих година реноду-

пије у велику материјалну беду. Да би се им донекле помогло председништво централне екзекутиве СССР, донело је ново наређење према којем се опрећују нове таксе за лечнике и ветеринаре. Ове плате пијанове повишење се са 15—25 процената.

Немачки извоз у Пољску. — Према вестима познањског листа „Купиец" удружило се известан број немачких трговачких и индустријских фирми у једно друштво које је ставило себи у задатак да организује и шири извоз немачких продуката у Пољску. Овај нови конзорцијум репрезентује све најважније гране немачке индустрије, чији продукти се још траже у Пољској.

Микробиолошка станица на најсевернијој тачки континента — Руска Академија Наука отвориће кроз најкраће време на најсевернијој тачки нашега континента — на такозваном „Магнетном Шару" — модерно уређену микробиолошку станицу.

КРАТКЕ ВЕСТИ

—:—

— У америчкој Унији број аутомобилских жртава лањске године износи око десет хиљада.

— У Северној Америци број људских жртава од јаке врућине износи око 30 особа.

— У Бечу је ухапшено више особа за које се дознало, да су по наговору руских бољшевика потпиривали немире у Бечу.

— У Кинеској су велике поплаве услед сталних киша.

— У Палестини је проradио један изумрли вулкан.

— До сада је установљено, да је приликом бечких немира погинуло 99 особа.

— У Пешти су нађене у промету нове фалсификоване новчанице од хиљаду франака.

— Поговарa се да је са Крита утекао бивши грчки диктатор Пангалос.

— Румунска влада спрема закон о забрани алкохолних пића.

— У целом свету има тридесет и три велика града која броје више од милиона становника.

Уметничка оргуља

—:—

Пре много, много година живео је један врло вешт млад оргуљар, који је направио већ више оргуља од којих свака потоња беше боља од пређашње. Најзад направи једну оргуљу, која је била тако уметнички израђена, да је сама почињала да свира, кад би младенци ступили у цркву. Кад је он ову оргуљу свршио, гледао је девојке у својој земљи, изабрао најпобожнију и најлепшу и венчао се њоме, али чим је он с младом прешао црквени праг, — ограђен многобројним пријатељима и рођацима, од којих је сваки носи по једну гранчицу у руци, или рупицу од капута — његово је срце било пуно поноса и самољубља. Он није мислио ни на своју вереницу ни на Бога, него на то како је он вешт уметник, како му нико не може бити раван, и како му се сви људи диве и чуде, кад оргуља почне сама да свира. Он уђе са својом лепом вереницом у цркву, али оргуља остаде нема. То оргуљар прими силно к срцу, јер је, пун гордости мислио, да кривица може бити само по веренице, и да му она није верна. Целога дана не проговори с њом ни речи, предаће, спаковa кришом свој пртљаг и оста ван младу.

Кад је неколико стотина миља отишао далеко, спусти се у неку тућу вољу, где га нико није познавао и о њему питао. Тамо је живео мирно и сам десет година. Тада га обузе неки неизказани страх, за домовином и остављеном младом. Стално је морао, да мисли, како је она била тако побожна и лепа, и како је он тако злопамерно оставио. Пошто је узалуд све чинио да би угушио своју жудњу, реши се, да се врати и да је моли за опроштај. Путовао је дању и ноћу, да су му се ноге израњавиле, и што је више приближавао домовини, све јача беше његова тежња и све већи његов страх, дали ће она опет бити тако добра и пријатна према њему, као онда, док му је била још вереница. — Најзад он виде још издалека торњеве очинскога града, како се блистају на сунцу. Тада стаде, да трчи из све снаге, тако, да су људи око њега вртоли главом и говорили, »Ово је или лопов, или полуцео човек!«

Али, чим је ступио на градску капију, виде, како му иде у сусрет нека пратња. Тамо, иза сандука иђаше је гомила људи, која је плакала. — „Кога сахрањујете то, добри људи, те тако плачете?" „Лепу оргуљарову жену, коју је њен невољни муж оставио. Она је њима свима толико добра учинила да ћемо је сахранити у пркви." Ништа није одговорио, већ мирно пође песнуте главе, пород саркофага и помагао је да га носе. Нико га није познао; кад су чули како без престанка јеца и плаче, нико га не узнемири, мислећи да је то један од многих сиромаха, коме је покојница за живота учинила какво добро. Тако дође поворка у цркву, и чим су носачи прешли црквени праг, оргуља поче да свира. Стављше ковчег доле пред олтар, и оргуљар се лако наслони на стуб пред себе, а слуша о је тоговне, који су бивали све јачи и јачи, тако силни, да се црква из темеља њуљала. Очи су му се склопиле, јер је, од дугога пута, био силно уморан, али је његово срце било весело, јер је знао, да му је Бог опростио, и кад и последњи звук одјекну, паде мртав на камени под. Људи подигоше тело, познадоше га, отворише сандук и положише га поред веренице. Кад затворише сандук, оргуља поче сасвим лагано, да свира. Од тада више никад није сама свирала.

С немачког.

М. П.

Захвалност

Приликом сирта мога сина, Бранка Пешића браварског помоћника, изјављујем дубоку захвалност Г. Г. III фу, Мигационеру, осталом особљу Нож. Окр. Жепеа. радионице, Г. учитељима као и осталом грађанству, која га отпратише до вечне куће.

27 јула 1927 год.
Пожаревац

Вечито ожалошћена
мајка Тодора Т. Пешића,
са осталом фамилијом.

Огласи

ПРОДАЈА

Разног непокретног имања. Ко се интересује нека пита у радњи

2—5 Милована Трифуновића.

ПУТНИЦИМА ЗА ХОМОЉЕ

Ако желите безбрижан пут у Жагубицу депонујте вашу готовину код Млавске Штедионице у Петровцу, Трговачке Банке у Пожаревцу или Бизинске Банке у Београду.

Депоновани новац одмах по вашем пријављењу за минимални одбитак за провизију исплатиће вам ХОМОЉСКА БАНКА у Жагубици која увек располаже довољном готовином за подмирење Жагубичког тржишта. 2—3

3 ЛАНЦА ОРАЋЕ ЗЕМЉЕ КУЋА

са плацем издајем под закуп. Празан плац продајем.

Пожаревац — Упитати Драга Васељевић, до Окр Желез. Станице.

1—3

У БРАВАРСКОЈ РАДЊИ Душана Милорадовића

потребан један РАДНИК — КАЛФА

КУЋУ моју у Љубичевској ул. 16 издајем од 15 августа и од кирију, две собе, кујна, предсобље и подрум и осталим удобностима.

Обратити се ПЕТРУ НИКОЛИЋУ, Скендербегова ул. 20 у Београду 1—3

ВЕЋИ СТАН за издавање. Ближа обавештења код Радомира Живковића, (зграда Окр. Банке.)

1—3

СТАН већи за издавање уселити се одмах и **КУЋА** на продају већа.

Упитати Јанковић и Рајковић абаџије.

ПРОДАЈЕМ кућу и земљу у „Могили"

Упитати: Немањина 47 2—5

СТАН тврдо зидан нов, у дворишту иза моје куће, од 2 велике собе на спрат, и две у приземљу, са електричним осветљењем и осталим одељењима. Издајем под закуп од сад па до Митровдана.

2—5 Миливоје Ж. Антић,

ЛИЦИТАЦИЈА

Управа Обласне Болнице одржаће на дан 30 о. м. од 16—17 часова II-гу јавну усмену лицитацију за набавку потребних јој количина зелени за супе, купуса, јаја, меса говеђег и јагњећег (овчијег) за време од 1. августа до 30 новембра 1927 год.; као и 200 мет. дрва.

Услови и остало у економату болнице

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

у Таковској улици бр. 22 а у исто време и продаје се део са зградама.

Упитате у истој кући за цену и остале услове. 2—2

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 ара.

Виноград са родом до г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

3—10 Милорад Ж. Милојевић

У центру вароши у улици Краља Петра бр. 47 до кафане »Народна Касина,« издаје се **Један дућан са подрумом** подесан за сваку браншу а у дворишту **Стан са два одељења и шупом.**

За цену обратити се сопственику.

Живко Иванович
3— трг.

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код општине и на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	14 —
Свињско	18 —

С поштовањем
Никола Д. Селимовић

2

ПРОДАЈЕМ КУЋУ у Бранач, малу са плацем од 10 ари **2 хектара** оранице земље у близини ове вароши.

Издајем одмах АМБАР подесан за пшеницу.

2—3 Љубиша Ж. Спасић.

НА ПРОДАЈУ

по врло повољној цени, КУЋА СА ПЛАЦЕМ у Љубичевској улици. Обратити се Божидару Д. Милошевићу трг. овд.

3—3

Магацин с кошем

у Косанчићевој улици, Малосава Јосића. Издаје се под закуп.

За услове обратити се у радњи

4—6 Цветка Јов. Првуловића.

ЛОКАЛ у коме је г Мита Божиновић издајем одмах под закуп. За услове обратити се лично мени

Властимир Карапић,
трг.

3—3

Препоручујем овд. грађанству

плетених сандала по Парискоме моделу у разним бојама

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена.

Радња се налази до казанџијске радње Воје Првуловића, (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
опанчар.

14—15

ДУЋАН у Милиновој улици издајем одмах

Уштатп
Александра М. Трифуновића

2—3

ЗА ИЗДАВАЊЕ
ДВА СТАНА

у Давидовићевој улици код Занатлијске школе. Свака стан има: две собе, предсобље, трпезарију, кујну, шпаја, засебан подрум и таван, веранду, електрично осветљење и башту од 8 ари. Усељење од 1. августа.

ЈЕДАН СТАН у Достанијевој ул. бр. 4 до великог пијаца: две собе, кујна, шупа, вешерница и службеност подрума. Усељење одмах.

Издаје
4

Трпша Канлеровић,
адвокат.

---

2 КУЋЕ

у Љубичевској улици преко пута кафане „Цар Душан" продајем из слободне руке.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ у Пожаревцу или мени лично.

Живојин Вешковић
каф. код „Златног Грозда,"
Београд.

3—3

КРЕЧ

Јефтиније од пијачне цене на вишс и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.

9—10 Јованова 10.

Сваки напредан земљорадник, да повиси принос својих озимних усева мора већ код јесенске сетве употребити

ВЕШТАЧКА ЂУБРИВА

а од свих нарочито

СУПЕРФОСФАТ

која даје огромну повишицу приноса. — Сва вештачка ђубрива а особито СУПЕРФОСФАТ купи ув најповољније дневне цене.

„ФОСФАТ" Д. Д. ЗАГРЕБ 1
Мажуранићев трг 4. — Телефон 18—39.
Све упуте и брошуре о употреби вештачких ђубрива бесплатно.

МАНУФАКТУРНА ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА
СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА
у Пожаревцу.

ПРЕСЕЉЕНА ЈЕ преко пута у ново озидани локал г. Живка Грујића, — где је био Лазар Крстић, трг.

С поштовањем
Станојло Стефановић.

3—4

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.
Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2). Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред папира и првостепених интабулација.

3). Есконтовање меница са сигурним жиром.

4). Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5). Куповину и продају свих хартија од вредности.

6). Давање краткорочних зајмова на робу неподлежну кварү, смештену у штедионичке магацине.

7). Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

9 УПРАВА.

ПРОДАЈУ СЕ ДВЕ ЊИВЕ

(пређе винограда) у варошком брду у Пожаревцу на путу за Велико Село. Површина њиве у близини касарне износи око 18 ари. Површина друге њиве која је мало даље од прве износи око 90,5 ари. Обратити се **Јелици Михаиловић**, архитект Проте Матеје 64. Београд.

ПРЕДАЈЕ СЕ
бакалска радња

Ближа обавештења у радњи.

Радомира Живковића,
(зграда Опр. Банке.)

6—6

ШТИМУЈЕМ КЛАВИРЕ

А. Александровић,
Болничка 2.

Ко оглашује тај напредује

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 60 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 31. ЈУЛА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на шпицера од речи 1·20 дин. за прилослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

РАЗГОВОРИ

Драги Љубомире!

Као што сам ти у ранијем мојим одговорима казао. Господа се после уједињења организовали и окопили по селима са клупчерама, неранџицима и кокошарима, а по варошима са пропалицама, жбаровима, ратним богаташима и невољницима, а од поштених и патриота људи из народа она се кади црним тамјаном. Добра и паметна реч од поштених људи кад им се каже за добро народа, код њих је то злочин. Том војском они никоговића и скоројевића, које народ није никад чуо ни знао да раде на добро народа и државе заузели су бусије данас, и сисају сокове крвавог зноја народног.

Они измишљају сваг, на стотине начина нове положаје, и неке ванредне кредите, и на стотине милијона троше голишње народно благо, којима неодговорно располажу, осигурани законом који су они направили и донели.

У претратној Србији, Министар је морао одговарати за сваку пару народног новца, а прекорачен кредит морао је попуњавати из свог џепа. Сада се троше стотина милијона и нико за то не одговара.

Србија као што знаш пре 20 година имала је царински рат са Аустријом и беше затворена са иностранством од свих страна. Онда је са Пашићевом народном Владом могла наћи излаза за наше земаљске производе па и за пренос оружја и муниције из иностранстава, преко Солуна. Проналаском тог изласка, наш народ није претрпео никакве штете, но се користио већим ценама за своје производе. Данас, кад имамо отворена врата на све четири стране света; под овом господском и чиновничком управом народ не може продавати своје производе по цени, но их мора продавати у пола цене, према данашњој скупоћи живота. То је зато, што се господин брине за народну производњу, и што њени конзули у иностранству, краду државне паре, држе метресе и лумпују. Место да за сваки артикал наше земаљске производње нађу купце и цене, да би се знало где шта треба извозити. место да ступе у везу са коморама и друштвима прометним у иностранству, преко којих би се могло извести из земље само наша шљивовица за једну милијарду динара, сви краду и лумпују, — а по неки — од њих купује и кућу у Београду за готових милион динара.

Кад погледамо само на Београд, видимо сав луксуз и бес на њиховој страни. Свила и калуфе, сребро и злато носе њихове жене и кћери. Позоришта, биоскопи, забаве, излети аутомобили и ноћни билови, све то они похађају и цуве. Од куда то све њима.

Расуло на све стране, народног и државног газдинства: Господа тако располаже. Гимназија имамо толико, да би их могли позајмити и Енглезима. А на Универзитетима има их преко шеснајест хиљада (будућих већином готована). Који би могли (место продавања зјала) поред школе радити и све друге привредне послове. Кад би господа пали да се донесе обавезан Закон за њих: као што је законом обавезно за све техничаре, инжињере, да мора један месец дана варити и ковати гвожђе, у радионици ударати у наковањ оним тешким чекићем, Па да се тако спреми за практичан живот, а не само на беснила и готовину народну.

На пензије се даје скоро милијарду динара већином због шпекулације да се направи место другоме, свом пријатељу на власти. Бацају се људи у пензију, који би могли 5 и 10 година још корисно и добро као искусни послужити народу и држави, а поводе се неспособни и неранџице. Расположе се народном и државном имовином, кго да је то њихова тековина.

Општа привредна криза морала је наступати, кад се овако газдује у држави. Онај који је ову кризу донео народу, тај је не може ни отклонити.

Чиновничко адвокатска скупштина и Влада, повела је то зло народу. За последњих година што је више трошала, него што је привредна снага народна, кад би им и Дунав и Сава доносили милијарде, не онда не би могла то расипање државних прихода подмирити.

Као што видиш, све зависи каквог ће посланика народ изабрати; јер он доноси Закоие и одређује ко ће управљати државом и њеним газдинством.

Ако бира из своје средине, може се надати добру. Ако бира ватурену му госпоиу неће имати ни кору хлеба у кући.

Ако народ хоће: а то мора доћи: да се државно газдинство води на корист народа и државе, (а не као до сада, да чак и један секретарчић може пензионисати, поводити к награђивати своје пријатеље, на рачун народне касе); ако жели да од 300 хиљада чиновника, од којих трећина не ради ништа а само једе оно, што народ од уста својих одваја и даје, смањи на потребан број. Ако народ жели, да данашњи буџет смањи на 6—7 милијарди. Ако хоће, да ове терете сада, који га економски давн — скине. Ако хоће да сваки чиновник одговара за свој рад, и буде савестан за оно, зашта се и плаћа. Ако жели да се нађу пијаце за његове производе; ако жели да му општина срез и округ буду напредни и уређени, И ако жели, да му његова Отаџбина буде јака и напредна, онда нека буде савестан да то све од њега самог зависи, и да је то све само у његовим рукама. Зато онда нека бира само из своје средине народне посланике. А кад буде Народна Скупштина састављена од посланика из народа, а не као сада од саме господе, онда ће нестати овог расипања и беснила господског, на штету целог народа. И онда ће бити и влада народна, која ће се бринути о народном напретку.

Онда ће бити богата држава, чиновник награђен и савестан, а не као до сада, да трчи око партиских пријатеља за 3 и 4 плате на месец да вуче И онда га неће вући ови данашњи магнети: корупције, да поред плате краде и зида куће по Београду, као сада. Јер ће онда у апс; и на одговор и од куда то њему.

Народ се поделио у партијама, које господа воде, а не људи из народа. Коме то рентира, нека му тако и остане као што је сада; и нека гласа по партијској дисциплини за те шинтарије.

»Народни Пријатељ«.

Зашто је основана у Пожаревцу Млекарска Задруга

»Ради малопоседничког карактера наше земље и јакога сточарства нашему млекарству предстоји лепа будућност«.

(из »Земљорадн. Књижице«).

Привредне прилике и културне потребе гоне земљорадника да иде за економским напретком, да повећава своје приходе и да тежи за остварењем благостања у кругу своје породице. Мерилом благостања служи капитал, који целим светом влада, и његово владање не могу уклонити ни никакве звучне речи и фразе социјалиста и комуниста.

У свима крајевима: где има довољно хране за стоку, земљорадник може да дође до капитала, а значи и до благостања, само млекарством. Ово се доказује следећим чињеницама: 1. да је крава најкорисније животиња за земљорадника, јер она њему даје кожу, месо, длаку, радну снагу, затим млеко и ђубре. 2 да је млеко, с обзиром на производне трошкове најефтинија људска храна, 3. да је употреба млека за храну многострана: као свеже млеко — за децу и одрасле, као кисело млеко, као бутер и као разне врсте тврдих и меких сирева. Свака тврдња о малој исплатности млекарства и о непотреби подизања у нашој земљи ове гране земљорадничке индустрије — и ништавна је и значи само неразумевање народно-господарских и привредних прилика.

Подизи млекарство код нас значи — у првом реду, датељем земљораднику, и најсигурнијем, могућност увек имати достојну човека храну, јер млеко даје у једном или другом облику најјефтинију и најкорисније људску храну не само за продају, као извор новчаног прихода земљорадника, већ у првом реду за сопствену употребу произвођача и његове породице. 1 добра крава — млекуља може већ из 1 кгр. сена дати 1 лит. млека.

Млекарство, као прерађу млека, млекарска индустрија у крајевима, где се потрошња млечних производа пружа у шире народне масе, може обављати сваки земљорадник, који има краве млекуље и макар примитивну справу за прераду млека. У крајевима, где употреба млечних производа још се сматра за луксуз, због неразумевања као што је код нас, прерада млека може се вршити само заједнички, т. ј. преко Млекарских Задруга.

Млекарске Задруге су први пионири задружног живота, и оне могу најбоље од свих других врста Задруга да земљораднику покажу сву корист од задружног рада. Зато једна добра и правилно организована Млекарска Задруга вреди много више, него неколико потрошачких и продавачких Задруга, које код нас већином врло слабо раде.

Млекарство је индустрија, која мора да ствара монопол земљорадничког сталежа. У млекарству земљорадник има сталан и јак извор новца, који ће му бити увек од помоћи за лакшу расподелу продаје других земаљских производа, т. ј. на тај начин он добије могућност увек причекати до бољих цена житу, кукурузу и т. д.

К овим бих наведеним добрим странама млекарства могао и других додати, али пошто ограниченост места мени то недозвољава, то ја ћу укратко навести све користи, које ће имати од Млекарске Задруге како њене чланове са једне стране, тако и трећанство са друге.

Задатак је Задрузи, да прима од својих задругара млеко ради заједничке продаје или прераде. Ово млеко прима се само од потпуно здравих крава и мора да се доноси у млекару онако, како се помузе, т. ј. процеђено, чисто и немешано са млеком друге које стоке. Апсолутно не сме бити болесно, оплављено, доливено водом, њим мешано ма с којим предметима чврстим или течним.

Задруга најстрожије води рачуна да се задругари придржавају ових правила, и за оне који не би тако поступали, предвиђене су најстрожије казне до искључења из задруге.

На овај начин задругари навикавају на ред, чистоћу при мужењу крава и строго воде рачуна, како о здрављу крава, тако о што бољем квалитету млека. Потрошачи који од Задруге млеко узимају, увек су сигурни да млеко имају прокласно, чисто, здраво, недоливено водом, нити мешано са којим другим предметима.

Задруга најстрожије води рачуна, да је нипе које храни, тимари, мује стоку код задругара потпуно здраво и често, а нарочито да не болује од заразних болести краста и отворених рана.

Како је свима познато са млека се највише разносе различите заразне болести: краста, шарлах, туберкулоза, сифилис и т. д. При узимању млека од приватних млекадија нико апсолут е није гарантован од заразе, јер никаквог апсолутно санитетског надзора над млекадијама не постоји, а онај »прегледе или »градер ње« млека, које се врши периодички у нашој Европи, апсолутно не постиже свој циљ.

При узимању млека од Млекарске Задруге овакви случајеви апсолутно искључени, јер задругари између себе добро се познају, и ако би код неког од њих појава се ма каква болест, о томе ће задруга одмах дознати, те одмах ће престати од њега са примањем млека, док се потпуно не оздрави.

Задругарима најстрожије забрањено је доносити млеко болесних крава, јер такво млеко је опасно, нарочито када краве болују од туберкулозе. Код приватних млекадије о томе нико апсолутно не води рачуна.

Пав. П. Литвински
књиговођа
Пожарев. Млекарске Задруге

— Наставиће се —

СПОРТ

ХАЗЕНА

Од увек је човек на земљи тежио за неким разонођењем, па било да оно долази духовним или физичким путем. Нарочито, игра те баш била ово разонођење, које се највише примало кроз сва времена и у исто време бива најомиљенија. Још у старом веку налазимо споменике о извесним забавама и на првом месту сусрећемо се са различитим играњем: мушки су обично бацали диско или ђуле, а жене су се ређале мало нежнијег спорта. Кад смо на овом месту биће нам напоменути, да се извесна врста спорта баш у ово време неговала у Галији и у неколико сама била слична »хазени.« Дакако, да се ово играње у току деценија преиначавало, од једноставности добијало компликованости од монотоније стварало заинтересованост. Тако је на првом месту било са футбалом, који је, бар за сад, најомиљенији спорт целога света. Сви су спортови у највећу руку корисни — у најширем смислу за оба пола.

„Хазена" је спорт и то специјално женски спорт. Најомиљенија игра у женском друштву то је »хазена.« Онако исто као у футбалу, тако исто и у „хазени" чланови тима врше сваки своју функцију. Док код футбала имамо једанаест играча, у хазени имамо 7 играчица: вратара; једнога бека; два халфа и нападну линију од три играчице. Игра „хазене" се води по нарочитим својим правилима, као што постоје правила за футбал, којих се нарочито држи судац. Његове примедбе су најмеродавније за сваког члана хазене и оне се морају штовати. Да би игра била што лепша, што пластичније изведена, све играчице хазене морају бити веома упућене у појединости, у суштину саме игре. Најмања рола, најлепше одиграна, највећи утисак оставља. »Техника као и тактика хазене су веома сличне онима из футбала.« На терену ће место валја увек чувати и гледати да се никад не буде покривен од противничке; а ако је већ тај случај онда гледати да се избегне. Све играчице морају располагати довољном брзином, јер често пута ће веома кратичних момената само она оплика може спасти ситуацију а бомо и покети успех, дакако, да уз ово ваља увек имати на уму и других спремљених комбинација — увек нових и увек корисних. Дакле, имати добру технику, уз то бити веома тактичан и брз па ће се лако доћи до жељеног резултата.

Поред свега овога, ваља имати на уму и један други циљ сем онога који ће говорити о гол-диференцији, — то је циљ, који се постиже искључиво удруживањем, узајамном колаборацијом. Удруженим снагама жене ће најпре доћи до своје опште еманципације а она ће се, као што рекох, постићи искључиво удруживањем, у друштвима као што су »Хазена,« »Скаутизам,« „Соко." и т. д. Крај свега, као и сва спортска удружења, „хазена" доноси нарочито здравствену корист својим члановима. И ако се о томе до сада скоро никако није говорило знак то је веома јасно. Није важнаствар само живити, али здраво живети, живети по извесној хармонији то је доста умешност. А ту умешност, поред свих многобројних својстава којима је женски свет обдарен, омладина „лепога пола" најпре ће добити код својих спортских удружења, поглавито у „хазени."

„Хазена" је омиљена и заиста треба да се води. Нарочито женски свет треба да јој симпатише. — Овај чланак нека важи као један упут, као једно „објашњење" за игру која се у нашем граду тако мало негује, а која је тако потребна.

Р. М. Ненадовић.

„Хазена" утакмица одложена.

Пошто Крагујевачки С. К. »Шумадија« није послао потврду о доласку своје одличне хазене то по објављене утакмице између Крагујевачке „Шумадије" и овд. »Викторије« неће доћи, запта пуну кравицу сноси „Шумадија." Пошто за ову грану спорта влада веома велико интересовање »Викторија« ће се трудити и замолити Б. Х. Подсавез да јој у што скоријем времену одреди накнадно квалификациону утакмицу, како би и овд. хазена постала чланом Београдског Хазена Подсавеза.

Вести

Телефонска служба за време извозне сезоне. — Министарство Пошта и Телеграфа упутило је распис свима Дирекцијама и станицама у коме их упозорава на важност тачног и редовног функционисања поштанско-телеграфског саобраћаја за време извозне сезоне. Свакој станици биће на основу овог наређења изкатегорисана упутства. У наређењу се истиче потреба да се нарочита пажња обрати на телефонску службу, да се разговори не прекидају, везе дају што брже и т. д.

Хазена. — Овд. С. К. „Викторија" обновио је своју хазена секцију, основану још 1925 год. Тренинзи су отпочели и одржавају се свакодневно од 5 и по до 7 и по на новоограђеном игралишту Ш. С. К-а «Викторија» Улис у чланство и сва остала обавештења даје вођа хазене Драг. Ј. Станисављевић студ. грађ. техн.

Стрељачке утакмице у Београду. — Од 2. августа, иницијативом стрељачког савеза у Београду, биће одржане велике стрељачке утакмице за

целе државе. Колико се дознаје, на изложби ће учествовати и представници чешкословачког стрељачког савеза.

Забрањено је одржавање сајмова на дан избора народних посланика. — Министар Трговине и Индустрије г. др. Мехмед Спахо, забранио је одржавање годишњих сајмова, који би се имали одржати 11. септембра о. г. ради избора народних посланика, већ се могу одржати у други који дан. Ради тога мо ба за одлагање имају се слати за Србију, Војводину и Црну Гору директно Министарству Трговине и Индустрије.

Црквена слава. — Пожаревачка црква Св. Архангела Михаила (стара црква) прославила је по нашем старообичају са резањем колача пред самом црквом. На славу су позвати нарочитим позивима од стране управе ср ћани, за које је управа сматрала да су побожни хришћани и да су на угледним положајима, који су у исто време били и на вечеру, те се је на тај начин испунила и она Христова: гладне нахрани а жедне напој.

По подне било је мноштво света пред црквом, где се играло и веселило.

За углед. — На градишканском путу, код војвих магазина обновио је напуштену чесму овд. индустријалац г. Ђока Давинић, те ће тако на тај начин, бити тај крај снабдевен здравом водом. Ово дело нека послужи многим имућним грађанима за углед.

Израда нових врста цигарета. — Управа Државних Монопола одлучила је да пусти у продају две нове врсте цигарета, које ће се правити од дувана са Хаване, Суматре и Кубе, О о ће бити луксузна врста и њих ће израђивати загребачка фабрика дувана.

Плетарски курсеви. — Решењем г. Министра Пољопривреде и Вода отвориће се у току идуће године у свим пољопривредним школама двомесечни плетарски курс, како би се ученици обучили вештини плетења економских предмета.

Артески бунар. — На брду Сопоту, код цигане Ђоке Давинића отпочеће се ових дана на копању артеског бунара. Исти ће бити својина г. Ђоке Давинића. Ово ће бити прва артеска бунар у нашој области.

Забавно вече са тамболом и игранком. — Пожаревачко Коло Девојака приредиће 2 августа, на Св. Илију у сали »Гранд Хотел" забавно вече са томболом и игранком, у корист својих хуманих циљева. Улазна цена добровољни прилог. Почетак у 9 часова у вече. Управа.

На знање члановима чиновничке задруге: — Набављачка Задруга државних службеника знатно је снизила цене: платну, рубљу и обући, што чланови треба да искористе.

Управа.

Са пијаце — Цена је на пожаревачкој пијаци пшеници до 300 дин. 100 кила, а кукурузу до 220 дин.

Наши покојници — † Димитрије, Мита В. Јовановић, трг. овд., сам В. се Јовановића преминуо је 26. о. м. а 27 сахрањен уз многобројно учешће грађанства обојега пола.

Узимамо искрена учешћа у жалости нашег старог пријатеља Ва е.

Бог да га прости!

Стране вести

Добар изглед жетве репе у Мађарској. — Аграрни кругови указују на повољно стање шећорне репе. Посејано се ове године толико исто колико и прошле године а можда и нешто више. Време беше веома повољно, тако да ће можда квалитет бити врло добар. Према досадашњем рачунању овогодишња жетва биће мно о изнашњија од прошле године, те се може надати да ће и продукција шећера бити ове године већа.

Памук у Русији — Површина земље која је ово год. одређена у Русији за неговање памука износи 810.000 хектара. Овогодишња жетва памука биће количином и квалитетом прошлогодишњу жетву.

Јубилеј одличног бугарског сликара. — Ових дана је бугарска Академија уметности у Софији прославила 40 годишњи уметнички и педагошки рад свога професора и садашњега директора Антона Митева који је створио около себе једну целу сликарску школу, којом је познат не само у Бугарској него и у иностранству. Уједно беше отворена изложба Митових слика.

Комунисти у Пољској. — Варшава. Полиција је у Варшави пронашла централни комитет комуниста за западне Украјине. Њ гов шеф Шавелка, ухапшен је у тренутку када је штампао прокламације. Конфисковано је 2000 таквих прокламација, у којима се позива народ на буну.

Прва електрична пруга у Петроградској околини. — Ове године отпочело се са радовима на подизању електричне пруге између Петрограда и летњег места Орањебаум. Саобраћај ће вршити најсавршенији локомотиве са максималном брзином од 120 километара на један сат.

Венчања

Госпођица **Зора**, кћи поч Михај. Драг. Ђорђевића трг. из Свилајнца и г. **Драгољуб В. Митић**, син Данице и поч. Васе Митића трг. овд. — венчаће се 7. Августа у 11. часова пре подне у овдашњој Саборној цркви.

Честитања у цркви.

Ићи ће се колима.

Сиуп сватова Железничка улица.

Огласи

СВОЈЕ КРСНО ИМЕ СВ. ИЛИЈУ

славам у новом стану Синђелићева бр. бр. 37

Светисла Бакић
школски надзорник

ТРГОВИНУ

Јована Лекића и Карућка

потребан је ученик

из добре куће. Ступити може одмах

ДО 15 АВГУСТА ПРИМАЈУ ЖА ШРУКОВАЊЕ

и продавати трукерску робу, зато нека сваки ко ма шта треба пожури Код »БАТЕ«

Михајло С. Матић,

преко пута „Гранд Хотела."

О Б Ј А В А

На дан 9-ог августа (27 јула) тек. год. у к фани „Бранчево" издаваће се под закуп црквена кућа спрам парка са три одељења.

Закуп траје од 1 септембра 1927 г. до 1 новембра 1928 године.

Кирија се полаже једномесечно унапред. Кауција при лицитирању 300 динара.

Лицитација важи кад одобри Духовни Суд.

Ближи услови на дан лицитације.

26-VII-1927 г.
Пожаревац.

Управа цркве
1—3 Светог Оца Николе.

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНУ КУЋУ

од слабог материјала са земљиштем око куће 32 ара, земљиште првокласно, у Чарапићевој улици бр. 19. (Брана мала).

Милинка Глишић, удова
(Брдња мала)

ВАКАЛСКОЈ РАДЊИ

Ђорђа Ж. Јовичића

ПОЖАРЕВАЦ

Потребан је старији трг. помоћник. Ступити може одмах. 1—3

ЗА ПРОДАЈУ

1 вага мери до 250 кг., са теговима,
1 теразије са теговима,
1 шпорет и 4 шпорета,
Метле, џакови стари за храну
Вуне гребенане бело и црне.

За издавање одмах под кирију 2 дућана и две куће у авлији — преко пута гимназије.

1—2 Драг. Пешића

НА ЗНАЊЕ

28 овог месеца нађена је једна КУТИЈА АЛЕВЕ ПАПРИКЕ, које изгубио нека се обрати уредништву „Грађанина."

ПРОДАЈЕ СЕ

два потпуно исправна **ауто** марке „Форд" и то ЈЕДАН АУТОБУС ко'и сваког дана одлази на Мораву и ЈЕДАН ЛУКСУЗНИ.

Обратити се: Немањина улици број 40
1—3 Код ПРОКЕ ш ф ра.

Извештавам п. грађанство вар ша Пожаревца и околине, да сам моју

ОБУЋАРСКУ КОЖАРСКУ РАДЊУ

ПОД ФИРМОМ

БРАНА К. ПРОТИЋ

— у Пожаревцу — Табачка чаршија —

реновирао и снабдео робом првог квалитета, свима сортама за обућаре и папучаре. Исто време препоручује обућарима ГОТОВЕ ОВРТАЉЕ по ниској цени.

Препоручује велики избор готових ципела, мушких, женских и дечијих.

Папуча правих и жутих, вежених са опсецима.

Поруџбину израђујем по ниској цени, — све врсте.

С поштовањем
2—3 н. Брана К. Протић.

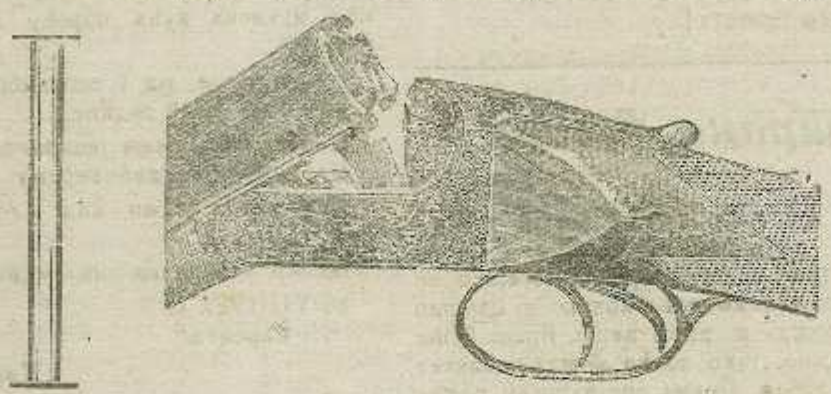
СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА

ЛАЗАРЕВИЋ и МИТИЋ

Табачка чаршија до хотел „Плуг“

Поред добро сортиране гвожђарске робе имамо на стовариште и разних

ловачких ПУШАКА
РЕВОЛВЕРА Бровинг 6·35

МУНИЦИЈЕ и сав потребан ловачки прибор, као **барута финог и прангијског.**

Цене су солидне, роба је првог квалитета.

Ловцима препоручити попуст.

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

2—4

МАНУФАКТУРНА ГАЛАНТЕРИСКА ТРГОВИНА

СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА

у Пожаревцу.

ПРЕСЕЉЕНА ЈЕ преко пута у ново озидани локал г. Живка Грујића, — где је био Лазар Крстић, трг.

С поштовањем

4—4 Станојло Стефановић.

НА ПРОДАЈУ

Масено имање Саве Којића:

КУЋА у Топличкој улици бр. 4, као ЊИВА од 6 јутара на Чачалици ВИНОГРАД у цигањском брду од 1 јутра КАСА добро очувана.

Обратити се старешину масе г. ЖИКИ ИЛИЋУ, адвокату, 1—3 н.

„F L I T“

АПАРАТ АМЕРИКАНСКИ ПАТЕНТ

Савршено средство сигурно уништава: мухе и комарце, стенице, буба швабе, мољце, мрве и многе куће инсекте и њихова јаја добио је и са гаранцијом продаје у своме магацину — Чачанска улица, са сниженом ценом.

МИХ. РАШИЋ,
Заступ. Америчке Комп. Стандарт.

Госпођа Маргита Мандићка

УЧИТЕЉИЦА

ДАЈЕ ЧАСОВЕ ИЗ ГЛАСОВИРА

на сопственом гласовиру у свом стану. Таковска ул. број 16. Ученице ће се примају на учење сваки дан код потписате.

Маргита Мандићка
1—3 учитељица

СТАН Чеде Томића до Ђ. Ресавца са 2 собе, предсобљем и остале удобности издаје се од 1. Августа т. г. Упитати

Боку Ресавца.

ЗА ИЗДАВАЊЕ

2 СТАНА

у Давидовићевој улици код Занатлијске школе. Сваки стан има: две собе, предсобље, трпезарију, кујну, шпајз, засебан подрум и таван, вешерницу, електрично осветљење и башту од 8 ари. Усељење од 1 августа.

1 СТАН у Доситејевој бр. 4 до великог пијаца: две собе, кујна, шупа, вешерница и службеност подрума. Усељење одмах.

Издаје
Трпша Капзеровић,
адвокат.

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код опитане и на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	14 —
Свињско	18 —

С поштовањем
3 Никола Д. Селимкић

КАНТИНА

код млина Месаровић — Братинац издаје се под закуп само лицима који имају право.

Обратити се Премовићу у млину.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ у Брњач. малу са плацем од 10 ари

2 хектара орање земље у близини ове вароши.

Издајем одмах АМБАР подесан за пшеницу.

3—3 Љубиша Ж. Спасић.

БРАВАРСКОЈ РАДЊИ

Душана Милорадовића

потребан један РАДНИК — КАЛФА

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 ара.

Виноград са родом до г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

4—10 Милорад Ж. Милојевић.

Потрешени, неизмерним бодом, губитком нашег премилог сина, супруга, брата, зета, шурака и т. д.

† Димитрија В. Јовановића

бив. трговца оздањег

који напусти своју пречасну душу 26 овог месеца у најлепшем добу живота, 30. год. а предат матери земља 27 ов. месеца — Дубоко изражујемо благодарност г. Др. Драг. Јанковићу који се много заузимаше да нам милог покојника од смрти отме. Исто тако благодаримо г-ђи Соси М. Грујића и тетка Маши која га често за време болести обилажаше, а и при последњим му часовима се нађоше. Многа дугујемо г. г. свештеницима Влади Вуковићу и Сави Поповићу који за почасти чинодејствоваше а нарочито срд. Влади који се на гробу дирљивим говором опростя са нашим Митом те нам тугу убажи. Радикални Месни Одбор, Радикалну Омладину и све рођаке и пријатеље који у знак сећања и пажње приложише венце — пратиће увек наша дубока захвалност. Наша захвалност велика је и свима онима који пра сопроводу покојника у знак поште своје радње затворише, телеграмом, писмом нам саучешће изјавише или лично на сопроводу учествоваше.

30 јула 1927 год.
Пожаревац.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Отац Васа; супруга Вукосава; брат Божа, учитељ; сестре: Мита, Нина, Љубица и Олга; тест Божа Девић, трг.; зетови: Душан, Сава и Драгомир; теча Младен; тетка Мара; снаха Зора; синовица Добрила; шурак Жика; шурњаја Жика; сестрића: Лала, Др. Мирослава, Миља, Мата и остала родбина.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 61 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 4. АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе из гармонда од речи 0.50 дин из цицера од речи 1·20 дин. за прилоглано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Поглед на нашу политичку садашњицу

Владе г. Веље Вукићевића, која је била радна и имала у задатку да посвршава многе важне послове, пат је још у самом почетку њена живота, изборни карактер, и она је то након кратког времена и постала. То је била жива жеља и г. Вукићевића и г: Др. Мавинковића. Али од тог момента настао је сасвим други дух у коалицији укрштајем интереса и свега сирегнутих странака. Радикали и демократе, који сву своју снагу, или боље рећи, највећи део њен, имају у српском делу нашега народа, особито у нашој предратној Србији, могли су бити у сагласности, и у њихову је раду могло бити хармоније само до избора. Са овим настају разноликн сукоби и изборна влада има да савлађује разне тешкоће. Тешкоће, које долазе од односа који владају између радикалног и демократског дела владе и које могу имати врло крупне последице, пошто ти односи нису били, нити ће моћи бити довољно искрени да би обезбедили несметан рад и потребну хармонију. У толико пре што погледи које имају радикални и демократски министри нису у сагласности са погледима осталих чланова већства једне и друге партије. И то баш неслагање и разилажење у схватању данашње ситуације наговестило је одлучну борбу група, борбу која је већ настала и чије се последице за сада не могу са сигурношћу да одреде. Шеф демократске странке енергичао је напао рад владе и заузео један врло оштар и категоричан став према њој — и ако у њој седе људи из његове рођене странке! Док су одлични прваци исте странке, који су у влади, не са мање одлучности осудили поступак шефа своје партије.

На другој страни Г. Марко Трифковић, на својим зборовима, са осећањем другарске, братске наклоности и пријатељства, изјављује на сасећа са својим пријатељима у невољама и патњи која им са стране долази као последица њихова слободна уверења и опредељења, сасећа и жали такве појаве у једном слободном народу национално врло свесном и ретко слободоумном и вешто потсећа на прегорену прошлост своје странке,, буди успомена на Великог Вођу »Радикалног Пророка«, и оживљује слику оних добрих времена када је слобода народа срећно схватана и поштено бранјена и чувана... Г. Вељa Вукићевић, на својим зборовима у својим изјавама, кратко, кондазно са пуно борбености и чврстине проклампје да је ово пречишћавање Радикалне Партије, њено освежавање обнова и прерођај. И то са пуно оптимизма и веприне, са убеђењем у коју осећа и самопоуздањем које задивљује. Рекло би се да ту, одиста има нечег широко схватљивог, ван граница обичних партијских борби и агитовања, нечега на сасвим особеној, несебичној и високој основи.,

И са овим чињеницама садања избори носе једну ретку карактеристику која има изузетну важност Имамо не само борбу партија, већ и борбу група, и борбу — кандидата! И општу и делимичну и — међусобну борбу, која има доста мистичног у себи, која се највећим делом водила потајно и скривено и која је данас отворена и у пуном јеку — и ако нема ни прогласа на народ, нити истицања странчких, ни личних програма... Да ли ће ово донети позитивне резултате, испунити очекивање и оправдати садање поступке оних који одлучују — 11 септембар ће показати. Али да се стоји пред новим догађајима, изванредно заплетеним и деликатним, извесно је и поуздано. Шта ће нам пак они дати, не можемо одредити. Али нам гу „Пакт пријатељства« Г. Вукићевића са г. Др Корошцем може згодно послужити ради оријентације у скорој будућности.

Бран. В. Марковић

Осмотрачница

Да би добили добар хлеб, морамо имати добро брашно, да би имали добру владу, морамо имати добре народне посланике, добру народну скупштину. Овако је говорио г. Марко Трифковић, на збору у Босанској Грашшци, па је том приликом констатовао, да је прошла народна скупштина била једна од најпослушнијих скупштина, кад је влада хтела она је радила, кад је влада хтела да не ради, она није радила.

Поред свих ораторских способности господин Трифковић се на збору у Градишци патио Сизифова посла. У намери да покаже способност бившег парламента за рад, он је покушао да од црног прави бело, од шиљастог округло.

Да се не упуштамо дубље у расправу питања о способности прошле скупштине, довољно ће бити да наведемо један једини пример, који ће доказати њену себичност — да не кажемо неморалност — а који је дао право влади да је најури, а народу да је такву никад не пожели.

У времену када је та иста скупштина под фирмом штедње одузимала кору хлеба практиканту, пандуру, ситном чиновнику, пензионеру и инвалиду, у томе времену, та иста скупштина, дотле партиски завађена мири се и **слаже без разлике партија у питању, да народним посланицима припада дневница и онда, када су седнице скупштинске указом одложене.**

Само ова себична и рачунска одлука бившега парламента, доказ о корову у који су запали бивши народни оци, доказ је о њиховој бестидности и грамзивости, а народни оци за таквим особинама, неспособ-

ни су ма за какав користан опште народни рад.

По господину Трифковићу данашња влада не виља, и ако је на челу њеном човек кога је он као круни мандатора предложио, а да би имали добру владу, „морамо имати добре народне посланике».

Народне посланике бира народ, и на први поглед изгледа да је народ крив ако изабере рђаве, и да има заслуга ако изабере добре посланике. У ствари није тако.

Народ је партијски подељен, а као такав он подлежи одлукама партиских одбора, који над собом имају врховну власт главни одбор.

Па кад данашњи главни одбор радикалне странке, чији потпредседник г. Трифковић, није у стању да одреди свој став према влади, већ личи на мајмуна. кога шибају, а он не зна да ли да плаче или да се смеје, онда како се може радикални гласач определити и оценити који је кандидат добар, да ли онај кога му главни одбор препоручује, или онај кога му влада преко полиције натура.

Да би изабрали добре народне посланике и добили добру владу, ми још чекамо напредњење главног одбора, да одреди свој, па према томе разуме се и радикалне странке став према влади.

Бојамо се да нас у овом очекивању не претекне 11 септембар.

Raul.

Зашто је основана у Пожаревцу Млекарска Задруга

— Наставак —

»Не индустријска Белгија, већ Земљорадничка Данска даје правац еволуцији сељачке државе...
Н. Малишки

Задруга обезбеђује краве својим задругара против помора. То се обезбеђење простире на краве, које задругар мора пријавити при ступању у задругу. Задругар који би нетачно пријавио број својих крава, губи право на накнаду штете. Чим се појави ма каква болест код крава, задругар, код кога се десила ова, мора одмах известити о томе Задругу, која предузима потребне мере. Познато је свима, да краве најчешће болују од туберкулозе, и да млеко таквих крава носе собом клице те болести, те по све штетно и опасно по здравље оних, који га употребљавају. Благодареће мерама, које задруга предузима, овакви случајеви код задругара апсолутно искључени, те не постоји никаква опасност здравље од туберкулозе помоћу млека, које се узима од Задруге. Ко троши млеко приватних млекација — од тога никако није гарантован.

Према томе можемо рећи да ће Задруга у главном радити на сузбијању у варошки заразних болести, које се већином преко нечистог млека продају.

Као што у свему, што човек ради и чим живи треба да влада ред и чистоћа, тако се мора нарочито у МЛЕКАРСТВУ пазити да свуда влада највећа чистоћа. Млеко је најбоља храна разним микробама, којих има свуда, а нарочито у ваздуху велика множина, па кад исте дођу у млеко, почну се у њему врло брзо множити. Ако се у млекарству пазе, што се боље може, на чистоћу, онда ће и далеко мање микроба доћи у млеко, и онда оно ће бити првокласне доброте, јер му микроба неће створити непријатан укус и мирис. Поред свесне чистоће, која мора да влада свуда где се ради са млеком, највећу и најважнију улогу има друга, тако да кажем, ситна чистоћа. У првом реду морају бити чисти судови, у које се млеко музе, у којима се оно чува и у којем се продаје. Онда, морају и руке, којима се музе крава, бити потпуно чисте, а што најважније даје па је и ваше треба да буде апсолутно чисто опрано пред свако мужење. Дали ко од грађана или санитетских власти загледа некада у шталу наших млекација, које млеко до вароши разносе и, тако рећи у својим рукама држе народно здравље. Свака је потрошач млека, сигурно, пажљиво да види се млеко које му доноси млекација не процеди, и када се преруча у други суд то на дну првог суда остаје маса разног ђубрета: ту је и слама, сено и неке мушице, остатци стајског ђубрета, доста прашине и т. д.

Овоме не морамо ништа више да додајемо, јер само овога примера доста да знамо сви, да већина приватних млекација о чистоти, која мора да влада у млекарству, ни појма немају, и самим тим стварају по народно здравље огромну опасност. О томе нико не брине, нико не предузима апсолутно никаквих мера.

Млекарска Задруга стално врши најстрожију контролу штала, у којима се гаји задругарска стока, судова у којима се млеко чува и у Задругу доноси, а сем тога приређује контролне муже задругарских крава, те самим тим натерује своје чланове да буду увек чисти, уредни и да буду увек на опрези да не би отрешили у нечему на правилима, које у задруги владају.

Зато је задружно млеко увек чисто и здраво, и њега сваки може употребљавати без икакве опасности по здравље.

То исто морамо рећи о киселом млеку, које се у вароши продаје по ашчиницама, пиварницама а и путем разношења по кућама од стране неких албанаца, турчина и т. д.

Доста само да гледате у руке оног разносача, који то млеко продаје, да би могли да знате да тако чистоћа никад не влада. А колико прашине падне у то млеко за време разношења по вароши, или чуланя, скоро никад не покривеном у ашчиницама или пиварницама. Колико разних заразних клица ви купујете са таквим млеком,

У Млекарској Задруги ви ћете преко целе године имати првокласно чисто кисело обрано или крављe млеко у ватсорним чистим судовима, по цени скоро пуно јефтинијој него код тих разносача, који га продају на кашику, те на тај начин исплаћују преко 12 дин по килограму. У Млекарској Задруги плаћате нето кгр. 7 дин.

После млека једним од главних продуката млечне индустрије долази МАСЛАЦ, или БУТЕР.

Употреба бутера разноврсна је: У многим крајевима он се употребљава при спремању јела уместо масти. Многи га воле дижак на Лучице. једе са хлебом (бутер—брод), што се може нарочито препоручити као доручак за децу, која иду у школу, јер је то јефтино, много хранљиво, и уз то много корисније по здравље деце, него које парче меса, што се обично деци даје. Науком је доказано да деца, која једу мање меса, а више млечних производа, као: бутера, разних врста сирева и т. д., нарочито за време доручка, много мање болују од стомака и више напредују и у погледу здравља и у погледу науке, него деца, која се више хране месом.

Сем тога, бутер се употребљава за мешење разних врста слатких хлебова, колача, торта и т. д.

Ова употреба код нас се највише проширена, те за то бутер обично највише се тражи у очи великих празника, слава, заветина и т. д. Да сада је он у Пожаревац обично доносио са стране: из Београда, Сомбора, Осијека, Беља и т. д., а тек је делимично из околних села, која имају већ Млекарске Задруге. Али морамо признати да Пожаревачка околина никада није имала довољно и доброг бутера, јер бутер са Беља и других места Југославије обично је прескуп, те је недоступан широм масама а путер са села — и ако јефтин — обично по квалитету далеко није првокласан, јер те Задруге нису још уређене, нити имају добрих мајстора — специјалиста за прераду млека.

Многи се сигурно сећају како пред Ускршњим празницима ове год. цена путеру у Пожаревцу скочила била до 120 дин. по кгр., то је цена, коју на Београд није отишлатио, а то је само због тога, што Пожаревац тај артикал доносио са стране.

Откад постоји у Пожаревцу Млекарска Задруга то се неће више никада догодити јер сада ПУТЕР се израђује апсолутно сваког дана, и то онај прави ТЕЈ-БУТЕР који по квалитету не уступа Бељском, те и потребе грађанства у овоме артиклу сада могу бити увек и у пуној мери задовољене.

Неке артикле млекарске индустрије, као слатку павлаку (шлаг-оберс) и киселу павлаку (милерам) Пожаревац до сада никад није имао, а то су они артикли који свуда другим местима троше свакодневно Сада Млекарска Задруга пружа својим потрошачима могућност имати сваког дана потпуно свежу и првокласну робу и то: милерам, или киселу павлаку, која има разноврсну употребу код сваке добре газдарице, јер десетоструко улепшава укус разних јела, и оберс или слатку павлаку, која даје највеће уживање свима љубитељима беле кафе.

— Наставиће се —

Пав. П. Литвински
књиговођа
Пожарев. Млекарске Задруге

Партиска кретања

—:—

I Радикална листа

Предата је Суду и потврђена I радикална листа за Област Пожаревачку.

Посланик хисте:
СТОЈАДИН СТ. ПАВЛОВИЋ,
трг. из Петровца.

Срески кандидати:

За срез пожаревачки:

Кандидат, *Миленко Стевић*, предузимач из Шапина.

Његов заменик, *Војислав С. Антић*, те-

За срез голубачки:

Кандидат, *Јеврем Стокић*, тежак из Божевца.

Његов замењсник: *Љубомир М. Ђорђевић* тежак из Црљенаца.

За срез млавски:

Кандидат, *Др. Драгољуб С. Јевремовић*, лекар из Београда.

Његов заменик: *Драгушин Ж. Стаменковић*, суд. рачунов. из Петровца.

За срез моравски и звишки:

Кандидат: *Станимир Димитријевић*, трг. из Александровца,

Његов заменик, *Милован И. Живановић*, мех. из Кучева.

За срез хомољски и рамски:

Кандидат; *Драгишин Милошевић*, тежак из Совог Дола,

Његов заменик, *Стеван В. Марјановић*, тежак из Раброва.

Представници листе у Главном Бирачком Одбору:

Владимир П. Николајевић адв. из Пожаревца,

Михаило Ј. Миладиновић, директор гимн. из Пожаревца.

Њихови заменици:

Стеван Јовановић, судија из Петровца.

Урин Љ. Миловановић, тежак из Црљенца.

Вести

Самоуправна тела се ослобађају од такса код склапања зајмова. — На основу овлашћења члана 90. Финансијског Закона, Министерство Финансија издало је наређење, на којему се ослобађају од таксе и пореза сви послови око зајмова, који било у иностранству или у земљи самој, учине самоуправна тела (општине, срезови и области), у својој надлежности у јавне сврхе.

Споменик изгинулим борцима у Градишту. — Грађани Великог Градишта одлучили су, да у току ове године подигну споменик жртвама палим за слободу. Одбор, који се примио старања о извршењу ове замисли, поверио је израду овог споменика нашем познатом уметнику г. Симеону Роксандићу:

Чишћење ђубрета. — Лепа је намера општине, да се одржава чистоћа у вароши, па је с тога уларила и таксу за изношење ђубрета из приватних станова и јавних локала. То се ђубре не износи из дворишта, већ се практикује, да се ђубре изнесе на улицу одакле се носи општинским колима. Све је то лепо, али није лепо што се избачено ђубре на улицама не избацује већ су улице постале смеће за ђубре, које ветар и кола разносе, а разношењем ђубре разносе се и зараза из ђубрета, те у место да је корисно и ово је штетно по здравље овака организација избацивања ђубрета.

Страни лекари на раду у нашој земљи. — Према конвенцијама о међународној размени лекара, долази „роз неколико дана у нашу државу осам страних лекара, који ће бити упућени на рад у Скопље у тамошњи завод за тропске болести. Из наше државе биће такође упућени у иностранство неколико лекара, које изабере Министарство Народног Здравља.

Са пијаце. — Цена је пшенице на пожеревачкој пијаци 330 дин. 100 кила а кукуруз 260 дин.

Јубиларна Пољопривредна Изложба У Љубљани пролужена у мај 1928. — Главни одбор Кметијачког друштва за Словенију је на својој седници на дан 7. јула 1927 одлучио да се за јесенас замишљена јубиларна изложба поради избора преложи у у месец мај 1928.

Умјесто ове јубиларне изложбе — Кметијачко друштво слави наиме своју 160 годишњицу — приредити ће управа Љубљанског велесајма у сагласи са свим друштвима и њиним организацијама јесенас од 17. до 26. септембра Покрајинску кметијачку изложбу трговачког значаја и са овим одељењима: 1.) воћке, 2) поврће 3.) млекарство, 4) пчеларство, 5.) вино, 6.) стројеви за пољопривреду.

Пријаве за учествовање изјаг. ча прима управа велесајма у Љубљани до 25. августа ове године.

Мојим пријатељима, којима нисам могао лично рећи због, чиним то овим путем опраштајући се са њима. Здраво.

Професор Јова А Бабић.

На знање чиновима чиновничке задруге. — Набављачка Задруга државних службеника знатно је смањила цене: платну, рубљу и обући, што чланови треба да искористе.

Управа.

Стране вести

Жене у Ирској — За време избора у Слободној Држави Ирској жене су гласале у много већем броју но ли последњим изборима, и што је нарочито интересантно, жене су гласале у већем броју од мушкараца. Има четири изабране жене.

Хапшење комуниста у Пешти. — Пештанској полицији пошло је за руком да уђе у траг новој и то веома разгранатој комунистичкој тајној пропаганди. Пронађена је тајна комунистичка штампарија и велико стовариште разних комунистичких агитационих списа. Ухапшен је велики број комунистичких агитатора.

Нове златоносне жиле у Сибиру. — Јављају из Краснојарска да су ових дана добили вест из јужних крајева златних поља „Јенисеј-золото“ да су онде пронађене богате жиле злата. На место нових налаза послат је из Москве професор Отјешнов, који ће цела тамошњи крај геолошки испитати.

Отварање првог споменика Хенрику Сјенкијевићу у Пољској. — У Богдошћу, важном вангстрајско граду пољског Поморја откривен се 31 јула на свечан начин први споменик Х-нрику Сјенкијевићу. Откривању споменика присуствовали су председник републике др. Мошчицки и велики број страних гостију.

СПОРТ

Викторија — Хајдук 3:1 (2:1)

У недељу 31. прошлог месеца одржао се овај пријатељски меч. Викторија игра са подмлађеним тимом, такође и Хајдук, али момчад Викторије располаже са већом техником, те заслужно туче свог старог ривала. Почетни ударац извео је Хајдук, Викторија узима против напад и већ у другој и трећој минути неискоришћује две лепе згоде по Д. Лазаревићу и Станковићу. До 15. минуте игра се без резултата, над С. Тодоровић поручује први гол за Викторију. Викторија је у надмоћности, Хајдук бива на моменте опасан и тако измућује једну корну коју Тирапић претвара у један гол за Хајдук. До краја полувремена Викторија получује још један гол по С. Тодоровићу и на одмор се иде са 2:1.

Друго полувреме припада Викторији, чији фор лепо комбинира али пред голом оклева. У 14. минута Мадић даје трећи и последњи гол за победнице. Код Викторије играли су сви одлично, ипак је вредно истаћи Ж. Лазаревића на беку. Код Хајдука појединца места одлично, а појединца сасвем слабо. Повл незаслуженог пораза у Ковину од прошле недеље, ови је победа заслужна.

Судија добар и непристрасан.

Л - h

Венчања

Госпођица **Драгица Тобаковићева** професор и г. **Сретен Обрадовић** инжињер венчаће се у недељу 7. ов. мес. у овд. саборној цркви у 7 часова пре подне.

Честитања у цркви.

Нарочитих позивница неће бити.

Госпођица **Радмила, Марашковићева** и г. **Стојан Вучковић**, чиновник овд. венчаће се 7 ов. месеца у 11 сати у овд. саборној цркви.

Ићи ће се колима

Скуп сватова. у 10 сати Кнегињинова 13

Нарочитих позивница неће бити.

Честитања у цркви,

Госпођица **Зора**, кћи поч. Михај. Дрг. Ђорђевића трг. из Свилајнца и г. **Драгољуб В. Митић**, син Данице и поч. Васе Митића трг овд. — венчаће се 7. Августа у 11 часова пре подне у овдашњој Саборној цркви.

Честитања у цркви.

Ићи ће се колима.

Скуп сватова **Железничка** улица.

Љубинка кћи г-ђе Јуце и г. Милана Јанковића, пензионера овд. и **Петар Добошаревић**, судски писар, син г-ђе Маре и поч. Будимира В. Илића, артиљер. потпуковника овд. — венчани 17 јула 1927 год. у Београду.

Огласи

Госпођа Маргита Мандићка

УЧИТЕЉИЦА

ДАЈЕ ЧАСОВЕ ИЗ ГЛАСОВИРА

на сопственом гласовиру у свом стану. Таковска ул. број 16. Ученице-ци се примају на учење сваки дан код потписате.

Маргита Мандићка

учитељица

2—3

П А Ж Њ А

Моја венчана жена РАДМИЛА СТЕФАНОВИЋ, рођена Радовановић, напустила је моју кућу 31 јула о. г. и однела све ствари са собом. Молим сваког да јој ништа на мој рачун не даје, јер нећу признати.

С поштовањем
Богдан Стефановић, каф. из Кленовника.

На продају две дарне вршалице најновије конструкције потпуно исправне, ко је волан купити нек се јави доле потписаном.

Јован Топоровић,
1—3 н. Алексидровац п.

ТРГОВИНИ
Јована Лекића и Караџића
потребан је ученик
из добре куће. Ступити може одмах.

О Б Ј А В А

На дан 9-ог августа (27 јула) тек. год. у кафани „Бранчево" издаваће се под закуп приватна кућа спрам парка са три одељења.

Закуп траје од 1 септембра 1927 г. до 1 новембра 1928 године.

Кирија се полаже једномесечно унапред.

Кауција при лицитацији 300 динара.

Лицитација важи кад одобри Духовни Суд.

Ближи услови на дан лицитације.

26-VII-1927 г.
Пожаревац.

Управа цркве
2—3 Светог Оца Николе.

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНУ КУЋУ

од слабог материјала са земљиштем око куће 32 ара, земљиште првокласно, у Гаранићевој улици бр. 18. (Брања мала)

Милинка Гинић, удова
(Брања мала).

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ
Ђорђа Ж. Јовичића
ПОЖАРЕВАЦ

Потребан је старији трг. помоћник. Сазнати може одмах. 2—3

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете; дуката и осталих драгоцености.

2) Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред папира и правостепених интабулација.

3) Ескомтовање меница са сигурним жиром.

4) Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5) Куповину и продају свих хартија од вредности.

6) Давање краткорочних зајмова на робу неподложну кварењу, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

10 УПРАВА.

ПУТНИЦИМА ЗА ХОМОЉЕ

Ако желите безбрижан пут у Жагубицу депонујте вашу готовину код Мланске Штедионице у Петровцу, Трговачке Банке у Пожаревцу или Босанске Банке у Београду.

Депоновани новац одмах по вашем пријављењу за минимални износ биће тако за провизију исплаћене вам ХОМОЉСКА БАНКА у Жагубици која увек располаже довољном готовином за подмирење Жагубичког тржишта. 3—3

---

3 ЛАНЦА ОРАЋЕ ЗЕМЉЕ **КУЋА**

са плацем издајем под закуп. Правац плац продајем.

Пожаревац Упитати
Драга Васељевић,
2—3 до Окр. Желез. Станице.

ПРОДАЈЕМ куће и земљу у „Могили"

Упитати: Немањина 47 3—5

БРАВАРСКОЈ РАДЊИ
Душана Милорадовића
потребан један РАДНИК — КАЛФА

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код опћине и на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	14 —
Свињско	18 —

С поштовањем
4 Никола Д. Селимовић

КРЕЧ

Јефтиније од најјачих цене на више и мање у свако доба.

Пожаревац Продаје
Љубомир Живановић
трговац.
10—10 Јованова 10.

СТАН тврдо зидан нов, у дворишту иза моје куће, од 2 велике собе на спрат, и две у приземљу, са електричним осветљењем и осталим одељењима. Издајем под закуп од сад на до Митровдана.

3—5 Миливоје Ж. Антић.

ВЕЋИ СТАН за ред лице. Ближа обавештења код Радомира Живковића, (зграда Сир. Банке.)

2—3

КУЋУ моју у Љубичевској ул. 16 издајем од 15 августа под кирију, две собе, кујна, предсобље и подрум и осталим удобностима.

Обратити се ПЕТРУ НИКОЛИЋУ, Скендербегова ул. 20 у Београду 2—3

ПРОДАЈЕ СЕ

два потпуно исправна **ауто** марке „Форд" и то ЈЕДАН АУТОБУС који сваког дана одлази на Мораву и ЈЕДАН ЛУКСУЗНИ.

Обратити се: Немањина улица број 45.
2—3 Код ПРОКЕ шофера

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 ари.

Виноград са родом до г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

3—10 Милорад Ж. Малојевић.

П Р О Д А Ј А

Разног непокретног имања. Ко се интересује неки пута у радњи

3—5 Милована Трифуновића

Магацин с колом

у Косанчићевој улици, Милосава Јосића. Издаје се под закуп.

За услове обратити се у радњи

5—6 Цветка Јов. Првуловића

ДУЋАН у Милановој улици издајем одмах

Упитати
3—3 Александра М. Трифуновића

НА ПРОДАЈУ

по врло повољној цени, КУЋА СА ПЛАЦЕМ у Љубичевској улици. Обратити се

Божидару Д. Малошевићу
3—3 трг. овд.

Павле Лакић бурчија овд. са децом — даваће својој супрузи односно мајци

† ТОДИ

годишњи помен у суботу 6 ов. мес у 4 ч. по подне на ов. гробљу.

---

1 вага мера до 250 кг., са теговима,
1 теразије са теговима,
1 шпорет и 4 астала,
Метле, џакови стари за храну,
Вуне гребенане беле и црне,
1 канта за гас, са славином,
1 пумпа за гас,
Рибља маст за кожу,
1 точчу каменu за шевердије
1 тезгу и рафове.

За издавање одмах под кирију 2 дућана и две куће у авлији — преко пута гимназије.

2—2 Драг. Шешића

„FLIT"
АПАРАТ АМЕРИКАНСКИ ПАТЕНТ

Савршено средство сигурно уништава: мухе и комарце, стенице, буба швабе, мољце, мраве и многе кућне инсекте и њихова јаја добро је и са гаранцијом продаје у своме магацину — Чечолска млин, са сниженом ценом.

МИХ. РАШИЋ,
Заступ. Америчке Комп. Стандарт.

КАНТИНА

код млина Месаровић — Братинац издаје се под закуп само лицима који имају право

Обратити се Премовићу у млину.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 62 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 7 АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за приослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НЕ СЛАЖУ СЕ РОГОВИ У ВРЕЋИ

Ми знамо да политика није вештина, и да политичари нису мађионичари, који чудеса чине. Али знамо и то да политику воде људи од крвних особина, представа и вера па добрим делом зависи успех политике а у томе лежи велики значај личности у политици.

Вођа демократске странке г. Љуба Давидовић, може бити да је добар зоолог — што је доказао расправом о мравима — али се зато за њега не може рећи да је добар и политичар. Према његовим поступцима у политици, пре би се могло рећи и тврдити противно.

Господин Давидовић, као вођа демократске странке вероватно мисли да он располаже у његовој странци. Противно овоме ми мислимо да неки у његовој странци, тачније његова ужа околина располаже њиме.

Поред његових других поступака у политици, даје нам права да о њему тако мислимо, и његов последњи поступак, говор на демократској конференцији у Београду, којим је као заштитник слободе избора, критиковао рад владе, а специјално пресецника владе господина Вукићевића, и ако је његова демократска странка знатним делом у тој влади ангажована и заступљена.

Изгледа да господин Давидовић, политику схвата као обичну трговину, пазар и погодбу, где сваку услугу треба квитирати и наплатити у готовом или у натури, јер се његов говор не може другачије разумети до као учена према влади господина Вукићевића.

У овој приличи вођа демократске заједнице г. Давидовић, играо је дволичну улогу, у којој је показао два лица. Једно је окренуо власти, а друго народу. Лицем окренутим народу говорио у име правде, у име слободе избора и грађанских права са речима које маса воли и рада слуша, а лицем окренутим власти вели: ја ћу поћи, а ви ми не дајте.

Тако је и било. Господин Давидовић, ја покушао, ризуме се не озбиљно да поколеба изборну коалицију, а његови другови заступљени у влади, нису му дали, јер је ван сумње боље бити на власти, но у опозицији за време избора.

Колико је смешан и парадоксалан поступак г. Давидовића, доказ је његов резултат.

По говору г. Давидовића, грађанска права и слобода избора угрожени су од стране самога председника владе господина Вукићевића, Овде је господин Давидовић, могао бити и јесте у праву, то сви очима гледамо и ушима слушамо. Али, зар је свега тога нестало, кад је господин Вукићевић од 300 и више поглавара њих четрнајест радикала заменио са толико демократа?!!

Е, ово је више него смешно, да не кажемо детињасто и доказ је, да је господин Давидовић у политици мали као мрав, а његов демократизам је варак иза кога се крије рачун и обратни партиски интерес.

Све ово не даје нам право на дуг живот заједничког рада између демократа и радикала, па ма којој страни ови припадали.

Не слажу се рогови у врећи.

Raul.

СЛОМ

После Албанске Голготе а по задобивеноме гостопримству на Солунском фронту, — настала је друга још гора Голгота — острово Вид! —

Трагедија која се одиграла на острову Виду, леди до сржи и данас све оне мученике, који су је преживели!...

У том трагичном времену, па би историја судбине била ужаснија не знам су се разблудне и скатовске песме у Паризу!!! Па не само та брука, на по јаче! — Отвара се и друга серија брука и покоља!! Војска сва изнурена глађу и болестима која их је десетковала, падала је слику па би се и зверско срце смиловало и пружало хитну помоћ. Али за ту помоћ, сећаше се „Народни пријатељи» да је искористе и, не да помогну, већ да одмогну! Наста трка од разних дипломација за набавку „здраве хране". Цене напрегле!.. Државна каса безглушно опљачкана!... Набави се пасуљ, по 3. драхме килограм, грдна количина, — па у место да оне у војничке казане — прогута га море: иста судбина постаже ужежени зајгли заједно са трулим купусом!!!.. «А за грехом грех се ваља!»... У том баш времену сагради се колевка да се у њој одгаји чедо корупције. И исти колевка, са одгајеним чедом, пренета је у поробљену отаџбину — све ово што непријатељ није могао опљачкати и собом понети, као и сав ратни плен од непријатеља конфискован налазећи се у железничким пругама у поседима разног непокретног имања великодостојника и грофова, — одгајено чедо корупције шпренговало је све у свој џеп и поступило је по оној бившој причи, седам мршавих крава појеше седам дебелих — без одговорности до данас.

На Солунском фронту, настадоше тешки и претешки дани; изгуби се вера и скори повратак у отаџбину Настаде општа депресија душевна; све се повуче у себе сама, без поверења а друге. разне мисли роје се по глави, са закључцима готовим на све!!... А то стање душевно изливаше општа туговаика у песми »Село моје убаво, дубраве и луги" утопљена у крвавим сузама. Те сузе не беху очне, то беше крв смрвљеног срца и угушене душе. — у вези са свима чудима и покорима који се одиграваху на Солунском фронту.

Да би се колико толико ублажало ово стање позвани су у помоћ уметност и вештина. На све стране почеше ницати позоришта и певачке дружине. А јавна штампа пуниле је своје ступце са баснословним обећањима!! Комордиске вести попуњавале су та обећања, — наши савезници и остали културни свет скупљају прилоге у натури и у новцу, да кад једном куцне тај срећни час, да се пробије фронт за спас отаџбине: и старо и младо беше толико снабдевено, да се неће ни осетити причињена штета од непријатеља. — Овака обећања, заиста подала су на ојађену народну душу као дажд која је пала после тропске врућине! — Поред овога, неки шаљивчина да би се зачинила и шалом, пустила да преле-

ти као „патак“ за неког богата пржана, нема непознате, послане морским галијама пуну бурад напуњену течнијим млеком. Озбиљнији сматрили су сва та обећања као приче из хиљаде једне ноћи — као што је и било. Дани су протицали а чекови су се пустили! — Док једног дана, као Јерихонска труба, чу се наређење: за напад! — Све оживе, све се заборави... Народни витешки дух учини највећи напор, створи се Кајмакчалан, коме у ратној историји не беше равног.

При ступању на свето тло Отаџбине; чије наступање беше равно ступању у «света светих» — одједном га би се тај најузвишенији чин обесветио а можда и грех маскирао убици се проклета месо међу рођеном браћом која жуђаху једни за другим; иза непријатеља који оне у отаџбини остала су Бранковићи?., За тобожумље и жртве су пале. — Али увиђавни брзо увидоше да се може врло лако изазвати грађански рат — спашаше све то ви леп и разложан начин.

Да би се пак маскирала ова обећања, поверене су биле неке луксузне ствари, али не не за народ, већ на се преко чиновничке Задруге и других повећивих корпорација продају намирницама за јефтинију цену — А, шта се тиче новчаних прилога, ако их је било, другим су каналом спроведени. Јер чело корупције извлачило је из своје колевке, стасало и на снагу стало: колико у сласи толико више у облапорном апетиту; није да је јело, већ жарало, поред тих названих прилога, разне лиферације, разна посредништва при закључцима државних потреба!!!

Робе изобиља — милијуни излива ли су се не ради оскудних, опљачканих и на све стране расејаних невољника већ међу богатијима!

Место да се отаџбина челичним уређењима опаше и осигура на буде правдом и слободом јака унутра, а споља достојна својој унутрашњој снази — настало је опште расуло! — Челична јачина претворила се у обмот од паучи ; а политички јаничарес славе се , пир, као данас чарлстон.

После пуних осам година и девета настале, ми ваше ослобођење само прослављамо 1. децембра по новом календару док у ствари наше ослобођење још је мртви угао. Да ли ће се једном моћи наћи једна моћна памет, да надахнута пророчком смелошћу, као што би, Мојсеј, својом палицом укаже пут којим ће се моћи ће да се све сметње обиђу, које пређе да у понор сурвају.

Зато сви што је свесном пробуђено, у борбу, против свакојаког зла дана шиеста. 11. септембар ов. г. нека буде историчан.

Јов С. Девимировић
парох в. крупањски

Осматрачница

— · —

Бивало је, биза и биће у политичком животу, да се људи важније из једне странке, образују другу, и воде борбу против оне у којој су били. Али, овога чуда, које се данас одиграва у радикалној странци, сумњамо ли је икада било, да људи остају у странци и да као радикали цепају своју рођену странку, и воде борбу против политичких једномишљеника,

Ето, то се данас одиграва у радикалној странци, која излази на изборе са по неколико листа у свакој области, да се са пуно права може рећи: „пропаст твоја од тебе Израиљу“

Да се ово чини ради неког одбацања могли би још схватити и разумети. Али, Боже мој, када би могли стати и својим се очима погледати ови који се одвајају са онима од којих се одвајају, видели би како су једнаки, и како бивају стоје они што су најгори са онима што су најбољи.

Па одкуда ово то? То се пита сад.

Отуда, што је политика незрава ветруштина за неколико година по ослобођењу истерала на површину људе са отупелим осећајима, код којих осуствује појам о томе, шта је часно а шта не. шта се сме и може, а шта се не сме и не може, шта личи Богу а шта личи волу?

У оваком стању постало је велико кога воће, да су и ожиљени попови појурили да постану владике, и најобичније памети људи јурнули у посланичке кандидате и босиоце листе.

Као овоме лошамо судбину, да је репу пало у део да замењује главу, онда имамо одговор на питање од куда расуло у радикалној странци.

Raul.

Зашто је основана у Пожаревцу Млекарска Задруга

— Свршетак —

»Уз помоћ контролних друштава (Млекарских Задруга) узгојене су у свету краве, које, дају литар млека на 1 кгр. сена.«
„Господарски Лист.“

За људе сиромашког стања нарочито можемо препоручити обрањено млеко које се може добити у Млекарској Задруги свакога дана од 7 до 9 часова.

Обрањено млеко добија се од пуног млека само тиме, да садржи мање масти, али зато оно има све друге састојке пуног млека, т. ј. беланчевине (козеин или протеин), млечни шећер, со и т. д., те зато представља врло добру људску храну и уз то још сразмерно врло јефтину храну (1 дин. кгр.)

Сем обрањеног млека постоји још један врло добар и користан продукат млекарске индустрије, а то је млаћеница, т. ј. млеко, које остаје од павлаке после буњкања маслаца. Млаћеница је врло укусна, а и лековита, јер у њој има доста фосфорно-киселог калија, пецтина и млечне киселине. Зато је она добра при стомачним и плућним болестима.

Сем тога Задруга продаје сурутку, и то по багателној цени (10 кгр. 2 дин.,) која је врло добра храна за угој свиња и пораст прасади.

Од сирева, које Задруга израђује, можемо препоручити: сир за мешење: за гибанице, штрудле, бурек и т. д.; овај сир се продаје по невероватно јефтиној цени (7 дин. кгр.) али представља собом једну врло укусну храну, те сваки, ко макар један пут га опробао, сада узима га стално. Сем тога у задруги може се стално добити и други меки сиреви, као: Империјал (Цариђ), Пивски сир, Пештавац и т. д. Тврдих сирева, као качкаваљ и трапист. Задруга за сада још не израђује, пошто нема просторија за то, нити другу справу, потребну за израду ових сирева.

Али и ових сирева Задруга има увек на лагеру, јер добива њих од других Млекарских Задруга, којима помаже у продаји њихових производа.

О Јогурту већ смо доста писали у нашим последњим плакатима, чему могли би да додамо још и то, да јогурт, поред својих често лековитих особина, особито је од користи за старије људе. У Бугарској, где јогурт употребљава се као свакодневна људска храна, на сваких 100 људи има један од 110—120 година старости, а по другим земљама где јогурт још не употребљава се у тако широком обиму, на 30.000 људи има тамо један од 100 год старости.

Чим буде добила на Вечи наручене специјалне флаше, Млекарска Задруга ће одмах да отпочне са израдом кефира.

Кефир представља собом густог њу пијућу течност као редак кајмак, врло пријатног кисело-киселог укуса. Кефир се употребљава између становништва северног Кавказа, нарочито у летње доба, као обична свакодневна људска храна и од стр не многих научњака препоручује се, као изванредно добро лековито средство против многих стомачних и плућних болести.

Ето скоро и све, што за сада Задруга може пружити овд грађанству.

Што се тиче задругара, то од користи које њима даје Задруга можемо укратко навести следеће:

1. Уштеда на времену, јер чланови Задруге не морају дангубити са разношењ м млека по кућама, сваког дана по 1 2 часа, нарочито у летње доба, када је време скупље од новца. Колико у овом случ ју задругари уштеђ ју на времену, то се ће лако на ћи, ако узмемо да за разношење млека не нарошн потребно сваког дана просечно 1 час времена, то за годину дана за свој посао млекарица троши најмање 300 часова или 30 радних дана или на новац по 1000 динара, или 1000 кгр. сена, са којим једна крава могла би да се храни више од 3 месеца.

2. При ступању у Задругу сваки задругар постаје пуноправан члан ове задружне организације и сопственик свих њених прихода. Млеко своје он задрузи не продаје, већ само предаје или уноси на заједничку прераду, да би на тај начин добио што више користи од свога добра.

3. Када приватна млекарица даје своје млеко, као што сада, по 3, 2.50, па чак и по 2 дин. по кгр. то при заједничкој преради млека у задрузи задругари имају следеће: из 100 кгр. млека добива се просечно 4 кгр. маслаца и 8—11 кгр. посног сира. Тај маслац када се обрачуна по дин 60 кгр., вреди пакле укупно дин. 240, те даје приход 1 лит. млека дин. 2.40. Сир по дин. 6 вреди просечно дин. 60, по кгр. млека значи 0.60 дин., што укупно доноси по 1 кгр. млека 3 динара сигурних и то при самој примитивној преради млека, т. ј. онда када млеко се прерађује само маслац и посни сир.

Па и од а задругарима остаје још неис коришћеном сурутка и млаћеница, која се увек може добро уновчити.

Али при изради других млечних производа, као сирева, кефира, јогурта и другог, 1 литар млека може се исплатитити, за покрићем свих трошкова по преради 3·50 дин. што би дало задрузи а значи и задругарима, на крају године, при преради свега 150 литара млека пи ово, по 5.000 дин. чисте уштеде.

Где Млекарска Задруга не пост ји — ова

уштеда иде у џепове разних спекуланата и препродаваца.

4. Задруга за своје чланове у исто време јесте и школа, која њих увек поучава добром владању и моралу, реду, и штеђу и свему осталом што може служити за добро напредку културе, народне привреде, а значи и саме Државе.

5. Задруга подиже благостање својих чланова; помаже њих у беди, али не као добротворно друштво, јер она милост ни њу никоме, а најмање својим члановима, не даје, већ као једна организација, где су сви чланови везани принципом узајамне помоћи, који налаже формалну праву у солидарној материјалној одговорности задругара по свима обавезама Задругиним.—

6. Али најважнији је чисто морални значај Млекарских Задруга, које својим члановима чак и најсиромашнијим, дају могућност постати сопственицима једног индустријског предузећа, и тиме покажу не само културни напредак народа, већ ударају један јак темељ народног благостања, народне среће.

За сада ми не смемо још нашој задрузи приписати ту исту заслугу, али и она је основана са истим принципом, истим задатком и труди се, колико може да и она у томе смислу нешто уради; те се надамо да ће и грађанство обилно схватити сву важност ове улоге, и корист коју она може дати, хоће да на и даје као својим члановима, тако и целокупном грађанству. —

Наша Млекарска Задруга почела је свој посао при најтежим приликама: немајући основни капитал (счега 6.000 дин.) најпре добе за прикупљање и прераду млека, а то су нарочито јаке врућине ове године, које су за нас баш нарочито осетљиве, јер Задруга нема своје лединице, ни подрума, па још нема ни пијаце за продају производа, и на крају краја врло рђаве примере других Млекарских Задруга, које су се у самом почетку свога рада морали ликвидирати због рђаве организације и немања стручног особља. — Али ипак могу да кажем да смо ми све ове тешкоће савлађујемо и целокупан наш посао обављамо са извесним успехом, благодарећи свесности, вољности и готовости ради неке озбиљне на жртве, наших задругара, те се надамо да ће Задруга увек и даље напредовати тако да кроз извесно време постане једна угледна и примерна Задружна установа у Пожаревцу, којој ће се сваки пожаревљанин поносити.

Пав. П. Литвински
књиговођа
Пожарев. Млекарске Задруге

Партиска кретања

—:—

II Радикална листа

Предата је Суду и потврђена II. радикална листа за Област Пожаревачку.

Носилац листе.

Љуб мир Ђ Стојадиновић — Сегединац
трг. из В. Градишта.

Срески кандидати:

За изборни срез Голубачки:

Кандидат: *Стојан Рајковић*, земљорадник из Породина.

Његов заменик, *Живојин Ранковић*, новинар из Голупца,

За изборни срез Звишки:

Кандидат, *Милутин Стојковић*, трг. из Жагубице.

Његов заменик, *Јован Војиновић*, трг. из Кучева.

За изборни срез Млавски:

Кандидат, *Стеван Новаковић* трг. из Петровца.

Његов заменик, *Живота Митровић* трг из В. Лиола.

За изборни срез Моравски:

Кандидат, *Стојан Рајковић*, земљорадник из Породина.

Његов заменик *Живојин Ранковић* новинар из Голупца.

За изборни срез пожаревачки:

Кандидат, *Душан М. Живојиновић*, фотограф из Пожаревца.

Његов заменик, *Илија Р. Ж. Рајић*, тежак из Боже ц.

За изборни срез рамски:

Кандидат, *Милан Пешић*, адвокат из В. Градишта.

Његов заменик. *Александар Миловачовић* трг. из Ключевца.

За изборни срез Хомољски:

Кандидат, *Милутин М. Стојковић*. трг. из Жагубице.

Његов заменик *Јован Војиновић*, трг. из Кучева.

Представници листе у Главном Бирачком Одбору:

Петар Петровић свешт. из Голупца,

Душан Живојиновић, фотогр. из Пожаревца.

Њихови замењеници:

Милан Пешић, адв. из Великог Градишта,

Петар Драгомировић, пензионер из Пожаревца.

Земљорадничка листа

Предата је Суду и потврђена листа Савеза Земљорадника за Област Пожаревачку.

Носилац листе:

ДРАГУТИН Ж. СТАНКОВИЋ,
земљорад. и председник општине из Пругова.

Срески кандидати:

За срез Голубачки и Рамски:

Кандидат, *Живојин Радосављевић* земљ. из Миљевића.

Његов заменик, *Милисав Анђић* земљ из Мала Градишта.

За срез Звишки:

Кандидат, *Драгољуб Т. Јовичић* зем. из Мишљеновца.

Његов заменик: *Јовица Ј. Поповић* земљ. из Кучајке.

За срез Млавски и Хомољски:

Кандидат, *Данило Машић* земљ. из Трновца.

Његов заменик, *Милисав Николић* из Сувог Дола

За срез Моравски:

Кандидат: *Иошир Р. Крстић* земљ из Жабара.

Његов заменик, *Радомир Р. Ракић* земљ из Кушиљева.

За срез. Пожаревачки:

Кандидат: *Живота С. Алексић* земљ. из Трњана.

Његов заменик, *Милутин С Радосављевић* земљ. из Шапина.

Вести

Учитељима радикалима. — Извршни Одбор организације радикала позива учитеље и учитељице радикале, да у што већем броју дођу у Скопље на Скупштину У. Ј. У., која ће се одржати 19. и 20. о. м. У Скопље треба стићи 18 т. м. после подне, кога ће се дана у 7 и по часова у вече одржати први пријатељски састанак наш.

Премештен. — Поглавар ср. звишког г. Вукосав Гојковић, премештен је за чиновника жупаније области пожаревачке.

Поглавар звишки. — За поглавара ср. звишког постављен је Александар М. Радовић, полициски чиновник.

Нови мост преко Млаве. — У Министарству Грађевина отворен је кредит од 141.000 динара за подизање новог привременог моста преко реке Млаве на државном путу Пожаревац — Велико Село — Петровац.

Нова фабрика шећера у Бачкој. — Т Сомбору је већи број економских финансијера решио, да подигне нову фабрику шећера, која ће својим обимом надмашити сва постојећа. Изаслат је одбор, који ће израдити нацрт за зидање и за правила друштва, које ће бити акционарско. Интересовање је тако велико, да је пројектована деоничка главница већ прибележена.

Народни Сабор за време учитељског конгреса у Скопљу. — Извршни одбор Удружења Југословенског Учитељства јавним актом умолио је великог жупана у Скопљу г. Велдовића да 19. августа, када се отвара конгрес учитеља из целе земље, сазове народ из целе Српске Црне Горе на сабор. Конгрес ће радити пре подне, а по подне би сви учитељи, и Хрвати и Словенци, као и они из других крајева преко Саве и Дунава, дошли на сабор да упознају народ, виде народну ношњу, народне игре и обичаје. Том приликом приредиле би се соколске вежбе, певачка друштва извела би мали концерт, а један од учитеља — књижевника одржао би предавање за народ.

Вагони за извоз. — Дирекција Државних Железница у Београду предузела је мере да се обезбеди довољан број вагона за товар који ће се стављати на расположење извозницима у време наступајуће извозне сезоне. Предвиђа се да ће извоз бити веома жив и већи него прошле године.

Колико се новаца може послати у иностранство — Наређењем Министарства Поште и Телеграфа број 31639 од 21. јула 1927 године, а у вези раније наређења Министарства број 78485 од 10 децембра 1924 године (види расписе број 427 у Весинику број 24 из 1924, године) саопштавам пошти, да се од сада у писму са означеном вредности у иностранство могу слати динарске новчанице страних држава у укупној вредности до 3000 (три хиљада динара). Такса за осигурање вредности остаје иста као што је била до сада т, ј. 5 дин. за сваки 200 фр. (3600 дин.) Ознаку вредности у динарима треба и даље означавати у франсима (12 динара узето за 1 франак).

Стране вести

Међународна изложба у Пешти. — Од 10. до 20. септембра ове године одржаће

се у Будим Пешти Прва Међународна Изложба за рекламу Металургије и машина. Министарство Саобраћаја цењење важност ове изложбе, одобрило је посетиоцима и излагачима исте попуст на железницама од 50 од сто од нормалне тарифе.

Радио у петроградским парковима. — Петроградско друштво „Разглас" почело је да ставља по петроградским парковима и баштама радио станице за примање. У свима парковима биће ускоро постављени веома јаки амплиони, тако да ће публика имати ускоро лепо разоноћење.

Скакавци задржали путнички воз. — Јављају из Кизил-Орди да је у близини Кимишли-Баш у Кавкаској један велики облак од скакаваца прекрилио железничку пругу. Путнички воз услед тога није могао да се пробије кроз ову масу скакаваца и морао се задржати преко два сата.

Стање жетве у Мађарској. — Према последњем рачунању овогодишња жетва је донела пшенице 19,697000 вагле нешто мање од прошле године (20.386.000 р.) Што се тиче жетве остале врсте хране држи се да ће бити слабије нешто од прошле године

СПОРТ

Рез „Викторија" — Рез »Радничкиг« 3:1

На Светог Илију одржана је пријатељска утакмица између овд. резерве и завршила се у корист »Викторије.' Викторија је наступила са пет играча из првог тима од најбољи играча, Радничка је наступило са три играча из п. т. Ј. И.

Госпођица Зора, кћи поч. Михај. Драг. Ђорђевића трг. из Свилајнца и г. **Драгољуб В. Митић**, син Данице и поч. Васе Митића трг овд. — венчаће се 7. Августа у 11. часова пре подне у овдашњој Саборној цркви.

Честитања у цркви.

Ићи ће се колима.

Скуп сватова Железничка улица.

Огласи

Госпођа Маргита Мандићка
УЧИТЕЉИЦА
ДАЈЕ ЧАСОВЕ ИЗ ГЛАСОВИРА

на сопственом гласовиру у свом стану. Таковска ул. број 16. Ученице-ци се примају на учење сваки дан код потписате.

Маргита Мандићка
3—3 учитељица

ТРАЖИ МЕСТА ученица приватне средње гимназије тражи место за послуживање. Ради све домаће послове као млађи са платом од 300 динара месечно., јер тиме плаћа такву школарине.

Унапред захваљујем појединим госпођама и господи.

Лепша Растић
Думиваска бр. 5. Пожаревац.

ИЗДАЈЕМ ПОД КИРИЈУ

НОВУ КУЋУ три одељења до старе цркве. СТАН ЗА САМЦА у истој кући. Уселити се може одмах. ПЛАЦ ПРОДАЈЕМ до исте куће.

Упитати
Ђорђа Јовановића,
служ. поште.

МОЈЕ 4 НОВО ОЗИДАНЕ КУЋЕ од 1 септембра ове год. издаваћу под кирију. Коме треба нека се потписатом јави.

Стојадин Матић,
абаџија.

ВЕЋИ СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

Ближа обавештења у радњи

Радомира Живковића
1-6 (зграда окр. банке.)

ТРАЖИМ мебл. собу за 2 кревета у здравој кући и са засебним улазом. Могу бити и две собе.

Обратити се ресторанту „Гр ид Хотела."

ПРОДАЈЕМ плац од 7 ара са млађим воћем, које постоји у Браничев. мали до кафане Љубише Спатића. Озбиљни купци нека се јаве потписатом.

Велимир Т. Николић,
1-3 зидар Бранич. мала.

ПРОДАЈЕМ 1 комплетан »хернцимер« израђен од масивног дрвета, нов из 1 писаћег астала, 1 ормана за књиге и клуб гарнитуре од 4 фотеље и 1 канабета.

Упитати
Љубишу Ж. Спасића
1—3 трг.

ФОТОГРАФСКИ АТЕЉЕ
Живојиновић и Симић

Потребује ученика. Ступити може одмах.

На продају две парне вальјаонице најновије конструкције потпуно исправне, ко је вољан купити нек се јави доле потписатом.

Јован Тодоровић,
1—3 н. Александровац п.

ТРГОВИНИ
Јована Лекића и Карацића
потребан је ученик
из добре куће. Ступити може одмах.

ОБЈАВА

На дан 9-ог августа (27 јула) тек. год у кафани „Браничево" од 3—5 по подне издаваће се под закуп црквена кућа спрам парка са три одељења.

Закуп траје од 1 септембра 1927 г. до 1 новембра 1928 године.

Кирија се полаже једномесечно унапред.

Кауција при лицитирању 300 динара.

Лицитација важи кад одобри Духовни Суд.

Ближи услови на дан лицитације.

26-VII-1927 г.
Пожаревац.

Управа цркве
3—3 Светог Оца Николе.

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНУ КУЋУ

од слабог материјала са земљиштем око куће 32 ара, земљиште правоугаоно, у Чарапићевој улици бр. 19. (Брана мала)

Младенка Глишић, удова
(Брдња мала).

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ
Ђорђа Ж. Јовичића
ПОЖАРЕВАЦ

Потребан је старији трг. помоћник. Ступити може одмах. 3—3

СТАН тврдо зидан нов, у дворишту моје куће, од 2 велике собе на спрат, и две у приземљу, са електричним осветљењем и осталим одељењима. Издајем под закуп од сад па до Митровдана.

4—5 Миливоје Ж. Антић.

НА ПРОДАЈУ

1, Велико огледало 1, мебл, 1, орман за књиге 1 астал за 12, персова 6. столица. Може се видети Душанова бр. 22. 1—1

Набавка Железничких Прагова у Пожаревцу

На основу Одлуке Обласног Одбора од 30 XII 1927 год. О. Бр. 229 Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 25 Августа тек. године у 10 часова пре подне у својој канцеларији одржаће другу јавну офертално лицитацију, за набавку три хиљаде (3000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје пруге колосека 0.76. мет.

Димензије прагова: дужина 160. метара јачина 14—20 с. м.

Место испоруке: Пожаревац, или ма која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке: четрдесет календарских дана од дана одобрења ове лицитације,

Позивају се заинтересовани т. ј. они који желе ову количину прагова и поручити, да горњег дана у 10 часова пре подне поднесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописном таксом у маркама од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље до 10 часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописну кауцију у смислу одредбе чл. 88. закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Рачуново Економском Одељењу ове Дирекције, а на захтев могу се, и у овереном препису заинтересованима доставити.

Из канцеларије Дирекције Обласне Пожаревачке Железнице 4 Августа 1927 године Бр. 2746.

Извештавам п. грађанство вароши Пожаревца и околине, да сам моју

ОБУЋАРСКУ КОЖАРСКУ РАДЊУ
ПОД ФИРМОМ
БРАНА К. ПРОТИЋ
— у Пожаревцу — Табачка чаршија —

реновирао и снабдео робом првог квалитета, свима сортама за обућаре и папучаре. Исто време препоручује обућарима ГОТОВЕ ОВРТАЉЕ по ниској цени.

Препоруч је велики избор готових ципела, мушких, женских и дечјих.

Папуча црних и жутих, вежених са опсцима.

Поруџбине израђујем по ниској цени, — све врсте.

С поштовањем
3—3 н. Брана К. Протић

НА ПРОДАЈУ 2 комада 1 фијакер отворен, један затворен, са два пара хомота. За услове обратити се фирми
1—3 Добросав Петровић — Петровић.

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 ара.
Виноград са родом до г. С. Максимовића.
Дућан и собу издајем под кирију одмах
6—10 Милорад Ж. Милојевић.

НА ПРОДАЈУ

Масено имање Саве Којића:

КУЋА у Топличиној улици бр. 4. као ЊИВА од 6 јутара на Чачалици ВИНОГРАД у циганском брду од 1 јутра КАСА добро очувана.

Обратити се староцу масе г. ЖИКИ ИЛИЋУ, адвокату, 2—3 н.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 63 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 11. АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гармонда од речи 0.50 дин из пицера од речи 1·20 дин. за препоручено од речи из гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Кад неће брег Мухамеду, онда ће Мухамед брегу

У пожаревачкој области завршено је са кандидацијама. Суду су предате и потврђене листе: три радикалне, једна демократска, самосталних демократа и земљорадника. Шест листа са 36 кандидата, од којих су свега петорица са вишим школским образовањем.

Ми смо показали свету, да нисмо пропали и овда као нас је цео свет за пропале држао, и да нисмо сахрањени онда, кад нам је цео свет читво опело, па нећемо свакако ни сада пропасти са тога, што је област пожаревачка оскудна у кандидатима са вишим школским образовањем.

Питање је да ли ово долази отуда, што наш народ не пева школу и интелектуалце, или отуда што се ови удаљују од народа и себе сматрају за нека виша бића, којима народ плебс — треба да се клања?

Христос је волео необразоване људе, јер је знао да у души простог човека увек има места за велику идеју, али није трпео глупаке, особито оне, који су од васпитања оглувели, који су пуни назора, гледишта и закључака о свима питањима, од којих многа не разумеју.

Кад слушамо наше пожаревачке интелектуалце, кад говоре за кафанским столовима, рекли би да имају кључ знања, али немају у себи ничега Христовог, па не умеју са њим да се користе, а другима не дају. Они све критикују, а сами нису у стању ништа да ураде.

Треба један пут за свагда схватити истину да у демократији број и маса побеђују, услед чега често бива да зло победи добро, медиокритет победи развијени интелект, али баш зато дужност је интелектуалца да уђу у број у масу и да јој натуре своју личност и идеје, да би сузбили зло и медиокритете, па ако се један пут пред безсвешћу масе и пропадне, не треба очајавати, јер победа добра над злом мора доћи.

Све ово не постизава се теоријским приликама за кафанским столовима код „Гранд Хотела", »Српске Круне« „Берзе," и т. д. већ сталним додиром гуњцем и опанцима, са оружјем мајсторском кецељом и додиром са њиховим жуљевитим рукама.

Да ово покажемо послужићемо се са Корволеном, који се после победе над Волскима враћа у Рим у триумфу. Требало га је изгласати за конзула; треба да га изгласа народ. Али, Корволен је и сувише аристократа и интелектуалац, па би прастао да учини ма какву концесију плебсу — народу. После назадовања он излази пред народ да му се поклони, али у место тога, он отворено нападне народ. Трибуни Лициније и Брут, два типа који живе од масе побуне народ који би се сваче сав заложио за Корволана, да је се у другој форми пред њега појавио, тражи Корволанову смрт и изгнанство. Корволан је напустио отаџбину, јер није хтео да се поклони народу.

Колико је Вас интелектуалаца у Пожаревцу, који губите мандат само зато што нећете и неумете да се поклоните народу?

Док Ви интелектуалци у својој надмености и уображености нећете да се поклоните народу, обични смртни не само да му се клањају, него му ласкају, отворено га лажу и успевају.

О, Ви пожаревачки интелектуалц ! Не очекујте да ће се народ поклонити пред Вама, већ се Ви поклоните пред народом, и онда ће Пожаревац бити поносан, а неће бити вођен у политици

„Кад неће брег Мухамеду, онда ће Мухамед брегу" Raul.

Јован Скерлић о Светозару Марковићу*)

Још у марту 1873 године једна група напреднијих чиновника, официра и грађана, слободоумнијих либерала, социјалиста и обичних добронамерних „пријатеља просвете", склопили су друштво за подизање штампарија и покретање листа. У одбору су били: Тодор Тупаковић, трговац, официри Сава Грујић и Павле Шафарик, кмет и трговац Павле Вуковић, председник суда Димитрије Јовановић, протојереј Јован Јовановић, професор Стеван Поповић, ђуделанат Светозар Милосављевић, и други. У току 1873 набављена је штампарија «Крагујевачка Друштвена Штампарија", и одмах се пришло покретању листа. Пера Тодоровић наслеђује очинство, и 2.500 дуката даје за социјалистичку пропаганду. Са тим људима и у таквим приликама могло се радити, и Пера Ђорђевић поручује Марковићу у Јагодину: „У Крагујевцу има прилично људи за рад. Сви су изгледи за рад врло добри — барем онаки како никада до сада нису били".

Марковић се споразумео са друговима, и одлучио да уђе у посао са одбором Крагујевачке Друштвене Штампарије. Тајни план њихов био је овај: почети рад са тим одбором, јер ће власт бити мање неповерљива и попустљивија, лист у прво време не мора имати опредељени правац, али кришом куповати акције, једнога дана увести штампарију у своје руке, и листу дати сасвим црвену боју. И те јесени посао је отпочео.

8 новембра 1873 отпочела је у Крагујевцу да излази Јавност, »лист за науку и политику», коме је власник и издавач била Крагујевачка Друштвена Штампарија, а главни и одговорни уредник Светозар Марковић. Лист није био више социјалистички као што је био Радник, и као што је требало бити Јед-

*) Доносимо овај део из књиге Јована Скерлића о Светозару Марковићу, те да данашње масароше радикалне странке, који знају само за борбу о министарске фотеље, подсетимо на муке које су преживљавали идеални борци, оснивачи радикалне странке у Србији.

Уредништво.

накост, и то не само, зато што мешовити политички одбор Штампарије не баш хтео, и што неби требало «заплашити акционаре за опстанак штампарије", како вели Марковић у једном писму, но зато што су Марковић и његови другови били напустили доктринарну социјалистичку и прихватили практичну радикално-демократску акцију. У једном писму из Крагујевца, од 7 новембра 1873, Марковић пише: „Ми смо ставили за основ нашег практичног рада нешто што се може постићи у данашње време и што може да служи за даљи друштвени преображај. То је обична тактика у борби, најпре ваља освојити једну, али одсудну тачку, са које нам је после отворен пут за савршену победу». Шта ваше, Марковић је том приликом углавио известан тајан програм и листа и рад, и повереништво споштио једномишљеницима ван Крагујевца и на страни.

Јавност је готово искључиво политички лист, за непосредну практичну акцију. У 1 броју чини се општа критика прилика у Србији: у земљи завладало „опште незнање», народ грца у дуговима, зеленаши и буџаклијски адвокати терају га у просјаке, трговци очекују да им добош задуша пред дућанима; бирократија прогнила и гуши, у државној администрацији злоупотреба: полиција дави општине. У таквим приликама, како да живи, како да обезбеди своју будућност српски народ? „Ми смо слаби, окружени непријатељима, — како да поставемо јаки, да се ослободимо непријатеља". И зато јавност ставља себи често практичне, непосредно корисне и брзо остварљиве задатке „образовати јавно мњење, дати му научан правац у мишљењу, и створити из јавног мњења силу, која ће имати одсудан утицај на решавање свију питања која се тичу народног живота". Даст ће „казети на јавност све што народ тишти у извесном тренутку". Јавност ће казати шта треба да се одмах без одлагања, реши и показати како ваља то „решити у корист народну». Србији су потребне реформе као хлеб насушни, и то не само парадне реформе којима се баца прах у очи, но велике, коренште реформе које из основа преображавају народни живот.

Излажући општа демократска начела по којима треба да се преуреди Србија, Јавност пратиће Радикову традицију: претреса и детаљна и стручна питања. Марковић још у првом броју, организује једну занимљиву и важну анкету о политичком и економском животу сељака, очевидно прибирајући документа за израђивање детаљних програма и реформених предлога. И то боље но ишта показује његов позитиван дух и реалистичке преокупације његове. Он тражи да га пријатељи и дописници извештавају: како народ на селу живи, како је повељена земља, колико има општинске земље, шта се сеје, колики доходак од земље, како стоји са стоком, какве су напице, колико и коме сељани дугују, како се задужују и како трговци и зеленаши напаћују интерес и луг, како стоје задруге и мобе; како је устројство општина, какве су школе, путеви; какав је утицај „полицајског система», како народ мисли о власти и о својим правима, како схвата скупштину; какав је утицај учитеља, попова, старје и народне војске, званичне и незваничне књижевности какав је у народу „заузимљивост за опште ствари".

— Наставиће се —

Партиска кретања

—:—

Листа Самосталних Демократа — Пребићевића

Предата је Суду и потврђена листа Самосталних Демократа Пребићевића. — за Област Пожаревачку.

Носилац листе:

САВА БАЈКИЋ

трг. из Вел. Градишта.

Срески кандидати:

За изборни срез голубачки:

Кандидат, *Радосав М. Симић*, трг. из Кличевца.

Заменик, *Сава Станковић*, зем. и целовођа општ. из Браничева.

За изборни срез звишки:

Кандидат, *Стаиоје Стојићевић*, инспектор Минист. Поште у пензији.

Заменик, *Драгољуб С. Гламоријевић*, колар из Жагубице.

За изборни срез млавски:

Кандидат, *Љубомир Аћимовић*, кафеџија из Петровца.

Заменик, *Данило Живановић*, земљоделац из Вошановца.

За изборни срез моравски:

Кандидат, *Владимир П. Спасић*, трг. из Александровца.

Заменик, *Светозар Марковић*, кафеџија из Влашког Дола.

За изборни срез пожаревачки:

Кандидат, *Стеван Ташић*, индустријалац из Пожаревца.

Заменик, *Борисав Б. Марковић*, стопар из Вожевца.

За изборни срез рамски:

Кандидат, *Радосав М. Симић*, трг. из Кличевца.

Заменик, *Сава Станковић*, земљор. и целовођа општ. из Браничева.

За изборни срез хомољски:

Кандидат, *Стаиоје Стојићевић*, Инспектор Министар. Поште у пензији.

Заменик, *Драгољуб С. Гламоријевић*, колар из Жагубице.

Вести

——

Остаје на дужности. — Поглавар Ср. Звишког г. Вуксан Гојковић, која је премештен, према наређењу остаје и даље на дужности поглавара у Кучеву.

Предао дужност. — Досадашњи управник П. Т. С. у Пожаревцу г. Душан Јањић, предао је дужност г-ђи Милеви Богојевићки, а г. Јањић се према наређењу Министарства упућује на дужност у Београдску централу.

Пожар. — На дан 8 овог м-ца око 10 ч. у вече појавио се пожар у кошу Ђ. Стевановића гвожђарског трговца. Пожар је захватио и кућу, те су тако и кош и кућа изгорели до темеља, а главни део покућанства једва је спашен.

Узрок пожара је непознат, а штета је велика, но ово опет неће покренути на належне ни грађане, да се један пут и Пожаревац свагде справама противу пожара.

Овом приликом сматрамо за дужност истаћи пожртвовање војника IX пука, којима се има захвалити што је пожар локализован, те није захватио и оближње зграде, којима је претила опасност.

Бетонски тротоари у Пожаревцу. — Министарство Грађевина издало је одобрење општини града Пожаревца да може извршити бетонске тротоаре у својој варошки и то у овим улицама Вранков Трг, Цветни Трг, део Љубићевске, део Краља Петра и део Душанове улице. За сада је ангажован већ кредит у суми од 170-000 динара у ту сврху.

Подизање Пољопривредног факултета у Земуну. — Већ од дужег времена воде се преговори између државе и земунске општине за уступање земљишта у Земуну ради подизања зграде и економије за нап: Пољопривредни Факултет. Ових дана је та ствар дефинитивно свршена. Земунска општина уступила је 29 и по хектара земљишта уз врло повољну цену. Радова око подизања зграде за пољопривредни факултет почеће кроз најкраће време и радиће се форсирано, да зграда буде што пре готова.

Накнадне пријаве конкурената за Војну Академију. — По накнадном одобрењу Министра Војске и Морнарице, изузетно за ову годину, могу конкурисати за питомце Војне Академије и они кандидати.

1. — који су свршили 6. разред гимназије, или реалке са добрим успехом;

2. — који су свршили 6 разреда гимназије или реалке са најмање добрим успехом, а долазе непосредно из војске и

3. — који су сада у 21 години старости.

Рок пријаве за ове кандидате је до 21. августа ове године.

Пожар у Дубравици. — 9. о. м. преко ноћи, избио је пожар у бакалској радњи зета Алексе Ђ. Костића. Радња је сва изгорела, и штета је веома велика. Верује се да је овај пожар злонамерно од рђавих људи.

Стране вести

——

Колико Пољска има незапослених. — Према службеним подацима од краја јула месеца у Пољској беше 190,000 незапослених. Од тога броја трећина су

неквалификовани радници. Највећи број радника без посла регрутује се код мајдарских радника; из интелегентнијих слојева и из металургијских радника. Јула месеца број незапослених се смањило са 16.000 радника.

Велике штете од града у Белој Русији. Нанесена штета од олује и града у Белој Русији прелази само за месец јули суму од 25 милиона рубаља (70 милиона динара). Род је потпуно уништен на 68.000 хектара.

Велика шпијунска афера у Источној Пољској. — Како јављају пољски листови, пољска полиција је после вишемесечног трагања ушла је у траг у источној Пољској на име на граници пољско литавској и пољско совјетској једну јако разгранату шпијунску организацију, која је одржавала сталне везе између Варшаве, Вилне, Гданског Ковна и Москве. Шпиони су имали на располагање велике суме новаца и трудили се да уђу у војна надлештва и кругове. У аферу су уплетене и неке глумице. „Главно средиште шпијуна беше Гданско, са којим је одржавао контакт некакав Шпулерман.

Продукција шешира у Турској. — Од оног доба, када је Кемал паша забранио носити фес у Турској и сви мушкарци биле принуђени носити шешире примећује се знатно ширење ове индустрије Још године 1925 било је довезено из иностранства шешира у вредности од 20 милиона турских фунти (једна фунта једнака око 30 динара) међутим прошле године вредност шешира опао је само на 1½ милиона турске фунте. Од је у турској 99 процената продатих шешира домаћег порекла а главни је узрок томе, што су цене довезених шешира у последње време знатно скочиле. Што се тиче продукције сламних шешира Турска има на расположењу врсту сламе за овакву продукцију.

Подизање нове продуктне берзе у Румунији. — На основи краљевског наређења подићи ће се у Питешћи нова продуктна берза. Са грађењем се отпочело већ и надати се да ће кров највише време берза бити отворена.

Беч место лечничких конгреса — Месеца августа и септембра одржаће се у Бечу равно четири велики конгреса. Поводом ових конгреса на којима ће учествовати свега око 6000 лечника, приредиће се уједно и терапеутичка и хируршка изложба. Прва конгрес биће међународни конгрес железничких лечника и хирурга на којим ће се у главном претресати прва помоћ. Други по реду је међународни конгрес лечника душевних болести, трећи је конгрес немачких неуролога, а четврти је конгрес немачког друштва немачких лечника за унутрашње болести.

СПОРТ

—:—

Хазена З. А. Ш. К-а у Пожаревцу.

У недељу 14 ов. м-ца гостоваће у Пожаревцу симпатична хазена дружина Земунског Академског Шпорт Клуба која ће бити гост овд. С. К-а „Викторија." Утакмица је квалификациона за пријем овд. Хазене у чланство Б. Х. Подсавеза и одржаће се под надзором савезног судије г. М. Николића из Београда. Пошто је ово прва утакмица те врсте у Пожаревцу интерес за исту влада не само код спортиста но код целокупног грађанства, а нарочито код млађег женског света.

Утакмица одржаће се на игралишту овд. С. К-а »Славија« са предигром ногометних тимова Славије и Викторије. Почетак предигре у 4 ч, а Хазене у 5⁴⁵ ч. по подне.

Улазнице за утакмицу пуштене су у распродају и могу се добити у апотеци г. С. Кузмановића.

»Славија« „Радничкн« 5:5 (4:1)

Наша два најмлађа клуба сусрела су се у недељу 7. о. м. при одигравању пријатељске утакмице. Славија наступа појачана са И. Марковићем чланом Хајдука и С. Тодоровићем чланом Викторије. Радничкн је позајмио Р. Стојановића из Хајдука и за друго полувреме Ж. Лазаровића из Викторије. Оба клуба нису нам показали све што знају, пошто је цела игра прошла у мирном темпу. Нахајмљена играча одекамивали су. нарочито С. Тодоровић „М ша" Узевши целу игру на разматрање, може се одмах рећи да је била слаба. Обе ова клуба још су ђаци њихових предходника.

Спортали су за Славију: „Маша" 3, »Жена» 1 и „Маш" 1.

За Радничкн: Јовановић I 2 Марковић 1 Стојановић 1 и »Школа" 1.

Судија одличан Л—Ћ

С. К. „Радничкн" С. К. »Славија» 5:5 (1:4)

У недељу 7. ов. м. на игралишту С. К. Славије одиграна је пријатељска утакмица између овд. поменутих клубова. „Славија" која је играла прво полувреме врло добро а друго је сасвим отпала због мењања места појединих играча. „Радничкн" као млад и почетни клуб стално напредује, Радничкн је успео да изнуди нерешен резултат захваљујући о вољи и енергији свију играча кратки ток игре. Славија снажно навалъује на гол Радничког и у 10 м. постиже гол по С. Тодоровићу, потом Радничкн успева да у 15. м. изједначи по Стојановића. Славија по том даје још 3 гола по М. Марковић, Пантељевић, С. Тодоровића и с тим се резултатом иде на одмор. Радничкн другог полувремена даје смишљену игру и у кратком размаку успева да изједначи по В. Јовановића, М. Марковића, „Славија" по том даје последњи гол по Пантелића кривицом бека, на 5 м. пред крај уписа десном крилу Д. Мильковића да изједначи, које даје неодбрањиви гол у левом доњем углу за Радничкн. Голман се баца на лопту али је неодбрањив гол. Код Радничког морамо истаћи голмана Д. Јовановић. В. Јовановића и Тирковића, који су играли пожртвовано кроз целу игру док и остали нису много заостајали за својим друговима. Код. »Славије" морамо истаћи голмана С. Стокића који је врло пожртвовано играо и бекове Д. Арсићеловића, И. Марковића, Судија г М. Николић из Београда одличан

»Радничком" није ово прва утакмица са славијом већ је одржао неколико утакмица и то: са следећим резултатом, „Викторија" „Радничкн" 7:3 (2:2) „Радничкн" „Гесметричари" 5:0 Драг. М. Мильковић.

Рез. »Славија» Рез. »Радничкн" 1:1 (1:0)

Предигром утакмице између резерве завршило не решено са 1:1 (1:0) резултат је нереалан пошто је рез рва Радничког била надмоћнија кроз сво време игре. Судија »Жена" као члан Славије није требо примати се вођства и пошто је знао да не може ненавидјати за своје

Д. Ј.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУПА"

Програм за суботу 13. августа само вечерња

У ГОРУЋЕМ ВЛАКУ

Сензационална драма у 5 чинова.

У главн. улози: Роберт Агнев, Мајорет Јуне и Алан Хејл. Прваци америкаиских сензација.

Додатак ПАЛА у 2 чина.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО"

У суботу 14 САМО ВЕЧЕРЊА

ПЛАЊЕНИ ВРАНАЦ

Додатак ШАЛА у 2 чина.

Огласи

Изјава

На листи Душана М. Живојиновића записат сам као представник листе.

Како сам на истој записат без мога знања и одобрења, то изјављујем да његову кутију нећу чувати нити за њега радити.

Светомир Јаковљевић
из Вел. Села.

подписао га
Добривоје Стојковић,
из Вел. Села.

Кафана „Империјал"
пређе „СТИГ"

издаје се под кирију од 1 новембра. МАГАЦИН за храну издаје се од 1 септембра.

Обратати се
Ангелини Б. Стефановића
1—2 Таковска улица број 14.

Набавка Железничких Прагова у Пожаревцу

На основу Одлуке Обласног Одбора од 30 XII 1927 год. О. Бр. 229 Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 25 Августа тек. године у 10 часова пре подне у својој канцеларији одржаће другу јавку оферталну лицитацију, за набавку три хиљаде (3000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје пруге колосека 0 76. мет.

Димензије прагова: дужина 160. метара јачина 14—20 с. м.

Место испоруке: Пожаревац, или ма која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке: четрдесет календарских дана од дана одобрења ове лицитације.

Позивају се заинтересовани т. ј. они који желе ову количину прагова испоручити, да горњег дана у 10 часова пре подне поднесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописном таксом у маркама од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље до 10 часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописну кауцију у смислу одредбе чл. 88. закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Рачунско Економском Одељењу ове Дирекције, а на захтев могу се, и у оверепом препису заинтересованима доставити.

Из канцеларије Дирекције Обласне Пожаревачке Железнице 4 Августа 1927 године Бр. 2746. 2

Преселила сам

свој зубни атеље из Железничке ул. у Синђелићеву бр. 10. Кућа МИЛИЦЕ БОГДАНОВИЋ, (између Трговачке Банке и Млекарске Задруге.

1—4 А. ЈОРДАНОВА

СТАН са 8 одељења у Љубовијској улици бр. 9. — Издаје се под кирију од 1. септембра.

Упитати Петра Хамелмана,
1—3 грађевинара.

СТАН за издавање већи у центру вароши а ДВЕ КУЋЕ на продају

Упитати Јанковић и Рајкозић.

У мојој месарској радњи на пилићарској пијаци до кафане „Уједињење."

1. кгр. говеђе	Дин. 12 —
1. кгр. овчетине	Дин. 12 —
1. кгр. свињско	Дин. 18 —

Љубомир Богићевић,
месар.

ФОТОГРАФСКИ АТЕЉЕ
Живојиновић и Симић

Потребује ученика. Ступити може одмах.

ПРОДАЈЕМ 1 комплетан »хернцимер« израђен од масивног дрвета, нов из 1 писаћег астала, 1 ормана за књиге и клуб-гарнитуре од 2 фотеље и 1 канабета.

Упитати

Љубишу Ж. Спасића
трг.

2—3

ПРОДАЈЕМ плац од 7 ари са младим воћем, које постоји у Браничеви, мали до кафане Љубише Спатића. Озбиљна купци нека се јаве потписатом.

Владимир Т. Николић,
зидар Бранич. маха.

2—3

ТРАЖИМ намештену собу са 2 кревета у здравој кући и са засебним улазом. Могу бити и две собе.

Обратити се ресторанту „Гранд Хотела."

ВЕЋИ СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

Ближа обавештења у радњи

Радомира Живковића
(зграда окр. банке.)

2—6

МОЈЕ 4 НОВО ОЗИДАНЕ КУЋЕ од 1 септембра ове год. падавају под кирију. Коме треба нека се потписатом јави.

Стојадин Матић,
абаџија.

2—3

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 ари.

Виноград са родом до г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

Милорад Ж. Милојевић.

7—10

НА ПРОДАЈУ 2 кола и фијакер отворен, један затворен, са два пара амова. За услове обратити се фирми

Добросав Петровић — Петровић.

1—3

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код опитане и на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	12 —
Свињско	13 —

С поштовањем
Никола Д. Селимкић.

5

Препоручујем овд. грађанству плетених сандала по Париском моде ау у разним бојама

Примам поруџбине у разним величинама и бојама. Молим да ме свако пре него што купи изволи посетити. Свака конкуренција искључена,

Радња се налази до казандијски радње Воје Првуловића; (Табачка чаршија).

С поштовањем
Драгољуб А. Милојевић
опанчар.

15—15

ПРОДАЈЕ СЕ

два потпуно исправна **ауто** марке „Форд" и то ЈЕДАН АУТОБУС који сваког дана одлази на Мораву и ЈЕДАН ЛУКСУЗНИ.

Обратити се: Немањина улици број 45.
Код ПРОКЕ шофера

3—3

ПРОДАЈЕМ куће и земљу у „Могили"

Упитати: Немањина 47

4—5

Према решењу Г. Министра Пољопривреде и Вода Бр. 30949/4 од 30 јула 1927 г. одржаће се код Управе Државне Ергеле у Љубичеву — Пожаревац — на дан 21. септембра 1927 год. у 10 часова пре подне

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА

за продају 13 шкартираних грла ове Ергеле и то:

Пастув »Лимаукс« — расе пунокрв. енглеске, стар 21 год.
Пастув „Варвар" — расе полукрв. енглеске, стар 8 год.
Кобила »Хадиосвеђ« — расе пуноврвне енглеске, стара 10 год.
Кобила »Мелина II« расе пунокрв. енглеске стара 9 год.
Кобила „Шилина" — расе пунокрв. енглеске, стара 10 год.
Кобила „Шебет" — расе полукрв. енглеске, стара 13 год.
Кобила „Боса" — расе полукрв. енглеске, стара 6 год.
Ждребац »Кишерајка« — расе полукрвне енглеске стар 1 год.
Службена коњска грла: „Хајдук Вељко", „Кореспонент," „Гамбета" »Гладиатор« и „Газал."

Грла, која се продају, могу видети на сам дан лицитације у Државној Ергели до 10 часова пре подне.

Бр. 2859. Из канцеларије Управе Државне Ергеле у Љубичеву.

ВЕЋИ СТАН за издавање. Ближа обавештења код

Радомира Живковића,
(зграда Окр. Банке.)

3—3

Магацин с кошем

у Косанчићевој улици, Милосава Јосића. Издаје се под закуп.

За услове обратити се у радњи

Цветка Јов. Првуловића

5—6

ПРОДАЈА

Разног непокретног имања. Ко се интересује нека дође у радњи

Милована Трифуновића

3—5

СТАН тврдо зидан нов, у дворишту иза моје куће, од 2 велике собе на спрат, и две у приземљу, са електричним осветљењем и осталим одељењима. Издајем под закуп од сад па до Митровдана.

Милизоје Ж. Антић.

4—5

ИЗДАЈЕМ ПОД КИРИЈУ

НОВУ КУЋУ три одељења до старе цркве. СТАН ЗА САМЦА у истој кући. Уселити се може одмах. ПЛАЦ ПРОДАЈЕМ до исте куће.

Упитати
Ђорђа Јовановића,
служ. поште.

1—3

---

3 ЛАНЦА ОРАЋЕ ЗЕМЉЕ КУЋА

са плацем издајем под закуп. Плац продајем.

Пожаревац

Упитати
Драга Васиљевић,
до Окр. Желез. Станице.

2—3

Свака конкуренција искључена

Најзеко стоваришће целокупне погребне спреме као:

Металних мртвачких сандука.
Дрвених сандука од најфинијих до обичних.
Венаца надгробних од вештачког цвећа.
Свилених, ширтинг, и од папира пантљика — трака, покрова и т. д.

5

Може се добити најјефтиније

у столарској радњи

БРАНИСЛАВА Н. ШУХАРТОВИЋА.

ЗАХВАЛНОСТ

Поводом смрти мог доброг и никад непрежаљеног мужа

†

ЖИВАДИНА С. СТОЛИЋЕВИЋА

члана фирме Илија Вељковић и Син.

који испусти своју добру и племениту душу у најбољем добу живота, сматрам за дужност да и овим путем изјавим благодарност свима рођацима, пријатељима као и познаницима који се за време болести заузимаше и обилажаше, као и око погреба драгог нам покојника.

Нарочиту захвалност дугујем г. Стеви Пајевићу свештенику који на почасти чинодејствоваше при погребу. Г. Цветку Првуловићу, који се у име трговачког реда. Г. Ј. Бабићу проф. који се у име „Сокола" и Драгољубу Јаковљевићу присвоме другу који се у име одбора опитане Пожаревачке опростише са милим нам покојником.

Свима поштоваоцима Живадиновим, који на одру положише венце као и многобројним грађанима који га до вечне куће испратише. Дугујем захвалност као и онима који нам усменим и писменим путем изјавише саучешће.

Најзад захвална сам г. г. лекарима који знајући, да Живадинова болка немаше лека, обилажаше га и храбрише до последњег часа.

НЕУТЕШНА СУПРУГА

Станка са љубимцем **Десом**
и многобројном фамилијом.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 64 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 14. АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гарманда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за прилослано од речи на гарманда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ШАРЕНА ЛАЖ

Централни изборни одбор републиканског савеза радника и сељака упутио је проглас радном народу вароши и села Југославије у коме жучно напада владу Вукићевић — Маринковић, радикале свију група, демократе, прибићевићевце, радићевце, хрватски блок, Коротеце, црногорске федералисте, немачке и мађарске партије, социјалистичку партију Југославије, и напослетку савез земљорадника. За све ове странке и групације вели се у прогласу да су буржоаске које гледају да се преко народних леђа дочепају власти како би га могле „безглушније пљачкати,“ него до сада.

По овом централном одбору радника и „сељака“, који без сумње представља какав трбушати са рединготом „сељак“ у Београду изгледа да се наша буржоазија толико осилила, е је подигла своме народу и својој околини, па се позива народ да 11 септембра размисли добро коме ће дати своје поверење, и да треба да гласа за републикански савез радника и сељака, који ће окренути тумбе цео правни, привредни, финансијски и социјални систем, који се стотинама и хиљадама година у свом културном свету развијао.

Ми нећемо да оспоравамо истину да код политичких радника свију наших партија влада један једини мотив који их руководи у раду, а тај је **лична корист**, и да према овоме ни у ком случају не можемо никаково добро очекивати од данашњих партија, оваквих какове су, нити од политичких људи, који преко партија жаре и пале на штету народа и државе.

За сва почињена крвничка дела, а било их је нарочито по ослобођењу, нико од политичких грешника није по закону одговарао. Све је то покривено завесом лажног парламентаризма

Али, због овога зла, не значи да народне масе треба да напусте све досадашње партије и политике људе, па да Ђорђевачки иде за једним анонимним друштвом у Београду, која се окомило на све странке и политичке људе, па да им се верује на њихове лепе речи и неостварљива обећања која баш и кад би се могла остварати, не значе ништа друго до рушење државе.

Наш сељак је довољно трезвен и има толико љубави према својој држави, да никада неће поћи за шареном лажом, коју му нуди неки београдски одбор савеза радника и сељака, у коме стварно нема и не може бити ни једног сељака, коме су у нашој држави загарантовани својина земље и грађанска права, а названи савез радника и сељака почива на рушењу реда у земљи, на ништењу личности и пљачкању туђе имовине и својине.

Ми знамо да је неком добро утовљеном београдском раднику у фраку потребан наш сељак због броја који представља, како би се по примеру онога Црногорца, који је рекао „нас и Руса има 180 милиона,“ могао и он похвалити, да радника и сељака код нас има десет милиона.

Шарена лажа.

Јован Скерлић о Светозару Марковићу

— Наставак —

Јавност је први лист у Србији који је обратио пажњу на потребе широке народне масе. Поред тога, он заузима одлучно опозиционо држање не улазећи у сува теорисања, него говорећи о конкретним стварима, и због тога има великог успеха, За неколико месеца, почетком 1874, лист је имао 1100 претплатника, и број читалаца, поклоника и пријатеља стално се повећавао. Из либералних кругова Јавност је нападана као да је у служби старих конзервативаца, па би чинила сметње либералној странци из конзервативних кругова пошле су старе денунцијације о антидинастичким тајним намерама крагујевачких „комуната». Полицијска власт из почетка није узнемиравала лист, али када је опазила да лист добија утицај на јавно мнење, да се у народу и у скупштини почиње образовати нека врста радикалне опозиције, реши се да прибегне одлучним мерама Председник Крагујевачке Друштвене Штампарије био је капетан Сава Грујић, управитељ војне фабрике, који и ако није био социјалист, важио је као напредан дух. Учесник у пољском устанку од 1863. један од оснивача петроградске општине, он је био у добрим односима са Марковићем, који га је сматрао, како он вели у једном писму, за »поштењејшу“ душу, и као човека који је много више на страни млађих но старих Влада га је попреко гледала као писца једне напредне књиге Војска организација Србије, штампане у Крагујевцу 1874, и када је он у новембру постао председник друштва које је издавало један опозициони лист, његов опстанак у државној служби био је немогућ. 24 децембра 1874 он је отпуштен, и у исто доба наређено је свима официрима који су били у друштву да одмах иступе. Њихово одлажење Марковић је сматрао као велику штету, јер их је, како је сам писао, сматрао за најбоље чланове».

Заједно са официрима иступају и зависнији и плашљивији елементи. Марковић прима цео лист на своја леђа, чак и администрацију, помагани само Пером Тодоровићем, који је држао велику и важну рубрику извештавања са скупштинских седница. Одбор хоће да се отресе листа, и најзад једва пристаје да задржи власништво, али са тим да се изради програм по коме ће се лист уређивати. Крагујевачка полиција добила наредбу да притеже и чини сметње и тешкоће су се у брзо показале Цензура је увећала своју ревност и нарочити полицијски чиновник седео је у штампарији, читао све рукописе, и питајући у тежим случајевима министра унутрашњих послова просто наређивао: „ово може се штампати», »ово да се изостави». Полиција је почела оптуживати поједине бројеве, и најзад, 15 јануара 1874, Светозар Марковић, као писац, и Димитрије Стојковић, као одговорни уредник, по више штампарских кривица, буду стављени у затвор.

У крагујевачком истражном затвору Марковић је провео двадесет и осам дана. Собу у којој је био затворен описује он својим пријатељицама Ничковићевим: Соба је „на горњем спрату неког старог трошног здања. Тавна и прљава, јер се није бог зна када кречила, чишћена, јер се фурува пушм, и уз то је сва ширена — нешто је на дугог времена тукао отеашце, па је сада с тим крвавим трговима цео пут-ер-шарен. Питос је од цигле: прокори разгибљени као и врата — но то је добро, јер улази чист ваздух. Иначе влажна је, и било би врло лако да ја не ужива особату милост као политички преступник (а још више »бакшиша« ради), па ми се фурува тако ложи да је у соби увек загушљиво и несносна врућина...» Суд му није допустио да положи јемство, и да се из слободе брани. За све време лежења у затвору не узима се никако на испит. Нико му не сме улазити и разговор са њиме допуштен је само у присуству истражног судије. Не дају му се књиге, перо и мастило, и његова писма из затвора писана су прокријумчареним мастилом на истргнутим листовима из бележнице. Полиција га је оцрнила као „прибисвета» и тако се са њима и поступа. Затвор је погоршао његову стару болест и он тражи да се лекарски прегледа и да се у слободи лечи. Лекар налази да је за његово порушено здравље затвор »врло опасан», и да га треба одмах пустити на озбиљно лечење. Али суд прелази преко тога, и без оклевања.

Суђење му је било тек 20 фебруара. Државни тужилац Ђорђе Стефановић — који се у свечним па и горњим улогама јављао и 1883 и 1899 године — оптужио је га као крајње опасна човека. »Г. Марковић уобразивши да је он тај несхватљиви месија, који ће земљу ову реформисати у духу социјалистичких начела, безобзирно је отровавши својим пером... нападао на најважније установе земаљске", као што су скупштина и владини посланици у њој. Не само то но он је „нападао и вређао„ „чак и сама уставна права владалачева и „правдао побијање буне против владаоца». Наводећи инкриминисана места (чланци у Јавности, бр. 7, 13 и 23), државни тужилац нарочито истиче ово место: „Народ је увек сматрао да има права да збаци једнога владара, те да постави другог, у кога се више узда да ће радити добро» Државни тужилац истиче злочин и карактер таквога писања: „Г. Марковић овим списом подражује дух револуционарни против владаоца и позива народ на буну против свог владаоца". За све то писање државни тужилац тражи најоштрију казну. Марковић је дао опширан одговор, хладан, документован, примерак добре одбране, који би се могао поносити и најбољи адвокат. Он је протестовао што државни тужилац тумачи његове чланке на свој начин, налазећи у њима оно што они и не садрже. Он никога није хтео вређати, и никога није увредио: сва његова намера је била да критикујући установе и људе помогне општем добру.

— Настављиће се —

Партиска кретања

—:—

III Радикална Листа

11. ов. мес предата је Пожарев. Првостепеном Суду III радикална листа за Област Пожаревачку и потврђена.

Носилац листе:

ЈОЦА СЕЛИЋ

председник општине из В. Градишта.

Орески кандидати:

За изборни срез голубачки:

Кандидат, *Чедомир М. Живковић*, председник општине из Брнчичева.

Заменик, *Викентије Васиљевић*, земљорадник из Миљевића.

За изборни срез млавски:

Кандидат, *Драгољуб Д. Илић*, обл. пословођа и председник општине из Вел. Лаола.

Заменик, *Јеврем Д. Илијевић*, механџија из Ћовдина.

За изборни срез моравски:

Кандидат, *Живко Г. Милићевић*, земљорадник из Четрежа.

Заменик *Стеван М. Радојковић*, земљорадник из Д. Ливадице.

За изборни срез пожаревачки и рамски:

Кандидат, Др *Лазар В. Бошарабић*, управник обл. болнице у Пожаревцу.

Заменик, *Живојин М. Николић*, земљорадник из Мајиловца.

За изборни срез хомољски и звишки:

Кандидат, *Светислав Ђорђевић*, трг. из Лазнице.

Заменик, *Михаило П. Тапавац*, земљорадник из Дубоке.

Вести

—:—

Висок Гост. — Његова Светост Господин Патријарх Димитрије јуче пређе је у наш град као гост нашем Преосвећеном Господину Епископу и бавиће се неки дан.

Добро нам дошао.

Архијерејска служба. — Данас у 9 ов. Саборној цркви служи Св. Архијерејску службу Његова Светост Господин Димитрије патријарх.

Председник владе у Пожаревцу. — Господин Вељко Вукићевић, председник владе 12 о. м. посетио је Пожаревац и имао састанак са својим пријатељима После посете нашег уваженог грађанин г. доктора Стојоја Вукчевића, дугогодишњег посланика округа пожаревачког Господ. Вељко вратио се по подне за Београд.

Катастарски одсек завршује рад — Катастарски одсек, који је радио у Пожаревцу и околини завршио је теренски рад, и синоћ је приређено банкет са забавом у сали хотела „Српске Круне". После завршеног рада на терену продужиће се на изради планова, који ће до нове године бити готови.

Студентима радикалима. — Позивају се сви студенти — радикали, који се налазе ван Београда, да своје садашње адресе изволе одмах доставити Председнику Студентског Радикалног Клуба »Словенски Југ" г. Вранимиру Н. Костићу, Београд — Краљева 40.

За јачи извоз вина у Аустрију. — Министарство Финансија намерава да укине порез на декларацију приликом извоза вина у Аустрију. На тај начин ће се олакшати извоз вина у Аустрију јер се аустријским увозницима вина укида највећа запрека.

Теретни вагони из иностранства — Према одобрењу Министарског Савета Министарство Саобраћаја набавиће у иностранству 200 теретних вагона ради појачања нашег возног парка за време извозне сезоне.

Кредит Занатске Банке. — Управни Одбор Занатске Банке Краљевине СХС. констатовао је на једној од својих последњих седница, да Банка за сада располаже са довољним новчаним средствима за кредитирање, као и да још није почела искоришћавати ресконтни кредит код Народне Банке.

Приватни испити у средњим школама. — Крајем овог месеца почињу приватни испити у средњим школама. Заједно са приватним ученицима полагаће и они редовни ученици, који су пали на једном или два предмета. Испити ће трајати најдаље до 10. септембра.

Кукуруз. — У округу пожаревачком налази се, према другим областима, у добром стању. Неће бити главе али ће га бити мало за извоз. У Стигу је кукуруз просечно добар а у планинским крајевима врло добар.

Реке нагло опадају. — Услед дуготрајне суше све реке у нашем округу нагло опадају. Морава је веома мала, тако се на многим местима може прегазити.

Жале нам се, многи, који вуку шљунак и песак из Моравског корита код Љубичева да им се наплаћује такса од сваких кола по 2 динара за шљунак а 5 динара за песак. Како се по данас није та такса наплаћивала од како постоји Мораве и Љубичева народ се за ту нову таксу буни и пита на основу чијег наређења и на основу ког закона узима се та такса од народа!?

Са пијаце. — На пожаревачкој пијаци цена је пшеници до 300 дин. сто кила а кукуруз до 230 дин. Сено од 80—90 дин. 100 кила. Довоз сена био је велики, нарочито из Острова. Нов пасуљ 4. дин. кило.

Исправка — Г. Ђорђе Стевановић гвожђарски трговац умолио нас је да нашу белешку „Пожар« у прошлом броју „Грађанина» исправимо у толико, да је пожар његовог коша и куће проузрокован варом из кујне г. М. Стојановића, директора трг. банке

Стране вести

Амерички проглас руском народу. — Из Вашингтона јављају, да је влада Сједињених Држава Северне Америке саставила нарочити проглас руском народу Амерички проглас подвлачи поштовање интегритета територије руске државе и у њему се говори да сви народи желе повратак у породицу европских културних држава и да ометња за успостављење односа с Русијом је — совјетска влада. Само влада овлашћена у име целог руског народа може да извршн овај задатак и може да буде призната од стране културног света Образовање такве владе је ствар руског народа. Публиковању америчког манифеста у лондонским политичким круговима дају велику важност Мисле се да ће се о тексту манифеста дискутовати приликом народног састанка Чемберлена, Бријана, и Штреземана у Женеви.

Грађење највеће куће на свету у Њу-Јорку. — У 2. Авенуе у Њу Јорку гради се сада највећа кућа на свету која треба да буде висока 1300 стопа, Дакле она ће бити са 287 метара виша од Ајфелове куле у Паризу и имаће 110 спратова. Спратови између 7 и 17 имаће тарасе. Ова огромна грађевина подиже се на земљишту од 47 хиљада кв. хвата, грађење ће стојати 25 милиона долара и има се завршити 1928 године. Њен обналодер имаће преко 60 лифтова. На највишем месту, на торњу, смештене се светиљник, који ће показати пут ваздухопловима и аеропланима.

Велики преисторијски налаз на пољском поморју. — Познати пољски преисторичар Јосиф Кастрафски професор познањског универзитета нашао је на пољском поморју у Пуку остатке човека и његово пребивалиште из доба пре 4000 година. Остатци се налазе у одличном стању и то у таквом, у каквом се до сада није нигде нашло из тога доба. Ове накупине које су првовредни предмети пољских преисторијских збирака смештиће се у Познању.

Међународна железничарска конференција. — У Будимпешти састаће се августа месеца међународна конференција железница на којој ће бити заступљене средњоевропске и балканске државе. У првом реду конгрес ће претресати о завођењу директне железничке везе са севера са средњом Европом и Турском. Затим имају ући директни возови из Остенда преко Берлин — Беч—Будимпешта—Београд—Софија до Цариграда.

СПОРТ

Хазена „Зашк" (Земун) — „Викторија."

Данас у 12·30 стижу београдским возом чланице Земунског Академског Шпорт Клуба, које ће данас по подне наступити против овдашње хазена чета П. С. К »Викторија.«

Хазена Зашка је најсимпатичнија хазена дружина наше престонице и представља врло лепо уиграну и хомогену чету Све су играчице брзе, вадржљиве и расположају у потребној мери и техничким и тактичких знањем игре. Слабих места у тиму немају, што опак не значи да се Ајзелова на голу и Јенка Константиновићева и Маза Николићева у нападу неће истаћи.

Утакмицу ће водити савезни хазена судија г. Милан Николић.

»Славија« — „Викторија."

Предигру хазена утакмици највеће ногометни тимова овд. С. К. „Славија" и овд. С. К. „Викторија."

„Хајдук" путује.

Ваљано овд. прволо друштво креће данас у 9·45 ч. за Свилајнац, где ће се сусрести са тамошњим С. К. „Југовић." По повратку из Свилајнца „Хајдук" ће навратити у Паланку, где ће укрстати ноге са паланачким прваком С. К. »Јасеницом.« »Хајдук« полази на пут са најбољим темом који може да да, те се је надати да ће предвести своју уобичајену брзу, жилавошану и ефикасну игру ниског пасса, којом ће часно и успешно репрезентовати наш спорт.

Срећан пут Хајдуци.

***

Добро нам дошли...

Допазите хазено З. А. Ш. К-а сраи пут у наш мили град да се на зеленом пољу јуначки понесете са чланицама овд. славог друштва.

Ви сте имали прилике да гледате не само најбоље међу најбољима сестре из Чехословачке; па не само то, но сте имали прилике да се скоро са свима бољим четама нашим јуначки понесете и као такве ви ћете нама почетницима бити данас више учитељ но противник. Надам се да ћете улогу учитеља у потпуности схватати и трудити се да прикажете што лепша и бољи начин лоптања, чиме ћете не само допринети да се овај лепа и чисто женски спорт у Пожаревцу што више укорени.

Случај је жтео да се спортска веза између Земуна и Пожаревца васпостави тек сада и то баш путем хазене; с тога наш долазак рађује цео Пожаревац, који ће према вама имати најлепша и најсвренија осећања, те се старати да вам бављење у њему буде што пријатније и угодније и ја се надам да ћете у Пожаревац сачувати у најлепшим успоменама.

Хазена Зашка добро нам дошла.

Драг. Ј. Станисављевић
студ. грађ. техн.

Хазена у Пожаревцу.

Још 1924. године основана је ова грана спорта и то изузетно женског спорта. Управи С. К. „Викторија" пошло је за руком да пол вишедјатином својих активних чланова и то: г.г. Боре Живановића, Ђорђа Пантића и Др. Ј. Станисављевића, оснује одсек хазене. Одмах се је почело са уписивањем чланица. Пошто је био објављен упис чланице су се почеле тренирати. Имале су све потребе за тренинг. Од управе С. К. Викторије постављен је био за тренера г Ђорђе Пант.ћ. Симпатични и занимљиви Пантић неуморно је радио. За 1924 25 годину хазена је почела нагло да напредује. Тренинзи одржавани сваког дана под вођством г. Пантића били су од великог утицаја. Али на жалост! Кад се мислило да је хазена убрати силне лаворике. Пантић, је напуста. Њега сречама студирање, он одлази у Беч. Сада хазена обуставља свој одавчо започети рад. Она се налази у једном врло критичном моменту. Требало је наћи једног човека који ће је васкрснути. Скоро цела једна година пропала је хазени. Замислите само колики је то велики губитак за нашу младу хазену. На нашу срећу појављује нам се наш врсни спортаст г. Драг. Ј. Станисављевић студ. технике на пољу хазене. Он преузима вођство, тренира марљиво, те тако се нашао баш он да васкрсне нашу хазену. Станисављевић се угледа на остале градове наше домовине где је хазена подигнута; улива чланицама знање, окреће им пажњу да се и оне угледају на те наше градове и његовим заузимањем наша се хазена данас налази пред једном врло важном утакмицом, утакмицом за пријем Викторије у чланство Београдског Хазена Подсавеза. Наша ће се хазена данас сусрести са хазеном „Земунског Атлетског Спорт Клуба" (З.А.Ш.К.) Ова утакмица не само да улива интересовање код овдашњег спортског света, већ и код осталих грађана а нарочито код овд. женског света.

Нашој младој хазени желимо успех.

Ј — h

ВЕРИДБЕ

Г-ца **Стана**, кћи Даринке и Косте Л. Ђорђевића трг. из Жагубице и г. **Петар Нејкић** канд. медицине син Милене и Илије Нејкића, економа из Сувог Дола, — верени.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУНА"

Још само данас у недељу 14 августа дневна и вечерња представа

Пламени бранац

успех руског ума и настојања у 8 чинова,

У главним улогама: Георг О-брајен и Мада Бенами.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО"

Само још данас у Биоскопу код „Браничева" вечерња представа

У горућем влаку

Сензационална драма у 5 чинова,

У глав. улога: Роберт Агнев, Милдред Јуне и Алан Хејл. Прваци америкаиских сензација.

Додатак ПИАЛА у 2 чина.

Огласи

Изјава

Не примам се да будем чувар кутије Стојанина Павловића, јер ме је без питања означио. Ја сам чувар кутије Др. Л. Бесарабића.

12-VIII-1927 г.
Пожаревац.

Драгољуб Н. Симић,
економ из В. Крчања.

Гвожђарској радњи
Николе М. Станковића
и Јаковљевића

потребна су 2 ученика Ступити могу одмах

ПРОДАЈЕМ КУЋУ

од тврдог материјала у Браничевској улици бр. 58 са две собе, две кујне, шталом, бунаром у авлији, великим плацем и воћњаком,.

Упитати
Јована Ђ. Николића
писмоношу.

ПРОДАЈЕМ

ЈЕДАН МАЛИ ВИНОГРАД у величини 18 ара.

ЈЕДНУ ЊИВУ у величини 18 ара и

ЈЕДНУ КАСУ № 1.

Обратити се потписатој.

1—3 Емилији Ф. Бочек удови

ДВА КОЛАРСКА РАДНИКА потребна су и ступити могу одмах у коларској радњи

Цветка Пантића
Пожаревац

МОЈУ МЕХАНУ II кл. у варошици Смољинцу са једном, леденицом, шталом и шупом издајем од 1. нов. по старом под закуп трогодишњи.

1. августа 1927.
Смољинац

Настас Протић
свештеник

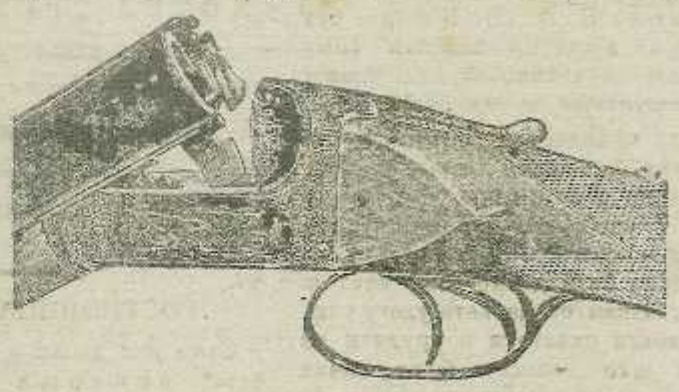
1—5

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА
ЛАЗАРЕВИЋ и МИТИЋ
Табачка чаршија до Хотел „Плуг“

Поред добро сортиране гвожђурске робе имамо на стовариште и разних

ловачких ПУШАКА
РЕВОЛВЕРА Бровинг 6·35

МУНИЦИЈЕ и сав потребан ловачки прибор, као **барута финог и прангијског.**

Цене су солидне, роба је првог квалитета.

Ловцима нарочити попуст.

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ 3–4

КУЋУ Школски трг. бр. 35 са осам одељења.

Друго МАГАЦИН и ПОДРУМ

продајем свако понособ и целокупно.

За цену упитати Драг. Мидић, секретар општине или Стојана Гајића, трг. Масарикова 3, Београд. 1–3

Стружем дрва мотором

ВРШЕМ ДЕТЕЛИНУ

1–3 БОЈА мали.

ВЕЋИ СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

Ближа обавештења у радњи

Радомира Живковића
(зграда окр. банке.)

3–6

МОЈЕ 4 НОВО ОЗИДАНЕ КУЋЕ

од 1 септембра ове год. издаваћу под кирију. Коме треба нека се потписатом јави.

Стојадин Матић,
абаџија.

3–3

ТРАЖИМ мобловрану собу са 2 кревета у здравој кући и са засебним улазом. Могу бити и две собе.

Обратити се ресторанту „Гранд Хотела.“

ПРОДАЈЕМ плац од 7 ари са младим воћем, које постоји у Бранићеву. Смаља до кафане Љубише Спасића. Озбиљни купци нека се јаве потписатом.

Велимир Т. Николић
зидар Бранић. мала.

3–3

ПРОДАЈЕМ 1 комплетан »хернцимер« израђен од месинговог дрвета, нов са 1 писаћег астала, 1 ормана за књиге и клуб гарнитуре од 2 фотеље и 1 канабета.

Упитати

Љубишу Ж. Спасића
трг.

3–3

Преселила сам

свој зубни атеље из Железничке ул. у Синђелићеву бр. 16. Кућа МИЛИЦЕ БОГДАНОВИЋ, (између Трговачке Банке и Млекарске Задруге.

А. ЈОРДАНОВА

2–4

Влада П. Богојевић
КРОЈАЧ

Извештавам своје пријатеље и п. муштерије, да се вратио са пута, и отпочео рад са нарадом одела по најусавршенијој методи кројења коју је научио НА СТРУЧНОМ КУРСУ КРОЈЕЊА **Професора Сајлера из Минхена** У НОВОМ САДУ.

За израду одела по новом крају гарантује да ће свако бити задовољан, а у толико пре што је досадањи рад већ познат, а имао је и велико задовољство код поштованих муштерија.

Радња се налази у згради Г. Живе Илића код. Краљева ул. Пожаревац.

ФОТОГРАФСКИ АТЕЉЕ
Живојиновић и Симић

Потребује ученика. Ступити може одмах.

НА ПРОДАЈУ 2 коња 1 фијакер отворен, један затворен, са два пара амова. За услове обратити се фирми

Добросав Петровић — Петровац.

3–3

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код општине и на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	12 —
Свињско	18 —

С поштовањем
Никола Д. Селинић.

6

ПРОДАЈА

Разног непокретног имања. Ко се интересује нека дође у радњу

Милована Трифуновића

5–5

Кафана „Империјал“
прешла „СТИГ“

издаје се под кирију од 1 новембра МАГАЦИН за храну издаје се од 1 септембра.

Обратити се

Ангелини Б. Стефановића
Таковска улица број 14.

2–3

НА ПРОДАЈУ

1. Велико огледало 1, мебл, 1, орман за књиге 1 астал за 12, черсова 6. столица. Може се видети Душанова бр. 12. 1–1

НА ПРОДАЈУ

Масовно имање Саве Којића:

КУЋА у Топличиној улици бр. 4. као ЊИВА од 6 јутара на Чачалици ВИНОГРАД у цигинском брду од 1 јутра КАСА добро очувана.

Обратити се старацу масе г. ЖИКИ ИЛИЋУ, адвокату. 3–3 н.

СТАН са 3 одељења у Љубовијској улици бр. 9. — Издаје се под кирију од 1. септембра.

Упитата

Петра Хинцелмана,
грађевинара.

2–3

Нашој малој мами, нани и снаји

Евлалилији К. Економидес

дајемо ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН у четвртак 18 ов. м. у 10 часова пре подне у саборној цркви, о чему извештавамо сроднике и пријатеље.

13 VIII-1927 г.
Пожаревац

Ожалошћена породица
Економидес.

Број 65 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 18 АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гармонда од речи 0.50 дин. из цицера од речи 1·20 дин. за приослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПОЛИТИЧКИ ДОН КИХОТ...

Шта је ово? — Какво је чудо?! — Ветрењача стала — не миче! — Где су моји „петшестина“ помељара којима сам млаво месо, а ујам им узимао, колико сам хтео. — Покрену је... Али Ветрењача поче напоако да се покреће... Други ветар дува!.. Панчо Санча, верни пратилац му рече: скупа још што можеш пођи »тамо» куд си увек одлазио; покушај да ли ћеш моћи да повратиш стари ветар. — Скупило се све по избор... Наоружано све до зуба колико оком мигнеш и зубима шкрипнеш, готово на све! — На коњицу лака скока, појездиште: Двапут сто!!! Оде кураж у пету! — Оста Кихот сам, самохран. — Појави се још јединут „Тамо“... Мислио је да ће моћи да поврати изгубљену стару моћ... Али овај!! Кад је видео да не може „пропаст“ он је стао... »И сад велим биће нешто! и то ће се обистинити као што се обистинило и све ово што сам говорио“!

У тој смушеној програм је познат: У првој тачци поменуо је и Русију.. „на неће извући ни главницу, већ ће погубити и главе». У другој и трећој тачци, поред уређеног му демагоштва — узвикнуо је: »у гомилу паре е, хоће курјаци државни да те поједу!»

У четвртој поменуо је Адама Богосављевића, Равка Тајсића, Проту Ђурића, проту Бајактаревића, и још неке мистерије.,. „ако не остане све ово као досад рећи ће се: „устајте мртви да живи легну у гробове!.»

Панчо Санча, верни му пратилац, слушајући шта Дон Кихот рече; гледајући га смушена рече му: Цела ова изборна борба није започела, она се претворила у сукоб двају погледа на преживеле ствари. Јер у некадашњој партизанској Пировој побеци старих партизанских — не малих — већ догми, наметали самим током времена сумрак старога партизанског реда ствари, — који је у безбројним узроцима створеним свесно или несвесно, нагризо и начео као гангрена некадашњи „петшестина“ уз безочном поступању са онима који су борили за ослобођење уједињење. — У хладне измучених невиних који гладују и под одличијама просе по Београдским улицама и другим местима простране краљевине, у безброј народних радника који без потпоре материјалне умиру — а њихова деца бију се от немила и не прага — незбрануги! Због утврђеног правила на пример потомства, да се зна, за сваки онај ко се жртвује за отаџбину, и није био за бушаот и није тако капитал, — као напрама биће вајурен у вечно беди и невоздржљивој патњи. — А крува снега: другарство, раме уз раме са свима онима који су литровали опанке од хартије и шињеле од пресоване фурде, војску хранили укаљеним брашном и цркотинама. од нарола стоку отимали са помагачима злогласног Витмана стварали кривице напаћеноме народу, грдили сриство и отрицали су га се. давали зајам непријатељу за авијатику, са ратним богаташима запалисте заједно огромне палате, гутали сте без стида и образе масне дневнице и кад сте код својих кућа своје послове не народне радили, пелали висока звања узајамно сте се капидовали и помагали да будете изабрани за народне посланике и још много што шта, — што ће тек јерко сувце приказати!!?

Протећи ће вода опет, кућ је текла! Али док се не очисти губа на торине — не скупи се »петшестина“.

Јов. С. Десимировић
парох в. пријеки

Јован Скерлић о Светозару Марковићу

— Наставак —

На дан суђења, не само сведоци, но и побочне собе, ходници, судско двориште били су препуни света, који је са нестрпљењем очекивао пресуду. Судила су три судије: Димитрије Лазаревић. као председавајући Мата Филиповић и Груја Гавриловић Судије се нису могле сложити, и пресуда је изречена тек сутрадан, 21 фебруара. Једна судија, Гавриловић, нашао је да нема кривице и на оптужене треба пустити испод суђења, Друга двојица Филиповић и Лазаревић — који је, док су ти исти оптужени чланци излазили, лично честитао на њима Марковићу — нашли су на њима кривице, и Светозар Марковић буде осуђен на годину и по дана затвора, образложи председник Стојковић на 9 месеца затвора и 60 талира новчане казне. После изречене пресуде, осуђени су се одмах жалили вишим судовима. По тражењу државног тужиоца Ђорђа Стефановића, судија Груја Гавриловић, који је одвојио мишљење у изрицању пресуде, отеран је у Неготин, неколико млађих судских чиновника, међу којима Таса Николајевић и Сима Костић, осумњичени да су имали симпатија према осуђеном, по казни растерани су по целој Србији.

Марковић је све већма слабио. На сам дан претреса једва се држао на ногама. Очекујући пресуду седео је у дворишту на влажној земљи, и одмах по том пао у постељу. Лекари му дају сведоџбу да га даљи затвор може убити, и на јемство Павла Вуковића, председника општине, и Милоја Бајактаровића, свештеника, буде правремено пуштен на слободу, док виши судови не реше по његовој жалби. Тек што се мало повратио, полиција га 12 марта, поново ухапси, јер га је окружни начелник — који је јавно по вароши говорио да са њиме што пре треба свршити — огласио за потпуно здрава. Тек на поновну представку тројице лекара буде пуштен на слободу.

За то време он грозничаво ради Он сарађује на Јавности, коју полиција не престаје оптуживати, чак и због извештаја са парнице. Он израђује своје чланке у којима прецизује нови програм, преуређење општине, суда, школе, централне управе. Апелациони Суд, у седници од 20 марта, нашао му је извесне олакшавне околности, и смањио му казну на девет месеца затвора, не рачунајући истражни затвор, но од дана пресуде 21 фебруара. Од петоро судија који су му судили било је четири равна мишљења; председник суда Јеврем Бардов нашао је чак и отежавне околности, и тражио повећање казне. Касациони Суд, у сед-

вицу од 11 априла, осниажио је пресуду Апелационог Суда.

Пресуда је постала извршна, и окружно начелство у Крагујевцу стражарно спровело Марковића на извршење казне у Пожаревац. Преко Свилајнца, где се састао са пријатељима, стигао је Пожаревац 24 априла у 4 и по часа по подне. У затвор је донео озбиљно болестан, и једна једностављенице, жена учитеља у Свилајнцу, писала је тада Николићевима: »Ја се бојим за Светозара он је веома слаб. У затвору је био смештен у собу где је било још седморица осуђеника, који су сви пушили. Пожаревачко тамновање било је кобно по његово здравље. Његов стари катар у желуцу и цревима окреће се тада у туберкулозу. Ма да он стално има илузију о своме здрављу, његово стање је све горе и пожаревачки затвор ће му доћи главе, као што је двадесет и пет година доцније убио и Васу Пелагића. На молбу коју је раније био послао министру правде Ђорђу Цемићу, и којом је тражи да му се, с обзиром на његово рђаво здравље, затвор замени новчаном казном, 23 маја стигао је одговор. Министар пише управи казненог завода: „Нека управа каз неног завода извести осуђеног Марковића да у преступљењима која смерају на то да прво наред у земљи, да власт поткопавају и да руше постојеће стање, што све потпада за темељ прве услове који су нужни да би друштво грађанско стално напредовати и постигнуто развијати се могло, — ја не могу никако предлог да чиним Краљу да се наречена казна другом којом блажијом замењује.«

У затвору дани проводе једнолико. Он добија бољу собу са својим другом и једностављеником Сретом Анђелковићем. Обишао се до главе, обријао се, и почео радити. Он чита француски, почиње учити енглески и завршује за штампу први део Народне Економије и шаље га Пери Тодоровићу на штампу. „Ечем, пише му он, непуних се ево што сам некада замишљао у Н. Сад — да у пожаревачком з[illegible] поправим своју економију!“ У [illegible]ору пише га новопокренути Глас Јавности велике чланке, праве студије: Суд, Срез, Народна Скупштина, општинску струју Социјализам или друштвено питање које излази у Раду, почиње да [illegible]ада на III књизи Народне Економије. Али затвор и претерани рад га [illegible]ба[illegible]ју. З[illegible]вски лекар. Пољак Др. Јеленевски, »вредо вашем пријатељу“, пише Марковић, преко кога се повремено са пријатељима, саветује му да напусти сваки рад јер му живот долази у питање. Од августа њему је све горе и горе, и када су Николићеве у септембру дошле да га обиђу виделе су човека чији су дани набројани. Од јесени болест се погоршала, и он једне суботе 16 новембар, да, затворен тешко болестан, умире из пожаревачког мртвог дома.“

— Наставиће се —

Вести

Треба притећи у помоћ. — Морава је река, која стално мења своје корито. Њене су обале од Сопота до Смедеревских бара. О[illegible] се на томе простору произвољно шета и да тога не буде и да се не чине огромне штете плодноме земљишту и селима основаним на њеним обалама потребно је притећи у помоћ јачим техником. Треба осигурати њене обале од ушћа па даље То је огроман рад са огромним издацима, али се то може остварити кад се изврши једна таква организација да се дужи низ година може остварити.

Морава, код села Драговца промениле је свој ток и житица реке упућена је у правцу самога села; ако се благовремено не притекне у помоћ просецањем канала од »Катарезца« ка „Бадрека“ неће бити ник ква чудо, ако једнога дана Морава затрпа село и уништи га. О томе треба мислити а на лицу места суд општинске власти.

ПРИТВОР. — Решењем поглавара ор. моравског стављен је под истрагу и у притвор Стојан Рајковић, председ. општ. народне и посланички кандидат на листи Љ. Стојадиновића — Седеница, за дело фалсификата на некој меници из 1924 год. по којој је остало неисплаћено 30 динара.

ЈОШ ДВЕ ЛИСТЕ. — 16 о. м. потврђене су још две листе код пожаревачког првостепеног суда. Носилац је републиканске листе г. Љубомир Стојановић, професор универзитета а радничко-сељачке г. Љубомир Радовановић, професор из Београда

Наше осветљење. — Многи грађани из појединих улица, жале нам се да немају осветљење а наручено из Немањине улице, где има сијалица а нема осветљења. До кога је кривица треба да поправи јер се осветљење плаћа и ако га нема.

Почетак рада у школама. — Министарство Просвете упутило је расписе свима управитељима и директорима основних и средњих школа да предавања за нову школску годину имају већ почети између 1. и 3. септембра.

Упис у Занатску школу. — На основ чл. 3 и 4. уредбе о општим Занатским и занатско—трговачким школам-, уписи ђака за школску 1927/28 школску годину [illegible]ршиће се 19, 21 и 23. ов. мес. преко целог дана у основној школи „Св. Сава“ — до нове цркве.

Позивају се сви занатлије града Пожаревца, да напред именованих дана упуте сва своја ученика на упис.

Сваки ученик да понесе са собом сведочанство о свршеној основ. школи или књижицу занатске школе, ако је већ био ученик исте.

Скреће се пажња занатлијама, да ће свакоме ономе искусити казну. ко свога ученика не упише у школу и за њега ни један мањи добити калфенско писмо без свршене Занатске школе.

Са пијаце. — Цене је на пожаревачкој пијаци пшенице 320 дин. 100 кила; јечам 250 дин.; пасуљ 400 дин.; кукуруз 230 дин.; овас 250 дин.

ПОЖАР. — У прошлу недељу појавио се пожар у рупљи Стојана Јанковића, бацање ова. у Табачкој чаршији. Пожар је благовремено примећен, те је одмах угашен али је ипак велике штете нанета сопственику, коме је велика количина сукна изгорела а тако постала неупотребљива.

Стране вести

Недеља авијације у Пољској. — Од 4 до 11 септембра ове године одржаће се у Варшави под протекторатом пољског председника Пилсудског „Недеља авијације“. Том приликом ће свечан начин отворити се аеродинамички завод, приредиће се пропагандистичка предавања, утакмице аероплана и балова и на поспетку приказаће се једна борба аероплана. У корист пољске авијације издаће се нарочите марке, које ће се прилепљивати на рачуне за телефон; за радио претплату, шпиц и електрику, на рачуне у хотелима, на улазницама у позоришта и биографима. Уједно позоришта и друга забавна предузећа биће у служби пољске авијације за ту недељу.

Лежишта фосфорита у брјанској губернији — У брјанској губернији у Бјежичком уједу у Русији пронађена су велика лежишта фосфорита. На томе месту саграђене се још ове године велика творница фосфорита.

Чехословачка купује вино у Мађарској. — Ситуација на Мађарском винском тржишту у последње време јако се побољшала. Остала је незнатна количина вина од прошле године. И поред тога цене вину падају с обзиром на веома повољну бербу ове године. У смислу чехословачко-мађарског трговачког уговора, који ће крај најкраће време ступити на снагу, извози се царина на мађарска вина од 4.20 чк. на 2.10 чк. С обзиром на ово отишли су већ у Будимпешту преставници братиславских и кошичких фирема, да купе већу количину мађарског вина.

Кулук у Бугарској. У Бугарској кулук је био заведен 1920. године. Недавно је генерална дирекција кулука објавила статистику од 1. априла 1925. године до 1. марта 1926. За ову годину дана радило је свега 6 000 људи у корист државе у главном на подизању путева, железница на државним имањима, творницама и т. д. Њихов рад одговара вредности 195 милиона лева.

СПОРТ

Прва Хазена утакмица у Пожаревцу.

„З. А. Ш. К.“ (Земун). — „Виктрија“ 9:2 (3:2)

У недељу 14 о. м. тачно у 12·30 часова стигла је београдским возом симпатична чета хазене З. А. Ш. К а. На станици су је дочекали сви искрени љубитељи женског спорта. При силаску гостију са воза, приступило се упознавству, и после искрених поздрава чета је отишла на ручак. По подне тачно у 4 и по часова почела је предигра главној утакмици. У предигри су наступили „Виктрија“ — „Радничк.“ Победа је припала Викторији. После ове предигре, подсавезни судија хазене г. Милан Николић, дао је знак за излазак играчица на терен. Прво излазе гости бурно поздрављени, затим домаће такође бурно поздрављене са стране публике. После фотографисања обе екипе и поздрава, дат је почетни ударац. Извео га је тим гостију. У развитку игре одмах се дало видети да ће победа припа-

ти тиму З. А. Ш. К-ом, али ипак наше су се храбро држале до друге половине. У првом полувремену гости су извели врло допадљиву игру за око, да би је у другом полувремену удвостручили. За ово време оне су постигле три згодитка и то два по левом крилу и један по центру. Наше су биле равноправни противник првог полувремена и постигле два врло лепа гола мало Калчићевој. На одмор се отишло са резултатом 3:2 за госте. У другој половини игре осећала се јака премоћ гостинског тима. Наше, које су у првој половини диктовале врло оштар темпо, изгубиле су се пред противником. Сада се више пута видало како напад гостију зна да врло комбинује, кад и да пуца, да би постигао што бољи резултат. У овој половини земункиње су постигле још 6 згодитка, те се тако игра завршила са резултатом 9:2 за З. А. Ш. К. Тим гостински је јако задовољан. Овај је тим у техничком погледу скоро најбољи на територији Б. Х. Подсећа, имајући у виду да је овај исти тим тукао, одличну хазену престоничког друштва »Јединство.« Ово је била једна лекција нашој младој хазени. У опште узевши целу чету гостију може се рећи да је одлична. Ипак су одскакивале »Маза,« која је дала седам голова, Ленка и вратар, који је спречио доста оп сних ситуација. Наша је хазена оставила добар утисак и на госте и на сву осталу публику. Узимајући у обзир да је ово прва утакмица ове врсте, оне су ипак показ ле доста умешности. Наш вођа напада јако се је свидео. Ова играчица обећава много, продужали овако биће једна од најбољих у нашем граду. Калчићева на десном крилу има изванредан ударац, али јој недостаје брзина и заједнички рад. Прилично је амбициозна. Р. Миленковићева на левом крилу врло добра. И док је напад играо пуном паром, дотле у одбрани није ишло све како треба. Шапоњићева на беку доста слаб, а поред тога и груба. За њом изостаје Кара Јовановићева, Мишићева на десном халфу добра као и Мелкова на голу. Поред свега горе наведеног наша је хазена предвела лепу игру Још јој је потребан тренинг и заједнички рад У скоро време постаће ће све. Публике је било у прилично броју и задовољно је напустила игралиште. Судија г. Милан Николић оставио је пријатан утисак. Његово суђење свидело се свима. На послетку не можемо а да не захвалимо управи С. К. „Викторије," што јој се указала прилика да нам доведе у госте врло добру чету З. А. Ш. К-а. Немамо толико речи да јој заблагодаримо, али је ипак уноворавамо да не остане све на овој утакмици, већ да нам приређује ове борбе у што већем броју. Пошто је ово била квалификациона утакмица за пријем „Викторије" (хазена) у чланство Б. Х. П., то је она од данас члан исто.

Л—ћ.

С. К. Млава (рез.) С. К. Обилић 4:3 (1:2)

У недељу 14 о. м. одиграна је у Петровцу пријатељска утакмица између резерве С. К. Младе и првог тима »Обилића.«

И ако је нарочито у другом полувремену Млава била много надмоћнија, ипак није успела да то изрази у головима, све док Живковић није прешао на лево крило и Лапковић на полу лево, који су стварали опасне ситуације пред голом »Обилића.«

Одмах у почетку првог полувремена Ранић на десном крилу преноси и даје гол за Млаву.

После десетак минута Обилић изједначује. Затим из корне „Обилић" даје и други гол, У другом полувремену Лапковић дрибље низ ау, чистану и забија у мрежу. Одмах бек Обилића прави бенак и Живковић га претвара у гол. Обилић навалује, али све се завршава у руке голмана. С. Алексић на центру преноси лопту Ранићу, који центрира, Живковић хвата и неодбрањено шаље у гол. Све до краја игра се на голу Обилића.

Судија првог полувремена Живко Милосављевић, другог Т Ђурић који је ипак б о много бољи од Милосављевића

Жив. В. Живковић.

ВЕРИДБЕ

Г-ца Стана, кћи. зрнске и Косте Л. Ђорђевића трг. из Жагубице и г. Петар Најкић канц. медицине син Милене и Илије Најкића, економа из Сувог Дола, — верени.

И С П И Т

ЉУБИЦА и ЈОВАН ЛЕКИЋ, трг. овд извештавају своје пријатеље да ће се њихова кћи **Бранка ИСПИТАТИ** са г. Др. **Владимиром Б. Добошаревићем**, сав. потученком, сином г ће Маре и и почившег Вучомира И ића арт, п. пуковника у недељу 21 овог месеца у 5 часова по подне. — Стан Карађорђева ул. бр. 16.

Игранка у 9 и по часова у Хотел „Врза."

Благодарност

—:—

Приликом освећења цркве у селу Кобиљу срез млавски, на дан Св. Илије 2-VIII-тек. год као највећи добротвори цркве показали су се: г. Љубомир Ђ Стојадиновић — Сегединац, приложивши цркви (1000) једну хиљаду дин.; Стеван Новаковић трговац из Петровца — (100) сто динара; Милој Јанковић хотељијер из Вел. Градишта — (200) две стотине динара; хотељијери Живковног Венца из Пожаревца (200) две стотине д.; и Миле Радин трг. из Божевца 150 дин.

Управа цркве кобиљске овим путем изјављује своју најтоплију благодарност именованим приложницима.

Управа цркве кобиљске

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУНА"

Четвртак 18 у очи Преображења вечерња.
Петак 19 на Преображење дневна и вечерња
Субота 20 само вечерња

Краљица од Сабе

Најновији љубавни роман свију времена у 8 чинова. У главној улози: Бети Блите.

У недељу 21 дневна и вечерња

Гусари Океана

Драма љубави, тајанствених доживљаја и пустоловина у 5 чинова. У главним улогама: Дустин Фарнум, Етел Грејџ, — Тери, Маурице Флин и Ајлин Прингле.

Додатак ШАЛА у 2 чина.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО"

Четвртак 18. Петак 19 на Преображење
САМО ВЕЧЕРЊЕ
Гусари Океана
Додатак ШАЛА у 2 чина,
Субота 20 и недеља 21 само вечерња
Краљица од Сабе.

Огласи

Изјава

Известили сам да ме је неко поставио за чувара кутије код неког Милована Стевића кандидата за народног посланика.

Како мене нико није питао да се ја тога примам то са овим стављам на зн ње да нисам обавезан нити ћу бити представник Миловановог кутије.

14-VIII-927 год,
у Пожаревцу.

Председ. Суда Општ. Бубушиначке
Петар Микић.

Изјава

Сазвали смо да нас је Стојадин Павловић, узео и то прво-потписаног за представника своје листе за село Дрмно а друго потписаног за заменика.

Како се ми не слажемо овим да се Стојадин одваја од Матице Радикалне а нас није, ни питао да ли ћемо пристати да му чувамо кутију то овим изјављујемо да нећемо чувати кутију Стојадинову.

10 августа 1927 год.
Пожаревац.

Душан Аврамовић трг. из Дрмна
Вујко Ђурић. трговац из Дрмна

Изјава

Ми прваци радикалне странке среза јавашког по међусобном споразуму изабрали смо за носиоца листе г. Стојадина Павловића из Петровца, с тим. да на његовој листи буду г. Јоца Селић из В. Градишта и Доктор Бесарабић из Пожаревца, па сам зато и дао пр отачак да будем чувар кутије гос. Стојадинове али како ова два поменута лица нису на листи г. Стојадина, за које је обећао да ће бити, то овим путем, као поштен човек изјављујем да нећу чувати кутију г. Стојадина Павловића трг.

11 августа 1927 год.
Турија.

С поздравом
Стојан Рецић
председник општине,

ИЗЈАВА

Услед слабости не могу се овом приликом примити за чувара кутије г. Душана Живојиновића.

12 августа 1927 год.
Пожаревац.

Председ општ.
Печатка
Мика Грујић

ПРОДАЈЕ СЕ

ЊИВА (прећ: виноград) у варошком брду у Пожаревцу на путу за Велико Село. Граничи се виноградима г. г. Стојадиновића, Крајинца и Воје Благојевића. Површина њиве износи око 90,5 ари.

Обратити се
Јелици М. Михаиловић, архитект
Проте Матеје бр. 64 Београд.

Преселила сам

своје зубно атеље из Железничке ул. у Синђелићеву бр. 10. Кућа МИЛИЦЕ БОГДАНОВИЋ, (између Трговачке Банке и Млекарске Задруге.

3—4 А. ЈОРДАНОВА

ПРОДАЈЕМ

ЈЕДАН МАЛИ ВИНОГРАД у величини 18 ари.
ЈЕДНУ ЊИВУ у величини 18 ари и
ЈЕДНУ КАСУ № 1.

Обратити се потписаној.

2—3 Емилији Ф. Вочек удова

МОЈУ МЕХАНУ II кл. у варошици Смољинцу са једаком, леденицом, шталом и шупом издајем од 1. нов. по старом под закуп трговцима.

1. августа 1927.
Смољинац

Настав Протић
сведок

2—5

Набавка Железничких Прагова у Пожаревцу

На основу Одлуке Обласног Одбора од 30 XII 1926 год. О. Бр. 229 Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 25 Августа тек. године у 10 часова пре подне у својој канцеларији одржаће другу јавну оферталну лицитацију, за набавку три хиљаде (3000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје пруге колосека 0'76. мет.

Димензије прагова: дужина 160. метара јачина 14—20 с. м.

Место испоруке: Пожаревац, или ма која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке: четрдесет календарских дана од дана одобрења ове лицитације.

Позивају се заинтересовани т. ј. они који желе ову количину прагова испоручити, да најкасније дана у 10 часова пре подне поднесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописном таксом у маркама од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље до 10 часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописну кауцију у смислу одредбе чл. 88. закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Рачунско Економском Одељењу ове Дирекције, а на захтев могу се, и у овереном препису заинтересованима доставити.

Из канцеларије Дирекције Обласне Пожаревачке Железнице 4 Августа 1927 године Бр. 2746. 3

Према решењу Г. Министра Пољопривреде и Вода Бр. 30049/4 од 30 јула 1927 г. одржаће се код Управе Државне Ергеле у Љубичеву — Пожаревац — на дан 21. септембра 1927 год. у 10 часова пре подне

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА

за продају 13 шкартираних грла ове Ергеле и то:

Пастув »Лимлуке« — расе пуноакрв. енглеске, стар 21 год.
Пастув „Вардар" — расе полукрв. енглеске, стар 8 год.
Кобила »Хадиосеђ« — расе пуноакрвне енглеске, стара 10 год.
Кобила »Мелина II« расе пуноакрв. енглеске стара 9 год.
Кобила „Шилина" — расе пуноакрв. енглеске, стара 10 год.
Кобила „Шебеш" — расе полукрв. енглеске, стара 13 год.
Кобила „Боса" — расе полукрв. енглеске, стара 6 год.
Жребац »Емшери« — расе полукрвне енглеске стар 1 год.
Службена коњска грла: „Хајпук Велико", „Коресподент," „Гамбета" »Гладиатор« и „Газал."

Грла, која се продају, могу видети на сваки дан лицитације у Државној Ергели до 10 часова пре подне.

Бр. 2855. Из канцеларије Управе Државне Ергеле у Љубичеву. 2

ПРОДАЈЕМ кућу и земљу у „Могили"

Упитати: Немањина 47 5—5

ИЗДАЈЕМ ПОД КИРИЈУ

НОВУ КУЋУ три одељења до старе цркве. СТАН од САМЦА у истој кући. Усељити се може одмах. ПЛАЦ ПРОДАЈЕМ до исте куће.

Упитати
Ђорђа Јовановића,
служ. поште.

3—3

Влада П. Богојевић

КРОЈАЧ

Извештавам своје пријатеље и муштерије, да се вратио са пута, и отпочео рад са нарацом одела по најусавршенијој методи кројења коју је изучио ПА СТРУЧНОМ КУРСУ КРОЈЕЊА **Професора Сајлера из Минхена** У НОВОМ САДУ.

За израду одела по новом крају гарантује да ће свако бити задовољан, и у толико пре што је досадањи рад већ познат, а имао је и велико задовољство код поштованих муштерија.

Радња се налази у згради Г. Жике Илића иде. Краљева ул. Пожаревац.

Фотографски Атеље
ЖИВОЈИНОВИЋ И СИМИЋ
Потребује ученика. Ступити може одмах.

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 ара.

Виноград са родом до г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

8—10 Милорад Ж. Милојевић

КУЋУ моју у Љубичевској ул. 16 издајем од 15 августа под кирију, две собе, кујна, предсобље и подрум и осталим удобностима.

Обратити се ПЕТРУ НИКОЛИЋУ, Скендербегова ул. 20 у Београду 3—3

У мојој месарској радњи на пилићарској пијаци до кафане „Уједињење."

1. кгр. говеђине	Дин. 12 —
1. кгр. овчетине	Дин. 12 —
1. кгр. свињско	Дин. 18 —

Љубомир Богићевић,
месар.

ДВА КОЛАРСКА РАДНИКА потребни су и ступити могу одмах у коларску радњу

Цветна Пантића
Пожаревац

Гвожђарској радњи
Николе М. Станковића и Јаковљевића
потребна су 2 ученика Ступити могу одмах

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код спиттане и на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	12 —
Свињско	18 —

С поштовањем
7 Никола Д. Селенкић.

КУЋУ Школски трг. бр. 35 са осам одељења.

Друго МАГАЦИН И ПОДРУМ

продајем свако појединачно и целокупно.

За цену упитати Драг. Мидић, секретар општине или Стојана Гајића, трг. Месарска 3, Београд. 2—3

СТАН са 3 одељења у Љубовијској улици бр. 9. — Издаје се под кирију од 1. септембра.

Упитати
3—3 Петра Химпелмана, грађевинара.

Стружем дрва мотором ВРШЕМ ДЕТЕЛИНУ

2—3 **БОЈА мали.**

ВЕЋИ СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

Ближа обавештења у радњи

Радомира Живковића
4—6 (зграда окр. банке.)

Моје добром и никад непрежаљеном мужу

† Живадину С. Стојићевићу

трг.

правиће четрдесето-дневни п о м е н у уторак 23. ов. м. у 10 час. пре подне у овд. саборној цркви, о чему извештавам покојникове, рођаке и пријатеље.

17 августа 1927 год.
Пожаревац.

Ожалошћена супруга
СТАНКА са многобројном фамилијом.

Ђорђе Кузмановић, пекар овд. са породицом, извештава своје сроднике и пријатеље да ће својој поброј и племенитој супрузи

† Косари — Коси

давати ШЕСТОМЕСЕЧНИ ПАРАСТОС у суботу 20 ов. м-ца у 10 часова пре подне на овд. гробљу.

Нашој мајој мами, нани и свињи

Евлалији К. Економидес

дајемо ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН у четвртак 18 ов. м. у 10 часова пре подне у саборној цркви, о чему извештавамо сроднике и пријатеље.

13 VIII-1927 г.
Пожаревац

Ожалошћена породица
Економидес.

Због одласка у бању ***Зубни атеље Лидија Мајдељ.***
Стан: Дубровачки друм, — биће затворен до 15. септембра.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГАТОВОМ

Број 65 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 21. АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на пимера од речи 1·20 дин. за прилослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

LABOREMUS!..

Laboremus! — казао је пре много векова, пре Христа мудри цар Трајан. Велим, казао је, али не као што данашњи „Велики људи," говоре, а од њиховог обећања ни помена на пену нема. Саме шупље фразе које служе на узбуну народа за његово добро, а кад тамо народ више зло, а од обећаног добра при овим узбунама ни трага нема. Такво је стање код тих „Великих људи» који хоће да воде овај народ, који увек упереним погледима на њих, очекује од њих само добро, а не зло. А када им народ ни ово стави примедбу, онда се они брзо снађоше и пазите и чујте као само лепо слично Chamfort-у одговарају: „На један равнак не стварамо одмах на земљи добро и брзо, јер дело треба много времена ако се хоће, да је сигурно." А кад им неко на исто одговоре: „А како ви то брзо на овој земљи стварате за себе велелепне и многобројне палате, а за нас не можете тако већ дуго година на створите ништа, већ само обећавате», они на ово само слегну раменима и ништа нам на ово не умеју рећи...

Нарочито данас пред ове изборе многи и многи кандидати као да спроводе пароли Фердинанда II: „Моме народу није потребно да мисли; ја се бринем о његовом благостању и његовом достојанству". Али на против баш данас је потребно да се народ промисли и много мисли коме ће да повери да му кроји капу.

Народу треба напоменути да многи његови удварачи пре свега у својим мислима имају само једну идеју и то: како ће што пре на дођу до богатства, лепе палате и до лепог уживања. То је та идеја која као магнет привлачи многобројне кандидате, нарочито у овој гладној и оскудној години!!...

То је та идеја ради које се многи од њих лепо клањају и улизују овом наивном народу, да би се после, пошто буду изабрани, клањали тој својој идеји као свом кумиру а онда ће казати да је народ незнани бог коме се нема рачуна клањати више.

Нема истина да није познато оно што је одавно казао Епиктет грчки филозоф: „Ко воле уживање ко воле богатство, ко воле славу, тај не може у исто време да воли и људе."

Зато нека сви кандидати не гледају само на то да њихови говори сачињавају као неку поворку свих сладострасних и декоративних лепота својих душа. Нека не мисле да ће они својим крилатим речима једнога дана сами прелетети океан народне беде и наста на острво бајног живота, где неће ни чути да има неког кога боли нешто и да неко тражи нешто...

Дошло је време и крајње је да једном сложно сви будући посланици повикну међу собом „laboremus! радимо) за народ, јер: „Nulla re magis homines a Deos accedere, quam salutem hominibus dando" (ничим се људи боговима не приближују него када људима спас пружају) иначе.....

Радимо и за нас, али народ не заборавим !"

Доп.

Јован Скерлић о Светозару Марковићу

— Наставак —

Још у затвору он одржава стално везе са својим политичким пријатељима, даје им савете и упутства. У једном писму пише он Пери Тодоровићу да треба све чинити да се „посао не угуши у самом почетку. нарочито сада кад смо тако ограничила наша начела, да већ осећамо терет од таквог ограничења, само да добијемо комад тврде земље за даљи рад...» Не водећи ни мало рачуна о своме здрављу, прешавши преко свију лекарских савета и пријатељских опомена, он је, чим је изишао из Пожаревца, задржавши се само један дан у Београду, отпутовао у Крагујевац, на посао и у борбу.

За време његова тамновања у Пожаревцу, покрет све више ширио и добијао вид једне странке. У пролеће 1874 биле су ђачке буне у Учитељској Школи у Крагујевцу, у Земљоделско-Шумарској Школи у Пожаревцу и у Богословији у Београду. Побратимство на Великој Школи било је обновљено, и велика већина великошколаца била је ушла у нове идеје. У скупштини велики број посланика из народа, с Аџамом Богосављевићем на челу прихвата идеје Јавности, и тражи уништење бирократског система» и демократизацију Србије.

Влада је покушавала да заустави тај општи покрет духова. После неколико званичних »опомена», Аћим Чумић, министар унутрашњих дела, угушио је Јавност. Али већ 15 јула кренут је, опет у Крагујевцу, са истим правцем и са истим сарадницима, нов лист, Глас Јавности. Власник је био Крагујевачка Друштвена Штампарија, уредник Стеван Милићевић, а духовни вођа и главни сарадник Светозар Марковић. Глас Јавности још већма наглашује практички демократски програм Јавности: „Гаранције за народну слободу и благостање тражимо у ваљаним законима и ваљаним установама... Самоуправа општинска биће нам главна основа у излагању мисли, јер без тога не можемо да замислимо народ као слободан народ". Програм листа свео се у неколико најважнијих тачака: »да народ постане господар у општини срезу, скупштини и држави да без икаква ограничења исказује своје потребе мисли и осећања, да пође к срећи и благостању...» Важнији чланци Марковићеви Срез Народна Скупштина штампавају се из листа и растурају се по народу. У Крагујевцу се оснива библиотека Гласа Јавности, звана „Комунска Библиотека", у којој се налазе сва важнија социјалистичка, демократска, материјалистичка и позитивистичка дела. Јавно мнење је већ било припремљено ранијом пропагандом, духови су били повећани новим радом Адама Богосављевића и његових другова у Народној Скупштини, и покрет је све више јачао, захватајући све шире слојеве и народа и интелигенције.

Као и у свима сличним приликама раније власт чини све да лист угуши и да нов покрет сломи је, Почело се као и раније конфискацијама. Исток је писао како »комунци дижу рогове", и како „чопор пусте дечурлије» и »умни пролетаријат» у Крагујевцу под фармом комунизма ради за Карађорђевића. После неколико месеца излажења, Глас Јавности зарађује петнаест озбиљних штампарских вра-

вица. Либерали у одбору Крагујевачке Друштвене Штампарије, подбоснии од пријатеља у Београду, чине неку врсту државног удара. Стари сарадници се избацују а лист мења програм. Али набачени сарадници дају изјаву, објашњавају целу ствар и одричу се сваке „везе са листом претплатници врћају лист, и Глас Јавности у јесен 1874 престаје излазити.

У почетку јесени покрет је остао без свога политичког органа. Крајем 1874 било је решено да Никола Пашић у Београду крене политички лист који ће наставити рад Јавности и Глас Јавности, а Пера Тодоровић да крене један „научни лист», чији циљ би био „разватак социјалне теорије», и тако био »допуна писменој пропаганди, која је ограничена на најближи циљ...» План са политичким листом није се могао извести, али од краја 1874 кренуо је Пера Тодоровић у Београду „књижевни и научни часопис» Рад. Нови часопис имао је за задатак на покрету, који је у полетима све више узимао радикалан карактер, и да проповеда »нову науку, и то ову науку која учи људе да буду умнији и поштенији, богатији и слободнији но што су сад". У листу је било доста превода, из Чернишевског, Писарева, Лаврова, али прилично и оригиналних радова. Главни сарадник био је Светозар Марковић, који је ту штампао добар и важан чланак Социјализам или друштвено питање, последњу своју полемику са старим противником Владимиром Јовановићем. У листу писало се доста оштро, и сам уредник Пера Тодоровић, плах полемичар, који је увосио нестрпљивост и личне увреде у борбу, писао је: „нас грозу и крв нам трују многе појаве у наше животу", и завршавао се за свој том „како да крајемо наш гњев?"

— Наставиће се —

ПУТЕВИ И ПРИВРЕДА

Да су путеви за саобраћај и привреду, исто што и крв не артерије за живи организам, то је давно утврђено:

Са таквим уверењем о важности путева, у другим државама чине се пробе, да се путеви праве од гуме. А код нас?!. Од речног шљунка не решетавог или боље рећи од речног песка или муља. Али, то још није све зло и сва штета, коју наша привреда одуда трпи. Колико патимо и штетимо због хрђавог материјала јер док се у др државама на добрим путевима са 2 брава превози терет од 4—5000 к.грама дотле се код нас четвора са 4 брава неможе превозити ни 4 стотине Не само извршење оправке и одржавање путева још више штети и упропашћује.

Многи ће помислити да циљом противу кулука. Има и тога, али је то овога пута споредно. За и противу кулука може се много говорити. Противу кулука устају како поштени људи који виде велике неправде које кулуке неминовно прате, Противу кулука вичу и предузимачи који би да путем ликвидације зараде, а рад низак извршна сиротања.

За наше прилике, где сељак и иначе мора да држи стоку и кола, кулук се може увесити да буде неосетан. Кулук, а нарочито за превоз материјала за насипање путева, треба опређивати у доба када сељак нема пречних пољских радова, а то је сада у августу. А како се материјал узима речни шљунак, сада су и реке најмање, време топло, да се може у пољу пренећети.

Кулук је код нас омрзнут како због неправде које кулук прате, јер врло често сиротиња се једном кривицом кулук врши, а умућњаји који имају више пара стоке, они за кулук и не чују. То је било и раније то је нажалост и сада, када закон и не ђује по могућству. Кулук је у толико више омрзнут што се опређује, с пролећа када се оре и сеје кукуруз или с јесени када се оре и сеје пшеница Дакле када су радови најпречнији када је и стока и народ уморан, када је храна за стоку понестала, када је време хладно, а реке наошле.

Било је и ово. једном када ја бејах председник општине, добијем наредбу за кулук децембра када је блато на путевима било толико да по њему свака стока и без кола није могла ићи, а реке наошле на нагли шљунка.

Наш народ има свести, видио је добре путеве и осетио њихову важност. Наш народ не вичу „нећемо кулук," само се љути на неправду, на неправедну расподелу и на терање на кулук у невреме.

Кулучата у августу кад сељак нема пречније пољских радова, а кулучити у марту и априлу када се оре и сеје кукуруз или у јесен у септембру и октобру када се оре и сеје озимица то није једно исто.

На надлежнима је да размисле како о добу тако и о материјалу.

За квалитет путева а и за народну снагу боље је једна кола доброг но 20 кола лошег материјала.

За наш мали жетвени принос заслужена се сељаку, док је то кривица на другој страни. Кулучити 5—6 дана у августу, кад нема пречних пољских радова и кулучити 5—6 дана када се мора орати и сејати, кад стока пада у бразду, то јако утиче на жетвени принос. Бити земљорадник у држави у којој у једној општини за 30 година нема ни једног иступа, и у држави у којој је једна општина једног дана послала 38 кривичних уверења, то такође за жетвени принос није све једно.

Желети је да надлежни, повеју рачуна о путевима и кулуку, па ако нађу да је боље кулучити када се ради и сеје, када је блато, када и време хладно, када су реке наошле да сиротиња кулучи, ибогати да ужива, нека. тако и буде, све догле нам је власт од бога, и самоуправа од краја.

Старац.

Вести

Рекорд. — Сремска област о.нела је рекорд у броју кандидатских листа за изборе народних посланика

Суду је поднето и потврђено 17 кандидатских листа. Гурањем руку у сваку кутију, гласачи имају да изврше гимнастичку вежбу.

Унапређен — Господин Никола Ђурића, професор Пожаревачке гимназије постављен је за директора гимназије.

Пожар, — У прошли четвртак преко ноћи појавио се пожар у магацину Окружне Банке, који је благовремено опажен и после алармирања за кратко време угашен, те је на тај начин спречена огромна штета, коју би пожар проузроковао, јер се у магацину налазе неколико десетина вагона пшенице.

Уређење Марвеног Трга у Пожаревцу. — Министарство Грађевина одобрило је ил нове пожаревачке општине за израду и могерно уређење новог Марвеног Трга у Пожаревцу. Радова ће почети у септембру. Предрачунска сума износи 444.000 дин.

Сузбијање венерије у Србији. — Министарство Народног Здравља одлучило је да посвети велику пажњу на сузбијању венеричних болести а нарочито ендемичног сифилиса у оним областима у Србији: нишкој, топличкој и пожаревачкој. Министарство Здравља послаће у ове области десет стручних лекара наученог месеца, који ће радити на сузбијање ове болести.

Подаци о стању жетве — Поводом разних неоснованих и претераних вести о стању наше овогодишње жетве Министарство Пољопривреде и Вода упутило је свима привреднима удружењима и организацијама у земљи распис у коме се тражи хитан извештај о појавом стању летине и о прогнози овогодишње жетве.

ДЕЧИЈИ САНАТОРИЈУМ ЦРВЕНОГ КРСТА У КОВИЉАЧИ. — Друштво Црвеног Крста одлучило је да још у току ове године подигне један модеран дечији санаторијум за шкрофулозну и анемичну децу у бањи Ковиљачи. Црвени Крст је већ потрошио преко 300 хиљ. динара за ову сврху. Како је та сума мала то ће се Црвени Крст обратити свима већим општинама у земљи да и они помогну подизање ово. санаторијума, а уједно да сваке године дају Црвеном Крсту извесну новчану помоћ за издржавање деце у санаторијуму. У санаторијум ће се примати деца из свих крајева наше земље.

Нашто наметнити изношење. — Из мог памћења ватра се није појавила а кад г. Ђока Стефановић обратно трди, био је дужан да каже и ово:

Какве је предмете држао у згради у којој је пожар прво избио; где су му момци спавали; да ли је касно у ноћи спремао запто за вожњу; да ли је и колико бензина имао и где су држали сметлиште и петао за пећи?

Милан Д. Стојединовић

„Викторија“ За данашњи бој у Пальевци повела је следеће играчице: Б. Миљића, Г. Драгојевића, Д. Станисављевића, Д. Лазаревића, Д. Станковића, Б. Пантића, Ж. Лазаревића, Ж. Станића, Ж. Рајчића, К. Јанићијевића, М. Шапоњића, Р. Јаћића, С. Топоревића и С. Грујића.

Дефинитиван састав тима знаће се тек на игралишту.

Стране вести

Нова монета и банкноте у Турској. — Турска влада је одлучила да повуче стари новац, који потиче из султанског доба у место њих да пусти потпуно нов. Са пуштањем старога новца Народна Банка је отпочела од 15. септембра о. г.

Сукоби у Русији. — Лондон, — „Дејли Мел“ јавља из Риге да је у Тули, јужно од Москве, дошло до сукоба између радника који су манифестовали и милиционера. Мотив је пуцањ на раднике и том приликом погинуло је 15 и рањено 32 радника.

Зајам Румуније у иностранству. — »Димањче«, информативни лист, од 15. ов. мца, доноси чланак у коме говори о великом зајму, кога има да закључи у иностранству г. Виктила Брћану, министар финансија. Овај зајам имао би се закључити са енглеским и немачким банкарским концернима. Велики део зајма био би утрошен на реорганизовање румунских железница. Највише је у овом питању зајма заинтересована велика енглеска банка Шредер, као и Дисконто Гезелшафт из Берлина. Лист каже да ће министар финансија наићи на извесне тешкоће у преговорима, ради услова које поставља концерн Шредера, али сматра да се ти услови могу примити и да се према томе зајам може закључати.

СПОРТ

—:—

Срећан пут..

Пожаревачка С. К. „Викторија“ отпутовала је јутрос за Пеланку, где ће у пријатељском такмичењу укрстити ноге са тамошњим Спорт Клубом „Јасеница“.

Ми се надамо да ће »Викторија« успети да очува леп глас, који је приликом последњих утакмица стекла.

Надајући се њеној победи желимо јој срећан пут.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

ХОТЕЛ СРПСКА „КРУНА“

Само још данас у недељу последњи пут ће се приказивати дневна и вечерња

Гусари Океана

Драма љубави, тајанствених доживљаја и пустоловина у 5 чинова. У главним улогама: Дустин Фарнум, Етел Грејс, — Тернер, Маурице Флин и Аџлен Прингле.

Додатак ШАЛА у 2 чина.

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО“

Недеља 21. августа само вечерња

Краљица од Саба.

ВЕРИДБЕ

Г-ца **Стана**, кћи, удовице и Косте Л. Борђевића трг. из Жагубице и г. **Петар Нејкић** канц. медицине син Милене и Илије Нејкића, економа из Сувог Дола, — верени.

И С П И Т

ЉУБИЦА и ЈОВАН ЛЕКИЋ, трг. овд извештавају своје пријатеље да ће се њихова кћи **Бранка ИСПИТАТИ** са г. Др. **Владимиром Б. Добошаревићем**, сан. поручником, сином г-ђе Маре и покојног Бућимира Илића арт. пуковника у недељу 21 овог месеца у 5 часова по подне. — Стан Карађорђева ул. бр. 16.

Игранка у 9 и по часова у Хотел „Берза.“

Огласи

ИЗЈАВА

Неки ме је одредио за представника листе Стојадина Павловића, како је то учињено без мога знања и одобрења то изјављујем да нећу чувати кутију нити ћу радити за ову листу.

Петар Микић
председ. општ. Бубушиначке

Изјава

Без мога знања и одобрења неко ме је одредио за представника на листи Стојадина Павловића изјављујем да нећу чувати 11 септембра Стојадинову кутију.

Живко Н. Илић
председник општине Живичке

Изјава

Неки ме је одредио за представника листе Стојадина Павловића, како је то учињено без мога знања и одобрења то изјављујем да нећу чувати кутију, нити ћу радити за ову листу.

С. Б. Степановић
из Ћириковца
благај. општине

ИЗЈАВА

Сазнао сам да сам чувар кутије Душана Живојиновића Немогу да чувам због слабости.

Живота Ј. Живковић
кафеџија овд.

ИЗЈАВА

Сазнао сам да ме је Милован Стевић узео за чувара кутије.

Како је ово учињено без мога знања и одобрења, овим изјављујем да му кутију нећу чувати.

20 августа 1927.
Пожаревац.

Милош Стевић — Гаревац
Горња Мала

ИЗЈАВА

Не примам се за чувара кутије Стојадина Павловића.

19 августа 1927 г.
Братинац.

Милоран Живојиновић
из Братинца

ИЗЈАВА

Записат сам за заменьеника представника листе Стојадина Павловића за избор 11 сепг. 1927.

Ово је учињено без мога знања и одобрења, и ја се те дужности не примам.

17. августа 1927.
Пожаревац.

Милосав Марковић
мех. Пожаревац

Изјава

Сазнао сам да сам постављен за чувара Земљорадничке кутије на листи Драгутина Станковића из Пругова и ако ја о томе писам ни сањао, ја знам да сам као радикал од 1901. год. па до данас заштита ће доказати месни одбор живичке радикалне странке и мој кум Г. Живојин Првуловић учит. у пензији а садањи благ. Здр. Пожаревачке, а Г. Станковић нека докаже по чијем је одобрењу мене, записао за чувара своје кутије и може ли ко мене као писменом да потпише. Стога молим г. уредника Грађанина да ово стави преко листа.

8. августа 1927 г.
Живица

С поштовањем
Радисав Огњановић
из Живице

Упис ђака и конкурс наставника

Пожаревачка Трговачка Омладина извештава овд. т. трговце да ће се упис ђака вршити 4 септембра т. год. преко целог дана за школску 1927/8 год. у стану омладине. При упису за први разред ученици да поднесу уверења о свршених 4 разреда основне школе. Ученици који су пали из појединих предмета школске 1926/7 год. полагаће истог дана у стану омладине у 8 часова пре подне.

У исто време позивају се г-да проф сарадници — наставници и учитељи који желе, да се пријаве писменим понудама за наставника школе Пожар. Трговачке Омладине са назначењем за које предмете, најдаље до 5 септембра ов. год. а предмета су ови: Српски језик, Рачун, Краснопис, Кореспонденција Географија, Трговачко, Менично и стечајно право,.

Управа
Пожаревачке Трговачке Омладине

СТАНОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ

у Урошевој улици бр. 16. (Горња мала)

Продајем нову бачву од 3.000 литара.

Упитати сопственика,
Душана М. Пауновића
Урошева ул. 16.

ДУЋАН

на углу Добровничке (табачке чаршије) и Бранковог трга улице, издаје се од првог Новембра о. г. под закуп пошто досадашњим закупцима за тог дана истиче рок закупа.

За сопственика
Милева Златичанац

МЛИН НА ПРОДАЈУ

Мој млин на Дубровачком друму продајем.

Ради погодбе обратити се

1— Расти Х. Когоњас

КУЋУ Школски трг. бр. 35 са осам одељења.

Друго МАГАЦИН и ПОДРУМ

продајем свако понаособ и целокупно.

За цену упитати Драг. Мидић, секретар општине или Стојана Гајића, трг. Масариковa 3, Београд. 3—3

ПРОДАЈЕМ

ЈЕДАН МАЛИ ВИНОГРАД у величини 18 ари.

ЈЕДНУ ЊИВУ у величини 18 ари и

ЈЕДНУ КАСУ № 1.

Обратити се потписатој.

3—3 Емилија Ф. Бочек удови

МОЈУ МЕХАНУ II кл. у варошици Смољинцу са једаком, леденицом, шталом и пупом издајем од 1. нов. по старом под закуп трогодишњи.

1. августа 1927.
Смољинац

Настас Протић
сеоски пекар

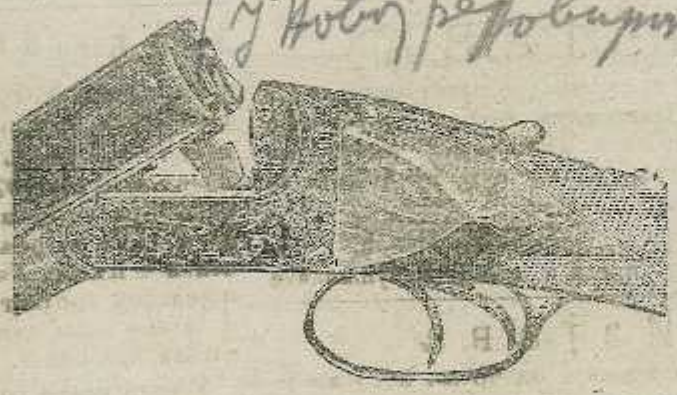
3—5

Због одласка у бању ***Зубни ателе Лидије Мајдел.***
Стан: Дубровачки друм, — биће затворен до 15. септембра.

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА
ЛАЗАРЕВИЋ и МИТИЋ
Табачка чаршија ~~до хотел „Плуг“~~ у новој зградској згради

Поред добро сортиране гвожђарске робе имамо на стоваришту и разних

ловачких **ПУШАКА**
РЕВОЛВЕРА Бровинг 6·35
МУНИЦИЈЕ и сав потребан ловачки прибор, као **барута финог и прангијског.**

Цене су солидне, роба је првог квалитета.

Ловцима нарочити попуст.

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

СПОРТИСТИ И ЛОВЦИ

1/3- 4—4

КАФАНА „ИМПЕРИЈАЛ“
преће „ОТКИ“
издаје се под кирају од 1 новембра. МАГАЦИН за храну издаје се од 1 септембра.

Обратити се
Ангелини Б Стефановића
Таковска улица број 14.

Према решењу Г. Министра Пољопривреде и Вода Бр. 30949/4 од 30 јула 1927 г. одржаће се код Управе Државне Ергеле у Љубичеву — Пожаревац — на дан 21. септембра 1927 год. у 10 часова пре подне

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА
за продају 13 шкартираних грла обе Ергеле
и то:

Пастув »Линкоус« — расе пунокрв. енглеске, стар 21 год.
Пастув „Вардар“ — расе полукрв. енглеске, стар 8 год.
Кобила »Хадиосвећ« — расе пуноврвне енглеске, стара 10 год.
Кобила »Мелина I« расе пунокрв. енглеске стара 9 год.
Кобила „Нилина“ — р пунокрв. енглеске, стара 10 год.
Кобила „Пчелица“ — расе полукрв. енглеске, стара 13 год.
Кобила „Бела“ — расе полукрв. енглеске, стара 6 год.
Жребац »Империја« — расе полукрвне енглеске стар 1 год.
Службена војска грла: „Хајдук Вељко“, „Коревиспент,“ „Гамбета“ »Гладиатор« и „Газал.“
Грла, која се продају, могу видети на сам дан лицитације у Државној Ергели до 10 часова пре подне.
Бр. 2859. Из канцеларије Управе Државне Ергеле у Љубичеву. 3

ПРОДАЈЕМ
један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 кв.
Виноград са родом до г. С. Максимовића.
Дућан и собу издајем под кирију одмах.
у—10 Милорад Ж. Милојевић, 8

ДВА КОЛАРСКА РАДНИКА потребна су и ступити могу одмах у коларској радњи
Цветка Панића
Пожаревац.

Фотографски Атеље
ЖИВОЈИНОВИЋ И СИМИЋ
Потребује ученика. Ступити може одмах.

КУЋУ моју у Љубичевској ул. 16 издајем од 15 августа и д кирију, две собе, кујна, предсобље и подрум и осталим удобностима.
Обратити се ПЕТРУ НИКОЛИЋУ, Скенделовој ул 20 у Београду 3—3

Гвожђарској радњи
Николе М. Станковића
и Јаковљевића
потребна су 2 ученика Ступити могу одмах

ПРОДАЈЕ СЕ
ЊИВА (прећа винограда) у варошком брду у Пожаревцу на путу за Велико Село. Граничи се виноградима г. г. Стојадиновића, Крајинца и Воје Благојевића. Површина њиве износи око 90,5 ара.

Обратити се
Јелици М. Михаиловић, архитект
Проте Матеје бр 64 Београд.

Преселила сам
своју зубну атеље из Железничке ул. у Синђелићеву бр. 10. Код МИЛИЦЕ БОГДАНОВИЋ, (између Трговачке Банке и Млекарске Задруге.
3—4 А. ЈОРДАНОВА

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ
Код општине и на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	12 —
Свињско	18 —

С поштовањем
Никола Д Селимовић

Свака конкуренција искључена!
Најјефтиније стоваришће целокупне погребне спреме
Метални мртвачки сандуци
Дрвених сандука од најфинијих до обичних.
Венаци надгробних од вештачког цвећа.
Свилених шпртинг, и од памука пантљика трака, покрова и т. д.
Може се добити најјефтиније
у столарској задрузи
БРАНИСЛАВ Н. ШУКАРТОВИЋ

Моме п. брои и никад не прежаљеном мужу

† **Живадину С. Стојићевићу**
трг.

даваћу четрдесето-дневни **п о м е н** у уторак 23. ов. м. у 10 час. пре подне у овд. сабореој цркви, о чему извештавам покојникове другове, рођаке и пријатеље.

17 августа 1927 год.
Пожаревац.

Ожалошћена супруга
СТАНКА са многобројном фамилијом.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 67 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 25. АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин из цицера од речи 1·20 дин. за прилослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се одвај унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НА ОКУП ПОЖАРЕВЉАНИ!

Дописник „Политике“ из Пожаревца, у једном од прошлих бројева „Политике“ излажући кандидатске листе истакнуте у нашем округу, дао је и своје коментаре о изложеним листама а поред осталог навео је да је Градиште дало три носиоца листе а Петровац једнога жали што Пожаревац није имао нити има које партијско истакнуто лице за носиоца посланичке листе, не упуштајући се у узроке зашто Пожаревац нема и не може имати таква лица.

Кад дописник није хтео или није знао узроке то да му у неколико ми објаснимо.

Пожаревац и округ пожаревачки је у прошлости давао на политичком пољу велике интелектуалце: Ристу Поповића из Голупца, дугогодишњег посланика и председника Нар. Скупштине, а Пожаревац је дао Александра Николајевића, великог беседника, дугогодишњег посланика, председника Скупштине и у неколико пута председника општине; Перу Тамбураша, посланика и председника општине, Јошку С. Јовановића, економа, дугогодишњег народног посланика и председника општине и још многе друге умне иваљане синове. Док су они били било је иницијатива у рукама Пожаревљана, после њих, Пожаревац је, поред мноштво његових интелигентних синова пао под окупацијом српских придошлица, па чак на жалост и туђинаца који су заузели варош не својим умом и карактером, већ дрскошћу и безобзирношћу својих ниских карактера.

Синови Пожаревца, притиснути дрскошћу окупатора, који се почевали власти, били су принуђени да се уклоне и повуку пред безочним окупаторима, док једног дана не дође моменат да се групишу у једну целину и дају снажно отпор онима, који су га притисли и у ропство ставили.

Да би се Пожаревљани опупрели окупаторима и узели иницијативу у своје руке, нужно је да се оснује клуб Пожаревљана са задатком „Пожаревац Пожаревљанима“ и одбрана од српских окупатора и намештењака, јер, неоспорно је да Пожаревац има честитих и интелигентних својих синова, који су због своје скромности потиснути.

Ми верујемо, да ће се ускоро пребути Пожаревљани и окупити се у једну целину у одбрану својих права, те на тај начин спречати баратање намештењаца и искоришћавати Пожаревљане за своје политичке сврхе и личне интересе.

На окуп Пожаревљани!

Јован Скерлић о Светозару Марковићу

— Наставак —

Као и сви листови младога покрета и Рад је имао успеха. У 1875 годину је ушао са готово 1000 претплатника, и, што је онда био врло редак појав у српској књижевности, са суфицитом. Али полиција је била ту, и са Радом се почело онако исто као са Радником Јавношћу и Гласом Јавности. Пожелини бројеви почели су се забрањивати. У току штампања 11 броја, полицијски чиновник, без икаквог нормалног решења, дошао је са жандармом и два робијаша, где се лист штампао и покупио све отштампане табаке. 15 број је поново забрањен, а то због превода Историје једнога сељака од Еркмана Шатријана. Суботина Рада била је одлучена, више се није могло борити, и лист је престао излазити. „Попуштали смо свуд гдегод је се могло: мислили смо боље је нешто но ништа, боље је ма у пола рећи истину, но је никако и не говорити, па и опет све то није нам помогло...“ У таквим приликама лист престаје, али се посао не обуставља. У Србији која се политички развила, где се народ осветио и јавно мњење развило, отворило се ново и важније поље рада.

Када је Марковић пуштен из затвора Рад је већ био у животу, али политичког листа није било. Гоњења никако нису престајала. Крајем те године мађарска полиција је извршила претрагу у штампарији Заставе у Новом Саду, тражећи „комунистичке и револуционарне плакате“. упереве против кнеза Милана. У Србији револуционарни листови пишу бешње но икада против „убилаца робијаша, комуниста, који се сви црвене крвљу племенитог кнеза Михаила“. Као тежак злочин сматра се растурање Србије на Истоку. Два човека који су 1871 били око Раденика, Мита Ценић и Јован Мијатовић-Алавантић, због политичких кривица иду на робију. Ценић на 8 година робије у тешком окову, Алавантић на 10 година затвора. У таким приликама, у којима су слаби духови могли клонути, ваљало је чврсто држати заставу. Потреба за политичку акцију осећала се више но икада, и животно питање за цео покрет је било не испуштати јавно мњење из руку. Марковић ступа у преговоре са пријатељима, и одмах се решава покретање новог листа. На супрот пријатељима који га одвраћају од послова који га могу убити, завадивши се са братом који је био одлучно противан његовом враћању у борбу, он се прима за уредника новога листа. Почетком децембра он је у Крагујевцу, и присуствује смрти Пере Ђорђевића, једнога од најбољих својих пријатеља и најодланијих ученика, који му тестаментом оставља своје имање, 1200 дуката, са тим да тај новац употреби за ширење идеја.[1] Смрт пријатеља га је потресла, али он не напушта започети посао. Између њега и одбора Крагујевачке Друштвене Штампарије, у којем је велики број његових пријатеља, са Павлом Вуковићем и Милојем Ђорђактаровићем

на челу, закључује уговор за годину дана. По томе уговору њему је дата велика слобода у уређивању листа. Сав припремни посао око организовање редакције пада на њега. Он пише чланке, писма, сирема сав материјал, обнавља прекинуте везе, организује администрацију, хоће да све спреми и да уреди. Али телесна снага није тако јака као воља, његова „мачја природа", на коју је он толико рачунао, изневерава га. У једном писму Пери Тодоровићу из тога доба жали се он како је пасто, „пуст и мизав", и како осећа да нема оне страсти и енергије које је некада имао. „Ја се већ плашим и губим веру у себе, Ја сам слаб и мизав човек, без икакве страсне идеје. Грозим се кад помислим шта ће мој организам остане у оваком стању, и ако се не врати бар стара енергија".

Ако у њега није било више снаге из доба рада у Цариху и покретања Раденика, ипак је било толико да крене нов лист. 1 јануара 1875 почело је у Крагујевцу да излази Ослобођење, »лист за науку и политику» са одлично демократском програмом: уништење бирократског система, укидање устава од 1868 и доношење »народног устава», са захтевом влашћу Народне Скупштине, са потпуном слободом јавне речи и удруживања. Првашња борба против капитализма све више се окреће у борбу против бирократије, или боље рећи против полиције. Одзив је био бољи не и на један од ранијих листова, на 1000 претплатника јавило се за непуних месец дана. Ослобођење је постајало врло важан политички чинилац у земљи, у толико пре што је цела једна јака и врло активна група сељачких народних посланика била сасвим у његовим мислима. И гоњења нису изостала. И ако је цензура скинут ла све чланке без изузетка, ипак је за петнаест дана изложен доп неколико тужби, са којима је полиција у толико више журила што је Марковић био не само уредник и главни сарадник но и одговорни уредник. Противници прибегавају старим и увек опасним денунцијацијама. У владиним круговима покретање Ослобођења оглашено је као »издајничко предузеће», »сејање мржње против владајућег кућа и династије». Марковић је био принуђен да се од тих оптужаба брани, и поносито и достојанствено је писао: „Ја мислим да је мој начелни правац и мој књижевни карактер толико познат у Србији, да ме нико не може ни јавним, а још мање будалијским лагањем оквљати именом „Карађорђевић", или ма каквим другим великашким именом... Ја припадам оном колену људи које је сасвим удаљено од свију наших политичких буна, преврата и завера, које управо започиње свој рад тек после 1868 г. За нас су сасвим равнодушне те партијске борбе, личне мржње и лични партијски односи који су се отуда родили. Ми смо пренели нашу борбу на поље друштвеног и државног преображаја, на мењање закона и земаљских установа."

— Свршиће се —

О БИТЦИ НА РОВИНАМА

—: —

Ових дана изашла је мала, али у сваком погледу одлична расправа младог студента Г. Ђорђа Сп. Радојичића о битци на Ровинама.

Г. Радојичић бави се поглавито историјом српске цркве у Средњем Веку. Та област наше историје није још ни из далека проучена, и Г. Радојичић је из те области дао више расправа (Будимаљска Епископија, Ко је отац Саве II? и т. д.)

Овога се пута позабавио питањем када је управо била чувена битка на Ровинама, у којој су погинули Краљ Марко и „господин" Константин Дејановић као турски вазали у борби султана Бајазита и влашког војводе Мирче.

Податке о тој битци, дао нам је аутор најбољег житија (у историском смислу) српског Средњег Века — Константин Костенски, позван са своје учености „филозоф" у биографији деспота Стефана Лазаревића, састављеној 1431 год. Поред њега те податке имају и познији, такође не савремени извори, српске летописачке белешке, постале не пре половине 15. в.

Константин Костенски није нам забележио кога је дана и месеца дошло до битке између Бајазита и Мирче; он је дао само годину 6.903. од створења света, што би било између 1. септембра 1394 и 31. августа 1395. по нашој ери. — Летописи су (њих десет на броју) забележили, међутим, као дан битке 10. октобар.

За учешће Марково и Константина Дејановића у том сукобу султана Бајазита и Јована Мирче зна Константин, животописац деспота Стефана, наши млађи летописи, и т. зв бугарска хроника, из првих година владе Мухамеда I (1413. — 1421). Немамо, дакле, разлога сумњати.

10. октобар, као датум битке на Ровинама, усвојили су сви модерни научници Н. Јорга, Јиречек, Ст. Станојевић, Ст. Новаковић, Јордан Иванов, Л. Марковић, и др.

Г. Радојичић, међутим, обара с разлогом и по нашем мишљењу тај датум.

У тако званом Романовом типику, написаном 1331 у манастиру Хиландару, налази се запис из 1382. То је »устав о помену светих ктитор«; ту се налази помен умрлих ктитора и приложника; Константина Дрегана, Кнеза Лазара, Вука Бранковића, Монахиње Јефросине (кнегиње Милице), и деспота Максим (Ђорђа Бранковића).

Како су сви датуми тачни, а уз то писани руком савременика, то тим подацима морамо поклонити пуну веру. Ту се у помену каже: „Месеца маја 17 дан, престави се Константин Драгаш." Како из горе поменутих извора знамо, да је Константин с Марком погинуо између 1. септ 1394 и 31 авг. 1395, то значи, да се Бајазит сукобио с Мирчом 17 маја 1395, а не 10 окт. 1394 год.

На основу тога помена о Константиновој смрти, Г. Радојичић је дошао до резултата, да је сукоб и битка између Бајазита и Мирче била 17 маја 1395 г.

Г. Радојичић је још једном доказао да има смисла за историчара, да има духа и рутине, тако потребне једном историчару при решавању историских проблема.

Надамо се, да ће у научном свету расправи бити примљена са похвалом, а ја сам срећан што могу искрено да препоручим и похвалим ову расправу мога одличног пријатеља.

М. Ђурковић.

[1] Ђорђе Сп. Радојичић, Једна глава из живота Стефана Лазаревића од Константина филозофа. (Битка на Ровинама) засебан отисак из »Хришћанског Живота,« б. (1927) 138. — 144.

Вести

Нов закон о путевима. — Питање израде јединственог закона о јавним сувоземним путевима за целу Краљевину повлачи се већ неколико година. Неколико пута биле су оформљене комисије за пројектовање закона, али се на томе остало. Како се, пак, последњих година све више указује потреба да се овај закон понесе, то се сада у Министарству Грађевина разгледају постојећи пројекти и спрема материјал за дефинитивни законски пројект који ће бити предложен Народној Скупштини. У новом закону водиће се рачуна и извесним нормама и правилима која су усвојена у законодавству о путевима и од стране других држава. Нови закон, уверавају нас, биће израђен на најмодернијој основи како би што боље могао задовољити потребе сувоземног јавног саобраћаја.

Разрез обласног пореза. — Поводом нејасног и погрешног тумачења чл. 82. фин. зак. за 1727-28 годину, издало је Министарство Финансија објашњење, према коме не би нефицаране пореске обвезнике нијесна општина не може разрезати већи прирез од 200% а остала самоуправна тела ни и области већи од 25%.

Издавање јубилараних марки. — Како ће се ускоро навршити десет година од проглас Уједињења, то се у министарству поште разматра предлог о издавању посебних јубилараних марки. Дефинитивну одлуку по овом питању донеће министарски савет на предлог министра поште г. Влајка Коцића.

ПОНИШТЕН ПРИТВОР. — Пожар. прв. суд поништио је решење поглавара ср. пожаревачког, којим је Никола Стевановић, председ. општ. Брежанске стављен у притвор за дело утаје.

Прибићевићев Збор — У петак 26. о. м. одржаће први збор у нашој области, у Пожаревцу, г. Светозар Прибићевић која ће се одржати у 10 сати пре подне у сали »Српске Круне«.

Пријатељи г. Прибићевића дочекаће га у Љубичеву, одакле ће доћи у варош колима.

Конгрес привредних комора у Београду. — У Београду ће се одржати 4. септембра земаљски конгрес привредних комора. Министарство Саобраћаја одобрило је учесницима повлашћену вожњу.

Притворени. — Решењем истражног судије стављени су у притвор: Јоца Војиновић, трг. кандидат на листи Љ. Ђ. Стојадиновића, Рад. Јовановић, бив. поглавар, Свет. Марковић, ковач и Милун Рајић.

ОДОБРЕН ПРИТВОР. — Пожар. прв. суд одобрио је решење поглавара ср. Моравског о притвору Стојана Рајковића, председника општине Пороминске.

Стране вести

Дефицит енглеске спољне индустрије. »Матин« јавља из Лондона, да је у месецу јулу увоз у Енглеску износио 93.362850 фунта стерлинга, дакле за скоро 6 милиона мање, него у јулу 1925. Ове је године у јулу износио енглески извоз 58,121.131 фунту стерлинга г. ј. мање за 1,142.675 фунта него у месецу јулу 1926 г. Према томе је месечна пасива за месец јули 38,241.219 фунти стерлинга, т. ј. за 4.785.568 фунти стерлинга мање него у јулу прошле године.

Пораст извоза сребрне робе из Чехословачке. — Експорт чехословачке сребрне робе, чија производња је концентрисана главно у Моравској Требови, у последње време је знатно скочио. Сребрна роба извози се главно у Мађарску, Пољску и делимице у Румунију. Извози се главно прибор за пушење и украси на огледалима. Ујелно је скочила и продаја на домаћем тржиште.

Индустрија папира у Бугарској. — Бугарско акционо друштво за шумску индустрију, које је добило недавно концесију за експлоатисање великих шумских комплекса код Малке, Трнови, подиже ће између осталог и творницу папира. Ово је дало повода и једном другом шумском бугарском друштву — који експлоатишу рилске шуме, те ће и они успоро подићи творницу папира. Творница ће бити смештена у Рили, где им пружа јефтину погонску силу река Рила и лако воде железница уског колосека.

ФЕЉТОН ИЗ БИОСКОПА

БЕЛА ГОЛГОТА

Филм људских патњи и човекољубља који ће се давати у Биоскопу „Оријент" у суботу 27. и недељу 28. августа.

—:—

У планинама Колорада; између гордих висова сместио се раднички табор попут орловског гнезда. Овде, у горској самоћи занослена је војска радника бушењем тунела кроз гранитно срце брдина. Експлозија следује за експлозијом, одрон за одроном да се сва брда тресу.... Човек напредује победоносно у белу пустош вечитог снега. У смелим завојима гради знамениту горску железницу.

Дође и зима са свим красотама величанствене горске природе, али и са свим напорима и грозотама за људе. Но човек пркоси свим тегобама, он не мирује ни у највећој студени! Он изазива природу!..

У табору се налази и председник друштва Мц Сарлане с ћерком Робинетом. Весело си девојче крати у време друштву инжињера Кеитха и надгледника Хаустона. Она и болесна супруга цртача Форстера, која је тек родила синчића — једине су женске душе у табору. Све остале морадоше с децом отпутовати пре почетка строге зиме. Велике наслаге снега затрпаше табор са свих страна. Само жице и валови радио-апарата беху још веза с осталим светом...

Рад у тунелу текао је и даље полувострученим силама. Инжењер Кеитх говораше: „Прославит ћу се овим тунелом. Сер ћу пре одређеног рока, па куд пукло да пукло!" И заповеди, да се експлозије појачају. Страховите тутњава и грмљавина разлегала се планинама од јутра до мрака. Брда се тресла, да је људе обузимала језа. Снег се поче откидати на огромнима. Радници постаду немирни. У њиховој се машти почеле рађати слике гротота, што их производи бела горска немани — лавина...

Надгледник Хаустон рече инжињеру Кеитху одлучно: „Ради ситних експлозија тресу се брда, тако да се снег куда на обронцима. Велике су се множине снега нагомилале изнад табора. Ако се почну мицати — пропали смо!" — И необично јаке експлозије дрмаху даље брда и долине, док се једног дана не откине страховита лавина. Уз прасак и ломљаву стане се рушити у дубину. Путем покоси шуме и обори зграде као да су од карата. Беле се пеман заустави у долини. У трен ока покрије већ част радничког табора белим мртвачким плаштом.

Лавина разори табор, убије и рани многе раднике. Као неким чудом преживела су остала велику нес рећу. Јаук и запомагање радника, очајни поклици спасених чули су се са свих страна. Сад се тек обори велика невоља на рушевине табора. Лавина је однукла и спремиште хране, потргала све телефонске водове... Они који су преживели страхоту лавине одсечене су од света.. Чека их страхота умирања од глади. Да несрећа буде још већа, почне бесните силан снежни олуја.

Надчовечним силама настоје радници да поправе разорене водове. Јер, ако не могу довоза обавестати најближи град о несрећи, ако не дође одмах помоћ — морат ће сва једни погинути! Пролазе сати, пролази дан. У борби с леденом буром и мећавом малаксавају редом најбољи и најснажнији радници. Тада одлучи надгледник Хаустон да покуша успоставити везу с ваљевским светом, па спасе несретнике — и своју Робинету. Њему се придружи цртач Форстер у нади, да ће тако пре намакнути млеко за свог синчића, који гладује крај болесне жене...

На табор се спусти ноћ грозе и очаја... Међу бедницима и рањеницима Робинета је једино створење прожето вером надом и љубави... Попут мадоне теши она и ублажује боли несретника. Њезин је одабраник срца, неустрашиви Хаустон, међу то бори човечном снагом са снежном вејавицом. Он пркоси бесилу олује и поправља телефонски вод. Код сваког ступа настоји, да обавести свет о трагедији снегом засутих људи. У пратњи верног Форстера продире све дубље у долину... Одједаред просече њихов крик радости страшну ноћ: »Хвала Богу! Добио сам везу с Домиником! Помоћни влак креће одмах. Донеће и млеко за чедо!« — Млека за синчића! кликнуо је Форстар као луд... И њих двоје почну радосна срца чекати долазак помоћног влак...

Док су они у једном кланцу чекали спас, дотле су се у табору одигравали језивији призори... Грозни часови чекања без наде, немоћна борба против глада и очаја, уништи људима живце... Једина је веза са светом радио-апарат. Из њега се чују весели акорди и шкљоцање досетке. Несретници буље обезумљени у апарат. Долази на ред радио-предавање: „Преобилна је храна цивилизације..." Људе обузме бес. И један од њих разбије радио апарат на стотину комадића. Тако беше уништена свака веза с човечанством. Људи се почеше претварати у гладне звери... А радосну обавест радио станице у Доминову, да долази помоћни влак, нико није могао чути...

Један сурови човек почне прогонити Робинету, она беше такође схрвана умором, глађу и ужасним доживљајем. У друштву болесне Форстерове жене и њеног чеда очекиваше сирт..

СПОРТ

—:—

С. К. Жлава (рез.) — С. К. Обилић 4:2 (3:0)

У недељу 21 ов. м. одиграна је у Петровцу ревашш утакмица између резерве С. К. „Младе" и првог тима »Обилића.«

Ма да је »Обилић« извршио појачан са Д. Миловановићем и Б. Ристићем, ипак није ни изблиза пружио онакву игру, какву се имаче од њега очекивало. Док је фор комбинирао кратким и писким пасом, дотле је одбрана безцљално дупала лопту над њој је и како дошла. У томе су нарочито предњачили Бора Илић пентар-халоу и Бошко Ристић на беку.

Млава је у првом полувремену изненадила, јер не само да је постигла 3 гола, већ извела одличну игру. Цео фор је показао да располаже приличним искуством у позиционој, док је одбрана сигурно одузимала и сваким тачно доцирала, у чему је нарочито одскакао Малутан Јовановић на левом халфу.

Игра је текла исто тако и у другом полувремену, све док Лалковић на полу-левом није почео и сувише да дрибла пред голом, а доцније сетивши се да није дао ни један гол почео је да пуца са центра.

Судија првог полувремена, све док Живан Милосављевић, који је само свирао голманово и аут, а другог Ј. Стошић, такође непознаје правила и доста лењ.

Жив. В. Живковић.

Мојим пријатељима!

Због физичке слабости није ми могуће да идем по срезу ради агитације, те с тога се одричем и посланичке кандидације на листи Стојадина Павловића, трг. из Петровца.

Моје пријатеље молим за извињење овога пута, а остављам им на вољу како ће се определити и за кога ће гласати.

28. августа 1927. г.
Пожаревац.

Милован Стевић
посланички кандидат среза пожаревачког на листи Ст. Павловића.

ВЕРИДБЕ

Г-ца МАРА МАНАСИЋ, кћи Анке и Ристе Тасића, учитеља и г. ДЕЗИДЕР БРАУН, трг. путник из Загреба — вређи.

Огласи

Г. Сави Бајкићу.

Вел. Градиште.

Поставили сте ме за замењеника чувара кутије у варошици Смољинцу, пошто је без мога питања, одричем се, јер сам чувар кутије г. Воје Марковића.

Милован Ив. Митић,
председ. општ. варошице Смољинца.

ИЗЈАВА

Вест која је пронета од стране г. Стојадина Павловића бив. народног посланика из Петровца, па сам тобож њему причао како су ми чињене сметње у Жупанији ради одређивања дана за полагање пената за деловођу општ. суда и др. скроз је неистинита и тенденциозна, и као такву ја је енергично од себе одбијам. — Ово је само могао измислити г. Павловић јер се са њиме нисам ни састојао од пре 25 дана.

Молим да се ова моја изјава објави у листу „Грађанин."

20 августа 1927 год.
у Пожаревцу.

Аксентије И. Ђорђевић
општ. деловођа и секретар
месног пододбора Радикалне
Странке у Вел. Поповцу.

Изјава

Нико ме није питао и зато се не примам за чувара кутије Стојадина Павловића кога и не познајем.

Никола Стокић
из Тополовника.

ИЗЈАВА

Због болести немогу бити чувар кутије кандидата Душ. Живојиновића на дан избора 11 септембра све год.

24 августа 1927 год.
Пожаревац

Цветко Мирковић
каф. из Пожаревца

СЛАВИМ ВЕЛИКУ ГОСПОЈИНУ

Мика Михајловић трг.
Браничевска улица 19.

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД

у варошком брду, преко пута винограда Г-на Михаила Ђ Ишића, трговца у непосредној близини вароши, величине до 3 ланца са 30.000 калемљених лоза белих врста, са КУЋОМ од два простора одељења за становање, воћњаком, зиданом чесмом. — Све у живој огради. Терета нема.

За услове питати лично или писмено потписатог.

Београд.

АРСА Т. ДОБРЊАЦ
чиновник Државне Хипотекарне
1—3 Банке (Управе Фондова).

КАНАРИНКЕ одлични певачи на продају.

Косовска ул. бр. 3.
Пожаревац.

Свака конкуренција искључена

Највеће стовариште целокупне погребне спреме као:

Металних мртвачких сандука.
Дрвених сандука од најфинијих до обичних.
Венаца надгробних од вештачког цвећа.
Свилених ширтинг, и од папира пантљика — трака, покрова и т. д. 7

Може се добити најјефтиније

у столарској радњи

БРАНИСЛАВА Н. ШУХАРТОВИЋА.

ДУЋАН у коме је био ЖАРКО ЛАЛКОВИЋ и БРАТ и ДВЕ МАГАЗЕ издајем под кирију одмах.

Упитати г-ђу МИРОСЛАВУ Ј. ЧЕЧЕЛСКИ.

Упис ђака и конкурс наставника

Пожаревачка Трговачка Омладина извештава овим г. трговце да ће се упис ђака вршити 4 септембра т. год. преко целог дана за школску 1927/8 год. у стану омладине. При упису за први разред ученици да поднесу уверења о свршених 4 разреда основне школе. Ученици који су пали на појединих предмета школске 1926/7 год. полагаће исте дана у стану омладине у 8 часова пре подне.

У исто време позивају се г-на професори — наставници и учитељи који желе, да се пријаве писменим путем за наставника школе Пожар. Трговачке Омладине са назначењем за које предмете, најдаље до 5 септембра ов. год. а предмети су ови: Српски језик, Рачун, Краснопис, Кореспонденција Географија, Трговачко, Меничко и стечајно право,.

Управа
Пожаревачке Трговачке Омладине

ДУЋАН

на углу Добровничке (табачке чаршије) и Бранковог трга улице, издаје се од првог Новембра о. г. под закуп пошто досадашњим закупцима тог дана истиче рок закупа.

За сопственика
Милева Златичанин

МЛИН НА ПРОДАЈУ

Мој млин на Дубровачком друму продајем.

Ради погодбе обратити се

2— Ристе Х. Колоњас

МОЈУ МЕХАНУ II кл. у варошици Смољинцу са једиком, воденицом, шталом и пијацом издајем од 1. нов. по старом под закуп трогодишњи.

1. августа 1927.
Смољинац

Настас Протић
сметеник
4—5

ПРОДАЈЕМ ЛОВАЧКИ ПРИБОР

као: пушку, кера и друге ствари.

Воја Цветковић.
Косовска ул. 87.

СТАН мањи са 2 собе, кујном и шупом.

Издаје
Милосав Живковић — инвалид.

У пожаревачкој радњи Николе М. Станковића и Јановљевића

потребна су 2 ученика Ступити могу одмах

КАФАНА „ИМПЕРИЈАЛ" пређе „СТИГ"

издаје се под кирију од 1 новембра. МАГАЦИН за храну издаје се од 1 септембра.

Обратити се

Аџемини Б. Стефановића
Тиковска улица број 14.

Преселила сам

своју зубну атеље из Железничке ул. у Синђелићеву бр. 10. Кућа МИЛИЦЕ БОГДАНОВИЋ, (између Трговачке Банке и Млекарске Задруге.

4—4 А. ЈОРДАНОВА

ПРОДАЈЕ СЕ 3

ЊИВА (пређе виноград) у варошком брду у Пожаревцу на путу за Велико Село. Граничи се виноградима г. г. Стојадиновића Крајинца и Воје Благојевића. Површина њиве износи око 90,5 ари.

Обратити се

Јелици М. Михаиловић, архитект,
Проте Матеје бр. 64 Београд.

Стружем дрва мотором ВРШЕМ ДЕТЕЛИНУ

3—3 ВОЈА МАЛИ.

3 ЛАНЦА ОРАЋЕ ЗЕМЉЕ КУЋА

са плацем издајем под закуп. Правац плац продајем.

Пожаревац

Упитати
Драга Васиљевић,
до Окр. Железн. Станице.
3—3

У мојој месарској радњи на пилићарској пијаци до кафане „Уједињење."

1. кгр. говеђине	Дин. 12 —
1. кгр. овчетине	Дин. 12 —
1. кгр. свињско	Дин. 18 —

Љубомир Богићевић,
месар.

ДВА КОЛАРСКА РАДНИКА потребна су и ступити могу одмах у коларској радњи

Цветка Пантића
Пожаревац.

ЛЕСА Р. ТОМИЋЕВА учитељица, с мамом и братом даваће ПОЛУГОДИШЊИ ПАРАСТОС свом рано преминулом сину —брату

Миодрагу — Мики Р. Томићу

ст. права — учитељу,

на гробљу 30 о. м.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 68 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 28 АВГУСТА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·50 дин. за прописано од речи по гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Два политичка збора једне исте странке

Први не успева; други успева. На првом у самом почетку чарка која се претвара у фреветачну вику; жучна препирка коју такође прати урнебесна вика: доле... недамо... нећемо... друге нове људе тражимо.., Осећа се сценарија!

Једна је само требала узбудљива реч да падне па би био страшан окршај.

За оваку појаву коју изводи политичко-незрела маса, не може се навести никакав оправдавајући разлог, — кад се табана једна од најсветих народних тековина — закон о слободи збора и договора — за чије успостављење, деценијама се водила мучна и крвава борба.

Апстрахујмо све остало. Због, можда, тренутног успеха, овим се поступком утврђује опасан прецедан са небрањених последица. — Један законодавац рекао је: »нека све друго, повређено пође у пропаст, само несмемо се допустити да се закони газе».

Спаситељ света рекао је. »Ви сте со земљи, чиме мислите да осолите, кад се обљутави.“

Узвик осана...: распни га... која облигатно прати сваки политички збор — гадна је пропаст без концепције!

Дао би Бог, да ово буде последњи покушај самовлашћа на ма које стране долазило, — 11. септембар нека одруби главу сваколикоме злу зацарађеном у овој нашој Богом благословљеној Домовини која је силним скупим и прескупим жртвама искупљена.

Јов. С. Десимировић
парох в. пријески

Јован Скерлић о Светозару Марковићу

Завршетак

Али болест га сустиже. Огромни рад за лист, велика преписка, силна лична објашњења, сасвим га обарају. Он не може више да полази у редакцију, малаксалост га обара, стомак ништа више не може да подноси, и он у физичким мукама, грчевима који се грче, по читаве сате, пише један чланак за лист. Пријатељи га сале̂ну да остави посао, да се склони из Србије, где му је нов затвор сигуран, и да иде на југ на лечење. Једино што га запрежава то је брига за лист. Коме да га преда? Ко да прими толики посао и толику одговорност? У половини јануара свега га сасвим издаје, он физички не може више, штампарске крвнице се сустижу, и он зна да ако опет доспе̂ва затвора жив неће изаћи из њега.

Сломљен болешћу и присиљен пријатељима, који су му, у пуном смислу речи, отели посао из руке, он се решава на одлазак, не мислећи на себе но на покрет у који је уложио сав свој живот и сву своју душу. 20 јануара изјавио је он у Ослобођењу да ће »због болести“ »неко време бити удаљен“ од уредништва листа, да ће га у уредништву заступати Срета Аврељковић, и да ће на листу радити исти људи који и до сада. „Лист неће ништа изгубити ни у правцу ни у снази, — о томе читаоци могу бити сигурни“.

Пред полазак отишао је на вађење својој породици у Јагодину, и то је било последње виђење. Потпомогнут новчано од брата и Пере Тодоровића, он, преко Смедерева и Београда одлази у Беч, да тражи мишљење опште познатих професора. Неколико Срба меценинера нађу му се на услузи и одведу га код најбољих лекара, који код њега констатују хроничан и запуштен катар у плућима и у стомаку, у ствари туберкулозу која је захватила органе за варење. У Бечу се скупљају српски ђаци око њега, и, очекујући да се време прочешља и отоплн, он покушава да ради. Он гледа да набави једну штампарију, и не престаје мислити о Ослобођењу и о Раду. Он пише велико писмо »Перу и осталим друговима“, подстиче их и храбри да не клоне у раду. Ослобођење не треба да престане по мог повратка. Гледајте да вас парнице не угуше. Макар само да се годину дана држимо». Он непрестано има илузију о својој болести, мисли да су то прелазни напади који ће с пролећа нестати. Али најзад толико слаби да ни писмо не може да доврши, и по читаве часе треба да прође док му грч у прстима престане и да буде у стању продужити писање.

Болест се све на горе окретала, и лекари га натерају да иде на југ. Имајући једва снаге за пут, пође у Далмацију. Те године зима је изузетно била сурова, и у фебруару је било време да не може бити горе. 18 фебруара стиже је у Трст, и ту га је болест оборила, У Hôtel de la Ville, где је одсео, мислио је остати неколико дана док прибере снагу за даље путовање. И када је видео да болест не само не попушта но да јача, он осећа сву озбиљност свога положаја. У туђој великој варошн никога није познавао. И тек у последњем часу сети се да у Трсту има српска црква. и он се обрати писмом српском свештенику са молбом да обиђе једног тешког оболелог „брата Србина“. који у варошн никога живог не познаје На тај позив отишао је ђакон Богољуб Топонарски, и затекао болесника чија су дани били избројани. Марковић га замоли да га пренесе у приватан стан који се добро греје и чији су прозори окренути истоку, колико да се одмори и опорави за пут у Далмацију. Ђакон је видео озбиљност болести, и убедио га да треба да пређе у грађанску болницу (Hospitale Civico). У болници, где је био добро смештен, лекари нађу да је стање болесника врло опасно и да је катастрофа ту, неизбежна за који дан Топонарски отпак извести Јеврема Марковића у Београду, који пошље новаца и запита депешом да ли је потребно да сам дође Светозар није хтео да узнемирује брата, и нареди да му се јави да његов долазак није потребан, у толико пре што је и сам веровао да је његово стање само изнуреност од пута и пролазна слабост.

Али, смртни час се приближавао, Осетивши да га снага сасвим издаје. Светозар Марковић наредио је да му се брат позове. Но то је било доцкан. У среду 26 фебруара, у 4 часа из јутра, он је био мртав. Издахнуо је у самоћи без игде икога уза се. У јутру када је ђакон Топонарски пошао да га обиђе, нашао га је лежећа и укочена. „До последњег часа вели заставни дописник, показивао је велику одлучност и као да није предвиђао крај његовом животу. Г. Топонарском, који га је неколико часова пред смрт запита дали има што расположити или му саопштити одговорио је да ће све уредити када му брат дође а тако је рекао и свештенику када је дошао да га на хришћанску дужност опомене".

Као што му је смрт била нечујна, тако је и погреб. Ђакон Топонарски је предлагао да се сви трговачки Срби позову на погреб овог знаменитог човека. Његов предлог је одбијен, јер покојник није имао никога познатог, „а потрошиће са 2—3 форинта, бадава на новине". Тело је пренето из болнице у праву Св. Спиридона, и на погребу никога није било по свештеника и црквенога тутора. Никакви списа није нађено код њега, а његове ствари предате су полицији. Јеврем Марковић није стигао на погреб, али чим је дошао у Трст дао је тело пренети у Беч. На захтев београдске полиције, бечка полиција је задржала покојникове белешнице. Из Беча је тело пренето у Србију. 15 марта стигло је у Јагодину, а 17 погребено на варошком гробљу.

Глас о смрти Светозара Марковића дубоко је потресао његове пријатеље и једномишљенике, и тек тада се видело шта је он за њих био. На први глас о смрти, 28 фебруара 1875, новосадски пријатељи и другови штампали су прву листу Друговима и вереним пријатељима, „Пожаревачки затвор' вели се ту, завршио оно што господа у тајности од срца желете,.. Жеља им се испуњава... Светозара већ међ живима није,.." И поштују се истакнуте велике заслуге његове продужује се. »Пут нам је дуг Вардактар је дао, али се бардак високо даље светао као звезда... Радећи на нам бардак никад самац не оставе ни да почивати, ми ћемо дању светло помен нашем пријатељу, који нас је толико волео и поштовао и кога смо толико волели и поштовали».

Вести

Санаторијум за плућне болести на Ловћену. — Ускоро ће се довршити рад на зидању санаторијума на Ловћену, који ће служити искључиво за оздрављење плућних болести. Санаторски је простор за 150 болесника.

Одложен конгрес Српских Земљорадничких Задруга. — Конгрес Српских Земљорадничких Задруга, који је заказан за 27. и 28. августа ов. год. у Срем. Карловцима, због избора народних посланика одлаже се. Дан конгреса биће накнадно објављен.

Занатски курсеви у Београду. — У Министарству Трговине и Индустрије одлучено је да се ове године у Београду поново отворе занатски курсеви. На овим курсевима почеће рад 15 септембра.

Прибићевићев збор. — У петак 26 ов. мц. заказан је збор самосталних демократа код »Српске Круне«.

Присталице г. Прибићевића у неколико аутомобила и кола, као и коњаници са заставама изашли су у сусрет г. Прибићевићу у Љубичево и копратили га до Пожаревца.

Пред хотелом „Српска Круна« маса света поздравила је г. Прибићевића са узвицима. Живео!

Збору је било присутно око хиљаду људи, међу којима је разуме се била велика већина пристала да других странака, који су дошли из радозналости да чују и више г. Прибићевића.

Господин Прибићевић је одржао говор у коме је оштро нападао данашњу владу, а нарочито господу Вукићевића и Марковића.

Енергија г. Прибићевића и његов пун темперамента говор оставили су на боља утисак на присутне, међу којима су се нарочито млађи одушевљено опредељивали за политику г Прибићевића.

Поднео оставку. — Г. Драг. Јанковић, управник болнице поднео је оставку на државну службу и остаје стално у Пожаревцу, где ће као и до сада вршити лекарску праксу.

Пензионисана. — Г-ђа Маџева Богојевић чланов. П. Т. станице, у Пожаревцу стављена је у пензију.

ДРЖАЉИЦОМ ПО ГЛАВИ. — У циганској мали завадила се два рођака због ломаћих расправа и у прошли четвртак дошло је до физичког разрачунавања. Михајло Првац ов. фијакериста пошао је пред кућом Беле Товчивог фијакериста у пијаном стању и почео погрдним речима напидати породицу Белину, те тако у изазваном стању Бели потегне држаљицом Михајла Првца по глави и нанесе му тешке ране по глави. Михајло је превезен у болницу на лечење а Бели и жена му у полицијском притвору.

Од Уредништва. — У прошлом броју „Грађанина«, у уводном чланку, омашком коректора објављена је и ова реченица: »како дописник (»Политике«) није хтео или знао узрок, да му их објаснимо.«

Уредништво изјављује да је ова реченица објављена без његовог знања, у толико пре што она стоји у противречности са ставом пре ње, у коме се констатује да дописник није ни хтео улазити у испитивање узрока појаве о којој је реч у чланку.

ПОНИШТЕНО РЕШЕЊЕ. — Привремено градјанско веће поништило је решење истражног судије, којим су Јоца Војиновић, Радивоје Јовановић, Свет. Марковић и Милун Рајић, стављени у притвор.

Рад у основним школама. — Редован рад у свим ов. основним школама и дечјем забавишту за школску 1927-28 годину почеће у четвртак 1. септембра тек. године.

Сва она деца, која из ма којих оправданих разлога, нису до сада уписана у I. разред ове школе и у дечје забавиште, уписиваће се само од 1—3 септембра тек. год. закључно Управе ће се вршити у канцеларији ове, осн. школе „Доситеја Обрадовића" (Петрикина Зграда).

ПРИТВОРЕН. — Радомир Радовановић, жандар. наредник стављен је у притвор за више дежурства у званичној дужности.

Продавци Београдских листова моле поштовану публику, која купује новине на вересију, да изволи дуг измирити, како би и они одговорили својим обавезама, у противном обуставиће им се поношење листа и биће гужени суду за наплату.

Стране вести

Прва ресторација у ваздуху. — Пре неколико дана отворена је прва ваздушна линија за летење аероплана са ресторацијом између Париза и Лондона. Француски листови јављају, да је тај покушај преко свих очекивања успео.

Аероплан за 100 путника. — Амерички краљ аутомобила, Хенри Форд гради аероплан за 100 путника са мотором од 6000 коњских снага. Кабине тог колосалног аероплана биће сличне вагону пулмановог типа. Сваки лет коштаће приближно по 100.000 долара (5½ милијуна динара). Брзина лета биће 125 миља на сат.

Рекорд у неспавању. — 40 годишњи трговац осигуравајућег друштва у Сант Антонију није спавао без прекида пуних 150 сати т. ј. шест дана и шест сати. Да би постигао овај рекорд он је пио дневно 35 шољица кафе и попушио је 6 малих кутија цигара. Али његови сугрђани сада не марују, него се спремају да овај рекорд туку.

Смрт старог мађарског политичара. — У Пешти је умро 60 ој години живота Мартон Ловаса, мађарски политичар. Покојник је био родом из Сенте, а дуги низ година заступао је у мађарском парламенту кањишки срез. Био је незавидњак антантофил и пријатељ нашег народа. У Каролијевој револуционој влади министар просвете, а по паду бољшевачког режима био је министар спољних послова у Фрипреховој влади. Испред Хортијевог белог терора емигрирао је у Беч одакле се тек недавно вратио у Пешту болестан.

Душан Р. Димитријевић
пуковник у пензији, бив. ађутант
Њ. В. Краља Петра.

26. о. м. угасио се живот једног честитог човека, ваљана друга, угледног српског официра и храброг ратника; угасио се живот једне честите душе. Душана Р. Димитријевића, пуковника у пензији — резерви сина Радојка имена, нема више међу живима, али ће зато дуго остати у успомени његова честитост међу Пожаревљанима, чија је сведоџба служила на част града Пожаревцу и као војника и као честита човека и ретког друга.

Пок. Душан свршио је основну школу и гимназију у Пожаревцу па затим Војну Академију у Београду међу првима.

Као млад официр започео је каријеру у Пожаревцу као водник 9. пеш. пуку.

За време доласка на српски престо поч. Краља Петра, као истрајан и вредан официр био је Краљев ађутант.

У свима минулим ратовима војно је наше победоносне трупе са успехом, увазе цењен и поштован од својих млађих и војника, које је волео као своју браћу.

Као командант војног округа у Књажевцу пензионисан је због болести.

Нека ти је вечан помен међу Пожаревљанима драги и мили Душане, чији си био поносе и дика.

Бог да ти прости! Ђ.

СПОРТ

„Бурађ Смедеревац" (Смедерево) (хазена) — С. Х. „Викторија" (хазена)

Данас ће нам С. К. »Викторија« приредити једно лепо изненађење. Њен одсек хазена одиграће пријатељску утакмицу са хазеном Бурђа Смедеревца на овдашњем игралишту С. К. Славије. Играчице са плавог Дунава долазе нам први пут у госте. Оне су младе, тек у развитку као и домаће. Скоро су примљене у чланство Б. Х. П. Девојке из Бурђевог града тренираће чврстом руком г-ђе Михочиновићке постигле су много. Оне играју заједничку, једна за све и све за једну. Нас баш то радује што ће моћи имати прилике да видимо заједничку рад тако младе али напредне дружине. У тиму Бурђа Смедеревца играју видну улогу и рајсиће падају у очи г-ђице: Бета Крстићева леви халф, Цана Грујићева десно крило и госпођа Михочиновићка на центру. Наше девојке треба да запну својски ако мисле да извојују победу, а ја сам убеђен ако то ураде и покажу игру као против З.А.Ш.К-а да им победа неће утећи из руке. Поставу домаћег тима незнам, али бих био радостан да видим О. Ђорђевићеву још једном да заигра на центру као против Земункиња. И на посетку скрећем пажњу нашој хазени да отвори очи и да заигра као што би заиграла против најачег тима. Управа С. К. »Викторија« види се да је јако активна. Она се није запрегла само на овој квалификационој утакмици, већ ево труди се да нам приказује ове борбе у што ређем броју. Овај труд управе С. К. »Викторија« за сваку је похвалу и сваки искрени спортиста треба да јој ода хвалу и ускликне живела!

Пожаревљани не заборавите да се данас игра хазена утакмица и зато по подне похитајте сви на игралиште С. К. Славије. Као предигра главном мечу извешће се сигурно нека ногометна утакмица. Почетак у 3½ часова. Л—ћ

ВЕРИДБЕ

Г-ца МАРА МАНАСИЋ, кћи Анке и Ристе Тошића, учитеља и г. ДЕЗИДЕР БРАУН, трг. путник из Загреба — верени.

Венчања

У недељу 4 септ. ове год. у 11 часова пре подне у овдашњој саборној цркви венчаће се: госпођица БОСИЉКА, кћи Милице и сестра г. Војислава Петровића лимара и ЈОВАН СПАСИЋ звани СПАСОЈЕ, кафеџија овд.

Нарочитих позивница неће бити.

Полазак са кола.

Сви сватови: кафана »Жеравица Вра[illegible]«

Уредништву „Грађанина"
Пожаревац.

Изјава

У Вашем цењеном листу бр. 53 од 7 јула о. г. оштампана је изјава неколико грађана из Жагубице, међу којима се и моје име помиње, и у тој се изјави вели да смо били у напитом стању и потписали изјаву за Демократску Странку.

Да неби неко веровао да сам ја заиста био пијан када сам ово потписао — изјаву за Демократску Странку, то овим, а на основу чл. 26 зак. о штампи молим В. да ове редове оштампате у Вашем првом броју.

Не стоји у истини да нас је неко ракијом алкохолним пићем и понудио на потпис изјаву за Демократску странку, већ смо се ми прави гласачи скупили и образовали демократску омладину, којом смо приликом своје вољно дали обавезу да ће мо радити на ширењу дела ове.

Постоји вероватноћа да је писац ове изјаве коју сте штампали у бр. 53 Вашег листа био ненормалног стања јер је изгубио из вида рачуницу о датуму, организација Демократске омладине извршена је 16 јануара 1927 год. изјава је датирана тој. 1 јануара 1927 год.

Ко зна рачуницу нека види разлику у цифрама.

У напред захвалан на учињеној исправци

18 августа 1927 год.
Жагубица,

Стеван Ј. Милутиновић
из Жагубице
по овлашћењу потп. М. С. Поповић

Уредништву „Грађанина"
Пожаревац.

По чл. 26 зак. о штампи, а у интересу истине молим Вас да ову моју исправку оштампате у наредном броју Вашег цењеног листа.

У броју 53 од 7 Јула о. г. Вашег листа у првом ступцу при дну на трећој страни оштампана је изјава неких младића из Жагубице који изјављују да су у напитом стању приморани да подпишу изјаву за Демократску странку, како се у тој изјави помиње и моје име, а ја никада и никоме нисам дао право да се потпише на тој изјави пошто сам писмен, то овим изјављујем да није у истини да нас је неко напио и таквим понудио на потпис изјаву за демократску странку, већ смо ми сами младићи осетили потребу да се организујемо и 16. неспојеног јануара 1927 год. нашу Демократску омладину организовали, па како је на изјави коју сте Ви штампали у горњем пом, броју датирано 1. јануара 1927 год. те се јасно види да је овде по среди нека прљава рука умешана и потписала за Ваш лист лажну изјаву.

Оволико ради истине поштује Вас и у напред захвалан на гостопримству.

17. августа 1927 г.
Жагубица.

Миладин Гајић,
из Жагубице.
т. ј. Миладин Гајић.

Уредништву „Грађанина"
Пожаревац

Доле потписати овом изјавом да нисам потписао никакву изјаву да предазим у радикалну странку, а још мање у ону која је штампана у „Грађанину" бр. 53. од 7. јула 1927 год. јер сам ја демократ и као такав имам остати до гроба.

Потрудићу се да пронађем писца оне лажне изјаве коју сте штампали и пред суд да га изведем.

По чл. 26 зак. о штампи молим да ми оштампате.

18 августа 1927 год.
у Жагубици.

Писмен
Петар Кецић,
из Жагубице.

ИЗЈАВА

У данашњем 67 броју овд. листа „Грађанин" изашла је лажна изјава, као да сам се ја одрекао кандидације на листи Г. Стојадина Ст. Павловића, трг. из Петровца. Овим изјављујем да се нисам одрекао, већ да остајем кандидат јер сам народном вољом изабран — а писац ове лажне изјаве имаће прилике на суду да докаже ко му је сервирао ону лажну изјаву.

Баш сада под оваквим околностима и поред притиска власти и затварања моје кафане молим све своје пријатеље да гласају за нашу листу, којој је носилац Г. Стојадин Павловић.

25. августа 1927. год.
Пожаревац

Милован Стевић
предузимач из Шапине.

Милованy Стевићy,
предузимачy.

Дакле, према твојој горњој изјави, ти се нисам одрекао кандидације на листи Стојадина Павловића, и изјава штампана у прошлом броју „Грађанина" лажна је, а писцу „лажне изјаве" даћеш прилике да на суду докаже ко му је „сервирао ону лажну изјаву"?

На позорници неко игра цара, неко говедара, други сачетника, трећи слугу, генерала, војника и т. д. али шта ти гађа Миловане представљаш на политичкој позорници, нека цене људи, кад имаш смелости да изјаву твојом руком потписану оглашаваш за лажну!!!

Ја ти нисам газда Миловане послао лицун да дођеш у мој стан (Светоандреја ул. бр 23.) где сам ти на твоју молбу написао изјаву, коју си ти три пута прочитао и својом руком потписао уз сам текст тако да се неби могло ништа додавати.

Ето, ко је сервирао „Грађанину изјаву о одустанку. Нико други до лично Милован Стевић, предузимач из Шапина који сада својеручним потписе оглашава за лажан, што значи, да газда Милован не зазире од тога какво ће мишљење о њему имати људи после оваковог поступка?

Што се тиче тужбе којом претиш, ја у њу не верујем, па да би те задовољио, ја сам те претекао и тужбу поднео суду, где ће се утврдити ко је лажов и клеветник?

26 августа 1927 год.
Пожаревац.

МИЛОРАД РАДОВИЋ — Raul
уредник »Грађанина.«

Огласи

ИЗЈАВА

Подписати постављен сам за преставника на листи Стојадина Павловића, како је ово учињено без мога знања и одобрења, то најављујем да нећу чувати Стојадинову кутију 11. септ. т. г. нити ћу радити за ову листу. — гласаћу ја, и сви радикали села Куле за БОМУ СЕГЕДИНЦА, човека који је од увек поштовао и цењо речи пок. Вође Н. Пашића „Једнистава и целина етрике мимо личних амбиција“

19 августа 1922 г.
Кула.

Ђура С. Марковић
Кула.

ИЗЈАВА

Постављен сам без мога знања за чувара кутије на листи Стојадина Павловића трг. из Петровца. Стога овим најављујем да листу нећу чувати јер се са поступком Стојадиновим не слажем.

22 авг ста 1927 г.
Кличевац.

Александар Р. Миловановић,
трг. из Кличевца.

ОТВОРЕНО ШИСМО

Господину

Милану Д. Стојадиновићу,

Даревтору Пож. Трг. Банке

Пожаревац.

Дозволите, господине уреднице да са неколико речи одговорим господину директору Милану Стојадиновићу.

Дали се ватра појавила из Ваше куће или не, то Ви најбоље можете тврдити, јер сте тада били у винограду а не код куће. Они који су видели рекоше.

На Ваша питања, ради читаоца а не ради Вас хоћу да Вам одговорим:

1.) у кошу је било: мотика, амова, коса, дрљача, плугова, копачина, плужних точкова, ерпова, расника. Збиља, све непотребни предмети.

2.) можда на велику жалост Вашу ни једног немамо.

3.) хвала нека је комшији Стојану Барчанину, који је за аутo дошао пред пожар иначе би, да тога није било сви жели изгорели.

На велику жалост Вашу гаража са аутомобилима одвојена је и далеко је од зграде где је пожар почео те дотле, благодареће војсци и грађанству није у опште ни стигао.

4.) као одборник општински боље можете знати од мене где се износи смеће и пепео из пећи, а привремено налази се на простору између зграде и куће господина Шајиновића, где дотле пожар није ни стигао.

Да ли Вам је доста господине директоре?

Смешно је тврдити да је пожар дошао из кошa у коме се држи говеђарија којој је сезона прошла, а не из Ваше куће, коју сте поцепали од давања и без икакве преграде приспојили уз мој кош, направљен још пре двадесет година.

Да ли ту треба објашњења и потврда Вашег тврђења?

Шта ће онај уз мој кош? Да ли сте га смели ту поставити?

Не треба дужег објашњења, већ онај ко жели да зна ко од нас двоје истину говори нека дошета на место пожара, па ће видети одак са отвором а без врата; преврнут шпорет и многе кухињских ствари, који су данас најбољи сведоци.

Ђорђе С. Стефановић
трговац.

СТАН ЗА ЂАКЕ Гимназисте у Центру вароши
Југ Богданова улица бр 5 1—2

ОГЛАС

Моју р стову з другу гору продајем, растови су крупни и здрави, подесни за све врсте грађе, остала гора може се и она употребити за грађу, и горриво.

Гора је близу пруге Пожаревачке Области Железнице у атару села Живице.

Продавац
Живко С. Нешић.
1—3 из Живице.

На продају цре парне ваљаонице најновије конструкције потпуно исправне, ко је вољан купити нек се јави доле потписатом.

Јован Тодоровић,
Александровац п.

НОВА ШИВАЋА МАШИНА

марка „Пфаф“. — ПРОДАЈЕ СЕ.

Обратити се за услове и цену у Поп Милошевој кафани — Пожаревац. 1 - 3

Пожаревачка Окружна Банка

Извештава да се из Угљеног Рудника „Петровац“ може добити угаљ за горриво од 1. септембра тек: год.

Обавештења за цене у банчиној канцеларији. 1—3

Упис ђака и конкурс наставника

Пожаревачка Трговачка Омладина извештава ову г. трговце да ће се упис ђака вршити 4 с птембра т год. преко пелог дана за школску 1927/8 год. у стану омладине. При упису за први разред ученици да поднесу уверења о свршених 4 разреда основне школе. Ученици који су пали на појединих предмета школске 1926/7 год. полагаће исто дана у стану омладине у 8 часова пре подне.

У исто време позивају се г-на проф сора — наставнице и учитеља који желе, да се пријаве писменим понудама за настав ника школе Пожар. Трго. Омладине са назначењем за које предмете, најдаље до 5 септембра ов. год. а предмети су ови: Српски језик, Рачун, Књиговодство, Кореспонденција Географија, Трговачко, Менично и стечајно право,

Управа
2 Пожаревачке Трговачке Омладине

ДУЋАН

на углу Добровначке (табачке чаршије) и Бранковог трга улице, који је се од првог Новембра о. г. под закуп пошто досадањим закупцима тог дана истиче рок закупа.

За сопственика
Милоа Златчанин

ДУЋАН у коме је био ЖАРКО ЛАЛКОВИЋ и БРАТ и **ДВЕ МАГАЗЕ** издајем под повољу овмах.

Уништати г-ђу МИРОСЛАВУ Ј. ЧЕЧЕЛСКИ.

МЛИН НА ПРОДАЈУ

Мој млин на Дубровачком другу продајем.

Ради погодбе обратити се
3— Ристи Х. Колонас

СТАН мањи са 2 собе, кујном и шупом.

Издаје
2 Милосав Живковић — инвалид.

КАНАРИНКЕ одлични певачи **на продају.**

Косовска ул. бр. 3.
Пожаревац.

СЛАВИМ ВЕЛИКУ ГОСПОЈИНУ

Мика Михајловић трг.
Бригичевска улица 19

КУЋУ у којој је становао Радисав Огњановић трг. издајем под кирију. **Кућа** Засебна са више одељења у Т к в ској ул. 16.

Браћа М. Живковић
1—4 пијачари

МЛАЂЕГ ПОМОЋНИКА са добрим препорукама потребује од 1. септембра ов. колонијална радња

1—3 Бождара Д. Милошевића

ДВА СТАНА за издавање, врло удобна. Упитати у штампарији. 1—

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД

у варошком брду, преко пута винограда Г-на Михаила Ђ. Инића, трговца у непосредној близини вароши, величине по 3 јутра са 30.000 калемљених лоза бољих врста, са КУЋОМ од два пространа одељења за становање, воћњаком, зиданом чесмом. — Све у живој огради. Терета нема.

За услове питати лично или писмено потписатог.

Београд.

АРСА Т. ДОБРЊАЦ
чиновник Државне Хипотекарне
2 3 Банке (Управе Фондова).

ПРОДАЈЕМ

један плац са родним воћем до Пољопривредне Окружне Станице, 25 кра. **Виноград** са родом по г. С. Максимовића.

Дућан и собу издајем под кирију одмах.

10—10 Мидорад Ж. Милојевић

У мојој месарској радњи на пилићарској пијаци до кафане „Уједињење.“

1. кгр. говеђе	Дин. 12 —
1. кгр. овчетине	Дин. 12 —
1. кгр. свињско	Дин. 18 —

Љубомир Богићевић,
месар.

МОЈУ МЕХАНУ И кл. у варошици Смољинцу са једником, педесетом, штапом и шупом издајем од 1. нов. по стар м под закуп трогодишњи.

1. августа 1927.
Смољинац

Наслов Протић
5—5 свештеник

У МОЈОЈ МЕСАРСКОЈ РАДЊИ

Код општине а на Зеленој пијаци.

Говеђина	12 —
Овче	12 —
Свињско	18 —

С поштовањем
9 Никола Д. Свилојевић.

ДЕСА Р. ТОМИЋЕВА учитељица, с мамом и браћом даваће ПОЛУГОДИШЊИ ПАРАСТОС сваке рано преминулом сину — брату

Миодрагу — Мики Р. Томићу

ст. права — ученику,

на гробљу 30 о. м. у 10 часова.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 69 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 1. СЕПТЕМБРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. на пола године 50 дин. за три месеца 26 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за припослане од речи на гармонда 1 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Анархистичке жртве.

Амерички суд је изрекао смртну пресуду над Саком и Ванцетијем и она је извршена. Као што је врло добро позната целокупна светска штампа — демократска нарочито — устала је у одбрану Сака и Ванцетија. Али узалуд. Ништа па ни огромне радничке демонстрације у корист осуђених, нису могле да спрече погубљење двојице људи који су некривци. Мислим да су бар у неколико некривци зато, јер они ако су физички извршиоци злочина за који су осуђени (а није се позитивно утврдило њина кривица ни учешће за злочин који им је одрубио главе) нису и духовни, јер нам о томе говори најбоље узвик једнога од њих: „живела анархија" што значи да су они били само оруђе анархо-комунистичке наопаке идеологије која их је и до електричне столице довела.

Сако и Ванцети су само бесчуг у ланцу злочина и жртава које су анархисти до сад учинили, а које неће бити последње, јер Москва тако хоће. Милиони живота су сада у рукама московских властодржаца, које ће делом сама уништити, а делом ће допринети њиховом уништењу анархистичким настојавањем за разнишљање недораслих елемената, које ће у правим сукобима капиталистичка полиција помлатити.

Разумљиво је чинити жртве када ове доприносе бољитку човечанства, али је неразумљиво убијање и уништавање људи и онда, када се тиме постижу обратни резултати од оних који се очекују. А тај је случај и код спровођења анархистичко-комунистичке идеологије на пракси... Иначе, данас више комунистички покрет не представља никакви одређени класни покрет, јер апсолутно је тачно да ничега заједничког њихова идеологија и тактика са социјализмом нема, па макар се колико трудили да докажу како је тај њихов рад и идеја у складу са идејама научног марксистичког револуционарног социјализма. А доказ о наведеном је најбољи у томе што је идеја научног социјализма у опште противу бескорисних бунтова и противу смртне казне која је код московских властодржаца данас замењена обичне казне затвором под царистичким режимом.

Врло је вредно на овом месту истаћи скорашњи случај са хапшењем једнога Југословенског комунисте у Београду... Док се лига за заштиту грађанских права не сме ни да појави у Русији ради интервенције противу злочина који се врше над хиљадама невиних жртава у Русији, дотле иста лига шаље у специјалној мисији у Београду свога представника из Прага, да би ауторитетом једног странца интервенисао у корист ухапшеног члана комунета из Москве.. Ја сам зато: да се свакоме омогући легална пропаганда идеје, али сам и зато да се та слобода не злоупотреби тиме, што ће се насрнути на збор или конференцију ма чију, као што је то код наших комуниста (па и код комуниста целога света) уобичајено. Ово, о пасивности лиге за заштиту грађанских права према злочинима у Русији, напоменух баш зато, што су у њој заступљени и представници бољшевичке идеје.

Иначе, наша полиција прогањајући комунисте и не сања колико им услуге чини а чини им услуге просто зато, што их прогањањем оржава у уверењу: да је оно што они раде добро, јер да није, неби их полиција гонила. А да су комунисти већ дотерали »цара по дувара" говори нам најбоље њихов »Радничко сељачки Републикански блок.» А да их још мало полиција не оржава у уверењу о чистоти њиховог »револуционарства" одавно би се — бар у нашој држави на њих заборавило.

25. августа 1927. год.
Ваљево.

Живојин Жолличевић

Пушење и варење

О штетности пушења је већ много писано, и опомена за ограничавање употреба дувана јесте једна однајпознатијих и најнепопуларнијих наредаба лекара. Многи свакако држе, пре свега јаки пушачи, у које се сигурно и многи лекари убрајају, да пушење такође врши на тело повољан утицај. Тако, кажу се, пушење одржава зубе здраве дезинфикује уста, брани од назеба и подстиче на варење. Од свих ових тврђења, која до душе више треба да послуже да одбране навику пушења, погледа само да последње тврђење има извесно оправдање. Омиљена јефтина цигара као средство да подстакне столицу, мора заиста на основу много простреченог искуства стварно повољно дејство да врши на рад црева. О штетним утицајима пушења на цревни канал не чује се у опште много. А ово у толико интересантније изгледа да се на расправа Фридриха Гремера оштампане у Минхенском недељном медецанском часопису сазнаје, да дуванов отров никотин под околностима може проузроковати и тешке поремећаје и болести органа за варење. Отровност никотина је неспорна. Она је у многобројним животињским опитима испитана и кроз посматрања тешког тровања дуваном под људи утврђена. Да би се разумело никотиново дејство да кажемо спецеље: никотин је један од најтежих отрова. Он убија у истој количини и у истом времену као и цијанкал. Већ 0.2 грама никотина дејствују у току 2—6 минута смртоносно, једна цигара тешка 6 грама од 5 процената отрова, садржи 0.3 грама никотина. Ако се једна таква цигара, како се то у безумним опкладама догађало, поједе, т. ј. прогута, то ће дотични врло вероватно умрети. Двадесет цигара или сто цигарета за један дан пушење могу проузроковати смрт. Врло значајна чињеница је, да једна цијанка, стављена на једног навикнутог пушача, ускоро ће услед појаве грча отпасти и од никотинске човечије крви угинуће. Ово све звучи врло опасно, али у ствари није тако зло, јер при пушењу доспе само један мали део никотина у ваздух; и од тога ће такође један сасвим незнатан тело примити. У прерађеном стању дуван садржи 0.5 до 5 процената никотина, цигаре финих врста 1,5 до 2,5 процената. Овај никотин иде за једну трећину у дувански дим више од једног дела се изгуби за време пушења у сагоревање, око 10 процената код цигаре, до 80 процената код цигарета. Од великог значаја при утицају пушења је техника пушења; од овога

зависи, да ли много или мало дима доспе у уску шупљину. Код цигара и цигарета око половине, код пушења на лулу, мање ће у узгредно испарење ишчезнути, докле у шупљину уста доспеће, само око трећине пелокупног дима. Једна ће мала количина никотина заостати у окрајак и ко окрајак испуши има стога већу количину никотина да прогута него онај који не штеди дуван. Врло много такође зависи од рђавог или доброг горења, цигаре које рђаво горе допуштају да скоро сва количина никотина пређе у дим; доброта дувана условљава горење. Код цигаре мале вредности иде до 33 процената никотина у уста, код добрих цигара само око 8 процената. Једна цигара која гори, тако звана „безникотинска" цигара је тежа него једна цигара која добро сагорева од дувана пуног никотина; већ ће се у задњем делу цигаре скупљати и дестилирати, назад у уста; влажне цигаре су према томе тада много теже. Такође често гашење и поновно паљење повећа тежину цигаре. Окрајак је нарочито увек пун никотина, последња четврт цигаре садржи више никотина него три прве четврти. Отуда мора нарочито штетно утицати ако се окрајак који је остао од увече одмах после устајања продужи да пуши као једно задовољство. Као што се види, не зависи то толико од количине дувана, већ много више од технике пушења и квалитете дувана.

Један даље врло значајан моменат је осетљивост људи према дуванском отрову. Ко неки подноси врло мало, слаб је пушач, то је рођени не пушач. Ко много подноси може према томе лако прави пушач да постане. — Посматрамо ли сада органске штете услед пушења, то се мора најпре признати, да трајно пушење није без утицаја на крвне судове. Најосетљивије према никотину реагира тако звани симпатички нервни систем, то је систем који снабдева нео канал за варење. Једно јако надражење овога нерва, на пример горе поменутим јутарњим цигарама може користан подстицај да изазове; јачи и хронични надражај ове врсте доводе напротив до поремећаја а могу да проузрокују болести. Јаки пушач показује најпре умножавање пљувачке, беличасте наслаге на језику, трајно дражење слузокоже, подстицај на кашљање, често искашљивање. У стомаку се налази често умањивање сока за варење и, ако више њега буде прогутано, један надражај стомачне коже. Одговарајући своме утицају као отров може никотин и на гркљанима код врло осетљивих особа да проузведе грчевита скупљања грлених мишића и уз то да проузрокује болове коже, надимање црева, стомаку са боловима. Ово су појаве које такође могу наступити и иначе код нервозних људи али под утицајем других болесних поремећаја Али Гремер верује да их има нарочито често код пушача. Он нагласава да свакојако после престанка пушења муке и непријатности нису одмах ишчезле, већ тек после неколико недеља а и тада опет сасвим постепено. — И увек је за препоруку, у случајевима неправилних и необјашњивих стомачних и цревних поремећаја да се напусти пушење, али не само привремено већ за дуже време, а најбоље је сасвим да се напусти. Не може ли се такође пушење као једини узрок за такве болесне поремећаје узет у обзир, то више пушење дејствује погоршавајуће и омета дејство других начина лечења. Искуство је заиста показало, да је врло тешко могућно, једном навикнутом пушачу употребљавање дувана за дуже време укратити; мора се такође признати, да пре свега код старијех људи изненадно напуштање ове омиљене навике пушења може да одведе до непојмљивих нервозних па и телесних поремећаја. Мора се у таквим случајевима са тим задовољити, пацијента на то упутити, не само мање већ и смотреније да пуши, да на тај начин количину примљеног никотина ограничи на минимум.

(Dr. Georg Kaulmann).

Превела
ДАНИЦА Т. КАЦЛЕРОВИЋ
уч. VIII р. гимназије.

Вести

Притворени. — Решењем поглавара ср. пожаревачког стављени су у притвор: Душан М. Живојиновић, б. народни посланик, Војислав Благојевић, Жика Лазић, Петар Кираловић, и Цветко Марковић, за дело изазивања лажне кварове, које су учинили као бивши чланови суда општ. града Пожаревца.

Истражни судија пожар. прв. суда донео је такође решење о притвору напред именованих лица по другоме делу исте природе.

Погрешно разумевање. — Многи грађани сматрају да на 15 дана пред изборе не могу бити позивани од стране власти.

Ово важи само за дела иступне природе, а по преступним и злочиначким делима, нарочито крвници могу бити позивани и лишавани слободе и у очи дана избора.

Премештен. — Г. Никола Ђурица директор гимназије премештен је за директора петроварске гимназије.

Радови у пожаревачкој области. — Обласни Одбор Пожаревачке Области предузео је мере да се стање обласних путева у Области побољша па је у ту сврху одредио више ове ових сума:

Суму од 27.783.22 дин., за израду привременог моста код места зв. „Бресница" на путу Орљево—Брзоходе—Жабари.

2) Суму од 59.582,10 дин. за реконструкцију два инундациона полустална моста на путу Кушиљево—Вел. Орашје.

3. Суму од 83.313 дин. за израду 4 привена моста на обласном путу Рашанац—Манастирица—Кула.

4) Суму од 57.696,66 дин. за израду привременог моста преко „Ђовдинског Потока" на обласном путу Петровац—Шетоње—Ђовдин.

5) Суму од 31 812,97 дин. за израду привременог моста преко реке Шетоњске на обласном путу Свилајнац—Жагубица.

Суму од 17 234,86 дин. за израду привеног отвора на гвозденом мосту преко реке Ватовнице на обласном путу Петровац—Кучево.

7. Суму од 38.492,26 дин. за израду привременог моста преко реке Шетоњске на обласном путу Шетоње—Ђовдин.

35 литра на квадратни метар — пала је киша 29 ов. мес. код Пожаревцем и околином и тиме тако јако наквасила женну земљу, да више нема пукотина. Услед оволике кише реке су потекле мутне и блатњаве.

Продавци Београдских листова моле поштовану публику, која купује новине на вересију, да новац дуг измирити, како би и они одговорили својим обавезама, у противном обустављење им се доношење листа и бити гужени суду за наплату.

Стране вести

Просјак у Черновицама наследник 200 милиона леја. — Ерми Чајаков 83 годишњи шуца из Черновице давно је бацио свој чекић и кадуне под сламу, пошто држи, да ће много дакше живети, када се баци на прошњу. И тако је говорио доста дуго, да је чак покушавао да се убије, али на срећу био је спашен. На неколико дана после тога добио је очајни просјак вест из Чикага да је постао универзални наследник великог имања, које му оставља његов син а чијој судбини није појма имао. Наслеђе се процењује преко 200 милиона леја и тако ће у повољу јесен озога бедног живота заслађати горке дане.

Пред грађењем најдужег тунела у Чехословачкој. — Најближих дана очекује се одобрење па да се започне са грађењем тунела на пруги Ханџлова-Хорна Штубња у Словачкој, који ће бити најдужи тунел у Чехословачкој. Дужина овога тунела биће 3100 м. Грађење трајаће три године дана.

Колосалне штете од провале облака на Далеком Истоку. — Ретке провале облака, које су у последње време јако учестале сада су донекле престале. Штете су колосалне. Само сеоска привреда претрпела је штете у вредности преко 15 мил. рубаља. Страдалницима притиче пружава у помоћ. За сада власти су одредиле 1 мил. рубаља.

Фељтон Биоскопа

ГРОФ МОНТЕ ХРИСТО

ПО РОМАНУ АЛЕКСАНДРА ДИМА

који ће се давати у Биоскопу „Ориjент" у суботу 3. и недељу 4. септембра.

Године 1815 прогнат је Наполеон Бонапарта на оток Елбу. Нико се није усудио да притекне у помоћ великом мужу, јер је влада Луџига XVIII своом снагом гушила покрет, који је имао за тим, да ослободи цара. Бити Бонапартиста, значило је метнути главу под гилотину. Такве су биле прилике у Француској, кад је Шхарао једрењак, био на путу к њима.

На броду је владала жалост. Капетан Ле Клере, стари добричина, био на умору, позвао је к себи Едмонда Дантеса, младога морнара и дао му писмо за Наполеона. Данглас, други морнар, који је досад увек завидним оком гледао успехе младога Едмонда, пријавио га је државном одајетништву, кад су приспели у Марсељу, да носи писмо од Наполеона. Дантесова заручница Мерцедес једва је чекала, да јој се повратн драги верених, па га је и дочекала, срећна и весела. А и Дантес, који се је намислио за неколико дана да венча, није слутио, да му непријатељи раде о глави. Била су тројица: Данглас, његов супарник и братић хепе Мерцедес, те Кадеросе, гостионичар где су сковали сплетку против Дантеса. Државни

одветник де Вилефорт пронашао је под њега писмо Наполеона на његовога оца, генерала де Вилефорта који је остао веран Наполеону, док је сам одветник био одан новом краљу. Бојећи се, да не нашкоди себи самом — кад би се било дознало да му отац пристаје уз Наполеона — дао је Вилефорт затворити Дантеса у гвозну тврђаву, одакле се је ретко излазило.

Шест је година чекао Дантес на ослобођење. Увалуд. Мерцедес, здвојна, држећи стално, да је већ умро, удала се за Фернанда. Тај је сада постигао свој циљ. У тврђави се Дантес међутим спријатељио с опатом Фарном којега су такођер били затворили пре више година. Но пре него што је тај часни старац издахнуо своју јадну душу, изобразио је Дантеса језицима и осталоме, а осим тога му је поверио тајну свога блага на отоку Монте Христу. Кад је старац умро, Дантес је дошао на сретну мисао. Сашио се у врећу где је имала бити лешина старчева... Тамничари, мислећи да је у врећи лешина, бацила су је у море... Тако се Дантес спасио...

После двадесет година на слободи! Први му је корак био до отока Монте Христа, где је нашао благо старога Фарна.

Сад је био слободан и богат. Назвао се Грофом Монте Христом. Отишао у Париз, најмио дивну палату и потражио своје душмане, за које је дознао да су у Паризу. Мерцедес је с Фернандом имала сина, красног младића именом Алберта, који се је упознао с Монте Христом. Монте Христо задобио је и у кућу државнога одвјетника, Вилефорта који се је доселио у Париву више части. Ту је нашао читаво: Мерцедес, која није била крива, већ се морала удати, кад јој није преостало ништа друго, мислећи, да је Дантес мртав, затим Данглиса, Кадероса и Фернанда. Монте Христа је прогнала Хауда, грчка принцеза, његова штићеница. Није потрајало дуго и Монте Христо се осветио свима онима, који су његов млади живот тако страховито били уништили.

ГЛУМАЦ У РАЈУ

У осмит саме зоре,
Ишану глумац млади.
Анђели слуге божје
Однеше га журно горе..
Пред светог Петра дворе.

Кад глумац стиже горе,
Одмах пече.
А шта ће ја играт овде
Свети оче?

Настојник раја се збуни,
Набра веће
Па затим прошапта тихо,
О!!! Ви сте уметник! тако
Опростите.

Али у рају уметницима
Друго се добро спрема
Извините што у рају
Позоришта нема.

Ужасно рече глумац
И диже наклену буру
У ком сте веку отарче
Знате ли за културу.?

Настојник раја се збуни
Па довик чатану чету пажева и војника,
Видите ли ово чупаво српско чудо,
Њушке горе из тур па доле.

И од сада да ми се ни један ћоса
Крај раја не мота.
А овога пажевам
Са још 15 година живота.

ЖЕНСКА ЗАНАТСКА ШКОЛА

Отворен је упис у Занатској Школи Пож. Жен. Друштва. Позивају се све ученице ове школе које су свршиле I, II, III и IV раз. да се 1-ог септембра т. год. упишу и на рад ступе.

Извештавају се и позивају грађани града Пожаревца и околине, који имају децу за I раз. ове школе, да их доведу, упишу и том приликом лично да се увере, како је и на коме ступњу подигнута ручна радиност и индустрија и на којој висини стоји ова I стручна школа у нашој области.

У школи Трикотаже обука траје 1 год. и то само за прва 4 месеца ће прима зараду а доцније прима 50%. Школа је снабдевена са 14 машина најсавршенијег система а по рангу ово је прва школа за трикотажу у нашој краљевини.

Ученице се примају од 17 год. па на више а то са свршеном основном школом.

Примају се и радионице са примерним владањем, које ће морају учити научне предмете прописане за ову школу.

Управа чини сваку олакшицу сиромашној омладини да до корисног знања дође и часним путем створи себи издржавање, па се нада да ће је грађанство разумети.

29. августа 1927 год.

Пожаревац.

Управа.

Партиска кретања

—:—

Код Пожаревачког Првостепеног Суда 15. августа 1927. године под бр. 22.989, потврђена је и

Републиканска
Кандидатска посланичка листа
За округ пожаревачки

I. Носилац:

Г. ЉУБОМИР СТОЈАНОВИЋ
академик и бивши министар председник из Београда.

II. Среска кандидати:

1, За срез Голубачки:

Кандидат, *Г. Јеврем С. Балић*, учитељ у пензији из Петровца.

Заменик, *Г. Димитрије В. Милосављевић* тежак из Каменова.

2. За срез Зајечарски:

Кандидат, *Г. Војислав Милосављевић*, ковач из Кучева.

Заменик, *Г. Милун Д. Перић*, земљорадник из Кучева.

3. За срез Млавски:

Кандидат, *Г. Милан Гојковић*, ћурчија из Петровца.

Заменик, Г: *Петрина С. Јанковић*, тежак из Старчева.

4. За срез Моравски:

Кандидат, *Г. Груја В. Јаношевић*, земљоделац из Породина.

Заменик, *Г. Илија С. Поповић*, земљодедац из Породина.

5. За срез Пожаревачки:

Кандидат. *Г. Милан В. Богдановић*, бив, доцент Универзитета из Београда.

Заменик, *Г. Живота Пантелић*, тежак из Бистрице.

6. За срез Рамски:

Кандидат, Г. *Милан Л. Марковић*, трговац из Кличевца.

Заменик, Г. *Љубомир И. Лазић*, тежак из Кнежице.

7. За срез Хомољски:

Кандидат, Г. *Адам Ц. Живковић*, сбуђар из Ж губице.

Заменик, Г. *Богомир М. Максић*, тежак из Кривог.

Венчања

У недељу 4 септ. ове год. у 11 часова пре подне у овдашњој саборној цркви венчаће се: госпођица ВОСИЉКА, кћи М лице и сестра г. Војислава Петровића лимара и ЈОВАН БРАТИЋ звани СПАСОЈЕ, кафеџија овд.

Нарочитих позивница неће бити.

Поласак са колима.

Скуп сватова: кафана „Жировић Венац".

БЛАГОДАРНОСТ

—:—

Овим овд. Соколско Друштво изјављује најтоплију благодарност Госпођи Мици, удови, поч. Душана Р. Димитријевића, пуковника у пензији, кога уписа за добротвора са улогом од Дин. 300. Слава му!

Име покојника биће уписано на спомен плочи, у будућем Соколском Дому.

Управа.

Огласи

МОЈ СИН Никодије Дамњановић пошто ме напустио стим јављам да му нико на моје име ништа неда јер нећу одговарати за њега.

Сава Дамњановић
из Пожаревца

ДВА ЂАКА примала би у оставу и на кост. У центру вароши. Упитати у мањој кући у авлији, где је Уред за осигурање радника. Душанова ул. 6.

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН у Душановој улици Обратити се за услове

Јеленин Павловићки

РЕЗЕРВА „FLITA"

За уништавање мува, стеница, буба шкаба и т. д. препоручена је, и може се добити само код нас,

Мих. Рашић
заступник Стандард Оил компаније

1—2

КУЋА ЗА ИЗДАВАЊЕ

у железничкој улици бр. 26 са пет одељења. Може се уселити одмах.

За услове обратите се у истој кући.

Полексија К. Стојићевић

СТАН За самца и за мању породицу, а може се одмах уселити.

Упитати. Призренска 21, 1—3

ТРГОВАЧКОГ ПОМОЋНИКА

Млађег потребујем, Ступити може одмах.

Вукосав Живић
Бранков трг
Пожаревац

НОВА ШИВАЋА МАШИНА

марке „Пфаф". — ПРОДАЈЕ СЕ.

Обратити се за услове и цену у Поп Милошевој кафани — Пожаревац. 2—3

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД

у варошком брду, преко пута винограда Г-ина Михаила Ђ. Илића, трговца у непосредној близини вароши, величине до 3 лапца са 30.000 калемљених лоза белих врста, са КУЋОМ од два пространа одељења за становање, воћњаком, зиданом чесмом. — Све у живој огради. Терета нема.

За услове питати лично или писмено потписаног.

Београд.

АРСА Т. ДОБРЊАЦ
чиновник Државне Хипотекарне Банке (Управе Фондова).

3—3

ЧИСТО ВИНСКО СИРЋЕ

ПРОДАЈЕ

по 4 динара литар.

ЂОРЂЕ НАУМОВИЋ
штампар.

СТАН ЗА ЂАКЕ Гимназисте у Центру вароши
Југ Богданова улица бр. 6 2—2

Пожаревачка Окружна Банка

Извештава да се на Угљеног Рудника „Петровац" може добити угаљ за гориво од 1. септембра тек. год.

Обавештења за цене у банченој канцеларији. 2—3

ДУЂАН у коме је био ЖАРКО ЛАЛКОВИЋ и БРАТ и **ДВЕ МАГАЗЕ** издајем под варошу одмах.

Упитати г-ђу МИРОСЛАВУ Ј. ЧЕЧЕЛСКИ. 3

МЛАЂЕГ ПОМОЋНИКА са добрим препорукама потребује од 1. септембра ов. год. колонијална радња

2—2 Божидара Д. Милошевића

ДВА СТАНА за издавање, врло удобна. Упитати у штампарији. 2—

КАНАРИНКЕ одлични певачи на продају.

Косовска ул. бр. 3.
Пожаревац.

КУЋУ у којој је становао Радисав Огњановић трг. издајем под кирају. **Кућа** Засебна са пет одељења у Таковској ул. 16.

Брића М. Живковић
књижара

2—4

Мом добром и никад непрежаљеном сину

† **Димитрију В. Јовановићу**
трговцу

даваћу четрдесето девети помен у суботу 8 септембра у 10 сати пре подне у овд. саборној цркви, о чему извештавамо покојникове другове, рођаке и пријатеље

Ожалошћени:

Отац ВАСА и остала многобројна фамилија.

МЛИН НА ПРОДАЈУ

Мој млин на Дубровачком друму продајем.
Ради погодбе обратити се
Ристи Х. Колоњас.

Свака конкуренција искључена

Највеће стовариште целокупне погребне спреме као:

Металних мртвачких сандука.
Дрвених сандука од најфинијих до обичних.
Венаца надгробних од вештачког цвећа.
Свиленог ширтинг, и од папира пантљика — трака, покрова и т. д.

Може се добити најјефтиније

у столарској радњи

БРАНИСЛАВА Н. ШУХАРТОВИЋА.

8

Влада П. Богојевић

КРОЈАЧ

Извештавам своје пријатеље и п. муштерије, да се вратио са пута, и отпочео рад са изврсном одећа по најусавршенијој методи кројења коју је изучио НА СТРУЧНОМ КУРСУ КРОЈЕЊА Професора Сајлера из Минхена У НОВОМ САДУ.

За израду одела по новом крају гарантује да ће свако бити задовољан, а у толико пре што је досадани рад већ познат, а исто је и велико задовољство код поштованих муштерија.

Радња се налази у згради Г. Живе Илића код. Краљева ул. Пожаревац.

Пожаревачка Штедионица

ОСНОВАНА 1885 ГОДИНЕ.

Телефон бр. 7.

Обавља све врсте банкарских послова као:

1) Давање зајмова на подлози свих хартија од вредности а нарочито обвезница 2 1/2% ратне штете, дуката и осталих драгоцености.

2) Отварање текућих рачуна на подлози меница, вред папира и преостећених интабулација.

3) Жирантовање меница са сигурним жирсм.

4) Исплату и наплату за рачун својих комитета у целој земљи.

5) Куповину и продају свих хартија од вредности.

6) Давање краткорочних зајмова на робу неподлежну кварењу, смештену у штедионичке магацине.

7) Примање улога на штедњу са и без отказа и то све под веома повољним и солидним условима.

10 УПРАВА.

Број 70 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 4. СЕПТЕМБРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе по гармонда од речи 0.50 дин за пицера од речи 1·50 дин. за прилоге од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Светосавска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Како се сузбила корупција у А.-Мађарској

После рата Пруско-Аустријског 1866 године, у Аустро-Мађарској наступило је расуло и завладала је безпримерена корупција. Лична и имовна безбедност била је испод нуле. У тако хаотичном стању државе пала је одлука да се оснује жандармерија, као засебно тело, одвојена од полиције и судова. Народ је нерадо примио установу жандармерије да би је у будуће ценио и поштовао.

Жандармерија је основана у циљу сузбијања и гоњења корупције и заиста, после неколико година био је сјајан резултат. Отпочето је одмах као оно ајласи кад почну да ватају ситне рибице крај обале, док нису дошли до дубине.

Заиста је и правилан почетак био, јер да се отпочело одозго, ко би се могао одупрети корупцијонашима од положаја и утицаја. Дакле отпочето је са новоствореном жандармеријом прво гоњења коњокрадица и ситних лупежа док се није дотерало до врхова и угледних харамбаша.

Један случај у Војводини био је овакав:

Земљорадник из села Н. прода своје непокретно имање за 12.000 форината и при преласку таније пред судијом прими новац. Ио примљеном новцу упути се у село, где лепо допутовао и у први мрак са челадима легао да спава. У доба око 10 часов ноћи почне неко лагано куцати на вратима. Домаћин устане из постеље и пипали свећу. Пређе вратима и упита: ко је?

— Отварај, жандармерија је на вратима.

Земљоделац преплашен отвара врата а вођ жандармерије нареди да одмах свећу угаси, питајући га:

Ти си данас добио 12.000 форинта за продату земљу и где му је новац.

Сељак онако преплашен покаже где му је новац и преда вођи жандармерије, који исти новац преда сељаку са наређењем да новац код њега задржи у соби у којој спава а он се упути са жандармима у собу где је био новац. Сељаку је наређено да нико ко буде дошао да врата отвори и пусти га у кућу.

После два сата отпочело је јако лупање у врата, тражећи да се врата одмах отворе.

Домаћин је врата отворио и у кућу су упали пет наоружаних и оружаних људи. Вођ тих разбојника затражио је новац од домаћина. Домаћин их повеле у собу где је новац стајао и кад су разбојници упали у собу нашли су на уперене цеви жандармеријских пушака са узвиком од стране жандармерије: руке у вис!

По наређењу жандармерије, домаћин је разбојнике повезао, које је жандармерија спровела у затвор а домаћину наредили да више никоме врата не отвара.

У затвору су разбојници оправи од гаравине и у вођи те разбојничке дружине видео се СУДАЦ који је новац исплатио земљорадинку.

Дакле, корупција је толико маха узела, да су саме судије биле разбојници, као што је пример из данашњег доба поглавар у Плевљима, који је убио свештеника, да би му новац узео.

Деста сличнога има у данашњем добу и код нас, после светскога рата и како нам изгледа отпочеће се и код нас прво са ситним и без утицајним корупцаонашима па се чисти, па ће крупни сами по себи пасти, као гњиле крушке.

Ђ.

Учитељ као просветни радник и задругар

Не може човек данас почети говор о раду у народу, а да одмах и прво не потражи ћужбу на оно време што је настало после светскога рата. На све стране кад погледамо видимо само грабеж и отимачину, све знак покварености и саможивости. Не цене се дела по честитости и душевности, учињена за напредак народни и за целаку и сјајну будућност његову, него се отимају места која више доносе и више пружају користи појединцу. У тој општој јагми за личном користи ретки су који се не дају поколебати од те снажне струје отимачине и грабежи и које још распирује пламен родољубља и душу им притискује брига за будућност народа свога. Те рђе куле у данашње време ваља хвате окупљене око народних установа, којима је задатак, и у раду и у мишљењу. Међу тим установама нарочито се истиче Друштво Привредник и Савез Српских Земљорадн. Задруга. Привредник ради на подизању и унапређењу трговине и заната по нашем народу, а Савез Срп. Земљорадн. Задруга на подизању и унапређењу ратара. И по томе та два друштва раде на јачању нижег и средњег реда људи, што чини подлогу за просвећеност народну. Што је ратарски ред људи, јачи и напреднији, то је јачи и напреднији и средњи ред људи, из којег после избијају снажни људи од науке и уметности, те се тако надиже просвећеност народна по висине на којој она мора падати у очи свему свету. Отуд нема родољуба који неће желети да се наш народ у свету прослави на пољу сваког рада. Ко пак то жели, мора водити бригу о томе, како напредује у своме раду Друштво Привредник и Савез Срп. Земљорадн. Задруга. И једној и другој тој установи најпотребнији су и најважнији помагачи учитељи, јер они као људи од књиге и просвете живе и по селима, те су народу најближи.

Зло је ако учитељ не ваља ни по раду у школи ни по раду у народу; добро је ако је учитељ ваљан по раду у школи, али то није све. Не само

у школи деци, него добар учитељ и међу људима онога места ваља да учитељује у напредном раду и мишљењу: За децу је подигнута школа, а за људе се оснивају удружења, за која оснивања учитељ ваља да предњачи. Од тих удружења нарочито се истичу Земљорадничке Задруге и поверенштво Друштва Привредник. Данас је учитељу стављено на вољу да се сам спрема за рад на народном просвећивању и за рад на народном унапређивању у раду у вођењу куће. Што је то остављено доброј вољи самих учитеља, то је велика погрешка. Велика је погрешка што се у учитељској школи омладина спрема за рад у школи, а не спрема се и за рад ван школе, за рад међу људима. Морамо рећи, да учитељев рад међу људима ако није претежнији, од мањег значаја није, него онај у школи. И у богословији и у учитељској школи омладину ваља упутити, како ће у народу радити на томе, да се наш народ покрене на напредњи рад, на поменуту штедњу и на мудро управљање кућом. То се лак може постићи, удружујући боље и ваљане, који ће повести коло напретка у оном месту. И у богословији и у учитељској школи ваља омладину упознати с радом Земљорадничких Задруга и Друштва Привредника. Учитељи и свештеници по селима и постављају се да живе у народу и да раде за народ као људи од књиге. И кад је то тако онда их сваљено ваља и спремити за такав рад. Они ваља да су у истини просветни радници и задругари народних задруга за напредан рад и живот.

„Привредник."

Вести

Престолонаследников рођендан. — Рођендан Престолонаследника Петра је 6. септембра. Министарство Вера наредило је да се тога дана у свима црквама и осталим богомољама у целој земљи одржа свечано благодарење.

Командант Армије. — Ђенерал г. Божа Терзић обилази територију Тимочке Дивизијске Области и ускоро ће обићи и Пожаревачки гарнизон.

У ревизији. — Велики жупан г. Б. Стевановић, обишао је у току ове недеље срезове: Хомољски, Млавски и Заječки, ради ревизије послова.

Инспектор Министарства. — Г. Ж. Бушимировић, инспектор Мин. Унутр. Дела, већ неколико дана бави се у Пожаревцу ради прегледа послова у срезу пожаревачком.

Одобрен притвор. — Пожар. Прв. Суд одобрио је решење поглавара ср. пожаревачког, којим су стављени у притвор: Душан Живојиновић, Жика Лазић, Воја Благојевић и Петар Кириловић, б. чланови општ. пожаревачке.

Упућен у болницу. — Жика Лазић, који се налазио у притвору поглавара ср. Пожаревачког, упућен је у болницу на лечење,

Пожаревачка Гарнизона Војна Музика. — Господин Министар Војске и Морнарице потписао је решење о оснивању Гарнизонске војне музике у Пожаревцу и назначено капелника г. Вавру Чеслава, који се већ јавио на дужност. Формирање музике извршиће се у току овог месеца.

Блех инструменти су поклон Општине Пожаревачке и Окружног Одбора Области Пожаревачке. Инструменте за шрајх оркестар дало је Министарство Војске.

Почасан члан, — Југословенско друштво за чување народног здравља, изабрало је нашег окр, проту Милана Бравковића за свога почасног члана.

Нов наставни план за основне школе. — Министарство Просвете израдило је нов наставни план за основне школе. Овај наставни план ступиће на снагу почетком ове школске године. Са овим новим програмом извршиће се и изједначење наставе свих основних школа у целој земљи.

Пријаве ради разреза таксе за точење пића. — Окружна Финан. Управа у Пожаревцу издала је објаву под бр. 20823 од 1 септембра, — којим позива хотелијере, кафеџије, механџије и сва она лица која точе алкохолна пића, — да до 1 октобра ове године поднесу пријаве ради разреза таксе за точење пића за идући трговачки период 1928—1930 године.

Пријаве се могу добити код среске фин. контроле, а попуњене предаће се надлежној Среској Управи Финан. Контроле.

Скреће се пажња заинтересованима да сваки поднесе пријаву и пријави тачно потребне податке, јер од тога зависи правилно одмеравање таксе.

Ко избегне и не поднесе пријаву поред законске одговорности за прикривање разреза, губи права жалбе на извршен разрез таксе.

Мост у Великом Селу. — У Министарству Грађевина одобрени су планови и отворен кредит од 142.000 динара за радове на изради привременог дрвеног моста преко реке Млаве на путу Велико Село—Петровац у Великом Селу.

Распис свима телеграфима и телефонима. — Министарство Поште и Телеграфа издало је наредбу, да сви телеграфи и телефони 10., 11. и 12. септембра врше непрекидну телеграфску и телефонску службу дању и ноћу. Истовремено је наређено да све линије морају бити у потпуно исправном стању и да се служба мора вршити најхитније.

Стране вести

Пољаци, Варшава и Словенство. — Концем месеца маја ове године обављени су у главном граду данашње Пољске, у Варшави — општински избори и гласало је свега 340.000 лица. Пољске партије добиле су 162.000 гласова а јеврејске партије 158.000 гласова. Руске листе биле су забрањене. Као што се зна, Варшава је данас најјачи јеврејски град у Европи, што је до сад била Пешта. У самој Варшави живи Јевреји преко 200 богомоља, али то ништа не смета римском свештенству Пољског Народа, већ су им сметале две руске православне цркве, прави украс грађевне уметности — само зато, јер су руске, словенске и православне, па су их порушили.

Умро краљ реклame. — Недавно је у Њујорку умро један од најгенијалнијих трговаца у Сједињеним Државама, Чарле Персон у 54. години. Као сиромашно момче дошао је он из Херлингена у Њујорк, те је започео своју каријеру као трчкало у једном хотелу. Међутим га је хотелијер доскора бацио просто на улицу. Тад се смиловао на њ неки трговац и узео га к себи за шегрта. Персону је било 15 година. Ту је млади Персон показао особиту смесао за пословни дух, па је привукао свога господара, да даде напштампати и по улицама делити згодно састављене брошуре о свом послу. Успех је био управо сјајан. Из захвалности трговац је младога Персона одмах прогласио својим компањоном. Персон је сам почео правити реклame и трошио до 70% чистога прихода од њихове радње за рекламу, која је тада и у Америци била тек у повојима. Оба компањона постадоше богати људи, јер је Персон био управо неисцрпан у измишљању успешне рекламе. Персон је оставио за собом иметак од преко 130 милиона долара.

И у Мађарској траже петролеум — Мађарска влада намерава да у околини Карцага и на другим местима међу реке низије отпочне пробна бушења, у сврху тражења петролеума у подземним пламова. Такође и у околини Дебрецина покушаће се са геолошким бушењем,

Овогодишња жетва чехословачког хмеља. — Према провизорном рачуну овогодишња жетва хмеља у Чехословачкој биће једна од најбољих после рата. Укупна жетва се процењује на 232.000 д. Потреба домаће индустрије износиће око 50—55 хиљада д. тако да ће за извоз остати око 175.000 р.

СПОРТ

ХАЗЕНА.

„Викторија„ — „Ђурађ Смедеревац" (Смедерево) 7:1

На овдашњем игралишту С. К. „Славије„ одиграна је пријатељска борба у хазени између горе два поменута друштва. Ова је игра оставила јако узбудљив утисак на овдашњу спортску публику. Сви су присутни поздравили победу домаћих. Смедеревци нису нас задовољили у сваком погледу. Они играју просечно добро, али брзо губе веру у себе. Када су пала два прва гола за домаће, они су били тако деморалисани, да нису знали где им је глава. Али када су видели да могу бити страшно потучени заиграли су својски. У њиховом тиму биле су изванредне, вратар, сранич, леви халф и десно крило. Наш је тим са овом игром оставио одличан успех. Све су се биле заложиле за победу и заиста победа им није умакла. Све су боље наше тима извечене. Нема више оног слабог додавања хватање лопте, као и себичности. Све је функционисало без дефекта. Шаховница се много поправила. Она је изненадила. Добро је заустављала противнички напад, и још боље потпомагала своје у нападу. Карајовановићева бољи но прошле утакмице А напад?! Напад је био душа тима. У њему је водила главну реч Олга Ђорђевићева на центру. Она је просто била мозак за свој тим. Све њене лопте биле су искоришћене. Одлично је своје суиграчице, с десне и леве стране, слала у борбу. Ова одлично пркти

цео ток игре, јако је издржљива а уз то изванредно пуца. Била је ово што смо веровали да ће бити. Калчићева одлична, Миленковићева такође, само је невероватно пратио нек у пуцању. Даклем, наше су биле на чешће и одличне те према томе заслужено добијају ову утакмицу.

Голове су дале за домаће: Калчићева 3, Ђорђевићева 3, и Миленковићева 1.

За госте: Вета Крстићева, десно крило.

Судија г. М. Николић добар. Ј—ћ.

С. К. »Млава„ С. К „Радничћи“ 5:0 (3:0)

У недељу, пред приличним бројем гледалаца, одржана је пријатељска утакмица између пожаревачког С. К. „Радничћи“ и и петровачког С. К. »Млава“, са резултатом 5:0 за „Млаву“.

С. К. „Радничћи“ овога пута није задовољно. Одбрана је ратила пожртвовано и спасавала је многе тешке ситуације, док је напади била много слабија.

Истицали су се у одбрани Новак, на голу који је уједно и најбољи играч у тиму „Р дничког“ и десни халф. У нападу је једино у нешколико задовољно центар.

„Млава“, ма да је изашла са нешколико резерви, ипак је дала много бољу игру од свога противника. У пољу је извела много лепе комбинације, али су напади често биле завршавање у руке Новака. Код „Млаве“ вреди истаћи Д. Михаиловића, који је уједно био и најбољи на терену.

Судио је М. Јоксимовић штетно по обе стране. Жив. В. Живковић

Венчања

Госпођица ЈЕЛИСАВЕТА, кћи Крсте и поч. Миће Оларовића, банкар. овд. и гос. МИХАЈЛО ТОДОРОВИЋ, обућар овд. — венчаће се у недељу 11 септембра, у 7 часова изјутра у овдашњој новој цркви.

Скуп сватова: Кнез Михајлова бр. 16.

Ићи ће се колима. 1—2

Г-ђа ДРАГА, сестра Милана Марића индустр. овд. и г. Др. ВЛАХО НОВАКОВИЋ, сопственик санаторијума »Тиха« у Цветату код Дубровника — ВЕНЧАНИ у четвртак 25 августа т. г.

Благодарност

—:—

Стеван Здравковић — Радованновић бив. чин. Народне Банке гајећи нечу па је приликом расподеле своје имовине одушевио и према удружењу »Слоге« и последњом, вољом својом тестаментом завештао „Слоги“ свој клавир, и ставио у дужност својој мајци г-ђи Вукосави Ст. Радованновићки уд. овд. да преда удружењу »Слоги« на слободно руковање,

Г-ђа Вукосава одазивајући се вољи свога сина пок. Стевана извршујући тестаторову вољу изволела је предати удружењу »Слоге« клавир на слободно руковање и расположење.

Управни одбор „Слоге“ у име својих чланова сматра за особиту част, да овим путем изјави г-ђи Вукосави тплу благодарност као извршиоцу тестаторову а друштвеном завештачу пок. Стевану нека Бог подари његовој млађаној души рајско насеље, и вечан помен међу члановима »Слоге.«

Управа.

ИЗЈАВЕ:

Сазнао сам да сам на кандидатској листи за избор народних посланика, којој је носилац Г. Стојадин Ст. Павловић трг. из Петровца, забележен као заменик представника листе за гласачко место Рибаре.

Пошто је ово урађено без мога знања и одобрења, — То овим изјављујем да се горње почасти не примам тим пре, што не припадам тој фракцији.

О предњем част ми је известити Господина Поглавара, ради знања и даље надлежности.

19 августа 1927 год.
у Рибару. Учтив
Костадин Стојадиновић,
земљод. из Рибара.

Потписати нећемо да чувамо гласачку кутију, која ће примати гласове, за кандидатску листу Стојадина Павловића и Драгутина Миленковића, за изборе народних посланика на дан 11 септембра т. г. јер смо за ово без нашег знања и пристанка одређени.

20 августа 1927 год.
у Лазници. Трајило Ј. Г. Владић
Жив. Петровић
из Лазнице.

Пошто сам постављен без мога знања и одобрења за чувара кутије, на листи на којој је носилац листе Стојадин Ст. Павловић трг. из Петровца, овим изјављујем; да нећу бити чувар те кутије на избор народних посланика на дан 11. септембра 1927 године.

21 августа 1927 год.
Лесково. Учтив
Јован П. Рашић,
кмет општ. из Лескова.

Пошто сам постављен без мог знања и одобрења за чувара кутије, на листи на којој је носилац Љубомир Ђ. Стојадиновић — Сегединац трг. из Вол. Градишта, то овим изјављујем; да нећу бити чувар те кутије за избор народних посланика на дан 11 септембра 1927 год.

21 августа 1927 г. Учтив
Лесково. Паун Рашкић,
пред. општ. из Лескова.

Потписати одређен сам за чувара гласачке кутије на дан избора 11 септембра ове год. Стојадина Ст. Павловића трг. из Петровца.

Па како кандидати са ове листе не сналазе ми се, а за чувара кутије одређен сам без мога знања.

То овим изјављујем да на дан избора нећу чувати кутију Стојадинову.

24 августа 1927 г. Писмен сам
у Влаолу. Никола Грујић,
кмет општ. Влаолске.

Постављен сам без мога знања и одобрења за чувара кутије на листи на којој је носилац листе Љубомир Ђ Стојадиновић — Сегединац трг. из Вел Градишта, то овим изјављујем, да нећу бити чувар те кутије, приликом избора народних посланика на дан 11 септембра 1927 год.

22 августа 1927 г. Учтив
Лесково. Илија Богдановић
тех. из Лескова.

На листи Стојадина Ст. Павловића, постављен сам за заменика чувара кутије, а на листи Љубе Стојадиновића — Сегединца, стављен сам за чувара кутије, како сам ни на једној и другој кутији постављен без мог знања, а личности на тим листама нису ми поднета то овим изјављујем да ни једну ни другу кутију нећу чувати.

24 августа 1927 г. Писмен сам
у Јасикову. Рака Ђорђевић,
земљ. из Јасиково
среза Хомољски.

На листи Стојадина Ст. Павловића стављен сам за заменика чувара кутије, а на листи Љубе Стојадиновића — Сегединца за чувара кутије.

Како ми се личности ни на једној ни на другој кутији не допадају, то изјављујем да ниједну од ових кутија нећу чувати.

24 августа 1927 год.
у Влаолу. Неписмен сам
Димитрије Љ. Јовановић
пред. општ. Влаолске.
Подписао га
Драг. Станковић.

Ову изјаву Димитрије је надиктирао у наше присуство.

Драгољуб Ставковић
Никола Петровић,

На листи Стојадина Ст. Павловића постављен сам за чувара кутије а на листи Љубе Стојадиновића — Сегединца сам као заменик, — јако сам и на једној и на другој кутији стављен без мога знања и одобрења, то изјављујем да кутије нећу чувати.

То изјављујем заинтересованима ради знања.

24 августа 1927 г. Писмен сам
у Јасикову. Трајило Трујић.
земљод. из Јасикова
среза Хомољски.

На листи Стојадина Павловића трговца из Петровца, одређен сам за представника — чувара кутије без мога знања.

Како нисам присталица његове политике, то овим изјављујем: да ову кутију нећу чувати.

26 августа 1927 год. Писмен сам
Сиге. Илија Рашић
пред. општ. Сигачке.

Без мога знања стављен сам за чувара кутије на листи Стојадина Павловића књижара из Петровца, па како нисам присталица његове политике, то вас овим извештавам, да ову кутију нећу чувати.

26 августа 1927 год. Писмен сам
Крупаја. Игњат Павловић
пред. општ.

На листи кандидатској Стојадина Павловића одређен сам за представника чувара кутије без мога знања.

Одрачем се исте и изјављујем да је нећу чувати.

26 августа 1927 г. Драгутин Петровић
Крепољин. из Крепољина.

Господину

СТОЈАДИНУ ПАВЛОВИЋУ,

Петровац.

Мисмо овамо обећали, да ће мо се договорити како би смо сви радикали из ове општине сложно гласали за једну радикалну листу.

Мисмо се споразумели да гласамо за листу нашега пријатеља Јоцу Селића од кога си се ти одвојио. Требало је да знаш кад си се одвојио од њега, одвојио си се и од нас.

Нама је жао што се ви од нашег пријатеља одвајате, али ниште зато криви а ни ми.

15 августа 1927 год.
Мустапић,

С поздравом

Пред. општ. суда Јов. Видојковић; Мајко Живановић, деловођа; Раја С. Јовановић благајник; Стојко Лазаревић; Новак Трујић; Паун Трајковић и остали.

Господину

СТОЈАДИНУ ПАВЛОВИЋУ,

књижару

Петровац.

Ва сте међу нама дошли на збор са нашим пријатељем Јоцом Селићем. и његовим друговаима из нашег округа.

Међутим ви сте се без нашег знања од наших пријатеља радикалских одвојили, па сте чак и потврдили (радикалску) листу без нашег знања пошто сте нас већ одбацили од себе, а нас нисте известили.

Пошто сте ви тако урадили са нама и нашим пријатељима, немојте се чудити што ми

висмо тако глупи да останемо као тело без главе, да заборавимо ваше вође, зато вам поштено унапред као радикали најављујемо, да не желимо да се цепамо већ остајемо сложни и верни своме вођи Чеки Јоци Селићу из Вел. Градишта.

15 августа 1927 г.

Мишићевац.

Богдан Стокић, председник Месног Одбора и председник општ. Мишићевачке; Милан Стојановић; Живота Пајкић; Мидосав С. Живојиновић; Стојан Г. Перић; Стојимир Рајковић; Стојан Миловановић Цветко Милетић; Миљко Садуловић Мидош Живојиновић; Милан Живковић; Велимир Станојловић; Љубомир В.Вељковић; Мигентије Б. Радић целовоља и Љубомир М. Живковић.

Хришћанском Вел. Градиштанском Суду.

Одређен сам за представника листе на кандидатској листи Стојадина Павловића трг. из Петровца, али је то учињено без мог писменог пристанка, зато се одричем представника исте листе, што, што су се кандидати поцепали.

30 августа 1927 год. Кучево.

Поповац Живојин Р. Јовић, земљ. из Сене.

Огласи

ДВЕ КУЋЕ у Светог Савској улици Бр. 12. Масе поч. Аранђела Гоцића бив. кафеџије овд. издајем под кирију и то.

Једну од 15 Септембра ове год. а

Другу од 15 Октобра ове год.

За погодбу обратити се

Старешину масе Богдану М. Ивковићу трг. овд.

1—3

ТРГОВИНИ

Јована Ликића и Карацића

Потребан је један опремач ПОМОЋНИК и ЈЕДАН УЧЕНИК Ступити могу одмах.

МОЈ ДУЋАН у Табачкој чаршији, издајем одмах под закуп. Власт. Карацић

Стан за ђаке добар и удобан у доброј породици, издаје се одмах, Обратити се Алексе Костићу трг. (код општине).

БУРАД од 5., 10., и 13. акова продајем Обратити се Алекси Костићу.

КАФАНУ

са магазом, подрумом и цело куцним једиком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова-дана. Мита Митровић. 1 кафеџија.

ПОД КИРИЈУ

Стараоц стечајне масе Јована Хаџића, механичара овд. издаје под кирију 12 септембра тек. год. од 8—12 сата пре подне, пред кафаном »Врбом« ДВА ДУЋАНА масена, која се налазе преко пута кафане „Врбе."

Излицитирана кирија полаже се за месец дана унапред. 1—3

Продајем кафански једик.

Видети сваког дана у кафани „Империјал." 1—2

МЛИН НА ПРОДАЈУ

Мој млин на Дубровачком друму продајем.

Ради погодбе обратити се

Ристи Х. Колоњас.

Изгубљена алка са 8 кључева. Ко буде нашао нека се јави у Штампарији „Грађанин." Добиће своју награду. 1—4

Један врло удобан стан

у најлепшој улици одма за издавање.

Упитати Перу Хампедмана грађевинара.

1—3

Набавка железничких прагова у Пожаревцу.

На основу Одлуке Обласног Одбора Бр. 267. од 27 јула ове године, — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 21 Септембра текуће године у 10 часова пре подне у својој канцеларији одржаће трећу јавну оферталну лицитацију, за набавку три хиљаде (3000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје друге колосека 0.76 мет.

Димензије прагова: дужина 1·60 метара, јачине 14×20 с. м.

Место испоруке: Пожаревац, или на која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке; четрдесет календарских дана. од дана одобрења ове лицитације.

Позивају се заинтересовани т. ј они који желе ову количину прагова испоручити, да горњег дана у 10 часова пре подне понесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописом таксом у марками од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље од 10 часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописану кауцију у смислу одредбе чл. 88 закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Економском Одељењу ове Дирекције, а на захтев могу се и у овереном препису заинтересованима доставити.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице 31 Августа 1927. год. Бр. 3033. — у Пожаревцу,

ДУЋАН у коме је био ЖАРКО ЈАЛКОВИЋ и БРАТ и **ДВЕ МАГАЗЕ** издајем под кирију одмах.

СТАН МАЊИ од 2 собе и кујне издаје се под кирију одмах.

Упитати г-ђу МИРОСЛАВУ Ј. ЧЕЧЕЛСКИ. 1—3

Брестову суву грађу у трупцима

продаје

ВОЈА ГАЈИЋ,

1— мали Воја.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња, ЈЕДАН НОВ ДРЕШ од 5 коња и ЈЕДАН ТРАКТОР »Фордсон.«

Воја Гајић

1—6 — Мали Воја. —

Један врло удобан стан

у најлепшој улици одма за издавање.

Упитати Перу Хампедмана грађевинара.

1—3

Бачким родитељима.

Ако хоћете вашој деци учинити најмању успомену сликате их кад пођу у школу или кад пређу у виши разред.

Набавком веће количине материјала по повољној цени у стању сам спустити цене фотографијама нарочито за ђаке.

Израда добра и брза. —

ДРАГА СТ. ПАВЛОВИЋ, фотограф.

1—3

МЕХАНУ ПОДРУМ испод »Дели-града« издајем под кирију од 1 новембра ове године.

За погодбу питати

1—3 н. Александра М. Трифуновића

СТАН За самца и за мању породицу, и може се одмах уселити.

Упитати. Приморенска 21. 2—3

ДВА СТАНА за издавање, врло удобна. Упитати у штампарији. 3—

Наш млад и никад непрежаљени, син, брат, унук и сестрић

† Бранко Н. Рајичић

уч. VII раз. Јегов. гимназ.

преминуо је 9-VIII-1927 г. у Трновчу после дугог и тешког боловања у својој 20 год. младићног живота. О чему извештавамо сроднике и пријатеље.

2 септембра 1927 г.

Пожаревац.

Ожалошћени:

Мајка АНКА учит. у Трновчу; брат Радомир, студ. фармац. и остала многобројна фамилија. 1—2

Паула и Светислав Илић, архитект извештавају своје пријатеље и познанике да ће своме добром оцу

† Димитрију — Мити О. Илићу

бив. трг. и месару

давати полугодишњи помен б-ог ов. месеца (уторак) у 10 часова — на гробу.

У „ГРАНД ХОТЕЛУ"

СВАКО ВЕЧЕ СВИРА ПРВОКЛАСНА МУЗИКА

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 71 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 8. СЕПТЕМБРА 1927 ГОД. XXXII ГОД

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицеро од речи 1·20 дин. за прилоспано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Мирите се завађени

Наша заједничка Отаџбина, ситуацијом унутрашњих и спољних прилика сва је разривена. Не уравња ли се, на врата њена куца, — Политички грип.

Не само што сви лекари саветују и доказују да је грип опасна болка ако се не чувамо и да може да наступи компликација; па и ми скоро знамо да сви они који су је потцењивали, подлегли су њеној опакој буди, и пре времена легли су у хладни гроб!

Пред овом немановношћу, ко затвара очи, у уверењу је тице који кад се нађе у опасности, завлачи главу у песак и мисли да је спашен.

Чујте!

Сви ви, велики и мали, који утичете на народ својом сугестијом, — станите пред горе изложеном опасношћу!... Размислите се добро, чиме ће те изићи пред 11. септембар?

Зато, пре сваког коначног решења прочитајте песму: „Бранково коло", песму Ђуре Јакшића: „Отаџбина"; песме народне: »почетак буне на дахије"; стварна Новак и кнез Богосав": декламацију од Брзака: »Синђелићев гроб» и народну химну од Јована Ђорђевића: »Сложи нашу браћу драгу"... Доле све, што смета изразу народне воље...., спаситељу света, Ти, који си са Голготе проклamовао: „сваки је човек на свету ближњи»..., учини својом божанском свемоћу, да у овим судбоносним данима, за све нас, напахњује песника у горе наведеним песмама буде моћни серум да уништи личну и партизавску свеопшту мржњу; јер је само она, и више други, — од рођене браће створила крваве непријатеље.

О, свете душе деце наше, које удружене падосте на бојним пољима за славу и величану наше отаџбине: опомените све нас да и ми удружени својом снагом, уредимо је!

ТЕЛЕГРАМ

Уредништву „Грађанина"

Пожаревац.

Молим да објавите да са кандидатском листом Стојадина Павловића немам никакове везе, нити желим да је имам.

Божидар Максимовић,
Министар на расположењу.

Шта каже један банатски сеоски пророк о изборима и будућим догађајима на Балкану

Захваљујући невероватној тачности службеног извања Реда Вожње и плакатима Речне Пловидбе, који објављују полазак лађе за Панчево, место у 2.30. у 3,20 и у 3 сата а по мало и једном Фордау без бензина, успео сам данас да изгубим везу са возом и да стигнем у Банатско Ново Село место у Вршац. Љутио сам се у почетку, али сам се брзо помирио са судбином и пошао да разгледам село.

Лепо место. Седам хиљада становника, улице широке по педесет метара, пуне гусака и ћурака; две православне цркве: румунска и српска; две школе: државна и румунска; општинска зграда, један млин и један пророк чувени пророк Стева Богданов, који тврди да га је консултовао чак и покојни Никола Пашић, а сељаци причају да се за њега недавно интересовао и још један Председник Владе

Код пророка.

Знаменитост треба да се плати, а сељаци су љубазни. За двадесет динара добио сам сва обавештења и кола а за пола сата стајао сам већ пред кућом пророка Богданова. Кућа му је на крају села, као што пророку и приличи, а од осталих пророчких кућа разликује се само по томе што је најлепша у селу. Госте почекује он сам у трему куће полуиспружен на једној клупи; пружа им љубазно руку и показује слободно места за великим сеоским столом на коме стоје два земљана бокала са водом и једна пивска чаша, око које се једнако скупљају муве. Левом руком он их по цео дан врло вешто хвата и гони, не прекидајући свој разговор са доста многобројном публиком, која за њега представља и клијентелу и једину разоноду пошто је везан за постељу јер су му обе ноге и десна рука одузете после једне контузије у рату.

Лепо избријан, са малим енглеским брчићима, модерном фризуром, негованим маникиром и великим црним наочарима, он пре личи на каквог професора који је дошао ла у родном месту и успоменама проведе лето, него на врача како га у селу зову.

Казао сам му одмах да сам дошао само да га обиђем.

— Хвала Богу одговорио ми је. Ја и онако више не радим много од како ми је полиција однела моја Евангеља после афере ове шпијунерке из Београда. Сад се само бринем да поново добијем своје инвалидско право и то не због новаца, којих имам доста него због неправде која ми је учињена.

— Ја ја видим да света код вас има доста покушао сам да га прекинем.

— То је само свет који хоће да зна да ли ће му крава отелити мушко или женско теле.

— Али ја сам видео и господе која власта немају крава.

— То су били националисти. Сад су избори па ме обилазе и ако се ја над баким политиком. Јутрос су били радикали и демократе. Треба их пустити нека лупају главом.

Шта каже пророк о изборима.

— Збиља, кад смо већ код избора, реците ми ви шта мислите о резултатима.

— Радикали ће добити највише.

— Знам али су они поцепани:

— А, то не мари. Помириће се они и то баш онда кад им буде најгоре. Хтели су они да се поцепају и приликом прошлих избора- а ја сам казао покојном Николи Пашићу по његовом изасланику кад га је послао код мене: Овога пута добићете већину и остаћете цели. И сад ја смем да вам сигурацију да ће се помирити Знам ја то.

— А како ће доћи до измирења и кад?

— Казао сам да ће то бити онмах после избора, а помирење их један човек за кога се нико није надао.

— Ко је то? навалијивао сам ја на њега. Знате ли му можда име?

— Ех, име му не могу рећи. Он је велики човек. Седи сад и мери ситуацију.

— Да није то који министар?

— Није у Влади, али је у парламенту.

Видео сам да о томе неће даље ни говори и да нарочито избегава Бпедски споразум па сам прешао на друге политичке групе.

„Радић ће добити канту»

— Демократи? Демократи, видите, могу да остану у Влади, али ће морати да се боље збију. Они ће добро проћи на изборима; само не сме код њих као ни код радикала бити ни старих ни младих, јер ако се поцепају неће се поново сложити. А онај што је од друге вере сад министар, после избора ће отићи у неку другу странку. Не могу видети хоће ли са радикалима или демократима, али сам већ да остане. Прилепиће се некоме. Прибићевић ће добро проћи он ће полако да напредује, али ће увек имати неке сметње. Тешко да може што учинити сад а доцније не зна.

Стјепана Радића оставио сам на посветку, али је он то питање изгледа очекивао, јер је одмах повикао и ло непророчки:

— Радић добија канту! То је једна бува која се завлачи под кожу. Он је страшан. И сви ни требали извлачити из руке га се сакрио као лисица. Радић?! Радић ће некога да упропасти.

Спољне прилике.

Разговарали смо даље о разним стварима. Питао сам да ли је истина да га обишао и г. Веља Вукићевић, као што се по селу прича, но он није одговорио да није јер, вели, не могу дефинитивне резултате да дам пошто немам својих књига. После тога прешли смо на спољну ситуацију. Казао сам му да се говори да нашој земљи спремају сплетке на страни. Он ми је одсечно одговорио:

— Рата неће бити. Наша земља неће ратовати, него ће само гледати.

— Не разумем.

— ... гледаћемо како ратује Бугарска са Турском или Грчком. Она једнако буше и спремају се, само им је то пред главу. Све ће изгубити и биће подељена. Добићемо нешто ми, нешто Румунија а остало ће узети Грци и Турци. Бугари ће нас молити да их примимо и ми ћемо их примити. Наш ће Краљ постати још већи а и Грчка ће поново добити краља: Тражиће сам нерот. То сам казао и то ће бити. Бугари су погана крв, а Грци нису знали шта су радили. Италија ми није пријатељ. Италијани покушавају и нама да шкоде, али им ништа не помаже. Они не смеју у рат јер ми за нама имамо једног великог човека који нам је пријатељ и наше је сунце велико

Ту је он заћутао неко време па се обратио једном сељаку из Пинчева да му прорече какво ће добити теле. Моја је посета била свршена.

Гр. Костић »Време.«

Вести

СЛАВА И СВЕЧАН ПОМЕН. — Пожаревачко удружење резер. официра и ратника у Пожаревцу, на дан 15 септембра ове год. одржаће у овд. старој цркви свечан помен изгинулим борцима и ратницима за ослобођење земље — као дан пробоја Солунског фронта, а истог дана прославиће и своју славу.

Овим се извештава грађанство и чланови удружења.

Овогодишња Пољопривредна изложба у Љубљани од 17—26 септембра 1927 имаће шест различитих одељења: воће, повртње, млекарство, пчеларство, вино и стројеве за пољопривреду те оруђе. На приоме месту биће изложба воћа, за коју је већ сада највише интереса. Прво три године одржао се је у округу велесајма један специјални сајам воћа, који је ставио на понуду укупно 10 вагона воћа. Тај је велесајам врло добро успео и овогодишња изложба замишљена је као сајам воћа. Читаво воће биће изложено у сандуцима како је прописано у трговини за стално воће. У различитим крајевима Словеније воће је ове године тако добро обрадило, да се са правом очекује највећег учествовања. Нека дођу воћари из читаве државе да виде на властите очи, како треба стално воће одабирати те у сандуцима разашиљати, да се добро послужи мушторије и постигне најугодније цене. На изложби биће заступане све боље врсте воћа. Међу сортиментним воћем показаће се нарочито домаће врсте, како су доленьска волшћевска и штајерска мјешанка.

Легитимација за вожњу у пола цене стоји дин. 30 — а добије се у већим основним заводима код Шутника у Загребу или од велесајма у Љубљани директно.

Воће из Словеније. — Познато је, да ради Словенија највише воће нарочито јабуке и крушке. Воћарство се у Словенији рационално гаји. Ове ће се године највеће воће свију врста сакупити на тај начин да прегреде воћари велику изложбу воћа поводом пољопривредне изложбе у Љубљани од 17. до 26. септембра. Ово ће се воће продавати од 100 кг. напред до вагонских квантитета. Посјетиоци те изложбе имају на основу легитимације за покрајинску изложбу »Љубљана у јесен« повластицу на вожњу у пола цене на свим путничким и брзим возовима. Легитимације продаје у новчани завоји, установе за свобраћај путника или их затражите директно од Уреда велесајма у Љубљани.

За стабилизовање динара. — Влада сондира терен за склапање једног већег зајма на лондонско тржиште, које је нашој држави отворено одма после постигнутог споразума о регулисању дуга наше државе Енглеској. Овај зајам имао би се оживотворити посредовањем Енглеске Банке, а служио би у главном за стабилизовање динара.

Питомци за подофицирску школу у Нишу. — Коњичка подофицирска школа у Нишу примиће ове године 28. септембра већи број питомаца из сталног кадра и грађанства. Пријаве се примају до 20 септембра.

Стране вести

Долазак Амундзена у Москву. — У последње време познати истраживач поларних крајева напазно се у Владивостоку У Москву стигли су извештаји да је Амундзен кренуо из Владивостока 23 јула и да ће кроз који дан стићи у Москву, где ће посетити неке научне и културне установе после тога кренуће у Петроград и у западну Европу,

Амундзен је данас стар око 55 година У Владивосток је стигао из Америке где је одржао више предавања о својим путовањима.

Пред великим променама у румунској дипломатији. — После великих промена код префеката и у опште у политичкој администрацији држа е. намерава Братианова влада да изврши извесне промене и код представништва у иностранству. Промене ће бити и код најважнијих места — у Паризу, Лондону и у Риму — Шеф владе намерава да у овим местима постави најспособније политичаре, ма они припадали каквој политичкој странци. При том обратиће се и на планове опозиционе странке, народно-сељачке. Говори се да ће у Лондону бити именован Аргетоајану, у Паризу Ј. Т. Флореску и у Риму Петрос— Комен,

80 деце пало у море. — У близини Одесе превртула се у море једрилица у којој се налазило 80 деце а која је дошазила из дечјег парка. Захваљујући тамошњим рибарима и заштитној станици спасено је 78 деце а двоје се удавило. Воћа једрилице је ухапшен.

СПОРТ

Бурађ Смедеровац Хајдук 3:3 (2:1)

(Смедерево) (Пожаревац)

У недељу 4. о. м. одржана је овде ова ногометна утакмица. Смедеревци су у главном задовољни својом игром. „То су све снажни младићи, брзи, окретни а уз то и добри техничари. Њихов тим биће је појачао Марковићем „Пиштa“ чланом престоничког првака на беку, па је тако захваљујући њему извукао нерешен исход. Вра-

тар им је добар неколико пута био је поздрављен искреним аплаузом. Бековски пар је био задовољавајући, али је напречато падао у очи „Пиштa" својим претераним одбојним ударцем, као и заустављањем домаћег напади. Средњи ред је задовољио. Крилни су су мало слабији од средњег. Напад је најбољи део тима Смедеревца. Са ове стране могу рећи да су потомци Ђурђевог града задовољили, али са друге стране с дисциплином они су слаби. Ово је један од најдисциплинованијих тимова из унутрашњости. На сваку пресуду судијину протестовала су, али зато је судија својим савесним суђењем кажњавао госте. Хајдук је требао и морао бити победник ове утакмице. А што се није могао дочепати победе један је кривац лево крило. Тај је човек био најслабији на терену. Иначе прсвла су задовољила. Мало се осећала неповезаност али што се више улазило у борбу та је неповезаност мењала, тако да је Хајдук при свршетку игре био одличан. Ветар је доста утицао на игру.

Ток игре:

Ток што се почело и црвени већ у 1. м. нападају корну. Лопта пуцана са угла плен је вратари. Црвени узимају све више маха. У 5 м. лепа комбинација Радомировић—Грујић—Милосављевић, доводи овог последњег до снажног хитца, али на жалост лопта погађа вратара и одбија се од њега ка Ери. „Ера" је на месту и отправља је где треба.

1:0 за црвене.

У 10 минута полазе први пут у посету црвенима и ту изнуде корнер који остаје без резултата. Исте минуте изнуди корнер и Хајдук, такође без резултата. Не осећа се нарочија надмоћност. Већином се игра у средини. У 20 м. и „Ђурађ" изнуђује корнер без резултата. Хајдук прелази у напад али „Пиштa" дивно кочи и лопту одбија у центар „Ђурђа" у бековски простор. Исти играч додаје полулевом, који изједначује.

1:1

29 и 30 м. доносе две корне за „Ђурђа," исте остају неискоришћене 35 м. лепа комбинација средњег доводи малог »Брацу« до воћства

2:1 за госте.

Сада се осећа јак притисак црвених, али судија завршавања прво полувреме. После одмора Станковић прелази са халфа на центар, а Грујић, који је играо центра прелази на место Станковића. Доласком „Сенегалца" на центар напад је црвених почео пуном паром да ради. У 6 м. хиперкомбинација Станковић — Милосављевић, доводи овог последњег до изједначења једним богатским хитцем. Гол је неодобрљив.

2:2

Два минута касније врло лепа комбинација Радомировић — Милосављевић, доводи Радомировића до гола.

3:2 за црвене.

Велики аплаузи!... 10 м. корнер за домаће неискоришћен. Мало касније судија искључује једног смедеревског играча због грубог нападања. Међутим, налазе се још двојица која протествују због искључења, те судија одстрани и њих из игре. Игра се пак наставља. Сада навијачи ужасно дркују, те је судија приморан био да два пута прекида игру да би их умирио. У 25 м „Пиштa" туче хенд, који је скривио Благојевић, лопте се дочепа центар халф Смедеревца и шаље у гол.

3:3 изједначење.

Сада се игра више средином 35. м. доноси Ђурђу корну, али она остаје без резултата. Наши извоје неколико јуриша преко крила али без користи. У 42 м. један снажан хитац Станковића на гол Смедеревца, чини безопасним вратар истих бројурових хватањем. У исто време ово је био најбољи шут дотле на гол. Два минута па крај.

Судија Г. Мидић добар, а поред тога и одличан. Л—h.

Фељтон Биоскопа

М А Ј К А

Фини мајчине љубави која ће се давати у Биоскопу „Оријент" у петак 9. суботу 10 и недељу 11. септембра.

Једна је мајчица ту... једна између милијона и милијона оних, које у жртвовању за своју децу виде свој једини, прекрасни позив у животу. Јутро је. Сунашце је упрло своје зраке у прозоре. Мајчица диже с кревета и смеши се. Зове своје мале мазе, своје птичице и своје радости, да устану, да се спреме за школу. Дечица — њих четворо — злочеста су, немирна и жива. Код стола се туку, задиркивају једно другог, спремају се у школу с буком и врком.

О, колико мора мајчица да препати с таквом децом. А она је блага, пуна опроштења. Њена је душа извор милости, њено срце препуно доброте и благости. О, мајчице! Како си добра! Она ради и за мужа, јер је он код куће, нема посла. Она брани Драгутина од очевих шака. Драгутин је живахно дете, златнога срца и честитога карактера. У школи је добио батине, јер је узео на своја леђа кривицу свога брата Оте. Драгутин и Фрањо се не слажу. Фрањо је подмукао, а Драгутин отворен, одважан дечак.

Он се већ сада заљубио у Грету, малу девојчицу. —

Године су минуле. — Мајчица је већ постала бакица. Славила је рођен дан и очекивала сву своју децу. Једино је још Драгутин живио у родитељској кући. Драгутин је с Фрањом вечно живио на ратној нози. Мајчица је хтела, да се помири, но Фрања није о томе хтео ни да чује. На крај би дани прошли у весељу, да се није десило нешто, што је сву децу потресло. Драгутин на име био оптужен, да је крао коње и био је ухапшен.

Коње је заправо крао његов отац, а он »да покрије очеву срамоту, узео је на себе његов грех. Осудили су га на три године тамнице.

Мајка, та његова добра, слатка мајчица, није веровала у његову кривњу. И Грета, коју је Драгутин и сада, као одрастао, волио, знала је, ко је крив, кутала је. Сва су кутали, који су знали. Кад је Драгутин изашао из затвора дочекала га је његова мајчица са раширених руку. Али нису га тако дочекали људи у његовом месту. Отишао је у иностранство и одавде месечно слао Фрањи новаца за мајку. Фрања је узимао новац себи, а мајку није хтео ни издржавати. Тад је мајка отишла кћерки Сузани, а одавде у сиротински дом. Кад се вратио, нашао је Драгутин старицу у сиротинском дому, где пере под. Поклоном сузне радости дарао је мајчицу у свој наручај и одмах до кола.

Старица мајка ушла је у свој стари, пријатни, мирни дом. — И опет је славила свој рођендан. Дошла су јој сва деца. — Поштарење, посрамљени, молили су мајку за опроштење. А она их је примила све, примила опет своме срцу, у којем је вечно горео плам љубави и опроштења.

Једноставна приповест о пожртвовању једне мајке, која је у неспрљавој љубави за своју децу превродила све запреке и тегобе живота и изнела победу.

Ово је исповест једног живота, исповест која је тако дубока и истинита те мора да гане свачије срце.

Сетите се, сиако, сетите се ћерко, мајчине љубави.

О г л а с и

ГРОЖЂЕ

из целог винограда пок. Луде Пижл — Тамбурани и виноград са кућом и бунаром продаје се.

Питати

Ацу Лазаревића, кад,

МОЈ ОДГОВОР

Г. Ђорђу Стефановићу трг.

Пожаревац.

Изменали сте јавни разговор, а ја сам вам поставио кратка питања на која сте одговорили како вама годи.

Шта сте држали у кошу, где су вам били запаљиви предмети и где сте избацивали пепео није непознато и другим лицима. Како је моја кухиња постројена на моме плацу и да ли је отвор на оџаку био затворен такође није непознато трећима. Тврдите да је пожар изазван из моје кухиње.

Има и који тврде да се ватра појавила из ваше зграде у којој је било и запаљивих предмета.

Овим закључујем сваки даљи разговор преко штампе, а ако ви мислите да сам вам што одговорио има суда.

2. септембра 1927. г.

Пожаревац.

Милан Д. Стојадиновић

И З Ј А В А

Кандидат сам на листи Љубе Радовановића за срез Млавски и Хомољски, па како се проноси глас да су то неки комунисти, то се овде изричем, нити ћу у опште радити за њу.

Душан В. Савић земљорадн.

Брежане.

„ШУМАДИЈА"

Прво Српско Друштво за осигурање и реосигурање

Београд.

Моја обућарска роба осигурана код Вашег друштва полисом бр. 21630 оштећена је пожаром 23. априла о. год. и како сте Ви причињену ми штету брзо и кулантно ликвидирали исплативши ми процењену штету са Динара 50.000. — то сматрам за дужност да Вам се и овим путем захвалим препоручујући Ваше друштво као чисто домаћу и солидну установу целом пословном свету.

9. јуна 1927 г.

Тетово.

С поштовањем.

Тома Спирић, с. р

„ШУМАДИЈА"

Првом Српском Друштву за Осигурање и Реосигурање

Београд.

Са својом супругом Анђом осигурао сам се узајамно код Вашег Друштва прошле године на суму од динара 50.000. — Премије смо уплатили свега за годину дана у износу од 2.720. динара после чега је моја супруга умрла од грипа.

За непуних двадесет дана од дана смрти моје жене, Ваше друштво извршило је потребну ликвидацију осигурања и, данас ми је исплатило осигуравну суму у износу од Динара 50.000 (педесет хиљада) што овим потврђујем са особитом захвалношћу.

Нарочито желим истаћи вашу брзину рада и кулантну исплату осигурања извршену без икаквог одуговлачења.

Ваше друштво због овако солидног рада заслужује сваку препоруку.

Примите уверење мога одличног поштовања.

28 априла 1927 године.

Дебар:

С поштовањем

Арса Д. Арсић трговац из Дебра.

ЈАВЉАМ својим поштованим мушterијама да сам добила најмодерније мустре и исте ћу почети да трукујем од данас.

С поштовањем

Зора Штерићева,

Светосавска бр. 2.

Венчања

Госпођица ЈЕЛИСАВЕТА, кћи Крсте и пок. Мице Оларовића, баштов. овд. и гос. МИХАЈЛО ТОДОРОВИЋ, обућар овд. — венчаће се у недељу 18 септембра, у 7 часова изјутра у овдашњој новој цркви.

Скуп сватова: Кнез Михајлова бр. 16.

Иће ће се кољати. 1—2

СТАН са 6 одељења у Железничкој улици издајем под кирију.

Видети се може сваког дана од 10 12 часова пре подне.

1—3 Царица Ст. Белосавић

СВЕЖЕГ ТЕЊ-БУТЕРА

са држаног имања Бење имаде стално у колонијалној радњи

Радомира Живковића,
1—6 (зграда Окр. Банке.)

МОЈА ЖЕНА ЦУРА из Лучице одбегла је 1 септембра од мене и однела 3.000 динара и по чаршо се није вратила.

Овим упозоравам сво моје муштерије и остало грађанство да јој нико ништа не и верава на моје име, — јер нећу те дугове признати.

5. септембра 1927 г.
Село Лучица.

Божидар Рајојковић,
кафеџија у Лучици.

ПОД КИРИЈУ ИЗДАЈЕМ цео горњи спрат ваше моје апотеке од 1-ог октобра где је седео г. Мика Милошевић

Свет. Д. Кузмановић
1—5 апотекар

Објава

Управа Фонда Сиротних Ђака јавних школа у Вел. Градишту даваће под трогодишњи закуп јавном лицитацијом 25 септембра текуће године КАФАНУ

„ПЕРА БРАТИЧЕВИЋ"

са свим припадностима.

Услови закупа до дана лицитације и на сам дан лицитације, могу се добити код Г. М. Алексића, учитеља и секретара Фонда.

Лицитација одржаће се у истој кафани.

Позивају се заинтересовани на лицитацију

Септембра 1927 год.
В. Градиште Управа.

НОВА ШИВАЋА МАШИНА

марка „Пфаф". — ПРОДАЈЕ СЕ.

Обратити се за услове и цену у Поп Милошевој кафани — Пожаревац. 3—3

Један врло удобан стан

у најлепшијој улици одма за издавање.

Упитати Перу Хинпелмана
2—3 грађевинера.

ДУЋАН у коме је био ЖАРКО ЛАЛКОВИЋ и БРАТ и **ДВЕ МАГАЗЕ** издајем под кирију одмах.

СТАН МАЊИ од 2 собе и кујне издаје се под кирикирију одмах.

Упитати г-ђу МИРОСЛАВУ Ј. ЧЕЧЕЛСКИ. 2—3

Брестову суву грађу у трупцима

продаје

ВОЈА ГАЈИЋ,
9— мала Врја.

КОСТОЛАЧКИ УГАЉ I. КЛАСЕ

РУДНИКА „КОСТОЛАЦ"

БОРЂА ВАЈФЕРТА А. Д.

испоручујемо франко Пожаревац по Дин. 2100. — за 1 вагон (10.000 кгр.)

Поруџбине и новац прима Ђура Цветковић, Телефон бр. 60.

Пожаревац. Управа Рудника „Костолац" А. Д.

„ШУМАДИЈА"

Прво Српско Друштво за осигурање и реосигурање у Београду.

Основано 1913 године.

ПРИМА СЛЕДЕЋА ОСИГУРАЊА:

1. Осигурања зграда, намештаја и робе против пожара.
2. За земљорадничке специјално врше тако звана пшеничана осигурања зграда, стоке, хране и покретности против пожара.

Евентуалне штете исплаћује кулантно и тачно.

3. Осигурава сва транспорте железницом, реком и морем. Осигурава поштанске пакете.
4. Осигурава радње и станове против пожара и лома стакла.
5. Осигурава уз најповољније услове против несреће на железницама.
6. Осигурава разноврсне моторе, аеропланце и аутомобиле.
7. Врши осигурање живота по различитим и врло практичним комбинацијама, које одговарају разним професијама и материјалној могућности лица за осигурање.

Нарочито скрећемо пажњу на осигурање живота до 10.000 динара, без лекарског прегледа, т. зв. народно осигурање.

Родитељима препоручујемо нарочиту тарифу за осигурање мираза женској и капитал мушкој деци.

„Шумадија" има врло повољне тарифе за осигурање по озиме и ренте, као и за узајамно осигурање.

Захтевајте сваким необавезно за вас, да вам ставимо на расположење проспекте и сва потребна упутства за осигурање.

Сва писмена и усмена обавештења даје: овлашћени пуномоћник „Шумадије" за Пожаревац и околину

ПАВ. П. ЛИТВИНСКИ,
1— власник Пожаревачке Мачварске Задруге.

ТРГОВИНИ

Јована Лекића и Карацића

потребан је један сарадник ПОМОЋНИК и ЈЕДАН УЧЕНИК. Сиромашна моју одмах.

МОЈ ДУЋАН у Т.б чкој чаршији, издајем одмах под закуп. Власт. Карацић

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једиком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова дана. Мита Митровић.
2 кафеџија.

ПОД КИРИЈУ

Старозп стечајне масе Јована Хаџића, механичара овд. издаје под кирију 14 септембра тек. год. од 8—12 сати пре подне, пред кафаном „Крбом" ДВА ДУЋАНА и сена, који се налазе преко пута кафане „Рибе."

Изпитивања кирија полаже се за месец дана унапред. 2—3

Продајем кафански једик.

Видети сваког дана у кафани „Империјал." 2—2

ДВА СТАНА за издавање, врло удобна. Упитати у штампарији. 4—

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН у Дунавској улици. Обратити се за услове
2 Јеремији Павловићу

Пожаревачка Окружна Банка

Извештава да се из Угљеног Рудника „Петровац" може добити угаљ за горење од 1. септембра тек. год.

Обавештења за цене у банчиној канцеларији. 3—

КУЋУ у којој је становао Радисав Ст. Јовановић трг. издајем под кирију. **Кућа** Зас ба са свим одељењ Т ка вој ул. 16.

Браћа М. Живковић
8—4 књижари

РЕЗЕРВА „FLITA"

За уништавање мува, стеница, буба шт и т. д. пр спела је, и може се добити сва код нас.

Мих. Рашић
заступник Стандард Ст Компаније
2—2

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 72 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 11. СЕПТЕМБРА 1927 ГОД. XXXII ГОД.

СРБИЈАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 160 дин. за пола године 80 дин. за три месеца 35 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на пицери од речи 1'50 дин. за прилошкање од речи на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК. МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23. | ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ | ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ДАНАШЊИ ИЗБОРИ

На данашњим изборима има да се реши одсудна битка између људи који желе добро земљи и народу и људи који су упрегли политику у своја кола, као политички људи, да политику искористе за своје сврхе и интересе на штету државе и народа.

Већ је девет година од дана ослобођења наше земље од непријатеља, која је била опљачкана и оглобљена а народ у Србији оголео, тучен и гоњен од непријатеља. По ослобођењу од непријатеља народ је очекивао у земљи правду и законитост а на првоме месту помоћ од мерокавних за његову обнову у стоци и алатима за земљорадњу.

Шта је народ дочекао?!

Ратни плен, који је остао од непријатеља у вредности на милијарде динара — разграбљен је од људи, који су требали народу помоћи. Крало се на све стране не на стотине и вагоне, већ на возове и штепове.

Народ утучен од непријатеља, збуњен у сиротињи и немаштини вршио је сам своју обнову. Набављао је и стоку и алате, без помоћи државе. Кад је већ упола народ завршио обнову наступила је обнова на рачун ратне штете од стране државе, али како? Продавама им је стока добивена на рачун ратне штете за баснословне суме, која је исплаћивана у боновима државне ратне штете. Ми смо очевици, кад је једна јуница у у Пожаревцу продата за 18.000 динара, коју је купац млађега петка продао на пијаци за 3000 динара. Тако се помогло народу у његовој обнови. Тако исто, растурани су у народ поъоправљени алати из ратног плена на сакупе новце и бонови ратне штете од 1000 динара куповани од народа, од сиротиње по 80—100 динара.

У земљи је завладала страшна корупција и мито, што је, правим родољубима и пријатељима земље и народа задавало озбиљне бриге.

У државним надлештвима и министарствима натрпале се читаве дивизије бесполичара организованих од проблематичних личности са улице, па је чак било у државној служби собарица и куварица.

Партизанлук је толико ухватио корена, да се партије одржавале у већини помоћу покварених људи, којима је било место у казаматима а не у политици и парламенту.

После свега овога морало се приступити пречишћавању са људима који хоће државу да разоре а народ опљачкају.

Вршени су неколико пута избори за Народну Скупштину, у којој су на жалост, улазили људи сумњиве прошлости, без части и карактера, склони на све што навиља. Земља је подељена на партијско пашалуке, у којима су посланици били жупани и потказивачи; исправни и честити државни чиновници, који су хтели стрикто да примењују постојеће законе, бачи су гоњени, премештени и пензионисани и на тај начин увео је међу државним чиновницима неморал и непоштење. Нису смели ништа урадити док се не упита дотични посланик. Доносиле се одлуке не по закону већ по ћефу и жељи посланика Таквим радом дотерало се дотле да је у земљи била на прагу анархија. Такав разорни рад дао нам је потказиваче убице, место чуваре личне и имовне безбедности. Дао нам је председнике и кметове фалсификаторе и хајдучке јатаке.

Такав је режим био несносан и мора се томе учинити крај ако се не жели да се ставе у питању држава.

Од исхода данашњег избора зависи даља будућност државе, њене демократије и парламентаризма. Прошу жили смо и даље оно што се до сад радило морамо очекивати или анархију или реакцију.

Б.

СУШЕЊЕ ПОВРЋА

Ако се поврће како треба осуши може се у току зиме корисно употребити и на разне начине зготовити. Одличан производ може се добити од бораније, грашка, спанаћа, шаргарепе, келерабе, керфиона и др.

Добро осушено поврће може се више година очувати, па као такво у оскудним годинама употребити. При сушењу поврћа важе исти упутства као и за сушење воћа. За чување треба изабрати сува и проајна места, избегавајући влагу, услед чега би се осушено поврће брзо покварило.

Поврће се може сушити на мањим сушницама подесним за кућевну употребу као што су н. пр. Гајзенхајмска и Нехвалова сушница.) Може се сушити и на сунцу, пећима за печење хлеба и у «шпоретима».

1.) Боранија: — Од свег поврћа осушена боранија највише се употребљава. Млада, месната и свежа боранија опере се у хладној води, очисти од конаца и исече по дужини или се изломи. Тако исечена претходно се обари, па се суши у сушницама, шпорету, на сунцу или хлебним пећима. Може се осушити и као неисечена. Ако се суши у сушницама, онда треба лесе сваких 20—30 минута мењати.

2) Купус и кељ. — Суши се у мањој количини. За сушење изаберу се чврсте и сочне главице, Повређено, суво и натруло лишће одстрани се, а остало исецка, обари или прокува. Суши се пажљиво, водећи рачуна да не постане мрко. Сваких 20—30 минута треба лесе у сушницама мењати.

3.) Зеленим грашак у зрну. — Одлично се суши, ако је топлота у сушници од 60—70° С., а осушен је после 2—3 часа. На већој топлоти зрна пуцају. Зрна треба да су доста чврста, али неузрела. Извади се из љуске, мало обари споље се на лесе за сушење.

4.) Црвена паприка. — Плодови се оперу, уклоне дршке и зелени делови, исеку на кришке у дебљини 6—8 мм. и одмах поређује на лесе и суше у сушницама на топлоти од 70° С. Кришке се поређају усправ-

но тако, да им љуска пође на дно. Чим се на кришкама образује покожица, треба их раздвојити да се не би међусобно слепиле. Осушена паприцан може се употребити за готовљење супе — чорбе, за сос и др. За сушење најбоље су сорте ситног плода.

5.) Карфиол се ређе суши. Његов млечни цвет извоји се и исече на мање делове, вршке скрате, па бар око 5 минута. Да би се сачувала боја, при барењу пола се нешто млека. Затим се постепено и пажљиво суши.

6.) Келерабу очишћи се, у нешто слатној води, прокува и исече на кришке или котуре: Затим се поређа на лесе и осуши. Исто тако и њено лишће може се осушити.

7.) Целер. — Претходно се добро опере у хладној води и пажљиво очисти, уклони лишће и жилице, па исече на танке кришке. У колико су кришке тање, у толико ће се брже осушити. Баре се, док не омекшају и поређају у танком слоју на лесе. За сушење потребна је топлота од 60—70° С. Лесе се мењају сваких 20—25 минута, а осушење се већ после 3—4 часа. Употребљава се за готовљење супе и као прилодатак салати.

8.) Шаргарепа — Суши се на исти начин као и целер. Пошто је шаргарепа мекша од целера, треба је пре сушења мање барати. Као сува може се употребити за кување сама за себе, као додатак супи или у мешавини са осушеним грашком у зрну.

9.) Разни зачини. — Не треба их претходно барати, већ опрати и одстрањати непотребне делове. Пошто многи од њих, сасвим месната могу се лако и брзо осушити на сунцу и у самом »шпорету«. За сушење препоручује се: лишће од першуна, мирођије и целера, мајорана и др.

Осушено поврће чува се на сувом и проајном месту. Најбоље је, ако се остави у мањим џачићима и ови обесе, па на сваком стави забелешка са назнаком осушеног поврћа.

Пре употребе пажљиво се опере у хладној води, затим у млакој води натопи, да омекша, како би се брже скувало и постало мекше. За једно одрасло лице довољно је као и један оброк 25—30 грама осушеног поврћа.

Ако је остављено поврће повукло влагу и почело да се квари, буђа, треба га одмах потопити и држати неколико минута у врелој води; затим извадити и наново осушити. У случају да је сасвим убуђавило, онда више нема вредности. Зато је потребно вршити чешћи преглед осушеног поврћа.

»Тежак« П. С. Петковић

Вести

Гласачке кутије. — Гласачке кутије су распоређене овако:

1. Демократе, Воје Маринковића
2. Стојадина Павловића, радикала
3. Љубе Стојадиновића радикала
4. Драге Станковића земљорадник
5. Свет Ат. Бајића, самостални демократе
6. Јоце Селића, радикала
7. Љубомира Стојановића, републиканска
8. Љубомира Рановановића радничко-сељачка.

НАРЕДБА. — Поглавар ср. пожаревачког издао је наређење, којим се за време и после избора забрањују свако демонстрације манифестације и кретања у групама по улицама. Ко би овакових било оне ће се силом спречити, а учесници најстрожије казнити.

Одузета концесија — Окружно Банка одузело је Михаилу Малошевићу, концесију за дуфранске угљи држава.

Забрана точења алкохолних пића приликом избора. — Према чл. 70. Закона о избору народних посланика, забрањено је на дан избора, точење или давање на ма какав начин алкохолних пића.

Ко противи прописа чл. 70 точи или даје на ма какав начин алкохолна пића, казниће се, према чл. 113. затвором од 15 дана до 6 месеци, а осим тога и новчано од 100 дин. до 500 динара.

Сазив Архијерејског Сабора. — Највише црквене власти су одлучиле да се Сп. Архијерејски Сабор састане средином септембра месеца. На овом састанку ће се између осталог решавати о евентуалном сазиву васељенског сабора и о постизању споразума о томе између православних цркава.

Бањско лечење резервних официра и ратника. — На преставку Удружења Резервних Официра и Ратника, Господин Министар Народног Здравља одобрио је члановима овог Удружења да и ван бањске сезоне (преко целе године) имају у свима државним и повлашћеним бањама за 50% јефтиније купатила и бањске таксе.

Стране вести

Талијански војвода од Аоста буду ће краљ мађарски. — По једном америчком листу европски листови сапштавају да се Италија и Велика Британија много труде да на мађарско престо доведу талијанског војводу од Аоста и на тиме осигура њихов утицај Француске у Европи. Са овом кандидацијом стоји у вези и акција лорда Ротермира о ревизији Трианонског уговора о миру.

Против корупције у Румунији. — Румунски листови сапштавају, да је министар финансија одлучио, да конфискује имовину свих оних, који су проневерили државни новац. Међу свима су генерални директор службених новина Фортијан, административни директор Тодеску и главни благајник Весним. Исто тако биће конфисковано имање свим официрима Краљевског гарнизона, који су утрошили четворо и по милиона државног новца. Истрага ће бити проширена и на бившег министра полиције Октавијана Гога, који је на дан пада Аверескове владе дао штампирати Фортијанових листа 4 милијона леја.

Пример за углед. — Вођа велике радничке партије у Енглеској, Рамзај Макдоналд, врло је скроман човек. Као председник владе, он је најпре набавио да се вози аутомобилом. Он је као председник владе одбио да прими луксузни аутомобил који му је био понуђен једном фабрикант аутомобила пошто Макдоналдов друг из детињства са овим речима; — Шта ће ми аутомобил, јер неће бити целог века председник владе и неће имати пара да увек купујем бензин за аутомобил. Радничка вођа и бивши председник владе Макдоналд остао је скромног стања и живи скромно и повучено.

Румунска спољна трговина активна. — Према недавно изашлој статистици спољна трговина Румуније је активна у овом полугођу ове године и то сумом од 2140 милиона леја Увоз износи 19.480 милиона леја, извоз 21.620 милиона леја. У исто доба прошле године румунски трговачка биланција беше активна само са 185 милиона леја.

Продукција фотографских објектива у Русији. — Оптичко-механички трост у Петрограду почео је да продукује фотографске објективе које су се довозиле увозом из Немачке (фирма Цајс). Месечно се има продуцирати 3000 објектива.

Резултати овогодишње жетве у Пољској — Варшавски статистички Биро недавно је обелоданио резултате овогодишње жетве. Уродило је свега 138 милиона р пшенице, 598 мил. р жита, 171 мил. d јечма и 326 милиона р овса.

Савет бирачима

—:—

Пошто је за време избора забрањено точење алкохолних пића и надлежна власт добро пази на одржавање ове одредбе, опет пију многи бирачи код куће алкохолна пића. Тиме могу неповољно утицати на своју одлуку. Сврха је ове наредбе, да бирачи изврше овај важни чин после одлуке, која се тешко да ће бистром промишљању. Зато на њу не би смело утицати познато деловање алкохолних пића. Стога „Југословенски Савез Трезвености" препоручује свима савесним бирачима да се клоне бар пет дана сваког алкохола и да тако потпуно слободно изврше своје гласање.

Југословенски Савез Трезвености
Загреб.

СПОРТ

Репрезентација Пожаревца.
А и Б тима.
А туче Б. са 3:1 (2:0)

На рођен-дан Њ. Високанства Престолонаследника Петра одиграла је ова репрезентативна утакмица. У оба тима ушла су по неколико играча из свих овд. клубова, али су ипак Викторија и Хајдук дали највише играча. Према томе тим А бранили су следећи играчи

Мане (Викторија) — Ж. Лазаревић »Б« И. Марковић (Хајдук) — Шапоњић »В«, Благојевић »Х«. Стојановић „Х" — Димитријевић „Х« Радомировић „Х", Мидић „В" Пантић „В" и Тапић „Х".

Тим В заступали су следећи

Ђорђевић »Х« — Марковић (Спасија), Арнаутовић „С" — Стевић „В«, Драгојевић „В". Бекић „С", — Пловљевић „С«

Д. Лазаревић „В“, Грујић »Х» Тодоровић »В« и Јовановић (Радничкн).

Тим А није играо без Станковића, док тим В није играо без свог најбољег играча Д. Станисављевића на беку. До не играња Станисављевића дошло је на седећи начин, приближавало се почетак игре. Један играч В тима још није био дошао на игралиште. Како је Станисављевић био капитен истог тима, то је захтевао да уђе резерва, пошто је претходно он одредио и резерве В тима. Сада се догађа један најжалоснији инцидепат. Наиме, капитен Славије не дозвољава да уђе резерва, већ захтева од Станисављевића да уђе један играч из Славије, а поред тога каже, ако му се не испуни захтев да неће дозволити игралиште, пошто је исто била својина Славије. Станисављевић, као савестан капитен није могао да испуни жељу капитену Славије г. Пловљевићу. Сада Пловљевић почне да напада Станисављевића, између њих створи се препирка у коју се умеша и г. Б. Мидић члан С. К. Викторија и стане да малтретише Станисављевића. Станисављевић свлачи дрес и напушта терен, што је сасвим оправдано. Могу да кажем и уносорим Пловљевића да није требао горе наведене испадиће на чини, не само он, већ целокупни спортски свет, да оу разни људи као Станисављевић. Овај човек не само да је потребан Викторији, пошто је њен члан, већ васпелом спорту пожаревачком и зато треба да отварају очи они, који су нападали Станисављевића и иницидепат.

О самој игри не може много да се каже Тим А састављен је од физички јачих људи заслужио је победно. У њему је проведавала и лепа техника. Павлић на левој спојници био је најбољи на терену, поред њега играо је добро и Тадић као и „Радомировић. Вратар им је био незапослен. Тим В на супрот састављен већином од нервавијевих људи, морао је подлећи. Одбрана је била у некодико боља од напалне. Истицао се мали Марковић на беку. Грујић на центру није могао да повеле своје људе напред. Част тима В спасао је Јовановић (Радничка) и ако је био најслабији на терену. Л. Лазаревић је промашио једанаестерац. Толико о игри. Напосетку могу да скренем пажњу надлежним да им овај покушај није испао за руком. Треба да поведу мало више рачуна о тиму, јер онај који је играо, не представља реалну вредност града Пожаревца.

Л—h

КЊИГЕ И НОВИНЕ

»Пољопривредни гласник.« — Изашао је на штампе 15. и 16. бр. „Пољопривредног Гласника« од ове год. са овим садржином:

САДРЖАЈ: Мита Д. Николић: Сећање на Др. Милана Кристофа К. Поповић: Практичне методе оплемењавања житарица. Др. Боднар: Зашто је раствор плавог камена штетно средство за натапање семена и дејство му несигурно? А Жорж: Шта треба чинити да би се добио обилан род од дуперке, — XXXVI. Пољопр. Изложба у Будимпешти. — Цвеће и воћари чехослов. пољопривреде. — Белешке: Машина »Селектор" за чишћење и разврставање семена. — Бубрење патлиџана у Сјед. Државама. — Да ли да квасимо или прашимо семе за сетву. — Извештај о новој жетви. — Хмељарска изложба у Н. Саду. — Апарат „Лотхра" за прављење семена за сетву. — Дејство сумпора на микрофлору земљишта. — Одлични успеси огледа са вештачким ђубривима. — Заштита од мољаца. — Пољопривредна настава у Холандској. — Опасност од отпадака опет у погледу. — Потреба воде за живину. — Како да појимо и купамо коње при великим врућинама. — Исхрана младих животиња. — Производња сиље и кукурузовине. — Нове конструкције машина за обрађивање земље. — Хмељарски течајеви у Пољској. — О полесању жита. — Потрошња пшенице у Европи. — Јубиларна пољопривредна изложба у Љубљани одложена за мај 1928. — Књижевност: Узорни Вртлар — Наука о храњењу корисних домаћих животиња. — Летопис Пољопривредне Огледне и Контролне Станице у Топчидеру, бр. 1. изд. Мин. Пољ. и Вода. — Читаонка Шпедиције — Преглед државних пољопривредних установа Краљев. С. Х. С.

»Пољопривредни Гласник« излази једанпут месечно. Претплата за друштва, општине, школе и читаонице за целу годину 160 динара, за остале 130 динара. — Уредништво: Нови Сад, Сремска ул. бр. 8.

ВЕРИДБЕ

Г-ђа НАТАЛИЈА, удова Драг. Вељковића ада. поводом веридбе свога сина примаће честитања 15 и 16 сепг. у свом стану, Книћаninова бр. 3.

Г. АДОЛФУ АНАФУ

власнику биоскопа Оријент.

Срећан сам што сам гледао филм „МАЈКА“. Ја вам честитам на избору, свака мајка, сваки син и сваки кћи треба да виде ову преведену љубав мајчину, филм оживљава успомене, сниже и врепи, емоционира са дутом човечијом, филм пун туге и мајчине милоште, филм чисте мајчине душе.

Ја позивам на који би се начин могле ставити до знања овој. грађанству да не пропусти ову прилику и виде овај божанствени филм. — Ви ће те то већ знати.

стални посетилац.

Огласи

ПРОДАЈЕМ КУЋУ Шумадиска Број 4.

1—3 Ђока Јанковић

ШАТОР ВЕЛИКИ даје се под закуп подесан за вашаре, забаване и свадбе, и продаје се.

За погодбу обратити се.

Радојку Јовановићу кафана »Добро Јутро«

КАФАНА СА ЈЕДИНОМ предаје се.

Упитати у Уредништву овог листа.

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА

са 3 одељења и баштом. Кнез Михајлова ул. бр. 10 (преко пута)

Питати

АЦУ ЛАЗАРЕВИЋА, адвоката.

1—2

Госпођица, која говори немачки, вешта, сама рачунима, писаћу латинице. ТРАЖИ МЕСТО благајничке или у каквој канцеларији.

Адреса: Илановић Љ. Немањина ул. 17.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња. ЈЕДАН НОВ ДРЕШ од 5 коња и ЈЕДАН ТРАКТОР »Фордсон.«

Воја Гајић

2—6 — Мали Воја. —

Брестову суву грађу у трупцима продаје

ВОЈА ГАЈИЋ, мали Воја.

3 —

ЕНГЛЕСКИ.

Тражим госпођицу или госпођу која предаје енглески.

Питати: Немањина ул. бр. 22. у кући ЛАЗАРА АЛБАХАРИ.

ПРИРОДНО СИРЋЕ

12 хиљада јачмене за топљење напрамо 1 метр 6 динара прима још три литра воде.

Добија се у бакалској трговини

1—6 Ђорђа Ж. Јовичића.

ГРОЖЂЕ

из целог винограда пок. Луде Пижл — Тамбураш и виноград са кућом и баштом продаје се.

Питати

Аџу Лазаревића, адв.

ТРГОВАЧКОГ ПОМОЋНИКА

Млађег потребујем. Ступити може одмах.

Вукосав Живић

Бранков трг. Пожаревац.

СТОВАРИШТЕ

Аранђеловачке Буковичке Киселе воде.

Увек свежа иста је јача и боља од свих других минералних вода.

Продаје на веће и мање Бакалска радња

1—6 Ђорђа Ж. Јовичића

Бојадисање мостовских конструкција на пруги (Пожаревачке Обласне Железнице)

На основу одобрења Генералног Директора Државних Железница Бр. 49620 од 22-VIII-1927 год. и решења Обласног Одбора Бр. 2062 од 5 септембра тек. год. — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице одржаће на дан 27 септембра ове год.

ПРВУ ЈАВНУ

ОФЕРТАЛНУ ЛИЦИТАЦИЈУ

за бојадисање мостовских конструкција на мостовима пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Лицитација ће се обавити у канцеларији П. О. Ж. означеног дана у времену од 10 — 12 часова пре подне.

Предрачунска цена: 40.445,37 дин. Кауција у 5% за наше и 10% за стране држављане, полаже се у готовом новцу или вредећим папирима по члану 88 закона о Државном Рачуноводству, пре лицитације на каси благајне Финансијске Управе Самоуправне Области Пожаревачке.

Оферти имају бити прописно написани, таксирани са 100 динара у таксеним маркама и запечаћени.

Предрачун и услови могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у канцеларији Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице у Пожаревцу.

Из канцеларије Пожаревачке Обласне Железнице Бр. 3107, 5 септембра 1927 г. у Пожаревцу.

ДУЋАН у коме је био ЖАРКО ЛАЛКОВИЋ и БРАТ и **ДВЕ МАГАЗЕ** издајем под најнижу одмах.

СТАН МАЊИ од 2 собе и кујне издаје се под кирију одмах.

Упитати г-ђу МИРОСЛАВУ Ј. ЧЕЧЕЛСКИ. 3—3

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН у Дунавској улици Обратити се на услове

3 Јелени Павловићки

У „ГРАНД ХОТЕЛУ“

СВАКО ВЕЧЕ СВИРА ПРВОКЛАСНА МУЗИКА

Ђачким родитељима.

Ако хоћете вашој деци учинити најлепшу успомену сликајте их кад пођу у школу или кад пређу у виши разред.

Набавком веће количине материјала по повољној цени у стању сам сиромашима цене фотографијама нарочито за ђаке.

Израда добра и брза. —

ПРАГА СТ. ПАВЛОВИЋ,
фотограф.

2—3

МЕХАНУ ПОДРУМ испод »Делиграда« издајем под кирију од 1 новембра ове године.

За погодбу питати

2—3 н. Александра М. Трифуновића,

СТАН За Самца и За мању породицу, и може се одмах уселити.

Упитати. Призренска 21, 3—3

ЧИСТО ВИНСКО СИРЋЕ

ПРОДАЈЕ

по 4 динара литар.

ЂОРЂЕ НАУМОВИЋ

штампар.

Набавка железничких прагова у Пожаревцу.

На основу Одлуке Обласног Одбора Бр. 267. од 27 јула ове године, — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 21 Септембра текуће године у 10 часова пре подне у својој канцеларији одржаће трећу јавну сферталну лицитацију, за набавку три хиљаде (3000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје пруге колосека 0.76 мет.

Димензије прагова: дужина 1 60 метара, јачина 14×20 с. м.

Место испоруке: Пожаревац, или ма која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке; четрдесет календарских дана. од дана одобрења ове лицитације

Позивају се заинтересовани т. ј они који желе ову количину прагова испоручити, да горњег дана у 10 часова пре подне повесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописном таксом у марками од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље од 10 часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописану кауцију у смислу одредбе чл. 88 закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Економском Одељењу ове Дирекције. а на захтев могу се и у оверовом препису заинтересованима достављати.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице 31 Августа 1927. год. Бр. 3038. — у Пожаревцу.

Један врло удобан стан

у најпрометнијој улици одма за издавање.

Упитати Перу Хаџипетковића
3—3 грађевинара.

У згради „Гранд Хотела“

Кројачки салон

Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне.

У згради „Гранд Хотела“

Објава

Управа Фонда Сиротних Ђака јавних школа у Вел. Градишту даваће под трогодишњи закуп јавном лицитацијом 25 септембра текуће године КАФАНУ

„ПЕРА БРАТИЧЕВИЋ“

са свим припадношћима.

Услови закупа до дана лицитације и на сам дан лицитације, могу се добити код Г. М. Алексића, учитеља и секретара Фонда.

Лицитација одржаће се у истој кафани. Позивају се заинтересовани на лицитацију

Септембра 1927 год.

В. Градиште Управа.

ТРГОВИНИ

Јована Лекића и Карапића

Потребан је јегач спреман ПОМОЋНИК и ЈЕДАН УЧЕНИК Ступити могу одмах.

МОЈ ДУЋАН у Ћуприји, најмљем одмах под закуп. Власт. Карапић

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова дана. Мита Митровић.

3 кафеџија.

ПОД КИРИЈУ

Старином стечајне масе Јована Хаџића, механичара овд. издаће под кирију 14 септембра тек. год. од 8—12 сати пре подне, пред кафаном »Врбом« ДВА ДУЋАНА масена, која се налазе преко пута кафане „Врбе.“

Лицитирана кирија полаже се на месец дана унапред. 3—3

ДВА СТАНА за издавање, врло удобна. Упитати у штампарији. 5—

СВЕЖИ ТЕЊ-БУТЕР

са државног имања Бело имаће стално у колонијалној радњи

Радомира Живковића,
2—6 (зграда Окр. Начел.)

КУЋУ у којој је становао Радисав Огњановић трг. издајем под кирију.

Кућа Засебна за ниже одељење у Тополи код ул. 16.

Браћа М. Живановић
4—4 њижари

КОСТОЛАЧКИ УГАЉ I КЛАСЕ

РУДНИКА „КОСТОЛАЦ“ А. Д.

БОРБА ВАЉФЕРТА А. Д.

испоручује франко Пожаревац по Дин. 2100. — за 1 вагон (10.000 кгр.)

Поручбине и новац прима **Бура Цветковић**, Телефон бр. 60.

Пожаревац. Управа Рудника „Костолац“ А. Д.

Ко оглашује
Тај напредује

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 73 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 15. СЕПТЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата на годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе из гармонда од речи 0.50 дин из циџера од речи 1·20 дин. за прилоглано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 28.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3.

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРЕГЛЕД

Вршеног гласања на дан 11. септембра 1927. г. за избор народ. посланика у срезу Пожаревачком

НАЗИВ ОПШТИНЕ	ГЛАСАЛО ЈЕ СВЕГА ЗА ЧИЈУ ЛИСТУ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Др. Вој. Маринковића демократски	Стојадина Павловића радикална	Љуб. Стојадиновића радикална	Драгутина Станковића земљорадничка	Саве Вајкића сам. демок.	Јоце Селића радикална	Љуб. Стојановића републикан.	Љуб. Радојковића радничка
Пожаревачка	917	22	512	67	49	120	6	162
Божевачка	347	82	78	39	7	23	—	—
Братиначка	31	3	81	7	3	1	—	—
Барска	72	11	51	52	3	14	1	2
Брежанска	187	1	173	44	3	2	2	—
Батовачка	77	4	134	7	1	1	—	—
Брнјарачка	68	5	90	51	1	1	6	4
Батушка	39	13	32	35	—	6	—	9
Бубушинска	95	2	81	7	2	7	—	—
Беранска	42	2	100	6	3	17	1	2
Вел. Селска	38	2	2	20	4	203	6	1
Вел. Црнићска	98	2	68	7	1	32	2	2
Дубравичка	186	4	105	29	1	16	2	2
Драговачка	59	2	77	79	—	4	1	—
Дрмно	47	2	123	23	2	—	1	3
Жабарска	67	5	91	2	2	33	—	—
Кленовничка	101	2	64	7	11	27	—	1
Костолачка	104	6	113	17	2	7	—	—
Касидолска	72	52	66	5	—	30	7	—
Крав. Долска	21	79	3	20	1	1	2	3
Калиште	29	53	19	16	—	33	1	1
Кула Алуџово	151	7	145	120	1	1	—	—
Лучичка	129	99	116	68	3	17	2	5
М. Црнићска	110	7	17	16	4	63	1	14
Мрудьевачка	53	57	18	11	—	—	—	—
Набрђе	41	5	59	13	—	—	1	4
Пруговачка	10	9	14	177	2	27	—	—
Поланачка	130	116	109	90	7	18	2	2
Пећанска	114	4	185	5	5	7	—	—
Селаковачка	71	22	24	84	1	7	—	1
Смољинчачка	155	173	27	27	2	15	1	—
Топовичка	78	173	24	18	3	5	1	—
Трнраковачка	102	1	81	13	2	38	—	1
Шапинска	187	167	50	43	5	7	—	—
Трњанска	98	14	44	136	4	1	11	3
УКУПНО:	4125	1212	2976	1361	137	783	58	225

РЕЗУЛТАТ

гласања у области пожаревачној

Демократи		19504
Стојадин Павловић, радикал		6902
Љуба Стојадиновић	„	6896
Јоца Селић, радикал		7386
Земљорадници		3653
Самостал. демократи		872
Комунисти		399
Републиканци		337
Свега:		45949

Количник је био 6564, према чему су изабрани демократи: Др Воја Маринковић, министар иностр. дела, Лазар Радивојевић, инжињер и Драг. Рајковић трг.; радикали: Јоца Селић трг., Стојадин Павловић, књижар и Љубомир Ђ. Стојадиновић — Сегенац, трг,

ДЕФИНИТИВНИ РЕЗУЛТАТИ ИЗБОРА

Према последњим извештајима, који су срећени у Министарству Унутрашњих Дела, дефинитивни резултати избора ови су:

Радикали	112
Демократи	61
Радићевци	60
Самостални Демократи	23
Корошец	21
Спахо	18
Земљорадници	9
Немци	6
Хрватски федералисти	2
Црногорски федералисти	1
Пуцељ	1
Социјалисти (Марибор)	1
Свега	315

ПОСЛЕ ИЗБОРА

Овог избора радикална странка имала је да се бори не само са својим политичким противницима, који су били безобзирни у трикозима и клеветама, већ и са унутрашњим незгодама, због личних размирица, нетрпељивости и амбиција, последица којих је бича оцењивост такова, да је странка изашла пред суд бирача са по неколико листа готово у свима областима. Па ипак поред свих неповољних околности, народ је трезвено политички расуђивао, и резултатом избора дао доказа о живовској и весаломљивој снази радикалне странке, по којој она има и у садашњости и у будућности да остане главни фактор и стуб наше државе.

Господин Др. Маринковић, министар иностраних дела чије иначе државничке способности не може нико потцењивати у своме изборном говору у Нишу обраћајући се својим политичким пријатељима, поред осталога рекао је: »Спремите се да прихватимо ситуацију коју нам се намеће.“

Ова жеља господина Др. Маринковића, да он са његовом странком »прихвати ситуацију која се намеће« остала је само жеља, пошто је народ изборним резултатом, верно и чврсто стао уз радикалну странку, јер је више ценио дела, него речи и клевете противника.

Према своме господину Др. Маринковић и пријатељи му ослобођени су тешке дужности, да прихватају ситуацију коју им се намеће, јер је ситуација и даље, благодарећи свести народа, остала у рукама радикалне странке, која ће знати, хтети и умети повести народ путевима, који поуздано и сигурно воде ка бољој народној и државној будућности.

Raul.

Вести

Слава пробоја Солунског фронта. — Пожаревачко Удружење Резервних Официра и Ратника у Пожаревцу, прославиће данас 15 септембар као успомену на дан пробоја Солунског фронта.

У 10 часова одржаће се у овд. старој цркви свечан помен палим за Отаџбину. У 11 часова резање славског колача у сали хотела „Српска Круна“

Нов ред вожње. — Почев од 15 Септембра мења се ред вожње на Пожарев. Обласним железницама и то:

Сваке среде из Пожаревца (јавачки воз) за Петровац полази у 5·20 јутро — долази Петровац 7 23.

Из Петровца полази у 13 30 свако дневно полази Пожаревац 15 45.

Свако дневно из Пожаревца за Петровац у 6·15 јутро сем среде — долази Петровац 8·33.

Свако дневно из Пожаревца за Петровац у 14 30. Долази у Петровац 16-43 по под.

Из Петровца свако дневно у 6·10 јутро. Долазак Пожаревац 8·28 јутро.

Редукција буџета. — Скоро сва министарства поднела су своје пројекте буџета за идућу буџетску годину Министарству Финансија на проучавање. У Министарству су многи од тих пројеката већ проучени и неким министарствима су враћени да се изврше извесне редукције у кредитима.

1600 бракоразводних парница. — По решењу Св. Архијерејског Сабора Велики Духовни Суд у Београду отпочео је рад 1, септембра и имаће да сврши преко 1600 брачних спорова и 92 свештеничке кривице.

Сиварство у Словенији. — Швајцарски пашњаци у Словенији врло се добро искоришћују за мљекарство. Ово сјајно успева те даје првокласно млеко. Услед тога је једна важна грана народног господарства у Словенији — сиварство. Према упутима иностраних познатих стручњака, установљено је до данас већ преко 100 сиранских задруга које производе различита тврди и меканн сир, који према својој квалоћи ни мало не заостаје за иностранн производи. Преглед најбољег сира видеће велика изложба сира у оквиру пољопривредне изложе у Љубљани од 17. до 26 септембра. Легитимације по дин. 30. — продаваће већи новчани заводи и друштва за саобраћај путника које се могу затражити од уреда велесајма директно. Легитимација даје право на вожњу у пола цене.

Томбола са игранком. — П. С. К. »Викторија“ приредиће 18 септембра т. г. у »Гранд Хотелу“ томболу са игранком у част свечаног отварања свога новог игралишта.

Почетак томбуле у 9 у вече. Улаз бесплатан.

Стране вести

Поплаве у Ердељу и Буковини. — У Ердељу и Буковини услед трајне неколикодневне кише, настале су катастрофалне поплаве у долини Черемуш и у околини Бистрице, где су воде однеле читава села. Све железничке везе и комуникације телефонске и телеграфске прекинуте су. У околини Карлибабе, становништво је морало да побегне у брда. 35 људи склонивши се пред водом у једну бетонирану раку срушио се и закопао све ове људе Испод рушевина извукли су 24 лица мртвих, а осталих беху тешко рањени. Река Пруст нарасла је у Черновицима 1 метар над нормалом. И у другим крајевима Буковине има велики број мртвих и рањених, а исто тако је и у центруму северног Ердеља, а нарочито око Фогараша. Железнички саобраћај између Брашова и Фогараша прекинут је.

Русија купује у Француској машинерије за своју индустрију конзерва. — Индустрија конзерва јесте веома важна грана у руској индустрији. Трговачке године 1925-26 државна подузећа продуцирала су 19.000 тона конзерва, и држе да ће од тога доба продукција знатно скакати. С тога је државни трговачки биро (Госторг) купио сада у Француској разне машинерије за конзервирање меса, рибе, воћа и поврћа. Сви ови продукти биће изложени на тргу у Нижњем Новограду.

Спорт

Једва једном...

I.

Свако ко се иоле интересовао спортом код нас биће пријатно изненађен када сазна да су радови на подизању игралишта овд. спавног друштва — С. К. „Викторија“ приведени крају и да ће се оно на свечан начин осветити у недељу 18-ог септембра т. г.

Мисао подизања игралишта модерног типа још од 1923 год. али на жалост остварила се тек данас након пуних четири година; па, ипак, »Викторија« и васпо спортски свет Пожаревца треба и мора да буде задовољан, што и сада добија „кућу и кућиште“, јер да није било г. г. КОКЕ ЛАЗАРИДЕСА, Воје Живковића, Драгана Бранковића и још неколицине, Пожаревац би још годинама само сањарио о подизању игралишта. Колика је пак, ово, добит за наше спортисте непотребно је помињати; треба само напоменути да ће 18 ти септембар 1927 год у историји Пожаревачког спорта бити записан златним словима.

II.

Игралиште се налази на општинској имању до саме касарне и преко од Казанског Завода, а подигнуто је више него трудом, енергијом и радом самих чланова клуба, који су опијени мишљу подизања игралишта жртвовали сво слободно време клубу односно игралишту и својски залагали да ово испадне што боље и онако, како то доликује најстаријем, најомиљенијем, најпопуларнијем и најтрадиционалнијем овд. клубу. Радило се..; радило се читавих седам месеци и најзад и ако без довољно финансијских средстава дело је приведено крају, а „Почољења дјела суде, што је чије дају свјема.“

III.

Игралиште и ако није у правом смислу модерно, не одступа много од таквог и моћи ће у потпуности задовољити спортски Пожаревац. Оно за сада има само терен за фудбал и хазену, а у најскорије будућности добиће тркачку стазу и терен за тенис.

Терен за играње није баш првокласан, али је бољи од свих досадашњих и то не мало; величине је 100 са 70.

Седишта биће три врсте: лође, трибине, и кутне, а што је главно одвојена од стајања, тако да ће свако моћи несметано

пратити ток игре. Па не само то но и улаз за седиште и стајање није исти, већ одвојен, тако при улазу и излазу неће бити тискања, већ ће свако моћи комотно хако да уђе, тако и да изађе.

Улаза има свега два: — »А« и споредни — „В." Главни се налази преко од Казненог Завода и служи за улаз публике за седишта. Споредни се налази иза игралишта овд. С. К. „Славија" и служи за улаз стајаће публике.

IV.

Сам програм освећивања игралишта је многобројан и разноврстан и удешен тако да ће публика и са те стране бити сасвим задовољна. Биће три лоптачке утакмице, једна хазена утакмица и неколико лако-атлетска натјецања са штафетом 4 × 100 м. У програму узеће учешћа фудбалски тимови свих овд. спортских клубова, В. У. С. К. из Београда и хазена чета Крагујевачког С. К-а »Шумадија.« У лако-атлетским надтјецањима поред овд. спортских клубова узеће учешћа још и Соколско Друштво из Пожаревца. Вредно је напоменути да за боје домаћина и слављеника трчи и талентован и расни лако-атлетичар г. Светислав Живковић.

Надати је се да ће п. п. у што већем броју присуствовати освећењу и доказати да је заиста љубитељ спорта а минималним расходом од неколико динара омогућити слављеника да и на даље ради успешно на ширењу спортске уметности.

Драг. Ј. Станисављевић,
студ. грађ. техн.

ФЕЉТОН БИОСКОПА

ЗЛАТНО СУНАШЦЕ

Пут сунашца од киселих краставаца до брачне среће!

Филм који ће се давати у Биоскоп Оријент у суботу 17 и недељу 18 септембра.

У врло киселој окодани, у творници киселих краставаца живи и ради веко мало, слатко биће... Око ње одише све по свршетној киселини по краставцима, али она сама је ведра и весела као пролетни дан пун сунца.

Лепа је, лепа као њен звонки глас.... И зато је сви зову „Златно Сунашце"... Лепа је, али је уједно и права ђаволица! Једнога дана стала је у ред радионице и имитирала је — био је прави глумачки таленат! — свога свога високопоштованог господина шефа, који је из далека посматрао овај призор а затим жилом сунишцу показао врата...

Њен добри пријатељ Берт, од силног рада блед и зелен у лицу, попут оних мељона — краставаца, пао је у велико буре — од силног одушевљења, када му је Сунашце саопштило, да ће идуће недеље скупа поћи на излет! Лако је рећи: „поћићемо на излет!" — Али како да се пође — без новаца?... Али Сунашце није никада у неприлици: одлучно и храбро стала је са својим пријатељем Бертом пред пекаку „Палату Ревију», Кипа пада као из кабла.., Берт стоји покрај ње и натеже неку стару хармонику, а она стоји насред кише и пева Златно Сунце, ај сунашце дивно...

У исто време одиграва се у соби управника „Ревије» велика трагедија Сценариста вредно је нацрте за костиме, који су по мишљењу управника били одвећ старомодни и сувише пристојни према су плесачице биле деколтиране скоро од ножице по пупка до врата...

Сунашце и Берт сметају пометњу. А када је још мало воде, које се накупила у хармоници, шикнула дебелим млазом једном стражару у лице! — чувар реда хтео је да ухапси обадвоје, али њих је је нестало у гомили.

Фред Добригтон, власник и управник Ревије излази из своје канцеларије и седне у свој ауто А под гуњем нађе — Сунашце! Она му испричаповеди, како је са својим пријатељем Бертом певала пред казалиште и како су хтели ухапсити, — и она сакрила у најближи ауто.

Ауто јури кроз раскветљене улице, а Сунашце прича Добригтону историју свога живота и како су је сви под нуђе саветовали, да се посвети глуми, Добригтон је одушевљен њеним простодушним причањем и њеном гротескном мимиком и позове је да би сутрадан дошла са својим пријатељем у његову канцеларију. Сунашце је добила улогу рококо-путкице у некој великој ревији, а њен пријатељ Берт је такође напустио творницу киселих краставаца, јер је и он добио ангажман у »ревији".

Протекле су седмице тешког напорног рада. Сунашце се много мучило са својим неспретним ножицама и завидним колегинама „.

Напокон је освануо дан премијере! Сунашце је очајна: она је у страху да неће знати своју улогу, да ће нешто покварити да ће се осрамотити. Она има трему,.. Застор се диже...

Она је по нешто неспретна и збуњена, а колегинице, које стоје у кулиси, смеју се. — Добригтон сав дрхће од силне узрујаности и мисли да је сада све пропало! Сунашце пева... Наједампут се збуни. Не зна даље учини неколико корака спотакне се и — падне! — Публика праска у смех и мисли, да се та улога мора тако да игра Сунашце охрабрена тим успехом, устане, стане на сред позорнице и довикне публици: И најспретнија девојка може да једанпут падне у животу! Аплауз!. Смех!, Публика је одушевљена!. Сунашце слави тријумф!. Постала је љубимцем публике

И тако је сунашце постади слављена дива! Фред Добригтон позове Сунашце и њеног пријатеља на своје имање. И Фред увиђа да љуби ову малу, веселу девојку. Али и Сунашце осећа, да ће се скоро испунити сан њене љубави. Свесним неочекивано баш на Добригтоново имање његова жена, која га је пре неколико година, када је био у беди, оставила. Али сада хоће да опет живи с њим и прети му се, да ће га тужити суду, ако се не окани Сунашца. Јер баш у исто време добила је она од суда обавест, да је њена молба за раставу брака, коју је у своје време поднела, одбијена.

Добригтон, који је мислио да је слободан, јер му је жена пре писала да ће затражити раставу брака, сада увиђа, да су му везане руке, Добригтон је немоћан, јер законско право је на страни жене.

Сунашце је снуждена. Њен сан се расплинуо. Стоји пред огледалом. Очи јој се напуниле сузама. Али тада се исправи и теши саму себе: Слушај! — Главу горе! — Смеј се! — Та ти си Сунашце.

А уз то мора још да подноси ругање Добригтонове жене, која јој са смешком најављује да ће она са својим мужем поћи на свечану матинеју у театер, па ће том приликом видети. да ли она — Сунашце — нешто вреди.

Свечана матинеја. У ложи седи Добригтон са својом женом која иронички с подсмехом гледа на позорницу, где Сунашце упорно игра. Наједампут дим: — је букнуо кроз кулисе! — И она је прва викнула ватра! — Наста паника! Несрећа је била неизбежна!. Читава се публика неће моћи за времена спасити!. Али у том часу највећег страха и грозе Сунашце некупи сву своју снагу и енергично даје знак да се спусти гвоздени затвор да се ватра неби раширила. А она сама излази пред баном, смеје се и шали упарађ у бубањ и дозивља публику натраг! »Све је свршено! — нема више никаквих опасности" — И публика видећи Сунашце како се смеје и прави лудорије, умири се. Сви се повратише на своја места: Сунашце је својом хладнокрвношћу и присебношћу духа сама спасила живот!

Добригтонова је жена, чим је опазила дим, обузевљена од страха истрчала на улицу. У последњи час примети да је у ложи изгубила своју наруквицу и потрча на-траг. Али у том трепутку појури ауто и — прегази је.

Фред и Сунашце живе срећно.

И то је био пут Сунашца, који је водио од киселих краставаца до брачне среће.

Огласи

ДУЂАН у Милановој улици издајем одмах.

МАГАЗУ у истој улици издајем од 1-вог новембра тек. године.

За погодбу питати
1—3 Александра М. Трифуновића

ОБЈАВА

СТАН са две собе и кујном преко пута парка на Цветном тргу, издаваће се под једно-годишњи закуп од 15 октобра т. г. до 1 новембра 1928 г.

Лицитираће се у црквеној канцеларији на дан 25 септембра т. г. од 4—5 часова по подне. Кауција 300 дин. Кирија се плаћа месечно унапред. Услови на дан лицитације, а важиће кад је виша власт одобри.

13 септембра 1928 год.
Пожаревац.

Управа цркве
Св. Ода Николаја
1—3 у Пожаревцу.

ВИНА БЕЛОГ

у већој количини има на продају.
1—3 Даринка Ст. Белосавић.

ОБЈАВА

Непокретно имање масе пок. Љубице Станојевићке — Тамбурашеве, баш. из Крагујевца: путем јавне лицитације издаваћу под једногодишњи закуп за 1927—1928 год.

Лицитацију ћу држати 2 октобра ове год у овд. варошки у кафани зв. Велика Србија" код парка.

Издаваће се под закуп следеће имање:

1; Земља зв. „Меминац» поред синајмачког пута, у величини по списку масеног пописа 88 хектара и 95 ара;

2, Њива бивша баштованска, поред Мртваје; у величини 8 хектара и 5 ара;

3; Врбак са ливадом на Мртвају, у месту зв. „Ключу", у величини 1 хектар и 73 и по ара;

4; Други врбак на Мртвају у „Ключу," у величини око 50 ара;

5; Башта иза бивше овд. војне болнице у величини око 20 ара; и

6; Њива бивши виноград у овд. варошком брду, у величини око 35 ара.

Земља зв. „Меминац» издаваће се парцелисано у парцеле, свака од по пет хектара. Остало имање, издаваће се свако за себе и то цело.

Закупна цена лицитираће се по хектару и по свршеној лицитацији, закупци ми полажу одмах једну требовну закупничке, а остатак по одобрењу лицитације од стране првост. суда.

Септембра 1927 год.
Пожаревац.

Заступник масе,
Владимир П. Николајевић
1 адвокат.

СТАН са 4 одељења, ШУПА, ВЕШЕРНИЦА и ПОДРУМ.

Издаје
Милосав Живковић
инвалид.

ПРОДАЈЕМ МОЈ ВИНОГРАД

У варошком брду, а засебно грожђе у њему.

Купци треба пре бербе да виде сорте и квалитет грожђа у винограду.

Илија Н. Ђорђевић
1—5 адвокат.

КРСНО ИМЕ
МАЛУ ГОСПОЂУ

21. овог. мес. нећемо славити због жалости

Александар и Коча
Р. Димитријевићи,
трг.

1—2

О Г Л А С

Дирекција П. О. Ж. а према одобрењу Обласног Одбора од 5 септембра 1927 год. Бр. 277 на дан 28 септембра т. г. у 10 ч. пре подне пред или у ресторацији Пожаревачке Обласне Железничке станице, путем III. јавне усмене лицитације намножава продаји свој непотребни материјал и то:

1). седам гвоздених неупотребљивих каса.

2). око 20.000 килограма разновсног старог гвожђа скупљеног на гомиле код објашње ложионице.

3). Искривљене и деформисане делове шина за колосек, као и рушене и деформисане делове мостовских конструкција у тежини око 29.000 килограма и

4). Лим у таблама који се налази у обд. ложионици, од којих су и то:

А. 6 табла 3 X 1 мет. дебљине 7 м. м.
Б. 12 табла 2 X 1 мет. дебљине 5 м. м.
В. 20 табла 2 X 1 мет. дебљине 18 м. м.
Г. 20 табла 2 X 1 мет. дебљине 8 м. м.

Све су ове табле у укупној тежи и 8000 килограма

Све врсте овог материјала, продаваће се свака засебно подразумевајући цену од једног килограма.

Кауција се полаже чиновнику који лицитацију врши пре почетка ове, за сваку врсту материјала посебице у готову или вредећим папирима и то:

За матер јал означен под бр. 1. 500 д.
За материјал „ „ бр. 2. 1500 д.
За „ „ „ бр. 3. 3000 д.
За „ „ „ бр. 4. 8000 д.

Услови о овој продаји могу се видети сваког радног дана за време канцеларијског рада у канцеларији Економског Одељења ове Дирекције.

Позивају се заинтересовани: да на ову лицитацију дођу.

Од Дирекције Пожарев. Обл. Железнице Бр. 3106. у Пожаревцу, 7септембра 1927 год.

М Е Д

БАГРЕМОВ и ЛИПОВ купујем сваку највећу количину.

Баталска радња
Ђ. Ж. Јовичић
1—6

ТРАЖИТЕ СВУДА
НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР
ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задрузи сем тога може се увек добити: гарантовано чисто крављe млеко, кисело млеко, Јогурт, Мајерам Оберс, сир за мешење. Сиреви: Империјал, Пивски, Трапист, Качкаваљ.

Оплављено млеко 1 дин. литар. Сурутка 1 дин. 5 кгр. Роба увек свежа и гарантирано чиста 1—8

ШАТОР ВЕЛИКИ даје се под закуп подесан за вашаре, заветине и свадбе, и продаје се.

За погодбу обратити се.

Радојку Јовановићу
кафана »Добро Јутро«
2

ПРОДАЈЕМ КУЋУ
Шумадиска Број 4.

Ђока Јанковић
2—3

ПРИРОДНО СИРЂЕ

12 кашрати јачине за топљење пиварске 1 литар 6 динара према још три литра воде.

Добија се у бакалској трговини

Ђорђа Ж. Јовичића.
2—6

СТОВАРИШТЕ
Врањеловачке Буковичке Киселе воде

Увек свежа вода је јача и боља од свих других минералних вода.

Продаје на ше и ма ке Бакалска радња

Ђорђа Ж. Јовичића
2—6

ИНСТАЛАЦИЈЕ
електричног осветлења по најнижој цени врши

ЕЛЕКТРО ТЕХНИЧКА РАДЊА
АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА
Пожаревац.
1—3

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА

са 3 одељења и баштом. Кнез Михајлова ул. бр. 10 (ниже општине.)

Питати

АЦУ ЛАЗАРЕВИЋА,
адвоката.
2—2

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 2 коња, ЈЕДАН НОВ ДРЕШ од 5 коња и ЈЕДАН ТРАКТОР »Фордсон.«

Воја Гајић
— Мали Воја, —
3—6

Бачким родитељима.

Ако хоћете вашој деци учинити најлепшу успомену сликате их кад пођу у школу или кад пређу у виши разред.

Набавком веће количине материјала по повољној цени у стању сам снизити цене фотографијама нарочито за ђаке.

Израда добра и брза. —

ДРАГА СТ. ПАВЛОВИЋ,
фотограф.
3 - 3

С Т А Н
са 3 одељења у Железничкој улици за давем под кирију

Видети се може сваког дана од 10 - 12 часова пре подне.

Даринка Ст. Белосављ.
3—3

К А Ф А Н У

са магазом, подрумом и цело куцним једником у Косовској ул. у близи споменика издајем под кирију од Митрова дана.

Мита Митровић.
кафеџија.
4

СВЕЖЕГ ТЕЈ-БУТЕРА

са државног млека Веће имаће стално у колонијалној радњи

Радомира Живковића,
(зграда Окр. Н-ке.)
3—6

ПОД КИРИЈУ ИЗДАЈЕМ

цео горњи спрат ваше моје апотеке од 1-ог октобра где је сада г. Мика Малетић.

Свет. Д. Кузмановић
апотекар
3—5

Набавка железничких прагова у Пожаревцу.

На основу Одлуке Обласног Одбора Бр. 267. од 27 јула ове године, — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 21 Септембра текуће године у 10 часова пре подне у својој канцеларији одржаће трећу јавну оферталну лицитацију, за набавку три хиљаде (3000) комада обичних храстових железничких прагова за потребу своје пруге километра 0 76 мет.

Димензије прагова: дужина 1 60 метара, јачине 14×20 с. м.

Место испоруке: Пожаревац, или на која станица пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Рок испоруке: четрдесет календарских дана, од дана одобрења ове лицитације.

Позивају се заинтересовани т. ј они који желе ову количину прагова испоручити, да горњег дана у 10 часова пре подне понесу своје оферте Дирекцији снабдевене са прописном таксом у маркама од 100 динара.

Сваки лицитант дужан је на дан лицитације а најдаље од 10 часова пре подне положити благајни ове Дирекције прописну кауцију у смислу одредбе чл. 88 закона о Државном Рачуноводству.

Услови о овој набавци могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у Економском Одељењу ове Дирекције, а на захтев могу се и у овереном препису заинтересованима доставити.

Из канцеларије Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице 31 Августа 1927. год. Бр. 3038. — у Пожаревцу,

МОЈ ДУЋАН у Табачкој чаршији, издајем одмах под за куп. Власт. Карађић

Т Р Г О В И Н И
Јована Лекића и Карацића

потребан је један спреман ПОМОЋНИК и ЈЕДАН УЧЕНИК Ступити могу одмах.

ДВА СТАНА за издавање врло удобна. Упитати у штампарији. 6—

Ко оглашује Тај напредује

Наш мили и никад незаборавни, син, брат, унук и сестрић

† Бранко Н. Рајичић

уч. VII раз. Јаков. гимназ.

преминуо је 9 VIII-1927 г. у Трновчу после дугог и тешког боловања у својој 20 год. младићног живота. О чему извештавамо сроднике и пријатеље.

2 септембра 1927 г.
Пожаревац.

Ожалошћени:

Мајка АНКА учит. у Трновчу; брат Радомир, студ. фармац. и сестрица многобројна фамилија. 1—2

У „ГРАНД ХОТЕЛУ“
СВАКО ВЕЧЕ СВИРА ПРВОКЛАСНА МУЗИКА

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 74 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 18. СЕПТЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гармонда од речи 0.50 дин из шпицера од речи 1·20 дин. за приослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЗНАЧАЈ ИЗБОРНОГ ИСХОДА

Према последњим и потпуно дефинитивним извештајима резултат избора за Народну Скупштину који су обављени 11. о. м. је овај: радикали 112 мандата, демократи 61, радићевци 60, самостални демократи 23, клерикалци 21, спахиновци 18, земљорадници 9, Немци 6, хрватски федералисти 2, црногорски федералисти 1, социјалисти 1, и комунисти 1. Приликом распуштања прошле Скупштине, однос партијских снага био је: радикали 141, радићевци 53, демократи 36, самостални демократи 23, клерикалци 20, спахиновци, 15, радићевци 8, хрватски федералисти 7, Немци 5, земљорадници 4 и неопредељених 3. Према томе број радикала је смањен за 29; радићевци су повећали за 7, демократи за 25, спахиновци за 3, клерикалци за 1, Немци за 1, земљорадници за 5, докле су су хрватски федералисти опали за 5 а радићевци потпуно ишчезли.

Када се исход избора посматра површно и аритметички упоређује садашњи број мандата појединих странака, и број мандата који су ове имале у прошлој Народној Скупштини, онда излази да је број радикалских мандата смањен. Поставља се питање да ли ово смањење броја мандата значи неуспех Радикалне Странке на садашњим изборима. Не у ком случају! Напротив, с обзиром на све околности под којима су избори вршени а нарочито с обзиром на ситуацију у којој су се радикали налазили у току целе последње изборне кампање. Радикална је Странка однела сјајну победу и исходом избора може бити више него задовољна.

Пре свега, ово су били први скупштински избори, који су обављени после смрти великога вође и творца Радикалне Странке, Николе Пашића и без његова непосредним ауторитета. Поред тога, ови су избори спроведени у моменту, када се питање вођства у Радикалној Странци налази отворено, услед чега у радикалним редовима постоје сасвим појмљиви кризе и сасвим природне тражнице око решења тога крупног и значајног питања. С обзиром на околности да се у току изборне кампање на чему радикала није напазио њихов вођ и с обзиром на сасвим природну кризу, која постоји услед нерешености питања вођства, противници Радикалне Странке вршили су са свију страна страховите јурише на Радикалну Странку, сматрајући да је ово најзгоднији моменат да је потисну са њеног првог и водећег места, које већ деценијама са пуно чести и достојанства заузима у нашем јавном животу. У настојањима да постигну свој циљ, противници Радикалне Странке нису презали ни од чега. И најбезобзирније, најнедопуштеније и најнеморалније средства била су им добро дошла само ако им је изгледало да су целисходна. Као шакали они су налетели на радикалску гранитну тврђаву са свију страна али је ова остала непомична и неповређена свим тим нападајима.

Смањење броја радикалских мандата није било последица смањења радикалских снага у народу. Напротив. И овом избору Радикална Странка је у погледу добијених гласова показала знатан прираштај у народу. Смањење броја радикалских мандата није докле било последица слабљења народног поверења према Радикалној Странци већ једино велике поцепаности, врло великог броја радикалских одвојених листа у целој земљи. Изборни округи са само једном радикалском кандидатском листом представљали су праву реткост. Правило је било да у сваком округу буде најмање две а у великом броју округа и по три радикалске листе. У не мање него двадесет и пет изборних округа било је по две листе, докле је у тринаест округа било и по три листе. Па кад је Радикална Странка при свем том, лишена генијалнога вођства свога творца, са нерешеним питањем шефства, са страховитом поцепаношћу кандидатских листа, и бесомучно нападана и клеветана са свију страна и од свих, како противника тако и савезника, ипак успела да очува свој прво место и своју водећу улогу у нашем јавном животу и да буде скоро два пута јача од најјаче групе после себе, од оне групе која је себи била увртела у главу да ће потиснути Радикалну Странку са њеног првог места, онда је велика победа Радикалне Странке на свим изборима више него очевидна.

Резултат последњих избора показао је на непобитан и несумњив начин, да Радикална Странка представља најјачу, најмоћнију и идеолошки најсолиднију политичку организацију у земљи; да Радикална Странка ужива поверење највећег и најсвеснијег дела грађана у држави и да се то поверење стечено огромним заслугама њеним не може поколебати никаквим налетима и никаквим клеветама и интригама; да Радикална Странка остаје и даље главни и неопходни стожер нашег политичког и државног живота, да остаје и даље његова несавитљива и несаломљива кичма, и да она и даље остаје главни политички фактор, о коме се има водити рачуна; да је смрт великога Пашића представљала озбиљан удар за Радикалну Странку али ни у ком случају и њену пропаст и њен распад како се то са многих страна очекивало и прижељкивало.

Нагађати се на ће овај и овакав исход последњих избора једном за увек показати противницима Радикалне Странке да су сви њихови напори да је потисну са њеног првог места и да јој одузму њену пресудну улогу у нашем јавном животу узалудни и да треба да их једном за увек напусте. Из свега овога они треба да увиде да за ову земљу и њене крупне интересе могу што год учинити само у лојалној, искреној и поштеној сарадњи са Радикалном Странком а ни у ком случају без ове а још мање против ње. Без уништења ове необориве истине од стране наших заслепљених противника не може бити истинског и позитивног рада, нити може бити нормалног напретка и развитка у земљи. Политичке групе које овој земљи желе правог неометаног напретка треба ово да знају, да о томе воде рачуна и да ту истину ни за тренутак не изгубе из вида.

»Самоуправа«

Вести

Изједначење пореза. — У Министарству Финансија био је израђен један пројект уредбе о изједначењу

непосредне порезе. Али је сад донета одлука да се та уредба не ставља на снагу, него да се одмах чим се Народна Скупштина састане изнесе на дневни ред предлог закона о непосредној порези. Предлог овог закона прошао је и кроз Финансијски Одбор Народне Скупштине, те ће се скоро његово доношење убрзати.

Комисија за ослобођење порезе због суше. — Како је и у Закону о порези предвиђено да се у оним крајевима, где је суша уништила пољопривредне производе, смањи порез за онолико процената за колико су приходи подбацали, то ће у Дирекцији Пореза бити образоване нарочите комисије, које ће ту процену вршити у оним крајевима где су последице суше биле осетне.

Слава. — Овд. Одбор Кола Срп. Сестара славиће Мајку Госпојину 21 ов. м. Извештавајући своје чланице и пријатеље ове патриотско — хумане установе моли да славу посете.

Сечење колача извршиће се у њеној згради »Крстине куће« у 11. сах. пре подне.

Униформисање ученика-ца. — Према наређењу управе пожаревачке гимназије сви ученици-це имају бити униформисани. Сваки ученик-ца морају имати ђачку капу са означењем разреда у коме припада. Тако исто забрањене су оне шкадалозне кратке сукњице код ученица, које су више изгледале на чланове каквих циркуса а не на ученице гимназије.

Са пијаце. — На пожаревачкој пијаци цена је новоме кукурузу у клипу 100 кила до 180 динара. Дебеле свиње 14 дин. кило. Овас и јечам ретко долази, јер се у околини врло мало култира. Цена јечмену од 1·50—2,50 дин. килограм. Према овакој цени најјевтиније је воће грожђе и ако се око гајења винове лозе највише труда полаже.

Бачка трпеза. — Обраћа се пажња бачким родитељима са села да ће се заузимањем женског друштва Кола Српских Сестара основати за ученике гимназије (ради ван пожаревца) бачка трпеза са здравом и довољном храном (поручак, ручак и вечера) по цени од 300 динара месечно, што се унапред плаћа (а на 50 ученика који плаћају добиће 5 сиромашних и добрих ученика бесплатну храну). Пријаве ће примати директор гимназије до 19-ог септембра а 21-ог ће се почети са издавањем хране.

Прослава „Привредника«. — Хумано друштво »Привредник« прославиће 22 и 23 овог месеца свој јубилеј у Београду.

На ове свечаности доћиће многи некадашњи питомци »Привредника« који су данас трговци, занатлије и индустријалци.

Трговачка школа у Пожаревцу. — Држава је намерна да отвори три Трговачке Школе у границама Србије Школе се имају отворити у Нишу, Крушевцу, и вероватно да ће трећа бити отворена у Пожаревцу, по жељу суда и одбора општине пожаревачке, који је понудио државу зграду за смештај школе.

Сточарски трг. — Суд општине пожаревачке решио је и одређена је лицитација за оправку Сточарског трга. На тргу ће се подићи обори за ситну стоку а за крупну стоку, говеда и коње побиће се стубови за које ће стока бити повезана. Ограда ће се изаршити око целога трга бодљикавом жицом поред које ће бити засађено гледичије, бодљикавим багрем За оборе је остала лицитација на мајстор Коцета Вељковића а лицитација са стубове није одобрена који ће се накнадно оаржити.

Стране вести

Пољски устанак год. 1863 у филму — Оних дана снимљен беше велики филм фирме Урагану којим је хватна историја несретног пољског устанка године 1863. После свршетка рада у Варшави енглески оператери, који беху позвани да учествују у раду на овом филму, отпутоваће у Молдин Могилан и Казимјер, где ће вршити нове снимке.

Мапа рудног богатства у Пољској — Пољски геолошки институт израдио је велику мапу Пољске (мер. 1:750 000) на којој су забележена лежишта 15 корисних минерала. Код појединих лежишта забележена је и приближно израчуната залиха и други важни подаци. Мапа ће бити готова крајем ове године.

35000 несрећа у московским творницама у току пола године. — Према недавно објављеној статистици десило се у московским творницама у првом полугођу о. г. 35.000 несрећа. Скоро половина несрећа завршује се инвалидом.

Незапосленост у Пољској опада. — Јуна месеца ове године било је 14.000 незапослених мање. Нарочито за време жетве је један велики број незапослених запослен. У околини Варшаве је скоро недостатак радника. Јуна месеца било је у Пољској свега 195 000 незапослених.

Нове концесије у Турској. — За прошлу годину турска држава расписала је свега 155 концесија, од чега 19 беху мајданске концесије и то за мајданске каменоугља и мркоугљене мајдане.

Сребрни Мајдани у Бугарској. — У селу Милановци у трнском округу пронађена беше недавно руда са 55 проц. олова и још 1½ кг. сребра на једну тону Према досадашњим испитивањима лежишта руде простиру се на површини од 600—800 ha Ова територија ће испитивати још неколико месеци, и онда тек ће се приступити експлоатацији.

ЗАХВАЛНОСТ

Г. Др. Лазар Бесарабић, управник болнице послао је 15 септембра директору пожаревачке гимназије 1000 дин са овим спроводним писмом:

На данашњи дан су отворене вратнице *Србијанкиној слободи* пре 9 година.

У успомену тог светог дана и у здравље моје једанаесторице Војина, ученика IV-а разреда те гимназије шаљем Вам 1000 (хиљаду) динара, да наложите купити сиротој — по могућству ратничкој и инвалидској деци књиге. Молио бих Вас, да првенствено такву децу потражите међу друговима мога сина. Поклон је мали, али ја бих желео, да се други и богатији угледају на мене и приложе онолико, колико могу ради одужења Светим Сенима изгинулих и умрлих јунака и хероја на чијим костима, месу и крви ми данас уживамо ову Слободу.

С поштовањем

Др. Лазар В. Бесарабић
лекар.

Захваљујући у име сиромашних ђака г. Бесарабићу на придоги, апелује се овим на све имућније грађане у вароши и округу, да се на овај пример угледају и омогуће да сиромашни ученици дођу до школских књига (уџбеника) јер им ове не даје ни држава ни општина, но једино приватан Фонд Сиромашних Ученика ове гимназије, Међутим овај Фонд је равније уложио свој капитал код овдашње Окружне Банке од које се садање може новац добити и употребити на ову хуману и неопходну потребу.

Управа Пож. Гимназије.

Благодарност

Г-ђа Олга и Г. Зоја Пескаловић трг. из Крушевца на дан смрти своје добре мајке — тајите Евангелије Економидес приложили су управи Кола Срп Сестара побротворни улог 500 дин.

Г ђа Мица Димитријевићка на дан смрти свога мужа Душана Р. Димитријевића пуковника изволела је приложити Колу Срп. Сестара 300 дин. добротворни улог.

Племенитим даровавцима своју топлу захвалност а покојницима Бог даровао у рају насеље.

Управа

Огласи

КРОНО ИМЕ МАЛУ ГОСПОЂУ

21, овог. мес. нећемо славити због жалости

Александар и Коча
Р. Димитријевићи,
трг.

2—2

КУЋУ моју ваше старе цркве, Хајдук Вељкова ул. 24 са 3 одељења: 2 собе предсобљем и шупом, за себна улица — издајем под кирију од 1. октобра.

Упитати у истој кући.

1—3 Даница Стојановићка

Потребује ВЕЋИ БРОЈ радника фабрика вештачког цвећа. Јавити се у фабрици.

1—3 ФАБРИКА „ФЛОРА"

СТАН Са улице за отменог свица.

Упитати: Косанчићева бр. 7. 1—2

ГРОЖЂЕ

Целокупан род из свог винограда Продаје

Милош Ђурић

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ угодан за

пућаре у Цетињској 8. цео или по половину.

Упитати у истој кући.

ВЕЛИКИ ШАТОР даје се под закуп подесан за

вашаре, заветине и свадбе, и продаје се.

За погодбу обратити се.

Рапојку Јовановићу
кафана »Добро Јутро«

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ И КУЋУ У селу Лучици.

За погодбу обратити се мени Косовска улица број 64 у Пожаревцу.

Атанасије М. Живковић,
трговац.

1—3

1. Гатву и старо гвожђе за прворе има за продају

Лазар Петровић.
Чаковац.
1—2

Љубитељима
ЦВЕЋА И ВОЋАКА

После прве сламе отпочињу продају калемљених ружа првокласних, воћака разних, украсног биља белих Јаворова, Туја од 50 см. до 1·30 м. висине.

Цене: руже 15 дин. комад; јаворови 5—10 дин., тује 15—40 динара.

Ружмарина за снатове у свако доба. Разно цвеће у саксијама за стављање у свако доба.

Ламуниса калемљених од 20—25 динара комад.

С поштовањем
ИВАН ИЛИЋ, Жупска 38.

Свештеницима, учитељима, председницима и делопођама општинским — у округу Пожаревачком — и осталом путничком свету. Коме није познато, овим му се ставља до знања да је

Хотел „Српска Круна"
— КОЛОЊАС — У ПОЖАРЕВЦУ.

На основу је реновиран, 30 соба за преноћиште са новим намештајем снабдевене; Првокласна домаћа кујна, као домаћа нека послужи то што данас има 150 абонирања на кост.

Вина Смедеревска и Жупска као и страна у флашама. Најбоља Вајфертова експорт пива. Аутоматски електрични водовод, пар о купатило. У опште све удобности које се могу наћи само по великим градовима. — А цене су тако уцењене да је овај хотел постао веома популарни. —

Увек свира одлична музика; — Биоскоп трипут недељно. Дансинг — игранка — свако вече. —

С поштовањем
Стерија Аверов
1—4 н. хотелијер.

ДАЈЕМ спекцијално часовничке извитолине
Немањина ул. бр. 48.
Јанкова К. Вељковски

Извештавам пошт. грађанство

да сам отпочео рад у новој пекарници на Дрварској пијаци. Бели хлеб продајем по **4 дин.** 900 грама., црни хлеб **3 50 дин.** килограм печен.

С поштовањем
Јован Стојимира Стошића,
1—3 хлебар.

АДВОКАТ
Драг. Ранковић
до сада народни посланик
поново **ради све адвокатске послове**

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА
Бајкић и Нарамарковић
В. Градиште
треба два млађа помоћника. Ступити могу одмах. 1—3

РОД ВИНОГРАДСКИ ПРОДАЈЕМ

Грожђе је већином винско. Бербе по споразуму са сопственком.

Александром М. Грађановићем
трг.

ПРОДАЈА ГРОЖЂА

Целокупан род из мог винограда прећег мога оца поч. Давида Ј. Селаковића, продајем.

Понуде слати потписатом.

септембра 1927.
Петровац.

Крст. Д. Селаковић.
1—3 Управник Млавске Штедионице

ПОД КИРИЈУ

Старом стечајне масе на дан 28 тек. мес. даваће под кирију два дућана у кући Хаџића, механичара овд.

Дућани се дају под кирију сам: за јесен дана.

Изванстечајна кирија плаћа се унапред.

ОБЈАВА

Непокретно имање масе пок. Љубице Станојевићке — Тамбурашеве, био. из Крагујевца: путем јавне лицитације издаваће под једногодишњи закуп 1927—1928 год.

Лицитацију ће држати 2 октобра ове год у овд. варошки у кафани зв. „Велика Србија" код парка.

Издаваће се под закуп следеће имање:

1; Земља зв. „Мемиинац" поред свилајначког пута, у величини по списку масеног поимса 83 хектара и 95 ари;

2. Њива бивши баштована, поред Мртваје; у величини 8 хектара и 5 ари;

3; Врбак са ливадом на Мртвају, у месту зв. „Кључу", у величини 1 хектар и 73 и по ари;

4; Други врбак на Мртвају у „Кључу" у величини око 50 ара:

5; Башта иза бивше овд. војне болнице у величини око 20 ари; и

6; Њива бивши виноград у овд. варошком брду, у величини око 35 ари.

Земља зв. „Мемиинац" издаваће се парцелисано у парцеле, свака од по пет хектара. Остало имање, издаваће се свако за себе и то цело.

Закупна цена лицитираће се по хектару и по свршеној лицитацији, закупци ми полажу одмах једну трећину закупнине, а остатак по одобрењу лицитације од стране врхост. суда.

Септембра 1927 год.
Пожаревац.

Заступник масе,
Владимир П. Николајевић
2 адвокат.

ДУЋАН у Милановој улици издајем одмах.
МАГАЗУ у истој улици издајем од 1 вог новембра тек. године.

За погодбу питати
2—3 Александра М. Тр. Ђурђевића

ОБЈАВА

СТАН са две собе и кујном преко пута парка на Цветном тргу, издаваће се под једно-годишњи закуп од 15 октобра т. г. до 1 новембра 1928 г.

Лицитираће се у црквеној канцеларији на дан 25 септембра т. г. од 4—5 часова по подне. Кауција 300 дин. Кирија се плаћа месечно унапред. Услови на дан лицитације, а важиће кад је виша власт одобри.

13 септембра 1928 год.
Пожаревац.

Управа цркве
Св. Оца Николаја
2—3 у Пожаревцу.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ Шумадиска Број 4.
3—3 Ђока Јанковић

СВЕЖЕГ ТЕЈ-БУТЕРА

са пријатног имања Бељe имаће стално у колонијалној радњи

Радомира Живковића,
4—6 (зграда Окр. Банке.)

ВИНА БЕЛОГ

у већој количини има на продају.
2—3 Даринка Ст. Белосавић.

СТАН са 4 одељења, ШУПА; ВЕШЕРНИЦА и ПОДРУМ.
Издаје
Милосав Живковић
2 инвалид.

ШАТОР ВЕЛИКИ даје се под закуп подесан за вашаре, забаве и свадбе, и продаје се,
За погодбу обратити се.

Радоју Јовановићу
3 кафана »Добро Јутро«

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једриком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова-дана. Мита Митровић.
5 кафеција.

2

ОГЛАС

Дирекција П. О. Ж. а према одобрену Обласног Одбора од 5 септембра 1927 год. Бр. 277 на дан 28 септембра т. г. у 10 ч. пре подне пред или у ресторацији Пожаревачке Обласне Железничке станице, путем III. јавне усмене лицитације извршиће продају свој непотребни материјал и то:

1). седам гвоздених неупотребљивих каса.

2). око 20.000 килограма разноврсног старог гвожђа скупљеног на гомиле код оваших ложионице.

3). Искривљене и деформисане делове шина за колосек, као и рушене и деформисане делове мостовских конструкција у тежини око 20.000 килограма и

4). Лим у таблама који се налази у овд. ложионици, од којих су и то:

А. 6 табла 3 X 1 мет. дебљине 7 м. м.
Б. 12 табла 2 X 1 мет. дебљине 5 м. м.
В. 20 табла 2 X 1 мет. дебљине 18 м. м.
Г. 20 табла 2 X 1 мет. дебљине 8 м. м.

Све су ове табле у укупној тежини 8000 килограма.

Све врсте овог материјала, продаваће се свака засебно подразумевајући цену од једног килограма.

Кауција се полаже чиновнику који лицитацију врши пре почетка исте, за сваку врсту материјала посебице у готову или вредећим папирима и то:

За материјал означен под бр. 1. 500 д.
За материјал „ „ бр. 2. 1500 д.
За „ „ „ бр. 3. 3000 д.
За „ „ „ бр. 4. 3000 д.

Услови о овој продаји могу се видети сваког радног дана за време канцеларијског рада у канцеларији Економског Одељења ове Дирекције.

Позивају се заинтересовани: да на ову лицитацију дођу.

Од Дирекције Пожарев. Обл. Железнице Бр. 3106. у Пожаревцу. 7септембра 1927 год.

ТРАЖИТЕ СВУДА
НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР
ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задруги сем тога може се увек добити: гарантовано чисто кравље млеко, кисело млеко, Јогурт, Милерам Оберс, сир за мешење. Сиреви: Империјал, Павски, Трапист, Качкаваљ.

Обрањено млеко 1 дин. литар. Сурутка 1 дин. 5 кгр. Роба увек свежа и гарантирано чиста. 2—3

МЕД

БАГРЕМОВ и ЛИПОВ купујем сваку мању количину.

Бакалска радња
2—6 Б. Ж. Јовичић

ЛИДИЈА МАЈДЕЉ вратила се из бање и преселила свој Зубни Атеље у нову зграду Стојадина Матића абаџије улица Кнеза Лазара поред Трговачке Банке.

У згради „Гранд Хотела"

Кројачки салон

Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕБЕЛИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 2

У згради „Гранд Хотела"

„ШУМАДИЈА"

Прво Српско Друштво за осигурање и реосигурање у Београду

Основано 1913 године.

ПРИМА СЛЕДЕЋА ОСИГУРАЊА:

1. Осигурања зграда, намештаја и робе против пожара.

2. За земљорадничке специјално врше тако звана паушална осигурања зрева, стоке, хране и покретности против пожара.

Евентуалне штете исплаћује кулантно и тачно.

3. Осигурава сво транспорте железницом, реком и морем. Осигурава поштанске пакете.

4. Осигурава радње и станове против пожара и лома стакла.

5. Осигурава уз најповољније услове против несреће на железницама.

6. Осигурава разноврсне моторе, приколице и аутомобиле.

7. Врши осигурање живота по различитим и врло практичним комбинацијама, које одговарају разним професијама и материјалној могућности лица за осигурање.

Нарочито скрећемо пажњу на осигурање живота до 10.000 динара без лекарског прегледа, т. зв. паушално осигурање.

Родитељима препоручујемо нарочиту тарифу за осигурање мираза женској и капитал мушкој деци.

„Шумадија" има врло подесне тарифе за осигурање повезије и ренте, као и за узајамно осигурање.

Захтевајте ласком необавезно за вас, да вам стављамо на расположење проспекте и сва потребна упутства за осигурање.

Сва писмена и усмена обавештења дају: овлашћени пуномоћник „Шумадије" за Пожаревац и околину

ПАВ. П. ЛИТВИНСКИ,

књиговођа Пожаревачке Млекарске Задруге.

2—

СТОВАРИШТЕ

Врањеловачке Буковичке Киселе воде.

Увек свежа вода је јача и боља од свих других минералних вода.

Продаје на веће и мање количине радња

Ђорђа Ж. Јовичића

3—6

ИНСТАЛАЦИЈЕ

електричног осветљења по најнижој цени врши

ЕЛЕКТРО ТЕХНИЧКА РАДЊА

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

2—3 Пожаревац.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња, ЈЕДАН НОВ ДРЕШ од 5 коња и ЈЕДАН ТРАКТОР »Фордсон«

Воја Гајић

4—6 — Мали Вој. —

ПРОДАЈЕМ МОЈ ВИНОГРАД

У ворошком брду, а нарочито грожђе у њему.

Купци треба пре бербе да виде сорте и квалитет грожђа у винограду.

Илија Н. Ђорђевић адвокат.

2—5

ПОД КИРИЈУ ИЗДАЈЕМ цео горњи спрат моје куће од 1-ог октобра где је седео г. Мика Милошевић

Свет. Д. Кумановић апотекар

4—5

ЧИСТО ВИНСКО СИРЋЕ

ПРОДАЈЕ

по 4 динара литар.

ЂОРЂЕ НАУМОВИЋ

штампар.

МЕХАНУ ПОДРУМ испод »Дели-града« издајем под кирију од 1 новембра ове године.

За погодбу питати

3—3 н. Александра М. Трифунов ћа.

ПРИРОДНО СИРЋЕ

12 каната јачине за Топлички чаирак 1 пут р 6 динара према још три литра воде.

Добија се у бакалској трговини

3—6 Ђорђ Ж. Јовичића.

Ожалошћена несрећна супруга МИЦА, са синовима и девером поводом смрти њиховог незаменитог и доброг

†

Душану Р. Димитријевића

пуковника у пензији

не може а да и овим путем не изјави захвалност свима рођацима, пријатељима, друговима и познаницима који њиховог драгог Душана до вечне куће испратише и у неколико бол ни изгубљеним добрим Душаном ублажише.

Топлу захвалност нека приме г. г. официри који су га на рукама износили, господ. прота Медан Бравковић, који је на части чинодејствовао, г. г. Рацован Рукавина учитељ и Љуба Радовановић свештеник који се са милим Душаном у цркви и на гробу пирљивим говорима опросташе, Соколима и свима удружењима који га до гроба испратише, г. г. трговцима и занатлијама који радње за време спровода затворише те тиме последњу почаст драгом Душану одадоше и свима пријатељима који им путем телеграма и писама саучешће изјавише и тиме им превелики и тешки бол да њиховом љубљеним Душаном ублажише. Нека је свима вечна и благословена.

Госпођа АНКА ЈОКСИМОВИЋ са породицом, извештава пријатеље и познанике да ће држати парастос своме рано преминулом синовцу:

† Милану С. Јоксимовићу,

бив. писару Нчел. Окр. Пожаревачког и рез. арт. поручнику двадесетогодишњем

† Милутину С. Јоксимовићу

бив. пошт. кондуктеру полу-годишњем, у суботу 24 овог мес. у 10 (десет) сати у срд. саборној цркви.

Моле се пријатељи другови и познаници да присуствују овом тужном помену.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 75 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 22. СЕПТЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гарнонца од речи 0.50 дин из цинера од речи 1.50 дин. за прилослано од речи из гарнонца 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРЕГЛЕД

Гласања по срезовима у Области Пожаревачкој, на дан 11. септембра 1927. године за избор народних посланика

СРЕЗОВИ	КОЛИКО		ЗА КОЈУ ЛИСТУ							
			1	2	3	4	5	6	7	8
	Има бирача	Гласало	Демократску Др. Воја Маринковића	I Радикалну Стојадина Павловића	II Радикалну Љубе Стојановића Сегединца	Земљорадничку Драгутина Стаменковића	Самостал. демократа Саве Бајкића	III радикалну Јоце Селића	Републиканску Љубомира Стојановића	Независ. радника Љубе Радовановића
Голубачка	4 391	3.370	1.924	96	769	268	37	265	7	13
Звишка	6026	4.360	2.442	219	224	129	54	1.233	40	19
Млавски	14.013	10.484	4.765	3.315	819	474	94	897	67	53
Моравски	8.917	6.118	2.750	1.301	763	867	47	286	6	41
Пожаревачки	17.310	10.877	4.125	1212	2.976	1.361	137	783	58	225
Ремска	9 676	6 635	1668	43	614	430	467	3 283	94	36
Хомољски	5 856	4.487	2029	805	731	123	38	739	10	12
УКУПНО:	66 189	46.340	19.703	6.991	6 896	3.652	874	7.486	339	399

НАЈВЕЋЕ ЗЛО: ДВА БЛОКА

Предвиђа се образовање два блока, које би успешило цепању радикала и демократа. У први блок ушли би вукићевци, маринковићевци, словеначки клерикали. Други блог сачињавали би давидовићевци, пашићевци, хрватска сељачка странка, самостални демократи, земљорадници.

Не само да се образовање ова два блока предвиђа, него се и жели. Отворено желе ову поделу самостални демократи, земљорадници, хрватска сељачка странка, највећи пријатељи господина Давидовића, неки пашићевци. Али се ова подела, истина потајно, жели и од највећих људи на супротној страни, који хоће, „чисту ситуацију." Изгледа да ствар жели и сам господин Вукићевић, судећи по његовим досадашњим поступцима. Човек би помислио да мора бити добра ствар која има за себе толико жеља и са супротних страна.

Ми мислимо међутим да никада земља, од свршетка рата, није била у већој опасности да учини кобнији корак.

Шта би значило образовање ова два блока? Ако се све фразе које ће блокови истаћи оставе на страну и погледа стварност, образовање ова два блока значило би поделу земље на полицију и на демагогију. Први блок морао би, бар у прво време, које ће бити врло дуго, да се заснива на полицији у мери која се досада није видела. Другом блоку остало би једино средство у стању да се бори противу полиције: демагогија. И колико полицијски притисак првога блока буде већи, и он мора бити стрмовит да би се блок одржао, толико ће демагогија другога блока бити разорнија. Земља ће утонути у најбесумучнију борбу полиције и демагогије. Неће бити ни најмање могућности ни за најскромнији рад.

Али то није све ни најважније. На коме питању водиће се борба између ова два блока? Одговор је јасан, јер ако се блокови овако поставе, онда ће борба могућна само на једном питању, управо на то питање се врло брзо мора доћи самом силом ствари. Први блок се може отимати, али ће га други блок на то питање повести. Борба ће се водити на питању прерогатива Круне и Скупштине. Сва друга питања биће гурнута устрану, отвориће се уставно питање у својој најосетљивој тачци.

И сваки се запитајмо коме је потребна ова борба полиције и демагогије која би, прво, онемогућила сваки рад и друго, отворила питање најопасније за унутарњи мир и спољну сигурност. Она је не може бити штетнија за државу и како су интереси Круне истоветни с интересима државе, не може бити штетнија ни за Круну. Она је исто толико штетна и за народ и за друштво, који имају све да изгубе у једној борби чијој бесомучности је равна само њена бесмисленост. Образовање два блока може бити корисно

само: с једне стране демагозима, којима је потребно једно отимање на коме би се могла окупити и тако удружена набити у први ред; а с друге стране, полицијским државницима, који у томе виде једино средство да своју средњост одрже на челу земље која их свим што вреди у њој одбацује. Дакле, блокова нису потребни ни господину Дучковићу, који нема потребе да га господин Прибићевић извлачи у први ред, ни господину Марковићу, коме је за прво место у држави довољна његова лична вредност. „Политички Гласник"

ГРЕХ

Живот је састављен од низа питања... Све је у њему повезано у неким тајанственим везама; које веже, још нико од смртних разрешио није. — Ко може знати какви су путеви судбине? Јели то бесмислен случај, или судба жртвује наш мир и спокојство у неком нама непознатом циљу? човек као и онај пре, на ово питање не могу дати одговора. — Тим непознатим путем иде и грех.

„Потребно је грешити. — рекао један светитељ, — па да небо заслужимо кајањем..."

Покајање треба да је чиновским корацима испуњено заједно са чистим облацима празнина пред светлом Истином. — Неоспорно је, да кад се једном падне у грех, он собом повлачи грижу савести и гони спокојство душевно. — Само искрено покајање убламава!

Али на жалост, само мрачне душе цинички се боре од своје сопствене одговорности и вазда мисле и смишљају да кад друге кажњају, своје грехе перу!..

Уста циника никад нису истину исказала; нити смеју исту изрећи из бојазни да се не открију и, ако знају да о њиховој прљавој души и везаном срцу, — чак и врапци са чапаја цвркују.

Просте душе и кад греше немају оно мерило да свој грех измере. — Али кад образовање, па још кад су у непосредној близини са масом грешне њихов је грех много теже...

Грешница „Дантеовог пакла« ретко се каје... „Грешник мисли себе пере кад стотину других кља, у греху се једном скупе, а за грехом грех се вуче". — Живот њихов текао је у клетви и сравњен је клетвом.

Јов С. Десимировић
парох в. крчмарски

ПОСКУПЉАВАЊЕ ЖИВОТА

Због веровне године осећа се поскупљивање животних намирница, али упоредо с тим, осећа се и пос упљивање животних намирница због многих прекупаца, који вештачки дижу цене овима. На дан 16 овог месеца у петак од ране зоре прекупци Цигани и Циганке посели су све улазе у варош и све што је нашло у варош, варочато живина и јаје, откупили су. Ко је ако осам часова изашао на пијачарски пијац да купи живину или јаје, није ово немирнице имао од кога да купи сем од прекупаца. Они су изјутра плаћали јаја по један динар за комад, а на пијаци су пропадала по 1,20 динара. Па и на самој пијаци, ако би се која сељанка појавила са живином или јајима, прекупци су све откупљивали, да би могле да одрже на пијаци своје, вештачки одређене цене.

Поред тога што се на овај начин живот поскупљује, и сама општинска каса страда, је прекупци не плаћају пијачне таксе, Врши се једна врста шверца који без сумње општинска каса јако осећа.

Ранија општинска управа забранила је ово. Прекупци су ипак постојали и свој недопуштени посао су вршили само су то радили кришом па се то није много осећало. Сада прекупци раде несметано и отворено,

Грађани ове општине с правом захтевају од општинске управе да се овакав рад прекупаца најстрожије забрани и на тај начин заштите и грлови грађана и општинска каса.

Закони постоје, а и наредбе постоје. Само су и закони и наредбе мртво слово на хартији, кад се о њиховом извршењу нико не стара.

Грађанин

Вести

Трке и Изложба. — Обласно Коло јахача приређује јесењи тркачки састанак 25. о. м. у Пожаревцу на тркалишту у 2 иво сата по подне. Истога дана пре подне одржаће се изложба коњских грла у 8 час. са наградама.

Пажња грађанству. — Командант IX пешад. пука тражио је од суда општине Пожаревачке, да објави грађанству, да до 25 ов. мес. обере кукурузе и посече шашу на брду. „Сопоту» атара општине пожаревачке и то од пирамиде на јужно Шумарице и од пирамиде на северно до атара Кириковачког, јер ће се на том терену вршати после 25 септембра маневри.

Виногради у томе простору, акр се не оберу, треба да се чувају.

Што се тиче винограда у „Црквеном Брду" и са ове стране Сопота за њих не постоји никакво наређење команданта.

Општин. Суд је ово и објавио грађанству.

Свако друго тумачење и препричавање је нетачно, те се и овим путем грађанство обавештава.

Убиство. — Из Александровца нам јављају: 17. ов. мес. око 7 сати у вече у међусобној свађи Владимир Вулић у друштву са Драгутином Дамјановићем, убо је ножем Владимира Ђ. Рајковића, који је исте вечери око 8 сати од задобивене ране издахнуо. Крвници се налазе у рукама власти и дело признају. Сва тројица су нежењени — момци.

Официрска Читаоница приредиће у суботу, 24-ог септембра, **другарско вече са концертним делом** у част доласка команданта V Армиске Области ђенерала г. Боже Терзића. Почетак тачно у 21 (9)[30] часова. Моле се пријатељи читаонице да ово вече посете. Управа.

Бубре. — У улици између гимназије и болнице избацује се ђубре по чијем наређењу незнамо, али да је оно врло незгодно и нездраво одобрења нам се; јер, ђубре, које ветар разноси баш код болнице и гимназије није пријатна ствар, а са здравственог гледишта убитачно по народно здравље.

Неправедно оптерећење. — Према финансијском закону, чиновници и службеници обласних самоуправа оптерећени су порезом и приредама толико, да се сваком од њих узима двомесечна и тромесечна плата са свима додатцима, за годишњу порезу.

Ова разлика направљена између обласних и државних службеника и чиновника, неоправдана је и неправотна, јер плата и додатци дати су им ради издржавања, а кад им ово одузмете два и три месеца у години, онда значи да се за ово преме кашњавају главу. Народна Банка; Управа Фондова и остале приватне установе дају службеницима својим тринаесту плату у години, а држава одузима обласним тромесечну.

Ослобођен. — Стојан Рајковић, пропсеханик општине пороџинске и кандидат за два среза на листи г. Стојанимовића — Сегединца, решењем Пожаревачког Првостепеног суда ослобођен је данас кривичне одговорности за дело употребе лажне исправе те је пуштен у слободу.

Стране вести

Јубилеј чешке политичарке и научнице. — Недавно је у Прагу прославила 65 годишњицу госпођа Др Божена Викова Кунетицка. За свој научни рад именована је за члана Чешке Академије Наука и Уметности. Викова Кунетицка је већ много година члан чехословачког парламента и пријатељ нашега народа.

Опадање незапослености у Чехословачкој. — Напредовање конјуктура у чехословачкој индустрији види се и на радном тржишту, где се запославање радника побољшава. Према вести министарстава социјалне политике јула месеца износио је број незапослених 39.840 према 45.460 од краја јуна.

Пропагана чехословачке робе у Бугарској. — Чехословачка творница пољопривредних стројева Мелихор и Умрат поклонила је је бугарском министарству пољопривреде 50 малих стројева за сечење затим два велика строја за сечење и три апарата за пројекције са 40 кутија диапозатива за бугарске пољопривредне школе

Пољско задругарство у цифрама. У Пољској данас има око 6000 разних задруга са укупно око 2 милиона чланова. Највише има кредитних задруга (28000) затим потрошачких задруга (2100) млекарских (400) и ратарско-трговачких задруга (500). Све ове задруге располажу данас сумом од 4 милијарде злота, т. ј. просечно 40.000 на једну задругу.

КРАТКЕ ВЕСТИ

— Министарство Финансија је издало наредбу, да се што строжије утерује заостала пореза.

— Црвени Крст је у Војводини подигао око 1150 кућа, порушених приликом лањске поплаве.

— Број људских жртава приликом тајфуна у Јапану попео се на десет хиљада.

— У Турској се врше силна хапшења због завере против Кемал паше.

— Идуће године увешће се редовни пенелински саобраћај између Европе и Америке.

— У Мексику је опет бесниo торнаду, који је учинио силну материјалну штету.

— У Москви је ових дана опет стрељан већи број контрареволуционара.

— У Америци ових дана стално влада ужасна врућина.

ВЕРИДБЕ

Г-ца **Костадинка**, сестра Г. Николе Дмитријевића, трг. из Ћуприје и **Слободан Јанковић**, књиговођа Пожаревачке Задруге за Међусобно Помагање и Штедњу, — верени 18 овог месеца. 1—2

Венчања

У недељу 25 ов. мес. венчаће се у овд. старој цркви у 7 сати у јутру са Г-ђицом РАДМИЛОМ ВАСИЋ, ћерком Стевана и Владимира Васића трг. овд.

Нарочитих позивница неће бити.

Скуп сватова код Владимира Васића, Светосавска 34.

У цркву ће се ићи кол има.

Живадин Лазић.

Огласи

Соколско Друштво у Пожаревцу

одржаће у недељу 25 септембра у 10 час. у сали Обласног Одбора

ВАНРЕДНУ СКУПШТИНУ

ради бирања нове управе.

Моле се сви чланови да неизостављено дођу. Управа.

НУДИ СЕ ШОФЕР

код приватне куће или на такси да ради. Кола вози сваку врсту.

Јавити се уредништву „Грађанина."

ПРИМИО БИХ неколико ђака на становање са храном и без.

Обратити се преко пута дашчаре „Стег» до кафане »Булевар».

Стојан Јанковић
1—2 Народна кућна

ЗИРАТНО ЗЕМЉИШТЕ

у »Јеремином пољу« са КУЋОМ и ДОЛАПОМ за задивање издајем под закуп од 1. октобра ове године. За цену и услове упитати

Дину Вл. Вучковић,
1—2

Овлашћено Електро Предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

Краљева ул. 23.

Ради све електричне инсталације најсолидније и по солидној цени. Препоручује добар електрични материјал, као и најбоље сијалице **OSRAM.**

1—6

ЛУКА ЦРНИ имам на продају. За њену обратити се Станку Лунгићу, члану фарме Лунгић и Јанковић, трг. овд. 1—3

СОБА КУЈНА И ШУПА издајем од 1 октобра
Св. Савска 15. Митеја Костић

КО ИМА НА ПРОДАЈУ

1 портал стари нека јави уредништву одма.

СТАН са 6 одељења у Железничкој улици издајем под кирију.

Видети се може сваког дана од 10—12 часова пре подне.

1— ДАРИНКА СТ. БЕЛОСАВИЋ.

Бојадисање мостовских конструкција на пруги (Пожаревачке Обласне Железнице)

На основу одобрења Генералног Директора Државних Железница Бр. 49620 од 22-VIII-1927 год. и решења Обласног Одбора Бр. 2062 од 5 септембра тек. год. — Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице оправља на дан 27 септембра ове год.

ПРВУ ЈАВНУ

ОФЕРТАЛНУ ЛИЦИТАЦИЈУ

за бојадисање мостовских конструкција на мостовима пруге Пожаревачке Обласне Железнице.

Лицитација ће се обавити у канцеларији П. О. Ж. означеног дана у времену од 10—12 часова пре подне.

Предрачунска цена: 40.445,27 дин. Кауција у 5% за наше и 10% за стране држављане, полаже се у готовом новцу или вредећим папирима по члану 88 закона о Државном Рачуноводству, пре литтације на каси благајне Финансијске Управе Самоуправне Области Пожаревачке.

Оферти имају бити прописно написани, таксирани са 100 динара у таксеним маркама и запечаћени.

Предрачун и услови могу се видети сваког дана за време канцеларијског рада у канцеларији Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице у Пожаревцу.

Из канцеларије Пожаревачке Обласне Железнице Бр. 3107, 5 септембра 1927 г. у Пожаревцу.

ПРОДАЈЕМ МОЈ ВИНОГРАД

У варошком брду, а засебно грожђе у њему.

Купци треба пре бербе да виде сорте и квалитет грожђа у винограду.

Илија Н. Ђорђевић
3—5 адвокат.

КУЋУ моју више старе цркве, Х-ј. дук Вељкова ул. 24 са 3 одељења: 2 собе предсобљем и шупом, за себна кација — издајем под кирију од 1. октобра.

Упитати у истој кући.

2—3 Даница Стојановићка

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ И КУЋУ У СЕЛУ ЛУЧНИЦИ

За погодбу обратити се мени Косовска улица број 64 у Пожаревцу.

Атанасије М. Живковић,
2—3 трговац.

Потребује ВЕЋИ БРОЈ радника фабрика вештачког цвећа. Јавити се у фабрици.

2—3 ФАБРИКА „ФЛОРА"

СТАН Са улице за отменог сама.

Упитати: Косанчићева бр 7. 2—2

ГРОЖЂЕ

Целокупан род из свог винограда Продаје Милош Ђурић

ВИНА БЕЛОГ

у већој количини има на продају.

3—3 Даринка Ст. Белосавић.

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једаком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова дана. Мита Митровић.

5 кафеџија.

3

ОГЛАС

Дирекција П. О. Ж. а према одобрењу Обласног Одбора од 5 септембра 1927 год. Бр. 277 на дан 28 септембра т. г. у 10 ч. пре подне пред њом у ресторацији Пожаревачке Обласне Железничке станице, путем III. јавне усмене лицитације наложиће продаји свој непотребни материјал и то:

1). седам гвоздених неупотребљивих каса.

2), око 20.000 килограма разнорног старог гвожђа скупљеног на гомили код овдашње ложионице.

3). Искривљено и деформисане делове шина за колосек, као и рушене и деформисане делове мостовских конструкција у тежини око 20.000 килограма и

4), Лим у таблама који се налази у овд. ложионици, од којих су и то:

А, 6 табла 3 X 1 мет. дебљине 7 м. м.
Б. 12 табла 2 X 1 мет. дебљине 5 м. м.
В. 20 табла 2 X 1 мет. дебљине 18 м. м.
Г, 20 табла 2 X 1 мет. дебљине 8 м. м.

Све су ове табле у укупној тежини 8000 килограма.

Све врсте овог материјала, продаваће се свака засебно подразумевајући цену од једног килограма.

Кауције се полаже чиновнику који лицитацију врши пре почетка ове, за сваку врсту материјала посебице у готову или вредећим папирима и то:

За материјал означен под бр. 1. 500 д.
За материјал „ „ бр. 2. 1500 д.
За „ „ „ бр. 3. 3000 д.
За „ „ „ бр. 4. 3000 д.

Услови о овој продаји могу се видети сваког радног дана за време канцеларијског рада у канцеларији Економског Одељења ове Дирекције.

Позивају се заинтересовани; да на ову лицитацију дођу.

Од Дирекције Пожарев. Обл. Железнице Бр. 3106. у Пожаревцу. 7септембра 1927 год

Извештавам пошт. грађанство

да сам отпочео рад у новој пекарници на дворској пијаци. Бели хлеб продајем по **4 дин.** 900 грама., црни хлеб **3 50 дин.** килограм печен.

С поштовањем

Јован Стојимира Стошића,
2—3 хлебар.

ПРОДАЈА ГРОЖЂА

Целокупан род из мог винограда преће мога оца поч. Јевђа Ј. Селимкића, продајем,

Понуде слати потписатом.

септембра 1927.

Петровац.

Драг. Д. Селимкић.
2—3 Управник Мланске Штедионице

Ново отворени
МОДЕРНИ КРОЈАЧКИ САЛОН
мушким и женским

Примам на израду свих врста мушког одела као и женских хаљина, костима, мантлова и зимских капута по последњој моди. Цене солидне.

Радња се налази у згради хотела „Српска Круна."

С поштовањем
Славко Арсић, — кројач.

Потребујем ученике-це.

ПОД КИРИЈУ

Стараоц стечајне масе ће дан 28 тек. мес. давање под кирију два дућана Јордана Хаџића, механџџара овд.

Дућани се дају под кирију само за месец дана.

Малициторања кирија плаћа се унапред.

ДУЋАН у Малинској улици издајем одмах.

МАГАЗУ у истој улици издајем од 1-ног новембра тек. године.

За погодбу питати
3—3 Александра М. Трифуновића

---

1. Багбу и старо гвожђе за прозоре има за продају
Лазар Петровић.
2—2 Чачовац.

„ШУМАДИЈА" Орном Српском Друштву за Осигурање и Реосигурање

Београд.

Са својом супругом Анђом осигурао сам се узајамно код Вашег Друштва прошле године на суму од динара 50.000. — Премије смо уплатили свега за годину дана у износу од 2.700. динара после чега је моја супруга умрла од грипа.

За непуних двадесет дана од дана смрти моје жене. Ваше друштво извршило је потребну ликвидацију осигурања и данас ми је исплатило осигурану суму у износу од Динара 50.000 (педесет хиљада) што овом потврђујем са особитом захвалношћу.

Нарочито желим истаћи вашу брзину рада и кулантну исплату осигураног извршену без икаквог оклевања.

Ваше друштво због овако савесног рада заслужује сваку препоруку.

Примите уверење моје одличног поштовања.

28. априла 1927. године.
Дебар.

С поштовањем
Арсо Ј. Арсић трговац из Дебра.

ПРИРОДНО СИРЋЕ

12 хиљада јачмене за топљење напрсне 1 литар 6 динара праха још три литра воде.

Добија се у бакалској трговини
4—6 Ђорђа Ж. Јовичића.

РОД ВИНОГРАДСКИ ПРОДАЈЕМ

Грожђе је већином пиносо. Берба по споразуму са сопственицом.

Александром М. Трифуновићем
2—3 трг.

ДАЈЕМ специјално чаше извозимике

Немањина ул. бр. 48.

Никола К. Бенловски

КОСТОЛАЧКИ УГАЉ I. КЛАСЕ
РУДНИКА „КОСТОЛАЦ"
ЂОРЂА ВАЈФЕРТА А. Д.

испоручујемо франко Пожаревац по Дин. 2100. — за 1 вагон (10.000 кгр.)

Поруџбине и новац прима **Ђура Цветковић,** Телефон бр. 60.

Пожаревац. **Управа Рудника „Костолац" А. Д.**

У згради „Гранд Хотела"

Кројачки салон
Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 3

У згради „Гранд Хотела"

АДВОКАТ 2
Драг. Ранковић

до сада народни посланик
поново **ради све адвокатске послове**

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА
Бајкић и Карамарковић
В. Градиште

треба два млађа помоћника. Ступити могу одмах. 2—3

СТОВАРИШТЕ
Крањчеловачке Буковичке Киселе воде.

Увек свежа иста је јача и боља од свих других минералних вода.

Продаје на веће и мање Бакалска радња
4—6 Ђорђа Ж. Јовичића

„ШУМАДИЈА"
Прво Српско Друштво за осигурање и реосигурање

Београд

Моја обућарска роба осигурана код Вашег друштва полисом бр. 21630 оштећена је пожаром 23. априла о. год. и како сте Ви приличну ми штету брзо и кулантно ликвидирали исплативши ми процењену штету са Динара 50.000 — то сматрам за пријатну дужност да вам се и овим путем захвалим препоручујући Ваше друштво као чисто домаћу и солидну установу целом посленом свету.

9. јула 1927 г.
Тетово.

С поштовањем,
Тома Спирић, с. р.

ИНСТАЛАЦИЈЕ
електричног осветљења по најнижој цени врши
ЕЛЕКТРО ТЕХНИЧКА РАДЊА
АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА
3—3 Пожаревац.

Ожалошћена породица **Михесава Мирковића** трг. овд. извештава рођаке пријатеље, да ће давати полугодишњи парастос своме милом и никад непрежаљеном

† Сави М. Марковићу

студ. права

у четвртак 29 овог месеца у 10 и по часова у овдашњој старој цркви. Моле се рођаци, пријатељи и познаници да присуствују овом тужном помену. 1—2

Госпођа АНКА ЈОКСИМОВИЋ са породицом, извештава пријатеље и познанике да ће давати парастос својим рано преминулим синовима:

† Милану С. Јоксимовићу,

бив. писару Нчел. Окр. Пожаревачког и рез. арт. поручнику двадесето-годишњи и

† Милутину С. Јоксимовићу

бив. пошт. кондуктеру мало-годишњи, у суботу 24 овог мес. у 10 (десет) сати у овд. саборној цркви.

Моле се пријатељи другови и познаници да присуствују овом тужном помену.

ЛИДИЈА МАЈДЕЉ

вратила се из бање и преселила свој Зубни Атеље у нову зграду Стојадина Матића абације улица Кнеза Лазара

поред Трговачке Банке.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 76 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 25. СЕПТЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе: из гармонда од речи 0.50 дин. из циклера од речи 1.50 дин. за прилослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишшву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Витештво господина Давидовића

„Народна Трибуна» у броју од 18 септембра донела је уводни чланак »После изборних успеха демократске странке». у коме овај успех приписује заслугама господина Давидовића, који је свих избора више него икада раније, подизао смело свој глас противу изборног насиља и терора.

»Трибуна» вели, да је народ на бућкање претње г. Вукићевића и „витешке“ протесте г. Давидовића, 11 септембра достојно одговорио, јер су тога дана радикали изгубили 30 мандата а демократа се дупло повећало.

У прилог истине, — да је радикална странка ових избора изашла са минусом од 29, а не 30 посланика због међусобних размирица међу првацима, због терора и притиска власти, који је примењиван само према радикалима, док су демократи сејали и несметано радили шта су хтели, — писац односног чланка у »Трибуни“ успех демократске странке приписује »витештву» господина Давидовића.

„Али, ђаволји срећу губи», па и у овоме чланку, писац његов, сметен како га је Бог свесловио, заборавља шта је напред писао, па у истоме чланку вели: „Противници радикалске странке треба на раце и рукама и ногама, па и у бућке г. Вукићевић буде на челу сваке изборне славе. Ова ће друмови пожелети радикале али ових више бити неће“.

Ова помућеност аутора чланка »После изборних успеха демократске странке», намеће питање шта је истина а шта даље? Да ли за успех демократа, а неуспех радикала треба захвалити „витештву“ г. Давидовића или г. Вукићевићу, за кога противници радикала треба да желе, да буде на челу сваке изборне славе?

Кад је реч о витештву г. Давидовића, нека нам је допуштено најавити да у добу владавина реакционарних режима: Николе Христића, Радивоја Милојковића, Владана и Цанцар Марковића, када су радикали прогоњени и окивани, витештво господина Давидовића, остало је незапажено, и кроз најзапаженији политички микроскоп није се могло сагледати, а сада се састоји у томе што омиљену упућује у лево, у место да је саветује да ради.

Ако коме припадају заслуге за успех демократске странке оне се имају приписати тактици г. Др. Воје Марковића, амбицијама, заблудама и наивности г. Вукићевића, а никако „витештву» г. Давидовића, по коме би демократи једва имали око 20 посланика.

Политичари се могу делити на добре и рђаве. У прве се убраја г. Др. Воја Марковић, а међу другима најважније место заузима г. Давидовић. Ово су утврдили и прошлост и садашњост.

Господину Давидовићу се за сада има уписати у заслугу не „витештво» него то што се стара, пуштава политичка проза, декламације о слободама и демократизму, дижу као плима у нама и око нас, претећи да нас преплави до очију и до мозга, те да у слепилу изгубимо пут којим треба да гредимо, и да у лудилу заборавимо оно, што је било, што се збива код нас и око нас.

Старо плаштоумље, партиска саможивост и тесногрудост помоћи ће нашу у нама, благопарења »витештву» г. Давидовића.

Raul.

ОСМАТРАЧНИЦА

Као метеор упаде код мене на осматрачницу један сељак, управо партиски »прван“ из околине са речима:

„Ја редовно читам твоја „Грађанина“ у коме се пише о свему и свачему, па и о нашем селу које се представља као несрећно, глупо и невољано, али имамо избора, па ти о њима ни речи не написа, нити нам указа како и за кога треба да радимо и гласамо. е сам помислио да стара и некада ратоборне Раул, више и не постоји. Ето, дошао сам код тебе као твој стари партијски пријатељ, да из твојих уста лично чујем, зашто си ућутао“.

Кад сам се већ толико потрудио и заинтересовао за узрок мога ћутања кратак и кажем ти ово:

Дошао сам до уверења да се народ у своме политичком опредељивању не руководи по писању новина нити тежи да му кандидати и изабраници буду људи достојни народног поверења. Има изузетака, али су они ретке, јер народ обично цени кандидате по убојним цеп, а не по карактеру и тежини мозга. Паклић и пола убедљивији су и јачи од најумнијег писања по новинама, па се зато нисам хтео овога пута мојим писањем наметати за саветника, уверен да народ савете без пара не прима.

Народ је куглицама многим кандидатима опрао образ, сада има нужност да им напуни цеп, тачније, да стоструко врати што је узео.

Мој се пријатељ почеша, па без збогом оде са осматрачнице.

Raul.

СА ПАРАСТОСА и СЛАВЕ

Удружења резервних официра и ратника

На дан 15. Септембра, тек. год Удружење резервних официра и ратника у Пожаревцу прославило је на свечан начин своју славу „Дан пробоја Солунског фронта,« уз учешће овдашњег чиновништва и корпорација,

Удружење сматра за дужност да путем јавности не остави незапажено услуге, доброту и заузимање појединих приватних лица, друштва и корпорација који су својим учешћем, заузимањем и прилогом дали могућности Удружењу да своје красно име прослави на свечан начин и на опште задовољство свих присутних.

За разан покпон у натури Удружење изјављује своју особиту захвалност г.г. Љуби Рабровићу, Ђури Цветковићу, фирми Бајлони и Синови; Жики Цицићу; Димитрију Младеновићу, Светозару Врбановићу; Бо-

жидару Милошевићу; Драгојлу Филиповићу, Алекси Младеновићу; Радомиру Живковићу; Алеши Костићу; Добрици Матовановићу, Тодору Тирувији; Драги Милосављевићу; Марку Мојсиловићу? Димитрију — Мити Новаковићу; Чедомиљу и Несторовићу, Анђелији и Пејићу; Антонију Марковићу — Дојчету и Даринки Вељковић, свима овд.

Исто тако Удружење нарочиту хвалу одаје г. Велимиру Пауновићу, секретару Духовног Суда, на одржаном говору у саборној цркви о значају наших бораца за ослобођење и уједињење а то Удружење чини тим пре што се је г. Пауновић једини нашао на Удружењу изаћи на сусрет да овај говор одржи, мада је се Удружење благовремено обраћало за то старијим и познатијим свештеним личима.

Оно што удружење нарочито жали и што јако у очи пада то је, да овом гужном али светом параћосу није присуствовао Његово Преосвештенство Епископ Браничевски г. Митрофан, као ни чланови Духовног Суда, мада су сви и позивницом били позвати.

Оно што Удружењу најтеже пада то је, што је овдашња команда војске тога свечаног дана определила занимање као у обично радно и са једном скромном десетином војника, тек да није без икога, одана почаст хиљадама оних који славно падоше да би ми могли данас овако комотно живети и ширити се.

Велико признање и захвалност Удружење изјављује свештеницима г. г. Божи Илићу пароху осипаоничком; Павлу Поп Ристићу, пароху лучачком; Влади Вучковићу, пароху брадарачком; Велимиру Пауновићу секретару духовног суда и ђакону Живојину Арсићу, који су на поштовања према нашим борцима и пажње према Удружењу приликом парастоса и сечења колача чиноделствовали. Нарочито је за похвалу патриотска гест свештеника са села, који нису жалили труда да овом парастосу лично присуствују, док су њихове топлије овдашње колеге марио препебегле и парастос и славу тога великога дана!!

Исто тако Удружење захваљује: Црквеном певачком друштву „Бранитево“, које је приликом парастоса и резање колача на јектеније одговарало, као и осталим друштвима и корпорацијама који су својим присуством у цркви овај помен увеличали.

На крају Удружење топло захваљује: г. Штерији Аверову хотелијеру овд. који је Удружењу бесплатно уступио своју салу где је прослава обављена, и тако исто и г. Адолфу Анђу, кинематографу овд. који је Удружењу стављо на услугу свој биоскопски апарат те су дате две представе у корист удружења.

Управа.

ПИСМО

Упућено свима народним посланицима округа Пожаревачког од стране Суда општине Пожаревачке.

—:—

Г. Посланиче,

Врло добро познато Вам је, да је Држава до сада учинила врло мало — или тачније речи није ништа учинила, за Пожаревац и област Пожаревачку.

Зато је овај суд 20-VIII-1927. г. под Бр. 1455, упутио писмо Министарству Народног Здравља и молио да се једном приступи подизању Обласне Болнице, за коју је још 1923. г. одборском одлуком уступљено Државна кмаље звано »Дудара« — у вароши Пожаревцу.

Министарство је под Бр. 39361. 5-IX-1927 г. одговорило: да су свакад у буџету редуциране суме предвиђене за грађење болнице, али да је „Министарство унело у предлог буџета за 1928-29 год. зидање болнице у Пожаревцу».

Кад је то учињено, сад стоји на Народним Посланицима округа Пожаревачког, да **поради**те да та сума остане у буџету и одобри се, не да се тај штедњи и брише нета.

Ми Вам скрећемо пажњу на то, сматрајући да немамо потребе говорити ни реч коју у корист ове ствари, пошто смо уверени да сте свесни колика је потреба за ово, као и да и сами треба да се заузмете да се овом округу обрати бар колико толико пажње.

Председник општинског Суда:
Мих. П. Крстић

Деловођа,
Драг. Мидић.

Вести

Обласна скупштина. — Обласни Одбор на седници од 18 ов. мца одлучио је да се на дан 30 септембра т. г. сазове обласна скупштина, на којој ће се решавати:

1. Уредба о претварању пољопривредне станице у Државну пољопривредну школу, а по захтеву Министра Пољопривреде.

2. Уредба о изградњи железница у пожаревачкој области, и

3; Предлог Обласног Одбора о набавци материјала и алата из Немачке на рачун репарације, а на по злози досуђене ратне штете области пожаревачкој.

Др. Воја Марковић у Летњиковцу. — Господин Др. В. Марковић, Министар Иностраних Дела, провео је два дана у Летњиковцу. При повратку за Београд, задржао се кратко време у Пожаревцу, где се је састао са господином М. Марјановићем, нар. посл. Мих. Крстићем председником општине и осталим пријатељима.

Пожаревачки Дерби трка са изложбом грла одржаће се данас 25. тек. мца на Михаиловцу у Пожаревцу. Као новина за Пожаревац биће једнокопрежна касачка трка (чезе). Почетак изложбе у 8 часова а трка у 14·30.

Куповина сена. — Командант Тимочке Дивизијске Области, тежећи да се гарнизона снабдевају са сеном и сламом на својих непосредних околина и искључиво од сељака, Дивизија је ових дана повећала цену сену и плаћа килограм сена 1·20 (један дин. и двадесет пара) у Зајечару Књажевцу, Кучајни и Пожаревцу.

Г. Михаило Пупин поклонио је Народном Музеју милион динара — Наш познати светски научник, велики добротвор Привредника и чланове Патроната Привредничких добротвора г. Михаило Пупин, професор Универзитета у Америци поклонио је пре Привредању 100.000 динара а ових дана Народном Музеју у Београду милион динара. Г. Пупин је изразио жељу да се од новца образује један фонд, који би био употребљен за публиковање необјављених историјских списа, нарочито наших старинама којих има врло много. Фонд ће носити име Фонд „Михаила Пупина“. Фондом ће управљати Народни Музеј. Г. Пупин је већ послао пола милиона динара, а другу половину биће примљена у току ове године. Интерес који се добије на овај новац биће употребљен на издавање поменутих списа, тако да ће основни капитал фонда увек бити милион динара.

Г. Пупин је један од највећих добротвора нашег Народног Музеја. Он је за Музеј до сада откупио неколико слика у оригиналу од најпризнатијих сликара. Та откупнина прелази пола милиона динара.

Од уредништва. — На белешку »Поскупљење живота“ у 75 броју „Грађанина» Уредништво је добило исправку од суда општ. града Пожаревца, која ће у идућем броју доћи, јер нагомиланост материјала спречила је да у данашњем броју изађе.

Стране вести

Америчка унија не прима наше исељенике. — За минулу квотну годину 1926/27, која је свршила 30 јуна т. г. исцрпљена је наша квота за Сједињене Државе Северне Америке потпуно издањем петпуког броја квотних виза са стране америчких конзулата у нашој земљи. Према томе не ће ове године моћи поновити приговора да би остали неки квотни бројеви неискоришћени кривњом наших исељеничких власти.

Колико особа ради у Петроградској штампи. — Према најновијем попису живи данас у Петрограду 2.500 новинара од којих је стално запослено њих 1.800 а осталих 700 новинара живи се од посла.

Љубимац чешког пјесца. — Ових је дана у Прагу свршио своју 65 годишњицу чувени чешки песник Богдан Захрадник Бродски, Брат Исидора Захрадника првог председника чешке православне општине. Г. Захрадник је такође сарадник православља и верни пријатељ нашег народа. Желимо му да буде још још љета здрав и срећан!

Пошиљке за Русију. — Од 1. новембра моћи ће се слати за Русију и пошиљке са литературом публикацијама и модним журналима и то под снотом, као штампане стварн, за приватна лица. Ако се шаље само по један примерак, неће требати никакве дозволе, али за пошиљке са већим бројем примерака мора се претходно извештавати дозвола.

ВЕРИДБЕ

Г-ја **Костадинка**, сестра Г. Никодије Димитријевића, трг. из Ћуприје и **Слободан Јанковић**, књиговођа Пожаревачке Задруге за Међусобно Помагање и Штедњу, — верени 18 овог месеца. 2—2

Огласи

ХИГИЈЕНСКИ ОДЛИЧАН **СТАН** Има за издавање код **Чеде** учитеља

ПРОДАЈЕМ

НА ОВД. ЗЕЛЕНОЈ ПИЈАЦИ првокласног **пириног лука** од 10 килограма на више по динара 3·20 килограм

Кромпир розе крупан од 50 кила на на више по динара 2,— килограм.

1—3 ВАСА САКЕЛАРИЈАДИС

Оглас

На дан 3 октобра 1927 год. пре подне одржаће се у канцеларији Бранићевчког Духовног Суда

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА

ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОД ТРОГОДИШЊИ ЗАКУП ВОДЕНИЦЕ МАНАСТИРА ВИТОВНИЦЕ,

постојеће на реци Млави у атару општине варошице Петровца, а према условима који се могу видети и прочитати у Судској канцеларији.

Почетна цена лицитације је 42.000 (четрдесет и две хиљаде) динара за три године.

Права и обавезе за купопродаја и закупца по правном послу из лицитације важиће од дана одобрене лицитације. А време закупа ће трајати од дана потврде уговора па до истека три године.

На име кауције положиће се 10% од вапилицитиране суме и по пола у готову т пола у хартијама од вредности.

Из канцеларије Духовног Суда Епархије Бранићевске 19 септембра 1927 год. Бр. 8083 у Пожаревцу. 1—3

МОЈА ЖЕНА ДРАГА напустила ме је још новембра месеца прошле године, одневши сво њене ствари и сада живи код њеног оца Влајка Илановића у Батинцу, те према томе престао је наш заједнички однос њеним узроком, зато стављам свакоме до знања да јој нико ништа не даје на мој рачун, јер исто неће и ја сам дужан плаћати никакве трошкове које је причинила од дана престанка нашег заједничког живота, па било то и код власти или других установа.

Божидар Будимировић
из Брежана.

ДУЂАН у коме је до сада била посластичарница прико пута Парка излајем под кирију Обратити се. Стевану Лавреновићу код »Делиграда«

ИЗГУБЉЕНО меначко право за општинску пречинску под бр. 8394. од 2. новембра 1926 год.

Ко га буде нашао моли се да га преда доле потписатима, од којих ће добити награду.

Радован Стокић
Радисав Божић
Ђура Михаиловић

ПРОДАЈЕМ

сав ловачки прибор, као: пушку, кора и друге ствари по врло јефтиној цени,

Воја Цветковић
Косовска ул. бр. 87.

ДРВА ДРВА

НЕ КУПУЈТЕ

За зиму док не погледате у дрварни
ИЛИЈЕ БЕЛОСАВИЋА и СИНА
јер су јевтина и прокласна а има и за сиротињу на кило. 1—5

Пробајем Бачву

Од 3000 литара
ДУШАН ПАУНОВИЋ
Урошева 16. Горња Мала.

АДВОКАТ 3

Драг. Ранковић

до сада народни посланик
поново **ради све адвокатске послове**

ГВОЖЂАРСКА РАДЊА

Бајкић и Карамарковић
В. Градиште

треба два млађа помоћника. Ступити могу одмах. 3—3

СТОВАРИШТЕ

Крављеловачке Буковичке Киселе воде.

Увек свежа иста је јача и боља од свих других минералних вода.

Продаје на веће и мање Бакалска радња
5—6 Ђорђа Ж. Јовичића

ИНСТАЛАЦИЈЕ

електричног осветљења по најнижој цени врши

ЕЛЕКТРО ТЕХНИЧКА РАДИЊА
АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА
1—3 Пожаревац.

РОД ВИНОГРАДСКИ ПРОДАЈЕМ

Грожђе је већином виноско. Берба по споразуму са сопственком.

Александром М. Трифуновићем
3—3 трг.

ПОД КИРИЈУ

Старом стечајне масе на дан 28 тек. мес. даваће под кирију два дућана Јована Хаџића, механџара овд.

Дућани се дају под кирију само за месец дана.

Изнајмљивана кирија плаћа се унапред.

ПРИРОДНО СИРЂЕ

12 килограта јачине за топљење паприке 1 литар 6 динара према још три литра воде.

Добија се у бакалској трговини
5—6 Ђорђа Ж Јовичића.

ОБЈАВА

Непокретно имање масе пок. Љубише Стојојевићке — Тамбурашеве, биш. из Крагујевца: путем јавне лицитације издаваћу под једногодишњи закупом 1927—1928 год.

Лицитацију ће држати 2 октобра ове год у овд. варошки у кафани зв. Велика Србија" код парка.

Издаваће се под закуп следеће имање:

1; Земља зв. „Меминац» поред свилајначког пута, у величини по списку масеног пописа 88 хектара и 95 ара;

2, Њива бивша баштована, поред Мртваје; у величини 8 хектара и 5 ара;

3; Врбак са ливадом на Мртвају, у месту зв. „Кључу", у величини 1 хектар и 73 и по ара;

4; Други врбак на Мртвају у „Кључу" у величини око 50 ара:

5; Башта иза бивше овд. војне болнице у величини око 20 ара; и

6; Њива бивши виноград у овд. варошком брду, у величини око 35 ари.

Земља зв. „Меминац» издаваће се парцелисано у парцеле, свака од по пет хектара. Остало имање, издаваће се свако за себе и то цело.

Закупна цена лицитираће се по хектару и по свршеној лицитацији, закупци ми полажу одмах једну трећину закупнине, а остатак по одобрењу лицитације од стране првост. суда.

Септембра 1927 год.
Пожаревац.

Заступник масе,
Владимир П. Николајевић
3 адвокат.

НУДИ СЕ ШОФЕР

код приватне куће или на такси за рад. Кола возе сваку врсту.

Јавити се уредништву „Грађанина."

ЛУКА ЦРНИ имам на продају. За цену обратата се Стањку Лунгићу, члану фирме Лунгић и Јанковић, трг. овд. 2—3

Соколско Друштво у Пожаревцу

одржаће у недељу 25 септембра у 10 час, у сали Обласног Одбора

ВАНРЕДНУ СКУПШТИНУ

ради бирања нове управе.

Моле се сви чланови да неизостављо дођу. Управа.

ОБЈАВА

СТАН са две собе и кујном преко пута парка на Цветном тргу, издаваће се под једно-годишњи закуп од 15 октобра т. г. до 1 новембра 1928 г.

Лицитираће се у црквеној канцеларији на дан 25 септембра т. г. од 4—5 часова по подне. Кауција 300 дин. Кирија се плаћа месечно унапред. Услови на дан лицитације, а важиће кад је виша власт одобри.

13 септембра 1928 год.
Пожаревац.

Управа цркве
Св. Оца Николаја
3—3 у Пожаревцу.

Љубитељима

ЦВЕЋА И ВОЋАКА

После прве слане отпочећу продају калемљених ружа првокласних, воћака разних, украсног биља: белих Јаворова, Туја од 50 см. до 1·30 м. висине.

Цена: руже 15 дин. комад; јаворови 5—10 дин., тује 15—40 динара.

Розмарина за сватове у свако доба. Разно цвеће у саксијама из стакларе у свако доба.

Лимунова калемљених од 20—25 динара комад.

С поштовањем
2 ИВАН ИЛИЋ, Жупска 38.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња. ЈЕДАН НОВ ДРЕШ од 5 коња и ЈЕДАН ТРАКТОР »Фордсон.«

Воја Гајић
5—6 — Мали Воја. —

СВЕЖЕГ ТЕЊ-БУТЕРА

са пржањог мања Веље имаће стално у колонијалној радњи

Радомира Живковића,
5—6 (зграда Окр. Банке.)

Потребује ВЕЋИ БРОЈ радника фабрика вештачког цвећа. Јавити се у фабрици.
3—3 ФАБРИКА „ФЛОРА"

ПРОДАЈА ГРОЖЂА

Целокупан род из мог винограда преће моја од пок. Давида Ј. Селимкића, продајем,

Понуде слати потписатом.

септембра 1927.
Петровац.

Драг. Д. Селимкић,
3—3 Управник Млавске Штеционице

СОБА КУЈНА И ШУПА издајем од 1 октобра
Св. Савска 15. Матеја Костић

Овлашћено Електро Предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

Краљева ул. 23.

Ради све електричне инсталације најсолидније и по солидној цени. Препоручује побор електрични материјал, као и најбоље сијалице **ОСРАМ.**
2—6

ЛИДИЈА МАЈДЕЉ

вратила се из бање и преселила свој Зубни Атеље у нову зграду Стојадина Матића абаџије улица Кнеза Лазара поред Трговачке Банке.

ГОСПОЂИЦА, говори немачки, српски, вешта свим рачунима, писмену латиницу тражи место као благајница или у каквој канцеларији.

Моли ми упитати Жељезничка 38. 1—2

СТАН са 6 одељења у Железничкој улици издајем под кирију.

Виђети се може сваког дана од 10—12 часова пре подне.

2— ДАРИНКА СТ. БЕЛОСАВИЋ.

ПРОДАЈЕМ МОЈ ВИНОГРАД

У варошком брду, а засебно грожђе у њему.

Купци треба пре бербе да виде сорте и квалитет грожђа у винограду.

Илија Н. Ђорђевић
4—5 адвокат.

КУЋУ и ју ваше старе цркве, Хајдук Вељкова ул. 24 са 3 одељења: 2 собе предсобљем и шпајзом, засебна авлија — излазем под кирију од 1. октобра.

Упитати у истој кући.

3—3 Даница Стојковићева

ПРИМИО БИХ неколико ђака на становање са храном и без.

Обратити се преко пута дућанчаре „Стег» до кафане »Булевар».

Стојан Јанковић
2—2 Народна кућа

ЗАТВОРЕНО ЗЕМЉИШТЕ

у »Јеремином пољу« са КУЋОМ и ДОЛАПОМ за вађење издајем под закуп од 1. октобра ове године. За цену и услове упитати

1—2 Девну Вл. Вучковић.

ПОД КИРИЈУ ИЗДАЈЕМ део горњи спрат више моје апотеке од 1-ог октобра где је седео г. Мика Милошевић

Свет. Д. Кузмановић
5—5 апотекар

Ново отворени
МОДЕРНИ КРОЈАЧКИ САЛОН
МУШКИ И ЖЕНСКИ

Примам на израду свих врста мушког одела као и женских хаљина, костима, мантлова и зимских капута по последњој моди. Цене солидне.

Радња се налази у згради хотела „Српска Круна."

С поштовањем

Славко Арсић, — кројач.

Потребујем ученике-це.

Ожалошћена породица *Милосава Мирковића* трг. овд. обавештава рођаке пријатеље, да ће давати полугодишњи парастос своме милом и никад незаборављеном

† Сави М. Мирковићу

студ. права

у четвртак 29 овог месеца у 10 и по часова у овдашњој старој цркви. Моле се рођаци, пријатељи и познаници да присуствују овом тужном помену. 3—2

НАЈЈЕФТИНИЈЕ

добићете у кући од 1000 кила па на више

КЛЕНОВНИЧКИ УГАЉ

крупан прве класе.

Поруџбине прима Трговачка банка у Пожаревцу.

Управа
1—4 Пожаревачког Рударског Акционарског Друштва.

„ШУМАДИЈА"

Прво Српско Друштво за осигурање и реосигурање у Београду.

Основано 1910 године.

ПРИМА СЛЕДЕЋА ОСИГУРАЊА:

1. Осигурања зграда, намештаја и робе против пожара.
2. За земљорадничке специјално врше тако звана паушална осигурања зграда, стоке, хране и покретности против пожара.

Евентуалне штете исплаћује кулантно и тачно.

3. Осигурава све транспорте железницом, реком и морем. Осигурана поштанске пакете.
4. Осигурава ралье и стаклове против пожара и лома стакла.
5. Осигурава уз најповољније услове против несреће на железницама.
6. Осигурава разноврсне житове, ергелице и аутомобиле.
7. Врши осигурање живота по различитим и врло практичним комбинацијама, које одговарају разним професијама и материјалној могућности лица за осигурање.

Нарочито скрећемо пажњу на осигурање живота до 10.000 динара, без лекарског прегледа, т. зв. народно осигурање.

Родитељима препоручујемо нарочиту тарифу за осигурање мираза женској и капитал мушкој деци.

„Шумадија" има врло подесне тарифе за осигурање пензија и рента, као и за узајамно осигурање.

Захтевајте сасвим необавезно за све, за вам стално на расположење проспекте и сва потребна упутства за осигурање.

Сва писмена и усмена обавештења даје: овлашћени пуномоћник „Шумадије" за Пожаревац и околину

ПАВ. П. ЛИТВИНСКИ,
— књиговођа Пожаревачке Мисларске Задруге.

У згради „Гранд Хотела"

Кројачки салон
Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 4

У згради „Гранд Хотела"

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 77 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 29. СЕПТЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на пипера од речи 1·50 дин. за прилошено од речи на гарнонца 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ОТАЏБИНА ИЗНАД СВЕГА

Човек својим разумним мозгом превазилази сва остала жива бића која живе на кугли земљиној. Зачетци Отаџбине су првенствено у породици, па даље у свим члановима њеним по племену и језику.

Треба бити заслепљен роб предрасудама, па не схватити, да се научном проучавању животиња утврђује, да су многе животиње узвишеније од већине људи у погледу јачине осећаја симпатије и дужности, као и у погледу љубави међусобне и супружанске верности На. пр. код извесних мрава и папагаја. Код друштвених инсеката, као што су мрави и пчеле са њиховом заједницом тако паметно — несравњеним устројством и тако утврђеном срећом на основи, не великога мозга, већ нагоном, као и осећање друштвене дужности, опште љубави искључујући све што је лично и посебно.

Један мрав или једна пчела воли, тако рећи, само скуп својих другова. Они се не жртвују за појединце, него само за своју заједницу. Све ово може да служи за очиту пример.

Нарочито да истакнемо, да пчеле, те Богом благословене радилице и мученице, увиђа се код њих необична одданост и љубав према извесним члановима у заједници. Јер радилице иду у смрт, умиру од глади или их непогоде косе да само изврше своју дужност према матици и трутовима док су им потребни, а у јесен расчисти са њиме као са шкотчинама.

Кошнице су пчелама, а мравињак мравима заједничка отаџбина.

Сад ставимо сваки себи питање: како наш велики мозак развија осећање симпатије међу својим члановима који су се упрузнили под једним кровом кога Отаџбином називају? — Где нам је она свеопшта љубав грађанска која треба да нас споји и сложи на заједнички рад за опште добро?

— Ушла се расточника наша идеална љубав; у брачне парнице и кавгане завове!

Какво нам је међусобно устројство и где нам је утврђено срећање и узајамно осећање друштвене дужности: у постајама жандармеријским и, како смо отпочели, доживећемо да ће исте премашити све културно просветне установе — да смо весели!!.. Нажалост и на жеље јадс наше пчеле су нас са њиховим животињским нагоном — премашили!...

Пред овом, за нас, неоспорном истином хтели не хтели, правити морамо па свака опажања која струје на све стране како у палатама великашким, тако исто и у колебима скромњачким, — проналод је нашег сакатог домаћег васпитања, које васпитање, и поред великог нам мозга, пуца као разбијен брод на таласима бесне пучине морске са својим васпитаницама обојега пола уз прилог моћ наше опште људске покварености разбацајући их тамо, амо: остали или не, исправили или не, срећни били или не, савесни били или не, добри били или не, поштени или не, разбојници или не, голи били или не, спремни за живот или не, хумани били или не... Најзад после свега овога: Закон крајности пружа сваком судбину по општој злој навици више него што је нагонског порекла. — А целом овоме хаосу резултат је опште незадовољство!

По научном проучавању које нас не може ни у ком случају оправдати, утврђено је да извесан проценат животињског нагона појављује се и у нашој јадној души; — напротив он би се дао убрзати и не би био онако зверски, кад би и код нас домаће и школско васпитање било на овој висини, које васпитање, својим одгајеним врлинама облагорођује срца и буди човечности толиким срећним породицама на овој земљиној кугли, пак нас, и које култ просвете и образованости начим не окрвави.

Где се врлина и племенитост угушују у корову незаконитости и у закулисним смицалицама, а њих на форуму изводе кратковиди и тесногруди, не опажајући, ништа даље, да се формира читава фаланга и гуре у незавидљиви положај!!!... Плач и уздах неће помоћи онако исто као што није помогао Израиљу кад је плакао на »рекама вавилонским»...

Где се срећност утврђује трагичним сценама одиграним у Шлезвигу, на Дрвеном мосту, — а партизанлук на Колубари, у Мелници и другим местима — преседан је готов!...

О љубави, томе најузвишенијем дару кога нам небо даде — она је страшно осакаћена. Брат на брата диже руку, најмањи интерес међусобни завади рођену браћу и створи од њих непомирљиве крвнике. — А шта да речемо о човечанској љубави? — Где у свакоме човеку треба да видимо брата и друга из чега би се развило опште осећање пријатељубља и заједничка дужност која воли к' општем добру и напретку.

Погледајмо доле к' југу, где непросвећени и некултурни живе хиљадама па и милијунима година у непријатељским нагонима — слично нашим странкама — свака за себе?! у непрекидној борби, дишући свога човечанскога осећања, да не само што се међусобно бију један другог воде у ропство, него их стављају на нечовечне муке и једу једна друге. Шта су они дивљи — криво је цело човечанство. Али на жалост зашто премазани културом просвећености у XX веку нису далеко одмакли од дивљака!?

Где се плотунима на пушчане цеви утврђује партизанство, где праскају непослане машине, тло на коме смо није утврђено!...

Јов С. Десимировић
парох в. црнићски.

Суд Општине Града Пожаревца
Краљев. Срба, Хрвата и Словенаца
Бр. 15809,
22, септембра 1927. г.
Пожаревац.

Уредништу „Грађанина"

У 75. броју »Грађанина", од 22. ов. мца изашао је чланак »Москупљавање живота", под подписом „Грађанин", у коме се износи, да се поскупљавање животних намирница осећа и „због многих прекупаца», који вештачки дижу цене овима». У чланку се даље говори да прекупци рано зором поседну све улазе у варош и све што нађе у варош откупе и на тај начин после на пијаци појављују се као једини продавци и продају намирнице по вештачки одређеним ценама.

Писац износи да страда и сама општинска каса, јер прекупци не плаћају пијачне таксе, као и да је раније општинска управа забрањивала прекупцима рад и да су они вршили тај свој непоштени посао кришом, а сада да прекупци раде несметано и отворено.

Цео напис именованог писца не одговара стварном стању.

Цене намирницама — живини и јајима управљају се према светској пијаци. У Пожаревцу постоје неколико фирми, које купују живину и јаја за извоз и оне, плаћајући максималну цену, одређују и цену, коју морају овдашњи потрошачи — грађани ове вароши — да плаћају.

Извоз живине и јаја из Пожаревца иде вагонима и то је на корист продаваца — сељака из целе околине. Општ. суд води рачуна и о раду прекупаца и о наплати таксе за општинску касу, придржавајући се закона.

Ако се писац „Грађанина" јави са својим потписом суд ће га и конкретним примерима уверити, да су општ. таксе од живине и јаја сада под овом општ. управом, у већем износу прикупљене и ако су таксе у пола мање него под ранијом управом општинском, када су те таксе биле дупло веће.

Прекупци у колико их има на овој пијаци, појављују се баш због тога што увек могу да продаду купљену робу, ако не потрошачима оно извозницима.

Писац чланка не би требао да замери тој сиротињи, на малој заради, која нема у овој економској кризи где друго да заради и себе да одржи.

Дужност је општ. суда и на пијацу одржи на високом гласу и омогући, у колико њему у надлежност долази, опстанак и сиротињем грађанству, придржавајући се закона.

Моли се уредништу „Грађанина» — да на основу Закона о штампи оштампа ову исправку.

Председник Суда
Мих. П. Крстић

Деловођа
Д. Милић

УРЕДНИШТВУ »ГРАЂАНИНА«
Пожаревац.

Пријатељски молимо уредништво »Грађанина," да на белешку о слави резервних официра и ратника у Пожаревцу, која је оштампана у прошлом 76 броју Вашег поштованог листа, а у којој је нападнут Духовни Суд заједно с Његовим Преосвештенством, Господином Епископом због неучествовања у слави; наводите ради правилног обавештења грађанства а нарочито уважених чланова овог удружења у наредном броју листа донети овај исправак:

Прошле године учествовали су на сеанси и Његово Преосвештенство, Господин Епископ и сви чланови Дух. Суда а председник је говорио. Ове године нису учествовали, ни писац белешке својим нападајем на њих због тога учинио им је можда и некотичну неправду, јер нису изостали ни због националне ни друштвене своје несвести, него што због важних разлога, које у интересу свог личног угледа, затим свог друштвеног и службеног положаја нису смели ни имати у виду, а које би разлоге и сам господин Председник Удружења Рез. Официра и Ратника могао знати или их се сетити, НИСУ МОГЛИ у овој лепој национално-пијететној слави учествовати,—

26 септембра 1927 г.
Пожаревац.

Са одл. поштовањем
прота Душ. Милановић
председник Дух. Суда.

ИЗВЕШТАЈ
са Изложбе и Трке
Дунавског Коло Јахача Кнез Михаило
За област Пожаревачку
Одржане 25 овог месеца.

Изложба.

На изложби награђена су ова грла:

I. група овогодња ждребад.

1.) Радован Стевић, М. Црнића Бесер; — 2.) Милоје Перић, Пожаревац — Вила; 3.) Јован Ђорђевић, из Бара — Вера; 4.) Светозар Марковић, Ореовица — Кидран; 5.) Чедомир Стојановић, Трњане — Верден.

II. група једногодња грла.

1.) Јован Вртовшек из Костолца — Голубица; 2.) Чедомир Манетић из М. Црнића — Гидан; 3.) Милош Рафајловић, из Пожаревца — Елфира; 4.) Војин Милојевић, Каманово — Зулејка и 5.) Милош Марковић, Ореовица — Вида.

III. група двогодња грла.

1.) Драгиша Влсић, Пожаревац — Монастир; 2.) Јован Вртовшек, Костолац — Бојко; 3.) Јован Јанковић, Топоница — Ласта; 4.) Јован Ђорђевић, Варе — Љубичевац и 5.) Живан Ивановић, Набрђе — Голубица.

Трке.

У ПРВОЈ ТРЦИ двогодих приплодних грла. Стаза 1.200 мет. победила су ова грла:

„Кармен," кобила дората, својина Милоша Рафајловића, из Пожаревца, добила је I. награду од 2.000 динара:

„Ђурђијанка," кобила алато-ждребаста, својина Саве Павловића из Бубушинца добила је II. награду од 1.000 динара;

»Брзан," пастув-дорат, својина Станојла Јовановића, из Пожаревца. добио је III награду од 500 дин.,

„Ђорђир" пастув дорат, својина Славка Тасића, из Петровца, добио је IV награду од 300 динара.

У ДРУГОЈ ТРЦИ трогодих приплодних грла — Пожаревачки »Дерби." Стаза 2.400 метара.

»Валдовић," пастув алат, својина Богдана Микића, из Пожаревца, добио је I награду од 5.000 динара;

„Тинка," кобила алата, својина Миливоја Миловановића, из М. Црнића, — добила је II награду од 2.000 дин.,

»Дворе," пастув-дорат, својина Ивана Стојадиновића, из Набрђа, добио је III награду од 1.000 динара.

У ТРЕЋОЈ ТРЦИ колска једнопрежна касачка (чезе). Стаза 4.000 мет.

»Драган," коњ мрко-ждребаст, својина Ристе Јовановића, из Сапаковца, добио је I награду од 2.000 дин.,

„Драган," коњ-дорат, својина Александра Обреновића, из Кисиџола добио је II награду од 1000 дин. и

„Ленка," кобила-дората, својина Лазара П. Васиљевића из Пожаревца, добила је III награду од 500 дин.

У ЧЕТВРТОЈ — Општа трка. Стаза 2.400 метара.

»Мица," кобила просечно дората, својина Нестора Илића, из Ореовице, добила је I награду од 2.000 динара.

„Бојко," пастув-дорат, својина Нестора Илића, из Ореовице, добио је II награду од 1000 дин. и

„Гојко," пастув-зелен, својина Славка Пантића из Бегања добио је III награду од 500 динара.

Вести

Позвати. — Обласни Одбор позвао је сва нова изабрана народне посланике области пожаревачке да буду присутни извредним седницама обласне скупштине, која се састаје 30 ов. мца, ради решавања важних послова, а нарочито питања изградње нових пруга у области.

Рад на државном буџету. — У буџетском одељењу Министарстви Финансија увелико се ради на спремању предлога државног буџета за 1928 и 1929, годину. Сва су министарства послала своје буџете, које сам Министар Финансија прегледа. Рад на предлогу буџета биће готов до 20. октобра.

Број инвалида у нашој земљи. — Према статистичким подацима у читавој држави има укупно 51.701 личних инвалида. Од тога отпада на Србију и Црну Гору 24.682, а остало на пречанске крајеве. Ратних уловица има 126.319. Од тога отпада на Србију и Црну Гору 50.707 уловица без деце. 33.970 са децом. Ратне сирочади има 29.437. Од тога отпада на Србију и Црну Гору 15.195. У читавој држави 228.122 лица примају инвалидску помоћ, а од тога броја у Србији и Црној Гори 140.618. За свете издаје се годишње 266.706991 динар.

Стипендија ђацима стручних школа. — По буџету Министарства Трговине и Индустрије има једна позиција од 350.000 дин. који се новац издаје као помоћ ђацима из стручних школа које потпадају под Министарство Трговине и Индустрије. Ова сума довољна је за 40 до 50 ученика највише. Међутим, ове године пријавило се за помоћ 115 ученика. Како смо обавештени, Министар Трговине и Индустрије сам ће узети ове молбе и пошто их буде разгледао, решиће коме има да добије помоћ. Ученици уметничких школа, који су се обратили Ми-

министарству Трговине и Индустрије за помоћ биће упућени за Министарство Просвете.

Допутовао. — Г. Мих ило Ан о вић — „Стари господин“, чувени народњак, члан матице, друштва за радиност, кортеш при свима ресторацијама и посланичким изборима допутовао је у Пожаревац, ради наплате купона по акцијама којих је приложитељ у неком броју.

Стране вести

У Немачкој нема места за филмске глумце. — Краљевски Генерални Конзулат у Берлину скреће пажњу мушком и женском младом свету, који би желе да нађе посла у Немачкој, а више за занимањима и у жељи за авантурама долази у Берлин да се напосли у филмским предузећима као глумац, да не треба да долази у Немачкој Ако претходно нису обезбедили ангажман код филмских предузећа, изложиће се највећим непри ликама у иностранству јер запослености не могу добити, пошто је та индустрија пренатрпана сличним покушајима и у самој Немачкој.

Несташица вагона у Мађарској. — Мађарски привредни кругови су озбиљно узбуђени питањем додељивања вагона у јесењској кампањи. Нарочито се упозорава, да државне железнице не располажу потребним бројем вагона за одвијање транспорта житарицама и кампању шећерне репе. Већ је прошле године несташица вагона била јако изражена и тешко се савладала. У овој години појачаће се ове потешкоће и стога се изражава, да мађарска државна железница неради ни за одвијање јесењске кампање и да поседује потребан број вагона у иностранству.

СПОРТ

С К „Радничк« — С. К. „Бунтиња« 0:0
Пожаревац. Смед. Паланка

У недељу 25 ов. м. гостовали су овд. Ф. С. К. Радничк и одржана пријатељска утакмица између горе поменутих клубова, и завршила се не решеним резултатом, мада су половином била гости надмоћнија, али по разним страна домаћи постају господари бољег поља.

Код обе стране имали су сигурне ситуације да постигну погодитке, али нису имали среће на голу. Код госте су се истицали сви осим десног крила, које био најгори на терену. Код домаћи сви су просечно били добри осим голмана који је нешто оклевао.

Судија Добар.

Смедеревска Паланка »Паланчанин«

ВЕРИДБЕ

Госпођица **Бранисла**, кћи Вукосава и поч. пуковника Драгутина Дулића, и гардиски поручник г. **Милан С. Бељић** син Јелене и поч. Светозара М. Бељића — ВЕРЕНИ.

Примање честитања 6—7 октобра код Дулићевих.

Г-ђица **Селена** кћи Г-ђе Драге удове Милана Л. Илића бившег свештеника из Пожаревца и г. **Никола Кошанин**, учитељ, син Г-ђе Драге и г. Живка Кошанина, возовође Државних Железница, из Београда — ВЕРЕНИ 21. септембра тек. године.

Честитања код Илићевих 9. и 10. октобра

Венчања

Г-ђа **Радмила Ивановић**, из Пожаревца и г. **Станимир Стефановић**, трг. из Пожаревца, — венчаће се 2 октобра ове године.

Скуп сватова: Топличина бр. 39.

Ићи ће се колима.

Огласи

КОШ у близини железничке станице који може да прими око три вагона кукуруза падајем под кров.

За погодбу обратити се уредништу.

КАФАНУ 1 РЕДА

са јелеком У ВАР. БОЖЕВЦУ издајем под повољу одмах.

За услове обратити се сопственику у Божевцу.

1—3 ЖИКА ЛАЧИЋ.

МОЈА ЖЕНА Ангелина

без икаквог датог јој повода, побегла је из моје куће, и покрала неке ствари, — отумарала непознато куда.

Позивам **АНГЕЛИНУ** да се врати мојој кући са опетим стварима, од данас, па за 15 дана. Неврати ли се, до означено доба, и не преда ми моје ствари, оптужићу је за дело крађе, и поништићу развод брака.

Осталим свима пријатељима и познаницима по знању, да **А н г е л и н и** нимало нашта на мој рачун не дају, јер учињено дуговање, без мога одобрења не признајем.

20 септембра 1927 год.
у Александровцу.

Радивоје Ж. Бранковић,
кафеџија из Александровца (пож.)

ПЕЛЦ НАЂЕН које изгубио нека се јави Железничка улица број 9.

ПОД КИРИЛУ

издајем ДУЋАН у коме је сада канцеларија г. Мих. П. Кретића, адвоката и председника општине.

Свет. Д. Кузмановић,
1— апотекар.

ДУЋАН у Табачкој чаршији издајем под кирију од 1. новембра.

Упитати
1—2 Перку Митровић,

ДВА ДУЋАНА на Цветном тргу погодни за канцеларије, издају се одмах под закуп. Цене умерене.

1—2 Милева Златичанин.

ДУЋАН на углу Дубровачке и Бранковог трга улице, у коме су до сада били г. г. Јаношевић — Јовановић издаје се од првог новембра т. г. под закуп. Цена умерена.

1—2 Милева Златичанин.

ЊИВА једног јутра у пркеном брду издаје се наполице.

1—2 Милева Златичанин, удова.

КУПУЈЕМО
БАЧВЕ ДРВЕНЕ ЗА ПИЋЕ
ко има за продају слободно да понуди
Новаковић и Живковић
1—5 (Табачка чаршија).

Извештавам пошт. грађанство

да сам отпочео рад у новој пекарници на дрварској пијаци. Бели хлеб продајем по **3·50 дин.** 800 грама, црни хлеб **3·50 дин.** килограм печен.

Израђујем КИФЛЕ и СЛАВСКЕ КОЛАЧЕ по повољној цени.

С поштовањем

Јован Стојимира Стошића,
3—3 хлебар.

ОБЈАВА

Непокретно имање масе пок. Љубице Станојевићке — Тамбурашево, бив. из Крагујевца: путем јавне лицитације издаваћу под једногодишњи закуп за 1927—1928 год.

Лицитацију ћу држати 2 октобра ове год у овд. варошки у кафани зв. Велика Србија“ код парка.

Издаваће се под закуп следеће имање:

1; Земља зв. „Мемиинац» поред свилајначког пута, у величини по списку масеног поднов 83 хектара и 95 ари;

2, Њива бивша баштованик, поред Мртваје; у величини 8 хектара и 5 ари;

3; Њрбак са ливадом на Мртвају, у месту зв. „Кључу“, у величини 1 хектар и 78 и по ара;

4; Други њрбак на Мртвају у „Кључу“ у величини око 50 ари:

5; Башта зва бивше овд. војне болнице у величини око 20 ари; и

6; Њива близи винограду у овд. варошком брду, у величини око 35 ари.

Земља зв. „Мемиинац» издаваће се парцелисано у парцеле, свака од по пет хектара. Остало имање, издаваће се свако за себе и то цело.

Закупна цена лицитираће се по хектару и по свршеној лицитацији, закупци ми полажу одмах једну трећину закупнине, а остатак по одобрењу лицитације од стране нрвост. суда.

Септембра 1927 год.
Пожаревац.

Заступник масе,
Владимир П. Николајевић
4 адвокат.

СВЕЖИ ТЕЈ-БУТЕР

са државног имања Бељс имаће стално у колонијалној радњи

Радомира Живковића,
6—6 (зграда Окр. Вишке.)

ХИГИЈЕНСКИ ОДЛИЧАН код Чедо учитеља **СТАН** Има за издавање

ПРОДАЈЕМ

НА ОВД. ЗЕЛЕНОЈ ПИЈАЦИ првокласног **црног лука** од 50 килограма па на више по динара 3·20 килограм

Крмпир розе крупан од 50 кила па на више по динара 2,— килограм.

2—3 ВАСА САКЕЛАРИЦИС

ТРАЖИТЕ СВУДА
НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР
ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задруси сем тога може се увек добити: гарантовано чисто крављe млеко, кисело млеко, Јогурт, Милерам Оберс, сир за мешење. Сиреви: Империјал, Пивски, Трапист, Качкаваљ.

Обрањено млеко 1 дин. литер. Сурутка 1 дин. 5 кгр. Роба увек свежа и гарантирано чиста. 3—3

МЕД

БАГРЕМОВ и ЛИПОВ купујем сваку и већу количину.

Бакалска радња
3—6 Ђ. Ж. Јевтић

Оглас

На дан 8 октобра 1927 год. про поцне одржаће се у канцеларији Бранићевчког Духовног Суда

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА

ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОД ТРОГОДИШЊИ ЗАКУП ВОДЕНИЦЕ МАНАСТИРА ВИТОВНИЦЕ,

постојеће на реци Млави у атару општине варошице Петровца, а према условима који се могу видети и прочитати у Судској канцеларији.

Почетна цена лицитације је 42.000 (четрдесет и две хиљаде) динара за три године.

Права и обавезе за куподавца и закупца по правном послу на лицитацији наступиће од дана одобрене лицитације. А време закупа ће трајати од дана потврде уговора па до истека три године.

На име кауције покаже се 10% од изалицитиране суме и по пола у готову т пола у хартијама од вредности.

Из канцеларије Духовног Суда Епархије Бранићевске 19 септембра 1927 год. Бр. 8083 у Пожаревцу. 2—3

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ И КУЋУ

У СЕЛУ ЛУЧИЦИ.

За погодбу обратити се мени Косовска улица број 64 у Пожаревцу.

Атанасије М. Живковић,
3—3 трговац.

КАФАНУ

са магазом, подрумом и пекокупним једиком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова-дана. Мита Митровић.
6 кафеција.

ДУЋАН у коме је до сада била посластичарница преко пута Парка издајем под кирију Обратити се. Стевану Лазаревићу
2 код »Делиграда«

СТОВАРИШТЕ

Врањеловачке Буковичке Киселе воде.

Увек свежа иста је јача и боља од свих других минералних вода.

Продаје на веће и мање Бакалска радња
6—6 Ђорђа Ж. Јовичића

ИНСТАЛАЦИЈЕ

електричног осветлења по најнижој цени врши

ЕЛЕКТРО ТЕХНИЧКА РАДИЊА

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

2—3 Пожаревац.

ПРИРОДНО СИРЋЕ

12 хиљада јачмене за топљење пашњака 1 метар 6 динара према јачи три метра воде.

Добија се у бакалској трговини
6—6 Ђорђа Ж Јовичића.

ЛУКА ЛУЊИЋ има на продају. За цену обратити се Станку Луњићу, члану фирме Луњић и Јанковић, трг. овд. 3—3

АДВОКАТ 4

Драг. Ранковић

до сада народни посланик

поново ради све адвокатске послове

СТАН са 6 одељења у Железничкој улици издајем под кирију.

Видети се може сваког дана од 10 – 12 часова пре подне.

3— ДАРИНКА СТ. БЕЛОСАВИЋ.

У згради „Грна Хотела"

Кројачки салон

Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ЈЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 4

У згради „Грна Хотела"

ДРВА

НЕ КУПУЈТЕ

ДРВА

за зиму док не прегледате у дрвари

ИЛИЈЕ БЕЛОСАВИЋА И СИНА

јер су јевтина и првокласна а има и за сиротињу на кило.

НАЈЈЕФТИНИЈЕ

добићете у кући од 1000 кила па на више

КЛЕНОВНИЧКИ УГАЉ

крупан прве класе.

Поруџбине прима Трговачка Банка у Пожаревцу.

Управа
2—4 Пожаревач. Рударског Акционарског Друштва.

ГОСПОЂИЦА, говори немачки, српски, вешта свим рачунама, пише ћу латиницу тражи место као благајница или у каквој канцеларији.

Молим упитати Железничка 38. 2—2

Овлашћено Електро Предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

Краљева ул. 23.

Ради сва електричне инсталације најсолидније и по сезонској цени. Препоручује добар електрични материјал, као и најбоље сијалице **ОСРАМ.**
3—6

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња. ЈЕДАН НОВ ДРЕШ од 6 коња и ЈЕДАН ТРАКТОР »Фордсон«

Воја Гајић
6—6 — Мали Воја. —

ПРОДАЈЕМ МОЈ ВИНОГРАД

У варошком брду, а засебно грожђе у њему.

Ко ми треба пре бербе да види сорте и квалитет грожђа у винограду.

Илија Н. Борђевић
5—5 адвокат.

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ

Михајла П. Марјановића Пожаревац

потребан је **момак** помоћник калфа може ступити одмах.

Неутешна и несрећна супруга **Мица**, са девером **Савом** пуковником у пензији, зовом **Стојном** и **Даром** и осталом ожалошћеном фамилијом дајући: четрдесет-дневни помен своме милом, племенитом и никад непрежаљеном

† **Душану Р. Димитријевићу**

пуковнику у пензији

у оздашњој саборној (старој) цркви, у уторак 4 октобра у 10 часова, о чему извештавају, рођаке, пријатеље, другове и познанике и моле их да присуствују овоме тужном помену.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 78 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 27 ОКТОБРА 1927. ГОД XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе по гармонда од речи 0.50 дин на шпера од речи 1·50 дин. за прилозано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишгву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 8. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПАЗИТЕ ДОБРО!

Данашња влада састављена од радикала, демократске заједнице и клерикалаца поред свега тога што располаже довољном већином у парламенту, ипак нам по извесним појавама не даје наде, да ће бити плодна и дугог века.

Наш народ вели: „Не би им се ни чорбе у једном котлу намешале“, а ово се исто може применити на радикале и демократску заједницу, који представљају снагу данашње владе.

Између радикала и демократа постоји зла крв, која омета слогу, зближење и заједнички рад.

Док радикали истичу своје заслуге за народ и државу, потле им опозиција у влади све поручу бацајући им у образ грехове чак и кажњене.

Вођи демократске заједнице иду и даље, па на свима зборовима изјављују, да су демократи ушли у владу да униште корупцију, да поврате ред и законитост у земљи, да зајемче слободу и права свију грађана, што значи ни више ни мање до то, да су радикали ти који су створили и повлађивали корупцију, неред и незаконитост, и уништили слободу и права грађана.

Вођа демократске заједнице г. Давидовић јавно оптужује председника владе г. Вукићевића, који стоји на челу владе коалиционих странака, овај то подноси и трпи, баш као да га се ништа не тиче, шта г. Давидовић мисли, пише и говори.

„Самоуправа» орган данашње владе пише: »Противници радикалне странке запињу да најнелогичнијом политичком комбинацијама; јавни живот земље натерају на пут лудих експеримената. На том лудом послу упорно као мрав, ради садашњи шеф демократске странке.“

Код оваког стања ствари, садашње коалиране странке у влади, ради као и демократи потсећају на басну о човеку и змији, која се никад нису могли поред све добре воље помирити, гледајући: човек гроб свога детета, које је од уједа змије умрло, а змија пребијен реп свој, који јој је човек одбио том приликом.

Свака од коалираних странака носи по једну рану, које су међусобно себи нанеле, и под утиском тих успомена, рана, које вођа г. Давидовић разгребива и ноне наноси, не може бити заједничког рада и успеха.

Због свега овога, они који нам народ треба да нам добро што раде и за њиху на уму, да народ никада не сматра себе крвником. Заслуге и успехе често присваја себи, а поразе и неуспехе бележе у активу онога који га води.

Као широко и дубоко море што има своје ћуди, да буде мирно и бурно, тихо и опасно, тако је и народ ћудљив. Данас ти кличе: Живео, да би ти сутра викао „доле»! Данас те слави, а сутра те оптужује.

Водите рачуна о овоме господо: Вукићевићу; Давидовићу и Марковићу, јер од славе до пораза, од Олимпа до тарпејске стене, један је корак само.

Raul.

КОЦКАЊЕ

Код нашег народа веома је развијено коцкање. Скоро свака кафана, свако сумњиво место има своје сталне посетиоце, који са картама у руци желе да се обогате — да би тако као обезбедили себи и друштву, како се и без великог напора може капитал стећи. У прилог овога је и један део интелигенције, који заборављајући на своја дугогодишња школовања морално и финансијски помажу ове опасне паразите.

Многи ће наивно рећи да је картање поратно зло. Међутим такво резоновање није тачно. Истина је само да је морал после рата видно опао, али он никако није узрок демолисавању. Много већи грех у данашњој наставној методи, у политичком животу, у дубини наплежних. Уверио још да је картање за новац и законом забрањено. Ту онда не сме бити милости. А и један политичар, који жели да изгуби на картању само зато, да се покаже јак у изборним маневрима, нема оправданости пред законима. Исто тако по цену службе картају се поју они учитељи и наставници, који су нужни да се дају представе као озбиљни педагози.

Само је по гвозденог и правичне енергије надлежних нужно па да се од свога зла излечи народ. Исто тако је потребно да и просветници буду строго васпитног искуства и доброте. Заслуга би била велика, када би се противу картања свуда оштро говорило и радило. Драконска дисциплина у школи, честа предавања на часовима утицало би много на наставни јавни морал. Особито важи то за учитеље који имају баш овога пута најсветију мисију. Природно је да би читљење карташа учитеља и средњошколских наставника било у духу поменутог рада. Исто ово важи и за свештенике, за духовне пастире хришћанских стада.

Државни чиновник, који игра карте стоји осим тога пред строгим законом о чиновницима. Само једна јавна представка или тужба да је неко од њих карташ да је таквом чиновнику за навек запечаћена судбина. Онај министар, који би случајно штитио оваково лице, имао би велике непријатеље пред собом. Зато ако је који овакав, није толико тропика до њега, већ до оних који желе да напишу тебак хартије и залепе таксену марку, па да упуте тужбу министарству њезиној, природно, да се по томе и хитно реши.

Један начин коцкарства весело се наводи у варошима а још више у селу. Тако се често виђају младићи некада и у радним данима како беспослени бацају новац у вис и чекају срећу у добитку. То је иначе ситно али по нашиоце опасно коцкање. Само по који спремни жандарм по овим местима, па би за сваки излечени били сви они младићи, који желе да овако зарађују. Нешто ипак опасну тежњу за добит показују и она деца, која са клинкерима желе да добију које дугме или марјаш. Спремни и свесни учитељи су и против тога оплучни.

Напоследку велику би услугу учинили противу ширењу вешкарства и разна хумана друштва. Она би могли свим силама радити на овом важном пољу. Женска друштва нису данас незватна, она носе велики значај за добро отаџбине. Па и ђачка друштва могла би много поучнога и лепога дати. А и саме општине требају се трудити, да њихови грађани не буду данас картације а сутра попови и разбојници.

Стојимо пакле пред доста деликатним питањима. Ако се и даље пропуштају оваква друштвена зла онда се не треба чудити, што је криминалитет код нас ужасан, што је јурњава за богатство обична појава и што народ поред моралног пада губи и вољу за живот. Сасвим други лепши живот би се добио, када би се почело јавно противу коцкања и картања радити и живети.

НЕМАЊА ПАВЛОВИЋ

Вести

Израда новчаница Народне Банке. — Штампарија Народне Банке за штампање новчаница биће довршена 1. јануара 1929. године. Тада ће у њој почети штампање новчаница. Хартија за штампање новчаница у почетку набављаће се у Француској. Узимаће се она врста хартије, коју употребљује и француска Народна Банка за штампање својих новчаница. Овим ће се прилично уштедити, јер, док је пре рата једна новчаница Народну Банку стајала само 9 пари, сада стаје 1.90.

Нов ценовник за лозу. — Министар Пољопривреде потписао је нов ценовник за лозу у свим државним лозним и воћним расадницима државним установама. Нов ценовник важиће за 1927 и 1928. годину. По њему цена лозе остаје иста, али ће олакшана продаја Одсад ће управници лозу продавати непосредно а тек после ће о прода извештавати министарство. Досад је било обрнуто јер лозе није било довољно.

Поштанске упутнице. — За поштанске и Телеграфске пошиљке до сада се морало за сваки 100 динара допуњавати друга упутница,

Решењем Министра Пошта и Телеграфа од 27. септембра 1927 год. бр. 38707., извоз поштанско — телеграфских упутница као и одкупни износ за једну препоручену поштанску пошиљку или поштански налог повећава се од 1000—5000 дин.

Таксе:

Од 1000—2000	6. — дин.
„ 2000—3000	7. — „
„ 3000—4000	8. — „
„ 4000—5000	10. — „

Ово важи од 1. октобра тек. год.

Лицелација државног добра Бељв. — Иако државна управа на добру у Бељу није могла да постигне рентабилност добра, закључила је влада да се добро распарцелара међу сељаштво. Парцелацијом поседа у размери од 40.00 кат. страних јутара отпочеће се будућег пролећа.

Цене дрвима у Београду. — Првокласна букова дрва продају се у Београду на дворима по 130 динара мтр. А у Пожаревцу?

Поклон ученицима. — Обласни Одбор решио је да се одличним ученицима пољопривредне станице изда као поклон.

I. Плуг са колечкама;
II. Плуг — прашач — огртач и
III. Дрљача.

Осталима, воћарске маказе, тестерице и калемарски нож.

Стање сточне заразе у земљи. — Одељење за сточарство Министерства Пољопривреде и Вода објавило је извештај о стању сточних заража у првој половини месеца септембра. Стање сточних зараза било је повољно. Укупно је било заражено 1072 дворишта. И јавиле су биле распрострањене овчије богиње од којих су била заражена 447 дворишта.

Зајмови државне хипотекарне банке. — Од почетка ове године па до сада државна Хипотекарна Банка одобрила је држави и самоуправним телима зајмове у износу од 241,500 000 односно задругама 64 милијона 500.000 Дин. Осим тога велики број зајмова до 200 000 Дин. зајмове за подизање официрских станова у износу од 20 милиона Дин. за железничке станове 80 милијона Дин. за откуп палачке Љубљанског двора 25 милијона динара. Појединим градовима одобрени су следећи зајмови: Нишу 10, Дубровнику 18, купалишту Илиџа 3 Кавадарци 6, Сплиту 2, Призрену 5, Подгорици 1700.000 Вуковару 3, Новом Саду 5, Цетињу 1; Никшићу 500.000, Добоју 500.000 Бањалуци 3; Сенту 2, Крагујевцу 3, Смедереву 3, Врању 2 милијона динара; Босиљ граду 400.000, Шапцу 70.000, Бијељу 400 хиљада.

ЧИТУЉА. — **Ратко М. Ненадовић**, ученик VIII р. г. син г. Мичана Ненадовића, учитеља, после дугог и тешког боловања, преселио се 30 ов. мца у вечност. Тело покојниково предато је матери земљи јуче уз учешће грађанства и другова покојникових.

Молимо Бога да племенитој души пок. Ратка дале рајско насеље, а ожалошћеној породици изјављујемо наше саучешће.

Стране вести

Велико поплаве у Италији. — Велике кише и топљење снега на Алпима наноси велику воду у горњоталијанске реке. Ова су у последње време толико набујале да су многи предели под водом. Поплава наноси многе штете, јер су многа села под водом.

Две недеље штедње у совјетској Русији. — 15 ов. м. започела је у Русији пропаганда за штедњу а која ће потрајати 14 дана. Појединим улагачима у банкама даће се металне касе за штедњу.

Страховита катастрофа у Јужној Кини. — Ових дана бесније је у Јужној Кини страховит тајфун. Дуж морске обале на 250 километара тајфун је све опустошио, срушено је ово шездесет хиљада кућа четири стотине лађа, а број мртвих је око пет хиљада.

Петролеј у Бугарској. — Бугарска Телеграфска Агенција јавља, да је научним испитивањем у околини Кавадука утврђено да на извесној дубини испод земље, има материје уља, у коме се у великој сразмери налази гас и други минерални уљани састојци. Испитивања се настављају да би се утврдило да ли би се реатирала евентуална експлоатација овог земљишта.

Појачано усељавање у Палестину. — У Палестину одлазе врло многа усељеници; што задаје тешке бриге палестинској влади, која не може да додели довољан квантум земље, а нема ни посла за исељенике. Зато је палестинска влада донела уредбу, којом је појачала усељавање т. ј. ограничила је број оних, који могу рачунати на помоћ при колонизацији.

Осуђени комунисти у Француској. — Због позивања војника на отказивање послушности других важнијих дела, комунистички посланици Дакло и Марти, који се сада налазе у затвору „Санте“ осуђени су на по 5 година затвора и по 3 хиљаде франака новчане казне. Суд је осудио још неколико комуниста на по 3 године затвора и на по 2 хиљаде франака новчане казне.

ИЗ БИОСКОПА

Како наши страни листови о филму **Карлова Тетка** који ће се давати у овд. Биоскопу „Оријент“ у току идуће недеље.

„Berliner Zeitung am Mittag“. Филм „Карлова тетка“ постигао је велики успех у филму и на позорници. Ш. Шаплин игра главну улогу дискретним хумором с нешто лакрдијаштва. Таме је опанако погодио укус публике, која се не може опоравити од непрестаног смејања. Смеј појачавају згодне и необично шаљиве текстови, који су прилагођени садашњости.

„Berliner Morgenpost“. Филм „Карлова тетка“ сигурно је најуспелија весела игра задњих деценија. Овај је успех намењен и истинитом филму, јер је заиста леп и забаван. Инсцениран је љубазним и безазленим хумором, а извешћен је управо сјајном глумом. Ш. Шаплин недостижив је у улози океафордског студента Бабса, који у обијесној шали представља тетку из Бразилије. Ш. Шаплин је дражестан глумац, који своју улогу зачињује угодним и љубазним хумором, а да никад не претерује. Он остаје дискрета и у најзаплетенијим ситуацијама. На истој су уметничкој висини и остали глумци, па је ради тога филм постигао велики успех.

»Berliner Tagblatt«. »Карлова тетка« обилује комичним ситуацијама. Нарочито, када се комедија костимирања тера до врхунца, онда има толико повода за смејање, да се цело гледалиште тресе од силних провала смеха и клицања публике.

„Berliner Lokalanzeiger“ Утеткет Ш. Шаплина одлична. Његова сјајна игра делује неодољивом снагом на публику. Нико се не може отети смеху. Смех провађује врућинском снагом, а људи се грчевито смеју још на улици. Веселом расположењу публике придонос такође шаљиви наслови. Све у свему „Карлова тетка“ је заиста красан филм.

»Der Tag.« Ш. Шаплин као „Карлова тетка“ крепрво је улогу, који својом комиком одлично разоноћује и забавља публику. Громки смеј и бура повлађивања разиграних гледалаца прате изведбу ф лма, који је погодан да освоји у тријумфу симпатије публике целог света.

»Berliner Abendblat«. »Карлова тетка« није ништа изгубила на путу од позорнице до филма. Напротив, она је постала још привлачнијом да развеселује публику. Лудорије и љубавне „тетке“ изазивају срдачно одобравање и угодно расположење насмејане публике.

„Germania". III. Шаплин ванредан је у мимици, а у гротески наравно и симпатичан. Искоришћује сваку нијансу хумора и чини „Карлову тетку" обесном али пријатном лакрдијом. III. Шлин се може поносити својим успехом.

ВЕРИДБЕ

Госпођица **Браница**, кћи Вукосава и пок. пуковника Драгутина Дулића, и пешадиски поручник г. **Милан Ѕ. Бањић**, син Јелене и пок. Светозара М. Бањића — ВЕРЕНИ.

Примање честитања 6—7 октобра код Дулићевих.

Г-ђица **Селена** кћи Г-ђе Драге удове Милана Л. Илића бившег свештеника из Пожаре ца и г. **Никола Кошанин**, учитељ, син Г-ђе Драге и г. Живка Кошанина, возовође Државних Железница, уз Београда. — ВЕРЕНИ 21. септембра тек. године.

Честитања код Илићевих 9. и 10. октобра

Венчања

У недељу 9 октобра у 11 часова, венчаће се у старој цркви, наша кћи *Вранка* са *Др. Владом Б. Добошаревићем* сан поручником, сином г-ђе Маре и покој. Будимира Илића артиљеријског п. пуковника.

Скуп сватова у нашој кући Карађорђева улица бр. 16.

Нарочитих позивница неће бити. То се моле рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима.

Честитање у цркви.

Адреса за телеграме: Лекић — Добошаревић, Пожаревац.

Љубица и Јован Лекић, трговац.

Г-ца **Стана**, кћи Даринке и Косте Л. Борђевића трг. и Жагубице и г. **Петар Нејкић**, канц. медицине, син Милене и Илије Нејкића економа из Сувог Дола, — венчаће се у недељу 9 октобра у 9 сати пре подне у Жагубичкој цркви.

Честитања у цркви. 1—3

Огласи

Јефтиног хлеба

Хлебарница Ристе Колоњас

преко пута „Булеварa" код СТОЈИМИРА СТОШИЋА продаје:

Црног хлеба 1. кгр. **3·50** динара.

Белог хлеба 800 гр. **3·50** динара.

ДУЋАН у Дубровачкој ул. (Табачкој-чаршији бр. 14.

КУЋУ у Светосавској улици са четири одељења.

ИЗДАЈЕ ПОД ЗАКУП **Милана Т.**

ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА **Стефановића.**

СТАН мањи са 3 собе предсобљем, кујном, шупом до моје куће, удаљен од гимназије 80 метара нов, сув, светао, здрав. Издајем од 1 новембра под закуп. Цена 600 дин. месечно.

1—3 Миливоје Ж. Антић.

ИЗВЕШТАЈ

Пожаревачко Ловачко Удружење

СЛАВИ СВОЈУ СЛАВУ

СВ. ЕВСТАТИЈА

у понедељак 3 овог месеца у локалу »Два Бела Голуба.«

Сечење колача и закуска у 10 ч. пре подне.

Управа.

Браварска радња

Душана Милорадовића

израђује све врсте ЕНГЛЕСКИХ КРЕВЕТА. МАДРАЦА све величине масивне израде по најумереније цени.

ФРАНЦУСКИ ШПОРТЕА, све врсте за пециво гарантовани испадом после пробе.

Свако се може уверити.

МОТОРНУ ТЕСТЕРУ продајем.

Душан Милорадовић БРАВАР.

Јованова улица бр. 10.

ИЗГУБЉЕН ПРСТЕН

30 овог месеца на рибарској пијаци златан са црвеним каменом. Ко га донесе уреднишшву овог листа добиће награду толику, колико вреди прстен који је изгубљен.

ГРАЂАНСТВУ

Града Пожаревца и околине.

Стављам до знања, да сам преузео кафану „Стиг" садањи

ИМПЕРИЈАЛ

и 2 овог месеца отпочињем рад.

Стараћу се свим силама да задовољим п. муштерије чистим и добрим пићем и разним мезелуцима, тачном и исправном услугом.

Молим за посету,

Стева Лазаревић

бив. хотелијер »Париза« — Дедиграда.

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ

Михајла П. Марјановића Пожаревац

потребан је **млађи помоћник калфица** може ступити одмах. 2—6

Љубитељима

ЦВЕЋА И ВОЋАКА

После прве слане отпочећу продају калемљених ружа првокласних, воћака разних, украсног биља: белих Јавора, Туја од 50 см. до 1·30 м висине.

Цена: руже 15 дин. комад; јавори 5—10 дин., тује 15—40 динара.

Ружмарина за ивице у свако доба. Разно цвеће у саксијама из стакларе у свако доба.

Ломунова калемљених од 20—25 динара комад. Расад каранфила и љубичице, црвеног шибоја.

С поштовањем

3 ИВАН ИЛИЋ, Жупска 38.

ПРОДАЈЕМ

НА ОВД. ЗЕЛЕНОЈ ПИЈАЦИ првокласног **црног лука** од 50 кило. грама па на више по динара 3·20 килограм

Кромпир розе крупан од 50 кила па на више по динара 2,— килограм.

3—3 ВАСА САКЕЛАРИДИС

Оглас

На дан 3 октобра 1927 год. пре подне одржаће се у канцеларији Браничевског Духовног Суда

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА

ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОД ТРОГОДИШЊИ ЗАКУП ВОДЕНИЦЕ МАНАСТИРА ВИТОВНИЦЕ,

постојеће на реци Млави у атару општине варошице Петровца, а према условима који се могу видети и прочитати у Судској канцеларији.

Почетна цена лицитације је 42.000 (четрдесет и две хиљаде) динара за три године.

Права и обавезе закуподавца и закупца по правном послу из лицитације важиће од дана одобрене лицитације. А време закупа ће трајати од дана потврде уговора па до истека три године.

На име кауције покаже се 10% од наддицитиране суме и по пола у готову т. пола у хартијама од вредности.

Из канцеларије Духовног Суда Епархије Браничевске 19 септембра 1927 год. Бр. 8083 у Пожаревцу. 3—3

ТРАЖИТЕ СВУДА

НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР

ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задруги сем тога може се увек добити: гарантовано чисто правље млеко, кисело млеко, Јогурт, Милерам Оберс, сир за мешење. Сиреви: Империјал, Павски, Трапист, Качкавал.

Обрављено млеко 1 дин. литар. Сурутка 1 дин. 5 кгр. Роба увек свежа и гарантирано чиста. 4—8

ХИГИЈЕНСКИ ОДЛИЧАН **СТАН** Има за издавање код **Теде** учитеља

Свештеницама, учитељима, председницима и деловодама општинским — у округу Пожаревачком — и осталом путничком свету. Коме није познато, овим му се ставља до знања да је

Хотел „Српска Круна"

— КОЛОЊАС — У ПОЖАРЕВЦУ.

Из основа је реновиран, 80 соба за пренођиште са новим намештајем снабдевене; Првокласна домаћа кујна, као докав неки послужи то што данно има 150 абонираца на кости.

Вина Смедеревска и Жупска као и страна у флашама. Најбоље Вајфертово експорт пиво. Аутоматски електрични водовод, парно купатило. У опште све удобности које се могу наћи само по великим градовима; — А цене су тако уцењене да је овај хотел постао всома популаран. —

Увек свира одлична музика; — Биоскоп трипут недељно. Дансинг — игранка — свако вече. —

С поштовањем

Стерија Аверов

2—4 н. хотелијер.

ДУЋАН у коме је до сада била посластичарница преко пута Парка издајем под кирију. Обратити се. Стевану Лазаревићу

3 код »Дедиграда«

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једником у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова дана. Мита Митровић,

7 кафеџија.

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ И КУЋУ
У СЕЛУ ЛУЧИЦИ.

За погодбу обратити се мени Косовска улица број 64 у Пожаревцу.

Атанасије М. Живковић,
1—3 трговац.

Овлашћено Електро Предузеће
ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА
Краљева ул. 23.

Ради све електричне инсталације најсолидније и по солидној цени. Препоручује добар електрични материјал, као и најбоље са-
4—6 јалице **ОСРАМ.**

МОЈА ЖЕНА Ангелина

без икаквог датог јој повода, побегла је из моје куће, и покрала неке ствари, — отуманила немилице куда.

Позивам АНГЕЛИНУ да се врати мојој кући са одметим стварима, од данас, па за 15 дана. Не врати ли се, до означено дане, и не врати ми моје ствари, оптужићу је за дело крађе, и поништићу развод брака.

Отказујем свима пријатељима и познаницима до знања, да Ангелини нико нашта на мој рачун не даје, јер учињено дуговање, без мога одобрења не признајем.

20 септембра 1927 год.
у Александровцу.

Радивоје Ж. Бранковић,
кафеџија из Александровца (пож.)

КОШ у багавим железничке станице који може да прими око три вагона кукуруза радијем под закуп.

За погодбу обратити се уреднишгву.

КАФАНУ 1 РЕДА

са једном У БАР, БОЖЕВЦУ издајем под кирају одмах.

За услове обратити се сопственику у Божевцу.

2—3 ЈИКА ДАЧИЋ.

КУПУЈЕМО
БАЧВЕ ДРВЕНЕ ЗА ПИЋЕ

ко има за продају слободно да понуди

Нововић и Живковић

2—5 (Табачко чаршија).

МЕД

БАГРЕМОВ и ЛИПОВ купујем сваку највећу количину.

Бакалска радња
4—6 Т. Ж. Јовичић

ИНСТАЛАЦИЈЕ

електричног осветљења по најнижој цени врши

ЕЛЕКТРО ТЕХНИЧКА РАДЊА
АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

3—3 Пожаревац.

АДВОКАТ 5
Драг. Ранковић

до сада народни посланик
поново ради све адвокатске послове

ПОД КИРИЈУ

најмем ДУЋАН у коме је сада канцеларија г. Мих. П. Крстића, адвоката и председника општине.

Осет. Д. Кусмановић,
2— апотекар.

НАЈЈЕФТИНИЈЕ

добићете у кући од 1000 кила па на више

КЛЕНОВНИЧКИ УГАЉ

крупан прве класе.

Поруџбине прима Трговачка банка у Пожаревцу.

Управа
3—4 **Пожаревач. Рударског Акционарског Друштва.**

У згради „Гранд Хотела"

Кројачки салон
Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 5

У згради „Гранд Хотела"

ДРВА

НЕ КУПУЈТЕ

ДРВА

за зиму док не прегледате у дрвари

ИЛИЈЕ БЕЛОСАВИЋА И СИНА

јер су јевтина и првокласна а има и за сиротињу на кило.

МЛИН НА ПРОДАЈУ

Мој млин на Дубровачком друму продајем.
Ради погодбе обратити се
Ристи Х. Колоњас.

ДУЋАН у Табачкој чаршији издајем под кирију од 1. новембра.

Упитати Перку Митровић.

ДВА ДУЋАНА на Цветном тргу погодни за канцеларије, нуди се одма под закуп. Цене умерене. Милева Златичанин

Дубоко ожалошћена АНА Др. ПИКОЛИЋА са децом и осталом родбином дајући свом никад непрежаљеном сину, брату, унуку, сестрићу, братанцу

† ТИХОМИРУ — БАТИ

годишњи помен 8 октобра у 11 часова на гробу.

Неутешена и несрећна супруга **Мица**, са девером **Савом** и комшиком у пензији, заовама **Стојном** и **Даром** и осталом ожалошћеном фамилијом дајући четрдесето-дневни помен своме милом, племенитом и никад непрежаљеном

† Душану Р. Димитријевићу

пуковнику у пензији

у општинској соборној (старој) цркви, у уторак 4 октобра у 10 часова, о чему извештавају, рођаке, пријатеље, другове и познанике и моле их да присуствују овоме тужном помену.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 79 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 6. ОКТОБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонца од речи 0.50 дин на цицеро од речи 1 дин. за прилошено од речи на гармонди 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уреднишгву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Дужност господина Давидовића

Независно од говора господина Давидовића у Бјељини, који је добар знак, али још није доказ да су се односи у коалицији потпуно средили треба поновити неколико истина.

Успех коалације и, више, успех политике рада коју ова представља зависи великим делом од држања господина Давидовића. Заиста, никада шеф демократске странке није тако био у положају па земљи и својој странци учини веће добро или веће зло. То је прва ствар коју треба утврдити и која чини да је одговорност господина Давидовића у овом часу врло велика.

Поред свих супротних знакова, који су од стране непријатеља демократске странке или од стране лакомислене околине господина Давидовића указивали на велика звона, ми нисмо сумњали да ће шеф демократске странке, раније или позније, пре раније него позније, схватити дужност коју му политичка ситуација намеће и према земљи и према странци. Та дужност се састоји у једној тачци: одржање по цену свих личних жртава и највећега стрпљења данашње коалације. Разлози су очевидни.

Погледајмо прво на земљу. Господин Давидовић мора знати да само коалиција радикала и демократа може дати владу и скупштинску већину способне да приступе срећењу прилика. Радикали сами на власти или на власти у коалицију са другим странкама сем демократске показали су шта вреде. Данашњи хаос је плод веровања да се може владати без сарадње демократске странке и против ње. Али је исто тако несумњиво да су демократи сами или у друштву са другим странкама сем радикала неспособни за праве државу. Довољан доказ је тромесечна влада опозиционог блока, која није била ништа боља од најгорих радикалних или радикалерадићевских влада. Ако су мир и рад у земљу немогућни са демократском странком у опозицији, они су тако исто немогућни и са радикалном странком у опозицију. Ко то не увиђа, тај прелази преко једне основне истине коју су ових пет година показале. Сваки политички положај раније или касније избацује једну формулу која га дефинише и представља решење његових тешкоћа. Формула политичког положаја наталог после ослобођења и уједињења, то је коалиција радикала и демократа. Тачност ове формуле потврђује се не само неуспехом комбинација које су се узаљивале од ње. Ова се потврђује и успехом коалиције која ју је остварила. Једина влада која је за ових девет година имала несумњивога успеха, то је била коалициона влада радикала и демократа која је у најтежим спољним и унутарњим приликама успела да новој држави да правни основ и пресече комунистичку опасност, да поменемо само ове две најважније је ствари.

Да ли господин Давидовић сме примити одговорност, да под утицајем непријатеља демократске странке и своје лакомислене околине, руши коалицију, лиши земљу једнога средства за срећење прилика и изложи је највећим неизвесностима. Сви који познају родољубље господина Давидовића уверени су да је ова могућност искључена и да ће он у том родољубљу наћи довољно снаге да се одупре позивима и ласкањима оних који његово велико име желе да искористе за своје личне рачуне.

Али ово што би у највећој мери било штетно за земљу, није мање штетно ни за саму демократску странку. Под радикалним режимом странка је била бездушно гажена. Ако је успела да издржи ову најтежу опозицију, то је било по цену великих личних жртава својих присталица и зато што је у својим редовима окупљала умућнија, дакле независнији део народа. Али свака снага отпора има и своје исцрпљење.

Да ли господин Давидовић сме примити одговорност, пред демократском странком, да ову поново врати под радикалски нож? А то је ово што је сигурно чека у случају распада коалиције, пошто и самом господину Давидовићу, када озбиљно и за себе размисли, мора бити јасно да се блоку демократије нити може нити сме дати држава.

Затим, у опозицији, демократска странка постајала је све мање способна за управљањем државом, у њој су, као и у свакој странци дуго у опозицији, узимали све више маха неповитивни и демагошки елементи. Демократску странку, и с извесним правом; прати глас да у њој има сувише неозбиљнога левичарства. Једини начин да се демократска странка среди да у њој узму превагу позитивни и конструктивни елементи, да се оспособи да заузме не више друго него прво место у вођењу државе, то је да дуго времена прима одговорност власти.

Нико нема мање рачуна да омета ово срећење демократске странке него господин Давидовић, њен шеф.

»Политички Гласник«

КОРИСТАН РАД
Ванредне Обласне Скупштине

Кроз трубу, што се зове штампа, кроз коју се певају химне свему што је добро, напредно и вечно, ми смо задовољни што кроз ту трубу, можемо објавити народу области Пожаревачке добру и корисну вест, да је обласна скупштина једногласно изгласала уредбу о изради железничких пруга, и то: Петровац — Жагубица; Пожаревац — Свилајнац; уског и пругу нормалног колосека Пожаревац — Кучево — Благојев Камен, која ће бити везана краком са Градиштем.

Као што се у помрчини не виде предмети, који, неосветљени светло-

шћу. као и да не постоје за људско око, тако и целокупан рад у држави, области и општини, постаје нејасан, неопређен и сумњив, ако није осветљен, ако није изнесен на светлост јавности.

Обласни Одбор на челу са својим председником, свестан значаја, обимности и тешкоћи посла кога се је латио — изградe нових пруга у области — сазвао је ванредну скупштину, за 30 септембар, на коју су били позвати поред обласних, и сви народни посланици на челу са господином Др. Војиславом Марковићем, министром иностраних дела, те да и они својим саветом, спремом и ауторитетом узму учешћа у дискусији, и допринесу остварењу великог задатка.

Од народних посланика позиву се одазвао г. Лаза Рашковић

Састанку обласне скупштине претходили су изнесени гласови из разних извора, о дисхармонији која ће се појавити између већине и мањине. Ови гласови показали су се као нетачни, јер савести људској није било тешко опредељити се, којим путем треба ићи, кад су у питању општи, витални интереси народа области пожаревачке.

Прекор за погрешку сустиже иницијатора, покретача, вођу, и господин Милан Марјановић, као вођа опозиције, спреман и талентован говорник знао је за ову истину, па је поред оштре критике, сачувао опозицију од погрешке, да гласа против уредбе о изради ободних пруга, која је изгласана са извесним корекцијама, по предлогу г. Марјановића.

Противно чл. 53 самоуправног закона, по коме се у ванредном сазиву скупштина може бавити само питањима ради којих је сазвана, на последњој скупштинској седници обласни посланици господа Марјановић и Шапавац, чули су питања о неквалификованим чиновницима, који су постављени од стране обласног одбора, на која је питања одговорио председник обласног одбора г. Богојевић, да су ти чиновници постављени привремено за вршење дужности, јер није било квалификованих референата.

Raul.

ОСМАТРАЧНИЦА

Приликом посланичких избора у округу пожаревачком било је три радикалне листе. „Грађанин“ се није ангажовао ни за једну. Када су ме неки као уредника запитали о узроку незаинтересованости одговорио сам да ће се она који буду изабрани кава оду у Београд, а кана буду осетили сласти и благодети посланичког мандата, заљубити и заборавити, а ми ћемо овде један другог попреко гледати. Да не би тога било, боље је неангажовати се ни за кога.

Нисам се преварио. На првој седници радикалног клуба, председник владе г. Вукићевић, изјавио је: „И многи од вас који сте љути на мене и можда имате право да се љутите, али ја кажем да ја на њих нисам љут. Ми треба да будемо пажљиви једни према другима, и у неку руку да буде општа опроштај.“

Председник владе говори у духу Христове науке. »Ко тебе каменом тај њега хлебом». Ако те ко удари по левом образу, окрени му и десни“.

Изгледа, да ће велика већина радикалских и демократских посланика због власти и лијурне слеповати по зиву новога Христа, не памећујући опроштај према страдалим и прогоњеним жртвама изборне борбе у унутрашњости. Нека су вуци сити, макар и не биле овце на броју.

Raul.

Вести

Преглед монополских прихода у јулу ове године. — У јулу ове године монополски приходи донели су укупно 198.102.253.51 динара. За време прошле године добивено је међутим 208,305.456.27 динара. Извесан мањак показују дуван, жигице, хартије за цигарете, разни приходи, свега 3 мил. 148.913.22 динара. Но мањак код соли и петролеја је далеко већи, 13 мил. 352·116.47 динара.

Од 1. априла до 31. јула 1927 године реализовано је укупно 795 милиона 141.904 32 динара. Буџетом је било предвиђено за ову годину од 1 априла до 31. јула 758,648,999 92, а добивено више за 30,349 315.88 динара. Само за јули предвиђено је 189 милиона 662.249.98, а реализовано више за 8,440.033.03 динара.

Манифестација жена за право гласа — »Анђ иса Женск. Покрета за право гласа, упутила је апел свима женским организацијама у земљи да се на дан 9. октобра спрже манифестационим зборови у свима местима где постоје женске организације. Зато ће се у недељу после подне у 4 сата одржати у овд. клубу Женског Покрета манифестациони скуп грађанки на Пожаревцу.

Верујемо да ће наше жене разумети важност овог скупа и посетити га у што већем броју.

Недељно празничка Трговачка школа отпочела је своју наставу и упозоравају се г. г. трговци, да своје ученике — помоћничке упућују на време у школу, чија настава почиње тачно у 8 часова.

Повећање капитала Занатске Банке. — Министар трговине г. др. Мехмед Спахо упутио је захтев министру финансија, да Занатској Банци Краљевине С. Х. С. исплати своту, која је буџетом предвиђена у ту сврху. У случају, да ова свота буде одмах исплаћена, Занатска Банка повећаће свој капитал за три и по милијона динара, те ће моћи да одобрава и знатније кредите.

Апотеке при железничким станицама. — Дирекција Државних Железница у Београду одлучила је да набави 105 комада комплетних станичних апотека, које ће разаслати свима већим станицама на њеној територији.

Лицитација. — У недељу 9. ов. мес. Управа Државне Ергеле у Љубичеву издаће жир са Управиног имања под закуп, путем усмене лицитације.

Лицитација ће бити од 8—10 час. пре подне у Љубичеву.

Набавка зоби у Љубичеву. — У недељу 9. ов. мес. Управа Државне Ергеле у Љубичеву отвориће другу оферталну лицитацију за набавку 70.000 кгр. овса.

Званични курсеви
за месец октобар.

Ради правилне наплате по закону о таксама и одређивања надлежности при суђењу, а пошто се вредност исправа, издатих на златну и страну монету неспрам динара мења, Господин Министар Финансија својим решењем под Изр. 18950. од 22 септембра 1927 године, утврдио је следеће курсеве, по којима се све исправе, које гласе на злато и страну монету имају обрачунавати на вредност динара и по томе се износу има вршити наплата таксе по закону о таксама и одређивање надлежности при суђењу:

1 наполеондор	Дин.	219.—
1 турска лира	„	247.—
1 енглеска фунта	„	278.—
1 долар	„	56.—
1 канад. долар	„	56.35
1 зл. нем. марка	„	13.52
1 златан злот	„	6.35
1 аустријски шилинг	„	8.—
1 белга	„	7.80
1 пенга	„	9.90
100 фр. франака	„	223.—
100 шв. франака	„	1.095.—
100 итал. лира	„	309.50
100 холанд. фиората	„	2.276.—
100 румун. леја	„	35.—
100 бугарских лева	„	41.—
100 данских круна	„	1.521.40
100 шведских круна	„	1.525.50
100 норвешких круна	„	1.500.—
100 пезетоса	„	985.—
100 драхми	„	75.30
100 чехослов. круна	„	168 39

Ови курсеви важе од 1 до 31. октобра 1927 године.

По овим курсевима вршиће се и наплата царских такса.

Из Министарства Финансија Изр. 286, од 28 септембра 1927 год.

Стране вести

Вулкан у среду језера. — У вулканској зони напуљског округа налази се језеро (Лаго Фусеро) које је вирочито знаменито са својим укусним остригама и рибама. Већ неколико дана језеро пружа необичну дивну и крвну слику. Високи мехурови сумпоровитог дима дижу се на површине језера. С времена преме јављају се гејзира и сумпоровита врела вода. Вероватно ва

дну језера правилно се кратер одакле сада свом силом бљује усијану лаву. Пажалост висока температура која је у језеру завладала нанела је у рибама велике штете. Према свим знацима изгледа да ће ово језеро бити сасвим опустошено од острига и риба.

Недеља слепих у Совјетској Русији. — Од 12 до 19 септембра одржала се у Совјетској Русији »Недеља слепих«. Сврха ове недеље беше да се обрати већа пажња јавности на судбину ових јадника. Уједно одржани су и конгреса слепаца, затим приређене беху изложбе ручних радова и т. д. Према недавно објављеним подацима има данас совјетска Русија 340,000 слепих. Само један мали део потпомаже држава и Сверуска слепачка општина. Већина њих је упућена на помоћ родбине и своје најближе околине.

Међународни пољопривредни конгрес у Риму. — На дан 7. новембра одржаће се у Риму конгрес међународних пољопривредних институција. На овом конгресу ће се расправљати о пољопривредном задругарству; о организацији пољопривредне производње и пољопривредног кредита. На истом ће бити заступљени и наши делегати.

Борба у Мађарској. — Према службеним подацима министарства пољопривреде о стању винове лозе, знатно се у сузбијању грожђа врло леп напредак, како је у неким пределима чета кишa проузроковала гњилеж. Виноградари су због тога присиљени да започну борбом. Грожђе које је било поштеђено од мраза биће средњи принос.

РАЗНО

Брак у Кини. — Добар познавалац Кине, В. Фашивер, пише о браку у Кини следеће:

»По кинеским појмовима је муж апсолутан господар у својој кући. Он може да ради што год хоће. Сасвим друге норме важе за жену: Она је дужна да му се безусловно покорава. Штогод се деси слабо у брачном животу — крива је жена. Развод брака добија се врло лако и законом су признати следећи узроци за развод: женина љубомора, њена непослушност према родитељима мужа, њена наклоност ка брбљивости и крађи, неморалан живот и кршење дужности, у кратко све карактерне мане. Муж сме жену напустити одмах ако она има одвратну болест или какву телеснуману. Али, што је за жену најгоре, то је право мужа на неограничено телесно кажњавање жене, зато батине нису узрок за развод брака, само ако иде кажњавање тако дадеко да муж жену убије муж се кажњава смртном казном — и та казна је угушење. Жена нема права да се одбрани од батинања, а најмање јој се замера, ако дигне руку против својих или мужевљевих родитеља.

Кинез има још једно право да се може легалним путем ослободити своје жене. Он има право да је прода. У месту Се-винг-фу је вредност жене једнака вредности коња. Ако женине моћи нису довољно осакаћене њена је вредност мања и прода се за 15 до 16 таела, то је цена врло слабог коња За 50 таела добија се већ бољи »материјал« а најотпорнија жена постиже цену од 100 таела. Али, таква жена је већ луксуз, који дозвољавају само мандарини и богати трговци.

Развод брака постаже се и тиме, ако један од супружника из слободне воље иде у смрт и обично је тај супружник, жена, која неможе безгранично трпети. „Ж. П.“

Огласи

СТАН на улици, за отменог самца у Косанчићевој улици број 7.

Венчања

У недељу 9 октобра у 11 часова, венчаће се у старој цркви, пата кћи *Бранка* са *Др. Владом Б. Добошаревићем* сав. поручником, сином г ће Маре и почив. Будимира Илића артилеријског п. пук ника.

Скуп сватова у нашој кући Карађорђева улица бр. 16.

Нарочитих позивница неће бити. То се моле рођаци и пријатељи да ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима.

Честитање у цркви.

Адреса за телеграме: Лекић — Добошаревић. Пожаревац.

Љубица и Јован Лекић, трговац.

Г-да **Стана,** кћи Даринке и Косте Л. Ђорђевића трг. и Жагубице и г. **Петар Нејкић,** канц. медицине, син Милене и Илије Нејкића економа из Сувог Дола, — венчаће се у недељу 9 октобра у 9 сати пре подне у Жагубичкој цркви. Нарочити позивница неће бити.

Честитања у цркви. 2—3

У МОЈОЈ НОВОЈ **ПЕКАРНИЦИ** (на дринарској пијаци) израђујем и ПУТЕР КИФЛЕ и продајем КАЈМАК. — Молим грађанство да поклони пажње и буде потрошач моје радње.

С поштовањем
Јова Стојмирова Стошића
хлебар.

Трговцима на знање!

Недељно празничка трговачка школа отпочела је своју наставу. Тога ради упозоравају се г-да трговци да своје ученике — помоћнике упућују на време у школу, чија настава почиње тачно у 8 часова.

Да би се наша школа удостојила пажњом, која јој и по самом звању припада, то се г-да трговци такође упозоравају, да недељом не држе своје радње отворене и своје помоћно особље тога дана од школе задржавају и не упућују на време у школу, у противном случају, Управа Општине биће принуђена да употреби сва законска средства, која јој на расположењу стоје, према овако оном трговцу ко противно уради.

Управа
1—3 Пожарев. Трговачке Општине.

ПОД КИРИЈУ

Старешо стечајне масе ЈОВАНА ХАЏИЋА, механичара овд. даваће на дан 15 овог месеца јавном лицитацијом под јерменесечну кирију

ДВА МАСЕНА ДУЋАНА

који се налазе преко од кафане »Врба.«

Кирија се плаћа у напред одмах.

Дућан ће се дати колико лицитаната дође. 1—3

ЛОКАЛ ВЕЋИ

који је до сада држала Чиновничка Задруга, издаје се под закуп од 1-ог новембра о. г. Ближа обавештења даје Радомир Живковић, трговац. 1—6

ЗИРАТНО ЗЕМЉИШТЕ

у „Јеремином пољу“ са КУЋОМ и ДОЛАПОМ за заливање издајем под закуп од 1. октобра ове године. За цену и услове упитати

1—2 Дивну Вл. Вучковић.

Лицитација

У недељу 9. октобра тек. год. у канцеларији Управе Државне Ергеле у Љубичеву одржаће се усмена критим УСМЕНА ЛИЦИТАЦИЈА за издавање жира са управиног имања.

Услови се могу свако-дневно видети у канцеларији Државне Ергеле у Љубичеву за време канцеларског времена.

Лицитација ће почети у 8 час., а трајаће до 10 часова.

Бр. 3346 из канцеларије Управе Државне Ергеле Љубичево. 1—2

ДУЋАН ПОД КИРИЈУ

Наш дућан у Краљевој улици ове вароши, а у коме станује Мирослав А. Лазаревић, кожар овд. издајемо од 1, новембра т. год. по новом — под закуп.

За услове и цену обратити се Мијајлу Ђ. Стефановићу трг. овд. Дунавска улица бр. 24. 1—2

СТАН за издавање у Љубичевској улици бр 26. са четири собе, предсобљем, кујном, поцрумом и шупом.

Стан се издаје од 1. новембра ове год. За услове обратити се у РАДЊИ

ЂОРЂА КУЗМАНОВИЋА
1—3 лимара.

МЛАЂЕГ ПОМОЋНИКА и УЧЕНИКА из добре куће потребује овд. колонијална радња

Божидара Д. Милошевића
1—3 Душанова улица.

На продају

један плац са кућом

од 8 одељења у Љубичевској улици бр. 38.

За услове обратите се
1—6 Божидару Д. Милошевићу тр. овд.

ОБЈАВА

Управа Саборне (старе) пожаревачке цркве издаваће под једногодишњи закуп своје непокретно имање у 13 парцела оранице земље налазеће се у атару ове општине.

Лицитација ће се обавити на дан 9 октобра т. г. (у недељу) у 2 сата по подне у механи Жив. Мијковића, овд. у бурјан мали на Драговачком друму.

Услови се могу видети сваког дана у канцеларији окр. проте.

Позивају се лицитанти на ову лицитацију.

Из канцеларије Управе Саборне пожаревачке цркве.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња ЈЕДАН ТРАКТОР „Фордсон“

Воја Гајић
1—10 — Мали Воја —

ЧИСТО ВИНСКО СИРЋЕ

ПРОДАЈЕ

по 4 динара литар.

ЂОРЂЕ НАУМОВИЋ
штампар.

Ко оглашује
Тај напредује

ЊИВА једног дана у цркеном брду издаје се наполице.

2—2 Милева Златичанин, уловa

ДУЋАН на углу Дубровачке и Бранковог трга улице, у коме су до сада биле г. г. Јаношевић — Јовановић издаје се од првог новембра т. г. под закуп, Цена умер н .

2—2 Милена Златичанин.

ДУЋАН у Дубровачкој ул. (Табачкој-чаршији бр. 14.

КУЋУ у Светосавској улици са четири одељења.

ИЗДАЈЕ ПОД ЗАКУП Милана Т. ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА Стефановића.

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ И КУЋУ

у селу Лучици.

За погодбу обратити се мени Косовска улица број 64 у Пожаревцу.

Атанасије М. Живковић, трговац.

2—3

НАБАВКА ЗОБИ У ЉУБИЧЕВУ

На основу чл. 94. Зак. о Државном Рачуноводству Управа Државне Ергеле у Љубичеву расписује

Другу Оферталну Лицитацију

место усмене на дан 9. октобра 1927. год. за набавку 70.000 кгр. овса.

Позивају се сви заинтересовани да најкасније до 10 часова пре подне на дан лицитације предаду своје оферте таксиране са 100 динара овој Управи као и уверења да је порез плаћао за све истекле законске рокове.

Услови се могу видети сваког дана у канцеларији ове управе, а тако исто управа ће на захтев заинтересованих услове послати по наплати законске таксе.

Кауција од 5% за домаће, а 10% за стране држављане од целе понуђене своте имаде се најкасније до 10 часова пре подне на дан лицитације положити уз реверс на благајни ове управе или на ма којој каси Окружне Финансијске Управе у готовом новцу или хартији од вредности оглашене способним за кауцију од стране Министарства Финансија.

Недовољно таксарање понуде као и потврде о положеној кауцији неће се узимати у обзир.

Бр. 3235. — Из канцеларије Управе Државне Ергеле у Љубичеву.

КУПУЈЕМО БАЧВЕ ДРВЕНЕ ЗА ПИЋЕ

ко има за продају слободно да понуди

Новаковић и Живковић

3—5 (Табачка чаршија).

ТРАЖИТЕ СВУДА НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР

ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задрузи сем тога може се увек добити: гарантовано чисто краљ. млеко, кисело млеко, Јогурт, Милерам Оберс, сир за мешење. Сиреви: Империјал, Пиписки, Трапист, Качкаваљ.

Обрано млеко 1 дин. литар. Сурутка 1 дин. 5 кгр. Роба увек свежа и гарантирано чиста. 5—8

КОШ у близини железничке станице који може да прими око три вагона кукуруза издајем под закуп.

За погодбу обратити се уреднишгву.

У згради „Гранд Хотела"

Кројачки салон Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 6

У згради „Гранд Хотела"

НАЈЈЕФТИНИЈЕ

добићете у кући од 1000 кила па на више

КЛЕНОВНИЧКИ УГАЉ

крупан прве класе.

Поруџбине прима Трговачка Банка у Пожаревцу.

Управа

4 4 Пожаревач. Рударског акционарског друштва.

КАФАНУ 1 РЕДА са једеком **У ВАР, ВОЖЕВЦУ** издајем под кирију одмах.

За услове обратити се сопственику у Вожевцу.

3—3 ЖИКА ДАЧИЋ

АДВОКАТ 6

Драг. Ранковић

до сада народни посланик

поново **ради све адвокатске послове**

СТАН мањи са 3 собе пред собљем, кујном, шупом до моје куће, удаљен од гимназије 80 метара нов, сув, светао, здрав, Издајем од 1 новембра под закуп Цена 600 дин. месечно.

2—3 Милојје Ж Антић

МЕД

БАГРЕМОВ и ЛИПОВ купујем сваку највећу количину.

Бакалска радња

5—6 Ђ. Ж. Јовичић

ПОД КИРИЈУ

издајем ДУЋАН у коме је сада канцеларија г. Мих П. Крстића, адвоката и председника општине.

Свет. Д. Кузмановић апотекар.

3—

Браварска радња

Душана Милорадовића

израђује све врсте ЕНГЛЕСКИХ КРЕВЕТА. МАДРАЦА све величине најновије израде по најумереније цени

ФРАНЦУСКИ ШПОРЕТ А, све врсте за печење гарантовани исправно после пробе.

Свако се може уверити

МОТОРНУ ТЕСТЕРУ продајем.

Душан Милорадовић БРАВАР.

Јова Ова улица бр 10.

КАФАНУ 1 РЕДА Једна већа **КАСА** продаје се. Упитати уредништво листа 1—3

Овлашћено Електро Предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

Краљева ул. 23.

Ради све електричне инсталације најсолидније и по солидној цени. Препоручује добар електрични материјал, као и најбоље сијалице **OSRAM.**

5—6

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова дана. Мита Митровић. кафеџија.

8

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ

Михајла П. Марјановића Пожаревац потребан је **млађи помоћник калфа** може ступити одмах. 3—6

Јефтиног хлеба

Хлебарница Ристе Колоњас

преко пута „Вуловара" код СТОЈИМИРА СТОШИЋА продаје:

Црног хлеба 1. кгр. **3·50** динара.

Белог хлеба 800 гр. **3·50** динара.

Дубоко ожалошћени АНА Др. НИКОЛИЋА са децом и осталом родбином дижу свом незаборавном сину оди. брату, унуку, сестрићу, братанцу

† ТИХОМИРУ — БАТИ

годишњи помен 8 октобра у 11 часова на гробу.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 80 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 9. ОКТОБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цинера од речи 1·20 дин. за приопштено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Стари свирачи, стари играчи, старо коло воде

»Шта има ново«? — То је врло питање при сваком виђењу и сусрету „пријатеља са пријатељем: Ово питање „шта има ново", значајно је по томе, што доказује да оно што постоји није стално, да се очекује нешто ново.

Новинари, који врло добро знају за љубопитљивост читалачке публике, која очекује стално новости и сензације, постали су нека врста политичког барометра, па и они трче за новостима и сензацијама, у којима изобилујемо благодарећи општем хаосу који код нас после рата царује и влада.

Све се нешто чека, све се нешто спрема, људи се значајно погледају, слуте, па и наслуте.

Коалиција радикала и демократа, која је пре четири месеца проглашена за државну и народну потребу, данас се већ показује као немогућа, неприродна, непотреба, и да је треба избацити као стару извешталу хаљину.

Избори, који су извршени у циљу да се дође до парламента способног за рад, јер се стари парламенат показао неспособним, изгледа да су промашили циљ.

Кад смо мислили да у новом парламенту имамо нешто ново, трезвеније је и способније, прва седница нам је открила старо буре ново дно. Све је исто, што је и пре било.

Сандалозни речник са седница старе скупштине понавља се и у новој.

„Лепове». „Лопужо", „Битанго" и т. д. јесу епитети, којима су се народни оци на првој скупштинској седници почастили, а ово нам доказује да нема ништа ново, да смо ми стари, са нама сви наши греси, а са овима сва несрећа нашег напаћеног и намученог народа.

Борба која се водила у народу није завршена изборног дана, она је само пренета из народа у парламенат, са истим људима, манама и гресима из прошлости тако, да је председник владе господин Вукићевић, у пуном праву кад је рекао: »тећи ће вода куд је текла". То ми врло добро видимо и осећамо, па зато и тврдимо да нема ничег новога, све је старо, а о каквом бољитку »нити гуди, нит гудало вади".

Била коалиција радикала и демократа, али много налупани блок, опет неће бити ништа ново.

„Стари свирачи, стари играчи старо коло воде."

Raul.

ШТИПСКИ ЗЛОЧИН

По хиљадити пут забада се нож у наше национално срце. По хиљадити пут пуцају бугарски бандити мучки на наше мирне националне грађане и убијају их свирепо, злокобно, онако како то чине неодговорни агенти империјалистичке прекоморске политике.

Под мучном импресијом извршених злочина на нашем Југу ми смо се овде безброј пута питали ради какве рђаве с једне стране унутра и новчано помагани с друге стране с поља, и на су најпосле постали, пошто се показало да је њихова измишљена и фантастична идеологија једно гнусно средство за непријатеље мира балканских нација, најобичније оруђе грандомањске прекоморске политике. Никада ми нисмо веровали да су бугарске владе — прво г. Цанковљева затим г. Љапчевљева, — после 9. јуна 1923. год. биле толико моћне да су могле да сузбију бандитску акцију македонствујућих. Увек до сада ми смо знали да се г. Цанков мало борио против њих и да их је хтео да толерира. Исто тако није било сумње да ни сва добра воља г. Бурова да се поведе истински пријатељска политика између наших двеју нација није могао ништа да допринесе овоме. Г. Молов био је јачи од г. Бурова, г. Данев био је јачи од г. Љапчева и македонствујући успели су да наметну своје интересе испред интереса бугарског народа и да разоре, у сваком случају када се појављала зора бољих односа између Београда и Софије, све велике напоре уложене на стварању жељеног југословенско-бугарског пријатељства.

Шта значи то? Значи да је фатална коб бугарског народа и мира међу балканским нацијама генерал Протогеров свемоћан у Софији и да се његовој разорној акцији није могло до сада стати на пут. Значи да је бугарска влада дозволила да генерал Протогеров и даље развија своју злочиначку акцију, да и даље уноси немир међу нашим народима.

Међутим, бугарски народ, народ бугарски који нема ничег заједничког са бандитима македонствујућих који су и њега самог пљачкали и убијали жели искрено братско пријатељство са Београдом, пријатељство које је и произашло из заједничких бола и које је прави путоказ доброј и мирној будућности наших народа.

Дуго времена, раније, наша спољна политика никако се није оријен-

тисала према Бугарској онако како треба. Неколико трагичних тренутака забележено је због тога у нашем суседским односима. Македонствујући стварали су са својом бандитском акцијом читав систем, који је био управљен на уништење наших националних весника на Југу. Несумњиво да је било потребно још у самом почетку уништити ову акцију. Јер тешке су још и данас последице те политике, која је дуго погрешно вођена и која се таквом и показала.

Бугарска влада треба да је посланац осећаја свога народа и због тога би доказало као природна последица злочиначке акције македонствујућих да се ова организација уништи и да се свака њена даља борба онемогући.

Штавише, злочин мора повести одмазду разбојницима македонствујућих и наша влада после оволико националних бола које нам је задала ова бандитска организација, биће на висини националне части и интереса народа само ако затражи равну одмазду за злочинце македонствујућих, који су окупали злочиначки толике наше породице на Југу у крви и који су поубијали до сада читав низ наших племенитих и великих националних великана на нашем југу...

„Правда"

Књижевност

НАША ПОСЛЕРАТНА ПОЕЗИЈА

О, хиљаду деветсто-осамнаесте год.
И иако си овенчана ореолом славе,
Ипак кријеш тужне успомене, —
.....

Песник.

Дах великога пожара. — Светскога рата, који је претио да захвати цео свет и да га de facto уништи са лица земље, путем охоле германизације и њених пријатеља, био је, после скоро три пуне године, од Срба и њихових племенитих и херојских савезника локализован и потпуно угушен. Али, шта нам је донео крвави и овенчани славом завршетак његов? Каква ваљевања?... успеха?... напретка?, благостања?.. Ништа од свега... до велико згаришште тек започете цивилизације, до једних остатака њене репродукције! Проширење земљишта и сједињење Србије у државу Срба, Хрвата и Словенаца стало је нас и цео наш јужнословенски народ огромних жртава, и материјалних и моралних и духовних, како у политичком, економском, финансијском и др. тако исто и у научном и литерарном смислу.

После бољег перипетије овога рата, са његовим огромним последицама, и лагане емансипације духова од утисака о великој ратној трагедији, настало је једно грчевито хватање за изграђивање тле и прикупљања остатака „остатака"*) умишљене културе, која се стварала више од пола столећа. Доба опорављања и прикупљања, сређивања и одабирања трајало је нешто више од пола деценије, али резултати су имали minimum успеха, јер оно, што се учинило на пољу напретка, било је недовољно, и због тога се чека на исход будућности...

Последице оне тужне епопеје светскога рата, биле су осетне и у лицу наше младе литературе, како у осталим деловима — проси, тако исто и у оном њеном делу, који се зове ПОЕЗИЈА. Исто, као и код других књижевних врста, и у њој је настало једно хаотично и жалосно стање. Инвазија и окупација земље од стране Србијанких непријатеља, па затим пљачкање и заробљавање једнога дела народа, све је то учинило да је дух поетичних фигура био помућен, и стога скренуо са свога нормалнога пута образовања и усавршавања у овој врсти уметности, како у лирској и епској подврсти, тако исто и у драмској, која је и иначе била у зачетку, а сада је претрпела свој потпун крах. Једна особита врста драмске поезије — опера, која је иначе, код нас Срба, била у зачетку, није могла да нађе одјека и инспирацију ни у једној личности до данас, а нема изгледа да ће то и у будуће моћи постићи, бар minimum за једну деценију годину. Наше Народно Позориште заступљено је, како са мноштвом других страних комада, тако исто и са свима страним операма, које су већином преведене на несхватљив српски језик, што се у већини случајева прави смисао речи чини нејасним, неразумљивим или нелогичним, док, међутим, оно није ни са једном нашом домаћом опером заступљено, и ако су за то, као и за друге добре позоришне ствари, биле одређиване прописни хонорари, у прилично замашној и завидној своти. И док Управа Народног Позоришта уводи све нове и нове преводе у своје репертоаре, да би тиме одржала на завидној висини свој сталан број посетилаца — редовних љубитеља позоришта, дотле се — чује! — узалуд тражи прави таленат и, међутим, престаје да се интересује за ту врсту наше уметности. И ако постоји какво талентовано лице, то оно лута у тражењу свога смисла. И место да тражи себе, свој душевни налив у самој својој природи осећаја, оно бира по својој вољи — ово хоће, оно неће — друге квалитете, и тиме даје један неприродан нам штетан облик у поезији.

И, са свим је природно, да је морало настати у нашој данашњој послератној поезији једно бесциљно и помамно лутање и репродуцирање несрдних литерарних квантитета и квалитета, дакле, стварн испод сваког критицизма! Што је најжалоснији, нарочито је то било заступљено код наше послератне омладине, и то још шта више и код оне омладине из најширих и најнижих кругова образованог друштва људи, које чини т. зв. аристократију. Дакле, та омладина, осећајући у себи више темперамента и доста вреле крви, него укуса и смисла за естетику и добро, почела се најпримитивнијих средстава, да би се показала као арбитер најновијих савремених идеја, у виду т. зв. „модернизам." И место лепе, пријатне и укусне песме пре рата, добе једно шеширење, измишљање и пренемагање у њој — после рата, задахнуто духом шарлатанства и лицемерства. Примера ради, да би се видео и разумео систем рада тих хохштаплера у нашој послератној поезији навешћу само ово:

„...Милен лежи на свили
и паук мили
и цвили..."

или ово:

„...сенок смо у пафави били
и вино пили
опили
мртви пијани били., и т д., и т. д..

Дакле, цела се „њихова поезија" своди на једно најординарније слагање речи, по извесном шаблону, без икакве везе и смисла за ритам и разумевање. А што је најкарактеристичније у њиховом „певању" и „писању" — то је да ови „модернисти" никад не употребљавају интерпункционе знаке, па чак ни оне, који служе за предах и одмор. Збиља — чудновато! Овде изгледа, као да се речи претварају у кашу, која непрестано пада. То личи на бујицу, која прети да потопи цео свет — а не само нашу слабу поезију! Какве замисли ових разорених духова! Каква свеђушност њихове природе!

Али, ови се гомила омладинаца није задовољавала само тиме, да репродуцира својом заљубљеном и болесном машћу »квалитете« и „квантитете" изобличених облика литературе, него је ишла и даље, хтела је да створи свој култ, своје установе и организације, у чему је донекле и успела, стварајући »литерарна друштва«: „Зенитизам," „Футуризам" и томе слично. Али срећом по нас нису сва била дугога века, јер су нека од њих, одмах по својој појави на свет, предала свој »кратки живот« вечности, док су друга нестала у атомима њихове егзистенције. Са болом у души, ми их редом пратимо до њихове вечне куће! О, па ми то чинимо из пијетета према њиховим сенима, јер су оне за живота — Боже мој! — хтеле да „просвете" овај „непросвећени народ," па су стога и заслужиле да им се чини та послератна етикета!

Сад, пошто будемо непристрасни и последњег »покојника« (част души његовој!) наше »модерне литературе« до његовога гроба, треба да се вратимо реакцији на њихов рад; т. ј. треба да се вратимо на стари пут, заснован од наших правих и заслужних талената, која су носила традицију својих претходника и печат праве литературе; треба да пођемо стопама предака, чврстећи пред собом »корак и шабље,« засађено руком »модерниста,« и да корачамо преко мостова, осигураних делима наших великана, а поремећеним изродима људи, не обазирући се на илузије и варке тих отпадника! На утапканом, ослуганом и правом путу наше поезије, ускоро ћемо угледати удаљену светлост будућности, и у колико год се ми будемо ближили њој, у толико ће нам и она бити ближа. Једнога одређеног дана бићемо озарени њеном светлошћу.. Само — напред!

У овој класичној борби до истребљења показаће се прави и истински вођа, сличан Радичевићу, Његошу, Јакшићу, Змају и другим књижевним великанима, који су била буктиње минулога деветнаестога столећа, јер нам de facto ово ново столеће, ових двадесетак минулих година његових, осим Дучића и Ракића, који су престали да пишу песме, до сада није дало ниједнога новога борца у нашој поезији! Напред! — у сусрет нашем истинском и правом вођи наше данашње послератне поезије!... И, са њиме на челу да прикажемо голготу тиранству!...

J. Granbon.

*) Остацима „остатака" писац овога чланка означује оне остатке, који су остали после Балканских ратова. 1912—1913 год.

СПОРТ

Почетак првенствених утакмица за Браничевску Жупу.

Београдском Лоптачком Подсавезу биле је у жност, да одреди утакмице за првенство горе поменуте жупе. У овој жупи дејствују се три верифицирана клуба и то С. К. „Викторија" и С. К. „Хајдук" из Пожарев. и Бурађ „Смедеревац" из Смедерева. КЛП. је распоред већ одавно. Данас одиграће се прва утакмица за првенство. Сусреће су Викторија и Бурађ Смедеревац, на игралишту Викторије. Гостујуће друштво познато нам је већ одавно; оно је увек било достојан противник ових клубова. Последњу утакмицу против ових. Хајдука изгубило је нерешено. Смедеревци гаје игру полу-високих лопти, што ће нашима задати мало више посла. њихови су играчи у одличној физичкој кондицији. Они ће против овдашњих навести најбољи тим у следећој постави: Тодоровић — П. Панџуровић, Ч. Панџуровић, — Б. Савић, И. Томичић, М. Јелић — Ж. Богдановић, П. Бутош, М. Протић, В. Мајчић и Ј Стојковић. Из овога спега види се, да ће тим Б. Смедеревца задати посла нашем бившем праваку.

„Викторија," чија је момчад изгубила много у игри, због довршавања свог игралишта мора и треба, да добије својски, како би изишао као победник из ове утакмице.

После завршеног рада око игралишта момчад Викторије почела је да тренира и то сваког дана. Сви су играчи скоро познати и у својој старој форми.

Ми знамо: да Викторија игра изврсно за првенствене утакмице. Сетимо се само прошлогодишње игре против Хајдука!! У обзир за састав тима улазе ови играчи: Ђ. Пантић, Д. Станисављевић, М. Живојиновић I, Б. Мидић, Г. Драгојевић, Д. Станковић, С. Тодоровић, К. Јанићијевић, М. Живојиновић II, С. Грујић, Лазаревић I, Лазаревић II.

Види се, да у тиму нема Ж. Стевића који важи као врло добар леви помагач, али неће моћи, да игра због повреде на левој нози.

Из свега овога види се, да су противници приближних снага.

Меродавни из подсавеза одредиће судију.

Борба ће почети у 2 и по часа на игралишту С. К. „Викторија."

Викторија желимо успех! Л. Ђ.

Вести

Спроведен Суду. — Истрага суђења спровео је суду Душана М. Живојиновића, Живку Лазића, Војина Благојевића, Цветка Марковића и Петра Кириловића, бив. чланове општине пожаревачке.

Премештен. — Милан Живковић писар пољопривредног преметнут је за писара пољопривредног одељења.

Поднео оставку. — Господин Др. Јован Кускутас, лекар поднео је оставку на службу лекара казненог завода и одлази на више усавршавање лекарске науке.

Помоћ за подизање виноградарства и воћарства. — У буџету Министарства Пољопривреде и Вода за ову годину, за име подизања виноградарства и воћарства биће је предвиђен кредит од 150.000 динара. Тај је кредит сада разделен у виду помоћи друштвима за унапређење виноградарства и воћарства и самоуправним лозним и воћним расадницима. Помоћ варирала у сума од 3000 до највише 6000 динара.

Општинско имање — земљиште. — Суд општине варошке Пожаревца даваће путем лицитације под јесењошњи закуп општинско имање.

Лицитација ће се одржати 16. ов. мес. у општинској канцеларији.

Услови се могу видети сваког дана у општини.

Војна музика Пожарев. Гарнизона. — Пошто се војна музика ов. гарнизона формирала, иста је отпочела свој рад. Препоручује се пошт. грађанству за свадбе, забаве и погребе.

Занатлијски зборови. — На последњој седници Савеза занатлијских удружења, одржаној у Београду, одлучено је, да се у току ове године одрже занатлијски зборови у целој земљи, како би се постигло, да се што пре уђе у претрес занатско законодавство а на првом месту закон о радњама и закон о занатским коморама.

Фабрика авијонских мотора у Раковици. — У Раковици су већ отпочели радови на подизању једне велике фабрике за израду авијонских мотора. Ову фабрику подиже једна француска финансијска група. Подизање фабрике коштаће шездесет милиона динара.

Стране вести

„Живи лешеви" у филму. — За прославу 100-годишњице рођења славног руског мислиоца и књижевника Л. Н. Толстоја сарема филмска фабрика »Межрапором Рус« грандиозан филм „Жива лешина" према истоименој драми од Толстоја.

Шпијонска организација у Румунији — Букурешт — Војни суд повео је истрагу о великој шпијунској организацији која своју делатност распростире на цео Балкан. Ухапшена су три лица, и то један адвокат, један лекар и један инжињер, код којих су приликом претресања нађена важна војна документа. Неколико страних курира, који су вршили комунистичку пропаганду, ухапшени су као саучесници.

Смањење надница у Италији. — Париз. — Авас јавља из Рима да поуздани сматрају да је потребно да се смање радничке наднице како би се цена производње довела у хармонију са курсом фунте стерлинга која вреди 90 лира Г. Мусолини наредио је због тога генералном секретару фашистичке странке г. Турати да поднесе нацрт наредбе о познијем смањивању надница од 10 до 20%.

Саобраћај са електричним локомотивама у Прагу. — Кроз месец дана пустиће се у саобраћај две електричне локомотиве и то једна из Шкодине фабрике и друга Кржижикова и одмах ће се отпочети са правим вожњама и то на прузи између Вршовице железничке станице и Либња (пратког предграђа). Електрисања осталих група напредује веома успешно.

Жега у Америци. — Лондон. — Јављају из Њујорка да је 1. октобра у Америци била највећа врућина и да такве врућине није било још од 1881 године. У Њујорку температура у хладу износила је тога дана 85 степени Фаренхајта.

Благодарност

Женском Друштву приложили су и тиме уписали за добротворе и утемељаче:

По 300 дин. г-ђа Станка Стојићевић свог супруга † Живадина Стојићевића трг., г-ђа Мила Димитријевић свог супруга † Душана Димитријевића пуковн. у пенз. г-ђа Десанка Живановић и г-ђе Загорка и Љубица Марковићеве свог брата † Саву Марковића сред. права.

По 200. дин. г-ђа Војка Економидес свекрву † Коладију Економидес.

По 150 дин. г-ђе Латинка Мишић и Мица Јеношевић тетку † Албу Симе Николића.

Дому Милосрђа приложили су:

По 300 дин. г-ђица Аристуша Економидес за своју сналу † Евлалију Економидес; г-ђа Љубица Трифуновић за свога зета † Душана Димитријевића пуков. у пенз.

По 150 дин. г-ђа Дара Павловић за своју мајку † Живку Цакић.

Приложницима топла захвалност а покојницима нека је вечан помен. Управа.

БЛАГОДАРНОСТ

Удружење породица погинулих официра у Рату најављује топлу захвалност г-ђи Мици Димитријевић на прилогу у 300 дин. који је на дан смрти уписала за добротвора удружења свог пок. супруга Душана Димитријевића пуков. у пенз.

Покојнику века је вечан помен.

Г-ђа Стана, кћи Драинка и Косте Л. Ђорђевића трг. и Жагубице и г. Петар Нејкић, канд. медицине, син Милене и Илије Нејкића економа из Сувог Дола, — венчаће се у недељу 9 октобра у 9 сати пре подне у Жагубичкој цркви. Нарочитих позивница неће бити.

Честитања у цркви. 2—3

Огласи

СТАН у Св. Савској 19. издаје се од 15. октобра.

БЕРБЕРСКИ АЛАТ И НАМЕШТАЈ

продајем. Таковска улица р. 24 Пожаревац

1—5 Милан Пургар

Кафана „Златан топ"

у Горњој мали — издаје се под киријом од 1. јануара.

Обратити се сопственици, **Злати Алексић** или **Милоју Перићу** код Македоније. 1—2 н.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ са више одељења у Љубачевској улици.

За погодбу обратити се

Војиславу К. Ђорђевићу сарачу

1—6 Табачка чаршија.

СПАН са улице, за отменог самца у Косанчићевој улици број 7.

КУПУЈЕМО

БАЧВЕ ДРВЕНЕ ЗА ПИЋЕ

ко има за продају слободно да понуди

Новаковић и Живковић

4—5 (Табачка чаршија).

Електрична централа

Извештава грађанство да је почела уводити електрично осветљење по становима по цени коштања рада и материјала.

Сиротињи сталеж може добити увођење осветљења и на месечне отплате, према жељи од шест месеци до године дана.

Пријаве и обавештења у канцеларији електричне централе, до кафане »Два Бела Голуба«

Управа

ПОД КИРИЈУ

Старац стечајне масе ЈОВАНА ХАЏИЋА, механичара овд. даваће на дан 15 овог месеца јавном лицитацијом под једномесечну кирију

ДВА МАСЕНА ДУЋАНА

који се налазе преко од кафане »Врба.«

Кирија се плаћа у напред одмах.

Дућан ће се дати колико лицитанте дође. 2—3

ЛОКАЛ ВЕЋИ

који је до сада држала Чиновничка Задруга, издаје се под закуп од 1-ог новембра о. г. Ближа обавештења даје Рагомир Живковић, трговац. 2—6

ЗИРАТНО ЗЕМЉИШТЕ

у „Јеремином пољу« са КУЋОМ и ДОЛАПОМ за заливање издајем под закуп од 1. октобра ове године. За цену и услове упитати

2—2 Јелену Вл. Вучковић.

ДУЋАН у Дубровачкој ул. (Табачкој-чаршија бр. 14.

КУЋУ у Светосавској улици са четири одељења

ИЗДАЈЕ ПОД ЗАКУП **Милана Т.**

ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА **Стефановића.**

СТАН мањи са 3 собе предсобљем, кујном, шупом до моје куће, удаљен од гимназије 80 метара нов, сув, светао, здрав. Излазем од 1 новембра под закуп Цена 600 дин. месечно.

3—3 Миливоје Ж. Антић.

МЕД

БАГРЕМОВ и ЛИПОВ купујем сваку највећу количину.

Пекарска радња

6—6 Ђ. Ж. Јовичић

Једна већа КАСА продаје се. Упитати уредништво листа 2—3

Овлашћено Електро Предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

Краљева ул. 23.

Ради све електричне инсталације најсолидније и по солидној цени. Препоручује добар електрични материјал, као и најбоље сијалице **OSRAM.**

6—6

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једником у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова-дана.

9 **Мита Митровић.** кафеџија.

Свештеницима, учитељима, председницима и половођама општинским — у округу Пожаревачком — и осталом путничком свету. Коме није познато, овим му се ставља до знања да је

Хотел „Српска Круна"

— КОЛОЊАС — У ПОЖАРЕВЦУ.

Из основа је реновиран, 80 соба за преноћиште са новим намештајем сваблеже; Превасходна домаћа кујна, као досад неће послужа то што данас има 150 абонираца на кости.

Вина Смедеровска и Жупска као и страна у флашама. Најбоље Вајфертово екссорт пиво. Аутоматски електрични водовод, парно купатило. У опште све удобности које се могу наћи само по великим градовима; — А цене су тако умерене да је овај хотел постао веома популаран. —

Увек свира одлична музика; — Високи трипут недељно. Дансинг — игранка — свако вече. —

С поштовањем

Стерија Аверов

3—4 н. хотелијер.

Лицитација

У недељу 8. октобра тек. год. у канцеларији Управе Државне Ергеле у Љубичеву одржаће се кратка УСМЕНА ЛИЦИТАЦИЈА за издавање жира са управиног имања.

Услови се могу свако-дневно видети у канцеларији Државне Ергеле у Љубичеву за време канцеларијског времена.

Лицитација ће почети у 8 час., а трајати до 10 часова.

Бр. 3346. Из канцеларије Управе Државне Ергеле Љубичево 2—2

ОБЈАВА

Управа Саборне (старе) пожаревачке цркве издаваће под једногодишњи закуп своје непокретно имање у 13 парцела сраће земље налазаће се у атару ове општине.

Лицитација ће се обавити на дан 9 октобра т. г. (у недељу) у 2 сата по подне у механи Жив. Миљковића, овд. у бурјан мали на Драговачком путу.

Услови се могу видети сваког дана у канцеларији окр. проте.

Позивају се лицитанти на ову лицитацију.

Из канцеларије Управе Саборне пожаревачке цркве.

ДУЋАН ПОД КИРИЈУ

Наш дућан у Краљевој улици ове вароши, а у коме станује Миросив А. Лазаревић. кожар овд. издајемо од 1. новембра т. год. по новом — под закуп.

За услове и цену обратити се Мијајла Ђ. Стефановићу трг. овд. Дуванска улицу бр. 24. 2—2

Трговцима на знање!

Недељно празнична трговачка школа отпочела је своју наставу. Тога ради упозоравају се г-да трговци да своје ученике — помоћнике упућују на време у школу, чија настава почиње тачно у 8 часова.

Да би се наша школа удостојила пажњом, која јој и по самом звању припада, то се г-да трговци такође упозоравају, да недељом не држе своје радње отворене и своје помоћне особље тога дана од школе задржавају и не упућују на време у школу, у противном случају, Управа Омладине биће принуђена да употреби сва законска средства, која јој на расположењу стоје, према сваком оном трговцу ко противно уради.

Управа

2—3 Пожарев. Трговачке Омладине

СТАН за издавање у Љубичевској улици бр 27. са четири собе, предсобљем, кујном, шупом и шупом.

Стан се издаје од 1. новембра ове год. За услове обратити се у РАЂЊИ

ЂОРЂА КУЗМАНОВИЋА

2—3 лимара.

МЛАЂЕГ ПОМОЋНИКА и УЧЕНИКА из добре куће потребује овд. колонијална радња

Вождара Д. Милошевића Дуванова улица.

2—3

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња ЈЕДАН ТРАКТОР „Фордсон»

Воја Гајић

2—10 — Мали Воја —

На продају

један плац са кућом

од 3 одељења у Љубичевској улици бр. 38.

За услове обратити се

2—6 Вождару Д. Милошевићу трг. овд.

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ

Михајла П. Марјановића Пожаревац

потребан је **млађи помоћник калфица** може ступити одмах. 4—6

АДВОКАТ 7

Драг. Ранковић

до сада народни посланик

поново **ради све адвокатске послове**

У уторак 11 ов. мес. даваћу на овг. гробљу полугодишњи помен моме супругу

† **Димитрију Николајевићу**

пингеру

Извештавам рођаке и пријатеље да присуствују помену.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

супруга Живана, ћерка Косара, брат Ђорђе и остала родбина

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 81 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 13. ОКТОБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на пицера од речи 1.50 дин. за прилоглено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе позајке се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ОНИМА ШТО ВЕДРЕ И ОБЛАЧЕ

Надајући се, да после многих безуспешних покушаја, где су се природне силе умешале, највећа тачка на земљи звана Монт-еверест на Хималајима остала је неприступачна човечијој нози. Једна, експедиција се је успела до 5000. мет. висине и даље није могла, јер је требало још 3000. мет. па да се успех учини за славу Енглеске. Два храбра енглеза, која су се одважила да до врха дођу и на њему слободу енглеску заставу, нису се на по данас вратили, јер их је непобедима сила природе уништила. Ово се да разумети. Али, Боже мој, каква сила пречи те наше уједињење и до данас претворило се у Монт-еверест, и постало је неприступачно, те ни једна политичка странка нема те моћи да га на чврст темељ успоставн?!! Ово успостављење повукло је собом у неприступачност читав ланац сфикасних горућих питања, око којих се води јалова борба коју је резултат: Дон Кихотове борбе са ветрењачама. Све се под једним углом схама; ма где се поставио. Али после свега, једном крај тој игри неприступачности мора доћи. Све подлежи промени, само је промена вечита. Ови другим потезом јачам треба подвући, да по закону кривости, ако се питања не проводе поступно, — једном мора доћи да се сва нерешена питања претворе у Гардијев чвор... Он се не дреши... Он се једним потезом расеца; и кад се уклоне све сметње, од неприступачног тако лепо постаје од једном — приступачно!...

Ова два енглеза што су остала на подножју Монт-еверста, нека нам буду пример какви се жртва тражи у служби, славе, Отаџбини. И најмањи може да буде великан, само ако је човек и да му се прилика. Ерострагова слава не светли, то је вековна на све »великане« овог пролазног света пуног таштине кога још за живота славе и величају савременици по сервираним пуним чанцима, — онако ажуро! А кад их се измакну онда дође контра — ангро! То је судбина свију пролазних величина. Навешћу један историски пример пожртвовања, коме историја света отвори своје странице да се златним словима забележе име једног незнатног звонара — Јована — где му се даде прилика да у себи победи сребролубца и да се као човек уздигне, презирући таштину личне користи у тренутку, кад завера коју је сковао Вилем Орлеански, да спасе свој народ од тираније, била откривена, у узвику од изванех да не оде звук по коме може и Орлеан г иста њихова судбина да снађе: Јоне спаси три милијуна душа, то су ти жена и деца». Може ли бити што светије него се жртвовати за свој народ!!!... Чујте ме ви сви који своје синове жртвовасте за величану Отаџбине: — Југославија је расцета. Шта смета вама као оцима отаџбине, изнад свега да сачувате са висине народним поверењем узвишену, без обзира на странку која вам осигурава пријатно боравиште и лепу привилегију; да као некад, по датом примеру од стране Јосифа од Аримтеја човека високог друштвеног положаја и изнад свега задахнут истином распетога сиђао и скинуо га са крста — да и Ви, то исто учиње са Југославијом.

Заиста живот је састављен од лутања... Све је у њему донекле повезано неким тајанственим везама, док једном изађу из своје тајанствености на светлост дана у стварноме облику Гордијевога чвора. — А после вађења неће се тај Гордијев чвор разним експериментисањем покривати онако исто, као што је судбина Мештровићевога »Голог човека«... Не. Он се мора уклонити, ма да Бог чуда створи!... Све дотле док, се питању Југословенској слози не постави чврст темељ и непостигне плус недељиве заједнице на овај начин као што га је решио г: Масарик у Чехо-словачкој, и тиме још за живота свога себи стекао бесмртност, — дотле немо имати само низ лутања.

Народ је озбиљно проговорио на дан избора за Народну Скупштину, од које много и много очекује. Ово треба нарочито истаћи. У овом данас врло познатом историскоме тренутку не сме се радити на парче, — јер сваки погрешан потез на политичкој шаховској табли фигуре, лако може доћи до реми-партаје са последицама непогледним.

Јер пехар напуњен пун суза разочарења и незадрживога незадовољства кога народ пружа својим повереним изабраницима са пуно вере и наде на боље и лепше дане срећености; јер нажалост све је до сада било засуто свим самим правним обећањима, која су са обећања у сушту лиж претварала и, убила сваку веру у народу, да место правде која држи земљу и градове заменула ју је — полицајa! — Радиле се ма шта; овај дар мар не може дуго остати. Народно поверење дато онима отаџбине мора се искупити, — јер им се може десити не мајер, него нешто горе из разочареног узвика; Косите оне отаџбине како сте досад косили, али од олује чувајте откосе.

Како сви знаци говоре, резултат снега назреће се у предвиђе време која ће се ускоро одигравати; — како то закон кривости неминовно наређује.

Јов С. Десимировић
парох в. црнићски.

Вести

За женско право гласа. — У недељу 9. ов. мес. одржан је манифестациони збор жена у клуб Женск. Покрета да би се покренуло питање женског права гласа за скупштинске изборе. Збор је отворила г-ца Др. Соја Љешевић лекар износећи потребу о важности права гласа за жену. После говора настала је дискусија у коју је учествовало неколико госпођа и госпођица. Збор је закључен резолуцијом у којој се тражи по чл. 70. Устава за жене активно и пасивно право за Народну Скупштину и сва самоуправна тела.

Грађанству Града Пожаревца. — Близу је крај године, а већина грађана и не помишља да исплати општински прирез који дугује.

Општина мора наплатити прирез да би остварила свој буџет.

Прирез општински за ову годину износи 1. дин. на динар непосредне порезе.

Многе општине плаћају по 5, 6 па и 10 дин. и више динара прирезе на 1 дин. непоср. пореза.

Пожаревац мора једном да почне да се уређује и достигне друге мање и сиротније вароши, које су много боље од њега уређене.

Познато је да је Зајечар уређен али његови грађани од 1919. год. стално плаћају по неколико динара прireза на 1 дин. непоср. пореза.

Општински суд овим и последњи пут опомиње Поштовано Грађанство да до краја овога месеца измири свој дугујући прирез.

У противном општински суд приступиће екзекутивној наплати истога.

Суд се нада, да до тога неће доћи јер верује у свест грађана, који свакако не желе искусити непријатности које долазе као последице екзекутивне наплате.

Од Суда општине Пожаревачке 11. октобра 1927. год. Бр. 16999.

Израда нове поштанске тарифе. — Генерална Дирекција Поште започела је рад на изради нове поштанске тарифе, која ће ступити на снагу вероватно још крајем ове године. Нова поштанска тарифа разликоваће се знатно од важеће, те је ради тога тражено мишљење свих поштанских дирекција. У нагледу је, да ће извесне таксе бити знатно смањене.

Курс за телефонисткиње-приправнице. — Министар Поште и Телеграфа донео је решење да се у Београду отвори курс за телефонисткиње-приправнице. На овај курс примаће се око 40 приправница. Кандидаткиње треба да су свршиле четири разреда средње школе. Курс ће трајати два месеца. За то време приправнице неће имати никакву плату, а по свршеном курсу одмах ће бити постављене за телефонисткиње.

Враћена акта. — Првост. Суд вратио је вселенном судији сва акта по кривици Душана М. Живојиновића, и осталих 6. чесника општ. пожаревачке, са наређењем да се изведе сва дела истога и тежега рода по до сада поднетим тужбама.

Рудници и у опште проналасци — патенти. — У нашој се јавности много водила борба и води око наших рудника, проналазака и у опште патената, јер се зели да је наша држава у томе врло богата, а да су међутим прописани само са иностранцима да раде, погодово патенте које дају иностранцима у бесцење, па га ми касније скупо плаћамо. Зар не би могли ми сами да експлоатишемо? Зар не би могли ми то сами прво у нашој држави објавити и прибавити светске патенте, радити домаћом снагом и унапређивати нашу привреду. Све би то могло, јер непостоји нешто што је немогуће.

Да се не би наш народ штетно и страдао као и да би добио што већу вољу на полу научних проналазака основано је ускоро у Београду предузеће за пом. послове, које ће Вам испрва проценити вредност проналазака, објавити га, прибавити Вам светски патент и у опште потпомагати Вас и заштићивати Вас, прибавити купца, финансијера, и т. д.

Ово једино предузеће у нашој држави даје о свему овоме информације бесплатно уз најстрожију дискрецију, даје савете, и т. д., те упозоравамо наше читаоце да се на њих обрате.

А бави се искључиво:

а) рударством (све врсте руде испитује, концесионира, и т. д.)
б) патентима и у опште проналасцима.

Адреса му је:
„Техникум" Београд, Скопљанска 5.

Стране вести

Искључивање опозиционара из комунистичке странке у Сибиру — Централни одбор комунистичке странке у Русији поћаша се према опозиционарима на селима нарочито у Сибиру много одлучније него ли према московским.

Контролна комисија подвргла је рад сибирске опозиције строгом испиту на којем је констатовала и њихову кривицу. Пре свега наглашила је да су опозиционари растуривали Зиновјеве говоре, које је он одржао на заседању пленума централне извекутиве у августу о. г.

Сибирски опозиционари сазвали су збор на којем су израдили план за даљу борбу са Сталиновском групом и централном извекутивом комунистичке странке а у којој заседају Сталинови привржењци.

Напредовање саобраћаја на Пољским државним железницама. — Према недавно објављеној статистици пољске железнице превеле су у првом полугодишту ове године 73.500 000 особа, што према години 1926 (69 500.000) значи пораст са 6 проц. Робе више пренето 87.600 тона т. ј. са 8 милиона тона више него прошле године за исто време.

Турски петролеум. — У Турској се сада оснива једно велико друштво са капиталом од 1 мил. турске фунте (преко 30 мил. динара) у сврху експлоатације турских петролеумских извора. Ради се пре свега око петролеумске територије около Мурефте, Ване, Батумске, Ерзерум, где се налазе веома богати петролеумски извори.

Италија не даје зајам. — Париз — Авас јавља из Рима да тамошњи листови дотичу да је гроф Волпи, италијански министар финансија, у разговорима које је последњих дана имао са представницима угледних страних банака и финансијских корпорација, потврдио одлуку италијанске владе да не одобри никакав зајам иностранству.

Литавско-немачки трговачки уговор. — Како доноси »Балтише Пресе" има се крајем овог месеца отпочети у Берлину са преговорима око склапања литавско-немачког трговачког уговора.

Књижевност

НАША ПОЕЗИЈА

I.

ПРЕОБРАЖЕНСКО ВЕЧЕ.

У сутону вечерњега мира
Лебде гласи љубавних песама,
А следи им звекет са двора,
Са свим дахом младаначког плама.

Тамо-амо чују се и трубе...
Бандe... бубњи... лани кларинети,
Чији звуци ноћну тмину љубе —
И од њих се тишина ремети.

У множини светлости и ватре,
Растурене сред пречкога рата,
Назиру се сенили и шатре,
И у њим' људи — цела слава!

Те гомиле разузданих баћи,
Осташе да, у лиснатој сенци,
Проведу ноћ, крај хладнога пића —
У мажнатој ноћној теревенци.

— — — — — — — — — — —

И све се то у једноме часу,
После преводневног пијанџура,
Претвори у светлуцаву масу,
Ко огромна бакрена дегура!

II.

ЈЕДАН ПОРТРЕТ.

Она — мала, невина, нежна,
Ко капи прве пролетне росе;
До пола нага, врела, снежна,
И висе млечне јој дојке косе.

Коса — плава, немирна... свила,
И трепери на топлом зраку —
Ох, ко да је светлица била,
Са ореолом, у облаку.

Нос — ни цела грчка антика,
Олимп, ни његове богиње
Немаху врхунјег облика
Од ове блажене Сркиње.

Очи — црне, дубоке, зрачне,
Ко два крупна светла кристала,
Што чине две увалице мрачне
Око свога зрачнога овала...

А уста? — као крв у снегу!..
А-ха, гле, хтеба би да кажу
Та малена уста: јел' стега
Старијег? истину ил' лажу!

Ил' друго скривено у телу?..
Да л' ниже: бол, радост, срећа
Ил' што друго... Ах, љубав врелу —
То је њена жеља највећа!

III.

ВОЛИМ...?

Волим пролетње зоре,
Прве радости звуке,
Оно азурно море,
Ком' сретан ширим руке.

Волим рубина грумен —
Највишни врх планине,
Што га обасја румен
Са далеких дељина.

Волим долине плаве,
Са којих бледи вео,
Ширећ' видике праве,
И осмех јутра врео.
Што се, као у нежне
И невине девице,
На врхове снежне
Затитра крадомице.

Волим прву топлину
Раног сунчевог зрака.
Осећајућ' ову милину
Скоро минулог мрака.

Волим блиставу реку,
Што, крај зелених поља,
Јури у силном јеку,
Носећ' кладе и кожа
Неком далеком куту,
И што ломи и руши,
На своме дугом путу,
Све што смета и гуши.

Волим пупољак цвета
У твоме малом врту,
Што први угледа света —
Земље, снегом застрту.

Од свега — *твоје* око,
Што шири благи свемир
И понире дубоко
У мој душевни немир.

IV.

НЕСТАЛНИ ТРЕНУЦИ.

Зоро плава — пуна љубичица
И ђурђевка, кршна јоргована,
Жуте лале, зумбули, ружице —
Тебе неста у сред бела дана!

Дане бели — пун опојног мира
И звукова, весела жубора,
Ја песама са танаких дира —
Тебе нема у сутону мора!

Вече бајно — пуно привиђења,
Слатких снова, изгубљених нада,
Страсних чежњи, узалудних бдења —
На теб' тихо ноћна магла пада.

— — — — — — — — — — —

Нема венца из златног путира,
Нема звука заносног гитара,
Нема срцу моме жељног мира —
У њему се тајна слутња ствара...

Око мене нишчезли видици
И кестени на обалжњој цести —
Само с чују грозне ноби крици!
— Зрачак наде неће никад сести!

Зоре моје беху нежни гласи,
Дана мога беху тонли звуци;
Вечера ми беху задњи часи;
— Среће моје нишчезли трепуци!...

G-don.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

Хотел „Српска Круна".

Још само данас приказује се филм који је свуда пожњео неочекивани успех.

Љубав Махараџе

раскошна драма у 6 чинова. У главној улози добро познати и признати Иван Можухин, партнерка му Наталија Лисенко ни мало не заостаје за њим.

Низ узбудљивих догађаја егзотичног махараџе.

Почетак дневних у 3 и по а вечерњих у 8 и по часова.

Венчања

У недељу 16 октобра 1927 год. у 7 часова пре подне у овд. старој цркви — венчаће се г-ђа НАТАЛИЈА, кћи Милоша и Живане Цветковић, ковача овд. са господ. ДРАГОЉУБОМ ТОМИЋЕМ, трговцем овд.

Скуп сватова у Косовској улици бр 77.

Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Нарочитих позивница неће бити, с тога се моле пријатељи и познаници, да ово сматрају за позив. 1—2

Г-ђа *КОСТАДИНКА ДИМИТРИЈЕВИЋ* из Ћуприје и *СЛОБОДАН ЈАНКОВИЋ*, књиговођа Пожаревачке Задруге ж. м. ђ. помагајући штедњу венчани 9. ов. м.

Огласи

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН и КОШ
у Дунавској улици
1—3 Јелена Павловићка.

Стан мањи са 3 собе предсобљем, кујном, шупом и вешерницом до моје куће, удаљен од гимназије 80 метара нов, сув, свстао, здрав Издајем од 1 новембра под закуп.
1—3 Миливоје Ж. Антић.

ДУЋАН
у Ћабачкој чаршији издајем под закуп од 1. новембра.
1—3 Перка Митровићка.

У новој пекарници
израђујем превратне ЧАЈЕ такође и СЛАВСКЕ КОЛАЧЕ
С поштовањем
1—1 Јован Стошић, хлебар.

Дрва за горивo
ЦЕРОВА и ГРАНИЧЕВА у количини до 100 метара, теслим окр. станици Каменово, утоварено у вагон
Упитати
Брађу Рајковић
трговце
1—3 Петровац — Млава.

Пажња и грађанству!
Одлаштено Електро техничко предузеће
ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА
КРАЉЕВА УЛ. 23.
Врши све електричне инсталације најсолидније и по најсолиднијој цени. Има добар избор лустера, ЦЈЕСОВИХ арматура, прворазредни електро-технички материјал, разне електричне лампе, најздравље батерије „ЗМАЈ" и т. д.
Сва стручна обавештења даје бесплатно.
1—3

КО ИМА
ЗА ПРОДАЈУ
ВЕЛИКЕ КАНТЕ
ЗА МЛЕКО
НЕКА СЕ ЈАВИ
ПОЖАРЕВАЧКОЈ
МЛЕКАРСКОЈ ЗАДРУЗИ.

БЕРБЕРСКИ АЛАТ И НАМЕШТАЈ
продајем. Таковска улица р. 24 (Пожаревац
2—5 Милан Пургар

ПОД КИРИЈУ
Старешц стечајне масе ЈОВАНА ХАЏИЋА, механичара овд. данаће на дан 15 овог месеца јавном лицитацијом под једномесечну кирију
ДВА МАСЕНА ДУЋАНА
који се налазе преко од кафане »Врба.«
Кирија се плаћа у напред одмах.
Дућан ће се дати колико лицитаната дође. 3—3

ЛОКАЛ ВЕЋИ
који је до сада држала Чиновничка Задруга, неђаље се под закуп од 1-ог новембра о. г. Ближа обавештења д је Радомир Живковић, трговац. 3—6

СТАН у Св. Савској 19, издаје се од 15. октобра.

Електрична централа

Извештава грађанство да је почела увођити електрично осветљење по становима по цени коштања рада и материјала.

Сиромашно сталеж може добити умањење осветљења и на месечне отплате, према жељи од шест месеци до годину дана.

Пријаве и обавештења у канцеларији електричне централе, до кафане »Два Бела Голуба«
2—6 Управа

ПРОДАЈЕМ КУЋУ са винце отворена у Љубићевској улици.
За погодбу обратити се
Војиславу К. Ђорђевићу сарачу
2 6 Ћабачка чаршија.

КУПУЈЕМО
БАЧВЕ ДРВЕНЕ ЗА ПИЋЕ
ко има за продају слободно да понуди
Новаковић и Живковић
5—5 (Ћабачка чаршија).

Трговцима на знање!

Недељно празничка трговачка школа отпочела је своју наставу. Тога ради упозоравају се г-да трговци да своје ученике — помоћнике упућују на време у школу, чија настава почиње тачно у 8 часова.

Да би се наша школа удостојила пажњом, која јој и по самом звању припада, то се г-да трговци такође уповоравају, да недељом не држе своје радње отворене и своје помоћно особље тога дана од школе задржавају и не упућују на време у школу, у противном случају, Управа Омладине биће принуђена да употреби сва законска средства, која јој на расположењу стоје, према сваком овом трговцу ко противно уради.

Управа
3—3 Пожарев. Трговачке Омладине.

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ
Михајла П. Марјановића Пожаревац
потребан је **млађи помоћник калфица** може ступити одмах. 5—6

АДВОКАТ 8
Драг. Ранковић
до сада народни посланик
почиње **ради све адвокатске послове**

Кројачки салон
Петра Стаменковића
Добила је из првих енглеских кућа велику партију
ШТОФОВА
У СВИМА ДЕЗЕНИМА.
Израђује све врсте одела по последњој моди.
Цене су солидне. 7

У згради „Гранд Хотела"

У згради „Гранд Хотела"

СТАН за издавање у Љубичевској улици бр 27. са четири собе, предсобљем, оставом, подрумом и шупом.

Стан се издаје од 1. новембра ове год. За услове обратити се у РАДЊИ

ЂОРЂА КУЗМАНОВИЋА
3—3 лимара.

МЛАЂЕГ ПОМОЋНИКА и УЧЕНИКА за добре куће потребује овд. колонијална радња

Божидара Д. Милошевића
3—3 Дућанова улица.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња
ЈЕДАН ТРАКТОР „Форисон“

Воја Гајић
3—10 — Мали Воја —

На продају

један плац са кућом

од 3 одељења у Љубичевској улици бр. 38.

За услове обратити се

3—6 Божидару Д. Милошевићу трг. овд

КАФАНУ

са магазом, подрумом и целокупним једвком у Косовској ул. у близини споменика издајем под кирију од Митрова дана.

Мита Митровић.
10 кафеџија.

ТРАЖИТЕ СВУДА

НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР

ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задрузи сем тога може се увек добити: гарантовано чисто правље млеко, кисело млеко, Јогурт, Милерам Оберс, сир за мешење. Сиреви: Империјал, Пивски, Трапист, Качкаваљ.

Обављено млеко 1 дин. литар. Сурутка 1 дин. 5 кгр. Роба увек свежа и гарантирано чиста. 6 8

ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ И КУЋУ

У СЕЛУ ЛУЧИЦИ.

За погодбу обратити се мени Косовска улица број 64 у Пожаревцу.

Атанасије М. Живковић,
3—3 трговац.

Јефтиног хлеба

Хлебарница Ристе Колоњас

преко пута „Вуковара“ код СТОЈИМИРА СТОШИЋА продаје:

Црног хлеба 1. кгр. **3·50** динара.

Белог хлеба 800 гр. **3·50** динара.

ЧИСТО ВИНСКО СИРЂЕ

ПРОДАЈЕ

по 4 динара литар.

ЂОРЂЕ НАУМОВИЋ

штампар.

Ко оглашује
Тај напредује

Јаношевић и Јовановић код „Сељанке“

Извештавају овд. пште грађанство и околину вароши Пожаревца, да ће своју до сада вођену **Мануфактурно-Галантериску радњу преселити** са ћошка преко од „Врбе“ кафане и дворске зграде у Табачку чаршију до Драге Мохировића лецедера и „Сомбре кафане.“

У исто време умољавамо своје муштерије и пријатеље, да нам и од сада поклоне своју пажњу и поверење, а ми ћемо се трудити да исто оправдамо.

С поштовањем

Јаношевић и Јовановић.

МЛИН НА ПРОДАЈУ

Мој млин на Дубровачком друму продајем.
Ради погодбе обратити се

Ристи Х. Колоњас.

Наш драги син, вољени брат,

† РАТКО М. НЕНАДОВИЋ,

ученик VIII разреда Пожаревачке Гимназије,

умро је 30 септембра 1927 године у Пожаревцу.

Пок. Ратко рођен је 4 јануара 1909 године у Грабовцу (срез ресавски) Основну школу учио у Грабовцу, а гимназију у Пожаревцу. У школи био је врло добар и одличан ученик.

Био је савршено добар син, брат и друг.

Поцут све снажне омладине, и Ратко је, поред школе, заволео и лопту („фудбал“), па се, предајући се сав игри, разболео од трбушне маремице и других трбушних органа, и најзад, после дужег боловања, вољен и оплакан од свих, умро у својој лепој, невиној младости.

У тешком, великом болу који нас је снашао, изјављујемо своју искрену захвалност целом пожаревачком грађанству на последњој пошти коју је, својим великим учешћем на погребу, одало своме младом сугрђанину, нашем драгом Ратку.

Особиту захвалност изјављујемо:

Г-ђама Савета Т. Павловић, Бети Шутић, М. Бресјанац, и осталима, које су се нашле крај Ратка на његовом самртном часу;

Свима госпођама и госпођи, који су крај Ратковог одра провели ноћ и дан до његовог последњег испраћаја;

Г. Г. Великару Кузмановићу, управитељу основних школа, Светиславу Бакићу, школ. надзорнику, и свима осталим учитељима и учитељицама из Пожаревца, на пруженим утехама;

Г. Михајлу Миладиновићу, директору Пожаревачке Гимназије, свима наставницима, наставницама, ученицима и ученицама, на учешћу у погребу;

Г. Мих. Крстићу, председнику општине, и његовом особљу, који су из почасти уступили 1 посмртна кола нашем несрећном Ратку;

Г. Г. свештеницима Славку Павловићу, Драг. Поповићу, Дим. Смировом и ђакону Ж. Арсићу, који су на почасти чинодејствовали на опелу

Г-ђи председници Жен. Друштва и члановицама, на учешћу у погребу;

Г. Г. лекарима Др. Драг. Јанковићу, Јовану Кускутису и Лази Бесарабићу, који су усрдно, уз родитељску нежност, и не наплативши нашта за свој труд, лечили драгог Ратка, као и г. г. Др. Станоју Вукићевићу, Петру Јаковљевићу и Демостену Николајевићу, који су се савесно трудили да спасу Ратка;

Г. Славку Павловићу, свештенику на погребном говору у цркви, и младој г-ђици Цици Кандеровићевој, ученици VIII р. гимназије, на дирљивом говору којим се у име другова испред Гимназије растала од свога друга Ратка, као и свима онима који своје спремљене говоре нису могли одржати услед кише;

Г. Г. Матурантима Пожаревачке Гимназије на положеном венцу своме другу Ратку;

Уредништву „Грађанина“ и свима онима који су нам писмено или усмено изјавили саучешће у нашем болу.

Особито дубоку захвалност изјављујемо;

Г-ђи Филипи и г. Мијајлу Стојановићу, учитељу у пензији, који су нам у овим тешким тренутцима пружили и моралну и материјалну помоћ, и који су Ратка, за време његове болести, родитељски чували и неговали; и

Г. Аци Трифуновићу, председнику Инвалидског Удружења и свима члановима, на учешћу у погребу и указаној помоћи.

Пожарева: 5 октобра 1927.

Тужни родитељи: **Милан и Владисава Ненадовић**, учитељ; браћа: **Реља и Слободан**; сестре: **Вера и Веселинка**.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 82 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 16. ОКТОБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за пришслово од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЗЛИ УЗРОЦИ ЈОШ ГОРЕ ПОСЛЕДИЦЕ

Последњи посланички избори показали су сву ругобу данашњега времена. Показали су нашу политичко-партијску и моралну разрђавеност. На жалост то је народ показала Радикална Странка. Пошло се од зла и дошло се на горе. И прећашње зло и данашње горе, последица су погрешно инаугурисане политике првих дана рада и живота наше уједињене краљевине. Прва погрешна корак у политици данашње наше краљевине на сваки начин јесте свргнуће Николе Пашића са државне управе при крају 1918 год. То свргнуће Пашићево имало је за последицу што смо добили државне границе, које не одговарају интересима нашега народа. Па не само то, но смо Пашићевим свргнућем пошли погрешним путем и у нашој унутрашњој политици и дошли до данашњега и сувише незавидног положаја. Изгледа да су државни чиниоци или увидели или присиљени приликама и околностима да увиде своју погрешку учињену свргнућем Пашића са врха државне управе у доба кад је он држави био најпотребнији. И тек кад смо на свима странама добили неповољне границе и кад се дубоко забасало погрешним правцем у нашој унутрашњој политици, Пашић је опет повеђен на врху државне управе, да поправља што се поправити може. Али су погрешке учињене у доба кад је Пашић био ван положаја првога државника и првог Краљевог саветника биле толико велике и тешке, да их ни овај највећи држ. у нашој народној и државној историји није могао исправити онако како је он сам желео. А није могао нарочито због тога, што су му се правиле сметње са свију страна, па чак и са ове стране од куда је имао право да се нада у пуну и искрену сарадњу. У томе ометању и подмуклој борби противу Пашића пошло се тако далеко, да се нису штедили ни богати интереси државе и народа. Том последњом борбом не само па је Пашић скинут са државне управе но и са позорнице живога. После потоњега свргнућа Пашићевог са државне управе, а нарочито после његове смрти, приметило се врло уочљиво лутање и у спољној и у унутрашњој политици. После последњега Пашићевога свргнућа са државне управе и његове смрти, изменило се седам краљевских влада. А шта су те владе донеле народу и држави није потребно да нарочито истичемо, јер ми то сви врло добро знамо. Можемо рећи само толико да су нам донеселе од зла још горе. После Пашићевог свргнућа и његове смрти спољна политика довела нам је стражоте на левој обали Вардара где нам прегажења Бугарска мучки, убија прве синове и високе војене функционере и сатире наш живаљ у овоме делу наше краљевине, кога су витешки синови нашега народа својом јуначком крвљу натопили и ослободили, а мудра Пашићева политика припојила мајци Отаџбини? Унутрашња политика пак, донела нам је политичко-партијску и моралну разрђавеност од чега се мудри и прави родољуби ужасавају! Они политички фактори, који су ову и овакву политику инаугурасали и њоме земљу довели у њен данашњи тежак положај, на сваки начин треба да осете и увиде своју погрешку и да живо наставу да што пре и брже учињене погрешке исправе. А оне се могу исправити и сва зла од земље отклонити само тако, ако се пређашта и добро проучи историја владавине Блаженопочившега Краља Петра Великог Ослободиоца и његових сарадника Пашића, Путника и осталих и њихов рад узме за пример.

Павле Кара Радовановић

Дигни се ти, да седнем ја

После дискусије од пет дана о данашњој политичкој ситуацији, а нарочито о односу демократске заједнице према данашњој коалицијској влади г. Вукићевића, клуб демократске заједнице резимирао је дискусију у једном комуникеу, који по садржини не показује никакову одређеност ни јасноћу, а да се послужимо изразом г. Прибићевића, не може се назвати ни „димунадом“, која би требала да послужи као пријатно пиће г. Маринковићу, за време политичке кијавице, коју је добио онога дана, кога је овај недочети и некрштени комуникe угледао света.

Не јасно постављено питање: је ли демократска заједница за данашњу владу односно коалицију са радикалима, противу које се шеф странке г. Давидовић, изјаснио на свима зборовима, па и приликом дискусије у клубу, следовало је овај комуникe:

1; „Клуб демократске заједнице изразио је своје пуно поверење шефу демократске заједнице г. Љубомиру Давидовићу, и

2; Примајући на знање извештаје својих представника у влади, клуб демократске заједнице изразио је жељу да се обезбеде конкретније гаранције за правни поредак као једину здраву основу за све друге тако хитне привредне послове, и унутрашњу снагу земље.»

Када је јавно позната истина, да је шеф демократске заједнице г. Давидовић противник коалиције са радикалима, а специјално данашње владе са г. Вукићевићем на челу онда »пуно поверење» г. Давидовићу, изражено у првој тачци комуникеа, значи ни више ни мање, до неповерење влади господина Вукићевића; а друга тачка „обезбеђа конкретнијих гаранција за правни поредак“, ако није шамар влади г. Вукићевића, онда је сигурно учена, да се добије што више личних и партиских користи под

фирмом „привредних послова и унутрашње снаге земље“, који заслужују тако „озбиљну“ браћу демократске заједнице, јер ће самим уклањањем неких радикала са виђенијих положаја, и њиховом заменом са партиски заслужним људима из демократске заједнице, „привредни послови“ кренути напред, а унутрашња снага земље ојача ће.

Ми не знамо хоће ли се радикали на челу са г. Вукићевићем задовољити комшилуком демократске заједнице, или ће им одговорити кратко и јасно: е, Богоје не може од двоје и да држава није резервни фонд за подмиривање политичких рачуна и апетита, али оно што знамо, то је света и непобитна истина, да наши данашњи политички прваци и партијске вође своју странку изобилују манама и гресима, којих ће постати тек са њиховим изумирањем.

Данашња коалиција радикала и демократа сматра се као једино здрава парламентарна комбинација корисна за народ и државу, али и она ће се показати као јалова, јер изгледа да партијски прваци и народни оци једне и друге стране, према овоме што прва дана у парламенту раде, сматрају да су државу узели под кирају.

Узалуд господин Давидовић хоће да предстваља Брута, који је и своје синове послао на губилиште, што су се огрешили о сигурност Рима, кад ваше поштовалеца има Калигула, који је свога коња поставио за конзула.

И радикали и демократи треба да се разберу и коју к себи, пада у виде, да једни без других не могу ништа корисно урадити и створити.

У узајамном понижавању, оптуживању и порицању способности и врлина једни другима, за скоро девет година по ослобођењу, довели су државу у свима питањима на изборишту пред којом стоји понор.

Доста је било политичког ината и лакомислености. Народ очекује озбиљан рад, а не пуцањ комшилуке, који не представља ништа до жељу амбициозних и нестрпљивих министарских кандидата, којима је девиза: „пити се ти, ја седнем ја“.

Raul.

Статистика стечајева у септембру

„Југословенско друштво за заштиту верника у Загребу“ регистрирало је током прошлог месеца 83 стечаја, према 55 у истом месецу прошле године, дакле за 28 или 51 процената више. По покрајинама односно правним подручјима било је (бројке у загради односе се на прошлу годину): Хрватска и Славонија 8 (7); Србија и Црна Гора 64 (39;) Словенија и Далмација 6 (3); Босна и Херцеговина 3 (1); Војводина 7 (5).

Од почетка године регистрирало је друштво 825 стечајева, а у прошлој години 203 т. ј. 222 или 85 процената више, а по покрајинама: Хрватска и Словенија 96 (78); Србија и Црна Гора 543 (310); Словенија и Далмација 88 (73); Босна и Херцеговина 24 (37); Војводина 74 (105).

У Србији су стечајеви према истом раздобљу прошле године порасли за 233 случаја или 75 процената; у Хрватској и Словенији за 10 случајева или 23 процената; у Словенији и Далмацији за 15 случајева или за 20 процената.

Вести

Једно објашњење. — Одлуком Обласног Одбора и наредбом поглавара среза пожаревачког одређен је кулук за насипање областних друмова.

Општина пожаревачка има да насипе 25 километара областних друмова и то: од друмова Пожаревац—Дубравица, Пожаревац—Костолац, Пожаревац—Драговац и Пожаревац—Салаковац.

Суд општине пожаревачке одредио је пожаревачке грађане колико ко има кола шљунка да насипе на друмове, — према величини непосредне порезе тих грађана.

Најтеже је насути друм за Салаковац. Да би била равномерност и једнакост у насипању суд је донео одлуку: да сваки кулучар насипа друм — пола од цркве, а пола од крајње границе Шамбрљевог имања. Ово је олакшица нарочито за кулучаре трговце и занатлије који морају свој кулук да врше преко рабацаја.

Пажња грађанству. — Женско Друштво скреће пажњу поштованом грађанству да се приликом прављења пакета сете самохраних старица у »Дому Милосрђа« и приложе у новцу и натури за покој душе сегојах покојника.

Друштво се стара да им живот у дому учини угодним, и поред тога помаже невољне и ван дома, но како су средства врло скромна да то на више у могућности, то апелује на племените душе да је у овом тешком задатку помогне.

Избор стипендиста мин просвете. — У Министарству Просвете одлучено је, да се до 5. новембра врши пријем молби за стипендијска места на појединим факултетима наших универзитета. Могу се пријавити само они студенти, који су већ у последњем летњем месецу примали стипендије. Нови стипендисти неће овог пута бити бирани.

Српски предратни дугови пред Народном Скупштином. — И поред свих потраживања са стране власника облигација српских предратних дугова није до сада донесено никакво решење, већ би се доскора имала састати комисија, која је наговно обавезана у сврху, да испита могућности решења тога питања. Говори се, да ће министар финансија читаву ствар изнети пред Народну Скупштину.

Освећење споменика на Церу. — Радови на подизању споменика палим ратницима на Церу приводе се крају и како ће исти бити скоро готов освећивање истог и остале свечаности у вези овога одређено је за 30 октобар ове године.

Нарочита делегација Одбора за подизање споменика на Церу отишла је да позове и Њ. В. Краља, на својим присуством увелича церске свечаности. Исто тако позваће се Влада Нар. Скупштина и друге корпорације.

Конференција Женске Странке. — Женска Странка у Пожаревцу, одржаће данас у 3 часа по подне своју конференцију у хотелу »Српска Круна«, на којој ће присуствовати делегати Женске Странке из Београда

Дужницима Државне Хипотекарне Банке. — Решењем Државне Хипотекарне Банке од 9. маја о. г. смањена је стопа интереса код зајмова са роком на 12 година, од 10 проц. на 9 проц. Сви дужници који желе да им се поред смањене стопе продужи и рок исплате од 12 на 25 година, треба да поднесу Банци молбу за продужење рока најкаље до 31. децембра о. г. После тог рока молбе се неће примити. Ово се не односи на самоуправна тела, по чијим зајмовима остају прабитни услови.

Помен. — Инвалидско Удружење у среду 19. овог месеца на Св. Тому у 10 и по сати пре подне одржаће у ову, старој цркви помен свима својим добротворима, утемељачима и редовним члановима изгинулим у прошлим ратовима. С тога се моле породице да присуствују помену.

Стране вести

Продаја пива у Америци. — Лондон. — Јављају из Лос Анђелоса да је конференција америчке федерације рада усвојила акламацијом једну резолуцију, у којој се тражи да се поново сме продавати „здраво пиво које има 2.75% алкохола.

Падање цена марви у Мађарској. — Због великих суша настала је у Мађарској велика »немаштина« услед чега су пале цене марви последњих недеља са 20 процената.

Руски петролеум и Оријент. — Што се тиче снабдевања Оријента петролеумом, бесумње најбоље услове за ово има Русија. Граничи се она директно са Турском, а Египат и Грчка нису тако далеко. Једини конкурент на источним тржиштима може бити Румунија. Даље Русије је много ближа источним тржиштима него Уједињене Северноамеричке Државе. С тога Русија има најбоље изгледе за инфероване петролеума на тржишта Далеког Истока сем Персије, Британске и Холандске Индије јер ове три државе су домен Англо-Персиан Oil Co и групе Dutch Schell. Из овога узрока купују америчке конзорције руски петролеум за Далеки Исток где они владају.

Незапосленост у Бечу опада. — У току месеца септембра у Бечу се осетно смањила незапосленост. Од 750.000 незапослених запослило се у току последњег месеца преко 8.000. То значи да је незапосленост мања за 1.500 него 1. октобра прошле године.

Вуци у Литви. — Ове године у Литви појавило се веома брзо велика стада вукова који се приближавају бливу селима и варошицама. Највише их има на литванско-пољској граници. Како јављају руске новине биле су ових дана организоване хајке на вукове у којој је учествовало преко 500 ловаца.

Интересантна борба. — Становници рибарског села Као Пасоро на острву Сицилији доживели су прошле недеље један тежак дан. У заграду одређену за хватање туне увукло се око 10 метара дугачак и најмање две туне тежак кит. Одмах се искупише сви рибари из села и околине и отпоче пальбу из револвера, на кита, који није много марио за ово. На послетку одважни стари рибар Бенедерто Низа сео је у чамац и из непосредне близине опалио је неколико хитаца на кита, и ја осетивши мало непријатан осећај мајсторето се удаљио. Овој борби, која је трајала око два сата присуствовало је неколико стотина особа. Филмови оператер и фотографи стигли су доцкан, а да су снимили целу борбу снимак би био веома интересантан.

ИЗ БИОСКОПА

У среду 19. и четвртак 20., ов. мес, приказиваће у овд. биоскопу код „Срп. Круне" — филм:

ХОТЕЛ ПОТЕМКИН

Чаробна игра у 6 чинова од Ернеста Вајде.

У главним улогама Јван Ангело и Вилма Банки.

Залуд су се трудили да увере младог Лорда Беру-а, да му живот још нешто вреди. Бадава његов ујак Цецил настоја, да растера његову несклоност к' браку и показује у слику неке младе даме. Сав чар те лепоте није био кадар, да у Лорда Беру-а побуди интерес, јер слике није ни погледао. Само га једна мисао заокупља, да на ток јадном и кукавном свету пронађе што оригиналнији начин смрти, којим би се достојно растао са својим до душе кратким, али потпуно уживаним животом..

У клубу му напакон сину мисао: Састави писмо у коме обећаје 500.000 фунти оном, који га на што оригиналнији начин отпреми на други свет. Као да је изазвао ђавола, створи се пред њим, као из земље неки човек, који рече да му је име Мр. Вит. Неугодним миром најави, да је спреман ту погодбу прихвати. Лорд Беру пак не ће непристрасна умрети, јер ће му незнанац његов последњи час навестити.

Млади Лорд Беру, коме је богатство отварало читав свет, и за ким су со све женске очи отимале, напушта живот и чека смрт. Од дана у дан чека свој задњи час.

Једне вечери вози се он у свом ауту, кад се строј поквари. Кад се је возар за то опседнио, изађе Лорд, да потражи помоћ. У сумрачју чинило се пољане још пустије и тмурније, па је Лорд био сав срећан, кад је у близини опазио светло, и упути се тамо.

У непознатом крају, запуштени старински хотел, који носи чудни назив „Хотел Потемкин". Сав умор и, затражи Лорд од кратара собу, заборави шофера и ауто — тврдо заспи.

Кад се је пробудио чудом се чудио. Настало је чедне хотелске собе, а он се нађе у сјајној витешкој соби из давних времена. Он мисли да сања... зове... из дубине зује глава... а нико не долази. Испрани се .. и чуди... одевен је у сјајно витешко одело као у сну појури из собе на ходник. И овде је све измењено. Кад је хтео да побегне, опази на цести чудну поворку: Гомила старих жена иде неком дељу. Стара је међу женама од изнемоглости клецала — прискочи к њој и управи је. Са женама дође до неког здања., из ког се може чути нова свирка..

У чуду је мотрио, како старих жена нестаје, а место њи начу из здања младе пражесне девојке. Значајан тледа за оном старицом, што ју је водио. Кад је осванула била је најлепша од свију. У тај час осети Лорд у себи до сада непознато му чувство. Он љуби.. Срећа је његова кратка.

Прву девојку, која је у њему пробудила љубав отео је војвода у град и у борби за своју љубав буде бачен у тамницу. Девојка га до душе избави али јецва што је био на слободи, мора гледати, како су је нотицу као вештицу на ломачу спаљили. Скрван од бола, онесвести се ..

Далеко на пољу лежећи освести се. Подиже се и сав се у чуду разгледава. Недалеко ето његов ауто... ни близу какве куће... где је „Хотел Потемкин"?.. где онај чудни стари град?.. Зар је све то била чаролија, сан? .. У то погледа своју руку, а на прсту блешти прстен што му га је поклонила вештица, кад се је успињала на ломачу. С бола осети да љуби, и да мора пронаћи ону дражесну вештицу,.. Похита к ауту, пробуди шофера и појури у град — у нови живот.

Лорд Беру научио је, да опет цени живот. Стрепи, да не сретне непознанца, с којим је склопио ону лукоумну погодбу. Он жели да живи, да опет нађе ону, чији прстен на руци носи... Дани пролазе, а Лорд је у грозничавој узрујаности. Непознанцу нема ни трага..

Новине доносе оглас, да је изгубљен неки прстен. Лорд установи, да је у новинама описани прстен једнак оном што га он носи. Забележи адресу и гори од жеље да загонетку реши.

Мисли, да га је оставила намет, кад се је налазио пред оном дражесном вештицом, која се је као феникс птица из пепела препородила, па је сад у модерној елегантној тоалети куп и само дражеснија од вештице на ломачи. Али га она не позна, већ га одбија. Као да спава. Онда се напак досети, да је дошао због прстена, на што је она љубазнија. Њезин је прстен нађен! Она понуди Лорду чаја, па док јој он прича, свој смушени доживљај створи се пред њим тајанствени незнанац, те му сухом озбиљношћу навести да му је купцу последњи час, јер је чај отрован... Између Лорда и непознатог развије се очајна борба коју ујак Цецил уз смех доврши.

Сад слиједи објашњење тих тајанствених догађаја .. Гледалац из дна душе одахне, кад види што се десило! Одгонетку не ваља овде одати — дођите у биоскоп да гледате тај филм.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

Хотел „Српска Круна".

Још само данас по подне и увече може се видети у биоскопу код „Круне" филм

Непријатељ жена

социјална драма из отменог круга у 8 чинова. У гдав. улози: Лионел Барморе и Алма Рубес.

У ГОСТИОНИЦИ „БРАНИЧЕВО."

Ели поло као гусар

велика пустоловна драма у 5 чинова. У главној улози стара љубимац који се никад не заборавља ЕДИ ПОЛО.

И још као додатак једна врло интересантна ШАЛА.

Почетак дневних у 3 и по а вечерњих у 8 и по часова.

Благодарност

Фонд Задужбине поч. Саве А. Јовановића быв. трг. овд. и супруге му г-ђе Персиде приложио је Женском Друштву 6.000 дин. и таме уписао за велике добротворе Пож. Жен. Друштва г-ђу Персиду и пок. Саву А. Јовановића быв. трг. ов.

Извршиоцима овог племенитог дела Управа изјављује своју топлу захвалност на прилогу.

Великом добротвору господи Персиди жели дуг и спокојан живот, а великом добротвору поч. Сави А. Јовановићу жели вечни мир и покој.

Венчања

У недељу 16 октобра 1927 год. у 7 часова пре подне у овд. старој цркви — венчаће се г-ђа НАТАЛИЈА, кћи Милоша и Живане Цветковић, кожара овд. са госпол. ДРАГОЉУБОМ ТОМИЋЕМ, трговцем овд.

Сви сватови у Косовској улици бр 77, Ићи ће се колима.

Честитања у цркви.

Нарочитих позивница неће бити, с тога се моле пријатељи и познаници, да ово сматрају за позив.

2—2

Огласи

Војислав М. Бркић

слави ове год. у Пожаревцу 19 овог мес.

СВЕТОГ ТОМУ

ЗЕМЉУ ОРАЋУ

десет дванаца протајем близини Љубичева Косовска улица 31. (Горња мала)

1—3

ПЕКАРНИЦУ у Косовској улици. Издајем одмах под закуп.

1—2 Светислав Матић.

МОЈУ НОВУ КУЋУ у Косовској улици са 6 одељења и подрумом, до кафане Светислава Матића издајем одмах под закуп.

1—2 Живко Ђорђевић, кафеџија.

КАФАНИ „УЉЕДИЊЕЊЕ"

потребна је куварица и јарчија. Може се ступити одмах.

1—2

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

Упитати Кнез Михајлова улица број 28

1—3

Стан са 5 одељења

издаје се од 1 новембра. Има вештерницу, шупу и обор за свиње. За погодбу обратити се у кафану „Последњи Грош."

Предаје се кафана

са целокупним једиком имањем, и собе за путнике, на добром месту и добро рентирајућа.

Услови су повољни. Упитати уредништво.

НА ПРОДАЈУ

КАФАНА

Моју кафану постојећу код станице Осипаоничке, нарочито погодна за жичничарску трговину. Продајем из слободне руке и без терета, кафана има ове удобности:

Кафана, сала, 3 собе и кујна, магацин за пиће — подрум, велики магацин за храну, — кош дугачак 30 метара, велика штала, обор за свиње, воћњак, башта за усев и 2 јутра земље засејане детелином.

За цену и услове обратити се сопственику у истој кафани

Драги Мићићу, каф ција

На продају кућа са плацем

соба и кујна у Жупској улици бр. 13 на слободне руке, без терета. Јављати се Алексе Ђ. Костићу, трг, преко пута кафане »Делиград«.

Јенка А. Павловићка удова.

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН и КОШ

у Дунавској улици

2—3 Јелена Павловићка.

ДУЋАН

у Табачкој чаршији издаје се под закуп од 1. новембра.

2—3 Перка Митровићка

Дрва за горибо

ЦЕРОВА и ГРАНИЧЕВА у количини до 100 метара, тесаним окр. станица Каменово, утоварево у вагон.

Упитати

Врању Рајковић трговце

2—3 Петровац — Млава.

Кафана „Златан топ“

у Горњој мали — издаје се под кирију од 1. јануара.

Обратити се сопственици, **Злати Алексић** или **Милоју Перићу** код М ка о-ниже. 2—2 н.

Свештеницима, учитељима, председницима и деловођама општинским — у округу Пожаревачком — и осталом путничком свету. Коме није познато, овим му се ставља до знања да је

Хотел „Српска Круна“

— КОЛОЊАС — У ПОЖАРЕВЦУ.

Из основа је реновиран, 30 соба за пренођиште са новим намештајем снабдевене; Првокласна домаћа кујна, као доказ нека послужи то што данас има 150 абонираца на кости.

Вина Смедеревска и Жупска као и страна у флашама. Најбоље Вајфертово експорт пиво. Аутоматски електрични водовод, парно купатило. У опште све удобности које се могу наћи само по великим градовима; — А цене су тако уцењене да је овај хотел постао веома популаран. —

Увек свира одлична музика; — Биоскоп трипут недељно. Дансинг — игранка — свако вече. —

С поштовањем

Стерија Аверов

4—4 н. хотелијер.

НОВО ОТВОРЕНА!

Мануфактурна и Галантеријска Трговина

до кафане „Касина“

БОЖИДАРА Д. ЈАНКОВИЋА

ПОЖАРЕВАЦ

Част ми је известити п. грађанство Вароши Пожаревца и околине да сам отворио Мануфактурну Галантер. радњу, која је снабдевена врло лепим избором и коју ћу продавати по знатно спуштеној цени, и то: велики избор мушког и женског штофа за хаљине, велики избор мушког и женског штофа за зимске капуте, као и дугера, велики избор платна. ДОВЛАСА, у свима ширинама, велики избор ЧАРАПА женских и мушких, као и сву осталу мануфактурну и галантеријску робу.

А нарочито скрећем пажњу госпођама и госпођицама да је трикерска радња Мих. С. Матића, а која се налазила преко пута »Гранда« пресељена у моју радњу и отпочела је даљи рад

С поштовањем

1—2 БОЖИДАР Д. ЈАНКОВИЋ, трг.

ДРВА **НЕ КУПУЈТЕ** ДРВА

за зиму док не пре-гледате у дрвари

ИЛИЈЕ БЕЛОСАВИЋА И СИНА

јер су јевтина и првокласна а има и за сиротињу на кило.

Електрична централа

Извештава грађанство да је почела уводити електрично осветљење по становима по цени коштања рада и материјала.

Сиротињи сталеж може добити увођење осветљења и на месечне отплате, према жељи од шест месеци до годину дана.

Пријаве и обавештења у канцеларији електричне централе, до кафане »Два Бела Голуба

3—6 Управа

Заношевић и Јовановић код „Сељанке“

Извештавају овдашње грађанство и околину вароши Пожаревца, да ће своју до сада вођену **Мануфактурно-Галантеријску радњу преселити** са ћошка преко од „Врбе“ кафане и дрварске пијаце у Табачку чаршију до Драге Момировића лецедера и „Симине кафане.“

У исто време умољавамо своје муштерије и пријатеље, да нам и од сада поклоне своју пажњу и поверење, а ми ћемо се трудити да исто оправдамо.

С поштовањем

Јаношевић и Јовановић.

Пажња п. грађанству! 2

Овлашћено Електро-техничко предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

КРАЉЕВА УЛ. 23.

Врши све електричне инсталације најсолидније и по најумеренијој цени. Има добар избор лустера, ципсових арматура, првокласни електро-технички материјал, цеване електричне лампе; најиздржљивије батерије „ЗМАЈ“ и т. д.

Сва стручна обавештења даје бесплатно.

3—3 КО ИМА

ЗА ПРОДАЈУ

ВЕЛИКЕ КАНТЕ

ЗА МЛЕКО

НЕКА СЕ ЈАВИ

ПОЖАРЕВАЧКОЈ

МЛЕКАРСКОЈ ЗАДРУЗИ.

У згради „Гранд Хотела“

Кројачки салон

Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕВЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 8

У згради „Гранд Хотела“

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 83 | ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 10. ОКТОБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на пиџера од речи 1·20 дин. за прилошено од речи на гармонда 2 дин.

За огласа полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

НАША ОМЛАДИНА

Помози се сам, па ће ти и Бог помоћи, то је прастара изрека која у мало речи садржи сву богату мудрост људског искуства.

Наши старији, који су били сиромашног стања и нису имали средстава за школовање, нису тражили од државе помоћи и стипендије, већ су се сами помагали на тај начин, што су послуживали у богатијим кућама, прали судове, носили воду и порције. Из реда на овај начин школованих младића, имали смо многе великаше и државнике, међу којима, бријира име поч. Јована Ристића, који је од судопере потурао до достојанства краљевског намесника.

Данашња омладина, синови сиромашних родитеља, па чак и богатих са лажним уверењима, уживају стипендије а ретко који да се не налази на платним списковима разних наслеђстава са једном једином дужношћу, на потпишу платни списак и прима хиљаду две и више динара. Разуме се да је за ову бенефицију једини услов партиска карта странке, којој припада ресорни министар или дотични шеф наслеђства.

На овај начин држава је постала фабрика за лиферовање школованих људи, који не само да нису захвални држави за олако школовање, но као школовани пролетери постају опасни, кад дође време да их држава не може упослити, а то време мора доћи, када наши факултети сваке године избацују хиљаде дипломираних омладинаца

Живети значи: мислити, осећати и радити. Платон и Аристотело сматрали су ово за врлину. И за наше старије генерације може се рећи да су: мислиле, осећале и радиле, јер се само тако може разумети велико дело, кад се од мале вазалне турцима сељачке кнежевине, за половину века створила велика Краљевина: Срба, Хрвата и Словенаца

Јест, али ову је створио народ, вођен од људи, који су се као омладинци одушевљавали у позоришту са комадима: Немања, Лазар, Душан, Бој на Косову, Зидање Рававанице, Таковски Устанак, Бој на Пожаревцу, а певали песме: »Падајте браћо, опанити у крви:» „Дрино водо плава равбацуј свој тов,« које су комаде и песме данас заменули: Риголето, Травиата, у навијцима, шими, чарлстон и остали скандалозне творевине људи, који знају само за један једини осећај, жалети и проводити се.

Шта значи радити, штедети и мучити се нека данашњој омладини као пример послужи Вилијам Кобет, који је научио енглеску граматику на овај начин:

»Студирао сам граматику служећи као војник са дневном платом од два пенија. Ивица моје постеље била ми је столица, мој телећњак служио ми је као књижица, а једна даска коју сам држао на, колену била ми писаћи сто Нисам имао новаца ни купим свећу или уље за гориво; У зимским ноћима ретко ја сам имао друго осветљење до ватре а и то само по приличи. Па кад сам под тим околностима, немајући ни сродника ни пријатеља, који би ме саветовали и бодрили, извео што сам предузео био, сме ли онда ма који младић изнемагати се својом сиротињом; својим сувишним радом, или немањем простора и друге угодности? Новац којим сам куповао перо и хартију, морао сам од јела уштедети, ма да сам у пола гладовао. Ни једног тренутка нисам имао мира, читао сам и писао, док су мојих десет разузданих другова, будући без контроле, причали, свађали се, певали викали, цикали. Новац који сам тада давао за перо и мастило није се мало ценио. О, то је за мене била велика сума. Био сам тада исто тако велики и снажан као данас и имао сам пуна кретања. Сећам се да сам једном, кад сам подмирио био све издатке, уштедео два гроша, за које сам мислио купити за сутра усољену рибу. Кад сам се у вече скидао, осећајући несношљиву глад, приметим да сам ја гроша изгубио. Зарио сам главу под покривач и плакао као дете. Познајем, кад сам ја могао под таквим околностима извести што сам наумио — били се могао ма који младић на овом свету изванђавати, па то није у стању учинити;

Дакле, и наша данашња омладина, треба да се остави рђави навика, па се помогне сама, па ће јој и Бог помоћи, а не да навађује на државу као мука на лепињу.

Raul.

Вести

Дан ослобођења Пожаревца. — 29 октобра по новом а 16 октобра по старом, навршава се пет година од дана ослобођења Пожаревца бугарске окупације. Тај ће се дан свечано прославити а у вече биће забава са игранком, коју приређује Коло Срп. Сестара.

Опомена — По закону обласне скупштине сазивају се указом сваке године за 5 новембар. Како је већ 20 октобар, а указ о сазиву обласних скупштина није публикован, то овим скрећемо пажњу надлежнима.

Из Општине. — По т. бр. 393 закона о таксама, »за обезбеђење од од пожара годишње од непосредне порезе на зграде, на сваких сто динара, наплаћује се годишње до 100 дин.«

Целокупан прихол од ове таксе употребљује се искључиво за издржавање пожарне чете и набавку вуче и потребних справа за пожар.«

„Ова такса наплаћује само у оним местима где постоје или се установе пожарне чете.“

Пошто је у Пожаревцу обновљена Пожарна Дружина, Господин Министар Финансија решењем ДРБр. 57 835 од 13-V 927. одобрио је да се и у Пожаревцу наплаћује ова такса у износу 10 дин. на 100 дин. непоср. пореза у корист општ. касе.

Обавештава се о овоме грађанство и позива да ову таксу у своме интересу што пре исплати.

Пажња Пожаревљанима. — Арсу Живановићу из Лучице, који плаћа 430 динара непосред. порезе у Лучици, одређено је да оправи и насипе:

На Свилај. пруму	80 метара
» Костолач. пруму	170 метара
» сеоски у селу	170 метара
Свега да насипе	430 метара

дужине друм».

Он није стигао да насипе и ових 170 м. на Костолачком друму онако како је власт наредила. (Метаво је преко 30 кола само) И зато је власт општинска у присуству полиц. чиновника дала на јавној лицитацији оправку и пошљунчавање тих 170 метара.

На лицитацији је то пошљунчавање изашло 1500 дин. — и то опет на Арсу — који је молио и кумио људе да не лицитирају.

Износимо ово као пример овим Пожаревљанима, који плаћају по хиљаду и 2000 динара непосред. порезе, а стално лармају и протествују по кафанама против кулука и ако им је одређено по 30—50 кола за друмове, који служе једино пијаци, — од које највеће користи имају ти трговци и занатлије.

Панађур у Пожаревцу. — Као сваке, тако и ове године о Св. Петковски (Петковици) дане 27., 28., 29., 30 и 31. октобра 1927,. одржаће се у Пожаревцу велики петодневни панађур, на коме ће се продавати, поред стоке, и сви овоземаљски законом дозвољени производи.

Привремени наставни програм за основне школе. — У Министарству Просвете прегледан је и потписан нови наставни програм за основне школе, који је израдио Главни Просветни Савет. Овај програм важиће за све основне школе у земљи и по њему ће се предавати још одмах од ове школске године.

Изложба текстилне индустрије у Лесковцу. — Изложбу текстилне индустрије у Лесковцу, која ће се отворити 23. октобра, посетиће Министар Трговине и Индустрије, г. др. Махмед Спахо, и упознати се детаљније са текстилним фабрикама нашега Манчестра. Са г. Спахом отићи ће и Министар Пољопривреде и Вода, г. Св. Станковић, који ће, том приликом, решити питање односно оснивања фабрике за вештачко топљење конопље, као и за њену прераду. Текстилни концерн, на челу којега стоји Лесковчанин г. Влада Илић саопштио је да ће свих његових 11 фабрика које улазе у овај концерн, изложити своје предмете рада што пуније и прегледније репрезентације. На изложби ће осим тога, бити приказан и рад механичних разбоја.

Хлебарница за пример. — У горњој мали — приварска пијаца — отворио је хлебарску радњу Јован Стошић. По квалитету хлеба, чистоћи рада и радње она пекарница може служити за углед и пример осталима, који ове услове занемарују, а више се труде за зараду.

Отпуштање некваликованих учитеља. — Одлуком Министарства Просвете, у току ове године биће отпуштени сви они учитељи, који немају потпуне квалификације.

Стране вести

Повишење цена текстилним производима у Пољској. — Пољске текстилне творнице одлучиле су да повише цене текстилним производима, јер су у последње време јако скочиле цене вуни. Просечне цене ће бити повишене са 4 до 8 проц.

Нови земљотреси на Криму. — Већ од дужег времена стижу стално вести да на Криму се дешавају чести земљотреси. Не прође дан без потреса земље. Према најновијим вестима особито се поновно јачи потрес дне 11. октобра. Нарочито силни потреси осетиле се у Гурзуфу и то ноћу 12. октобра. Вести не наводе да је било људских жртава.

Понуда великог америчког зајма Румунији. — Велики амерички банкарски синдикат којем на челу стоји позната Њујоршка банка Дилон, Рид и Комп. нуди сада зајам 16 румунским градовима у укупној суми од 18 милиона долара са 7,2 проц. Зајам би се имао исплатити у току 25 година. Како се чује румунски градови примили су понуду овога зајма.

Рад турске женске уније. — Реформе Кемала паше значе још и знатно проширење женских права у Турској. Унија турских жена одлучила се на једној од својих последњих седница да оснује и удружење турских девојака. Ово удружење бориће се за модерно васпитање Туркиња и основаће фервијалну колонију на Принцовим острвима а хоће такође да још оснује и поликлиникуза женске и дечије болести.

Румунија проширује своју жељезн. мрежу. — Дирекција грађевинског одељења румунских жељезница недавно је израдила програм за допуњавање румунске жељезничке мреже. Има се свега подићи 1590 км. пруге у дужини од 15 до 165 км. Трошкови око проширења жељезн. мреже износиће 23 милијарде леја.

Књижевност

Шетња кроз поље.

— Моје импресије са села —

—:—

Било је то пре неколико година. Настало је ферије. Ђаци видни знаци већих и мањих паланака — један по један — сви су се били расејали по разним крајевима њихових околина. Није било то што их је прашина и жега, знатно повећана по тим варошима, због јако изграђених плочника и калдрме, нити дим, угаљ и сваграња многобројних и разноврсних фабрика и циглана, гонила из свога окриља, него једино осећај љубави према њиховој рођеној груди — селу! — породици, родбини пријатељима.., шумама, пољима, гајевима, рекама.. О, све је то чекало на његов повратак кући... све је било жељно да види њихове старе пријатеље и познанике... да чују њихову слатку реч науке, коју су ми они носили из града...

Тако је било и самном: пошао сам и ја у свој рођени крај!.. да видим, чујем и прагрлим — ово плаветнило јунскога неба, шум планина и жубор река... да осетим топлину звукова птица и — целе природе... Ах — Боже мој! — за мене је сад било туђе.. готово непознато! А како не? Био сам мали, а већ је прошло читавих пет пуних година од тада, од како смо се последњи пут видели!... Али како је за мене било љут бич неумитне судбине! Јер, место да полазим на своје домаће огњиште — у наручје својих милих и драгих родитеља ја постајем гост свога рођака: гнездо мојих прадедова било је разорено!... Од свега — није остало ни камен на камену! — само леже гробља, видни споменици и документи њихова постања!... Тај је бол био брзо зацелио: мој рођак ме је врло брзо дочекао старајући се да ми замени родитеља и сместио у крајњој собици до врта. Збиља, то је лепа и племенита пажња од њега!... Ту сам проводио своје летње часове одмора.

*

Седим са подбоченом руком о сто, седим и мислим, а мој залутали поглед губио се негде у нејасној даљини, која се као неко плаветнило отегла у бесконачност. Не осетих кораке који су се све више и више приближавали, тек, кад се неко дохвати браве од врата моје собе и закуца, пренем се и погледам око себе. Све је било мирно и непомично, само што стари часовник — вечити стражар дана и ноћи! — одмерено откуцавање и показивање да се дан приближава крају. Када се поново куцање, јаче него раније, и чух неки потмули шум који уз кашљуцање личи, тада се ја, у нетрпељењу са неком топлом и пријатном дрхтавицом целога тела одазвах:

— Слободно!.., Уђи!

Чувши одзив мој, а не сачекав да их ја отворим, врата се отворише и соба се испуни светлошћу, помешаном са мирисом цвећа испод прозора. И на вратима се указа — знате ли ко? — мој најбољи пријатељ и друг Д.... Био је то доста развијен младић, чија му плава наусница кићаше округло лице, а која је била у складу са плавом, као небо очима. Ове су имале врло пријатан иглец — пун доброте и неке узвишености. Одело пепељасте боје, било је као саливено, за развијено му тело, на коме је цветала снага и младост у пуној сили. Чиста и лепа обућа, израђена врло укусно, оцртавала је његову развијеност и издржљивост. Жираде, скривајући му бујну косу и бацајући танану коврчу сенке на правилне веђе и нос на округлом лицу са малим устима одавало је веома пријатан изглед младића, врло елегантно и укусно одевена. У овом тренутку, цела физиономија издаваше недрину безикаквога трага уморе и оне суморности што се често јавља код неких лица... Овај млади богословски приправник је син месног свештеника, родом из доста угледне сеоске породице из околине С..

Кад ме угледа, његов упитљиви поглед се прикова на мене, као да се нечему чуди, а кад је погодио моју мисао, његове се усне разваноше, уста се отворише и кроз беле зубе појави му се звонки глас са мало прекора, кога је пратио радостан осмех.

— Здраво, Ж...., стари мој другаре! Шта ту радиш..' сам? рече он, рукујући се.

— Боље те питао! Ето одговорих ја, показујући му књиге француских писаца које сам преводио.

— Е, е, учини он, па затим настави: Та остави, бодан ту таминицу!... Уђи си у њој!.., па погледај мало, кроз прозор, на поље!... Зар није све дивно и примамљиво светло и чисто!.. А ти, овде, чамиш... вечито чамиш!.. Него знаш шта?. хоћеш ли ти да прођемо мало кроз, да се надишемо свежег ваздуха и науживамо ово божанске природе!. Хајде спреми се имамо до вечере доста времена! Он је своје речи завршио свечаним тоном, као да је био у поетичном заносу.

И као да његове речи повредише моје самољубље, престадох, спремих се и пођох. Јавих рођаку да ћу изаћи, да се мало разиђем. Он ми не рече ништа, само знаком главе одобри, а било му је мило што сам се решио да изађем, пошто сам био све до тога времена затворен у полутамној соби, на чијим су прозорима биле спуштене двокрилне завесе, од лаке бордо ткане лучене материје кроз чије су рупице пресијавали прозрачасто-плави зраци светлости.

Рекох »збогом" и пођох.

Рођак ми уз исти покрет главе одговори »уздравље". И пошто ме је исправно по-

гледом, спустио би главу, уздахнуо: промрмљао неке неразговетне речи, од којих би неке прешле у јаснији говор: „...шта ћеш му, не отерах га силом, кад он неће... за... здравље боље... хвала... нећу!..." Затим би се латио свога рада, вођења реније по глатској пасци, који је радио за комшије, а на његовог удубљења су излетале шушке, спирално увијене, и правиле гомиле изнад и око тезге, са слабим шумом...

— Свршиће се —

ИЗ БИОСКОПА

У суботу 22. и недељу 23 ов. мес. приказиваће у овд. биоскопу коц »Срп. Круне«

СУДБИНА
или
ГРИЖА САВЕСТИ

Жалосна драма једне заведене девојке.

У главним улогама Бланша Свит и Конрад Лагел.

У убавој енглеској грофовији Дорсетшире сред пролетног цвећа и зеленила... Сеоска младеж слави мајску свечаност песмом и игром... Међу сеоским лепотицама истиче се својом љупкошћу витко девојче Тес д' Урбевфуил. Њезин отац беше потомак врло угледне обитељи, која је посједовала део предео. Ради пијанства паде на најниже гране, срамотећи своје име. Тако је Тес већ у младости окусила горчину живота. Кајета и бол учиниће је још лепшом. Заиста, она бијаше најлепши цвет убаве долине. Кад је једном била на зденцу, угледа је непознати младић, Анђел Кларе... Он је боравио као гост на оближњем имању свог пријатеља Георга Басинга. Девојка му се свиди на први поглед... Он је често крај зденца. Њена је слика била често у његовим рукама. И дотле је посматрао умиљато лице, док се није заљубио у Тес д' Урбевфилд. Често је пролазио мимо зденца и њене куће. Али милог лица није угледао...

Тес мораде поћи у службу. Добије место код богатог властелина који је купио дворац д' Урбервиле, негдашњи посјед Тесиних предја... Тај скоројевић. Алек д' Урбервиле, поседоваше само троје: коње, жене и вино... У његове руке паде неко девојче. Кукавношћу и силом погази њезину невиност.

Сва очајна побегне бедна Тес из места своје големе несреће у тужни родитељски дом. Ту је снађе друга несрећа: умре јој отац... Сада се својим жуљевима мораја скрбити за своју браћу и сестре. Број гладних уста повећао се доскора још једним устанцем, Тесина чеда....

Вративши се у завичај, Теса се опет сусретне с Анђелом Кларе. Он је сад борављо стално у овом крају. На чедном се добру бавио практичним проучавању свих грана господарства. Учесташе састанци између Тесе и Анђела. И могао си латкат видети диван призор. Сами себи препуштени... младић и девојка илове чамцем по пучини језера... по пучини бескрајне среће... „Отац ми хоће купити фарму у Бразилији. Требао бих жену тамо преко?... Хоћеш ли самном?... Како је могао гласити одговор?

Веће пре свадбеног дана... Анђело дарива Тесу. Она је пресрећна. Доћу тренутци најинтимнијих разговора. Почетак брака нека је чист и ведар! Зато вереници почну исповедати грехе младости. Теса опрости Анђелу његове преступке пре брака. Сада почне Теса: „Зар ниси хтео узети девојку као што сам ја, бивша млекарица и сирота?"... И затим му отвори своју несрећу у дворцу д' Урбервиле. Као гоњена срна, која стоји пред пушком ловца, упре молећив поглед у свог вереника... »Опрости, смилуј ми се несретној жртви похоте...!

У њему се нешто почне ломити и кидати... „Опраштам ти", истргне му се болни крик из груди, „али праштање још није све... Моја супруга не можеш бити. Моја љубав беше намењена невиној, чистој Теси.« Након страшно ноћи, освануо тужан дан. Од љубавног жара остане само хрпа пепела.—

»Путујем у Бразилију. Ако ба те задесила каква невоља пиши на енглески конзулат у Рио...«

Време је пролазило. На Тесу и њену обитељ спустила се заблуда беде и очаја. Кад је била у најдубљој невољи, обрати се свом вереніку писмом, које беше један једини очајан вапај: „Помози...! Бесконачно чекање... али вести од Анђела не долазе. Тес кличе у ирвас, лама рукама и виче: »Предобри Боже, врати ми га!«

У исто време лежао је Анђело. Беше болестан не само телом већ душом. Грызла га савест, јер је Тесу сурвао у понор беде. Примивши њено писмо, поче се горко кајати „Ко је без греха, нека се набаци на њу каменом", говораше му отац доминиканац. »Опрости јој похрли на њене груди, утеши сиротињу...« говораше цело његово биће. Првим бродом крене у Енглеску, да поправи што је сгрешио.

Међутим је беда протерала Тесу и њене штићенике из трошне колибе. Сад беше без куће и кућишта. Стара обитељска гробница беше јој задње уточиште... Случајно се опет сусретне с Алец д' Урбервиле, својим заводником. У њему се опет пробуди пожуда за лепом Тесом. Он почне хрлити кајање и љубав... „Пусти ме, да извајмим ову кућу и да се бринем за твоје. Хоћу да поправим неправду, коју сам починио. Тебе ћу одвести у Лондон, где ћеш бити сретна, јер ћемо се доскора венчати... Изненадно, несретно девојче изненађено овом понудом, несвесно пристане... Са следећим влаком крене у Лондон... Два су се влака мимоишла. Једним је путовала Тес у ступицу, не дочекавши жуђена гласа од свог љубљеног Анђела... Другим је влаком путовао Анђело у Тесино село, да падне на колена пред патницом.

Алец д' Урбервиле имао је Тесу поновно у својим рукама. Није му било ни на крај памети, да одржи своју реч. Кад је сестро, да Анђело тражи Тес, сакрије узнемирену девојку, која је слутила зло. У свом летниковцу хтеде да изведе свој подли наум. Анђело му беше за петама. И баш кад је пијани Алец почео бесомучно напастовати једну Тес, – беше Анђело пред летниковцем.

„По други пут у ступици, зар опет жртва похоте једног нитковог?," пролетело је кроз мозак несретне Тес. И освета закипи у њој. Ухвати се у коштац с бесним напасником. Надљудском снагом одбије навалу и — убије завођника...

У тај час провали у собу љубоморни Анђело. Неколико часака било му све јасно. На коленима измоли опроштење од мученице Тес. — »Чеках те дуго, али сада је прекасно«.— горко ће Тес — ја сам убица.— Мене чека тамница и смрт. — „Сасвим сломљени Анђело још је милујући своју Тес: »Тес, предобра Тес, кад бих могао примати на себе твоју голему бол.«

Судци осуде Тес на смрт. — Већ је лепршала у зраку прва застава, већ је звонце звонило. — Дође и час растанка. Тес говораше храбро неутјешном Анђелу: „Чека ћу на тебе тамо, где се вечно удружени они, који се љубе.« —

У часу највеће боли отворе се врата ћелије. — „Као помиловања! — Слободна је"...

Ваш је светао нова дан....

»Тес, једина Тес — тешао је Анђело — ето је ипак освануо твој дан!"...

КЊИГЕ и НОВИНЕ

„Пољопривредни Гласник." — Изашао је из штампе 19. бр. „Пољопривредног Гласника" од ове год. са овом садржином:

САДРЖАЈ: Инж. Б. Милутиновић инспектор Мин. Пољопривреде, у м. Олакшајмо пролаз вештачких ђубрива. — Инж. агр. М. Кажић: Ширинач у Врегалници. — Миленко Милошев, инж. агр., Београд: Значај и употреба дрљања и ваљања. — Инж. агр. А. Илић Битољ: Производња млека у Јужној Србији. — Инсп. Евген Флитх, О сијек: Ново оријентовање на подручју гајења шећерне репе. — БЕЛЕШКЕ: Кисела безична и неутрална земљишта. — Рељефне слике о биљним болестима и њиховим узрочницима. — Производња млека у Чехословачкој. — О заливању цвећа у црепњима. — Домаћи мливови. — Хмељева плијесан (Спхаеротхеца хумули Бурр.) — Савез за сузбијање биљних штеточина у Француској. — Прицремење кова за надзак на пашу. — Српска Пољопривредна задружба у Бјеловару. — Пољопривредне прилике у Литванији. — Покусно орање на загребачком Збору. — О гајењу жита на кућевце.

»Пољопривредни Гласник« излази двапут месечно. Претплата за друштва, школе и читаонице за целу годину 160 динара, за остале 130 динара. — Уредништво: Нови Сад, Сремска ул. бр. 8.

Огласи

КРОЈАЧКА РАДЊА
МИХАИЛА МИЛЕНКОВИЋА
ХОМОЉЦА

Добила је леп избор
ЕНГЛЕСКИХ и БРИНСКИХ
— ШТОФОВА —
ЗА ЈЕСЕЊУ и ЗИМСКУ СЕЗОНУ
како за одела, тако и за зимске капуте енглеског листића, Монтењака, Ултама Бринског велура и кангара за панталоне
Цене најумереније. 1—3

ПАНАЂУР У БОЖЕВЦУ

Према одобрењу Министарства Трговине и Индустрије Бр. 20968-Ш. од 15-X 1927. године на

СВ. ЛУКУ

31. октобра 1. и 2. новембра 1927 год. одржаће се у ВАРОШИЦИ БОЖЕВЦУ — СР. ПОЖАРЕВАЧКОМ

ТРОДНЕВНИ ПАНАЂУР

на коме ће се продавати сви земаљски производи, стока и сва друга дозвољена законом о панађурима.

Варошица Божевац има у непосредној близини железничке станице Багушу и М. Црнића удаљене 3 четврт часа.

Варошица Божевац удаљена је од вароши Пожаревца 18 км.

Има своју Поштанску, Телеграфску Станицу. Има и великих и малих кантара. Једна од најбогатијих општина у Стагу са веома богатом околином у сваком погледу.

Објављује се ово трговачком свету ради знања.

Од Суда Општине Вар. Божевца 17. октобра 1927. год. у Божевцу Бр. 2681.

Председник Општ. Суда
Вар. Божевца,
Лазар Стојиловић.

Деловођа,
Мил. Лазаревић. 1—3

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД са воћњаком и кућним плацем који постоји у рејону варошн Пожаревца до црквеног потока на 100 метара удаљен од старе цркве. Ко је вољан купити, нека ми се обрати ради погодбе.

17. октобра 1927 г.
Пожаревац. Милосав Павловић инжењер.

СТАН Од 1 новембра издајем под кирију у Ратковој улици бр. 11. Персида В. Девићка удова

КУЋА са 2 собе, кујном, шупом и подрумом издајем од 1 новембра за мању фамилију Светосавска улица број 15.
1—3 Матеја Костић.

ПОД КИРИЈУ

ОД 1. НОВЕМБРА ИЗДАЈЕМ:

КУЋУ засебну са 6 одељења и осталим удобностима, — уведено електрично осветљење.

КУЋУ ново сазидану са 3 одељења и осталим удобностима.

КАФАНУ са једњком — издајем под кирију од 1. новембра.

Жика Живковић кафеџија звани „Циганин"
Призренска ул. бр. 11.

СТАН са две собе, предсобљем, трпезаријом, кујном, колрумом и вешерницом — издаје се од 1. новембра под кирију.

Уништи Јелену Марковић
Болничка ул. бр. 5.

ПАЖЊА
У МЕСАРНИЦИ
НИКОЛЕ Д. СЕЛИНКИЋА
ОД ДАНАС ЋЕ СЕ ПРОДАВАТИ

Говеђина по 12 дин. кгр. а 10 дерара овчевина. 1—3

Стан мањи са 3 собе предсобљем, кујном, шупом и вешерницом до [redacted] моје куће, удаљен од гимназије 80 метара нов, сув, светао, здрав Издајем од 1 новембра под закуп.

2—3 Милисаје Ж. Ант-ћ.

БЕРБЕРСКИ АЛАТ И НАМЕШТАЈ

продајем. Таковска улица р. 24 Пожаревац
3—5 Мидан Пургер

ПРОДАЈЕМ КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

За погодбу обратити се
Војисављу К. Ђорђевићу сарачу
3—6 Табачка чаршија.

ЛОКАЛ ВЕЋИ

који је до сада држала Чиковничка Задруга, издаје се под закуп од 1-ог новембра о. г. Ближа обавештења даје Радомир Живковић, трговац. 4—6

БАКАЛСКОЈ РАДЊИ

Михајла П. Марјановића Пожаревац

потребан је **млађи помоћник калфа** може ступити одмах. 6—6

НА ПРОДАЈУ
К А Ф А Н А

Моју кафану постојећу код станице Осипаоничке, нарочито подесна за живинарску трговину. Продајем из слободне руке и без терета, кафана има ове удобности:

Кафана, сала, 3 собе и кујна, магацин за пиће — подрум, велики магацин за храну, — кош дугачак 30 метара, велика штала, обор за свиње, воњак, башта за усев и 2 јутра земље засејане детелином.

За цену и услове обратити се сопственику у истој кафани

Драги Мићићу, каф џији.

Пажња п. грађанству! 3

Овлашћено Електро-техничко предузеће
ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА
КРАЉЕВА УЛ. 23.

Врши све електричне инсталације најсолидније и по најсолиднијој цени. Има добар избор пустера, Цајсових арматура, првокласни електро-технички материјал, целне електричне лампе, најиздржљивије батерије „З М А Ј" и т. д.

Сва стручна обавештења даје бесплатно.

НОВО ОТВОРЕНА!
Мануфактурна и Галантеријска Трговина
до кафане „Касина"
БОЖИДАРА Д. ЈАНКОВИЋА
ПОЖАРЕВАЦ

Част ми је известити п. грађанство Вароши Пожаревца и околине да сам отворио Мануфактурну Галантер. радњу, која је снабдевена врло лепим избором и коју ћу продавати по знатно спуштеној цени, и то: велики избор мушког и женског штофа за хаљине, велики избор мушког и женског штофа за зимске капуте, као и пругера, велики избор платна. ДОВЛАСА, у свима ширинама, велики избор ЧАРАПА женских и мушких, као и сву осталу мануфактурну и галантеријску робу.

А нарочито скрећем пажњу госпођама и госпођицама да је трговачка радња Мих. С. Матића, а која се налазила преко пута »Гранда« пресељена у моју радњу и отпочела је даљи рад

С поштовањем
2—2 БОЖИДАР Д. ЈАНКОВИЋ, трг.

У згради „Гранд Хотела"

Кројачки салон
Петра Стаменковића
Добила је из првих енглеских кућа велику партију
ШТОФОВА
У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 9

У згради „Гранд Хотела"

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН и КОШ
У Дунавској улици
3—3 Јелена Павловићка.

ДУЋАН

у Табачкој чаршији издајем под закуп од 1. новембра.

3—3 Перка Митровићка

Дрва за гориво

ЦЕРОВА и ГРАНИЧЕВА у количини до 100 метара, теслим окр. станица Каменово, утоварено у вагон

Упитати
Брању Рајковић
трговце
3—3 Петровац — Млава.

ПЕКАРНИЦУ у Косовској улици. Издајем одмах под закуп.

2—2 Светислав Мат ћ.

Електрична централа

Извештава грађанство да је почела увођати електрично осветљење по становима по ценикоштања рада и материјала.

Сиротињи сталеж може добити увођење осветљења и на месечне отплате, према жељи од шест месеци до годину дана.

Пријаве и обавештења у канцеларији електричне централе, до кафане »Два Бела Голуба

4—6 Управа

ЗЕМЉУ ОРАЋУ

десет јутара продајем близини Љубичева Косовска улица 31. (Горња мала) 2—3

На продају
један плац са кућом

од 3 одељења у Љубичевској улици бр. 38.

За услове обратити се

4—6 Божидару Д. Милошевићу трг. овд

МОЈУ НОВУ КУЋУ у Косовској улици са 6 одељења и подрумом, по кафане Светозара Матића издајем одмах под закуп.

2—2 Живко Ђорђевић, кафеџија.

КАФАНИ „УЈЕДИЊЕЊЕ"

потребна је к у в а р и ц а и ј а р д и ј а. Може се ступити одмах.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

Упитати Кнез Михајлова улица број 28

Стан са 5 одељења

издаје се од 1 новембра. Има вешерницу, шупу и обор за свиње. За погодбу обратите се у кафану „Последњи Грош."

Предаје се кафана

са целокупним једком има, и собе за путнике, на добром месту и добро уређена.

Услови су повољни. Упитати уредништво

АДВОКАТ 9
Драг. Ранковић

до сада народни посланик
поново **радя све адвокатске послове**

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 84 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 28. ОКТОБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гармонда од реци 0.50 дин из шпера од реци 1·20 дин. за прилоглаво од реци из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПРВО НАРОД ДА БУДЕ БОЉИ

Завршила се верификациона дебата у скупштини, која нам у ствари није донела ништа ново. Као увек, и овога пута опозиција је оштро критиковала и нападала власт и већину. Нешто слично изборној борби, где је друга владајућа странка посматрала како се радикали међусобно кољу и сатиру, тако је демократска заједница, која је заступљена у влади, пропустила радикалима да се боре у парламенту са опозицијом.

Држава није нека замишљена установа, већ она представља скуп људи, (народ), који живи под једним законима, једним правима и једним дужностима.

По овоме опозиција је доказивала да је председник владе, који је као министар унутр. дела спроводио изборе, преко својих органа погазио права народа, и ушпао на власт народа истичући своје „ја", по примеру Луја XIV, краља француског, који је рекао „држава то сам ја".

Ако је Луј XIV некада и могао у себи глепати државу, данас опозиција пред »ја« председника владе г. Вукићевића, истиче народ, који нема: „држава то смо ми".

Са колико искрености господа: Радић, Прибићевић, и остали говорници из опозиције истичу народ, његова права и интересе, може се ценити по њиховом министровању и раду у њиховим клубовима, где су све ствари и догађаје посматрали и посматрају кроз обојене наочари свога личног »ја«.

Прачају за некога нашег старог министра, мислимо поч. Радивоја Милојковића, да је у скупштини на неке чињене му приговоре и примере како је у енглеској, одговорио: »какви сте ви Енглези, такав сам вам и ја Гледстон".

И ми на целу дискусију која се водила у парламенту између опозиције и владе, можемо рећи, какав нам је народ, такви су нам посланици, пред. владе и министри. Ако је народ васпитан у духу законитости, држава ће нам бити правна држава и министри извршиоци воље закона. Ако је народ свестан и исправан и министри ће му бити савесни и исправни људи. Ако је народ грабљив и раскошан, посланици и министри ће му бити такови.

Интереси државе и народа, исти су, али нису исти интереси господе Радића и Прибићевића, који причају о интересима и правима народа с једне и господе Вукићевића и Марковића која говоре о интересима државе, с друге стране.

Нека се у скупштини мање говори и препире, нека буде мање »стрижево — кошево" и више немегног и смишљеног рада и братског договора, па ће бити држави и народу добро.

Али, тешко је веровати, да ће она наша жеља имати присталица, јер је несрећа, што у нашој држави нико неће да буде оно зашта је способан већ свима тражи више и боље за себе, не водећи рачуна о целини.

Шта вреди и најбољи војсковођа кад нема неустрашиве војнике? Шта вреди најспособнији председник владе, кад му народ шаље у скупштину, букаче, себичне и неспособне помагаче?

Прво треба ми грађани, народ, да се преобразимо, да будемо бољи, па ћемо тек онда имати слободне изборе, бољу скупштину и владу, али кад једна коверж другу сустиже, ни одмењује тешко ћемо скоро нешто боље дочекати,

Говорити о праву народа и слободи избора, а не поправљати народ, значи кварити га и пљескати му, ради интереса партије, а на штету његову и државе.

Дакле, пре свега поправљајмо народ.

Raul.

Човек и мајмун

Шта ћемо са Сократом, Дантеом, Гетеом, Фаустом, Моцартом, Коперником, Њутоном и још многим другим светским ауторитетима као и са херојском мученика и светости пророка, ако послушамо Дарвина?!!.. Мислимо!...

У последње време, као да је некима угодније да се зову људи мајмунског порекла, жучно се међу тим вешима надвијају борци који позивају на двобој сваког овог ко се осуди да каже или устврди да човек није потомак мајмуна, т. ј. да није постао од мајмуна већ да је његов творац неко више биће, које ми називамо Богом.

„Човек је и у најпримитивнијем стању, у коме се сад може наћи, најдоминантнија животиња што је икад постајала на земљи. Он се јаче распростро него и који други високо организовани облик и сви су остали облици узмакли пред њим. Јасно је да он треба да благодари за ту своју огромну надмоћност својим дух вним способностима, својим друштвеним навикама које га упућују да помаже и брани своје другове, па и својој телесној структури... У вези са његовим великим духовним способностима могао се развити и његов артикулисани говор, од кога је поглавито зависио и његов необичан успех.... Човек не би могао постићи свој садашњи владајући положај у свету, да му није руку које су тако чудно удешене да раде по његовој вољи.[1])

Размислимо добро сада шта хоће да нам каже са овим горе тај мајмуно-порекли Дарвин! Али не очекујући одговор његових блиских наследника упитајмо његове ученике. зашто Дарвин хвали и вели да „човек треба да благодари, за своју надмоћност својим духовним способностима, својим друштвеним навикама»... Човек треба да благодари за своју огромну надмоћност над осталим створењима својим духовним способностима и ја велим. Али коме треба да благодари Дарвин не вели. Ваљда не мајмуну ја мислим да не. Па коме онда да благодаримо нека нам кажу Дарвинови ??..

„У вези са великим духовним способностима човек могао се развити и његов артикулисани говор».. Али како, како и на који начин, и којим путем? — Дарвин нам није казао. Зашто? Можда је мислио да није потребно и[ш] каже св[ој] својим ученицима с да они не би имали да кажу ништ што о своме. Али како ми изгледа, умро је Дарвин, умрло је са

1.) Човеково порекло, — Чарл. Дарвин. стр. 59.68.

имне и ширење његове злехуде идеје за ово невино човечанство које би све примило не пробијући да ли је исто што прима: слатко и горко, Или вероватније да није знао друкчије речи о своме. Те према томе нека нам кажу ученици Дарвина, али пак се они промисле како ће софистички одговорити, рецимо им са Макс Милером: „Човек говори — и ми не знамо када он није говорио, међутим ни једна животиња још ни једном није изрекла ни једне речи. Језик је наша мисао и ни једна животиња неће се осмелити да је пређе Ово је наш стварни одговор који ми можемо дати људима који размишљају о развићу животиња, који верују да су у најмању руку прве бабице зачетке свију човечијих способности пронашли у мајмунима; да је човек само оплемењена животиња, победилац који се прославио у борби за опстанак. Језик је нешто што је очигледније, него ли мозга или нарочити склоп лобање. Он не допушта никакво извртања и софистичка увијања и ни један процез „природног одабирања“ не може протумачити потпун значај речи из певања, штипе, или из крештања па патања ..«[1])

„Човек не би могао постићи свој садашњи, владајући положај у свету да му није руку које су тако чудно уклешене на раде по његовој вољи“. Зашто Дарвин оставља увек празнину?! Откуда, како и ко је тако чудно улесно човеку руке, како то вели Дарвин, да раде по његовој вољи, он нам ни мало не објашњава! По самом његовом изразу: „чудно улепше“ изгледа ми да се и сам Дарвин чудно и није могао да себи објасни ту Свемоћ која је све тако чудно уклесала. А кад хоће да објасни како је човек постао двоножац, Дарвин врло наивно као у некој причи вели: за многе радње било је неопходно потребно на руке и цео горњи део тела постану слободне; и због тога он мора да стоји често на својим стопалима“ (ibid 63.)

„Противу човекова мајмунског порекла путем природног одабирања говори чињеница што је човек по природи лошије снабдевен од животиња органичким средствима за победу у борби за опстанак. Човеку је у првим годинама живота за дуже времена и потребнија туђа помоћ, него ли животињама. Човеков осетнији за непогоде времене и подлежнији је слабоћама и болештинама, него ли животиње. Своју победу у борби са неповољним природним елементима и са дивљом звери човек има да приписе не толико својим органичким средствима, колико својим духовним способностима“[2]) Сасвим умесно даје примедбу Г. Милош Парента. Сетимо се само тога да скоро све животиње одмах, или за неколико дана, по поласку на овај свет иду и способне су да саме себе помажу и хране. Дов узмимо посебно човека коме је потребно неколико година да се у потпуном смислу о њему неко стара, а за годину и годину и по неможе ни да стане на ноге. И према томе отпада ово Дарвиново да је човек могао само у борби за опстанак на се узвиси изнад животиње. Сасвим неоснажљиво. Rien.

— Наставиће се —

1.) Види даље: „Учење вере и науке о пост. света“ од Ат. М. Поповића с. 55.

2.) „Апологетика“, М. Парента, у § 53—56.

ОСМАТРАЧНИЦА

Питају ме ко ће победити у демократском клубу г. Давидовић или г. Маринковић? Питање просто а одговор још простији.

У руци г. Давидовића је правац, а у руци г. Маринковића, пун чанак, Демократи су практички људи, као и остали људи што су, па ће сви на грауту на пун чанак, и пак се овај ће испразни већина ће бити уз г. Маринковића, као што је и радикална већина уз пун чанак г. Вукићевића. Друга ја ствар кад се чанци изврну. Raul.

Вести

Повластице по новој путничкој тарифи. — По новој путничкој тарифи која ће почети да важи од 1 јануара 1928. године, предвиђене су нарочите повластице у циљу унапређења туризма. Воће и организатори друштвених путовања добијаће бесплатне карте, док ће учесници излета са 40 од сто попуста.

Понуда за закуп државних железница. — Министарство Финансија и Саобраћаја почела су проучавати понуду представника Морганове финансијске групе о закупу наших железница. Ова група би извршила и велике инвестиционе радове, а нарочито пругу Београд—Јадранско Море. Сличну понуду поднела је иста група чехословачкој и пољској влади.

Демократска конференција. — Окружни Одбор демократске странке одржаће на дан 30 ов. мца конференцију на којој ће господин Др. В. Маринковић, министар иностраних дела одржати говор о политичкој ситуацији.

Концертираће. — Војна музика ов. гарнизона, под диригентством свога капелника г. потпоручника Часлава Ваври, приређиваће бесплатне концерте у ов. варошком парку сваке недеље и празника, када буде било лепо време — од 11 часова до 12 и по часа у подне.

Отварање нових пољопривредних школа. — У последње време у Министарству Пољопривреде и Вода осећа се врло велика потреба за стручним особљем, које је завршило ниже средње и више пољопривредне школе. Да би се пружила што већа могућност нашој омладини са села да у већем броју похађа пољопривредне школе, известан број посматраних пољопривредних станица претворено је у пољопривредне школе. На тај начин добивене су ове пољопривредне школе: Нижа пољопривредна школа у Лесковцу, Нижа пољопривредна школа у Зајечару и Пожаревцу.

Стране вести

Рударски штрајк у Немачкој. — У целој Немачкој избио је општи рударски штрајк. Рад је напустило до 250 хиљада рудара. Влада је узела иницијативу за преговоре. У целој држави влада миран ред и мир.

Трактори у Словачкој пољопривреди. — Словачки земљорадници познали су у последње време велику корист која произлази из употребе трактора и може се констатовати да се трактори сваком даном све више завређају у Словачкој. Мањепоседници дају предност Фордовим тракторима, међутим средњи поседници употребљавају већином Аустанове тракторе. Искуства су у главном добра.

Чудан тестамент. — У Њујорку је недавно умро један хотелијер по имену Петрик О. Брајан. Његов тестамент је направио најнеобичније. Он гласи:

»Један чупорак своје косе остављам своме адвокату: један бакрени новчић својој сестри и по 500 долара свакоме од својих бивших станара. Све остало имање да се потроши на разне добротворне сврхе.

Највећа библиотека на свету. — Националта Библиотека у Паризу спада по броју књига, које се у њој налазе, међу највеће библиотеке целога света. Сада се у њој налази 4 мил. 200.000 штампаних књига; 40.352 колекције новина?. 122.000 манускрипата; 234.090 медаља и новаца; 3,025.000 гравура; 201.040 карата и планова.

Само поређане штампане књиге износе двадесет километара и осам стотина метара дужине.

Гравуру има 4.800 метара, а манускрипата девет километара.

Сваки службеник издаје књиге у дужини од седам км. и стара се да све у његовом реону буде у реду.

Овогодишња жетва у Бугарској — Према подацима Бугарске Народне Банке о овогодишњој жетви хране у Бугарској, добило се 1.064 милиона кгр. хране према 1,625 милиона кгр. прошле године, дакле са 339 милиона кгр. више и ако ове године беше засејано само 16.595.000 декара према 16.775.000 декара прошле године. Највише је пожњевено било пшенице и то 1.268 милиона кгр. што је дакле са 25 проц. више од прошле године. На другом месту стоји јечам са 284 милиона кг. а затим следује жито са 206 мил. кгр. и овас са 110 милиона кгр. Добар резултат овогодишње жетве може веома повољно да утиче на бугарски извоз.

Књижевност

Шетња кроз поље.

— Моје импресије са села —

—:—

— Свршетак —

Кад се појавих на улици блесак светлости просу ми се на лице, а телом ми се испуни благим и слатким ваздушним миром. Сунце ме је лепо гледало и као да се смешкало што ме није задуго видело, радујући се што ме сада види.

— Дивота! узвикнух ја.

— Чаробно! додаде мој богослован.

Оживех после оних тешких и суморних часова. Све се радовало и надвикивало. Мимопролазници би нас радознало погледали, климнули би главом у знак поздрава, и удаљили би неким ходом, испод којих се ниско дизаше прашина и опет полегаше по сухом путу, који се вијугаво пружаше

и губљаше иза сеоских кућа. И пошто би се мало удаљили, они би се по који пут окренули и запитали чија смо и одакле; и, пошто би нашли одговор, продужали би свој прекинути свакодневни разговор. Иза какве сеоске капије зарежао би по који зељов и, пошто би схватио да смо из истог села, замукао би и лепо би се опет уклопчао, и стављајући у клапу свој летњи сан. Понека живина, која би се затекла на путу, сазнавши нас плашљиво би прнула у коров, крај пута правећи грају, и чекала, док би се удаљили, како би поново наставила рад, који је морала, због нас, да напусти.

Ишли смо лако и весело, живо се разговарајући о разним предметима ближим и даљим, на — богами! — и политичке ствари не остављамо на миру! Била је и препирка, а коју смо стишавали тиме, што смо обојица нашли разлога, да немамо од тога користи и потребе да се замарамо!

Тако смо се нашли на сред поља? које нас је окруживало зрелим житом. Његове високе стабљике, са једром класјем, преливале су на сунцу сребрнасто-златном бојом, што се, као таласи, њихале и гибале по тихом ветрићу који је пиркао то после подне. Изглед ових боја мамио нас је својом дражи и вукао негде у бесконачност. Плавичаста брда, која окивичаху село и поље око њега, као какав плави оквир, тонула су негде далеко, иза плавичасто-магловитога видика. Из земље је избијала пара од врелог сунчаног дана, која се час, као провидни, а час, као бледо-магловити, пламени језичкови дизаху, вијугаво треперећи и ишчезаваху у бледо-сјајно плаветнило васионе. На левој страни од нас, на ивици поља, а испред и у подножју брда, протезала се вијугаво бледо-зелена пруга ритова и врбака и губила негде далеко иза просторног видика, кроз коју су се по где где пробијали облесци са површине тихога Потка, у виду дугиних боја, и ишчезавали у кристалном ваздуху. Све нам је то давало снаге и полета, а одузимало клонулост и суморност. Ишли смо тако лако, као да смо летели, као да смо имали крила, а класје се под нама гибало и шуштало нежним шумом, који се по мало губио— губио — овде — онде по која црвена булка помолила би своју главицу посматрала би би нас радосно и звала би да је узберемо, али, кад јој се не би одазвали, тужно би нас пратила погледом. Чим би јој се изгубили из вида, она би се занихала, спустила своју првену главицу и немо гледала у земљу туге. И нинула би... нинула.... Тамо-амо би прнула по која плашљива шева (или препелица) лупнувши крилима страшљиво или зацвркутала, »Ци-и! ци-и....« (или: „Пуђ-дуруђ!...») вратила би се, изнад наше главе, у плаветнило небесно и стала би, на извесној висини, лагано махајући крилима, као да лебди или плови по ваздушном мору, да нас поздрави, или би се негде далеко у недоглед спустила, а сва блажена, што је од нас срећно измакла. Друге птице, долетеле, би нам у близини запевале своје умилне песмице, ређајући се једна за другом, повијале би се са пиркањем поветарца, стапале у слатки шум класја — и с њиме би ишчезле.

Ево нас пред шумом — диповским растовима, буквама и другим дрвећем, који се својим разгранатим стабљама укрштаху и дизаху огромне сенке, кроз које сунчани зраци продираху једва или ни мало. У њиховом густом хладу просуло се разноврсно цвеће, као какав шарени ћилим, и мањи и већи жбунови другог зеленог биља. Све то нас је мамило под своје окриље и те пало. Али, кад одосмо даље, оно убуто, ванеме... .

То је сеоски дивљак.

Кад прећосмо њега и силазасмо у сеоски гај благом низбрдицом, осетисмо већ и јак умор. Успоримо ход, јер нам се ноге с тешком муком кретаху. Плавински студенац био је врло близо, али — требало је до њега доћи! За нас је, разуме се, то било доста далеко. И ми решисмо да трчимо, колико год буде имало снаге, па ма како било само да се стигне. И — богами — стигосмо на означено место, које је оцртавао, џиновски грм са својим бујним и разгранатим гранама. Њега су окруживали са три стране: васиони жбунови дивног прелепетаног јоргована, беле лозе и друге цветне и бесцветне биљке, са својим густим зеленилом—док је четврта страна била отворена према стазици која је вијугала дубоко доле, у гај. То је место личило на један од врло раскошних павиљона, који је само могла створити природа! Под сенком грмом тихо је жуборио студенац, а око њега и грма простирала се ниска трава, као затворено зелена кадифа. То беше, збиља, прави земаљски рај! Било је ту све живо и весело. Плаветнило васионе надносило се изнад нас, као какав огром и плави покривач. Ваздух и планина проламали се од силних гласова птица, шумом поветарца, шуштањем лишћа и жубором студенца, а које је сво натпевао весели славуј из оближњег шумарка и, као један глас среће и задовољства лагано се губило у недоглednој даљини — далеко... далеко..

Чим стигосмо, спустисмо се крај студенца и пружисмо се по трави — као дивовске, које су гонели повци, па сретно од њих измакле, а малаксале од умора, полегале у заклон неприступачног места — знојави, уморни, задовољни, пали...

Сунце се већ почело смиривати и опроштавати са неким крајевима света — на које се навлачила нко неком танкном копреном, прекрасно љубичаста и свиласта могла — и смешкало нам се, што ће нас опет сутра видети, и гомиле облака око њега као какви небесни лавови, зажарили се од његове светлости чији се одблесци просипаху по врховима ових горостасних диновска — шума, помираху и ишчезаваху у њиховом лишћу.

Како нисмо смели одмах да пијемо ове хладне воде, то смо хтели да се прво мало одморимо.. Мало после наше се очи неким невидљивим нитима заклопише и ускоро нас савлада кратак сан, који нас однесе у други — исто такав! — свет — пун среће и задовољства! — и ми спавасмо лако.... лако... дуго..: дуго, као без живота!...

*

Кад смо се пробудили — била је у пелако ноћ. Месец је пловио по звездама као пастир међу стадом, и мирно чувао своје звезде, које су тихо трептале и смешиле... — — —

Своју славу

Св. Параскеву

не могу славити због болести у кући

Градимир Вуловић
фотограф.

СТАН са 6 одељења, као подрум, шупа, вешерчада и уведено осветљење у Љубичевској ул. бр. 27.

Издаје се од 1. новембра ове године.

За услове обратити се у радњи

ЂОРЂА КУЗМАНОВИЋА
кмара.

1—3

Дућан на пијаћарској пијаци и **СТАЊ** у Дунавској улици издаје под закуп

1—3 Јелена Драг. Павловића, удова

КРОЈАЧКА РАДЊА

МИХАИЛА МИЛЕНКОВИЋА

ХОМОЉЦА

Добила је нов избор

ЕНГЛЕСКИХ и БРИНОКИХ

ШТОФОВА

ЗА ЈЕСЕЊУ и ЗИМСКУ СЕЗОНУ

као за одела, тако и за зимске капуте, енглеског ластона, Монтењака, Улстама Бриског велура и кантера за панталоне.

Цене најумереније. 2—3

ПАНАЂУР У БОЖЕВЦУ

Према одобрењу Министарства Трговине и Индустрије Бр. 20968-Ш. од 15 X 1927. године на

СВ. ЛУКУ

31. октобра 1. и 2. новембра 1927 год. одржаће се у ВАРОШИЦИ БОЖЕВЦУ — СР. ПОЖАРЕВАЧКОМ

ТРОДНЕВНИ ПАНАЂУР

на коме ће се продавати сва извозмальска производа, стока и сва друго дозвољено законом о панаћурима.

Варошица Божевац има у непосредној близини железничке станице Ватушу и М. Црниће удаљене 3 четврт часа.

Варошица Божевац удаљена је од вароши Пожаревца 18 км.

Има своју Поштанску, Телеграфску Станицу. Има и великих и малих кантара. Једна од најбогатијих општина у Срезу са веома богатом околином у сваком погледу.

Објављује се свој трговачком свету ради знања.

Од Суда Општине Вр. Божевца 17. октобра 1927. год. у Божевцу Бр. 2681.

Председник Општ. Суда
Вар. Божевца,
Лазар Стојановић.

Деловођа.
Мил. Лазаревић. 2—3

СТАН Од 1 новембра издајем под кирију у Ратковој улици бр. 11.

Персида Б. Девићка
удова

2 3

КУЋА са 2 собе, кујном, шупом и подрумом издајем од 1 новембра за мању фамилију Светосавска улица број 15.

Матеја Костић.

2—3

Стан мањи са 3 собе предсобљем, кујном, шупом и вешерницом до које куће, удаљем од гимназије 80 метара нов, сув, светао, здрав Издајем од 1 новембра под закуп.

Михаило Ж. Антић.

3—3

АДВОКАТ 10

Драг. Ранковић

до сада народни посланик

поново **ради све адвокатске послове**

Кројачки салон

Петра Стаменковића

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 10

У згради „Гранд Хотела“

У згради „Гранд Хотела“

ЛОКАЛ ВЕЋИ

који је до сада држала Чиновничка Задруга, издаје се под закуп од 1-ог новембра о. г. Ближа обавештења даје Радомир Живковић, трговац. 5—6

НА ПРОДАЈУ

К А Ф А Н А

Моју кафану постојећу код стајалишта Осипаонице, врло повољно за живинарску трговину. Продајем на слободне руке и без терета, кафана има све удобности:

Кафана, сала, 3 собе и кујна, магацин за пиће — подрум, велики магацин за храну, — кош дугачак 30 метара, велико штагље, сбор за свиње, воћњак, башта за јесен и 2 њива земље засејане детелином.

За цену и услове обратити се сопственику у истој кафани

Драги Миљићу, каф. џија.

Пажња и грађанству! 4

Овлашћено Електро-техничко предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

КРАЉЕВА УЛ. 23.

Врши све електричне инсталације најсолидније и по најсолиднијој цени. Има добар избор лустера, ЦЈсових арматура, прима сав електро-технички материјал, динамо електричне струје, најнапредније батерије „ЗМАЈ“ и т. д.

Сва стручна обавештења даје бесплатно.

ЗЕМЉУ ОРАЋУ

десет дањаца продајем близини Љубичева Косовска улица 31. (Горња кућа) 3—3

На продају

један плац са кућом

од 3 одељења у Љубичевској улици бр. 38.

За услове обратити се

5—6 Божидару Д. Михајловићу трг. овд.

Електрична централа

Извештава грађанство да је почела увођати електрично осветљење по становима по цени коштања рада и материјала.

Сваки грађанин станује може добити увођење осветљења и на месечне отплате, према жељи од шест месеци до годину дана.

Пријаве и обавештења у канцеларији електричне централе, до хотела „Два Бела Голуба“

5—6 Управа

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

Упитати Кнез Михајлова улица број 28

Стан са 5 одељења

налазе се од 1 новембра. Има вешерницу, шупу и обор за свиње. За погодбу обратити се у кафану „Последњи Грош.“

Предаје се кафана

са целокупним једаком има, и собе за путнике, на добром месту и добро разрађена.

Услови су повољни. Упитати уредништво

БЕРБЕРСКИ АЛАТ И НАМЕШТАЈ

продајем Таковска улица р. 24 Пожаревац

4—5 Милан Пургар

ПРОДАЈЕМ КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

За погодбу обратити се

Војислану К. Борђевићу сарачу

4 6 Табачка чаршија.

Осигуравајућем Друштву „АДРИЈА“

Београд.

Ваша предусретљивост приликом исплате осигуране суме од **Дин. 100.000** — по смрти мога сина. Хајрија Живка Нахмијаса побуђује ме да Вам се и овим путем захвалим и најтоплије вас препоручим као чисто домаћу и кулантну установу.

11. октобра 1927. године,
у Београду.

Гавра Нахмијас,
трг. из Београда.

ПАЖЊА

у месарници

НИКОЛЕ Д. СЕЛИНКИЋА

ОД ДАНАС ЋЕ СЕ ПРОДАВАТИ

Говеђина по 12 дин. кгр. а 10 динара свињина. 2—3

3—3 КО ИМА

ЗА ПРОДАЈУ

ВЕЛИКЕ КАНТЕ ЗА МЛЕКО

НЕКА СЕ ЈАВИ

ПОЖАРЕВАЧКОЈ

МЛЕКАРСКОЈ ЗАДРУЗИ.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња

ЈЕДАН ТРАКТОР „Фордсон“

Воја Гајић

4—10 — Мали Воја —

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 85 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 27. ОКТОВРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе из гармонда од речи 0.50 дин. из цицера од речи 1.20 дин. за прилослано од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА, рукописи и огласи, шаљу се уреднишгву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ДУШЕВНЕ ПАТЊЕ

Најновијим испитивањем психолога изнашла се метода за испитивање подсвести. Подсвест је један засебан свет у сфери душевно телесне природе која се налази испод прага свести. У томе подсвесном свету наслагано је као у неком магацину хиљаду хиљада разних слика из прошлости нашег живота, који се с времена на време на чудан начин обновљају у разним појавама у сну, случају, халуцинацији, код медијума и другим нама не схватљивим појавама кроз живот. У томе проширеном подсвесном свету бујан је извор моћних развојних инстинктивних активности, чија акција не подлеже никаквој нашој душевној ни телесној моћи, односно наше јавне свести; ради независно, и све што се испречи руши га немилосрдно у облаку разних недаћа а животу; т. ј. кад се недозвољава прочишћавање крв које се филтрирају захтеви и прохтева свих наших душевних осећаја који се испољавају у смеху, певању, игрању, свирању, разним уметничким спортовима — неки, пићу, говору и т. д. А као последица свега горе реченога, на првом месту обољевају нерви, а затим наступа нова серија узрока који развијају неизлечиве болести рака, туберкулозе, сифилиса и других комплекација у болести.

Нервно оболевање долази од нашег погрешног и школског васпитања, снебивања, несналажљивости и утучености душевне од законских наређења и прописа који сметају душевним осећајима да се испољавају кад треба т. ј. ко не игра кад треба, играће кад не треба, или спутавање деце у школи место да су у игри при веселој игри.

Подсвест није више непозната поља где пустош царује, ту је спремљено земљиште на које се прне сокови за живот, и ко у тој појави закорачи својим заблудама и мислима у свој убразиљ, а нарочито који у протекцији да избјује нечистоћу своје покосне душе у циљу да је загрли при том ослањајући се на неку фактичну моћ и силу — зачега реци лужине — тад буде немилосрдно дочекан од снажних сокова који бујају у младом човечијем организму једног Муцавје Сценола с киме историја покрета није мотула тачку, већ кроз прогрес ређи и даље зацете у застоце док влада неправда и тиранија...

Дан су ја, једно са свима својим предмућствима наслага у подсвести а друго у јавној свести из које се прави уображења моћ, која гони све луде несувиђење да се лате ка прописују разне конвенције које су већ у борби са бујном моћи подсвести, — губећи из вида у своме слепилу да је подсвест постоље целој нашој радња душевној и телесној, — пред којом привремена човечија моћ која тече из свести притиснута утицајима са стране од несвесних — пара лаше се.

Подељен научном испитивању ова новооткривена психологија открије нам све више и више непознатога у царству подсвести својом психоанализом. — Психоанализа у својој битности равна је Рентгеновим зрацима као новопронађено средство за констатовање кварова увутрашњих ткива телесне природе који је био неприступачан нашим чулима, Психоанализом врши то исто за истраживање квара у нашем душевном животу. У царству подсвести рађају се више како код болесних тако исто и код нормалних лица избијајући из разних природних појава спајају се у јавној свести.

Пред откривењем скривеног душевног и телесног живота ми стојимо разочарани!... Светла истина која пред нама стоји обелодањује несвесне мучитеље оних грешника који страдају због неупућености и заштите људског немилосрђа; избичени из строја луди да се бију од немила до недрага, — кад присиљени околностима упадну у «грех» њих чека отворена писана где царује страшна нечистоћа, у којој савестан човек не би ни своју стоку везао; и још к томе, ту су и зверске руке бездушника да им немилосрдно крше ноге и руке и вита ребра уз ужасан јаук, да би се и сиђи камен заплакао, — али зверско срце не!.. Овде се утврђује Бурс Јакшића: „у свету браће нема љубави!...“ О, луди, луди... ах, да, ваисте луди!!!

Ниједа једном се признати мора, ако немамо непомућену свест, да наша конвенционална параграфска правда, када светлост науке подре свуда, мора скрхирати зато што је подешена сама за навлашћене сталеже, и што везана ни за Бога ни за људе. — Зато је Евађеље закопљено и ако говори: »ви сте сва синови једног оца небеског!...“

Епилог

Наш највећи песник Бранко имао је и право кад је у своме песничкоме Болу звјаукнуо: »Овај свете мио и премио, ваљда ли те вишњи удесио!.“

Велики песник Његуш.. »У ад ми се свијет претворио, а сви људи паклени духо...“ Да, с дана на дан све више тонемо!.. Место да се свуда чује... »Није лепше ни у самом рају... Црни пакао својим густим велом све нас је опасао... Горе је и од самог Дантеовог пакла, какога је он некад замислио.....

А гнев неба! једном одјекнуће као гром: „Мучах дуго, ћутах се глух, устезах се; али ћу сада викати као жена када се порађа и свз ћу потрти и истребити.“

Јов С. Десимировић
парох в. причерски

Жемања Павловић.

ИСТОРИЈА НАРОДА

—:—

У овом свету када срећу тражиш,
И рад си мирно да проживиш дан,
Тад' се људска прошлост, коју сумњом дражиш,
Јавља у запосу као чудан сан,

—

И увијаш тада у борби народе,
Који су лиди скупу, врелу крв,
Увијаш векове као робље воде,
И човека малог као да је прв.

—

Истакне се неко, ког' дичи име,
Тада и тај руши, као мува, гром,
Тада засењено с велике висине
Чини само порок, ствара нерад, лом.

—

И тек неко, неко достојан је хвале,
Ал' њега су снашле тешке борбе, зла,
Тек по неком смелом похвале су пале,
Ал' му права зато одузеше сва.

—

Ту је пример Христа, Буде и Сократа,
Што људима даше љубав, веру, крст,
Да штују у муци затвор и делата,
И да буде тако сваки храбар, чврст.

—

Поред њих су моћни, који силу држе,
И дужни су као да чувају ред,
Међутим у залту они људе мрзе,
И презиру сваког, ко је тужан, блед.

—

Природно је затим, да све што је славно
Носи често одврат, боље рећи страх,
Јер у свему томе власт је само главно,
А све друго да се претвори у прах.

—

Зато историја која ово учи,
Дође ти у срцу најстрашнија суп,
Ова те баш тако и трује и мучи,
Она доказује да смо звери свуд.

ОТВОРЕНО ПИСМО

Г. Г. Народним посланицима и санитетским представницима Области Пожаревачке.

—

У „Политици“ од уторника 18. октобра 1927. год. оштампана је једна нотица „Санаторијум за туберкулозне,“ из које се види да је Министарство Народног Здравља намерно да у буџетској 1927/28 год. унесе суму од 24 милиона динара ради подизања четири санаторијума за туберкулозне искључиво у предратној Србији, као најоскуднијој у таквим санаторијумима.

Г. Др. В. Андрић и г. Ст. Кобасица, народни посланици посетили су одмах Министра Народног Здравља и замолили да се један такав санаторијум подигне баш у Црној Гори, Далмацији или Славонији, а други у Босни и Херцеговини.

Очекивати је од г. г. посланика Области Пожаревачке да ће благовремено заузму и и дејствују одобрење за подизање једног таквог санаторијума у нашој области, који би служио за целу Област Подунавску и Источну Србију.

Од санитетских представника Области Пожаревачке зависио би избор места за подизање таквог санаторијумa, а по мом скромном мишљењу једно идеално, шумовито место било би у близини Манастира Горњака и будуће железничке станице Манастир Горњак на пруги Петровац — Жагубица.

Желети је да се и овај драгоцени моменат за унапређење Области Пожаревачке не пропусти!

21. октобра 1927. год.
у Жагубици.

Др. Стеван Л. Милосављевић,
ср. лекар.

Вести

Прослава ослобођења Пожаревца. — 29 октобра, у суботу, навршава се девет година од дана ослобођења нашега града, који је био три године под окупацијом непријатељ. Тога је дана први пут, после евакуације 1915 године, ступила наша победоносна војска у Пожаревац, која је најсвечаније дочекана од стране наших грађана. На челу наше војске био је коњички пуковник г. Јовановић.

Наше патриотско друштво Коло Српских Сестара, на тај дан, као успомена на ослобођење Пожаревца, приређује **забаву са игранком** у просторијама Хотел „Српска Круна“. На забави ће свирати војна музика.

Израда новог закона о таксама. — У Министарству Финансија се последњих дана интензивно ради на нацрту новог закона о таксама. Тај нови закон има бити важати за целу краљевину, јер је досадашњи захватио само неке крајеве. У изради новог закона учествоваће сва министарства.

Бора Станковић. — У Београду је умро у 52-ој години живота познати наш књижевник Вора Станковић. Он је био један од главних носилаца књижевнога рада у предратном Београду. У својим књижевним саставима он је вечном овековечио типове из свога родног краја, из Врање и околине. Најславније му је дело „Коштана“, која му је поред неколико успелих романа и приповедака овековечила име. Станковић је сахрањен уз огромно учешће престонице и наших књижевних кругова. Нека му је вечан помен.

Резултат избора у Пољани. — У прошлу недељу завршен је избор председника општине у Пољани. Већином гласова изабран је Данило Вокић, демократа.

Поклон Обласног Одбора. — Обласни Одбор области пожаревачке поклонио је IX вуку четири сата и једну табакеру, да се разлаже као „наклон војницима — добрим стрелцима“.

ИЗ ОПШТИНЕ

—:—

Општински Одбор донео је одлуке:

I

Да се на дан 20. новембра тек. год. одржи лицитација за давање под закуп права на тупање и млевење кафе (танас)

II

Да се на дан 20. новембра тек. год. одржи лицитација за давање под закуп шталског ђубрета за 1928. годину (у општинским шталама и на кланици).

III

Да се на дан 20. новембра тек. год. пада путем лицитације под закуп за 1928 год. право продаје сена на гробљу.

IV

Да се на дан 13. новембра т. год. пада под закуп путем лицитације, касарска кренда за 1928. год.

Стране вести

Чехословачка купује дуван у Бугарској. — Чехословачки Дуванско монопол купиће новембра месеца већу количину бугарског дувана. — Бугарска земљорадничка банка и удружење садиоца дувана послали су већ у Праг узорке дувана са ценама и под каквим условима ће либеровати.

Најјефтинији аутомобили се спремају — у Чехословачкој — У Чехословачкој постоје више творница које већ неколико година раде на техничком решењу т. зв. народних кола, која би заиста била приступна по могућству најширим слојевима становништва. Као се сада чује удружено се неколико мањих подузећа за производњу аутомобила са циљем да створе тип таких кола чије ће режијски трошкови бити много нижи од великих творница. Вели да је калкулација цена и конструкција аутомобила готова. Један аутомобил стаја ће 18000 Кч. т. ј. просечно годишњи приход мањег чиновника или старијег намештеника из категорије поручниковичке.

Музика сфера и северна светлост. — У крајевима северног Урала примећене су у последње доба појаве северне светлости. Руски научници у вези са овим тврде да је северна светлост праћена некаквом сферском музиком. Пошто се очекује да ће се ускоро северна светлост поновити кренула је у Березово једна комисија физичара да би онде испитала истинитост споменутих вести.

Извоз мађарског вина у Јапанску. — Мађарска винска индустрија која данас са великим потешкоћама извози своје сувишак у иностранство покушава да придобије Јапан. У ову сврху отпочели су преговоре кругови да преговарају. Мађарска наилази у Јапану на јаку конкуренцију француских талијанских и аустралиских вина.

Највеће плате у Немачкој. — Немачка влада израдила је нов закон о чиновничким платама. Према том закону имаће канцелар годишњу плату од 45.000 марака министри 36,000 државни подсекретари 24.000 амбасадори 19.000, генерали и адмирали 24000 мар ка.

200 година бразилијанске каве. — У целој Бразилији а главно у провинцији Сан Паоло прославља се ових дана 200 годишњица онога дана када беше у Бразилији засађен први струк каве, који беше донет 1727 године, а донео га је португалски Капетан Франческо Домело. Као што нам је познато Бразилија живи у главном од извоза каве, коју шаље у све стране света.

Помоћ старцима у совјетској Русији. — Комесар социјалне политике Новоградски изјавио је да у совјетској републици живи данас 1,600 000 сељака стараца којима је нужна државна помоћ. Држава ће отпочети постепено да пружа помоћ прво онима најстаријим. Сваки старац ће добити од прилике на 50 рубаља годишње.

Занимљивости

Љуба Жекадобић и хајдук Бурђић.

Чика Љуба водио је по лепом времену да прошета од Ваљева до Брђана, Градца, Иверка, али најрадије до Пећине. И ако већ зашао у године могао је пешачити дуго без одмора. Такође једног летњег јутра крећао се Чика Љуба са Пећине у први сумрак и кад је био код »Петковића Бране“ воћ једног салашића, испаде пред њега један човек наоружан до зуба, у богатом сељачком оделу са астраганском шубаром на глави и лепим чизмама на ногама. Било му је најмање 30 година; црномањаст, са правилним цртама, крупним очима, великом црном, уфатељним брковима и лепом дугом брадом. Стаде пред Чика Љубу, насмеја се и рече:

— Помози Бог, чика Љубо!

Чика Љуба поче да га мери од главе до пете па онда одговори.

— Бог ти помогао, јуначе. А одкуд ти мене познајеш?

— Па ко тебе не познаје Чика Љубо? Држим, да те и деца познају у целом округу А познајеш ли ти жене? Чика Љуба опет га одмери, клеже рамењима и рече:

— Не познајем те, али би рекао по твом мрком погледу, по мушком држању, а нарочито по том силном оружју кога уза се носиш, да си хајдук.

Човек се гласно насмеја.

— Погодио си Чика Љубо! Ја сам хајдук Михаило Ђурђић, кога власти гоне као дивљу звер. Ето ти сад живе згоде да постанеш газда и да се више не мучиш.

— Како то мислиш?

— Па тако. Моја је глава уцењена са десет хиљада динара, па била жива или мртва. Уби ме брате или ме вежи и дигни паре. А шта велиш? Опрости ми чика Љубо, ја се само шалим. Знам ја да ти не можеш ни једно ни друго да учиниш, јер си много душеван човек. И ја нисам рђав. Обеседише ме несретници за крађу некакве краве, коју нисам извршио, Бог ми је сведок — ето због тога одох у хајдуке.

— Е, е, баш нисе требао. Могао си брате лепо и да се одбраниш кад велеш да ниси крив.

— Нисам могао, јер ме два несретника беа душе оклеветаше и полиција приме за готово, стрпа ме у затвор и окова. Побегао сам после три дана и убио оба клеветника — и није ме ни мало жао.

— Их брате, то ниси требао. Жаоме те је тако младог и неочитог Грина је штета да пропаднеш.

— Све ми је једно, јер се једанпут мре. Нека буде Божја воља. Тебе би нешто молио као оца и молим те да ми учиниш.

— А шта то?

— Па да ми даш ону твоју књигу о твом путовању. Имао сам је али због једне потере негде сам је изгубио.

— Зар имаш времена и да читаш? И како брате да ти ја дам. Да ти је донесем на ноге, било би незгодно, јер би онда нестао као некакав твој јатак!

— Како год знаш, само те молим као оца, гледај да ми на какав згодан начин дотураш, јер много волим твоје књиге.

— Добро, добро.

Рукова се затим са хајдуком и оде пут Ваљева.

Сутра дан око 9. сати пре подне, ете ти Чика Љубе код начелника окружног, Мате Радовића, носећи испод мишке једну подебелу књигу. Начелник га прими врло љубазно по његовом обичају и онда упита:

— Ко је добро господине Љубо? Е баш ми је мило вас видим. Изволте седите.

— Та знате, донео сам вама ову књигу да је некако испоручите једном човеку, јер ви као представник власти можете то лако. Ја то нисмо да учиним, јер шта би власт казала.

— Врло радо, господин Љубо. Ево сад ћу одмах да је предам пандуру да је однесе па макар било на крај Србије. А коме има да се преда књига?

— Хајдуку Ђурђићу.

Начелник устукну натраг и поче зачуђено посматрати чика Љубу.

— Јест, јест хајдуку Ђурђићу, рече Чика Љуба.

— Е Бога ми господине Љубо, ову вам услугу не могу учинити, рече Радовић.

— Ја сам учинио своје, а ви како знате. Напослетку, нека је књига ту, па ако ће кад тад укаже згодна прилика, а ви му је, бога вам, предајте. Рекао сам човеку, да ћу му дати, па сад неби било поштено да то не учиним. Остајте ми због, господине начелниче. Биће ми врло захвалан ако човек дође до књиге. Шта ће те, ваљда је сиромах у докодици, па тражи некако занимање.

Рукова се с начелником и изађе из канцеларије. »Криминална библиотека.«

Из биоскопа

Субота 29 и недеља 30 дневне и вечерње представе у биоскопу „Оријент"

О, пардон!

Комедија неограничених могућности.

Морнарички поручник Хару Малори постизава као авијатичар један рекорд за другим. Али модре очи лепе Марјорие Нетон привлаче га више него небеска модрина. Као веран срећан заручник он обилно искоришћује своје »дужности« и своја „права". Сред најлепших забава и најслађих дана ето ти големе невоље: Стигне му брзојав о унапређењу с налогом, да одмах крене на Чикаго у Сан Франциско. Тамо нека се укрца на ратни брод, који плови на Филипине.

Заповест претпостављених ваља слушати — мишљаше поручник Хару, али и заповед срца. А ово је захтевало: „Не остављај Марјорие!".... Хару и Марјорие одлуче стога једногласно: »Треба да се сместа венчамо, на пут под ноге!...« Још је само један влак стиже у Сан Франциско пре одласка ратног брода. Наста трка и збрка ради пртљага, позних карата и — венчања. Коначно стоје младенци пред станом свештеника, који ће им омогућити жељени улазак у пуку блаженства. Али јао! На нестварним вратима пише великим словима: Улаз забрањен. Свештеник болује од богиња...

Шта сада? Влак креће за четврт сата. Дивљом брзином јури на станицу у нади, да ће се у влаку сигурно наћи какав духовник, који ће их венчати. Путем им се разбије ауто. Инак младенци стижу у последњи час на влак. Њихови пријатељи имаду још само времена да их по америчком обичају поздраве као новорођени брачни пар. Њихова седала вешчаше шареним пантљикама, зеленилом и цвећем те симболима кућанства: кукчама и папучама.. Уз срдачне честитке стану их обасипавати рижом, да им буде потомство бројно... Невенчани се брачни пар још није право сналазио у новој ситуацији, а влак је већ лепо према Западу.

Хару пође одмах у потеру за једним свештеником. Али у целом влаку нема га ни за лек. Вече се спушта. Хару пипа у џепу женидбене исправе, Марјорие у торбици венчано претње. Сапутници их радознало посматрају. Али они њих и најрадије би плакали... Доће и преме спавања. Већ су се сви путници смештили: дебели с муком, кратковиди с буком, а један добричина — гушећи по главама госпођа.. Марјорие и Хару имаду посебан одељ. Али како смеју заједно преноћити, кад нису венчани?... Почну се препирати на велико весеље драгих супарника. Иза сваког застора вири једно подругљиво лице. Падају досетке о чарима прве брачне ноћи.. Хару мораде попустити, а Марјорие се сама закључа. Док је невеста сањала о попу и венчању, младожења је у најнезгоднијем положају на најнезгоднијем месту кушао да заборави своју недаћу.

Дође јутро. Сви су добре воље нарочито један омањи добричина, који брију ћи себе, реже сапутницима карамнице. Људи се пале. Али Марјорие и Хару не маре за шалу. Шта ће им сви ти путници, ниједан од њих није пош! Почну се опет препирати. У наступу очаја Марјорие хоће да искочи из влака и да умре. То јој не успе, али у првој станици влак сиђе с влака, да се првим влаком врати кући На истој станици уђе у влак госпођа с дететом. Веселим креком загрли запрепашћеног Харуа, свог негдашњег обожавателя. Она сретна му понуди опет своје срце: „Растављена сам. Бивши ми муж хоће отети дете. Кад дођу детективи, реци да је твоје!" И још се Хару од чуда није свитао и већ скаче по њему дете вичући „тата, тата!"

Као да се све уротило против поручника. На врата уђе Марјорие. Она се предомислила и опет ушла у влак. мало да није пала у несвест: Хару у загрљају младе жене, а дете га хвата за ногу телајући „тата, тата!" Љубоморие се жене оштро пограбише. Наста цика, вика, дрека и навлачење двеју жена за једног мушкарца... „Којим сте правом обесрећили мом мужу ово дериште? И Бог зна, шта би се још народило из ове каше, да није влак стао у једној станици, где је мноштво свештеника чекало. Хару изађе као стрела и намерише се на првог од њих — тај беше глув — почне га заклињати, да га венча. Кад га је свештеник коначно разумео, влак је с невестом већ прилично одмакао...

Хару је очајавао. Једно му беше нпак јасно: Он мора престићи влак. И где! Као да су га сами анђели послали; спусти се у близини путнички аероплан. Хару потрчи до њега и најми га. Аероплан се дигне и почне проговити брзовлак. Доскора га стигне. Али сада настане необична трка. Доле јури влак кроз планине и тунеле, а над њиме аероплан изводећи невероватне вратоломије.

Наједпом опази Хару надалеко, да гори мост преко којег влак мора да пређе. Гроза га обузме. Али у пети час одлучи, да спаси влак, да спаси своју Марјорие. Свим средствима настоји да влаковођи саопшти вест: »Мост пред вама гори.« Али узалуд. Влак јурн у пропаст... Аероплан лети за њим. Хару већ пиди, како се мост руши. Тада покуша задње. На ужету се спусти на јурећи влак! Преко кровова се довуче до локомотиве. У последњој секунди обавести влаковођу. Влак буде заустављен. Само локомотива се строшити у дубину. Путничка кола остадоше на шини. Грозна несрећа беше спречена, сви путници спашени.

С локомотивом пао је и Хару у понор. Чувши за његово јунаштво, почне га Марјорие очајно позивати и тражити. А кад га нађе, уђе све саде, да га набави... Да би стигли у право време до Сан Франциске, седну младенци у аероплан. Стигавши у град нађу брзо жељкованог свештеника. Од олтара одјуре равно на ратни брод, који је већ дизао сидра.

Постигавши нови рекорд поручник је Хару задовољно заплови са својом још задовољнијом женицом у нови живот. Све су непријатеље биле брзо заборављене, а чувство, бескрајно као море испуни им душе: с р с h a!...

Бачки фонд

Да би сачували трајан спомен на своју баб у поч. Евалију К Економидоси, бив. кафеџије овд., на дан њене смрти упасали су је унучад Мишић и Анђа Зојић — Пискаљевић из Крушевца за члане утемељаче Фонда Сиромашних Ђака Пож. Осн. Школа, с улогом од 100 дин.

Г-ђа Мирослава поч. Др. Јарослава Чечелског, бив, дрогеријске овд., на дан годишњег помена свог мужа поч. Др. Јарослава вел добротвора фонда сиромашних ђака, изволела је приложити на име помоћи фонду 150 динара.

Г. Адолф Анвф, власник биоскопа „Орјент" изволео је приложити фонду на име помоћи 60 динара.

Нека је трајан спомен свима покојницима, а топла захвалност прилагачима у име благодарних сиромашних ђака.

Управа Бачког Фонда.

БЛАГОДАРНОСТ

Г-ђа Ана Др. Николића положила је каси обласног одбора ратних инвалида 1000 динара и уписе за свога сина почив: Тихомира на дан годишњег парастоса за великог добротвора.

Г-ђа Јела Рибарац уписала је свога сина почив. Воју за добротвора са улогом од 500 дин.

Г. *Брана Шиновић* воскар овд. уписао је себе за добротвора са улогом од 500 дин.

Г. Димитрије Милосављевић трг. овд. уписао је свога оца почив. Милоја за утемељача

Г. Милан Ђ. Стојадиновић адвокат овд. уписао је себе за утемељача.

Г-ђа Даринка С. Јовановић овд. уписала је свога мужа почив: Симу бив. пуковника за утемељача.

Г-ђа Милица Радосављевић овд. уписала је свога почив. мужа Андру за утемељача.

Сви са темељачком улогом по 250.

Овим се приложницима најављује најљепша благодарност.

Управа
Обласног Одбора Ратних Инвалида.

Огласи

Славим
ПЕТКОВИЦУ
Молим пријатеље за посету
Цветко Јов. Прпуловић.

Своју славу
Св. Луку
31 овог месеца славићу у кругу своје фамилије. Уобичајене посете неће примити.
Данило Савић
1—2 судски заменик.

Моју нову кућу у Косовској улици са 6 одељења и подрумом, до кафане Светислава Матића издајем одмах под закуп.
Живко Борђевић, кафеџија.

ТРАЖИ СЕ СТАН

са 4—6 одељења, у центру и по могућству засебан, за одмах или доцније.

Др. Петар Јаковљевић,
општ. лекар.

ДУЋАН и ДВЕ КУЋЕ

у авлији преко пута Гимназије издаје од 1. новембра под кирију а исту и продајем, и КУЋУ више старе приче продајем.

За цену упитата Живку Стокића Бабабдију преко пута парка.

1—2 Драг. Е. Пешић, трг.

КУЋУ у Чарапићевој улици бр. 10. — соба, кујна, шупа и пространа авлија — ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ одмах. Исте се кућа и ПРОДАЈЕ.

Упитати у истој кући сопственицу

Малинку Глишић.

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предсобље, кујна, шпаја, засебан велики таван, засебан велики подрум, вешерница, електрично осветљење, пространа башта. — Издаје

1 ТРИША КАЦЛЕРОВИЋ, адвокат.

ИМАЊЕ НА ПРОДАЈУ

ПЛАЦ у Ратковој улици бр. 4 са двема зградама на истоме са 15 одељења и свима припадежностима и баштом, са пругом Државној Хипотекарној Банци. Продаје се јавтино.

За детаљне услове обратити се лично и непосредно Г-ђи Милки Шапивац, удови, у истој кући од 24 до 31. ов. мес.

Има и за издавање Соба, предсобље и кујна.

МЕХАНУ „ПОДРУМ“ испод гостионице Парма — Делатрап, издајем под кирију 1 новембра ове год.

Обратити се,

Александру М. Трифуновићу

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ у Љубовијској улици бр. 12.

Пожаревац. Божидар Илић
свештеник.

ЗА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

ПРОДАВАЋУ

Крајинско бело и црно ВИНО.

Божидар Т. Богосављевић
воскар.

ПАНАЂУР У БОЖЕВЦУ

Према одобрењу Министарства Трговине и Индустрије Бр. 20968-III од 15 X 1927. године на

СВ. ЛУКУ

31. октобра 1. и 2. новембра 1927 год. одржаће се у ВАРОШИЦИ БОЖЕВЦУ — СР. ПОЖАРЕВАЧКОМ

ТРОДНЕВНИ ПАНАЂУР

на коме ће се продавати сви овоземаљски производи, стока и све друго дозвољено законом о панађурама.

Варошица Божевац има у непосредној близини железничке станице Батушу и М. Црнаће удаљене 3 четврт часа.

Варошица Божевац удаљена је од варошице Пожаревца 18 км.

Има своју Поштанску, Телеграфску Станицу. Има и великих и малих контура. Једна од најбогатијих општина у Срезу са веома богатом околином у сваком погледу.

Објављује се свој трговачком свету ради знања.

Од Суда Општине Вар. Божевца 17. октобра 1927. год. у Божевцу Бр. 2681.

Председник Општ. Суда
Вар. Божевца,
Лазар Стојаковић.

Делобић,
Мал. Лазаревић, 3—3

Извештавам пошт. публику да сам преселио свој

ЗУБНИ КАБИНЕТ

из Кнез Михајлове 8. на Краљев Трг 1. спрат више Апотеке Свет. Кузмановића.

Пломбирање, лечење и вађење зуба без бола. Специјалиста за вештачке зубе, израда у каучуку, злату и платини.

Ординира од 8—12 и од 2—6 сваког дана и по споразуму.

С поштовањем

2—3 **И. РУТАР.**

ПРОДАЈЕМ моју четвртину парног млина у варошици Божевцу.

Никола Јотић,
индустријалац.

2—3

ПРОДАЈЕМ ВИНОГРАД са воћњаком и кућним плацем који постоји у рејону варошице Пожаревца до прокопаног потока на 100 метара удаљен од старе праве. Ко је вољан купити, нека ми се обрати ради погодбе.

17. октобра 1927 г.
Пожаревац.

Милосав Павловић
инжињер.

2—3

Дућан на пијаћарској пијаци и **СТАН** у Дунавској улици издаје под закуп

2—3 Јелена Драг. Павловића, удова

Осигуравајућем Друштву „АДРИЈА“
Београд.

Ваша предусретљивост приликом исплате осигуране суме од Дин. 100.000 — по смрти мога сина, Хајдом Живка Нахмијаса побуђује ме да Вам се и овим путем захвалим и најтоплије вас препоручим као чисто домаћу и кулантну установу.

11. октобра 1927. године,
у Београду.

Гавра Нахмијас,
трг, из Београда.

ПАЖЊА
у месарници
НИКОЛЕ Д. СЕЛИНКИЋА

ОД ДАНАС ЋЕ СЕ ПРОДАВАТИ

Говеђина по 12 дин. кгр, а 10 динара овчетина. 3—3

СТАН

Од 1 новембра издајем под кирију у Ратковој улици бр. 11.

Перонка В. Девићка
удова

3 3

КУЋА са 2 собе, кујном, шупом и појрумом издајем од 1 новембра за мању фамилију Светог Савска улица број 15.

3—3 Матеја Костић.

ЛОКАЛ ВЕЋИ

који је до сада држала Чин ваничка Задруга, издаје се под закуп од 1-ог новембра о. г. Ближа обавештења даје Радомир Живковић, трговац. 6—6

Пажња грађанству! 5

Овлашћено Електро-техничко предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

КРАЉЕВА УЛ. 23.

Врши сва електричне инсталације најсолидније и по најсолиднијој цени. Има добар избор лустера, електрових арматура, првокласни електро-технички материјал, јефтине електричне сијалице, најсавршеније батерије „ЗМАЈ“ и т. д.

Сва стручна обавештења даје бесплатно.

На продају

један плац са кућом

од 3 одељења у Љубичевској улици бр. 38.

За услове обратити се

6—6 Божидару Д. Милошевићу трг. свој.

БЕРБЕРСКИ АЛАТ И НАМЕШТАЈ

продајем. Таковска улица р. 24 Пожаревац

5—5 Милан Пургар

ПРОДАЈЕМ КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

За погодбу обратити се

Војиславу К. Ђорђевићу сарачу

5 6 Табачка чаршија.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња
ЈЕДАН ТРАКТОР „Фордсон“

Воја Гајић
— Мали Воја —

5—10

Електрична централа

Извештава грађанство да је почела уводити електрично осветљење по становима по цени коштања рада и материјала.

Сиротњи сталеж може добити увођење осветљења и на месечне отплате, према жељи од шест месеци до годину дана.

Пријаве и обавештења у канцеларији електричне централе, до кафане „Два Бела Голуба“.

6—6 Управа

ТРАЖИТЕ СВУДА
НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР

ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задрузи сем тога може се увек добити: гарантовано чисто кравље млеко, кисело млеко, Јогурт, Милерам Оберс, сир за кашење. Сиреви: Империјал, Пивски, Трапист, Качкаваљ.

Опланљено млеко 1 дин. литар. Сурутка 1 дин. 5 кгр Роба увек свежа и гарантирано чиста. 7—8

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 86 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 30. ОКТОБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·50 дин. за прпослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

После одлуке Клуба Демократске Заједнице

У времену, кад политички живот наше земље дубоко потреса борба између праве и лажне демократије, Демократска Странка стицајем прилика имала је у овом часу да се одређено изјасни: јели за г. Вељу Вукићевића, или за г. Љубомира Давидовића; управо: јели за политику г. Давидовића, или за политику г. Вење Вукићевића. Пред Дем. Посланичким Клубом постојао је само тај један једини проблем са свим осталим конзекквенцама које одлука о њему доноси.

У политици изјашњавање за личност значи одобравање и усвајање политике, коју та личност води. Била би аномалија давати пуно поверење једној политичкој личности, а једновремено дати глас и за политику против које се та личност бори. Не могу се једновремено акцептовати две политике које се у своме основу дијаметрално разликују и које једна другу искључују.

Према томе, кад је пре неколико дана Демократски Посланички Клуб донео ону ранију резолуцију, у којој као и сада даје своје пуно поверење г. Давидовићу, имале су још истог часа да се повуку логичке конзекквенце, које би дале санкцију тој одлуци. Јер без тих санкција од саме одлуке слаба је корист..

Самом том одлуком, којом се г. Давидовићу одаје »пуно поверење« и онако једнодушно му се признаје вођство странке, једновремено се искључује могућност да одсад ко други говори и закључује ма какве политичке споразуме у име Дем. Странке мимо г. Давидовића. Логичка је конзекквенца из те одлуке да пуноважно општење са Дем. Странком може бити једино преко г. Давидовића; и друго: тим самим није дат повољан суд о ономе што је досад друкчије у том погледу чињено.

Али осим свега овога, овим поверењем г. Давидовићу изражена је и вера у његову политику; управо: та је политика одобрена. Ко би покушао да ово оспори друкчијим тумачењем, самим тим квалификовао би ту одлуку клуба као неискреву; значило би, да су г. Давидовићу дате лепе речи, а стварно неповерење г. Вукићевићу и његовој политици. А ми не мислимо тако; ми верујемо да је одлука посланичког клуба потекла из пуног срца и да је диктована искреним расположењем према г. Давидовићу.

Одобравање политике г. Давидовића исто као и акцептирање његовог вођства, мора, као што рекосмо, имати своје логичне последице; управо из тога се морају повући извесне конзекквенце, а оне би биле у томе: да Дем. Странка прекине политику с којом се њен шеф не слаже и да одговорни чиниоци повуку из тога потребне закључке. Тиме би у пуној мери било повраћено нормално стање у Дем. Странци; Према томе и оставка демократских министара не би ни у ком случају значила раскид коалиције с радикалима. Она би само створила могућност за стварање нормалних односа између Демократске и Радикалне Странке.

У том случају, ако се жели да се у овој тешкој ситуацији послужи земљи, међусобни споразум био би брзо готов. А још боље би било, ако би такав споразум био проширен и ако би омогућио — улазак и других странака у владу. Само на тај начин изашло би се у нашој земљи из лажне ситуације, која се вештачки одржава и која никаквом добру не води и никаквих по земљу корисних резултата не може донети.

Ово су у главном закључци до којих поводи прва одлука клуба Дем. Заједнице о поверењу г. Давидовића. Ова најновија одлука, која је пала 25 ов. м. много је опширнија, кратко сажета она је пала за право г. Давидовићу, али пређутно одобрава одржање владе г. Вење Вукићевића..

Питање је из разумљивих разлога одложено, али у ствари није решено. Резолуција је врло ласкава и пуна дужне пажње према г. Давидовићу. Шефу странке остављено је право „на изменом мисли са демократским представницима у влади и у клубу тражи најцелисходније решење«, — а г. г. министрима са г. Вукићевићем на челу остављено је као што видимо право на и даље владају. Тиме је у исто време пол тежином прилика, омогућено нажалост продужење политике, г. Вукићевића.

Али у осталом целу ову одлуку треба схватити правилно.

Посланички клуб, на крају се може рећи, учинио је све што је могао, да очува јединство странке.

Од даљих коментара ми се засад уздржавамо. »Одјек.“

Човек и мајмун

— Наставак —

„Да мајмуни, а особито орангутан, шимпанзо и горила, стоје по својој организацији веома блиску човеку, много ближе него и једној животињи то је добро познат факат, који нико не пориче.... Човечји мозак, мозак у орангутана, шимпанза и горила, и поред својих важних разлика, које они показују веома су сличне међу собом“ — вели нем. проф. Bischoff. Нека буде тако као што вели поменути већ професор! Али када ми питамо те памећњаковиће, па покажите нам ту врсту мајмуна од кога је постао човек, кога ви сличавате по својој организацији веома блиском мајмуну?!, они нам не могу ништа јасно на ово одговорити. И ми тек сад видимо на претпа човечјега реда из животињског царства постоје само у делима дарвиниста и нигде у природи нису нађени. Нешто што нам могу одговорити на постављено питање то је овај одговор: Да изумрли су претци човечјега рода. А када им ми и на ово ставимо питање по че-

му то тврде, они нам вele: Пронашли смо некакве лубање, које иду у прилог нашег мишљења. Док нем. научник Вархов за »неандрнјску лобању« и за нађену лобању у Бохемији вели да оне представљају палеолошке накаде обичне човечје лобање. А када би био Дарвин и данас жив и када би га упитали, остављајући његове ученике пошто ни сами немају појма о овоме, јер ни њихов учитељ није имао: Зашто је костур човечији пре 100, 200 и 300 и више година био много већи, а сада је све мањи и мањи? Свакако да би одговорио наивно: па то је све тако чудно удешено!

Али нека је човек и постао од мајмуна, како је то казао Дарвин, но од чега је постао мајмун?! Ту је Дарвинистичка еволуција по којој се преласком од нижих животињских облика у више пошло по мајмуна кога Дарвиновци, као што знамо сматрају као најближега претка човечијега. А ипући и даље питамо опет Дарвиновце да нам објасне: откуда су ти најнижи облици? — Из челија! одговориће нам. А откуда су челије и живот? Може ли од мртвог да постане живо? Не! Само: ex vivo, vivo!

Против горњег мишљења проф. Bischoff-a да је човечји мозак веома сличан са мозгом мајмуна, устаје фохт према чијим је огледима средња величина мозга најразвијенијих и најпаметнијих мајмуна, баш из врсте горила, и то само у мужјака, једва достиже 500 кубних сантиметра: још је мањи обим у шимпанзе и орангутана; код ове врсте мајмуна, и то опет само код мужјака, обим мозга не прелази 417—448 см.. Док међутим средња величина мозга код најниже расе, која има најмањи мозак према другим људским расама, баш код Аустралијских негара, износи 1528 □ см. Тако дакле обим најпаметнијег мајмуна једва достиже само једну трећину и чак једну четвртину обима мозга најниже човечије расе. Обим мозга већ новорођеног детета два пута је већи од велике порасле горипе. А према огледима америчког физиолога Дависа средњи обим мозга Европејца износи 1835 см. □ разлике овде износи дакле само 207 □ см. док разлика међу обимом горипе и Аустралијанца (1628—500) износи 1128 □ см. Из свогасе види, како је неправично исказивано неки мишљење, како, тобоже, „безлана разлика међународном расом људи и мајмуна“ није, већа него што је међу највишим и најнижим расама људи.[1]

Riem.

Наставиће се

1) Види: Учење вере и науке о пост. од Ат. Поповића.

Вести

Сазив обласних скупштина. — Указом Њ. В. Краља, и на предлог председника министарства и министра унутр. дела, обласне скупштине сазвате су у редовни сазив за 5 новембар т. г.

Родитељски састанак у гимназији биће у недељу 13. новембра у 10 часова. Објављује се раније да би и родитељи који живе у селима и варошицама а имају децу у овдашњој гимназији, могли тада доћи на договарање са наставницима гимназије: шта би још требало заједнички предузети, па да ђаци наше гимназије покажу бољи успех из учења и владања. Крајем ове школске године штампаће се први пут после рата Извештај о раду Пожаревачке Гимназије у засебној књижици, у којој ће, поред осталог, бити штампане и оцене сваког ученика и ученице из сваког предмета као и из владања.

За добротвора. — Овдашње Коло Српских Сестара уписало је за свога добротвора поч. Венерала М. Ковачевића, који је погинуо од зликовачке руке бугарских тројки у Штипу.

Телефонске приправнице. — Министарству Поште потребан је известан број телефонских приправница. Курс траје два месеца. Кандидаткиње треба да поднесу уз молбу документа у смислу чл. 12 закона о чиновницима.

Мермерна пијаца. — Како смо обавештени суд општине пожаревачке приступиће подизању модерне мермерне пијаце. Ова је намера оправдана, само и пре свега треба проучити питање о месту на коме је најумесније подићи пијацу, а ово у интересу трговине треба да буде што ближе државној железничкој станици.

Занатлијама вароши и среза Пожаревачког. — Сви препратни мајстори који су изгубили своја мајсторска права нека се обрате Еснафу где ће добити уверење дође препратни мајстора Сви препратни мајстори не морају пријавити се властима, сем оних који су од 19 јануара 1919. па до данас,

Од Занатлијског Еснафа

За Управу
п. председник
Михаило Сергијевић.

† **Владимир Ч. Илић** деловођа општине **Вел. Лаолске.** — Ноћу, између 5 и 6 октобра, т. год., умро је код своје куће у селу Вел. Лаолу, — области Пожаревачке — Владимир Ч. Илић, деловођа општине Вел. Лаоле, и члан радикалне омладине, у 25 год. свога живота.

Пок. Владимир син је чувеног радикалног борца, пок. Чеде Љ. Илића бив. учитеља, дугогодишњег председника општинског и посланичког кандидата за горњу Млаву; — а рођени синовац проте Боге Љ. Петровића, свештеника Свилајначког, и дугогодишњег кандидата за народног посланика среза Деспотовачког, и Драгољуба Љ. Илића, председника општине Вел. Лаолске, посланика области Пожаревачке и посланичког кандидата за срез Млавски.

Бог да га прости!

Размештај наставника. — Господин Аца Рајојковић, професор пожаревачке, премештен је за професора петровачке гимназије.

Г. Милутин Антић, суплет из Ресаве, премештен је за суплента пожаревач. гимназије.

Славе. — Г. Света Марковић, управник казненог завода, слави Св. Луку 31. ов. мес.

Концертираће. — Војна музика ов. гарнизона концертираће данас 30 овог месеца у подне од 11 до 12 и по час. у овдашњем парку, са следећим програмом:

1. „*** — Марш.
2. Чермак: „Крунисање“ — увертира
3. Иванштевић: „Српски венац — потпури.
4. Штолц: „Наше Патри“ — потпури.
5. Бродил: „Смешна циганских песама“.
6. „***: »Мортаја“ шпански валс.
7. Офенбах: »Хофманове приче« — потпури.
8. Бродил: „Тугованка», смешна песама.
9. Падила: »Пугест» шарлестон.
10. „*** — Марш.

Стране вести

Немачки капитал у Букурешту. — Немачке „Д-Банке“ од извесног времена раде на том да подигну велики новчани завод у Румунији, према добивеним вестима румунска влада је већ одобрила зидање овог завода. Седиште нове банке биће Букурешт. Банка са својим акционим капиталом од 500 милиона леја бавиће се свима гранама банкарске трговине, издавање заложне цедуље итд. Тако исто вршиће и трансакције, спојене са ослобођењем секвестрираног немачког имања у Румунији.

Како Пољска води бригу за своје незапослене. — Број незапослених у Пољској је доста мали, но и поред тога, суме које Пољска даје као потпору незапосленима јесу знатно велике. Јануара 1926 год. од 272000 незапослених добијало је новчану помоћ свега 155.000 незапослених од којих је било помагано 82.000 т. ј. 53 процената. Укупно издало се 67. милиона злота. Фондови за незапослене чинули су у то време само 4 и по милиона злота. Стручне организације допринеле су сумом од 21 милион злота, држава је ставила на расположење 55 и по милиона злота.

Велика железничка конференција у Риги. — 29 октобра одржаће се у Риги велика међународна железничка конференција на којој ће се претресати питање директне везе између Европе и Азије. На овој конференцији учествоваће 60 представника 14 разних држава. Заступљена биће Кина и Јапан.

Колико је у Москви позоришта. — У Москви раде оне зимске сезоне свега 28 позоришта и два циркуса. У овај број нису убројена клупска позоришта и путујућа.

Поплава у Петрограду. — У финском заливу бесниле је пре неки дан силна бура која је подигла воду у реци Неви. Ноћу вода се подигла на 120 см. Делимице су поплављена била нижа места на Васиљевском острву у Петрограду. Ујутру је вода опет опала.

Енглеска обућа у Румунији. — Према вести "Конзуму“ у последње време јако се интересују енглеске творнице лук-

сузне обуће за румунско тржиште. Директор концерна енглеских творница обуће Хамилтон стигао је ових дана у Румунију са сврхом да организује онде пропају енглеске луксузне обуће. За сада је посетио градове Орадеа, Сибањ, Брашова и Букурешт, где се имају подићи складишта.

Забрана увоза вредносних папира у Румунију. — Румунска влада је наредила да страни вредносни папири и акције, које нису службено забележене на румунским берзама не смеју се увозити у Румунију.

Књижевност

ПОЗНА КИША

—:—

Магла тихо покрива велом
Куће, улице и мален град;
И тамо свуд — по свету целом!
Осећа се хладне кише над...

Лаје по крову и камењу,
По прозорима и дрвећу,
По голинастој земљи и стењу,
По трави, корозу и цвећу.

Кап за кап сива се доле, —
И поточић у поток жури,
Спирајући са земље боле,....
Патње сличне душевној бури...

Али — где?... куда све то хита?
У који други светова крај?...
О, докле ће земља песмита
Да пије похотно „чемор" тај?!

Никуда да се створ покрене
Из свога незнаног кута;
И он између четир стене
Жалостивим погледом лута.

Кисне над њим кров: он се грчи.
Капи пробијају сивзак зид:
Њему се свест полако мрчи
И кад-кад отме пригушен рид...

Нека потајна ле'дна језа
Смешти се злобно на његов дом,
И прса му полако стеза
У живот сав: искрен, тих и окром.

Између тог суровог смеха
Умакне по који болан хук,
Ко у роба свих људских греха...
И затим тајац.. па вечан мук..

Шта нам оста у свету целом,
Испљуван од мрког кала?
Само — буновне природе лом
И себичност људских зала!

И мрак лагано одува сјај.
И нестаде врева тога града
У тмину... у ноћ... у нем дрхтај...
И киша једнако пада... па...

G – bon.

Из старих записа

—:—

РАДИ УГЛЕДА

Начелник српски среза Масуричког, шаље акт начелству округа врањског од 12. фебруара 1879 год. бр. 272 ове садржине:

„Шабан Рахит, турски циганин и клинчар на Прекодолца повереног ми среза, повео је јуче у своју кућу Цвету, једино дете Митра Миљковића, богатог сељака из Двојнице да се са њом венча и да је преведе у турску веру. Чим сам чуо за овај догађај, одмах сам отишао код Шабана и наредио му да оместа преда Цвету њеном оцу, јер иначе да ће бити затворен за одвођење. И он и Цвета изјавили су ми, да није силом одведена, но по својој вољи и да она неће ни жива ни мртва да иде код оца. Онда сам отишао код хоџе Хаџи Селима и запретио му да Цвету несме да преведе у турску веру јер ће зло да прође.

Услед овог догађаја Срби су много озлојеђени и сваки час долазе код мене. А отац Цветин побегао је од срамоте у Лесковац.

Молим начелство за хитан одговор, шта да радим.

Врши дужност ор. начелника писар,
МИЛОШ БОГИЋЕВИЋ.

Начелство Врањско актом од 18. фебруара 1879, бр 376 одговара начелнику среском овако:

»Ово ваше сметено питање даје очигледно доказе и да нисте никакав полицајац и да сте жалостан Србин. Чим примите овај акт онога часа, идите код циганина Шабана и помоћу пандура одвојто Цвету и предајте је њеном оцу, а Шабана затворите за непослушност власти.

Још данас пошаљите ми одговор, да сте ову наредбу извршили. А свима тамошњим муслиманима саопштите да власт српска неће да трпи оне зулуме које су чинили према Србима у турско време. Сваки ће главом да плати поновљени случај, јер су ово још ратне прилике.

Начелник округа
Криминална Библиотека. МАТА РАДОВИЋ.«

КРАТКЕ ВЕСТИ

—:—

— Трошки и Зиновјев искључени су у општине из комунистичке странке.

— У Њујорку је био слабији земљотрес.

— Турска влада спрема закон за увођење латинице.

— У Скопљу је отворена нова велика и монументална зграда народног позоришта.

— У Немачкој је снимљен филм који приказује експедара Вилхелма.

— У Херцеговини су данима већ јаке кише.

— Оставком г. Максимовића на београдски мандат ушао у народну скупштину г. Шемајо Демајо, који је први Јеврејин, члан нашег парламента.

— Бачка област побиће од државног имања Беља четири хиљаде јутара земље, од чега ће начинити узорно имање.

— Сестра бившег немачког цара и поред своје 61 године удаје се за младога Руса Алексеја Зубкова коме је тек 23 год.

— На пештанском свеучилишту данима већ трају немири због тога што влада хоће да пусти већи број Јевреја слушалаца на свеучилиште.

— У Москви су стрељана три енглеска шпијуна.

Захвалност

—:—

Приликом смрти или парастоса уписали су за добротворе Фонда за помагање сиромашних ђака Пожаревачке Гимназије:

Г. Милосав Марковић, трговац, свога сина, пок. Саву, бив. студента права, са улогом од 250 дин.;

Г-ђа Мица Димитријевић, удова свога мужа, пок. Душана, бив. пуковника, са улогом од 300 дин., и

Г. Михаило Рашић своју кћер пок. Милицу, бив. ученицу VIII р. са улогом од 400 дин. већто трогодишњег парастоса који је требао бити 25 октобра.

У име сиромашних ђака Пожаревачке Гимназије којима се ће ових прилога набављају књиге, лекови, одело и друге школске потребе, изјављује се дародавцима највећа захвалност на овим даровима, којима су створили вечну успомену својим покојницима као добротворима сиромашних ђака.

Управа Фонда.

Огласи

Своју славу
Св. Врачеве
прославиће ове г. у кругу своје породице.
Драг. Кузмановић
пред. прв. суда.

Своју славу
Св. Луку
31 овог месеца славиће у кругу своје фамилије. Уобичајене посете неће примати.
Данило Савић
2—2 судски званичник.

Трговином
ВЛАДИМИРА ВАСИЋА
потребна су ДВА ПОМОЋНИКА и ЈЕДАН УЧЕНИК. — Могу ступити одма.

СТАН од две велике собе, једном мањом, предсобљем, кујном и шупом, нов изграђен, — издаје се одмах под закуп. Стан је по моје куће.
1—5 Миливоје Ж. Антић

У МОЈОЈ РАДЊИ
у Краљевој улици број 9. продаваће од данас
Месо говеђе Дин. 10.—
» овчије » 8.—
Никола Марковић

МОРАВСКА ЗАДРУГА
У АЛЕКСАНДРОВЦУ ПОЖ.
издаје под закуп ТРИ ЛОКАЛА са СТАНОВИМА и осталим припадложностима у својој новоподигнутој згради, подесна за све врсте радња.
Интересанти могу се лично обратити Задрузи или писмено.
1—3 Управа.

Млавској Штедионици
— ПЕТРОВАЦ —
потребан је:
Млађи банкарски чиновник
који већ има праксу и да по могућству зна који страни језик.
Понуде са документима и условима слати Штедионици до 20. новембра тек. год. Ступање на дужност одма по избору.
1—5

ПРОДАЈЕМ МОЈУ КУЋУ у Љубовијској улици бр. 12.
Пожаревац, Божидар Илић свештеник.

КРОЈАЧКА РАДЊА
МИХАИЛА МИЛЕНКОВИЋА
ХОМОЉЦА
Добила је леп избор
ЕНГЛЕСКИХ и БРИНСКИХ
ШТОФОВА
ЗА ЈЕСЕЊУ и ЗИМСКУ СЕЗОНУ
како за одела, тако и за зимске капуте. енглеског ластика, Монтењака, Улстима Брянског велура и кангара за пантаоне.
Цене најумереније. 3—3

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предсобље, кујна, шпајз, засебан велики таван, засебан велики подрум, вешерница, електрично осветљење, пространа башта. — Издаје

ТРИША КАЦЈЕРОВИЋ, адвокат.

МЕХАНУ „ПОДРУМ" испод гостионице Париз — Дечиград, издајем под кирију 1 новембра ове год.

Обратити се,

Александру М. Трифуновићу

Пажња грађанству! 6

Овлашћено Електро-техничко предузеће

ВЛАДИМИРА ТРУДИЋА

КРАЉЕВА УЛ. 28.

Врши све електричне инсталације најсолидније и по најсолиднијој цени. Има добар избор лустера, ЦЈевних арматура, првокласни електро-технички материјал, пуне електричне лампе; најиздржљивије батерије „ЗМАЈ" и т. д.

Сва стручна обавештења дају бесплатно.

КОРИСТИ ПРИЛИКУ

ДРВАРА

Илије Белосавића и Сина

продаје метровска дрва исечена на 3 реза и допрема у авлију купцу по цени један метар 150 дин. не исечена јефтиније а у парчадима и на кило.

ПОСЕТИТЕ ОДМАХ

ПРОДАЈЕМ

КУЋУ са више одељења у Љубичевској улици.

За погодбу обратити се

Војиславу К. Ђорђевићу сарачу

6-6 Табачка чаршија.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња ЈЕДАН ТРАКТОР „Фордсон"

Воја Гајић

6—10 — Мали Воја —

ТРАЖИТЕ СВУДА НАЈФИНИЈИ ТЕЈ-БУТЕР

ПОЖАРЕВАЧКЕ МЛЕКАРСКЕ ЗАДРУГЕ

У Задрузи сем тога може се увек добити: гарантовано чисто кравље млеко, кисело млеко, Јогурт, Милерам Оберс, сир за мешење, Сиреви: Империјал, Пивски, Трапист, Качкавељ.

Обрављено млеко 1 дин. литар. Сурутка 1 дин. 5 кгр. Роба увек свежа и гарантирано чиста. 8—8

ПРОДАЈЕМ

моју четвртину парног млина у варошици Божевцу.

Никола Јотић,

3—3 индустријалац.

Кројачки салон Петра Стаменковића

У згради „Гранд Хотела"

Добила је из првих енглеских кућа велику партију

ШТОФОВА

У СВИМА ДЕЗЕНИМА.

Израђује све врсте одела по последњој моди.

Цене су солидне. 11

У згради „Гранд Хотела"

Часовничарска радња

Мих. — Мише Сергијевића у Пожаревцу

Извештава поштоване муштерије да је добио леп избор дуварних зидних сатова за салоне, хотеле, канцеларијских и кухињских. Велики избор швајцарских џепних сатова марка Лонжин, Етерна, Специјал, Лавранс, Палас и све остале сатове искључиво из Швајцарске фабрике. Тако исто златног прегиба, капућуша, бурме, лежаца златних за око врата са разним фазонима. Разних дубле ствари и сребра. Џепкера, наочара све врсте. Разних будилника за покондо. За сваки џепни часовник добија се 10 год. гаранција. У којој радњи може сваки који год био, да за један комад обвезнице Ратне Штете добија џепни часовник марке: Палас, Лавранс, Специјал, са гаранцијом 10 год.

Примам све оправке сатова, наочара и џепкера.

Све наведене ствари дајем јефтиније него ли ма у којој радњи, пошто директно из фатрике намештам. Конкуренције нема. Може се сваки уверити.

Радња се налази до кафане »Бранићево« — Црквена улица

С поштовањем

10 **Мих. — Мишa Сергијевић**, часовничар.

Извештавам пошт. публику да сам преселио свој

ЗУБНИ КАБИНЕТ

из Кнез Михајлове 8. на Краљев Трг 1. спрат више Апотеке Свет. Кузмановића.

Пломбирање, лечење и вађење зуба без бола. Специјалиста за вештачке зубе, израда у каучуку, злату и платини.

Ординира од 8—12 и од 2—6 сваког дана и по споразуму.

С поштовањем

3—3 **И. РУТАР.**

ПРОДАЈЕМ

ВИНОГРАД са воћњаком и кућним плацем који постоји у рејону вароши Пожаревца до прокопског потока на 100 метара удаљен од старе цркве. Ко је вољан купити, нека ми се обрати ради погодбе.

17. октобра 1927 г.

Пожаревац. Милосав Павловић

3—3 инжењер.

ДУЋАН и ДВЕ КУЋЕ

у авлији преко пута Гимназије издаје од 1. новембра под кирију и исту и продајем, и КУЋУ више старе цркве продајем.

За цену упитати Жику Стокића Бебабџају преко пута парка.

2—2 Драг. Е. Пешић, трг.

Моју нову кућу

у Косовској улици са 6 одељења и подрумом, до кафане Светислава Матића издајем одмах под закуп.

Живко Ђорђевић, кафеџија.

КУЋА

у Чарапићевој улици бр. 10. — соба, кујна, шупа и пространа авлија — ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ одмах. Иста со кућа и ПРОДАЈЕ.

Упитати у истој кући сопственицу

Миљанку Глишић.

Дућан СТАН

на пијачарској пијаци и у Дунавској улици издаје под закуп

3—3 Јелена Драг. Павлића, удовица

ЧИСТО ВИНСКО СИРЋЕ ПРОДАЈЕ

по 4 динара литар.

ЂОРЂЕ НАУМОВИЋ

штампар.

Нашем добром сину, оцу и супругу

†

Илији Ђ. Димитријевићу

бив. трговцу

данашњем у петак, 4. новембра ове год. трогодишњи парастос на гробу у 11 часова пре подне.

Ожалошћена породица.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 87 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 3. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од реч 0.50 дин на пиџера од речи 1·20 дин. за прилошено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

У памет се!

Влада би хтела да ради, опозиција би хтела да критикује и обори владу. Праве се парламентарне и аркадиске комбинације. Демократи очекују да се још више разроби радикали, а ови такође очекују да се појачају демократи. У овоме очекивању тупка се у месту, нико ништа није у стању озбиљно да ради. Влада из овакове ситуације не повлачи консеквенце, већ и она тупка у месту и задовољава се тиме да животари од данас до сутра

Док се у Риму, Софији, Пешти и Тирани спрема обруч, који ће притегнути Југославију, наши се одговорни фактори, — Влада и Скупштина, — занимају питањима уставности, парламентаризма и демократије, при чему се бисер и памет отурају, да би се рад вечиме, ђубре и кретени примећивали и истакли.

Енергија се не троши да би се кренуло напред, но у тупкању на једном месту.

Нова скупштина у првим данима свога рада и живота стала је на безкорисну стазу, на којој нема успеха и озбиљног рада, већ само авантура и вратоломија. Све је отишло у безумље, и пало се умље за безумље.

Прелусретљивост и попуштање, који су први услов за успех у политици, оскудевају. Напротив, коалиране странке у влади затежу, и под фирмом општих интереса и »правог повратка“ губе време у борби за неколико поглаварских и жупанских места.

Ничим се не можемо похвалити, до славном прошлошћу, али зато све више дичимо на гладног, оголелог и пропалог племића, који се још једино хвали особинама и заслугама својих предака.

Крајње је време да се приступи озбиљном и паметном раду, јер политичко препирање и лудовање ускоро ће нам као резултат донети, голотињу и гладовање, зашта ће пред народом бити одговорни једино они, које је делегирао у парламенат као своје заступнике.

У ПАМЕТ СЕ!

Raul.

ЈОЦИ М. СЕЛИЋУ

народном посланику

Београд.

Ти си као представник округа пожаревачког у парламенту изабран за члана ,финансијског одбора и ја ти се као лекар у име свију болесника округа пожаревачког обраћам с молбом, да се у споразуму са цењеним Господином Министром Народнога Здравља, постараш и у буџет унесеш 10—15 милиона динара ради подизања окружне болнице, јер је и срамота и жалосно, да највећи и најбогатији округ прератне Србије још нема болнице.

Што се тиче санаторијума, који колега Др. Милосављевић предлаже у Горњаку, немам ништа против тога; али мислим да је за санаторијум много погоднији „Благојев Камен“, тим пре што је то сад својина београдског универзитета, па би он могао за боље и изнемогле академске грађане подићи санаторијум уз правом помоћ државе и приватних.

Др. Лаза Бесарабић
лекар

Да се не заборави

За време светског рата и окупације „културни« Немци и варварски Бугари, нису поштовали међународне уговоре и ратна правила. (За Немце је, у осталом, међународни уговор „парче хартије без вредности“.)

У окупираној Србији Бугари су пљачкали мирно грађанство, убијали су и масакрирали, у масама: жене, децу, старце, рањене и заробљене војнике.

Како су Немци поштовали међународне уговоре најбоље се види из писма генерала Боела (Boélle) на француском фронту,

Између осталога, у томе писму генерал (француски) Боел каже:

„Да би се Немци осветили што су били сузбијени француским трупама они су 23 Августа 1914 г. масакрирали становништво, које је било покорно властима, пушкарали су рањенике и болничаре, новорођену децу по 3 год, младе девојке, жене и старце, све су тбијали без милости,« (Journae les debats 29 Августа 1927 №244.)

„СИРОЧЕ“:

—:—

„Ево иде зима,
Тешко сирочићима свима,
„„Добри људи, смилујте се на нас,
Окрените — обуците дајте нам спас““

Објављам друштво »Сироче“, коме је циљ да одене и нахрани ђаке — сиротане.

Молим добре људе, да ме помогну и да буду чланови овог друштва а имена ће се свију штампати и поднети тачан извештај и рачун о утрошку новца.

Редовни чланови плаћају 10 динара месечно или 100 динара годишње од једном; и свака се и најмања парица прима са благодарношћу.

Управа и обавештења врши

Др. Лаза В. Бесарабић
управник болнице.

Вести

Дневни ред Обласне Скупштине. — Обласна скупштина сазвана за 5 новембар у редован сазив отпочеће рад са овим дневним редом

1. Отварање скупштине

2; Саопштење председника о припремљеном материјалу за решење скупштине и упућивање истога надлежним скупштинским одборима.

3; Извештај обласног одбора о његовом раду и самоуправних установа за 1927 г.

4; Решавање о жалби отпуштених службеника одлуком обласног одбор од 28 фебруара г. г.

5. Предлози посланика.

Смањивање дневница. — Министар финансија г. Богдан Марковић, упутио је акт председнику владе, у коме предлаже смањење посланичких дневница од 300 на 200 динара.

Ми верујемо да ће пре десет министра пасти но што ће се овај предлог прихватити.

Народу нису тешке дневнице, колико скупе и нерад посланика.

Нов правозаступник — Господин Министар Правде постављено је за правозаступника при пожаревачком пра. суду г. Илију Ђорђевића.

Пелцовање имунизација против шарлаха: — Општинска амбулаванта добила је серум — Гоксив протаву шарлаха — за имунизовање деце.

Широкој јавности је већ познато да се ово имунизовање успешно врши у нашим већим градовима, те овим хоћемо да и наш грађ не изостане од осталих и тиме пружимо највећу безбедност родитељима.

Пелцовање ће се вршити свакодневно од 10—12 часова у општинској амбуланти. Пелцовати се могу деца испод и више од 4 год. За сада у нашој варошки широких не влада ала га има у околним селима.

Боље је болест спречити но лечити.

Специјална Пољопривредна школа за Ратарство и Сточарство у Пожаревцу. — Указом Његовог Величанства Краља, на предлог Министра Пољопривреде и Вода, а на основу чл. 1. и 2. Закона о Специјалним Пољопривредним Школама, основана је Специјална Пољопривредна Школа за Ратарство и Сточарство у Пожаревцу.

Официрска Читаоница приређује у суботу, 5 ог новембро т. г., ДРУГАРСКО ВЕЧЕ у просторијама хотел „Берзе". — Почетак у (9) 21 час.

Пожаревачка Гарнизона Војна Музика, концертираће са одабраним програмом.

Чланови и пријатељи Читаонице нека ово сматрају као позив, пошто се за другарске вечери не шаљу позивнице.

Они пријатељи читаонице, која немају сталне улазнице, нека се обрате краћим путем пуковнику г. Нешићу Команданту Места или пуковнику г. Аранђеловићу председнику Официрске Читаонице за исте. — Све прошлогодишње улазнице остају у важности и за земску сезону 1927—1928 год.

Управа.

Стране вести

Атентат на председника Грчке републике. — У недељу у подне извршен је у Атини атентат на председника Грчке републике. У подне када се вратио Кондуриотис извезао у град, пуцао је на његов аутомобил један млађи човек. Кондуриотис и његов ађутант лакше су рањени. Атентатор је неки колпер анархиста.

Осигуравајући орган у Енглеској. — Над Енглеском бесније је ноћу од петка на суботу осигуравајући орган. Нарочито је настрадала Ирска, где су силне куће порушене и друге материјалне штете начињене.

Стагнација у извозу мађарске хране. — Од потпуне августа примећује се на мађарском извозном тржишту скоро апсолутна стагнација. Скоро незнатна количина хране беше за ово време извезено у иностранство. Извознички кругови не дају се да ће извоз тек јануара оживети када државе, које су увођење на увоз хране, поконзумују своје продукте. Тако исто и извоз брашна назадује и држи се да ће се тек после неколико месеци нешто побољшати.

Русија и дугови Америци — Представници америчког радничког савеза, који су дуже времена боравили у Совјетској Русији проучавајући привредну и трговачку ситуацију, вратили су се у Америку и једној изјави, коју су дали новинарима, нагласили, да је совјетска влада спремна да уреди дугове у Америци, који износе око 59 милијона долара. Као услов за уређење овога дуга совјетска влада тражи, да Америка призна совјетски режим.

Сапунска индустрија у Грчкој. — У Грчкој се налази данас отприлике 150 творница сапуна које се налазе већином у Атини, затим на острвима Миtилене, Крит, Корфу и Самосу. Многе творнице веома примитивно су уређене. Годишње се у Грчкој продуцира 20.000 тона сапуна. 3.000 тона у извози се у Турску Египат, Југославију и на Левант. Страни сапун увози се у Грчку око неких 200 тона.

Нов петролеумски извоз у Бугарској — Како смо већ јавили пре неколико дана пронађен је у Бугарској у селу Сефуларе код Казанлика прави петролеум. Бушење је показало веома добар резултат а бугарски министар трговине замолио је министра финансија да одобри хитно кредит од 200.000 леја за припремне радове. Сада ове бугарске новине јављају да је на обали Црног мора код Варне пронађена нафта. Ови се извори сада испитују.

ЗАБАВНИ ДЕО

НЕСРЕЋАН ЛОВ

(СЛИЧИЦА)

—:—

Чудан доживљај! Дуго га ћу се сјећат.

Јутро је свјеже и пријатно. Лак повјетарац лиснао је сухе трешчице, шапућући путем пољаном у шуму умируће плача. Витка багремова, трескали су пољу жутом травом, мргодећи суморно чело, као да би хтјели рећи. Ох како брзо пролази, пролеће нашега живота. Сваки би орао размахнуо ломним крилом, с кликом се убећи у јутарњој магли.

Ливаде жуте, по њивама само гдје стрњике, виногради поблиједјели, као болешљиво оцвеће, тек све ме је чудно дирало. Овај суморни и плачни дах јесени, у сваткој је дрхтавици струјао кроз моју душу.

— Хеј, побратиме, повикну ми Живко, ево већ стигох, а можда си ме и дуго чекао, али знаш, нијесам могао прије, а па ју не видим, док пријеко тако неосјетно измиче, и раздраган пружа ми руку.

— Па још је рано, одговорих, биће времена за лов.

— Да, да биће! повео сам и добре кере ве а послије краћег ћутања настави:

— Чупан ми ти изгледаш добро. Увијек си усамљен, увијек ти поглед мутан и са неком дубоком чежњом и бескрајном сетом посматраш живот и све што те у њему сусреће. Никада весео осмјех да ти лице озари. сјећам се, причао си ми много о животу, ови видиш ја сам сасвим супротно расположен и другојаче мислим о свему.

— Горко је искуство, одговорих му суво.

— Горко, добро настави он, али се људи често разочарају и не познавајући сву чар живота. — Кажеш да си чезнуо за љубављу, али увијек те је пакост сретала. Не вјерујеш у срећу, и живот презиреш! Мислим, вараш се, нијеси ти другојаче.

Ето, побро, ја сам сретан. У очима моје Смиљане нашао сам љубав и радост, нашао сам земаљски рај, а можда му ни небески није раван. — Она ме љуби пламеном чежњом, која никада не гасне, а ја осјећам да ми се душа топи у њеном загрљају.

Ох, то је срећа, којој и пакао завиди

То је тренутак вјечности, то је огањ чији пламен, у хладној отмјени живот васкрсава.

Осмјехнуо се. Он то опази па, као да би ме предухитрио у мислима, додаде:

— Можда си, побро, по мало и завидљив и мислиш све ће то нестати, али ја сам убијеђен и вјерујем у све то. — Сад баш долазим од ње. Рекао сам јој да ћемо се у лову задржат до сјутра. Њој су суза потекле, боја се биће ми тешко јурит по брдима, а још теже чекат да ме не види до сјутра. Само до сјутра, чујеш!? Жао ми је било, али обећао сам ти.

Опет сам се насмијао.

Женске сузе! Па уз то подадох, добро, вратићемо се данас.

Била смо рђаве среће у лову. Живко је бацао кривицу на мене, зато што сам, каже, био немаран и замишљен цијелог времена. Пиљак су четири препелице пале, као жртва моје двоћудности.

Сунце се клонило западу. Тамно-смеђи проволи пожаревачких кућа, прелијевали су се, у таласима пурпурастог одсјева. Тамо у даљини, у сепефастом сјају, свјетлуцала је Морава.

— Како су дивни ови тренутци, неколико пута је поновио Живко, не чудим се вама пјесницима што сте тако заљубљени у природу.

Враћали смо се кући прилично расположени.

— Како ће ми се Смиља изненадит, промрмљао би он, заборављајући, да је то неколико пута раније казао. Ти ћеш звостат, побратиме, само да нас видиш, па макар се у теба и завист побудила. Увјерићеш се да има среће. — Стигли смо на пространу ливаду, поред које се протезао дуги ред багремова. Одаде, онуде видјела су се ситна грда овица, или крупније марве, док би по неки чачица с гунчетом преко рамена и обрађивцем о врату, шеткао около њих. Назвала би му бога, а он би добродушно прихватио с »бог нека вас поживи,« посматрајући љубопитљиво за нама »наро панама.«

Одједанпут се ни дебетину метара пред нама, забијеле нешто кроз жбуње, изађосмо на чистину. Да је вулкан бљунуо пред нама, но би се тако запрепастили. Живко задрхта, заљиха се и паде. Ја испустих пушку из руке и махинално се сагох над њим. Отварајући очи преко помодрелих усана, једва му се отрже глас.

— Она... моја Смиљана... у загрљају мога пријатеља, мога Николе! Зашто их не поубијах?!.. Несрећна лова моја!? Камо..? Већ их нестаде.

Од тога дана, више никада га не видјех, да се насмије. Лице жуто, чело намрштено, све се измијенило на њему.

Дође понекад код мене. Разговарамо. Он би скоро увијек поновио исто.

Ох, драги мој како се човјек вара у овој илузији живота. Хај »у свету, браће, нема љубави«! Познао је то Буро.

М. Вешовић.

ЗАНИМЉИВОСТИ

—:—

Пера Драговић.

Један од врло популарних људи не само у Ваљеву но у целом округу, био је несумњиво покојни Пера Драговић бивши адвокат, јер он не само да је био од најбољих ваљевских адвоката. но је био и ванредна шаљивчина и пун духовитих виђева, да је са те стране останио у Ваљову пуно успомена. Поред тога Драговић је био прави једне велике политичке странке и као такав био је неустрашим.

Од многобројних његових шаљивих подвига, навешћемо овде један који се је десио за време напредњачке владавине.

Једне године о Петрову дне, крсном имену Драговићевом, била је несвосна припека. Вредна домаћица Драговићева, госпођа Јелка, трчала је по кући и чинила припреме да своје многобројне госте као увек што лепше дочела. Била је као увек весела и расположена. Кад је било око три сата после подне и кад од гостију никога није било, Драговић рече госпођи Јелки:

— Чујеш, Јелка, Сада благо мени подложи добро фуруну у гостинској соби.

Госпођа Јелка погледа га зачуђено,

— Каква фуруна, Бог с тобом! Сунце припекло на пржи, а ти још хоћеш фуручу?

— Ама знаш, то чиним због начелника Радовића. Бојестан је сиромах сво неколико дана и сав се тресе у грозници. Пристао је да нас посети, али само тако ако у соби буде топло.

— Е, е, сиромах, баш га жалим. Е па добро Перо, ево сад ћу одмах наредити да се подложи.

Око четири сата по подне фуруна је цактила од силне ватре, а у соби гостинској као пакао. У том тренутку, ето ти га начелник Радовић са женом, председник окружног суда и окружни протојереј са госпођама. Драговић и госпођа Јелка испадоше пред ове високе госте у предсобљу пред гостинском собом. Ту су се поздравили срдачно, како је то већ у обичају.

— Е Јелка неде Бога ти, одведи госте а ја ћу сад доћи, рече Драговић и нагуби се.

Госпођа Јелка хитро прискочи, отвори врата од гостинске собе и пусти госте унутра. Из собе удари страшна јара од силно топлога, али гости из пристојности ништа не рекоше. Поседаше лепо сви, по једном мандерлуку од самих паротских ћилимова.

— Е брате грдна топлота. Ово је човек да полуди, рече, начелник Радовић и поче марамом да брише зној.

— Па баш и није господине начелниче. Вама се чини, што сте у грозници, рече госпођа Јелка.

— Каква грозница. Ја вам не знам за грозницу од мог рођења, одговори Радовић и непрестано брише зној.

— Шта кажете немате грозницу?

— Вог свама, госпођа Јелка. Здрав сам као курјак.

— И ју, шта ми кажете. Та да сам то знала, ја не бих подложила ватру.

Радовић је погледа разрогаченим окима

— Ја кумим вас Богом зар сте ви овој страшној припеци и фуруну наложили! Ето ти, и ја се чудим каква је то јара т ника у соби. Ја што је побогу заложисте?

— Па због вас. Мој Перо рече ми да сво неколико дана имате грозницу и да сте казали да ће те доћи у посету али тако, ако се фуруна наложи.

Сви ударише у грохотан смех.

— Пази Бога ти обешењака, шта уради. Јок брате, лаже као пас. Каква грозница, какви бакрачи. Али нека наплатићу се ја с њим, немај бриге. Деде госпођа Јелка дај нам рани обичаја послужење, јер ћемо да попијамо у несвест од силне врућине.

Примише затим брзо послужење и онда журно изађоше из собе. Руковаше се са госпођа Јелком, која се непрестано вркала, и скоро трчећи изађоше у двориште црвени као ракови. Драговића нигде није било...

Он је вохео да направи шалу, па каква она била — па тако и ову.

»Криминал. Биб.« бр. 16.

ФЕЉТОН

Из биоскопа

БЕЛА СЕСТРА

По роману Мардје Гравфорд.

Филм који ће се давати у Биоскопу Ориjент" у суботу 5 и недељу 6 новембра

У Градићу на подножју Везуза борави на своме дворцу принц Цхиаромонте живећи у строгом католичком духу. Он не признаје талијанско светско господство, већ се сматра само подаником цркве и папинске владе. Прожет тим осећајима он се по други пут пенча само црквено, не дајући да му световна власт потврди ту везу. Из тог другог брака потиче његова кћи Анђела, којој је кћер из првог брака, маркиза ди Моло, жестока непријатељица. То непријатељство постаје још веће, кад капетан Северн спуби Анђелу, док маркиза ди Мола страствено љуби. На неком

лову заглави принц Цхиаромонте. Маркиза ди Моло спали његову оборуку и услед тога постаје једином баштиницом читавог његовог иметка и наслова, јер, се брак, из којега је потекла Анђела, по талијанском закону сматрао ништетним. Тако бива маркиза ди Моло једина законом призната кћи принца Цхиаромонта. И сада је она у могућности, да својој мржњи према сестри необуздано даде маха. Она уз жестоке погрде изгони Анђелу из куће. Анђела би била остала у невољи без заштите, да се за њу није заузела њена одгојитељица, Мадане Бернард.

Истодобно добива капетан Северн заповед да командира експедицијом у Африку. Тешко се опростивши с Анђелом полази на пут. За неке мрклe ноћи нападну ту експедицију Бедуини и Анђела прима вест, да је њен драги са свим осталим судионицима експедиције умрео. Од тог ужасног гласа она оболи и легне у постељу. Иза неколико седмица потпуне апатије врате јој се силе и она одлучи, да крене другим животом. У жељи да почасти успомену мртвог вереника пође у самостан, да у напредак буде на помоћ сиромасима и немоћнима.

Прошло је много месеци и све је већ заборавило судбину капетана Северија осим Анђеле. Капетана Северија заправо и нису Бедуини усмртили, већ одвела као заробљеника. Једног му дана успе да побегне и тако дође до оближње станице талијанских колонијалних чета. Међутим је Анђела довршила своје преме припреме и осмог дан. кад је имала примати копрену. Она се одриче свију световних права и жеља и ступи као опатица у ред Белих сестара. Капетан се Северн налази већ на повратку у Италију, му добио је строги налог, да ни с ким не долази у везу, док ратно министарство најстрожије не испита његов случај. И тако долази у Италију, где се налази ни најмање могућности, да ступи у дотицај са својом Анђелом.

— Наставиће се

Спорт

Бокс меч са хрвањем

Одржан је приликом доласка њиховог воће из војске 29 ов. мес. у гостионици „Велики Булевар", а у корист друштене касе, на којем су суделовали овд. тешкоатлетичари:

Н. Станковић — С. Нушић (хрвање)
Д. Рајковић — М. Богдановић (бокс)
В. Јанковић — Д. Перић (хрвање)
Н. Станковић — С. Нушић (бокс).

Тешко атлетски клуб је основан 1925 г. а 1926 г. растурио се због одласка њиховог воће и учитеља у војску г. Милана Станковић, али су га опет обновили ове год. и приредили свој прва час у гостионици „Вел. Булевару" које није баш био добро посећен, а можда због недовољне рекламе.

Почетак тачно у 8 и по часови у вече.

I. тачка хрвање:

Станковић — Нушић, трајало је 2 рунде, хрвање је вођено нејединком борбом. Борба је била врло интересантна. Пошто су се обоје одлично показали остало је нерешено.

II. тачка бокс:

Рајковић — Богдановић, трајало је 3 рунде. Богдановић је у I и II рунди имао одличан успех и много више поена од Рајковића, али у III рунди Рајковић је постигао реочекивани резултат тако да је у тој борби за једну поену више остао победник Рајковић.

III. тачка хрвање:

Јанковић — Перић, обоје добро развијени и окретни, али је Јанковић због болести доста снаге изгубио, али се ипак није допустио Драги, и још у II рунди оборао, али због узвика и пљескања публике Јанковић га је пустио и тиме остало нерешено.

IV. тачка бокс:

Станковић — Нушић, ова су противници најбољи у тешко атлетском клубу, и ако је Нушић развијенији од Станковића ипак му се он није дао победити. При борби Пушић је много употребљавао гурање. Нушић је једаред погођен у прса и пао на прозор и разбио, озледе није било. Али и Нушић у борби са противником 4 пута ударцем

оборио га са ринга и тиме се одазвао своме противнику, борба је остала нерешеног резултата. Обоје су били одлични и окретни.

У будуће желимо им боља успех.

Судија г. Милан Станковић одличан.

ВЕСТИ
Савеза Трезвености

У *Југославији* умире годишње 240.000 људи. Од тога 50—60.000 од туберкулозе. Још више него од туберкулозе умире наш народ од последица алкохолизма.

Југословенски рекорд Никола Ђурић, литерат и учитељ Министарства Народног Здравља пропутовао је Југославију од године 1919 до 1926 у свима смеровима те је том приликом одржао преко 2000 антиалкохолних предавања. Предавао је већином у школама и у војсци.

Огласи

Своју славу

Св. Врачеве

прославићу ове г. у кругу своје породице.

Драг. Кузмановић
пред. прв. суда.

Пешадиски п поручник ДИМИТРИЈЕ Ч. НИКОЛИЋ, са мајком и сестром, ове године неће примати посете

О СВОМ КРСНОМ ИМЕНУ 1

Св. Димитрија.

МОЈУ СЛАВУ

Св. Димитрија

ове године не могу славити

Мика Симић
1—2 фотограф.

АТЛАСНА, ЖЕНСКА БУНДА

продаје се, због промене поштье.
»Кнез Михајлова улица« бр. 3. 1—3

СТАН са 6 одељења издаје се. Раткова 14. За цену упитати кирајџију у дворишту. 1—3

СТАН за издавање: 2 собе, предсобље и остале принадлежности.— Упитати у радњи Илије Белосавића и Сина.

МАГАЦИН до саме житне пијаце и окружне станице у коме стоји 50 вагона зрнасте хране и који је везан пругом са пругом окружне железнице — издаје се одмах под закуп. За услове обратити се уредништву. 1—5

Кафану

код купатила

узели смо под закуп од 1. нов. о. г. и отпочели рад. Извештавајући наше пријатеље молимо их да нас посете.

Чедомир П. Јанковић
кафеџија.

Управа Области Болнице

Одржаће на дан 9. ов. м. од 14—18 час. I. јавну усмену лицитацију за разне набавке, као: хлеба, меса, млека, масти, бакалука, поврћа и др. потребних јој за време од 1-XII-1927 год. до 31. марта 1928 год.

Услови и остало у економату болнице.

ВЕЋИ СТАН
За издавање
Косовска ул. бр. 1. (Горња кућа.)

ГВОЖЂАРСКОЈ ТРГОВИНИ
Никола М. Станковић
И
Јаковљевић

потребна су ДВА УЧЕНИКА (шегрта.) Ступити могу одмах. 1—3

ПРОДАЈЕМ ВИНО

из мог винограда на мање и више.

Божа Ристић
1 опанчар.

ДР. ВОЈА МИЛОВАНОВИЋ
ОВЛ. САНИТ. РЕФЕРЕНТ

пресео је у Свето-Савску улицу бр. 18 у кућу г. Милана Петровића директора гимназије.

Пажња грађанству!

Пожаревачка Млекарска Задруга

од 15 новембра ов. год. ПРЕСЕЉАВА СЕ у Љубовијску ул. бр. 9. — кућа г. Милутина Обрадовића, трг. овд. 1—2

РАДЊА
Влајна Миладиновића
ПОЖАРЕВАЦ

добила је све сорте ЦАКОВА, СЛАМАРИЦА, МУШЕМА (параде) и КАНАПА ЗА ЋИЛИМЕ и продаје по умереној цени.

Трговини
ВЛАДИМИРА ВАСИЋА

потребна су ДВА ПОМОЋНИКА и ЈЕДАН УЧЕНИК. — Могу ступити одма.

СТАН са две велике собе, једном мањом, предсобљем, кујном и шупом, нов омалан, — издаје се одмах под закуп. Стан је до моје куће.

2—5 Миливоје Ж. Антић

Млавској Штедионици
— ПЕТРОВАЦ —
потребан је:

Млађи банкарски чиновник

који већ има праксу и да по могућству зна који страни језик.

Понуде са документима и условима слати Штедионици до 20. новембра тек. год. Ступање на дужност одма по избору.

2—5

МОРАВСКА ЗАДРУГА
У АЛЕКСАНДРОВЦУ ПОЖ.

издаје под закуп ТРИ ЛОКАЛА са СТАНОВИМА и осталим принадлежностима у својој новоподигнутој згради, подесна за све врсте радња.

Интересанти могу се лично обратити Задруги или писмено.

2—3 Управа.

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предсобље, кујна, шпаја, засебан велики таван, засебан велики подрум, вешерница, електрично осветљење, пространа башта. — Издаје ТРИША КАЦЛЕРОВИЋ, адвокат.

Моју нову кућу у Косовској улици са 6 одељења и подрумом, до кафане Светислава Матића издајем одмах под закуп.

Живко Ђорђевић, кафеџија.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 вања ЈЕДАН ТРАКТОР »Фордсон«

Воја Гајић
8—10 — Мали Воја —

КУЋА у Чарапићевој улици бр. 10. — соба, кујна, шупа и пространа авлија — ИЗДАЈЕ СЕ ПОД КИРИЈУ одмах. Иста се кућа и ПРОДАЈЕ.

Увитати у истој кући сопственику

Миленку Глишић.

МЕХАНУ „ПОДРУМ" испод гостионице Париз — Дечиграп, издајем под кирију 1 новембра ове год.

Обратити се,

Александру М. Трифуновићу

Нашем добром сину, оцу и супругу

†

Илији Ђ. Димитријевићу

бив. трговцу

даваћемо у петак, 4. новембра ове год. трогодишњи парастос на гробу у 11 часова пре подне.

Ожалошћена породица

Часовничарска радња
Мих. — Мише Сергијевића у Пожаревцу

Извештава поштоване муштерије да је добио леп избор дуварних зидних сатова за салоне, хотеле, канцеларијских и кухињских. Велики избор швајцарских железничких сатова марка Лонжин, Етерна, Специјал, Ланприс, Палас и све остале сатове искључиво из Швајцарске фабрике. Тако исто златног прстења, минђуша, бурме, панаца златних за око врата са разним фазонима. Разних дубле ствари и сребра. Џепкера, наочара сво врсте. Разних будилника за поклоне. За сваки железнички сат добија се 10 год. гаранција. У мојој радњи може сваки који год ће, да за један комад обвезнице Ратне Штете добија железнички сат марке: Палас, Ланприс, Спенџал, са гаранцијом 10 год.

Примам све оправке сатова, наочара и џепкера.

Све наведене ствари дајем јефтиније него ли ма у којој радњи, пошто директно из фатрика набављам. Конкуренције нема. Може се сваки уверити.

Радња се налази до кафане »Брзинчево« — Црквена улица

С поштовањем

12 **Мих. — Миша Сергијевић,** часовничар.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 88 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 6. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0·50 дин на циперу од речи 1·20 дин. за прилослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласа плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Снего-Санска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Ка даној политици

Отварање нових скупштинских седница доказало је јавности, да ће и од сада бити жучан и нетактичан рад у нашој политичкој средини. Опозиција која није изгубила ништа од свога ранијег опорног држања и сада свом силом напада на сваки чин већине без питања да ли је он земљи користан или не. Са системом осудљивим, помоћу бруталних израза чланови невладајуће странке употребљавају сто сне оне гестове, које покова доносе лоши карактер наше парламентарне политике. И када се узму у обзир њихове маневре једино у задобијању власти онда се јасно види да је целој тој политичкој акцији догма — владати нап невином масом без обзира да ли то земљи користи или не.

Ми пак који знамо да су многа и многа важна питања на решавање ми морамо без милости осудити сваки онај поступак, који није у складу са интересима нашега народа. Земља очекује од народних отаца рад, а свака се њихов бесмишљени поступак бележи са крвавим рачунским траговима на голој кожи финансиско палог грађанина. Он плаћа горко и то плаћање наћи ће оправдања револт у неповерењу баш оних људи који шире зло и невољу. Јер може ли се оправдати дело, када богато најмљени народни пословође не изврше свој посао онако како треба. Народни заступници управо нису господари већ слуге народа свога.

На последњим изборима иначе покушало се на се понекле пречести једна најјача странка у земљи. У томе се успело не потпуно али више од жељеног. Јавља нам се дужност да се развије акција за чишћењем осталих странака. Нови избори могу лако наћи у томе много одлучног. Не налази се за потребно питати да ли ће то коме годити, али је нужно наглашати да је и тај назначени моменат већ наступио у пуном сталожју. Са жаром ће се радити за добро отаџбине, и очување јединства а лички интереси биће у позадину као опасне односно контрапроти државни.

И тада ће се једно сигурно стећи: народ ће ускликнута што се отресао лажних пријатеља својих.

Жемања Павловић.

Реч две пред састанак Обласне Скупштине

На основу Закона о обл. самоуправи уведена је у живот обласна самоуправа.

Закон о обл. сам. прописао је појединце све главније гране самоуправе, појединне потребе области, однос самоуправе према држави, и обрнуто; али нема сумње, да ће потребе друштва, области па и државе, у даљем развоју обласне самоуправе, захтевати још и многе друге преображаје у корист саме те установе.

Дух је Закона о обл. самоуправи, да област своје послове а нарочито послове прописане законом, самостално отправља, пазећи на се њен рад не коси са Уставом и осталим постојећим законима у земљи. Као јемство за правилно и законито вршење задаће у пословима обл. самоуправе, а у границама устава и закона, држава има свога непосредног учешћа, преко свог великог жупана.

Да би послови обласне скупштине добротворно утицали на развитак самоуправе у опште, оне, ради целине и снаге државне, морају бити у хармонији са законима и државним властима, јер обласне самоуправне јединице само су нераздвојни делови државе, те се као потпуно засебна тела у политичком смислу не могу ни замислити. — Развијати и снажити област у погледу просветних, финансијских, економских и здравствених интереса; значи то исто, што развијати и снажити и саму државу. — Тако исто ни држава не може бити развијена ни снажна, ако су јој области као саставни делови у застоју. — Слога у раду за опште добро неминовно мора постојати између области државе, у противном обласне самоуправе биле би државе у држави.

Досадање окр. скупштине које су, на основу закона о уређењу округа и срезова, постојале, нису давале повољне резултате по свима грањама њене делатности: прво, што се практична страна њена није прилагодила потребама народа; а друго, што је требало доста новчаних жртава и много искреног рада, па да оне по свима правцима свима благотворно дејство покаже. Сада не жалити новчаних жртава, искреног и трудног рада, за опште добро, може се сматрати да ће се у будућности уложени труд и новац наградити.

Ну, ма да је обласна самоуправа, као администратавна установа у духу нашега скроз демократског народа, и нема сумње да ће испунити празнину у животу државе, али, на члановима скупштине је, да обласна самоуправа уради плодом благостања у свима правцима њеним.

А онога ће бити, ако самоуправно кретање области буде увек у складу са државним интересима, како би на тај начин јачањем области у сваком погледу јачала и целана држава.

И до сада је округ подносио жртве у новцу, те подмиривао потребе своје; али је то непосредно преко државне власти чинио, те није имао прилике, да те потребе потпуно разуме и намирницу сам одређује. — Ну, сада пак сва брига о потребама прешла је на област, прешла је на њене чланове — заступнике. Њихов позив колико частан, толико је и тежак. Погодити и задовољити све праведе захтеве људскога друштва, односно области, не губећи из вида уна-предјење и будућност државе и на-

родне идеј за јединством, и да се у опште ве огреше о савески, ни о свету идеју народног јединства — то је њихов задатак.

Самокрес.

Земљорадничким Задругама

На овогодишњи конгрес Земљорадничких Запруга треба ићи у Нови Сад.

Ово је мој одговор на многа питања задругара.

Треба имати на уму: да су запруге на солидарном јемству. С тога у управи Главног Савеза треба да су људи који поред способности треба да имају и имовине од куда би имали платити своје грешке. Иначе одосмо сви на добош.

У садашој Управи Глав. Савеза сам г. Јован Жујовић има имовину за преко 10 милиона динара.

Алекса Нешић,
стари задругар.

ИЗ МЕДЕЦИНЕ

ИШИЈАС

ШТА ЈЕ ОН, КАКО СЕ ЛЕЧИ И КАКО СЕ ОД ЊЕГА ТРЕБА ЧУВАТИ.

од доктора Тренхарта.

Одговарајући правцу бочног нерва (нерва бедара), овога највећег нерва нашег тела, код ишијаса се осећају болови у крстима и дебелом месу и одавде се пружају по задњој површини ноге све до подколена, па чак и до саме стопале. У тешким случајевима ови су болови тако јаки да болесници једва могу покренути болесну ногу, јер сваки покушај покрета увеличава још више болове. Болесници због овога највише леже са скупљеном и обученом ногом насатице у постељи; лежање на леђима њима је исто тако потпуно немогуће као и седење, пошто би се тиме вршио притисак пун бола на дебело месо а тиме и на оболели нерв. У понеким случајевима болесна нога омршави постепено и постаје све слабија; ово је један знак о томе, да се на запаљења нерва за осећање створило и обољење нерава за кретање.

За ублажавање ових болова који спадају у најжешће пре свега је потребан потпук мир оболеле ноге положене на јастуке напуњене ваздухом или водом, као што су потребне и топле облоге и при том дуже лежати у постељи. Ако болесник у последње време није имао уредну дневну столицу то је потребно одмах узети средства за чишћење. Јер с једне стране нагомилани остаци од јела у дебелом crevu изазивају притисак са јаким болом на запаљени нерв, а с друге стране они знатно погоршавају крв и сокове а тиме се и болест погоршава; шта више је врло вероватно да због рђавог варења и затвора тако звано самотровање (аутоинтоксикација) чини чест узрок таквих неправилних (запаљења нерава).

Тек кад је главни напад попустио и болови нестали могу се употребити даља средства за лечење. Од ових средстава топлота је од најбољег дејства, али и она се мора употребљавати у прилично високом степену и у дужем времену. за овај циљ подесне су или са свим топле облоге или још боље стална топла купатила, у која чешће доливати топле воде да би се стално одржала висока температура воде у којој се болесник мора задржавати по читаве сате, а после овога треба да поје још и једно дуже завијење у постељи. Такође добро дејствују и купања у врелом ваздуху: А још бољег су дејства чести топли сува купања у песку, која ће се употребљавала по више сати. А ако годишње време допушта код застарелих случајева ишијаса велики успех имају правилно употребљени сунчана купања.

За лечење ишијаса употребљава се и електрицитет на разне начине, зрачење и масажа; масажом се одстрањује застој у крвотоку и сокovима у телу и постаже се постепено протезање бочног нерва што изводе хирурзи операцијом.

Уз ова спољна средства за лечење ишијаса морају једновремено ићи и унутрашња, иначе може наступити повратак болести. Правилно изабраном храном мора се цела промена материја у телу потпомоћи у пробатачном смислу; јер нагомилани шкодљиви одпаци од материја и талога чине често битни узрок ишијаса, што јасно из тога излази да код оболења услед промене материја, на пример код оболења од шећерна болести, нарочито често се појављују болови у куковима. Сасвим добар успех постиже се са вегетеријанском и млечном дијетом. При том треба се уздржавати што је више могуће од једења меса, не узимати никакве јаке зачине, никакав алкохол, чај и кафу, али узимати много млека, поврћа, воћа и јела од брашна. Лекарско искуство учи да се са таквом дијетом и у врло тешким случајевима постепено постижу врло добри успеси. Код људи који уживају у алкохолу и дувану болест се обележава директно као алкохолни и дувански НЕУРИТИС. Само потпуно напуштање ових двају отрова омогућава и потпуно лечење. И у истим се при овоме обистињава реч: „Дух је пун воље, али је месо (тело) слабо." Због тога је са такве болеснике најбоље једно дуже бављење у болници или санаторијуму де су они потчињена навесној привуди.

Покаже ли се да је ово болесно стање отклоњено, тада болесник мора, да би предупредио опоравак болести, одмах, али одмах да отпочне са једном куром очвршћавања и очвршћавања тела. Ово се састоји у свакодневном купању целога тела (у почетку топлом, а за тим све хладнијом водом), неравно два пута се купати у потпуно топлој води и на крају купања употребити хладан туш, по могућству чиста ваздушна и сунчана купања, дневна слободна вежбања телом по могућству лако одевена и то вежбање вршити у соби и са чистим дисањем. А само ако се на овај начин сви природни лековити фактори у циљу једног систематског начина лечења (куре) искористе, постиже се трајан успех и за увек се човек ослобађа од ишијаса који причињава човеку тако велике болове.

У циљу заштите од болова у куковима треба имати на уму ове мере предострожности. Ко није добро очврснуо, мора да се чува назеба, а нарочито од промаје кад му је тело знојено, и да се чува кад је дуже био под ударцима кише. Опасно је кад је човек покасную да седи на каменим клупама, а при путовању немице да се одмара на хладној земљи или на камену ако нису застрти покривачима (предњима, ћебадима) или бар оделом; исто тако је опасно спавати на влажној земљи па и спавање у постељи која је застрвена влажним постељним стварима или поред влажног зида често изазива код осетљивих особа ишијас. И као што је горе већ споменуто и хронични затвор јесте један узрок који изазива не само постепено заражавање крви, сокова и ткања (као и нерави) већ врши и један директан шкодљив притисак на нерв у куковима.

Са немачког
Д. Т. К.

Вести

Рад обласне скупштине. — Јуче је отворена обласна скупштина читањем Краљевог указа од стране г. Б. Петровића, правог референта заступ. В. Жупања. Скупштина ће закључити данас рад, и одложити седнице за 1 децембар, а по тражењу господина Мин. Финансија, због буџета за 1928 год.

Нови законски пројекти. — Министарство Трговине и Индустрије спремило је неколико законских пројеката као и уредбу о привременом Привредном Савету. Ове израђене законске пројекте, и уредбу о привременом Привредном Савету. Министарство је поднело Министарском Савету.

Пеладовање — шприцање против шарлаха Врши се свакодневно у општинској амбуланти од 9—11.

Деца већ пеладована требају се довести седмог дана на поновно шприцање. Потребно је 3 шприцања сваком детету. Не доводити децу испод једне године.

Личне вести. — Господин Ранко Трифуновић, б. народни посланик и помоћник мин. унутр. дела допутовао је у Пожаревац, ради вођења са личним и политичким пријатељима.

Рад на буџету год. 1928—1929. — Министар Финансија др. Марковић ради на буџету за годину 1928 29. Има се прегледати на још неколико ресора па што ће буџет бити поднесен Народној Скупштини.

Конгрес пољопривредника из целе земље. — Поводом реформи, које влада намерава да спроведе у ресору Министарства Пољопривреде да пренесе на буџете обласних самоуправа пољопривредне школе, расадника, ергажа добра, економије и тако даље. Српско Пољопривредно Друштво решило је да сазове конгрес свих пољопривредних установа, економских стручњака, привредника и пријатеља пољопривреде из целе земље. Конгрес ће се одржати 13. новембра у дому Српског Пољопривредног друштва. На дневни ред конгреса стављена су ова питања: 1. Утицај државних, самоуправних и приватних пољопривредних институција и пољопривредне пропаганде код нас; 2. Целисходност преношења државних пољопривредних школа расадника и

добара за самоуправна тела и резултати, које су досад показале самоуправне пољопривредне установе у земљи; 3 мере за унапређење наше заостале пољопривреде.

Наш закон о чеку и меници. — У погледу закона о меници и чеку који ће доћи пред Народну Скупштину, сазнају се ове појединости. Оба закона израдила је једна стручна комисија у министарству правде. Рад је трајао скоро две године. Оба пројекта и ако је сваки за себе целина, стоје у тесној вези. Израђени су с обзиром на закључке хашких конференција, које су покушале да меничко и чековно право учине интернационалним, тако да ће сва оба наша пројекта, када постану закони, бити прво дело у науци меничног и чековног права којим ће се приближити остварењу интернационалности ових установа.

Премештени. — *Г. Мирко Сковран* професор, премештен је по молби за Пазарево.

Г-ђа Марија Плагоноа, наставница премештена је по потреби за Ћуприју.

Стране вести

Пољопривредна криза у Јапану. — У Јапану је настала страховита криза на тржишту пољских производа. Цена пиринцу је тако ниска, да не може исплатити уложени рад за обрађивање. Цене свилених чаура непрестано падају, спале су на трећину средње цене последњих пет година. Пад цена рекао би да се не ће зауставити. Гајитељи свилених буба претрпеће губитак преко 630 милиона талијанских лира, а тај ће се губитак осетити у јапанском економском животу, вељда у великој мери. Јапанска влада је одлучила да потпомогне земљорадницима са зајмом од 2,200.000 лира штерлинга.

80 км. на дрвеном бициклу. — Сељак Сејфулин из Уфанске губерније направио је дрвен бицикл и на њему је прешао пут од Уфе до Сверлитамака дугачак 80 км., преваливши просечно у једном сату 1—20 км. Сејфулинов велосипед направио је веома јефтин. Када би се урачунало време производње онда би један бицикл стојао само 15 рубаља (нешто мање од 500 динара). Стога је предузимљиви Сејфулин отишао на свом бициклу до банкарског совјета народне привреде и понудио им да организују творницу дрвених бицикла на велико.

Америка купује свилу у Бугарској — Извесна група америчких трговаца понудила је Бугарској индустији свиле повољне цене за њезину производњу, и хтела би лиферовати у Бугарску машинерије за прерађивање свиле, које тамошња индустрија нема. Осим тога склопио је министар финанција царину на извоз свилених чаура, да би тако потпомогао гајење свилених буба.

Шећерна продукција Чехословачке — Према поузданим подацима берба овогодишње репе биће у Чехословачкој са једним милионом тона више него прошле године. Међународно удружење за шећерну статистику стога процењује да ће овогодишња продукција шећера бити у Чехословачкој са милијон и по метарских центи већа од последње године. — Укупна продукција се према томе рачуна да ће бити 12 милијона метарских центи.

Грожђе у Шпанији. — Према извештају ове је године грожђе толико родило у Шпанији, да влада забринутост шпанске владе, где ће со оволико грожђе извести Шпанска влада је повела енергичну акцију да пронађе извесне пијаце,

Грожђе се продаје по цени 10 центимоса по килограму.

Буџет Петрограда. — Пленум петроградског совјета испитује општински буџет за привредну 1927 8. годину. Сума буџета достигла је скоро 130 милиона рубаља. Од ове суме три петине биће утрошено у општинску привреду и индустрију. Трећина буџета је одређена за културне и социјалне потребе места (45 милиона руб.) Петроградски совјет признаје да прорачунски приходи нису довољни за честито обављање општинске економије.

Нов талас самоубистава у Мађарској — У последње време се опет множе у Мађарској самоубиства, и то како у Будимпешти тако и у провинцији. Само у главном граду дневно се забележи око 20 до 30 случајева самоубиства. Међу самоубицама налазе се и деца имућних родитеља. Власти су немоћне против ове епидемије.

Богате наслаге злата. — Према вестима из Америке, на Филипинским Острвима откривена је велика златна жица, која је најбогатија на свету. Недалеко од Манила, свега 150 км. тројица инжењера открили су ту небеску наслагу злата и прорачунали су, да у свему има 800.000 тона злата. За 5 дана ископали су они са својим помоћним радницима злата у вредности од 47 милиона фунти.

СПОРТ

КРАТКЕ ВЕСТИ

—:—

Овогашњи С. К. »Хајдук« био је принуђен, да обе првенствене утакмице, против „Викторије" и „Бурђа Смедеровца" да без боја т. ј. пар форфе (3:0). Тако је »Хајдук« завршио пов о бодове за јесењу сезону и пласирао се на последње место Браничевске Жупе.

Драг. Станисављевић и Мил. Живојиновић, пошто су отишли у Београд да наставе студије, прешли су за »Београдски Универзитетски Спорт Клуб". Овај нам је клуб познат из скорашњег гостовања. Првовазредни је, а налази се на петом месту првенствене табеле Станисављевић и Живојиновић одиграли су већ неколико утакмица у новом друштву, па како су се показали искусним лоптачима, то су добили повољне критике од целокупне престоничке штампе.

Ђорђе Пантић, наш омиљени лоптач напустио је Пожаревац. Он је у „Викторији" заузимао место леве спојке, Пантић је отишао у Беч да настави започете студије. Л—h.

ФЕЉТОН

Из биоскопа

БЕЛА СЕСТРА

Филм који ће се давати само још данас у у оба биоскопа.

Брат Северијев, који је читав свој живот посветио истраживању вулканских сила међутим је оболео од презапорна рада, па га смештише у болницу »Белих сестара». Северију буде дозвољено, да посети свог брата но уз услов, да то чини у највећој тајности. Он мораде строго пазити на то, да нико не сазна да је на животу, док не буде завршена истрага о догађајима у Африци. Он долази у болницу и ненадано се сретне с Анђелом, Тај неочекивани сусретај овлада њиме тако, те сам себи није свестан, да стоји пред опатицом. Хоће да је загрли. Ну Анђела њим прве омагљаше вришти, брзо се склоњ у своме сталежу и одгурне га од себе. На њено запомагање долазе сестре и свештеници и растављају је од Северија Север не може схватити да након свих јада и невоља мора изгубити вереницу. У жестокој борби одбија и помисао, да је се одрекне. А Анђела моли Бога за снагу, да издржи ту куширу. И она одлучује да ће остати верна своме завету. Север, прожет жестоком страсти, нашао је начина, да намами Анђелу у операторији свога брата, пославши у самостан »Белих сестара» молбу, да Анђела дође у помоћ некој болесници. Анђела, видећи опремљу на помоћ, потече онамо и наједном се нађе насупрот свом бившем вереннику. У њеном срцу још увек тиња жатра прећашње љубави, ну опомена на њен завет упућује ју непромењеном снагом на прави пут премда ју Север живо уверава, да ће добити дозволу од Папе, па ће онда бити његова. Она се је заручила с Богом и држи да ју само Бог може решити. Осим тога ће јој земаљска одрицања донети небеску награду. Пред тим племенитим осећањем нестаје Северијеве страсти и он увиђа да мора затомити своја нагнућа. Тек сада престаје, да Анђела оде од њега.

Док ове буре бесне у људским срцима, разгоропадили су се и елементи и вулкан пропаљује сам својим ужасом. Капетан Север види на апаратима, што их је његов брат конструирао, колика опасност прети, па хита у град, да опомене пучанство. Све бежи из кућа напоље. Бура носи кишу лаве и пепела на град.

Маријза да Моло сред невремена пође колима на Везув, да нађе капетана. Баш тада бура провали толиком снагом, да се четвероприг стровали у понор. Тешко рањена повуче се маркиза да Моло до малене капелице, да у наручју Анђеле испусти свој злочин и умре. Пред душевним оком Анђелиним прође у тај час сва бол, коју јој је задала, али ни часова боли сети се опет свог узвишеног сталења и пратећи своју сестри пратиле јој целив.

Међутим је и капетан Север неуморно радио и спасавао оне, који су остали у кућама Спасивши неког мајци двоје деце од смрти, захвати га бујица и он умре. Једнако настоје и Анђела да пружи утеху бегунцима и очајницима. Тако прође ужасна ноћ. У свит дана пепловање Везува престане, а сунце обасјаваше рушевине по јучер цватући граду. У молитви захваљаци се Анђеле становници јунака што је за њих жртвовао свој живот. И Анђела моли са својим сестрама за покојника, кога се нада видети на другоме, срећнијем свету.

Венчања

Госпођица **Јела Ненадовићева** и господ. **Милорад Н. Бакаловић**. трг., овд. — венчаће се у недељу 13. новембра тек. год. у овд. Саборној цркви у 7 и по часа пре подне.

Скуп сватова: Кнеза Михаилова бр. 30.

Пошто наручитих позивница неће бити с тога пријатељи и другови нека ово сматрају као позив,

Ићи ће се колима,

Честитања у прави.

Огласи

Своју славу

Св. Врачеве

прославиће ове г. у кругу своје породице

Драг. Кузмановић
пред. прв. суда.

Пешадијски п. поручник ДИМИТРИЈЕ Ч. НИКОЛИЋ, са мајком и сестром, ове године неће примати посете

О СВОМ КРСНОМ ИМЕНУ 2

Св. Димитрија.

О својој слави

СВ. ДИМИТРИЈА

бићу на путу.

Драг. Вуричић, суд. пристав.

МОЈУ СЛАВУ

Св. Димитрија

ове године не могу славити

Мика Симић
фотограф.

1—2

Упис у чланство

Како је Певачко Друштво »Слога« добило сталног хоровођу и држи редовне часове певања по распореду, с тога отвара упис нових чланова певача.

Писмене молбе примају се сваког дана у школи певања. 1—3

ДУЂАН на пијаћарској пијаци и СТАН у Дунавској улици издаје под закуп

1—2 Јелена Драг. Павчовића, удова.

Зидано земљиште

у „Јеремином пољу" са КУЋОМ и ДОЛАПОМ за гађавање, издајем под ЗАКУП.

За цену и услове упитати

1—2 Дивну Вл. Вучковић.

Од 1-ог новембра ове 1927 год. отпочео сам сталну

АДВОКАТСКУ ПРАКСУ

код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у својој кући Краљева улица бр. 48.

1—10 ИЛИЈА Р. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

ИЗДАЈЕ СЕ МАЊИ СТАН у Дунавској улици. Упитати

Љубицу Др. Ђорђа

ЗАСЕБНА КУЋА са свима принадлежностима, воћњаком и баштом издаје се одмах под кирију.

Упитата у истој кући, свакога дана до подне, Карађорђева ул. бр. 24. 1—3

АТЛАСНА, ЖЕНСКА БУНДА

продаје се, због промене посла.

»Кнез Михајлова улица« бр. 3. 2—3

КОРИСТИ ПРИЛИКУ

ДРВАРА

Илије Белосавића

и

Сина

продаје метровска дрва исечена на 3 реза и превоз у авлију купцу по цени један метар 150 дин. не исечена јефтиније а у парчадима и на кило.

ПРОНАЋИ ЈЕР СУ ЈЕФТИНА

ВЕЋИ СТАН

За издавање

Косовска ул. бр. 1. (Горња кала.)

Управа Обласне Болнице

Одржаће на дан 9. ов. м. од 14—18 час. I. јавну усмену лицитацију за разне намирнице, као: хлеба, меса, млека, масти, бакалука, поврћа и др. потребних јој за време од 1-XII-1927 год. до 31. марта 1928 год.

За означено време издавање сена помаже под закуп.

Услови и остало у економату болнице.

СТАН за издавање: 2 собе, предсобље и остале принадлежности. — Упитати у радњи Илије Белосавића и Сина.

МАГАЦИН до саме железничке пруге и окружне станице у коме стаје 50 вагона врсте хране и који је везан прутом са прутом окружне железнице — издаје се одмах под закуп. За услове обратити се управништву. 2—5

DR. БРАНИСЛАВ Б. СТЕФАНОВИЋ

ЛЕКАР

Извештава поштовано грађанство и пријатеље, да је после завршених студија у Прагу, као и проведене праксе код нас и у Прагу на клиникама почео да ординира у кући свога пок. оца БЛАГОЈА СТЕФАНОВИЋА трг. Тиковска ул. бр. 14. 1

Извештавам П. грађанство

да ћу у мојој ново-отвореној радњи израђивати сва посластичарска производа.

А нарочито скрећем пажњу на ситне колаче за послуживање за наступајуће СЛАВЕ које ћу давати по цени од 60—70 дин. кгр.

За посету моли

Пожаревац. **Светозар Прљић** посластичар.

У МОЈОЈ РАДЊИ

У КРАЉЕВОЈ УЛИЦИ БР. 9.

Продаваћу:

Месо	овчије	кгр.	Дин.	8.—
„	телеће	„	„	10.—
„	говеђе	„	„	10.—
„	свињско	„	„	16.—

Никола Марковић

ГВОЖЂАРСКОЈ ТРГОВИНИ

Никола М. Станковић

и

Јаковљевић

потребна су ДВА УЧЕНИКА (шегрта)

Ступити могу одмах. 2—3

ПРОДАЈЕМ ВИНО

из мог винограда на мање и веће.

Вожа Ристић
опанчар.

2

Пажња грађанству!

Пожаревачка Млекарска Задруга

од 15 новембра ов. год. ПРЕСЕЉАВА СЕ у Љубовијску ул. бр. 2. — кућа г. Милутина Обрадовића, трг. овд. 2—2

СТАН са две велике собе, једном мањом, предсобљем, кујном и шупом, нов изналан, — издаје се одмах под закуп. Стан је до моје куће.

3—5 Миливоје Ж. Антић

МЕШОВИТА ТРГОВИНА

Вукосава Живића

потребује једног млађег ПОМОЋНИКА.

ПРОДАЈЕМ:

ВИНОГРАД са КУЋОМ и воћем у величини 4 јутра, до винограда Стевана Радића — у виноском брду.

ЗЕМЉУ ОРАЋУ од 1 јутра и 3 четврти — у Могили.

За цену упитати сопственика.

Никола Марковић, месар овд.

РАДЊА

Влајка Миладиновића

ПОЖАРЕВАЦ

добила је све сорте ЏАКОВА, СЛАМАРИЦА, МУШЕМА (шараде) и КАНАПА ЗА ЋИЛИМЕ и продаје по умереној цени.

Трговини

ВЛАДИМИРА ВАСИЋА

потребна су ДВА ПОМОЋНИКА и ЈЕДАН УЧЕНИК. — Могу ступити одма.

Млавској Штедионици

— ПЕТРОВАЦ —

потребан је:

Млађи банкарски чиновник

који већ има праксу и да по могућству зна који страни језик.

Понуде са документима и условима слати Штедионици до 20. новембра тек. год. Ступање на дужност одма по избору.

2—5

ВИНО

одличног квалитета из мог винограда ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић

штампар.

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предсобље, кујна, шпајз, засебан велики таван, засебан велики подрум, вешерница, електрично осветљење, пространа башта. — Издаје

4 ТРИША КАЦЛЕРОВИЋ, адвокат.

Извештавам рођаке, пријатеље и познанике, да ће моме добром и непрежаљеном супругу

† **Фрањи Бочеку**

бив. Директору Пожаревачке Штедионице

давати годишњи помен у овдашњој новој цркви у суботу, 12 овог мес. у 10 сати пре подне.

Ожалошћена супруга ЕМИЛИЈА.

Нашем добром сину и брату

† **Ратку М. Ненадовићу**

ученику VIII р. гимназије

даваћемо у понедељак, 7 овог мес. четрдесето-дневни помен на гробљу у 11 сати пре подне.

Ожалошћени родитељи:

Ож ц: Милан Ненадовић, учит.; мати Владислава; браћа: Рељa и Слободан; сестре: Вера и Веселанка.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 89 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 10. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 108 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1.20 дин. за припослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

САНАТОРИЈУМ ЗА ТУБЕРКУЛОЗНЕ

Поводом једног питања које се ставља данас на дневни ред, више згорега вако и ми „званично незаинтересовани“, а живећи у народу не осетимо његове потребе и грешно би било, да се оглушимо о своју дужност као грађана, па да не погурамо оне, који су у првоме реду за то позвани!.

Прочитасмо да се за год. 1927/28 спрема предлог Г. Министра Народ. Здравља, да се у буџет унесе једна сума од 24.000.000 дин. за подизање четири санаторијума за туберкулозне. Одвакав рад г. Министра за сваку је похвалу и пуно признање, — јер социјалне прилике у којима се данас живи, траже да се помогне народу видно, јер года обећања убила су сваку веру и свако поуздање, код оних који са пуно права очекују бољи рад и бригу за онога слабог и немоћног човека, чије су се грбаче сломиле под теретом данашњих дана!

Значај једног таквог санаторијума за једну околину од велике је важности и кад се узме у обзир то: да баш наша пожаревачка област, по своме географском положају, по своме богатству, лепоти природе и веза са светом захтева да и она добије једну овакву тековину, јер до сада на жалост ничима ништа није добила!

Знајући, све ово, ми се нећемо зачудити, ако далековиди људи и људи новог времена и нове политике процене овај и оволики значај правилно и закуцају на врата, као прави и истински заступници свога краја, да један овакав користан и потребан санаторијум доведе у своје перивоје.

Ми Млављани и заборављени Хомољци, са коса нашега Вукана и Јежевца, као да смо остављена пасторчад, пружамо руке небу, у овој плавој и мирисној атмосфери наше лепоте, крај богатих преврља бистре и хучне Млаве и докле наш вапијући глас умире, као глас остављеног у пустињи дотле се остали крајеви ките потребама и хуманим установама благодарећи само бодром и упорном раду својих заступника — народних посланика.

Хвала Богу, данас Млава има своја два народна оца, а Хомоље такође!.

Па када се од стране Окруж. Одбора предузимају одлучне радње да се од Петровца па све до Жагубице центра „Хомоља“ постави колосек 0.70 см. и то што у скоријем времену, онда питање овога санаторијума добива свој raison d'être, јер та гвоздена веза везала би нашу област са свима центрима наше лепе Краљевине.

Е, сада је ред и на наше народне заступнике да се и они пробуде и да узму у своје руке овај тежак посао и од њега створе један народни капитал,

Право је, да се и у нашем крају осети неки нов и потребан начин побољшања, јер докле други крајеви чине у томе погледу велико напоре и постижу велике успехе, ми се морамо признати искрено и не заузимамо!?

Само један мали поглед на ужичку област! Колико је ту заједничке љубави за заједничким и општим послом! Зар нису епохалне и народу за срце зарасле све оне творевине које су њихови виђени људи и на правоме месту њихови Министри — Ужичани створили, и на тај начин омогућили своме по истини сиромашном народу и сигурну помоћ од рада и своме крају правокласне путеве, железнице и разне фабрике!

Ми апелујемо како на оне који су у првоме реду позвани, тако и на оне који су по својој струци и знању компетентни да својски приону на посао и да не жале ни труда ни своје снаге ни свога правог и истинског човекољубља и да се боре да наша област на првоме месту добије ову тако скупоцену и за народ несцењену корист.

Г. посланици, не заборавите, на то траже ваши бирачи, њихова деца и њихова чељад! Поведите борбу против опасног и страшног непријатеља који пустоши, и који је опасан за будућност! Створите склоништа за немоћне, пружите им помоћи као су осуђени да умру и дајте им ваздуха и топлог сунца, сачувајте нацију која уме да живи, да се бори и да умре за величину свога имена и своје Домовине!

Санаторијум за туберкулозу једнако ће имати свога значења и свога истинског бранioца опасне болешчице када буде подигнут на хучним обалама Млаве, под зидинама задужбине Кнеза Лазара Хребељановића — Косовског Мученика, тамо где је некада блистало сунце славе и величине и где и сада блиста осветљено победоносно

Жив. Н. Ђорић.

О женским покретима

Створен делатношћу наших жена, покренут вољом да и наша жена постигне неки напредак — Женски Покрет се је мирно развијао у току од неколико година. Стварно је колико је могао, борио се са свима тешкоћама да би колико толико остварио свој иначе диван програм.

Осетила се блискост решења свију тежња за којима је Женски Покрет пошао. Искрсла су многа важна питања која је требало решити ту у самом почетку, јер ће од њих зависити читава градња коју наше жене неуморно зидају. И ту, пред тим важним питањима, наше су се жене разишле. Остала је с једне стране Алијансија Женског Покрета, а с друге стране створио се је нови правац за којим је пошла Женска Странка.

Нећемо улазити у закулисне чињенице због којих се створио овај расцеп, јер сва којима на срцу лежи истински успех покрета наше жене, морају прећи преко сва несугласица па и преко оних који су радили Женску Странку.

Хоћемо да истакнемо важност и потребу Женске Странке не умањујући ни мало признање које заслужује Женски Покрет,

По општем уверењу сада је само питање времена кад ће жена код нас добити она права која тражи — јер то више није фраза „усијаних женских глава“. Данашњи живот и прилике гурнуле су жену у борбу за свој опстанак. Прошло је време кад је она могла да се посвети само домаћем послу, а да ништа не привређује. Данас је то у већини случајева и немогуће. Животне прилике су те које жени диктирају да уђе у борбу за своја права, јер су те исте прилике

њој наметнуле безброј дужности, због којих је њен живот постао тежи и сапуно више брига. У томе смислу кретао се покрет наших жена и сматрамо да је сама ствар у супротним ван сваке дискусије за онога који допушта да се нама свети о дужностима потребама и правима,

Питање је само како треба наша жена да искористи положај у који буде ушла. Није важно то, да ли ће своја брачка права жена извојевати преко Алијансије Женских Покрета или преко Женске Странке, али је важно, врло важно какав ће правац узети од дана кад буде стекла права која тражи, ту је тежиште спора који је настао између ова два наша покрета

Природна је ствар, и бар за сада има више вероватноће да ће наша меродавни у овом питању пре помоћи оној групи жена, која ће по стеченом брачком праву, бројчано увећати већ постојеће политичке странке — него онима који желе да створе једну своју засебну страну. Али то још не значи да Женска Странке не треба да постоји

Нека се нико не заборави да ће друштво много и много користи имати од тога ако се наше жене својим радом у парламенту и у законодавству, посвете једино хигијенским и културним питањима. Ту би она била у свом елементу и ту би пружила све што би она по својим способностима могла дати. А представите себи какав ће резултат бити, ако жене ступе у редове досадашњих политичких странака и сву своју енергију истроше у предизборној борби и у стерилним дискусијама у парламенту, док се точак рада полако или никако не покреће напред.

Није ни мало важно, чак је и врло смешно ако се жена бори за то да би могла узети гласачку куглицу и бацити је у ову или ону кутију. Наши су људи запливали у те мутне политичке воде, које захтевају велику борбу и које само распаљују партијске страсти, али из којих они вањ често правих руку и уморни. И врло много требало би им да они своме раду на јавном пољу поставе другу основу, који би уродила плодом толико жељеним за наш народ.

Жалосно би било кад би ступањем жена у политички живот, ствари пошле и даље старим током. Жена мора да унесе нови елемената у рад на јавним пословима. Мора сву своју целисходност да посвети непосредним хигијенским и културним потребама народа И ту би она, једино она могла да учини много.

Зато жене морају имати свој јединствени фронт — све и ако би врло тешко добиле у том случају ово што траже. А тај јединствени фронт жена представља женска странка као и свака идеалност — неки чак сматрају Ж. Странку утопијом — њој ће бити тешко да се одржи — са много мука и са много борбе. А наши људи нека не гледају у тој странци неког конкурента, јер ће делатност наших жена бити упућена у оном правцу у коме оне треба да покажу сву своју умешност и вредноћу, а за које наши људи имају мање смисла.

Наша сељанка и даље остаје непросвећена, бар више него сељак јако нема улога у раду и у животу у опште, није ни мало мања од човекове. Нашу радницу и даље тиште тешки услови под којима она ради и иако по закону њено стање изгледа много боље Врло је лако дати мишљење и састављати програм по коме би се радило — али је врло тешко све то привести у дело пређстоји много борбе и труда и баш зато енергије жена морају бити удружене. Тежак је циљ за којим се иде, па снага за борбу не сме да се слаби цепањем у безброј политичких партија.

Због свега овога Женска Странка треба да се поздрави са симпатијама Ми не заборављамо да оцамо признање које заслужује женски покрет Биће нам чак и мало ако се преко њих буду извојевана права која жене траже. Али не заборављамо ни важност Ж. Странке, нарочито њену важност од дана кад се буде ступило у политички живот. Рад наших жена уродиће плодом само онда ако своју делатност упуте једним заједничким правцем.

Нашим интелектуалкама које стоје на челу ова два женска покрета, једна искрен савет: ако им на срцу лежи тежња за којом иде наша жена, ако заиста осећају тешкоће које тиште нашу жену на најширих слојева — оне морају прећи преко свих несугласица. морају не само речима, него и делом заузети пријатељски став једне према другима. Ако продуже овако како су почеле и развију борбу једних против других, онда ће доказати да нису биле дорасле нити свесне задатка којег су се прихватиле. И доказаће да су њихове амбиције биле јаче од искрене жеље да се ради и да се нешто уради,

У Пожаревцу
30—X—27. год. Анђа Миловановић

Поводом писма Алексе Нешића

—:—

Алекса Нешић чини оно што му не доликује ни по годинама, ни по положају који је заузимао. Покушаво, да заведе задруге лажним обавештењима, те да би ишле на конгрес у Нови Сад.

Конгрес у Јагодини је сазват по решењу Преостепеног Суда за варош Београд, као надлежног, Управа Главног Савеза се је жалила Касацији, и ако места жалби нема и ова је вратила предмет Суду а нерасматрајући га, Нешић се прави да ово незна.

Лажно обавештава задруге и о јемству које имају спрам Гл. Савеза. Њој јемство солидарно, како он каже, већ десетоструко спрам уписаних удела који су 500 динара. Не знам колико вреди имовина Јована Жујевића, али знам да је његово богатство Гл. Савезу до сад том толико користило колико и Алексино Велико Селским задругама Жујевић је уписао један удео. те према томе гарантује свега за 5000 динара док свака сеоска задруга има далеко већу гаранцију. Али на страну то. гледа Алекса заборавља да је Жујевић биран због памета а не због пара. Али тако је то, коме нестане памета размаче се парама.

8 новембра 1927. г.
Београд — Пожаревац

Воја. В. Борђевић
управник Окружног Савеза

Вести

Концесија пожаревачкој области за грађење пруге. — Ових дана завршиће једна комасија пројект концесије која ће се дати пожаревачкој области за грађење пруге Петровац —Жагубица и даље ка Борском Руднику. Ћила пожаревачка област буде изградила везу Петровац—Бор, цела мрежа уских колосека у тимочком базену биће изведена преко Пожаревца, директно и без претовара, у Дубравицу на дунавско пристаниште.

По економски развитак, и тимочког базена и пожаревачког округа ова веза има би велики значај, те се са великим интересовањем прати почетак решења овог питања.

Погибија Струјића и Митровића. — Више је од месец дана, како су велики жупан г. Б. Стефановић и и поглавар ср. рамског г. А. Дачић преко својих повереника, пошли по сазнања о тачном кретању хајдука. Ово сазнање показало се као истинито јер су хајдуци Струјић и Митровић, убијени 6. ов. мца у 7 часова у вече, а он заседе коју су сачињавали: поглавар ср. рамског г. А. Дачић,, прерушен у сељачко одело, пасар ср. рамског Ђ. Јовановић и М. Богојевић, наредник И. Сулић, поднаредник Ж. Павловић и капџар Дуат Мекић.

Хајдуци су побијени на тромеђи срезова рамског, голубачког и звишког, а на месту званом »Вучачки луг». Од новца код њих је нађено око две хиљаде динара.

Уцена од 100.000 дин. као награда и одликовање припадају поглавару г. Дачићу, и осталим учесницима у убиству злогласних хајдука Струјића и Митровића.

Соколско Друштво у Пожаревцу. а на позив Југословенске Матице, приређује у недељу 13 новембра у сали Обласног Одбора у 10 час. пре подне предавање о Југословенима који су Рапалским Уговором припали Италији, говориће брат Франц Мехле, суплент обл. гимназије.

12. новембра навршава се седам година од кад је закључен тај по наш народ несрећан Рапалски Уговор, којим су Италијани заробили 600.000 наше браће.

Моли се грађанство да у што већем броју посети предавање и тиме покаже своју љубав према поробљеној земљи и браћи, и протествује против италијанског насиља.

Санаторијум на Ловћену. — Министарство Народног Здравља подигло је санаторијум за 100 болесника са отвореном и акутном туберкулозом

код Иванових Корита на Ловћену. Други санаторијум за прездрављење туберкулозне болеснике — реконвалесценте — Министерство Народног Здравља намерава да подигне на Улцињу.

Иследни судија. — Досадашњи иследни судија пожарев. прв. суда г. Мих. П. Стојановић, постављен је при истоме суду за старатељског судију а за иследнога судију за сада још није нико постављен.

Пелцовање имунизација — деце противу шарл ха врши се свакодневно од 9 - 11 часова у општинској амбуланти.

Пелцовање није обавезно али препоручено као превентив.

„Општа реакција после имунизације може показивати све знаке шарлаха (и врућање, осипа температура). Исчезне за 24—48 сати. Врло је ретка" (Ц. Х. З). Серум је свеж и код деце до данас пелцоване у општинској амбуланти није било особите реакције нити каквог побољења. Локалну реакцију (оток и црвенило) по потреби облагати хладним облогама.

Родитељско-наставнички састанак у гимназији биће у недељу 13. о. м. у 10 часова пре подне. Позивају се ђачки родитељи да дођу на исти ради договарања о заједничком поступању на поправци ђачког учења и владања.

Стране вести

Четворо деце потровано гљивама — Код Витории Венета (Италија) жена неког А. Фаџеле, скупила је гљиве које је сама брала.

Чим су појела то јело њена деца — 3 девојке и 1 дечко — пали су на кревете Појавили су се симптоми тровања и нико им није могао помоћи. У грозним мукама издахнуло је све четворо.

Стогодишњица жигица. — Године 1827. израдио је пекарник Јон Валкер у Штоктону прву практичну жигицу, која је била резултат његових дугогодишњих истр живања. Та његова прва жигица много се разликовала од данашњих. Била је дуга 10 цм., полак центиметра широка и више милиметара дебела. Главица јој се састојала од киселог хлорног калција и сумпора. Запаљивање је било врло комплицирано. Главицу је требало обавити папиром за стругање и затим нагло повући из завоја да се запали. Валкер је продавао своје жигице у њоснатим кутијама по 84 комада. У свакој кутији налазио се комадић папира за стругање. Тек после две године дошле су прве жигице у Лондон, где их је донео фазик Фарадај. Године 1829 пронашли су жигице, за које није био потребан папир за стругање. Шест година касније почели су да израђују те жигице у великим множинама и доскора су их тако усавршили, да није био потребан сумпор, који је врло штодљив био по здравље радника у творницама.

Школски кино градске општине у Загребу.

Људи који немају школске дјеце скоро ни незнају, да у Загребу осим јавних шест кинематографа и један, што га је градска општина набавила за градске основне школе.

19. новембра 1924 по први пут приступила су дјеца у свој кино, а пала им се дивна прича за дјецу: „Златна прељ." Дјеца су с највећим одушевљењем гледала и пратила радњу у филму, клицала одушевљено код сваког напетијег призора, а шаљиве сцене прате бура смеха, цика и вика. Од тада полазе ученици основних школа редовито сваки други тједан и то тако да школе у центру града полазе кроз непарну годину дочим ученици с периферије кроз парну годину. (Септембар, Октобар, Новембар, Децембар, Јануар, Фебруар, Март, Април, Мај, Јуни, Јули и Август.)

Програми за приказивање измењују се увијек тако, да иза забавнога филма, долази поучни. Не може се тачно рећи, који дјецу више занимају. Они воле да гледају малог И. Гогана или малу Пегу, али воле гледати и творнице жељеза, ставља, птице селице, сеперам пол, а особито у вријеме Коризме дубоко их се дотиче мука Исусова. Тај плач и тај јаук требали би да чујете! Показивање почиње негде тамо у првој клупи међу дјевојчицама (I. р.) тихи јецај. Тај јецај се шири даље на скоро све дјевојчице; јецај се претвара у тешки и бучни плач, (кад Исуса воде на Голготу) и све се свршава с општим плачем и паричањем. Дечаци мирно и тихо посматрају час филм, а час дјевојчице. Они не плачу. Међутим требали би да видите како се промијени весели филм. Ту је вика, цика, смијех који се у најнапетијим сценама, претвара у заглушни оркан.

Једном ријечју и дјеца прате с великим интересом све што им се доноша: жалосно, поучно, смешно и весело. У опће радују се веома свакој представи, ма да су многа дјеца видјела те филмове већ и у јавним кинима.

До сад приказивани су ови поучни филмови:

1) Долазак птица селица; 2) Инцистација жељеза; 3) Лов на фазане; 4) Лет преко Алпа; 5) У царству леденњака, 6) У вјечном снијегу и леду; 7) Задани мозг, Поплава Саве; 8) Кроз афричку пустињу; 9) Галилејац; 10 Вечка керамика, плетење кошара, творница конзервиране хране; 11) Дубровник, Блед. Пут у Јужну Америку; 12) Нивук; 13) Како се праве слонове. Лов на дивље звијери; 14) 6000 км. на путовању; 15) У царству дивљих животиња; 16) Чудеса мора; 17) Добивање жељеза; Томасове творнице; 18) Аутоденов лет на сјев. пол; 19) Монт Еверест; 20) Индустрија свиле у Јапану; 21) Скиполитикантна предавања о Далмацији; 22) Крој Босну и Херцеговину, 13) Уједуж Европе и т. д. много још разних поучних филмова и свих грана наука. Осим ових дачани су и здравствени филмови уз предавање лечника о туберкулози, о чистоћи, тифусу и друго.

Забавних филмова било је нешто мање, а спомињемо само ове: Златна прела, Мр Боу, Дади, Деранце, Бегунац, Пепељуга, Како љуби мајка, Она тражи брата. Робинзон. Мала Лорд. Мали Робинзон (Коган) и још неки сне врло дани, сочни филмови, којима се побуђују најлепши осећаји деце.

Прије године рада било је доста потешкоће ради набаве филмова, јер није било новаца. Прорачуном осигурана свота исцрпена је била за уређај кина, тако, да је било немогуће набављати филмове. И цијела акција пала би у воду, да нијесу притекли у помоћ наши филмски заводи, који су дошли школској кину толико у сусрет, те су давали филмове бесплатно. Особито се истиче Балкан филм и Босна филм, који су с највећом сусретљивошћу давали, а и сада дају све што је за школски кино бесплатно. И други су филмски заводи помагали ову нашу акцију те су дедомице давали бесплатно или уз врло нижу посудбину своје филмове.

Пошто је тешко увијек рачунати на људску сусретљивост, јер и та има крај морало се помишљати на набаву властитих филмова. Ту је и опет ударио темељ Балкан филм (г. г. Мулери) поклонивши школском кину један примјерак својих снимке: Поплава Саве код Загреба, филм дуг око 100 м

Градско поглаварство набавило је дакле 12 филмова и то: Прављење слонака, порцулана, кокса. Томасова творница, како се жељезне рудаче, Човјече око: Из поднебља свијета, Лов на дивље звијери; Опасност од мухе и други, — све у укупној дужини 3.200 м. са хрватским написима, за своту од 24.000 дин. Да се узмогне набавити, што више поучних и за школу прикладних филмова, дозвољено је да дјеца сама дају неке добровољне прилоге мјесечно бар 1 Дин,— а сиромашна парадно недају ништа.

Ти доприноси су били бар толики, да су биле покривене све режије око посуђивања филмова и осталих потреба, па је свота предв. прорачуном осигурана за кино, остала нетакнута, да се је онда почетком прошле године набавило за те ставке опет четири филма од Уфе из Берлина и то:

На обали Истре, Далмацијом, Из Далмације у Херцеговину и Морски парк (снимка испод воде) у укупној дужини око 700 м за своту од 11.000 Дин.

Добровољни прилози дјеце расли су тако да се је могло помишљати о новој набави па је доста тим доприносима купљен прилични филм. Пут кроз Босну и Херцегову за своту од 9.000 дин. а најновија нарудба из Беча састоји од 8 филмова, које ће наша младеж гледати тек наредне школске године.

Ево неколико најинтересантнијих из ове я бајке.

У живинској болници. Изградња стројева Форела, Становништво у води, Салзкамергут и т. д. Ови филмови још немају хрв. написа, јер још није сабрана за то потребна свота. Ови филмови имају дужину од 2218 м. а цена им је округло 3400 дин. што се може назвати погодном куповином.

Ако се дакле узму у рачун сви филмови — има школски кино укупно 1750 м. филма, што назовље својом вриједношћу, а вриједност је њихова рачуната по метру 7 дин. око 60 000 дин. Наравно да је то све још доста скромно, па се кином у обуци постигне права сврха, али ако узмемо, да је то почетак и то је доста!

Град. поглаварство увиђа потребу све врсте образовања своје школске младежи, — одлучало је уредити још један школски кинематограф и то у новој дворани каптолске школе у коју је сврху већ потребна свота осигурана овогодишњим прорачуном.

(Из Загребачких „Новости")

Венчања

Госпођица Јела Ненадовићева и господ **Милорад Н Баталовић** трг, овд. — венчаће се у недељу 16 новембра тек. год. у овд. Саборној цркви у 7 и по часа пре подне.

Сват: Кнеза Михаилова бр. 30.

Пошто нарочитих позивница неће бити с тога пријатељи и другови нека ово сматрају као позив.

Ићи ће се колима,

Честитања у цркви.

Огласи

Његово Преосвештенство Господин Епископ Браничевски СЛАВИ СВЕТЕ ВРАЧЕВЕ

1 и 8 новембра т. г. и тога дана прима честитања и посете од 10 сати пре подне, до 1 сат по подне и од 3 по подне до 6 сати у вече.

Бора М. Ранковић, не може примати посете о својој слави Св. Ђорђа 1—2

Г-ђа Наталија Вељковића адвоката, неће примати посете О СВОЈОЈ СЛАВИ **СВ. ВРАЧИМА** 14 овог месеца.

МОЈУ СЛАВУ

Св. Ђурђиц

славићу у кругу своје породице, уобичајене посете неће примати

Ана Обрадовић, трг.

О својој слави

Св. Арханђелу Михаилу

не могу примати уобичајене посете.

Чеда Јанковић, судија.

1—2

ПРОДАЈЕМ НОВО ОЗИДАНЕ

2 КУЋЕ у једној авлији са плацем од 540 кв. хв. Једна 4 одељења, друга 3 одељења, обе имају подрум, сал се довршавају а настоју у бав. Ћирпзном путу, Карађорђева улица

1—2 Никола Јотић.

У БРАНИЧЕВСКОЈ УЛИЦИ

ДВА СТАНА за издавање врло пожелна и то један са 4 собе предсобље, кујна и подрум.

ДРУГИ СТАН са две собе, предсобљем, кујном и шупом.

Оба стана издају се уједно. За пену обратити се у овд. стоваришту И. Бајдина и Синови. 1—3

Извлачење срећака V. кл. 14 кола почело је 7 овог месеца Доплатне срећке имам у свима поделама за продају.

Замену извучених срећака и исплату вршим по правременим листама без награде без разлике где је срећка купљена

Драг. Б. Костић

1—6 продавац срећака.

ВИНО на мање и више за продају има

1— Даринка Белославићка

МЕШОВИТА ТРГОВИНА

Вукосава Живића

потребује једног млађег ПОМОЋНИКА.

DR. БРАНИСЛАВ Б. СТЕФАНОВИЋ

ЛЕКАР

Извештава поштовано грађанство и пријатеље, да је после завршених студија у Прагу, као и проведене праксе код вас и у Прагу на клиникама почео да ординира у кући своје покојне мајке БЛАГОЈА СТЕФАНОВИЋ тр. Таковска ул. бр. 14. 2

МАГАЦИН до саме житне пијаце и окружне станице у коме стаје 50 вагона зрнасте хране и који је везан пругом са пругом окружне железнице — издаје се одмах под закуп. За услове обратити се уреднштву. 3—5

ВЕЋИ СТАН

за издавање

Косовска ул. бр. 1. (Горња мала.)

СТАН за издавање: 2 собе, предсоб е и остале припадежности.— Упитати у радња Илије Белославића и Сина.

Упис у глансшво

Како је Певачко Друштво »Слога« добило сталног хоровођу и држи редовне часове певања по распореду, с тога отвара упис нових чланова певача.

Писмене молбе примају се сваког дана у школи певања. 2—3

НОВО У БОЖЕВЦУ НОВО

У НЕДЕЉУ 13. НОВЕМБРА 1927 Г.

ОТВАРАМ

НОВИ ХОТЕЛ

БРАЋЕ ЖИВКОВИЋА

У Божевцу

Који имам част известити поштовану публику, да хотел располаже са видним намештеним ПУТНИЧКИМ СОБАМА, као и ПРАВА СРПСКА ДОМАЋА КУЈНА, уз то и ЧИСТА ПРВОКЛАСНА ПИЋА.

ЦЕНЕ ВРЛО СОЛИДНЕ.

За услугу и чистоћу гарантујо мој дугогодишњи рад у Београду и Божевцу.

Новембра 1927 год. С поштовањем

Божевац. МАРКО М. МИЛЕТИЋ.

ЗУБНИ АТЕЉЕ

и

ТЕХНИЧКИ ЛАБАРАТОРИЈУМ

АНЕ ЈОРДАНОВЕ

пожаревац

Савићелићева улица број 10.

Ординира заједно са Г. ЂОРЂЕМ ПЕТРОВИЋЕМ

Сваког дана од 8—12 и од 2—6

Врши лечење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Перфектан специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку, злату и платини.

Гарантује за савестан рад од најбољег материјала.

Цене солидне.

Преглед бесплатан. 1

ДУЋАН на пијаћарској пијаци и СТАН у Дунавској улици издаје под закуп

2—2 Јелена Драг. Павловића, удова.

Од 1-ог новембра ове 1927 год. отпочео сам сталну АДВОКАТСКУ ПРАКСУ код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у мојој кући Краљева улица бр. 48.

2—10 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

АТЛАСНА, ЖЕНСКА БУНДА

продаје се, због промене пошље.

»Кнез Михајлова улица« бр. 3. 3—3

Извештавам п. грађанство

да ћу у мојој ново-отвореној радњи израђивати све посластичарске производе.

А нарочито скрећем пажњу на ситне колаче за послуживање за наступајуће СЛАВЕ које ће давати по цени од 60—70 дин. кгр.

За посету моли

Светозар Прљић

Пожаревац. посластичар.

ПРОДАЈЕМ ВИНО

из мог винограда на мање и више.

Божа Ристић

3 опанчар.

Пажња грађанству!

Пожаревачка Млекарска Задруга

од 15 новембра ов. год. ПРЕСЕЉАВА СЕ у Љубовијску ул. бр. 2. — кућа г. Милутина Обрадовића, трг. овд. 3—3

ГВОЖЂАРСКОЈ ТРГОВИНИ

Никола М. Станковић

И

Јаковљевић

потребна су ДВА УЧЕНИКА (шегрта.)

Стучити могу одмах. 3—3

СТАН са две велике собе, једном малом, предсобљем, кујном и шупом, нов изнајмљен, — издаје се одмах под закуп. Стан је по моје кући.

4—5 Мијаиловић Ж. Антић

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предсобље, кујна, шпајз, засебан велики таван, засебан велики подрум, вешерница, електрично осветљење, пространа башта. — Издаје

5 ТРИША КАЦЛЕРОВИЋ, адвокат.

ВИНО

ОДЛИЧНОГ КВАЛИТЕТА ИЗ МОГ ВИНОГРАДА ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић

штампар.

НЕМАЊА С. РИСТИЋ, апотекар са породицом, извештава рођаке и пријатеље, да ће својој непрежаљеној мајци

† ПЕРСИДИ

уд. Саве Н. Ристића — Салаковчанина

давати годишњи помен у суботу 12 новембра т. год. у 11 час. пре подне у овд. сабор. цркви.

Новембра 1927. год.

Пожаревац.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 90 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 13. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе по гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1.50 дин. за прописано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се износ унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ФАТАЛНО „ЈА“

Свако биће има предопређену судбину, вели академик Анатол Франсоа. А народ вели: Бог судбу дели, а вашчија чорбу! Ништа у овоме свету не иде без своје предопређености — то је непроменљив закон лапан као лед. Судба је одредила два правца: један води на Голготу да се кроз васкрсење крунишу свачија дела... А други, ка проскрипцији, проскрипција је врбов клин!...

Народ је облак, некога роси, а некога покоси. Сила бајонета савлађује, али још нико није сео на бајонет да влада!... Народи кратко пузе, али се још ужасније свете — компромиса нема!..

Да би се ова мисао још рељефније истакла и слика још јасније испала испричаћу ову причу: „У Цариграду био је један обесан турчин и као у подне пукне топ, онако наоружан са исукканим јатаганом иде кроз чаршију и дере се колико га снажно грло доноси: ја, па ја!... Баш пре тога, случај је хтео да један Црногорац уђе у једну берберницу да се обрије. — Тамам је берберин пештимаљем увио црногорца, насапунио га и почео бријати. Али берберин кад чу глас обесног турчина, а зна шта га може снаћи, напусти бријање и почне да скида капке од прозорака и да берберницу затвори у којој би док турчин прође наступио мрак, Црногорац видећи намеру берберинову подвикне му. „пасја вера!... Шта то чиниш?!... Дижи капце!... Зар да једног црногорца утамничиш у средбела дана?.. Црногорац везла се борио за светлости слободу!... Дижи капце, вежу ти, јер ћу ти сам одрубити главу!... Берберин немаде куд... Диже капке!... у том стиже и турчин, и кад виде отворену берберницу; нагвирне се и пође к њој да казни берберина. Црногорац онако упола обријан а упола намазан сапуном изађе из бербернице и испречи се пред турчином: а, ја?!... Турчин промери снагу црногорчеву па снисходљиво рече: Ти, па ја!!..

* * *

Не једном је тако било. Свакако мала за време је, а невоља резом иде; — не да веће зло нам ствара, већ да се патница уједине са сазнањем: „с једним искуством више, и са једним предрасудом мање.»

Јов. С. Десимировић
парох. в. црнићски.

Ово није Русија!?

Пре неки дан народни посланици из Јужне Србије, поднели су Народној Скупштини предлог Закона о народном признању поч. ђенерала Ковачевића, у коме се предвиђа његовој супрузи поред редовне ђенералске пензије још и Динара 2,500 — месечно, као и оцу ђенераловом поред редовне пензије још Динара 1500— месечно. Господа посланици још увек заборављају да ова земља није сепаратистичка држава и да фала Богу још нема диктатуре. А они би по свему хтели да је заведу. У нашој земљу као и у свакој другој свака човек има свој позив, који мора да врши савесно и човечанско. Зато се држава и стара да сваког награди онолико, колико он жртвује своје способности, савесности, поштен и истрајан рад. Заслуге до сада за ову земљу колико је до сада жртава положено на олтар њен, не припадају само поч. Ковачевићу, него њима многима.

Почивши ђенерал Ковачевић вршио је своју званичну дужност и вршећи је савесно како му и прилачи и по позиву и по чину, пао је од непријатељске руке онако исто као што ће још многи пасти. Сваки онај витез своје савести и своје части, који падне као жртва поверене му дужности заслужује признање без обзира дали је ко дао више или мање за општу ствар. А овакви признања заведена су законом. У подизању споменика, давањем почасних имена и јавно признање, ако је погинуо његовој породици. У осталом дужност је свију нас који газимо ову земљу да мало размислимо и за славом а не само за паром, јер ако станемо и ово плаћати, онда ће нас бити доста по сваску.

Господа посланици требају да воде рачуна о овим сиромашним фамилијама, које се потуцају још и данас од немила до недраге, немајући довољно хлеба да се нахране, јер сто динара месечне пензије не храни петоро ни шесторо деце. Дали су се господи посланици из Јужне Србије постарали за г-ђу поч. Спасоја Х. Поповића, који је исто тако пао за ову свету земљу? Нису! О томе ни речи!!! Зашто? Вала што му време није дозволило да постане ђенерал, и што је његов позив био у истом духу и истом смислу и за исту идеју!?

Закон о народном признању потребан је, али не за појединце, него за све и сваког у опште, који је било чиме манифестовао своје пожртвовање за своју свету груду, коју не љуби за пару него и за славу.

Само је нажда код нас узет овај простачки појам, да чим неко сели на мало већем положају и при том још неким случајем у вршењу дужности која му припада да је врши пострада, одмах се хватамо државне касе и на тај начин олајемо признање што управо значи јавно компромитовати њега и фамилију. Пошто се зна да сваки савестан човек мора и за себе оставити осигурану фамилију и добру прошлост. А слава се никоме и никада неможе ничим купити. Живот тако исто па ни се његовој фамилија милијони дала. Јер се ово не купује.

„Јужни Привредник»

Љубовић.

Да се не заборави

(културни Немци)

Г. Поенкаре, председник министарског савета, држао је један говор, приликом обнове варошице Орши (Orshies) на северном делу Француске.

У томе говору, г. Поенкаре, нагласио је да су Немци, за време окупације, порушили и опљачкали десет департамената (округа) на северу.

У варошици Орши покварено је 682 куће, а спаљено и до темеља порушено 695 кућа.

24 Септембра 1914 год. заробљен је један немачки официр. Када је саслушаван стављено му је питање. Зашто су Немци палили куће и рушили села и варош? он је одговорио са сузним очима ово!

„Врховна команда наредила је да се попале све куће у окупираним крајевима." (Без коментара)

Journal des Débats o. 24 Јула 1927.

Вести

Архијерејска служба. — На Св. Врачеве у понедељак у 7 сати у јутру служиће се у овд. Саборној цркви Архијерејска служба.

Украдена кандидатска листа. — Данас је у Петровцу избор председника општ. суда на место поч. Луке Миланковића. Демократи имају две листе, од којих ће верује се победити листа Свете Стојановића, бившег. Радикали су преко поште послали суду листу, али када је отворен коферат, у њему су нађена три табака празне хартије. Суд је констатовао комисијски да је коверат повређен.

Фузија радићеваца и самостални демократа приведена је у дело. Ових дана радићевци и самостални демократи фузионисала се у једну странку, што ће рећи створио се нов фронт: Хрвата и пречанских Срба на челу са Прибићевићем, против Србијанаца односно противу радикалаја и демократа. Ова фузија пречанских Срба са Хрватима има дубљег значаја.

Поднета је тужба. — Г. Министар Трговине пр. Мехмед Спахо поднео је тужбу противу Пожарев. Окр. Банке, на основу реферата комисије, која је прегледала рад банке. Тужба садржи преко 20 табака.

Промена у судском кривичном одељку. — За истражног судију пожар. прв. суда одређен је судија г. Момчило Стојановић, а за деловођу истог одељења писар г. Драг. Буровчић.

Погинуо од струје. — 10 о м. рударски радник Милорад Љ. Илић из Пожаревца радио је на репарирању од штанске зграде. Лествице је поставио на углу код столарске радње Пере Костића баш више саме везе за осветљење. У вече при завршетку рада дође у додир са струјом и у томе трептају он се ухвати обема рукама за спроводнице за које се држао неколико минута, изгубио свест и п[а]ао са лествица на калдрму. Пад је б[и]о страшан и смртоносан, јер од задобијених рана и ударца остао на месту мртав.

За заводског лекара. — На упражњено место лекара при пожар. Казн. Заводу пост вљен је др. Драг. Јанковић, управник Зајечарске обласне болнице, који је на осуству до 1. фебруара 1928 године.

Из општине. — Општински Суд последњи пут опомиње грађанство кулучаре, да у најкр ћем времену изврше одређени кулук до 15 ов. мес. те на тај начин да не излажу ни себе, ни суд непријатности јер ће после тог времена господин начелник среза Пожаревачког наћи на диктацију кулук они х који исти нису извршили.

Подиз ће Дома Српског Пољопри вредног Друштва. — Српско Пољо привредно Друштво у Београду одлучило је да на пролеће подигне свој Дом на земљишту у Немањиној улици које се налази одм х до зграде Министарства Финансија. Друштво је већ расписало конкурс за подизање ове зграде.

Забавно вече. — Обласна Орга низација Женск. Покрета у Пожаревцу приређује у недељу 13 ов. мес, у 9 часова у вече, у клубу Жен. Покрета, Забавно вече са томболом и чајанком у корист свога клуба. Позивају се чланови и пријатељи Покрета да ово вече што боље посете. Управа.

Село. — Данас у 2 и по ч[а]са Ђачка Дружина „Развитак" приређује у сали окр. начелства „Село" са игранком за ђаке, ђачке родитеље и пријатеље.

Концертираће. — Војна музика Пожарев. Гарнизона концертираће данас у овд. парку од 11 до 12 и и по часова у подне, са следећим програмом:

1.) * „* Стари друг — марш.
2.) Росини: »Танкред" — увертира.
3.) Урбан: »Са истока» — потпури.
4.) Верди: „Смеша оперних мелодија".
5.) Штолц: „Лепота оријента» — валцер.
6.) Бродил: »Весела дружина» — потпури.
7.) Пацина: »Парде-Ву франце — маршестон.
8.) Фучик: „Херцеговац" — марш.

Стране вести

Смрт чехословачког великог књижевника. — Ових дана умро је у 67 мој години живота знаменити чехословачки књижевник Матеј Чапек Ход. Он је написао већи број романа и неколико сјајних приповедака. Смрћу Чапековом губи чехословачка књижевност једног од најплоднијих својих представника.

Осам година обавезног похађања школа у мађарској. — Парламентарна комисија за народну просвету министарства је пројекат за продужење школске обавезе и то место досадашњих шест година, повисује се на осам година. Према најновијем закону деца испод 14 година не могу ићи на зараду, те да но би остала без икаквог надзора до своје 14 године, повисују се сада године обавезног похађања.

Старословенски гробови. — Недалеко од места Орла у Русији простире се велики број старословенских гробља из VIII и IX столећа. У једном од ових »кургана« нађено је 7 великих урна са пепелом покојника, што потврђује да старословенска становници ових крајева нису сахрањивали свој мртве у земљу него су их спаљивали.

Велике демонстрације у Берлину. — Комунисти у Берлину хтели су у недељу да прославе десетогодишњицу бољшевичке диктатуре у Русији. Полиција је међутим забранила на[ ]то су комунисти приредили д е м о н с т р а ц и ј е по берлинским улицама, пок их полиција није разјурила, при чему је дошло до крваве борбе.

Бик избацио локомотиву из колосека. — Румунски дневни лист »Универсул" јавља како се поставио један бик на пут једној локомотиви. Бик се није дао запрашити ни спрашем локомотиве нити пуштањем паре. Локомотива је прегазила бика за тре ом када се међу точковима услед чега је локомотива искочила на шине и сурвала се са жељезничког насипа. Том приликом машиновођа је био убијен а ложач тешко рањен, коме одмах пружише лечничку помоћ.

Нова лежишта бакрене руде у Совјетској Русији. — Ових дана вратио се у Москву са експедиције по Казакстану делегат геолошког совјетског одбора Јаковљев, који је поднео вес о проналаску нових лежишта бакарне руде у губернији Џети-Су (пре се звала Семирјечје). Једно од пронађених лежишта простире се на површини од 200 кв. км. има на два км. 42 рудне жиле, чија ширина достиже два метра.

На 1000 мушкараца долази 1111 жена. — Према једној немачкој статистици, у Европи има 26 милиона жена, од којих су већина неудате, или живе ванбрачно.

ИЗ СТАРИХ ЗАПИСА

Метеор.

Начелство округа Пожаревачког: шаље начелнику среза Млавског депешу од 14. марта 1870 год ПБр. 727 ове садржине:

»Овим путем одговорите још данас да ли се је видео какав Метеор на простору између Петровца и Крепољина, и ако јесте колики му је обим, одакле је дошао и где се сада налази".

Начелник среза Млавског депешом од 14. марта 1870 год. Бр. 516 одговорио је депешом овако:

»Лично сам многе распитивао о путнику Метеору који је по свој прилици странац и нико ми ништа о њему није знао казати. Питао сам и Тиму механџију из Крепољина и он ми је казао, да ни један страи путник није прошао поред његове механе од пре неколико месеци. Трагаћу и даље, и ако што сазнам јавићу.

Срески начелник,
Михаило Вркић.

Марвени Депо.

Начелство округа Ћупријског, депешом од 11 јула 1876 год. ПБр. 1126 наређује начелнику среза Параћинског следеће:

„Вечерас стиже у Параћин Марвени Депо. Одмах спремите све што је потребно да се овај Депо смести што угодније и да се снабдева свима потребама. О извршењу одговорите".

Начелник среза Параћинског, депешом од 11 јула 1876 год. Бр. 1278 одговара начелству:

„По наређењу начелства од данашњег ПБр. 1126 спремљене су удобно пет соба у кавани „Париз» са чистим постељним стварима, које сам лично прегледао. Свака соба има по три кревета. „Ако буде мало узећу и другу кавану са потребним собама.

Срески начелник,
Марко Симић.

»Криминална Библиотека».

Концерат виртуоза Г. Јецића

Г. Јецић, виртуоз на виолини, Крал. питомац и резервни капетан, — при путу је на великом турнеју за Шведску, Француску, Шпанију и т. д. и као пожаревљанин он се увек сећа свога родног места и приређује данас 13 ов. мес. у „Грап Хотелу" концерат, са најтежим виртуозским програмом:

Кубеликов концерт — Бедур
Паганини — Капричио
Доната — концерт
Сарасате и
Виртуозна етида од Јецића.

Цена 10 дин. од особе.
Почетак у 9 сати у вече.
Столове резервисати раније.

Поред овога концерта г. Јецић приређује у понедељак 14. ов. мес. у 2 часа по подне концерат за ђаке у сали ов. гимназије Приход са овог концерта 20% за ђачки фонд сирот. ученика.

Венчања

У недељу 20/о. м. у 11 час. венчаће се у овдашњој старој цркви наша деца:

МИЛА и ДРАГОМИР.

Пошто нарочитих позивница неће бити, то рођаци и пријатељи нека сматрају ово као позив.

Скуп сватова у нашем кућама: Таковска ул. 8 — Железничка ул. 18.

Ићи ће се колима.

Даница и Иван Стокић,
Лепосава и Светозар Марковић

БЛАГОДАРНОСТ

НАШ МЛАДИ 2р. Пера Јаковљевић, својим заузимањем извечно је моју жену од два запаљења.

Ја му и овим путем најтоплије захваљујем на његовом труду.

КОСТА ПРОКИЋ
молер.

Огласи

Његово Преосвештенство
Господин Епископ Браничевски
СЛАВИ
СВЕТЕ ВРАЧЕВЕ

1 новембра т. г. и тога дана прима честитања и посете од 10 сати пре подне, до 1 сат по подне и од 3 по подне до 6 сати у вече.

О слави СВ. ЂУРЂИЦУ

нећу примати уобичајену посету.

Костадин Николић
трговац.

ЈОВАН ПОПОВИЋ, учитељ у пензији — НЕЋЕ СЛАВИТИ СВОЈУ СЛАВУ
Св. Арханђела Михаила
због своје болести. 1—3

О МОЈОЈ СЛАВИ
СВ. ЂУРЂИЦИ
не могу примати посете због слабости у кући.

Алекса Ж. Марковић
абаџија.

СЛАВИМ
СВ. ЂУРЂИЦА
и позивам пријатеље и познанике да ме изволе посетити.

Влајко Девић
трг.

Косовска 53.

Моју славу
СВ. ВРАЧИ
славићу у кругу своје породице.

Душан А. Станковић,
трговац.

Бора М. Ранковић,
не може примати посете о својој слави Св. Ђорђа 2 2

Г-ђа Наталија Вељковића адвоката, неће примати посете О СВОЈОЈ СЛАВИ
СВ. ВРАЧИМА
14 овог месеца.

МОЈУ СЛАВУ
Св. Ђурђиц
славићу у кругу своје породице, уобичајене посете неће примати

Аца Обрадовић, трг.

О својој слави
Св. Арханђелу Михаилу
не могу примати уобичајене посете.

Чеда Јанковић,
судија.

2—2

Извештавам п. грађанство и околину да сам отворио
СТОВАРИШТЕ
СОБНОГ НАМЕШТАЈА
и да ћу исти давати испод сваке конкуренције.

С поштовањем
Ђура Живојиновић
СТОЛАР код ОСТРОВИЦА.

Млавској Штедионици
— ПЕТРОВАЦ —
потребан је:
Млађи банкарски чиновник
који већ има праксу и да по могућству зна који страни језик.

Понуде са документима и условима слати Штедионици до 20. новембра тек. год. Ступ ће на дужност одмах по избору.

3—5

Извештавам п. грађанство
да ћу у мојој ново-отвореној радњи израђивати све посластичарске производе.

А нарочито скрећем пажњу на ситне колаче за послуживање за наступајуће СЛАВЕ које ћу давати по цени од 60—70 дин. кгр.

За посету моли

Светозар Прљић
посластичар.

Пожаревац.

МОРАВСКА ЗАДРУГА
У АЛЕКСАНДРОВЦУ ПОЖ.

издаје под закуп ТРИ ЛОКАЛА са СТАНОВИМА и осталим припадношћима у својој новоподигнутој згради, подесна за све врсте радња.

Интересанти могу се лично обратити Задрузи или писмено.

3—3 Управа.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 вања ЈЕДАН ТРАКТОР „Фордсон»

Воја Гајић
— Мали Воја —

9—10

Од 1-ог новембра ове 1927 год. отпочео сам сталну
АДВОКАТСКУ ПРАКСУ
код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у мојој кући Краљева улица бр. 48.

8—10 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

Зграшно земљиште

у „Јеремином пољу" са КУЋОМ и ДОЛАПОМ за задивање, издајем под ЗАКУП.

За цену и услове упитати

2—2 Давиду Вл. Вучковић.

КОРИСТИ ПРИЛИКУ

ДРВАРА
Илије Белосавића
и
Сина

продаје мотровска дрва исечена на 3 реза и пренос у авлију куцу по цени један метар 150 дин. не исечена јефтиније а у парчадима и на кило.

ПОЖУРИ ЈЕР СУ ДРВА ПОСКУПЕЛА

ОГЛАС

Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 27 новембра текуће године, у 10 часова пре подне у авлији пред ресторацијом ове, своје железничке станице положиће продаји путем јавне усмене лицитације (30) тридесет комада буради празних од машинског уљтина, а која су добро очувана.

Услови о овој лицитацији могу се видети сваког дана у канцеларији Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице од 8—12 и од 2—5 часова.

Из канцеларије Дирекције Обласне Железнице, 10 новембра 1927 год. Бр. 3676. у Пожаревцу.

ВИНО

ОДЛИЧНОГ КВАЛИТЕТА ИЗ МОГ ВИНОГРАДА ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић
шталар.

ДАНАС ГРАНД МАТИНЕ

У „НАРОДНОЈ КАСИНИ“
Свира Војна Музика.

ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА

БОШКА П. НОВАКОВИЋА

ПРЕСЕЉЕНА је до књижаре Браће Пандуровића.

Извршује инсталације електричног осветлења по најповољнијим условима. Велики избор лустера асталских лампи као и осталог инсталатерског материјала.

НОВО НОВО НОВО

Створена бакалска трговина

РАДИСАВА Ж. ОГЊАНОВИЋА — СМЕДЕРЕВЦА —

Част ми је учтиво известити поштовано грађанство Града Пожаревца, и околину, да сам после дуго-годишњег рада са мануфактурном робом, исту браншу напустио, и ОТВОРИО ВАКАЛСКУ ТРГОВИНУ у улици Дечанској број 15 на главном путу за рудник: Ђурковачки, Кленовнички и Костолачки. Како сам исту трговину сортирао свежом робом бакалском, а и услед малих режијских трошкова то сам у могућности СВУ РОБУ ЗНАТНО ЈЕФТИНИЈЕ ПРОДАВАТИ него што се може добити у центру вароши.

Молим поштовано грађанство, пошто су сада наступили СЛАВСКИ ДАНИ да ме изволе посетити и о истинитости се увере.

Новембра 1927 год.

Пожаревац.

С поштовањем
РАДИСАВ Ж. ОГЊАНОВИЋ
— Смедеревац. —

1—3

ЧАСОВИ

Француског и Енглеског језика и МАТЕМАТИКЕ. Теорија и пракса.

За услове може се видети у Удружењу „СЛОГА“ сваког дана од 4—5 час. по подне.

Потребне су ми 6 шнајдерке за трикотажу и 4 ученице

ОТСТУПИТИ МОГУ ОДМАХ

Јавити се у Светосавску улицу број 34.
ЖИВ ЛАЗИЋ.

ИЗДАЈЕ СЕ револвиран и здрав СТАН За МАЊУ ПОРОДИЦУ у Св. Савској улици број 19.

У БРАНИЧЕВСКОЈ УЛИЦИ

ДВА СТАНА за издавање врло подесна и то један са 4 собе предобље, кујна и подрум.

ДРУГИ СТАН са две собе, предобљем, кујном и шупом.

Оба стана издају се уједно. За цену обратити се у озд. отворишту II Бајлони и Синови. 2—3

Упис у глашбо

Како је Певачко Друштво »Слога« добило сталног хоровођу и држи редовне часове певања по распореду, с тога отвара упис нових чланова певача.

Писмене молбе примају се сваког дана у школи певања. 3—3

DR. **БРАНИСЛАВ Б. СТЕФАНОВИЋ**
ЛЕКАР

Извештава поштовано грађанство и пријатеље, да је после завршених студија у Прагу, као и проведене праксе код нас и у Прагу на клиникама почео да ордонира у кући свога пок. оца ВЛАГОЈА СТЕФАНОВИЋ трг. Таковска ул. бр. 14. 3

Извлачење срећака V. кл. 14 кола почело је 7 овог месеца

Доплатне срећке имам у свима поделама за продају.

Замену извучених срећака и куповину врши по привременим листама без награде без разлике где је срећка купљена

Драг. Б. Костић
1—6 продавац срећака.

ПРОДАЈЕМ НОВО ОЗИДАНЕ

2 КУЋЕ у једној авлији са плацем од 5-40 ара. Једна 4 одељења, друга 3 одељења, обе имају подрум, сад се довршавају а постоју у бив. Ђурђином плацу, Карађорђева улица

2—2 Никола Јотић.

ВИНО на мање и више за продају кма

1— Даринка Белосављевка

МАГАЦИН до саме жетве пијаце и окружне станице у коме стаје 50 вагона аранжете хране и који је везан прутом са прутом окружне железнице — изнаје се одмах под закуп. За услове обратити се уреднишгву. 3—5

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предобље, кујна, шпајз, засебан велики таван, засебан велики подрум, ветерница, електрично осветљење, пространа башта. — Издаје 6 ТРИША КАЦИЕРОВИЋ, адвокат.

ОД ДАНАС у „Народној Касини“ — код Коче — точи се чувено Јагодинско пиво „Косово“ и „Моравац“

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 91 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 17. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гарнонда од речи 0.50 дин из циклера од речи 1·50 дин. за прилоглано од речи из гарнонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Г. НИКОЛА ПАШИЋ
„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР"

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

1

I

Пре него што бих проучали догађаје који су претходили формацији југословенског уједињења, потребно је одмах да подвучемо на исто, ни у чему не личи на немачко уједињење. Уједињење Немачке било је дело привчева под хегемонијом Пруске, којој је исто било само средство да преко њега прошири и утврди свој доминаторски и империјалистички дух. У његовом изграђивању немачки народ има само мали и индиректни удео. Па према томе, греше сви они који упоређују национално уједињење Срба, Хрвата и Словенаца, са уједињењем Немачке а још више кад приписују Србима доминаторску улогу пруских јункера из Помераније и Бранденбурга.

Али ако потражимо блиске сличности, ми ћемо је наћи, такорећи истоветну у историји италијанског уједињења. По свему изгледа, да је југословенски национални покрет следио исте законе, управљајући се истоме циљу. И овде треба нарочито да подвучем велику истакнуту улогу Србије (Пијемонта југословенског) за ослобођење своје браће. Захваљујући ужасним напорима и највећој пуноћи елемената искључиво српских, то је уједињење остварено. Хрвати и Словенци учествовали су у његовом остваривању само посредно и врло мало на бојном пољу. После жртава од милион најбољих синова Шумадије, то је тако очигледно, тако јасно, да је уопште бесмислица тврдити обратно.

Једну другу заблуду треба такође одмах енергично побити: а то је мишљење извесних доктринера, који нас мало познају, и сматрају да смо доминатори, идентификујући ратне особине Срба са жељом за превласт. Једини осећај који узбуђује Србе, ако је отаџбина у питању, јесте осећај превелике љубави према њиховом националном огњишту, и то је баш то свето осећање које непознаваоци наше сматрају за жељом доминаторе.

По свом географском положају Србија је задобила нарочиту важност у међународној политици. Она се налази на раскрсници путева који воде са Истока на Запад и са Запада на Исток. И од најкада кад год је освајач хтео да пређе преко њеног земљишта, пацаја му је давала снажан и очајан отпор. Кључ врата Истока се налази пре, у Београду него у Цариграду.

Због такве политичко-геогр фске ситуације ми смо били у вечитим борбама час са Истоком час са Западом. Могли би смо такорећи да потврдимо да је нормално стање Србије било ратно стање. И чудновата ствар, са психолошке тачке гледишта; што смо више патили на тој груди патња све смо је више волели и њој верни остали. Све је то учинило Србина првокласног ратника

Две царевине, отоманска и аустриска, колико страховите толико и подмукле, кад су покушале да пређу, једна са Истока на Запад, а друга са Запада на Исток, нађоше гроб на том српском раскршћу. Захваљујући нашој непрекидној борби у току векова, а по цену огромних жртава, наше генерације, имале су ту част да их сахране на балканском гробљу.

У контакту са тим вечитим мукама формирао се је Србинов племенити осећај поштовања своје личне слободе, као и поштовање слободе осталих суседних народа. Само они који не познају његов карактер и његову душу, могу да му приписују жељу за превласт. У осталом, наши јеврејски грађани, који се сами називају Срби Мојсијеве вере, најквалификованија су сведоци, да потврде ово што износим. Негде на Балкану њихова слобода није толико поштована као у Србији; постоји апсолутна једнакост између православних и мојсијевих исповедника. А та једнакост и међусобно поштовање, учинили су да смо у Јеврејима добили колико лојалне грађане толико и добре патриоте. Најсјајнија манифестација те солидарности српско-јеврејске, у љубави према њиховој заједничкој прагој отаџбини, догодила се у 1912 г. за време битке на Куманову, где је прекорачена прва етапа, у томе маршу ка уједињењу Срба, Хрвата и Словенаца. У најодлучнијем моменту, кад погинуше неколико барјактара сеџмог пешадиског београдског пука једно за другим, то је један јеврејин војник био, мали пушавција из Београда, који је подигао барјак преп трупама и узвикнуо: „Напред!" И та битка, (најважнија за време балканских ратова), која је проузроковала политичке последице првокласне вредности, била је добивена.

И сваки пут кад год је Европа у пламену, жишке су пристале са источног неба, летећи ка Западу. То је такорећи постало већ правило у дипломатској историји, зато је источно питање сматрано класично „par excellence" у међународним питањима. Све се то објашњава географском ситуацијом Србије која нас приморава самом фаталношћу ситуације да у међународним догађајима играмо врло важну улогу у политици.

II.

У политичкој историји уједињења Срба, Хрвата и Словенаца, као и у политичкој историји уједињења италијанског, два су човека — један војник, а други дипломата, — који су остварили вековни сан Јужних Словена, који је побожно и потајно тињао у њиховим душама.

Наш Виктор Емануело, то је Краљ Срба, Хрвата и Словенаца, Њ. В. Александар Карађорђевић, генералисим свију убојних снага Србијиних, од Кумановске битке па до наших дана. Он је славни и илустровани представник омладинаца српско-југословенских, и талични знамење наше народне војске. Вођен од судбине Он победоносно води наше војничке снаге из победе у победу. У Србијиним победама имао је историску првокласну улогу, јер су ове у многоме Његово дело. Краљ Александар је превасходно демократски и конституални Монарх. Али је он исто толико добар дипломат као што је добар Краљ и добар генерал.

Његов мајстор из „Политичких Наука" јесте Г. Никола Пашић. Тиме је све реч но. Краљ Александар Карађорђевић је дете Балкана, из Шумадије (срце Србије). Он воли своје народно огњиште као и сви

Србе, и не може да води другу политику до ову, која одговара интересима Његове драге Отаџбине. Док су међутим, све друге балканске династије немачког порекла, биле ништа друго него филијале Немачке на нашем полу-острву и отворено ратале за Германе.

Југословенски Кавур, који ће извршити наше уједињење на политичком пољу, јесте Г. Никола Пашић, славни вођ старих радикала. У његовој титанској фигури, оличене су све политичке борбе предратне Србије. Јер су његова снажна плећа носила, годинама, тешко бреме министарске одговорности. Његова гестови и проницљивост нису никад промашили политичку мету.

Г. Никола Пешић је један од највећих политичких државника; Ако завиримо у историске дипломатске тешкоће, кроз које се он морао да пробија, гледећи његовом идеалу из младости: политичком уједињењу Срба, Хрвата и Словенаца можемо смела да потврдимо да је наш »Југословенски Кавур" Г. Никола Пашић исто толико велики као и Кавур Италијански. Јер је он био тај изабраник Божији који је тражио методе и дипломатске путеве којим је требало да се иде, па да се оствари народни циљ. Он је зато велики јер је знао да оствари оно што је био наумио.

Ако би бацали поглед на политичку еволуцију разних земаља и њихове државнике од рата па овамо, можемо да учинимо једну врло загонетну констатацију: једини је још Г. Председник Пашић који је на власти од савезничких државника који су водили рат. А о непријатељским и да не говоримо. Они су сви, одавно, у драмској таме прошлости; ишчезли са политичке трибине, и предати заборављу. Међу којима можемо да поменемо Клемансоа, француског политичког тигра, Орланда италијанског, Венизелоса грчког, Вилсона америчког, Лојда Џорџа и т. д. Уосталом остављамо то непристрасној историји да она процени гигантско дело и величину Николе Пашића,

Искључиво панслависта и франкофила он је окретао бродић наше дипломације непрестано француско-руским водама.

Сигурном руком, као стари искусни лумеџија држао је крму српског бродића, и заплов о у то узбуркано међународно море политике, бродећи преко великих таласа, напазећи на честе буре и ветрове германске дипломације, где је толико пута могао да му се деси бродолом. Али је стари кормар увек умео вешто да заобиђе постављене му Вилемове дипломатске мине и да свој бродић сачува дотера ка рефлектору Уједињења Срба, Хрвата и Словенаца.

Методе које је употребио Г. Никола Пешић за остварење своје огромне замисли, јесу сличне методама Кавуровим, по некад су такорећи истоветне

Улазак Пијемонта 1854 год. у Кримски рат (лигу против Русије) нам је наредан примерак. Италијански Кавур је врло добро схватио ситуацију ондашњих догађаја, и разумео је да би требао да се умеша у Кримски рат па да отпочне остварење политичког уједињења свију Италијана, који у оно време нису ни носили то име јер је ово било искључиво географско обележје. Захваљујући његовој војничкој интервенцији у прилог Француске и Енглеске у Кримском рату, он је могао само после две године на Париском Конгресу 1856 год. па заузме место за зеленим столом и разговара раван с равним са преставницима великих сила.

— Наставиће се —

Без коментара

—:—

Суду Општине Пожаревачке

Био сам дежурни прошле ноћи.

Око 10 сати у вече обилазећи варош, навратим у кафану „Уједињење" Димитрија Новаковића, ова. у Главној улици. Ту је било око 40—50 подофицира из IX. пука и музиканти са музиком, који су се веселили — имали другачко вече.

Одмах у томе моменту наишао је дежурни писар г. Костић и са једним жандармом капларом ушао право у кафану, где је био газда од радње Димитрије. Шта је тамо међу њима било новаго, само да је у једном моменту настала туча и пуцање ерце.

Одмах смо потрчали ја и неки наредници да развадимо именоване, али дуго времена у томе нисмо успели, јер је писар г. Костић, безочно нападао да туче Миту Новаковића, кафеџију.

Једва је испало за руком музик. наредник Миша, жени и др. да их раздвојимо и из келнераја извучемо у кафану. Ту је писар г. Костић непрекидно покушавао да туче кафеџију, али смо ми сви бранили и стално молили да се умири. Једва је некако Миша наредник музикант успео да га изгура напоље, а кафеџија је у том моменту закључио врата и подупро их раменом. Тога часа писар г. Костић ударао је споља у окно на вратима. Окно је се распрсло. Писар је исекао руку а кафеџија је исечен образ, којим је био прислоњен уз прозор.

Ја сам тада замолио писара да се мане више свађе и туче — али је писар наређивао жандармима употребу оружја, — да боду, јер су имали нож на пушци. Жандарми су то одбили и казали, да не могу да изврше његову наредбу, јер је пијан.

Како је писар непрекидно покушавао да допре у покал и туче кафеџију, ја сам, бојећи се да се у тучу не помешају и присутни подофицири, поново молио писара да се смири и не туче. Он ме је тада почео псовати и грдити, НАЛЕТЕО СЕ И УДАРИО МЕ ШАМАРОМ.

И ако је он један дечко према мени и могао сам га добро изударати; као седмогодишњи ратник борац, уздржао сам се само из обзира ШТО СЕ ОН ЗОВЕ ДРЖАВНИ ЧИНОВНИК.

Мало за тим дошао је и срески поглавар, у чијем је присуству такође покушавао да туче кафеџију.

Достављам предњи суду и тражим заштиту јер се може десити поново да ме овај писар, који се чешће напија, опет нападне и ја можда нећу моћи увек да отрпим шамаре пијанице, па ма она била и у генерал. униформи, а не у униформи полиц. писара.

Да је све овако потврдиће: Миша музикант наредник, Младен Радојевић, председник из Дубравице, Вукашин Аранђеловић, ова.; Живојин О. Живановић, званич. прв. суда и многи други, — да не узимам у рачун жандарме и општинске ноћне стражаре.

13 новембра 1927 год.

Пожаревац.

Дежурни кмет,

Милорад Девић, с. р.

Вести

Убиство у Кленовнику. — 13 ов. мца у вече селени су у кленовничкој механи радници рударски Слозенци и пили. Кад је било 10 часова механџија Богдан Стефановић, замоли раднике да према наређењу управе рудника напусте механу, јер по тога времена нема дозволу, Овоме се успротиви Владимир Станојевић, земљопелац и радник у руднику, па нападне на поочима кафеџије Богдана и догура га до келнераја. Богдан је отрчао у собу узео ловачку пушку и два пута пуцао нападачу „натраг." Кад овај није послушао опомену Богдан опали пушку и на месту убије Владимира.

Убица Богдан налази се у притвору.

Положили судијски испит. — Наши пријатељи господа Тошо Илић и Драг. Јелисавчић, писари пожар. прв. суда положили су судијски испит са оценом једногласно.

Господин Илић поднеће оставку на државну службу и отпочеће адвокатску праксу при овдашњем суду.

Честитамо господи Илићу и Јелисавчићу и желимо им успеха на пољу правне науке.

Употреба знака Црвеног Крста. — Главни Одбор Црвеног Крста на основу одредаба Женев. Конвенције умолио је Одељење за заштиту иностране својине и Министарство Правде да забрани употребу знака Црвеног Крста на радњама, артиклима и т. п. у трговачко спекулативне сврхе Само је Главни Одбор властан давати одобрење за употребу знака, па је с тога позвао све одборе и чланове Црвеног Крста у земљи да му пријаве све случајеве употребе знака без одобрења Главног Одбора Црвеног Крста за заштиту знака.

ОФИЦИРСКА ЧИТАОНИЦА приређује Другарско вече за своје чланове и пријатеље Читаоничине као и њихове породице на дан 19 тек. мца у суботу у хотелу „Српска Круна».

Почетак у 21 (9) часова.

Управа.

Одликован. — На последњој својој седници Главни Одбор Црвеног Крста одликовао је за добротворни рад у Црвеном Крсту поред осталих из целе земље и г. Јована Грипића, возовођу П. О, Ж. сребрном медаљом.

Концерат војне музике. — Војна м уџба сад гарнизона приређује концерат

на дан 20 новембра ове године у хотел »Српска Круна«.

Улазница од особе 10 дин.

Почетак у 6 и по сати у вече.

Стране вести

Уловљен огроман кит. — Прошлих дана рибари су довукли у луку Карачи на острову Рабу једног огромног кита, који тежи око 10.000 кг. Рибари приповедају да је њихова борба с китом трајала четири дана. Кад су били удаљени од луке за 15 миља, кит се је заплео у мрежу. Силним напорима да се ослободи морска неман у мало да није преврнула ни лађу. Рибари су се борили и дању и ноћу у тој борби кит их је одвукао на пучину десет миља. Тек кад је стигла помоћ, одвукли су кита у луку а возило је педесет рибара на неколико бродова. Требало је неких двадесет и борба је трајала неколико сати.

На стотине људи полази да види ову неман, која је још жива. Избацила је велику количину разних предмета и једну рибу од 5 кгр.

Индустријска изложба у Бугарској. — Савез бугарских индустријалаца заједно са бугарском трговачком комором и индустријским коморама поднео је министру трговине и индустрије меморандум у којем предлаже, да се приликом прославе педесетогодишњице бугарске самосталности отворе се идуће године велика индустријска изложба. — Министарство је према овоме предлогу изгледа позитивно сатновиште и предузело је неке мере.

Порез у Бесарабији. — Скупљање наплаћене порезе задаје много бриге министрима финансија, непријатно је пореским чиновницима а може бити сасвим фатално за сиромашно становништво. Кишињевске власти наредиле своји чиновницима да неплаћену порезу ишају покупити по сваку цену. Тако су од једног грађанина, који је доказивао да нема новаца и не може платити тражену суму — можда није хтео — власти одузеле и продале потпаљени самовар заједно са чајем

Гитански тунел у Њујорку. — У Америци се гради велики тунел, који ће спојити Њу-Јорк и Њу Жерсеј. Инжињери су инсталирали у њему идеалну вентилацију На једном крају тунела, постављен је вентилатор, који шаље унутра чисти ваздух а на другом је крају вентилатор, који вуче нечисти. За пробу се је у тунелу чинило да експлодирају бомбе с отровним гасом После једног минута у тунелу је био већ чист ваздух. Такође се је хотимично запалио један аутомобил пун бензина, али у цигла два минута вентилатори су угасили пожар. Све су ове пробе учињене јер ће кроз тунел пролазити на хиљаде аутомобила, па ће се спречити овако свако несрећа.

Москва враћа Пољској њезине историјске споменике. — Ових дана вратила се у Варшаву из Москве ревиндикациона пољска комисија, која је завршила рад око враћања пољских историјских споменика у Варшави, како је установљено у руском уговору о миру. Између осталог налазе се међу предметима који ће се вратити и нове збирке Јагелонских гобелина затим војни споменици и 53 литерарна, дела, већином из XVI столећа. Укупно Пољској ће се вратити новех 1.500 предмета од велике историјске вредности.

Неколико цифара у Москви. — Према последњем попису, Москва се простире на 21.500 ха површине. Укупно се у Москви налази 98 тргова и булевара и 16 паркова. Увече је место осветљено са 13.000 електричних и гасних лампи.

Да би Москва приликом свечане прославе 10 годишњице бољшевичке револуције добила што лепши и достојанственији изглед једне престонице — предузете су биле мере да се одстране сва напуштена деца са московских улица. Свуда је остао још на улицама веома мален број деце. У последње време у Дечјим домовима примљено је преко 2.000 напуштене деце.

Извоз зечјих кожа из Мађарске биће забрањен. — Мађарске творнице шешира обратиле су се сада на комплетну државну власт молбом да забрани извоз зечјих кожа из мађарске, који је до сада био слободан. У случају да се молби неће моћи удовољити из обзира према међународном уговору, то захтевају индустријалци да се један део кожа расподели конзументима за чврсто одређене максималне цене.

СПОРТ

Кратке вести.

„ЂУРАЂ СМЕДЕРЕВАЦ" (Смедерево) 8. о. м. играо је у Београду са »Југославијом« (резерва) и био потучен до ногу. 8:0 гласио је резултат. Београдска штампа изјасниза се веома неповољно о Ђурђу.

НОВАК ЂОРЂЕВИЋ, одличан играч ова. »Хајдука«, опоравио се знатно. после оне повреде са првенствене утакмице „Викторија« — „Хајдук«.

С. К. »СЛАВИЈА" пријавила се Н.Л.П. у за пријем у чланство. Премда неповољ одиграла је квалификациону утакмицу са Викторијом — Викторија је ту утакмицу решила у с ој корист. Резултат је 7:0

Л—ћ.

Испитани:

Г-ђа МИЛЕВА АПОСТОЛОВИЋ, учитељица и г. ДОБРИЦА Д. ЈАНИЋ, учитељ у Дубравици испитани 14 ов. м ца у Крагујевцу.

Венчања

У недељу 20 о. м. у 11 час. венчаће се у свечаној старој цркви наша деца:

МИЦА и ДРАГОМИР.

Пошто нарочитих позивница неће бити, то рођаци и пријатељи нека сматрају ово као позив.

Скуп сватова у нашим кућама: Таковска ул. 8 — Железничка ул. 18.

Ићи ће се колима.

Даница и Иван Стокић,
Лепосава и Светозар Марковић

БИОСКОП »ОРИЈЕНТ«

Још само данас по подне и увече приказује се најраскалашнији филм по данас

БИСЕР ПАРИЗА
ИЛИ
(LEBIJOU DE PARIS)

Драма у 6 чинова по роману Реца Хенса. У главној улози Лили Дамита.

Долази! »СИРОЧЕ« Долази!

Огласи

О МОЈОЈ СЛАВИ
Св. Аранђела Михаила
не могу примати уобичајене посете због слабости у кући.

1—2 Михаило Лазаревић, трговац.

Јован Поповић, учитељ у пензији —
НЕ МОЖЕ ПРИМАТИ ПОСЕТЕ
О својој слави
Св. Аранђела Михаила
ЗБОГ СВОЈЕ БОЛЕСТИ.

Св. Аранђела

славићу у својој кући. Позивам колеге и пријатеље да ме посете.

Петар Павловић
ресторатер

Соколска ул. број 2.
код П. О. Ж. Станице. 1—2

МАЊИ СТАН За издавање. Душанова улица број 8. у дворишту.

ИМАМ ГЉИВЕ ИЛИ ПЕЧУРКЕ

ЗА КУРЧИЈЕ, бојадисање од два кгр. па на више, може се добити код мене пречанска гљива по ПЕТ БАНКЕ комад.

Моја адреса:

СТЕВАН БИРОВ
Железничка улица
Рума — (Срем).

ЈЕФТИНИЈЕ НЕГО ИА ГДЕ!
ОВЛАШЋЕНО
Електро-Техничко Предузеће
Владимира Трудића
— Краљева ул. бр. 23. —

Врши сво електрично инсталадање најсолидније и са солидном ценом. Има леп избор Лустера и Шешира. Солидан електро-материјал. Који сами инсталирају нарочити попуст, инсталатери имају процената.

Препоручује дел избор ГРАМОФОНА од дин. 285 па на више, увек нових плоча.

1 6

Извештавам п. грађанство и околину да сам отворио
СТОВАРИШТЕ
СОБНОГ НАМЕШТАЈА
и да ћу исти давати испод сваке конкуренције.

С поштовањем
Ђура Живојиновић
СТОЛАР код ОСТРОВЦА.

Млавској Штедионици
— ПЕТРОВАЦ —
потребан је:
Млађи банкарски чиновник

који већ има праксу и да по могућству зна који страни језик.

Понуде са документима и условима слати Штедионици до 20. новембра тек. год Ступање на дужност одмах по избору.

4—5.

ОГЛАС

Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 27 новембра текуће године, у 10 часова пре подне у њиз пред ресторатијом овд. своје железничке станице изложене продаји путем јавне усмене лицитације (30) тридесет комада буради правих од машинског зејтина, а која су добро очувана.

Услови о овој лицитацији могу се видети сваког дана у канцеларији Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице од 8—12 и од 2—5 часова.

Из канцеларије Дирекције Обласне Железнице, 10 новембра 1927 год. Бр. 3576. у Пожаревцу.

ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА

БОШКА П. НОВАКОВИЋА

ПРЕСЕЉЕНА је до књижаре Браће Пандуровића.

Извршује инсталације електричног осветлења по најповољнијим условима. Велики избор лустера асталских лампи као и осталог инсталатерског материјала.

Од 1-ог новембра ове 1927 год. отпочео сам сталну

АДВОКАТСКУ ПРАКСУ

код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у мојој кући Краљева улица бр. 48.

4—10 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

ПРОДАЈЕМ

ДВЕ ВРШАЋЕ ГАРНИТУРЕ од 4 коња
ЈЕДАН ТРАКТОР „Фордсон»

Воја Гајић
— Мали Воја —

10—10

Извлачење срећака V. кл. 14 кола почело је 7 овог месеца

Доплатне срећке имам у свима поделама за продају.

Замену извучених срећака и исплату вршим по правременим листама без награде без разлике где је срећка купљена

Драг. Б. Костић
продавац срећака.

2—6

ВИНО на мање и више за продају има

3— Даринка Белосавићка

У БРАНИЧЕВСКОЈ УЛИЦИ

ДВА СТАНА за издавање врло подесна и то један са 4 собе предсобље, кујна и подрум.

ДРУГИ СТАН са две собе, предсобљем, кујном и шупом.

Оба стана издају се уједно. За цену обратити се у овд. стоваришту И. Бајлони в Синови. 3—3

МАГАЦИН до саме жатне пијаце и окружне станице у коме стаје 50 вагона зрнасте хране и који је везан и другом са другом окружне железнице — издаје се одмах под закуп. За услове обратити се уреднишгву. 4—5

ИЗДАЈЕ СЕ реновиран и здрав СТАН ЗА МАЊУ ПОРОДИЦУ у Св. Савској улици број 19.

НОВО НОВО НОВО

Створена бакалска трговина

РАДИСАВА Ж. ОГЊАНОВИЋА — СМЕДЕРЕВЦА —

Част ми је учтиво известити поштовано грађанство Града Пожаревца, и околину, да сам после дуго-годишњег рада са мануфактурном робом, исту бранжу напустио, и ОТВОРИО БАКАЛСКУ ТРГОВИНУ у улици Дечанској број 15 на главном путу за рудник: Тарановачки, Кленовничка и Костолачки. Како сам исту трговину сортарао свежом робом бакалском, а и услед мањих режијских трошкова то сам у могућности СВУ РОБУ ЗНАТНО ЈЕФТИНИЈЕ ПРОДАВАТИ него што се може добити у центру варопи.

Молим поштовано грађанство, пошто су сада наступили СЛАВСКИ ДАНИ да ме изволе посетити и о истанитости се уверс.

Новембра 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем
РАДИСАВ Ж. ОГЊАНОВИЋ
— Смедеревац. —

2—3

ЗУБНИ АТЕЉЕ

и

ТЕХНИЧКИ ЛАБАРАТОРИЈУМ

АНЕ ЈОРДАНОВЕ

пожаревац

Синђелићева улица број 10.

Ординира заједно са Г. ЂОРЂЕМ ПЕТРОВИЋЕМ

Свакога дана од 8—12 и од 2—6

Врши лечење, пломбирање и вађење зуба без бола.

Перфектан специјалиста за намештање вештачких зуба у каучуку, злату и платини.

Гарантује за савестан рад од најбољег материјала.

Цене солидне.

Преглед бесплатан. 2

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предсобље, кујна, шпајз, засебан велики таван, засебан велики подрум, ветерница, електрично осветљење, простране баште. — Издаје

7 ТРИША КАЦЛЕРОВИЋ, адвокат.

ВИНО

одличног квалитета из мог винограда ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић
штампар.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 92 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 20. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармоч... од речи 0.50 дин. на цицеро од речи 1.00 дин. за прилоглаво од речи на гарманда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23. | ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ | ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЖЕНСКО ПРАВО ГЛАСА

Има већ неколико месеци како се у нашој јавности говори о „Женској Странци“ У Народној Скупштини 28. октобра о. г. прочитана је и петиција те организације. И ми не можемо да пропустимо ту прилику и да не заузмемо најенергичнији став против свих оних заблуђених људи, који у овом покрету наших и јаки, жена и сестара гледају смањивање човековог права и престижа, бацајући нека проклетства на жене, и заузимајући према оснивачицама исте организације један ружан и подсмешљив став.

Велики су политички слепци и закржљавели интелектуалци сви они који овакво држање, према овом покрету, заузимају; па ма се међу њима налазио и наш колега Г. Лазаревић Његова нам је личност индиферентна и непозната, али нам није индифе... тно оно што исти господин ре... Јер његова акција обесхрабрује ...туту да на том мучноме и трновитом ...тичистрају, маршујући крајњем је... једном циљу: политичкој и пр... накости човека и жене. ...с мушкоких умних радника да не ...заједној сестрама у помоћ у њихов... а народној борби за женско право г... срнја на чито кад се тиче овакви... био овај њих слабачке, као што ... да су сви Г. Лазаревића.

Не заборавимо је... незадовољ... прогреси проузрокова... тварн. Али ством постојећих ста... стани марш прогрес сматран као н... у његовога човечанства ка побољ... среће не живота и повећању ... их времена. датира пре него ли мо... ређује се, Тек у модерној епоси ... прогресе. у људској савести, ...ални про-

Кант је казао, да ... прогреса и грес извор своју пр... остварење да ћемо само њиме по... ати учвршћеног друштва које ... ћено да правичности ...

Комит опет тврди, да је закон интелектуалног прогреса једина осовина око које се окреће и развија целокупан људски живот.

Е па да метемо руку на срце, и да се упитамо, дали је на томе путу ...све прогреса жена имала исте усл... заразвијања као и човек и зашто је ...имаставе? Није их имала. А није ... Отуда ла услед себичности човеке... да да је долази као последица забл... жена инферорнија од...ње век жене

Али, двадесети ...најести и девет-исто као што ...били векови „Права најести не...двадесетом веку поставља Човека“...м од највеће важности по се...ство и цивилизације. А то је чове... жене да се у политичкој и тељалној једнакости најлепшем са ...еком. Од тог доба ми ...маршујемо ...ној од највећих трансформација социјалних. Исто толико великој као што је био пад Римске Империје.

Ако непристрасно испитамо садање стање цивилизованог света ми ћемо лако констатовати његове празнине. — Полагање су многе наде у парламентаризам, који је замењено аутократизам. Па ипак будућност посматрамо са страхом и зебњом. Ништа нас не може задовољити ни на парламентаризам још мање него друге институције.

У његовом функционисању постоји једна ненормалност. А то је осуство битног елемента, елемента женског. Исто онако, као што нам је потребно при стварању људског бића, заједнички напор оба секса, исто нам то треба у социјалном и политичком животу народа.

Искључиво човечији режим показао се је на делу. Ако још није сасвим банкротирао, претрпео је осетне поразе. Још увек бесне крвопролића, у виду социјалних и политичко — економских ратова. А о међународном праву и међународном моралу и да не говоримо. На свима пољима је врло мало учињено. А то је зато што жена не сарађује са човеком.

Она не само што не сарађује већ јој је ускраћено и право гласа. Жена је такође искључена из контроле закона. Одлучује се за њу, а наречито противње, а увек без ње, као да је она малолетно или слабоумно створење.

Ако добро проступирамо разне фазе женске еволуције т. ј. феминизма, доћићемо до следећих констатација: У току векова, жена је имала да води љуту борбу са себичним и јачим од ње човеком.

Он је исту сматрао, у почетку, као домаћу животињу, затим као обичног роба или слушкињу. На крају осамнајестог века жена је сматрана за малолетника. До луше, у том добу почиње да бива нежно вољена, али и увређљиво запостављена и презирана. Тек пошто је прохујао још један век ми је сусрећемо пунолетну, и по својим зрелим мислима, и по својим отрпелим мукама.

У том вековном двобоју са човеком за своја права и своје достојанство, жена је полако али сигурно заузимала све више и више терена на политичком фамилијарном и социјалном пољу. И данас је видимо не само пунолетну него и потпуно зрелу. И оно што она тражи: апсолутну социјалну и политичку једнакост са човеком, потпуно је умесно, сасвим природно и пуно логично. Друкше не може да буде. Те не треба да нас буни, нити пак да нам тобож вређа достојанство човека.

Па зар наше добре мајке, лепе супруге и наше лепе сестре нису довољно патиле и понижавање у току неједнаке вечите борбе са примитивним суровим и некултурним човеком. Читаво море суза просуле су њихове лепе очи у току векова, и стрпљиво ... резигнирано очекивале то ново ... ЗА-двадесетог века, када ће прин... „Велике Француске Револуције ... њима да донесу слободу. Па зар ... то није доста? Па шта би о... потребно ... слабачких још тражили? Да чека ...ло чекар ...тика Дакле да чекају? И зато жало узро... да се у овом модерном добу и буну

јекакве интелектуалне олупине које пиљачки насрћу на женски покрет. Ако их и даље цвелимо и понижавамо значи да нисмо још цивилизовани. И да смо полукултурна гомила. Јер мере цивилизације једнога народа нису по степенима слободе које њихове жене уживају. Наше жене немају право гласа, а ипак у никаквим законодавством заштићене као жене у Француској, у борби са човеком. Према томе, не треба да нам је право кад се каже да ми још нисмо довољно цивилизовани ни довољно културни јер не разумемо жене и њихове аспирације.

Зар жене могу да буду доктори, апотекари, адвокати, професори, трговци и разни мајстори, а не могу да гласају? Погледајмо само наше дивне сељанке како ору и копају и како учествују у свима формама у народној привреди. Па кад свако куражно иде све те дужности са човеком зашто не би делиле и власт? Убеђени смо да би у Нар. Скупштину слале боље и одабранције посланике и да би исте квалитативно одскочиле.

Политичко изједначење жене са човеком донело би свакако још друге благодети: Депопулизација, алкохизам, криминалност, проституција и растурање државне имовине противу којих се боримо годинама без успеха, свакако да ће се смањити, пре него што сасвим не нестану.

Под политичким утицајем мајки жена и сестара које ће бдети над животом и здрављем својих синова, мужева и браће, нестаће пустиња рата нестаће.

Смањивање наоружања, као и коначно разоружање неће бити остварено без учешћа свију жена. Политичко гласање супруга и мајки сачуваће се и преко граница, и донеће нас, много пре него што се надамо, златном сну, а то је светском миру.

13. XI-1927.

Гочанац

Живојин Ст. Раниовић

Дипломирао Политичке Школе у Паризу
Дописник Париског Светског Прегледа.

Г. НИКОЛА ПАШИЋ

„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР"

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

2

— Наставак —

У једној периоди нашега марша ка уједињењу, г. Никола Пашић употребио је исто правило. Он је врло лепо схватио, такође, да ће политика савеза и споразума свакако проузроковати европски рат, и да у том бурном сукобу рата, Србија мора, хтела не хтела да игра једну улогу. Г. Пашић ништа више могао боље да учини него да заплови са нашим бродићем од 1912. год. по трагу руско-француског савеза, тако, да је српска сила постала, посредно сила једне велике савезница (Русије и Француске) на Балкану. Тако су се и његова дипломатска предвиђања тако остварила. И он је на Париском Конгресу 1918. год. исто као и Кавур 1856. год. разговарао, за зеленим столом, раван с равним са представницима великих сила.

III.

Наш марш ка уједињењу постаје убрзан од 1903. год. Те године се дешава повратак у Србију Династије Карађорђевића, која ће следити искључиво народну политику, однекуд, као последица, укрштање интереса руских и аустриских на Балкану, док су пре тога обадве политике ишле скоро паралелно. У истом времену када и врши такође и промена заштитничког штићеника. Србија се баца одлучно у наручје своје сестре Русије, која своју дефинитивно Мајци браћа по крви Турцима и хабзбурш династију. Тако се остварише прва... народној посао... вова."

Истоветност бугарских и аустриских интереса манифестује се противу нас 1908. год. Бугарска проглашује своју независност, а Аустрија присваја наше покрајине Босну и Херцеговину (Анексије). „Још једна манифестација њиховог споразума противу нас, дешава се на конференцији у Лондону 1912. г, где Бугари подмукло јатакују против својих савезника одричући њихов рођени потпис који су ставили у уговор о балканском савезу. Др. Данев беше, у тој прилици, најдостојнији представник своје татарско-бугарскерасе, и не стиђаше се баш ни мало, да помогне пројект Аустрије, стављајући Албанију под протекторат германски. Јер тобожња политичка независност Албаније ништа друго није била него политичко туторство Аустрије и Немачке. Тиме нам затворише врата ка Јадранском Мору и отворише за њих једну германску под-филијалу, постављајући правца Вида на албанско тло. Пројекат албанске независности се окреће искључиво против нас, те беше узрок другом балканском рату где у двобоју бојних снага, на обалама Брегалнице, наше трупе побеђиваше Бугаре 1913. год.

Долазак Династије Карађорђевића у Србију 1903. год; проузрокује важније политичке последице, не само са српског гледишта него и са међународног. Без тог догађаја, пројекат „Мител Европа» био би лако остварен, и немачка диктатура у Европи свршена ствар. Француска и Италија као и цело балканско полуострво постале би биле свакако вазали Германских Великих Сила.

Дакле, Династија Карађорђевића је једина од балканског порекла, која истински и искрено служи интересима своје земље и Полуострву. Од доласка Петра Великог у Србију германско продирање у правцу Истока (Der Drang nach Osten) је на пречак заустављено.

Две политике, германска и словенска, до тог догађаја такорећи паралелне, укрштају се од тог момента. То је био предзнак да ће се огромне снаге двају раса у међусобној борби ускоро сукобити. Већ 1908 год. у мало што се нису сусреле, приликом анексије Босне и Херцеговине. Из тога сукоба, који је био само дипломатски, словенски свет излази очигледно понижен, али остаје спремна да подигне провокаторски бачену рукавицу од Немаца, првом приликом. Да би избегао на нас економски угуше г. Н. Пашић саветовао Русима изградњу железнице Дунав—Јадранско Море. И г. Извољски се убрзо, заиста појави се истим пројектом на шаховској дипломатској табли. У том времену Италија помаже остварење тог пројекта али Гроф Бертхолд назади из цепа такође свој пројекат: грађење пруга Ужиц—Митровица—Солун, преко Ново-Пазарског Санџака, који је био резервисан за германско продирање на Балкану још на Берлинском Конгресу. То беше резултат политике славног гвозденог канцелара Бизмарка. Показујући Аустрији пут Балкана и осигуравајући продирање ходником Ново-Пазарског Санџака, он јој показао нове хоризонте, како би је тиме утешио што је истерао из Немачке Конфедерације после битке на Кениггрецу 1866. г. Од тога момента ми маршујемо крупним корацима ка светској катастрофи. Јер се кобајаносвско-француски интереси сукобљавају са германским на свима...

— Наставиће се —

Вести

Пуштен испод суђења. — Тасић, писар ср. голубачког, који утају од 40 дин. месеца у притвору за истражног суд. јанара, решењем грађ. тресу као невин пуштен је на пре- прив.

Ево живог примера како ситни људи жалосног примера у притвору за ... и чиновници леже не одговарају на 40 динара; а велики ... за милионе!!

Предлог за измену меничног закона. — Извршени одбора, који је у плену је већ конституисање не изабран за проучавању Народне Скупштине министра правосуђа законског предлога закона. За председника о измени меничног одбора, за потпредседника изабран је г. Тимо- Пушењак, а за секретара г. Владимир Јовић. ...тара г. Марко Петро-

Пензије лекарским породицама. — Државни Савет породицама оних који је решио да се услед епидемије у ...екара, који умру вршењу своје дужности призна пензија у висини најбоље основне плате, коју би ти лекари ...ли положајне плате, вршили пуне године ...е службе.

Спроведени Суду. — Душан Живојиновић, и остали бив. чланови општ. пожаревачке спроведени су од стране вредног судије Суду и оптужени за 18 дела. До закључка листа суд није донео одлуку.

Пељцовање противу богиња и шприцање противу шарлаха. — У општинској амбуланти врши се пељцовање противу богиња сваке недеље од 8—12 часова. Ово је пељцовање обавезно за грађанство оба пола без обзира на године старости, и бесплатно.

Пошто се у нашој вароши појавио један случај великих богиња то се грађанству стреше нажња да ово пељцовање не избегава већ да се пељцује и пељцовање преноручи својој окодани и онима који о томе нису обавештени.

Пељцовање — шприцање противу шарлаха врши се свакодневно од 9—12 часова што је необавезано али преноручиво као предохране противу шарлаха. Пељцовати се могу сва деца изнад 1 године. Ово се шприцовање врши Коксином — серумом — нашег Државног Централног Хигијенског Завода, оним истим који је сада у употреби у Београду, Загребу, Скопљу, Нишу и т. д., те према томе опробан је и да није практичан не би ни био у употреби.

Давно жељени филм **„Сироче"** по дивном роману кога је Политика донела, приспео је и даваће се у недељу и понедељак на Св. Аранђела.

Овако једно величанствено дело није се скоро видело на платну, зато нека нико не пропусти ову прилику да види и ужива у савршеној и очаравајућој игри најбољих глумаца.

I део 6 чинова са предигром дужина 4000 мет.

Веридба. — Танасије, унук нашег пријатеља Милана Величковића, обласног посланика верио се са Бранисављом ћерком Вожидара Аврамовића економа из Дрмна.

Наша честитања.

Концерат. — Војна Музика Гарнизона Пожаревачког, приређује вечерас концерат у хотелу „Српска Круна."

Почетак у 6 и по часова.

Улазна цена 10 дин. од особе.

Стране вести

50 динара за лек против рака — Један Американац одредио је две награде по 50.00 долара онима који пронађе узроке, превентивна средства и лек противу рака.

Одређујући ту награду, он је напоменуо да не мора она припасти само лекарима и другим лицима, која по својој професији имају везе са медицином.

Лек противу рака предмет је неуморног истраживања свију научника лекара. Страшна болест пустоши у целом свету, и сви научници посветили су се студијама да би победили ту болест.

Опат Пјерло учинио је један велики корак у питању наслеђа рака, правећи опите на мишевима. Обољења од рака проучавао је на мишевима доктор Вине, и професор Кенк.

Многи лекари чине разне опите у својим лабораторијумима и можда ће се једног дана пронаћи лек који ће спасти човечанство.

Индустрија шећера у Грчкој. — Једна група грчких капиталиста обратила се на министарство пољопривреде са молбом да им дозволи подизање нове шећерне творнице у Грчкој. У ову сврху основаће се друштво са капиталом од 500.000 енглеских фунти стерлинга.

Опадање незапослених у Чехословачкој. Према извештајима чехословачког министра социјалне политике број незапослених у Чехословачкој крајем септембра био је 37.634 (у августу 40.863). Број особа које добијају помоћ од професионалних организација крајем септембра беше 9.609 (крајем августа 10,032.

Улица број 42 у Њујорку. — Ко прође улицом Њујорка, остаће запрепашћен под огромном масом аутомобила. Рачуна се, да улицом број 42 прође дневно 40 000 аутомобила. Интересантни су статистички подаци о развитку аутомобилизма у Америци. На читавом свету, рачуна се, има 24,580.200 аутомобила. Од тога отпада на саме Сједињене Државе 19,954.300 дакле 77% од читавог светског аутомобилистичког парка. После Сједињених Држава, у којима долази 1 аутомобил на 6 особа, најразвијенији је аутомобилизам у Енглеској са 815.900 аутомобила (58 особа на ауто), затим Француска са 735 000 (53 особе на 1 ауто), Немачка са 323.000 (193 особе на 1 ауто), Италија са 114.790 (346 особа на 1 ауто).

Сједињене Државе произвеле су године 1899. 3.700 аутомобила, а већ године 1910, преко 181.000. Године 1917. тај број се повисио на 1,740.800. Године 918. пао је број на 926,400. да године 1919. достигне претратну продукцију. Год. 1926. продукција је порасла на фантастичну цифру од 4,810 000 аутомобила.

ФЕЉТОН

Стев. С. Матијевић

ПАД ПРЕШЕВА

7. октобра 1915. год.

Све што је могло и што службом није било везано за Прешево, отишло је.

Остао је Командант окружне команде, два официра, поштар, српски начелник и ја.

Војске није било. Десетак жандарма и ми, сачињавали смо посаду варошице.

Општа узрујаност и зебња...

Куманово је пало. Топовски се пуцњи више не чују, битка је свршена, наравно на нашу штету.

Прешево је пуно арнаута. Сељани су из околних села да виде ситуацију и чују новости.- Није се од њих могло проћи улицама.

Посматрао сам их. Жеља је била да по изгледом продрем у њихове душе, и њихове мисли, мање бејаху весели и водили међусобно, живе разговоре, а старији бејаху сталво дубоко замишљени.

Наша је власт престала. Нико није хтео да слуша наређења која смо издавали, те сам се осећао туђинцем у месту где сам до јуче заповедао.

Под утисцима таквог осећања сређивао сам рукописе и хартије на своме писаћем столу у српској канцеларији. Било је много ствари које је требало уништити, те удубљен у овај жалосни посао нисам приметио да се канцеларијска врата отворила и на њима појавио Есад ага, трговац и прват арнаута у срезу.

— Добар дан господине! — поздрави он салутирајући.

— Ја кућах неколико пута у врата, али не добих одговора, а жандари ми рече да си овде. —

— Е, пичета, Есад ага, — одговорих збуњен. — добро дошао, седи, које ми добро носиш? —

— Тхе, онако, наратих. — рече и седе на столицу уз мој писаћи сто.

— Дошао сам да с тобом разговарам. Ваљда је да се растанемо. Био сам под г. начелника, па рекох, да свратим и код тебе. Знам како је живели смо овде подуже делили добро у зло? а ја ду ом, није ми ништа криво учињено од твоје стране.

Ето, ви идете, Бугари долазе. За нас Арнауте ситуација је иста, па, може бити — гора. Навикли смо на све, сада треба да се навикнемо и на њих. Ви сте, као људи, били добри, они су познати као врло хрђави. Ја нас ће бити и горе и теже, али кисмет му је. Алах је велики... Ви ћете се опет вратити. Жао ми је што си послао жену и децу да се потуцају и муче. Погрешио си, ја би и њих чувао као своје. Казао сам и г. начелн ку па и теби то кажем: Бугари ће ноћас да уђу. Пођите преко Карадака, за Гњилане. Немојте се бојати напада од Арнаута, ја сам наредио шта треба.

Хајд остај ми здрав! Ако Бог да опет ћемо се видети. —

Он пружи руку коју срдачно прихватих и оде.

Нешто доцније, дође у моју канцеларију начелник српски и саопшти да је све спремљено за покрет. Од поште, кретоше кола са касом и осталим материјалом у пратњи четворице жандарма, Командант бледе и напуштен од поспавања и брига прича: како се из Куманове поште јавио бугарски официр телефоном и да је грдио и псовао све што је српско.

Ми појахасмо коње. На крају, пред улаз у варошицу, зачу се прасак пушака. Неко викну:

— Улази бугарска коњица! —

Кренусмо. Арнаути, који бејаху закрчили улицу којом нам је требало проћи пут Гњилане, као под команду, склонише се, направивше довољан пролаз и, салутирајући поздравише последњи пут Српску власт.

У пролазу, опазих Асан-агу газду куће у којој сам становао. Био је дубоко замишљен желео сам му рећи здрав, али он не подиже главу, свакако да је хтео да избегне последњи поздрав

Горе, на висинама, под Кораџаком, застао сам за тренутак и бацио један дуг поглед на Прешево у коме бејаху Арнаути и Бугари а више нас читав облак прана које су тужно грактале.

10-X-1915.

Прилепница.

ВЕРИДБЕ

Г-ђа **Радмила Живковићева (Белкићева)**, унука Радивоја Белкића из Кучева и г. **Јеврем Ђорђевић**, трг. из Раброва — верени.

Венчања

У Неготину 20 ов. мес. венчаће се у 3 часа по подне у Београдској синагоги **ДР. ДАВИД ТАЈТАЦАК** син г-ђе Жанке и Израила Тајтацака трг. из Београда са г-ђом **САРИНОМ**, ћерком г-ђе Ане и Мике Алфандари, бив. трг. из Пожаревца.

Честитање у »Палас Хотелу«. Адреса за телеграме: Тајтацак — Алфандари, „Палас Хотел" Београд.

Пошто нарочитих позивница неће бити, умољавају се пријатељи и познаници да ово сматрају као позив.

Госпођа **НАТАЛИЈА**, удова Драгољуба Вељковића бив. адвоката јавља својим пријатељима и познаницима, да ће се њена кћи **НАДЕЖДА** венчати са госп. **СТЕВАНОМ МИОДРАГОВИЋЕМ** 27 ов. м. у 11 сати пре подне у овд. саборној цркви.

Честитања у цркви.

ДР. НАДЕЖДА НЕЛКИЋ зубни лекар и *ДР. РАДИВОЈЕ ИЛИЋ* лекар венчани 17 ов. мес. у Београду.

Огласи

О МОЈОЈ СЛАВИ

СВ. АРХАНГЕЛУ МИХАИЛУ

не могу примати посете због слабости у кући

Стамета — Станоје Миловановић кафеџија.

О СВОЈОЈ СЛАВИ

СВ. АРХАНЂЕЛУ МИХАИЛУ

ове год. нећу примати уобичајене посете због жалости у дому.

Милан Николовић, учитељ.

СЛАВИМ

СВ. АРАНЂЕЛА

дв. МИЛУТИН ОБРАДОВИЋ.

Јован Поповић, учитељ у пензији — НЕ МОЖЕ ПРИМАТИ ПОСЕТЕ

О својој слави

Св. Аранђела Михаила

ЗБОГ СВОЈЕ БОЛЕСТИ.

Св. Аранђела

славићу у својој кући. Позивам колеге и пријатеље да ме посете.

Петар Павловић
ресторатер

Соротска ул. број 2.
код П. О. Ж. Станице. 2—2

О МОЈОЈ СЛАВИ

Св. Аранђела Михаила

не могу примати уобичајене посете због слабости у кући.

2—2 Михаило Лазаревић, трговац.

Вино за свечаре

бело, прво и правено, ново, бистро, јако без киселани ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а кафеџијама нарочите цене.

1—10 Миливоје Ж. Антић.

НА ПРОДАЈУ. Произвео сам већу количину наврло добрих здравих, добро сраслих ОЖИЉЕНИХ КАЛЕМОВА од најбољих познатих винових као и осталоке сорте ЛОЗЕ на најбољијим на американским подлогама.

МАТЕЈА М. ЗДРАВКОВИЋ
из Орловца Пожаревачке
1—2 своном на свом имању.

КУЋУ у Кнегињиновој улици 9. и ВИНОГРАД више »Тулбе.« Без терета. Продаје из слободне руке

1—3 Милан П. Антић

Дајем часове из трговачког КЊИГОВОДСТВА и КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ за шест месеца успех загарантован за самостално вођење малих књиговодстава. Сем тога закључујем годишње рачуне (билансе), организујем и реорганизујем књиговодства колективних фирма.

Хонорар умерен.

20-XI-1927 год.
Пожаревац.

АНТЕ ЧЕХИЋ,
књиговођа Окр. Савеза З З

Стан: Браничевска 12.

СТАН СА 4 ОДЕЉЕЊА ШУПОМ и осталим припадностима издајем под кирију.

Као и једну КАСУ № 1 продајем.

Упитати. Божу Николовића

ИЗВЕШТАВАМ П. ГРАЂАНСТВО

Пошто ми је приспео давно наручени материјал ЗА АЛВУ, да ћу у мојој ново-отвореној радњи од 20. ов. мес. почети поред ДОБРИХ ПОСЛАСТИЦА израђивати све врсте АЛВЕ ЋЕТЕН, ФИЛОВАНА СА ЧОКОЛАДОМ, ЧОКОЛАД АЛВУ, БЕЛУ СА ОРАЈИМА, БАКЛАВУ, СУЏУК и т. д.

Ујецно скрећем пажњу светерима да се у мојој радњи у свако доба може добити за СЛАВЕ СВЕ ВРСТЕ СИТНИХ КОЛАЧА за послуживање са којима ће свако бити потпуно задовољан.

ЗА ПОСЕТУ МОЛИ

Светомир Прљић
посластичар.

ПОЖАРЕВАЦ

НА ЗНАЊЕ

ПОРЕД ДОСАДАЊЕ СВОЈЕ

БЕРБЕРСКО-ФРИЗЕРСКЕ РАДЊЕ

ПРОШИРИО САМ НА МОДЕРНОЈ ОСНОВИ И

ДАМЕН ФРИЗЕРСКИ САЛОН

У КОМЕ ЋУ ВРШИТИ НАРОЧИТО ШИПИЊЕ ЗА ОНДУЛАЦИЈУ И ОНДУЛИРАЊЕ КАО И: ПРАЊЕ И СУШЕЊЕ КОСЕ, МАНИКИРАЊЕ И ПЕДИКИР. ЊЕ.

Радњу располаже са најусавршенијим справама за рад тако да ћу мојим радом у опште задовољити поштоване муштерије.

С ПОШТОВАЊЕМ

МИТА МИЈАТОВИЋ, БЕРБЕРИН

ПРЕКО ПУТА „ГРАНД ХОТЕЛА“ У ПОЖАРЕВЦУ.

НОВО НОВО НОВО

Отворена бакалска трговина

РАДИСАВА Ж. ОГЊАНОВИЋА — СМЕДЕРЕВЦА —

Част ми је учтиво известити поштовано грађанство Града Пожаревца, и околину, да сам после дуго-годишњег рада са мануфактурном робом, исту бранжу напустио, и ОТВОРИО БАКАЛСКУ ТРГОВИНУ у улици Дечанској број 15 на главном путу за руднике: Ћириковачки, Кленовнички и Костолачки. Како сам исту трговину сортирао свежом робом бакалском, а и услед малих режијских трошкова то сам у могућности СВУ РОБУ ЗНАТНО ЈЕФТИНИЈЕ ПРОДАВАТИ него што се може добити у центру вароши.

Молим поштовано грађанство, пошто су сада наступили СЛАВСКИ ДАНИ да ме изволе посетити и о истинитости се увере.

Новембра 1927 год.
Пожаревац.

С поштовањем
РАДИСАВ Ж. ОГЊАНОВИЋ
— Смедеревац. —

3—3

Извлачење срећака V. кл. 14 кола почело је 7 овог месеца

Доплатне срећке имам у свима поделама за продају.

Замену извучених срећака и исплату врши по приспелим листама без награде без разлике где је срећка купљена

Драг. Б. Костић
3—6 продавац срећака.

МАЊИ СТАН За издавање. Душанова улица број 8. у дворишту.

ОГЛАС

Дирекција Пожаревачке Обласне Железнице на дан 27 новембра текуће године, у 10 часова пре подне у или пред ресторацијом ове. своје железничке станице излаже продаји путем јавне усмене лицитације (30) тридесет комада буради правних од машинског зејтана, а која су добро очувана.

Услови о овој лицитацији могу се видети сваког дана у канцеларији Дирекције Пожаревачке Обласне Железнице од 8—12 и од 2—5 часова.

Из канцеларије Дирекције Обласне Железнице, 10 новембра 1927 год. Бр. 3576. у Пожаревцу.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 93 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 24. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

СРПЧАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·50 дин. за прилослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе плаћамо по новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

KVO WADIS

Жена на земљи да буде цвет који ће човек узабрати. Св. Писмо.

Пробудите жену у жени да створи човека. Сваки је грех наслеђен у жени; а свака врлина њу крунише „Благо мајци која га роди“!... Ма какав бол био телесни или душевни упућен је за одакшање: „Мајко моја!...“ Чувени енглески спасатељ Смајс вели: жени је на земљи једино блаженство да љуби, а једина срећа да буде љубљена. — Кућа без жене, дан је без светлости; ноћ без звезда. — Нема јада што га небеска убламила жена. — Жена је каприц, да поправи најгорег човека, а да упропасти најбољег човека. И најсиромашнији кров може да буде дом среће и благодети, ако у њему борави вредна и честита жена. — Од добре жене нема већег добра а од зле већег зла. — Француски романсијер Балзак вели: Жене су ово што је најбоље у човечанству. У Соломоновим књигама стоји на једном месту. „пас питајте жене, па сте васпитали и људе.»

Кад нас патње у животу истроше и немилосрдно сурвају, снагу нам униште, — тада је жена анђео хранилац да нас прихвати. Рај се земаљски може на цео распростреги бели свет кад је у близини жена, вели Лутер

Женски покрет, хоће све сада да измени. Амбиција извесних жена хоће да од себе златоткана штофа направи крпару, на коју се не употребљива као домаћи украс већ се мење на под, да је свачија прљавштина гази.... не тако!.., Амбиција тражи равноправност у томе, зато је покренута женска странка, да се задобије право гласа и гласа за парламенат а тиме да се дође и до посланичког мандата. То су њене жеље и није рђаво... Али у какав парламет?! — Зар за такав сиров и суров где се прети ватиканама и револверским метцима... Не још тамо... Рано је! — Жену је природа за сасвим другу сврху створила; много лепшу и узвишенију: да рађа, неју гаји, да их васпитава и да јој свако дете буде човек, а не да га гурне у људе и, кад од слово „Љ“ одцепиве репић, па остане »Л», онда шта се чита?!.. Нажалост, целокупно стање броја ла- је само четири човека, а од броја 5 па све даље броје се људи. — Које најпаметније позват да рађа једног по једног човека и преко броја пет па даље; ко други него жена! — Кад жена створи истинског човека онако како га створи Богомајка, Јевросима Краљевића Марка и друге класичне жене у историји забележене, — онда, тај човек сам, неће допустити да његова мајка буде унижена и не поштована. Њу ће благодарни син поћети до највећег величанства и напра вити је непрекосновеном; ко се усуди да њу безразложно увреди и оскрнави, — том ће бити ударен жиг, и да тако обележен служи као ругло целом друштву: презрен, биће принуђен да заврши као Јуда Искариот што је издео Спаситеља. Због амбиције и таште славе покретачи женског питања хоће да увуку у наш темпераментни Парламент нашу још необр ђену жену, ма пол коју цену на ма дошло и до решетања „светих непара“ из којих брижни живот човечији... А од публикофа било би чуда и покора!! — Зашто ипак велим по хиљаду пута, не тамо; јер је још прерано! — Ну најзад, борба за женско право није од јуче ранијег је датума; и решење његово зависиће од култа и начина његовог сазревања. — А сад до његовог коначног решавања, да бацимо један летимичан поглед на разна мишљења људи који га прате од почетка до данас — О покрету жена један анонимни писац описује какво ће најзад стање бити. Он овакву управу замишља код жена; јер ове неће стати на једнаку тачку — политичког права гласа у изједначењу са 20 веком — већ да загосподаре у држави. — Влада же- на зваће се Гинеократија, у њој ће неосиорно бити примерног реда него што је било код мушких. Државом ће владати јака дисциплина, јер же- на је неумољива кад треба да сачува моћ своје „папуче“. Једна Енглескиња на једном феминистичкоме збору вели: „У новом друштву мушки рад биће сведен само за биолошке потребе. Они ће постати робови жена. Писац хоће да предочи раније људима, куд срљају кад и бове принципе брака, готови су да усвоје слободну љубав. Јер треба знати: да се је жена полчинила човеку у оно доба кад је човек био у борби противу сурове природе и других друштвених непо- вољних прилика за њу, против којих је женска снага била сувише слаба и немоћна да их сузбије, а у исто време да негује и полиже свој плод а сад, кад је културан човек савладао и прокрчио пут сигурнијем животу, и заокруглио борбу у великој мери да и сама жена без штете по себе ће свој подмлађак примати је може, — онда се ево поново јавља у женском покрету на позорници јавног живота и тражи да загосподари човеком, пошто увиђа да је згодан тренутак у томе што је култура све више и више разњежала човека и направила га је млаконољом, све више сазрелог да над њим као Дамоклов мач, виси моћ „папуче“. У господарењу је и данас жена доста закорачила над човеком. — Ми се самообмањујемо и данас кад изгледа да жена не господари. Историја силне „папуче“ и данас је у пуном јеку свога господарства; и сад замисли културни човече који се непрестано разњежа- ваш и пушташ да иде како иде, када се жена сасвим еманципује каква те будућност чека? — Мишја рупа биће та сасвим широка!... Знај и то, да је утицај жена силан! Не од јуче; она је тај утицај наследила од прабабе своје — Еве. Па и сам осиони Краљевић Марко није могао да пресуди спор између оца му Вукашина и стрица Угљеше и Гојка „на коме ће

останути царство", док није отишао својој мајци Јевросими на савет — жени!!...

Било је некад за доба »Материјархата« кад је жена потпуно владала човеком. Мало по мало човек се истиња ослободио те власти, онако званично" и нагл је жену потчинио... Али, овде ћемо стати и само рећи: Kvo Vadis... Мушки и женски пол?!

Јов. С. Десимировић
парох в. пријески

Г. НИКОЛА ПАШИЋ
„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР"

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

— Наставак — 3

IV.

После вековног засебног живота, прва манифестација духовног зближења, између Срба и Хрвата; догађа се од 1830 до 1842 год. у „Илирском Покрету". Нешто мало доцније, 1848 г. две армије српска и хрватска маршују против Мађара. Једном командује Бан Јелачић, шеф хрватских трупа, а другом српски генерал Књаћанин. У бици код Србобрана (Сен-Томаша) сложно победише Мађаре. Из свега тог можемо да закључимо, да Србија на челу политичког југословенског покрета државотворну улогу заузима већ 1866. г. као што смо је и доцније видели 1912-18 год. у великим светским догађајима.

Остварење Пашићевог политичког плана наилазило је на силне тешкоће, једна од најопаснијих комбинација која му је озбиљно пречила пут, и која би можда испала непобедива да је њен представник остао у животу јесте „Тријализам" Франца Фердинанда аустриског престолонаследника, десне руке Вилхема Немачког и као војног помагача, и као дипломатског секундата опозбиљене крвности. Да није судбина била на страни г. Пашића и смакла Франца Фердинанда, мегком револуционари Принцип, врло је вероватно да се планови Кавура Југословенског беби остварили, и поред његових вавредно тачних политичких предвиђања. Чинећи напоре да оствари идеју „Тријализма", аустријска дипломација желела је да постигне двојаки циљ: пре свега, стварањем треће, словенске државе у Хабзбуршкој Монархији добила би се потребна снага која би контрабалансирала хегемонију Мађара. Они су арогантно и све више заузимали првенствено место у Двојној Монархији, остављајући Аустрији други ранг. Избацивањем Хрвата на површину једнакости с Аустријом и Мађарском учврстили би се још више темељи Хабзбуршке династије, јер су Хрвати традиционално били најсолиднији стубови Шембруна, а за собом би вукли и сво остало јужно Словенство, пошто би свакако у тој словенској Држави они водили праву реч.

Ако непристрасно загледамо у политичке догађаје, који би фатално и математички морали да следе, по закону последица, онда морамо да одамо потребну почаст дубини интелигенције Франца Фердинанда и да се дивимо далековидости и великим хоризонтима његових политичких планова. Јер у тој комбинацији Хрвати би продужили живот Хабзбуршкој Династији, и то за веома дуго времена. Истим би се планом постигло дефинитавно развијање Срба и Хрвата, и два племена би остала две нације свака за себе. У место прикупљања њихових енергија и стварањем југословенства по Штросмајеровој идеји њихове би енергије биле за смагла растурене и служиле би туђинским интересима.

Сјајна обећања Хрватима, о њиховој будућој величини у Тријализму, засењавала су им очи, тако су били обневидели том илузијом. Под Хабзбуршким суверенитетом, обећавано им је стварање једне јужно словенске Пољске, где су требали да буду сви католички елементи нације, и који би као маса била напредна брана против православља које је представљала Србија. Према томе, наша нација требала је да послужи као поље за стицање искуства са доктрином „Ddang nash Osten".

Јужно Словенство требало је да буде тај чврсти политички мост, по коме су требале да круже германске масе маршрирајући на економском и политичком путу продирања ка Истоку. Багдадска железница такође имала је своју задаћу у том колосалном нацрту напредања. Она би служила да им отвори нове хоризонте света и да их оспи све даље и даље. У њиховој замућеној машти Немци и Аустро-Мађари већ гледаху неисцрпна богатства далеке и мистичне Индије, као да су они Божји изабраници и као да је кугла земљина њима подељена, од које ће они, са својим културтрегерима створити рај.

Са немачке тачке гледишта и политике колосалних и мегаломанских планова, желело се идентификовати католицизам са Хрватством, и православље са Српством. Овде видимо где се појављује омиљени стратегијски маневер дипломације покојне Аустрије: »Завади па владај" како би разбуцали и завадили југословенску нацију једном за свагда.

Против тога плана, т. ј. уједињења Јужног Словенства под Хабзбуршком Династијом г. Пашић истурава свој: Уједињење свију Јужних Словена под скиптром народне Династије Карађорђевића.

У том дипломатском двобоју велике способности г. Пашића испољиће се. Г. Пашић вавредно мајсторски маневрује и парира ударце бечке дипломације. Из његовог стрпљења он црпе огромну снагу, која је јакорећи непобедима. И носећи високо своју доктрину, као буктињу која му осветљаваше пут кроз политичке лавиринте он одлучно и са вером улази у серију борба војничких и дипломатских.

V.

После балканских ратова г. Пашић изненада промени своју убичајену методу. До тих догађаја његова политика била је политика оклевања, која му је дала времена да спрема своју домовину за догађаје који имају да наступе. Да би извршио целокупно уједињење, Јужних Словена морао је да мисли и на нашу браћу који су још били подјармљени под Хабабурговцима. То му је био пројект, на који смо само могли потајно мислити, без да смо о њему смели јавно да говоримо или да тражимо средства за његово остварење. Наша ситуација 1914 г. била је апсолутно истоветна са ситуацијом Пијемонта 1858. г. Сами, ми не бисмо ништа могли учинити против велике Аустриске Империје, тим пре што смо скоро изашли били из два рата. Ма колико да смо сматрали наша етничка потраживања оправдана, опак нисмо очекивали њихово остварење у блиској будућности. И не само да ништа нисмо учинили да провоцирамо Европски Рат, као што нам често необавештена неправедно преговарају већ г. Пашић је толико далеко ишао у свом попуштању да је прихватио и ултиматум „Балканца".

— Наставиће се —

НОВЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ У ОБЛАСТИ ПОЖАРЕВАЧКОЈ
— УРЕДБА О КОНЦЕСИЈИ ЗА ГРАЂЕЊЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЈУ —

Као што су пре рата пожаревачки и подрински округ — два најбогатија округа у предратној Србији, па и данас међу најбогатијим областима у земљи — морали сами себи да граде железнице, јер је држава увек било теже да гради нерентабилне него рентабилне пруге, тако је то и сада.

Знајући, дакле, да се још за дуги низ година нема чему надати од државе, пожаревачка област пренла је да и овај пут сама из својих средстава сагради најпотребније јој железничке пруге. Тога ради на ванредној скупштини својој од 1 октобра, она је донела одлуку да од државе тражи концесију за грађење и експлоатацију железница у својој области.

Влада се, наравно, одазвала овом тражењу и министар саобраћаја спремио је о томе нарочиту уредбу, која ће ових дана, чим је Министарски Савет проучи и одобри, ступити на снагу.

По тој уредби област на првоме месту има да сагради нормалну железничку пругу Пожаревац—Кучево—Благојев Камен до сво је границе према крајинској области.

Ова пруга, у ствари продужење постојеће пруге Топчидер—Мала Крсна—Пожаревац и по правцу и по важности представља пругу првога реда. За саму област ова ће бити од највећег економног и културног значаја, јер ће спајати шумама и рудним благом богати али у свему јако запостављени вишки срез са центром саме области Пожаревачке.

Од ове главне пруге има се одвојити један крак опет нормалног колосека за Градиште (по својој прилици тамо негде ово села Раброва, те ће се на тај начин везати

са Пожаревцом и рамски а преко овога и Голубачки срез, два напредна и богата краја.

Осим тога, област узима на себе да сагради пругу уског колосека Петровац—Жагубица до своје границе према тимочкој области. Свакојако да ће се ова пруга продужити и даље преко територије тимочке области па преко Бора или иначе спојити са Зајечаром, који ће тако, и с ове стране Бердапа избијати на Дунав код Дубравице.

Трећа је пруга Петровац—Мелница, једна кратка такође уског колосека железница од великог индустријског значаја по саму област због богатих угљених рудишта око Мелнице.

Најзад, по овој концесији, област ће имати да сагради нормалну пругу Пожаревац — Свилајнац, која би кроз плодну напредну и густо насељену моравску долинубила једна од најрентабилнијих пруга у опште и јака конкурентна пруга постојећој државној прузи Београд односно Смедерево—Лапово.

Све пруге област је дужна да отпочне и да сагради у најскоријем времену За сваку је одређен рок када најдаље има отпочети грађење и када се има најдоцније свршити. Тако на пример грађење пруге Пожаревац—Кучево—Благојев Камен мора почети најдаље за две године и бити завршено најдаље за три год. Само за пругу Пожаревац—Свилајнац рок овај није утврђен него ће се доцније одредити.

Трајање концесије предвиђеног је на 60 година, али држава има права да концесионаре железнице, уз накнаду, узме у своје руке и пре тога рока, али никако без престанка концесионара, за првих 25 година експлоатације. То једино не важи са пругу Пожаревац—Кучево—Благојев Камен—граница области, коју држава може у свако доба откупити ко процени вештака које обе стране бирају.

Интересовање за ове железнице врло је живо у целој области и у свим нашим привредним круговима.

Обласни одбор већ у велико води преговоре са појединим страним групама о закључењу једног великог зајма за њихово грађење. Понуда има, колико је нама познато, и доста и озбиљних и повољних са свих страна.

Универзитетска домена Благојев Камен племенити дар Краљице Наталије Београдском Универзитету — такође се јако интересује за грађење ових железница а нарочито за пругу Пожаревац—Кучево—Благојев Камен, која ће целом границом поред Пека имања доменом. Када се ова пруга сагради огромне шуме домене биће отворене једној живој експлоатацији. Отуда ће моћи универзитет имати знатних прихода и моћи куд и камо јаче него што је то сада случај развијати своју благотворну цивилизаторску и научну акцију.

Универзитетски одбор, који под председништвом истакнутог и предузимљивог ректора г. др. Чеде Митровића, управља доменом у живом је контакту са обласним одбором и са своје стране интензивно га помаже у његову сваке хвале достојном раду на привременом сређењу пожаревачке области па и целе земље.

КОНГРЕС
Демократске Омладине

—:—

По примеру старијих и наши су се омладинци поделили. Једни су демократи, други самостални демократи, трећи радикали пашићевци, четврти независни радикали, центрумаши, Настасовци, Вељковци, Радићевци, Спахиновци, земљорадници, федералисти, социјалисти, комунисти, републиканци и т. д.

Један од ових демократи, одржали су у прошлу недељу у Пожаревцу код »Плуга« седми омладински конгрес, на коме су се очигледно појавили неспоразуми и несугласице. Тачније појавиле су се две струје Давидовића и Маринковића, од којих је прва знатно многобројнија, јер је после бурних оцена уз клицање господину Давидовићу, успела да донесе ову резолуцију:

1. Демократска омладина има пуно поверење у вођству демократске странке.

2. Демократска омладина остаје верна идеологији демократије, и

3. Демократска омладина жели да сакупи у своје редове све елементе демократске идеологије.

Тачка трећа резолуције јасно показује да омладина тежи ономе, на чему раде господа Дасковић, Радић, Прибићевић и Ј. Јовановић.

Конгрес је био одлично посећен а пожаревачки демократи приредили су гостима срдачан и помпезан дочек.

Поред свег настојавања господина Дукавца и осталих старијих говорника, који су инсистирали да омладина буде једнодушна у своме се није успело, јер су нас демократски омладинци својим редом и одлукама потсетали на ону причу како је стари Амеда возио сина на вашар, и питао га шта жели да му отац купи?

И док му је стари Амеда, пудио сабљу токе или бесног хата, они је обрисао нос рукавом и тражио да му тата купи — меса јареће.

Raul.

Вести

На домаће лечење. — На основу мишљења лекарске комисије, коју су сачињавали физикус Др. Миловановић, управник болнице Др. Бесарабић и срески лекар Др. Обрадовић, суд је пустио на домаће лечење Душана М. Живојиновића, Жику Лазића и Петра Кириловића. Цветко Марковић, упућен је у болницу а Воја Благојевић, ослобођен за здравог.

Под суд и у притвор. — По делима раније притворених б. чесника општине пожаревачке, стављени су под суд и у притвор још и ова лица: Малиша удова Станимира Изковића, Мирослава Б. Лазаревићева, Милан Миливојевић, Живан М. Јовановић, Михаило Перић, Ђорђе Дамјић, Милош Степић, Сава Јеремић, Милован Спасић, Божидар Ристић и Сава Павловић.

Нови пројект закона о поштама. — Специјална комисија Министарства Поште завршила је рад на изради новог пројекта закона о поштама, телеграфу и телефонима. Овим новим пројектом извршена је унификација свих постојећих законских прописа о поштама. Нови пројект биће изнет у најкраћем времену пред министарски савет, а затим пред Народну Скупштину,

Рафизија поштанске тарифе. — Министарство поште и телеграфа је коначно одлучило, да за сада не приступа ревизији поштанске постојеће тарифе, пошто она одговара потребама Исто тако је одлучено, да се не приступа ни изради нове тарифе за телефонски и телеграфски саобраћај. Према томе остају све досадашње таксе,

Пелцовање. — Јавља се грађанству да ће се пелцовање противу великих богиња вршити последњи пут 27-ог мца од 8 сати у општинској амбуланти и Петрикиној основној школи.

Избор у Острву. – Господин Министар унутр. дела наредио је да се избори чесника за Општину Островску изврше на дан 19 децем. тек. године.

Школа у селу Трњану. — Министарство Просвете издало је одобрење да се у селу Трњану, срез и област пожаревачка може подићи нова школа. За подизање оне школе одобрен је већ кредит у суми од 371·488 динара.

Начини уплате пореза. — Генерална дирекција непосредних пореза обавестила је све обласне финансиске дирекције и управе, да се при уплати пореза могу примати 20 процентни бонови, који су издати на 1920 године приликом намене крупских новчаница у динарске. Бонови до једне хиљаде динара имају се акцептирати као готов новац, а за остале утврђен је нарочити поступак.

Из општине. — На дан 27 новембра 1927 год. у Општинској кафани у Пожаревцу — Суд општ. Пожаревачке одржаће последњу лицитацију о издавању под закуп општинске касапске дренде за 1928 год. — друга лицитација ће бити се одређивати

Стране вести

Руски храм у Прагу. — Познати руски уметник И. Ј. Билибин ради сада на скицама којима ће се украсити руски храм у Прагу на Олшанском гробљу. Идуће године о лету у овоме храму радиће један цели штаб руских уметника. Радом ће управљати сам Билибин. Радови ће бити завршени вероватно још у зиму исте године. Само. дивна Билибинова композиција на западном делу храма — Последњи Суд — биће висока 12 метара. Сада се према Билибиновим скицама праве за пражки храм два мозаика, израђени у стилу икона из 15. столећа. Један од њих представља Архангела Михаила а други Мајку Божију.

Демонстрације против Француске у Трсту. — Талијански фашисти врло су огорчени због пакта пријатељства између Француске и наше државе. Фашистички бес не може да се уздржи те је у недељу било великих демонстрација у Трсту против Француске.

Умножавање пољске трговачке флоте. — Варшава. — Пољска трговачка флота умножала је свој број лађа са два велика пароброда по 5.000 тона свака, а опређени су за превоз пољског угљена у иностранство.

Бугарска трговачка флота. — Софија. — У Бугарској постоји само једно паробродско друштво, основано од стране бугарских трговачких кругова, али државном субвенцијом. Ово друштво располаже са пет лађа, од којих две су од 1,1000 тона, једна од 2.800 тона и две по 250 тона. Ови пароброди редовно саобраћају између бугарских пристаништа и Египтом, Грчком, Француском, Италијом и Шпањолском. Поред овако незнатне флоте већи део мороке трговине Бугарске налази се у рукама страних паробродских друштава.

СПОРТ

—:—

Интересантна статистика.

„Викторија" и »Хајдук,« два најбоља Пожаревачка клуба, одиграли су од оснивања С. К-а „Хајдук" па до данас **15 утакмица** и оба клуба забележила су по **6 победа**, што значи да су ТРИ ПУТА ИГРАЛИ НЕРЕШЕНО. Па не само победе, већ и голдиференција датих и примљених голова, на овим утакмицама, је исти и износи **35:35**. Сами резултати су следећи:

1924 год.

1.) „Викторија" — »Хајдук« 3:4
2.) „Викторија" — »Хајдук« 3:1

1925 год.

3.) „Викторија" — »Хајдук« 2:2
4.) „Викторија" — „Хајдук" 1:5
5.) »Викторија« — „Хајдук" 0:2
(за пехар »Грађанина«)
6.) „Викторија" — „Хајдук" 2:4
за првенство Пожаревца)

1926 год.

7.) »Викторија« — „Хајдук" 3:1
8.) »Викторија" — »Хајдук« 2:2
(за пехар „Грађанина")
9.) »Викторија« — »Хајдук« 2:3
10.) „Викторија" — „Хајдук" 4:3
(за пехар „Грађанина"
11.) »Викторија« — »Хајдук« 4:1
(за првенство Пожаревца)

1927 год.

12.) »Викторија« — „Хајдук" 0:3
13.) „Викторија" — „Хајдук" 3:1
14.) »Викторија" — „Хајдук" 2:2
15.) „Викторија" — „Хајдук„ 4:1
(за првенство Браничевске Жупе).

Чудновато да су се све три утакмице нерешене свршиле са резултатом 2:2.

Драг. Лазаревић.

ВИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

Још само данас по подне и на вече приказује се филм који је свуда пожњео особити успех, филм који је приказиван 40 дана непрекидно у једном од највећих Париских биоскопа, кога дневно посећују 20.000 гледаоца, филм који се лако не заборавља

ЛАВИНА

Трагедија у снегу и леду у 6 чинова од Л. Вајда. У главној улози чувени МИХАЈЛО ВАРКОЊИ и дивна, симпатична глумица која осваја срца публике, дражесна МАРИ КИД.

Пажња! У суботу и недељу »СИРОЧЕ« II. део у 6 колосалних чинова. Симпатична комичар БИСКОТ, и овога пута учиниће своје тако да ћемо гледаоцима га осетити право задовољство.

Огласи

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

у Прилепској улици од 1. децембра 1927 г.
Обратити се
Лазару Стојановићу баштовану.

Управа овд. Обласне Болнице одржаће на дан 30. овог месеца од 15—16 часова

II. јавну усмену лицитацију

за набавку говеђег меса, св. масти, јаја и др. потребних јој за време од 1-XII-1927 г. до 31-III-1928 год.

Истовремено издавање се под закуп и ПОМИЈЕ из болничке кухиње.

Услови и остало у економату болнице

ИЗВЕШТАВАМ П. ГРАЂАНСТВО

Пошто ми је прешло добро наручени материјал ЗА АЛВУ, да бу у мојој ново-отвореној радњи од 20. ов. мес. почетка сорел ДОБРИХ ПОСЛАСТИЦА израђивати све врсте АЛВЕ ТЕТЕН, ФИЛОВАНА СА ЧОКОЛАДОМ, ЧОКОЛАД АЛВУ, БЕЛУ СА ОРАЈИМА, БАКЛАВУ, СУЏУК ит. д.

Уједно скрећем пажњу свечарима да се у мојој радњи у свако доба може добити за СЛАВЕ СВЕ ВРСТЕ СИТНИХ КОЛАЧА за послуживање са којима ће свако бити потпуно задовољан

ЗА ПОСЕТУ МОЛИ

Светомир Прљић
посластичар.

ПОЖАРЕВАЦ

СЕНО

продајемо веће и мање количине.
Новаковић и Живковић
1—10 Пожаревац.

ЈЕФТИНИЈЕ НЕГО ЖА ГДЕ!
ОВЛАШЋЕНО
Електро-Техничко Предузеће
Владимира Трудића
— Краљева ул. бр. 23. —

Врши сво електричке инсталације најсолидније и са солидном ценом. Има леп избор Лустера и Шешира. Солидан електро материјал. Који сами инсталирају нарочити попуст, инсталатери имају процентат.

Препоручује леп избор ГРАМОФОНА од дин. 285 па на више, увек нових плоча.
2—6

Од 1-ог новембра ове 1927 год отпочео сам сталну
АДВОКАТСКУ ПРАКСУ
код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у својој кући Краљева улица бр. 48.

5—15 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

Извештавам п. грађанство и околину да сам отворио
СТОВАРИШТЕ
СОБНОГ НАМЕШТАЈА
и да ћу исти давати испод сваке конкуренције.

С поштовањем
Ђура Живојиновић
СТОЛАР код ОСТРОВЦА.
3 пиљарска пруга.

Извлачење срећака V. кл. 14 кола почело је 7 овог месеца
Доплатне срећке имам у свима поделама за продају.
Замену извучених срећака и исплату вршим по превременим листама без награде без разлике где је срећка купљена
Драг. Б. Костић
4—6 продавац срећака.

МАЊИ СТАН За издавање. Дунавска улица број 8. у дворишту.

Госпођа НАТАЛИЈА, удова Драгољуба Вељковића бив. адвоката јавља својим пријатељима и познаницима, да ће се њена кћи НАДЕЖДА венчати са госп. СТЕВАНОМ МИОДРАГОВИЋЕМ 27 ов. м. у 11 сати пре подне у овд. саборној цркви.

Честитке у цркви.

Вино за свечаре

бело, прво и правено, ново, бистро, јако б.з киселина ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а каферијама нарочите цене.
2—10 Милисије Ж. Антић.

НА ПРОДАЈУ. Произвео сам већу количину изнредно добрих справа, добро сраслих ОЖИЉЕНИХ КАЛЕМОВА од најбољих домаћих винских као и аташке сорте ЛОЗЕ на најодабранија на Америчанским подлогама.

МАТЕЈА М. ЗДРАВКОВИЋ
из Ореовице Пожаревачке
2—2 сковом на свом имању.

КУЋУ у Кнегињиној улици 9. и ВИНОГРАД звани »Тулбе.« Без терета. Продаје из слободне руке
2—3 Милан П. Антић.

СТАН за издавање

са врло пространим одељењима: две собе, предсобље, кујна, шпајз, засебан велики таван, засебан велики подрум, вешерница, електрично осветљење, пространа башта. — Издаје
8 ТРИША КАЦЕЛЕРОВИЋ, адвокат.

Јанићко Ж. Кукулидис са децом дављем своме непрежаљеном сину, односно брату

† **ДИМИТРИЈУ — МИТИ**

годишњи парастос у суботу 26 овог мес. у овд. гробљанској цркви у 10 часова пре подне.

Викторија Ж. Васић, удова извештава пријатеље и познанике да ће својој доброј мајци

† **Катарини Ј. Граф**

давати **четрдесето-дневни парастос** у суботу 26 ов. мес. у 10 час. пре подне у овд. старој цркви и моли их да истом присуствују.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 94 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 27. НОВЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. за петита од речи 1.50 дин. за прописано ох речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Човек и мајмун

— Наставак — 3

И када би ми сада упитали: откуда та велика разлика мозга код човека и код мајмуна, када је човек пореклом од мајмуна? Не би ли нам незнајући шта друго да кажу: Па не мора то ни значи ако је отац луд да и син мора бити луд! Или би можда на горње питање неко дао одговор сличан оном што га је Ренан дао о постанку језика: „Разуме се постанак језика, строго узевши није познат... Не приписујући језику никакав божански или непривидни постанак ми смо врло близу његовог решења. Ствар је у томе, да између неразумљивог језика животиња и разговетног говора, састављеног из свега неколико звукова, нема тако велике пропасти тако непремостног амбиса, какав дели, на пример »познато« од „непознатог".

Али на крају крајева ми не можемо бити сигурни у закључке науке; наука нам не може показати пут којим би ишли не осврћући се за собом а да се не питамо у себи: јесмо ли на правом путу. Ко нас онда може водити правим путем путем, ка решењу једног проблема? Хришћанством и хришћанска наука то је одговор многих пионера праве културе и истине. Тако н. пр. Фегнеле вели: „Сва ми стојимо на терену хришћанства. Хришћанство је вајразноврснијим путевима продрло у нашу културу, и ми не би могли бити то што смо, кад нам тај моћни трговац не би предходио у времену, како су жалосни они културни представници савремености, који се шегаче и кезе над том великом историјском силом! Они не увиђају, да само благодарећи утицају хришћанства они до данас не луњају чела од древне кумире и не приносе своју децу на жртву Молоху[1]) Благодарећи хришћанству нема никог који бо веровао Талесу да је свет постао из воде; нема никог који би веровао Анаксимандру да је свет постао из хаоса; нема никог који би веровао Хераклиту да је свет створен из ватре или Емпедоклу да је свет постао мешањем четири елемента: земље, воде, ватре и ваздуха. И зар овај сво није велики успех што нема више оваких претераних заблуда и ако има неко још да исповеда од ових заблуда, зар онда није ту кулминација идиотизам?! Шта можемо друго рећи?!...

И најзад, ако хоћемо да признамо и ако нам је, истина на срцу, ко сада узалудно тражено звано којим се мислило да се целом свету објави вест да је човек постао од мајмуна није нашло и наука која је хтела да буде вођена најзад је поклекнала пред религијом и одговара: „Није постојао никад човек ни какав мајмун човек. И зато сви напори да се пронађе непрекинност растућег развића од животиње до човека показали су се узалудни" — Вирхов[1])

И сада је све тако онако: Откуда се појавио човек, ако не од Бога» Зашто сад врши еволуције? З што су се појавила људска бића на земљи Какав је циљ тог живота? Какви је његова будућа судбина? Ко је покретач живота?

На сва горња питања не можемо и нећемо никад моћи потпуно одговорити или бар приближно ако се хватамо науке која је у овом случају као сламка за удављенике, јер је она већ болно нарекла оно судбоносно „Ignorabimus" Зато за сва горња питања оставимо науку а прихватимо се Религије која нам вели, Scimus!

— Крај, —

В. Стоиловић — Rien
парох в. Лаолски.

1.) Дешерт: Хекел његове светске загонетке 1909. Москва с. 143.

1.) Види: Учење о Св. Тројици у новијој идеалистичкој филозофији И. П. Соколова. Вера и Разум; 1896. г. №. 11 стр. 508—509.

Г. НИКОЛА ПАШИЋ

„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР"

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

— Наставак — 4

IV.

Међутим, дужни смо ми признати да је његова политика затварања Ново-Пазарског Санџака, после наших успеха у балканским ратовима, ставила аустриску дипломацију у један колико незгодан толико и понижавајући положај. Ходник, кога је Бизмарк нарочито био резервисао за пангерманско продирање био је затворен. Таква ситуација није се могла дуго одржати. Г. Пашић то је много боље знао него ми ко други.

Ту битку раса, која ће ускоро отпочети на копну европском, предвидео је, у осталом и Кавур италијански, као и г. Пашић. Још 1848. г. у Парламенту Пијемонском, у једном говору, Кавур, не само да је предвидео словенски покрет, већ је нарочито обратио пажњу парламентараца на рат српско хрватски против Мађара. Говорник је овако беседио: Сматрам за дужност да вас обратим пажњу, да је развијена словенска застава, чиста словенска, а никако као што неки мисле застава реакције и деспотизма. Ја верујем да борба која се води у срцу Аустрије није ништа друго, него предзнак страшног рата раса, рата Германизма против Словенства!"

Овакова математичка предвиђања у дипломатској историји могао је само генијални италијански дипломата па да, што му служи за част и вечиту славу Одвратни ултиматум Србији проузроковао је светски пожар. То је била велика погрешка устријске дипломације, која је уживала тако реномирану репутацију с своје способности. Нервозни и нервозни гест дипломације са Балкана, збрисао је све симпатије у Европи, које је Аустро-Угарска уживала, и одјекнувши осигурао моралну престиж г. Пашићу. На опште запрепашћење г. Пашић је примио ултиматум са малим резервама. То му је створило још бољи терен на који је навалио као и ове симпатије које су му тако потребне биле.

Али и ове имамо прилике да се дивимо мајсторији и прекаљеним г, Пашића. Он је примио ултиматум и пристао на његове услове. али је био у напред сигуран да германске Силе неће бити задовољне. Историски догађаји од 1914. год. који се односе на уједињење Јужних Словена такорећи су истоветни са догађајима од 1859. год. који подирују италијанско уједињење.

VI

Ако пажљиво и непристрасно анализујемо дипломатске односе и по-

литику обадва велика државника у сличним тако рећи истоветним приликама, ми се нећемо вустезати да потврдимо, ослањајући се на историска документа, да је г. Пашић био мудрији и пубља од Кавура ит. ливјанског, у том смислу, што је знао идентификовати нашу народну ствар са политиком руско француског савеза А то није био случај Кавура у 1859 години. Овога момента, чим смо били провоцирани, политички ваздух Европе одмах се је тресао. Маса дипломатских нота се укрштаваше на путу Париз—Петроград и обратно!

До пуне дужни смо и то да признамо, да смо ми били поуздана француско-руско-балканска предстража на шаховској дипломатској табли опређени да будемо први бачени против снага Централних Сила које ће надирати на Исток. Али г. Пашић није био изложен да буде напуштен у моменту опасности 1914. г., као што је то био случај са Кавуром 1859. год. Тачно је, да је исти добио био обећање француског Императора Наполеона III. у Пломбајеру, обећање, да ће помоћи Италији; али у моменту опасности у мало што није био напуштен, стављајући таме своју домовину испрам Аустрије у опасан усамљени борбеник. Таква ситуација Пијемонта, толико му се учинила трагична да је Кавур, свестан тешке одговорности, помишљао да се убије.

Само захваљујући пуком случају и глупости аустриске дипломације Кавур је извео Пијемонт из тог опасног положаја; и то веома бриљантно, учинивши опет да он постане господар ситуације. Кавур би спасен аустриским ултиматумом, који је приморао Француску да се умеша. А то није био случај г. Пашића 1914. год. Код њега је био обрнут случај наше примање ултиматума провоцирало је европски рат. Девиза г. Пашића била је. Сви за једног, један за све. Руси и Французи су били приморани да маршују са нама. Немци су били то примили на себе па нам учиње услугу, објавивши им рат. Ситуација у Европи била је 1914. год. таква, какву је предвиђао г. Пашић. Систем потпуно чврстих савеза и европске равнотеже, и пре, и после, морао је да проузрокује светску катастрофу па према томе тешко се да се том приликом реши судбина Словена иако су они интимно и потајно желели.

— Наставиће се —

Вести

Предавање. На молбу овдашњег Кола Српских Сестара, повереника „Привредника“, Председник Духовног Суда прота Господин Душан Милановић одржаће данас у 4 сата по подне у канцеларији Сестара (Дечје Забавиште) предавање питомцима Привредника о: Верском значају поста и причешћа.

Коло позива питомце да на предавање дођу господаре моле да их упуте а и сами они као и остали грађани и чланице Кола које предавање интересује да истом присуствују.

Бродарска школа у Београду.— У Дирекцији Речног Саобраћаја у Београду ради се на томе да се врло кратко време отвори једна нова бродарска школа, у којој ће се школовати бродарско особље. Настава ће се изводити на једном броду, који ће бити откупљен у ту сврху.

Преминуо. — А. Лукић, поглавар ср. моравског после кратког боловања преминуо је у Београду.

Бог нека му душу прости.

Премештен. — Вукосав Гојковић, поглавар ср, звишког, премештен је за поглавара среза гаџинског.

Предавање. — Обласни Женски Покрет у Пожаревцу има данас велико задовољство што ће г ђа Алојзија Штебби одржати јавно велико предавање у просторијама »Српска Круна« Госпођица Штебби је наша велика феминисткиња. Име г-ђе Штебби познато је нарочито са њених лепих предавања на Конгресима Народног Женског Савеза и Алијансе Женских Покрета.

Предавање је у 3 сата.

Пожарев. Жен. Друштво набавило је из Главног Одбора Црв. Крста филмове? „Подмладак Црв. Крста у Чехословачкој“ у два дела и »Подмладак Црвеног Крста у Америци“. и приказаће се 1. децембра на дан Уједињења, који је у исто време и дан прославе Подмлатка Црвеног Крста у биоскопу код „Круне“ и »Браничево“ у 2 часа по подне.

Филм је поглавито удешен за омладину Цена улазна 2. динара.

Официрска Читаоница. — имаће редован годишњи збор својих чланова у уторак 29. новембра од 16 часова у свом новом локалу до хотел Круне Дневни ред:

1) — Извештај Управног Одбора
2) — Извештај Надзорног Одбора
3) — Давање разрешнице за рад Одбора
4) — Избор нових чланова за управни и Надзорни Одбор
5) — Евентуални предлози чланови.

Моле се другови неазависни и резервни официри да посете овај збор.

Соколско Друштво у Пожаревцу. — Приређује на дан „Уједињења“ 1. децембра т. г. своју Велику Академију у сали хотела „Српска Круна“ са врло обилним програмом и игранком.

Вежбе прати Соколска фанфара, а игранку свира ова, војна музика и фанфара.

Како је чист приход намењен грађењу Соколског Дома, надамо се да ће грађанство својом обилном посетом и добровољним прилозима помоћи остварењу ове соколске идеје.

Почетак у 8 часова у вече —Улазна цена 10 дин. од особе.

Пелцовање против богиња вршиће се још данас у општинској амбуланти и у Петрикиној школи од 8—12 часова. Ово је пелцовање обавезно за оба пола без обзира на године старости и бесплатно.

Пелцовање — шприцање — противу шарлаха — врши се свакодневно од 9—11 часова у општинској амбуланти. Извештавају се родитељи који своју децу желе пелцовати да се истим пожуре пошто се мања за пелцовање противу шарлаха све теже добија и по кад кад је и нема у Ц. Х. З у Београду.

Потрошачима соли

Да би народ добио јефтинију со успостављена су монополска стоваришта соли, која продају со привилегисаним лицима на онда трговцима на количине од 20 килограма па на више по цени 2 динара од килограма.

Сваки срез има своје среско стоваришта а откупан за срез Пожаревачки је г. СЛАВКО ДЕВИЋ трговац у Пожаревцу и он врши продају соли.

Скреће се пажња грађанству нарочито околина; да се може снабдевати са соли у поменутом стоваришту — а дужност је купца: со са ваге примати, присуствовати мерењу соли и тражити рачун за примљену со.

Закупац несме вршта друго наплаћивати од купаца соли, као на пр. товарење на кантар, рачун, и т. д. у противном сваку злоупотребу или неуредност од стране закупца пријавити дирекој контроли.

Из канцеларије Управе Финансиске Контроле 6650 25 новембра 1927 у Пожаревцу

ЗАХВАЛНОСТ

Приређивачки Одбор за Конгрес Демократске Омладине, одржан у Пожаревцу 20 ов. м. овим изјављује своју благодарност г. г.

Коча Николићу, трг. Милутину Н. Обрадовићу, трг. Богдану Живановићу, кмету Ивану Милићу, свешт. Драги Динкићу, земљ. Маки Динкићу, земљ. Михаилу Михаиловићу, трг. Коча Р. Димитријевићу, трг. Трајку Ристићу пенс. Петру Петровићу пенс. Александру Николићу, столару Милану Марићу, индустр. Боки Економидесу, индуст. Драгиши Стефановићу, јувелиру Владимиру Петровићу, абаџ. Николи Кузмановићу, економу Стеви Марковићу, трг. Милораду Атанацковићу, трг. Божи Дошићу, економу Цветку Прводановићу, трг. Јови Николићу, б. свешт. Душану Станковићу, трг, Драги Димитријевићу, месару Миливоју Јанковићу, абаџ. Богдану Ивковићу, трг. Светозару Јоксимовићу, каф. Костадину Николићу, трг. Божи Наодовићу, трг Димитрију Илићу трг. Љубомиру Лазаревићу, трг. Живку Илићу, земљ. Душану Вранковићу, предузимачу Бори Белосавићу, трг. Михаилу П. Крстићу, председ. Мити Живковићу, сарачу Мићану Живановићу, пенс. Јосифу Згурићу чинов, Воји Прводановићу, кавађ. Николи Костићу, трг. Вери Веселиновић, чинов. Тоши Михаиловићу, каф, Сави Мумџићу, дрогер. Коки Лазаридесу, рент. Михаилу Миленковићу, кројачу Душану Ђорђевићу, трг, Ђорђу Јанковићу трг. Милоју Перићу, каф. Живојину Радишићу, трг. Чеди Пејићу, трг. Данилу Радовановићу, свешт. Михаилу Л. Стојановићу, опанч. Пери Богојевићу, чинов. у пенс, Воји Цветковићу. опанч. Драги Димитријевићу »Тифти“ трг. Драг. Јаковљевићу, Михаилу Јаношевићу, трг. Ради Живковићу, трг. Николи Селановићу, месару Лазару Крстићу, трг. Радисаву К. Петровићу, трг. Божи Милошевићу, трг. Милосаву, М. Ивановићу, каф. Владимиру Васићу, трг. Милану Матићу, трг. пом. Милутину Симићу, опанч. Васи Петковићу, каф. Мили-

воју Антићу, индуст. Светозару Лазаревићу чиновн. Мити Новаковићу, каф. Драгиши Вујићу, пенс. Јови Лекићу, трг. Живку Рајковићу, абаџ. Стеви Пајовићу, свешт. који су добровољно понудили преноћиште у својим кућама учесницима конгреса и тиме осветлали образ Пожаревцу, јер је сваки учесник био лепо и удобно смештен, на чему је изражена захвалност учесника конгреса приређивачком одбору.

БЛАГОДАРНОСТ

Женском Друштву приложили су и тиме уписали за добротворе и утемељаче Друштва.

По 300 дин. г-ђа Јованка Илић за своје родитеље † Алексија и † Стеву Добричића учит. у пенз.

По 200 дин. г-ђа Викторија Васић своју мајку † Катарину Граф.

По 150 дин. г-ђа Нада Рачићковић уписује себе за утемељача Жен. Друштва.

Дому Милосрђа приложили су: По 150. дин. г-ђа Перка Незељковић за свог оца † Живка Несторовића бив. трг. г-ђа Мирослава Чечелски за супруга † Јарослава Чечелског бив. апот. Тако исто благодари се и горе именованим лицима који су својим прилогом у новцу и натури помогли Дому Старица: г-ђа Вркић 100 дин. г. Пера Тодоровић трг. вредн. дин. 80, г-ђа Л. Павловић, г. Мица Јовановић, г-ђа Марија Вешо г-ђа Зора Трифуновић; г-ђа Стака Др. Јовановића, г-ђа Биса Станисављевић г-ђа Дара Антић г-ђа Мица Вл. Јанковића г-ђа Сојка Наодовић Данеца Б. Ђорђевић г-ђа Дара Миловановић 30 дин. и г-ђа Дака Драгомировић 50 дин.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

Још само данас по подне и увече даваће се II део

СИРОЧЕ

по роману из „Политике." У главној улози БИСКОТ и САВДА МИЛОВАНОВ.

БИОСКОП У БРАНИЧЕВУ

Још само данас по подне и увече приказује се филм

Амерички РОМЕО

Америчка пустоловина у 6 чинова. У главној улози ПЕТЕ МОРИСОН.

Додатак ШАЛА у 2 чина.

Венчања

Г-ца *МИЛЕВА ЈАПОСТОЛОВИЋ* учитељица и Г. *ДОБРИЦА Д. ЈАВИЋ* учитељ у Дубравици венчаће се у Крагујевцу 27. ов. месеца.

Огласи

СТАН са 4 одељења и осталим припадлежностима у Свето-Савској ул. бр. 23 издаје се под кирију од 15. децембра ове године и

ЈЕДАН ВИНОГРАД у црквеном брду између Иве Стокића и Белосавића продајем.

Обратити се

Ђока Димитријевићу
1—3 — Моравцу —

ЗАСЕБНА КУЋА МАЊА са две собе, кујна и шупа — издајем под кирију.

Јавити се Лепосава Веселиновић Косанчићева ул. 7.

ОБЛАСНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЖЕН. ПОКРЕТА

одржаће једно велико предавање о циљевима Женског Покрета.

Предавач ће бити г-ђица ШТЕБИ председница Алијансе за женско право гласа из Београда.

Предавање ће бити у просторијама хотела „Српска Круна" у недељу 27 ов. м. у 3 часа по подне.

Приступ дозвољен и мушкарцима.

После предавања у клубу Жен. Покрета биће чајанка са томболом.

Управа.

НАБАВЉАЧКА ЗАДРУГА

ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

почевши од 28 т. м. обнавља продају хлеба својим чановима у облику хлеба и векни и то: 1 кгр. бела леба 4·50 а 1 кгр. црног хлеба 4 динара. 1-2

Кућу у Привременској улици, новозидану 3 одељења, кујном, електричним осветљењем и осталим удобностима издајем под кирију, а тако исто и КАФАНУ са једиком.

Жика Живковић, — Палилула.

Инсталације Електричног Осветљења

по најнижој цени и на месечне одплате врши

Кожарско-Електро-Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

1—6 ПОЖАРЕВАЦ.

Кафанско-Механска радња

на најбољем месту добро разрађена предаје се.

Обратити се уреднишгву „Грађанина" за обавештење.

Чисто Неготинско — Крајинско

ВИНО бело и црно продајем на мању и већу количину из мог винограда.

Божидар Т. Богосављевић
воскар — Лединац.

ДУЋАН у Табачкој Чаршији где су били Лазаревић и Митић издајем под кирију.

Јавити се

1—2 **Живаку Харајовановићу трг.**

ПОЛИЦИСКИ ПАС прави **ВОЛФ**

млад продаје се.

Новембра 1927 г.
Пожаревац.

1—2 Мех. Ђ. Илић вешар.

Дућан, 1 стан са 5 одељења **1 стан** са 3 одељења **2 магазе**

Издаје

1—3 Мирослава Чечелски

ЈАВЉАМ СВОЈИМ ПОШТОВАЧИМ МУШТЕРИЈАМА ДА САМ ДОБИО

УЖИЧКИ КАЈМАК

и продаћу по повољној цени од кгр. У исто време јављам својим мушгеријама, да ће испећи по једну партију пшерме бесплатно.

С поштовањем

Јован С. Тошић, хлебар
1—3 Дрварска пијаца.

Д-Р КОСТА ТЕСТОРИДЕС

УРЕДСКИ ЛЕКАР

пецује — шприца сваког дана ПРОТИВ ШАРЛАХА. 1—3

Управа Официрске Читаонице Гарнизона Пожаревачког

Моли све своје чла ове Невзношисане и Резервне официре да 30 ов месеца пре подне донесу или пошаљу своје улоге пешад. капетану 1 кл. Драгољубу М. Илићу на служби у Вој. Округ.

Управа.

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

СРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ. БР 14

МАГАЦИН до саме железничке станице у коме стаје 50 вагона жигосане храме и који је везан пругом са пругом окружне железнице — издаје се одмах под закуп. За услове обратити се уреднишгву. 5—5

ИЗЈАВА

До скора сам био демократа и као такав почаствован за председника демократског месног одбора. Одрачем се демократског начела и све дате почасти и прилазим Радикалној странци где ми је место. И раније сам симпатисао Радикалној странци, али обманут тренутно сам напустио.

Од стране Радикалне странке у Набрђу кандидован сам за кандидата Председника општине за општински избор, који се има завршити сад у Недељу. Сматрам се као кандидат Радикалне Странке.

Позивам све моје пријатеље да напусте демократску странку и пређу радикалној странци, јер у демократској странци налазе се напредњаци, либерали и из других странака.

24. Новембра 1927 г.
Набрђе.

Радован М. Јовић
А подписао
Душан Р. Стојановић
из Набрђа.

Сведоци:
Живко Ј. Мићковић
Батовац.
Живота О. Стефановић
Батовац.

ДУЋАН на Краљевом тргу у коме је била Гложњарска радња Николе Станковића и Јаковљевића издаје се под кирију одмах.

Обратити се г. Ради Марковићу, адвокату.

Др. Живан Марковић
Марковац.

Млавској Штедионици — ПЕТРОВАЦ —

потребан је:

Млађи банкарски чиновник

који већ има праксу и да по могућству зна који страни језик.

Понуде са документима и условима слати Штедионици до 20. новембра тек. год Ступање на дужност одма по избору.

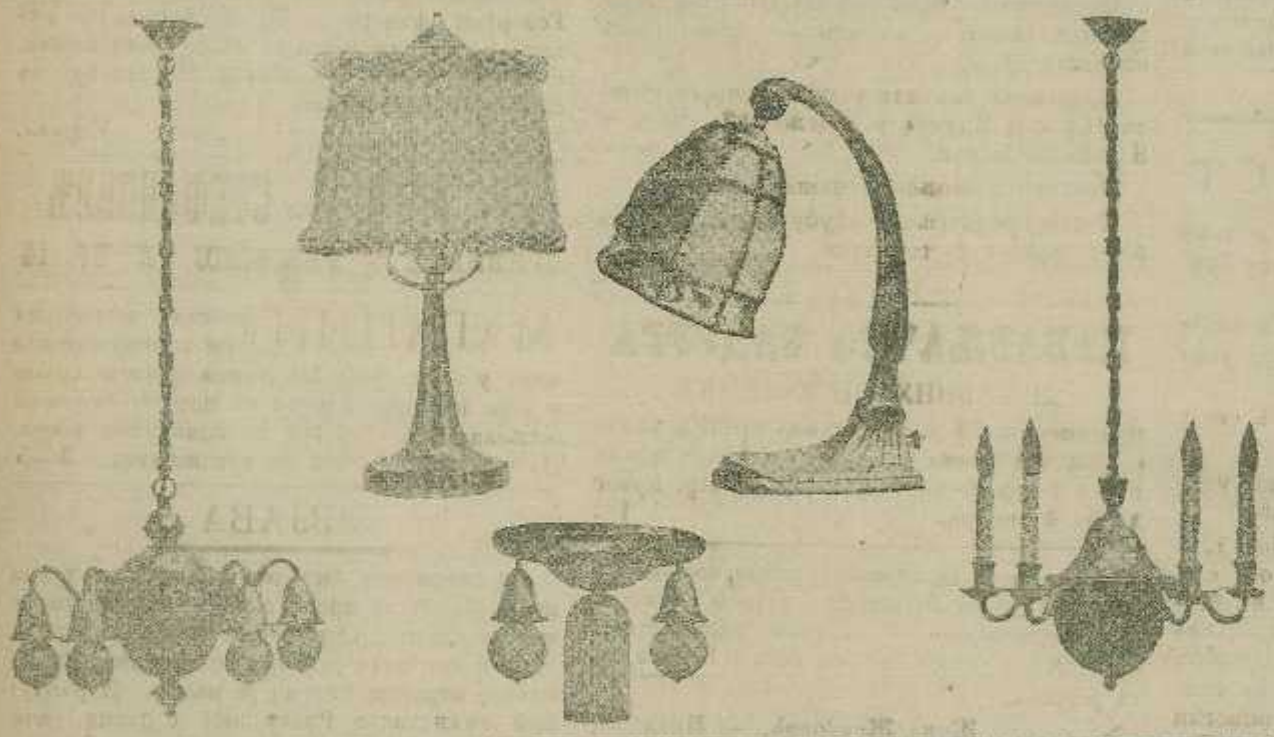
ПАРАСТОС

Пожаревачка Трговачка Омладина и Трговачко Удружење на Ваведење 4 децембра ове. год. у 10 часова пре подне даваће парастос свима својим покојним завештачима и добротворима у овој саборној цркви. Стога се моле рођаци и пријатељи покојних добротвора поменутих установа, да присуствују овом парастосу.

Управа Пожарев. Трг. Омладине.

ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧКА РАДЊА

БОШКА П. НОВАКОВИЋА

ПРЕСЕЉЕНА ЈЕ
до књижаре
Браће Пандуровића.
Извршује инсталације електричног осветлења по најповољнијим условима. Велики избор лустера асталских лампи као и осталог инсталатерског материјала.

ЈЕФТИНИЈЕ НЕГО ЖА ГДЕУ

ОВЛАШЋЕНО

Електро-Техничко Предузеће

Владимира Трудића

— Краљева ул бр. 23 —

Врши све електричне инсталације најсолидније и са солидном пеном. Има леп избор Лустера и Шестира. Солидан електро-материјал. Који сами инсталирају наручити попуст, инсталатери имају процената.

Препоручује леп избор ГРАМОФОНА од дин. 285 па на више, увек нових плоча.

3 6

Од 1-ог новембра ове 1927 год. отпочео сам сталну

АДВОКАТСКУ ПРАКСУ

код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у мојој кући Краљева улица бр. 48.

6 10 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

Извештавам п. грађанство и околину да сам отворио

СТОВАРИШТЕ

СОБНОГ НАМЕШТАЈА

и да ћу исти давати испод сваке конкуренције.

С поштовањем

Ђура Живојиновић

СТОЛАР код ОСТРОВЦА.

4 пиварска пијаца.

КУЋУ у Кнегињиној улици 9. и ВИНОГРАД више »Тулбе.« Без тереша. Продаје из слободне руке

3—3 Милан П. Антић.

НА ЗНАЊЕ

ПОРЕД ДОСАДАЊЕ СВОЈЕ

БЕРБЕРСКО-ФРИЗЕРСКЕ РАДЊЕ

ПРОШИРИО САМ НА МОДЕРНОЈ ОСНОВИ И

ДАМЕН ФРИЗЕРСКИ САЛОН

У КОМЕ ЋУ ВРШИТИ НАРОЧИТО ШИШАЊЕ ЗА ОНДУЛАЦИЈУ И ОНДУЛИРАЊЕ КАО И: ПРАЊЕ И СУШЕЊЕ КОСЕ, МАНИКИРАЊЕ И ПЕДИКИРАЊЕ.

Радња располаже са најусавршенијим справама за рад тако да ћу мојим радом у опште задовољити поштоване муштерије

С ПОШТОВАЊЕМ

МИТА МИЈАТОВИЋ, БЕРБЕРИН

ПРЕКО ПУТА „ГРАНД ХОТЕЛА“ У ПОЖАРЕВЦУ.

Управа овд. Обласне Болнице одржаће на дан 30. овог месеца од 15—16 часова

II. јавну усмену лицитацију

за набавку говеђег меса, св. масти, јаја и др. потребних јој за време од 1-XII 1927 г. до 31-III-1928 год.

Истовремено издавање се под закуп и ПОМИЈЕ из болничке кухиње.

Услови и остало у економату болнице

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Поваковић и Живковић

2 10 Пожаревац.

Извлачење срећака V. кл. 14 кола почело је 7 овог месеца

Доплатне срећке имам у свима поделама за продају.

Замену извучених срећака и исплату вршим по правременим листама без награде без разлике где је срећка купљена

Драг. Б. Костић

5—6 продавац срећака.

Вино за свегаре

бело, црно и црвено, ново, бистро, јако без киселине ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а каф цајгма нарочите цене.

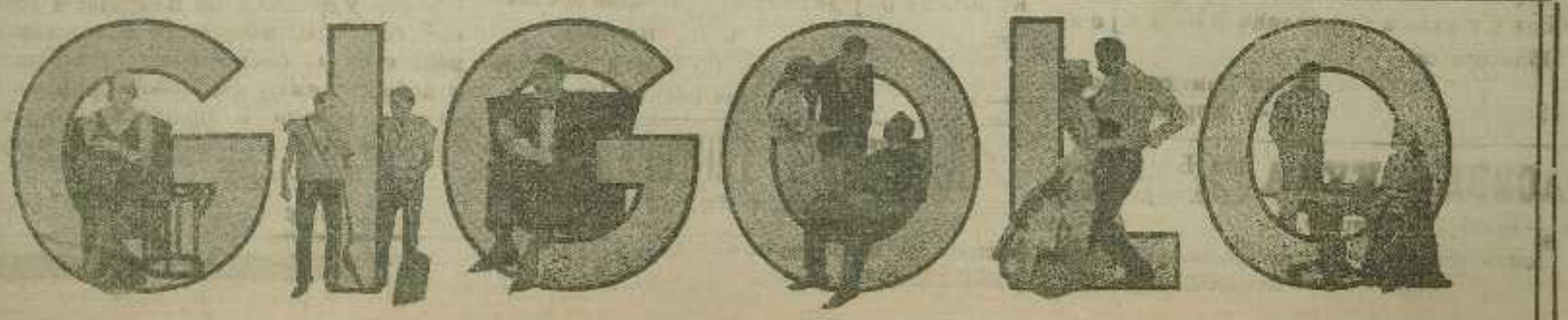
3—10 Миливоје Ж. Антић.

СТАН СА 4 ОДЕЉЕЊА ШУПОМ и осталим

припадежностима издајем под кирију.

Као и једну КАСУ № 1 продајем.

Упитати. Божу Наодовића

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 95 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 1. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гарманда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·50 дин. за прописано од речи на гарманда 2 дин.

За огласе плаћа се напред унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца и Југословенско Соколство

Кад се говори о стварању уједињења отаџбине несме ћутке да се прође поред гробова осталих јунака и преко гробова сокола јунака. Имена три сокола — три јунака. Мишко Јовановић, Вељко Ћубриловић и Данило Илић, који беху обешени у Сарајеву на дан 3 фебруара 1915 год. ради атентата на словеноџдерца Франца Фердинанда, не само да су записана у историји Југословенскога Соколства, већ забележене их и историја народног уједињења.

За време светског рата по примеру братских Чехо-Словачких Сокола и наше соколи напуштали су Аустро-Угарске ровове и прелазили у Русију, Француску и Италију где стварали добровољачке дивизије и легије, које су показале своје јунаштво на бојним пољима Добруџе и на Солунском Фронту. Велики број сокола из покојне Аустро-Угарске, је раме уз раме са српским јунацима навалио на непријатеља на солунском фронту и положио свој живот да се оствари вековни сан. Сви ти соколи, јунаци васпитани су у соколанама у духу соколске идеје. Сви су знали да се боре за уједињење и лепшу будућност свога народа.

Па и већина српских официра пре рата били су активни радници на пољу соколства. Један светао пример је 6. октобра ове године мучки убијени генерал брат Мика Ковачевић који није био само одличан официр већ и одличан соколац. Још пре балканског рата, као млад поручник, радио је на уједињењу југословенског соколства, и разуме се и на уједињењу нашега народа. У соколској одори прелазио је приликом соколских слета у Срем, да се упозна са тамошњом браћом и тамошњим приликама.

Како пре тако и после рата, све до дана своје трагичне смрти брат Мика неуморно је радио на ширењу Соколске мисли и стварању уједињења.

Празник уједињења нашег народа уједно је и празник уједињења југословенског соколства. Ми признајемо народно уједињење и ако је исто још далеко. Али ипак има радника, који раде, да тај празник неће бити само фирма, већ да ће то бити празник наших душа. Међу првима од тих радника јесу соколи. Они не само да су радили за свом јединству које је већ остварено, јер данас постоји Југословенски Соколски Савез где је један велики број Срба, Хрвата и Словенаца уједињен не само спољашњом већ и духовно у једну чврсту организацију, рад и на народном јединству. Према томе је соколски рад на уједињењу двојак, соколски и општи.

Соколски рад односи се у главноме на само соколство, који има свој план и распоред. Општи рад соколства на јединству јесте помагање акција за које налази да треже, да се што пре оствари унутрашње духовно јединство нашег народа.

Јединство не може да се постигне законима, расписима, свакогодишњим изборима, радним уредбама, стварањем разних блокова и т. д. Оно ће доћи после поштеног, несебичног и стварног националног рада. Многи и многи, који стоје или седе на узвишеним местима наше отаџбине, не могу или неће да виде, да овим путем којим се пошло неће се доћи јединству.

Југословенско Соколство које је још пре рата тежило да се уједини, одмах после рата наставило је свој рад, тако да данас је оно уједињено, те тако може да ради и на уједињењу целокупног народа.

Жртве, које је допринело Соколство и пре и за време рата за уједињење нису баш мале. У покрајинама бивше Аустро-Угарске биле су они ти јунаци, који су својим неуморним радом будили народну свест и сејали идеју уједињења међу народом.

Аустро Угарске власти будним су оком пазиле на рад соколских друштава и где год су стигле кочиле су или чак забрањивале рад.

Само један пример. Новембра месеца 1913 год. у Задру у Далмацији умре члан тамошњег Сок. Друштва Сокола из Задра и околних друштава жтели су да искажу последњу почаст своме умрлом брату и да га испрате у свечаним и соколским одорама до вечне куће. Али мудра и премудра власт забрани спровод сокола у црвеним кошуљама навођећи параграф, који каже да су требали пријавити најмање три дана раније. То ће рећи, требали су пријавити своје присуство на сахрани још пре смрти покојног члана.

То је једна мала епизода из живота и смрти Сокола у Аустро-Угарској која није баш страшна, али која јасно и лепо показује како је власт свуда и сваком приликом стајала на пут ширењу соколске мисли.

Али Соколство је напредовало. За свој народ, за правду и истину борило се противу власти. За време балканског рата соколи преко Дунава, Саве и Дрине купили су прилога за Српски Црвени Крст. Долазили су добровољци, борци, лекари у помоћ својој браћи. Први међу њима беше сада већ покојни, старешина Словеначког Соколског Савеза Др. Иван Оражен, који је своје бављење у Србији лепо описао у књизи: Међу рањеним браћом (Међу рањеном браћом). Соколи су били они који су славили у својим душама, у својим срцима победе српског оружја код Кумановa; Једрена и на Брегалници.

А данас после уједињења знаци соколи су своје завршили. Они су постигли циљ својих тежња и свога рада.

Не, тек сада је њихов рад потребан и незаменљив. Јер оно је уједињење само привидно, а потребно је ујединити наше душе и наша срца. А то је циљ и задатак соколства, јер оно не сме да стане на пола пута, већ оно мора напред, а не корак у натраг.

Соколство тежи да свој народ подигне из данашњег блата неморала и непоштења, али не речима, већ радом и примером. У својим соколанама васпитаће поборнике јединства не само народног већ целокупног човечанства. У својим соколанама одгајаће челичне мишиће и еластична тела у којима ће царовати здрав дух и поштење,

Многи, не само обични смртни, већ и интелектуалци некако презриво са

подсмехом гледају на соколско вежбање и не мало пута чује се: Ово су прави циркузани.

Ко је створио братску Чехо-Словачку републику, ако не чехо словачки соколи, васпитани у соколанама. Соколи са пушком у руци, а не народни посланици својим свађама, створили су државу, у соколству политике нема, у соколству се ради.

Један од најстаријих сокола брат Тома Масарик, председник чехословачке републике казао је једном приликом: Не политике у Соколство али више Соколства у политику.

У нашем народу још више Соколству посвећена она пажња што му по заслузи припада. Али напред иде се напред. Доћи ће време када ће сваки град имати свој Соколски Дом са натписом:

Гајићемо птице соколиће,
Наше племе угинути неће.

Ми морамо да будемо на опрезу да будемо спремни, јер често пас стижу изненађења преко којих морамо бутке прећи. Зашто, јер наш дућан рекламира уједињење, а у радњи га нема.

Много којешта прогутали смо, и сварљивог и несварљивог. Време је да се дамо озбиљно на посао. Да ли заједнички, уједињени, не само спољашњ већ и духовно, покажемо да смо једна нераздвојна целина. Слушајмо речи установитеља Соколства Др. Тирша: Појединац ништа, целина све.

Стева Пијук

Г. НИКОЛА ПАШИЋ
„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР"

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

— Наставак — 5

Г. Председник Пашић не само да је један од највећих дипломата модерне епохе, односећи се на спољну политику, већ је он у исто доба и велики психолог и филозоф. Један дипломат који није уједно и психолог, не може бити добар дипломат То је само што је највише фалило немачкој дипломатији и зато су Немци изгубили рат.

VII.

У војничким операцијама, за време европског рата. Србија је играла једну од најважнијих улога. Прва аустриска армија генерала Потиорека, која је прешла српску границу 1914. год. састављена од елите аустро-мађарских регимената, а командована аустријским баронима и мађарским племићима, била је до ноге потучена У битци на Церу одиграо се је двобој између представника аристократско феудализма Беча и Пеште с једне стране, и демократије пијемонтеза југословенских, Срба, с друге стране који се с правом могу назвати војници републиканског Монарха Нашег победа на Церу била је тријумф наше праведне сиварн и привидна вишенационалитета.

Синови Атиле и Арпада, цвеће интелектуалне класе Мађара (јер непријатељска војска беше искључиво састављена од пештанских пукова) нађоше свој гроб у нашим планинама. Ту се одиграла борба, између дисциплине и моралне снаге, борба између количине и квалитета, у којој је свест српске демократије и њена жарка љубав према националном огњишту однела победу.

Та права српска победа 1914. год. једина савезничка у том времену славно је одјекнула у савезничким земљама, и била је весник тријумфа Споразума над Савезом. Она представља један од најважнијих догађаја светског рата, јер је силно морално допринела да добијемо коначну победу.

У јулу 1914. год. Срби су спасли слободу путева за Индију и друге енглеске поседе. И сачували су с правом можемо да потврдимо, Енглеза Египат.

Ако непристрасно испитамо политичке последице које би немогућно наступиле у случају српског пораза на Церу, ми с правом показујемо, ма да то може бити није пријатно Енглезима, да нам исти много дугују. Јер ако метнемо сви руке на срце, морамо ће признамо да смо ми Дрина, Сава и Дунаву, бранили не само нашу домовину него и енглеске колоније, посредно.

Наш пораз, без сумње, имао би за последицу да Немци. Бугари и Турци добију везу једни с другим. И тако би био затворен Суецки канал. Пошто у то доба а на том месту никакве озбиљне снаге и Енглези нису имали И енглеским државницима, који претендују да су нас они спасли, с правом можемо да кажемо да смо ми њима спасли колоније.

Њима није непозната изјава Лорда Греја у почетку европског рата: »Судбина Србије нас се не тиче све потле док не дођу енглески интереси у питање.«

VIII

Године 1915. ми смо били жртва западне дипломатије, а нарочито енглеске. Бугарски краљ Фердинанд успео је да превари цео свет осим г. Пашића. На неколико пута повољења напомене српског министра да је Бугарска спремна да нас нападне и да само вреба згодну прилику савезничка дипломација одговарала је са извесним неповерењем, достављајући нам по знању да су предвиђања г. Пашића сувише претерана и да Бугарска не мисли никога да напада. Али ми бесмо жртва тога непознавања источног питања од савезничких дипломата, које је међутим од увек било класичног питања њихових занимање.

Подло и изнајвичка германске трупе изненадиле. Т-ларо — Бугарске још једанпут опробаше срећу да нас потисну са праог места које смо задобили на Балкану. Са целокупном народном имовином ми смо пре приспели да се разбијемо о албанске планине него да закључимо засебан мир а по релативно повољну цену вратили нам Босну и Херцеговину. Ма да нисмо били ангажовани за никога каквим писаним уговором, осим моралних обавеза према савезницима. Пет-десет хиљада Срба остадоше на врховима албанских планина да тамо спавају њихов вечни сан, а тридесет хиљада беху бачени у Крфско море

— Наставиће се —

Архимандрит Инокентије

—:—

11—24 новембра ове године навршило је 60 година свог живота настојатељ Манастира Тумана Руски Архимандрит Инокентије.

Уважени о Архимандрит родио је се у Русији званом Украјина 11—24 новембра 1867 године у честитој и побожној фамилији.

Будући на детињства расположен црквом у раној младости он је ступио као послужник у чувену Кијево-Печерску Лавру у којој остао је све до 1899 год. када по вољи више правне власти био је премештен у мушки општенародњи манастир Св. Николаја у Сахару.

Ту он је био 29 VI (на Петров-дан постижен у монашки чин. 5-VII рукоположен за јеромонаха, а на Св. Илију 20-VII за јеромонаха.

У исто време био је постављен за манастирског благајника, а ускоро за настојника.

У Самарском о Инокентије остао је 10 година и за ово време истакао је се као врло вредан и спреман домаћин и духовни вођа, те јако подигао овај манастир у сваком погледу. Најглавнијим трагом његове управе овим манастиром остао је велелепни саборни тространолни манастирски храм.

Услед недовољних климатских услова о Инокентије, који је већ био ту произведен за игумана, по својој молби био је премештен за благајника чувене Почајевске Лавре, али ту није остао дуго већ Св. Синод поново поставио је га за Настојатеља манастира у варошци Слободенији.

На управи овог манастира о Инокентије остао је 10 година и добио је ту чин Архимандрита.

После револуције о Архимандрит био је премештен за настојатеља Манастира Св. Тројства у Вјатку.

Али ту није остао дуго 7-IX-1919 г. за време бденија большевички комесар с војницима упао у цркву наредио је о Архимандриту и другим јеромонасима (6) с којима он служио, да одмах одаде нађу на прсве, па ухватио њих и отерао у апс, а после на рудник Кизил на Уралу.

Не верује се у каквим тешким условима налазили се на руднику ухапшени »Буржуји« спавали на голим даскама, без икаквих простирача и покривача. за храну добијали су свега 1/8 фунта (1/6 кила) хлеба (на пола са сламом мешано) и неку смрдљиву чорбу. Веша нису имали. Сваки дан из касарне њих терали на рад на рудник за 4 километра. Стража која њих чувала, прекено псовала и претила, да ће убити, а појединце убијала без икаквог разлога.

На срећу овај рудник заузела је армија адмирала Колчака, те кроз 90 дана о Архимандрит, већ сасвим болестан, пуштен је на слободу.

Пошто се мало о опоравио о Архимандрит под притиском бољшевичке војске по мало се кретао на исток па после око света лађом дошао у братску Србију.

За време свог дугог монашког живота о Архимандрит Инокентије увек издвајао је се својим радом, те био више пута одликован.

Поред свих црквених награда о Инокен-

тије има високо руска државна одликовања. Сем тога у току 25 година он је био благочинин (старешина) свих манастира епархија у којима је служио. Више пута био је члан и председник комисија за зидање цркава, школа и других просветних установа.

Од фебруара 1925 о Архамандрит врши дужност настојатеља манастира Тумана и за ово кратко време знатно унапредио је манастир у сваком погледу. Његова љубазност и гостољубље постали су чувени далеко.

ДАН И НОЋ

—:—

Волели се двоје, љубили се нежно
И на звезди једној начинише стан
Ноћ је име било црнооког дева.
А младићу плавом жарки ведри дан.

Свако вече, јутро, пре сумраку, зоре
Пироваше бујно свој весели пир;
Свако вече, јутро, пре сумраку зоре
Светковаше јавно и љубав и мир.

Нису тако знали да старошћу пенад
Могу доживети и мрачан пад.
Нит' су помислили да ће кад-тад време
Створити у њима смртнички хлад.

Године су текле и милион можда
И обоје стално уживаше рај.
У њиховоо стану, у њиховој срећи
Све боља би живот, све лепши би сјај.

Али данас нека астроном ми дође
И донесе хитро доста тужан глас, —
Она дивна звезда, оно двоје млади
Нестали су сасвим баш у онај час.

Њих је уништила нека друга звезда,
Која премашује величину, сјај,
Дошла је од некуд и нестаће скоро
Док многим звездама не учини крај.

И затим ми жустро споро кроз плач рече
Да од сада нема где ће вечност бити,
Љубав, живот, срећа све су сенке само,
Све нестаје даклe јер умиру сви.

Немања Павловић.

Вести

Дан Подмладка Црвеног Крста. — Дан Уједињења нашег хрониченог народа 1. децембар — дан је Подмладка Црвеног Крста у целој Краљевини нашој. Тај дан прославља око 200.000 чланова Подмладка Ц. К. заједно са својим наставницима, родитељима и рођацима.

Подмладак Црвеног Крста у Пожаревцу прославља први пут свој дан овим редом:

Пре подне већи ће корпоротивно у цркву на благодарење.

После подне у 2 часа код „Круне" биће приказана 2 филма у биоскопу.

Рад Подмлатка Ц. К. у Чехословачкој и Рад Подмлатка Ц. К. у Америци.

Улазница 2 д в. од особе.

После 3 часа Матине у З нат. Школи Пож. Жен, Друштва са предавањем г-ђе Јелене Ивановић, чланица Глав. Одбора Подмладка Ц. К. из Београда.

Благодарење. — Данас у 11 сати пре подне одржаће се у овд. Саборној цркви благодарење у част народног празника Уједињења.

Пажња грађанству. — Многи се грађани обраћају властима са представкама, које не таксирају. Овакове представке уништавају се и по њима се ништа не ради, о чему се обавештава грађанство знања ради.

Општински избори. — Према најави г. Др. Воје Маринковића, у демократском клубу, избори општинских чланова по новом закону о општинама извршиће се у марту месецу идуће године.

Како изгледа и ова ће избори затећи радикале у Пожаревцу, неорганизоване, а да је то у корист противника излишно је доказивати.

На јемство. — Пожар. прв. суд пуштао је на јемство Цветка Марковића, бив. кмета општ. пожаревачке. Кад је већ учињен пресецан створено је јавно мишљење, да прв. суд треба своје право да примени према свима оптуженима, међу којима у истини има велики број, који на појам нису имали о кривици за коју се оптужују.

Повластица при железничкој вожњи за чланове ловачких и планинарских друштва. — Министар саобраћаја издао је наредбу којом се чановима ловачких и туристичких друштава даје повластица за вожњу државним железницама у пола цене и то трипута годишње.

Отпуштен. — Јосиф Шулентић, писар ср. звишког отпуштен је на прж. службе.

Други род вишње. — У Вршцу је у врту тамошњег јавног становника по други пут јесенас процветала једна вишња. Род је ових дана потпуно сазрео. Ово је заиста редак случај да у години дана воћка донесе два рода.

Стране вести

Економска ситуација у Румунији. — Румунска народна економија проживљује кризу спојену са веома тешком продајом робе. Поред инсолвенција мањих фирми банкротирају велика подузећа. Ситуација је таиођер тешка и у текстилној индустрији а не побољша ли се ситуација онда ће и у овој индустријској грани настати велика пропадања.

Нов проналазак за бушење бунара. — У Чехословачкој и у многим другим државама је патентиран једна веома важан проналазак за бушење бунара. Овим проналаском уштеди се много времена, снаге и новца. Приликом недавне пробе, којој је присуствовао и сам проналазач Ф. Шкривани, постигнут је апсолутан успех. Према мишљењу стручњака овај проналазак је зато важан, што ће се њиме моћи бушити бунари а на оним местима, где се про због великог финансијског трошка није могло. На тај начин у многим крајевима становништво ће се снабдети добром пијаћом водом.

Спољна трговина Чехословачке. — Обрт у спољној трговини Чехословачке достиже за месец октобар цифру од 3861 милион чешких круна. Извоз је 2.008 чк. а увоз 1.853 милиона чешких круна. На овај начин трговачка биланса показује активу од 155 милиона чк. Прошле године за исто време активна трговачке биланса износила је 1,497 милиона чешких круна.

Нови сат. — Швајцарска важи као земља где се израђују најбољи сатови. И ту скоро јављају да је швајц ски инжењер Хајнрих Мајер направио један таван сат који сам себе навија. Поред тога тај исти сат показује дневну температуру. Наиме у једном делу налази се одређена количина глицерина која се при топлом времену топи и на тај начин покреће извесне делове који показују степен топлине. И тако ћемо ускоро имати сатове које човек не мора никад навијати, а гледајући у њих знаће се у исто доба и какво је време.

Који мужеви су исправни чиновници? — Познато је у целом свету да кад неко тражи место, обично има и препоруке, а то ва је доброг владања, да има стручно образовање, да је још у годинама свеж итд. У најновије време у Енглеској овакве препоруке нису баш толико цењене. Овде се сада захтевају друге препоруке. Једна велика енглеска банка пре неко што ће примити неког у службу тражи да кандидат одговори на следеће питање: 1. Носи ли ваша г-ђа кратку косу. 2. Бојадише ли косу 3. Носи ли кратку сукњу. 4. Колико је стара. Искуство је доказало, да ако су чиновничке жене велике кокете, њихови мужеви не могу бити исправни чиновници. Држе да једна скромна и поштена жена више вреди, но чиновник са највећом диплом.

ВЕРИДБЕ

Г-ђица ВОЈИСЛАВА, кћи г-ђе Евице и г. Михајла Данаиловића учитеља у пензији из Пожаревца и г. МИЛАН МИЛ. БОРОВИЋ пешад поручник, верени 27-XI-1927 год.

Дан венчања објавићемо.

Огласи

О МОЈОЈ СЛАВИ

ВАВЕДЕЊЕ

не могу примати уобичајене посете због слабости

1—2 Душан Ђорђевић трг.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ са пет просторних одељења у Железничкој ул. бр. 29, јефтино. Упитати у истој кући или БРАНУ А. НИКОЛАЈЕВИЋА. 1—3

КУЋУ моју спрам гимназије са дугом Управе Фондова продајем. Обратити се Ђорђу Кузмановићу дамару или мени у Београд Соколска 21.

Тихомир М. Смиљковић
1—3 чиновник у пензији.

СВЕЖЕГ БУТЕРА са БЕЉА и из БАЧКЕ, разне чоколде и бонбоне, ЧАЈА и РУМА разног порекла, бисквита, све врсте конзерве од поврћа и воћа, продаје најјефтиније.

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА
Радомира Живковића
(зграда Окр. Банке). 1—6

РАДИО КАО И аутомобилске акумулаторе свију монтажа и величине, прима на пуњење и оправку »Биоскоп Орфеум« са гаранцијом за добро пуњење и одржљивост капацитета.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДМАХ

Упитати Кнез Михајлова улица бр. 28.

ПРОДАЈЕМ

Једну локомотиву од 4 коња.
Један трактор за орање без плугова.
Три дреша од 36 цоли, систем енглески.
Један плац у Пољани од 5 ара и 25 метара до бувера поред друма.

Услови плаћања повољни.

ВОЈИН ГАЈИЋ,
1—10 — Мали Воја —

ОГЛАС

Извештавамо пошт. грађанство вароши Пожаревца и околине као и осталих срезова ове области, да смо наш локал РЕНОВИРАЛИ — који носи назив

„СТИГ“

под ЖАРКА БОЖЕВЧАНИНА

суседству дућана Браће Димитријевића — Крелз Петра улица бр. 51. — пређе звана Мавчанинова, где је радио Васа Ценцарић, кафеџија.

Двориште је велико за 150 кола. Штала са тремом за 70 коња. Шупа за кола 36 метара дугачка. Осветљење у кафани, авлији и штали. Кујна врло добра. Пиће првокласно. Услуга брза и тачна. Цена скромна. Чистоћа одлична.

Овим упозоравамо сељане, трговце, шпекуланте и кречаре, — да могу добити свс задовољство.

Молимо за што већу посету

С поштовањем
СТАНКО АЛЕКСИЋ
и
ЖАРКО Р. ПАНТИЋ
1—2 кафеџије из Пожаревца.

ЈЕФТИНИЈЕ НЕГО МАГДЕ!

ОВЛАШЋЕНО

Електро-Техничко Предузеће

Владимира Трудића

— Краљева ул. бр. 23. —

Врши све електрично инсталације најсолидније и са солидном ценом. Има леп избор Лустера и Шешира. Солидан електро-материјал. Који сами инсталирају наручити попуст, инсталатери имају проценат.

Препоручује леп избор ГРАМОФОНА од дин. 285 па на више, увек нових плоча.

4—6

Од 1-ог новембра ове 1927 год. отпочео сам сталну АДВОКАТСКУ ПРАКСУ код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у мојој кући Краљева улица бр. 48.

7—10 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

Извештавам п. грађанство и околину да сам отворио СТОВАРИШТЕ СОБНОГ НАМЕШТАЈА

и да ћу исти давати испод сваке конкуренције.

С поштовањем

Ђура Живојиновић

СТОЛАР код ОСТРОВЦА.

5 пилањерска пијаца.

КУЋУ

у Книћаninовој улици 9. и ВИНОГРАД више »Тудбе.“ Без терета. Продаје из слободне руке

3—3 **Милан П. Антић.**

ИЗГУБЉЕНА МИЊУША

са девет ситних дијаманта на путу од Кнез Лазареве улице до парка. Ко буде нашао добиће описано колико јој је вредност, јер је успомена. Јавити Зубном атељеу Л. Мајдељ

СЛУЖАВКА

која је вешта и у кувању жели добити место одмах. Место стално. Плата добра.

Упитати уредништво.

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић
3—10 Пожаревац.

СТАН

са 6 одељења, електрика и остало до В. Булевара.

Упитати
Јанковић и Рајковић, обућари.

Извлачење срећака V. кл. 14 кола почело је 7 овог месеца

Доплатне срећне имам у свима поделама за продају.

Замену извучених срећака и испитку врши по привременим листама без награде без разлике где је срећка купљена

Драг. Б. Костић
6—6 продавац срећака.

Вино за свечаре

бело, црно и црвено, ново, бистро, јако без киселине ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а каф пијама наручите пено.

4—10 Милисоје Ж. Антић.

ЈАВЉАМ СВОЈИМ ПОШТОВАНИМ МУШТЕРИЈАМА ДА САМ ДОВИО

УЖИЧКИ КАЈМАК

и продаваћу по новембој цени од кгр. У исто време јављам својим муштеријама, да ћу испећи по једну партију пшеничне бесплатно.

Јављам својим муштеријама да сам снабдео своју радњу са бурекџиским столом и продаваћу преко целог дана **фришког бурека.**

С поштовањем
Јован С. Тошић, хлебар
2—3 Дворска пијаца.

Дућан, 1 стан са 5 одељења *1 стан* са 3 одељења *2 магазе*

Издаје
2—3 Мирослава Чеченски

ПОЛИЦИЈСКИ ПАС ПРАВИ ВОЛФ

млад продаје се.

Новембра 1927 г.
Пожаревац.

2—2 Мих. Ђ. Илић винар.

ДУЋАН

у Табачкој Чаршији где су били Лазаревић и Митић издајем под кирију.

Јавити се
2—5 **Живану Карајованковићу, трг**

Чисто Неготинско — Крајинско

ВИНО

бело и црно продајем на мању и већу количину из мог винограда.

Божидар Т. Богосављевић
воскар — пецедер.

ЗАСЕБНА КУЋА

МАЊА са две собе, кујна и шупа — издајем под кирију.

Јавити се Лепосави Веселиновић Косанчићева ул. 7.

ДР. ВРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ. БР 14

Целокупног лекарства

Др. Петар И. Јаковљевић

Налази се са станом у Немањиној улици (нова зграда Д. Вашића) до дућанчаре Живана Милошевића.

Д-Р КОСТА ТЕСТОРИДЕС

УРЕДСКИ ЛЕКАР

лечује — шприца сваког дана ПРОТИВ ШАРЛАХА. 2—3

СТАН

са 4 одељења и осталим приналежностима у Свето-Савској ул. бр. 23 издаје се под кирају од 15. децембра ове године и

ЈЕДАН ВИНОГРАД

у црквеном брду између Ива Стокића и Белосавића продајем.

Обратити се

Боки Димитријевићу
1—3 — Моравцу —

НАБАВЉАЧКА ЗАДРУГА

ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

почевши од 28 т. м. обновила продају хлеба својим члановима у облику хлеба и векне и то: 1 кгр. бела лоба 4·50 а 1 кгр. црног хлеба 4 динара. 2—2

ДУЋАН

на Краљевом тргу у коме је била Гвожђарска радња Николе Станковића и Јаковљевића издаје се под кирију одмах а и продаје се.

Обратити се г. Раду Марковићу, адвокату.

Др. Живан Марковић
2 Марковац.

Инсталације Електричног Осветљења

по најнижој цени и на месечне одплате врши

Кожарско-Електро-Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

2—6 ПОЖАРЕВАЦ.

Кафанско-Механска радња

на најбољем месту добро разрађена предаје се.

Обратити се уредништву „Грађанина за обавештење.

СТАН СА 4 ОДЕЉЕЊА

ШУПОМ и осталим приналежностима издајем под кирију.

Као и једну КАСУ № 1 продајем.

Упитати. Божу Николића

ВИНО

ОДЛИЧНОГ КВАЛИТЕТА ИЗ МОГ ВИНОГРАДА ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић
штампар.

ПАРАСТОС

Пожаревачка Трговачка Омладина и Трговачко Удружење на Ваведење 4 децембра ове, год. у 10 часова пре подне даваће парастос свима својим покојним сарадницима и добротворима у овој саборној цркви. Стога се моле рођаци и пријатељи покојних добротвора поменутих установа, да присуствују овом парастосу.

Управа Пожарев. Трг. Омладине.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 96 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 4. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. на три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на цицера од речи 1.50 дин. за прилошавање од речи на гарконда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
МИЛОРАД М. РАДОВИЋ
Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму.
Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ИЗВЕШТАЈ

Члана Обласног Одбора за финансије господина Петра Петровића, обласног посланика.

Господо посланици!

Као члан обласног одбора за финансиске предмете, подносећи вам на решење буџет за 1928 год. у име одбора част ми је да вас у главним потезима о буџету обавестим:

Приликом израде буџета одбор се руководио принципом највеће разумне штедње. с обзиром на тешко финансијско стање које је завладало у нашој земљи и с обзиром на ову неродну годину, која је дала врло слаб жетвени принос, а познато једа је жетвени принос главни извор већини нашега народа за покриће како својих личних потреба тако исто и одговарања обавезама према општини, срезу, области и држави.

С обзиром на те две чињенице и све партије са позицијама у буџету за год. 1928 предвиђене су најскромније, тако да је буџет за 1928 год. упоређен са буџетом за 1927 год. у ствари мањи скоро за два милиона. Предложени буџет за 1928 г. износи 14,871.684., али када се одбију државне дотације за послове и установе које је држава пренела на области у Дин. 2.520.730 остаје 12,350,954; а буџет за 1927 г. износео је Дин. 14,165.010. према томе је предложени буџет за 1.814.156, дин. те је тако могла и стопа обласног прireза да се смањи од 148% на 145%

На име помоћи разним установама и удружењима, који су се обратили за помоћ, одбор се одазвао скромно онолико колико је имао средстава на расположењу.

Грађевинско одељење предвидело је за ову годину, као што се види из буџета велики део послова, но све што је предвиђено од преке је потребе, јер је већи део објеката по путевима у таквом стању, да је крајње време да се оправе или нови направе. Има неких објеката међу предвиђеним, који се сада раде и који су скоро у завршној фази, али су изгледи да ћемо те радове тек у идућој години исплатити, те је и њихова исплата морала ући у буџет

Због слабог жетвеног приноса и због слабијег рада у рудницима и млиновима и приходи са Пожаревачких обласних железница нису били задовољавајући, јер приходи нису достигли ону суму која је предвиђена за 1927 г. али су ипак железнички расходи покривени из њихових сопствених прихода. Ове године железничка дирекција предвидела је и инвестиционе радове а изгледи су, да ће у год. 1928 г. принос бити много већи него до сада, те ће се и ти радови извести из железничких прихода.

Обласна пољопривредна станица као што нам је познато предата је била држави и ова је претворила у пољопривредну школу; но по најновијој уредби о преносу послова и установа од стране државе самоуправама, ова школа враћена нам је, те смо били принуђени да за ову годину предвидимо кредит за њено одржавање, а за идућу годину тражиће се пута и начина о њеном опстанку.

У одељку „Народног Здравља" предвиђене су суме за лечење сирогиње и сузбијање заразе. Тако исто и у „Ветеринарски одељак" предвиђене су суме на сузбијање заразе код стоке.

Држава је својом уредбом пренела за сада ове послове на нашу област.

1. Издржавање болнице у Петровцу са кредитом од Дин. 326190.

2. Путеви: Пожаревац—Велико Градиште—Голубац до границе области.

Браничево—Мајдан—Пек преко Кучева до границе области.

Нересница—Тршка црква и

Крепољин—Деспотовац до границе области са кредитом Дин. 1.6666.620

Сви срески економи и подекономи са кредитом Дин. 302.320.

Што се тиче партије прихода предвиђене су суме које ће се приближно и покупити.

Морам констатовати, да је проценат прикупљеног обласног прireза у год. 1927. био врло слаб; но го се донекле да и оправдати, јер смо у овој години имали два избора за обласне и народне посланике, а зна се да избори укоче сваки рад, а нарочито рад око наплате порезе и прireза. У идућој години изгледи су према последњим предајама прireза да ће се постићи много већи проценат наплате.

Према свему овоме и суме предвиђене у буџету скромне су и од преке потребе, па молим г. г. посланике да буџет приме по могућству онако како је предложен.

Г. НИКОЛА ПАШИЋ
„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР"

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

— Наставак — 6

За време нашег изгнанства манифестује се непоколебљива воља целог југословенског народа да се уједини са својом браћом Србима. Крфском српско-југословенском Декларацијом учинисмо још један корак у маршу за дефинитивно уједињење. У аналима наше политичке историје. Крфска Декларација од 20 јула 1917 год. постаје први писани уговор међу браћом, по којој ће формула да се уједине. Та славна Повеља била је састављена једнодушним пристанком делегата Хрватске, Далмације, Босне и Херцеговине, Истре и Словеније (чланове југословенског комитета). Крфска Декларација остаће, за нас политички документ ванредне вредности. јер њоме југословенска браћа траже први пут, званично да њихова заједничка будућа домовина узме облик конституционе монархије, а да буде штићена двоглавим белим орлом Династије Карађорђевића.

IX

Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца запечаћено је на високим свежим врховима македонских планина т. ј. на бојном пољу, и то, као и италијанско уједињење на Мањенти и Солферину.

У 1918 години одиграо се последњи дуел између германско-татарско-бугарских трупа, и најамничких војска феудалног аристократизма Беча и Пеште, и армија слободне демократије, српско-француских.

У битци на Добром Пољу и Соколу 1918 год. грандиозно дело Николе Пашића, биће дефинитивно постигнуто. Велика је истина да нас је исто стало скупих и прескупих жртава, специјално српско племе југословенске нације, али исто тако необорива је истина да кад посматрамо његову сјајну величину, а нарочито одмеримо улогу коју нам је судбина поделила да играмо у светским догађајима, у будућности, све се заборави.

Громовита офанзива наших и савезничких војска. „Источне Армије« са »Солунског фронта“ решила је последње догађаје европског рата, у корист нашу и наших племенитих савезника. Пробијањем на последњи али најстрашнији јуриш, француско-српске дивизије, пробиће за увек, германско-бугарски фронт.

На челу јуришних колона налазила се „Шумадијска Дивизија“ она натера десно крило бугарске војске те се разби о албанске планине исто тако што се наше армије разбише при одступању 1915 год., а лево потисну ка Бугарској. Две немачке дивизије, хитно послане да код Скопља зауставе победнички марш Срба беху збрисане од нашег налета са таквом жестином, да се Немци повукоше у нереду.

Наша победа у Македонији имала је Бугарске и Турске и распарчавање Хабзбуршке Империје. Тријумф борбене снаге Источне Војске, био је у исто доба, и дипломатски тријумф г. г. Бријана и Пашића. Сви се сећамо са колико је ораторске вештине г. Бријан бранио нашу ствар пред француским парламентом и заступао идеју да се Солунски фронт одржи по сваку цену и да „Источна Солунска Армија“ треба да остане где је, да би савезници остали господари Константинова Грчке и целог Истока. Далековидна су и ту она предвиђања била г. Бријана у озој приличи, и ми смо дужни да одамо не само велико признање његовој интелигенцији, већ и топлу захвалност његовој појавности јер гледајте Лорда Китченера било је обратно.

Двобој између германског и словенског света, завршен је тријумфом Славизма. У том делу Србија је била француско-руска преграда на Балканском Полуострву. За време страшних битака европског рата увек се је држала у првом борбеном реду и извршила до потпуности једну од најважнијих улога под вођством Династије Карађорђевића. Без приступа Петра Великог на Блиском Истоку Балкан би поново поље за експериментисање политичке доктрине „Drang nach Osten“ А свакако доцније. Француска и Италије са осталим европским државама пале би под пруску политичку превласт или туторство.

X.

Политички и војни догађаји рађани су тачно по плану који је предвидео г. Пашић. На »Париском Конгресу“ 1918 20 год. наш Кавур, за зеленим столом говориће раван са равним са представницима савезничких и удружених сила.

Већина од њих ту је пристигла са уговорима пуним којекаквих уговора, који ништа друго нису били него уцена према Француској, јер су били закључени у моменту опасности по француски народ. У самој својој суштини, ети уговори нису могли имати моралне вредности, али се са њим ипак морало рачунати на конференцији мира. Једини српски представници нису при себи имали ништа написмено, осим оног светог завета потписаног српско француском краљу, на висовима Ветерника, Доброг Поља и Сокола (15 Септ. 1918 год.) а запечаћеног успомена заједничких патња и напора за боју будућност оба братска народа.

На Конгресу, у Паризу, у Паризу 1918-20 Никола Пашић завршава своје грандиозно дело. Сви Јужни Словени политички се уједињују под круном Србије, а у конституционој Монархији Династија Карађорђевића.

Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца беше проклямована и призната Мила Србија од 1911. год., од 2,000.000 становника и 200.000 војника, пење се на 14 милиона становника и 2 милиона војника.

— Наставиће се —

ништа, јер што би нам опоравилиште без шуме коме је иста први услов. Голети које ће се сваким даном повећавати неће бити ни од какве потребе ни користи опоравилишту. Апелујемо на представнике манастирских и општинских добара, чије шуме обухватају пределе у којима би се требао да подигне санаторијум, да приликом састављања новог буџета предвиде макар и малу суму новца за пошумљавање њихових кршева, који би за кратко време представљали предност у новцу и привету.

Пошумљавањем околине манастира Горњака представљала би иста прави швајцарски крај, који би служио свакоме за узор. Самим пошумљењем престали би они неописиви ветрови и олује, које владају у свако доба године у долини Горњачке клисуре, те би и тиме била повећана пријатност боравка. Још небројене предности стекле би долина Горњача, кад би се обавило култивисање тла. Ако нам већ и недадну санаторијум требали би да се пошуме споменути пределе, па ако ми не имадемо прилике да уживамо у том добру, да бар оставимо својој деци сећање.

Ја ово пишем као шумар, јер ми је једина жеља, да видим напредак шумарства, а не готово у крајевима где народ води врло мало рачуна о шумарској привреди.

Обећавам, да ћу свакоме и свуда изаћи у сусрет упутством, а и самим радом око култивисања ко се буде одазвао на тај рад који ће без сумње плодом да уроди.

У овом реду рачунам да ће општине прихватити мој предлог, а мислим да ни Управа Манастира Горњака неће одбити моју молбу, коју јој већ раније упутих.

29. новембра 1927. год.
Жагубица.

НЕЛЕЉКО ЛАЗИЋ
Шеф Окр. Шумске Управе
у Жагубици.

Уредништу „Грађанина“

Пожаревац.

У два броја цењеног листа »Грађанина« прочитах ретке у којима су изражене жеље Хомољаца, људи, који гледају будућност и увиђају реку потребу Пожаревачке области, који се обраћају г. г. посланицама са молбом, да се сете нашег Хомоља, те да не заборави, да и у њему имаде крајева куд и камо лепших и романтичнијих него су многи они у којима данас цветају многе зграде опоравилишта, које су задобиле пријатну околину и леп изглед на уметнички начин.

Дакле упућен је апел на г. г. посланике, добро, ја сам стиме сагласан, али пређ свега хоћу да напоменем, да је подлога опоравилишту само шума, и то, безусловно четинари, бор и оморика, који како нам је свима познато дају лепу слану и обиље озона како лети тако и зими, што је од велике важности за болеснике, који би се задржавали у предметном санаторијуму.

Наше су жеље добре и оправдане, а нико не види да манастирске шуме даномице пропадују, нешто експлоатацијом, нешто од временских непогода, а многа стабла пропадају услед погоршања стојбине што приполази услед стрмих нагиба, које обухватају долину Горњака. То нам најбоље сведоче клисуре, које стрче дуж долине реке Млаве и пламе пролазнике. — С разлога тог, треба да прогледамо очима културног света, те да уз питање подизања санаторијума потакнемо и питање пошумљавања, које је уско везано са потребама опорави-

---

НАШЕ ХУМАНЕ И КУЛТУРНЕ УСТАНОВЕ

—:—

У граду Пожаревцу, где се је у прошлом веку створила Српска Држава има већи број хуманих и културних установа. Све те установе разгранате су на ситне делове и сепаратно животоре.

Кад би се те све установе удружиле у једну целину и радиле свака засебно у своме правцу, тежећи своме циљу обетиле би се много сажније и њихов би рад био много и плодоноснији и интензивнији.

У Пожаревцу постоји: Трг. Омладина Каезна и Читаоница, Официрска Читаоница, Соколско Друштво, Коло Српских Сестара, Женско Друштво, Женски Покрет, Коло Девојака, Ловачко Удружење и т. д. Сва та друштва муку муче, јер се потуца, ју по приватним локалима у којима плаћају неколико хиљада месечно станарине. Сва та удружења живе од малих чланских улога и слабих добровољних прилога.

Сва та друштва и удружења треба да дођу у контакт и да се за једну заједничку циљ удруже — да подигну један заједнички дом — Дом хуманих и културних удружења у Пожаревцу. Тако уоружени у једну целину про би и много боље подигли заједнички дом у коме би била смештена сва удружења. Тако удружени са својим капиталима лакше би добили и кредит и помоћ од области и државе.

Овако како данас живе — сепаратно и сви желе; да имају своја домове, тешко је остварити.

Ђ.

Борба совјетске владе са Троцким.

Свима је природно велико интересовање које влада у руској заграничној штампи за борбу између Сталина и Троцкога. Руским антибољшевичким круговима најтеже пада перспектива потпуног затишја у совјетској Русији, јер је овако затишје уклањивало све њихове наде, које полагаху на могућност скоре промене. Сада се изродило опште уверење о томе, да ће конфликт у комунистичкој странци изазвати једно коренитије кретање у Русији.

Руска емигрантска штампа негативно се односи према обема зараћеним групама комунистичке странке; њезине су симпатије на страни оне „треће силе" — на страни опозиционара, која се данас уопште још не могу јавно појавити у сов. Русији. Но ипак се све више примећују симпатије у руској емигрантској штампи према Троцкоме, него према Сталину јер је Троцки покривен тогом „опозиционара".

Уједно с тим руска загранична штампа указује, како је опозиција у многим случајевима показивала веома мало одлучности. В. И. Талин у парушким „Последњим Новостима" пише да је опозиција стигла до чврстог убеђења да се мора борити, да треба казати нову реч, да треба постати револуционаром. Али за ово опозиција се показала неспособна. Она није имала у своје време овога талента и чврсте одлуке као Лењин због неодлучности вођа опозиције, садашње борбе опозиције са Сталином нису одлучне. Болест биће одстрањена изнутра. Али кроз најкраће време она ће се опет појавити, и то то вероватно у новим формама.

Данас према схватању париског руског журналисте, опозиција у комунистичкој странци броји на 60.000 чланова, што суди према писању совјетске штампе. Талин вели: И ова нова опозиција неизбежно ће морати тражити ослонца у ванстраначкој маси. Без ослонца опозиција ће доживети само пораз. Карактеристична је данас борба у Москви, како је описује „Руска Газета". Она изгледа као да борба пролази кроз такав стадиј, где не постоји стабилност учесника у борби са силама. Мање стабилности показују само две главне централне групе. Између њих, около анархична маса, која с времена на време мења своју боју и своје значење.

П. Н. Миљуков на страницама његова органа „Последње Новости" процењујући московску борбу вели, да је овде настала оштра криза у командовању у комунистичкој партији.

Сви емигрантски листови у једноме се слажу при процењивању ситуације у совјетској Русији, да комунистичка странка овде проживљује такву кризу, какву још до сада није имала.

„Застава"

ЧЕТРДЕСЕТОГОДИШЊИЦА.— У идућу недељу, 12 децембра навршиће се 40 година од дана кад је први број »Грађанина« угледао света Оснивач листа био је поч. Јотка С. Јовановић, економ, који је преминуо у ропству у месту Карлову у Бугарској.

Вести

Изгласан буџет. — Обласна скупштина са 12 против 6 гласова, изгласала буџет за 1928 год. по коме је стопа пореза нешто мања од прошлогодишњег.

Избор у Острву. — Избор за општину Островску извршиће се на дан 18 децембра т. г. а по закону који важи за Банат, Бачку и Барању, према чему је управни суд одредио на општина бира 20 одборника.

Поглавар моравски. — За поглавара ср. моравског постављен је господин Драгољуб Бурсаћ, писар пожар. првост. суда.

Приходи од такса и трошкова у септембру о. г. — У току септембра ове године наплаћено је на име државне трошарине динара 69,524,847.50. односно за 5,599.014.16 динара више него што је било предвиђено. За исто време 1926 године побивено је, међутим за 6,187 588.75 динара мање. За шест месеца буџетске 1927-28 г. остварено је укупно 345.015.388.11, односно за динара 22,539,611.93 мање него што је било предвиђено. За исти период у прошлој буџетској години реализовано је пак за 49,294,397,54 динара више. Државне таксе понеле су у току септембра ове године 89 мил. 227390 48 односно за 19,181.780.68 динара више него прошле године, а за 18.452.823.53 динара више него што је предвиђено. За шест месеца буџетске 1927-28 године наплаћено динара 503,024.098,12 односно за 29.737.416.59 динара мање за исто време у прошлој години а за 27 мил. 955.906.86 мање него што је предвиђено.

Нова наредба о регистровању аутомобила. — Министарство Унутрашњих Дела издало је наредбу о новом регистровању свих аутомобила у земљи. Регистровање ће се извршити по областима, а за Београд при Управи Града, који ће за своје аутомобиле имати бр. 1. док ће области носити бројеве од 2—34. Ова наредба ступа на снагу од почетка идуће године.

ЗАБАВНО ВЕЧЕ. — Обласна Организација Женск. Покрета приређује у свом „Клубу» у недељу 7 ов. месеца забавно вече са томболом. Извештавају се пријатељи и чланови „Клуба" да ово вече што боље посете.

Са пијаце. — На Пожаревачкој пијаци цена је кукурузу 230—240 дин. 100 кила. Пшеница до 300 дин. Дебеле свиње од 11—13 дин. кило жива мера.

Отпочео адвокатски рад. — Наш пријатељ и сарадник »Грађанина" г. Топор Илић, отпочео је адвокатску праксу при пожаревачком прв. суду.

Свима пословним људима код суда и административних власти, препоручујемо г. Илића, као младог, вредног и одличног правника.

Канцеларија г. Илића, налази се у кући Др. Ђокића, преко пута парка.

Официрска Читаоница приредиће 17. децембра у хотел Круни **свечану забаву** у част **Рођен дана Њ. В. Краља Александра I.**

У грађанству је велико интересовање за ову забаву, која је једна од најлепших у сезони сваке године.

Др. целокупне медецине. — Г. Богдан Лазаревић, брат Браће Л азаревић, трг. овд., завршио је медецину у Бечу и пре извесног времена промовирао за доктора целокупне медецине.

Честитамо.

Стране вести

Нафта из Румуније. На међународној конференцији за укидање ограничења у увозу и извозу упућено је румунској молба, да би Румунија с обзиром на своју нарочиту ситуацију могла одржати у вредности забрану извоза сирове нафте и надаље.

Нова лежишта олова и сребра у родопским планинама. — Недавно је у Буг реког откривено велико лежиште олова и бакра које спада међу најбогатија налазишта овога метала у Бугарској. Оних дана стигао је у Бугарску познати немачки стручњак проф. Харорт из Берлина, који ће испитати пронађену руду.

Емигрирање из Мађарске. — У мађарском парламенту министар унутрашњих послова одржао је говор, у коме је рекао, да се у току ове године 6000 Мађара иселило у Америку и то највише у Канаду, док се прошле године иселило у свему 4000. Сви су они земљорадници. Опомиње Мађаре, да се не селе у иностранство, јер Мађарска још има потребе за земљорадинке.

Повишење Жељезничких тарифа У Пољској. — Пољска влада намерава да знатно повиси тарифе железницама да би таме могле покрити суме, које ће бити инвестиране у пољским железницама Према досадашњим пропозицијама путничке тарифе повисиће се већ од 1. јануара идуће године а теретне тарифе од 1. априла. Путничка тарифа за локални саобраћај повисиће се са 20 процената.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ"

Хотел „Круна" Лон Шанеј Краљ Маске у свом најлепшем филму

Човек кога ћушкају Драма у 7. чинова.

БИОСКОП У БРАНИЧЕВУ

Крал. ковбоја, артиста Арт Акорд у филму ИЗДАЈНИЧКА БАНКНОТА

Пустоловина у 6 чинова.

Почетак дневне у 3 и по а вечерње у 8 и по часова.

ВЕРИДБЕ

Г-ђица ВОЈИСЛАВА, кћи г-ђе Евице и г. Михајла Даниловића учитеља у пензији из Пожаревца и г. МИЛАН МИЛ. БОРОВИЋ пешад. поручник, верени 27 XI-1927 год.

Дан примања објавићемо.

Огласи

О МОЈОЈ СЛАВИ

ВАВЕДЕЊЕ

не могу примати посебичније посете због слабости

2—2 Душан Ђорђевић трг.

ЗА ИЗДАЊЕ ПОД ЗАКУП од 1. фебруара 1928 г. ДАЋИЧАРСКИ ПЛАЦ са две двоспратне куће за дућане у Душановој улици, преко пута „Бувевара".

За погодбу обратити се

Ивку Јанковићу
1—2 дућичару, — Пожаревац.

Нов стан у Соротској улици код железничке станице, са две собе, предсобљем и кујном.

Издаје се под кирију одмах.

Петар Павловић
ресторатер
у ресторацији П. О. Ж.

Лубеница и Диња

свежих асталских

има на продају

Пожаревачка Млекарска Задруга

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић
4-10 Пожаревац.

Вино за свечаре

бело, црно и црвено, ново, бистро, јако без киселине ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а кафанџије нарочите цене.

5—10 Милисије Ж. Авт. Ђ.

Дућан, 1 стан са 5 одељења

1 стан са 3 одељења ***2 магазе***

Издаје

3-3 М[illegible] Гвенски

ОГЛАС

Напоменујемо пошт. грађанство вароши Пожаревца и околине као и осталих срезова ове области, да смо наш локал РЕНОВИРАЛИ — који носи назив

„СТИГ"

код ЖАРКА КОЖЕВЧАНИНА

спротиву џамије Краље Димитријевића — Краља Петра улица бр. 51. — преко пута Мабчанинова, где је радио Васа Џинџарин, кафеџија.

Двориште је велико за 150 кола. Штала са премом за 70 коња. Шупа за кола 36 метара дугачка. Осветљење у кафани, авлији и штали. Кујна врло добра. Пиће превокисело. Услуга брза и тачна. Цена скромна. Чистоћа одлична.

Овим упозоравамо сељане, трговце, шпекуланте и кочијаре, — да могу побити сво задовољство.

Молимо за што већу посету

С поштовањем
СТАНКО АЛЕКСИЋ
и
ЖАРКО Р. ПАНТИЋ
у фирми као Пожаревац.
2—2

Извештавам п. грађанство и околину да сам отворио

СТОВАРИШТЕ

СОБНОГ НАМЕШТАЈА

и да ћу исти давати испод сваке конкуренције.

С поштовањем

Ђура Живојиновић

СТОЛАР код ОСТРОВЦА.

6 пивнарска пијаца.

ЈАВЉАМ СВОЈИМ ПОШТОВАЧИМ МУШТЕРИЈАМА ДА САМ ДОБИО

УЖИЧКИ КАЈМАК

и продаваћу по повољној цени од кгр. У исто време јављам својим мушторијама, да ћу испећи по једну партију пиперме бесплатно.

Јављам својим мушторијама да сам снабдео своју радњу са бурекџиским столом и продаваћу преко целог дана **фрешког бурека.**

С поштовањем
Јован С. Тошић, хлебар
3—3 Државска пијаца.

ДУЋАН на Краљевом тргу у коме је била Гвожђарска радња Николе Станковића и Јаковљевића издаје се под кирију одмах а и продаје се.

Обратите се г. Раду Марковићу, адвокату.

Др. Живан Марковић
3 Марковац.

ДУЋАН у Табачкој Чаршији где су били Лазаревић и Митић издајем под кирију.

Јавити се

3-5 **Живану Карајованковићу трг**

У МОЈОЈ РАДЊИ

У КРАЉЕВОЈ УЛИЦИ БР. 9.

Продаваћу:

Месо овчије	кгр.	Дин.	8.—
» телеће	»	»	10.—
» говеђе	»	»	10.—
» свињско	»	»	16.—

Никола Марковић

Инсталације Електричног Осветљења

по најнижој цени и на месечне одплате врши

Кожарско-Електро Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

3—6 ПОЖАРЕВАЦ.

СВЕЖЕГ БУТЕРА са БЕЉА и из БАЧКЕ, разне чоколде и бонбоне, ЧАЈА и РУМА разног порекла, бисквита, све врсте конзерве од поврћа и воћа, продаје најјефтиније.

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

Радомира Живковића

(зграда Окр. Банке). 2-6

КУЋУ моју спрату гимназије са дугом У-р ве Фоплова продајем. Обратите се Ђорђу Кузмановићу пимару или мени у Београд Соколска 21.

Тахомир М. Симићковић
2—3 пуковник у пенаџ.

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ. БР 14

СТАН са 4 одељења и осталим припадностима у Свето-Савској ул. бр. 23 издаје се под кирију од 15. децембра ове године и

ЈЕДАН ВИНОГРАД у црквеном брду наме ђу Ива Стојића и Белосавића продајем.

Обратити се

Ђоки Димитријевићу
3—3 — Моравцу —

Д-Р КОСТА ТЕСТОРИДЕС

УРЕДСКИ ЛЕКАР

пенџује — шприца сваког дана ПРОТИВ ШАРЛАХА. 3—3

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ са петн о страних о дељења у Железничкој ул. бр. 29, јефтино.

Упитати у истој кући или БРАНУ А. НИКОЛАЈЕВИЋА. 2—3

ПРОДАЈЕМ

Једну локомотиву од 4 кол. **Један трактор** за орање без плугова. **Тридесет** од 36 пол. систем сименс-а. **Један плац у Пољани** од 5 ари и 25 метара до бунара поред пута.

Услови плаћања повољни.

ВОЈИН ГАЈИЋ.
2—10 — Мали Вој —

Од 1-ог новембра ове 1927 год отпочео сам сталну

АДВОКАТСКУ ПРАКСУ

код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у мојој кући Краљева улица бр 48.

3—10 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

Нашој милој и непрежаљеној мајци

† Јелени — Лени

поч. Димитрија Марковића тераће овд. даваћемо ШЕСТО МЕСЕЧНИ ПОМЕН у уторак 6. децембра т. год. по новом, у Пожаревачкој саборној цркви у 10. часова пре подне.

Ожалошћене кћери:
Лепосава, Персида и Љубица.

У уторак 6 децембра о. г. у 10 сати пре подне у пожаревачкој новој цркви, даваћемо подугодишњи парастос нашем добром оцу, деди, стрицу и т. д.

† Ристи Димитријевићу

бив. кафеџ. овд.

о чему извештавамо рођаке и пријатеље

Ожалошћена породица.

ПАРАСТОС

Пожаревачка Трговачка Омладина и Трговачко Удружење на Ваведење 4 децембра ове. год. у 10 часова пре подне даваће парастос свима својим покојним заштитницима и добротворима у овој саборној цркви. Стога се моле рођаци и пријатељи покојних добротвора поменутих установа, да присуствују овом парастосу.

Управа Пожарев. Трг. Омладине.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 97 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 8. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. на три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин на цицера од речи 1·20 дин. за прпослано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ПОРАТНИ МОРАЛ.

Да ли да будемо потпуно искрени? Да ли да рекнемо отворено истину и ако је наше зло? Да ли строго да осудимо оне, које требамо од напада да штитимо?

Морал је у друштву опао. Стар и млад, варошанин и сељак, умни и физички радник тежи једно — да се што више наужива. Мањина је доста велика, али ко о томе воли озбиљно бригу. Живот је свима без разлике кратак и многи и многи се зато без окљевања и грчевито сласте у извесним моментима.

И женске су на истом нивоу у моралу. И оне, младе или старе, образоване или необразоване, и као богате или сиромашне склоне су разним авантурама. Женски свет је постао жива слика оних мушких, који их повекад из свег гласа критикују, а не виде себе.

Примери су обилни. Прошлост није могла толико упозорити нас као садашњост. Поратни греси многе су нас запиле у прво. Некада је наш народ десетковао од оружаног непријатеља. Данас га тамани убога деморалисаност. Туђе жене безазлене девојке, честите сестре пријатеља наших нису више светиње. Као клице куге хиљаде су њих ту да закуже наш некадањи непобедиви морални дух.

Гледам сваког дана једно лице — чупавог старца. Бубуљичав, сед, без зуба, гадан. Обукао је најмодерније одело зато што је богат. А заразне клице ветре му на лицу. Њега не би нико благо погледао. Али он има новац, капитал га диже. Женске му се приближују зато што јаднице не мисле озбиљно на своју жалосну будућност. Главно је да имају од њега коју свилену хаљину или чарапу или пак и једно право весолипно обећање.

А један начелник министарства шта зна да чини? Колико је он смео али ситноуман. Четири детета су му код куће. Велики су му сви они још дужност у државној служби строжијем га позиву упућује. Ипак он обешчашћује једну невину девојчицу своју чиновницу. Ова роди дете и буде изложена општем потсмеху а старог начелника ни глава не заболи.

Један је прешао и више своје тешке године. Смрт му је близу, можда има и праунука. Али њега гони жеља да оне са девојчицама проводи. То се опет чини јасно. Девојчица постаје ругло друштву но шта би и хтела друго. Али старцу се она поштовање, буде награђен; јер је сто способан у своме позиву — као чиновник.

Неки трговац пронашло је американски начин уживања. Ратни је то богаташ па је достојан тога рада. Разне даме, по које среће девојке без одела улазе у једну салу. Са друге стране мушки у истој пози. Ту се затим наужива врлог живота. А ратни богаташ то ставља на филму.

Колико су очева срећни када виде своје ћерке часне и на добром путу. Али се и овде дешава да исти очеви радо обилазе вршњакиње својих кћери.

Узроци развода брака су пред духовним судовима и интересантни и мистериозни. Све то нам је најпримернији опјек данашњег неморалног стања. Уочљиво падају сукоби мужа и жена због прељубе. Скоро сваки муж напада своју неверну жену, док о својим преступима не жели ни да се помене.

Колико је сада девојчица невиној Колико су данас гимназисткиње упознате са свима брачним тајнама! На селу су данас женске и сувише горде са својим знањем о „љубави". Многи учитељи па и свештеници то знање им усавршавају. А мала варошанка и није варошанка ако се не упозна са свима процесима побацивања.

Па те бабице које имају племенити позив! Данас су оне њеним делом професионалне децоубице. Њихова је неопуштена радња тако јавно да то чини упис правог злочина у земљи Али страдата само неколико њих у затвор био би за цео крај права благодет. Но ко ће и о томе да води рачуна?

Човек био ожењен или неожењен није човек ако нема своју љубавницу. Многе женске не могу да проспавају мирно ноћ ако се бар у мислима не сете којег љупког љубавника. Јачи број удовица, распуштеница и старих девојака још више утиче на општу прељубу данашњих друштава. Модерни обичаји да се мушки не жене док не побију девојку са бар пола милиона динара још више воде наш народ у моралну пропаст.

Са друге стране што мање деце мање су бриге. Карактеристична је то доктрина наших младих породица. Али они људи који желе да виде наш народ срећним, и снажним и јачим могу се дубоко забринути за ово.

Наши варошани су данас шарени у брачном животу. Предратна српска села где је високи морал завидно владао нам простим или простодушним народом постала су после рата заголетнија и од саме престонице. Тамо и ако нема ни бар ипак мушка и женска склоност за љубавне авантуре имају тежи епилог у преступу.

Ми се морамо осврнути озбиљно на ово. Морамо сви без разлике да оставимо личне интересе па да се жртвујемо за опште добро. Наш је живот истина кратак али достојан љубе пажње. Моментална наслада у прељуби има увек дугу и мучну трагедију. Без разлике свака осети срам, стид бол презрење и тешко кајање

А и надлежне власти требају да повеку о овоме више рачуна. Тамо где се ово питање живо расправља по листовима, у канцеларијама, у хуманим друштвима тамо ово зло нагло опада. А нестало би га скоро сасвим ако би сви били пријатељи себи и народу своме.

Немања Павловић.

Г. НИКОЛА ПАШИЋ

„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР“

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

7

— Наставак —

XI.

Али увурашње консолидоване његовог дела наилази на силне тешкоће. Уједињење има да преброди један од најкритичнијех момената па да живи. Апостол германских идеја г. Радић, не признаваше ново створено стање. Он јавно бојкотоваше све што долази из Београда и одби да да глаеа за Конституанту. Из Београда познаше једног од наших најспособнијих дипломата за спољне послове г. Миленка Веснића нашег представника у Паризу. За време његовог кратког министровања он је чинио озбиљне и знатне покушаје да се дође до повољног решења народне кризе. Али његови очајни напори да изведе земљу из опасности нису урочили жељеним плодом. Г. Миленко Веснић наишао је на несавладљиве тешкоће и у једном моменту душевне малаксалости упусти крму државног брода, који се пољуљан пође без компаса по узбурканом мору међународне политике, теран ветровима догађаја у најопаснијем правцу.

Пред тим очевидним политичким дављењем, југословенски народ очајно вапаше: „у помоћ!“ Тај болни крик допро је до ушију нашега Кавура који је тих момената бранио наше интересе на Париском Конгресу. Г. Председник Пашић остави радове на Конференцији у Паризу, који су у осталом већ били посавршавани, и отпутова за Београд.

Стари думенција поново узе државну крму у своје руке. И за дивно чудо, тако рећи моментално исправи брод и снажно га потера у правцу народног спасења, и поред тога што се брод опасно љуљаше по сепаратистичким таласима г. Степана Радића. Г. Никола Пашић по доласку у Београд, завреднном вештином и личним ауторитетом успео је да створи блок старих и младих радикала, који сложно изгласаше »Видовданску Конституцију“ на дан 28. Јуна 1921. године: дан прославе Косовске Битке 1389. год.

После дугог и мучног пута, државни брод је побеђоносно пребродио опасне воде међународне политике, захваљујући искључиво вештини старога политичког кормара г. Н. Пашићеве. Натом путу често је напазано на дивном тоне недогоде и германизме али је он увек умео вешто да заобиђе све опасности и да са неоштећеним бродом полако пристане у француско-словенску луку. — Велелепствено дело Николе Пашића беше потврђено и вољом народном самих Југословена израженој општим непосредним правом гласа.

XII.

У садашњости наше уједињење преживљује кризу, апсолутно природну дио нашем схватању. Јер небројени примери немачке и италијанске политичке историје показују нам колико је тежак марш једнога народа који изграђује своје политичко уједињење.

Тешкоће на које наилази београдска Влада нису, у осталом, несавладљиве. Ове се односе поглавито на унутарњу политику и све се своде на федералистички покрет г. Степана Радића, шефа хрватске сељачке партије.

По нашим схватању у иностранству и сувише се придаје важност федералистичком покрету, али да се још тачније изразим сепаратистичком стаку г. Степана Радића. Јер исти тај покрет нема ту важност.

Да бо показали оно што тај покрет у ствари представља у Хрватској, ми ћемо се упустити у једну рашлану анализу неколико догађаја политичких, социјалних и религиозних. За разумевање групе г. Радића иста је анализа апсолутно потребна јер је г. Радић постојан представник стања кога води.

Слава коју је г. Радић развио она није национална хрватско-југословенска, јер се иста лепрша у Београду. Његова застава није ништа друго по католичко знамење Хабзбурговаца. Према томе његово политичко знамење јесте превасходно религиозно.

— Наставиће се —

Наше хумане и културне установе

—:—

Под тим насловом, у »Грађанину« бр. 96. од 4. децембра 1927 г., господин Ђ. излаже потребу заједничког рада свију таковзваних хуманих и културних друштава и установама полазећи заједничког дома.

Соколско Друштво је још пре две године покушало да оствари ту замисао. Управа је позвала неколико од тих хуманих и културних друштава и удружења на заједнички договор. У одређени дан, већ за сат да не говорим, дошли су делегати Трговачког Удружења и Трговачке Омладине, као и Соколског друштва у овд. гимназији где је састанак одржан.

После дугог разговора, делегати Трговачког Удружења и Трговачке Омладине, казали су да они не могу одговорити дефинитивно већ ће целу ствар изнети на седницу својих управа и да ће писменим путем известити Соколско друштво о одлукама.

Делегати су се лепо у миру разишли.

То је било, ако се не варам, још у пролеће 1925 год. После дугог времена — два пуна месеца — ако не више, стиже Соколском Друштву дефинитиван, негативан одговор.

Тиме је овај покрет престао да се креће.

Може бити, да је год. 1925. било и одвише рано, да се подаше заједнички дом. Прошла је и 1926 г. па и 1927 је већ на измаку. Долази преступна 1928 год. дакле биће један дан више на размишљање и одлажење. Које ће друштво да покуша своју срећу, па да се увери да је то и у год. 1928 вам суђе. Ко зна колико ће још и простих и преступних година прохујати, док ми сазремо за заједнички рад.

Г. Ђ. готово зна, како се ради по друштвима и удружењима. Закаже се седница тачно у толико и толико часова, толико и толико минута, моле се сви чланови управе да дођу и т. д. У опређени време не дође нико, мало доцније долазе један по један, ретко кад се скупи половина, а остали, овај на путу, онај задржан хитним послом, трећи баш јуче назебао, и ко зна каквих изговора још нема. Ово је доказ да нема смисла за друштвени рад, јер како ће бити да се створи заједница тих друштава.

Да се дом може одлучним речима и саветима, имало би свако удружење већ одавно своју зграду — облакодер, а пошто је потребно, да су поред језика и наши џепови на међану, то се тешко зида.

Џеп је врло осетљиво место, ту зајам није нема.

Тако је стање данас а ко зна кад ће бити боље.

Стева Пијук.

ОСМАТРАЧНИЦА

У срећеним државама и код памети х људи влада принцип, кад ко прими неки посао треба да га сврши. Код нас је обратно, један кође почети, а трећесети по рушити.

Код нас није чудо ни то, кад Министар Финансија пита стране повериоце, шта сви им дужни, па неће бити чудо ни то, што Министар Финансија г. Др. Марковић, поднеси буџет скупштини, а остали Др, Спаха на га брани.

Није чудо ни то, кад наши политички људи, бранећи поверење народа, проповедају штедњу и упрошћење администрације, а кад дођу на положај, сво расипају и администрацију замршују. Најзад нам обећања и лепе жеље на делу се заборављају.

Код нас није чудо што се законом и уредбе инферују сваки дан, али се не завршују због куглана, те отуда имамо: порезе непокупљене изврше пресуде осуде незавршене, рачуне неисплаћене, а све нерасправљених, административних брига и пар дот на све стране.

Нас не чуди ни то, што се државни и општи послови сматрају као тековина, докле год партије буду демолисале оне, којима су државни и општи послови поверени.

Не чуди нас ни то, кад неко држ ву ли појединце опљачка са милијонима, па неко ме не одговара, а други за кокошку иде на робију.

Да, да. Све ово и много што што друго што не_вала, бива, ради се и догађа, али нас ме о томе да се пише, јер су се одговорни постарали да се заклоне законом о штампи нас ништа не чуди, јер смо уверени да данашњи јавни и приватни живот човека, почива на читавом систему лажи.

Истину нико не цени, и ор ње сваки бега, те по томе у потпуном је праву Симо Пандуровић, кад у своме делу „Одјеци из Естетике“, овако вели:

„Реците најбољем пријатељу једанпут само непријатну истину, и ви ћете нећу, и тога момента, изгубити у њему свога пријатеља. Кажите своме министру једанпут голу истину, ви ћете бити отпуштени из службе, истакните једном своје осећање правде, ви ћете бити стављени под суд, побуните се у име морала, ви ћете бити ведевајући; и решите се да само три дана говорите истину, па ћете већ трећег дана бити на лекарском посматрању, а четвртога дана ће вас стрпати у лудницу.“

Ето разлога, што ја са моје Осматрачнице нисам многа чуда и покоре, али их несло питавам, јер се плашим последица, које постижу оне, који говоре, а још више оне који пишу истину.

Raul.

Вести

Четрдесетогодишњица. — Пре ч- трдесет година, на дан 12 децембра 1887 године изашао је први број

„Грађанина“ под власништвом и у редништвом поч. Јошке С. Јовановић економа.

Као успомена на оснивање „Грађанина“ и његовог оснивача, тога дана, после службе Божје, одржаће се парастос поч. Јошки С. Јовановићу у пожаревачкој старој цркви.

Ове године навршено је и тридесет година од оснивања штампарије садањег власника листа.

Друштво Пријатеља француске извештава своје чланове да је пренета Библиотека у одељење Поште и Телеграфа до телефонске кабине.

Примање књига: недељом од 10 до 11 и четвртком од 5 до 5 и по часова.

Маскен и костим-бал дечији. — Обласна Организација Женск. Покрета у Пожаревцу, приређује на Материце, 25 ов. мес. после подне велики Маскен и Костим бал дечији, на коме ће награду добити најлепши најоригиналнији и најјефтинија костим Извештавају се мајке да својој деци припреме костиме или набаве у клубу Женск. Покрета, где ће се добијати по врло јефтиној цени. Уписивање за костиме вршиће се свакодневно у Клубу код дежурних госпођа и госпођица.

Надамо се да ће се мајке заинтересовати и тога дана пружити својој дечици лепо изненађење и забаву.

Дипломирао. — Воривоје син г. Илије Ђорђевића адвоката из Пожаревца октобра тек. год. свршио је — дипломирао је на нашем правном факултету у Београду укупном оценом врло добар. Пошто је регулисао и своју војну обавезу упутио је молбу Министру Правде да га постави за писара при Пожаревачком Првостепеном Суду, а дотле отац га привремено узео за свога приправника у правозаступничким пословима.

Родитељима и младоме свршеном правнику искрена честитања.

Официрска Читаоница приредиће 17. децембра у хотел Круни **свечану забаву** у част **Рођен дана Њ. В. Краља Александра I.**

У грађанству је велико интересовање за ову забаву, која је једна од најлепших у сезони сваке године.

Стране вести

Чехословачка је највећи извозничар плетене обуће. — Најближих дана одржаће се у Прагу конференција произвођача плетене обуће о дефинитивном уређењу извоза ове робе, која се највише извози из Чехословачке. Извоз је у главном веома задовољавајући, али захтева стално јаче, јер је плетена обућа роба веома модна и никада се незна тачно колико дуго ће се тражити. Највећи потрошач плетене обуће је Америка.

Пољска заводи контигент на стране филмове. — Како се јавља ускоро ће свака фирма, која увози у Пољску 20 страних филмова бити обавезана да прикаже и један пољски филм који би одговарао вредношћу и уколико је могуће и квалитетом увезеним филмовима.

ПРАВИЛА

„Свест-и“, уметничке групе синдикално организованих радника и радница у Пожаревцу.

I. ИМЕ, СЕДИШТЕ И ПЕЧАТ.

Чл. 1. Име групе је „Свест“ уметничка група синдикално организованих радника и радница.

Седиште групе је у Пожаревцу.

Печат је облика кружнице у којој је исписано име групе.

II. ЗАДАТАК.

Чл. 2. Задатак групе је да ради међу својим члановима и у радничком сталежу у опште на гајењу:

а) Музичке уметности како вокалне тако и инструменталне;

б) Драмске уметности.

III. НАЧИН РАДА.

Чл. 3. Свој задатак група ће постизавати:

а) одржавање свог певачког збора;

б) одржавањем свог оркестра,

в) одржавањем своје драмске секције;

г) предавањима из области музичке и драмске уметности.

д) приређивањем концерата и драмских представа.

IV. МАТЕРИЈАЛНА СРЕДСТВА.

Чл. 4. Као материјална средства за постизање свог задатка служе:

а) чланска уписнина,

б) приходи са концерата

в) доброволни прилози.

V. ЧЛАНОВИ ГРУПЕ.

Чл. 5. могу бити сви синдикално организовани физ. и умни радници-це као и они који нису синдикално организовани а за које је Управни Одбор групе нађе као погодне за уметнички рад, у смислу ових правила.

За примање у чланство Управни Одбор ће тражити мишљење учитеља дотичне секције

Чл. 6. Права чланова су:

а) право дискусије и предлагања и

б) активно и пасивно право код бирања на скупштинама.

Чл. 7. Дужности чланова су:

а) да при ступању у чланство положе 1. дин. на име уписнине;

б) да раде у смислу задатака групе;

в) да се покоравају одлукама скупштине и Управног Одбора.

Чл. 8. Биће искључени из чланства сви они који покушају да у групу унесу политичко партиски дух.

Правилником ће се прописати детаљне одредбе о искључењу из чланства.

VI. СКУПШТИНЕ.

су редовне и ванредне

Чл. 9. Редовне се скупштине држе сваке године једанпут а ванредне када то у права нађе запотребно или на захтев једне четвртине чланства.

Чл. 10. Редовна седница се може одржати ако буде присутно бар једна половина чланова. У противном случају сазива се нова седница која ће се одржати 7 дана доцније са онолико чланова колико их буде присутно.

Ванредне скупштине раде без обзира на број присутних чланова.. Само за промену правила и за решење, о престанку групе мора бити присутно на скупштини бар три четвртине чланова.

Чл. 11. Скупштинска решења су пуноважна, ако су донета апсолутно већином присутних чланова.

Чл. 12. Дневни ред редовне друштвене скупштине чине:

а) Годишњи извештај Управног Одбора о раду;

б) Годишњи извештај Надзорног Одбора о раду;

в) Дискусија о извештајима;

г) Избор новог Управног и Надзорног Одбора;

д) Предлози и питања.

Ванредна скупштина расправља и решава само оно питање због кога је сазвана.

VII. УПРАВА.

Чл. 13. Управу сачињавају 10 лица које бира скупштина тајним гласањем.

Чл. 14. Управа се сама подели у два табора: Управни и Надзорни Одбор и то: у први 7 а у други 3 члана управе.

Сваки од ових одбора се сам конституише, бирајући између својих чланова председника и секретара а Управни Одбор и благајника.

Чл. 15. Дужности Управног Одбора су:

а) Да се стара о извођењу задатка;

б) Да чува углед групе;

в) Да испуњавају решења скупштини;

г) Да сазивају друштвене скупштине и то редовне на 15 а ванредне на 7 дана раније.

д) Да подноси редовној скупштини извештај о свом раду.

Чл. 16. Ако би се упразнило које место у управи (оставком, смрћу и т. д.) Упражњено се место попуњује лицем које се изабере на наредној ванредној седници (пленарној) сазваној за то.

Чл. 17. За пуноважно решење управе потребно је најмање 4 члана Управног Одбора. Решење се доноси већином (апсол.)

Чл. 18. Дужности Надзорног Одбора су:

а) Да врши надзор над целокупним радом Управног Одбора.

б) Да врши преглед благајне, рачуна и друштвених књига кад год за сходно нађе, а најмање у 3 месеца једанпут.

в) Да подноси редовној скупштини извештај у случају неправилности у раду Управног одбора.

VIII. ПРЕСТАНАК ГРУПЕ.

Чл. 19. Група престаје да ради, када број чланова спадне испод 10 или када то скупштина реши.

Чл. 20. У случају престанка групе сва имовина групе предаје се на чување Месном Синдикалном Већу при Ц. Р. С. О. Ј., до момента док група не обнови свој рад у истом циљу.

Председник,

Секретар Ранић Милојевић.

Жарко Савић.

Благајник

Милан Ж. Животић, опанч. рад

Чланови Управе:

Вујица Петровић опанч. радник.
Никола Пантовановић,
Божа Нечић.

Надзорни Одбор:

Воја Цветковић, опанч. радник.
Божидар Будимировић
Божидар Јанковић.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

у Хотел „Српска Круна“ биће данас у четвртак дневна и вечерња представа у којој ћемо видети за јефтине паре оно што се у великим градовима за цену колико кошта биоскопска улазница недељни замислити. Наиме видећемо све могуће дивље звери али само не у кавезу већ у њиховом природном дивље и мале а све то у филму

Са Станлејем кроз Африку

Невероватни доживљаји Станлеја (Ђорђе Валас) у афричкој џунгли у два дела 30 чинова. I. део у 15 чинова.

ТРАЖИМ СТАН ЗА САМЦА

(ОД ДРВАРСКЕ ПИЈАЦЕ ДО СПОМЕНИКА).

Т. ИЛИЋ адвокат

Заборавио сам БУЂЕЛАР

у једној породици, при прегледу. У истом није било новца, већ неких признаница од вредности само по мене. Молим да се исти преда мом служитељу. Лекар.

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

лекар

ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ. БР 14

СВЕЖЕГ БУТЕРА са БЕЉА и из БАЧКЕ, разне чоколде и бонбоне, ЧАЈА и РУМА разног порекла, бисквита, све врсте конзерве од поврћа и воћа, продаје најјефтиније.

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

Радомира Живковића

(зграда Окр. Банке). 3—6

КУЋУ моју сиročу гимназије са дугом Управе Фондова продајем. Обратити се Ђорђу Кузмановићу зимару или мени у Београд Соколска 21.

Тихомир М. Симићевић

3—3 чиновник у пензији.

Продајем пет половне исправне вагe од 150—750 к. р. са теговима и без.

1—5 ВОЈА МАЛИ.

Чисто Неготинско — Крајинско

ВИНО бело и прво продајем на мању и већу количину из мог винограда.

Божидар Т. Богосављевић

восар — лепедер.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

са 5 одељења и друге припадлежности у Љубичевској улици.

За погодбу обратити се у кафани »Последњи Грош.

ПРЕДАЈЕ СЕ

КАФАНА СА ЈЕДИКОМ

Упитати у уредништву овога листа.

Потребујем 2 столарска радника

Ступити могу одмах.

Ђура Живојиновић,

столар код Острова

1—2 пилићарска пијаца.

Вино за свечаре

бело, прво и црвено, ново, бистро, јако без киселине ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а кафанџијама по цени.

6—10 Милисије Ж. Антић.

ЈЕФТИНИЈЕ НЕГО НА ГДЕ!

ОВЛАШЋЕНО

Електро-Техничко Предузеће

Владимира Трудића

— Краљева ул. бр. 23. —

Врши сва електрична инсталације најсолидније и са солидном ценом. Има леп избор Лустера и Шешира. Солидан електро-материјал. Који сами инсталирају наручити попуст, инсталатери имају проценат.

Препоручује леп избор ГРАМОФОНА од дин. 285 па на више, увек нових плоча.

5—6

МАНУФАКТУРНОЈ ГАЛАНТЕРИСКОЈ ТРГОВИНИ

СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА

у ново реновираном локалу на МАЛОЈ ПИЈАЦИ

У ПОЖАРЕВЦУ.

Преспела је сва роба за јесењу и зимску сезону, коју ће продавати по знатно спуштеној цени, нарочито с обзиром што је роба набављена из страних фабрика и то:

Велики избор штофа енглеског за мушка одела и женске капуте, и пугер за исто.

Дублова за мушке капуте и Микада, Велур, Дезен за женске капуте у свима бојама и квалитетима.

Коверкота за женске жакетове у све боје и квалитете.

Скрећем пажњу поштованој публици на ВЕЛИКИ ИЗБОР МУШКЕ и ЖЕНСКЕ ЦИПЕЛЕ у свима бојама и фасоне МАРКА ПЕКО.

Велики избор дечијих ципелица из Прве Југословенске фабрике Мира.

Веша белог и у боји велика количина у свима дебљинама, фарбе, као и велика количина подкошуља мушке, женске и дечијих пуберчића.

Велики избор прагне и машне у све боје и дезене.

Препоручујем велики избор чарапа мушке, женске и дечије у све врсте марка Кључ и друге

Велики избор мушких шешира, вунени велурски и филцани у све боје и најновије фасоне, као и велика количина качкета и дечје капице.

И остала роба која припада мојој браншки.

Изволите доћи и уверити се.

С поштовањем

Станојло Стефановић.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДМАХ

Упитати Кнез Михајлова улица бр. 28.

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић

5—10 Пожаревац.

Лубеница и Диња

свежих асталских

има на продаји

Пожаревачка Млекарска Задруга

ЗА ИЗДАЊЕ ПОД ЗАКУП од 1. фебруара 1928 г.

ДАШЧАРСКИ ПЛАЦ са две двоспратне шупе за дашке у Душановој улици, преко пута „Булевара«.

За погодбу обратити се

Ивку Јанковићу

2—2 дашчару. — Пожаревац.

ДУЂАН у Табачкој Чаршији где су биле Лазаревић и Матић издајем под кирију.

Јавити се

4—5 Живану Карађорђевићу, трг

Инсталације Електричног Осветљења

по најнижој цени и на месечне одплате врши

Хожарско-Електро-Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

4—6 ПОЖАРЕВАЦ.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ са пет просторних одељења у Железничкој ул. бр. 29, јефтино.

Упитати у истој кући код БРАНУ А. НИКОЛАЈЕВИЋА. 3—3

Од 1-ог новембра ове 1927 год отпочео сам сталну

АДВОКАТСКУ ПРАКСУ

код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у мојој кући Краљева улица бр. 48.

9—10 ИЛИЈА Н. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

ПРОДАЈЕМ

Једну локомотиву од 4 кон.

Један трактор за орање без плугова.

Три дреша од 36 пера систем енглески.

Један плац у Пољани од 5 ари и 25 метара до бунара поред друма.

Услови плаћања повољни.

ВОЈИН ГАЈИЋ,

3—10 — Мали Воја —

РАДИО КАО И аутомобилске акумулаторе

свију монтажа и величине, прима на пуњење и оправку »Виоског Оријент« са гаранцијом за добро пуњење и издржљивост капацитета.

ВИНО

одличног квалитета из мог винограда ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић

штампар.

ДУЂАН на Краљевом тргу у коме је била Гвожђарска радња Николе Станковића и Јаковљевића издаје се под кирију одмах а и продаје се.

Обратити се г. Раду Марковићу, адвокату.

Др. Живан Марковић

3 Марковац.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 98 ПОЖАРЕВАЦ, ПОНЕДЕЉАК 12. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД XXXII ГОД

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на цицера од речи 1.25 дин. за прописано од речи на гармонда 2 дин.

За огласе плаћа се напред унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Четрдесето-годишњица

У понедељак, 12. децембра о. г. навршава се четрдесет година кад је почео „Грађанин“ излазити.

Као успомена на тај дан, одржаће се ПОМЕН поч. **Јошки Јовановићу, економу — оснивачу „Грађанина“** у Пожаревачкој старој цркви, у 10. сати пре подне.

Позивају се сви пријатељи поч. Јошке, без обзира на политичко обележје, да присуствују помену, јер поч. Јошка сав свој живот залагао је за опште добро града Пожаревца и његових грађана, без обзира на партијско обележје.

Успомене на „Грађанина“

Извесно је Јошка Банкарче (Јован С. Јовановић) пресудну реч имао кад је, пре 40 година, Грађанин то име добио. И добио га је тако поглавито због тога, што је, тада, по сећању на француску револуцију, то име и импоновало и представљало читав програм. Импоновало је по томе, што је оно требало да значи ново доба у политичком животу нашему; представљало је читав програм, опет, по томе: што је у грађанину требало гледати слободна човека и човека с политичким правима.

И под руком Јошкином Грађанин је одиста ту улогу испуњавао не само одличном редакцијом, већ и сасвим отменим тоном. Угледан лист какав је Грађанин био, привукао ја на себе и моју пажњу, те сам му се, неколико пута, јавио са својим расправама, од којих поменем расправу О Балканцима, и другу О Порезима. У првој сам, још пре 37—38 година живо истакао потребу Савеза Балканских Народа, пре него што је у нас постало истовремено здружење и тек после неколико година од српско-бугарскога рата; у другој сам износио пореске системе и предирао за правилније порезе.

И интересна је ствар, да је Јошка платио животом у рукама оних истих Бугара, за које се не само штампајући ту моју расправу, већ иначе, у целом своме политичкоме раду, залагао да уђу у Балкански Савез и да буду међу првим предводницима балканских народа! То је, извесно, дошло по томе несретноме удесу: да највећи данак за јединство балканских народа морају платити први покретачи те одиста спасоносне идеје, спасоносне идеје за све балканске народе.

А Јошка је сав свој ум залагао за спас балканских народа, па је, богат наследник једнога оновременог богаташа који се банкаром прозвао, те је, по њему, и Јошка свој надимак (Банкарче) добио, за те одиста несебичне, идеје и идеале много од тога богатства уложио.

Зато се не може мимоићи а да се његово име са симпатијом не помене онда, кад се сећамо, и након 40 година покретања Грађанина, коме је Јошка био један од првих покретача и један од првих редактора.

Мир пепелу његову и светла успомена његова била!

Драгиша Лапчевић.

ПРОШЛОСТ и САДАШЊОСТ

-- Грађанин и Рад. Странка --

Наш драги Грађанин навршио је 40 година својега напорног али за Народ и Отаџбину благотворнога рада. Рад и живот нашега Грађанина саставни је део рада и живота Рад. Странке. Наш драги слављеник родио се и живео са Рад. Странком и са њом пролазио кроз све страшне, па често пута и крваве мене. Цео рад Грађанина уткан је у рад и живот Рад. Странке. И баш зато — и ако сад није њен орган — мислим да на данашњи дан ваља проговорити неколико речи о раду и животу Рад. Странке у прошлости и садашњости у вези са улогом коју је Грађанин играо у томе раду и животу Рад. Странке. Ово тим пре што је Грађанин кроз читавих 40 година био носилац и јавни бранилац радикалне политике и са Рад. Странком кроз све то време делио и зло и добро. Ко хоће поштено и објективно да суди мора признати, да и наш политички ратник — Грађанин — има огромне заслуге за све велике тековине Рад. Странке. И Рад. Странка и наш Грађанин могу се поносити са својим радом у прошлости. Политика Рад. Странке, коју је мудро, свесно и јуначки потпомагао наш Грађанин, а наш неумрли шеф Никола Пашић водио, успела је да Балканским и Светским ратом ослободи цео наш народ, сва три племена и да у једну заједничку Краљевину уједини све земље Срба, Хрвата и Словенаца. Величина и слава нашега слављеника — Грађанина — сједињена је са славом и величином Рад. Странке. Грађанина су покренули радикални прваци округа пожаревачког, који су својим радом и делима за народна права и слободе чинили част и Грађанину и Рад. Странци. Зато је и наш Грађанин свакада страдао кад је страдавала Рад. Странка. Заједно је и он са њом био мученик, те се данас о њима мора заједнички и говорити.

* * *

За последњих 20 година прошлога века и првих дана овог века Рад. Странка прошла је кроз све страшне

мене, које су често биле и крваве и којима су одлетале главе не само првих радикалних бораца но и првих синова нашега народа поносне Србије. То су били тешки часови рада и живота Рад. Странке и Грађанинâ као јавнога борца за народна права и слободе. Бивало је момената кад је и Србију и Рад. Странку познати лични режим доводио до ивице коначне пропасти. У тим тако страшним моментима и ти диљачки лични режими бивали су принуђени да позову Рад. Странку на управу земље да је спасавају од злих последица владавине личних режима и неодговорних чинилаца. И Рад. Странка, као патриотска организација, прелазила је преко свега немилога у прошлости и живо настојавала, те не само земљу спасла, већ јој је подигла углед у свету. Али у тим и сувише тешким данима и за земљу и за њу саму, радикали су у влади имали једнога **Пашића, Протића, Пачуа, Путника, Докића, Милована Миловановића, Косту Таушановића, Грујића, Вујића, Андру Николића, Велимировића, Бају, Свет. Милосављевића** и многе друге; а у својем посланичком клубу једнога **Димитрија Катића, Равка Тајсића, Проту Милоја Барјактаровића Вају Вуковића, Ристу Поповића, Милоју Миловановића Станка Петровића, Благоја Божића, Мику Поповића, Вуку Анђелковића, Тасу Бикића, Проту Анђелка, Душманића, Перу Максимовића, Д-р Лазу Илића, Максима Сретековића** и стотине других радикалних и народних великана. И ма колико да се малена Србија налазила у и сувише незавидном положају у свима правцима народног и државног живота, ипак је овим напред поменутим великанима свакад полазило за руком да малену Србију не само спасу и подигну јој углед у свету но је спремили и оспособили за велика историјска дела, која је остварила Рад. Странка чим је дошао на престо строго уставни и још више патриотски Краљ Петар Карађорђевић који је свакад без резерве поклањао своје поверење оним народним представницима, којима је народ на изборима поклањао своје поверење. И у томе је била величина Краља Петра Великога Ослободиоца који је својом уставом и парламентарном владавином омогућио стварање бесмртних дела у Балканском и Светском рату. — У свима овим великим делима Рад. Странке и њених великих државника и политичара у прошлости, живо је учествовао и наш слављеник ГРАЂАНИН.

*

И у данашње ново доба, радикалске масе у народу исте су као што су биле у прошлости. И данас стотине хиљада народних бораца стоје чврсто и одлучно у Рад. Странци и уз њен програм, који нарочито први део још није остварен. Али на жалост у данашњици, Рад. Странка нема у влади Пашића, Протића, Пачуа, Путника, и остале, а још мање има у својем посланичком клубу Катића, Тајсића, Проту Ђурића, Барјактаровића, Ристу Поповића, Милоју Миловановића, Станка Петровића и остале, те су зато и Рад. Странка и наша земља дошле у врло незавидан положај, да не кажемо очајан. Данас на жалост у нашој Краљевини воде махом, прву реч они који до недавно нису смели ни помислити да буду фигуранти код старих и славних поменути радикалних државника и политичара. Рад. Странка још је веома јаки у народу, али су се њених врхова дочепали људи, који нису доросли да буду њени прваци и вође. Данашњи „радикални" „прваци", са малим изузетком нису Рад. Странци ни род ни помози Бог. И од онога дана кад је то и тако жалосно стање наступило у натуреноме представништву Рад. Странке, да се не зна које коме род и кад сваки вуче на своју страну не водећи рачуна ни о странци ни о Отаџбини и наш се Грађанин нашао запрепашћен. Устајао је разумно патриотски и одлучно противу данашњега жалосног стања у Рад. Странци. Па кад је видео да је зло узело великога маха Грађанин је нашао као једини излаз из поменуте жалосне ситуације у Рад. Странци, да се повуче и да на себе не прими ни мрву одговорности за зло стање у Рад. Странци. Стање у странци поправити не може. А да сам тоне у морално ништавило неће и на томе му се може честитати што ја овим, као његов дугогодишњи сарадник, и чиним.

Београд

Павле Кара Радовановић.

СЛАВА
Оснивачима „Грађанина"

Постоји ли данас жив створ, што се човеком зове, коме није позната моћ штампе?

Свака влада, поникла она из парламента или из воље једнога моћног човека, радо тражи у штампи свога савезника. Слободоумни људи, као и тирани, парламентарци као и реакционари усрећитељи, народа као кајишари и кожодери, мудрост као и глупост, шала и збиља, једном речју сви и сваки траже да имају својих тумача и заступника у јавном мишљењу.

Колика је моћ штампе, којом се подмирује потреба духа човечијег, нека послужи као пример Марат, који је бацајући у масу свој лист „Народни пријатељ", овоме имао захвалити што је овладао духовима, и постао диктатор француске.

Знајући за ову истину, још пре четири деценије, људи слободоумних идеја покренули су у Пожаревцу лист „Грађанин", да се преко њега бори светлост противу мрака, правда противу неправде, истина противу лажи, верни противу неверника, слобода и права грађана, противу реакције, тирана и узурпатора.

У овоме тешком, незахвалном и са много одговорности пред савешћу и законима послу, оснивачи „Грађанина" са свима доцнијим власницима, уредницима и сарадницима, били су и остали верни идеологији народне радикалне странке с народом за народ.

У згради радикалне странке и њених тековина за народ и државу, има један делић, који је **„Грађанин", за време од четири деценије сазидао.**

Да ли је овај рад „Грађанина" признат ма са које стране, питање је које добија негативан одговор, а такав не треба да изазива чуђење, јер је познато, да код нас биљка захвалности никако или са свим слабо успева.

Па ипак поред свих горчина „Грађанин" ће и у будуће, докле год постоји, бити веран идеји својих оснивача, бориће се за парламентаризам, слободу и права свију грађана, поштоваће судију који дели правду, клањаће се свештенику, који је истински служитељ Божијег олтара, помагаће сваку добру владу пониклу из парламента, у противном имаће и воље и снаге да их напада и жигоше, јер и у данашњим сарадницима „Грађанина" као и код његових оснивача ври грађанска крв и куца дамар човечанства.

Слава оснивачима „Грађанина".

Raul.

„Грађанин" и његов рад.

„Грађанин" је и у прошлости и у садашњости вазда радио на добро града Пожаревца, округа пожарезачког и наше миле Отаџбине.

Нема ни једне културне и хумане установе у Пожаревцу и округу коју „Грађанин" није свестрано потпомого и њени благотворни рад похвалио. А многе такве установе имају да захвале за њихово оснивање и обновљење такође „Грађанину", који је вазда био покретач за њихово оснивање и обновљење.

„Грађанин", веран своме првобитном програму, радио је и ради на стварању савремених и модерних саобраћајних средстава и просецању путева кроз округ, те да се тиме олакша привреда и трговина.

При оснивању пожаревачких окружних железница важну улогу је имао „Грађанин" а његов оснивач поч. Јошка С. Јовановић, који је у то доба био председник Округ-Одбора а уз сарадњу поч. Владе Гавриловића, окр. инжињера. Два и по месеца „Грађанин" је у сваком броју доносио програм градње железница и дејствовао на тадање посланике да што пре и у дело проведу њено остварење. И остварило се.

Пруга Пожаревац—Београд, на предлог пожаревачког посланика Јошке С. Јовановић, а инсистирањем „Грађанина" приведена је крају, од које данас има огромне користи Пожаревац, округ пожаревачки и држава.

„Грађанин" и њен оснивач радио је на просецању канала Пожаревац — Дунав, те да град Пожаревац на тај начин буде везан воденим путем, што би много допринело трговини, саобраћају и одржавању чистоте у интересу здравља његових грађана. Та идеја није остварена али неће ни изумрети, јер временом ће бити и у дело приведена.

„Грађанин" је инсистирао и радио на томе да се Млава електризира још онда, када ни једна река наша није била електризирана и кад су такве идеје биле у повоју и било је основано електрично друштво „Горњак".

ЧЕТРДЕСЕТОГОДИШЊИЦА „ГРАЂАНИНА"

Оснивање најстаријег политичког листа у предратној Србији

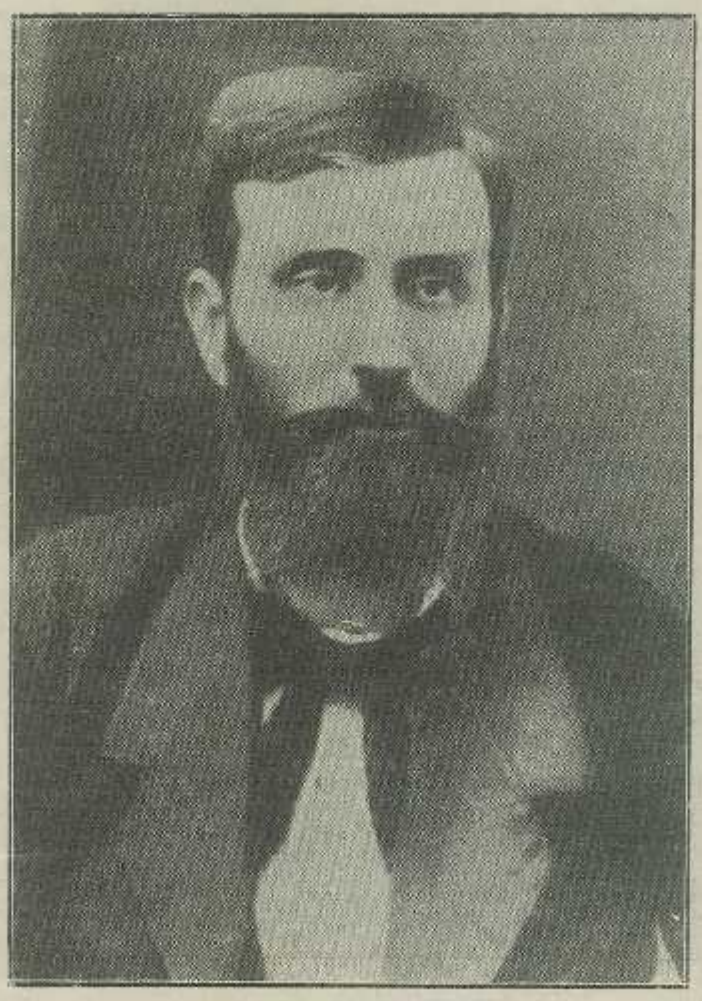
На данашњи дан, пре четрдесет година, изашао је у Пожаревцу први број политичког и културног листа „Грађанин". Његово политичко и културно деловање за Пожаревац није остало непажено, безначајно и бесплодно. Пуне четири деценије грађани града Пожаревца могли су да се поносе својим „Грађанином", који их је, и ако скромно и без претензија, обавештавао како о локалним догађајима и новостима тако и о догађајима опште државне политике и светског значаја.

Мало је листова у нашој земљи који би могли да се похвале да излазе четрдесет година. Још је мање градова и варошн чији би грађани могли рећи да су сами од своје свести и из својих средстава омогућили излажење једном свом листу.

Пре четрдесет година, — а то у нашој скорашњој и младој држави и новијој историји значи много, — један културан, свестан и одлучан сугрђанин, пок. Јошка С. Јовановић, покренуо је лист и дао му симболично име „Грађанин".

Како су сви почеци тешки тако је био тежак и овај. Пок. Јошка је био и власник, и уредник, и одговорни уредник листа, а сигурно је, у својој скромности, био и администратор, јер се у Народној Библиотеци и данас налазе први бројеви „Грађанина" његовом властитом руком адресовани. Пок. Јошка је знао да ће се једног дана доцнији нараштаји из Пожаревца заинтересовати и затражити прве бројеве његовог листа па није заборавио Народну Библиотеку. А тиме је сачувао један прилог више за културно и политичко проучавање нашега града Пожаревца. Колико је само тај гест био културан и свестан!

Пре неколико деценија политичка свест нашега народа почела је нагло да се развија. Масе народне и образовани људи осећала су да се започиње нова периода нашег државног живота и да долазе дани када ће судбина земље и народа бити у рукама самог народа. После либералних идеја које су донели наши омладинци са Запада, почеле су продирати неодољивом снагом још радикалније идеје, идеје Светозара Марковића и оне илејаде наших „комунаца" које су за политичку и социјалну будућност земље биле од капиталног значаја, од толике замашности да су измениле облик не само нашој држави него и читавом Балкану.

Јован С. Јовановић-Јошка
оснивач, први уредник и власник »Грађанина«.

Стварају се странке. Отпочиње се и развија партијски живот. Појављују се људи, који цео свој живот, знање, снагу посвећују партији. Образују се веће партијске масе. Врло је важно било: васпитавати те масе, канализати њихово расположење, сузбијати њихове необузданости ако их је било, бити на челу тих маса у одсудним и судбоносним моментима. Требало је водити те масе за које се осећало да се повећавају и расту.

Пок. Јошка је сматрао да јачање политичког и партијског живота није никакво зло за земљу и да је што јачање неке унесрећити, него напротив да ће довести до постепеног демократисања земље, до омогућавања сваком грађанину да суделује у изградњи преporођаја своје отаџбине, да ће то јачање политичког и партијског живота изазвати дизање културног нивоа земље, довести до прогреса и проширивања благостања грађана. То је вероватно и навело на помисао пок. Јошку да своме листу да име „Грађанин". Колико је велика реч: грађанин! Колико је недостижан идеал: бити слободан грађанин! А нарочито у оно доба реакције и пригушења свести која је пошмуло и незадржано избијала и аламтела.

То су сигурно и биле побуде Јошкине да се реши да покрене лист „Грађанин", који је имао за циљ да ради на томе да се нашем политичком и грађанском животу да онај правац који је био спасоносан за друштво и државу: помоћу „Грађанина" према својој снази за грађанина, земљорадника, занатлију, трговца, индустријалца т. ј. по речима пок. Јошке „за сваког производног и корисног радника нашег друштва".

В.

Први уредник »Грађанина«

Практичка политичка школа, коју оснива у Крагујевцу Светозар Марковић, беше растурена за време рата 1876—1878 године. Готово сви и учитељи и ученици те школе разиђоше се „трбухом за хлебом.

По свршеним ратовима, обнавља се политички живот у Србији. Незадовољни елементи, противници политике Ристићева режима, групишу се и спремају отпор назови либералној странци.

У Пожаревцу, око Николе Пашића, који је тамо био општински инжињер, прикупља се леп број младих, школованих људи. Ту су, по стицају прилика, и прота Милоје Барјактаревић, тада капелан пожаревачког проте; ту је Стева Милићевић, новинар који је тек изашао из пожаревачког затвора. А од млађих људи: Радош Нешковић и Коста Борисављевић, судски писари, Лука Лазаревић, предавач и Јошка С. Јовановић, наставник пожаревачке гимназије, Душан Радовановић, учитељ; Слава Живковић, трговац и др. У кући Стеве Милићевића, на вечерњим састанцима, претресају се разна питања политичка. Старији поучавају млађе, казујући им шта је рађено раније, упућујући их шта ће радити убудуће.

Промена режима, долазак напредњака на власт, после избора скупштинских, пред крај 1880. године, доносе нову организацију политичких странака. Ризиће се и група која је била око Пашића, кад и он, као народни посланик, остави Пожаревац. Готово једини из овога друштва, Јошка С. Јовановић, Пожаревљанин по рођењу, остаде у Пожаревцу. И ако још врло млад по годинама, он стаје у први ред. Око њега се групишу слободоумнији људи, и старији и млађи. Пожаревац га бира за општинског одборника, потом за члана општинског суда, па убрзо и за председника општине.

Упознат с пословима општинским, енергичан, правичан, Јошка осваја своје сугрђане. Јак поверењем својих бирача, Јошка уводи ред у општини, развија послове — осећа се нов живот у општини.

Чист као злато, Јошка води најсавесније старање о општинској имовини, брани општинску својину од свију пасртљиваца. Себе заборавља, своје интересе не гледа; да сачува оно што му је општина поверила на чување, Јошка наслеђену имовину своју занемарује, јер не стиже да и то чува. Врло редак пример да председник општине једне веће вароши излази из општине много сиромашнији него што је био при доласку на тај положај.

Видели су Пожаревљани шта вреди Јошка па му дају и највеће одликовање: бирају га за посланика у Народној Скупштини.

На којем је год послу био, Јошка је оставио за собом светао траг.

Кад је припремљено све што је било потребно (а готово је сам Јошка све припремио) да Радикална Странка за Пожаревац и Окр. Пожаревачки, добије јавно гласило своје, покренут је у Пожаревцу лист *Грађанин*. Први уредник, стварни редактор *Грађанина*, био је Јошка. Уздићи лист на висину озбиљног јавног гласила; давати објективан суд о свима јавним посленицима; упућивати чланове Радикалне Странке да чувају грађанска и политичка права своја, али и да врше дужности своје и према општини и према држави; да поштују туђе мишљење, да не закорачују туђа права: те је дужности узео озбиљно на се Јошка С. Јовановић, савесно их вршио, онако како је Јошка све послове радио.

Као челик чврст члан Радикалне Странке, Јошка је био одлучан противник оних који би хтели на рачун странке да теку капитале, да задовољавају широке амбиције своје. Што је добро и похвално код политичких противника, Јошка је признавао и јавно похваљивао. Због тих особина његових, партијски су га другови волели, политички противници поштовали.

Слом Србије 1915. године, затекао је Јошку оронула здравља. Бугари су били обавештени ко је и какав је био Јошка. Такви људи, и на издисају, њима су се чинили опасни. Стога је Јошка интерниран. Отеран у Бугарску, он није доживео ослобођење Отаџбине. Његове кости — не зна се где — леже у Бугарској. Зликовцима Фердинандовим, поред многих хиљада побијених Срба, потребна је била и смрт честитога Јошке С. Јовановића.

Помало је људи у нас Јошкине честитости, његове енергије и доброте.[*])

Слава нек је овом ретком човеку!

Јошкин друг из младости.

*) Заслужном председнику општине пожаревачке, одличном грађанину, првом уреднику првога политичког листа у Пожаревцу, Јошки С. Јовановићу, могла би се општина пожаревачка одужити бар давањем Јошкина имена једној од већих улица пожаревачких.

† Јован С. Јовановић-Јошка,

народни посланик, председник пожаревачке општине, окр. посланик, итд.

Јован С. Јовановић-Јошка — рођен је у Пожаревцу јануара 1857 године. Родитељи Јошкини су били врло отмени, угледни и први грађани у Пожаревцу. Ситуирани врло добро, и с тога је Јошкин отац и добио назив „Банкер".

Јошка се школовао у Темишвару и Орсовици, где је свршио реалку и трговачку школу, и у Београду.

По повратку из школе као млад човек од двадесет година ушао је у јаван живот и придружио се одмах радикалној странци. Радио је предано, са свим младићским жаром и енергијом на њеном организовању и ширењу њених начела. Постојан у својим уверењима, интелигентан и идеално поштен, брзо је успео да задобије поверење својих сугрђанина, тако да је одмах биран за кмета општине пожаревачке. Његов углед у странци је врло брзо порастао, тако да је при стварању радикалне странке био увек позиван да учествује у договарању и саветовању при њеном организовању. Ту је имао прилике да се упозна и здружи са свима првацима радикалне странке: Пашићем, Стојаном Протићем, Катићем, протом Јарјактаревићем, Ристом Поповићем и другим. Уживао је њихову љубав и поштовање, и другови су га из милоште прозвали „Јошка". Када су га реакционари збацили са кметства отишао је у Београд и уписао се на математичко-природњачки одељак филозофског факултета. За време српско-турског рата отишао је у добровољце и био је на Дрини у одреду ђенерала Мишковића. Док није предузео управу над својим имањем, био је наставник пожаревачке гимназије, коју је службу као „комунац" — тако су звали онда радикале — изгубио убрзо.

Јошка С. Јовановић
економ, народни посланик
и председник пожаревачке општине

Својом силном енергијом и вредноћом уредио је брзо неуређено и напуштено своје имање и бавио се економијом, пољопривредом. Био је врло поштован од својих другова, и увек је био или народни посланик или председник општине, окружни посланик, председник окружне скупштине. Био је народни посланик и за време такозване „фузије" са напредњацима, са којом се није слагао. Сталан и непоколебљив, остао је доследан том свом уверењу, и његови противници употребили су ту прилику, када су у радикалној странци већ почели уљези да добијају известан утицај, да почну да му угрожавају политички положај, и да га код београдских прака представљају као несаломљивог противника. Никад се није повијао према ветру, и том приликом, услед интрига, изгубио је пожаревачки мандат.

За време светског рата, у борбама са Немцима изгубио је сина, резервног коњичког поручника, код самог Пожаревца. Тај губитак и изгубљена отаџбина утицали су поражавајући на њега и он се, малаксао, за време окупације, повукао на своје имање. Али неваљалци проказали су га бугарским тиранима, и он је врло брзо, 16. јануара 1916 год., интерниран и одведен за Пловдив, Стару Загору и Горње Пančерево у Бугарској, где је, измучен и морално и физички, умро 17. марта 1917 год. не дочекавши славу Србије и уједињење са нашом браћом, е да му се олакша на души губитак сина и претрпљене муке и да види плод свог дугогодишњег рада у коме је тако предано и поштено учествовао.

Бог да му душу прости!

Мих. М. Душманић.

Из програма „Грађанина"

приликом његовог оснивања

„Грађанин" прима на се задатак да буде покретач за задобијање свих грађанских права и потпора и да буде саветодавац сваком раденом и корисном грађанину по наш друштвени живот; а упућиваће грађане на такав пут, који води економском и умном бољитку, и обавештавати их о њиховим правима и дужностима.

Сматрајући да се наш народ већим делом земљорадњом бави и да му је нужно обавештење у том правцу, лист „Грађанин" трудиће се да у што већој мери рашири мисао код наших сељака о употреби савршенијих оруђа, алата, при обделавању земље, као и стварање услова за умножавање и боље гајење стоке. Тако исто упућиваће их на подизање воћарства и шумарства, са обавештењем какву корист може од тога имати. Нарочита пажња поклониће се свему што наш сељак већ производи и гаји, да то и усаврши.

Идеју о задругама, која је од вајкада имала јаког корена код нашег народа — а која је сада јако почела опадати — трудиће се „Грађанин" да одржи, и по могућству, да умножава.

На наше занате и њихове раденике обратиће „Грађанин" нарочиту пажњу, јер има уверења, да се до сада најмање томе поклањала пажња, те да се колико толико обезбеди занат од стране поплаве, која је у велико узела маха код нас, а тиме се доводи наш занатлија до просјачког штапа.

Као први услов и прву помоћ за обезбеду занатлија, ставља себи „Грађанин" у дужност да ради на остварењу „занатлиско-радничког удружења", јер сматра да је то најподеснији пут за сазнавање правих и нужних потреба наших занатлија, за развијање и усавршавање њихових заната, а и за суздржање некорисних и штетних страних производа, који се у нашу земљу уносе.

Земљорадник и занатлија, то су производни и корисни раденици нашег друштва, па за то их треба потпомоћи у одржању и усавршавању њиховом; а тиме ће се како земљорадник тако и занатлија одржати у потпуном достојанству свих својих грађанских врлина и права.

Једна земљорадничка земља, као што је наша, без икакве индустрије, мора поклонити велику пажњу својој трговини. Према томе „Грађанин" ће сматрати да је наша држава позвана да се брине о трговини и да је дужна да се стара да трговачком сталежу дâ што више олакшица и полета. И у томе погледу неће „Грађанин" изостати, а да не подстиче надлежне на рад на подизању добрих путева, који ће олакшавати саобраћај из места у место.

„Грађанин" ће обраћати пажњу и на све оне сметње које се чине нашој извозној трговини, износиће их свакад на јавност и тражиће, ако су у нашој земљи да се одмах отклањају, а ако ли пак буду у којој од страних држава, такође ће их износити на јавност како би ако ништа друго а оно служиле као поука, искуство и напомена за будуће везивање трговачких уговора, да се бар тада имају у виду.

„Грађанин" ће радо потпомагати свако индустриско предузеће у нашој земљи, нарочито онакво које би поникло иницијативом самог округа, среза, општине, или друштва подигнутог акцијама грађана наше отаџбине.

„Грађанин" ће хвалити и препоручити све што је поштено и корисно, а кудити и суздржати све што је непоштено и некорисно по развитак нашег друштвеног и грађанског живота. Сваки неправилан рад суздржаће, па макар долазио он посредно или непосредно од државне или општинске управе, или њених највиших органа.

Народна просвета је најмоћније средство за културно развиће једног народа. С тога ће „Грађанин" и томе одељку народног живота поклонити сву своју пажњу. Уверен да само у здравом и развијеном телу може бити здрав и развијен дух подмладка, „Грађанин" ће вршити строг надзор у каквим школама ради наш подмладак, као и какво васпитање и спрему добија од саме наставе. Обратиће још и јаку пажњу на нашу омладину, шта она ради и чему се учи, не губећи је никад из вида, јер су то будући српски грађани, којима се оставља у аманет да у овој српској земљи, — као синови њени —, у дугом низу година унапред, верно чувају и вредно гаје српско име и српски понос.

Ово је у главним потезима обележен правац којим „Грађанин" мисли свој рад отпочети."

Јован С. Јовановић,
економ, уредник и власник
„Грађанина"

БОРЦИ „ГРАЂАНИН“-А

Оснивање „Грађанина“ беше несумњиво један одважан гест. Али колико је оно значило одважност и напор, толико је његово даље пализење и одржавање значило још напора и борби. У доба кад се „Грађанин“ појавио, и даље, кроз деценије, „Грађанин“ је наилазио на тешку борбу са реакцијом коју је морао да савлађује да проналази разне начине да се провлачи и кроз материјалне невоље и морално загушљиву атмосферу незаконитости коју је у оно време давила слободоумне духове у земљи. Брутална реакција! Како је било тешко с њом борити се!

За борбу треба доста бораца. „Грађанин“ их је имао, и то куражних бораца.

Сматрамо да бисмо се данас много огрешили кад их не бисмо све у једном снопу имена споменули. Има их и живих и умрлих. Умрлим нека је вечан мир и слава! Живима нека је хвала!

Њихова су имена:

Јован С. Јовановић-Јошка, економ
Радикална Странка у округу пожаревачком
Драгослав С. Бошковић, адвокат
Михајло Косић, штампар
Илија С. Миленковић
Д-р Стеванија Вукчевић, окружни физикус
Ђорђе Наумовић, штампар
Станисав Станисављевић, економ
Јован П. Јеличић, адвокат
Павле Поповић, адвокат
Душан М. Живојиновић, фотограф
Илија Јов. Прошић, сршени правник
Тура Врбавац
Љуба Цвејић
Ђорђе Живановић
Милош Стојићевић, економ из М. Црнића
Мих. Илић
Никола Панћелић.

Пре двадесет година

— Једна успомена. —

Грађанин је неоспорно један од најстаријих наших листова који излази у Србији. Покренут 1887. у Пожаревцу, он је од тога доба па све до данас, то ће рећи кроз четири пуне деценије, вршио један веома користан и плодотворан утицај у правцу духовнога и моралнога васпитања своје читалачке публике. Али утицај *Грађанина* није се исцрпљивао само у овом духовном и моралном васпитном утицају на читалачку публику. *Грађанин* је, изван тога, и увек, кроз све четири деценије свога непрекидног излажења, заузимајући стално став једнога објективнога и непристрасног јавнога гласила, давао моћнога потстрека за све корисне акције на пољу економскога, друштвенога и моралнога унапређења не само Пожаревца него и читавога пожаревачкога краја. *Грађанин* је, кроз све то време, био и атракциони центар за све напредне елементе у Пожаревцу. *Грађанин* није никада био један уски и ограничени партиски лист, него један истински слободан и независан орган јавнога мишљења. Критика коју је *Грађанин* вршио није, због тога, никада била партиски обојена, и ступци *Грађанина* били су увек отворени свима онима који су хтели да пишу у интересу општега добра и напретка. Такав став је несумњиво и омогућио да *Грађанин*, и поред свију тешкоћа са којима се један лист, нарочито у унутрашњости, мора да бори, доживи четрдесетогодишњицу свога излажења.

Покретање *Грађанина* пада у доба осамдесетих година прошлога века, у оно доба када се у Србији, под утицајем новога политичкога груписања: поделе на радикале, либерале, напредњаке и социјалисте (место дотадашње поделе на либерале и конзервативце), појавио и један моћан развитак српске штампе. Осамдесете године прошлога века су у нашем политичком животу уопште забележене једном страсном политичком борбом између присталица напредних и демократских идеја и конзервативно-реакционарних сила са једне, и појавом многобројних листова који су се ставили на страну напредних и демократских елемената, са друге стране. Србија је, осамдесет година прошлога века, у погледу штампе и духовнога живота уопште, већ стајала на знатној висини. Она је већ била далеко надмашила Србе у Јужној Угарској где је све до седамдесетих година прошлога века био српски духовни центар. Управо, још од седамдесетих година Србија је, нарочито Београд, задобијао духовну превласт над Јужном Угарском, а особито над Новим Садом, „Српском Атином“. Новосадски књижевни лист *Даница* је још 1865. писао: „Србија, која још сасвим није независна кнежевина, у којој се сталежи тек почели прокључавати, а слобода јој штампе у колевци повијена с врвцима испреплетена, укочила се какогод египатска мумија, пак се опет у такој државици многостручније науке, вештине и списанија него код нас појављују и боље напредују, а то само зато јер су тамо Срби колико толико на својим ногама. Ми ћемо овде, који смо негда за Србију наученост, као год они за нас живом угојене свиње набављали, за кратко време куд и камо иза њих у сваком погледу изостати...“

Грађанину, као независном и слободоумном и напредном листу, и као листу неограничено отвореном за све нове и напредне идеје, имају и многи јавни и културни радници који су своју младост провели на школовању у Пожаревцу да захвале што су се у његовим ступцима први пут — огледали и опробали! Са писцем ових редака је био тај исти случај. Ја се још веома живо сећам како сам, још као ђак шестога разреда гимназије — то је било 1905 — једнога дана срочио и однео уреднику *Грађанина*, симпатичном чика Ђорету (Ђорђу Наумовићу) један чланак у коме сам критиковао „реакционарни режим“ у пожаревачкој гимназији који је нама ђацима забрањивао да одлазимо и да се шетамо по пожаревачком парку! Нас ђаке је ова наредба гимназиска управо страховито револтирала, и то утолико више што је на таблама при уласку у парк где је дотле писало: „Псима забрањен улазак“ неко био накосно додао: „Псима и *ђацима* забрањен улазак!“ Ја сам сав дрхтао и премирао од страха, докле је чика Ђоре читао моје „писаније“, да ли ће га примити или одбацити. На моју неописану срећу, чика Ђоре је, прочитавши мој чланчић, изјавио да ће га штампати у *Грађанину* и да сам га ја лепо написао. Ја сам, као луд од радости, излетео из редакције и готово у грозници очекивао сам четвртак када је *Грађанин* са мојим чланчићем требао да изађе. И одиста мој чланчић је изишао. Ја сам га штампаног прочитао ваљда више од педесет пута, тако да сам га био скоро у целини научио напамет, и у гимназији сам — иако није било мога потписа — пролазно поред професора горд и важно, хотећи да им ставим до знања да, докле има новина, они нас ђаке не могу „угњетавати“ и третирати на исти начин као и пре. Да ли због овога мога чланчића или због чега другога, тек отприлике ми ђаци смо после добили од гимназиске управе дозволу да се шетамо по пожаревачком парку. Ова дозвола је била нарочито важна за нас ђаке социјалисте, јер је нама пожаревачки парк служио као зборно место где смо се пред вече или празницима састајали са радницима и водили страсне и дугачке дискусије и дебате о социјализму и социјалистичком покрету.

После овога свога првога „новинарскога огледа“ ја сам се касније, као гимназист, много чешће јављао у *Грађанину*, где ми је чика Ђоре увек указивао гостопримство и куражио ме да пишем. Једном, сећам се, штампана је у *Грађанину* нека моја песмица са потписом. Тада ме је позвао у своју канцеларију директор гимназије, покојни Милош Динић, и, пошто ми је показао ђачка правила, упитао: „Како смеш ти да дајеш у новине песме које претходно ја не одобрим да се штампају?“ Ја сам се том приликом некако извукао испод казне, али у будуће, да бих избегао ову „цензуру“ директора, ја нисам ништа што сам писао хтео потписивати.

Уопште, у доба мога гимназиског школовања у Пожаревцу, редакција *Грађанина* је, поред пожаревачкога парка, било зборно место и „дискусиони клуб“ за све напредне ђаке и грађане. Ту су се водиле бескрајне дискусије и полемике о свима питањима, почев од Маркс-Енгелсовога историскога материјализма и Хегелове дијалектике па до пројекта нове пожаревачке железничке пруге, дискусије и полемике које су каткада трајале до дубоко у ноћ. Осим тога, у редакцији *Грађанина* било је увек разних новина и часописа које смо ми сви читали и ту су се могле сазнати све новости уопште. Ми ђаци социјалисти смо, поред љубазности и доброте чика Ђорета који се никад није лутио ни због тога што лармамо ни због тога што му трошимо гас, долазили у редакцију *Грађанина* која је била у истом локалу где и штампарија и због тога што смо ту имали своје партиске једномишљенике, браћу чика Ђоретову, Божу и Милана, типографе и Ацу Николајевића, машиниста. Иначе, наши социјалистички вођи у Пожаревцу у које смо ми млађи ђаци гледали као у идоле били су у то доба Тоза, молер (Светозар Ђорђевић) и Жика Цветковић, сада професор Више Педагошке Школе у Београду. Они су нам у сваком погледу импоновали: не само својим социјалистичким знањем и радом него и својим дугачким црвеним машнама. Тоза молер је био главни социјалистички агитатор међу радницима и због тога се стално носио са пожаревачком полицијом — докле је Жика Цветковић своју социјалистичку пропаганду поглавито развијао међу нама ђацима. У том циљу он је стално у гимназију, место школских књига, доносио уџбеље у новине равне социјалистичке књижице и брошуре и достављао нам. Због тога је скоро увек имао посла са разредним старешином, покојним Рудолфом Бикловићем — који му је толико пута конфисковао сву ову социјалистичку литературу и бацио у пећ, што паравно није могло ни њега ни нас његове верне привржснике да спречи да је изнова не добавимо и не растурамо.

5. децембра 19 7 у Београду — Живота Милојковић

„Грађанин“ и његова штампарија

Политички живот у Србији почетком осамдесетих година био је врло јак а борба тако жива, да је кабинет Пироћанац-Гарашанин (20. окт. 1880) био принуђен да издаје распис, да та жива борба „која се данас води на пољу политичких питања у Србији не треба да обеспокоји или забрине“; да је она „знак политичког развића, знак живота и политичког здравља.“ Нова Скупштина која је изабрана „уз строго немешање власти у изборе“ доноси у првим седницама Закон о зборовима и удруженима и Закон о штампи који проклампје „слободу мисли и печатње“. Настаје познато политичко претруписавање. На место старе поделе на либерале и конзервативце, долази нова подела на либерале, радикале, напредњаке и социјалисте. То је време, када се је формирала радикална странка која је и данас најјача у нашем парламенту. То је време, када је радикална странка водила огорчену борбу са напредњацима који су подржавани од краља Милана. Долази познати догађај са грађењем железница (Бонту) који интересује све јавно мњење; долази буна Источне Србије а по том рат са Бугарима. У то време покрећу се у Београду многи листови, управо свака странка покреће своје листове за политичку борбу и обавештења.

Долази на власт фузија либерала и радикала (1887). Доноси се и сада тако често спомињани Устав (1888). Радикали стварају центре по унутрашњости и покрећу своје локалне листове: „Златибор“ у Ужицу (1886), „Ваљевске Новине“ (1887) у Ваљеву, „Тимочанин“ (1888) у Зајечару, а пре свих тих (сем „Златибора“) креће пожаревачки радикали на челу са Јов. С. Јовановићем лист „**Грађанин**“ у Пожаревцу. Сви ти листови па и „Грађанин“ имали су првенствени задатак да радикалски народ упознаду са тада. тако живим политичким догађајима и утврђују га у доктринама радикалским.

Али, што је карактеристично и значајно у овоме моменту када *Грађанин* прославља четрдесет година свог излажења, то је да су сви поменути листови, ко пре а ко после неколико година пропали. *Грађанин* ето и данас живи и разговара се са својим суграђанима. С тога ето Пожаревљани и његова околина воле „Грађанина“. С тога га подржавају, и они чисто не би могли да верују, да би он кад могао да престане да живи. Он је управо једно стално наслеђе генерација тога краја и ако данас тај крај није више тако радикалски, као што је некада био.

У овом моменту на дан јубилеја *Грађанина* треба се сетити још једног значајног фактора, који је омогућио изилажење данашњег слављеника. Треба се сетити његове штампарије.

Изузимајући Крагујевац, где плејада омладинаца са Светозарем Марковићем отвара штампарију раније, прво место од унутрашњости Србије, које је добило штампарију био је Пожаревац. То је била штампарија С. В. Минића (1875 године). Али је она још исте године прешла у руке А. М. Николића, и пренета у Смедерево. Штампарија Михајла Костића у којој је пре 40 година угледао света „Грађанин“ има и сама своју малу историју. Ево је врло укратко.

Једна већа група радника Државне Штампарије подухваћена идејом кооперације ствара године 1879 „Задругу Штампарских Радника“ у Београду и са њом врло велику и модерну штампарију, у којој се необично развија посао. У њој се штампало десет тадањих листова: (Самоуправа, Видело, Народно Ослобођење, Нови Век, Српска Независност, Радник, Борба, Рад и Побратимство, а имала је Задруга и свој орган Нови Београдски Дневник). Хапшењем Главног Радикалног Одбора (1883) чији су чланови били и неки њени задругари Задруга је дошла у тежак положај и морала је да престане са радом, јер од радикалне странке, којој је готово све радила на пересију, није могла тада да наплати ништа, а њена су плаћања стизала. Једини излаз из те ситуације био је да се отворе филијале. Тако и би. Она отвори 1894. године своју прву филијалу у Пожаревцу у коју упути задругара Михајла Костића. У њој се почиње да штампа „Грађанин“. Другу филијалу отвори исте године у Ваљеву, која је штампала (такође радикалски лист) „Ваљевске Новине“ (1887). Трећу у Ужицу 1885 године, која штампа „Златибор“, а четврту у Крушевцу која само нешто доцније штампа радикалски лист „Народну Самоуправу“. Отварањем ових филијала Задруга је много помогла ширењу и учвршћивању радикализма у унутрашњости.

Честитајући „Грађанину“ ово ретко славље, сматрамо да би се огрешили, кад се с пијететом не би сетили поред пок. Јошке Јовановића и Задруге штампарских радника, чијим се заслугама великим делом родио данашњи јубилар.

7.-XII-1927. Београд.

Властимир Будимовић
Упр. Држ. Штампарије.

ЧИКА ЈОШКА У ИНТЕРНАЦИЈИ

Било је то лицем 17. јануара 1916. године. Нас седам свештеника из срезова рамског и голубачког дотераше Бугари са ножем на пушци у Пожаревац. Народ се ваљању од страха, па овде онде видиш бледа лица и сузе у очима.

Ту дознадосмо да су похапшени сви прваци из вароши и округа: налазе се, неле, у некаквом магацину и сутра ћемо сви заједно у Бугарску.

И, збиља, сутра дан око два сата по подне беше се скупила готово сва чаршија пред општином града Пожаревца да испрати своје драге и миле. Чуо се жагор, плач и јецање, који порастоше још више кад из једног магацина преко пута општине истераше гомилу најодабранијих грађана, на челу које је падала у очи маркантна фигура Чика Јошке Јовановића, дугогодишњег председника и нар. посланика ове вароши.

Хладан као и увек и достојанствен корачао је старац Јошка за љутом стражом мрских татара са подсмехом на устима и погледом презирања ових гадова, који оволики страх задају обезоружаном народу исте вере, исте крви и истих осећања.

Дотераше и пок. проту Живка. Ту се први пут сусретоше та два партијска противника и са осмехом поздравише један другога.

После трочасовног маршировања нађосмо се у Осипаоници и један другом братски руке стегосмо. — „Некакав изрод нашега друштва потказао ме је, прича Јошка, код ових гадова татарских и казао, да их грдим за сво издајство према Словенима и малтретирање овога несрећног народа. — Шта мисле они да ће остати овде, дошли су после три месеца хода, а отићи ће за три дана?!

После тешких мука, безброј непроспаваних ноћи, тешке тамнице у пиротском граду, гурања из вагона у вагон, лежања у колеричној бараци нађосмо се опет на путу преко Родопских Планина. Требало је прећи пешке пут од готово 80 км.

— „Како је Чика Јошка? Добро, Богу хвала, да не беше ових гадова зар би ми видели икад ове красоте. Но пресешће њима ово. Видиш ова наша раја на терену изучава Бугарску. А кад наступи час освете, шта мислиш где ће да се сакрију?“

Ево нас после дугог и напорног путовања у варошици Крцалијама — у Тракији, на обалама реке Арде, далеко, далеко од наших милих и драгих. Ту сам се за оних шест недеља нашег борављења сваки дан састајао са њим. Ја и проф. Биклоић шетали смо често са Чика Јошком и никад, никад не чусмо уздаха и жалбе на патње које подносимо. Оба ова виђена грађанина овога града били су крајње оптимисте и веровали у нашу победу. Само би Чика Јошки севнуо каткад облачак сете што ништа још не зна шта је са децом.

Крајем марта растали смо се. Отерали су нас из Крцалија — јер се ту чуло грување топова са Солунског Фронта — на север. Јошка, судије петровачког прв. суда, г. Биклоић и сви други цивилни остадоше у Ст. Загори у некаквим топовским шупама, а нас свештенике отераше у један лагер Паничерево који се налазио на самом подножју горостасних Балканских планина.

О нашима који остадоше у Загори чуо сам често да су још тамо, да се муче и злопате, да су ту још, сем судија које су отерали тамо негде у Македонију да туцају шодер и поправљају пут.

Лицем на нову 1917. годину изјутра око 7 часова дотераше једну повећу гомилу наших испијених мученика из Ст. Загоре и са радова. Дан мрачан и хладан, а са Балкана дува ветар који кроз кости пробија. Несретно робље голо, гладно, изнурено да ти срце пукне од жалости. Ту ноћ нису ни спавали, пешачили су од Загоре до Паничерева. И први кога сам ту спазио био је несрећни Чика Јошка. Хаљине дотрајале и на хиљаду места закрпљене. Погурио се, блед и испијен, лице жуто као восак и видите једну зрелу крушку која само није пала са дрвета. Корача старац лагано у оној гомили, мешту на леђа некакву опет сву искрпљену торбицу у којој се налази оно мало рита што се зове његов веш. Опет онако хладан и достојанствен као што сам га знао кад је био у Пожаревцу председник и нар. посланик.

Прва реч, коју нам је казао кад је у лагер ушао, била је, да је сад срећан, јер је чуо да су му деца жива. — „Муке ће, вели, проћи па ћемо о њима са задовољством причати кад се вратимо у наш завичај.“

Настају опет муке страховите и ужасне. Глад, јер смо добијали само један лепчић од 400 грама за 24 сата, а за јело убујали прашлук и паприку: зима, јер смо спавали на голој земљи без покривача и простирача и без трупа огрева у некаквим баракама од дасака. У бараци где је Чика Јошка био било је преко 400 душа, тако да се по њој није могло мицати, а кад се легне обрнути се неможе на другу страну.

Наступи у јануару те године гладан тифус. Милиони ваши и стеница гамизали су по нама, јер бездушни Бугари нису нам давали ни воде да се напијемо а камо ли да се и оперемо. Смрт је косила као оштра сабља. Свакога јутра из сваке бараке износили су масу помрлих преко ноћ. Треба имати на уму да се ноћу из бараке није смело излазити и онај који је умро с вечера, морао је мртав лежати до ујутру међу живима.

Чика Јошка се одао занату: правио је нануле, дубио капике и у томе време проводио. По каткад се састане са нама те измењамо мисли, па се опет увучё у баraку и нешто чука.

Старост, глад, изнуреност и тешке душевне депресије чиниле су своје. Он је стално слабио и венуо, ма да је стоички све подносио и није се хтео од маса народних одвојити.

Једне вечери марта месеца 1917. године шетали смо се Јошка, прота Живко, проф. Биклоић и ја и разговарали о вестима које су долазиле са бојног поља. Он је говорио јасно, дискутовао о свему лепо и логички, оптимистички гледао на будућност, па смо се повукли у своје јазбине.

Сутра рано један наш мученик из Десна, који је био са Јошком у једној бараци, дотрча код мене и рече: „Оче Стево, чика Јошка умро још синоћ, ајде сво га изнесе.“

И, збиља, када смо ја и пок. прота Живко дошли пред његову бараку њега су носили на дуњереским тезгерама. Сахранили смо га величанствено. Певало је нас 80 свештеника. Наши и савезнички официри обукли су свечане хаљине и присутном својим одали последњу пошту овоме нашем ветерану и заслужном човеку. Срушио се као какав стари храст и оставио кости у њему мрској земљи Бугарској.

Време је учинило своје. Његов идеал је остварен, Србија је ослобођена и увећана више него што је он и смео замислити. Ми смо се вратили срећни и задовољни и већ заборавили муке које смо тамо претрпили, а његов гроб и данас тамо постоји.

По жељи његовог сина г. Воје Јовановића, адвоката из Београда ишао сам прошле године у Бугарску са њим да покажем гроб, где вечни санак борави стари Чика Јошка. Кад смо стигли у Паничерево и отишли у онај шумарак где леже наших 5—6000 мученика ми смо се згрозили. Хумке су заравњене, крстаче поломљене а говеда и свиње преживају, рију кости наших мученика.

Сви напори моји да пронађем гроб остали су без успеха. Једини начин да се исти нађе јесте да се цело гробље прекопа. Његов син г. Воја враћајући се отуд свратио је са мном и у српску легацију код г. М. Ракића у Софији и све му испричао у каквом се стању налази гробље наших милих и драгих; преклињао га да дејствује код Краљ. Владе да се сва гробља у Бугарској прекопају, кости покупе и сахране у једну гробницу. Као помоћ држави за овај посао, који је она сама дужна да учини г. Јовановић је нудио 20.000 динара а по потреби и више би дао. Али је и ово остало само глас вапијућег у пустињи, пошто се познани не налазе побуђени да о томе мисле.

Шума расте, свиње рију, пси глођу ископане кости, а за кратко време неће се моћи ни место овога гробља наћи да когод прође, прелије га и свећу запали.

Јадни наши мученици!

Стев. П. Пајевић, свештеник.

МАНУФАКТУРНОЈ ГАЛАНТЕРИСКОЈ ТРГОВИНИ

СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА

у ново реновираном локалу на МАЛОЈ ПИЈАЦИ

У ПОЖАРЕВЦУ.

Присела је сва роба за јесењу и зимску сезону, коју ће продавати по знатно сниженој цени, користећи се што је роба набављена из страних фабрика и то:

Велики избор штофа енглеског за мушка одела и женске капуте, и пугер за исто.

Дублова за мушке капуте и Макада, Велур, Делен за женске капуте у свима бојама и квалитетима

Коверкота за женске мантилове у све боје и квалитете.

Скрећем пажњу поштованој публици на ВЕЛИКИ ИЗБОР МУШКЕ и ЖЕНСКЕ ЦИПЕРЕ у свима бојама и фазоно МАРКА ПЕКО.

Велики избор дечијих цицелица из Прве Југословенске фабрике Мира.

Већа белог и у боји велика количина у свима дезенима, фарбе, као и велика количина подкошуља мушке, женске и дечијих дуксерчића.

Велики избор крагне и машне у све боје и дезено.

Препоручујем велики избор чарапа мушке, женске и дечије у све врсте марка Кључ и друге

Велики избор мушких шеширя, вунени полурски и филцани у све боје и најновије фазоне, као и велика количина качкета и дечије капице.

И остала роба која припада мојој бранжи.

Изволите поћи и уверити се.

С поштовањем

2—6 **Станојло Стефановић.**

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

лекар

ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ БР 14

Потребујем 2 столарска радника

Ступите моју одмах.

Ђура Живојиновић,
столар код Острова
шипињерска пијаца.

2—2

ОГЛАС

Извештавамо пошт. грађанство вароши Пожаревца и околине као и осталих срезова ове области, да смо наш локал реновирали који носи назив

ГОСТИОНИЦА „СТИГ"

код Жарка Божевчанина

сиротињу пашчаре Браће Димитријевића — Краља Петра улица бр. 51. — пређе звана Макчанинови, где је радио Вуча Цинцарин кафеџија.

Двориште је велико за 150 кола. Штала са тремом за 70 коња. Шупа за кола 36 метара дугачка. Осветљење у кафани, авлији и штали. Кујна врло добра. Собе за преноћиште путника. Пиће првокласно. Услуга брза и тачна. Цена скромна. Часто ће одлична.

Овим упозоравамо сељаке, шпекуланте и крчмаре, да могу добити сво задовољство.

Молимо за што већу посету

С поштовањем

Станко Алексић
и
Жарко П. Пантић
кафеџије из Пожаревца.

1—2

СВЕЖЕГ БУТЕРА са БЕЉА и из БАЧКЕ, разне чоколде и бонбоне, ЧАЈА и РУМА разног порекла, бисквита, све врсте конзерве од поврћа и воћа, продаје најјефтиније.

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

Радомира Живковића

(зграда О. р. Банке). 4—6

ДУЋАН у Табачкој Чаршији где су били Лазаревић и Матић издајем одмах.

Јавити се

5—5 **Живаху Харајовановићу, трг**

Продајем чет половне исправне оваге од 150—750 к. р. са теговима и без.

2—5 ВОЈА МАЛИЋ.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

са 5 одељења и друге припадлежности у Љубићевској улици.

За погодбу обратити се у кафани »Последњи Грош.

ЈЕФТИНИЈЕ НЕГО НА ГДЕ!

ОВЛАШЋЕНО

Електро-Техничко Предузеће

Владимира Трудића

— Краљева ул. бр. 28. —

Врши све електричне инсталације најсолидније и по солидној цени. Има леп избор Пустера и Шопира. Солидан електро материјал. Који сами инсталирају нарочити попуст, инсталатери имају проценат.

Препоручује леп избор ГРАМОФОНА од дин. 285·— па више, уведе нових плоча.

6—6

ПРОДАЈЕМ

Једну локомотиву од 4 коња.
Један трактор за орање без плугова,
Три дреша од 36 цоли систем енглески.
Један плац у Пољани од 5 ари и 25 метара до бувара поред друма.

Услови плаћања повољни.

ВОЈИН ГАЛИЋ,
4—10 — Мала Воја —

Инсталације Електричног Осветљења

по најнижој цени и на месечне одплате прима

Кожарско-Електро-Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

5—6 ПОЖАРЕВАЦ.

Чисто Неготинско — Крајинско

ВИНО бело и црно продајем на мању и већу количину из мог винограда.

Божидар Т. Богосављевић
восвар — лепидер.
6—10

Вино за свечаре

бело, црно и црвено, ново, бистро, јако без киселине ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а кад узмем нарочите цене.

7—10 Милисије Ж. Антић.

С Е Н О

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић
Пожаревац.

НА ПРОДАЈУ ново-озидана **Кућа**

од тврдог материјала у центру, подесна за породичне трговачке, лекарске, адвокатске и њима сличне.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ инсталатеру рибарска пијаца. 1—10

МЕХАНУ ПОДРУМ издајем одмах под кирају.

1—3 Александар М. Трифуновић.

ПАЖЊА ПОТРОШАЧИМА

Доброг старог и новог ВИНА из сопственог винограда продајем од 5 литра па на више.

1—3 Александар М. Трифуновић

ОГЛАС

Моли се она особа, која ми је под 26 пр. мес. послала две моје фотографије са анонимним писмом и пакетом. Шаљем фотографије пошто нисмо фамилија за навек, а да нам вратите наше, што су код вас; да ми преко овог листа јави тачну адресу у наредном броју, на месту где је овај оглас штампан, како би могао удовољити вашем захтеву.

С одличним поштовањем

Никола Пајић
Сапајинац.

КОСАРА и РАДЕ БОГДАНОВИЋИ ученици у пензији, давање годишњи помен, својој кћери

† Емилији — Мици

ученици,

у четвртак 15 ов. м. у 8 сати по подне код њене вечне куће — на гробљу.

Молимо поштовано грађанство нека има у виду ових 30.000 Велур порхета. Свакако да ће код нас моћи и најсиромашнији добре робе купити.

ПАЖЊА

ПОШТОВАНОМ ГРАЂАНСТВУ ГРАДА ПОЖАРЕВЦА И ОКОЛИНЕ.

Као што је познато да се увек наша радња трудила, да што више задовољи своје потрошаче, како са добром робом, тако и са ниским ценама; сада се још више трудимо да то и делом докажемо, с тога молимо наше поштоване пријатеље и потрошаче да нас посете, — ради тога смо решили да пустимо у продају поред досадање робе, добивену нову партију робе и то:

1). 30.000 метара велура од 82. см. у разним дезенима, по 18. динара метар за зимску сезону и Божићне празнике;

2). Велику партију Силискина; велур-делена; штофа за женске и мушке капуте од 80 дин. метар па на више;

3.) Велики избор мушких и женских штофова за хаљине и костиме од 30. дин. па на више;

4.) Велику партију платна за веш и чаршаве од 8. динара метар па на више;

5). Велику партију оксворта, зефира, френча и росаџе за сваку домаћу употребу;

6). Велику партију цвилика, сатина, за ролетне, душеке и завеса нецовани у лепим и модерним дезенима;

7). Велику количину ТЕПИХА за патос у разним ширинама и дезенима;

8). Веилки избор СВИЛЕНИХ ТКАНИНА за балске хаљине у најмодернијим бојама, као и највећи избор галантериских артикала и то: шешира зимских у најмодернијим бојама и фазонима КАПА и КАЧКЕТА за одрасле и децу, ШАЛОВА и ШАЛЧИЋА у најлепшим бојама и и свима величинама, даље велики избор машни у најновијим бојама од 10. дин. комад па на више. Препоручујемо и велики избор трикотаже у свима дезенима. Поред горе наведених артикала препоручујемо разне артикле — поклоне за Оцеве и Материце.

Поред горњих артикли препоручујемо сеоским потрошачима и набављачким задругама велику партију памука, фулова, фитиљаша и све остале припадајуће артикле са знатно спуштеним ценама.

Децембра 1927. год.
Пожаревац.

С одличним поштовањем

Драгутин Д. Ристић

ПРЕЋЕ

Димитрије Илић и Брат — Моравци. —

Приликa за сиротињу нека се користи.

„Грађанин" је радио и ради да се оствари идеје кушавања ритова у нашем округу а тако исто да се изврши и регулација Млаве, те да се на тај начин искористи њена плодна долина.

Навршавајући четрдесет година од дана кад је основан, па и данас, његов је рад био и плодан и користан а и за будуће остаће верн својим традицијама. Ђ.

ЗАВИСТ

Завист је једно ружно, можда најружније људско осећање. Она је завијено признање ниске рођене слабости, немоћи. Израз ситне пакости и просте мржње нижега (духом) према вишем, слабијег према јачим, горега према бољем.

Човек, заражен том одвратном моралном болешћу, безповратно је изгубљен, пропао. То је проклетник који носи у себи клицу своје властите несреће, па ма у каквом положају био. То је биће осуђено да кроз цео живот непрестано осећа шта је „плач и шкргут зуба."

Добар и разуман човек радује се добру и напретку свију људи, осећа и дели туђ бол и туђу радост, која му даје снаге и пострека за све што је лепо и узвишено и достојно интелигентног члана друштва. Онога, који је ма у ком погледу бољи од њега, поштоваће и цениће и оне који су изостали иза њега, који су гори, он их неће презирати, већ постараће се да од њих начини и поштене чланове велике заједнице људске.

Завидљивац неће радити тако: по души опак и нападљив, по нарави, карактеру подлац и подмукао ствара око себе атмосферу да до подне мрзи цео свет а од подне на себе самог; ако не ужива у туђој несрећи и ненаслађава се туђим боловима. Он онда као хијена што сама себи очи нади — осећа се и себе ждере што му није за руком пошло зло које је другом наметнуо спаковао и потурио. У његовој витковској души радост и срећа других причињава му немир и јад и његово срце неће никад осетити шта значи велика духовна радост.

Завидљивац је бедник који раширених зеница и разрогачених очију иде кроз живот и свет, мрачних мисли, мрачне душе, и курно тражи своје жртве да их затрује отровом зависти.

То је жива рана на организму друштвеном, која се никад залечити не може.

Добрих људи жале, сажаљевају, памети их се клоне и презиру их, јер завидљивци нису способни ни за какво добро дело: њима је извор свију радости и једини циљ живота — туђа несрећа и туђе зло.

ЈОВ. С. ДЕСИМИРОВИЋ
парох в. црнићски.

Народни Гуслари

Пожаревљани су 7. ов. м-ца имали пријатно задовољство, јер су могли чути и видети првокласне наше гусларе, који су од стране жирија изабрани 6. новембра на утакмици у Београду.

Гусле су наш традиционални и први народни инструменат, оне су у рукама доброга гуслара окупљале подјармљени народ још од Косова и подстицале га, да осећа и мисли српски. Оне су, као што рече Г. Стеван Жакулић, инспектор у пенз. из Сарајева, одборник „Српског Кола", и члан Београдског жири-а и натерале песнике да пишу народну поезију, оне су је чак и дотеривале, улепшавале и одржавале, тако да су наше народне песме првокласне, те је и сам Гете учио српски језик, како би лично могао читати српске народне песме.

И ако су благовремено јавили свој долазак, ипак нико није нашао за сходно, да ове наше народне борце дочека, јер је ретко ко отишао са лепим утиском из Пожаревца и ако је о њему пре доласка имао најлепше мишљење. Г. Жакуља је у своме говору навео, да нису дошли у Пожаревац да их ко слуша са презрењем и умолио присутне да их не вређа њихов долазак код нас.

Пред доста цуним локалом „Гранд Хотела отпочели су своје вече врло лепим говором о гуслама и њиховом значају, говорио је Г. Жакула. У своме говору нагласио је да је у Алипашином Мосту, код Сарајева основано 1923. год. друштво „Српско Коло" на чијем је челу Госп. Манојло Бошковић, трг. Друштву је циљ, да одржава и помаже народне гусларе, оно броји 500. чланова.

Прва утакмица гуслара одржана је 1924. год. у Али-Пашином Мосту, друга 1925. у истом месту; трећа предутакмица 1927. год. у Илицама — Босна и трећа утакмица 6. Новембра, 1927. год. у Београду, где су онако додељене награде:

Прву је добио Лазар Радак, Председник општине из Шипова, у Босни;

Другу: Тапасије Вучић, из Бијела у Црној Гори;

Трећу: Алекса Радошевић, из Приједора — Босна.

Четврту: Марко Асовић, са Цетиња и

Пету: Светислав Јећимовић, из Милутинца ср. Трстенички.

Од подмладка: Драго Радоња, Војислав Радосављевић и Милош Петрица.

После завршеног говора отпочео је Г. Марко Асовић, са песмом „Јанковић Стојан."

Сав у црној чоји, извезеној бућмом и ишаран златним дугмадима, отпочео је са јаким гласом и чистим изговором, оставио је добар утисак на присутне, који су га аплаузом бурно поздравили.

Затим гуди и пева Лазар Радак, О сакупљању добровољаца. Лазар је имао на њему фермен у виду тока од сребрних дугмади. Одликује се јасним изговором сваке речи, чистим језиком и пријатним гласом, и он је такође поздрављен аплаузом.

После Радака, излази Светислав Јећимовић, у шумадијском-шајкачом оделу и пева „Битку на Кајмакчалану", коју је сам и спевао. Врло вештим потезима измамио је глас из струна, који се његовим гласом стапао уједно. Његов пријатни глас и изнежбаност руке помешани са осећајима, оставили су најбољи утисак на присутне, што се да закључити по бурним аплаузима у току свирања и другим на завршетку песме.

Четврти је био по реду Алекса Радошевић, у народној ношњи из његовог краја т. ј. у кошуљи, гаћама и ферменом врло уским на леђима, опасан црвеним пасом. Певао је „Старог Вујадина". „Ваљда зато што смо ову песму чули небројено пута, сада нам је изгледала још боља и лепша, јер смо је чули са усана српскога гуслара. Радошевић је бурно поздрављен.

Г. Жакула је рецитовао „Гусле", те је тиме био завршен стварни програм.

Потом се поновило још неколико јуначких, од стране истих гуслара.

Са горе наведеним гусларима требао је доћи и Г. Танасије Вучић, који је на позив Берлинске академије Наука отпутовао са Г. Лубурићем проф. за Берлин.

Подмладак се још одмах из Београда разишао.

За сада су наши гуслари обишли: Београд-Крагујевац, Крушевац, Чачак, Ужице, Вишеград, Н. Сад, Палanку, Сомбор, Суботицу, Србобран, Ст. Бечеј, Кикинду, В. Бечкерек, Вршац, Панчево и Смедерево а по одласку од нас иду да обиђу: Руму, Митровицу и Шид. Где ће се завршити овај њихов пропагандистички турне.

Слоб. Јанковић.

Сусрет.

Јесен стиже, цвеће вене,
Сухо лишће вјетар вије,
Ко пољубац самртника;
Сунце бл'једе зраке лије.

—

Увели су каранфили,
Усахнуле љупке руже,
Али дивне успомене,
Још ко бљеде сјени круже.

—

Мислио сам: свега неста,
На прошлост ме све подсјећа
Ал' сам тада тебе позно,
Кћери зоре и пролећа.

—

Зрак је среће заблистао,
У сузама, драга мојим,
Све што прошлост оте мени,
У очима нађох твојим.

М. Вешовић.

Стев. С. Матијевић

СЕЛО МОЈЕ

Сазнао сам да је пук, у коме је мој млађи брат служио, сишао с положаја под Кожухом, кога су послеле грчке трупе, да би се, према распореду трупа за офанзиву и пробој солунског фронта, пребацио на положај под Ветерником.

Да бих се пре офанзиве, видео са братом појашем коња и крећем његовом логору који је од слагалишта моје дивизије био удаљен за 10 км.

Нигде и никада се у животу није тако предано волело као на Солунском фронту. Зло, једна и иста судбина, зближила нас је и изједначила....

Пут ка логору коме сам ишао, био је закрчен; француски су пребацивали своје трупе на положај: коњица, тешка и лака артиљерија, пешадија и остала одељења обавијена облацима прашине кретаху лагано ногу пред ногом. Сваки је био заузет својим мислима, својим сопственим бригама...

Посут дебелим слојем прашине сјашем пред првим шаторима 13. пука, где у једној, на брзу руку импровизираној писарници, нађем свог брата.

— Добро си учинио што си дошао. — дочека ме он грлећи ме. — Сутра ме већ не би нашао јер зором крећемо на положај. Борба ће отпочети одмах; бринуо сам знаш: — желео сам да се видимо... — Очи су му биле пуне суза, — он је био мој последњи брат.

Било ми је тешко и да бих прешао преко свију осећаја који се у сличним приликама рађају, извадим из бисака једну флашу коњака. Док сам ја отварао, брат донесе две алуминиумске чашице, рукотворина наших војника, насу коњака, подиже чашицу и наздрави: —

— Мој драги брато, можда још сутра, наше ће груди бити изложени непријатељским зрнима и бајонетима, ја пијем ову чашицу у једној жељи да Бог буде с нама, како би се скорих дана нашли и опет загрлили у ослобођеном завичају, у — Великој Србији.

Испимо и пољубисмо се.

Доцније, кад сам се враћао својој јединици, у путу сретнем пуковску комору која је већ кретала ка положају. Тамо, са једних кола, у којима је било више војника, чула се песма:

— Село моје поробљено,
Поробљен ми завичај у
У загрљај твој идемо
Раде да ти залечимо . . . —

— Ослобођен је завичај! — Викнух из гласа, и ободом коња.

31. XII. 1918. год.
Бојиште.

„Грађанинови" уредници:

Оснивач и први уредник: Јошка С. Јовановић, економ.

Властимир Ст. Максимовић, адвокат
Драгослав С. Бошковић, адвокат
Павле Поповић, адвокат
Илија Јов. Протић, свршени правник
Доктор Станојло Вукчевић, окр. физикус
Ђорђе Наумовић, штампар
Јов. П. Јеличић адвокат
Милорад М. Радовић, новинар.

САРАДНИЦИ:

Рудолф Бикловић, професор.
Радован Вукићевић, учитељ
Стеван Павловић, Жидељан — „Миомир"
Сава Максић, професор
Милан Шевић — Максимовић, професор
Алекса Нешић, економ
Цветко Павловић, економ
Драгиша Лапчевић, новинар,
Јеротије Топаловић, професор
Мих. Јеротијевић, учитељ
Доктор Миленко Ђорић,
Антон Коблишка, марвени лекар
Сима Јовановић, марвени лекар
Стеван Живковић. – Кнез, суд. писар
Мих. С. Поповић, правник
Живота Милојковић, гимназист
Влада Гавриловић, инжињер
Жика Стојиловић, студент
Миладин К. Николић — Расински, новинар
Милан Ф. Манојловић, порезник
Милан Павловић, Бата, месник
Брана С. Протић, гимназист
Никола Јовановић правник
Немања Павловић, новинар
Иван Николић, судија
Милан Марјановић, адвокат
Стеван Витас, чариник „испод Велебита"
Радомир Саковић
Сава Шибалић, учитељ
Аца Лазаревић, писар судски
Тодор Илић, писар судски
Јов. С. Десимировић свештеник
Павле Кара Радовановић, новинар
Павле Николић, учитељ
Стеван Самарџић, свештеник
Жика Цветковић — Жорес
Стеван П. Пајевић, свештеник,
Мих. М. Стевановић, учитељ.
Стеван П. Видаковић, новинар
Мих М. Душманић, апотекар
Вла . Б. Миловановић, адвокат.
Стеван Поповић — Заре, званич. судија.
Ђакон Васа Живковић

Вести

— —

Балканска конференција за економско зближење блканских држава.

Од 13. па до 20-ог децембра одржаће се у Букурешту конференција делегата балканских држава, на којој ће учествовати С. Х. С., Румунија, Грчка и Бугарска. Задатак конференције је повести преговоре о могућности учвршћивања трговачких односа између ових балканских држава и о сазиву велике конференције, на којој ће се третирати искључиво економска питања која се тичу све ове четири државе.

Прослава Матице Српске у Новом Саду

Матица Српска позвала је сва културно-просветна и национална друштва да пошљу своје делегате на прославу стогодишњице Матице, која ће се извести 28 ов. м. у Новом Саду. Очекује се долазак великог броја делегата.

Напустили скупштину.

Обласни посланици — демократи — напустили су седницу Обласне Скупштине и изјавили да неће више у раду учествовати. Зар је морало баш досле доћи?

Освећење Дома.

Данас ће се на свечан начин извршити освећење дома у Александровцу, који је дом подигла Моравска Задруга за штедњу и кредит.

Нов шеф амбуланте у Подгорици

У Министарству Народног Здравља потписан је указ, којим се поставља за шефа амбуланте за кожне и венеричне болести у Подгорици г. д-р Лујо Фук, до сада шеф амбуланте за кожне и венеричне болести у Петровцу.

Официрска Читаоница

Приредиће 17. децембра у хотел Круни СВЕЧАНУ ЗАБАВУ у част РОЂЕН ДАНА Њ. В. КРАЉА АЛЕКСАНДРА I.

У грађанству је велико интересовање за ову забаву, која је једна од најлепших у сезони сваке године.

Велика изложба у Белој Цркви

Бела Црква била је некад врло живо и прометно место, али је од рата, због промене границе, почела да заостаје. Сада је образован један одбор агилних грађана да у месецу фебруару приреди једну изложбу већега стила. Изложба ће трајати три дана и то три последња дана римокатоличких покладна, када се у Белој Цркви приређује велики покладни корзо, у коме хиљаде грађана узимају активног учешћа. Тај је корзо сличан различним корзоима у Шпанији. Тих дана дођу у Белу Цркву хиљаде странаца ради забаве и провода. Одбор је уверен, да ће зато изложба имати успеха. На изложби ће бити заступљена индустрије, разни занати, пољопривреда и уметност. Све оно што Бела Црква има и производи биће на тој изложби приказано. Интересантно је да ће свака улазница за изложбу вредети као лоз за велику изложбену лутрију. Број згодитака је прилично велики. Изложба се приређује у просторијама „Српске Круне".

ВЕРИДБЕ

Г-ђица ВОЈИСЛАВА, кћи г. Ђ. Ешице и г. Михајла Даниловића учитељу певачког Пожаревца и г. МИЛАН МИЛ. БОРОВИЋ пешад. поручник, вереви 27-XI-1927 год.

Дан примања објавићемо.

Огласи

ПРОДАЈЕМО ЦЕЛОКУПНО НАШЕ ИМАЊЕ које се налази на Бранковом Тргу до кафане „Македонија," и то: КАФАНА звана »ЗЛАТАН БОКАЛ« и ПЕКАРНИЦУ, и ЧЕТИРИ ДУЋАНА и остале зграде.

Имање је рентабилно и ЈЕДАН ПЛАЦ у Свето Савској улици до кафане „Жеравог Венца." Који је вољан купити исто се обрати нама лично или Коцету Вељковићу или Брани Трифуновићу, грађевинару овд.

1—3 Карамфил и Брат Трифуновић.

Годишњи Збор

Чланови Дунавског Кола Јахача »Кнез Михаило« за Област Пожаревачку

одржаће се НА ДАН 25 ДЕЦЕМБРА г. г. у 9 часова у хотелу „Берза" у Пожаревцу.

Дневни ред је следећи:

1). Управни Одбор подноси збору извештај о своме раду за текућу годину; подноси о стању благајне. —

2). Чита се извештај контролног одбора о прегледу благајне за тек. годину.

3). Давање разрешнице Управном и Контролном Одбору.

4) Бирање 9. чланова за нову Управу, пошто по пропису чл. 8. Одбора Кола Јахача за област Пожаревачку, 1/3 старих чланова изабраних жрепом остаје за нову Управу (6 чланова од старих).

5) Бирање Контролног одбора од 3. члана.

6) Евентуална питања и предлози. —

Моле се чланови, да неизоставно дођу сви на збор, у противном, т. ј. ако не дође 1/3 од уписаних чланова за т. г. Збор се неће моћи одржати, што ће бити само на штету ове важне установе.

1—3 Управа.

КУЋУ у Призренској улици, до нове цркве, потпуно нова — продајем а тако исто и једну ЧЕТВРТИНУ парног млина у Божевцу.

1—2 Никола Јотић

ДУЋАН на Бранковом Тргу, у коме држи радњу Љуба Вујановић, издаје се одма под закуп.

1—2 Милева Златичанин.

Кафана „ПОСЛЕДЊИ ГРОШ"

На добром месту — добро разрађена ПРЕДАЈЕ СЕ са целокупним једком.

Услови повољни.

ДАКТИЛОГРАФКИЊА

Пише „ћирилицом и латиницом", спремна за канцеларијски посао — тражи какво добро и стално место. Упитати у уредништву.

У недељу 11. о. м. „Гранд Матине" студија модерних ИГАРА у „НАРОДНОЈ КАСИНИ"

почетак у 3. часа по подне.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 9 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 15. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе за гарморда од речи 0.50 дин. за кипера од речи 1·20 дин., за привесано од речи за гарморда 2 дин.

За огласа плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

СРПСКО-ФРАНЦУСКО ПРИЈАТЕЉСТВО

Пут бугарског владара по Италији не може се сматрати као обична посета суверена у земљу пријатеља својих. Писање о некој вередби није толико безначајно да о томе суседне државе не поведу рачуна, а још мање да поумљају у значење тога. Јер Бугари на данас нису своје унутрашње прилике средили, тако, да се може веровати у јачину пристојну дипломатску акцију, какву нам из званичне Софије стално обећају. Не може се рачунати на миролубивост влада г. Љапчева чије се изјаве много пута преносе на супротан правац спољашње солидне политике. Тако исто Лиге Народа да утврди коначни мир и ред у Европи илузорне су за државе, чије су тенденције — тајно се спремати за рат.

С друге стране Италијанска влада има скроз несимпатичан програм. Њо је силом стало да се покаже свету наоштрена и делатна њена политика зато и оскуђева у широкој праведности своје ствари. Дубоки интереси њени су у економским и финансиским питањима, међутим она се горко коша са непишним расходима, које тропи за огромну авангардну мисију. Њој је зато данас мила једна побеђена и довољно некажњена Бугарска, јер је она крепи у претеривим и тежњама. Конвентира јој и Мађарска шовинистичка пропаганда за наспостављање хабзбуршкове династије, и то јача у прекојадранским диспозицијама. Њена је дакле сва снага уперена у далеко у несигурну будућност, какву смо погрешну дипломацију стално осећали у нестанку Аустро-Угарском царизму.

Уговор између наше земље и Француске пријатељске природе као да изненађује све немирне престонице у суседству. Али је у опште познато да је то акт дугог и дугог споразумевања која никоме није био ни тајан ни сматран за невољљивог. Завели два народа склопили су пријатељство, које су имали још од некадањих црних и тешких дана. Сакционисано је једно непоколебљиво поверење, које је носило печат сигурности и за време рата, и после Версајског Мира.

Ако би се осврнули на зближење двеју земаља као што је Италија и Бугарска или пак Италија и Мађарско Ретанство овда би нашли пуно противног у изложењу света тога. Бугарска је била некада и суниште сурово по интересе — Велике Антанте. После рата она тајно обнавља акцију, али је та акција знатно изложена у перфидној форми преко неких неодговорних лица за које званична Софија прави се да не зна, али их тајно чува и плаћа. Исто се тако и Пешта јављала кроз своје Пробуђене Мађаре, чији су радови опет штићени под геслом разних неодговорних лица. За све те случајеве Италија се није нашла постављена, него се често представљала као њихова заштитница.

Не верује се да је италијански народ могао бити толико несвестан да не осети тежину преступа своје политике, који је ширио немир и несигурност. Зато лица која узимају улоге контра светском миру најмање се могу чулити пријатељском састанку госпође Бријана и пр. Маринковића. Није то било ништа необично, ништа сензационално, већ се о томе и у Риму и у Лондону а и у Берлину давно и наво знало. Зато баш енглески озбиљнији листови имају више стложености и ако се талијански неупућени политичари позивају на њихову нервозу. Енглеско-Француско пријатељство баш се са садањим парским уговором допуњује и нелогично би било створити уверење неке подвојености.

Ни сада, ни пре, нити после овога већ нико моћи посумњати да ова жилава народа нису јака да отклоне све трзавице око Балкана које би неке земље рало желеле назвати Према овоме баш наше суседне државе могу поздравити овај чин који значи стабилизирање европских политичких прилика. Ово је требало само зато да се покаже правременом свету, да је ово јавношћу запечаћено око, на што се годинама мислило. Ипре је говорило срце а сада и разум — да о неком неочекиваном преокрету не само што не може бити него и помена нема. Уважења је данас сваки збиља, који даје финансиску укочљивост. Све земље могу ето мирно наставити рад, који носи плод у срећи пољопривреде, индустрије и трговине, а не пак у авантурама политичким.

Немања Павлопић.

Г. НИКОЛА ПАШИЋ
„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР“

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

— Наставак — 8

XI.

Политичко јединствење Шефа хрватских сељака јесте да право. речемо германско. То је резултат дугог и систематског васпитања, такорећи резултат једне дресуре на роњску верност Хабзбурговцима. Из најдавнијих времена политика Беча је представљена Хрватима као њихова рођена политика. Са тим се тако далеко ишло да се Хрвати, данас слободни као у својој домовини, не сматрају за такве, и да не знају где су им народни интереси. Очи су им биле увек упрте Бечу одакле све нешто исчекују. Још не навикнути на политичке слободе, које Србијанци уживају већ читав век вата од браћску искреност Срба, они се још увек устежу и све што долази из Београда гледају са неповерењем. Према браћи Хрватима, Срби се налазе у истој политичкој ситуацији, и имају да испуне исту задаћу према њима, као Чеси према њиховој браћи Словацима. Један веома озбиљан и систематски посао намећа се г. Пашићу, ако жели да национализира Хрвате у југословенском духу и да их учини франкофилима. Наш народ је подељен не само различитошћу религија и вештачким баријерама странаца, већ и борбом двеју култура, германском и француском на Балкану.

Свима је нама познато да Срби инстинктивно више воле француску културу него немачку. Али мало је нас који знамо одакле је то така. У чему лежи тајна тих осећања? Наше објашњење је ово: права пред. Срби нису ништа друго већ ме-

веза келто-словенски, и зато смо ми понекле браћа Француза и једини њихова рођака које они имају међу словенским народима. Ту истоветност посланка између Срба и Француза, ми смо имали прилике да је констатујемо у више наврата за време европског рата, у Источној војсци, студирајући карактере војника разних народа. Дух иницијативе Српског војника је истоветан са духом француског војника: као и мушевита брзина српске пешадије кад се пређе на јуриш веома се подудара хитрином француских легија које полазе у напад. Док су сви остали словенски народи у борби пасивни и тромни до зла Бога. Никад не иду у стрељачким стројевима кад полазе у у борбу већ у густим колонама и збијеним редовима.

— Наставиће се —

ИЗВЕШТАЈ

Са седнице Обласне Скупштине, на којој су демократски посланици напустили седницу.

Присутно је 17 посланика јер нису дошли г. г. П. Петровић, М. Марјановић, Вл. Рајчић, Станко Милић и Драг. Селанкић,

Седницом руководио:

Председник М. Добричић,

Секретар Драг. Љ. Илић.

Пошто има довољан број посланика председник отвара седницу.

Секретар чита записник VII редовног састанка, који Скупштина прима без примедбе.

Председник: — Прелазимо на дневни ред и нека секретар прочита целу уредбу о искучењу.

Секретар — чита члан по члан уредбу о употреби народне снаге за просецање и оправку путева, која има 18 чланова.

Председник: — Отварам дискусију у начелу о прочитаној уредби.

Известилац — Г. Богојевић говори о потреби једне овакве уредбе да би била регулисана сва питања приликом искучења. Прочитану уредбу израдили су стручни органи наше области и он је са своје стране сагласан са одредбама уредбе у погледу њене техничке стране, а што се тиче њене практичне стране, ставља г. г. посланицима из народа на срце председницима општина да кажу коју реч више о томе ослањајући се на своје искуство приликом сваког искучења.

Моли скупштину да ову уредбу прими, како би што пре постала закон за све нас, ради управљања у будуће.

Г. Шапшинац — вели да је већина у праву да с формалне стране изгласава поједине предлоге па ће тако и данас са овом уредбом учинити. Али он са својом групом не слаже се са таквим радом већине, јер ова не прима ни један њихов предлог, не слуша савете и партијански руководи посланици у области. Зато они неће да носе одговорност пред народом за такав рад и у знак свога протеста напуштиће скупштинске седнице, а предаје о томе председништву скупштине писмену предстаку, подписану од свих опозиционих посланика.

Сви седам присутних опозиционих посланика после предње изјаве г. Шапшина напустише скупштинску салу.

Г. Богојевић: — Из поднете писмене представке опозиционих посланика председништву скупштине, види се, да нису потписе свих 10. њихових посланика. На данашњој седници међутим било је свега њих 7. Констатујем ово пред скупштином као и то да је на представци самовласно потписан и посланик г. Станко Милић који ни јуче ни данас није био присутан скупштинским седницама, јер је болестан и у Пожаревац у опште није ни долазио Извршена је дакле недопуштена радња.

Сам данашњи поступак опозиције, г. г. посланици, не треба да Вас зачуђава. У голим причама, шупљом фразама и шарлатанску рекламама они су провели цео свој политички живот, па ће се такви и здерати. Дела у опште ни један за собом немају да би се пред народом каквим радом могли похвалити, а тамо, где по несрећи они завладају, зацари се нерад, неспособност, несавесност и најзатровачија партизандук.

И ово што су данас опозициони посланици учинили напуштајући скупштинску седницу, није ништа ново и стари је крик њихових старијих другова.

Кад је велики народни вођа Никола Пашић по анексији Босне и Херцеговине изнео пред Парламенат на гласање предлоге о задужењу, набавци муниције, оружја и топова у француској, да би земљу оспособио за велике догађаје који су се касније збили и који су се пред нашим очима одиграли, — другови ових истих опозиционара, стари напредњаци, либерали и самостанци тврдише као су наручени топови у француској обичним сундурдари, па напустише скупштинску седницу певајући Србији »Свјати Боже.«

Кад је на Крфу у Народној Скупштини, опет по предлогу нашег великог вође Пашића, требало изгласати кредите за спрему и издржавање наше војске на солунском фронту, — другови ових истих опозиционара демонстративно напустише скупштинску седницу, па затим и сам Крф и разиђоше се по француској, Швајцарској и Италији, бавећи се о државном трошку од вароши до вароши и интригирајући против своје рођене земље и њене владе.

Доцнији резултати и постигнуто уједињење народно казали су да су Радикали радећи овако народни посао — били на правом путу а стари либерали, напредњаци и самостанци на погрешном и погибавном.

Тако ће и са овима нашима данас бити. Пустимо их нека дарнишу и дижу прашину, кад им то чини задовољство, јер им је то управо и једини „рад," а ми продужимо посао ради кога смо данас овде сакупљени, а ја дубоко верујем, да ће народ умети оценити свачији рад и свакоме по заслузи одмерити,

Г. Величковић — осуђује овај поступак опозиционих посланика и налази да неће имати права на дневницу по чл. 85. закона кад у раду скупштине не учествују.

Односно прочитане уредбе у начелу слаже се са њом, ми да има неких опредаба које ће требати допунити.

Г. Илић — говори о уредби у начелу и вели да је треба примити пошто је сходна постојећим законима и правилницима али ће и он при претресу у појединостима чинити примедбе за допуну код појединих чланова.

Г. Љуб. Мишић — налази да би требало уредбом тачно регулисати време кад кулучење треба наређивати и вршити да народ неби због тога трпео штете јер је о томе до сада мало вођено рачуна.

Председник. — Пошто сенико не јавља за реч, стављам на гласање прочитану уредбу у начелу.

Скупштина — једногласно прима у начелу уредбу о употреби народне снаге за просецање и оправку јавних путева обласних и општинских у области пожаревачкој.

Прелази се на претрес у појединостима, а у том трећутку улази у Скупштинску салу опозициони посланик г. Чомир Донић и узима учешће у даљем раду скупштинском.

Госп.

Јоци Селићу

народном посланику

Београд.

У вези нашег ранијег писма, пошто сте из овог округа Ви једини члан Финансијског Одбора Народне Скупштине, — ми Вас у интересу народа Области пожаревачке молимо, да се заузмете колико год можете да сума предвиђена у државном буџету за 1928 год. за грађење Обласне Болнице у Пожаревцу не буде набрзини, већ да као неопходно потребна будеодобрена у буџету.

Вама је свакако познато, да је досадањем пожаревачком округу до сада свад обраћамо онолико пажње, колико с обраћа неком окрзнутом грађанцу.

Вама је познато, да је се други местима од стране државе излазило и сусрет врло много, док пожаревачком округу држава није ничим претекла у помоћ, иако је за исти што год учинила.

Ономан је Среска Скупштина сва пожаревачког решила и оставала у задатак среском Начелнику, да извести Министарство Народног Здравља, да од 1. јануара 1929 г. отказује становање болницу среској згради иако у току 1928 год. држава не почне зидање Обласне Болнице у Пожаревцу, ће од данас рачуна Белиц 8000 дин. месечне кирије с тим, да држа врши и оправке зграде.

Као дугогодишњег народног посланика овога округа, поново Вас молимо, и учините све што буде у Вашој моћућности за ову ствар.

Председник Сва.:
Мих. П. Крстић.

Деловођа,
Драг. Мидић.

Господин Јоца Селић, народни посланик упутио је ово писмо

Суду општине Пожаревачк

На ваше прво и друго писмо имам част одговорити следеће:

Као народни посланик стојим на гледишту да све предузмем, браним и тражим што треба нашем округу. То сам и ће радио и сада исто то,

По првом Вашем писму одмах сам предузео кораке код г. Министра Народног Здравља за Обласну Болницу у Пожаревцу. Одговорио ми је да сада не може, пошто је буџет готов, а да не да ни Министар Финансија; али да ће закључити зајам за болнице.

При претресу буџета у Финансијском Одбору, покушаћу. да се, ако се може, унесе потребна сума за Обласну Болницу.

Благодарим на пажњи, што сте се обратили и на мене. Стојим и даље на услузи.

13. децембра 1927 г.
у Београду.

С поштовањем
Јоца М. Селић
народни посланик.

Вести

Са парастоса поч. Јошки — На дан четрдесето-годишњице од дана покретања „Грађанина“, приређен је у овд. саборној цркви парастос оној ваучу Јову — Јошка Јовановићу.

На парастосу чеводејствовали су: окр. прот. г. Бранковић и свештеници: Цветовић, Павловић и Радовановић.

Говоре одржао господин Радован Вукићевић, учитељ, у коме је изнео заслуге покојника, а који ћемо говор донети целини.

Парастосу били су присутни: пресвитер Јшт. Крстић, директор гимназије Јлапановић, управник болнице Др. Есарабић, с стране обласног одбора Јилан Марковић, посланик, Драг. Јанковић и Пут. М. Живојиновић, народни посланици; Драгомировић, б. в. жупан, Павловић, инжињер и Др, Јанковић и још већа број господе и госпођа свију редова грађанва.

Обласна болница. — Среска Скупштинасреза Пожаревачког на дан 2. овм. донела је одлуку, па се саопшти Министарству Народног Здравља, д облесна болница неже остати у срезој згради само до 1. јануара 1929 год. ако Држава не буде почела зидање болнице у 1928 г.

Ако пак Држава за 31-XII 1928 г. не почне зидање зграде за обласну болницу, 1 јануара 1929. год. болница се мора иселити из среске зграде.

Скупштина је од 1 I 1928. г. одредила Држави 8000 дин. месечне кирије за срезку зграду у којој је облсна болница и да држава врши оправке. Ако држава не пристане на ту кирију, скупштина отказује остатак болнице у згради од 1 маја 1928 год

Из општине. — Финанс. Одбор општине Пожаревачке по извршеном прегледу тромесечних рачуна за III тромесечје ове год. упутило је општ. одбору свој извештај у коме је констатовао велику лабавост у прикупљању општ. прireза, протоварских такса, акциза, таксе за пожарну чету таксе за чишћење улица и износ ђубрета и т. д.

О томе је на седници 8. о. мес. вођена велика дискусија која је обухватила и остале послове у општини — и одбор је одобравајући као исправне тромесечне рачуне, донео одлуку, којом ставља у дужности општ. суду и захтева: да општ. суд најенергичније приступи прикупљању општинских прихода, ма и екзекутивним путем не штедећи никога, а све лабаве службенике одмах уклањати и замењивати вредним и енергичним.

Команда Места саопштава свима г. г. резервним официрима Гарнизона Пожаревачког да на дан 17 тек. мца — Рођен Дан Њ. В. Краља Александра I — имају сви присуствовати у овд. саборној цркви у 10 и по часова у униформи — свечаној одећи за строј — служби и свечаном благодарењу.

Пренос поште. — Лепенчарија за пренос поште Божевац—Батуша, одржаће се на дан 22, а за пренос поште железничка станица—Пожаревац и обратно, на дан 24 ов. мца.

Друштво Пријатеља Француске извештава своје чланове да је пренета Библиотека у одељење Поште и Телеграфа до телефонске кабине.

Примање књига недељом од 10 до 11 и четвртком од 5 до 5 и по часова.

Стране вести

Енглеска нуди Румунији зајам. — Како се у румунским финансијским круговима говори, извесна енглеска финансијска група нуди преко једне будимпештанске велике банке и генералног директора Темишварске Банке Румунији велики зајам: Ова понуда била је већ саопштена и министру финансија. У акцији ће учествовати такође и Британкомађарска банка.

Новина на пражким улицама. — Делегација пражких електричних полуваша вратила се недавно са конгреса електричних пруга који је прегледала у Лондону саобраћај по улицама, дошла је до уверења да се у Прагу не може више проширивати трамвајска мрежа, него саобраћај ће морати вршити аутобуси. Зато ће се трамваји без шина, што ће бити куд и камо јефтиније од досадањих трамваја, јер ће се уштедети не само новац на шинама него и на подржавању уреда. Праг ће бити после Лондона прво место у Европи, које завађа ово модерно саобраћајно средство.

Колико има у Русији напуштене деце — У совјетској Русији се данас смањио број незбринуте деце, али ипак има их још много. Према совјетским статистичким подацима на целој СССР територији набројено је до 150 000 деце, која немају куће ни кућиште и која су принуђена да живе по улицама.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

Данас дневна и вечерња и сутра само вечерња представа

„ГИЛОТИНА“

Велика трагедија у 6 чинова са предигром. У главној улози МАРЦЕЛА АЛБАНИ. За младеж испод 16 год. забрањено.

Огласи

СЛАВИМ
СВ. НИКОЛУ
1—2 Доктор Лава Бесарабић.

СЛАВИМ
СВ. НИКОЛУ
Коста Д. Борђевић,
1—2 мајор у пенсији

О МОЈОЈ СЛАВИ
Светоме Николи
услед слабости у кући не могу примати уобичајене посете
Димитрије Илић — Моравац.

МЕХАНУ ПОДРУМ издајем одмах под кирију.
2—3 Александар М. Трифуновић.

ОГЛАС

Треба ми једна половна вага од 150 до 500 килограма
1—2 Мика Маринковић.

КУЋА са више одељења издаје се одмах под кирију Косовска улица бр. 18.
Уштатати у радњи
1—3 Душана Л. Ђорђевића.

Код Нове Среће

Извештавам поштовано грађанство да сам предузео продају СРЕЋАКА Државне Класне Лутрије. У истом стављам до знања да по новом плану Класне Лутрије цород многих великих згодитака који се у овом колу могу добити имате и ту вредности што је искључен потпуни губитак, већ Вам свака срећна у случају не извлачења згодитка престављ по свршено, вучењу пете класе једну вредност од 40% уплаћеног новца.

С поштовањем
Адолф Аиаф
1—2 мењач.

ОГЛАС

Извештавамо пошт. грађанство вароши Пожаревца и околине као и осталих срезова ове области, да смо ваш локал реновирали која нова назив

ГОСТИОНИЦА „СТИГ“
код Жарка Божевчанина

супротаву двпчаре Браће Димитријевића — Краља Петра улица бр. 51. — пређе звана Мачванинова, где је радио Васа Цинцарин кафеција.

Двориште је велико за 150 кола. Штала са тремом за 70 коња. Шупа за кола 36 метара дугачка. Осветљење у кафани, авлији и штали. Кујна врло добра. Собе за преноћиште путника. Пиће прокласно. Услуга брза и тачна. Цене скромне. Чистоћа одлична.

Овим упозоравамо сељаке, шпекуланте и крчмаре, да могу добити сво задовољство.

Молимо за што већу посету

С поштовањем
Станко Алексић
и
Жарко П. Пантић
2—2 кафеције из Пожаревца.

Годишњи Збор

Чланова Дунавског Кола Јахачи »Кнез Михаило« за Област Пожаревачку

одржаће се НА ДАН 25 ДЕЦЕМБРА т г у 9 часова у хотелу „Берза“ у Пожаревцу

Дневни ред је следећи:

1). Управни Одбор подноси збору извештај о своме раду за текућу годину; извештај о стању благајне. —

2). Чита се извештај контролног одбора о прегледу благајне за тек. годину.

3). Давање разрешнице Управном и Контролном Одбору.

4) Бирање 9. чланова за нову Управу, пошто по пропису чл. 8. Одбора Кола Јахачи за област Пожаревачку, 1/3 старих чланова изабраних жоцком остаје за нову Управу (5 чланова од старих).

5). Бирање Контролног одбора од 3. члана.

6) Евентуална питања и предлози. —

Моле се чланови, да неизоставно дођу сви на збор, у противном, т. ј ако не дође 1/2 од уписаних чланова за т. г. Збор се неће моћи одржати, што ће бити само на штету ове важне установе.

2—3 Управа

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић
7—10 Пожаревац.

ПРОДАЈЕМ БЕЛО ВИНО на веће и мање, КИЛО 5 ДИНАРА.

Пробу може сваки добити.

Врдња мала
Бошкова улица број 5.

Јован Трајковић терзија

ЈАБУКЕ БУДИМКЕ „ПОЖЕГА"

I-ма **без трулежа.**

Може се добити у Петрикин магацин од 10 кгр. на више. 1—2

НА ПРОДАЈУ ново-озидана **Кућа**

од тврдог материјала у центру, подесна за породичне трговачке, лекарске, адвокатске и њима сличне.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ инсталатеру риб река пијац. 2—10

ПАЖЊА ПОТРОШАЧИМА

Доброг старог и новог ВИНА из сопственог винограда продајем од 5 литра па на више.

2—3 Александар М. Трифуновић

Вино за свечаре

бело, пре и црвено, ново, бистро, јако без киселине ПРОДАЈЕ по 5 дин. литар, а кафеџијама нарочите цене.

8—10 Миливоје Ж. Антић.

ДАКТИЛОГРАФКИЊА

Пише „ћирилицом и латиницом" спремна за канцеларијско посао — тражи какво добро и стално место. Упитати уредништву.

Инсталације Електричног Осветљења

по најнижој цени и на месечне одплате прима

Кожарско-Електро-Техничка Радња

АЛЕКСАНДРА С. ПАНИЋА

6—6 ПОЖАРЕВАЦ.

ПРОДАЈЕМО ЦЕЛОКУПНО НАШЕ ИМАЊЕ које се налази на Бранковом Тргу до кафане „Македонија," и то: КАФАНА звана »ЗЛАТАН БОКАЛ« и ПЕКАРНИЦУ, и ЧЕТИРИ ДУЋАНА и остале зграде.

Имање је рентабилно и ЈЕДАН ПЛАЦ у Свето Савској улици до кафане „Жировог Венца." Који је вољан купити нека се обрати нама лично или Коцету Вељковићу или Браћи Трифуновићу, грађевинару овд.

2—3 Каранфил и Брат Трифуновића.

Од 1-ог новембра ове 1927 год отпочео сам сталну

АДВОКАТСКУ ПРАКСУ

код Пожарев. Првостепеног Суда

о чему извештавам клијенте, пријатеље, грађанство града Пожаревца и околине.

Са канцеларијом сам у својој кући Краљева улица бр. 48.

[illegible] ИЛИЈА П. ЂОРЂЕВИЋ адвокат.

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

1. атрактор 10 Н. Р. мотор са Диназом од 100 свећица са бошком апаратом комплет

За погодбу обратити се

Љубомиру Јовановићу
деловођа спиритне Тирковачке.

ВИНО

ОДЛИЧНОГ КВАЛИТЕТА ИЗ МОГ ВИНОГРАДА ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић
штампар.

ПОЖАРЕВЦУ НОВО! У ПОЖАРЕВЦУ НОВО!

ТРИКОТАЖА „СТИГ"

Извештавам поштовано грађанство да сам отворио у Пожаревцу „ТРИКОТАЖУ" коју сам снабдео са модерним машинама, и да израђујем све врсте плетене ствари као: ЖАКЕТА, ЏЕМПЕРА, ПУЛОВЕРА, СВИТЕРА, КАМАШНА, КАПИЦА, ШАЛЧИЋА, ХАЉИНИЦА мушки и женски у свима бојама и дезенима. Примам и наруџбине на захтев обичке.

ЦЕНЕ СУ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Стовариште ТРИКОТАЖЕ налази се у радњи **Владимира Васића** трг. до Лекића и Карапића и радионица у Светосавској улици б. 34. (горња кућа) код споменика.

ПОЖАРЕВАЦ. С поштовањем

Живадин Лазић.

ТРИКОТАЖА „СТИГ"

ПОЖАРЕВЦУ НОВО! У ПОЖАРЕВЦУ НОВО!

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

лекар

ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ. БР 14

Продајем пет половне испрасне ваге од 150—750 к. гр. са теговима и без.

3—5 ВОЈА МАЛИ.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

са 5 одељења и друге припадежности у Љубичевској улици.

За погодбу обратити се у кафани »Последњи Грош.

ДУЋАН на Бранковом Тргу, у коме држи радњу Љуба Врбеновић, издаје се одма под закуп.

2—2 Милева Златичанин.

Кафана „ПОСЛЕДЊИ ГРОШ"

На добром месту — добро разрађена ПРЕДАЈЕ СЕ са целокупним јеџиком.

Услови повољни.

СВЕЖЕГ БУТЕРА са БЕЉА и из БАЧКЕ, разне чоколде и бомбоне, ЧАЈА и РУМА разног порекла, бисквита, све врсте конзерве од поврћа и воћа, продаје најјефтиније.

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА
Радомира Живковића
(зграда Окр. Банке) 5—6

ПРОДАЈЕМ

Једну локомотиву од 4 конс.
Један трактор за сеча без плугова.
Тридрешн са 36 ноли систем енглески.
Један плац у Лољани од 5 ари и 25 метара до бунара поред друма.

Услови плаћ на повољни.

ВОЈИН ГАЛИЋ,
5—10 — М ла Воја —

Лубеница и Диња

свежих асталских

има на продаји

Пожаревачка Млекарска Задруга

КУЋУ у Призренској улици, до нове цркве, потпуно нову — продајем а тако исто и једну ЧЕТВРТИНУ плаца у Божевцу.

1—2 Никола Јотић.

ДУЋАН на Краљевом тргу коме је била Гвожђарска радња Никоље Станковића и Јаковљевића издаје се под кирију одмах а и продаје се.

Обратити се г. Раду Марковићу, адвокату
Др. Живан Марковић
3 Марковац.

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДМАХ

Упитати Кнез Михајлова улица бр. 28.

ПРЕДАЈЕ СЕ

КАФАНА СА ЈЕДИКОМ

Упитати у уредништву овога листа.

КОСАРА и РАДЕ БОГДАНОВИЋИ, учитељи у пензији, дајаће годишњи помен, својој кћери

† Емилији — Мици

учитељици,

у четвртак 15 ов. м. у 3 сата по подне код њене вечне куће — на гробљу.

У суботу 17 ов. мес. у 10 часова пре подне, даваћемо почак.

† Петру Ђ. Урошевићу

бив. трг. овд.

ЧЕТРДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН на овд. гробљу.

Молимо пријатеље, да и они узму учешћа на помену.

Ожалошћена породица.

ПАРАСТОС

У суботу 17 ов. мес. даваћемо ГОДИШЊИ ПАРАСТОС у старој цркви у 10 часова нашем добром супругу и оцу **Милораду Ковачевићу** бив. учитељу у пензији.

Молимо рођаке и пријатеље да изволе присуствовати овом помену.

Ожалошћени: супруга ДАНИЦА
и кћерка ЈЕЛА.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 100 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 18. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цена за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на цицера од речи 1·20 дин. за прилоглено од речи на гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

ГЛАВНИ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свет-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ДЕМОКРАТСКА АКРОБАТИКА

Београдска „Правда" у броју од 13 децем. печатала је акт ове садржине:

Председништву Обл. Скупштине

Пожаревац.

„У вршењу дужности обласних посланика, свесни руководећи законом и заклетвом коју смо положили, уносили смо све своје старање да одговоримо дужности посланика и добих домаћина у интересу државе. Наши предлози, наши савети, наша указивања на противзаконе поступке Обласног Одбора и свенолико наше старање, да послове области води скупштина, без партизанских интереса, све то остало је без успеха. Преко свега и на конкретно указивање факта о поступцима појединих органа пазарило се прегласавањем са два гласа већине

Као су задатци и дужности обласне скупштине привредно економског просветног, нравственог и у опште социјалног карактера, који се могу успешно вршити, само добронамерним и општим саветовањем, а не партизанским и тајанственог; како је потребно искрено и домаћинско учешће свих посланика, а двотрећачка већина то сматра али не прихвата, то је илузорна свака рада нас десеторице обласних посланика. Сваки наш предлог, свако наше опажање мењан од два гласа чак са ниподаштавањем је одбијала.

Изјављујући да у таквој скупштини ми не можемо под таквим методама и даље сарадивати, изјављујемо и то: да ћемо свој излазак из скупштине јавно народу и свим властима обзнанити."

9 децембра 1927. год.
Пожаревац.

Обласни посланици: Милан Марјановић, ађ из Пожаревца, Драгомир М. Ишић наставник из В. Градишта, Светозар К. Трајковић, апотекар из Кучева, Милан Шапинац, учитељ из Лучице, Драг. Савинић управник Млав. Штедионице из Петровца, Милан Костић, трг. из Божевца, Љуб. Богдановић кас. из Жагубице, Драгомир Божић, земљ. из Орешковице, Чедомир Довић, зем. из Кушиљева, Станко Манић, зем. из Шетоње.

Објављивањем овога акта демократски посланици испунили су обећање у њему: „да ће свој излазак из скупштине јавно народу и свим властима обзнанити."

На кад су господа демократски посланици свој поступак предали јавности, онда се и нама као јавном гласилу не може замерити, што ћемо по дужности, овај њихов поступак узети у оцену и расматрање.

Кад се неко оптужује суду правде онда се у тужби цитирају докази против оптуженога. По овоме завађа, па кад се и неко тело, у овом случају обласни одбор, која врши извесну функцију у границама закона, оптужује народу преко јавности, тужилац је дужан да изнесе факта, чињенице, примере и доказе.

Од свега овога у оптужби демократских обласних посланика предмету јавности нема ничега. Ова оптужба толико је штура и фразаста, да се пре може назвати жалопојком за влашћу, но оптужбом политичких противника, који „рђаво, партизански и противзаконито раде."

С тога се на ову страну оптужбе нећемо ни осврнати, јер она не каже шта је рђаво, да би могла доказивати да је добро; не каже шта је партизански, да би доказивали да није, и на послетку не каже шта је противзаконито урађено, да би показали противно.

Ово што хоћемо то је, да докажемо колико је недемократски акт демократских обласних посланика, који са провидном ниподаштавањем говори о већини која преко извесних чињеница прелази „прегласавањем од два гласа."

Шта је демократија? Владавина већине народа. А шта је већина? То је већи број чланова од укупног броја пуних делимичних права. Рачунски је минимум већине: половина и један више. Тек већина је већина па ма за колико.

Да се послужимо примерима:

У Енглеској је велики старац Гледстон, најтеже питање „Home Rule", решио са незнатном већином, према 300 и више, конзервативних опозиционара.

Немачка је са већином од 16 гласова, увела своју војску, и постала предмет бриге и пажње својих суседа.

Сувише свега, код нас су само сталци са већином од ЈЕДНОГ ГЛАСА управљали државом. Од 160 народних посланика имали су 81, и свима нам је у памети како се је самостална влада одржала на власти увођењем на гласање, болног и преболног, пигнутог из болесничке постеље уф члановног посланика Илију Туцаковића.

Сећа ти исте дани, који су управљали државом и сва питања решавали већином од једног гласа што је потпуно демократски, напуштају седнице обласне скупштине и оспоравају радикалима, да могу самостално по својим способностима и пуном одговорношћу пред народом и законом управљати облашћу са већином од два гласа према укупном броју посланика, 22.

Ово не само да је недемократски, но је накосо партизанство и значи: „у нашега кане два ајдук имаш."

Ма колико да смо за заједничку сарадњу са демократима и у општини, и у области и у држави, код оваковах поступака и пренагљености ми се бојимо да је она немогућа, јер инат и партизанство, којим они оптужују друге, код њих су изгледа подесна тачка у свима одлукама, а задатци: привредно-економски, нравствено-просветни и у опште социјални, о којима се они у оптужници брину, само су фирма иза које стоји инат и партизанство.

У загрљају судије и користољубља личног дави се свака врлина, па плашимо да се у томе загрљају не удаве: демократизам, владавина народа и самоуправа.

Више хладнокрвности, а мање нагла, па ће доћи до заједничког рада. Напуштањем рада у обласној скупштини опозиција показује да је малодушна и да бега од дужности објективног карактера и критичара, а она је позвана да ту дужност врши без обзира: хоће ли већина примити критику или одбацити? А кад

још опозиција напушта рад после изгласаног буџета, на сам дан завршетка рада, онда је то смешна демократска акробатика.

Raul.

МОЈА ИЗЈАВА*)

—:—

У „Грађанину“ бр. 99. оштампана је реч Г. Димитрија Богојевића, адв. по записнику седнице Обласне Скупштине у којој је, поводом писмене изјаве демократа обласних посланика да не могу учествовати у седницама, навео: да смо ми »у горим причама и шаљивим рекламама провели свој век; да дома у општо ни један за собом нема,« »да су другови оних истих опозиционара, стари напредњаци, либерали и самостални тврдили на су набављени топови »сувуладари«; да су »другови оних истих опозиционара демостративно на Крфу напустила скупштинску седницу, „размилеше се по Француској, Швајцарској и Италији баљезујући о државном трошку... и интригирајући против свог рођене земље“...

Полемику нећу. Износим суву истину. Алузију на мене као нар. посланика на Крфу, и на самосталну радикалну странку и њеном раду категорички одбијам и све наводе Г. Богојевића бацам у сандук у коме наше „ЛАЖ.“

Нигде у стенографским белешкама, нигде у говорима оних радикала о којима се водити рачуна мора као: Никола Пашића, Стојана Протића, Милована Миловановића, Косте Стојановића и др. неће г. Богојевић наћи да су они тврдили ово што г. Богојевић наводи.

Нисмо ми провели век а да дела за собом не један немо. Г. Богојевић пашао управља обласном железницом коју су од 1905 створили сатегдашњи радикали, а ми же се лако уверити о мојој сарадњи Г. Богојевић је мада био жив и здрав — али на свом личном послу.

И писмених доказа имам, и стенографске белешке Народне Скупштине тврде: да сам био међу најактивнијима у питању о законењу жел. пруге Београд – Крепа—Пожаревац. Живи сведоци г. Милан Љ. Стојадиновић и други са којима сам учествовао у опашљању депутација ка Пожаревцу да се помогне мој и другова рад у Скупштини.

Г. Богојевић и тада је био жив, здрав и на свом личном послу, а за ове радове ни диференташ.

Алузију о »бањању« по Европи и одласку са Крфа, о интригирању против отаџбине могао би г. Богојевић вар побијати онима у чијем је сада политичком друштву; онима који су тражили да Скупштина иде у Париз. Мени не, јер ни могао је и чути и знати: да је Нар. Скупштина бира изабрала свој одбор неторише посланика који је на Крфу са владом водио рачуна о ратним кредитима, о снабдевању војске, надгледању избеглица, интернираних и оних у Србији. Могао је знати да сам ЈА стално у том одбору био на реду, а он — у дежурству у Микри.

*) И ако се у Записнику рада Обласне Скупштине, штампаног у прошлом броју »Грађанина« а у говору г. Богојевића, нигде не помиње име г. Марјановића, ипак се на његов рад као посланика алузира, на шта ће пажње прекаљ г. Марјановићу као јавном радетнику и политичкој личности, да ово буде његовој изјави. »Уредништво.«

Колике сам и какве друге услуге чинио војницима, и интернираним фамилијама у Србији — знају толики други и о томе да не говорим. Мислим да сам и њему лично учинио.

Г. Богојевић је доста доцне ушао у активно радикално политизарање, јер све до светског рата био је самостални радикал, а од одласка у Петровац на Млави прешао радикалима и сада прва пут полаже пријемни испит оваким наношењем које му по положају и годинама не приличи.

Милан Марјановић
адв. обласни посланик.

ПАРАСТОС
поч. Јошки Јовановићу
у Пожаревачкој Саборној Цркви.

Пред фамилијом и многобројним сродницима, пријатељима и познаницима задужног грађанина, родољуба, политичара — заступника, економа и мученика ЈОШКЕ С. ЈОВАНОВИЋА његов дугогодишњи друг и пријатељ г. Радован Вукићевић, учитељ у пензији одржао је овакав говор:

Пожаревљани и Пожаревљанке.

Суморни су ови децембарски дани јер сва природа представља пустош и смрт.

Суморна је и језовита смрт људи тих најусавршенијих створова природе и света.

Данашњег дана при помену једног узорног нашег сина и грађанина ЈОШКЕ ЈОВАНОВИЋА, смрт и природа једначе се и допуњавају се. На парастосу свога покојног пријатеља и мој данашњи говор биће суморан као дан кад се говори. Надам се да се неће ни мученичка душа нашег драгог покојника у светитељским регионима, и ше вере узнемиравати и расташити јер су смрт и живот два велика контраста — два вечита противника — два вечита ратника. То су питања не само појединих људи већ вечита питања вечитог човечанства.

Тим питањима бавио се у својој великој души и наш велики сугрђанин и родољуб пок. ЈОШКА ЈОВАНОВИЋ, целога свога живота и рада. У друштву мудраца — филозофа и обичног сељака; у друштву великих уметника и природњака; у друштву и богаташа и сиромаха бавио се наш омиљени покојник, за време свога живота питањима филозофије живота и смрти, знам да је Јошка припадао школи оптимиста а не песимиста. Јошка је волео живот али је умео да погледа у очи и прном разрушиоцу живота страдној смрти; ЈОШКА ЈОВАНОВИЋ беше присталица живота али се није ни смрти плашио.

Целога свога живота није пристајао уз древну прошлост и велике мудраце и трагичаре са обала Ганеса и старе Јеладе — није мислио да је живот тешко бреме које нам је силом наметнуто — да би добро било да се човек уопште и не рађа на свет, али кад му се већ догодило тако велико зло, онда је најбоље за њега да што пре умре. То је Пожаревљани, било изражено гледиште нашег покојника.

Живот је пуа несреће и ако се баш мора живети анималним животом пак је и то боље него трунути као мртав лаф.

Мени је покојни Јошка личио на највећег јунака старе Јеладе на Ахилеса. Као што ми га зивју овај грчки великан због своје смрти био је изабран за пара над мртвима у подземном царству и као га је други класични јунак лутајући Одисеј, приликом свога силаска у подземни свет у име својег благодарног грчког народа по здравио као цара над мртвима, божанствени Ахилеј му је одговорио:

„Не здрави ме о смрти што владам сенкама покојника, јер бих много више волео служити код најсиромашнијег ратара грчког него владати над мртвим.

Јошка је целог свог живота живе а по обичајима наше вере одавно мртве.

Често сам га гледао ја овде пра погребима плаче као киша.

Да Пожаревљани,

Али је Јошка умео крити и сламати све препоне и све противне своја убеђења и своје отаџбине.

Као и сам што писам веровао у пропаст Србије тако ни Јошка Јовановић није веровао у пропаст своје отаџбине 1915 г.

Ми смо веровали да не сме наш државни брод заустављати ако не на Копаонику и Руднику а оно бар на Комовима, Дурмитору и Ловћену.

Арарат нашег спасења била је мишљења наше повлашћене војске а нада савезничка војска од Солуна. Наша вера а нарочито вера нашег драгог покојника, није била нити тачне нити награђена.

1915 год. била је најтежа и најсуморнија у животу Српског народа. Црни облаци закрилили су све обворје наше отаџбине — Страховити Поводањ пространог германског мора као митолошки потоп сплави све на и сама живот цветне и благословене Краљевине Србије. Поносном народу неостаде ништа ама баш ништа, изузимајући срце у које је слагао тугу и јаде — ништа, ама баш ништа сем очију из којих је роњо суза — ништа, ама баш ништа сем усана које су запевале. —

Борбена природа нашег драгог покојника није му дала да препусто српе јаоме и тузи Још више препуштава. Његове родољубиве очи нису могле више плакати, његове српске усне нису умеле плакати. —

Не Пожаревљани, Јошка је био ерђан у животу чак и при избору смрти — Јошка је изабрао ону смрт која је још старим римљанима била и слатка и дична — смрт за најсвећу збирну именицу — именицу што се зове отаџбином — а то је јуначку смрт од варварских Бугара.

Наш се покојник у последњем часу живота загрлио са трагедијом и трагедијом свога рода.

На други начин Јошка није ни могао умрети, јер је у томе духу рођен, његован и васпитаван.

Жалећи и рађени у плачу својих другова и пријатеља:

Александра Николајевића,
Петрије Николајевића,
Живка Лазаревића,
Др. Стојила Вукићевића,
Михаила Душмановића,
Милосава Павловића,
Ристе Поповића,
Митоја Вујактаревића,
Милоша Богдановића,
Стева Максимовића,
Саве Несторовића,
Андре Љубичића,

дугогодишњег вредног власника нашег јубилара „Грађанина“ ЂОРЂА НАУМОВИЋА, Петра Тамбураша и других српских грађана овога града Јошка је морао само онако умрети — умрети мученичком смрћу — Драги Јошка. Надам се да ће ми, са свима твојим пожаревљанима,

опрости твоја мученичка и светитељска душа што се чешће не разговарамо.

Ти пријатељу знаш да нас је твојих савременика остало још мало и да се на тај мали број могу лепо применити стихови бесмртног Љубе Ненадовића,

Као стара вођка кад земљи стане,
Грања за грањом осушас' и падне.
Спрема се да пође са овога света
Без једнога листа без једнога цвета,
Шта је могла дати то је она дала
И не тражи да јој ко каже хвала.

Тај остатак твојих пријатеља са поколењима нашега града и целе домовине неће те никад заборавити.

За твоју разорену хумку нова поколења срушиће Бугарску. Последњи остаци твојих другова са поколењима, целом благодарношћу своје душе биће благодарни твоме гробу и твоме делању у пожаревцу и домовини.

Довде се у овом храму буду са свештеством помињала наша велика имена, довде се буду палила кандила и свеће, докле се са звоника саборне цркве Пожаревачке преко метаћног звука његових звона разговарало небо са земљом — док се свештеник буде пео уз десетице хришћанског жртвеника, све дотле ће се помињати и твоје име и молитва Српски Бог да ти мученичку душу вечно придружи вечноме рају и вечноме блаженству.

Вести

Буџет Области Пожаревачке. — Целокупна сума расхода за 1928 годину износи 15.180.394 дин. са друмским прирезом $114^1/_2$ и областним $30^1/_2$ што чини свега $145^1/_2$.

Шеф обласне финансије. — За шефа обл. финансијске управе изабран је г. Богољуб Лазаревић, шеф окр. фин. управе у пензији.

Завршни рад. — Обласна Скупштина завршила је рад у редовном сазиву 10 ов. м-ца, кога је дана изгласана уредба о употреби народне имовине и кулучењу.

Контролори. — За обласне контролоре изабрани су г. г. Љуба Ђорђевић, рачуновспитач у пензији и Милан Тапић, учитељ у пензији.

Лицитација. — На дан 23 ов. мца опржиће се лицитација за пренос поште Пожаревац—Градиште—Голубац.

Услови се могу видети сваког дана у канцеларији управника Пожар. Пошт.-Телеграфске станице.

Директни товарни листови између наше земље и Грчке. — Постигнут је споразум између наше земље и Грчке о употреби директних товарних листа за робу, која се из наше земље шаље у Грчку и обратно. Споразум је већ ступио на снагу.

Затварање радња. — У нашој вароши не примењује се затварање радња у 6 сати по подне као што се то чини у Пожаревцу. Радни свет, који живи у зноју лица свог, не може се снабдети најпотребнијим намирницама, јер, кад тај свет иде са рада — радње су затворене.

Ова се пракса може применити само за господу, али како поред господе у овој вароши живи радни свет, који је и користан и продуктиван, треба га задовољити и, бар раније за животне намирнице и бакалнице треба да су отворене до 7 сати, као што се практикује у целој земљи.

Овако како се практикује у нашој вароши изгледа као да смо под окупацијом или га је владавина турске царевине, ка је народ морао да бега својим домовима од зулумћара.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

Хотел „Српска Круна“

Данас по подне и увече и сутра по подне и увече приказује се:

Три лица према Истоку

Велика ратна епизода о догађајима светског рата у 7 чинова. У главној улози: ЖЕТА ГУДАЛ.

ГОСТИОНИЦА »БРАНИЧЕВО«

Само данас поенна и вечерња представа

Са Станлејем кроз Африку

Велика путописна драма у 2 дела 30 чинова. У главној улози ЂОРЂЕ ВАЛС и ЛУЈЗА ЛОРЕН.

Долази! ЦРВЕНИ ПИРАТ са РОД ЛА РОКОМ у главној улози и 8-ми СВЕСОКОЛСКИ СЛЕТ у коме учествују 150.000 гледаоца а у коме вежбају 15.000 сокола.

Између наше ћерке Војславе и Милана Мил. Боровића, поручн. 47 пук. веридба је раскинута.

ЕВИЦА и МИХ. ДАНИЛОВИЋ
учит. у пензији

Огласи

СЛАВИМ
СВ. НИКОЛУ
2—2 Доктор Лаза Бесарабић.

СЛАВИМ
СВ. НИКОЛУ
Коста Д. Ђорђевић,
2—2 мајор у пензији

О МОЈОЈ СЛАВИ
Светоме Николи
услед слабости у кући не могу примати уобичајене посете
Димитрије Илић — Моравац.

СЛАВИМ
СВ. НИКОЛУ
Св. Савска ул. бр. 29.
ПЕТАР ПЕТРОВИЋ
свештених и облас. посланик.

О МОЈОЈ СЛАВИ
Св. Николи
не могу примати посете због смртних случајева у кући.
Љубомир М. Стевић
трговац.

Стеван С. Матијевић поглавар ср. голубачког слави своје право име СВ. НИКОЛУ и моли пријатеље да га посете.

Фабрично стовариште чарапа

Даје попуст до празника у цени и то свилене чарапе женске од 25 на 23, 30—27 35—30, 50—40, 80—50, и т. д.

Ове су цене само до Божића.

С поштовањем
Лунгић и Јанковић

ИГРАЧКЕ ЗА ДЕЦУ могу се добити у радњи Михаила Михајловића и Стефановића, пиљарска пијаца.

СУТЕРЕН са три велика одељења и СТАЛ са две собе, предсобљем, кујном и шупом издаје се одмах под кирију уништати Болничка ул. бр. 5.

ОГЛАС

Треба ми једна половна вага од 150 до 500 килограма
2—2 Мика Маринковић.

фабрично стовариште чарапа

Даје могућност да се свако може поновити за празник и то жен. чарапе од 12—10, мелиране од 15—12 пуне за зиму 20 пог 25—20, 28—25, 32—30, 40—35, и т. д. Вунене од 50—40—35—30.

Ове цене важе само до Божића.

С поштовањем
Лунгић и Јанковић

КУЋА са више одељења издаје се одмах под кирију Косовска улица бр. 18.

Уништати у радњи
2—3 Душана Л. Ђорђевића

НА ПРОДАЈУ ново-озидана **Кућа** од тврдог материјала у центру, подесна за продавце трговачке, лекарске, адвокатске и њима сличне.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ инсталатеру рибарска пијаца. 3—10

НОВО! У ПОЖАРЕВЦУ НОВО!

ТРИКОТАЖА „СТИГ“

Извештавам поштовано грађанство да сам отворио у Пожаревцу „ТРИКОТАЖУ“ коју сам снабдео са модерним машинама, и да израђујем све врсте штрикане стварн као: ЖАКЕТА, ЦЕМПЕРА, ПУЛОВЕРА, СВИТЕРА, КАМАШНА, КАПИЦА, ШАЛ ИЋА, ХАЉИНИЦА мушки и женски у свима бојама и дезенима. Примам и наруџбине на захтев публике.

ЦЕНЕ СУ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Стовариште ТРИКОТАЖЕ налази се у радњи **Владимира Васића** трг. до Лекића и Карапића а радионица у Светосавској улици бр. **34.** (горња маза) код споменика.

ПОЖАРЕВАЦ.
2
С поштовањем
Живадин Лазић.

ТРИКОТАЖА „СТИГ“

НОВО! У ПОЖАРЕВЦУ НОВО!

ЧАРАПЕ МУШКЕ

Даје фабрично стовариште огроман попуст од 10—8, 15—12, 18—16, карирање 15—13, 25—20, 30—28, штрикање 14 дин. Користите ове цене које важе само до Божића.

С поштовањем
Лунгић и Јанковић

Годишњи Збор

Чланова Дунавског Кола Јахача »Кнез Михаило« за Област Пожаревачку

одржаће се НА ДАН 25 ДЕЦЕМБРА т г. у 9 часова у хотелу „Берза“ у Пожаревцу

Дневни ред је следећи:

1). Управни Одбор износи збору извештаја о своме раду за текућу годину; извештаја о стању благајне. —

2). Чита се извештај контролног одбора о прегледу благајне за тек. годину.

3). Давање разрешнице Управном и Контролном Одбору.

4). Бирање 9. чланова за нову Управу, пошто по пропису чл. 8. Одбора Кола Јахача за област Пожаревачку, 1/3 старих чланова изабраних конем остаје за нову Управу (5 чланова од старих).

5). Бирање Контролног одбора од 3. члана

6) Евентуална питања и предлози. —

Моле се чланови, да неизостављно дођу сви на збор, у противном, т. ј ако не дође 1/3 од уписаних чланова на г. г. Збор се неће моћи одржати, што ће бити само на штету ове важне установе.

3—3 Управа

Сва Галантериска Роба

Код фирме Лунгића и Јанковића у велико је попусту до Божића, тако да се свако може нечим поновити.

ПАЖЊА ПОТРОШАЧИМА

Доброг старог и новог ВИНА из сопственог винограда продајем од 5 литра па на више.

3—3 Александар М. Трифуновић

Вино за свечаре

бело, прво и црвено, ново, бистро, јако без киселине ПРОДАЈЕ по 8 дин. литар, а кафеџијама нарочите цене.

9—10 Маливоје Ж. Антић

ПРОДАЈЕМ БЕЛО ВИНО на веће и мање, КИЛО 5 ДИНАРА.

Пробу може сваки добити.

Брдња мала
Бошкова улица б. бр 5

Јован Трајковић терзија

ВИНО

ОДЛИЧНОГ КВАЛИТЕТА ИЗ МОГ ВИНОГРАДА ПРОДАЈЕМ

Ђорђе Наумовић
штампар.

ЈАБУКЕ ВУДИМКЕ „ПОЖЕГА“

1-ма без трулежа.

Може се добити у Петрикин магацин од 10 кгр. на више. 2—2

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић
8—10 Пожаревац.

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

лекар

ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ БР. 14

АЛО! АЛО!

НЕМА КОНКУРЕНЦИЈЕ

НАЗНАЧЕЊЕ

Грађенству града Пожаревца и околине.

Објављујем да сам због конкуренције у мојој бранши, спустио цене свих алкоходних производа и то:

I. Све сорте **Ликера** знатно јефтиније.

II **Крушковаче, Вишњеваче, Клековаче, Бресква** и т. д. по цени 15 динара по 1 литру.

III. **Коњака** првокласног 25 динара по 1 литру.
Коњока друге класе 20 динара по 1 литру.

За квалитет робе јамчим и на свако незадовољство надокнађујем штету у случају пријављивања и вара, као што има неке поједине роба код неких.

Ова цена важи до краја овог год. а за јануар и фебруар 1928 године

Искључујем сваку конкуренцију.

Велико продавницка 5% шконта на већу количину.

С поштовањем

ФАБРИКА ЛИКЕРА

БОКИЋ.

1—3

МАНУФАКТУРНОЈ ГАЛАНТЕРИСКОЈ ТРГОВИНИ

СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА

у ново реновираном локалу на МАЛОЈ ПИЈАЦИ

У ПОЖАРЕВЦУ.

Проспела је сва роба за јесењу и зимску сезону, коју ће продавати по знатно сниженој цени, користећи се што је роба набављена из страних фабрика и то:

Велики избор штофа енглеског за мушка одела и женске капуте, и путер за исто.

Дублова за мушке капуте и Микада, Вапур, Дезен за женске капуте у свима бојама и квалитетима.

Коверкота за женске мантлове у све боје и квалитете.

Скрећем пажњу поштованој публици на ВЕЛИКИ ИЗБОР МУШКЕ и ЖЕНСКЕ ЦИПЕЛЕ у свима бојама и фасоне МАРКА ПЕКО.

Велики избор дечјих ципелица из Прве Југословенске фабрике Мира.

Веша белог и у боји велика количина у свим дезенима, фарбе, као и велика количина подкошуља мушке, женске и дечјих буксерчића.

Велики избор кратке и машне у све боје и дезене.

Препоручујем велики избор чарапа мушке, женске и дечје у свој врсти марка Ключ и друге

Велики избор мушких шешира, пуњени велурени и филцани у све боје и најновије фасоне, као и велика количина качкета и дечје капице.

И остала роба која припада мојој бранши.

Изволите доћи и уверити се.

С поштовањем
Станојло Стефановић.

3—6

Кафана „ПОСЛЕДЊИ ГРОШ“

На добром месту — добро разређена ПРЕДАЈЕ СЕ са целокупним једиком.

Услови повољни.

Продајем пет половне исправне ваге от 150—750 к. гр. са теговима и без.

4—5 ВОЈА МАЛИ.

МЕХАНУ ПОДРУМ издајем одмах под кирају.

3—3 Александар М. Трифуновић.

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

1. агрегатор 10 Н. Р. мотор са Динамом од 200 свијалица са биоском апаратом комплет

За погодбу обратите се

Љубомиру Јовановићу
дел. опћине Бараковачке.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 101 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 22. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе из гармонда од речи 0.50 дин из цицера од речи 1·2а дин. за прилошко од речи из гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништу у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ЗАДАТАК ШКОЛЕ

(Надлежнима на размишљање:)

Почнемо одмах са речима Џов Стуарт-а Мил-а: „Задатак је свакој школи, на првом месту да васпитава људе а после да даје научаре и стручњаке. Ми смо најпре, вели он, људи, па после адвокати, инжењери и т. д.“

Пођите! Хајдмо! Чујте! — То су у сушини реч којима учитељ и професор основљавају своје ђаке. Пођите! Али где? Хајдмо! Али куда? Чујте! Али шта? На жалост, али морамо одмах рећи, одговори на питања у већини пута су без вредности или са штетним последицама.

И као што вели један грчки мудрац: „Цело човечанство наоружано свима достижењу циља и неуморно слеви пут напретка, говорећи: Хајдмо непрестано! И нехотећи да престане, као што вели Александар, никад не каже: Доста је, јер чује глас Божији, који из дубине човечија срца и душе говори: Напредуј, па и даље напредуј, још даље и више, ближе ка достижењу циља и ближе савршенству, корачај из напретка у напредак док не дођеш до своје највише величине.“ Цело човечанство је жедно знања, али мало су тих који хоће да невино човечанство поведу ка правом извору знања... Зато је неопходно просветитити човечији разум истинским з н а њ е м, јер: „Да би се могла уживати највећа духовна слобода, треба разум просветити знањем. С просвећивањем разума расте моћ савести, расте одговорност човека.“[1]) А уз то треба добро упамтити речи Ликурга, да: „Једну државу не чине срећном закони, него васпитање. Рђаво васпитање људи, не поштују никакве законе.

Треба се дакле, пре свега почети са васпитањем људи и на правој основи и на повлаци хришћанске вере, јер смо се: На подлози хришћанске вере родили; на тој подлози смо нарасли, и без казне са те подлоге не можемо сићи» — вели на једном месту Иполит Тен.

Не мислимо да су горње речи Иполита изречене тек онако. Не могуће је васпитање ван религије. Мислим на право и истинско васпитање; васпитање које прожима и дух, а не само тело. Нема је важнији идеал умног васпитања, а то је дух. Имајући овај идеал пред очима Фенелон није погрешио када је за сва времена док је света казао: „Свако знање, које није у духу вере, понижава човека и чини га интелектуалном животињом. Највећа је заблуда мислити да човек може бити велика само помоћу науке. Он постаје велики кад позна Бога... Откуда егоизам? Откуда сребролубље? Откуда славољубље, мати толиких зала? Откуда толика убиства, незахвалност, браколомство, клевета, неморал и развратан живот у свиште? Свему томе ова су узрока: заблуда и невоља, чему је једини лек вера“.

Потребна је дакле вера. Сама књига не чини човека човеком. Можемо бити стално у једној библиотеци са књигама разних врста знања и читати их стално, али опет да не будемо човек чему је и циљ васпитања. Ову је мисао врло лепо исказао Лесинг: — Напредећи се непрестано поред књига, завуче једнако самим собом, тако сам ретко мислио о другим људима као можда и о Богу. Ово ми признање мало горко иде, и моја је једина утеха та, што ме ништа горе тако будалаштим не чини као вредноћа. Али није дуго трајало мени се отворе очи треба ли рећи, на моју срећу или несрећу? Будућност ће решити. Ја сам се научио увиђати да ће ме књиге истина учинити ученим, али никада човеком. Ја се осмелим да извиђем из моје собе међу мене разнема. Благи Боже! какву сам разлику запазио између мене и других. Ја се разболим. Нисам никада био себи тако несносан терет као тада:...“

Истина боде у очи, али зато опет нека се упамте речи Б. Верулам-ског: »Погрешно схватање филозофије може човека повести до атеизма но озбиљније и дубље проучавање упућује на веру“. Али зато још славни циљ — задатак школе није толико у стицању знања, колико у показивању путева и средстава да се до знања дође, а то се најбоље постиже приватном студијом. Треба читати само оно, што нам може бити од користи, а пре свега читати критички[1]) — тако лепо вели Др. А Лоранд. Док међутим каква је методика и педагогика појединих професора према ђацима од IV р. па на више!? Шта се све не говори ђацима после часа веронауке?! Али да не говоримо даље, станимо мало овде и размислимо!. Пре свега као што вели Селвио Пелико: Презирати веру и лепе обичаје и љубити достојно помоћи немогуће је...“ Зато је и сам Волтер, увек више цењо тексте него Атеисте па је казао: „Ја очекујем свагда више правде и поштења од онога који верује у Бога него од онога који не верује Атеизам и фанатизам су две страхоте које могу упропастити народ.“

И завршавајући упамтимо добро шта је довело до пропасти старе Римске славе и Велике Руске царевине, па од тога одвраћајмо друге и упућујући сваког на прави пут, бићемо награђени овде и горе.

Вој. А. Стојиловић — Rien
парох В. Лаолски.

1.) „Интелигенција човека и њено усавршавање“ с. 375.

1.) С. Смајлс: „О дужностима“ с. 12.

Г. НИКОЛА ПАШИЋ
„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР“

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

— Наставак — 9

Један велики број српских интелектуалаца се формира сваке године по разним средњим школама и универзитетима Француске. Отуда сасвим природно да водимо француску цивилизацију и добијемо профињенији укус. Док међутим наша браћа Хрвати живећи у заједници са германским масама, сасвим је логично да су морали од њих примати и њихове политичке доктрине и њихову културу те су тако постали германофили природом закона људског друштва. Све је то појачало још више наше моментално међусобно неразумевање и размимоилажење.

Политичка, религиозна и социјална инфериорност хрватског племена према српском племену југословенског народа је апсолутна. То је необорива истина. Јер је и немачка култура на нижем ступњу савршености него француска цивилизација. Али разлог затуцаности и ограничености хрватских маса лежи у томе што је тако хтела и хрватска аристократија која је робски служила кући Хабзбуршкој, и католичко свештенство које је било у служби и Папе и Цесара.

Та два сталежа систематски су укалупљавали хрватске мозгове, у клерикалске и цесарске калупе ограничених димензија, и давали им онолико и такве знања колико је било потребно за робску послушност власти. Папи и аристократији. И зато неоспорно је да је хрватска маса прожета клерикализмом, хрватски сељак никоме не [illegible] само господин попи, који га је [illegible] тако не у националном већ у ре[illegible]озном духу.

Природна последица тога јесте да хрватски сељак не разуме свог брата и националну пропаганду Србинову, он тумачи да је то манифестација религиозних православних осећаја, јер му је тако опет казо Господин парох. Ако случајно упитате хрватског сељака које је народности, он ће вам врло ретко одговорити да је Хрват или Југословен, већ католик. Ето до тога степена успело је католичко свештенство да му отрује душу и помути мозак, да он сирома не зна шта је и да се опредељује по вери као некад у средњем веку.

XIII.

Ако пак испитамо његове осећаје и схватање патриотизма, и ту ћемо констатовати збрку у мозгу хрватског сељака, као и то да је заостао много од свог брата у Србији. И ово се да лако објаснити. Србин је живео у својој независној држ[illegible] готово читав век и васпитавао се у демократском духу, док се је Хрват тек сад ослободио, а од увек је живео под јармом стране државе (Круне Светога Стевана), коју је он у осталом дубоко мрзео, јер је осећао да је у њој сматран за створа нижег и да није газда већ слуга. Историска последица тога јесте констатација, да хрватски сељак нема ово осећање љубави према свом народном огњишту као његов брат у Србији.

Он је живео у мађарској држави а не у својој. Из тога сасвим природно произлази да је само име држава код њега изазвало нешто што је страно а не његово. Он зато мрзи ову државу, јер још не осећа да је његова. То је мишљење дубоко укорењено у његовој мученичкој души већ вековима.

Тако да се данас не уме да снађе на својој слободној груди, и сматра је још увек за туђу, и сачувао је према новим државним управљачима из Београда исто оно традиционално неповерење које је гајио према Пешти и Бечу. Он још не уме на схвати да је исто тако у својој домовини у Београду, Нишу и Скопљу, као и у Загребу, Босни, Далмацији и т. д. Још дуго времена треба да прође па да се у Хрватској развију осећаји патриотски. Хрвати су тек у спором развитку, нешто слично као у царистичкој Русији. За Хрвата име, држава, значило је Цар — Цесар; је сво његово вакржљавело национално васпитање управљено је, по[illegible]овима за таква сазнања, т. ј, на верност Хабзбуршкој династији коју он идентификује са државом.

ЧЕТРДЕСЕТО-ГОДИШЊИЦА „ГРАЂАНИНА“

Спречен болешћу и материјалним неприликама да благовремено поздравим четрдесетогодишње излажење »Грађанина,« ја ово сада и ако мало касније то чиним, и поздрављајући четрдесетогодишњицу „Грађанина“, ја се клањам сенима оснивача његовог, као и сенима Грађанинових сарадника, који не дочекаше до прославе његову четрдесетогодишњицу. А исто тако овим одајем хвалу свима онима који за данас по цену највећих жртава ПОМАЖУ ДА ИЗЛАЗИ И СВОЈИМ ИЗЛАЖЕЊЕМ потпомаже културном ПРОСВЕЋИВАЊУ грађана до којих »Грађанин« допире.

*

Данас, у добу слепог материјализма, може се са радошћу констатовати да још има људи којима је материјализам мрзак, и који се за добро народа жртвују износећи у јавности све хрђаве стране данашњице, а износећи то, ти људи навлаче на себе мржњу представника данашњице, који им зато на сваком кораку ломе врат, да би их само онемогућили да жигошу њене хрђаве стране. Ја сам и ако још млад, могао нажалост да констатујем чињеницу: да наша јавност (шира) из дана у дан све више гази у вртлог корупције, и листови позвани да устају против исте омогућују је још више допуштајући да се у ступцима истих уздижу сви они који треба да су са оне стране катанца.

»Грађанин« и ако без материјалних средстава, увек је остао на висини главања, које је себи ставило у задатак: најоштрија критика свега што не ваља, а скромно указивање на све оно што може да служи за пример честитости. Независан лист, у правом смислу те речи, може се рећи да је „Грађанин.“ Јер не треба заборавити факат: да „Грађанин“ никада ни ни од кога мирјаш није као помоћ добио, нити је за собом имао диспозициони фонд као што је то случај са многим нашим листовима који да тога није, неби ни излазили, а камоли да зидају палате које данас представљају милионе. Најбоља потврда(и највећа похвала) за „Грађанин“ да ни од каквог фонда не зависи јесте: 1. што »Грађанин« у својим ступцима пушта сваку критику па ма од кога она долазила, и 2. што никада своје ступце није ставио на расположење новајлијама, да се кроз исте уздижу и рехабилитују.

Пожаревљани се могу у том погледу са пуним правом поносити, јер збиља имају лист који их непристрасно обавештава о свему што их може интересовати, а у исто време пружа могућност да се култура уздигну на висину на којој им се може позавидети, јер се висина културе цени и по томе: колико и у којој је мери развијена штампа у извесном крају или у држава.

Завршујући са овим: ја поздрављам власника и уредника »Грађанина« и довикујем Напред и то путем којим и досад, а правда је са нама, па где је правда ту је — и ако мало касније — и морална награда.

12. децембра 1927 г.
Ваљево.

Ж. ТОПЛИЧЕВИЋ

СТЕВ. С. МАТИЈЕВИЋ.

НА КРФУ

—:—

Занет мислима које је, као и увек, испуњавала туга, кренем са Крфа, стазом која је била насута жутим песком и водила на пут селу Потамосу.

Шаренило и лепоте овога земног раја убрзо збрисаше трагове сумора и туге да би, целам мојим бићем, завладала радост за којом се, тих дана, на Крфу чезнуло.

Лимун и наранџа. Руже, дивне руже! Цвет до цвета... Рај на прича у које се не верује.

У томе рају, под мајим, новим шаторима, одмараху наши јунаци, синови поробљене отаџбине.

Тамо, на стотину корачаја од стазе, под лисnатим венцима и крвном једне крчме седели су многи наши војници. Вино, пријатно крфско вино, точило се немилице, а хор војника певао:

»Тебя ћу да просим
Селу да прокосим,
Хеј, водићу те своме дому ја
Цуро гарава!«

Жељан наше лепе песме коју месецима нисам чуо застанем, и седнем на траву у крај друма.

Слушајући лепу песму нашу, мисли ме одведоше у отаџбину где се српска песма не чује, где је срећа и радост наша закопана.

Седео сам дуго дубоко замишљен... Када сам подигао главу пут веселих војника, угледам преда се једну лепу плавушу која је, и не обазирући се на мене, слушала песму њихову:

„Сашо, кућу, све што имам,
Теби ћу да дам."

Устанем и поздравим. Она се весело обрати речима:

— Дивни су ваши војници. Ово је најплеменитија раса људи које сам, до сада, познала. Ја волим Србе, толико их волим да јако жалим што нисам Српкиња. —

Сирото дете китњастога Крфа, жали што није Српкиња?!...

— Не жалите, — кажах јој тајанствено по њежним плећима, — јер је тешко сада бити Српкиња; оне су сада тамо, у поробљеном завичају, без нас, остављене судбини која није ни мало завидна. Не жалите јер сте срећнија од њих. Док ви слушате лепу Србикову песму тамо се, у Србији, од туге и бола, камене срца у грудима наших племенитих Српкиња. Не жалите већ вашим умилним гласом викните овим веселим војницима: Певајте синови Лепе Србије! Заборавите ни сне зло које нас је овде довело! Будите весели као што сте умели бити јунаци! Не клоните духом! А када будете пошли у ослобођени завичај, — поведите мене. —

Ова ме, смешећи се, умиљато погледа, сташте ми руку и весело викну:

— Живела Србија! —

4-IV-1916 г.
Крф.

Вести

Прослава Краљевог Рођендана. — У прошлу суботу у Пожаревцу је прослављен рођен дан Њ. В. Краља Александра на свечан начин. У црквама је извршено благодарење после Службе Божије, на коме је присуствовало сво чиновништво, официрски кор и грађанство. После благодарења војска је дефиловала кроз варош у част рођендана Њ. Величанства приређена је у вече забава официрске читаонице у просторијама »Српске Круне", која је врло добро посећена.

Пуштен као невин. — Поротном пресудом пожар. првост. суда г. Милан Јањић, поштар из Жобара ослобођен је као невин по делу неставка 40.000 динара из јелног група, који је био експедован за Београд.

Друштво „Сироче". — Чланице и чиновнице Суда општине Пожаревачке, прикупиле су међусобно 260 дин. и предали г. Бесарабићу, председнику друштва «Сироче" као прилог за оснивање сирота деце у Пожаревцу.

Нагла промена у природи. — Пре неколико дана било је силног ветра са кишом а од Св. Николе наступила је нагла зима са 10—11 степени испод нуле. Снег је покрио сва родни поља, те је тиме заштитио пшеницу од мраза.

Демократска забава. — У суботу 24 пец. о. г. одржаће се демократска са игранком у просторијама »Српске Круне» у Пожаревцу.

Материце. — Обласна Организација Женск. Покрета приређује на Материце 25 ов. мес. „Дечији Маскен бал» у Дому зв. „Крстина кућа," где је дечије забавиште.

За овај дечији бал учињене су велике припреме, биће леп „бифе," све просторије ће се лепо загрејати да ће се деца моћи и у самом дому обући.

За време игранке свираће војна музика.

Улазница за одрасле је 10 дин. а за ђаке и децу 5. дин. Маскирана деца не плаћају улазницу.

Управа
Женског Покрета

Лутрија К. С. Сестара. — Управа Кола Ср. Сестара извештава грађанство Пожаревца да ће се извршити вучење срећака које Коло приређује 25. ов. м. у друштвеној канцеларији у 3 ч. по подне.

Резултат згодитака објавиће се у наредном броју „Грађанина" после извлачења.

Нове књиге. — У излању библиотеке удружења Југословенских агронома изашла је нова књига: Наука и стручне школе у служби пољопривреде са поговором управе, У. Ј. А од Александра И. Стебута, професора Београдског Универзитета.

„СВЕСТ". — Пре кратког времена у Пожаревцу је основана радничка уметничка група „Свест" и у прошлу суботу 17 о. м. појавила се први пут пред публиком са ВЕСЕЛИМ ВЕЧЕРОМ у »Вел. Булевару.

Тога вечера приређен је и позоришни комад у 1 чину »МУВА« од Бран. Нушића. Друштво се појавило први пут пред публиком и пожњела је одличан успех. Вече је било одлично посећено а чланови су своје улоге изванредно добро и прецизно одиграли своје улоге. Нарочито се истакао са својом улогом „практикант", који је одиграо на опште задовољство члан групе г. М. Мијатовић, која је аплаудиран неколико пута.

Радујемо се овом покрету наше омладине, који је нашла забаве и проводење слободнога времена у уметности, што је на данашње време и прилике веома похвално и желимо им успеха.

Надамо се да ће дружина «СВЕСТ» дати добре дилетанте, те ће се моћи у Пожаревцу ускоро приступити оснивању и дилетанског позоришта „Свест", у коме ће наша омладина проводити своје слободно време а не у кочан и бајчењу по кафани.

Стране вести

Радиотелеграфска емисиона станица у Ангори започела је рад. — Прошле недеље је на свечан начин предана својој сврси нова велика радиотелеграфска станица у Ангори. Ангорска станица је отприлике пет пута јача од цариградске. Ангора ће моћи радити са Москвом и са Америком.

Нова лежишта злата на Сибиру. — У Јакутску на Доњем Алдану откривена су нова велика и богата лежишта злата. Према досадашњем рачунању површина новог налазишта јесте 30.000 кв. километара.

Румунски студенти добијају годишње шест бесплатних карата на Железницама. — Румунски министар саобраћаја је известио министра просвете да ће од сада сваки румунски студент моћи добити годишње шест бесплатних карата на железницама, ако образложи њихову потребу. За разлог довољно је навести и школске ферије.

Подизање цене хране у Бугарској — Последњих дана јако су се подигле у Бугарској цене храни, и то због велике тражње страних трговаца, који се интересују за кукуруз и јечам. Тако на пр. у Варни и у Буртасу за 1 кг. кукуруза плаћа се 480 лева а за један кг. јечма 630 лева. Прошле године 1 кг. кукуруза стојао је 310 лева.

Увоз филма у Аустрију. — У Аустрији је увоз страних филмова контингиран од септембра прошле године. Прве године овог режима увезло се свега 582 филма, од овога: 254 америчких, 194 немачких, 85 француских, 15 руских, 13 данских, и 11 из осталих земаља. За исто време у Аустрији продуцирала се 84 филма.

Огласи

Потребујем два трговачка помоћника I старијег и 1 млађег

за мануфакт. мешовиту трговину. Јављати се

Кости Л. Ђорђевићу трг. Жагубица
или
1—3 Душану Л. Ђорђевићу

СТАН За становање већи 6 соба, електрика и остало. Засебан у близини вароши.

Упитати
Јанковић и Рајковић
адвокати.

КЊИГА НА ПРОДАЈУ

у варошком брду у величини 2 јутра и 8 хил.
Ради погодбе обратити се у радњи
1—8 Ђорђа Кузмановића, лимара.

ПОТРЕБНА МИ ЈЕ СПРЕМНА **КУВАРИЦА**

и ЈЕДАН СТАН са 2 собе и кујна у центру вароши.

За обавештење обратити се у кафани „Вранићево." 1—2

DR. ЈОВАН КУСКУТИС
лекар
ОРДИНИРА ОД 3—5 ПО ПОДНЕ
БЕОГРАД
ДВОРСКА УЛ. БР. 9. II. СПРАТ

Фабрично стовариште чарапа

Даје попуст до празника у цени и то свилене чарапе женске од 25 за 23, 30—27 35—30, 50—40, 80—50, и т. д.

Ове су цене само до Божића.

С поштовањем
2 Лунгић и Јанковић

ПАЖЊА ПОТРОШАЧИМА

Доброг старог и новог ВИНА из сопственог винограда продајем од 5 литра па на више.

3—3 Александар М. Трифуновић

Продајем пет половне исправне ваге од 150—750 кгр. са теглима и без.

5—5 ВОЈА МАЛИ.

Сва Галантериска Роба

Код фирме Лунгића и Јанковића у великом је попусту до Божића, тако да се свако може већим поповити. 2

Вино за свечаре

бело, црно и црвено, ново, бистро, јако без каселина ПРОДАЈЕ по 6 дин. литар, а кафанџијама нарочите цене.

2—10 Миливоје Ж. Аптаћ

СВЕЖЕГ БУТЕРА са БЕЉА и из БАЧКЕ, разне чоколде и бомбоне, ЧАЈА и РУМА разног порекла, бисквита, све врсте конзерве од поврћа и воћа, продаје најјефтиније.

КОЛОНИЈАЛНА РАЊА

Радомира Живковића

(зграда Окр. Вашке). 6—6

ПРОДАЈЕМО ЦЕЛОКУПНО НАШЕ ИМАЊЕ

које се налази на Бранковом Тргу до кафане „Македонија," и то: КАФАНА звана »ЗЛАТАН ВОКАЛ« и ПЕКАРНИЦУ, и ЧЕТИРИ ДУЂАНА и остале зграде.

Имање је рентабилно и ЈЕДАН ПЛАЦ у Свето Савској улици по кафане „Жаровац Венца." Који је вољан купити нека се обрати нама лично или Коцету Вељковићу или Браћи Трифуновићу, грађевинару овд.

3—3 Караефад и Брат Трифуновића.

Код Нове Среће

Извештавам поштовано грађанство да сам преузео продају СРЕЋАКА Државне Класне Лутрије. У истом стављам до знања да по новом плану Класне Лутрије поред многих великих згодитака који се у овом колу могу добити имате и ту предности што је искључен потпуни губитак, већ Ваш сваки срећки у случају не изгубљења згодитка представља по свршено, вучењу пете класе једну вредност од 40% уплаћеног новца.

С поштовањем

Адолф Анаф

2—2 мењач.

ПРОДАЈЕМ

Једну локомотиву од 4 коња.
Један трактор за орање без плугова.
Три дреша од 36 цола систем енглески.
Један плац у Лољама од 5 ари и 25 метара до бунара поред пруга.

Услови плаћања повољни.

ВОЈИН ГАЛИЋ.

6—10 — Мали Воја —

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић

9—10 Пожаревац.

Фабрично стовариште чарапа

Даје могућност да се свако може поновити за празник и то жен, чараце од 12—10, мелеране од 15—12 пуне за зиму 20 flor 25—20, 28—25, 32—30, 40—35, и т. д. Вунене од 50—40—35—30.

Ове цене важе само до Божића.

С поштовањем

2 Лунгић и Јанковић

ИГРАЧКЕ ЗА ДЕЦУ

могу се добити у радња Михаила Митаиловића и Стефановића, пекарска зграда. 2

КУЋА са више одељења издаје се одмах под кирију Косовска улица бр. 18.

Упитати у радњи

3—3 Душана Л. Ђорђевић

ЧАРАПЕ МУШКЕ

Даје фабричко стовариште огроман попуст од 10—8, 15—12, 18—16, каирене 15—13, 25—20, 30—28, штрикаве 14 дин. Користите ове цене које важе само до Божића.

С поштовањем

2 Лунгић и Јанковић

НА ПРОДАЈУ

ново-озидана **Кућа**

од тврдог материјала у центру, подесна за породаве трговачке, лекарске, адвокатске и њима сличне.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ инсталатеру рибарска грађа. 4—10

МЕХАНУ ПОДРУМ

издајем одмах под кирију.

3—3 Александар М. Трифуновић,

ИМАМ НА ПРОДАЈУ

1. агрегатор 10 Н. Р. мотор са Динамом од 200 сијалица са бросков апаратом комплет

За погодбу обратити се

Љубомиру Јовановићу

деловођи општине Кариковаче.

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ

лекар

ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ. БР. 14

ДУЂАН

на Бранковом Тргу, у коме држи радњу Љуба Врбовић, издаје се одма под закуп.

2—2 Милева Златичанин.

ПРОДАЈЕМ

БЕЛО ВИНО на веће и мање, КИЛО 5 ДИНАРА.

Пробу може свима добати.

Брдња мала

Бошкова улица број 5.

Јован Трајковић терзија.

ВИНО

одличног квалитета из мог винограда продајем

ЂОРЂЕ НАУМОВИЋ

штампар.

ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ

ТРИКОТАЖА „СТИГ"

Извештавам поштовано грађанство да сам отворио у Пожаревцу „ТРИКОТАЖУ" коју сам снабдео са моперним машинама, и да израђујем све врсте штрикане стварн као: ЖАКЕТА, ЏЕМПЕРА, ПУЛОВЕРА, СВИТЕРА, КАМАШНА, КАПИЦА, ШАЛИЧИЋА, ХАЉИНИЦА мушки и женски у свима бојама и величинама. Примам и нарудбине на захтев публике.

ЦЕНЕ СУ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Стовариште ТРИКОТАЖЕ налази се у радњи **Владимира Васића** трг. до Лекића и Карапића а радионица у Светосавској улици бр. 34. (горња кућа) код споменика.

ПОЖАРЕВАЦ. С поштовањем

3 **Живадин Лазић.**

ТРИКОТАЖА „СТИГ"

ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ ПОЖАРЕВАЦ

АЛО! АЛО!

НЕМА КОНКУРЕНЦИЈЕ

НАЗНАЧЕЊЕ

Грађанству града Пожаревца и околине.

Објављујем да сам због конкуренције у мојој бранши, спустио цене свих алкохолних производа и то:

I. Све сорте **Ликера** знатно јефтиније.

II **Крушковаче, Вишњеваче, Клековаче, Брескве** и т. д. а по цени 15 динара по 1 литру.

III. **Коњака** првокласног 25 динара по 1 литру.
Коњака друге класе 20 динара по 1 литру.

За квалитет робе јамчим и на свако незадовољство надокнађујем штету у случају пријављивања и кварa, као што има нека појединa роба код нећих.

Ова цена важи до краја ове год. и за јануар и фебруар 1928 године Искључујем сваку конкуренцију.

Великo продавцима 5% шконта на већу количину.

С поштовањем

ФАБРИКА ЛИКЕРА

2—3 **ЂОКИЋ.**

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 102 ПОЖАРЕВАЦ, НЕДЕЉА 25. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе на гармонда од речи 0.50 дин. на пиперу од речи 1 дин. за пришеламо од речи на гарнонда 2 дин.

За огласе плаћа се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи; шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

КОЈИ ОМЕТАЈУ КОРИСТАН РАД

Свима нам је познато из прошлих времена и ни у чему није помогла народ округа пожаревачког, и ако је овај слао у парламенат за своје представнике људе са докторским дипломама као и нешколоване, са министарских фотеља, као и ова тежаке, са цилиндером и фраком, као шубарашке и опанчаре. Имало смо посланика који су били и председници скупштина, чак и краљевски кумови, па се је увек налазило разлога, да народу округа пожаревачког не треба, и да му се не може помоћи од стране државе. Тако је народ округа пожаревачког увек поносио жртве за државу, да би ова према другима била мајка, а према њему маћеха.

Знајући за ову осећајну истину, а да би задовољио преку потребу грађана целе области, специјално срезова ваљаког и хомољског, који су без комуникационих средстава, одвојени од Бога и од људи, остали непросвећени, привредно и социјално у назадњешки; данашњи обласни одбор изгубивши сваку наду у помоћ државе, уздајући се како народ каже: „У се и у своје кусе," решио је да путем зајма изгради жепезничку пругу! Пожаревац—Кучево—Благојев Камен, са краком за Градиште нормалног колосека и пруге уског колосека: Петровац—Жагубица, Пожаревац—Свилајнац, о чему је досета и уредба, која је једногласно примљена од стране обласне скупштине.

За овај посао пре свега потребно је добити концесију од државе, која је израђена, од стране министра саобраћаја прегледана, али још није имала срећу да буде одобрена од стране министарског савета, јер се — како се прича — нашло утицајних људи, који овај посао ометају.

Многи ће се у чуду запитати зар и то може бити?!

Ето видите да може и да бива, има људи који се руководе речима: »Спаси Митинјадова се да ми да спавам", која вели; као не могу ја, не дам ни теми, па макар пропао цео свет.

Због неколико оваквих људи, треба да буде осуђен и унижен народ целе области, а што је најжалоснije, ови људи свој поступак правдају тиме што вели. »за само ми да Јанко или Марко дође до провизијона и да се обогати.»

Кад је већ по несрећи такав обичај да нико послове оваква приреде не свршава, без речи и клевета о провизијону, онда нека нам је допуштено рећи, да је народу области пожаревачке најодређеније ствар ко ће узети провизијон, ако га ко узе. Њему је циљ да дође до железнице, које су му потребне као насушни хлеба, а клеветницима остављамо право да говоре до миле воље, кадгод то воле, и као их душевно рани.

Народу је много лакше питање ко ће узети провизијон, од тражења и чекања на новога Исуса Христа, који неби узео провизијон, па се зато нећемо овим питањем ни занимати, у толико мање што је реч о концесији, а не о зајму, који повлачи оцени и одобрењу Господина Министра Финансија.

Нас више занима питање, може ли, и смеју ли људи, у којој седи господин Др. Војислав Маринковић, посланик области пожаревачке, одбацити концесију за изградњу железница у области пожаревачкој, или ово питање одлагати, по жељи неколико људи с једне и друге стране који сем својих личних интереса, немају ничега светог, крштеног и некрштеног?!

Нека нам је допуштена једна констатација.

Више од две деценије народ области пожаревачке бира господина Др. Маринковића, под свима заставама и режимима за свога представника. За то тако дуго време, г. Др. Маринковић није народу ове области користило ништа као хвала Богу и већина његови изабраника.

За досадашњу немоћност г. Др. Маринковић, може налазити оправдања, што је већи део времена провео у опозицији. Сада овај изговор отпада, јер је г. Др. Маринковић данас не само обичан ресорни министар, но је што му ми рано признајемо, у истини мозак данашње владе.

Ако и у таквом положају, на бини којих радња г. Др. Маринковић, неће ни помаже интересе његове изборне области, онда нека зна, да крајња победа припада добру.

Вером у крајњу победу добра, народ области пожаревачке мирно ће сачекати изборни дан, кога ће зло обавити и уништити, Народ мора имати, Месију, пророка, апостола и хероја, који ће га повести у борбу противу зла, а велико је зло, кад се једном човеку, а камо ли целој области из пакости и ината омета културни напредак.

Ми смо далеко и од помисли, да ће господин Др. Маринковић, бити међу онима који ометају користан рад, а које ћемо ми прокаћи и народу пред зато.

Раиl.

НА „МОЈУ ИЗЈАВУ"

—:—

По завршеном раду Скупштине Области Пожаревачке 9 ов. мес. тако рећи у очи самог разласка њиног, посланици демократске странке напустили су скупштинску седницу, давши и усмену и писмену изјаву то чиме са разлога: што не одобравају ПРОТИВ ЗАКОНИ рад скупштинске већнике; што се њихова реч и савети не слушају (?); и најзад, што неће да сносе одговорност пред бирачима за овако ПАРТИЗАНСКИ рад у Обласној Самоуправи.

Реваншираи овако необичним и по времену промишљеним гестом опозиционих посланика, увео сам реч и пред Скупштином осудио тај њихов поступак. »Грађанин« је донео у извоју записник ове скупштинске седнице, па и моју реч. Учинио је то без мисије и обе, онакако по дужности јавног гласила — да би народ ове области знао и видео, шта и како његови посланици у Скупштини раде. Хвала »Грађанин,«!

И ако се ја моје речи на скупштинској седници јасно види, да никога нисам вређао и да ни чије име поменуо нисам, ипак се осетио погођен г. Милан Марјановић, ађутант, и обл. посланик, па одмах у наредном броју „Грађанина“ дао објавити изјаву, којом, сем потписања своје личности, ништа не поправља и ништа противно мом тврђењу не доказује, али у којој сваки простачки за моја тврђења вели: „да их баци у сандук у коме пише ЛАЖ.“ Дакле — погрешио сам лажов! Крупна реч, коју се до овога часа мога живота нико није усудио бацити ми у лице!

Добро. Да видимо у чему сам то изнео лаж.

Да је стара опозиција скупштинска (напредњаци, либерални и самосталци) при гласању о наоружању напустила скупштинску седницу певајући Србији »Свјати Боже«; као и да је та иста опозиција на Крфу такође демонстративно напустила скупштинску седницу, кад је ишао тражити кредит за наоружање и издржавање наше војске на Солунском фронту — то су историјска факта, ОЗВАНИЧЕНА скупштинским записницима и протоколима.

Да су се опозиционе посланице, по напуштању Крфа, о ДРЖАВНОМ ТРОШКУ са масним дневницама — разишрили по Европи и преко утицајних људи радили против Владе своје рођене земље, то су такође историјске чињенице, о којима постоји маса писмених и усмених изјава званичних представника ове земље, а пред којима само г. Марјановић жмури скривајући главу у песак.

Да се сагуде заједно раде, неспособност и окорели партизанлук по установама, у којима по несрећи завладају партијски пријатељи г. Марјановића, то види цео свет, а најбољи су нам примери општина београдска, пожаревачка, петровачка и т. д. Али ако се не могу похвалити каквим радом, јер га немају, могу се похвалити окорелим партизанлуком, јер им ништа радикалског по задовољима у тим установама нема, а међутим стално се повећава платежно особље и систематски ствара демократска бирачка војска! Ма, то и слепци виде и дављи се куражи демократа, да то у бриге сиеју порицати!

Све ово што изнех и што сам и на скупштинској седници казао, као што се види — ГОЛА ЈЕ ИСТИНА. То је „лаж“ само за г. Марјановића, али се појединим конкретним случајем он није послужио, да ту лаж и утврди. Ничим је не може ни утворити, јер ИСТИНА ма ма колико горка била, увек је истина.

И зато, и не покушавајући да моје изнете чињенице побије, г. Марјановић у својој изјави од ништавних напада брани и једнако истиче само — своју личност. Дајем најчаснију реч, да при овом мом говору у Скупштини личност г. Марјановића ни на памет ми није пала. Та он је тако безначајна јединка у мирнодопским ситуацијама, да се при оцени рада појединих странака у тим догађајима — његова личност губи као кап воде у мору.

И једнако се питам: шта је њему ово требало? Мислим, да сам пронашао одговор на то питање.

Г. Марјановић је нашом, па и мојом — колом био на челу странке Самосталних радикала од самог њеног постанка, па је ову тако умешно и лепо „водио,“ док ју БЕЗ ПРИПИТА народа није изјахао средњо бацио у наручја — напредњацима и либе-

ралима! Својом, до зла бога нетодном кавгом, довео би и нову заједницу до пропаћког штапа. Срећом, ови око њега увиђаше благовремено опасност и почеше удаљавати са њим — тиху ликвидацију. За годину дее, оде он у партијску архиву. И крајње је време, јер он не спада у стваралачке, већ у разорне елементе. Човек, коме је све прво пред очима и сам о свом најмање мисли, од како је света и века никад ништа добро и паметно није створио. Шкргутањем зуба, стезањем песница, пиканьем и речитом намрштеном миком на лицу — никад нико ништа није могао створити, а нећутим за г. Марјановића то су били једини „разлози“ његови, па следствено, да ни он тим »разлозима« никога неће моћи убедити ни што паметно створити.

Он изиграва и неке јаде од војника. Знам да је у своје време као резерв. поручник набавио и униформу, али га за 30. година нико од нас не виде у униформи, ни на вежби ни у рату. Минуше спокојни догађаји каквих није било од постанка света, а г. Марјановић не узе учешће у њима и стојаше по страни као обичан посматрач, који, у најбољем случају, као најнезнатнији штаџиста на позорници. Ми, који смо били скромни учесници тих историјских догађаја и својом крвљу и знојем, по свом најбољем знању и умењу, приномогли изградњи ове наше заједничке куће, — Отаџбине, — имамо разлога бити поносни са тог нашег учешћа, са такве наше сарадње.

Сасвим је природно, да сви који кроз све те догађаје прођоше — као кроз рову, морају осећати бол и погнутост. У те спада и г. Марјановић, који је иначе осећајан човек. Боли га, ја то верујем, али зашто сам врага ја тому крив, да ни опрађе чак и образ — памети! Сад ми је тек јасна и она његова изјава у »Грађанину,« у којој се правда и једнако гура своју личност напред, износећи неке своје „заслуге“ за ову земљу, које нико живи под небом није могао до сада на макроскопу увидети. И као политичар и као војник прочишћао је цијк. Окружила га бескрајна празнина. Али зато нека брине само себе, а не друге. Нас нека остави на миру и не потуже по новинама.

Одбијам са одвратношћу његову заједљиву примедбу: како сам до ратова припадао Самосталној странци, па ни ње као побегао и прешао радикалима. Кад је 1919 год. самостална странка без принципа народа ликвидирала, ништа није било природније, но да се њени чланови врате матици српског демократизма — радикалној странци, па сам то и учинио. Г. Марјановић и неки самостални одоше у загрљај — конзервативцима, напредњацима и либералима. Тешко, то је ствар укуса. Ја нашим никада не пребацих за такав поступак, а они мени то често обој ју о нос. Чудновато!

Доста смо се наразговарали. Г. Марјановић вели »нећу полемику« Ја — још мање а чини ми се голема непријатност, кад се моје име потеже по новинама. Али ако мисли наставити полемику — ту сам.

Хвала „Грађанину“ на гостопримству.

22 децембра 1927 г.

Пожаревац.

Председник Обл. Одбора
МИТА БОГОЈЕВИЋ
адвокат.

„Сироче“—Добрим мајкама.

„Голицавом — кра се мрзи,
Дрхтећ' поред хладне пећи;
Смилујте се! Крв, грање лајте!
ХВАЛА ћу Вам чак рећи!“

»Сироче.«

Дакле ву »материце« и Ви, добре мајке, образоваће Вашу децицу ма и најмањим даровом; али сетите се, да има у граду Пожаревцу пуно деце, која немају мајке, која ту реч никако и не изусте и која су синоћ место мајке „загрлили“ — загрлили хладну пећ у њиховој мрачној ушерици окованој ледом, празни стомака и покривена прњама на којима висе ледене сталактите?!.....

Смилујте се на ту децу и дајте њима ма и одвадке од играчака и колача Ваше деце, па ће њима доста бити и биће бар тренутно задовољна и горко уздахнувши рећи ће: »Ех, хвала ти њима Боже, има у Пожаревцу још добрих и милосрдних жена, које се и нас бедника бар оних светлих али студених — зубатих дана сећају!.

Беда је међика пароћито сад — овог силног мраза, — па, не дајте мајке, да се ту̂ сирочад смрзне, отворите Ваша срца поред усијаних пећи и дајте дрвље — крпе, да увијемо беду и голотињу промрзлих сирочића, јер труди и бесни богаташи немају срца и не осећају на свој дечи — кад пуце и дрво и камен — шта је то њима!?.....

Зар Вас, добре мајке, не потресе до дна душе и помисао, да ова деца — наше ушашање и наше будућности — јер су и сирочад НАША ДЕЦА, којима су напухане руке и ноге у хладној — ледењој и мрачној собици, којима прева крче — празна, која су жељна тврде коре хлеба место сланине, чварци, печења и кобасице а која немају ни за оца ни за мајку — већ само за своју голотињу, глад и сиротињу?!.....

Сетите се мајаш, добре и милостиве мајке и оне Зиа Јовине тужне сирочетове песме:

МАЛО СИРОЧЕ

Ох, шта ли се ти још крије,
Ти невино чедо мило?
Да је МАЈКА ТВОЈА жива,
Знам, да не би тако било.
Да је ОЦА у животу
Не би дао — вера, ту је —
Да му ЂЕРКА овом свету
Милостивим доваћује.
А ТИ ПРОСИШ кору хлеба
Хоћеш' та је когод дати?
А знам, има многих, многих
ШТО СУ БИЛИ ОТАЦ, МАТИ.
Умрла су деца њима;
Одада их жалост већа;
Њима ј' тешко, теби теже
Без одбране родитеља.
Тужни оци, тужне мајке,
Мимо црно руко носит'
А пуштати сиромахе
Пуштате их светом проћи?
Зар се нико црним рухом
Својој туги одугова?
Зар не зборе Ваша деца
Ове речи на гробова:
»Наше душе нашле оца
У висини рај — насеља,
АЛ' НА ЗЕМЉИ ПУНО Ј' ДЕЦЕ
ШТО НЕМАЈУ БРАНИТЕЉА.«
Ко год гробак своје деце
Кандилима САМО краси,
А за туђу децу срца нема —
Тај кандила она гаси!
А ко жели бити отац,
А ко жели бити мати,
— А Бог не да — тај нека се
Сирочади туђе пати!.

Мајке, мајке, дајте хлеба и одела сирочићима и Ваша ће деца бити весеља?!.....

За „Сироче“ даје, скупља, моли и проси

Др. Лаза В. Бошарабић.

Вести

Прослава Св. Саве. — Министарство Просвете издало је наређење са ма нашим школама у земљи и у иностранству, да на најсвечанији начин прославе дан Св. Саве.

Радикална омладина. — У прошлу недељу у кафани код „Гопеша“ одржали су радикални омладинци конференцију, на којој је изабран ужи одбор коме је стављено у дужност да припреми збор ради организ ције радикалне омладине у Пожаревцу.

У овај одбор ва брани су: г. г. Б. Дамнић, А. Белос вић, Јелачић, Д. Душманић, М. Милојковић, Ђ. Б - жановић и В. Грујић.

Смењен. — Решењем господина Министра Просвете смењен је са дужности просветног обласног референта г. Влада Сотировић, и упућен је на рад у школу.

Просветни референт. — За просветног обласног референта постављен је г. Милан Недановић, учитељ из Пожаревца.

Директор гимназије. — За директора пожаревачке гимназије постављен је г. Маринко Станојевић, директор гимназије из Зајечара.

Повишена уцена. — Министарство Унутр. Дела повисило је уцену за хајдука Бабејића, на 100.000 динара.

Коло Срп. Сестара — као повереник „Привредника“ моли г. г. трговце и занатлије код којих се налазе питомци Привредникови, да их 25 ов. м. на матероце упуте у канцеларију Дома у 5 часа по подне где ће деца добити поклоне.

Официрска Читаоница саопштава: да сматра, како њени пријатељи који су били добили позивнице за свечану забаву о Краљевом Рођен-дану ца на ову нису дошли нити су се управи Читаонице јавили, да су тиме показали како не желе више бити позвани на забаве Официрске Читаонице. — Где није тај случај Управа ће примати пријављења до 28 децембра тек. године. Управа.

У Пожаревачкој Занатској Школи — У Зан. Шкопи Пожарев. Жен Друштва просвећење „МАТЕРИЦЕ“ у недељу 25 о. м. и ове године као и увек.

Позивају се родитељи учен. зан. школе, почасни чланови велики добротвово, добротвори, утемељачи, редовни чланови и сви пријатељи ове хумане установе да изволе посетити прославу и да присуствују дељењу поклона ученицама ове школе.

Почетак у 2 часа по подне.

Свираће Соколска бнех музика.

Управа.

Официрска Читаоница — извештава своје чланове и пријатеље да ће на дан 31. Децембра т. год., у очи календарске Нове Године, приредити другарско вече са одабраним концертним делом у просторијама хотела „Берзе“ и са свечаним доченком нове године.

Почетак у 9 30 ч. — Одело об чно.

Управа.

Увоз стоке за приплод. — Министар пољопривреде и вода прописао је нов правилник о увозу стоке за приплод. По томе правилнику, државни, општински, срески или окружни заводи, а и приватни ако увозе стоку за приплод, ослобођују се царина на основу уверења министарства пољопривреде и вода. Број стоке, коју може појединац увести за приплод јесте: бикови и јунци 2 до 5 комада овце и свиње 1 до 5 заната (1 запат мужјаци 1 до 2, кобиле и жребице и 1 до 4 комада, овце и свиње 1 до 5 заната (1 запат 1 мушко и 1 женско), живина и перути 1 до 10 комада, пчеле 1 до 5 ројева, рибе од 50 комада и сувише потреб в број заната.

Друштво Пријатеља Француске — извештава своје чланове да је преведена Библиотека у згради Поште и Телеграфа и телефонске кабине.

Примање књига недељом од 10 до 11 и четвртком од 5 до 5 и по часова.

Стране вести

Беч престаје да се жени. — Интересантно је како у Бечу стално опадају бракови. Године 1920 склопљено беше онде још око 30.156. али 6 година доцније већ само 16.288 бракова. Према овогодишњем рачунању смањиће се овај број са 1.200. Стално опадање бракова примећује се од 1924 године. Ако Беч овако настави даље онда ће за 13 година бечка брачна статистика показати нула бракова. У данашњем Бечу сваки трећи брак је цивилан.

Монархисти у Русији. — Париз — Јављају из Москве да је тамо откривена монархистичка организација која је себи ставила за циљ да ради атентате на железничке возове, да диже у ваздух железничке пруге и да врше атентате на совјетске чиновнике. Сви чланови ове организације су ухапшени.

Незапосленост у Енглеској. — Лондон. — Број незапослених лица на дан 12. децембра ове године достигао је 1,125. 200, што износи 24.448 више него у прошлој недељи, а 205.178 мање него истога дана прошле године.

Румунска православна црква протестује против отварања крематорија. — На букурештанском централном гробљу започело се пре две године са грађењем великог крематоријума, а који је јесенас био и погрђен. Спаљивање у крематоријуму требало је отпочети децембра ове године, Али румунски Синод у стао је против спаљивања мртвих и забранио је свештеницима опело и ма каквом учествовање на погребу оних, који се дају спаљивати.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ

Хотел „Српска Круна“

Данас и сутра дневна и вечерња пре ставе

I 8-МИ СВЕСОКОЛСКИ СЛЕТ

и

II ЦРВЕНИ ПИРАТ

Сена циновално гротеска у 6 чинова. У главној улози РОД ЛА РОК.

ГОСТИОНИЦА БРАНИЧЕВО

Данас само дневна пуцни програм

I 1 ЧАС ПРЕ 12 САТИ

Велика пустоловна игра у 7 чинова. У главној улози ЛУЦИАНО АЛБЕРТИНИ а вечерња

РОБИЊА КРАЉИЦА

Историјска драма у 6 чинова У главној улози Марије Корда.

Огласи

Кафани „Уједињење“ потребан је један старији и млађи келнер. Може ступити одмах

МОЈУ КУЋУ бивша др М. Миловановића продајем

Свет. Кузмановић апотекар.

ОГЛАС

Тражи се за куповину 1 ПАР ТЕГЛЕ ЊИХ КОЊА висине од 165—170 см.; стари 4—6 година; боја дората, вранци или зе деновци.

Јављати се у Команди Места Пожаревац.

Фабрично стовариште чарапа

Даје попуст до празника у пени и те свиђене чарапе женске од 25 на 23, 30—27 35—30, 50—40, 80—50, и т. д.

Ове су цене само до Божића.

С поштовањем

3 Лунгић и Јанковић

МОЈ ПОЧИВШИ ЈАНКО ТОДОРОВИЋ,

отуђује ме без икаквог узрока. Ја пак с моје стране изјављујем да ћу му остати на услузи увек као рођен син. А њега позивам да изведе узрок због чега ме отуђује.

ДРАГУТИН РИСТИЋ,
Врежане.

Добио сам већу количину

ЖУПСКОГ ЈАКОГ ВИНА

Црно и Бело

Гурмавско. Јефтино крчмићу за кућу 6 пан Чика ТОПА каф. „Национал“ код Поште

ОГЛАС

Продаје се радио апарат са 4 лампе најбоље марке Норо.

За услове и цену упитати у посластичарници где га може одмах и слушати.

С поштовањем
Светомир Ирић
посластичар.

ИГРАЧКЕ ЗА ДЕЦУ могу се добити у радњи Михаила Михајловића и Стеф поповића, клинчарска пијаца. 3

ДАНАС „ГРАНД МАТИНЕ“

У НАРОДНОЈ КАСИНИ

ПОЧЕТАК У 3 ЧАСА ПО ПОДНЕ.

„СТУДИО МОДЕРНИХ ИГАРА“

СА ШАЉИВОМ ПОШТОМ

Писаћу машину

Марка »Хамонд« № 12 Њујорк, пише: Српски, латиницу и немачки продајем јефтино. Упутати

Јована А. Стојићковић
лимара у Петровцу.

1—3

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

DR. ТАСА ПЕТРОВИЋ

војни лекар

ОРДИНИРА ОД 11-2 И ОД 4-7 ПО ПОДНЕ

Стан: Таковска улица број 5.
у кући поч. Стеве Радовановића.
На позив се одазива у свако доба.

ПОТРЕБНА МИ ЈЕ СПРЕМНА **КУВАРИЦА**

и ЈЕДАН СТАН са 2 собе и кујна у центру вароши.

За обавештење обратити се у кафани „Бранчево."

2—2

ЊИВА НА ПРОДАЈУ

у варошком брду у величини 2 јутра и 8 ара.

Ради погодбе обратити се у радњи

Ђорђа Кузмановића, лимара.

2—3

Потребујем два трговачка помоћника I старијег и 1 млађег

за мануфакт. мешовиту трговину. Јавити се

Кости Л. Ђорђевићу трг. Жагубица
или
Душану Л. Ђорђевићу

:—3

ЧАРАПЕ МУШКЕ

Даје фабрично стоваришта огроман попуст од 10—8, 15—12, 8—16, карирање 15—13, 25—20, 30—28, штрикање 14 дин. Користите ове цене које важе само до Божића.

С поштовањем

Лунгић и Јанковић

3

НА ПРОДАЈУ

ново-озидана **Кућа**

од тврдог материјала у центру, подесна за породице трговачке, лекарске, адвокатске и њима сличне.

За услове обратити се РАНКУ МАТИЋУ инсталатеру рад реке Јаште. 5—10

Сва Галантериска Роба

Код фирме Лунгића и Јанковића у великом је попусту до Божића, тако да се свако може њечим поновити. 3

ПРОДАЈЕМ

Једну локомотиву од 4 кола.
Један трактор за орање без плугова.
Три дреша од 36 цола систем сигласки.
Један плац у Лољанки од 5 ара и 25 метара до бунара поред друма.

Услови плаћања повољни.

ВОЈИН ГАЛИЋ.
— М ли Воја —

7—10

СЕНО

продајемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић
Пожаревац.

:—10

Фабрично стовариште чарапа

Даје могућност да се свако може поновити за празник и то жен. чарапе од 12—10, мелиране од 15—12 пуне за зиму 20 пот 25—20, 28—25, 32—30, 40—35, и т. д. Вунене од 50—40—35—30.

Све цене важе само до Божића.

С поштовањем

Лунгић и Јанковић

3

ПАЖЊА

Поштованим госпођама и госпођицама дајем до знања да ћу од првога отпочети **ДАМЕН ФРИЗЕРСКИ РАД** МОДЕРНЕ АНДУЛАЦИЈЕ, МАНИКИР. Све израде од косе. УСАВРШЕНО БЛАЈХОВАЊЕ и ФАРБАЊЕ КОСЕ свих боја и све остале дамен фризерске ствари.

За неко време радићу у фризерској радњи мога мужа Милорада Стојадиновића — Краљева ул. бр. 19. А радо ћу ићи и по кућама са ценом врло солидном.

С поштовањем

МИЛКА СТОЈАДИНОВИЋ

ДАМЕН ФРИЗЕРКА.

КРОЈАЧКА РАДЊА

ИВКОВИЋА и МАНИЋА

У ПОЖАРЕВЦУ

Част нам је обавестити грађанство вароши Пожаревца и околине, — да смо од 15 децембра ове године, почели заједнички рад:

у згради поч. Стојана Павловића

преко пута „Гранд Хотела."

и молимо и поштоваће муштерије да нам и на даље покажу своје поверење.

Свака ће муштерија бити задовољна како са ценом тако и са израдом по најновијој моди.

С поштовањем

Ивковић и Манић. 1—3

МАНУФАКТУРНОЈ ГАЛАНТЕРИСКОЈ ТРГОВИНИ

СТАНОЈЛА СТЕФАНОВИЋА

у ново реновираном локалу на МАЛОЈ ПИЈАЦИ

У ПОЖАРЕВЦУ.

Пространа је сва роба за јесењу и зимску сезону, коју ће продавати по знатно сниженој цени, користећи се што је роба набављена из страних фабрика и то:

Велики избор штофа енглеског за мушка одела и женске капуте, и пугер за исто.

Дубловки за мушке капуте и Мекинаш, Велур, Цепен за женске капуте у свима бојама и квалитетима.

Коверкота за женске мантлове у све боје и квалитете.

Скрећем пажњу поштованој публици на ВЕЛИКИ ИЗБОР МУШКЕ и ЖЕНСКЕ ЦИПЕЛЕ у свима бојама и фазоно МАРКА ПЕКО.

Велики избор дечијих ципелица из Прве Југословенске фабрике Мира.

Веша белог и у боји велика количина у свима дезенима, фарбе, као и велика количина подкошуља мушке, женске и дечије дубсерчаћа.

Велики избор крагне и машне у све боје и дезене.

Препоручујем велики избор чарапа мушке, женске и дечије у све врсте марка Кључ и друге

Велики избор мушких шешира, вунени пелурски и филцани у све боје и најновије фазоне, као и велика количина качкета и дечије капице.

И остала роба која припада мојој браншу.

Изволте доћи и уверити се.

С поштовањем

2—6 Станојло Стефановић.

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

Број 103 ПОЖАРЕВАЦ, ЧЕТВРТАК 29. ДЕЦЕМБРА 1927. ГОД. XXXII ГОД.

ГРАЂАНИН

Слободан орган за политику, привреду и књижевност

Цена 1 динар

Претплата за годину 100 дин. за пола године 50 дин. за три месеца 25 динара.

Цене за огласе: за гармонда од речи 0.50 дин. за пицера од речи 1·50 дин. за прописано од речи за гармонда 2 дин.

За огласе полаже се новац унапред.

ГЛАВНИ и ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИЛОРАД М. РАДОВИЋ Свето-Савска ул. бр. 23.

ИЗЛАЗИ ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

ПИСМА рукописи и огласи, шаљу се уредништву у плаћеном писму. Рукописи не враћају се

Власник Ђорђе Наумовић штампар, Дунавска ул. бр. 3. | Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

ОБЛАСНА БОЛНИЦА

Преко двадесет година стоји на дневном реду градња Облас-не болнице за област пожаревачку. Та је идеја зачета још док је постојала Окружна болница на месту звано-ком „три кеце", јер је иста била тако сграђена, да је пре служила за бараке а не за здравље болнице, јер се у њеним просторијама за време зиме вода сирзавала од хладноће.

Да би се отклонило градња Облас-не болнице Пожаревац као и увек, предложио је држави да јој уступи бесплатно земљиште на коме се сада налази болница. Ради тога општина је извршила трампу са државом и добила је тако звану „дуварску" у запремини од десет и по хектара. Земљиште има правилну фигуру са здравом подлогом и кад се узме у обзир и жила вода старога »шпитаља« где се данас налази облас-на економија, болница би била снабдевена поред осталих удобности и са водоводом тако потребним болницама.

Пожаревљани су то предлагали и са најјачом вољом то земљиште уступили држави за градњу болнице.

За подизање болнице биле су готови планови још 1912 године, кад је требала да се озида и диспанзија за жену грађу али је мобилизација за Балкански рат омела и то питање остало нерешено до данас.

После завршених ратова питање градње облас-не болнице покренуто је поново и отпочети су да се спи-мају планови. Планови су израђени крајем и прерачун је у 1920 години износио око два милиона али се, на жалост, није одобрио кредит, већ је остављено за идућу годину, када је материјал поскупео а тако исто и радна снага и таква зграда већ је стајала у вредности двадесет мили-она.

Последњих година стално је било посланика из округа пожаревачког и у Финансијском Одбору Народне Скупштине и једном је било два по-сланика: г. Љубомир Ђ. Стојадиновић и Мољко Адамовић, који су и мо-гли и требали да, ма и по цену ман-дата, унесу у буџет сваку потребну суму за градњу болнице. Г. Љубомир Сто-јадиновић, изгледа је више за то и покушавао да се то оствари али тадашњи министри Народног З равља већ су обишли око тога питања и министри финансија нису уносили у буџет потребне суме, јер су обећа-вали да ће се болнице у најпој о-таџбини подићи путем зајма за грађу болница. То је био само трик и обмана, јер се у другим округима подигне болнице на рачун буџета Зачас, да у опште нису хтели да помогну округ пожаревачког. сматрајући, вероватно, да њихов округ не припада територији С. Х. С.

Питање градње облас-не болнице није угашено, већ је на против, по-ново ових дана покренуто од стране наше општине. која је упутила апел на сва посланике округа пожаревач-ког а нарочито на оне који траже и који добијају поверење грађана округа пожаревачког од ослобођења, па до данас. На тај апел дао је одговор само посланик г. Јоца Сехић, члан Финанс. Одбора, који се у писму из-вињава да је буџет завршен и да је тешко узети потребну суму за подизање болнице, али ће се ипак зау-зети колико може, да се оствари гра-ђа болнице. Према свему овоме, изгледа, да се питање подизања бол-нице и даље одлаже на боља времена али другим речима преноси се та брига на другога — на Обласни Од-бор.

Заиста један неразумљив поступак од београдских властодржаца, да готово занемарују један тако културан крај наше уже отаџбине, Краљевине Србије, који је држави толико дао и даје за време ослобођење отаџбине у људству, стоци (запрега), и осталом; који је за време ратова сразмерно дао највише жртава, па се сматра као пасторче државе а при том подижу се болнице у новоослобођеним крајевима који нису ни колико боље стоје у томе погледу.

Народ округа пожаревачког и гра-да Пожаревца дао је држави земљи-ште од 40 хектара за подизање Ка-зненог Завода за малолетнике у „Забела". Народ округа пожаревачког још пре ратова подигао је гвоздени мост на Морави код Љубичева, у томе добу, у вредности преко два милиона динара; народ округа пожа-ревачког уступио је земљиште за војне касарне преко двеста хектара и сазидао касарне и свеме руху и кру-ху, у предратној цени, преко једног и по милиона динара; народ округа пожаревачког подигао је монументал-ну зграду „Окружно Здање" које народ стаје преко два милиона дина-ра; народ округа пожа-ревачког сам својом иницијативом по-дигао је железничку пругу од Ду-бравице до Петровца, која је од сило-ке користи за стоборање и трговину а за време ратова учинила тако велике користи држави; Град Пожаревац подигао је и поклонио држави зграду за гимназију — Народ округа пожаревачког све што има сам је створио и подигао а данас, кад је тај на-род изгрожен и немурен дугим ра-товима, те не може сам да подигне болницу неће држава и неки власто-дршци да му дођу у помоћ, заиста, такви се поступци апсолутно круго-ва не може ничим бранити.

Дакле град Пожаревац и народ округа пожаревачког не добије зграду за облас-ну болницу не може се сматрати за културан и напредан крај.

Пожаревљани без обзира на пар-тијско обележје у овој прилици мо-рају се груписати и завршити јачим протест, против ове неправде, који му се наноси и категорички тражити од свију представника округа да се за ову ствар заложе у противном да у будуће не траже поверење народа округа пожаревачког. Ђ. Н.

НА ИЗЈАВУ

г. Димитрија Богојевића,

адв. и обл. посланика.

Драги колега,

Као сам да неку поземљику, а ви је тражите. Молим да мало размислите па ће те увидети: да сте ви по пријему акта де-мократски обласних посланика о изјави на Обл. Скупштини, одржали говор и у њеми изнели:

1) да сво ми оно што и наши предходни-ци у Нар. Скупштини који су гласали против наоружања и отпевали у скупштини, изузев ви ове, »Свјати Боже;«

2) да су самостанци (и либерали и на-предњаци) и на Крфу тако исто поступили

кад је било у питању наоружање и издржавање војске, на су се разитрквали и бацали по Европи антитрибајући против „своје рођене земље и њене владе."

Ја сам на то дао изјаву: да су сви ови ваши наводи у погледу самосталне демократске странке ЛАЖ.

Навели сте и то: да ми за собом немамо НИКАКВА дела и довикнули сте: „пустимо их нека дижу прашину... јер то им је управо једини рад."

Па ово навео сам вам рад самосталне радикалне странке па и мој у питању окружне и државне железнице.

Са овим је имало бити на достојанствен начин закључен даљи разговор.

Али, ви у овом писту 25 децембра отишли сте даље, насрнули сте директно на моју личност и то какo?

Ви, који мене представљате као »осетљивог« кажете: да сте „разоткривани" нашим актом о напуштању седнице одржали овај говор који је оштампан по дужности јавног гласила да би народ знао... Допада вам се да народ зна оно што сте избацили против самосталне радикалне странке, а нас довођате у везу са тим раднјим радом. Допада вам се, да се преко новина пласира у народ ЛАЖ у колико сте предње речи замутирали странци у којој смо обоје били, и алудира на посланике те странке да су интригирали против своје рођене земље, а ја сам био посланик те странке.

Па, госп. колега, зашто вас боли кад ја, бранећи частоту наше бив. странке и себе рекох да је то ЛАЖ? Зашто ви себи приписујете атрибут «лажова» кад сам ја казао да је ЛАЖ ОНО што рекосте о делу сам. радикалне странке и нама омовременим посланицима.

Дали вам је то дало права да се оспете на моју личност и да о њој говорите као о »безначајној јединици,« о мојој нарави „до зла Бога невољној," о мени као о неком »јаду од војника« и о мојим „промашеним наступима као политичара и војника"?

Види се да нисте владали собом. Види се да ви говорите новом свету, новим генерацијама које не знају ни најближу прошлост ни политичких странака, ни политичких људи, а, г. Богојевићу, тако ни нисте смели говорити јер то још може тако политизирати какав нешколован паланачки и сеоски политизер.

Господине, ви заборављате на време кад се шта десило и како се десило.

О наоружању водила се дискусија пре анексије Босне и Херцеговине (1908 год.) Становиште самосталних радикала изложено је у говорима неколиких посланика, а нарочито у говору пок. Драшковића. Нико тада није казао оно што ви рекосте.

Од тада па до 1919 године ви сте били самостални радикал и бранили сте партију од те потворе коју су избацали неки радикалски ординарни људи, а не Пашић, Милошевић и др.

Па, кад сте ви знали да су се самостални тако држали у питању наоружања, зашто сте остали у тој партији пуних 11 година после те фамозне њихове песме и тога рђавог рада? Зашто сте чак и партијски лист уређивали?

Сад после 20 година стекли сте уверење да је то »озваничено,« а где, на коме месту, у коме акту? О томе ћутите.

Сад после 11 година тврдите да су посланици самостални тако исто поступили и у скупштини на Крфу кад је требало изгласати кредите за „СПРЕМУ И ИЗДРЖАВАЊЕ ВОЈСКЕ". И то је за вас „озваничено" а где и у којим документима — ћутите. Хоћете да вам се верује.

ЛАЖ ЈЕ ТО, г. Богојевићу, који су политички неваљалци избацили, а ви се сад подухватате да ју пласирате као истину.

Први су побегли из Скадра да омету Скупштину САМО неколико радикала. Први су отумарали у Европу на торпиљеру која је имао да одвезе обољелог Војводу Путника САМО неколико радикала, а завере против Владе, а не отаџбине, иницирали су се у Риму у становима г. г. Велизара Јанковића и Косте Стојановића радикали. Душа тих састанака били су: Коста, Велизар, Вељ Вукићевић, Марко Трифковић и др. радикали.

Ја ово доказујем већ тиме што именујем и живе људе, а имам и сведоке.

Зашто сте моју личност оваким речима напали? Да се удобрите новим госпама јер се на тапет политизирање навукло, је л' те?

Е, г. колега онда само неколико констатација:

Другови смо од 5. разреда гимназије. Нисам од вас био гори ђак.

Оценивачи »Развитка« не знају за твоје име, ви учешће на састанцима у кући пок. Ђорђа код пок. друга Лазе Петровића.

Читао сам у друкчији један рад као свој, а по несрећи критичар нађе да је превод с руског.

Полагали смо матуру и нисам био гори од вас.

Стасали смо за војску и ја у одређеном шестомесечном року положих испит за резервног официра, А ВИ ОСТАДОСТЕ ПО ОСУДИ ДА СЛУЖИТЕ РОК ОД НЕКОЛИКО ГОДИНА (2 или 3) што се повиву на одслужење рока нисте одазвали.

Били смо заједно писари у суду и нисам био гори од Вас.

Постали смо адвокати и мене, тако несватног човека, грађанство бираше у општ. одбор — вас не.

Постадосмо и млади политички људи. Мене странка изабира неколико пута за нар. посланика па и као носиоца листе,— тебе не.

Затекоше нас ратови.

Ја у положају нар. посланика остадох на тој дужности која је важила опет представљала службу отаџбине. Шта више бих изабран у одбор петорице да представљам Скупштину у раду са Владом на Крфу, а ви — едосте у трећи позив на своју дужност и чинили што сте могли.

Ви и вашем сећењу у Микри приписујете ратничку и већу вредност од мог рада у Одбору и са Владом на Крфу. Нека вам буде.

Али ни имате над-а-мном преимућства ни многим другима.

Једно преимућство ће нам осведочити пов. Никола Николић умоболни пијадер, стрељан код Дубравице, јер и ви сте као његов друг знали каквог је душевног стања и моћи сте, вар, што референсати суду или команданту.

Ви сте уређивали као ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА ОКРУЖНУ ПОЖАРЕВ. БАНКУ, јер сте као младић, а не „осетљив" као ја, прегледали књиге и утврђивали исправност, те вас данас благосиљају хиљаде улагача богатих и сиротних. Ви сте чувар и оних меница од неколико милиона г. Раде Пашића, што дугује Окр. Банци.

— Најзад колега, једно питање: верујете ли ви да је г. Ива Николић, адв. поштен човек? Верујете. Добро. Е, па кад вам тај човек каже, да сте му ви казали: прешао сам у радикале зато што ћу да идем у Петровац, а тамо нема ни једног радикалног адвоката, и кад ви, опет као поштен човек то не оспоравате, онда ЗАР НИЈЕ ЛАЖ да сте изпустили самосталце због грехова у политици у 1908 год. и због образовања демокр. странке.

Ако хоћете онда знајте и то: да сам ја био за други начин стварања дем. странке.

Најзад, ако је то част бити обласни посланик, па ето мене је изабрао град Пожаревац који има тодико интелигентних чланова, — више него цео млавски срез. По чему сам ја то одгурнут из мог политичког друштва?

Тако је то, драги Мито, кад се иде у политику из својих личних разлога и кад човеку циљ оправдава средства.

Жао ми је што се овако растајемо, али — теби то данас треба па нека ти и буде. Ја сам закључио овај изазвани разговор

М. МАРЈАНОВИЋ,
адв. обласни посланик.

НА ИЗЈАВУ Г. МИТЕ БОГОЈЕВИЋА.

У бр. 102 „Грађанина" од 25-XII-1927. г. Мита Богојевић, говорећи о раду г. Марјановића, адв. дотакао је се и рада у општинама београдској, пожаревачкој и петровачкој, велећи: да је се ту запарио НЕРАД, НЕСПОСОБНОСТ И ОКОРЕЛИ ПАРТИЗАНЛУК; да се то општине не могу похвалити никаквим радом; и да у тим установама нема ни мрава радиналског, а стално се повећава платежно особље и систематски ствара демократска војска.

Мислимо да је г. Богојевић погрешио овим оваквим тврђењем, — ако је хтео да се одбрани од »напитата,« који због једне речи коју је написао г. Марјановић, — себи даје.

Истина је да у овоме суду нема ни једног мрава радикалског. Исчишћени су и мрави и пауци радикалски и неки послати где им је место. Али је истина да у општинској служби готово сталан, па и сада, има цела једна четвртина од укупног броја службеника радикала, јер ова општинска управа сматра да је ово кућа свих грађана и да сваки има право на помоћ. ПРИСТАЈЕМО ДА СЕ ОВО АНКЕТОМ УТВРДИ, иако г. Богојевић не верује.

Казати да се у општини Пожаревачкој зацарио нерад, неспособност и окорели партизанлук — прилично је велика слобода. Ми се нећемо за то овде расправљати, ВЕЋ ЋЕМО ПОДНЕТИ ТУЖБУ СУДУ ПРОТИВУ Г. БОГОЈЕВИЋА.

Истина је да смо број службеног особља нешто повећали, али то због тога, што смо прегли да уведемо ред и очистимо запуш од блата и кала, који су годинама лежали по улицама. То није бирачка војска и то врло добро зна г. Богојевић, па ма и и не признавао рад ове управе.

У томе смо и успели, јер се и служба безбедности и прикупљање прихода врши куд и камо боље но пре. То признају сви осим затворених партизана.

ПРИСТАЈЕМО НА АНКЕТУ О ТОМЕ.

Налазимо да немамо потребе упоређивати наш рад са радом ранније управе, јер би то било мрцварење побеђеног противника.

Ни једна се општински службеник не шеткa кад је канц. време, а да ли се то може рећи за особље Обласног Одбора — знаће они, који чешће путују за Петровац возом.

Ценећи подосадањем раду у персоналном погледу, изгледа да још за дуго Обласни

Одбор неће добити такмаца у томе. ТО ЈЕ СУШТА ИСТИНА.

27. децембра 1927 год.
Пожаревац.

Председник
Пожаревачке Општине
МИХ. П. КРСТИЋ.

Г. НИКОЛА ПАШИЋ
„ЈУГОСЛОВЕНСКИ КАВУР"

Политичко Уједињење Срба, Хрвата и Словенаца

— Наставак — 10

У унутрашњој политици велика се задаћа намеће нашим владама, слична оној Бенешовој у Словачкој: преобразити школску наставу што пре, како би прекинули једанпут за свагда злочиначку акцију католичког свештенства на огроњавању браће, и надахнули браћу Хрвате, новим учењем патриотским духом и љубављу према њиховој новој отаџбини.

Каква је жилосна судбина нашега народа! Дуго ропство Срба и Хрвата имало је тај резултат да су Хабзбурговци на рачун Југословена регрутовали своје најбоље трупе и најпоузданије официре. Примери: у бици на Кениграцу 1866 г. генерал Стратимировић, са искључиво српско-хрватским регементима најжешће је јурашио на пруске јункере Пошерали те, и тиме убедљиво порад аустријских армија и спасао част царевине.

Хрватски генерал Рамоцки потукао је 1859. год. на Кјустоци Пијемонтезе и Ломбардинце са трупама искључиво хрватским; а генерал Светозар Боројевић, Србин православне вере, шеф свију аустриских армија на галицијском фронту, за време европскога рата, многи је русе као пасуљевину, а све у здравље и спас Хесара. 1915-16. генерал Боројевић командовао је свима армијама Двојне Монархије на италијанском фронту, и као врховни командант потукао Италијане до ногу на Капорету.

Тако историја нам сведочи да су Срби и Хрвати били још од давних времена најсолиднији стуб на које се Хабзбуршка кућа стално наслањала. А у одлучним судбоносним моментима они су служили аустријској династији као једина спасења, за коју се она стално хватала, како то каже далматински научењак гроф Војновић.

Сви они који добро познају психологију народа и последице које једно политичко ропство проузрокује не мало се неће изненадити када виде да се свештенства и клерикална маса хрватских сељака групише око човека који је био један од најодважнијих слугу аустријске династије. Јер покрет г. Радића у Хрватској истог карактера као и онај г. Хлинке у Словачној.

XIV.

Ако пак испитамо политичко заостајање стања г. Степана Радића, ми ћемо лојално констатовати да ово нема никакво оправдање.

Слобода, и изражавање народног гласања то су ствари и појмови још не пречишћени у мозговима хрватских сељака. Цео свет познаје систем гласања мађарског, које ништа друго није већ изигравање народне воље. У земљама Круне Св. Стевана гласало се за онога ко плати добру порцију напрћака и неколико чаша пића, и то наравно стоји све под очима полиције. Можемо ли замислимо какви су то били избори у Мађарској, кад у Словачкој, на 3,000.000 гласача некад нема ни једног посланик Словак; као и за личност хрватских Банова, такорећи увек је био бирани пувохрвни Мађар: Раух, Цувај и т. д. И зато квалификовати покрет г. Радића као прави и свесни израз народне воље то је апсолутно немогуће, и не би било озбиљно такво тврђење са научна тачке гледишта.

— Наставиће се —

ДРЖАВНИ БУЏЕТ

Пре рата финансијско питање наше државе, малене Србије, било је регулисано тако, да је у државном буџету свагда била равнотежа. Велики су напори били док се тако стање створило. Врлих дана је требало стално стручно лице да дође наше финансије у исправно стање.

Др. Шпчу потерао је наше финансије на врхунац а тако исто и професор Стојан Протић. И једно и друго лице нису научили финансије већ су нам показали б- ли успех од људи који су специјализирам финансија. Тако су наше финансије биле д рата у потпуно исправном стању на свим простих разлога, што се је у држави све строго водила штедња.

После завршених ратова, неколико година у проширеној нашој отаџбини финансирало се дванаестинама и тек прошле године добили смо изгласани буџет од Народне Скупштине За Министра Финансија наша држава после рата скоро сталко је имала људе стручњаке, који су студирали финансијске науке и на жалост никаквог резултата нису показали. У нашим држ. финансијама наступио је хаос и једно право расипање. Земља је оптерећена државним буџетом близу тринаест милијарди динара поред силних репарација од стране побеђених држава па поред тога и неколико зајмова од великих сума. То и такво стање дали су нам стручњаци.

Да би се бацио прах у очи народу државни буџет за 1928-29 годину смањује се са неколико милијарди динара или са зато преносе на Самоуправне области многе установе које морају издржавати. Према свему овоме државни буџет смањује се а задаци народа на напрезање државних функционера и области удвостручује се. Наступиће много теже стање него што је било.

Новим пореским законом народ ће бити страховито оптерећен на свима доприносима наше отаџбине. До данас су страховито биле оптерећене области присаједињене нашој држави од стране бив. Аустроугарске монархије. У Осеку један посед од 400 јутара земље порезан је са 300.000 динара.

У новом закону о порезу била је унета доходарина — порез на порезу. Благодарећи енергичном протесту опозиције, које је подигла за собом и владајуће посланике доходарина је одбачена да се на другу годину нађу начин натури народу!

У круговима власторжаца не помишља се апсолутно ни на какву штедњу. Држава је оптерећена са државним платежницима бројем 800.000 особа, на дванаест милиона становника. Постоје осамнаест министарства што ни у једној држави нема.

Са оваком државном управом штедња је на порок а расипање за врлину.

Ако се хоће и жели да се буџет државни уравнотежи мора се приступити озбиљној штедњи. Укинути непотребна министарства и задржати само девет. Растерати ову чиновничку најезду: помоћнике министарске, секретаре, подсекретаре и још неки други надлежа, који примају из државне касе огромне плате за њихов рад и непостојање. Завести рад у министарствима и то озбиљан и савестан па ће се буџет држави преполовити.

Све што је непотребно набацити на државног буџета, да се једног дана не дође до продаје бакрача и прња сиротиње за државну пореву рачи одржавања сувишних надлежа и порезата.

Ђ.

Вести

Објашњење. — У „Грађанину" од 13 ов. мца напашла је бележка „Затварање радња". Прагоморје учињени у тој бележци не односе се на домаће полицијске органе у Пожаревцу, који свој рад у сваком погледу сваображавају постојећим законима тако, да на њи се не може никаква замерка учинити.

Одложен избор. — Избор општинских чланова за општину Островску одложен је зато, што је белоцрквански суд одбацио и радикалну и демократску листу, као несвоврсне закону.

Лични вести. — Господин Борисоје Стевановић, велики жупан, који је провео неколико дана у Београду вратио се на своју дужност у Пожаревцу.

Помоћ инвалидима за Божић. — На предлог управе Народног Инвалидског Фонда, Министар Социјалне Политике донео је решење да се за божићње празнике разреди инвалидима 350.000 динара.

Средишњи одбор Удружења Ратних Инвалида, у споразуму са Министарством Социјалне Политике, извршио је поделу тога новца на области новац је послат свима обласним инвалидским организацијама.

Исто тако раздељење се и трста пре одеци и 50.000 динара, што је забожићње празнике поклонио нашим Српски Инвалидски Фонд „Сетн Ђорђе".

Забава инвалида. — У ноћ Нове Године ов. инвалидско удружење приређује забаву са игранком, уз суделовање Кола Срп. Сестара, у просторијама „Српске Круне". За забаву се чине велике припреме, ка ће бити једна од најбољих забава ове сезоне.

Припреме за забаву. — Пожаревачки Трговачки Омладина је отпочела припремање за своју забаву која ће одржати 21 јануара у суботу о Богојављењу, за коју влада велик интересовање. Ово је једна од наших забава у нашем граду.

БИОСКОП „ОРИЈЕНТ“

Хотел „Српска Круна“

Само данас по подне и увече приказује се велики аристократски филм

Аристократске заблуде

По комедији: од Георга Кајзера. У главној улози: Маду Кристијан, Вилу Фрит, Лилијан Хал-Дејвис и Едвард Бурнс све добро познате и чувени глумци.

На реду је »РОМОЛА« са ЛИЛИЈАН ГИШ!

Огласи

„Трикотажи Стиг“

Потребна је сиремна пројачица. Јавити се у радње Владимира Васића трг. Табачка чаршија.

Кафани „Уједињење“ потребан је један старији и млађи коњер и куварица. Могу ступити одмах.

ЗАБАВА

У кафани „ДОБРО ЈУТРО“ приређујем фамилијарну ЗАБАВУ са играном првог дана Божића, као и сваке године. Почетак забаве у 8 сати у вече. Само позвани имају приступа.

С поштовањем
Радојко Јовановић
каф. код »Добро Јутро.“

Млечног хлеба (Милихброта)
За Божић
ИЗРАЂУЈЕ
ПЕКАРСКА РАДЊА
Јована С. Тошића
— на пријарској пијаци. —

ЈАЈА правокласна свежа за наступајуће празнике могу се добити у свако доба у АЛЕКСАНДРОВОЈ ВОДЕНИЦИ
код
Соломона Карија.

Писаћу машину Марка »Хамонд« № 12 Њујорк, пише: Српски, латиницу и немачки продајем јефтино. Упитати
Јована А. Стојиљковић
2—3 лимара у Петровцу.

Потребујем два трговачка помоћника I старијег и I млађег за мануфакт. мешовиту трговину. Јавити се
Кости Л. Ђорђевићу трг. Жабара
или
3—3 Душану Л. Ђорђевићу

НА ПРОДАЈУ ново-сазидана **Кућа** од тврдог материјала у центру подесна за породице трговачке, лекарске, адвокатске и њима сличне.
За услове обратити се РАНКУ МТИТУ пиштолатеру рибарска пијаца. 5—10

ДР. БРАН. Б. СТЕФАНОВИЋ
лекар
ОРДИНИРА У ТАКОВСКОЈ УЛ. БР. 14

ПАЖЊА

Поштованим госпођама и госпођицама да ћу од првога отпочети **ДАМЕН ФРИЗЕРСКИ РАД** МОДЕРНЕ АНДУЛАЦИЈЕ, МАНИКИР. Све израде од косе. УСАВРШЕНО БЛАЈХОВАЊЕ и ФАРБАЊЕ КОСЕ свих боја и све остале дамен фризерске ствари.

За неко време радићу у фризерској радњи мога мужа Милораца Стојадиновића — Краљева ул. бр. 19. А радо ћу ићи и по кућама са ценом врло солидном.

С поштовањем
МИЛКА СТОЈАДИНОВИЋ
ДАМЕН ФРИЗЕРКА.

КРОЈАЧКА РАДЊА
ИВКОВИЋА и МАНИЋА
У ПОЖАРЕВЦУ

Част нам је обавестити грађанство вароши Пожаревца и околине, — да смо од 15 децембра ове године, почели заједнички рад:

у згради поч. Стојана Павловића
преко пута „Гранд Хотела.“

и молимо поштовање муштерије да нам и на даље поклоне своје поверење.

Свака ће муштерија бити задовољна како са ценом тако и са израдом по најновијој моди.

С поштовањем
Ивковић и Манић. 2—3

DR. ЈОВАН КУСКУТИС
лекар
ОРДИНИРА ОД 3—5 ПО ПОДНЕ
БЕОГРАД
ДВОРСКА УЛ. БР. 9. II. СПРАТ

За Божићне празнике
ПОЖАРЕВАЧКА МЛЕКАРСКА ЗАДРУГА
Има увек на стоваришту:
млеко, бутера, сира, кајмака, млеграша, обарстера, јогурта, киселог млека и друго.
Сва роба ненадмашна у квалитету и најповољнија у цени.
Промет на велико и мало.

Потребни су 2 момка и 2 шегрта
Ступити могу одмах.
БОЖА БОГОСАВЉЕВИЋ,
1—2 воскар — лекедер.

ОГЛАС

Продаје се радио апарат са 4 лампе најбоље марке Поро.

За услове и цену упитати у посластичарници где се може одмах и слушати.

С поштовањем
Светомир Ирић,
посластичар.

ОГЛАС

Тражи се за куповину 1 ПАР ТЕГЛЕЋИХ КОЊА висине од 165—170 см.; стари 4—6 година; боја дората, кранце или зеленци.

Јавити се у Команди Места Пожаревац.

СЕНО

прима јемо веће и мање количине.

Новаковић и Живковић
1 20 Пожаревац.

МОЈУ КУЋУ бивши др. М. Миловановића продајем

Свет. Кузмановић
апотекар.

У суботу 31 ов. мца даваћемо ГОДИШЊИ ПОМЕН

† **Петру Новаковићу**
бив. трг.
у 3 часа по подне на гробљу

Ожалошћени породица.

Својој сестри ака.
† ЈЕНКИ не
удови поч. Алексе Петровића ср. пасе, то
даваћу годишњи парастос у о—
новој цркви у 10 сати пре подне. ц
Ожалошћени:
Сестра: Роса Поповићка, удова.